HARUKİ MURAKAMİ

zemberekkuşu'nun güncesi

Dünya Edebiyatı / Roman

DK

Zemberekkuşu'nun Güncesi

Haruki Murakami

Fransızcadan çeviren: Nihal Önol

Doğan Kitap

I

Hırsız Saksağan

1

Zemberekkuşu'nun salı günü
Altı parmak ve dört meme

O kadın telefon ettiğinde mutfakta kendime makarna pişiriyor, bir yandan da Rossini'nin radyoda çalan *Hırsız Saksağan* uvertürüne eşlik ediyordum, ki makarna pişirmek için bu kadar uygun bir müzik olamaz.

Önce telefon sesine aldırış etmeyip makarnamı pişirmeyi sürdürmek geldi içimden. Neredeyse hazırdı zaten. Claudio Abbado yönetimindeki Londra Senfoni Orkestrası, kendini müziğin coşkusuna kaptırmış, sesini iyice yükseltiyordu. Ama arayanın, belki de bana bir iş önerisinde bulunmak isteyen bir arkadaş olabileceğini düşündüm. Yemeğin altını kısıp salona geçerek ahizeyi elime aldım.

— Bana on dakikanı ayır, dedi bir kadın sesi, öyle, birdenbire.

Daha önce duyduğum bir sesin sahibini hemen tanırım, ancak bu sesi hiç duymamıştım.

— Bağışlayın ama, dedim elimden geldiğince nazikçe, kiminle konuşmak istemiştiniz acaba?

— *Seninle* elbette, diye karşılık verdi kadın. Senden, sadece zamanının on dakikasını istiyorum. Birbirimizi daha iyi anlamamız için.

Alçak, tatlı ve tanımlanması olanaksız bir sesi vardı, hızlı ve kararlı konuşuyordu.

— Birbirimizi anlamak mı?

— Yani, duygusal açıdan demek istiyorum, dedi.

Başımı, aralık bıraktığım kapıdan uzatıp mutfağa bir göz attım. Tencereden iyiye alamet beyaz bir buhar yükseliyordu ve Abbado, *Hırsız Saksağan*'ı hâlâ ustalıkla yönetiyordu.

— Dinleyin, beni bağışlayın ama makarna pişiriyorum, neredeyse hazır sayılır, sizinle on dakika konuşursam, bir işe yaramaz artık.

— Makarna mı? diye bağırdı kadın şaşırmış gibi. Ama saat sabahın onu! Neden böyle bir saatte makarna pişiriyorsun ki? Bu biraz garip değil mi?

— Garip olsun olmasın, sizi ilgilendirmez. Kahvaltıyı atlamıştım, şimdi de acıktım. Bu yüzden, yemek niyetine makarna yapıyorum. İstediğim şeyi istediğim saatte yemeye hakkım var, değil mi?

— Evet, evet, tabii ki sorun yok. Eh, o halde, ben de kapatayım bari, dedi kadın yılışık bir sesle.

Garip bir sesti. En ufak bir duygusal değişiklikte bir ayar düğmesiyle oynanmış gibi ses de tümüyle değişiyordu.

— Başka bir zaman ararım seni artık.

— Durun, dedim telaşla. Eğer niyetiniz bana bir şey satmaksa, on kez de arasanız, sonuç değişmez: şu sırada işsizim, hiçbir şey alacak parasal gücüm yok.

— Haberim var, tasalanma, dedi kadın.

— Haberiniz var mı?! Neden haberiniz var?

— Neden olacak, işsiz olduğundan! Biliyorum. Neyse, sen artık makarnana dönsen?

— Sen kim oluyorsun da...

Cümleme henüz başlamıştım ki konuşma pat diye kesildi.

Şaşkın, kafamın içi karmakarışık, bir an öyle, aptal gibi elimdeki ahizeye bakarak kalakaldım. Neden sonra makarnalar aklıma geldi de telefonu yerine bırakıp döndüm mutfağa. Ocağı kapattım, makarnayı bir kevgire alıp süzdüm, Bu aptal telefon yüzünden, artık *al dente* olmaktan çıkmıştı ama pek de önemli değildi.

"Birbirimizi daha iyi anlamak mı?" Hem de on dakika içinde?

Yemeğimi yerken hep bunları geçiriyordum kafamdan.

Bu kadın ne söylemek istiyordu? Belki de bir telefon şakasıydı. Ya da yeni bir pazarlama tekniği. Ama her ne olursa olsun beni ilgilendirmiyordu.

Mahallenin kütüphanesinden ödünç alınmış bir romanla salondaki kanepeye yerleştim, ama okurken, bir yandan da ikide birde telefona göz atıyordum. O kadının "sadece on dakika"sıyla ne demek istediğini, gittikçe artan bir merakla soruyordum kendime. İnsan on dakika içinde "birbiri hakkında" ne anlayabilir ki?

Düşündüm de, ayırdığı zaman süresini daha başından belirlemişti. Onda, bu kesin belirlenmiş zaman konusunda tam anlamıyla bir kararlılık seziyordum. On dakika. Belki de dokuz dakika, fazlasıyla kısaydı ve on bir dakika da çok uzun. *Al dente* makarna hazırlama süresi gibi...

Düşüncelerimi bu konu üzerinde kapıp koyverince romanımın ucunu kaçırdım ve okumayı bırakıp küçük bir ütü faslına girmeye karar verdim. Ne zaman kafamı bir şey kurcalasa, hemen gömleklerimi ütülemeye başlarım. Eski bir alışkanlıktır bu.

Gömlek ütüleme tekniğim on iki bölüme ayrılır: (1) yakayla (yüzünden) başlayıp (12) sol kolla (manşet) biter. Bu, asla değiştirilmez bir sıradır ve ben de özenle bölümleri teker teker sayarak bu sırayı izlerim. Böyle yapmazsam, gömleklerim iyi ütülenmez.

Sıcak keten kokusunun ve buharlı ütünün ıslıklarının tadını çıkara çıkara, özenle üç gömlek ütüledim, onları sırayla askılara geçirip, en ufak bir kırışık kalmadığına kanaat getirdikten sonra dolaba astım. Ardından ütüyü prizden çektim, dolaptaki yerine koydum, ütü masasını da öyle.

Kafamın içi birazcık hafifler gibi olmuştu.

Tam gidip mutfaktan bir bardak su içmeye hazırlanıyordum ki, telefon yine çaldı. Hoppalaaa! Birkaç saniye duraksadıktan sonra açmaya karar verdim. Yine o kadınsa ütü yapacağım bahanesiyle kapatabilirdim nasıl olsa.

Ama bu kez arayan Kumiko'ydu. Televizyonun üstündeki çalar saate baktım: on bir buçuğu gösteriyordu.

— İyi misin? diye sordu karım.

— Çok iyiyim, diye karşılık verdim, arayan o olduğu için rahat bir soluk almıştım.

— Ne yapıyorsun?

— Ütü.

— Bir şey mi var? diye sordu, gergin bir ses tonuyla.

Kafam karıştığında ütüye sarıldığımı çok iyi biliyordu.

— Hayır, hiç, sadece ütülenecek gömleklerim vardı da. Özel bir şey yok.

Konuşurken, sandalyeye oturdum, ahizeyi sol elimden sağ elime geçirdim.

— Bana bir şey mi diyecektin?

— Evet. Şiir yazmayı becerebilir misin acaba?

— Şiir mi? diye sordum şaşırarak.

Şiir mi? Nerden çıkmıştı bu şimdi?

— Tanıdığım bir dergi, genç kızların yazdığı şiirleri yayımlıyor da, okuyucuların gönderdiği şiirlerin içinden seçip düzeltme yapacak birini arıyorlar. Ayrıca her ay, sütun başına konmak üzere bir de şiir yazmak gerekecek. Kolay sayılacak bir iş bu, zahmetine karşılık iyi de para veriyorlar. Gerçi sürekli bir iş değil ama eğer altından kalkabilirsen, sonradan belki yazı işlerinde de çalışabilirsin.

— Kolay iş mi? diye sözünü kestim. Dur bir dakika, benim aradığım, hukuk bürosunda bir iş. Şiir düzeltme işi, bu aradığımın neresine giriyor acaba?

— Ama bana hep, lisedeyken bir şeyler yazdığını söylerdin ya?

— Evet, okul gazetesine hiçbir önemi, bir biçemi olmayan makaleler kaleme alırdım işte: yok filanca sınıf futbol maçını kazanmış da, yok biyoloji öğretmeni merdivenden düşüp hastaneye kaldırılmış da, öyle şeyler işte. Şiirle ilgisi yok. Ben şiir yazmasını bilmem.

— Şiir, yani, anlasana işte, liseli kızlara göre şiirler. Öyle büyük sanat filan olması gerekmeyen. Kimse senden Allen Ginsberg gibi yazmanı istemiyor ki, elinden geleni yaparsan, gayet güzel yürür işte.

— Elimden gelen, elimden gelen, ama ben en ufak bir şiir bile yumurtlamaktan kesinkes âciz biriyim, dedim sertçe. Öyle ya, neden yazacakmışım ki?

— Puff! yaptı Kumiko, düş kırıklığına uğramış bir sesle. Ama bir avukat yazıhanesinde iş bulmak da çok kolay gözükmüyor değil mi?

— Biliyorum. Bu yüzden o kadar çok haber gönderdim her yere. Sanırım bu hafta bir yanıt alacağım, olmazsa senin önerini düşünürüm.

— Sahi mi? İyi öyleyse şimdilik bu konuyu kapatalım. Ha, aklıma gelmişken, bugün günlerden ne?

— Salı, diye karşılık verdim, biraz düşündükten sonra.

— O halde bankaya gidip gaz için biraz para yatırır mısın, telefon için de?

— Olur, zaten birazdan akşam yemeği için alışverişe çıkacağım, onu da hallederim.

— Akşama ne pişireceksin?

— Henüz bilmiyorum, diye yanıtladım. Daha karar vermedim. Alışverişte düşünürüm.

— Ben düşündüm de, aklıma geldi, dedi karım, konuyu değiştirerek. Senin ille de iş araman gerekli mi?

— Neden sordun? dedim, yine şaşırmıştım. Neden iş aramaktan vazgeçeyim ki? İşsizlik ödeneğim sonsuza dek sürüp gitmeyecek, ömrümü kollarımı kavuşturup otururak geçiremem ben.

— Benim maaşıma zam geldi, ara sıra ek işler de çıkıyor, sonra, yeterince birikimimiz de var, fazla lükse kaçmazsak pekâlâ yürütebiliriz, değil mi? Şimdi yaptığın gibi, evde kalıp ev işlerini yapmak hoşuna gitmez mi?

— Hiç bilemiyorum, diye cevap verdim açıkça. Gerçekten bilmiyorum.

— Ha, aklıma gelmişken, kedi döndü mü?

— Kedi mi? diye yineledim ve o an aklıma geldi ki kediyi, sabahtan beri hepten unutup gitmiştim.

— Hayır, galiba dönmedi.

— Mahallede bakınır mısın biraz? Bir haftadır yok ortalıkta.

Soğuk bir "evet" yanıtı verdim, sonra da ahizeyi sol elime geçirdim.

— Bana kalırsa, çıkmaz sokağın dibindeki o boş evin bahçesinde olmalı, hani o kuş heykeli olan bahçede, onu birçok kez oralarda dolanırken görmüştüm de.

— Çıkmaz sokak mı? Sen o bahçeye neden girdin ki? İlk defa duyuyorum bunu.

— Bak, şimdi kapatmam gerekiyor, işimin başına dönmeliyim. Sen kediyle ilgilenir misin, lütfen?

Telefonu kapadı.

Tekrar yerine koymadan önce ahizeye bir süre baktım.

Kumiko o çıkmaz sokağa ne yapmak için gitmiş olabilirdi ki? Bizim bahçeden oraya geçmek için, oldukça yüksek bir beton duvara tırmanmak gerekiyordu, ki sadece bu sokağa girmek için bunca zahmete katlanmanın hiç anlamı yoktu.

Mutfakta bir bardak su içtim, sonra kedinin tabağını kontrol etmek için verandaya çıktım. Bir akşam önce oraya bıraktığım kurutulmuş balığa dokunulmamıştı. Hayır, anlaşılan, bizim çapkın kedi hâlâ dönmemişti.

Bu yaz başlangıcının pırıl pırıl güneşinde verandada dikilip küçük bahçemizi seyre daldım. Aslında görünüşü insanın yüreğine huzur veren türden bir bahçe değildi. Toprağı hâlâ simsiyah ve ıslaktı, çünkü güneş oraya her gün çok az vururdu ve bitki olarak da oldukça cılız iki üç küme ortancadan başka bir şey yoktu. Yakındaki koruluktan gelen düzenli bir kuş sesi duydum, ki ki kiii diye, sanki bir zemberek kuruyordu. Kumiko ve ben ona "zemberekkuşu" adını takmıştık. Daha doğrusu, ona bu adı Kumiko vermişti. Gerçekte hangi türden bir kuş olduğunu bilmiyorum. Neye benzediğini bile bilmiyorum. Ama kuşun buna aldırış ettiği yoktu ve her gün gelip küçük, huzurlu dünyamızın zembereğini kuruyordu.

Kediyi aramak ha! İyi doğrusu! dedim kendime. Kedileri öteden beri severim. Özellikle de buna, çok bağlanmıştım. Ama bir kedi, kedi yaşantısı sürer. Çok akıllı bir hayvan bu bizimki. Artık burada değilse, canı gitmek istediği içindir. Acıktığı veya yorgun düştüğü zaman dönüp gelecektir. Neyse, mademki Kumiko istemişti, ben de gidip arayacaktım bu kediyi. Zaten yapacak başka işim de yoktu.

Nisan başında, hiçbir özel neden yokken, çalıştığım hukuk bürosundan istifa etmiştim. Yaptığım iş özellikle hoşuma gitmiyor değildi. Gerçi pek heyecan verici bir uğraş olduğu söylenemezdi, ama maaşım iyiydi ve ortam da oldukça sıcak sayılırdı.

Görevimi bir cümleyle özetlemek gerekirse, uzmanlaşmış örnek bir sekreterdim diyebilirim.

Sanırım elimden geldiğince iyi çalışıyordum. Bunu benim söylemem garip görünebilir, ama yönetimle ilgili işler konusunda oldukça iyiydim. Çabuk kavrıyor, hızlı tepki veriyordum, asla karşı çıkmıyor, çok akılcı davranıyordum. Bunun içindir ki, istifa etmekten dem vurmaya başladığımda, yaşlı Avukat –yazıhane baba oğul iki avukatındı ve sözünü ettiğim babaydı– beni alıkoymak için bana bir zam bile önermişti.

Ama sonunda ben gene de istifa ettim. Ben de nedenini tam olarak bilemiyorum. Hiçbir özel beklentim yoktu, sonradan ne yapacağıma ilişkin bir kararım da. Hukukla ilgili başka görevler için sınava hazırlanmak üzere yeniden eve kapanmak düşüncesi bana hiç çekici gelmiyordu, her şeyden önemlisi de kendimde avukatlığa bir eğilim bulamıyordum.

Yemekte Kumiko'ya, "İşimden ayrılmayı düşünüyorum," diye haber verdiğim akşam, bana sadece, "Ya, öyle mi?," dedi. Bununla tam olarak ne demek istediğini pek kavrayamadım, o da başka bir şey söylemedi.

Ben de sustuğum için, bir süre sonra ekledi: "Neden olmasın ki, madem canın öyle istiyor? Yaşam senin yaşamın olduğuna göre, ne istersen yapmaya hakkın var." Sonra da olanca dikkatini tabağına yöneltip çubuklarıyla balığının kılçıklarını ayıklamaya koyuldu.

Kumiko, bir biyolojik beslenme ve sağlıklı yaşam dergisinde çalışıyordu ve oldukça iyi para alıyordu, ayrıca yayıncı dostlarının ona sık sık başka dergiler için çizdirdiği illüstrasyonlar da hiç de küçümsenemeyecek bir ek gelir sağlıyordu. (Aslında tasarım eğitimi görmüştü ve amacı free lance bir çizimci olmaktı.) Bense, sigortam sayesinde, bir süre işsizlik ödeneği alabilecektim. Evde kalıp ev işlerini yürütürsem, ek giderlerden, dışarıda yemekten ve çamaşır temizletme giderlerinden kurtulup parasal açıdan, benim çalıştığım zamana oranla pek de farklı olmayacak bir yaşam sürebilirdik.

İşte bu yüzden vermiştim istifamı.

Saat yarımda, her günkü gibi, omzumda büyük bir pazar çantasıyla alışverişe çıktım. Önce telefon ve gaz faturalarını ödemek için bankaya uğradım, sonra akşam yemeği için alışveriş yapmak üzere süpermarkete gittim. McDonald's'ta bir çizburger yiyip bir de kahve içtim.

Aldıklarımı buzdolabına yerleştirirken telefon yine çaldı. Bu zil sesi bana olağanüstü sabırsız geldi. Plastik torbası yarı açılmış bir tofu paketini mutfak masasına bırakarak salona koştum ve telefonu açtım.

— Makarnanı bitirmiş olmalısın, dedi bir kadın sesi.

— İyi bildiniz, diye yanıtladım. Ama şimdi de gidip kediyi aramam gerekiyor.

— Kediyi arama işi on dakika bekleyebilir, değil mi? Makarna pişirmeye benzemez.

Nedendir bilmem, bir türlü kapatamıyordum telefonu. Bu seste ilgimi çeken bir şeyler vardı.

— Peki ama, on dakikadan uzun sürmesin lütfen.

— Böylece, birbirimizi anlayabiliriz, dedi kadın, sakin sakin.

Hattın öteki ucundaki manzarayı tahmin ediyordum: bir koltuğa rahatça kurulmuş, bacak bacak üstüne atmış olmalıydı.

— Bunu bilemem işte, diye karşılık verdim, ama on dakikada nasıl olur kestiremiyorum.

— On dakika belki de senin sandığından çok daha uzundur, dedi.

— Aradığınız kişide yanılmıyorsunuz, eminsiniz değil mi? dedim, zemin yoklamak için.

— Hayır, dedi kadın. Seni iyi tanıyorum, birkaç kez karşılaştım seninle.

— Ne zaman? Nerede?

— Bir gün, bir yerlerde. Bunları ayrıntılarıyla anlatmaya on dakika yetmez. Önemli olan şimdidir, değil mi?

— Belki, ama beni tanıdığınıza dair bir bir kanıt isterim.

— Örneğin, ne?

— Kaç yaşındayım?

— Otuz, dedi kadın hemen. Otuz yaş ve iki ay, oldu mu?

Sustum. Beni tanıyordu, hiç kuşku yok. Ama zihnimi ne denli zorlasam da, sesin sahibini bir türlü çıkaramıyordum işte.

— Peki, şimdi de sıra sende, beni gözünün önüne getirmeyi dene bakalım, dedi kadın, baştan çıkarıcı bir sesle. Sesimden, benim ne tür bir kadın olduğumu tahmin et. Kaç yaşındayım, neredeyim, ne giymişim...

— Bilemem, dedim.

— Hadi, bir dene bakalım!

Saatime bir göz attım. On dakikanın ancak bir dakika beş saniyesi geçmişti.

— Bilmiyorum, dedim yeniden. Ben sizi tanımıyorum, sesinizden çıkaramadım. Ve ne kadar denersem deneyeyim, sizi gözümün önüne getiremiyorum.

— Gerçekten mi? dedi kadın. Bu konuda yeteneğine güvenmiyor musun? Sakın zihninin bir köşesinde ölü bir nokta olmasın? Tümüyle kendin olmanı engelleyen ölü bir nokta? Yazık, senin kadar akıllı biri için, hem de sahip olduğun tüm yeteneklerine rağmen!

Bir ölü nokta. Bu kadın, kesinlikle haklıydı. Aklımda, bedenimde, hatta yaşantımda bile, bir yerlere gömülüp gitmiş, yitik bir dünya vardı. Belki de yaşamımı, olması gerekenden biraz uzaklaştıran da buydu işte.

— Mademki kim olduğumu görmüyorsun, kendimi tarif edeyim, dedi kadın. Şu sırada yatağımdayım. Az önce bir duş yaptım ve çırılçıplağım.

Çırılçıplak, diye düşündüm. Al başına belayı! Şimdi durum, telefonda pornoya dönüşüyor galiba!

— Yoksa bir şey giymemi mi tercih edersin? Dantelli bir şey? Ya da çorap? Seni en çok heyecanlandıran nedir?

— Nasıl isterseniz. İster çıplak kalın, ister giyinin, benim için fark etmez, diye karşılık verdim. Bakın, bağışlayın ama, telefonda böyle şeyler konuşmaktan pek hoşlanmam. Üstelik daha yapmam gereken bir sürü iş var ve...

— On dakika, hepsi bu. Zamanının on dakikası, karşılanamaz bir kayıp değildir herhalde? Hiç olmazsa soruma karşılık ver. Çıplak kalmamı mı istersin, yoksa bir şeyler giymemi mi? Siyah çamaşır ya da...

— Olduğunuz gibi kalın, rahatsız olmanıza değmez.

— Çırılçıplak, o halde?

— Evet, öyle, çırılçıplak.

Dört dakikayı doldurmuştuk.

— Tüylerim hâlâ ıslak, dedi. İyi kurulanmamışım. Bedenim ıslak. Sıcacık ve ıslağım. Ve tüylerim ipek gibi, görsen, kapkara, yumuşacık. Okşamak ister misin, denemek için?

— Şey, bağışlayın ama...

— Üstelik içerisi daha da sıcak. Ilık beşamel sosu gibi. Gerçekten çok sıcaktır, biliyor musun? Bil bakalım, şu sırada nasıl duruyorum? Sağ dizim havada, sol bacağım yana açık. Onu beş geçeyi gösteren bir saat düşün.

Sesinden, yalan söylemediğini anlıyordum. Gerçekten de bacaklarını onu beş geçeyi gösterir gibi açmış, vajinası da sıcak ve ıslak olmalıydı.

— Dudaklarıma dokun. Yavaşça. Parmağının ucuyla beni usulca okşa. Evet, böyle, çok yavaş. Şimdi de sol mememi boşta kalan eline al. Tatlı tatlı, aşağıdan yukarı okşuyorsun, sonra da meme ucunu çimdikliyorsun. Birkaç kez yapıyorsun bunu, daha daha, ben zevkten kendimden geçinceye kadar.

Tek söz söylemeden telefonu kapadım. Sonra kanepeye uzandım ve derin bir iç çekerek saate baktım: konuşma yaklaşık on dakika sürmüştü.

On dakika sonra telefon tekrar çaldı. Bu kez açmadım ve on beş kez çaldıktan sonra sustu. Salona derin, mermer gibi soğuk bir sessizlik çöktü.

Saat ikiye doğru, bahçenin beton duvarından atlayınca kendimi çıkmaz sokakta suldum.

Buraya her ne kadar sokak denilse de, gerçek anlamıyla sokak filan değildi. Doğruyu söylemek gerekirse, burası adlandırılamayacak bir yerdi. Gerçekte, bir yol bile değildi. Çünkü bir yol, bir giriş ile bir çıkış arasında bulunan ve insanı bir yere götüren bir geçittir.

Ama bizim sokağımızın ne girişi vardı ne çıkışı; bir ucundan ötekine gidilecek olursa, bir yanda bir beton duvar çıkıyordu insanın karşısına, ötekinde de dikenli telden bir engel. Bir çıkmaz sokak bile değildi. Çıkmaz sokağın hiç olmazsa bir girişi olur. Mahalledekiler, bu geçide öylesine, "sokak" deyip çıkmışlardı, alışkanlıktan.

Ne diyorduk, sokak bizim evlerin oluşturduğu blokun arka bahçelerini, iki yüz metre boyunca birbirine bağlıyordu. Genişliği bir metreden biraz fazlaydı ve insan bazı yerlerde, sınırlarını aşan bahçe çitleri ve buraya atılan çöpler yüzünden ancak yan yan yürüyebiliyordu. Söylentiye göre –ki bunu evi bize cömertçe, neredeyse bir lokma ekmek fiyatına kiralayan dayımdan duymuştum– sokağın eskiden bir girişi, bir de çıkışı varmış ve iki cadde arasında kestirme olarak kullanılırmış. Ama hızlı büyüme çağıyla birlikte, eskiden boş olan arsalar üzerinde evler mantar gibi bitmeye başlamış ve sokak da genişlik açısından en basit ifadesine indirgenmiş. Mahalledeki ev sahipleri, sundurmalarının altından ya da bahçelerinin arkasından yol veren bu geçide kötü gözle baktıklarından, girişini kapatmışlar. Önce bunu, küçük bir çitin arkasına gizlemekle yetinmişlerse de sonradan ev sahiplerinden biri, bahçesini genişletme çalışmalarından yararlanarak bu girişi bir beton duvarla kapatmış ve öteki ucu da köpeklerin aradan sızmasını önlemek için dikenli tellerle örtülerek tıkanmış. Mahalledeki ev sahipleri sokağı neredeyse hiç kullanmadıklarından, burası kapatılınca kimsenin söyleyecek sözü olmadığı gibi, hırsızlara karşı da epeyce etkili bir önlem olmuş. İşte bu yüzden artık kimse işlevini yitirmiş bir kanal gibi kaderine terk edilmiş bu sokağı kullanmıyordu ve sadece evler arasında bir güvenlik bölgesi işlevi görüyor sayılırdı. Zeminini yabani otlar bürümüştü ve böceklerin yakalanmasını bekleyen yapış yapış örümcek ağlarıyla doluydu.

Kumiko böyle bir sokağa ne yapmak için girmiş olabilirdi ki? Bu konuda en ufak bir fikrim yoktu. Ben bile oraya olsa olsa ancak iki kez gitmiştim herhalde. Her şeyden önce, Kumiko örümcekten çok korkardı. Neyse, şimdi bana diyeceksiniz ki, hadi, sen en iyisi git de kediyi ara. Zaten durup telefonun tekrar çalmasını beklemektense çıkıp şöyle bir dolaşmak daha iyiydi.

Bu ilkyaz güneşinin sıcacık ışınları, başımın üstündeki dalların gölgesini yer yer toprağa vuruyordu. Hiç esinti olmadığından bu kıpırtısız gölgeler, yere yapışmış uğursuz lekelere benziyordu. Ortalık öyle sessizdi ki, güneşin altında, otların soluk aldığı duyulacaktı neredeyse. Bir Ortaçağ gravüründen fırlamış gibi duran pırıl pırıl birkaç küçük beyaz bulut gökte yüzüyordu. Gözlerimin takıldığı en ufak nesnenin bile çizgileri, son derece belirgindi; belirsiz ve bulanık bir biçime sahip olan tek şey benmişim gibi geliyordu bana. Üstelik hava da oldukça sıcaktı.

Tişört, ince keten pantolon ve tenis ayakkabıları giydiğim halde, güneşte birkaç adım atar atmaz koltuklarımdan ter sızmaya başlamıştı. Yazlıklarımı daha o sabah kutularından çıkardığım için her soluk alışımda bir naftalin kokusu, sinsi, küçük bir böcek gibi burun deliklerimden içeri süzülüyordu.

Sokak boyunca yavaş yavaş, her iki yana dikkatle bakarak, düzenli adımlarla yürüyordum. Ara sıra duruyor ve alçak sesle kediye sesleniyordum.

Yol boyunca uzanan evler iyice belirgin iki sınıfa ayrılmıştı: arkada geniş bahçeleriyle eski evler

ve birbirine bitişik, yeni sayılabilecek konutlar. Bu yeni evlerin arkasındaki boşluklar, bahçe denmeyi hak edecek kadar geniş değildi, hatta bazılarında ufacık bir yeşillik bile yoktu. Kapı saçakları ile sokak arasında ancak iki sıra çamaşır asabilecekleri bir boşluğa sahiptiler ve zaman zaman çamaşırlar sokağa bile taşıyordu, öyle ki henüz suları damlayan gömleklerin, çarşafların ve havluların arasından süzülerek ilerlemek zorunda kalıyordum. Zaman zaman, bir televizyonun sesi, çekilen bir sifonun gürültüsü açık seçik kulağıma geliyordu; havada, körili pilav kokuları dalgalanıyordu.

Bunların yanında eski evler, tümüyle yaşamdan yoksun gibi görünüyordu. Servilerden ve başka ağaçlardan oluşan çitler onları iyice gizliyor, ancak aralarından geniş ve bakımlı bahçeler göze çarpıyordu. Her tür mimaride yapı vardı burada. Uzun dış galerileriyle Japon tarzında konutlar, donuk bakır damlı Batı usulü konaklar, hatta yeni restore edilmiş evler bile vardı. Ama hepsinin ortak noktası, içinde yaşayanlardan hiçbirinin, gölgesinin bile görülmemesiydi. Sessiz ve kokusuz. Görünürde kurutulmak için asılmış bir çamaşır bile yoktu.

Bahçelerin birinde, kararmış, kupkuru bir Noel ağacı ilişti gözüme, tek başına bir köşeye bırakılmıştı. Bir başka avluda da, akla gelebilecek her türlü çocuk oyuncağı yığılıydı, sanki birçok kişinin gençlik yıllarının anıları burada toplanmıştı: üç tekerlekli bisikletler, plastik kılıçlar, lastik balonlar, selülit bebekler, kaplumbağalar, küçük beyzbol sopaları, tahta kamyonlar... Bir bahçede bir basketbol sepeti ve bir diğerinde hinthurmasından, görkemli bir bahçe takımı bile vardı. Beyaz koltuklar aylar, hatta yıllardır kullanılmamış gibiydi, toz topraktan bir katmanla örtülmüştü. Yağmur, masanın üstüne soluk mor manolya yapraklarından bir sağanak yağdırmıştı.

Bir başka evin alüminyum çerçeveli geniş penceresinden, salonun içini olduğu gibi görebildim: kahverengi deri kaplı bir kanepe takımı, koskocaman bir televizyon, tropik balıkların yüzdüğü bir akvaryum ve ne olduğunu bilmediğim iki kupayla süslenmiş raflar, dosdoğru bir dekorasyon mağazasından çıkmış ayaklı bir lamba. Hepsi de bir televizyon dizisinin dekoru kadar yapmacık duruyordu.

Az ötede demir parmaklıkla kuşatılmış, büyük bir bekçi köpeği için yapıldığı belli olan, koskocaman bir köpek kulübesi vardı. Ama içinde köpek filan göremedim. Kapısı ardına dek açıktı ve birisi aylar boyu içeriden dayanmış durmuş gibi kapının parmaklıklarında bir bombe oluşmuştu.

Kumiko'nun sözünü ettiği boş ev, köpek kulübeli evden az sonraydı. Ben de bu evin boş olduğunu hemen fark ettim. Bu tür şeyler hiç göze görünmez, ama burasının en azından iki üç aydır boş olduğu anlaşılıyordu ilk bakışta. Bu, nispeten yeni, iki katlı bir konaktı, sadece sıkı sıkı kapatılmış kepenkler çok kötü durumdaydı ve birinci kat penceresinin paslanmış demiri, düşmeye hazır gibiydi. Küçük bahçenin ortasında, bir kaide üstünde, aşağı yukarı bir insanın göğsüne gelebilecek yükseklikte, kanatlarını açmış, taştan bir kuş heykeli vardı. Çepeçevre sarmaşık sarmıştı heykeli ve en yüksekteki sapların uçları kaidesi üstündeki kuşun ayaklarını gıdıklıyordu. Kuş –ne kuşu olduğunu bilmiyorum– kanatlarını açmış, bu hiç de hoş olmayan yeri bir an önce terk etmek için uçmaya hazırlanıyor gibiydi. Bu heykelin dışında, bahçede tek bir süs öğesi yoktu. Saçağın altına dizilmiş eski plastik koltukların yanındaki, canlı kırmızı açelyalardan garip bir gerçeklik izlenimi yayılıyordu. Bu çiçeklerin dışında her şeyi yabani otlar kaplamıştı.

Göğsümün hizasındaki parmaklıklı kapıya dayanmış, bir kedinin hoşuna gidecek her şeye sahip

olan bahçeyi seyrettim, ama ne denli bakındımsa da bizimkine uzaktan yakından benzeyen bir kediye rastlamadım. Sadece çatıdaki antenin tepesine tünemiş bir güvercinin tekdüze kuğurması çevrede yankılanıyordu. Taştan kuşun gölgesi, yüksek otların üstüne düşüp çeşitli biçimlerde parçalara ayrılıyordu.

Cebimden limonlu bir pastil çıkardım, kâğıdını açıp ağzıma attım. İstifa ettikten sonra sigarayı bırakmıştım. İyi dayanıyordum ama buna karşılık cebimden pastili eksik etmiyordum. Kumiko benim "limonlu pastille zehirlendiğimi" ve yakında dişlerimin çürüyeceğini söylese de ben, sigaranın yerine koyduğum bu alışkanlıktan vazgeçemiyordum. Ben çevreyi seyrederken güvercin de her makbuza damga vuran bir memur gibi, tekdüze kuğurmalarını sürdürüyordu. Tam olarak ne kadar süre bu parmaklığa dayanıp kaldığımı bilmiyorum, en azından ağzımdaki limonlu pastil yarıya ininceye kadar kalmış olmalıyım. O zaman pastili yere tükürdüğümü ve orada öyle, kuşun gölgesinin bahçedeki otların üstüne yayılmasını seyrederek durduğumu hatırlıyorum.

Birdenbire, arkamda birinin varlığını sezdim, sanki biri beni çağırıyordu.

Döndüm ve karşı evin arka bahçesinde, ayakta duran bir kız gördüm. Ufak tefekti, saçlarını atkuyruğu bağlamıştı, açık kahverengi çerçeveli koyu siyah gözlüğü ve kısa kollu mavi bir Adidas tişörtü vardı. Aylardan mayıs olmasına karşın incecik kolları güneşten iyice esmerleşmişti. Bir eli şortunun cebindeydi, öteki eliyle de, beline kadar gelen bir bambu çite dayanmıştı. Aramızda ancak bir metre vardı.

— Çok sıcak be, dedi bana.

— Öyle, dedim ben de.

Hoppala, dedim içimden. Anlaşılan bugün kadınların benimle konuşma günü.

Bu kısa görüş alışverişinin ardından, orada öyle çakılıp kaldı, beni seyrediyordu. Sonra şortunun cebinden bir paket Short Hope çıkardı, içinden bir sigara çekip dudaklarına götürdü. Küçük bir ağzı vardı, üstdudağı hafif kalkıktı. Bir kibrit çakıp yaktı sigarasını. Başını eğdiğinde, saçlarının arasından kulaklarını iyice gördüm. Güzel kulaklardı, kıvrımları yapımcının elinden henüz çıkmış gibi düzgün ve pürüzsüzdü, zarafetle çizilmiş kenarları boyunca, bir dizi ince tüy güneşte parlıyordu.

Kibritini yere attı, sigarasından derin bir nefes çekti, dudaklarını büzerek dumanı üfledikten sonra birden, varlığımı hatırlamış gibi gözlerini bana dikti. Yüzümün iki kez yansıdığını gördüm: çok koyu renkte olduğundan ve ışığı da ayna gibi kırdığından bakışlarını yakalama şansımı tümüyle yok eden gözlüğünün her iki camında.

— Buralarda mı oturuyorsunuz?

— Evet, diye cevap verdim, parmağımı evime doğru uzatarak.

Ama buraya gelirken geçtiğim eğri büğrü, garip açılı yol yüzünden doğru yönü gösterdiğimden pek emin değildim. Parmağımı da rasgele uzatmıştım zaten.

— Ne yapıyorsunuz burada, deminden beri?

— Kedimi arıyordum, bir haftadır yok ortada, diye karşılık verdim, terli ellerimi pantolonumda kurulayarak. Biri onu buralarda görmüş de.

— Nasıl bir kedi?

— Kahverengi çizgili, kuyruğu biraz çarpık, iri bir erkek.

— Peki, adı ne?

— Noboru, dedim. Noboru Vataya.

— Sizin değil, kedininkini sormuştum.

— Noboru Vataya.

— Ya? Bir kedi için kibar bir ad.

— Aslında, karımın ağabeyinin adıdır. Kedi bize onu hatırlatıyor da, biz de şaka olsun diye bu adı taktık.

— Ne bakımdan benzeşiyorlar?!

— Bilmem, davranışlar, yürüyüş, uykulu bakış, bu gibi şeyler işte.

İlk kez gülümsedi bana. Yüz çizgileri gevşediğinde, ilk bıraktığı intibaya göre çok daha çocuksu görünüyordu kız. Herhalde, on beş, on altı yaşından büyük değildi. Üstdudağının kalkık ucu boşlukta garip bir açı çiziyordu.

"Okşa onları," diyen bir ses duyar gibi oldum. Telefondaki kadının sesi. Alnımda biriken teri elimin tersiyle sildim.

— Kahverengi çizgili, kuyruğunun ucu çarpık bir kedi ha? diye tekrarladı genç kız, söylediklerimi doğrulatmak istercesine. Tasması var mıydı?

— Evet, pire kovucu bir tasma.

Bir eli bambu çitin üstünde, on beş saniye kadar düşündü. Sonra izmaritini ayaklarımın dibine attı.

— Lütfen benim yerime basar mısın? Ayaklarım çıplak da.

Pabucumun topuğuyla sigarayı özenle ezdim.

— Sanırım ben gördüm o kediyi, dedi genç kız, yavaş yavaş, tane tane. Kuyruğunun ucuna dikkat etmedim ama açık kahverengi, iri bir erkek tekirdi ve galiba tasması da vardı.

— Ne zaman gördün acaba?

— Ne zamandı, dur bakayım... Birkaç kez gördüm. Zamanımı bahçede güneşlenerek geçiririm ben, bu yüzden ne zaman olduğunu pek iyi anımsamıyorum, üç ya da dört gün önce belki. Mahallenin tüm kedileri, Bay Takitani'nin bahçesinin çitinden geçip Miyavakilerin bahçesine girmek için bizim bahçeden geçerler.

Evinin karşısındaki boş evin bahçesini gösteriyordu. Taş kuş yine öyle, kanatlarını açmıştı, altın rengindeki sarmaşıklar bu ilkyaz güneşinde parlıyordu, antene tünemiş güvercin tekdüze kuğurmalarını sürdürüyordu.

— Aklıma bir şey geldi, deyiverdi yeniyetme kız. Benim bahçemde beklesen? Tüm kediler karşı bahçeye gitmek için buradan geçerler, ayrıca sen buralarda böyle dolanmayı sürdürürsen biri seni hırsız sanıp polise haber verebilir. İlk kez olmuyor bu.

Kararsızdım.

— Hadi! Evde yalnızım zaten, ikimiz dışarıda, güneşte durup kedinin buradan geçmesini bekleriz. Biliyor musun, gözlerim çok keskindir, sana yardımcı olabilirim.

Saatime baktım. İkiyi otuz altı geçiyordu. Yapmam gereken tek iş, kuruyan çamaşırları toplamak ve yemeği hazırlamaktı.

— Peki, anlaştık, saat üçe kadar kalırım öyleyse, eğer istersen, dedim, ben de durumu doğru dürüst kavrayamadığım halde.

Arkasından içeri girmek için bahçe kapısını iterken, sonra da çimlerin üstünde yürürken, sağ bacağının hafifçe topalladığını gördüm. Çocuk omuzları bir manivela gibi düzenli olarak sağa eğiliyordu. Birkaç adım sonra durdu ve bana döndü:

— Geçen ay bir kaza geçirdim de, dedi ciddi ciddi. Bir motosiklette arkadaydım, yere fırladım. Şansım yokmuş.

Çimenliğin tam ortasında, büyük bir meşenin altında iki beyaz şezlong yan yana duruyordu. Bir tanesinin arkasına mavi bir havlu atılmıştı, ötekineyse karmakarışık bir sürü şey: bir Short Hope paketi, bir kül tablası, bir çakmak, büyük bir radyo-kasetçalar ve dergiler. Sesi sonuna kadar açılmış radyo-kasetçalarda tanımadığım bir hard rock parça çalıyordu. Şezlonglardan birinin üstündekileri çimenlere bırakıp beni davet etti, müziği susturdu. Böyle, oturduğum yerden, bahçedeki ağaççıkların arasından sokağı da, karşıdaki boş evi de görebiliyordum. Hatta kuş heykelini, altın sarmaşıkları, bahçe parmaklığını bile. Genç kız, oturduğu şezlongdan az önce beni uzun uzun gözlemişti herhalde.

Gösterişsiz, geniş bir bahçeydi burası. Çimenlik, tatlı bir eğimle uzanıyordu, şurada burada ağaçlar ile şezlongların solunda, beton kenarlı oldukça geniş bir havuz vardı. Besbelli bir süredir kullanılmamıştı, çünkü boştu ve yeşilimtrak soluk dibi, güneşe karşı sırtüstü dönmüş büyük bir su yaratığı gibiydi. Ağaçların arkasında, dipte zarif cepheli ama ne büyük ne de lüks, Batı tarzı eski bir ev görülüyordu. Yalnızca bahçesi oldukça geniş ve bakımlıydı.

— Ben üniversitede öğrenciyken, bir ara bir peyzaj mimarının yanında çalışmıştım, bahçelere gidip çimleri biçerdim.

— Ya, öyle mi? dedi genç kız, umursamaz bir tavırla.

— Bu büyüklükte bir bahçenin bakımı çok zaman alıyor olmalı, dedim çevreme bakınarak.

— Senin bahçen yok mu?

— Var, ama küçük. Ancak birkaç küme ortanca sığacak kadar... Sen evde hep böyle yalnız mısın?

— Evet. Gündüzleri hep. Sabah akşam, bir hizmetçi geliyor, ama onun dışında yalnızım. Baksana, soğuk bir şeyler içer misin? Biram var.

— Hayır, teşekkür ederim.

— Emin misin? Çekinme, ha.

— Susamadım ki. Okula gitmiyor musun sen?

— Ya sen? Sen işe gitmiyor musun?

— İsteseydim de gidemezdim.

— İşsiz misin?

— Öyle de denebilir. İstifa ettim.

— Ne iş yapıyordun?

— Bir hukuk bürosunda çalışıyordum. Belediyelerden ve resmi dairelerden belgeleri alıyor, dosyalıyor, yasalarda yeri olup olmadığına bakıyor, mahkemeye dilekçe yazıyordum, bu gibi şeyler işte.

— Ama istifa ettin öyle mi?

— Evet.

— Karın çalışıyor mu?

— Evet.

Sokağın karşısında kuğuran güvercin, bilmem nereye uçup gitmişti. Birden, çevreye derin bir sessizlik çöktüğünün farkına vardım.

— Kediler hep şuradan geçerler, dedi genç kız önümüzdeki çimlerin bittiği yeri işaret ederek. Takitanilerin evinin arkasındaki fırını görüyor musun? Tam oradan çıkarlar, çimleri geçip ağaçların arasından süzülür, karşıdaki bahçeye girerler. Hep aynı yolu izlerler.

Kara gözlüğünü alnına kaldırdı, çevresine bakmak için gözlerini kıstı, sonra gözlüğünü indirip sigarasının dumanını üfledi. Sol gözünün kenarında, iki santim uzunluğunda, ömür boyu iz bırakacak derinlikte bir kesiği görecek zamanım oldu. Herhalde bu yarayı gizlemek için takıyordu kara gözlüğü. Yüzü gerçek anlamıyla güzel değildi, ama gözlerinin parlaklığından ya da kalkık dudaklarından ötürü çok çekiciydi.

— Baksana, Bay Takitani'nin üniversite profesörü olduğunu biliyor muydun? Televizyona da çıktı.

— Bay Takitani mi?

Bana Bay Takitani'nin kim olduğunu açıkladı, ama onu tanımıyordum.

— Neredeyse hiç televizyon seyretmem, dedim.

— Pek sevimsiz bir aile, diye yorum yaptı kız. Ünlü oldukları için kendilerini kim bilir ne sanıyorlar. Zaten, televizyona çıkanların hepsi de caka satar.

— Ya öyle mi?

Short Hope paketini aldı, bir sigara çekti, yakmadan bir süre elinde yuvarladı durdu.

— Peki Miyavakiler, onları tanıyor muydun? diye sordu.

— Hayır.

— Boş evde oturuyorlardı. Tümüyle normal bir aileydi. İki kızları ünlü özel bir liseye gidiyordu. Babanın bir restoran zinciri vardı.

— Niçin gittiler buradan?

"Bilmiyorum," dercesine yüzünü buruşturdu.

— Galiba borçlanmış. Şehir dışına taşınmak zorunda kaldılar. Neredeyse bir yıl oldu gideli. Annem evin böyle terk edilmiş olmasından hep yakınıyor. Her yeri yabani otlar bürüyormuş ve kediler de durmadan çoğalıyormuş, bir hırsız uğursuzları eksikmiş, hep öyle diyor.

— O kadar çok mu kedi var?

Sonunda sigarasını dudaklarına sıkıştırdı, çakmağıyla yaktı, sonra başını salladı.

— Hem de her türlüsü. Uyuzu, tek gözlüsü... Hele bir tanesinin gözü çıkmış, yerinde et parçası sarkıyor. İğrenç, değil mi?

— İğrenç, diye onayladım.

— Benim ailemde altı parmaklı biri var, benden biraz büyük bir kız; küçükparmağının yanında

bir tane daha var, bebek parmağı gibi. Ama onu öyle ustaca kıvırıyor ki, dikkat edilmezse belli bile olmuyor. Üstelik güzel bir kız da.

— Hımm, yaptım.

— Sence kalıtsal mıdır, böyle zırıltılar? Nasıl diyeyim... ana babadan çocuklara geçer mi?

— Hiçbir fikrim yok.

Bir an sustu kaldı, ben ağzıma yeni bir limonlu pastil atmış, kedilerin geçeceği yere dikmiştim gözlerimi. Ancak henüz tek bir kedinin geçtiğini görmemiştim.

— Bir şey içmek istemediğine emin misin? Ben bir kola alacağım.

— Hayır, sağol, diye karşılık verdim.

Şezlongundan kalktı, topallayarak ağaçların ardında kayboldu. O yokken yerdeki dergilerden birini alıp karıştırdım. Bunun pahalı türden bir erkek dergisi olması beni çok şaşırttı. Orta sayfalardaki fotoğrafta, tabureye oturmuş bir kız vardı, hiç de doğal olmayan bir pozda, bacaklarını iyice açmıştı, minicik saydam külotunun arasından cinsel organı da, tüyleri de gözüküyordu. Al bir bela daha! diye içimi çekip dergiyi yerine bıraktım, sonra da dizlerimi göğsüme çekerek gözlerimi gene kedi geçidine diktim.

Epey sonra, elinde bir kola şişesiyle döndü kız. Mavi tişörtünü çıkarmış, şortu ve arkasından bir kordonla bağlanmış, memelerinin biçimini ortaya çıkaran küçücük bir bikini üstüyle kalmıştı.

Hiç kuşkusuz oldukça sıcak bir gündü. Güneşin alnında, şu şezlongda oturmaktan, kurşuni tişörtüm terden yer yer koyu lekelerle bezenmişti. Öyle sıcaktı ki, canım tek bir şey çekiyordu: şu şezlongda öyle uzanıp kalmak ve özellikle de hiçbir şey düşünmemek.

— Söylesene, sevdiğin kızın altı parmaklı olduğunu görseydin ne yapardın? dedi kız, önceki konuya dönerek.

— Bir sirke satardım.

— Gerçekten mi?

Beni ciddiye aldığına şaşarak, hemen düzelttim:

— Hayır, şaka yaptım sadece. Sanırım benim için bir şey değişmezdi.

— Çocuklarınıza geçme tehlikesi olsa da mı?

Sorunu bir an kafamda tarttım.

— Hayır, sanırım beni rahatsız etmezdi. Bir parmak fazla ya da eksik, hayatta çok büyük bir engel değildir.

— Peki ya dört tane memesi olsaydı?

— Bilmiyorum, dedim.

Dört meme ha? Konunun sonu gelmeyecek gibi görünüyordu, değiştirmeye karar verdim.

— Kaç yaşındasın sen?

— On altı, diye yanıt verdi. Yeni doldurdum. Lise ikinci sınıftayım.

— Okula gitmiyor musun?

— Uzun süre yürürsem hâlâ bacağım ağrıyor da. Gözümün kenarından da yaralandım. Benim lisedekiler oldukça serttir, motosikletten düşüp yaralandığımı öğrenirlerse başıma dert açabilirler. Bu yüzden hastalık nedeniyle rapor aldım. Bir yıl okulu kırmak beni hiç de rahatsız etmiyor. Bir üst sınıfa geçmek için acelem yok.

— Hımmm, dedim.

— Ama az önce konuştuklarımıza dönersek, altı parmağı olan bir kızla evlenmek seni rahatsız etmeyecek, ama dört memesi olursa, hoşuna gitmez, öyle demiştin değil mi?

— Hayır. Sadece bilmediğimi söylemiştim.

— Neden bilmiyorsun?

— Hayal etmekte zorlanıyorum da ondan.

— Ama altı parmaklı bir kızı hayal edebiliyorsun?

— Az çok, evet.

— Ne farkı var ki? Altı parmak ya da dört meme, aynı şey değil mi?

Bunu gene biraz düşünmeye çalıştım, ama açıklamaya nereden başlayacağımı bilemiyordum.

— Sence fazla mı soru soruyorum? diye sordu.

— Bunu sana daha önce söylemişler miydi?

— Evet, ara sıra.

— Soru sormanın bir zararı yok. Karşındakini düşünmeye zorlar bu.

— Çok insan düşünmeyi sevmiyor, dedi ayaklarının ucuna bakarak. Rasgele, akıllarına gelen yanıtı veriyorlar.

Başımı belli belirsiz salladım, gözlerimi yeniden geçide diktim. Ne işim var burada? diye birden

sordum kendime. Daha tek bir kedinin geçtiğini görmedim ki.

Kollarımı göğsümde kavuşturup, yirmi saniye kadar gözlerimi kapadım.

Kıpırdamadan gözlerimi kapayınca, terin, bedenimin çeşitli yerlerinden süzüldüğünü hissedebiliyordum. Alnımda, burnumun altında, boynumda, üstümde ıslak tüyler gezdiriliyormuş gibi son derece ince duygulara kapılıyordum. Tişörtüm rüzgârsız bir günde kıpırtısız duran acınası bir bayrak gibi bedenime yapışıyordu. Güneş ışığı bana garip bir uyuşukluk veriyordu. Kız, kola bardağını sallayınca içindeki buzlar, tıpkı bir sürünün çıngırakları gibi yankı yaptı.

— Uykun varsa uyuyabilirsin, kedinin geçtiğini görürsem uyandırırım seni, diye fısıldadı.

Sessizce başımla onayladım, gözlerim hâlâ kapalıydı.

Bir an, çevremde tek bir ses duymadım. Güvercin nicedir görünmüyordu. Rüzgâr esmiyordu, arabaların egzoz sesleri bile duyulmuyordu. Telefondaki meçhul kadını düşündüm. O kadını gerçekten tanıyor muydum acaba?

Sesi de, konuşma tarzı da bana herhangi bir şeyi anımsatmıyordu, ama gel gör ki, o beni tanıyordu işte. De Chirico'nun bir tablosu gibi, sadece gölgesi bir yolda, sonsuza dek uzuyordu. Gerçekliği uzakta, çok uzakta, bilincimin sınırları dışında kalıyordu. Kulağımda, çan sesleri sürüp gidiyordu.

— Uyuyor musun? diye sordu bana genç kız, zor duyulabilir bir sesle.

— Hayır, karşılığını verdim.

— Biraz daha yaklaşabilir miyim? Böylece, alçak sesle konuşabilirim hiç olmazsa.

— Bana göre hava hoş, dedim gözlerim hâlâ kapalı.

Şezlongunu benimkine doğru çekip yapıştırdı. Birbirine sürtünen tahtaların kuru gıcırtısını duydum.

Garip şey, dedim kendime, bu kızın sesi, gözlerim kapalıyken, gözlerim açıkken olduğundan tümüyle farklı. Ne oluyor bana? İlk kez böyle duygular içindeyim.

— Seninle biraz konuşabilir miyim? diye sordu. Çok alçak sesle konuşacağım, cevap vermen gerekmez, istersen uyuyabilirsin bile.

— Tamam, dedim.

— Güzel oluyor, ölen biri, dedi.

Tam kulağımın dibinde konuştuğu için sesiyle birlikte soluğunun nemli sıcaklığı da içime işliyordu.

— Niçin? diye sordum.

Parmağını dudaklarıma koydu, mühürler gibi.

— Soru yok, dedi, bana şimdi soru sormanı istemiyorum. Ayrıca, gözlerini de açma. Anlaşıldı mı?

Başımı salladım, neredeyse onun sesi kadar hafifçe.

Parmağını dudaklarımdan çekip bu kez bileğime koydu.

— Bunu bir bisturiyle kesmek isterdim. Kadavrayı değil. Daha çok, ölünün yoğunlaştırılmış bir parçasını. Galiba cesedin bir yerinde bu türden bir şeyler olmalı. Ölü yoğunluğu, felce uğramış, esnek bir sinir yumağı, bir top gibi. Bir kadavradan bunu çıkarıp almak isterdim ve kesip içine bakmak. Durmadan bunu düşünüyorum. Kendime, içinin nasıl olduğunu soruyorum durmadan. Biraz elastik olmalı, anlıyor musun, tüpünde kurumuş diş macunu gibi. Sence de öyle değil mi? Hayır, cevap vermene gerek yok. Çevresi lastikimsi ama çekirdeğe doğru gidildikçe sertleşir. İşte çevresindeki deriyi de böyle kesmeye başlarım, peltemsi kitleyi çıkarırım, bisturiyle içine girer ve spatulayla çekip alırım. İçi gittikçe sertleşir, merkezini buluncaya kadar devam ederim, küçük, sert bir çekirdek. Küçücük ve çok sert, bilyeli yatak gibi. Sence de öyle değil midir?

İki üç kez hafifçe öksürdü.

— Hep bunu düşünüyorum, düşünmeden edemiyorum, Herhalde gün boyu hiçbir şey yapmadığım için. Bir şey yapmayınca düşüncelerim beni giderek daha uzaklara götürüyor, öyle uzağa gidiyorlar ki artık onları izleyemiyorum.

Parmağını bileğimden çekti, bardağını aldı, kalan kolasını içti. Buzların şıngırdamasından, bardağın boş olduğunu anladım.

— Tasalanma, kedi gelirse görürüm, bakıyorum. Noboru Vataya görünür görünmez sana haber veririm. Gözlerini kapalı tutabilirsin, çekinmeden. Noboru Vataya, buralarda dolaşmaya başlamış olmalı. Bir kedi her zaman aynı yerlerden geçer, gelecek, göreceğiz, kesinlikle. Hayal gücümüzü çalıştırarak bekleyelim onu. Noboru Vataya yaklaşıyor. Otların arasından süzülüyor, çitin altından geçiyor, bir çiçeği koklamak için duruyor, ufak ufak buraya yaklaşıyor. Onu gözünün önüne getirmeye çalış.

Onun söylediklerini izleyerek, kediyi zihnimde canlandırmaya çalıştım, ama arkadan gelen ışıkta çekilmiş bir fotoğraftaki gibi belirsiz bir kedi biçimi seçebiliyordum sadece. Güneşin, gözkapaklarımı delip geçen keskin ışığı, iç karanlığımı tedirgin ediyor, dengesini bozuyordu ve ne kadar çabalasam da, kedinin biçimini tam olarak kafamda canlandıramıyordum. Zihnimdeki Noboru Vataya doğallıktan yoksundu ve başarısız bir portre gibi biçimsizdi. Tüm özellikleri oradaydı, ama öz eksikti. Yürüyüşünü bile bir türlü anımsayamıyordum.

Kız gene parmağını bileğime koydu ve hafif bir çizime başladı. Belirsiz, biçimi olmayan garip bir çizim. O, kolumda bu çizgileri çizerken, değişik türden bir karanlık, davranışlarına yanıt verircesine bilincimi kaplamaya başladı. Herhalde uyuyakalmak üzereydim. Gerçekte uyumak istemiyordum, ama bu dürtüye direnmek bana olanaksız geliyordu. Bedenim, bez şezlongun üstünde bir ceset gibi

ağırlaşmıştı sanki; bir başkasının cesedi.–

Bu karanlıkların dibinden, sadece Noboru Vataya'nın dört patisini gözümün önünde canlandırabiliyordum. Gerilerinde dokununca yumuşacık ve şişkin elastik yastıkçıklarıyla dört esmer ve sessiz ayak. Bu ayaklar bir yerde, sessizce ilerliyorlardı.

Ama nerede?

Bunu bilmiyordum.

"Sakın zihninin bir köşesinde ölü bir nokta olmasın?" demişti kadın sakin sakin.

"Senden sadece on dakikanı istiyorum," demişti bir de. Ama on dakika bazen on dakikadan çok daha fazlası demektir. Zaman uzayabilir de kısalabilir de, bunu deneyimlerimle biliyordum.

Uyandığımda yalnızdım. Benimkine yapıştırılmış şezlongda kızın izi bile kalmamıştı. Havlu, sigaralar ve dergiler duruyordu, ama kola bardağı ile radyo-kasetçalar yok olmuştu.

Güneş, batıya doğru iniyordu, çamların gölgesi beni kuşatıyor, ayak bileklerime değin geliyordu. Saatim üç kırkı gösteriyordu. Birkaç kez başımı, boş bir kutu gibi salladım, sonra çevreyi kolaçan etmek için kalktım. Manzara, ilk gördüğüm zaman nasılsa yine tıpatıp öyleydi. Geniş çimenlik, kurumuş havuz, çit, taştan kuş, altın sarmaşıklar, televizyon anteni. Ama ufukta ne kedi vardı, ne genç kız. Uykumda çok yaşlanmışım gibi geliyordu bana.

Çimlerin gölge bir köşesine oturdum ve avucumla yeşil otları okşayarak, gözlerim kedi geçidine dikilmiş halde kızın dönmesini bekledim. On dakika geçti kedi de, kız da gözükmedi. Çevrede hiçbir şey kıpırdamıyordu. Ne yapacağıma bir türlü karar veremiyordum. Gene kalktım, eve bir göz attım. Boş gibiydi. Güneş, kör edercesine, balkon kapısının camlarında parlıyordu. Bahçeyi boydan boya geçtim, sokağa çıkıp evime döndüm. Noboru Vataya'yı bulamamıştım, ama hiç olmazsa elimden geleni yapmıştım.

Eve dönünce, kurumuş çamaşırları topladım ve basit bir yemek hazırlamak için işe koyuldum. Sonra salonda yere oturup sırtımı duvara dayadım, akşam gazetesini okudum. Saat beş buçukta, telefon çaldı, on iki kez, ama açmadım. Zil sesi, kesildikten sonra bile uzun süre loş odada yankılandı, bir toz bulutu gibi. Duvar saatinin sert pençeleri uzayda yüzen görünmez bir tahtaya vuruyordu.

Bir an zihnimden zemberekkuşu üzerine bir şiir yazma düşüncesi geçti. Ama ilk dizeyi bulamıyordum bir türlü. Ayrıca, liseli kızların, zemberekkuşu konusundaki bir şiiri değerlendirebilecek nitelikte olduklarından da kuşkuluydum.

Kumiko yedi buçukta geldi. Yaklaşık bir aydır, gittikçe daha geç saatlerde dönüyordu eve. Çoğu zaman sekizden sonra hatta kimi zaman da onda, bazen daha da geç.

— Üzgünüm, bir türlü bitiremedim de, dedi. Yarım gün çalışmak üzere işe alınan üniversite öğrencisi kız bir şey bilmiyor, bana hiç yardım etmiyor.

Mutfakta balık kızarttım, bir salata ile sebze çorbası yaptım. Bu arada Kumiko, masanın başına oturmuş, boşluğu seyrediyordu.

— Saat beş buçuğa doğru dışarıda mıydın sen? diye sordu. Geç döneceğimi haber vermek için aramıştım da.

— Tereyağı almaya çıkmıştım, kalmamıştı çünkü, diye yalan kıvırdım.

— Bankaya uğradın mı?

— Elbette.

— Ya kedi?

— Bulunamadı. Benden istediğini yaptım, sokaktaki boş eve kadar gittim. Tek bir kedi gölgesine bile rastlamadım. Herhalde daha da uzaklara kaçtı.

Kumiko hiç yorum yapmadı.

Akşam yemeğinden sonra banyo yaptım. Salona döndüğümde Kumiko'yu, tüm lambaları söndürmüş, karanlıkta tek başına oturur halde buldum. Böyle, kurşuni gömleğiyle karanlıkta iki büklüm otururken, olmadık bir yerde unutulmuş, terk edilmiş bir valizi andırıyordu.

Havluyla saçlarımı kurularken kanepeye karşısına oturdum.

— Eminim kedi ölmüştür, dedi alçak sesle.

— Yok canım. Kim bilir nerelerde sürtüyordur. Yeterince acıkınca döner gelir. Daha önce de yapmıştı bunu, unuttun mu? Koinci'de otururken...

— Bu kez farklı ama. Öldü, biliyorum. Bir yerlerde otların içinde çürüyor. Boş evin çevresindeki otların arasına baktın mı?

— Yahu ne diyorsun sen, o ev belki boş, ama sahibi var. Öyle, izinsiz mizinsiz içeri dalamam ki.

— Nerede aradın o zaman? Eminim ki doğru dürüst bakmamışsındır bile, bu yüzden de bulamadın işte.

Havluyla başımı kurulamayı sürdürürken derin derin iç geçirdim. Cevap vermeye hazırlanıyordum, ama Kumiko'nun ağladığını görünce vazgeçtim. Normal bir şey bu, dedim kendi kendime. Kediyi, evlendikten hemen sonra bulmuştuk ve o zamandan beri yanımızdaydı. Kumiko ona

çok bağlanmıştı.

Havlumu banyodaki kirli çamaşır sepetine attım, mutfağa gittim, buzdolabından bir bira alıp içtim. Ne saçma bir gün! Saçma bir yılın saçma bir ayının saçma bir günü işte!

Noboru Vataya, neredesin yahu? diye düşündüm. Zemberekkuşu seni kurmayı unutmuş olmasın sakın?

Şu işe bak, şiir sanki.

Noboru Vataya
Neredesin?
Zemberekkuşu unutmuş olmasın
Seni kurmayı?

Biramın neredeyse yarısını içmiştim ki, telefon gene çalmaya başladı.

— Açsana! diye salonun loşluğuna doğru seslendim.

— Sen aç! diye terslendi Kumiko.

— Canım istemiyor, dedim.

Telefon boşuna çaldı durdu, karanlıklarda yüzen toz bulutlarını dalgalandırarak. Kumiko da, ben de tek söz etmiyorduk. Ben biramı içiyordum, o da sessizce ağlamayı sürdürüyordu. Yirmi kez saydım zil sesini, sonra vazgeçip telefonla bir daha ilgilenmedim. Ömür boyu saymayı sürdürecek değildim herhalde.

2

Dolunay ve Güneş tutulması
Ahırlarda ölen atlar

Bir insan için bir başka insanı derinliğine tanımak olası mıdır? Birini gerçekten tanımak, hem zaman hem de içtenlikle harcanacak çaba ister, ama gene de özüne ne derece yaklaşılabilir ki?

Hukuk bürosundan ayrılışımdan yaklaşık bir hafta sonra bu soruyu kendime ciddi ciddi sormaya başladım. O zamana değin bu türden bir kuşku aklımın ucundan bile geçmemişti. Neden? Belki de yaşamımı kurma işine o derece dalmıştım ki, temel soruları kendime sormaya zaman bulamamıştım.

Dünyada geçen önemli olayların çoğu gibi benim de geniş araştırmalarımın kökeninde son derece önemsiz bir ayrıntı vardı. Kumiko, alelacele yaptığı bir kahvaltının ardından telaşla işine gitmişti; ben de bulaşıkları makineye tıkmış, yatağı toplamış, evi süpürmüştüm. Sonra, verandaya, kedinin yanına oturup gazetedeki iş ilanlarına ve ucuzluk reklamlarına bir göz gezdirmiştim. Öğleyin kendime ayaküstü bir yemek hazırlamış, sonra da akşam yemeği için alışverişe, süpermarkete gitmiş ve çamaşır deterjanından başka, "indirim" reyonundan kâğıt mendil ile tuvalet kâğıdı almıştım. Sonra da eve gelip yemeği hazırlamış, ardından da elimde bir kitapla kanepeye yığılıp karımın dönüşünü beklemeye başlamıştım.

İşsiz kalalı uzun zaman olmamıştı, bu yüzden, bu yeni yaşam biçimini oldukça huzurlu buluyordum. Artık işe gitmek için tıklım tıklım metrolara binmeme ve istemediğim insanları görmeme gerek kalmamıştı. Ve hepsinden güzeli, istediğim kitapları istediğim zaman okuyabilecektim. Bu durumun ne kadar süreceğini bilmiyordum, ama bir haftanın sonunda, hoşuma gitmeye başlamıştı ve geleceği fazla düşünmemek için elimden geleni yapıyordum.

Ama o akşam, kendimi okumaya veremiyordum işte: Kumiko bir türlü gelmek bilmiyordu. Genelde altı buçuğu asla geçirmezdi ve işi çıkacak da on dakika bile gecikecek olsa, bana telefon ederdi. Bu tür ayrıntılar konusunda aşırı derecede titizdi. Gel gör ki, o gün, saat yediyi geçtiği halde hâlâ ortalarda yoktu, üstelik bana telefon da etmemişti. Bense, gelir gelmez sofraya oturabilmemiz için her şeyi hazırlamıştım. Ah, öyle fazla iddialı bir yemek değil: dibi çukur bir kapta soğan, yeşil biber ve soya fasulyesiyle sote edilmiş incecik sığır dilimleri, üstüne tuz biber bir de soya sosu. Pişirdikten sonra biraz bira ekledim. Bekârken bu yemeği sık sık yapardım. Pirinç haşlamış, sebze çorbasını ısıtmış, Kumiko gelir gelmez bir dakikada pişirmek üzere bir tabağa sebze doğrayıp dizmiştim. Ama o hâlâ gelmemişti. Acıkmaya başlamıştım ve kendime yetecek kadar pişirip onu beklemeden yemeyi tasarlıyordum. Ama bir türlü karar veremiyordum. Özel bir neden olmadıkça, bu bana uygun bir davranış değildi.

Mutfak masasında oturup bir bira içtim, dolabın dibinde bulduğum, yumuşamış birkaç krakeri atıştırdım. Kol saatimin yedinin buçuğuna yaklaşan büyük ibresinin buçuğu geçmesini, dalgın dalgın seyrettim.

Kumiko ancak saat dokuzdan sonra, bitkin ve gözleri kızarmış bir halde geldi. Kötüye işaretti bu:

gözlerine kan oturduğu zaman kötü bir şeyler olmuş demekti. Soğukkanlılığı elden bırakma, dedim *in petto*.[1] Yersiz sözler yok. Onunla sakin sakin, doğallıkla, fazla üstüne gitmeden konuş.

— Bağışla, bir türlü bitiremedim işimi. Seni aramak istiyordum ama olmadı işte, hep yapılacak bir şeyler çıktı.

— Zararı yok, bunun için üzülme, dedim olabildiğince normal bir sesle.

Zaten fazla kızmamıştım da. Bu tür şeyler benim de başıma sık sık gelirdi. Dışarıda çalışmak, kolay iş değildir. Bahçenizdeki en güzel gülü koparmak ya da gidip iki sokak ötede oturan nezle olmuş anneannenizle bir gün geçirmek gibi şeylerle uzaktan yakından benzerliği yoktur. Kimi zaman tatsız insanlar için tatsız işler yapmak zorunda kalırsınız da eve telefon edip sadece, "Bugün geç döneceğim," diyecek otuz saniyeyi bile bulamazsınız. Bunu söylemek otuz saniyeden fazla sürmez ve üstelik her yerde de telefon vardır. Ama işte, zaman olur ki bunu bile yapacak olanak bulunamayabilir.

Ocağın başına geçtim: ateşi açtım, vok tencereye zeytinyağı koydum. Kumiko da buzdolabından bir bira aldı, mutfak dolabından bir bardak çıkardı, yapmaya hazırlandığım yemeği kontrol etti. Sonra oturup tek söz söylemeden içti birasını. Yüzüne bakılırsa, bira pek iyi değildi.

— Sen beni beklemeyip yeseydin yemeğini, dedi.

— Pek acıkmamıştım.

Ben sebzeleri sote ederken banyoya geçti. Yüzüne su çarptığını, dişlerini fırçaladığını işittim. Elinde, öğleden sonra satın aldığım kâğıt mendiller ve tuvalet kâğıdıyla çıktı banyodan.

— Neden bunu aldın? diye sordu bezgin bir sesle.

Bir elim vokun sapında, bir yüzüne bir de elinde tuttuklarına baktım. Sözü nereye getirmek istediğini anlamamıştım.

— Neden olacak, gerekiyordu da ondan. Evdekiler bitmek üzereydi, üstelik bunlar bozulacak şeyler değil, bir kenarda bekleyebilir.

— Tuvalet kâğıdı almışsın, mendil almışsın umurumda değil! Sana sorduğum, neden *mavi* mendil ile *çiçekli* tuvalet kâğıdı aldığın!

— İndirimde olan bunlardı da ondan, dedim sabırla. Burnunu mavi mendille siliyorsun diye burnun mora dönmez ki, neden titizleniyorsun anlamadım.

— Evet, haklısın, ama beni rahatsız ediyor işte! Mavi mendillerden ve çiçekli tuvalet kâğıtlarından hoşlanmıyorum. Bilmiyordun, değil mi?

— Hayır, bilmiyordum. Özel bir sebebi var mı?

— Bunu açıklayamıyorum. Sen telefon kılıflarından, çiçekli termoslardan, çivili blucinlerden

nefret ediyorsun ama, manikür yapmamdan da nefret ediyorsun. Bir zevk meselesi bu, işte o kadar.

Gerçekte, bunlardan hoşlanmamamın nedenleri vardı, kuşkusuz açıklayabilirdim de, ama bunu yapmadım.

— Haklısın, salt bir zevk meselesi. Ama altı yıllık evliliğimiz süresince sen hiç mavi mendil de, çiçekli tuvalet kâğıdı da almadın mı sanki?

— Hiç, diye sertçe karşılık verdi.

— Öyle mi?

— Öyle. Ben beyaz, sarı ya da pembe mendil alırım. Ve tuvalet kâğıdını da en sadesinden. Bunca zamandır benimle yaşadığın halde buna hiç dikkat etmemiş olman şaşırttı beni. Bir şey daha: yeşil biberle sote edilmiş sığır etinden nefret ederim. Bilmiyor muydun?

— Şey, hayır.

— Ama öyle. Nedenini sorma. İki nesnenin bir arada pişirilirken çıkardığı kokuya katlanamam, işte o kadar!

— Altı yılda sen hiç yeşil biberle sığır sote etmedin ha?

Başını hayır anlamında salladı.

— Salatada yeşil biber yerim. Sığır etini soğanla sote ederim. Ama biberle sığır, asla!

— Amma tuhafsın!

— Bunu hiçbir zaman tuhaf bulmamıştın ama?

— Farkına bile varmamıştım ki!

Düşünmeye çalıştım: evlendiğimden beri yeşil biberli sığır yemiş miydim? Anımsamam mümkün değildi.

— Benimle yaşadığından beri, neyi sevip neyi sevmediğimle hiç ilgilenmedin ki zaten. Sen sadece kendini düşünürsün! deyiverdi.

Ocağı kapattım.

— Kendimizi kaptırmayalım. Haklı olabilirsin. Belki de mendillere, tuvalet kâğıdına ve biberli sığıra dikkat etmemiş olabilirim, kabul ediyorum ama bu, seninle ilgilenmediğim anlamına gelmez ki. Mendilin rengine dikkat etmemişim, haklısın, ama masanın üstünde siyah mendil görseydim belki de şaşardım. Biberli sığır için de aynı şey, dünyadan büsbütün kalkmış olsa umurumda bile olmazdı ama bunun, senin kişiliğinin derinlikleriyle hiçbir ilgisi yok. Değil mi?

Kumiko karşılık vermedi. Birasını bitirdikten sonra masadaki boş kutuya baktı kaldı.

Vokun içindekileri çöpe boşalttım. Garip şey, diye düşündüm, şu ana kadar bir yemekti bu, şimdiyse çöp tenekesinde çöp oldu. Bir kutu bira açıp bardağa boşaltmadan kutudan içtim.

— Neden attın? diye sordu Kumiko.

— Sen sevmiyorsun da ondan.

— Sen yiyebilirdin pekâlâ.

— Canım istemedi.

Karım başını salladı.

— Nasıl istersen, dedi.

Sonra dirseklerini masaya koyup yüzünü ellerine gömdü. Ağlıyor gibi değildi, uyuyor gibi de. Bir ocağın üstündeki boş voka, bir karıma bakıyordum. Sonra bir yudum bira içtim. Yahu baksana. Neler oluyor? dedim kendi kendime. Söz konusu olan sadece kâğıt mendil, tuvalet kâğıdı ve biberli sığır eti değildi aslında.

Elimi Kumiko'nun omzuna koydum.

— Anlaşıldı. Bir daha hiç mavi mendil almayacağım, çiçekli tuvalet kâğıdı da, sana söz veriyorum. Yarın süpermarkete gider değiştiririm. O da olmazsa, bahçede yakar, küllerini gidip denize atarım. Biberli sığır etine gelince, o iş çözümlendi, bir daha hiç yapmayacağım. Kokusu belki bir süre kalacaktır ama o da geçer. Tüm bunları unutalım, olur mu?

Ağzını açmıyordu. Çıkıp bir saat dolaşabilse belki sakinleşip dönerdi! Ama bunu yapma olasılığı sıfırdı. Bu durumu tek başıma çözmem gerekiyordu.

— Yorgunsun, dedim. Biraz dinlen, gider köşede pizza yeriz. Ançuezli ve soğanlı bir pizzayı paylaşırız. Bir defalık dışarıda yemek yememizin ikimize de zararı olmaz.

Kumiko karşılık vermiyordu. Deminden beri kıpırdamamıştı.

Başka ne diyeceğimi bilemediğimden, karşısına oturup ona baktım. Kısa kesilmiş siyah saçlarının arasından kulaklarından biri görünüyordu. Balık biçiminde, altın küpeleri vardı, daha önce hiç görmemiştim. Ne zaman ve nereden almış olabilirdi ki bunları? Canım sigara içmek istiyordu. Cebimden sigara paketini çıkardığımı, filtreli bir sigara aldığımı hayal ettim; tam yakacakken kendime geldim ve havayı içime çektim: biberli sığırın kokusu burun deliklerime doldu. Kurt gibi açtım.

Duvardaki takvime bir göz attım. Küçük işaretler Ay'ın evrelerini belirtiyordu. Dolunay yaklaşıyordu. Anlaşıldı dedim, âdet görmesi yakın da ondan.

Doğruyu söylemek gerekirse, Kumiko'yla evlendiğimden beri insan türüne dahil olmuş ve Güneş Sistemi'nin üçüncü gezegeninde yaşamaya başlamıştım denebilir. Güneş'in çevresinde dönen ve Ay'ın çevresinde döndüğü Dünya'da yaşıyordum. Ben istesem de istemesem de bu, sonsuza dek –ya da en azından, benim yaşamım ölçüsünde, bana sonsuz gibi gelecek bir süre– böyle sürüp gidecekti. Bunun bilincine, karımın âdet döneminin her yirmi dokuz günde bir, tıpkı Ay'ın evreleri gibi, dönüp geldiğini görmekle varmıştım. Bu dönemi oldukça zahmetli geçiriyordu: başlamasından birkaç gün önce, hep kaygılı, hatta zaman zaman aşırı sinirli oluyor, ortalığı kırıp geçiriyordu. Bu nedenle, dolaylı olarak benim için de önemli bir dönem sayılırdı bu. Ay'ın bu döneminde onu boşuna kaygılandırmamaya özen göstermeliydim. Evleninceye değin, Ay'ın evrelerine hiç dikkat etmemiştim. Ara sıra, başımı kaldırıp gökyüzüne baktığım olurdu gerçi, ama Ay'ın biçimine hiç kafayı takmazdım, oysa ki evlendiğimden beri, onun hangi evrede bulunduğunu her zaman çok iyi bilir oldum.

Kumiko'dan önce de kadınlarla ilişkim olmuştu ve kuşkusuz onların da, az çok şiddetli kanamalı ve sancılı âdet dönemleri olur, kimi zaman da gecikir ve bana soğuk soğuk terler basmasına yol açardı. Bu dönemde gerçekten pek huysuzlanan kızlar da, hiç oralı olmayanlar da tanımıştım. Ama bu kızların hiçbiriyle tam anlamıyla yaşamamıştım ki. Bana göre tek doğal çevrim, mevsimlerin çevrimiydi. Kışın paltomu çıkarırdım dolaptan, yazın da sandaletlerimi, hepsi buydu. Evlenmekle, hem bir hayat arkadaşı hem de Ay'ın evreleri konusunda yeni bir kavram kazanmıştım. Evlendiğimizden beri, Kumiko'nun âdet dönemi, sadece birkaç ay sekteye uğramıştı: hamile kaldığı zaman.

— Özür dilerim, dedi neden sonra, başını kaldırarak, sana karşı saldırgan davranmak istememiştim, yorgunum işte, hepsi bu.

— Aldırma. Herkesin başına gelebilir yorgunluk ve böyle zamanlarda acısını birinden çıkarmak da insana iyi gelir.

Derin bir soluk aldı, havayı bir an ciğerlerinde tuttu sonra yavaş yavaş geri verdi.

— Ya sen? dedi.

— Ne, ben?

— Sen yorgun olduğunda acısını kimseden çıkarmazsın.

Başımı olumsuz anlamda salladım.

— Hiç farkında değilim.

— Sakın senin içinde bir yerlerde, derin bir kuyu olmasın? Belki de içine eğilip, "Kralın kulakları eşek kulakları!" diye seslenmen yetiyor, tüm sorunların çözülüveriyordur.

Söylediklerini bir an düşündüm.

— Belki de, dedim.

Gözlerini gene boş bira kutusuna dikti. Etiketine, açma halkasına baktı, parmaklarının arasında

çevirdi ve her köşesinden inceledi.

— det göreceğim de o yüzden sinirliyim.

— Biliyorum. Ama kaygılanma, Ay'dan etkilenen yalnız sen değilsin. Atlar örneğin, dolunayda ölen at çokmuş.

Kumiko bira kutusunu bıraktı ve ağzı bir karış açık, bana baktı.

— Birdenbire bu da nereden çıktı şimdi?

— Geçen gün gazetede okudum. Sana söyleyecektim ama aklımdan çıkmış işte. Söyleşi yapılan veteriner, atların, Ay'ın evrelerinden bedensel açıdan da, zihinsel açıdan da çok etkilenen hayvanlar olduklarını söylüyordu. Dolunay yaklaşırken beyinsel düzenleri bozulur ve başlarına türlü kazalar gelirmiş. Dolunay geceleri, çoğu hastalanır ve ölü atların sayısı ansızın artarmış. Kimse tam olarak nedenini bilmiyormuş ama istatistikler kanıtlıyormuş bunu: at bakımında uzman veterinerler dolunay olduğu gecelerde hangi hastaya koşacaklarını şaşırıyorlarmış.

— Hımm, yaptı karım.

— Ama dolunaylardan da beteri varmış, Güneş tutulmaları. Öyle günlerde durum düpedüz acıklı oluyormuş. Eminim ki, şimdiye kadar Güneş tutulmalarında ölen atların sayısına ilişkin en ufak bir fikrin yoktur. Kısacası, söylemek istediğim, şu anda, dünyada, sinek gibi düşüp ölen atların olduğu. Bununla karşılaştırılırsa, insanın, yorgun olduğunda acısını birinden çıkarması nedir ki, ha? Üzülmeye bile değmez. Buna karşılık, düşün biraz, dolunay gecelerinde bir ahırın dibinde samanlara uzanmış, dudakları köpük içinde inanılmaz acılarla kıvranarak ölmekte olan tüm o atları.

Bir an sanki ahırlarda ölen atları düşünür gibi oldu.

— İtiraf etmeliyim ki garip bir inandırma gücün var, diye çaresiz, mırıldandı.

— Hadi, üstünü değiştir de yemeğe çıkalım, dedim.

O gece, karanlıkta Kumiko'nun yanına uzanmış, tavanı seyrederken, bu kadını gerçekten ne kadar tanıdığımı sordum kendime. Kol saatim sabahın ikisini gösteriyordu. Kumiko derin uykudaydı. Bense karanlıkta, mavi mendilleri, çiçekli tuvalet kâğıdını ve biberli sığır eti sotesini düşünüyordum. Bu şeylerden hiçbirine katlanamadığından habersiz nasıl yaşayabilmiştim ki? Gerçi, söz konusu olan, son derece boş ve önemsiz ayrıntılardı, gülüp geçmeliydim. İncir çekirdeğini doldurmazdı. Birkaç güne kalmaz, ikimiz de bu gülünç olayı unutup giderdik.

Ne var ki, bu durum, garip denecek biçimde zihnimi kurcalıyordu. Gırtlağa saplanmış bir balık kılçığı gibi rahatsız ediyordu beni. Bu, belki de sonuçları çok daha ciddi ve kötü olabilecek bir şeyin başlangıcıydı. Bir kapıydı. Ardında tanımadığım bir Kumiko'nun dünyasının açıldığı bir kapı. Kapkaranlık, son derece geniş bir oda hayal ediyordum. Bu odada elimde sadece küçücük bir bölümünü görmeme yardımcı olabilecek bir çakmakla geziniyordum. Bir gün odanın tümünü de

seçebilmeyi başaracak mıydım acaba? Yoksa odanın her yanını gezemeden yaşlanacak, hatta ölecek miydim? Eğer böyleyse, evliliğin ne anlamı vardı ki? Tanımadığım birisiyle yaşıyor ve yatağımı paylaşıyorsam, yaşamamın ne anlamı vardı?

Bu geceki düşüncelerim bunlardı. Sonuçta arada sırada da olsa, böyle düşünmeye devam etecektim. Belki de çok sonra anlayacaktım, ama şu anda tek yapmam gereken gerçek sorunu ortaya çıkarmaktı.

3

Malta Kano'nun şapkası
Şerbet tonları
Allen Ginsberg ve Haçlılar

Geçen defaki gibi, kendime yemek hazırlarken telefon çaldı.

Mutfakta kestiğim ekmeklerin üstüne hardal sürüp domates ve peynir dilimleri koyuyordum. Telefon çaldığında, bu sandviçleri üçgen biçiminde kesmeye hazırlanıyordum.

Sandviçimi kestim, tabağa koydum, ekmek bıçağını silip çekmeceye kaldırdım. Sonra kendime bir fincan kahve ısıttım.

Telefon hâlâ ısrarla çalıyordu. Herhalde on beş kez çalmıştı. Çaresiz, açtım. Cevap vermeyi canım hiç istemiyordu ama arayan belki de Kumiko'ydu.

— Alo, dedi tanımadığım bir kadın sesi.

Kumiko değildi, ama geçen günkü, tanımadığım o garip kadın da değildi.

— Bay Toru Okada'nın evi mi acaba? dedi kadın bir metinden okuyormuş gibi.

— Evet.

— Siz Bayan Kumiko Okada'nın eşisiniz değil mi?

— Öyle.

— Karınız, Bay Noboru Vataya'nın kardeşi oluyor, değil mi?

— Doğru, dedim sakinliğimi korumaya çalışarak.

— Kendimi tanıtayım: Bayan Kano.

Devamını bekledim. Kumiko'nun ağabeyinden böyle, ansızın söz edilmesi beni kuşkulandırmıştı. Telefonun yanındaki dolmakalemin ucuyla ensemi kaşıdım. Karşımdaki, beş altı saniye sustu. Ahizeden en ufak bir ses gelmiyordu. Belki de yanındaki biriyle konuştuklarını duymayayım diye eliyle kapamıştı ahizeyi?

— Alo! dedim, biraz kaygıyla.

— Bağışlayın. Sizi gene ararım, deyiverdi kadın birdenbire.

— Durun biraz... dedimse de, kapamıştı bile.

Hâlâ elimde olan ahizeye şaşkın şaşkın bakakaldım. Sonra tekrar kulağıma yapıştırdım: kesinlikle telefonu kapamıştı.

Biraz canım sıkılmış halde kahvemi içtim, sandviçimi yedim. Az önce, tam ekmeği keserken, sağ elimde bıçak, bir şey düşünüyordum, ancak artık ne olduğunu anımsayamıyordum bir türlü. Önemli bir şeydi, bir süredir anımsamaya çabaladığım şey, tam aklıma gelmişken işte yeniden yitirmiştim. Sandviçimi yerken hatırlamaya çalıştım. Boşuna. Bu düşünce zihnimin, o zamana kadar yaşayageldiği karanlık köşesine çekilmişti yeniden.

Yemeğimi bitirmiş sofrayı topluyordum ki yine telefon çaldı. Bu kez hemen açtım.

— Alo, dedi bir kadın sesi.

Kumiko'ydu.

— İyi misin? Yemek yedin mi?

— Evet, ya sen?

— Hayır, sabahtan beri bir dakika boş zamanım olmadı. Gidip köşeden bir sandviç alacağım. Dinle, bu sabah sana söylemeyi unuttum, ama galiba Kano diye bir kadın telefonla seni arayacak.

— Aradı bile. Senin adını ve ağabeyinin adını verdi, ama ne istediğini söylemeden kapadı. Konu nedir?

— Kapadı mı?

— Tekrar arayacağını söyledi.

— İyi ya, seni aradığı zaman, senden istediğini aynen yap, tamam mı? Önemli. Belki gidip birini görmen de gerekebilir.

— Bugün mü?

— Başka bir programın mı var?

— Hayır.

O gün de, dün olduğu gibi ya da yarın olacağı gibi, verilmiş hiçbir sözüm yoktu.

— Ama söyle bana, kim bu kadın ve onunla ne gibi bir işim olacak? Neler olup bittiğini bilmek isterim. Eğer bana bir iş bulunmasıyla ilgiliyse, ağabeyinin buna karışmamasını yeğlerim. Galiba bunu sana daha önce de söylemiştim.

— İş bulmakla hiç ilgisi yok, dedi canı sıkılmış gibi, kediyle ilgili.

— Kediyle mi?

— Bağışla ama telefonda uzun uzadıya konuşamayacağım, beni bekleyenler var ve yemek yemeye bile zaman bulamadım. Seni birazdan yine ararım, oldu mu?

— Bak, ne kadar meşgul olduğunu biliyorum, ama bana da hak ver. Ne olduğunu bilmek istiyorum, saçma görünüyor çünkü. Kediyle ne ilgisi var? Ve şu Kano...

— Dinle, sen onun söylediğini yap yeter, tamam mı? Ciddi bir konu, biliyorsun. Evden ayrılma ve onun telefonunu bekle. Hadi, hoşça kal.

Bundan sonra telefonu kapadı.

Saat iki buçukta telefon yeniden çaldığı zaman kanepede uyukluyordum ve önce saat çalıyor sandım. Durdurmak için elimi uzattım, baktım saat filan yok, yatağımda değilim ve sabah da değil. Kalkıp telefona yöneldim.

— Alo?

— Alo, dedi bir kadın sesi, bu önceki sesti. Bay Toru Okada? Ben Bayan Kano. Demin için özür dilerim. Bay Okada, şu sırada yapmanız gereken özel bir iş var mı?

— Özel bir şey yok.

— Tüm bunlar biraz beklenmedik oldu ama, acaba buluşabilir miyiz sizinle?

— Bugün mü?

— Evet.

Kol saatime baktım. Bu aslında gereksizdi, çünkü otuz saniye önce bakmıştım zaten ve hep iki buçuğu gösteriyordu.

— Uzun sürer mi? diye sordum.

— Hayır. Yani, tasarlanandan uzun sürebilir belki, şimdilik size kesin bir şey söyleyemem, bağışlayın.

Uzun sürsün ya da sürmesin, seçeneğim yoktu zaten. Kumiko bir şeyin ciddi olduğunu söylediyse, öyledir demekti.

— Pekâlâ. Nereye geleyim?

— Pasifik Oteli'ni biliyor musunuz, Şinagava İstasyonu'nun karşısında?

— Evet.

— Zemin katta bir kafe var. Saat dörtte sizi orada bekleyeceğim, sizce de uygun mu?

— Anlaştık.

— Otuz bir yaşındayım ve kırmızı plastik bir şapka giyeceğim.

Al bir tane daha! dedim içimden. Bu kadının niyetini anlatma biçimi, garipti doğrusu. Tüm bunlar canımı sıkıyordu, ama nedenini tam olarak bilemiyordum. Hem ayrıca, otuz bir yaşında bir kadının kırmızı plastik bir şapka giymesini yasaklayan bir şey yoktu ki.

— İyi, dedim. Herhalde sizi tanırım.

— Lütfen bana görünüş özelliklerinizi anlatabilir misiniz, Bay Okada? dedi kadın.

"Görünüş özelliklerim" üzerine düşündüm. Var mıydı ki acaba?

— Otuz yaş, kısa saçlar, altmış üç kilo, gözlüksüz, diye anlattım. Bir yandan da, Pasifik Oteli'nin kafesinde bu tanıma uyacak en azından elli kişinin bulunacağını geçiriyordum içimden.

Bir kez gitmiştim oraya, çok büyüktü. Beni başkalarından biraz daha farklı kılabilecek bir özellik bulmalıydım. Düşündüm, düşündüm, hiçbir şey bulamadım. Hiçbir özelliğim yok, demek istemiyorum: işsizim, Karamazof kardeşlerin teker teker adlarını bilirim. Ama tabii ki bunların hiçbiri suratımda yazılı değildi.

— Ne giyeceksiniz? diye sordu kadın.

— Bilmiyorum, henüz karar vermedim. Bu randevu öylesine ansızın oldu ki...

— Öyleyse benekli bir kravat takın, dedi sertçe. Benekli kravatınız var mı, Bay Okada?

— Sanırım var.

İki üç yıl önce doğum günümde Kumiko'nun bana armağan ettiği krem benekli mavi kravat gelmişti aklıma.

— İyi ya, onu takın işte. Birazdan görüşmek üzere, saat dörtte.

Sonra telefonu kapadı.

Giysi dolabımı açıp benekli kravatımı aramaya koyuldum. Ne kadar çekmece varsa çektim, tüm kutuları açtım, ama onu bulamadım. Oysa ki, eğer bu kravat evdeyse onu bulmam gerekirdi. Kumiko oldukça düzenli bir kadındı, bir kravat ancak öteki kravatların yanında olabilirdi, başka bir yerde değil.

Elim hâlâ dolabın kapağında, kravatı en son ne zaman taktığımı düşünmeye çalıştıysam da,

boşuna. Çok şık bir kravattı, ama eskiden çalıştığım hukuk bürosu için biraz fazla göz alıcıydı. Eğer onu büroya giderken taksaydım, şeflerimden biri hiç kuşkusuz yemek saatinde yanıma gelip bana, "Ne güzel bir kravat! Rengi nefis, birazcık neşe katıyor," derdi, ki bu bir çeşit uyarı sayılırdı, çünkü bu gibi yerlerde, kravat yüzünden övgü almak hiçbir bakımdan onur sayılmazdı. Bu yüzden işe giderken onu hiç takmamıştım da, sadece bir konser ya da şehirde bir yemek gibi nispeten resmi yerlerde, uzun sözün kısası, Kumiko'nun bana, "Hadi, bu akşam biraz giyinelim," dediği günlerde takardım. Bu da sık sık olmazdı, ama benekli kravatımı işte yalnızca böyle zamanlarda takardım. Lacivert takım elbiseme uyuyor ve Kumiko da seviyordu o kravatı. Ama onu son olarak ne zaman taktığımı kesinlikle hatırlayamıyordum.

Dolaba gene baktım, sonra vazgeçtim. Nedendir bilinmez, bu kravat yok olmuştu. Yazık. Lacivert takım elbisemi, içine de mavi bir gömlek giydim ve çizgili bir kravat taktım. Belki de bu kadın beni tanımazdı ama ben, başındaki kırmızı plastik şapkayla onu çıkarmakta hiç zorluk çekmeyecektim.

İşsiz kalalı iki ay oluyordu ve o zamandan beri ilk kez takım elbise giyiyordum. Bu bana kolalanmış bir katılık veriyordu, yabancı bir nesne beni kuşatmıştı sanki. Kalktım. Odada bir aşağı bir yukarı biraz gezindim, aynanın önünde durdum, alışmak için ceketimin kolları ile eteğini çekiştirdim. Kollarımı uzattım, derin bir soluk aldım, bedenimin biçiminin şu iki aylık sürede değişmediğine iyice inanmak ister gibi eğildim. Sonra tekrar kanepeye oturdum. Heyecanlıydım.

İlkbahara kadar, işyerine gitmek için her gün takım elbise giymiştim. Bu, bana hiç de ters gelmemişti. Çalıştığım şirket, giyim kuralları konusunda oldukça katıydı ve benim gibi merdivenin alt basamaklarında bulunan çalışanlar bile takım elbise giymek zorundaydı. Bu yüzden bana çok doğal geliyordu.

Gel gör ki şimdi, kanepenin üstünde tek başıma takım elbiseyle otururken, suç işlemiş biri gibi hissediyordum kendimi. Bir yaşamöyküsünü pek de geçerli olmayan bir amaçla çarpıtıyormuşum ya da kadın kılığına girmişim gibi. Kendimi baskı altında hissediyordum.

Antreye gittim, ayakkabı dolabından kahverengi deri pabuçlarımı aldım, çekecek yardımıyla giydim. İnce bir toz katmanıyla kaplıydı pabuçlar.

Kırmızı şapkalı kadını aramama gerek kalmadı, çünkü o beni hemen tanıdı. Kafeye girince bir kez dolaştım ama onu hiçbir yerde göremedim. Saatime baktım: dörde on var. Bir masaya oturdum, kahve ısmarladım. Oturalı üç dakika olmamıştı ki, arkamdan bir ses duydum:

— Bay Toru Okada?

Şaşkın, döndüm.

Beyaz bir ceket ile sarı bir ipek gömlek giymiş ve kırmızı plastik bir şapka takmıştı. Yerimden fırladım, kendimi onun karşısında buldum. Güzel sayılırdı. En azından, sesinden çıkarılabilecek sonuçtan çok daha güzeldi. İnce, makyajı göze batmayan, zevkli giyinmiş biri. Güzel bir gömleğin üzerine giydiği iyi kesimli ceketinin yakasında kuş kanatları biçiminde küçük bir altın iğne

parlıyordu. Sadece kırmızı şapka, yersiz ve zarif giyimiyle uyumsuz ve tuhaf duruyordu. Belki de bu şapkayı, kolayca tanınmak için sadece randevu verdiği zamanlarda giyiyordu. Hiç de fena fikir değildi, başında bununla, ta uzaktan bile göze çarpıyordu.

Karşıma oturdu, ben de yerimi aldım tekrar.

— Beni hemen tanıdınız, dedim şaşkınlıkla. Oysaki, benekli kravatımı bulamadım. Önce ben sizi tanırım sanıyordum. Nasıl yaptınız bunu?

— Çok doğal, dedi, sonra beyaz rugan çantasını masanın üstüne koydu, şapkasını da, çantayı tümüyle örtecek biçimde onun üstüne.

Bana bir elçabukluğu gösterisi yapacakmış gibi geldi: şapkayı kaldırınca çanta kaybolmuş olacaktı ya da bunun gibi bir şey.

— Ama çizgili kravat taktım, dedim.

— Çizgili mi? dedi, şaşkın bir tavırla gözlerini kravatıma dikerek. Zarar yok, bunun için tasalanmayın, diye ekledi sonra da.

Bakışları ne kadar garip, diye düşündüm. Nesnelerin yalnız yüzeyini görüyor gibi. Gözleri güzel ama görmeden bakıyor, sanki camdan yapılmış gibi. Elbette öyle değildi, çünkü normal biçimde oynuyor ve kırpışıyordu.

Böylesine kalabalık bir yerde, üstelik ortalıkta benim yaşımda ve benim görünüşümde insanlar varken, beni nasıl hemen tanıdığını hâlâ anlayamamıştım. Sormak isterdim, ama kendimi tuttum: boş sözlerden kaçınmak en iyisiydi.

Masaların arasında telaşla dolaşan garsonu çağırıp Perrier marka bir madensuyu ısmarladıktan sonra sustu. Ben de susuyordum.

Az sonra, şapkasını kaldırıp beyaz el çantasından, teyp kasetinden biraz daha küçük, pırıl pırıl siyah deri bir kılıf çıkardı, çantası gibi bunun da yaldızlı bir fermuarı vardı. İçinden dikkatle çekip aldığı bir kartviziti bana uzattı. Ben de ona kendiminkini vermek niyetiyle elimi ceketimin cebine soktum, ama artık kartvizitim olmadığı aklıma geldi.

Onunki incecik bir plastik yapraktı, bana hafifçe kokulu gibi geldi ve elime alınca burnum bu izlenimimi doğruladı. Üstünde sadece bir ad yazılıydı, küçük puntolu harflerle: Malta Kano.

Malta mı?

Kartı çevirdim: arkasında hiç yazı yoktu. Ben bir telefon numarası bile bulunmayan bu kartın varlık nedenini anlamaya çalışırken garson geldi, Malta'nın önüne buz dolu, dibinde kenarları tırtıklı kesilmiş bir dilim limon olan bir bardak koydu, bir şişeden kabarcıklar çıkaran suyun yarısını doldurdu. Az sonra üstünde kahve kabı bulunan gümüş kaplama bir tepsiyle bir garson kız göründü, önüme koyduğu fincana kahve doldurdu. Sonra da bir tapınak ziyaretçisine, gelecekteki uğursuz haberler yazılı bir kâğıt parçası uzatan birinin sinsi ve telaşlı hareketleriyle hesap pusulasını masaya

bırakıp gitti.

— Başka bir şey yazılı değil, dedi Malta, ben dalgın dalgın kartvizitinin arkasına bakarken. Sadece adım. Telefon numaramı vermeme gerek yok, çünkü kimse beni aramaz, her zaman bağlantıyı hep ben kurarım.

— Anlıyorum, dedim ve hiçbir anlama gelmeyen bu yanıt bir an masanın üzerinde havada asılı kaldı, Gülliver'in yolculuklarındaki uçan ada gibi.

Bardağını iki eliyle tuttu, kamışıyla bir yudum madensuyu içti, yüzünü buruşturdu sonra bardağı, içindekine olan tüm ilgisini yitirmiş gibi masanın üstüne, az öteye bıraktı.

— Malta, gerçek adım değil, dedi. Buna karşılık soyadım gerçekten Kano. Malta çalışma yaşamımda kullandığım takma ad. Malta Adası'ndan geliyor, İtalyanca. Malta Adası'na hiç gittiniz mi, Bay Okada?

— Hayır, diye karşılık verdim, gitmeye de niyetim yok, doğruyu söylemem gerekirse oraya gitmeyi hiçbir zaman aklımdan bile geçirmedim.

Malta Adası konusunda tek bildiğim, Herb Alpert'in "Malta'nın Kumları" şarkısıydı. Üstelik beş para etmez bir şarkıdır.

— Ben üç yıl yaşadım orada. Suyu gerçekten kötüdür, hatta içilemez bile. Deniz suyu sanırsınız. Ekmekte bile deniz tuzu tadı vardı, ama pek fena sayılmazdı.

Başımı salladım ve kahvemi içtim.

— Tadı ne kadar berbat olursa olsun, Malta'da bir yer var ki, suyunun vücuda etkisi olağanüstü sağlıklı ve yararlı. Neredeyse kutsal bir su bu. Sadece dağdaki özel bir kaynakta bulunuyor, dağın eteklerindeki köyden oraya çıkmak birkaç saat sürüyor ve bu suyu yanında getiremiyorsun, çünkü şişelenir şişelenmez tüm niteliklerini yitiriyor. Ancak yerinde içebiliyorsun. Bu kaynağa daha Haçlılar zamanındaki belgelerde değinilmiş. Ona "ruh suyu" derlermiş. Allen Ginsberg, bu sudan içmek için Malta'ya gelmiş, Keith Richards da öyle. Ben, kaynağın bulunduğu dağın eteğindeki küçük köyde 1976'dan 1979'a kadar üç yıl kaldım; sebze yetiştiriyor, yün eğirmeyi öğreniyordum ve her gün su içmeye kaynağa çıkıyordum. Bir hafta hiçbir şey yemediğim oluyordu, sadece o sudan içiyordum. Benim için gerekli bir tür idmandı bu. Hatta bir tür öz eğitimden bile söz edilebilir sanıyorum. Bedeni arındırıyor, biliyor musunuz? Gerçekten de olağanüstü bir deneyim oldu bu. İşte bunun içindir ki, Japonya'ya döndüğüm zaman, işim için Malta takma adını aldım.

— İşinizin ne olduğunu sorabilir miyim?

Malta Kano başını salladı.

— Tam da işim diyemeyiz aslında. Bundan para kazanmıyorum. Ben danışmanım. İnsanlar bedensel yapılarını oluşturan öğeler konusunda bana danışırlar. Ayrıca bedensel zerrecikler için yararlı sular konusunda araştırmalar da yapıyorum. Para sorun değil, ufak bir kişisel servetim var. Babamın bir kliniği vardı ve ölmeden önce mallarını taşınmaz ve hisse senedi olarak kız kardeşimle

bana paylaştırdı. Bu bize rahat bir yıllık gelir sağlıyor, ayrıca tüm bunları yöneten bir de muhasebecimiz var. Birkaç tane de kitap yazdım, onlardan da telif hakkı geliyor. Bedensel zerrecikler konusundaki araştırmalarım tümüyle karşılıksız, ki işte bunun için telefon numaramı vermiyorum, insanlarla ben bağlantı kuruyorum.

Başımı gayriihtiyari, öylesine salladım. Söylediği her sözü anlıyordum, ama tamamının hiçbir anlamı yoktu, hiçbir şey anlamıyordum.

Allen Ginsberg mi?

Bedensel zerrecikler mi?

Yerimde duramaz olmuştum. Önsezilerimin pek güçlü olduğu söylenemez, ama gene de yeni sıkıntıların beni beklediğini seziyordum.

— Kusuruma bakmayın ama, dedim, her şeyi en baştan, birer birer anlatsanız nasıl olur acaba? Karım az önce bana, sizinle buluşmam gerektiğini ve kedinin söz konusu olduğunu söyledi, hepsi bu. Bu yüzden, açık söyleyeyim, bunun bana anlattıklarınızla ne ilgisi var, anlayamadım. Bunların bizim kediyle bir ilgisi var mı?

— Elbette, diye karşılık verdi kadın. Ama izninizle önce size bir şey söyleyeyim, Bay Okada.

Malta Kano gene çantasını açıp içinden beyaz bir zarf çıkardı. Zarfın içindeki fotoğrafı bana uzattı.

— Kız kardeşim, dedi.

Fotoğrafta iki kadın vardı. Bir tanesi Malta Kano'ydu; başında, üstündekilerle, şu anda giydiği şapka kadar aykırı örgüden sarı bir şapka vardı. Kız kardeşi de altmışlı yılların modası pastel rengi bir tayyör ile ona uygun bir şapka giymişti. Sanırım eskiden bu renge şerbet tonları denirdi. Anlaşılan bu iki kardeş de şapkaya bayılıyorlar, dedim içimden. Genç olanın başındaki, Jacqueline Kennedy'nin Beyaz Saray'dayken giydiğini andırıyordu ve besbelli, yerinde durması için bir paket zamk kullanılmıştı. Çizgileri düzgündü, biraz aşırı makyajlı yüzü, "güzel" nitelemesini hak ediyordu ve yirmi beşini aşkın olmamalıydı. Fotoğrafa bir an baktıktan sonra Malta Kano'ya geri verdim, o da önce zarfına, sonra çantasına koydu.

— Kız kardeşim benden beş yaş küçüktür, dedi. Noboru Vataya tarafından ırzına geçildi. Şiddet kullanılarak hem de.

Al bir bela daha! dedim içimden. Tek kelime etmeden ve arkama bile bakmadan çekip gitmek istiyordum. Ama yapamıyordum. O zaman cebimden mendilimi çıkardım, ağzımın kenarlarını kuruladım, mendili tekrar cebime koydum, hafifçe öksürdüm.

— Çok korkunç, dedim. Bundan hiç haberim yoktu, ama kız kardeşiniz yaralandıysa eğer, gerçekten üzüldüm. Öte yandan, şunu da özellikle bilmenizi isterim ki, bu kişi karımın ağabeyi olmakla birlikte, kendisiyle hiçbir dostluk ilişkim yoktur, bu yüzden eğer siz...

— Size sitem etmiyorum ki, Bay Okada, kesinlikle hayır, diye sertçe sözümü kesti Malta Kano. Birine sitem etmem gerekseydi eğer, bu kişi herkesten önce kendim olurdum. Yeterince dikkatli davranmadım. Kardeşime göz kulak olmam gerekirdi. Ne var ki, koşullar gereği bunu da yapamadım. Bunlar olağan şeyler, Bay Okada. Siz de benim kadar bilirsiniz ki, bir şiddet ve karmaşa dünyasında yaşıyoruz. Ve, bu dünyanın tam kalbinde de dışarıya oranla daha çok karmaşa ve şiddet dolu bir yer var. Beni anlıyor musunuz? Olan olmuş bir kez. Kardeşim de sonunda bu yaranın, bu kirlenmenin bıraktığı izleri silecek, atlatacak, kendini toparlaması gerekecek. Neyse ki, geri dönülmez sorunları olmadı. Kardeşime de söylediğim gibi, daha korkunç şeyler de gelebilirdi başına. Biliyor musunuz, bu olayda beni en çok kaygılandıran şey, kardeşimin bedensel zerrecikleri.

"Bedensel zerrecikler" anlaşılan en sevdiği konulardan biriydi.

— Bütün bu olanların nasıl bir bağlantısı olduğunu ayrıntılarıyla anlatacak değilim, bu hem uzun sürer hem de karmaşık görünür. Üstelik –beni bağışlayın, bunu hiçbir art niyet olmadan söylüyorum– sizin şimdiki düzeyiniz de hepsini anlamanız için elverişli değil zaten. Burada söz konusu olan, bizim mesleki açıdan ele aldığımız bir dünya. Ben sizi buraya, sitem etmek için çağırmadım. Bu işte sizin hiçbir sorumluluğunuz yok, bunu düşünmek bile anlamsız. Sadece şunu bilmenizi isterim ki, kız kardeşimin bedensel zerrecikleri Bay Vataya tarafından kirletilmiştir. Çok geçmeden kardeşimle de bağlantı kuracaksınız, Bay Okada. Sanırım az önce de söylemiştim, kardeşim yardımcımdır aynı zamanda. Bu yüzden bence onunla Bay Vataya arasında geçen olaydan haberdar olmanız ve bunların olağan şeylerden sayılması gerektiğinin bilincine varmanız en iyisi.

Bu sözleri, oldukça uzun bir sessizlik izledi. Malta Kano yüzünde, "size tüm söylediklerimizi biraz düşünün," der gibi bir ifadeyle susuyordu. Ben de öyle yaptım zaten: Noboru Vataya'nın Malta Kano'nun kız kardeşinin ırzına geçmesini ve bunun bedensel zerreciklerle bağlantısını düşündüm. Bir de tüm bunların kaybolan kedimizle ne gibi bir ilgisi olabileceğini. Sonunda çekinerek sordum:

— Yanlış anlamadıysam, kardeşiniz bu konuda hiç şikâyette bulunmadı, polise bile başvurmadınız, öyle mi?

— Elbette hayır, diye karşılık verdi Malta, donuk bir yüzle. Biz kimseyi suçlamıyoruz zaten. Biz sadece böyle aşırı bir davranışa götüren sebebi anlamaya çalışıyoruz. Eğer bunu öğrenemezsek ve böylece sorunu çözemezsek, çok daha kötü olaylar kendini gösterebilir.

Yanıtı içime biraz su serpti. Gerçi Noboru Vataya'nın ırza tecavüz suçundan tutuklandığını, suçlu bulunup hapse tıkıldığını görmek beni pek üzmezdi, çünkü bunu hak ediyordu. Ama kayınbiraderim, göz önünde bir adamdı, böyle bir şey medyada gürültü yaratırdı ve bu da Kumiko için bir şok olurdu. Bunu hiç istemezdim, salt kendi akıl sağlığım açısından bile olsa.

— Gerçekte, diye sözlerini sürdürdü Malta Kano, ben bugün sizinle sadece kediniz konusunda görüşmek istemiştim. Bana da Bay Vataya sözünü etti de. Karınız kaybolan kedi konusunda ona danışmış, o da bana aktardı durumu.

Şimdi, daha iyi anlıyordum: Malta, falcı ya da bunun gibi bir şeydi ve ondan kediyi bulması istenmişti. Vatayalar öteden beri boş inançlarına tutsak bir aileydi zaten, fala da, tüm bu gibi saçmalıklara da inanırlardı. Öte yandan, ne de olsa herkes istediğine inanmakta özgürdü. Ama

kayınbiraderimin bir falcının kız kardeşinin ırzına geçmesine ne gerek vardı ki? Gidip başına bile bile böylesi dertler açmak da ne akıl!

— Kayıpları aramak, sizin uzmanlığınız mı? diye öylesine sordum.

Malta Kano, o yüzeysel bakışını yüzüme dikmişti, sanki boş bir evin penceresinden bakıyordu. Gözlerini gören, ne sorduğumu bile anlamadığını sanırdı.

— Garip bir yerde oturuyorsunuz, dedi sorumu duymazlıktan gelerek.

— Öyle mi? Nedenmiş o?

Cevap vermeden önce, neredeyse elini bile sürmediği madensuyu şişesini on santim daha öteye itti.

— Ve kediler, diye sürdürdü, çok duyarlı hayvanlardır.

Sonra aramızda gene bir an sessizlik oldu.

— Size inanmak isterim, dedim. Ama ben, karım ve kedi uzun süredir o evde oturuyoruz. Ne diye tam da şimdi çekip gitsin ki? Daha önce de gidebilirdi, değil mi?

— Bunu söyleyemem. Belki akım değişmiştir. Belki de akıma bir şey engel olmuştur.

— Akım... diye yineledim.

— Kediniz hâlâ sağ mıdır, değil midir bilemem. Size bütün söyleyebileceğim, şu anda evinizin yakınında olmadığıdır. Ne kadar ararsanız arayın, evin çevresinde bulamayacaksınız onu.

Soğumuş kahvemden bir yudum içtim. İncecik bir yağmur yağmaya başlamıştı. Gökyüzü alçak ve kara bulutlarla kaplıydı. Kederli insanların, şemsiyelerini açmış, yaya merdivenlerinden çıkıp indikleri görülüyordu.

— Bana elinizi gösterin, dedi Malta.

Sağ elimi, avucum yukarı gelecek şekilde masaya koydum. Avucumdaki çizgileri okuyacağını sanmıştım. Ama anlaşılan, ilgilendiği bu değildi. O da elini uzattı, avucunu benimkinin üstüne koydu. Sonra gözlerini kapatıp bir an öylece, kıpırdamadan kaldı, sevgilisine, onu aldattığı için sitem eden bir kadına benziyordu. Garson kız, fincanımı doldurmak için masamıza yaklaştı ve kibarca, görmezlikten geldi durumu. Yan masadakiler bize ara sıra meraklı bakışlar fırlatıyorlardı. Şu kafede hiç tanıdığım olmasa bari, diyordum içimden.

— Bugün, buraya gelmeden gördüğünüz bir şeyi düşünün, ne olursa olsun?

— Tek bir şeyi mi?

— Evet.

Karımın, dolaptaki çiçekli mini elbisesi aklıma geldi. Neden bilmem, ama düşünebildiğim tek şey bu olmuştu.

Beş dakika böyle, el ele kaldık. Bu bana çok uzun gibi geldi. Çevremizdekiler bize merakla baktıkları için değil de, Malta'nın elinin temasından rahatsız olduğum için. Küçük sayılabilecek, sıcak ya da soğuk olmayan avucunda, ne sevdalı bir kadının içtenliği ne de bir doktorun salt görev gereği teması vardı. Eli de bakışları gibiydi. Bende, eşyasız, perdesiz, halısız, boş bir ev izlenimi bırakıyordu. Sıradan, boş bir kap. Bir süre sonra Malta Kano elini elimden çekti ve derin bir iç geçirdi. Sonra başını birkaç kez salladı.

— Bay Okada, anlaşılan başınıza birçok şey gelmek üzere. Kedi sorunu, sadece bir başlangıç.

— Birçok şey... diye yineledim. İyi mi, kötü mü?

Malta Kano biraz başını eğip düşündü.

— Kimi iyi, kimi kötü. İlk bakışta iyi gibi görünen şeyler, kötüye dönüşebilir, kötüler de iyiye gidebilir.

— Bu, bana biraz fazla genel bir görüş gibi geldi, dedim. Verebileceğiniz somut bir bilgi yok mu hiç?

— Söylediğim fazla genel görünebilir, belirttiğiniz gibi, dedi sertçe Malta Kano, ama bilirsiniz Bay Okada, nesnelerin özünden söz edildiğinde, insana çok zaman genelleme gibi gelir. Şunu anlamalısınız: biz falcı değiliz, gelecekten haber vermiyoruz. Sadece belirsiz terimlerle konuşabiliriz. Çok zaman bunlar anlamsız görünebilir, hatta basmakalıp gelebilir. Ama dürüst olmak gerekirse, bizler sadece böyle davranabiliyoruz. Kuşkusuz somut olaylar dikkati daha çok çeker. Ama bunların da çoğunluğu önemsiz olgular, yararsız dolambaçlardır. İnsan ne denli uzaktan bakmaya çabalarsa, olaylar da o denli genelleşir.

Söylediklerinden tek kelime bile anlayamadığım için karşılık vermeden başımı salladım.

— Sizi tekrar arayabilir miyim? diye sordu.

— Evet, dedim.

Gerçekte, kim olursa olsun, bana telefon edilmesini istemiyordum, ama bu "evet"ten başka bir şey de çıkamamıştı ağzımdan.

Çabuk çabuk masanın üstünden kırmızı şapkasını ve altına gizlediği beyaz el çantasını alıp kalktı. Ne yapacağımı bilemediğimden, kıpırdamadan, öylece oturup kaldım.

— Size sadece çok önemsiz bir şey söyleyeceğim, dedi Malta Kano, şapkasını giydikten sonra yüzüme bakarak. Benekli kravatınızı bulacaksınız, ama evinizde değil.

4

Yüksek kuleler ve derin kuyular
(veya Nomonhan'dan uzakta)

O akşam, Kumiko'nun keyfi yerindeydi. Sözcüklerden korkmayalım: pek keyifliydi. Malta Kano'yla randevumdan döndüğümde saat altıya geliyordu ve karım gelinceye kadar kayda değer bir yemek hazırlamaya zamanım olmadığından, buzdolabında bulduklarımla basit bir şeyler kotarmıştım. Yemekte bira içmiştik. Keyifli olduğunda hep yaptığı gibi, Kumiko bana işinden söz etti. Büroda gününün nasıl geçtiğini anlattı, kimleri görmüş, iş arkadaşlarından hangileri becerikliymiş, hangileri değilmiş.

Ara sıra başımla onaylayarak dinliyordum onu. Gerçekte söylediklerinin ancak yarısını anlıyordum. Sohbetinden hoşlanmadığım için değil, tam tersine, ama içeriği bir yana, onun yemek masasında işinden tutkuyla söz ettiğini görmek de hoşuma gidiyordu. Aslında, içinde bulunduğumuz durum, evlenmeden önce bende yer etmiş olan "yuva" kavramıyla taban tabana tersti, ama seçim benimdi. Ben çocukken de bir yuvam vardı. Ve onu, ben seçmemiştim. Doğduğumda bana zorla benimsetmişlerdi, ben de sesimi çıkaramamıştım. Buradaysa irademle seçtiğim bir dünyadaydım. Benim yuvamdı burası. Tabii bunun, kusursuz bir yuva olduğunu iddia etmek zordu. Ama sorunlar ne olursa olsun, onları kabullenmeye karar vermiştim bir kez, çünkü bu benim seçtiğim yaşam biçimiydi. Sorunlar varsa eğer, ister istemez onların kökeninde benim de parmağım bulunuyordu.

— Aklıma gelmişken, ya kedi? diye sordu Kumiko.

Ona kısaca Malta Kano'yla görüşmemizi anlattım. Benekli kravatımı bir türlü bulup da takamadığımı, buna rağmen, Malta'nın beni hemen tanıdığından da söz ettim. Onun nasıl giyindiğini, bana neler söylediğini de anlattım, hepsini. Kırmızı plastik şapka konusu Kumiko'yu çok eğlendirdi. Ama kedi konusunda kesin bir yanıt alamamış olmam onu düş kırıklığına uğrattı.

— Yani, aslında, kediye ne olduğu konusunda en ufak bir fikri yok, öyle mi? diye sordu suratını asarak. Tek bildiği, onun yakınlarda olmadığı, öyle mi?

— Öyle, dedim ben de.

Malta'nın, kedinin yok olmasıyla ilişkisi olabileceğini söylediği "akımın önündeki engeller" konusunu es geçmeye karar vermiştim. Kumiko hiç kuşkusuz bundan kaygı duyardı, ancak benim zaten var olan kaygılarımıza yenilerini eklemeye hiç niyetim yoktu. Üstelik, olumsuz bir yerde yaşadığımız gerekçesiyle durup dururken taşınmaya kalkışırsa bu benim canımı çok sıkardı. İçinde bulunduğumuz ekonomik durumda taşınmamız mümkün değildi.

— Kedi artık yakınlarda değilmiş. Tüm söylediği bu.

— Yani bu, geri dönmeyecek anlamına mı geliyor?

— Bilemem. Öylesine belirsiz konuşuyordu ki. Gene de, bir şeyler öğrenecek olursa arayacağını söyledi.

— Sence ona güvenilebilir mi?

— Bilmiyorum, bu konulara gerçekten yabancıyım.

Bardağıma bira doldurdum, köpüğün yavaş yavaş dağılmasını seyrettim. Kumiko dirseğini masaya, yanağını da eline dayamıştı.

— Bir gerçek varsa, bunu para için ya da ödül beklediği için yapmadığı, dedi.

— İsabet. Bizden para almıyor, ruhlarımızı çalmadı, güzel prensesimizi kaçırmadı, yitirecek hiçbir şeyimiz yok.

— Anlamanı isterdim, dedi karım, bu kedinin benim için gerçekten önemli olduğunu. Bizim için. Evlendiğimizden tam bir hafta sonra bulmuştuk onu, hatırlıyor musun?

— Elbette, hatırlıyorum.

— Küçücük bir kedicikti, yağmurdan sırılsıklam olmuştu. O gün öylesine yağmur yağıyordu ki, elimde şemsiye, istasyona seni karşılamaya gelmiştim. Onu dönüşte, içki dükkânının orada, bir bira kasasının yanında bulmuştuk, biri oraya atmış. Sahip olduğum ilk kedi bu, benim için bir tür simge, onu kaybetmek istemiyorum.

— Tüm bunları anlıyorum, dedim.

— Evet, ama senden onu aramanı istedim ve sen de bulamadın, gideli on gün oluyor. İşte bu yüzden ben de ağabeyime telefon ettim, kediyi bulmamıza yardımcı olacak bir falcı ya da el falına bakan birini tanıyor mu diye. Ne olursa olsun, ağabeyimden bir şey istememden hoşlanmadığını biliyorum, ama babamdan miras kalmış ona, bu tür şeylerden anlıyor işte.

— Evet, sizde bir aile geleneğidir bu, dedim, bir koyun dibindeki akşam esintisi kadar taptaze bir sesle. Ama bu kadının ağabeyinle ne tür bir ilişkisi olabilir ki?

Omuz silkti.

— Kim bilir nerede tanışmıştır. Şu sıralar, çok insanla tanışıyor zaten.

— Evet, sanırım öyle.

— Kadının inanılmaz güçleri bulunduğunu, ama aynı zamanda da uçuk biri olduğunu söylemişti, dedi Kumiko, dalgın dalgın, fırında makarnasına çatalını saplarken. Adı neydi demiştin?

— Malta Kano, dedim. Malta Adası'nda birtakım dini perhizlerle uğraşmış.

— Ya demek öyle? Sende nasıl bir izlenim bıraktı?

— Nasıl söyleyeyim, dedim, masanın üstündeki ellerime bakarak. Onu dinlemekten sıkılmadım, ki bu bile fena sayılmaz. Şu dünyada öyle çok garip ve açıklanamamış şey var ki, bu boşlukları birinin doldurmaya çalışması gerekiyor elbette. Ve bunun da, konuşması ilginç biri olması ne iyi, değil mi? Bay Honda gibi, örneğin.

Bay Honda'nın adı geçince neşeyle güldü karım.

— Bay Honda sence de iyi biriydi, değil mi? Ona bayılıyordum.

— Ben de, dedim.

Evlendikten sonra, bir yıl boyunca, her hafta bu Bay Honda'yı görmeye gitmiştik. Bu "azizlere karışmış" adamın Vataya ailesinde pek saygın bir yeri vardı, ama kulağı çok ağır işittiğinden, söylediklerimizi anlamakta çok güçlük çekiyordu. Kulağındaki işitme cihazına karşın, neredeyse hiç duymuyordu. Sesimizi duyurmak için, odaları duvar niyetine birbirinden ayıran mukavvaları titreştirecek kadar bağırmamız gerekiyordu. Öylesine sağırdı ki, ruhların söylediklerini bile nasıl algılayabildiğini merak ederdim. Ya da belki sağırlığı, öteki dünyadan gelen sesleri daha iyi duymasına yardımcı oluyordu. Kulağı, savaşta aldığı bir yaradan dolayı duymaz olmuştu. 1939'da Mançurya ile Dış Moğolistan arasındaki sınır karakolunda astsubaymış ve kulak zarları Nomonhan'da Sovyetler ile Moğollardan oluşan bir birlikle savaşırken el bombası ya da top mermisi patlaması yüzünden delinmiş.

Bay Honda'ya gitmemizin nedeni, ruhları çağırabildiğine olan inancımız değildi. Bu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyordu; Kumiko'ya gelince, onun da olağanüstü güçlere olan inancı ağabeyininkine ya da ana babasınınkine oranla çok daha zayıftı. Gerçi boş inançlara yeterince bağlıydı ve biri çıkıp da başına olumsuz bir iş geleceğini haber verirse, âdeta hasta olurdu, ancak kendisi hiçbir zaman bu konuyla gerçekten ilgilenmeye kalkışmamıştı.

Hayır, Bay Honda'yı ziyarete gitmemizin nedeni, Kumiko'nun babasının bunu bize salık vermiş olmasıydı. Ya da daha doğrusu, evlenmemize onay verirken öne sürdüğü koşul buydu. Garip bir koşul, kabul ediyorum, ama boşu boşuna olay çıkarmamak için evet demiştik. Açık söylemek gerekirse, Kumiko da, ben de, ailesinden böyle açık ve olumlu bir yanıt beklemiyorduk. Babası memurdu. Niigata ilinden, pek de hali vakti yerinde sayılmayacak olan bu çiftçi çocuğu, burs kazanarak Tokyo Üniversitesi'nde parlak bir eğitim görmüş ve Ulaştırma Bakanlığı'nda önemli bir göreve atanmıştı. Bunu çok takdir ediyordum ama, böylelerinin çoğunluğu gibi, benmerkezci olduğu kadar kibirli bir insandı da. Emir vermeye alışmıştı; içinde yaşadığı dünyanın değerlerinden hiçbir zaman en ufak bir kuşkusu yoktu. Hiyerarşi, onun için her şeydi. Yukarıdan gelen emirlere kolayca boyun eğer ve aşağısındakileri de hiç gözünü kırpmadan ezerdi. Kumiko da, ben de, onun gibi bir adamın, kızının, yirmi dört yaşında, toplumda yeri olmayan, ailesi ortalıkta görünmeyen ve olağanüstü bir öğrenim görmemiş biriyle evlenmesine kolay kolay evet demeyeceğini çok iyi biliyorduk. Ailesi birleşmemize kesinlikle karşı çıkacak olursa, onların izninden vazgeçmeye ve onlardan uzak yaşamaya karar vermiştik. Birbirimizi seviyorduk, gençtik: parasız ve ailelerimizle tüm ilişkimizi keserek mutlu yaşayabileceğimize inanmıştık.

Gerçekten de, resmen evlenme teklifinde bulunmak için ailesini ziyarete gittiğim gün, beni oldukça soğuk karşıladılar. Sanki, dünyadaki tüm buzdolapları aynı zamanda kapılarını açmıştı.

O dönemde ben hukuk bürosunda çalışmaya başlamıştım. Kumiko'nun ailesi bana, kamu hizmetleri sınavına girmeye niyetim olup olmadığını sordu. Gerçi o dönemde henüz kararsızdım, ama bunun herhalde işe yarayacağını, en azından denemeye değer ve sınava girmenin yerinde olacağını düşünüyordum. Bana üniversitede aldığım notları sordular ve bu sonuçlara bakılınca, kazanma olasılığımın oldukça zayıf olduğunu eklemeyi de unutmadılar. Başka bir deyişle, onlara, kızlarıyla evlenmek için uygun biri olarak görünmedim.

Evet, sonuçta evlenmemizi onayladılarsa –isteksiz de olsa– bu, Bay Honda'nın sayesinde oldu diyebilirim. Bay Honda onlara benim hakkımda birçok soru sormuş ve kızları için çok iyi bir eş olacağımı, eğer benimle evlenmek istiyorsa, kesinlikle karşı gelmemelerini, aksi takdirde kötü sonuçlar doğabileceğini haber vermiş. Kumiko'nun anası ile babası, Bay Honda'nın gelecek konusundaki önsezilerine körü körüne inandıklarından, evliliğimize en ufak bir itirazda bulunamadılar artık.

Bununla birlikte, ben onlar için hep davetsiz bir misafir, yersiz bir ziyaretçi olarak kaldım. Evliliğimizin başlangıcında, Kumiko ve ben, ayda iki kez, ailesini ziyarete, vazgeçilmez sayılan ve benim için iğrenç bir deneyim olan öğle yemeklerine gittik. İşkence görmek ile kendine nedensiz bir eziyet arasında bir şeydi bu. Yemek boyunca, yemek masası bana Şincuku İstasyonu kadar kocamanmış gibi görünürdü. Onlar ta öteki uçta yemek yiyip konuşurken, ben öylesine uzaktaydım ki, beni küçücük görürlerdi. Evliliğimiz bir yılı doldurduğunda, Kumiko'nun babasıyla şiddetli bir kavgaya tutuştum ve bunun üzerine bu pazar yemeklerine son verdim. Bu bana derin bir soluk aldırdı, çünkü boşuna çaba harcamak kadar insanı tüketen bir şey yoktur.

Oysaki, evliliğimizin başlarında, karımın ailesiyle iyi ilişkiler sürdürmek için elimden geleni yapmıştım. Bu sayısız angaryalar içinde, ayda bir kez Bay Honda'yı ziyarete gitmek, kuşkusuz bana en az zor geleni olmuştu.

Bay Honda'nın ücretini kayınpederim ödüyordu. Kumiko ile benim yapmamız gereken tek şey, ayda bir kez, elimizde bir şişe sakeyle onun Meguro'daki evine gitmekti.

Daha ilk görüşümüzde Bay Honda'dan hoşlanmıştık. Evinde televizyonunun sesinin her zaman sonuna dek açık olması –ki bu da inanılmaz bir gürültüydü– bir yana, kendisi, pek sevimli ve her defasında ona götürdüğümüz sake şişesini görünce yüzü aydınlanan, hoş yaşlı bir beyefendiydi.

Ona hep sabah gidiyorduk. Yaz olsun, kış olsun onu hep salonunun hasırı üzerinde, ayakları mangalın konduğu çukura sokulmuş halde buluyorduk.

Kışın bu çukuru bir battaniye örter ve mangal yanıyor olurdu, yazın ise ne mangal vardı ne battaniye. Çok ünlü bir kâhin olduğu söylense de oldukça mütevazı bir yaşamı vardı, neredeyse bir keşiş gibi yaşıyordu. Evi küçücüktü, giriş, ancak bir kişinin ayakkabısını çıkarabileceği büyüklükteydi. Yerdeki hasırlar yıpranmış, yer yer yırtılmış, kırılan camlar ise yapışkan bantla tutturulmuştu. Evinin karşısında bir oto tamirhanesi vardı ve her zaman oradan birinin işçilere bağırıp çağırdığı duyulurdu. Bay Honda, ne idüğü belirsiz, epeydir su yüzü görmemiş, kimono ile iş elbisesi

arası bir şey giyerdi. Yalnız yaşıyordu; bir kadın her gün gelip ev işlerini görüyor, yemeğini hazırlıyordu. Ama bilmem hangi nedenle, efendisi, üstünü başını yıkamasına inatla karşı çıkıyordu. Yanaklarında her zaman, tıraş ederken unuttuğu beyaz kıllar olurdu.

Evinde lüks sayılabilecek tek şey, inanılmaz büyüklükteki renkli televizyonuydu ve Japon resmi televizyonunun programları sürekli geçit yapardı ekranda. Özellikle bu kanalı sevdiğinden mi, değiştirmek ona zor geldiğinden mi, yoksa başka kanal izleyemediğinden mi böyleydi, asla anlayamadım.

Evine gittiğimizde onu televizyonun karşısında, yerde oturmuş, mangalın üstündeki masada fal çubuklarını karıştırırken bulurduk; bu arada sesi sonuna dek açılmış televizyonu da, yemek tarifleri verir, bonsailerin bakımı konusunda öğütlerde bulunur, belirli saatlerde haberlerle kesilen siyasal tartışmalar yayınlardı.

— Belki de hukukla ilgili bir mesleğe yönelmeyeceksin, dedi bana bir gün Bay Honda, eğer yirmi metre arkamda oturan birine demediyse.

— Ya, öyle mi? dedim.

— Yasa, dedi, ne de olsa dünyasal işlerle ilgilenmek için yapılmıştır. Yin'in Yin olduğu, Yang'ın Yang olduğu, benim ben, ötekinin öteki olduğu bir dünya. *Ben benim / O odur / Sonbahar günbatımı*. Sense, sen bu dünyadan değilsin. Sen bizimkinden biraz daha yüksek ya da biraz daha alçak aradaki bir dünyadansın.

— Daha yüksekte olmak mı iyi, daha alçakta olmak mı? diye sordum, merakımdan.

— Sorun bu değil, diye yanıt verdi Bay Honda, sonra bir öksürük nöbetine tutuldu, ardından da bir kâğıt mendile balgam çıkardı.

Bir süre balgamını seyrettikten sonra kâğıdı dertop edip sepete attı.

— Burada söz konusu olan, daha iyi veya daha kötü değil. Eğer akıntının önünü hiçbir şey kesmezse, yükselmesi gereken yükselir, alçalması gereken alçalır. İnsan yükselen akıntıdaysa, en iyisi en yüksek kuleyi bulup tepesine tırmanmak ve aşağıya iniliyorken de en iyisi en derin kuyunun dibine inmektir. Eğer akıntı yoksa hiçbir şey yapmamak en iyisidir. Ama eğer akıntıya karşı gidilirse, her şey kurur ve bu dünya karanlıklara gömülür. İnsan, beni terk ederek kendini bulur. *Ben oyum / O bendir / İlkbahar akşamı*.

— Şu sıra, akıntı yok mu? diye sordu Kumiko.

— Efendim?

— ŞU SIRA AKINTI YOK MU? diye haykırdı Kumiko.

— Tamam, dedi Bay Honda, hafifçe başını sallayarak. İşte bunun içindir ki en iyisi kıpırdamamak. Hiçbir şey yapmamak. Ama suya dikkat edin. Yakın bir gelecekte, bu delikanlının başı, bir biçimde suyla derde girebilir. Bulunmaması gereken yerde bulunan ya da bulunması gereken

yerde bulunmayan suyla. Suya dikkat edin!

Kumiko ciddi ciddi başıyla onayladı, ama gülmemek için kendini zor tuttuğundan emindim.

— Nasıl bir sudan söz ediyorsunuz? dedim.

— Doğruyu söylemek gerekirse, benim de, suyla çetin deneyimlerim olmuştur, dedi Bay Honda, sorumu duymazlıktan gelerek. Nomonhan'da damla su yoktu. Sınırda bir kargaşadır gidiyordu ve tüm ikmal yolları kesilmişti. Suyumuz da kalmamıştı, yiyeceğimiz de, pansumanımız da, cephanemiz de. Korkunçtu, o savaş. Geride, politikacıların kafasında tek bir şey vardı: şu veya bu bölgeyi olabildiğince çabuk işgal etmek. Kimse orduların ikmalini düşünmüyordu. Tam üç gün su içmediğim olmuştur. Gece havlularımızı dışarı çıkarırsak sabahleyin üstünde biraz çiy birikmiş olurdu, havluyu sıkıp bu birkaç damlayı içerdik, hepsi buydu işte. Bunun dışında tek damla su yoktu. O günlerde gerçekten de ölmeyi yeğliyordum. Dünyada susuzluk çekmekten beter bir şey yoktur. Bir kurşun yiyip ölmek daha iyidir. Bir arkadaşım, karnından yaralanmış, durmadan su istiyordu. Çıldıracaktı bu yüzden. Yeryüzünde cehennemdi bu. Koskocaman bir ırmak vardı, tam gözlerimizin önünde. Kana kana su içmek için oraya gitmek yeterliydi. Ancak bu olanaksızdı: alev makinesiyle donatılmış bir dizi tank ve üzerimize yöneltilmiş bir mitralyöz ordusu, bizi ırmaktan ayırıyordu. Tepeye konuşlanmış, geceleri el bombası fırlatan keskin nişancılar da cabası. Bizimse, 38'lik piyade tüfeklerinden ve adam başı yirmi beş mermiden başka bir şeyimiz yoktu. Buna karşın arkadaşlarımdan çoğu, su içmek için ırmağa kadar iniyorlardı çünkü artık dayanamaz olmuşlardı. Bir teki bile dönmedi. Hepsi öldürüldü. Hareketsiz durmak gerektiğinde, kıpırdamamak en iyisidir.

Bir kâğıt mendil aldı, sesli sesli sümkürdü, sümüğünü biraz inceledikten sonra mendili dertop edip fırlattı.

— Akımın başlamasını beklemek güç olabilir, dedi. Ama beklemen gerektiğinde, bekleyeceksin. Bu arada ölü gibi yapmalı.

— Yani şimdilik ölü gibi durmamı mı istiyorsunuz? diye sordum.

— Efendim?

— ÖLÜ GİBİ YAPMALIYIM, ÖYLE Mİ?

— Tamamen öyle. *Ölmek / Su üstünde kalmanın tek çaresi / Nomonhan.*

Tam bir saat bize Nomonhan'dan söz etmeyi sürdürdü. Kumiko'nun babası bizi, Bay Honda'dan "bilgi edinmemiz" için göndermişti, ama bir yıl süreyle bize en ufak bir bilgi vermedi, gelecek konusunda en ufak bir kehanette bulunmadı. Zamanını bize Nomonhan Savaşı'nı anlatmakla geçiriyordu; bir top mermisi nasıl tam yanı başındaki bir teğmenin kafasının yarısını götürmüş de, nasıl bir Rus tankının üstüne atılıp bir molotofkokteyliyle uçurmuş da, arkadaşlarıyla birlikte nasıl çöle inmek zorunda kalan, bir Sovyet pilotunu peşine düşüp öldürmüşler de... Anlattıklarının her biri oldukça ilginç ve heyecan vericiydi, ama hangi öykü olursa olsun, yedi sekiz kez dinlendiğinde parlaklığından bir şeyler yitirecektir elbette, çaresiz. Üstelik de, öykülerini anlatmıyor, fırtınalı bir günde bir uçurumun tepesine dikilmiş, biz de karşı kıyıdaymışız gibi avaz avaz bağırıyordu. İnsan

kendini Kurosava'nın eski bir filmini bir kenar mahalle sinemasının birinci sırasından seyrediyormuş gibi hissediyordu. O derece dayanılmazdı ki, evinden çıktığımızda bir süre kulaklarımız âdeta duymaz oluyordu.

Ama biz –en azından ben– Bay Honda'nın anlattıklarını dinlemekten zevk alıyorduk. Çoğu kanlı öyküler olsa da, böyle, pis bir kimono giymiş, neredeyse ölecek gibi görünen yaşlı bir adamın ağzından dinleyince, bu savaş öyküleri, masal kadar gerçekdışı olup çıkıyordu. Yaklaşık yarım yüzyıl önce, bu adamlar Dış Moğolistan'ı Mançurya'dan ayıran sınır bölgesinde, tek bir otun bile bitmediği kurak bir toprak parçasının üstünde kıyasıya savaşmışlardı. Bay Honda'yı tanımadan önce, Nomonhan Savaşı konusunda hiçbir şey bilmiyordum. Oysa ki bu savaş, hayal gücüne meydan okuyan bir göz kamaştırıcılıktaydı. Japonlar, makine yönünden donanımlı Sovyet taburlarına karşı, neredeyse çıplak elle savaşmış ve tümüyle ezilmişlerdi. Birçok taburun neredeyse onda biri kalmıştı geriye. Askerlerinin yok edilmesini önlemek için onlara kendi inisiyatifiyle geri çekilme emri veren bir komutan, sonradan üstleri tarafından intihar etmeye zorlanmış ve hiç uğruna ölmüştü. Ruslara esir düşmüş olan pek çok asker, savaşın bitiminde esir değişimi olurken düşmandan kaçtılar diye suçlanmaktan korktukları için Japonya'ya dönmekten çekinmiş ve ömürlerini Moğol topraklarında tamamlamışlardı. Bay Honda'ya gelince o, işitme duyusunu yitirdiği için geri gönderilmiş ve sonunda da bir kâhin olup çıkmıştı.

— Sonuç olarak bu sağırlık benim talihim oldu, diyordu, çünkü yoksa büyük bir olasılıkla beni Güney Pasifik'te bir adaya savaşmaya gönderecekler ve orada ölecektim. Gerçekten de, Nomonhan Savaşı'ndan sağ kurtulan askerlerin çoğu, sonradan Pasifik'te öldü. Nomonhan bozgunu imparatorluk ordusu için öylesine büyük bir ayıp olmuştu ki, sağ kurtulanların hepsi en tehlikeli sınırlara gönderilmişti. Buna karşılık, Nomonhan'da en saçma emirleri vermiş olan genelkurmay subaylarına asla ilişilmedi, onlar ordunun merkez birimlerinde, mesleklerinde parladılar ve hatta savaştan sonra kimileri politikaya bile atıldı, emirlerinde savaşmış olan zavallıların hepsi yok edilmişken.

— Nomonhan ordu için neden öyle büyük bir ayıp sayıldı? diye sordum. Ne de olsa Japon askerlerinin tümü de yiğitçe savaşmış. İçlerinden çoğu ölmüş. Peki o halde sağ kurtulanlara böylesine acımasız davranmak niye?

Ama Bay Honda sorumu işitmemişti. Yeniden fal çubuklarını karıştırdı.

— En iyisi suya dikkat etmek, dedi.

Konuşma burada noktalandı.

Ben karımın ailesiyle kavga edince artık ikimiz de, Bay Honda'ya gitmez olduk. Artık kayınpederimin seansların ücretlerini ödemesi söz konusu değildi ve benim de bu parayı verecek gücüm yoktu, zaten kaç para olduğunu da bilmiyordum. Evlenme dönemimizin parasal sorunlarını henüz aşamamıştık ve başımızı sadece suyun üstünde tutabilmekte bile çok zorlanıyorduk. Bay Honda'yı unutmakta gecikmedik. Genç ve derdi başından aşkın insanlar, ihtiyarları çabuk unuturlar.

Yatağa uzandığımda hâlâ Bay Honda'yı düşünüyordum. Su konusunda beni uyarmasını, Malta Kano'nun bana söyledikleriyle karşılaştırdım. Bay Honda'ya göre, suya dikkat etmem gerekiyordu, buna karşılık Malta, Malta Adası'nda yıllar yılı suyu incelemişti. Belki de bir rastlantıydı ama her ikisi de suya büyük bir önem veriyordu sanki. Sonra da gözlerimin önünden Nomonhan Savaşı'ndan kimi görüntüler geçirdim: Sovyet tankları ile makinelilerinin oluşturduğu cepheyi ve öte yanından akan ırmağı. Ve o amansız, dayanılmaz susuzluğu. Karanlıkta, akıntının şıpırtısını açık seçik duyuyordum.

— Uyuyor musun? diye sordu karım usulca.

— Hayır, karşılığını verdim.

— Benekli kravatını, bak, şimdi hatırladım: yıl sonuna doğru ütüye götürmüştüm. Çok buruşmuştu da, ütületmek istemiştim. Ve gidip almayı hepten unutmuşum.

— Yıl sonu mu? Neredeyse altı ay oluyor demek ki.

— Böyle şeyler hiç başıma gelmez. Beni tanırsın, değil mi? Unutmak hiç âdetim değildir ama işte, bu kez zayıf tarafıma gelmiş. Oysa ki o kravatı beğenirdim, diyen karım, elini uzatıp koluma koydu. İstasyonun karşısındaki kuru temizlemecideydi.

— Yarın gider bakarım. Herhalde hâlâ onlardadır.

— Nereden çıkardın bunu? Altı ay olmuş. Genelde kuru temizlemeciler, müşterilerinin gelip almadığı eşyayı üç aydan fazla tutmazlar. Bu süre sonunda dilediklerini yapmaya hakları var.

— Malta Kano, onu evin dışında bir yerde bulacağımı söylemişti.

Karımın karanlıkta başını bana doğru çevirdiğini hissettim:

— Sana söylediklerine inanıyor musun?

— Evet, bana onun sözlerine güvenebilirmişim gibi geliyor.

— Yakında kardeşimle de anlaşmaya başlarsınız, dedi karım neşeli neşeli.

— Belki.

Kumiko uyuyunca, ben gene Nomonhan Savaşı'nı düşünmeye devam ettim. Öyle çok asker sonsuz uykuya dalmıştı ki orada, başlarının üzerinde yıldızlı gökyüzü, sayısız cırcırböceğinin ninnisiyle. Irmağın akışını da işitiyordum. Ben de, suyun ninnisiyle uykuya dalmıştım.

5

Limonlu pastille zehirlenmek
Uçamayan kuş ile suyu çekilmiş kuyu

Kahvaltı sofrasını kaldırdıktan sonra, bisikletle istasyonun oradaki kuru temizlemeciye gittim. Dükkân sahibi, alnı derin çizgili, zayıf, elli yaşlarında bir adamdı ve bir rafın üstünde duran, ses düğmeleri oldukça karmaşık, kocaman bir JVC marka radyo-kasetçalardan, Percy Faith Orkestrası'nın bir kasetini dinliyordu. Kasetçaların yanında da dağ gibi kaset yığılıydı. Orkestra, Tara melodisini çalıyor, özellikle yaylı çalgılar ağır basıyor ve dükkân sahibi de buharlı ütüsü elinde, kendinden emin davranışlarla bir gömleği ütülerken bir yandan da ıslıkla müziğe eşlik ediyordu. Tezgâhın önünde durup özür dileyerek ona geçen yıl sonunda ütülenmesi için verdiğim kravatı geri almayı unuttuğumu anlattım. O adamın küçük, sakin dünyasına böyle ansızın dalışım, hiç kuşkusuz bir Yunan tragedyasında, uğursuz haber taşıyan bir habercinin gelişine benzetilebilirdi.

— Herhalde makbuzunuz da yoktur değil mi? diye yüzüme bakmadan, ruhsuz bir sesle sordu.

Kasanın yanındaki takvimle konuşuyor gibiydi. Haziran ayının fotoğrafı, Alpler'den bir görünümdü: bir inek sürüsü, yemyeşil bir vadide sakin sakin otluyordu. Geride, çizgileri belirgin beyaz bir bulut, Matterhorn ya da Mont Blanc'ın doruğunu kaplamıştı.

Sonra dükkân sahibi bana dosdoğru ve anlamlı bir biçimde, "En iyisi bu kravatı unutmak, neden unutmadınız ki?" dercesine baktı.

— Yıl sonunda, öyle mi? Zor bir iş. Altı aydan fazla olmuş demektir. Bir bakayım da, size güvence veremem.

Ütüsünü bıraktı, dipteki odaya gidip rafları karıştırmaya başladı, bir yandan da o sırada teypte çalan *A Summer Place* filminin şarkısına ıslıkla eşlik ediyordu. Lisedeyken kız arkadaşımla görmüştüm bu filmi. Troy Donahue ile Sandra Dee oynuyorlardı. Bir Amerikan sineması festivalindeydi ve aynı seansta Connie Francisco'nun *Boy Hunt* filmi de vardı, çok iyi anımsıyordum. O dönemde bu film bana fazla ilginç gelmemişti, ama mahallemin kuru temizlemecisinde rastlantı sonucu müziğini duyunca bende artık sadece iyi anılar uyandırıyordu.

— Mavi bir kravat dediniz, benekli? Bay Okada adına, öyle mi?

— Öyle.

— Şansınız varmış, doğrusu!

Eve döner dönmez hemen karımın işyerine telefon ettim.

— Kravatımı buldum.

— Harika, dedi.

Kumiko, iyi not almış çocuğunu kutlayan bir annenin yapay sesiyle konuşuyormuş gibi geldi bana. Ve biraz huzursuz oldum. Belki de onu aramak için öğle tatilini beklemeliydim.

— Buldun ya, ben de rahatladım. Dinle, seninle konuşamayacağım, öteki hatta bekleyenim var. Öğleyin ara beni.

— Tamam.

Telefonu kapayıp elimde gazete, verandaya çıktım. Yüzükoyun uzandım, her zamanki gibi iş ilanları sayfasını açıp hiç acele etmeden, uzun uzadıya, kodlarla ve anlaşılmaz kısaltmalarla dolu sütunlara göz gezdirdim. Gerçekten de şu dünyada akla hayale gelebilecek her türden meslek oradaydı ve her biri, bir mezarlık planında olduğu gibi yerli yerindeydi; ama beni uzaktan bile olsa ilgilendirebilecek tek bir iş bulamadım.

Tüm bu adlar ve numaralar, incecik ve dağınık harfler, bana hayvan iskeletlerini çağrıştırdı. Çok geçmeden, artık alışık olduğum bir düşünce tutukluğuna uğradığımı anladım: ne aradığımı, ne yapmak ya da yapmamak istediğimi giderek daha az anlar oluyordum.

Her zamanki gibi, zemberekkuşunun bir ağacın tepesinde ötüşünü işittim: kii kii kiiiiii! Gazeteyi bıraktım, doğruldum ve sırtımı bir sütuna dayayıp bahçeye göz gezdirdim. Kuş tekrar öttü, bu kez sesi yan bahçedeki bir çam ağacından geliyor gibiydi. Ama bakışlarımı ne denli keskinleştirdimse de, kuşu hiçbir yerde göremedim. Her zamanki gibi, sadece ötüşü duyuluyordu. Kuşkusuz dünya üzerindeki bir günün daha zembereğini kurmuştu.

Saat ona doğru yağmur başladı. Gözle görülmeyecek kadar incecik bir yağmur. Damlaları görmek için dikkatli bakmak gerekiyordu. Verandaya oturup, bir an bakışlarımı yoğunlaştırdım, bu iki dünyayı, yağmur yağan dünya ile yağmur yağmayan dünyayı birbirinden ayıran sınır çizgisini görebilirim umuduyla. Sonra da, yemek saatine değin önümde kalan zamanı, yüzme havuzuna giderek mi, yoksa arka sokakta kediyi arayarak mı doldurayım, diye düşündüm. Sırtımı sütuna dayayıp, bir an, yağmuru seyrederek bu iki seçeneği düşündüm.

Yüzme havuzu/kedi.

Sonunda kedide karar kıldım. Malta Kano artık bu civarda olmadığını söylemişti, ama o sabah, neden bilmem, içimden onu aramak geliyordu. Kediyi aramak artık günlük işlerim arasına girmişti ve Kumiko da kuşkusuz sevgili kedisini harıl harıl aradığımı duymaktan mutlu olurdu. Sırtıma hafif bir yağmurluk geçirdim ve şemsiyemi almamaya karar verdim. Tenis ayakkabılarımı giydim, evin anahtarı ile birkaç limonlu pastili cebime koyup çıktım. Tam elimi bahçenin ta ucundaki parmaklığa koyduğumda bir telefon sesi duydum. Kulak kesilerek olduğum yere çakıldım ama çalan telefon benimki mi yoksa komşulardan birininki mi, anlayamadım. İnsan evinden dışarı adımını atar atmaz tüm telefon zilleri birbirine benzemeye başlıyor. Bahçe parmaklığından atlayıp kendimi gene arka sokakta buldum.

İnce lastik tabanlı pabuçlarımın altında yumuşacık otları hissediyordum. Sokak her zamankinden

daha sessizdi. Bir an, kulağım kirişte, soluğumu tutup bekledim ama hiçbir şey duymadım. Telefon da susmuştu. Ne kuş sesleri geliyordu kulağıma ne şehrin gürültüsü. Boydan boya gri olan gökyüzünde en ufak bir mavi pencere yoktu. Yoksa bulutlar sesleri boğuyor muydu? Belki sadece sesleri değil, duyguları da... Ellerimi yağmurluğun ceplerine daldırıp, dar sokak boyunca yürüdüm, boş evin önüne çıktım. Orası da her zamanki gibi sessizdi. Bu, gri bulutlar ve yağmur fonu önündeki iki katlı, panjurları çivili binadan bir hüzün yayılıyordu çevreye.

Sanki uzun süre önce bir körfezin girişindeki kayalara çarpıp batmış ve orada öylece bırakılmış bir şilep gibiydi. Son gelişimden beri bahçedeki yabani otlar büyümemiş olsaydı, burasının tümüyle zamanın dışında bırakılmış bir yer olduğuna inanabilirdim. Birkaç günden beri süregelen muson yağmurları, gümrah yaprakları göz alıcı bir yeşille cilalamıştı ve yerdeki köklerden yabanıl bir koku yayılıyordu. Taştan kuş, yeşillik okyanusunun ortasında, geçen günkü duruşunu bozmadan, kanatlarını açmış, uçmaya hazır dikiliyordu. Ama kuşkusuz bunun gerçekleşebilme olasılığı yoktu. Ben bunu biliyordum, kuş da öyle. Bu taşlaşmış duruşuyla, sadece bir yerlere götürülmeyi ya da kırılıp yok edilmeyi bekliyordu: bahçeden çıkabilmesinin bunlardan başka yolu yoktu ki. Bu manzarada kıpırdayan tek şey, bir şey arayan, ama aradığının ne olduğunu unutmuş biri gibi oradan oraya uçan bir kelebekti. Böyle beş dakika boşuna arandıktan sonra başka bir yere uçup gitti.

Parmaklığa dayanmış, limonlu bir pastili emerek bir süre bahçeyi seyrettim, ama kediyi hiçbir yerde göremedim. Aslında, hiçbir yerde hiçbir şey göremedim. Sanki olağanüstü etkili doğal bir güç, eşyanın doğal devinimini durdurmuş ve burasını öylece, olduğu gibi kalmaya zorlamıştı.

Birden, arkamda bir kıpırtı sezer gibi oldum. Döndüm baktım: kimse yok. Sokağın karşısındaki çitin küçük bir kapısı vardı. Geçen günkü kız orada duruyordu. Ama bu kez, kapı kapalıydı ve çitin öte yanındaki bahçe boştu. Sessizliğe gömülü bu manzaradan hafif bir rutubet sızıyordu. Yabani ot ve yağmur, bir de benim yağmurluğum kokuyordu. Sonra bir de, dilimin altında yarı erimiş pastil vardı. Derin bir soluk aldım ve bütün kokular birbirine karıştı. Bir kez daha bakındım çevreme: kimse yok. Uzaklardan bir helikopterin boğuk homurtusunu duydum. Herhalde bulutların üstünde uçuyordu. Ama bu gürültü de yavaş yavaş kesildi, ortalığa yeniden sessizlik çöktü.

Boş evi kuşatan parmaklıkta gene öyle, parmaklıklı küçük bir kapı açılmıştı. Şöyle bir itecek oldum, beni içeri davet edercesine şaşılası bir kolaylıkla açıldı. "Pek zor değil, baksana, gir içeri olsun bitsin!" İşte bu kapı, bana böyle diyordu. Bu arada, şu son sekiz yıl boyunca biriktirdiğim bilgilere başvurmadan bile, başkasının mülkiyetine izinsiz girmenin yasadışı bir eylem olduğunu bilmez değildim. Eğer kuşkucu komşular beni böyle, boş bir evin bahçesinde dikilmiş görür de polise haber verirlerse, onlar da hemen gelip beni sorguya çekerdi. Onlara kedimi aradığımı söylerdim. Onlar da bana adresimi ve mesleğimi sorarlardı. O zaman işsiz olduğumu söylemek zorunda kalırdım ki bu, resmi makamlarda güvensizlik yaratacak bir durumdu kuşkusuz. Son zamanlarda aşırı solun giriştiği eylemler güvenlik güçlerini epeyce sinirli yapmıştı. Yataklarının altında tüfekler ile el yapımı bombalar gizleyen teröristlerin bütün Tokyo'da kol gezdiğine inanmışlardı. Üstelik bu durum Kumiko'nun kulağına giderse, o da altüst olurdu.

Her şeye rağmen, bahçeye girip kapıyı ardımdan çabucak kapadım. Ne olursa olsun, diye düşündüm. Başıma bir şey gelecekse, varsın gelsin. Eğer başıma bir işin geleceği varsa, ben ne yapabilirim ki?

Çevremi dikkatle kollayarak bahçeyi boydan boya geçtim. Her zamanki gibi, lastik tabanlı pabuçlarım otların üstünde hiç ses çıkarmıyordu. Adını bilmediğim, oldukça alçak birkaç meyve ağacı vardı, bir de geniş, yemyeşil çimenlik, ama yabani otlar öylesine kaplamıştı ki çim neredeyse görünmez olmuştu. Meyve ağaçlarından ikisinin gövdesini iğrenç sarmaşıklar sarmıştı, boğulup ölecek durumdaydılar. Bahçe parmaklığının yanındaki bir dizi osmantusu beyaz lekeler basmıştı, herhalde bir bitki hastalığıydı bu. Küçük, kanatlı bir böcek, bir süre vızıldayarak suratımın çevresinde uçtu.

Kuşun yanından geçip saçağın altına yığılmış beyaz plastik sandalyelere yöneldim, birini kaldırıp baktım. En üstteki, çamur içindeydi ama onun hemen altındaki kirli sayılmazdı, oturmadan önce elimle tozlarını sildim. Bahçenin yüksek otları beni gizliyordu, sokaktan beni kimse göremezdi, ayrıca saçağın altına sığındığımdan, yağmurdan da korunuyordum. Bu yüzden, hafifçe ıslık çalarak incecik yağmur altındaki bahçeyi seyre koyuldum. Farkında olmadan, Rossini'nin *Hırsız Saksağan*'ını seçmişim; makarnamı pişirirken o yabancı kadının bana telefon ettiği sırada çalan melodiyi.

Bu ıssız bahçede oturmuş, bir yandan beceriksizce ıslık çalıp kuşu seyrederken, birden yeniden çocukluğuma dönmüşüm gibi geldi: beni kimsenin bulamayacağı, gizlenecek bir yer keşfetmiştim. Bunu düşününce, birden içimi büyük bir huzur kapladı.

Ayaklarımı sandalyenin kenarına çektim, dizlerimi büküp yanağımı üstüne dayadım. Sonra bir an gözlerimi kapadım. Hâlâ tık yok. Gözkapaklarımın arkasındaki karanlık, bulutlu bir gökyüzüne benziyordu, ama biraz daha koyu griydi. Zaman zaman görünmez bir ressam gelip bu griye küçücük bir renk dokunduruyordu. Bu, bazen yaldızlı beneği olan bir gri ya da yeşil veya kırmızı karışık bir gri oluyordu. Bu dünyada gri rengin ne kadar çok tonu vardı, hayran olmuştum. Ne garip şey, insanlık hali, diye düşündüm: inanılmaz bir gri tonları yelpazesini izleyebilmek için on dakika kıpırdamadan durmak yetiyor.

Bir süre, bu çeşitli gri örneklerini izleyerek ve hiçbir şey düşünmeksizin ıslık çalıp durdum.

— Hey, diye bağırdı bir ses.

Hemen açtım gözlerimi. Kapı yönüne, otların gölgesine bakmak için hafifçe eğildim: kapı açıktı. Biri, arkamdan bahçeye girmişti. Yüreğim hızlı hızlı çarpmaya başladı.

— Hey, baksana, diye yineledi ses.

Bir kadın sesi.

Kuş heykelinin arkasından çıkıp bana yaklaştı, geçen gün karşı bahçede güneşlenen kızdı bu. Aynı Adidas marka soluk mavi tişörtü, aynı şortu giymişti, ayağını biraz sürüyordu; tek bir ayrıntı değişmişti: güneş gözlüğü yoktu.

— Hey, baksana, ne yapıyorsun orada?

— Kedimi arıyorum.

— Emin misin? Bana hiç öyle gelmedi. Orada oturmuş gözlerin kapalı, ıslık çalarak kedini

bulursan çok şaşarım doğrusu.

Hafifçe kızardım.

— Bana göre hava hoş, ama insanlar seni öyle, oraya yerleşmiş görürlerse, mutlaka sapığın biri zannederler. Dikkatli olmalısın. En azından, sapık değilsin, değil mi?

— Sanmıyorum.

Yanıma yaklaştı, hiç acele etmeden yığının içinden fazla pis olmayan bir sandalye seçti, dikkatle inceledikten sonra yere koyup üstüne oturdu.

— Islıkla ne çaldığını bilmiyorum, ama kulağa hiç de ahenkli gelmiyor. Söylesene, sakın homo filan olmayasın sen?

— Sanmam, diye yanıtladım. Neden?

— Biri bana homoların iyi ıslık çalamadığını söylemişti. Doğru mudur?

— Bilmem. Herhalde saçmadır.

— Sapık olmuşsun, homo olmuşsun benim için fark etmez. Adın ne senin?

— Toru Okada, dedim.

Adımı birkaç kez yineledikten sonra şu yorumda bulundu:

— Kulağa pek hoş gelmiyor.

— Belki. Ama bence, savaş öncesinin bir Dışişleri bakanının adına benziyor. "Toru Okada". Anlıyor musun?

— Bunu bilemem, tarih bilgim sıfırdır. Bir takma adın ya da söylemesi şu "Toru Okada"dan daha kolay bir adın filan yok mu?

Düşüdüm ama aklıma hiçbir takma ad filan gelmedi. Neden bilmem, kimse bana hiçbir zaman, bir ad takmak gereğini duymamıştı.

— Hayır, yok, karşılığını verdim.

— Sahi mi? "Ayıcık" veya "Kurbağa" ya da öyle bir şey de mi yok?

— Hayır, hiç.

— Eh, baksana! O halde sen de bul bir tane.

— Zemberekkuşu! diye bağırdım.

Ağzı açık, yüzüme baktı.

— Zemberekkuşu mu? O da ne?

— "Zembereği kuran kuş," dedim. Her sabah. Ağaç tepelerinde. Dünyanın zembereğini kurar. Ki kii kii!

Gözlerini yüzüme dikti. İçimi çektim.

— Öyle, aklıma geliverdi işte. Aslında, her gün evimin oraya gelen bir kuş bu, ötüşü de işte böyle: ki kii kiii! Komşularımın ağacına tünüyor. Ama henüz hiç kimse görmedi onu.

— Hımmm. Neyse, önemi yok. Bunu da söylemek kolay değil ama gene de Toru Okada'dan daha iyi sayılır, değil mi, Bay Zemberekkuşu?

— Teşekkür ederim, dedim.

İki ayağını sandalyeye çekip çenesini dizlerine dayadı.

— Ya sen, senin adın ne? diye sordum.

— May Kasahara, diye karşılık verdi. May, mayıs ayı gibi.

— Mayısta mı doğmuşsun?

— Sormak zorunda mısın? Haziranda doğmuş birinin adına mayıs demeleri biraz tuhaf kaçardı değil mi?

— Haksız da sayılmazsın. Söylesene, hâlâ okula başlamadın mı?

— Bir süredir seni izliyorum, Zemberekkuşu, dedi May, sorumu yanıtsız bırakarak. Parmaklıklı kapıyı açıp bahçeye girdiğini odamda dürbünle izlerken gördüm. Küçük dürbünüm hep elimin altındadır. Ve sokağı gözlerim. Sen belki bilmiyorsun, ama şu küçücük arka sokaktan çeşit çeşit insan geçer. Sadece insan da değil. Çeşit çeşit hayvan da. Ya sen, deminden beri burada tek başına ne yapıyordun?

— Hiiç. Geçmişi düşünüyordum, ıslık çalıyordum, hepsi bu.

May Kasahara tırnaklarını kemirdi.

— Biraz çatlaksın galiba?

— Çatlaklık bunun neresinde ki? Herkes böyle yapar.

— Belki, ama herkes komşusunun boş evine yerleşmez. Söz konusu olan sadece geçmişi düşünerek ıslık çalmaksa evinde de kalabilirdin.

Haksız sayılmazdı.

— Her neyse, diye sürdürdü sözlerini, kedin, Noboru Vataya, hâlâ dönmedi mi eve?

Başımı salladım:

— Hayır. Sen de görmedin değil mi onu, geçen günden beri?

— Kuyruğunun ucu biraz çarpık, tekir bir kedi, değil mi? Hayır, görmedim. Halbuki dikkatle bakındım da.

Şortunun cebinden Short Hope paketini çıkardı, bir tane yaktı. Bir süre sessizce tüttürdü, sonra gözlerini yüzüme dikti.

— Baksana, dedi, azıcık saçların mı dökülüyor?

Farkına varmadan, elimi başıma götürmüşüm.

— Hayır, oradan değil, dedi, alnından. Sence de saçların gerektiğinden daha geriden başlamıyor mu?

— Hiç dikkat etmedim, dedim.

— Kel olacaksın, oradan başlar. Biliyorum, saçların giderek gerileyecek, böyle, görüyor musun, diyerek kâkülünü arkaya çekip bembeyaz alnını bana doğru çevirdi. Dikkat etmelisin.

— Dikkat mi? dedim. Ama nasıl?

Elimi alnıma götürünce gerçekten de, anladım ki saçlarım eskisine oranla daha geriden bitiyor. Yoksa sadece bana mı öyle gelmişti?

— Besbelli, yapacak bir şey yok, diye karşılık verdi May Kasahara. Birinin kel olmasını önleyecek hiçbir şey yoktur gerçekten. Kelliğe mahkûm insanlar, er geç ve ister istemez kel olurlar. Bu yüzden, saçları dökülmeye başlayan birine süreci önlemek için dikkat etmesini söylemek kolay. Ama bu bir yalandır. Kocaman bir yalan! Bak, örneğin Şincuku İstasyonu'nun orada, kaldırımlarda yatan yaşlı serserileri düşünsene, aralarında tek bir kel yoktur. Ama bu yüzden herhalde onların her gün saçlarını Clinique ya da Vidal Sassoon marka şampuanla yıkadıklarını söyleyemezsin değil mi? Ya da her sabah saçlarına losyon sürdüklerini? Tüm bu masallar, kozmetik üreticilerinin, saçı dökülen enayilerin sırtından bir sürü para kazanmak için başvurdukları bir yöntemdir sadece.

— Doğru söylüyorsun, dedim hayran hayran. Ama nasıl oluyor da bu konuda bunca şey biliyorsun?

— Yarı zamanlı olarak bir peruka şirketinde çalışıyorum. Epey oldu. Nasıl olsa okula gidemiyordum, bol bol boş zamanım olduğundan ben de anketler, testler falan yapıyorum. İşte bunun içindir ki keller konusunda yeterince bilgi sahibiyim.

— Hımm, yaptım.

— Ama bak, diye sürdürdü sözlerini, sigarasını yere atıp topuğuyla ezerek, benim çalıştığım yerde "kel" sözcüğü asla kullanılmaz. "Saçları seyrelmiş insanlar," demek gerekir. "Kel" aşağılayıcıdır. Bir gün şaka olsun diye, "saç özürlüler," diyecek oldum. Haklı olarak, yedim paparayı. "Bununla eğlenmek söz konusu olamaz," dediler bana. Çünkü hepsi de işlerini çok ciddiye alıyor. Baksana, sen de biliyor musun, bilmem ama, insanların çoğunluğu müthiş ciddi.

Cebimden limonlu pastil kutusunu çıkardım, bir tane ağzıma attım, bir tane de May Kasahara'ya uzattım.

— Aklıma gelmişken, Zemberekkuşu, dedi birden, hâlâ işsiz misin?

— Evet.

— Ve ciddi ciddi yeniden iş bulmaya niyetin var mı?

— Hem de nasıl, diye yanıtladım.

Sonra kendime güvenimi yitirdim ve düzelttim:

— Hayır, bilmiyorum. Nasıl söylemeli? Galiba düşünmek için bana zaman gerekiyor. Ben de kendimi pek anlayamıyorum, bu yüzden açıklaması zor.

May Kasahara bir süre tırnaklarını kemirerek bana baktı.

— Söylesene, Zemberekkuşu, bir süre benimle birlikte perukacıda çalışmaya gelmez misin? Parası çok iyi sayılmaz, ama kolay bir iş ve iş saatleri açısından oldukça özgürsün. Belki de fazla düşünmezsen ve bir süre kolay bir iş yaparsan, durum kendiliğinden aydınlığa kavuşur. Üstelik, kafan da dağılmış olur biraz.

Çok da kötü sayılmaz, diye düşündüm.

— Çok da kötü sayılmaz, dedim.

— Okey, dedi. O halde bir dahaki sefere geçerken seni alırım. Evin nerede demiştin?

— Anlatması biraz karışık, ama sokağı dosdoğru iniyorsun, yolun dönemeçlerini izliyorsun ve bir süre sonra, solda bir evin önüne park edilmiş kırmızı bir Honda Civic görüyorsun. Tamponuna, "Tüm dünya insanlarına barış," diye bir yazı yapıştırılmıştır. Ondan sonraki ev, benimki, ama sokağa açılan girişi yok gibidir, alçak bir beton duvarın üstünden atlamak gerek, şöyle belime yakın, tamam mı?

— Evet, o yükseklikteki bir duvardan kolayca atlayabilirim.

— Bacağın ağrımıyor mu?

İç çekmeye benzer küçük bir ses çıkardı, sigarasının dumanını üfledi.

— Hayır, iyi artık. Topallar gibi yapıyorum çünkü okula dönmek istemiyorum. Önceleri sadece annem ile babamın önünde topallıyordum ama artık bir alışkanlık oldu. Kimse bana bakmadığı ve odamda yalnız olduğum zaman bile bacağımı sürüyorum. Ben bir kusursuzluk tutkunuyum, anlıyor musun? İnsan, başkalarını aldatmadan önce kendini aldatmayı bilmeli. Söylesene, Zemberekkuşu, cesur olanlardan mısın sen?

— Sayılmam, galiba.

— Hiç değil miydin?

— Hayır, hiç cesur değildim. Fazla değişeceğim de yok.

— Peki meraklı mısın?

— Biraz.

— Sence gözü peklik ve merak biraz benzemiyor mu? dedi May Kasahara. Merakımızı kurcalayan şeylere karşı cesur oluruz ve insan merak ettiği zaman gerekli cesareti de bulur.

— Evet haklısın, kimi zaman cesaret ve merak örtüşür.

— Bir eve izinsiz girildiğinde olduğu gibi mi?

— Tastamam öyle, dedim limonlu pastili dilimde döndürerek. Cesaret ile merak, bilinmeyen bir bahçeye girildiğinde birlikte işler. Kimi zaman merak, gizlenmiş cesareti ortaya çıkarabilir, kışkırtır. Ama bana öyle geliyor ki, merak çabucak yok oluverir de cesaret uzun bir yol almak zorundadır. Merak, birlikte iyi olunan ama güvenilemeyen bir arkadaşa benzer. Seni bir şeyler yapmaya kışkırtabilir de gerektiği zaman savuşup gider. İşte o zaman sen de devam etmek için cesaretini toplamak zorunda kalırsın.

Söylediklerimi düşündükten sonra şu yorumu yaptı:

— Evet, duruma böyle de bakılabilir.

May Kasahara kalktı, eliyle şortunun arkasını temizledi, sonra gözlerini bana dikti:

— Baksana, Zemberekkuşu, kuyuyu görmek istemez misin?

— Kuyu mu? Ne kuyusu?

— Burada kör bir kuyu var. Benim hoşuma gidiyor. Görmek istemez misin?

Kuyu, bahçenin öte yanındaydı. Çapı yaklaşık bir buçuk metre kadardı, kapağın üstüne ağırlık olarak iki beton parça konulmuştu. Topraktan aşağı yukarı bir metre yükseklikteki ağzının yakınında, sanki onu korumak için oraya dikilmiş bir ağaç yükseliyordu. Herhalde bir meyve ağacıydı, ama adını bilemeyeceğim.

Bu kuyu da, bu evin çevresinde bulunan her şey gibi, epey zamandır terk edilmiş görünüyordu. Buralarda genel olarak bir tür uyuşukluk egemendi sanki. Belki de cansız nesneler, bakışlarını üzerlerinde gezdirecek kimse olmayınca büsbütün cansızlaşıyordu. Bununla birlikte, yaklaştıkça, daha yakından ve dikkatle bakıldığında kuyunun, evin yapılmasından da eski bir zamandan kalma olduğu belli oluyordu. Tahta kapağın durumundan anlaşıldığına göre, kuyu, evden çok daha önceden de vardı. Çevresi kalın bir çimento tabakasıyla örtülüydü ama bu çimentonun amacının, çok daha eski bir yapıyı güçlendirmek olduğu anlaşılıyordu. Yanı başında yükselen ağaç bile bahçenin öteki bitkilerine oranla çok daha uzun bir geçmişe sahip gibi duruyordu. Beton blokları yere bıraktım, kapağı oluşturan yarımay biçimindeki iki tahtayı kaldırdım, ellerimi kuyunun çemberine koydum ve eğilip baktım, ama kuyunun dibi görünmüyordu. Bir noktadan sonrası, karanlık bir uçurum gibi duruyordu. Biraz kokladım: derinlerden hafif bir küf kokusu geliyordu.

— Boş, dedi May Kasahara. Susuz bir kuyu bu.

Uçamayan bir kuş, susuz bir kuyu... diye içimden geçirdim. Girişi de, çıkışı da olmayan bir sokak. Sonra da...

May ayaklarının dibindeki bir tuğla parçasına aldı, kuyuya attı. Az sonra, küçük, kuru bir ses duyuldu, iki el arasında bir şey eziliyormuş gibi, hepsi bu. Doğruldum ve May Kasahara'ya baktım:

— Neden hiç su yok acaba? Kendiliğinden mi kurumuş, yoksa tıkamışlar mı?

Omuz silkti:

— Tıkamış olsalardı, doldururlardı da. İşleri yarım yapmanın ve böyle bir deliği bırakmanın anlamı yok ki, üstelik tehlikeli de: içine biri düşebilir.

— Haklısın. Kuyu herhangi bir nedenle kurumuş olmalı.

Bay Honda'nın sözlerini anımsadım: "Çıkacaksan, en yüksek kuleyi bul ve tepesine tırman. İneceksen, en derin kuyuyu bul ve dibine in."

Tekrar kuyuya eğildim ve özel bir şey düşünmeksizin karanlığı araştırdım gözlerimle. Burada, güpegündüz, böylesine derin karanlıkların olabilmesine şaştım. Hafifçe öksürdüm, sonra yutkundum. Aşağıdan biri bana karşılık veriyormuş gibi, öksürüğüm kuyunun derinliklerinde yankılandı. Tükürüğümde limonlu pastilin tadı vardı hâlâ.

Kapak tahtalarını yerine koydum, üstüne de yeniden çimento bloklarını yerleştirdim. Sonra saatime baktım: neredeyse on bir buçuk. Yemek zamanı Kumiko'ya telefon etmem gerekiyordu.

— Eve dönmeliyim, dedim.

May Kasahara'nın yüzü hafifçe karardı.

— Peki, Zemberekkuşu, evine dön.

Bahçeyi geçtik. Kaidesinin üstünde, taş kuş hep öyle kuru gözlerini gökyüzüne dikmişti. Gökyüzü de hâlâ öyle sık gri bulutlarla kaplıydı, ama yağmur dinmişti. May Kasahara ağzına bir ot alıp çiğnedi, sonra havaya fırlattı. Hiç rüzgâr esmiyordu: sap, hemen ayaklarının dibine düştü.

— Güneşin batmasına daha saatler var, dedi May yüzüme bakmadan.

— Öyle, diye karşılık verdim.

6

Kumiko Okada'nın ve Noboru Vataya'nın çocukluğu üzerine

Tek çocuk olduğum için, bağımsız yaşamlar süren yetişkin bir ağabey ile kardeşi arasında ne tür duygusal bağlar olduğunu hayal edemiyorum. Konuşmada Noboru Vataya'nın adı geçer geçmez, Kumiko'nun yüzü yanlışlıkla bir şey yutmuş gibi garip bir ifadeye bürünürdü, ama bu ifadenin ardında gizlenen duygular konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Kumiko, ağabeyine karşı en ufak bir yakınlık bile duymadığımı çok iyi biliyor ve bunu da son derece olağan karşılıyordu. Ona gelince, onun da Noboru Vataya adındaki kişiyi sevdiği söylenemezdi. Aralarındaki kardeşlik bağı olmasaydı, herhalde birbirleriyle konuşmazlardı bile. Ama ne yazık ki, kardeş oldukları için durum biraz karışıyordu.

Epey zamandır, Kumiko ile ağabeyi görüşme olanağı bile bulamamışlardı. Bana gelince, ben karımın ailesinin evine adımımı atmıyordum. Önce de belirttiğim gibi, babasıyla aramızda geçen şiddetli bir kavganın ardından oraya dönmemek üzere veda etmiştim. Doğduğumdan bu yana kavga ettiğim insanlar bir elin parmaklarını geçmezdi, ama kavga ettiğimde sonuna dek gider ve kavgayı çok ciddiye alırdım. Gariptir, yüreğimde ne var ne yoksa kayınpederime döktükten sonra, ona duyduğum öfke birden yok oluvermişti. Fazlasıyla uzun bir süredir taşımak zorunda bırakıldığım bir yükten kurtulduğumu hissetmiştim. Artık ondan nefret etmiyordum. Hatta yaşamının –gözüme ne denli nahoş ve saçma gözükse de– oldukça zor geçmiş olacağını bile düşünüyordum. Kumiko'ya, bir daha annesi ve babasıyla konuşmayacağımı ama kendisinin, istediği zaman elbette onları görmekte özgür olduğunu söylemiştim. Ne var ki Kumiko da onları görmeye fazla istekli değildi zaten.

— Önemi yok, diyordu. Şimdiye değin onlara gidiyordum ama bunu, gerçekten istediğimden değil, görev gereği yapıyordum.

Babasıyla kavga ettiğim dönemde Noboru Vataya henüz ailesinin yanında oturuyordu, ama umursamaz bir havayla yanımızdan çekip gitmiş, aramızdaki anlaşmazlığa en ufak bir ilgi bile göstermemişti. Bunda şaşılacak bir şey yoktu, çünkü Noboru Vataya da bana karşı hiçbir zaman en ufak bir yakınlık duymamış ve zorunlu kalmadıkça benimle her türlü ilişkiden kaçınmıştı. Bu yüzden, karımın ailesine gitmeyi kesince, Noboru Vataya'yla karşılaşma fırsatı da hiç olmadı. Kumiko'nun, ağabeyini görmek için hiçbir özel nedeni yoktu. Zaten onun da işleri başından aşkındı. Üstelik, hiçbir zaman yakın iki kardeş olmamışlardı.

Ama Kumiko'nun ara sıra üniversitedeki araştırma merkezine telefon edip ağabeyiyle konuştuğu oluyordu. Ağabeyi de onu bazen işyerinden arardı (evden, asla). "Ha, sahi, bugün ağabeyim bana telefon etti," derdi bana. Ya da, "Bugün Noboru'ya telefon ettim." Ama ne konuştuklarını bilmiyordum, sormuyordum da. Ancak Kumiko boşu boşuna konuşacak türden biri değildi.

Konuşmalarının içeriği beni pek ilgilendirmiyordu, karımın telefonda ağabeyiyle tartışıp tartışmadığını da öğrenmek istemiyordum. Açık söylemek gerekirse, anlayamıyordum, hepsi bu. Bu denli az ortak noktası olan iki kişinin neden telefonlaştığını, bunun nedeninin yalnızca onları birbirine bağlayan, o kendine özgü kardeşlik bağı mı olduğunu anlayamıyordum bir türlü.

Karım ile Noboru Vataya kardeştiler, ama aralarında dokuz yaş vardı ve Kumiko bir süre ondan uzakta, babaannesinin yanında büyümüştü.

Başlangıçta, Kumiko'dan beş yaş büyük bir kız kardeş daha varmış. Yani üç kardeşlermiş. Ama üç yaşına geldiğinde Kumiko, Tokyo'dan ayrılmış ve gidip Niigata'da yaşamış. Annesi ile babası sonradan bunu ona şöyle açıklamışlar: sağlığı pek yerinde olmadığı için, kır havası ona iyi gelir düşüncesiyle babaannesinin yanına göndermişler küçük kızı. Ama Kumiko anlamakta güçlük çekiyordu, çünkü oldukça sağlam yapılıydı, hiçbir zaman ağır bir hastalığa yakalanmamıştı ve küçükken de çevresindekilerin, onun sağlığına özen gösterdiklerini anımsamıyordu: "Sadece beni uzaklaştırmak için bir bahaneydi bu herhalde," diyordu.

Çok sonra aileden birinin ona gizlice anlattığına göre, Kumiko'nun babaannesi ile anne ve babası arasında nicedir şiddetli bir geçimsizlik varmış ve Kumiko da, geçici bir anlaşma uyarınca Niigata'ya gönderilmiş. Kumiko'nun anne babası, kızlarını bir süre babaannesine emanet etmekle onun öfkesini yatıştırmayı umuyorlarmış; öte yandan babaanne de böylece, oğluyla somut ilişkiyi kesmeme konusunda bir tür güvence ediniyormuş. Uzun sözün kısası, Kumiko, bir aile anlaşmazlığında rehine olarak kullanılıyormuş.

— Öte yandan da, diye ekliyordu Kumiko, ağabeyim ve ablam olduğu için, beni bir süre babaannemin yanında bırakmak annemi ve babamı üzmüyordu. Gerçi benden büsbütün vazgeçmek niyetinde değillerdi ama, "Küçüğe zararı olmaz, sadece bir süre için nasıl olsa," diye beni ona bırakırken düşüncesizce davranmışlar. Birçok açıdan bu, herkes için en doğru çözümmüş. Buna inanabiliyor musun? Bilmem neden, ama bana öyle geliyor ki o zaman hiçbir şey anlamamışlar. Hiçbiri, o kadar küçük bir çocuk için bunun nasıl bir sarsıntı yaratacağının bilincine varmamış.

Bu yüzden Kumiko, üç yaşından altı yaşına kadar, Niigata'da babaannesi tarafından büyütülmüş. Olağan bir yaşam sürüyormuş ve mutsuz değilmiş. Babaannesi ona bayılıyormuş ve oyun arkadaşı olarak da, yaşça ona ağabeyinden ve ablasından daha yakın amca ve hala çocukları varmış. İlkokul çağı gelince onu gerisingeri Tokyo'ya göndermişler. Annesi ile babası onu geri almakta direnmiş, çünkü kızlarından bunca uzun süre uzak kalmak onları kaygılandırmaya başlamış ve iş işten geçmeden onu yeniden kazanmak istemişler. Ama bir bakıma, iş işten geçmiş bile. Küçük kızın Tokyo'ya dönmesi kararı alındıktan bir süre sonra, babaannede olağandışı bir huysuzluk başlamış. Yemek yiyemez, uyuyamaz, durup dururken ağlar, birdenbire öfkeyle parlar ya da sessizliğe gömülür olmuş. Kumiko'yu bağrına basıp vargücüyle sıkıyor, ardından da elinde cetvel, öyle şiddetle vuruyormuş ki, küçük kızın kolları çizik içinde kalıyormuş. Sonra da ona, oldukça kaba sözlerle, anasının bir cadaloz olduğunu anlatıyormuş. "Benden ayrılmanı istemiyorum, seni hiç görmemektense ölürüm daha iyi!" diyormuş ve hemen ardından, torununa lanetler yağdırıyor, onu kovuyormuş. Hatta bir gün, eline makas alıp bileklerini kesmeye kalkışacak kadar ileri gitmiş.

Kumiko'ya gelince o, çevresinde olanlardan hiçbir şey anlamıyormuş. Duruma verdiği tepki, bir süre tümüyle içine kapanmak, kendine sığınmak olmuş. Düşünmekten de, bir şey istemekten de vazgeçmiş. Düşünme yetilerini bu denli zorlayan koşullar karşısında, gözlerini kapatmış, kulaklarını tıkamış, zihnini çalıştırmayı bırakmış. Bunun içindir ki, birkaç ay süren bu dönem üzerine hiçbir anısı yoktur. O zaman başına gelenlerden hiçbir şey anımsamadığını söyler. Sadece günün birinde kendini

yeni bir yuvada bulduğunu hatırlıyor. Bu yeni yuva gerçekte öz ailesiydi, anne babasıyla, ağabeyi ve ablasıyla. Ama onun açısından burası sadece yeni ve bilinmedik bir çevreymiş.

Niigata'dan hangi koşullarda ayrılıp Tokyo'ya döndüğünü bilmiyor, ama gene de içgüdüsel olarak, babaannesinin evine asla dönmeyeceğini seziyormuş. O zamanki altı yaşındaki çocuğa göre, bu yeni çevre tümüyle anlaşılmaz bir yermiş. O zamana dek tanıyageldiği dünyadan bütünüyle değişik bu dünyada, görünürde birbirine benzeyen öğeler bile aynı biçimde işlemiyormuş. Bu yeni dünyanın üzerine kurulmuş olduğu ilkeleri de, değer yargılarını da özümseyemiyormuş. Yeni ailesinin sohbetlerine bile katılamıyormuş.

Çetin huylu, asık suratlı bir kız olup çıkmış. Tümüyle güvenebileceği ya da kayıtsız şartsız dayanabileceği kimsesi de yokmuş.

Babasının ya da annesinin onu dizlerine oturttuğu seyrek zamanlarda bile huzura kavuşamıyormuş. Onların beden kokularının anısı hiç yer etmemiş ki. Ve bu bilmediği koku, onda kaygı hatta kimi zaman nefret uyandırıyormuş. Yüreğini az buçuk açabildiği tek insan, ablasıymış. Annesi ve babası huysuzluğu karşısında nasıl davranacaklarını bilemezken, ağabeyi de onunla ilgilenmiyormuş bile; bir tek ablası, onun içinde debelendiği şaşkınlığın ve yalnızlığın bilincindeymiş. Kumiko'yla büyük bir sabırla ilgileniyormuş. Onunla odasını paylaşıyormuş; yavaş yavaş, onunla değişik şeylerden konuşmaya, ona kitaplar okumaya, onu okula götürmeye, ödevlerini yapmaya başlamış. Kumiko odasının bir köşesinde tek başına oturup saatlerce ağlarken ablası gelip sessizce ona sarılırmış. Küçük kardeşinin ona açılması için elinden geleni yaparmış. Bu yüzden, ablası, Kumiko'nun Tokyo'ya döndüğünün ertesi yılı bir besin zehirlenmesinden ölmeseymiş, hiç kuşkusuz her şey bambaşka olacaktı.

— Ablam yaşasaydı, ailemiz biraz daha başarıyla çıkabilirdi bu işin içinden, diyordu Kumiko. Ablam henüz ilkokulun son sınıfında olmasına rağmen ailenin temel direğiydi. O yaşasaydı hepimiz biraz daha normal insanlar olurduk. En azından ben, işin üstesinden daha iyi gelebilirdim, burası kesin. Anlıyor musun? Onun ölümünden beri sürekli bir suçluluk duygusu içinde yaşıyor, onun yerine niçin benim ölmediğimi kendime soruyorum. Benim yaşamam neye yarıyordu ki; kimseye yararım yoktu, kimse orada olmama sevinmiyordu. Annem ve babam da, ağabeyim de, neler hissettiğimi pekâlâ biliyorlardı ama gene de hiçbiri beni avutacak tek söz söylememişti. Tersine, her fırsatta hep ölmüş ablamdan konuşmaya başlarlardı; ne kadar güzel olduğunu, ne kadar akıllı olduğunu, herkesin onu nasıl sevdiğini anlatıp dururlardı. Ne kadar yardımsevermiş de, nasıl iyi piyano çalarmış da... Gerçi bana da müzik dersi aldırdılar. Çünkü ablamın ölümü üzerine, evdeki piyano artık işe yaramaz olmuştu. Ama müzik beni ilgilendirmiyordu. Hiçbir zaman ablam kadar iyi çalamayacağımı biliyordum ve ondan ne denli aşağıda olduğumu herkese kanıtlamaya da hiç niyetim yoktu. Başka biri olamazdım, zaten öyle olmayı da canım hiç istemiyordu. Ama benim söyleyeceklerimi kimse dinlemiyordu ki. Kimse hiçbir zaman benim söyleyecek sözüm olup olmadığına bakmamıştı bile. İşte bu yüzdendir ki, bugün bile, piyano görünce midem bulanır. Piyano çalan birini görünce de öyle.

Kumiko bunları bana anlatınca, ona yaptıklarından dolayı ailesine karşı büyük bir öfke duymuştum. O dönemde henüz evli değildik, tanışalı henüz iki ay olmuştu. Güzel bir pazar sabahıydı, yataktaydık, bana çocukluğunu anlatıyordu, tane tane, bir ipin düğümlerini sabırla çözüyormuş gibi. İlk kez kendinden bu kadar uzun uzun söz ediyordu. O güne değin, ailesi ve yaşantısı konusunda hemen hemen hiçbir şey bilmiyordum. Hakkında bildiğim tek şey, somurtkan olduğu, resim yapmayı

sevdiği, güzel, dümdüz saçları ve sağ kürekkemiğinde iki tane beni olduğuydu. Bir de onun ilk sevgilisi olduğum.

Geçmişini bana anlatırken, biraz da ağlamıştı. Onun ağlama isteğini çok iyi anlıyordum. Kollarıma almış, saçlarını okşamıştım.

— Ablam yaşasaydı, bana değil ona âşık olurdun. Herkes onu ilk bakışta severdi.

— Belki. Ama ben, sana âşık oldum. Çok basit, görüyorsun işte. Bu, seninle benim aramda, ablanla hiç ilgisi yok.

Kumiko bir an susmuştu, düşünüyor gibiydi. Günlerden pazar, saat sabahın yedi buçuğuydu ve tüm sesler boşlukta usul usul yankılanıyordu. Dairemin çatısında güvercinlerin tepindiğini işitiyordum, uzaklarda bir adam köpeğini çağırıyordu. Hiç unutmam, Kumiko, uzun bir süre gözünü tavandaki bir noktaya dikmişti.

— Kedileri sever misin? diye sordu.

— Bayılırım. Küçükken bir kedim olmuştu. Hep onunla oynar, hatta birlikte uyurdum.

— Şanslıymışsın. Hep kedim olmasını istemişimdir ama hiç olamadı, çünkü annem kedileri sevmez. Bugüne kadar, gerçekten de istediğim hiçbir şeye sahip olamadım. Tek bir kez bile, anlıyor musun? Olanaksızmış gibi görünüyor, değil mi? Eminim ki kimsenin başına gelmemiştir bu; kimse anlayamaz, sen bile! Bak, insan istediğini hiçbir zaman elde edememeye alışınca, sonunda gerçekten neyi istediğini bile bilmez oluyor.

Elini tuttum.

— Belki şimdiye kadar böyleydi ama bugün, artık çocuk değilsin ve yaşamını seçmeye hakkın var. Eğer bir kedin olsun istiyorsan, böyle olmasına izin verecek bir yaşam seçebilirsin. Bu kadar basit. Buna hakkın var, değil mi?

Kumiko gözlerini yüzüme dikti.

— Evet, dedi.

Birkaç ay sonra, evlilikten söz etmeye başladık.

Kumiko, ailesinin yanında çetin bir çocukluk dönemi geçirmişti, ama Noboru Vataya'nın da, kendince pek alışılmadık bir çocukluk dönemi olmuştu. Anne babası bu tek oğula tapıyorlardı ama onu şımartmakla yetinmiyorlardı: ondan çok şey de bekliyorlardı. Babasının inancına göre, Japon toplumunda, normal bir yaşam sürmeyi başarmanın tek çaresi, en iyi notları almak ve olabildiğince çok sayıda adamı ezebilmekte birinci olmaktı. Buna çok ciddi olarak inanmıştı işte.

Bunu bana, kayınpederim olacak adam, kızıyla evlenmemden kısa süre önce kendisi söylemişti. "İnsanların arasında eşitlik yoktur, yaradılış gereği," dedi bana. "Okulda, bize, ilke olarak insanların eşit olduğu söylenir, ama boş laftır bu. Japonya, yapısal açıdan demokratik bir devlettir, ama aynı

zamanda da, güçlülerin zayıfları yuttuğu acımasız bir sınıf toplumudur. Eğer kalburüstü değilsen, bu ülkede yaşamanın anlamı yoktur. Kendini bir değirmende öğüttürmekten öte bir şey gelmez elinden. İşte bunun içindir ki, insanlar hiç olmazsa bir basamak daha yükselmeye çalışırlar. Japonlar, bu toplumsal açıdan yükselme isteğini yitirirse, o zaman ülkenin işi bitik demektir." Kayınpederimin görüşleri üzerine düşüncelerimi hiç söylemedim. Zaten o da bana sormadı. Sadece sarsılmaz inancını belirtmişti ve bu, asla değişmeyecekti.

Kumiko'nun, yüksek bir memurun kızı olan ve Tokyo'nun seçkin mahallelerinde yetişmiş annesi, hiçbir zaman, hiçbir şeyin eksikliğini duymamıştı. Kocasının inançlarına karşı çıkmaya ne zekâsı ne de yaradılışı elverişliydi. Onu tanıdığım kadarıyla, en yakın görüş alanından daha geniş (bu arada, ileri derecede miyop olduğunu da belirteyim) bir dünya konusunda en ufak fikri olacak birine hiç benzemiyordu. Koşullar, onun dünyasından daha geniş bir dünya konusunda görüş bildirmesini gerektirdiği zaman kocasının düşüncelerine güveniyordu. Eğer bu kadarla kalsaydı, kuşkusuz kimseye bir zararı dokunmazdı. Ama bir kusuru vardı –ki bu tür kadınlarda sık rastlanan bir kusurdur bu– inanılmaz derecede kendini beğenmişti. Kişisel değerler konusunda hiçbir kavrama sahip olmadığından, ancak genellikle yaygın önyargıları benimsemekle yaşamdaki yerini belirleyebiliyordu. Kafasında tek bir düşünce vardı: "Nasıl bir intiba bırakıyorum?" Hepsi bu kadardı işte. Bu yüzden, dar görüşlü, sinirli yaradılışta, sadece ve sadece oğlunun öğrenimiyle ve kocasının toplum içindeki yeriyle ilgilenen bir kadın olup çıkmıştı. Bu daracık çerçevenin dışında kalan her şey onun gözünde, her türlü anlamdan yoksundu. Oğlunun ille de en iyi liseye, ardından en ünlü üniversiteye girmesini istemiş, beklemişti. Çocuğunun, bir insan olarak mutlu bir gençlik geçirip geçirmediği ya da kendisine nasıl bir hayat görüşü kurabildiği sorunu, onun hayal gücünü fersah fersah aşıyordu. Onun karşısında, biri çıkıp da bu konular üzerinde en ufak bir kuşkuyu dile getirecek olursa, öfkelenir, kendisine hakaret sayardı.

Böylece anası ve babası, küçük Noboru Vataya'nın beynine, kendi kuşku uyandırıcı hayat felsefeleri ile daracık dünya görüşlerini iyice kazımışlardı. Tüm ilgileri, en büyük çocuk Noboru Vataya'nın çevresinde yoğunlaşmıştı. En ufak bir kusura hoşgörüleri yoktu: "Bir sınıfın daracık kesiminde bile, her zaman birinci olamazsa günü gelince toplumun daha geniş kesiminde içinde birinciliği nasıl alabilir ki?" diyordu babası. Oğullarına en iyi özel öğretmenleri sağladılar. En iyi notları aldıkça ona ödül olarak her istediğini veriyorlardı, ki bu sayede Noboru parasal açıdan altın bir gençlik çağı geçirmiş. Buna karşılık, yaşamın en duyarlı ve en etkilenebilir döneminde, ne sevgili bulacak ne de arkadaşlarıyla eğlenecek zamanı olmuş. Olanca gücünü şu tek hedef uğruna harcaması gerekiyormuş: hep en iyi olmak. Bu yaşam biçimi, Noboru Vataya'nın hoşuna gidiyor muydu, bilmiyorum, zaten Kumiko da bilmiyordu. Noboru Vataya, duygularını ana babasına, kız kardeşine ya da herhangi birine kolaylıkla açacak türden bir çocuk değilmiş. Ancak bu yaşam biçimi hoşuna gitsin gitmesin buna ayak uydurmaktan öte bir seçeneği de yokmuş kuşkusuz. Bence, bu tür düşünce sistemi, salt basitliğinden ötürü çok zor, hatta olanaksız olup çıkar. Her neyse, Noboru Vataya böylece en iyi özel liseyi bitirebilmiş, sonra da Tokyo Üniversitesi'nin iktisat fakültesine girebilmiş, oradan da en iyi notları alarak mezun olmuş.

Babası, öğrenimini tamamlayınca, onun memur olmasını ya da büyük bir özel şirkete girmesini bekliyormuş ama o, araştırmacı olarak üniversitede kalmayı seçmiş. Noboru Vataya enayi değildi. Pekâlâ biliyordu ki, kişisel yeteneklerine önem verilecek bir çevrede kalması, gerçek dünyayla yüz yüze gelip bir topluluk içinde etkinlik göstermesinden bin kat iyi olacaktı. Gidip iki yıl Yale

Üniversitesi'nde eğitim gördükten sonra Tokyo Üniversite'sinin araştırma kuruluna girmişti. Japonya'ya dönüşünden kısa bir süre sonra, ana babasının öğütlerini tutarak görücü usulüyle evlenmeyi kabul edip kendisine tanıştırılan genç kızla evlenmişti. Ne var ki, bu evlilik ancak iki yıl dayanabilmiş. Boşandıktan sonra, ailesinin yanına dönmüş; ben onu tanıdığım zaman üzerimde garip ve oldukça tatsız bir kişi izlenimini bırakmıştı.

Üç yıl önce, otuz dört yaşındayken, oldukça kalın bir özelleştirilmiş ekonomi araştırması yayınlamıştı, ki okumaya çalıştımsa da açık söyleyeyim, tek sözcüğünü anlayamadım. Hatta içeriği mi özellikle anlaşılması güç, yoksa Noboru Vataya'nın üslubu mu anlaşılır gibi değil, doğrusu çıkaramadım. Bununla birlikte kitabı, uzman çevrelerde yankı uyandırmadı değil. Kimi eleştirmenler onu övgülere boğdular, "yepyeni bir ekonomi anlayışının bambaşka ve kökten değişik bir anlayışın yolunu açtığını" öne sürdüler, ama ben eseri nasıl anlamadıysam, eleştirileri de hiç anlayamadım. Bu arada medya onu modern çağın bir tür kahramanı olarak sunmaya başladı. Kitabının birkaç yorumu yayımlandı. Kitabında kullandığı "cinsel ekonomi" ve "dışkısal ekonomi" gibi terimler o yılın moda deyimleri olup çıktı. Basın onu ağız birliğiyle, çağını en iyi temsil eden aydın olarak sunarken, onu baştan başa konu alan özel ekler yayımladı. Bana kalırsa, gazetecilerin de tıpkı benim gibi kitaptan bir şey anlamadığını sanıyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, kitabın kapağını bir kez bile açtıklarına bile inanmıyordum. Ama önemi yoktu onlar için. Onların gözünde asıl önem taşıyan şey, Noboru Vataya'nın genç, bekâr ve kimsenin bir şey anlamadığı kitaplar yazacak zekâyla donatılmış biri olmasıydı.

Kısacası, bu eserin yayımlanması, Noboru Vataya'yı ünlü biri yaptı. Birkaç dergide denemeleri de yayımlandı, televizyona çıkıp siyasal ve ekonomik sorunlar üzerine yorumlar yaptı: bir siyasal tartışma programına düzenli olarak katılmaya başladı. Çevresinden kimse –Kumiko ile ben de dahil– onun bunca göz önündeki bir rolü benimseyeceğini ummuyorduk. Oldukça sinirliydi ve özel alanı dışında hiçbir şeyle ilgilenmeyen bir insana benzerdi. Ne var ki bir kez medya dünyasına girince, ona yakıştırılan rolü, şaşılası bir kolaylıkla oynamaya koyuldu. Üzerine çevrilmiş kameraların karşısında bile, hiç de utanıp sıkılmış gibi gözükmüyor, hatta gündelik yaşamından daha da rahat davranıyordu. Tüm çevresi, büyük bir şaşkınlık içinde, bu hızlı başkalaşıma tanıklık etti. Noboru Vataya televizyona çıkarken ilk bakışta bir servet ödendiği belli olan iyi kesimli bir takım elbise giyip uygun bir kravat bağlıyor, gözüne de son derece şık, bağa çerçeveli gözlüğünü takıyordu. Saç kesimini de modernleştirmişti. Bana kalırsa, bu iş için bir tanıtım uzmanı tutmuştu da o ilgileniyordu tüm bu ayrıntılarla, çünkü o zamana değin Noboru Vataya'nın böyle doğru dürüst giyindiğini hiç görmemiştim. Gene de itiraf etmeliyim ki, televizyon kanalının direktifi üzerine böyle giyiniyor olsa bile, ömür boyu böyle giyiniyormuşçasına kolay ve rahat taşıyordu üstündekileri. Kendimi sorgulamaya başlamıştım: kimdi aslında bu herif? Gerçekte nasıl bir yaradılışa sahipti?

Kamera karşısında oldukça suratsız görünüyordu. Ona bir konuda danışıldığında görüşünü, açık açık, sade ve herkesin anlayabileceği bir mantık çerçevesinde dile getiriyordu. Herkesin kendi düşüncesini dinletmek için boşuna çabaladığı hararetli bir tartışmada bile, soğukkanlılığı asla elden bırakmıyordu. Kışkırtmalara kulak asmıyor, karşısındakinin sonuna dek konuşmasına, derdini anlatmasına izin veriyor ve en sonunda, onların öne sürdükleri tüm savları tek bir cümleyle silip süpürüyordu. Sakin sakin gülümseyerek karşısındakinin sırtına bıçak saplama sanatında çok ustaydı. Ayrıca neden bilmem ama, televizyon ekranındaki görüntüsü gerçekte olduğundan çok daha zeki ve güvenilir duruyordu. Pek yakışıklı denemezdi, ama uzun boylu ve zayıf, terbiyeli bir havası vardı.

Uzun sözün kısası, Noboru Vataya televizyon denen iletişim organının bağrında, kendisine tıpatıp uyan bir yer edinmişti. Medya onu kucaklayıp bağrına basmıştı ve o da medyada suyun içindeki balık kadar rahattı.

Gene de hiçbir zaman ne yazdıklarını okuyabildim ne televizyonda suratına bakabildim. Zekiydi, yetenekliydi, bundan hiç kuşkum yok, kabul ediyorum. Kısa zaman içinde, kısa cümlelerle karşısındakini büyük bir ustalıkla tuşa getiriyordu. Rüzgârın ne yönden estiğini algılamakta da hayvansal bir önsezisi vardı, ama yazdıklarını dikkatle okurken ya da düşüncelerini açıklamasını dinlerken tüm bunların sağlam bir temele dayanmadığını anlamak kolaydı. Yaşam konusunda hiçbir küresel görüşü yoktu ve derin inançlardan yoksundu. Dünyası, yüzeysel sistemlerden kapmaca, o anın gereklerine göre değiştirdiği tutarsız bir öğeler bütününden oluşuyordu. Çeşitli düşüncelerle oynama biçimi öylesine inceydi ki, bu işi bir tür sanat yapmış bile denebilirdi. Ama bana göre tüm bunlar sadece göstermelikti. Görüşlerindeki tek iler tutar taraf, aslında bunların hiçbir iler tutar yanı olmamasıydı ve eğer en ufak bir kişisel dünya görüşü varsa o da, gerçek dünya konusundaki yapıcı öğelerin hiç bulunmaması olarak özetlenebilirdi. Bununla birlikte, bu kusurlarını kendine göre bir tür zekâ zenginliği yapıp çıkmıştı. Zamanı kısa dilimlere bölen medyanın kıvrak zekâ stratejisi, elle tutulur ve sağlam bir felsefe gerektirmiyordu zaten; Noboru Vataya'nın gerçek değeri de işte böyle bir yükü yüklenmemiş olmasındaydı.

Savunması gereken hiçbir şeyi yoktu. Bu yüzden, vargücüyle çok basit bir strateji üstünde yoğunlaştırabiliyordu çabalarını. Sadece saldırması ve rakibini devirmesi gerekiyordu, o kadar. Bir bakıma bir zekâ bukalemunu sayılırdı. Karşısındakinin rengine göre renk değiştiriyordu ve hemen oracıkta, etkili bir mantık kuruyor, bu uğurda akla gelebilecek her türlü konuşma cambazlığını seferber ediyordu. Söylemlerinin çoğu oradan buradan alıntıydı ve çoğunlukla da içerikten yoksun olduğu belliydi, ama onları hiçlikten, bir hokkabaz ustalığı ve çabukluğuyla çıkartıverdiği için, yürüttüğü mantığın boşluklarının o anda ortaya dökülmesi neredeyse olanaksızdı. Üstelik, insanlar zaman zaman, aldatmacanın ayırdına varsalar bile, Noboru Vataya'nın yürüttüğü mantık, rakiplerinin belki içten ama biraz fazla karmaşık biçimde ortaya döktüğü ve televizyon seyircileri üzerinde sadece bir sıradanlık etkisi bırakan görüşlerine oranla çok daha iç açıcı geliyor ve dikkat çekiyordu. Bu tekniği nereden öğrendiği konusunda en ufak bir fikrim yok, ama hiç kuşkusuz kalabalıkları kendine çekme yeteneğine sahipti. Bunun için de mantığa gerek yoktu. Yürüttüğü mantığın kabul edilebilir görünmesi yeterliydi. Önemli olan, bunun, seyircilerin duygularını harekete geçirip geçirmediğiydi.

Kimi durumlarda, karmaşık bilimsel terimleri art arda sıralayabiliyordu ama kimse, bu terimlerin tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyordu ki. Anlamayanların şöyle veya böyle haksız olduğunu ima eden bir hava yaratma ustalığına sahipti. Ya da ardı arkası gelmeyen, beynine kazınmış gibi görünen rakamları liste liste sıralıyor ve bu ona büyük bir inandırma yeteneği kazandırıyordu. Ne var ki sonradan kimse bu rakamlar güvenilir bir kaynaktan mı alınmış, gerçekten resmi rakamlardan mı, arayıp sormuyordu ki. İstatistiklere yalan söyletmenin kolay olduğunu herkes bilir. Ama Noboru Vataya'nın yöntemi öylesine ustacaydı ki, hiç kimse açıkça bir tehlikeyi göze alıp gün ışığına çıkartamıyordu.

Kullandığı taktiklerin kurnazlığı beni müthiş sinirlendiriyordu, ama nedenini açıklayamıyordum. Bu, nesnel varlığı olmayan bir hayalet rakiple boks yapmaya benziyordu: insan vargücüyle vursa bile,

yumrukları boşluğa gider. Oldukça ince zekâya sahip insanların bile onun kışkırtıcı söylemlerinden etkilendiğini görmek beni şaşırtıyordu. Dahası anlaşılmaz bir öfkeye sürüklüyordu.

İşte Noboru Vataya böylece, çağın en parlak aydınlarından biri sayılmaya başlamıştı. Düşüncelerinin sağlam bir temele dayanıp dayanmaması kamuoyunun umurunda bile değildi. Halkın ekranda görmek istediği tek şey, bir fikir düellosuydu, sadece kıpkırmızı bir kanın akmasını istiyorlardı. Pazartesi bir fikri savunan kişi, cumartesi bir başkasını savunmuş, onlar için hiç önemi yoktu.

Noboru Vataya'yla ilk karşılaşmam, kız kardeşiyle nişanlandığım zamandı. Kumiko'nun anne babasından önce ağabeyiyle tanışmaya karar vermiştim. Bir ağabey, yaş bakımından ister istemez babadan daha yakın olurdu ve kardeşiyle evlenme tasarımı önce onunla konuşmamın, belki anne babasının yanında işimi kolaylaştıracağını düşünmüştüm.

— Sen gene de ona fazla güvenme, diye beni uyarmıştı Kumiko. Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum ama, başkalarına yardım edecek türden biri değildir o.

— Nasıl olsa, er veya geç, bir gün onunla tanışmam gerekecek, değil mi?

— Evet, öyle, ama...

— O halde, onunla konuşmayı deneyebilirim. Hiçbir şeyi denemeyen hiçbir şey alamaz.

— Evet, belki de haklısın.

Bunun üzerine ben de Noboru Vataya'ya telefon ettim, tanışma önerimi çok sıcak karşılamadı. Ama mademki onu görmek istiyormuşum, o halde bana yarım saat ayırabilirmiş, öyle dedi. Böylece Oşanomizu İstasyonu'nun yakınındaki bir kafede buluşmak üzere sözleştik. O dönemde henüz kitabını yayımlamamıştı ve üniversitede asistandı. Kılığı pek parlak değildi. Ceketinin cepleri ellerini uzun süre cebinde tutmuş gibi sarkmıştı; saçları aşırı uzundu, hardal rengi kazağı ile gri-mavi ceketi de iğrenç denecek kadar uyumsuzdu. Kısacası, tüm üniversitelerde rastlanan o beş parasız genç asistanlardan biriydi işte. Uykulu bakışlarından, tüm sabahını geçirdiği kütüphaneden henüz çıktığı anlaşılıyordu. Bununla birlikte, dikkat edince, gözlerinin ta derinliklerinde buz gibi ve delici bakışlar seziliyordu.

Kendimi tanıttım, yakın bir gelecekte kız kardeşiyle evlenmek istediğimi söyledim. Her şeyi olabildiğince açık anlattım ona: bir hukuk bürosunda çalışıyordum ama asıl istediğim meslek bu değildi, henüz kendimi arayış evresindeydim. Belki de benim kadar yetersiz bir insanın kız kardeşiyle evlenmek istemesi düşüncesizlik sayılırdı, ama onu seviyordum ve mutlu edeceğimi düşünüyordum. Birbirimizi destekleyeceğimizden, çocukluk yaralarımızı iyileştirmek için birbirimize yardım edeceğimizden emindim.

Noboru Vataya söylediklerimi anlamış gibi görünmüyordu. Beni, kollarını kavuşturmuş, yorum yapmadan dinledi ve konuşmamı bitirdiğimde bile, hepten başka bir şey düşünüyormuş gibi bir süre

bu duruşunu bozmadı. Karşısında çok rahatsızdım, ama bunun içinde bulunduğumuz koşullardan ileri geldiğini düşünüyordum. Tanımadığın bir insanın karşısına oturup kız kardeşiyle evlenmek istediğini söylemek, başlı başına ve yeterince rahatsızlık verici bir durumdu zaten. Bununla birlikte, bir süre sonra, sadece rahatsız olma evresini aşıp düpedüz bozulmaya başladım. Tıpkı çürük bir meyvenin yavaş yavaş mideme yerleşip bulantı vermesi gibiydi. Oysa ki kırıcı hiçbir şey söylememişti. Son derece sinirime dokunan, Noboru Vataya denen şu herifin suratıydı aslında. Suratının, onun bambaşka bir yönünü örten bir maske olduğunu o an sezmiştim. Bir yerlerde bir yanlış vardı, bu gördüğüm onun gerçek suratı değildi.

Yapabilseydim, sanırım hemen ayrılırdım oradan. Ama bir kez onunla konuşmaya başladığım için geri dönmek zordu artık. Bu yüzden, içimdeki hemen kalkıp gitmek dürtüsünü bastırdım ve soğumuş kahvemi içerek onun konuşmasını bekledim.

— Açık söylemek gerekirse, diye söze başladı, enerjisini harcamak istemiyor gibi sakin bir sesle, bana söylediklerini pek anlayamadım, üstelik bu beni ilgilendirmiyor. Benim kafam bambaşka şeylerle dolu, herhalde senin anlayamayacağın ve seni ilgilendirmeyecek şeylerle. Özet olarak sana, mademki Kumiko'yla evlenmek istiyorsun ve o da seni istiyor, ne karşı çıkmaya hakkım, ne de bunu yapmak için bir nedenim olduğunu söyleyeyim. Bu yüzden, itirazım yok. İşte hepsi bu. Ama benden başka bir şey bekleme. Benim için en önemlisi, boş laflarınla kafamı daha fazla şişirmemen.

Saatine bakıp kalktı. Belki de söyledikleri tam tamına böyle değildi, ama tam olarak ne dediğini bir türlü anımsayamıyorum. Bir şey varsa, sözleri açık ve özlüydü. Ne demek istediğini ve genel olarak üzerinde nasıl bir intiba bıraktığımı anladım.

Böylece ayrıldık.

Kumiko'yla evlenmem bizi kayınbirader-enişte yaptığı için, sonradan bir iki kez onunla birkaç görüş alışverişinde bulunmak olanağım oldu. Ama bu alışverişlere konuşma demek bana zor geliyor. Besbelli aramızda, onun da söylediği gibi, hiçbir ortak nokta yoktu. Öyle ki, birbirimize bir şey söylediğimiz zaman bile buna konuşma denemezdi. Sanki farklı dillerden konuşuyor gibiydik. Cazcı Eric Dolphy, can çekişmekte olan Dalay Lama'ya bir klarnetin ses uyumundaki değişikliklerin önemini anlatmaya kalkışacak olsa, bu sohbet bile, hiç kuşkusuz benim Noboru Vataya'yla yaptığım herhangi bir görüş alışverişinden çok daha verimli olurdu.

Başkalarıyla ilişkilerimin duygusal açıdan beni uzun zaman tedirgin etmesine asla izin vermem, kendimi kaptırmam. Tabii ki öfkelendiğim, sinirlendiğim olur. Ama hiç uzun sürmez. Varlığımı başkalarının varlığından açık seçik ayırabilme yeteneğine sahibimdir, onlar bambaşka alanlara aitlermiş gibi. (Buna bir "yetenek" demeyi yeğliyorum, çünkü övünmek istemiyorum ama hiç de kolay değildir aslında.) Bir şey beni tedirgin ettiği veya kızdırdığı zaman, bu nesneyi, beni birey olarak artık hiç ilgilendirmeyen bir alana aktarmanın yolunu bulurum. Ve kendime, "İyi, tamam, sinirlendim, öfkelendim, ama nedeni ortadan kalktı artık," derim, onun için bunu daha sonra sağlam kafayla düşünür ve ne yapabileceğimi anlarım. Bu da bana, geçici olarak duygularımı frenleme olanağı sağlar.

Gerçi kimi zaman, durumu sakin kafayla yeniden ele alıp sorunu çözmeye kalkışınca duygusal açıdan gene tedirgin olabilirim, ama doğruyu söylemek gerekirse, bu epeyce seyrek olur, hatta istisna

sayılır. Olayların çoğu, zamanla zehrini yitirir ve zararsız olur. Er geç, beni sinirlendiren şeyi unutur giderim.

Yaşamımın bir döneminde, bu duygularımı yönetme sistemim sayesinde pek çok sıkıntıyı geçiştirdim ve iç dünyamı belirli bir huzur içinde korumayı başardım. Ve böylesine geçerli bir sistemi sürdürebildiğim için de gurur duymadığımı söyleyemem.

Ne ki bu sistem, Noboru Vataya'nın karşısında hiç mi hiç işlemiyordu. Bu adamdan, onu "benimle hiç ilgisi olmayan" bir etki bölgesine iterek kurtulamıyordum. Beni onunkiyle hiçbir ilişkisi olmayan bir bölgeye itip uzaklaştıran, asıl o oluyordu. Ve beni sinirlendiren de buydu. Kumiko'nun babası hiç kuşku yok ki, küstah ve sevimsizdi. Ne de olsa basit inançlara sıkı sıkı sarılmış, daracık yaşamı olan, önemsenmeyecek biriydi. Bu yüzden, onu tümüyle unutmam kolaydı. Ama Noboru Vataya'yla böyle değildi. Çünkü o, nasıl bir adam olduğunun pekâlâ bilincindeydi. Ve kuşkusuz, benim de kim olduğumu çok iyi seziyordu. Eğer canı isterse, beni ezer geçer, dümdüz ederdi ve bunu yapmıyorsa, nedeni çok basitti: bana karşı en ufak bir ilgi duymuyordu. Onun gözünde ben, ezmek için enerjisini ve zamanını harcamaya bile değmeyecek biriydim. Sanırım onun beni bu kadar sinirlendirmesinin nedeni de buydu. Yaradılış olarak da düşük kaliteli bir adam, ipe sapa gelmez bencilin tekiydi. Ama öte yandan da benden çok daha becerikli olduğuna kuşku yoktu.

Onunla ilk tanışmamdan ağzımda hiç de hoş olmayan bir tat kaldı. Ağzıma pis kokulu bir böcek tıkmışlardı: o tahtakurusunu hemen tükürmüştüm ama damağımda iz bırakmıştı işte.

Noboru Vataya bende bir saplantıydı. Ne kadar başka şey düşünmeye çabalasamda aklım hep dönüp dolaşıp ona takılıyordu. Konsere, sinemaya gidiyordum. Hatta iş arkadaşlarımla beyzbol maçına bile gidiyordum. Alkol alıyordum, zaman bulunca okurum diye sevinerek bir yana ayırdığım kitapları okuyordum. Ama görüş alanımda hep onu buluyordum; kollarını kavuşturmuş, bataklığa saplanır gibi içine saplandığım o uğursuz bakışlarını üzerime dikmiş olarak. Bu beni son derece tedirgin ediyor ve genelde üzerinde durduğum temelleri şiddetle sarsıyordu. Kumiko'yla buluştuğumuzda bana, ağabeyinin üzerimde nasıl bir intiba bıraktığını sordu. Ona açık açık anlatamadım. Daha çok, ağabeyinin maskesinin arkasında kesinlikle gizlediği o pek doğal olmayan şey üzerine ben onu sorguya çekmek isterdim. Tedirginliğimi ve duyduğum tiksintiyi de ona açık açık söylemek isterdim. Ama sonuçta, hiçbir şey söylemedim ona. Çünkü bana öyle geliyordu ki, ne kadar çabalarsam çabalayayım, gene de ne hissettiğimi Kumiko'ya tam olarak açıklayamayacağım. Ve açıklayamayacak olduğum sürece, bir şey söylememek daha iyiydi.

— Biraz tuhaf biri, dedim.

Uygun bir yorum eklemek istedim, ama aklıma hiçbir şey gelmedi. Kumiko da sadece başını salladı, bir şey söylemedi. Noboru Vataya konusundaki duygularım, o ilk karşılaşmamızdan sonra da hiç değişmedi denebilir. Beni hep aynı derecede sinirlendirdi. Bu duygu bende hafif ama sürekli bir hastalık ateşi gibi kalmıştı.

Evde televizyonumuz yoktu. Ama gariptir, ne zaman birinin evinde açık bir televizyon görsem ekranda hep Noboru Vataya'nın suratı oluyordu. Ne zaman bir bekleme salonunda bir dergi karıştırsam, ya onun bir fotoğrafını görüyor ya da kaleminden çıkmış bir makaleye rastlıyordum. Sanki Noboru Vataya, her sokağın köşesine sinmiş, dünyanın her yerinde beni bekliyordu. Sonunda

çaresiz kabullendim: Noboru Vataya'dan nefret ediyordum.

7

Mutlu kuru temizlemeci
Girit Kano sahneye giriyor

Kumiko'nun bir gömleği ve bir eteğiyle istasyonun karşısındaki kuru temizlemeciye gittim. Genelde hep evin en yakınındakine giderim, özellikle hoşuma gittiği için değil, sadece yakın olduğu için. Kumiko'ya gelince o, istasyondakini yeğliyor, çünkü işe giderken yolunun üstünde ve akşam dönerken temizlenmiş çamaşırı alabiliyor. İstasyondaki kuru temizlemeci, öbüründen biraz daha pahalı ama Kumiko'ya bakılırsa, işi daha özenliymiş. İşte bu nedenle, değerli gardırobunu ona emanet etmeyi yeğliyor. Bu yüzden, o gün de bisikletle kalktım, bu dikkatli davranışımdan etkilenir diye, ta karımın yeğlediği kuru temizlemeciye gittim. Kucağımda Kumiko'nun gömleği ve eteği, ayağımda her zamanki pabuçlarım, açık yeşil keten bir pantolon, sırtımda sarı bir Van Halen tişört –Kumiko'nun bilmem nereden aldığı, bir plakçının reklamı– evden çıktım. Dükkânın sahibini, geçen defaki gibi, sonuna dek açılmış JVC marka radyo-kasetçalarını dinler buldum. Bu kez Andy Williams'ın bir kasetini çalıyordu. Kapıyı açtığım sırada "Hawaian Wedding Song" bitmiş, "Canadian Sunset" başlıyordu. Patron, şarkının ezgisini ıslıkla neşeli neşeli çalarken bir yandan da bir deftere bir şeyler yazıyordu. Bir rafa yığılmış kaset dağının içinde, Sergio Mendès, Bert Kaempfert, 101 Yaylı Saz adlarını seçebildim. Anlaşılan bu adam bir hafif müzik tutkunuydu. Gerçek caz tutkunları, Albert Ailer, Don Cherry veya Cecil Taylor'ın ateşli hayranları, bir banliyö istasyonunun yakınındaki bir kuru temizlemeci dükkânının sahibi olabilirler mi acaba, diye merak ettim. Belki de olabilirdi. Ama hiç kuşkusuz onlar, mutlu kuru temizlemeciler değildi!

Kumiko'nun bej eteği ile yeşil çiçekli gömleğini tezgâha bıraktım, patron çarçabuk gözden geçirdikten sonra bir makbuza özenle yazdı: "1 etek, 1 gömlek." Yazısı özenli olan dükkân sahiplerini severim. Üstelik Andy Williams'ı da seviyorlarsa, mutluluğum tam olur.

— Bay Okada, değil mi?

— Evet, dedim.

Adımı fişe kaydetti, karbon kâğıdıyla çıkmış örneğini yırtıp bana uzattı.

— Gelecek salıya, dedi, ama bu kez almayı unutmayın. Bu giysiler karınızın mı?

— Evet.

— Güzel renkler, dedi.

Hava kapalıydı, meteoroloji yağmur haberi vermişti. Saat dokuz buçuğu geçmesine rağmen işyerine geç kalmış insanlar, koltukaltlarında çantaları ve katlanmış şemsiyeleri, istasyonun merdivenlerini dörder dörder çıkıyorlardı. Nemli bir sıcak olmasına rağmen onlar gene de takım elbiseliydi, boyunlarında sımsıkı bağlanmış kravatlar, ayaklarında bağcıklı siyah deri pabuçlar vardı. Benim yaşımda epey insanın geçtiğini gördüm, ama hiçbirinin üstünde Van Haler tişörtü yoktu. Hepsi

de yakasında çalıştıkları şirketin adını taşıyan birer rozet ve koltukaltlarında katlanmış Nikkei ekonomi dergisi taşıyordu. Peronun birinde bir düdük ötünce, gecikmiş birkaç memur basamakları koşarak çıkmaya başladı. Bu tür bir manzara seyretmeyeli epey oluyordu. Ne de olsa, tüm haftayı ev ile mahallenin süpermarketi, kütüphanesi ve yüzme havuzu arasında gide gele doldurmuştum. Sadece ev kadınları, ihtiyarlar, çocuklar ve birkaç esnaftan ibaretti gördüklerim. Kuru temizlemecide bir süre dikilip tüm bu takım elbiseli memurları dalgın dalgın seyrettim.

Mademki istasyondayım, neden çevredeki kafelerden birine girip tost ve kahveli bir "günün özel kahvaltısı" ısmarlamayayım ki, diye düşündüm, ama sonra bu fikir bana fazla karmaşık göründüğü için vazgeçtim. Ne de olsa canım gerçekten kahve içmek istemiyordu. Çiçekçinin vitrinindeki yansımamı seyrederken gördüm ki tişörtümün kenarına domates salçası bulaşmış. Gene bisikletime atlayıp evin yolunu tuttum. Yolda, farkına varmadan, "Canadian Sunset"ı ıslıkla çalmaya başladım.

Saat on birde Malta Kano telefon etti.

— Alo, dedi hemen tanıdığım bir ses. Bay Toru Okada'nın evi, değil mi?

— Evet, benim.

— Adım, Malta Kano. Geçen gün benimle görüşme nezaketini göstermiştiniz. Bu arada, bugün öğleden sonra herhangi bir programınız var mı?

— Hayır, karşılığını verdim.

— O halde, kız kardeşim Girit Kano saat birde sizi ziyarete gelecek.

— Girit Kano mu? dedim, ağzım kurumuştu.

— Küçük kardeşim işte, biliyorsunuz, geçen gün size onun bir fotoğrafını göstermiştim sanırım.

— Evet, evet, çok iyi hatırlıyorum, ama...

— Adı Girit Kano. Size benim temsilcim olarak gelecek. Saat birde, sizin için uygun mu?

— Nasıl isterseniz.

— Şimdi, izninizle, diyen Malta Kano, telefonu kapadı.

Girit Kano ha?

Elektrik süpürgesiyle şöyle bir süpürdükten sonra, eve çekidüzen verdim. Tüm eski gazeteleri bir araya toplayıp iple bağladım, çöp tenekesine attım, tüm kasetleri kutularına yerleştirdim, bulaşığı yıkadım. Sonra kalktım, duş yaptım, temiz giysiler giydim. Kahve yaptım, jambonlu bir sandviç ile bir katı yumurta yedim. Sonra elimde "Ev Kadınının Rehberi"yle kanepeye yerleştim ve akşam yemeğine ne hazırlayacağımı düşündüm. "Soya peynirli Hijiki yosun salatası"nın tarifinin bulunduğu sayfayı

işaretledim, malzeme listesini çıkardım. Radyoyu açtım. Michael Jackson "Billie Jean"i söylüyordu. Sonra Malta ve Girit Kano'yu düşündüm. Ne garipti şu iki kardeşin adları. Sanki sahneye çıkan komedi ikilisi.

Hiç kuşku yok, yaşamım garip bir yola sapıyordu. Kedi yok olmuştu. Garip kadınlar bana anlamsız telefonlar ediyorlardı. Anlaşılmaz bir kadınla tanışmıştım, arka sokaktaki boş evin bahçesine girmiştim, Noboru Vataya'nın Girit Kano'nun ırzına geçtiğini öğrenmiştim. Malta Kano kravatımı bulacağımı önceden bilmişti. Karım bana artık iş arama zahmetine katlanmam gerekmediğini söylemişti. Radyoyu kapadım, "Ev Kadınının Rehberi"ni tekrar rafa koydum, bir fincan kahve daha içtim.

Girit Kano saat tam birde kapıyı çaldı. Gerçekten de fotoğraftaki gibiydi: ufak tefek, ağırbaşlı, yirmi-yirmi beş yaşlarında.

Altmışlı yıllardan çıkmış, şaşılası bir kılıktaydı. *American Graffiti* filmi bir kere de Japonya'da çevrilseydi, üstünü değiştirmeye bile gerek kalmadan pek güzel oynayabilirdi. Fotoğrafındaki gibi, saçları kabartılmış, kıvır kıvır yapılmış, alnındaki geniş, parlak bir bantla geriye çekilip tutturulmuştu. Kara kaşları kalemle çizilmişti; rimeli, gözlerinin kıyısına gizemli bir hava katıyordu ve ruju da o yılların moda rengini olduğu gibi yansıtıyordu. Elinde bir de mikrofon olsaydı "Johnny Angel" şarkısını söylemeye başlaması insanı hiç şaşırtmayacaktı.

Giyimi, makyajına oranla gösterişsiz ve kişiliksizdi. Tam anlamıyla bir ofis çalışanı kılığı: çok sade bir beyaz gömlek, dar yeşil bir etek. Hiç süs yok. Küçük beyaz rugan bir çantayı sımsıkı tutuyordu ve ayağında sivri uçlu beyaz iskarpinler vardı. Ayakları küçücükmüş gibiydi ve sipsivri topuklu iskarpinleri bebek ayakkabısını andırıyordu. Bu ayakkabılarla buraya kadar yürümüş olması doğrusu beni hayran bıraktı. Girit Kano'yu içeri davet ettim, salondaki kanepeye oturttum, bir fincan kahve önerdim. Sonra yemek yiyip yemediğini sordum, çünkü neden bilmem, bana karnı açmış gibi gelmişti.

— Henüz yemedim, dedi. Ama rahatsız olmayın, diye de telaşla ekledi. Önemi yok, zaten çok hafif yerim öğleyin.

— Sahi mi? dedim. Size bir sandviç hazırlayabilirim, hiç önemli değil, sıkılmayın, hafif yemekler hazırlamaya alışkınımdır, zahmetli bir yanı yok ki.

Başını birkaç kez, kesik kesik, hayır anlamında salladı.

— Nezaketinize teşekkür ederim, ama zahmete değmez, gerçekten. Bir kahve bana fazlasıyla yeter.

Ona gene de kahvesinin yanında, çikolatalı bisküvi getirdim, salt görmek için. Dört tane yedi, hem de tadını çıkara çıkara. Ben de iki tane aldım, kahvemi içtim. Bu küçük kahvaltıdan sonra, Girit Kano daha sakin görünüyordu.

— Ablam Malta'nın yerine geldim ben, dedi. Adım Girit Kano, daha doğrusu, ablama işinde yardım etmeye başladığımdan beri kullandığım isim bu. Mesleki bir takma ad da diyebilirsiniz. Gerçek adım Setsuko Kano. Girit'e hiç gitmedim. Bu adı da sadece Malta Ablamınkine uygun olsun diye seçtim, daha doğrusu, o seçti. Ya siz, Bay Okada, siz hiç gittiniz mi Girit'e?

— Ne yazık ki hayır, diye karşılık verdim, oraya hiç gitmedim ve yakın bir gelecekte de gitmeye niyetim yok.

— Ben bir gün gitmeyi umuyorum, dedi başını ciddi ciddi sallayarak. Girit, Afrika'ya en yakın Yunan adası. Eskiçağ uygarlığının yeşerdiği büyük bir ada. Oraya gitmiş olan Malta Ablama bakılırsa, büyüleyici bir yermiş, çok rüzgârlıymış ve balı nefismiş. Bala bayılırım, biliyor musunuz?

Başımı salladım. Ben, bal sevmem.

— Aslında, dedi Girit Kano, sizden bir şey istemeye geldim: sizin suyunuz lazım bana.

— Su mu? Musluk suyu mu, demek istiyorsunuz yani?

— Evet, o da olur pekâlâ. Ve eğer yakınlarda bir kuyu varsa, oranın suyundan da biraz istiyorum.

— Korkarım, bu olanaksız. Gerçi mahallede bir kuyu var, ama komşu evin bahçesinde ve suyu da çekilmiş.

Girit Kano bana, yorumlanması güç bir bakışla baktı.

— Hiç suyu yok mu? Emin misiniz? diye sordu.

Yeniyetme kızın kuyuya attığı çakıl taşının çıkardığı kuru sesi anımsadım.

— Kurumuş, kesinlikle.

— Peki, o halde sadece musluğunuzdan biraz su alayım.

Ona mutfağın yolunu gösterdim. Rugan çantasından küçücük iki şişe çıkardı, birini musluktan doldurdu, özenle kapadı ağzını. Sonra bana banyonun yerini sordu. Götürdüm. Kumiko'nun kuruması için astığı çamaşırlarıyla ve çoraplarıyla doluydu, ama Girit Kano hiç oralı olmadı, gidip musluktan ikinci şişeyi doldurdu. Onun da ağzını kapadı, akmadığına emin olmak için ters çevirip kontrol etti. İki şişenin tıpaları, karışmamaları için, ayrı renkteydi: birininki mavi, ötekininki yeşil.

Girit salona döndü, iki şişeyi fermuarlı, küçük bir plastik soğutma çantasına koydu. Sonra hepsini dikkatle içine yerleştirdiği beyaz rugan çantayı tak diye kapadı. Davranışlarından, bu işi sık sık yaptığı hemen anlaşılıyordu.

— Teşekkür ederim, dedi.

— Tüm istediğiniz bu muydu?

— Evet, şimdilik bu kadarı yeter, diye karşılık verdi Girit Kano, eteğini düzelterek. Çantası kolunda, gitmeye hazır görünüyordu.

— Durun bir dakika, dedim.

Biraz şaşırmıştım çünkü bu kadar çabuk gideceğini beklemiyordum.

— Karım kedi konusundaki araştırmaların ne durumda olduğunu bilmek isteyecektir. Kaybolalı neredeyse iki hafta olacak ve en ufak bir bilginiz varsa eğer, bize de söylerseniz sevinirim.

Çantasını değerli bir şeymiş gibi koltuğuna sıkıştırmış olan Girit Kano, bir an bana baktı, sonra birkaç kez başını salladı. Bunu her yapışında, uçları kıvrılmış saçları, çevresinde uçuşuyor ve insan kendini altmışlı yılların başında buluyordu. Gözlerini kırpıştırdığında, uzun kara takma kirpikleri, zenci bir kölenin salladığı hurma dallarından bir yelpaze gibi usul usul kalkıp iniyordu.

— Açık söylemek gerekirse, ablam bana, bunun ilk bakışta göründüğünden daha uzun bir hikâye olduğunu söyledi.

— Göründüğünden daha uzun bir hikâye mi?

Bu deyiş bende, göz alabildiğine uzanan, sadece tek bir kazık dikili ıssız bir ovayı canlandırıyordu. Güneş batarken kazığın gölgesi uzar, uzar, o kadar ki, artık ucu görünmez olur.

— Evet, dedi Girit Kano, sadece bir kedinin kaybolmasıyla bitmeyen bir hikâye.

Biraz canım sıkılmıştı.

— Ama bizim tek istediğimiz, kaybolan kediyi bulmamıza yardımcı olunması, hepsi bu. Eğer öldüyse, bilmek isterim. Bu, hangi bakımdan göründüğünden daha uzun bir hikâye olacakmış ki? Anlamıyorum.

— Ben de öyle, dedi, sonra başındaki parlayan bandı kararlı bir hareketle geriye doğru itti. Ama ablama güvenin. Her şeyi bilir demiyorum elbette ama "Bir hikâye, göründüğünden daha uzundur," dediği zaman, gerçekten de daha uzun anlamına gelir bu.

Sessizce başımı salladım. Buna ne karşılık verilebilirdi ki?

— Bay Okada, şimdi yapacak önemli bir işiniz var mı? Çok meşgul müsünüz? diye sordu Girit Kano, konuyu değiştirerek.

— Hayır özel bir işim yok, diye yanıtladım.

— O halde size biraz kendimden söz edebilir miyim? diye sordu.

El çantasını kanepeye, ellerini de dizlerine yeşil eteğinin kıvrımının hizasına koydu. Tırnakları çok bakımlıydı ve pembe oje sürülmüştü. Yüzüğü filan yoktu.

— Seve seve, rica ederim buyrun, diye karşılık verdim ve o andan itibaren benim yaşamım da giderek daha garip bir yöne sürüklendi, ama daha Girit Kano kapımı çaldığında böyle olacağını sezmiştim zaten.

8

Girit Kano'nun uzun hikâyesi
Acı çekme üzerine düşünceler

— Bir 29 mayıs günü doğmuşum, diye başladı Girit Kano. Ve yirmi yaşımı doldurduğum günün akşamı, yaşamımı sona erdirmeye karar verdim.

Ona bir fincan daha kahve koydum; süt ekledi, kaşıkla yavaş yavaş karıştırdı. Ben de sade kahvemden bir yudum aldım. Salondaki saat, küçük, kesik darbelerle zamanın duvarına vuruyordu. Girit Kano gözlerini yüzüme dikti ve sordu:

— Olayları sırasıyla anlatsam ve size önce, sözgelimi doğumumdan ve aile ortamımdan söz etsem daha iyi olmaz mı?

— İstediğiniz gibi anlatın, özgürsünüz, sizin için en kolayı nasılsa.

— Üç çocuğun en küçüğüyüm, dedi. Malta'yla benim bir ağabeyimiz var. Babam Kanagava'da bir klinik yönetiyordu. Sorunsuz bir aileydik, her yerde rastlanan, sıradan bir ev işte. Annem ve babam işlerine saygılı, ciddi insanlardı. Oldukça sıkı eğitim aldık ama bir dereceye kadar, kimseyi rahatsız etmemek koşuluyla özerkliğimiz de vardı. Parasal açıdan ailem oldukça varlıklıydı, ama ilke olarak her türlü gereksiz lüksten kaçınır ve çocuklarına da gerekenden çok para vermezdi. Aslında, oldukça sade bir yaşamımız vardı.

Ablam Malta, benden beş yaş büyüktür ve ta küçüklüğünden beri hep biraz anlaşılmaz, değişik biri olagelmiştir. Pek çok şeyi önceden bilirdi: örneğin filanca numaralı odadaki hastanın öldüğünü ya da herkesin aradığı para çantasının düşürüldüğü yeri. Başlangıçta ailem bunu oldukça eğlenceli bulduysa da, giderek, önce değerli saydıkları bu yeteneğin uğursuzluk getireceğinden korkmaya başladılar. Sonunda da bu "akıldışı şeylerin" aile çevresi dışında söz konusu edilmemesinin daha iyi olacağına karar verdiler. Malta bu kararı ikiletmedi ve artık böyle şeylerden söz etmez oldu. Giderek, sadece bu "akıldışı" şeylerden konuşmamakla kalmayıp ailenin olağan sohbetlerine de katılmamaya başladı.

İçini döktüğü tek kişi bendim, küçük kardeşi. Çok iyi anlaşıyorduk onunla. Kimseye söylemememi sıkı sıkı tembih ederek bana, yakınımızda bir yangın çıkacağını veya Setagaya Teyzemizin hastalanacağını söylüyordu. Ve söyledikleri de çıkıyordu pekâlâ. Ben daha küçüktüm, tüm bunlar beni çok eğlendiriyordu. Bunların ürkütücü ya da uğursuz olduğu aklımın ucundan bile geçmiyordu ki! Anımsayabildiğim kadarıyla, hep Malta'yı izlemiş ve gelecek için söylediklerini dinlemişimdir. Ablamın bu yetenekleri, yaşı ilerledikçe büsbütün güçlendi. Ama o, bu gizli güçleriyle ne yapacağını, onları nasıl kullanacağını bilmiyordu. Bu yüzden çok da üzülüyordu. Kimseye içini dökemiyordu; danışacak, ona yol gösterecek kimsesi yoktu. Oldukça yalnız bir ilkgençlik dönemi yaşadı. Her şeyi tek başına çözmek, tüm yanıtları kendi kendine bulmak zorunda kaldı. Aile içinde hiç mutlu olamadı, çünkü hiçbir zaman zihnen de, kalben de huzur bulamıyordu.

Evde, bu yeteneklerini sürekli boğmak, herkesten gizlemek zorunda kalıyordu. Daracık bir saksıda büyümek zorunda kalmış güçlü bir bitki gibiydi. Bu doğal değildir ve böyle yapmak yanlıştır. O dönemde Malta'nın anladığı tek bir şey varsa o da, bir an önce bu evden uzaklaşmak zorunda olduğuydu. Dünyanın bir yerinde onu anlayacak bir çevrenin, onun için yaratılmış bir yaşam biçiminin var olduğunu düşünmeye başladı. Ne var ki, ortaöğrenimini bitirinceye kadar sabretmesi gerekiyordu.

Liseden mezun olduğunda, üniversiteye girmek yerine tek başına yurtdışına çıkmaya karar verdi. Çok sıradan bir yaşam süren anne babamız, bu tasarısını gerçekleştirmesi için ona kolay kolay izin vermediler. Sonunda Malta, büyük çaba göstererek para biriktirip evden gizlice ayrılmayı başardı. Önce Hawaii'ye gitti, Kauai Adası'nda iki yıl yaşadı, çünkü bir yerlerde, bu adanın kuzey kıyısında enfes kaynaklara sahip toprakların bulunduğunu okumuştu. Daha o dönemde Malta, su öğesiyle derinden ilgileniyordu. Suyun bileşiminin insan yaşamının büyük bölümünü denetlediğine inanmıştı. O dönemde, Kauai Adası'nda kalabalık bir hipi topluluğu yaşıyordu ve Malta da bu topluluğa katıldı. Oradaki suyun Malta'nın doğaüstü yetenekleri üzerinde büyük etkisi oldu. İçtiği bu su, bedeni ile ruhsal verileri arasında uyum sağlamasına yardımcı oluyordu. Bunun, başına gelebilecek en güzel şey olduğunu yazmıştı bana. Mektubunu okuduğumda ben de çok mutlu oldum. Bununla birlikte, çok kısa zamanda sürdüğü yaşam, ruhunu doyurmamaya başladı. Gerçi orası büyüleyici ve sakin bir yerdi; insanların, maddesel isteklerden uzak, zihinsel huzuru aradıkları bir yer. Ama Malta'ya göre, uyuşturucudan ve cinsel özgürlükten gereğinden fazla destek alınıyordu. Malta Kano'nun ise bunlara ihtiyacı yoktu. İki yıl sonra, Kauai Adası'ndan ayrıldı.

Sonra Kanada'ya gitti ve Kuzey Amerika kıtasının neredeyse her yerini gezdikten sonra Avrupa'ya geçti. Gittiği her yerin suyunu tadarak dolaşmıştı. Olağanüstü suyu olan birkaç yer bulsa da henüz tam aradığı, kusursuz suya erişememişti. Bu yüzden serüvenini sürdürdü. Parasız kaldığında, falcılık becerilerini ortaya koyuyor, kayıp eşyaları, kayıplara karışmış insanları buluyor ve karşılığında teşekkür olarak para kabul ediyordu. Ama bu hiç hoşuna gitmiyordu. Doğuştan sahip olunan bir yeteneği, parayla değiş tokuş etmek ona ters geliyordu. Ama o dönemde bunu yapmasaydı yaşamını sürdüremezdi. Nereye gitse, ünü çabucak yayılıyor ve geçimini sağlamakta zorlanmıyordu. Hatta İngiltere'de bir polis soruşturmasına yardımcı olarak katıldı. Kaybolmuş küçük bir kızın cesedinin saklandığı yeri gösterebildiği gibi, cinayet yerinin yakınında katilin düşürdüğü bir eldiveni de buldu. Suçlu yakalandı ve cinayeti itiraf etti. Gazeteler yazdı olayı. Bir fırsatını bulursam, size gazete kupürlerini gösteririm, Bay Okada. Böyle, tüm Avrupa'yı gezdi dolaştı ve günün birinde yolu Malta'ya düştü. O tarihte, Japonya'dan ayrılalı beş yıl oluyordu. Kusursuz suyu arayışında son uğrağı oldu orası. Ama, Malta size bu öyküyü anlatmıştır değil mi?

Başımla onayladım.

— Tüm bu gezileri boyunca bana hep yazdı. Haftada bir kez ondan uzun bir mektup alıyordum, tabii ki koşullar yazmasını engellemedikçe. Nerede olduğunu, neler yaptığını anlatıyordu bana... İlişkimiz çok iyiydi. Uzaktan bile birbirimizi anlayabiliyorduk. Mektuplarının üstüne yoktu. Onları okuyabilseydiniz Bay Okada, Malta Kano'nun ne kadar eşsiz bir insan olduğunu anlardınız. Bana yazdıkları sayesinde dünya hakkında pek çok şey öğrendim. İlgi çekici insanların varlığını öğrendim. Mektupları beni yüreklendiriyordu. Büyümeme, yetişmeme yardımcı oldular. Bu yüzden ablama büyük bir gönül borcu duyarım. Bu gerçeği bilmezlikten gelmem mümkün değil, ama mektup, alt tarafı, mektuptur işte. Yine de büyüme dönemim sancılı geçti ve varlığına en çok gereksinme

duyduğum sırada ablam uzaklardaydı. Yalnız ve acılı bir yaşam sürüyordum –bu acılara birazdan döneceğim– içimi dökecek kimsem yoktu ve bu bakımdan, ben de Malta Ablam kadar yalnızdım.

İlkgençliğimin bu yıllarında yanımda olsaydı, hiç kuşkum yok, yaşamım şimdikinden biraz değişik olurdu. Sanırım bana çok yardım edebilir, hatta beni kurtarabilirdi. Ama şimdi bunları söylemenin ne yararı var? Malta nasıl kendi yolunu bulmak zorunda kaldıysa, ben de benimkini bulmak zorunda kaldım. Ve yirmi yaşıma geldiğimde, canıma kıymaya karar verdim.

Girit Kano fincanını ağzına götürdü ve bir dikişte kahvesini bitirdi.

— Kahveniz de nefismiş, dedi.

— Teşekkür ederim, dedim, bu övgüye sözde kayıtsız kalmış gibi yaparak. Az önce yumurta haşlamıştım, bir tane yer misiniz?

Bir an duraksadıktan sonra, bir tane yiyebileceğini söyledi. Ben de gidip mutfaktan katı yumurtalar ile tuz getirdim. Sonra fincanına tekrar kahve doldurdum. Yumurtalarımızı yavaş yavaş soyduk ve yedik, bir yandan da kahvemizi içtik. Telefon çaldı, ama açmadım. On beş, on altı kez çaldıktan sonra sustu. Girit Kano telefonun çaldığını duymamış gibiydi.

Yumurtasını bitirince, rugan el çantasından küçük bir mendil çıkarıp usulca dudaklarının kenarlarını sildi. Sonra eteğini çekiştirdi.

— Ölmeye karar verince, bir veda mektubu kaleme almak istedim. Masamın başına geçip tam bir saat, yapacağım işin nedenlerini kâğıda dökmeye çalıştım. Bunda kimsenin suçu olmadığını, ölme nedenlerimin bana, sadece bana ait olduğunu anlatmayı tasarlıyordum. Ölümümden, kimsenin kendini haksız yere sorumlu tutmasını istemiyordum.

Ama bu mektubu bir türlü yazamadım işte. Birkaç kez denedimse de yazdığım cümleler, her okuyuşumda bana korkunç aptalca, hatta gülünç göründüler. Sanki ne denli ciddi yazmaya kalkışırsam, yazdıklarım da o denli gülünçleşiyordu. Sonunda, hiçbir şey yazmamaya karar verdim.

Çok basit, dedim kendime. Yaşamımdan tümüyle umut kestim, işte hepsi bu.

Daha fazla acıya dayanamayacaktım. Yirmi yıllık ömrüm boyunca çok acı çekmiştim. Geçen şu yirmi yıl, kesintisiz bir acılar zincirinden başka bir şey olmamıştı. Ama ben her şeye rağmen onlara katlanmaya çabalamıştım. Bu açıdan kendime yüzde yüz güveniyordum. Bunu başım dik olarak söyleyebilirim: dünyada herkesten çok çaba harcadım bu yolda. Kavgadan kolay kolay vazgeçmedim. Ama yirmi yaşımı doldurduğum gün, bir şeyin bilincine vardım: gerçekte, hayat bunca acı pahasına yaşanmaya değmiyordu.

Bir an sustu, dizine koyduğu mendili özenle katladı. Gözlerini indirdiğinde, takma kirpikleri, yüzüne sakin bir gölge düşürüyordu. Hafifçe öksürdüm, bir şey söylemem gerekir mi acaba, diye geçirdim içimden ama hiçbir şey bulamayınca susmayı yeğledim. Uzakta bir yerde zemberekkuşunun öttüğünü duydum.

— Ölme isteğimin tüm nedeni işte burada yatıyordu: acıda, diye sürdürdü sözlerini Girit Kano.

Acı derken zihinsel ya da sanal bir acıdan söz etmiyorum. Düpedüz acıdan, bedensel ıstıraptan söz ediyorum. Basit, günlük, doğrudan, fizyolojik ve dayanılmaz bir acı. Yarım baş ağrıları, diş ağrısı, aybaşı sancıları, böbrek sancıları, kulunç girmiş omuzlar, ateşlenmeler, kas ağrıları, yanıklar, soğuk ısırmaları, burkulmalar, kırılan kemikler, ezikler... Bu tür acıları çok çekmişimdir ben, herkesten daha sık ve daha yoğun. Sözgelimi, dişlerim daha doğuştan kusurluydu: yıl boyu diş ağrısı çekerdim. Her gün birkaç kez fırçalasam da, şekerli besinlerden uzak dursam da bir işe yaramazdı. Tüm çabalarıma karşın gene de çürürdü. Buna karşılık, uyuşturucuların hiç etki etmediği bir beden yapım vardı. Bu yüzden, dişçiye gitmek benim için bir karabasandı. Her türlü anlatımın ötesinde bir acı, bir cehennem azabı demekti. det zamanlarında da böyle dayanılmaz acılar çekerdim. Özellikle çok kan gelirdi, tam bir hafta karnım burguyla deliniyormuş gibi ağrırdı, aynı zamanda yarım baş ağrısı da tutardı. Bunları anlayabileceğinizi hiç sanmıyorum, Bay Okada, ama ağlayacak kadar acı çekerdim. Ayda bir hafta, tam anlamıyla bu işkenceye katlanmak zorunda kalırdım.

Ne zaman uçağa binsem, basınç değişimi yüzünden kafam çatlayacak gibi ağrırdı. Doktor bunun, kulak yapımdan ileri geldiğini söylemişti: kulak zarlarım aşırı duyarlıymış. Yüksek binaların asansörlerinde de aynı şey gelirdi başıma. Bu yüzden, gökdelenlerde bile artık asansöre binmez olmuştum, çünkü başım öyle ağrırdı ki, kafam karpuz gibi yarılacak da kanım oluk oluk akacakmış gibi gelirdi bana. Ayrıca, haftada en az bir kez, sabah uyandığımda yataktan kalkmamı bile engelleyecek bir sancı mideme saplanıyordu. Hastanede her türlü inceleme yapıldıysa da bu ağrıların nedeni bulunamadı. Ruhsal bir hastalık olduğu sonucuna varıldı. Ama bir nedeni olsun olmasın, ağrı varlığını sürdürüyordu hâlâ. Bu mide ağrıları yüzünden okula gitmemezlik de edemiyordum, çünkü her ağrıdığında gitmemeye kalkışacak olsam, sonunda okulu büsbütün bırakmam gerekecekti. Ne zaman bir yerimi çarpsam, hemen morarır, uzun bir süre de geçmezdi. Banyoda aynaya her bakışımda, ağlayasım gelirdi: bedenim, çürük elma gibi siyahımtırak lekelerle dolu olurdu. Bu yüzden, mayoyla görünmekten nefret ederim ve daha küçüklüğümden beri yüzmeye gitmem. Üstelik, iki ayağımın da numarası eşit olmadığından, ne zaman yeni pabuç alsam, ayağımı vururdu.

Tüm bunlar yüzünden, spor yapmam hemen hemen yasaktı, ama lise dönemimde, çevremin zoruyla buz pateni yapmayı denedim. Düştüm ve kalçam çıktı, bu yüzden o günden beri, her kış, kalça bölgem ağrır. Çekiçle kalçama koca koca çiviler çakıyorlarmış gibi. Çoğu zaman, sandalyeden kalkarken duyduğum şiddetli sancıdan gerisingeri yığıldığım oluyordu. Kabızlık da çekiyor ve ancak üç dört günde bir dışarı çıkabiliyordum ki bu da dayanılmaz sancı veriyordu. Sık sık omuzlarıma kulunç girer ve bedenimin bu bölgesi taş gibi sertleşirdi. Bir kitapta Çin işkencelerini okumuştum, bir insanı birkaç yıl daracık bir kutuya kapatmak Eski Çin'de başvurulan bir cezaymış ve çektiklerimin de işte buna benzediğini düşünürdüm. Kimi zaman omuzlarım öylesine gergin olurdu ki, soluk almakta zorlanırdım.

Çektiğim acıları size daha uzun uzun ve ayrıntılarıyla anlatırdım Bay Okada, ama canınızı sıkmış olurum, bunun için burada kesiyorum. Anlayacağınız, bedenim âdeta, akla hayale gelebilecek her türlü acının sergilendiği bir katalog gibiydi. Katalogda yer alan tüm acılar, bilmem ki hangi lanetin sonucu bende toplanmıştı. Herkes ne derse desin, ben hayatın gerçekten de çok acımasız olduğunu, hak nedir bilmediğini düşünüyordum. Benim çektiklerimi herkes çekseydi, bilmem belki de bu acılara daha cesaretle katlanabilirdim. Ama böyle değildi ki. Acı çekmek, hayattaki en büyük haksızlıktır. Bu konuda bazı kişilere sorular sordum, ama hiçbiri gerçek acı çekmenin ne olduğunu bilmiyor gibiydi. İnsanların çoğu günü gününe, hiç acı duymadan yaşıyor. Aşağı yukarı liseye gideceğim sıralarda bunu

çok iyi anladım ve neredeyse ağlayacak gibi oldum. Neden sanki, başkası değil de ben, bu koskocaman yükün altında yaşamak zorundaydım? Mümkün olsaydı, hemen o an ölmek isterdim.

Ama bir yandan da kendime, bu durumun sonsuza dek süremeyeceğini ve bir sabah uyandığımda, tüm acıların öyle, nedensiz yere beni terk ettiğini göreceğimi de düşünüyordum. O zaman önümde yepyeni bir yaşam açılacaktı, buna yürekten inanıyordum.

Olanca cesaretimi topladım ve ablama açıldım. "Böyle yaşamak çok zor, artık dayanamıyorum. Ne yapabilirim acaba?" diye yazdım. Malta da, bir süre düşündükten sonra bana karşılık verdi: "Sende yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu sezinliyorum, ama ne olduğunu anlamıyorum ve senin elinden ne gelebileceğini de göremiyorum. Henüz bu tür şeyler konusunda bir yargıya varacak yeteneklerim yok. Sana söyleyebileceğim tek şey, en iyisi, böyle önemli kararlar almak için yirmi yaşına kadar sabretmen."

İşte böylece yirmi yaşıma kadar hayatta kalmaya karar verdim. Bu arada zaman geçiyor ve durumumda hiçbir değişme olmuyordu. Hatta tersine, acılarım giderek daha dayanılmaz oluyordu. Anladığım tek bir şey vardı: insan büyüdükçe acılar da artıyordu. Bununla birlikte tam sekiz yıl katlandım bu acılara. Her şeyin iyi yanını görmeye çaba harcayarak tam sekiz uzun yıl yaşadım. En çok ağrı çektiğim anlarda bile gülümsemeye çalıştım. Duyduğum acıdan yerimden kalkamayacak durumda olsam bile rahat, huzurlu görünmeye çabaladım. Ağlamak ya da yakınmak, acıyı hiçbir zaman hafifletmez, tam tersine büsbütün acınacak bir durum yaratır. Öte yandan, bu çabalarım insanların bana daha da hoşgörüyle yaklaşmasını sağladı. Herkes benim sakin ve hoş bir genç kız olduğumu düşünüyordu. Büyüklerim bana güveniyor, yaşıtlarım benimle dostluk kuruyordu. Belki de acı çekiyor olmasaydım, mutlu bir gençliğim olurdu, söyleyecek söz bulamayacağım bir gençliğim. Ama acı hep vardı. Gölgem olmuştu artık. Bir saniye bile unutsam, hemen ortaya çıkıyor, gelip bedenimin bir yerini vuruyordu.

Üniversiteye girince, ilk kez bir erkek arkadaşım oldu ve birinci sınıfın yazında bekâretimi yitirdim. Ama bu deneme de, –herhalde tahmin etmişsinizdir– bana acıdan başka bir şey getirmedi. Daha uyanık kız arkadaşlarım beni uyarmışlardı: "Başlangıçta canın yanar, ama bir kez alışınca artık acı duymazsın, merak etme." Ama gerçekte, ne kadar zaman geçerse geçsin, acı geçmiyordu. Erkek arkadaşımla yatmak bana ıstıraptan başka bir şey vermiyordu. Sonunda seksten tiksindim. Bir gün sevgilime, onu sevdiğimi, ama bana bunca acı veren bir şeyi artık yapmak istemediğimi anlattım. Şaşırdı, ömründe böyle saçmalık duymadığını söyledi: "Senin kesin bir ruhsal sorunun var. Kendini daha rahat bırakmalısın. O zaman canın yanmaz, hatta zevk bile alırsın. Herkesin yaptığı bir şey bu. Neden yapamayacak yalnız sen olasın? Yeterince çaba göstermiyorsun, kendini fazla dinliyorsun. Tüm sorunlarını çektiğin acıya bağlıyorsun. Ama böyle, zamanını yakınarak geçirirsen hiçbir yere varamazsın." Onun böyle konuştuğunu duyunca, o zamana dek sabırla içimde tuttuğum bir şey tam anlamıyla patladı. "Ben şaka yapmıyorum!" diye bağırdım. "Acı çekmenin ne olduğunu biliyor musun sen? Duyduğum, sıradan bir acı değil, anlamıyor musun? Acı konusunda her şeyin ıcığını cıcığını bilirim ben. Bir yerim acıyorsa, gerçekten acıyor demektir!" Ve o güne kadar katlanmak zorunda kaldığım tüm acıları ona ayrıntılarıyla anlatmaya koyuldum. Ama o, bunlardan hiçbir şey anlayamıyordu ki. Gerçek bir acı çekmeyenler, ıstırabın ne olduğunu anlayamazlar. Bu tartışmanın sonunda ayrıldık. Doğum günüm yaklaşıyordu. Tam yirmi yıl sabırla, kim bilir hangi göz kamaştırıcı değişimi bekleyerek katlanmıştım acıya. Ama hiçbir şey olmamıştı. Gerçekten düş kırıklığına

uğramıştım. Daha önce ölmediğime pişman oluyordum. Bu erteleme, çektiklerimi büsbütün artırmaktan başka bir şeye yaramamıştı.

Anlattıklarının burasına geldiğinde Girit Kano derin bir iç çekti. Önünde, içinde yumurta kabukları olan bir fincan tabağı ile boş bir kahve fincanı vardı. Mendil hâlâ dizinde öyle güzelce katlanmış duruyordu. Rafta duran saate bir göz attı.

— Beni bağışlayın, dedi, hafif duygusuz bir sesle. Sandığımdan da uzun konuşmuşum. Size daha fazla engel olmak istemem. Bunca az ilgi çekici bir hikâyeyi anlatmak için bu kadar zamanınızı aldığım için beni bağışlayın.

Sonra da beyaz rugan çantasını alıp kalktı.

— Durun bir dakika, diye telaşla atıldım, hikâyenin böyle orta yerde bitmesini istemediğimden. Zaman konusunda hiç endişelenmeyin. Bol bol zamanım var, bugün hiç işim yok. Başladığınıza göre, hikâyenizi bitirmeye ne dersiniz? Burada noktalanmıyordur sanırım?

— Hayır, burada noktalanmıyor, diye karşılık verdi Girit Kano, hâlâ ayakta, çantasını iki eliye sımsıkı tutmuş halde gözlerini bana çevirirken. Gerçekte şimdiye kadar size anlattıklarım, sadece başlangıçtan ibaret.

Ona biraz beklemesini söyleyip mutfağa geçtim. Musluğun başına gittim, iki derin nefes alıp verdikten sonra bir raftan iki bardak aldım, içine buz, üstüne de portakal suyu doldurdum. Bardakları küçük bir tepsiye koyup salona döndüm. Bunları yapmam zaman almıştı ama Girit Kano'yu aynı yerde, öylece ayakta ve kıpırtısız buldum. Ancak portakal suyu bardağını masaya bıraktığımda kanepeye oturup çantasını da yanına koydu.

— Emin misiniz? diye sordu, şimdi kendini toparlamış gibi. Size her şeyi anlatabilir miyim, sonuna kadar?

— Elbette.

Portakal suyunun yarısını içti ve kaldığı yerden anlatmayı sürdürdü:

— Anlamış olmalısınız, Bay Okada: canıma kıymayı beceremedim. Yoksa burada, sizinle portakal suyu içiyor olmazdım.

Bunu söylerken gözlerimin içine bakıyordu. Karşılık vermek yerine sadece gülümsedim.

— Başarsaydım, ölmek ömrümün son kararı olurdu. Bilincim sonsuza dek hiçliğe dönmüş, ben de acılarımdan büsbütün kurtulmuş olurdum. Amacım buydu. Ne yazık ki hiçliğe karışmak için yanlış yöntem seçmiştim.

29 mayıs akşamı, saat dokuzda, ağabeyimin odasına gidip arabasını ödünç istedim. Yeni satın almıştı, bu yüzden isteğimi gönülsüz kabul etti. Ama araba alması için ona borç verdiğimden beni geri çevirememişti. Çaresiz, bana kontak anahtarını verdi ve ben de pırıl pırıl, yepyeni Toyota MR2'sine bindim. Yarım saat kadar gittim. Araba henüz ancak bin sekiz yüz kilometre yapmıştı;

direksiyonu çok hafifti, gaza basar basmaz firlıyordu. Tam tamına, düşündüğümü gerçekleştirmem için bana gereken otomobildi. Tama Irmağı'nın kıyısına yaklaşınca sağlam görünen, yüksek bir taş duvar buldum: bir malikânenin bahçesinin duvarıydı. Üstelik, T biçimli bir çıkmazın dibindeydi ki, bu da yapmak istediğim şeyi kolaylaştırıyordu. Hızı artırmak için gazı kökledim ve duvara doğru sürdüm. Saatte yüz elli filan gidiyor olmalıydım. Arabanın burnu duvara doğru vurduğu anda kendimden geçmişim.

Kendi adıma ne yazık ki, bu duvar, göründüğünden çok daha az sağlammış. Duvarcı, dalgınlıktan, dibine çimento dökmeyi unutmuş olmalı. Böylece duvar yıkılırken arabanın kaportası da tam tamına ikiye katlandı. Ama hepsi bu kadar. Fazla yumuşak olan duvar, vuruş hızını kesmişti. Üstelik, kafam öylesine karışıkmış ki, duvara doğru sürmeden önce emniyet kemerini açmayı unutmuşum.

İşte hayatım böyle kurtuldu. Aslında çok hafif yaralandım. Gariptir, acı bile duymadım. Sanki biri bana büyü yapmıştı. Beni hastaneye kaldırdılar, yalnızca bir kaburgam kırılmıştı, onardılar. Polisler soruşturma için hastaneye geldiklerinde onlara hiçbir şey hatırlamadığımı söyledim. Bana inandılar. Henüz yirmi yaşındaydım ve ehliyetimi alalı da sadece altı ay olmuştu. Ve ilk bakışta da canına kıyacak türden birine benzemiyordum. Zaten, emniyet kemerini açmadan kim kalkışır ki intihara?

Ancak, hastaneden çıktığımda elle tutulur ve can sıkıcı sorunlarla karşı karşıya kaldım. Her şeyden önce, haşat olmuş Toyota'nın zararını ödemek zorundaydım. Talihsizliğe bakın ki bir formalite eksikliği nedeniyle, kaza sırasında arabanın sigorta işlemi tamamlanmış değildi.

Bilseydim eğer, dedim kendime, bir araba kiralardım, hiç olmazsa sigortalı olurdu. Ama kuşkusuz, ağabeyimin Toyotasını ödünç aldığımda kafamda bu düşünceler yoktu. Sigortası olmayacağını da, intihar girişimimin başarısız olacağını da bir dakikacık olsun aklıma getirmemiştim. Ne de olsa saatte yüz elli kilometre hızla bir duvara çarpmıştım. Hâlâ yaşıyor olmam anlaşılır gibi değildi. Kısa bir süre sonra, malikâne sahibi de bana duvar onarımının faturasını gönderdi: tam bir milyon üç yüz altmış dört bin iki yüz doksan dört yen, hem de hemen ödenmek üzere. Seçeneğim yoktu, babamdan borç aldım. Parasal konularda pek titizdi ve bu parayı mutlaka geri vermemi istedi. "Bu kazayı sen yaptın," dedi bana, "tüm sorumluluğunu da sen yükleneceksin, bu yüzden, bu parayı bana geri vermek zorundasın." Zaten o dönemde babam da para içinde yüzmüyordu. Kliniği büyütmeye çalışıyordu ve para sıkıntısından başına ağrılar giriyordu.

Gene ölmeyi düşündüm. Bu kez, işi sağlam tutacağım, dedim kendime. Üniversitenin ana binasının on beşinci katından atlardım, olur biterdi. Ölüm garantiydi kesinlikle. Gidip birkaç kez yerinde incelemelerde bulundum, kendimi kolayca atabileceğim bir pencereyi gözüme kestirdim.

Ama bir şey durdurdu beni. Bir eksik vardı ve son anda beni, sözcüğün tam anlamıyla geri çeken de bu olmuştu: artık acı çekmiyordum.

Kazadan sonra hastaneye yattığımdan beri en ufak bir ağrım sızım bile olmamıştı. Bunun farkına hemen varmamıştım, çünkü hemen çözümlemem gereken pek çok sorunla karşılaşmıştım, ama eskiden çektiğim tüm acılar bedenimi terk etmişti işte. Düzenli olarak bağırsaklarımı boşaltıyordum, âdetlerim sancılı olmuyordu, artık başım da, midem de ağrımıyordu. Kırılan kaburga kemiğim bile bana öyle dayanılmaz acı vermemişti. Bu yüzden biraz daha yaşamaya karar verdim. Ağrısız sızısız bir yaşamı biraz olsun tatmak ilgimi çekiyordu. Nasıl olsa ileride ölmeye zamanım olurdu.

Bununla birlikte, yaşamı sürdürmek, beni, babam ile ağabeyime olan ve toplam üç milyon yeni bulan borcumu ödemek zorunda da bırakıyordu. Bu yüzden, bir süre fahişelik yaptım.

— Fahişelik mi? dedim şaşırarak.

— Evet, diye karşılık verdi Girit Kano, önemsiz bir şeymiş gibi. Kısa zamanda çok para gerekiyordu bana. Bir an önce borçlarımı ödemek istiyordum ve kısa zamanda çok para kazanmanın başka bir yolunu göremiyordum. Bir saniye bile duraksamadım. Ne de olsa, ciddi ciddi ölmeyi tasarlamıştım ve er geç kendimi öldürmeye niyetliydim. Beni bir süre daha yaşama bağlayan, sadece artık neden acı çekmediğimi merak etmemdi ve ölümle karşılaştırılınca, bedenimi satmak bana öyle pek ağır gelmiyordu.

— Anlıyorum.

Girit Kano, buzları eriyen portakal suyunun içinde kamışını dolaştırdı ve bir yudum içti.

— Bir şey sorabilir miyim? dedim.

— Elbette, rica ederim buyrun.

— Bu konuyu ablanıza danışmadınız mı?

— O sırada Malta, Malta Adası'na inzivaya çekilmiş ve rahatsız edilmemek, zihnini dağıtmamak için bana adresini de vermemişti. Tam üç yıl ona tek bir mektup yazamadım.

— Anlıyorum. Biraz daha kahve?

— Memnun olurum, teşekkürler.

Mutfağa döndüm, kahve ısıttım.

Elektrikli kahve makinesinin termostatına bakarken birkaç kez derin derin iç geçirdim. Kahve ısınınca, iki temiz fincana doldurdum, bir tabak çikolatalı bisküviyle birlikte tepsiye koydum. Salona döndüm ve bisküvileri yiyerek kahvemizi içtik.

— İntihar girişiminiz kaç yıl önceydi? diye sordum.

— Altı yıl önce, yani mayıs 1978'de.

Mayıs 1978: bu, bizim de Kumiko'yla evlendiğimiz tarihti. Demek ben evlenirken, Girit Kano intihar işini kotarıyor ve ablası da Malta Adası'nda keşiş gibi inzivada yaşıyordu.

— Hareketli mahallelere gidiyor, erkeklere asılıyor, pazarlık ediyor, sonra da onları en yakın otele götürüyordum. Cinsel ilişki sırasında artık hiç acı duymuyordum. Ancak, zevk de almıyordum. Bu benim için birtakım bedensel devinimlerden ibaretti sadece. Para için sevişmek düşüncesi bende en ufak bir suçluluk duygusu da uyandırmıyordu. Öyle bir duyusal izlenim yokluğuna düşmüştüm ki, düştüğüm yerin dibini göremiyordum.

Bu sayede çabucak biraz para biriktirdim. Daha ilk ayda, bir milyon yen toplayabilmiştim, böyle üç dört ay daha giderse, hiç zorlanmadan tüm borçlarımı öderim, diyordum kendime. Üniversitede derslerim bitince, çalışmak için şehre inip dolaşıyordum, ama akşam saat onu hiç geçirmiyordum. Aileme bir restoranda garson olarak iş bulduğumu söylemiştim, kimse de bundan kuşkulanmamıştı. Borcumu bir defada ödeyip soru işaretleri yaratmak istemediğim için de ayda yüz biner yenlik dilimler halinde ödemeye karar verdim ve paranın geri kalanını bir tasarruf hesabına yatırdım.

Ama bir akşam her zamanki gibi istasyonun oralarda bir adamın yolunu çevirmeye hazırlanıyordum ki, iki kişi kollarımdan yakaladı. Polis sandım. Ne var ki, daha çok serseriye benziyorlardı. Beni karanlık bir sokağa sürüklediler, bıçakla tehdit ettiler, yakındaki bir yere götürdüler. Ta dipte bir odaya soktular, beni soyup bağladılar. Sonra bana saatlerce tecavüz ettiler. Yaptıkları her şeyi bir kamerayla filme çekiyorlardı. Tüm bu süre içinde ben gözlerimi hep kapalı tuttum, hiçbir şey düşünmemeye zorladım kendimi. Bu pek güç olmadı, çünkü nasıl olsa hiçbir şey hissetmiyordum, ne acı ne zevk.

Sonra bana, çektikleri video filmini gösterdiler ve eğer kaseti ortaya çıkarmalarını istemiyorsam, onların örgütüne girip onlar için çalışmam gerektiğini söylediler. Cüzdanımdan öğrenci kimliğimi aldılar; beni, filmi aileme göndermekle ve onların söylediklerini yerine getirmezsem aileme şantaj yapmakla tehdit ettiler. Seçeneğim yoktu, koşullarını kabul ettim. O dönemde, gerçekten de hiçbir şey umurumda değildi. "Bizimle çalışırken daha az para kazanacaksın," dediler "çünkü kazandığının yüzde yetmişini biz alırız, buna karşılık, sokaklarda müşteri aramak zorunda kalmayacaksın. Polise yakalanma tehlikesi de olmayacak. Sana kaliteli müşteriler bulacağız. Böyle, rasgele önüne çıkanla çalışacak olursan bir gün otelin birinde gırtlaklarlar seni."

Köşe başında beklemem gerekmiyordu. Artık akşam olunca onların işyerine uğruyordum, bana gideceğim oteli söylüyorlardı, hepsi bu. Bana, yüksek mevkilerden müşteriler sağlıyorlardı, orası doğru. Neden bilmem, ama bana özenli davranıyorlardı. Acemi bir halim vardı ve öteki kızların çoğundan çok daha iyi eğitim almıştım, bu da müşterileri özellikle çekiyordu herhalde. Öteki kızlar genellikle günde üç müşteriyle ilgileniyorlardı, ama benim sadece bir ya da iki müşterim oluyordu. Ötekiler, aşağılık seks otellerine koşa koşa gidip sıradan kişilerle yatmak zorundaydılar. Ama benim için öyle değildi, müşteriler önceden randevu alıyorlar ve iş birinci sınıf otellerde oluyordu. Yattığım insanlar, orta yaşlı adamlar ve seyrek olarak da gençlerdi. Haftada bir kez, işyerine uğrayıp kazançtan payıma düşeni alıyordum. Eskisinden daha az kazanıyordum, ama müşterilerden aldığım bahşişler de eklenince, hiç de fena bir para geçmiyordu elime. Gerçi bazı müşteriler benden olmadık şeyler isteseler de bu da beni rahatsız etmiyordu, çünkü istek ne denli garip olursa bahşiş de o denli yüklü geliyordu. Kimi müşteriler beni arka arkaya birkaç kez görmek istiyorlardı. Genelde bana karşı cömert davranıyorlardı. Bu paraların bir bölümünü bankaya yatırıyordum, ama aslında, o dönemde parayı önemsediğim filan yoktu. Benim için para, sadece art arda sıralanmış sayılardan ibaretti. Artık tek bir şey için yaşıyordum: gerçekten hiç acı duymadığımı doğrulamak için.

Artık sabah uyandığımda, daha yataktan kalkmadan acı veya ağrı diye nitelenebilecek hiçbir şey duyumsamadığımın bilincine varıyordum. Gözlerimi açıyor, yavaş yavaş kendime geliyor ve sırasıyla, tepeden tırnağa, tüm bedensel duyularımı gözden geçiriyordum. Karar veremiyordum bir türlü, eskiden çektiğim tüm acılar gerçekten de bedenimi terk etmiş miydi, yoksa hâlâ vardı da bedenimle olan ilişkileri kesildiği için mi onları artık duyumsayamıyordum? Her neyse, bundan böyle

acı diye bir şey yoktu artık, ama başka her türlü duyu ve izlenim de yoktu.

Kalkıyor, gidip dişlerimi fırçalıyor, sonra sıcacık bir duş alıyordum. Bedenim son derece hafifti, buharımsıydı, artık benim bedenim değildi. Ruhum, içimde değil de yanı başımdaydı sanki. Aynada kendimi inceliyordum, gördüğüm, bana son derece uzakmış gibi geliyordu.

Ağrısız sancısız bir yaşam ha? Uzun süredir düşlediğim bir şeydi bu. Ama gerçekte, acıdan arınmış bu dünyada yerimi bulmakta zorlanıyordum. Burada beni allak bullak eden bir şeyler vardı. Artık hiçbir şeyle bağlantım yokmuş gibi bir izlenime kapılmıştım. O zamana kadar, dünyadan, haksızlığından, eşitsizliğinden tiksinirdim. Şimdiyse dünya, dünya olmaktan çıkmıştı. Ben de artık ben değildim.

Artık sık sık ağlıyordum. Gündüzleri, tek başıma Şincuku'daki İmparatorluk Bahçesi'ne ya da Yoyogi Parkı'na gidiyor ve çimenlere oturup gözyaşı döküyordum. Gelen geçen bana garip garip baksa da, hiç mi hiç umursadığım yoktu. Bu gibi zamanlarda, o 29 mayıs akşamı ölmediğime çok, ama çok pişman oluyordum. Bundan böyle, artık kendimi bile öldüremezdim. Kendi canımı almak gücüne varıncaya değin, her şeyimi yitirmiştim. Artık acı diye bir şey bilmiyordum ama, sevinç diye bir şey de duymuyordum.

Boşluktan ve duyu yokluğundan başka hiçbir şey yoktu. Hiçbir şey değildim artık, kendim bile.

Girit Kano derin bir iç geçirdi, kahve fincanını kaldırdı, bir an dibine baktı. Hafifçe başını salladıktan sonra fincanı yerine koydu.

— İşte o sırada tanıdım Noboru Vataya'yı, dedi.

— Noboru Vataya mı? diye bağırdım şaşkınlıkla. Müşteri olarak mı?

Girit Kano sessizce başını salladı.

— Ama... dedim, şaşırmıştım. Anlamıyorum. Ablanız bana Noboru Vataya'nın size tecavüz ettiğini anlatmıştı. Yoksa aynı olay değil mi?

Girit Kano dizindeki mendili alıp usulca dudaklarının kenarını sildi. Sonra uzun uzun gözlerimin içine baktı. Gözbebeklerinin dibindeki, ne olduğunu bilemediğim bir şey beni tedirgin etti.

— Bağışlayın, dedi, bir fincan daha kahve alabilir miyim?

— Elbette.

Masadaki fincanı alıp kahve ısıtmak için mutfağa gittim. Yumruklarım pantolon ceplerinde, kahvenin kaynamaya başlamasını bekledim. Salona döndüğümde, Girit Kano orada değildi. Hepsi yok olmuştu: o, çantası ve mendili. Hole yöneldim: ayakkabıları da yoktu.

9

Yeraltı boruları ve elektriksizlik
May Kasahara'nın perukalar üzerine kuramları

Ertesi sabah, Kumiko işe gidince ben de mahalledeki yüzme havuzuna gittim: sabah daha tenha oluyor. Eve dönünce yaptığım kahveyi içerken Girit Kano'nun yarım kalan hikâyesi kafamın içinde dönüp duruyordu. Tüm evreleri, teker teker, sırasıyla zihnimden geçirdim. Düşündükçe, tüm bunların garipliği beni büsbütün etkiliyordu. Sonunda artık doğru dürüst düşünemez oldum. Kanepeye uzandım, gözlerimi kapadım; uyuyakalmışım. Rüyamda Girit Kano'yu gördüm.

Rüyama önce Malta Kano girdi, göz alıcı renkleriyle uzun bir tüyün süslediği bir Tirol şapka vardı başında. Sahne oldukça geniş bir yerde geçiyordu, bir tür kalabalık otel lobisinde, ama şapkasındaki o kocaman tüyüyle Malta'nın değişik görüntüsü hemen göze çarpıyordu. Barda tek başına oturmuştu, önünde kocaman bir bardak tropik meyve kokteyli vardı. İçip içmediğini görmüyordum. Bense bir takım elbise giymiş, o bildik benekli kravatı takmıştım. Malta Kano'yu uzaktan görür görmez, ona doğru gittim ama kalabalıktan ilerleyemiyordum. Sonunda bara ulaştığımda artık orada yoktu. Sadece bardağı kalmıştı. Yanındaki tabureye oturdum, *bir on the rocks*[2] viski ısmarladım. "Hangi marka istersiniz?" diye sordu barmen. "Cutty Sark," diye yanıtladım. Aslında, marka umurumda değildi, aklıma ilk geleni söyleyivermiştim.

Barmen viskimi getirmeden, arkamdan bir el, usulca, kırılacak bir şeye dokunur gibi koluma yapıştı. Dönüp baktım: arkamda başsız bir adam dikiliyordu. Daha doğrusu, suratının bulunması gereken yeri kara bir gölge kaplıyordu. "Bu taraftan, Bay Okada," dedi. Karşı çıkmama fırsat vermedi. "Gelin çabuk, fazla zamanımız yok," dedi. Hep öyle kolumdan tutarak, hızlı adımlarla beni koridora sürükledi. Hiç direnmeden peşinden gittim. Ne de olsa bu adam adımı biliyordu, tamamen yabancı birinin peşine takılmış sayılmazdım. Böyle davranmasının bir nedeni, belirli bir amacı vardı herhalde.

Biraz sonra, suratı olmayan adam, 208 numaralı bir kapının önünde durdu. "Açın, kilitli değil," diye buyurdu. Söylediğini yaptım. Kapı, geniş bir odaya açılıyordu. Eski bir otelin bagaj odası gibi bir yerdi burası. Çok yüksek olan tavanından ışıkları yanmayan bir avize sarkıyordu. Perdeler sıkı sıkıya kapalıydı.

"Burada viski bulabilirsiniz. Cutty Sark'tı, değil mi? Buyurun alın, rica ederim," dedi yüzü olmayan adam, kapının hemen yanındaki bir dolabı göstererek. Sonra beni odada yalnız bırakıp kapıyı sessizce kapadı. Odanın ortasında, tüm bunların ne anlama geldiğini kendime sorarak uzun süre dikilip kaldım.

Duvarlardan birini, büyük bir ırmak tablosu süslüyordu. Zihnimi yatıştırmak için bir süre onu seyrettim. Bir akarsuyun üzerinde ay yükseliyordu, karşı kıyıyı aydınlatan, ama manzaranın seçilmesine olanak vermeyen bir ay. Işık çok zayıftı, kenar çizgileri çok belirsiz.

Birden viski içmek için önüne geçilmez bir ihtiyaç duydum. Dolabın kapısını açmak istedim, ama

açamadım: ustaca yapılmış sahte bir kapıydı bu. Açma mekanizmasını bulmaya çalıştım, boşuna. "Bu dolabı açmak kolay değil, Bay Okada," dedi Girit Kano'nun sesi. Yanı başımda ayaktaydı, o altmışlı yılların kılığında. "Zaman gerekir. Bugün başaramazsınız, vazgeçin."

Hiçbir başlangıca, hiçbir açıklamaya gerek görmeden, soyunmaya koyuldu ve karşımda çırılçıplak kaldı, kabuğundan çıkarılmış bir fasulye tanesi gibi. "Hadi, Bay Okada, fazla zamanım yok, onun için, çabuk olun. Size daha çok zaman ayıramadığım için beni bağışlayın, ama koşullar... Buraya gelmem zaten zor oldu." Bana yaklaştı, blucinimin fermuarını açtı, penisimi son derece doğal hareketlerle ortaya çıkardı, sonra uzun takma kirpikli gözlerini indirip onu tümüyle, sandığımdan da büyük olduğunu anladığım ağzına aldı. Ağız mukozalarının değmesiyle penisimin büyüdüğünü ve sertleştiğini hissettim. Dili kıpır kıpır oynarken, kıvırcık saçları, hafif bir esintiyle kalkıyormuş gibi uçuşuyordu. Parmak uçlarıyla kalçalarımı okşadı. Görebildiğim tek şey, saçları ile takma kirpikleriydi. Karyolanın üstüne oturdum, o da önüme çöktü, yüzünü karnımın altına gömdü.

— Durun, dedim. Noboru Vataya neredeyse gelir ve bizi böyle yakalarsa korkunç olabilir. Bizi bu durumda görmesini hiç istemem.

— Merak etmeyin, dedi Girit Kano, penisimi yalamaya devam ederken. Bitirecek kadar zamanımız var.

Dilini gene cinsel organımda dolaştırdı. Hemen boşalmak istemiyordum, ama kendimi daha fazla tutamayacağımı da hissediyordum. Sanki organımı yutacakmış gibi geliyordu bana; dili ve ağzı, ılık bir yumuşakçanın kapakları gibi, onu tutsak etmişti. Boşaldım. Sonra da uyandım.

Al bir bela daha! dedim kendime. Banyoya koştum, kirlenen çamaşırlarımı yıkadım, kaynar suyla bir duş yaptım ve bu rüyanın anısını uzaklaştırmak için özenle yıkandım. Uykumda boşalmayalı kaç yıl oluyordu? Hatırlamaya çalıştım. Öyle uzaktı ki, hiçbir anısı kalmamıştı bende.

Telefon çaldığında kurulanıyordum. Kumiko'ydu. Rüyamda başka bir kadınla cinsel ilişkim olmasından bunca kısa zaman sonra onunla konuşmaktan utanmıştım biraz.

— Sesin bir garip geliyor, ne oldu ki? diye sordu karım. Bu tür ayrıntılar konusunda pek duyarlıydı.

— Hiç.

— Hımm, dedi kuşkuyla.

Telefonda bile algılanabilen kuşkuculuğu, beni daha da gerginleştirdi.

— Dinle, üzgünüm ama bu akşam biraz geç döneceğim, saat dokuza doğru sanırım. Yemeği dışarıda yiyeceğim.

— Pekâlâ, ben başımın çaresine bakarım.

— Bağışla beni, diye birden ekledi, sonra telefonu kapadı.

Bir süre telefona bakakaldıktan sonra mutfağa geçip kendime bir elma soydum.

Altı yıllık evliliğimiz boyunca Kumiko'yu hiç aldatmamıştım. Tabii ki bu, başka hiçbir kadını arzulamadığım anlamına gelmiyor. Karşıma macera yaşama olasılıklarının hiç çıkmadığı anlamına da. Sadece, bu gibi şeyler için fırsat yaratmaya heveslenmemiştim. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum, ama yaşamda insanın kendine tanıdığı bir öncelik sorunudur bu.

Sadece bir kez, özel koşullar, beni geceyi bir kadının evinde geçirmeye sürüklemişti. Ona karşı bir yakınlık duyuyordum ve öyle sanıyorum ki o da benimle seve seve yatmak isterdi. Bunu çok iyi anlıyordum, yine de onunla yatmadım işte.

Bu kız işyerindeki arkadaşlarımdan biriydi, benden iki üç yaş gençti. Sıradan bir sekreterdi, ama işini çok iyi yapıyordu. Sezgileri olağanüstü güçlüydü ve kusursuz bir belleği vardı. Bir şeyi öğrenmek isteyince ona sormak yeterdi: filanca kişi nerededir, hangi işle uğraşır, filanca dosya hangi rafta, diye... Telefon randevularını da o alıyordu. Herkes bu kızı takdir eder ve ona güvenirdi. Ben de onunla iyi anlaşıyordum, o kadar ki, bu durum giderek kişisel bir dostluğa dönüştü. Birkaç kez gidip birlikte bir içki içtiğimiz oldu. Gerçek anlamıyla güzel değildi ama ben, yüzünden hoşlanıyordum. Evlenmek için işi bıraktığı zaman (evleneceği adam Kyuşu'da çalışıyordu ve oraya taşınmak zorundaydı) birkaç iş arkadaşı ile beni, işyerindeki son gününü kutlamak üzere bir içki içmeye davet etti. Sonra, o ve ben, birlikte metroya bindik ve vakit geç olduğundan, onu evine kadar götürmeyi önerdim. Kapının önüne geldiğimizde kahve içmeye evine davet etti beni. Son treni kaçırmaktan çekiniyordum ama kabul ettim, kuşkusuz bir daha hiç görüşmeyecektik ve bir kahve beni ayıltırdı. Bu dairede bir kızın tek başına yaşadığı hemen anlaşılıyordu; sadece buzdolabı bekâr biri için biraz fazla büyük ve stereo müzik düzeni biraz fazla lüks sayılabilirdi, ama bunların ikinci el eşya olduğunu söyledi. Üstünü değiştirmek için yatak odasına geçti, daha rahat bir kılıkta döndü, sonra da kahve yapmak için mutfağa girdi. Yere oturup çene çalmaya koyulduk.

— Söylesene, seni gerçekten korkutan bir şey var mı, somut olarak? diye birden sordu, bir suskunluk anından yararlanarak.

— Sanmam, karşılığını verdim.

Birkaç şeyden korkardım ama aklıma gerçekten "somut olan" hiçbir şey gelmiyordu.

— Ben yeraltı borularından korkarım, dedi dizlerini kollarıyla kucaklayarak. Düşünebiliyor musun? Bir kapakla kapatılmış bir lağımda, karanlıkta akan su.

— Yeraltı boruları, diye tekrarladım.

Ne anlama geldiğini tam olarak düşünemiyordum bile.

— Fukuşima yakınlarında bir köyde doğdum ben. Evimizin yakınında küçük bir dere vardı, toplanan suyu yeraltı borusuna akıtırdı. Bir gün, ancak iki üç yaşlarında olmalıydım, daha büyük

komşu çocuklarıyla oynuyordum ve beni küçük bir kayığa bindirip dereye salıverdiler. Herhalde her zaman oynadıkları bir oyundu bu, ama yağmur yağdığı için o gün dere kabarmıştı; kayık denetimden çıktı ve ben yeraltı borusunun ağzına sürüklendim. O sırada oradan geçen bir komşu olmasaydı, su beni içine çekecekti hiç kuşkusuz ve bir daha beni kimse bulamayacaktı.

Kanlı canlı ve gerçekten yaşamakta olduğunu kendisine kanıtlamak istercesine sol eliyle dudaklarını okşadı.

— Bugün bile sahne gözlerimin önünde. Akıntı beni sürüklerken sırtüstü dönmüştüm, derenin kıyısındaki alçak taş duvarlar ve yukarıdaki lekesiz, masmavi gökyüzü, artan bir hızla gözlerimin önünden akıp gidiyordu. Neler olduğunu anlamıyordum ama birden az ötede karanlıkların beni yutmaya hazırlandığının bilincine vardım. O zaman üstüme çöken bu buz gibi gölge izlenimini hâlâ hatırlarım. En eski anımdır bu.

Kahvesinden bir yudum içti.

— Korkuyorum, Toru. İğrenç bir korku bu, dayanılmaz: beni yutacak olan bir uçuruma doğru sürükleniyorum. Ve artık bundan kaçmam mümkün değil.

Çantasından sigara paketini çıkardı, bir tane yaktı. Dumanını yavaş yavaş savuruşunu seyrederken onu ilk kez sigara içerken gördüğümü düşündüm.

— Evliliğinden mi söz ediyorsun? diye sordum.

— Evet, iyi bildin, evliliğimden söz ediyorum.

— Sana özel ve somut bir sorun mu yaratıyor?

— Hayır, dedi başını sallayarak, ama küçük ayrıntılardan söz etmeye başlıyorum, sonu yok bunun.

Nasıl bir karşılık vereceğimi bilemiyordum. Ama bulunduğumuz ortam bana, bir şeyler söylemem gerektiğini hissettiriyordu.

— Herkes evlenmek üzereyken az çok böyle hisseder. İnsan kendine, yaşamının en büyük hatasını işlemekte olup olmadığını sorar. Bu son derece yerinde bir kaygıdır. Ömrünü aynı insanla geçirmek, önemli bir karardır. Ama senin herhangi bir şeyden korkman gerektiğini hiç sanmıyorum.

— Herkes için aynı olduğunu söylemek biraz kolay.

Saatime baktım: on biri geçiyordu. Bu sohbeti noktalamanın bir yolunu bulmak zorundaydım. Ama daha ağzımı açmaya fırsat bulamadan, birdenbire kendisini kollarıma almamı istedi.

— Ama neden? diye sordum, şaşırmıştım.

— Pillerimi doldurmak için. Yeterince elektriğim yok, epeydir uyuyamaz oldum. Biraz uyuyup uyanıyorum, sonra da bir daha uyku tutmuyor. Böyle durumlarda, birinin bana yeniden enerji yüklemesine ihtiyacım oluyor. Yoksa uzun süre yaşayamam. Bu doğru, biliyor musun?

Sarhoş olup olmadığını anlamak için gözlerinin içine baktım, ama bakışları her zamanki gibi sakin ve zekiceydi. En ufak bir sarhoşluk belirtisi görünmüyordu.

— Ama bir hafta sonra evleneceksin, kocan sana gerektiği gibi ve istediğin kadar sarılabilir. Hatta her akşam. Evlilik bunun için yaratılmıştır. Artık pillerin her zaman doldurulmuş olacak.

Hiç karşılık vermedi. Dudaklarını kısmış, sakin gözlerini yan yana duran ayaklarına dikmişti: iki küçük bembeyaz ayak, tırnakları yuvaklakça.

— Sorun şimdi, dedi. Ne yarın ne gelecek hafta. Şimdi enerji yokluğunun sıkıntısını çekiyorum.

Gerçekten de birinin ona sarılmasına ihtiyacı varmış gibi göründüğünden onu kollarıma aldım. Çok garipti. Benim için o, sadece yetenekli ve hoş bir iş arkadaşıydı. Aynı işyerinde çalışıyor, şakalaşıyor, kimi zaman gidip birlikte bir kadeh içki içiyorduk; ancak şimdi, kollarımın arasında, işyerimizden uzakta, artık sadece ılık bir et yığınıydı. Ne de olsa, mesleki çerçevede bize biçilen rolleri yerine getirmekle yetiniyorduk, diye düşündüm. Sahneden çıktıktan sonra hepimiz, kaygı ve beceriksizlikle yoğurulmuş et yığınlarından öte bir şey değildik. Bir iskeleti, bir sindirim organı, bir kalbi, bir beyni ve bir cinsel organı bulunan ılık et parçaları. Kollarımı ona doladım, o da memelerini göğsüme dayadı. Bu yakın temasla memelerinin sandığımdan da iri ve yumuşak olduğunu fark ettim. Sırtım duvara dayalı, yerde oturuyordum; o da bana iyice yaslanmış, kendini koyvermişti. Böyle kucaklaşmış halde uzun süre bir şey söylemeden kaldık.

— Şimdi daha iyi misin? diye sordum neden sonra.

Kendi sesim değilmiş de benim yerime bir başkası konuşuyormuş gibi geldi bana. Başını salladığını hissettim.

Bir tişört ile diz boyunda bir etek giymişti. Altında hiçbir şey olmadığını fark ettim, ki bu da elimde olmadan organımın dikleşivermesine yol açtı. O da bunu sezmiş gibi görünüyordu. Ilık nefesini yüzümde hissediyordum.

Onunla yatmadım. Tam iki saat "pillerini doldurdum", hepsi bu kadar. "Ne olursun, beni bu durumda yalnız bırakma, uyuyuncaya kadar beni kollarında tut," demişti. Onu yatağına götürdüm, yatırdım. Ama uyumuyordu. Pijamasını giymişti ve onu hâlâ kollarımda tutuyordum; ılık yanağı göğsümde, yüreği pır pır çarpıyordu. Yaptığım şey doğru mu, değil mi bilmiyordum, ama bu durumla başka türlü nasıl baş edeceğimi ise hiç mi hiç bilemiyordum. Kuşkusuz en basiti, onunla yatmak olacaktı, ama bu düşünceyi zihnimden uzaklaştırdım. İçgüdüm, bunun yapılacak şey olmadığını söylüyordu.

— Söylesene, Toru, bu akşam yüzünden benden nefret etmeyeceksin, değil mi? Biliyorsun, sadece enerji sıkıntısı çekiyorum ve o nedenle ne yapacağımı bilmiyorum.

— Merak etme, anlıyorum, diye karşılık verdim.

Kendime, evi aramam gerektiğini söylüyordum. Ama olan biteni Kumiko'ya nasıl

açıklayabilirdim? Yalandan ölesiye korkardım, öte yandan da olan biteni dürüstçe anlatsam bile onun anlayacağını da hiç sanmıyordum. Sonunda kendime dedim ki: bunun hiç önemi yok. Ne olacaksa olsun. İş arkadaşımın evinden saat sabahın ikisinde çıktım, saat üçte evime geldim. Taksi bulmak zor olmuştu.

Kumiko çok kızmıştı, doğal olarak. Uyumuyor, mutfak masasında oturmuş beni bekliyordu. Ona iş arkadaşlarımla içtiğimi, sonra da geceyi mahjong oynamakla geçirdiğimi söyledim. Neden telefon edip haber vermediğimi sordu. "Unutup gitmişim," dedim. Tabii ki bana inanmadı, hemen yalan söylediğimi anladı. Mahjong oynamayalı yıllar oluyordu ve özellikle de berbat bir yalancıydım. O zaman ona gerçeği anlattım, hiçbir yerini atlamadan; elbette organımın dikleşmesi hariç. Boyuna yineliyordum: "Bu kızla aramızda hiçbir şey geçmedi."

Kumiko üç gün konuşmadı benimle. Ayrı odada yattı, yemeklerini yalnız yedi. Bunun evlilik yaşamımızda karşılaşmak zorunda kaldığımız en büyük bunalım olduğunu söyleyebilirim galiba. Karım bana cidden çok kızmıştı, onu anlayabiliyordum.

— Benim yerimde olsaydın sen ne düşünürdün bütün bunlar konusunda? diye sordu Kumiko, üç günlük küskünlüğün ardından. Bir pazar sabahı saat üçte eve dönsem, önceden haber vermek için telefon bile etmeden, sana desem ki: "Geceyi bir erkekle bir yatakta geçirdim, ama hiçbir şey yapmadık, bana inanmanı istiyorum; tek yaptığım, onun pillerini doldurmaktı ve işte şimdi de güzelce kahvaltımı yaptıktan sonra, dinlenmek için yatıp uyuyacağım." Sence, hiç öfkelenmeden, inanır mıydın bana?

Sustum.

— Ama senin durumun, daha da kötü: sen işe bana yalan söylemekle başladın, gece boyu mahjong oynadığını anlatarak. Bana yalan söyledin! Onunla yatmadığını söylediğinde sana nasıl inanmamı bekliyorsun ki?

— Önce yalan söylemekle yanlış yaptım, evet, diye kabul ettim, ama sadece, gerçeği anlatmak bana fazla karmaşık göründüğü için yaptım bunu. Sana hiç olmazsa buna inanman için yalvarıyorum: bu kızla hiçbir şey yapmadım ben.

Kumiko uzun süre gözlerini masadan ayırmadı. Odanın havası azalıyormuş gibi geliyordu bana.

— Ne diyeceğimi bilemiyorum, dedim. Bana inanmanı istemekten başka yapacak bir şeyim yok.

— Sana inanmak isterim, böyle söylediğine göre. Ama bir şeyi unutma: belki gün gelir ben de bu yaptığını yanına bırakmam. Ve bunun olacağı gün, senden bana inanmanı isterim. Bu benim doğal hakkım.

Bugüne kadar henüz bu hakkını kullanmış değil. Zaman zaman bu olasılık üzerine düşünüyorum. Herhalde ona inanırdım. Ama belki de karmaşık duygulara kapılırdım ve buna dayanamazdım. Örneğin, neden inadına böyle yapması gerekti sanki, diye sorardım kendime. Ve işte Kumiko da o zaman aynen bunları hissetmişti.

— Zemberekkuşu! diye seslendi bahçeden biri.

May Kasahara'ydı. Havluyla saçlarımı kurularken verandaya çıktım. Genç kız, verandada oturmuş, başparmağının tırnağını kemiriyordu. İlk tanıştığımızdaki kara gözlüklerini takmıştı, balıkçı yaka siyah bir kazak ile bej bir keten pantolon giymişti. Elinde de bir dosya vardı.

— Şunun üstünden atladım, dedi alçak beton duvarı göstererek.

Sonra pantolonundaki tozları silkeledi.

— Biraz da öylesine, rasgele atladım, neyse ki hemen senin evinde düşmüşüm. Kendimi bir başkasının bahçesinde bulsaydım, derdini anlat anlatabilirsen artık.

Cebinden bir Short Hope paketi çıkarıp bir sigara yaktı.

— Söyle bakalım, iyi misin, Zemberekkuşu?

— İdare eder.

— İşe gidiyorum, şimdi, benimle gelir misin? İki kişilik ekip olunacak da, tanıdığım birisiyle çalışmak benim için daha kolay olur. Anlıyor musun, tanımadığım biri, bana bir sürü soru sorar: yok kaç yaşındaymışım, yok niçin okula gitmiyormuşum, işte bu tür şeyler, anlarsın ya, can sıkıcı. Her zaman bir sapığa rastlama olasılığım da cabası. Böyle şeyler de oluyor, bilirsin. Uzun sözün kısası, benimle gelirsen bana iyilik yapmış olacaksın.

— Bir perukacı adına anket yapmak için, değil mi?

— Evet, yapılacak şey, öğleden sonra saat bir ile beş arasında Ginza'da karşılaştığımız kelleri saymak. Bu, sonradan işine yarayabilir belki. Nasıl olsa er veya geç bir gün sen de kel kalacağından, şimdiden sorunun üzerine eğilmende yarar var.

— Baksana, öğleden sonra okula gitmek yerine Ginza'da sürtersen polise enselenme ihtimalin yok mu?

— Uygulamalı çalışma yapıyorum derim, sosyoloji dersi için anket yapıyorum derim. Her zaman işe yarar bu.

Yapacak bir şeyim olmadığından, önerisini kabul etmeye karar verdim. May Kasahara, hesabına çalıştığı şirketi arayarak durumu bildirdi. Telefonda, terbiyeli bir kız gibi doğru ve nazik konuşuyordu. Ben de eve erken gelirse diye, Kumiko'ya bir not bıraktım, saat altıda döneceğimi bildirdim. Peruka şirketi Şimbaşi'deydi. Metroda giderken May Kasahara bana anketin içeriğini anlattı: Ginza'nın anacaddesinde köşe başında konuşlanacak ve gelen geçen kelleri –ya da saçı seyrelmiş olanları– sayacaktık. Sonra da onları kellik derecelerine göre üç sınıfa ayırmamız gerekiyordu. "Erik" sınıfı: saçlar seyrelmeye başlamış; "bambu" sınıfı: kellik epey ilerlemiş; "çam" sınıfı: hiç saç yok. May dosyasını açtı, içinden katlanır broşürler çıkardı, bana sayılacak üç sınıfın

saçsızlığına örnek olan kellik derecelerini gösterdi.

— İşte, sanırım temel noktaları kavradın: kellerin oranını saptamak ve hangi sınıfta yer aldıklarını bilmek. Sana daha bir sürü ayrıntı verebilirim, ama bitmek bilmez.

— Galiba ana hatlarıyla anladım, dedim çekingen bir sesle.

Tam da, hiç duraksamadan "bambu" sınıfına sokacağım iriyarı bir memur, kızın yanında oturuyordu. Ara sıra onun elindeki broşürlere merakla göz atıyordu, ama May Kasahara bu tür ayrıntılarla ilgilenmiyordu.

— Ben onları kategorilere sokacağım, sen de yanımda durup sana söylediklerimi kâğıda not alacaksın. Basit, değil mi?

— Epeyce, dedim. İyi ama, böyle bir araştırmanın yararı ne?

— Bak, orasını ben bilemem. Aşağı yukarı her yerde yaptırıyorlar bunu. Şincuku'da, Şibuya'da, Aoyama'da... Belki de en fazla kelin hangi mahallede bulunduğunu saptamak için. Kesinlikle, öyle çok paraları var ki, ne yapacaklarını bilmiyorlar, bu yüzden de bir bölümünü bu tür işlere harcıyorlar. Peruka endüstrisi, diğer işlerden daha çok para getiriyor, bak sen beni dinle. Her türlü ticaretten daha büyük kazanç sağlıyorsun. Biliyor musun neden peki?

— Şey...

— Perukalar uzun süre dayanmaz. Eminim, bilmiyordun, ama bir peruka çok değil, olsa olsa iki üç yıl kullanılabilir. Şimdi yapılanlar son derece zayıf, çok çabuk bozuluyor. Peruka doğrudan kafa derisine tutturulduğu için, hemen altındaki doğal saçlar daha çabuk dökülüyor ve genelde daha iyi yapışması için bir iki yıl sonra değiştirilmesi gerekiyor. Varsayalım bir gün sen de takacaksın. İki yıl sonra baktın yıpranmış, o zaman, "İyi ya, yarından tezi yok, işyerine perukasız giderim ben de, yenisini almak çok pahalıya patlar çünkü," der misin hiç? Böyle bir şey söyleyeceğine inanır mısın, ha?

Başımı olumsuz anlamda salladım.

— Kuşkusuz, hayır.

— Tabii ki hayır. İnsan bir kere peruka takmaya başlayınca, artık ömür boyu takmaya mahkûm demektir. Ve işte bu yüzdendir ki, peruka yapanlar bunca çok para kazanıyor. Uyuşturucu satıcıları gibi, anlıyor musun? Birini uyuşturucuya alıştırdıklarında ömür boyu müşteri kazanmış oluyorlar. Bak, aklıma geldi: birdenbire sık siyah saçları çıkmaya başlayan bir kelden söz edildiğini duydun mu hiç? Oysa ki bugün, en gösterişlisinden bir peruka, beş yüz bin ile bir milyon yen arasında. Ve her iki yılda bir yenisini almak gerekiyor. Tuzlu, değil mi? Bir arabayı dört beş yıl kullanırsın ve eskisini verip yenisini alabilirsin. Perukaların ise çok kısa ömürlü olması bir yana, eskisini vermek de mümkün değil.

— Anlıyorum, dedim.

— Üstelik, perukacıların kendi güzellik enstitüleri var, müşteriler orada perukalarını yıkatabiliyor, kestirebiliyor ve başlarına takabiliyorlar. Sıradan bir berbere gitmek ve oturur oturmaz, perukasını şampuan yapan kıza uzatıp, "Şunu biraz keser misiniz, lütfen?" demek, ortalığı biraz karıştırır, sence de öyle değil mi? Başlı başına bu özel peruka bakım enstitüleri bile, hiç de fena para getirmiyor.

— Ne çok şey biliyorsun sen, dedim hayranlıkla.

Yanı başında oturan "bambu" sınıfından memur, kulak kesilmiş dinliyordu.

— Yaaa, bu işin içindeki herkesle çok iyi ilişkilerim var, çok da soru sorarım, diye sürdürdü sözlerini May Kasahara. Perukaları el emeğinin pahalı olmadığı Güneydoğu Asya ülkelerinde yaptırıyorlar. Saçları da oralardan satın alıyorlar. Tayland'da ya da Filipinler'de kadınlar, saçlarını kesip satarlar. Bu parayla kendilerine drahoma hazırladıkları da olur. Dünya, gerçekten garip bir yer, değil mi? Burada da öyle yaşlı beyefendiler var ki, saçları aslında Endonezyalı kadınlara ait...

Bu söz üzerine, "bambu" sınıfından memur da, ben de gözlerimizle vagonu taradık.

Önce araştırma fişleri ile dolmakalemleri almak için Şimbaşi'deki büroya uğradık. Bu şirketin iş dünyasında sağladığı gelir açısından ikinci sırada olduğunu söylemişti bana May, ama merkezi gösterişsiz sayılırdı; müşteriler utanıp sıkılmadan girebilsinler diye kapıya levha falan asılmamıştı. Bize verilen belgelerin konduğu kâğıt torbalarda da şirketin adı yazılı değildi. Bir iş talebi kâğıdına, adımı, adresimi, yaşımı, diplomalarımı yazıp "araştırma" bölümüne gittim. Neredeyse ürkütücü bir sessizlik egemendi. Kimse telefonda bağırmıyor; hiçbir çalışan, kolları sıvalı, bir bilgisayar klavyesiyle boğuşmuyordu. Herkes kusursuz takım elbisesi içindeydi ve sakin sakin işine dalmıştı. Çalışanlar arasında tek bir kel bulunmaması dikkatimi çekti; bir peruka imalatçısı için belki de bu çok olağandı. Belki de içlerinde şirketin perukalarını takmış olanlar vardı da hangileri olduğunu ben anlamıyordum. Ortamı böylesine bakımlı bir işyeri ömrümde görmemiştim.

Sonra, metroyla Ginza'ya gittik. Başlamadan önce biraz zamanımız olduğundan hamburger yemek için bir Dairy Queen'e girdik.

— Söylesene, Zemberekkuşu, dedi May, kel olsaydın peruka takar mıydın?

— Bilemeyeceğim. Yaşamımı zorlaştırmaktan hoşlanmam, bu yüzden eğer kel olsaydım öyle kalırdım herhalde.

— Hımm, bence böylesi daha iyi, dedi, dudağının kenarına bulaşan ketçabı silerken. Kel olmak, sanıldığı kadar korkunç bir şey değil. Bunca dert etmeye hiç gerek yok.

— Hımmm, yaptım ben de.

Sonra Wako binasının karşısındaki metro çıkışına yerleştik, tam üç saat boyunca gelip geçenden,

saçları seyrelmiş olanları saydık. Metro çıkışının yukarısına oturmuş, basamaklardan inenleri ve çıkanları görüyorduk ve kafalarına böyle yukarıdan bakmak, saçlarının durumu konusunda doğru yargıya varmamıza olanak sağlıyordu. May "çam" ya da "bambu" dediğinde hemen kâğıda işaretliyordum. Anlaşılan May bu işe çok alışıktı: bir kez bile ne duraksadı, ne de söylediğini düzeltmek zorunda kaldı. Sınıfı bana alçak sesle, çabucak söylüyordu. Ara sıra birkaç kel birden geçiyor, o zaman da bana hızla, "erikerikbambuçamçambambuerik" ya da bunun gibi başka bir şeyler sıralıyordu. Oldukça efendi görünüşlü ve göz alıcı bembeyaz saçları olan yaşlı bir bey, uzun süre bizi seyrettikten sonra gelip sordu:

— Merakımı bağışlayın gençler ama, burada ne yapıyorsunuz siz?

— Bir araştırma, diye karşılık verdim kısaca.

— Hangi konuda?

— Sosyolojik, dedim.

— Erikçamerik, dedi o zaman May, alçak sesle.

Yaşlı beyefendi bir süre daha bizi meraklı bakışlarla seyrettikten sonra omuz silkerek çekip gitti.

Caddenin karşı tarafında, Mitsukoshi'nin saati dörde geldiğinde, işi bırakıp kahve içmek için Dairy Queen'e döndük. Yorucu bir iş değildi, ama boyun ve omuz kaslarım inanılmaz derecede gerilmişti. Belki de kelleri gizlice saymanın yarattığı o anlaşılmaz utançtan kaynaklanıyordu bu. Bizi Şimbaşi'deki işyerine getiren metroda ne zaman saçları seyrelmiş birini görsem içimden, "erik, çam, bambu," diye yorum yapmaktan kendimi alamadım, ki bu da beni hiç memnun etmiyor, tam tersine ne zaman vazgeçmeye kalkışsam içimden bir güç beni devam etmeye zorluyordu. Araştırma fişlerimizi teslim edip karşılığında ücretimizi aldık. İş saatlerine ve işin içeriğine göre hiç de fena sayılmazdı. Makbuzu imzaladım, parayı cebime koydum ve May'la yine Şincuku'ya kadar aynı metroyla, sonra da Odakyu trenine binip döndük. İş çıkışı saatiydi. Uzun zamandır böyle kalabalık bir metroya binmememe rağmen en ufak bir özlem duymadığımı fark ettim.

— İş olarak hiç de fena sayılmaz, ha? diye yolda sordu May Kasahara. Hem kolay hem parası hiç de az değil.

— Evet, fena değil, diye karşılık verdim, ağzımdaki limonlu pastili emerken.

— Bir dahaki sefere de gelir misin? Haftada bir kez yapılabiliyor bu iş.

— Neden olmasın?

— Söylesene Zemberekkuşu, dedi May, bir an sustuktan sonra, aklına birden bir şey gelivermiş gibi. Sence insanların saçsız kalmaktan bunca korkması, yaşamın sonunu anımsattığı için olamaz mı? İnsan saçı dökülmeye başlayınca herhalde ömrünün yavaş yavaş tükendiği duygusuna kapılıyor. Ölüme ve son yıpranışa yöneliş başlıyor, ölüm geniş adımlarla yaklaşıyor.

Bir an düşündüm.

— Evet, kesin bu da vardır.

— Ben, dedi, ara sıra kendime, yavaş yavaş öldüğünü hissetmenin nasıl bir etki yarattığını sorarım.

Sorunun içeriğini pek kavrayamadığımdan kıvranıyor, bir yandan da fazla sarsılmamak için kayışa sımsıkı tutunuyordum, dönüp ona baktım:

— Yavaş yavaş ölmek derken ne demek istiyorsun, somut bir örnek verebilir misin?

— Şey, sözgelimi... Karanlık bir yere tek başına kapatılmak, yemeden içmeden, yavaş yavaş ölmek, anlıyor musun?

— Gerçekten de korkunç bir şey olmalı, böyle ölmek istemezdim hiç.

— Ama ben, bana öyle geliyor ki, yaşam bu işte. Belki de hepimiz bir yerlere tek başımıza kapatılmışız ve yavaş yavaş ölüyoruz.

Gülmeye başladım:

— Zaman zaman, yaşına göre inanılmaz karamsar düşüncelere kapılıyorsun, dedim, İngilizce *"pessimistic"* deyimini kullanarak.

— Pesi ne?

— *Pessimistic.* Olanların yalnızca karanlık tarafını görmek demek.

"Pessimistic," diye birkaç kez yineledi.

— Zemberekkuşu, dedi başını kaldırıp ve dosdoğru gözlerimin içine bakarak, yaşım henüz on altı, yaşamı pek iyi bilmiyorum ama bir şeyi kesinlikle söyleyebilirim: eğer ben karamsarsam, karamsar olmayan yetişkinler budala demektir.

10

Magic touch
Banyo küvetinde ölüm
Anı dağıtıcısı

Şimdi oturduğumuz eve, evlendikten iki yıl sonra taşındık. Koenci'de oturduğumuz apartman, bir yenileme programı yüzünden yıkılacağından taşınmamız gerekiyordu. Kullanışlı ve ucuz bir daire aramıştık, ama bütçemize uygun bir yer bulmak kolay değildi. Sonunda, dayım bize Setagaya'daki evinde oturmamızı önerdi. Orasını gençliğinde satın almış ve on yıl oturmuştu. Artık eski buluyor ve yerine daha kullanışlı bir şey yaptırmak için yıktırmak istiyordu, ama yapım izni konusunda çıkan sorunlar, istediği gibi bir ev yaptırmasını engelliyordu. O da yasaların biraz yumuşamasını bekliyordu, ancak ev boş olduğundan, ödemesi gereken vergi yüksekti. Öte yandan, burayı tanımadığı kişilere kiralarsa çıkarmakta güçlük çekeceğinden de korkuyordu. Bu yüzden, maliyeye karşı kendini haklı göstermek için evi bize ufak bir kira –eski dairemizinki kadar– karşılığında bırakması konusunda anlaşmaya varmıştık; buna karşılık biz de, üç ay önceden haber verir vermez çıkmayı taahhüt ediyorduk. Benim buna hiçbir itirazım yoktu. Vergiler açısından durumunu pek anlamıyordum, ama böylesine ucuz bir kirayla bir süre için de olsa evinde yaşamamıza izin verdiği için ona minnettardım. Ev, Odakyu İstasyonu'ndan oldukça uzakta, ama sakin bir mahalledeydi. Pek büyük sayılmazdı, ama bir bahçemiz de vardı. Her ne kadar bizim olmasa da, taşınır taşınmaz, sonunda kendimize ait bir yuvaya kavuştuğumuz duygusuna kapılmıştık.

Bu dayı, annemin küçük kardeşiydi ve huysuz biri değildi. Açık sözlü, oldukça geniş fikirliydi, pek konuşkan olmadığı için tanınması zor bir adamdı. Herhalde ailemin en çok yakınlık duyduğum üyesiydi. Tokyo Üniversitesi'nden çıkınca radyo sunucusu olmuş, ama on yıl sonra bırakıp –"bıkkınlıktan," diyordu– Ginza'da, gösterişsiz, küçük bir bar açmış, bu bar kısa zamanda özel kokteylleriyle ün kazanmış ve o kadar iyi iş yapmıştı ki, dayım birkaç yıl içinde başka yerler de açmıştı. Anlaşılan ticarette yetenekliydi, çünkü açtığı tüm barlar çok iyi iş yapıyordu. Ben lisedeyken bir gün ona, işinde bu derece başarılı olmak için ne yaptığını sormuştum. Ginza'daki bazı işyerlerinin, görünüşte rakiplerinden bir farkı olmadığı halde, neden ötekiler iflas ederken iyi çalıştığını anlayamıyordum bir türlü. Dayım cevap olarak, yana açtığı ellerini bana gösterip, *"Magic touch*[3] derler buna işte!," diye ciddi ciddi yanıt verdi, başka bir şey de söylemedi.

Kuşkusuz onda vardı bu *magic touch* yeteneği, ama aynı zamanda çevresine çok iyi elemanlar toplamayı da biliyordu. Onlara çok iyi davranıyor, yüksek ücretler ödüyor ve onlar da buna karşılık, beğenip takdir ettikleri bir işverenin yanında çalışmaktan zevk alıyorlardı.

— Zahmetine değecek insanlara hiç duraksamadan yatırım yapmalı ve şans tanımalısın, demişti bana bir gün. Parayı, kayba ya da kazanca pek aldırış etmeden satın alınacak şeylere harcamak, enerjiyi de paranın satın alamayacağı şeylere saklamak, en iyisidir.

Geç evlenmişti, ancak kırkını aşmışken, mali başarısını sağlama aldıktan sonra yuva kurmuştu. Kendinden üç dört yaş küçük, kendisi gibi servet sahibi dul bir kadınla evlenmişti. Dayım onunla

nasıl tanıştığını hiç anlatmamıştı ve benim de en ufak bir fikrim yoktu, ama görünüşe göre, ağırbaşlı ve terbiyeli bir kadındı. Çocukları olmadı. Anlaşılan kadının önceki evliliğinden de çocuğu yoktu. Belki de bu yüzden ayrılmıştı ilk eşinden. Bu durumda dayım, kırk beş yaşında, kendini para kazanmak için çalışıp çabalamaya gerek duymayacak bir durumda bulmuştu. Barlarının sağladığı kazançtan başka, kiraya verdiği daire ve evlerden de geliri vardı. Birtakım yatırımlarından gelen faizler de cabası. Ticaret yaptığı için, herkesin "ciddi" mesleklerde geçindiği ailemizde, ona bir başka gözle bakılırdı, zaten o da aileyle hiçbir zaman fazla içlidışlı olmamıştı. Ne var ki benimle, tek yeğeniyle her zaman yakından ilgilenmişti, özellikle de üniversiteye girdiğim yıl, annemin ölümünden sonra. Babamla olan ilişkilerim, onun yeniden evlenmesinin ardından, bozulmuştu ve ben Tokyo'da beş parasız bir üniversite öğrencisi yaşamı sürerken dayım bana Ginza'da sahip olduğu çeşitli işletmelerin kapılarını açmıştı; oralara gider, para vermeden yiyip içebilirdim. Dayım ile yengem, bağımsız bir evle uğraşmayı fazla karmaşık bulduklari için, Azabu Tepeleri'ne yakın bir dairede oturuyorlardı. Lükse düşkün değillerdi, tek merakları, eski otomobilleri satın alıp koleksiyon yapmaktı; garajlarında her zaman, ikisi de neredeyse antika denebilecek ama karoserleri, fabrikadan yeni çıkmış gibi pırıl pırıl, çok bakımlı, eski bir Jaguar ile bir Alfa Romeo bulunurdu.

Dayım bana telefon edince zihnimi kurcalayan bir konuda, May Kasahara'nın ailesi konusunda ona sorular sordum.

— Kasahara mı dedin? Bir an düşündü. Bu isim bana hiçbir şey çağrıştırmıyor. Ama biliyorsun, ben o evde oturduğum sıralar bekârdım ve komşularımla pek görüşmezdim.

— Kasaharaların evinin arkasında, sokağın karşısında boş bir ev var, dedim. Bir zamanlar Miyavakiler otururmuş, ama şimdi pencerelerine tahtalar çakılı.

— Miyavaki'yi tanırdım, dedi dayım. Tokyo'da birkaç restoranı vardı, bir tanesi de Ginza'daydı. Birkaç kez konuşmuştuk, işlerden söz etmiştik. Doğruyu söylemek gerekirse, restoranı iyi iş yapıyor sayılmazdı, ama hali vakti yerindeydi ve sanırım daha da iyiye gidiyordu. Miyavaki, sevimli bir adamdı ama şımarık bir çocuk gibiydi, anlıyor musun, ömründe hiç yorulmamış ya da yorulmak istemeyen, her bakımdan yılların hiç etkilemediği türden bir insan. Bilmiyorum, kimin öğütlerine uyarak hisse senetleri almış, tehlikeli bir alana yatırım yapmış ve sonunda iflas etmiş, her şeyini satmak zorunda kalmıştı: evini, toprağını, restoranlarını, hepsini. Tam da başka bir işe girişmek için evini ipotek edeceği sırada pat, her şeyi yitirdi. Yanlış anımsamıyorsam, neredeyse evlenme çağına gelmiş iki de kızı vardı.

— O zamandan beri kimse gelip oturmadı mı o evde?

— Hâlâ boş mu orası? Şu işe bak! Belki de ipotek yüzünden birtakım terslikler çıkmıştır da mülkiyet hakkı engellenmiştir. Ne olursa olsun, ucuz bile olsa, o evi satın almak doğru değil.

— Hah, pahalı olmasa bile, benim gücümü aşar elbette, dedim gülerek. Ama neden öyle söylüyorsun?

— Şimdi senin oturduğun evi alırken bir araştırma yapmıştım da o sırada çok garip şeyler

duymuştum.

— Yani hortlak hikâyeleri filan mı demek istiyorsun?

— Orasını bilmem, ama o ev pek tekin bir yer değil. Savaşın sonuna kadar, oldukça tanınmış bir asker oturuyormuş, bir albay, kara ordusunda seçkin bir subaymış ve komutasındaki birlikler tüm savaş boyunca Kuzey Çin'deki çatışmalarda yer almış. Bir sürü madalya kazanmış ama aynı zamanda, söylentilere bakılırsa, emrindeki askerler tüyler ürpertici şeyler yapmışlar. Yaklaşık beş yüz savaş esirini bir defada kurşuna dizmiş, on binlerce köylüyü çalışma kamplarında toplamışlar, yarısından çoğu ölmüş. Doğru mu bilmem ama, sadece kulağıma gelen şeyler bunlar. Albay, savaş sona ermeden az önce Japonya'ya geri çağrılmış ve ülke teslim olduğu sırada Tokyo'daymış. Savaş suçlusu olarak hüküm giyeceğinden korkmuş; mahkemeye çıkıp işlediği cinayetlerin ortaya dökülmesini de, asılmayı da istemiyordu kuşkusuz. İşler buraya gelmeden intihar etmeyi tercih etmiş. Bu yüzden işgal ordusundan bir cipin kapısının önünde durduğunu ve içinden Amerikalı bir erin indiğini gördüğü gün, bir saniye bile duraksamamış. Tabancayı çektiği gibi saksıyı patlatmış. Aslında harakiri yapmayı yeğlermiş elbet, ama zaman bulamamış. Tabancayla daha çabuk olur, demiş herhalde. Bunun üzerine karısı da onu örnek alarak kendini mutfakta asmış. Bilmediği, Amerikan erinin, sadece, sevgilisinin evini arayan sıradan bir piyade olduğuymuş. Yolunu şaşırınca adres sormak için durmuş. Benden iyi bilirsin ki, bu mahalleyi bilmeyen birinin, gideceği yeri bulması hiç de kolay değildir. Neyse, ölmek için uygun zamana karar vermek de, kimse için kolay bir şey değil.

— Kuşkusuz.

— Bunun üzerine, ev bir süre boş kaldıktan sonra bir sinema oyuncusu tarafından satın alındı. Adı sana bir şey söylemez, pek tanınmış bir kadın değildi ve zaten bu öykünün üzerinden de yıllar geçti. Bu kadın orada on yıl kadar oturdu. Bekârdı ve iki hizmetçisiyle yaşıyordu. Ama oraya yerleştikten birkaç yıl sonra, gözlerine bir hastalık geldi, bulanık görmeye başladı, artık en yakınındaki nesneleri bile zar zor görebiliyordu. Mesleği gereği, çalışırken gözlük takmaya da yanaşmıyordu. O dönemde göze lens takmak, bugünkü gibi geliştirilmemişti, pek kullanılmıyordu. Bu yüzden o da, her şeyden önce bulunduğu film setini iyice inceler, onu dekorun tüm öğelerinden kaç adım ayırdığını iyice belleyip sahnelerini öyle oynarmış. Dizi filmlerde oynadığı için, böylece işin üstesinden gelebiliyormuş. O zamanlarda insanların acelesi yoktu ki. Ama günün birinde, durumdan haberi olmayan genç bir kameraman, oyuncu kadın, her zamanki gibi, her şeyin bıraktığı yerde olduğunu kontrol edip locasına döndükten sonra, setteki kimi şeylerin yerini değiştirmiş. Kadın da sahnede çekimdeyken ayakları ona buna takılmış, düşmüş, bir daha hiç yürüyememiş. Üstelik, bu kazadan sonra, gözleri de görme yetisini hızla yitirmeye başlamış. Bu, onun adına büyük bir talihsizlikmiş çünkü kendisi hâlâ genç ve güzelmiş, ama oyunculuk mesleğine nokta koymak zorunda kalmış. Gün boyu, yıkılmış bir durumda, boş boş evinde oturuyormuş. Bu sırada, çok güvendiği ve vekâletini verdiği hizmetçilerden biri, tüm parasını çalıp bir adamla kaçmış. Her şeyi almış, bankadaki tasarruf hesabını boşalttığı gibi hisse senetlerini de götürmüş. Berbat bir hikâye. Peki sence ne yapmış bu kadın?

— Başlangıcına bakılırsa, hikâyenin sonu pek iç açıcı değil herhalde.

— Evet, kafasını banyo küvetine sokarak intihar etmiş. Ve şu kadarını söyleyeyim ki, bu yoldan canına kıymayı başarması için insanın olağanüstü bir irade gücü olmalı.

— Gerçekten de, pek iç açıcı değilmiş.

— Doğru söylüyorsun. Bir süre sonra, Bay Miyavaki orayı satın aldı. Çevresi iyiydi, arazi de yüksek, geniş ve güneşliydi; ama orada olup biten tüm uğursuz olayları bildiğinden, Miyavaki bir önlem olarak evi tümüyle yıktırıp yenisini yaptırdı. Hatta büyü bozucular bile getirtti. Anlaşılan o ki, bu da işe yaramadı. Hayır, görüyorsun ki, orada yaşamak kimseye iyi gelmiyor. Böyle yerler vardır zaten. Bak, o evi bana bedava verseler istemem.

Köşedeki süpermarketten alışveriş yaptıktan sonra, akşam yemeği için gerekenleri hazırladım. Sonra çamaşırı astım, kendime kahve yaptım. Sakin bir gündü, telefon bir kez bile çalmadı. Bir kitap alıp kanepeye uzandım. Okurken kimse beni rahatsız etmedi; ara sıra, zemberekkuşu bahçeden sesleniyordu. Bunun dışında hiç gürültü yoktu.

Saat dörde doğru kapı çaldı. Postacıydı. "Taahhütlü bir mektup," diyerek bana kalın bir zarf uzattı. Alındıyı imzaladım, mektubu aldım. Kabartma kâğıttan lüks bir zarfin üstüne adım ve adresim, siyah mürekkeple ve güzel bir yazıyla, özenle yazılmıştı. Arkasını çevirip gönderenin adına baktım: Hiroşima'dan Tokutaro Mamiya adında biri. Bu isim, bana hiçbir şey ifade etmiyordu. Zarfin üzerindeki yazıların modası geçmiş zarafetine bakılırsa, bu Bay Mamiya epey ileri yaşta olmalıydı. Kanepeye oturdum, zarfi makasla açtım. Mektup, fırçayla yazılmıştı, eski usulde, geleneksel bir Japon kâğıdına; Japon sanatlarında uzman olduğu anlaşılan birinin işlek yazısıyla, ama ben bu tür eğitim almadığım için okuması inanılmaz derecede zor geldi. Cümle kuruluşu da son derece tumturaklıydı, ama dikkatle ve yavaş yavaş okuyarak mektubun içeriğini sonunda kavrayabildim: Bay Honda, – eskiden Kumiko'yla gittiğimiz falcı– iki hafta önce, Meguro'daki evinde bir kalp krizine yenik düşmüş. Acı çekmemiş, ölümü ani olmuş. Yalnız yaşıyormuş, sabahleyin hizmetçisi onu, mangalın üstündeki masaya yığılmış olarak bulmuş. Bay Mamiya savaş sırasında kara ordusunda teğmen olarak Mançurya'da bulunmuşmuş ve savaş boyunca Onbaşı Honda'nın yanı başında canını tehlikeye atmışmış. Ve şimdi Oyişi Honda öldüğüne göre, kendisi, müteveffanın son istekleri ve bu yöndeki oldukça ayrıntılı talimatı uyarınca, ondan kalan yadigârları dağıtmak görevini üstleniyormuş. "Bay Honda ölümünün yaklaştığını anlamış gibi, son derece ayrıntılı bir gizli vasiyetname bırakmış ve Bay Toru Okada, eğer ondan bir yadigârı kabul ederse son derece mutlu olacağını belirtmiştir. İşi başından aşkın bir kişi olduğunuza kuşkum yok ama, müteveffa Bay Honda'nın silah arkadaşı olarak, müteveffanın anısına bu mütevazı yadigârı kabul etmek lütfunda bulunursanız beni çok mutlu edersiniz," diyen mektup, sonunda Bay Mamiya'nın Tokyo'daki adresini de veriyordu. Bundan, Tokyo'ya geldiğinde, akrabasının yanında kaldığı sonucunu çıkardım.

Cevabımı mutfak masasında kaleme aldım. Bir karta birkaç sözcük yazmak istemiştim, ama dolmakalemi elime alınca uygun cümleleri bulmam biraz uzun sürdü.

Yaşadığı sürece Bay Honda'ya gönül borcu duymuşumdur ve onun artık bu dünyadan ayrıldığını düşününce, zihnimde ondan bazı anılar canlandı. Aramızda büyük bir yaş farkı vardı ve kendisini ancak bir yıl boyunca ziyaret edebildim, ama onda olan bir şey beni derinden etkiliyordu. Açık konuşmak gerekirse, size şunu belirtmeliyim ki, bana herhangi bir miras bırakacağını hiç mi hiç ummazdım. Ondan bir yadigâr alacak niteliğe sahip olup olmadığımı bilmiyorum. Ama mademki müteveffanın arzusu böyleydi, elbette kabul edeceğim. Buluşmamız

için sizce en uygun zamanı bana bildirirseniz minnettar olurum.

Yazdığım kartı yakındaki bir posta kutusuna attım.

Ölmek / yüzeyde kalmanın tek çaresi / Nomonhan, diye kendi kendime homurdandım.

Kumiko saat onda döndü. Saat altıda telefon edip bu akşam da geç kalacağını, yemeğe beklemememi, dışarıda bir şeyler yiyeceğini söylemişti. Ben de basit bir yemek hazırlayıp tek başıma yedim, sonra biraz okudum. Kumiko döndüğünde canının bira istediğini söyleyince bir kutu birayı paylaştık. Mutfak masasına oturmuş, çenesi ellerinde, bana tek hecelerle yanıt veriyordu. Aklı başka yerde gibiydi.

— Ya, zavallı Bay Honda ölmüş demek? dedi içini çekerek, ben haberi verdiğimde. Ne yapalım, artık pek genç sayılmazdı zaten, kulakları da hiç duymuyordu.

Bana bir yadigâr bıraktığını söylediğimdeyse karım çok, ama çok şaşırdı.

— Bir yadigâr bırakmış ha, sana mı?

— Evet, bunu neden yaptığı konusunda en ufak bir fikrim yok.

Kumiko, kaşlarını çatıp biraz düşündü.

— Belki de senden hoşlanmıştı.

— Ama onunla hiç doğru dürüst bir görüşmemiz olmadı ki, dedim. Ben, onunla hemen hemen hiç konuşmuyordum. Zaten kulağı hiç duymuyordu. Ayda topu topu bir kez gidiyorduk ve bize söyleyeceklerini dinliyordum, hepsi bu kadar. Genelde bunlar savaş öyküleri, Nomonhan anıları, el bombasını atınca havaya uçurduğu tanklar filan gibi şeylerdi.

— Hiç bana sorma, dedi Kumiko. Sende bir şeyden hoşlanmış olduğu kesin. Zaten ben de onun düşünce tarzını hiçbir zaman kavrayamamıştım.

Gene sessizliğe gömüldü, beni huzursuz eden bir sessizliğe. Duvarda asılı takvime bir göz attım: henüz âdet görme zamanı değildi. Belki de işyerinde sorun çıkmıştı.

— Şu sırada işlerin çok mu? diye sordum.

— Biraz, diye karşılık verdi Kumiko, birasından bir yudum aldıktan sonra, bakışları kutuya dikilmişti. Böyle geç döndüğüm için bağışla beni, diye de hafif kışkırtıcı bir sesle ekledi. Basında, hep, insanın başkalarından çok işi olduğu zamanlar olur, bilirsin. Her zaman böyle olmuyor, değil mi? Üstelik bana, fazla çalışma saati de yüklemiyorlar, evli olduğum için özenli davranıyorlar.

Başımı salladım:

— İş bu, elden ne gelir, geç bittiği de olur. Önemi yok. Sadece çok yoruluyorsun diye kaygılanıyordum.

Uzun süre duşta kaldı. Bu arada ben de, bira içerken, onun getirdiği dergiyi karıştırıyordum.

Elimi rasgele pantolon cebime daldırınca, o günkü kazancımı buldum. Parayı zarfından bile çıkarmamıştım. Ve bu işi yaptığımdan Kumiko'ya söz etmemiştim. Ondan herhangi bir şey gizlemeye niyetim yoktu, sadece bu konuyu ona açmak olanağını es geçmiştim. Zaman geçtikçe de bunu yapmak zorlaşıyordu. Aslında, ona şöyle demem yeterliydi: "Ha, aklıma geldi, mahallede oturan biraz uçukça, on altı yaşında bir kızla tanıştım ve onunla birlikte bir perukacı için anket yapmaya çıktım, ücreti beklediğimden de yüksekmiş" ve işte hepsi bu. Olay bu kadarla kalacaktı. Ama belki de kalmazdı: Kumiko, May Kasahara konusunda daha başka şeyler de öğrenmek isterdi. On altı yaşında bir kızla tanışmam karımın canını sıkabilirdi. O zaman da ona May konusunda her şeyi anlatmam gerekecekti: nasıl biri olduğunu, onunla nerede ve nasıl tanıştığımı. Olayları sırasıyla açıklamakta pek usta değilimdir.

Parayı cüzdanıma koydum, zarfını da dürüp çöp sepetine attım. İşte sırlar böyle oluşturuluyor, yavaş yavaş, dedim kendime. Bu karşılaşmayı Kumiko'dan bilinçli olarak gizlemek niyetinde değildim, bunun hiç önemi yoktu, anlatmam ya da anlatmamam, hiçbir sonuç yaratmayacaktı. Başlangıçta küçük, berrak bir dere gibi akan bu öykü, başlangıçtaki niyetim ne olursa olsun, sonradan esrarın donukluğuna bürünmüştü. Girit Kano konusu da böyleydi. Kumiko'ya, Malta Kano'nun kardeşinin eve geldiğini söylemiştim. "Dosdoğru altmışlı yıllardan çıkmış gibi bir havası var, ablasıyla ikisinin araştırmaları için su almaya gelmiş," demiştim. Ama anlattığı saçma sapan şeylerden söz etmemiştim, tam anlatısının ortasında birdenbire kayıplara karışmasından da. Çünkü tüm bunlar bana fazla saçma ve ayrıntılarıyla anlatılması olanaksız görünmüştü. Öte yandan belki Kumiko da, Girit Kano'nun, işini bitirdikten sonra uzun süre benimle kalıp oldukça kişisel şeylerini anlattığını öğrenmekten hoşlanmayacaktı. Ne de olsa, bu benim küçük sırrımdı.

Ya Kumiko'nun da böyle, bana anlatmaktan kaçındığı sırları varsa? Eğer varsa, bundan dolayı onu kınayamazdım. Adam sen de, kimin küçük sırları yok ki? Ama eğer öyleyse, dedim içimden, bir şeyleri kendime saklama eğilimi bende, Kumiko'da olduğundan daha fazla. Kumiko, içi dışı bir, düşündüklerini çekinmeden ortaya döken türden biri. Yüksek sesle düşünen türden. Bense, hayır. Biraz kaygılanmış halde banyoya gittim. Kapı açık kalmıştı, karımı arkadan görüyordum. Mavi bir pijama giymişti ve aynanın karşısında ayakta, saçlarını kuruluyordu.

— Biliyor musun, işim konusunda, dedim, düşündüm, kendimce. Arkadaşlara sordum. Girişimlerde bulundum. İş yok değil. Yeniden çalışmak istersem, istediğim zaman yapabilirim bunu. Karar verirsem, yarın bile. Ama henüz tam karar vermiş değilim. Ne zaman çalışacağıma böyle karar vermek istemekte haklı mıyım değil miyim, bilmiyorum.

— İşte bu yüzden sana hep diyorum, istediğini yap, diye karşılık verdi Kumiko, aynadan bana bakarak. Hemen bir karar vermek zorunda değilsin. Eğer parasal yönünü düşünüyorsan, kaygılanmana hiç gerek yok. Ama eğer çalışmamak moralini bozuyorsa, ben işteyken evle ilgilenmek sana ağır geliyorsa, bu arada geçici bir iş bulursun olur biter. Benim açımdan, bu çözümlerden hangisini seçersen seç, hiçbir şey değişmez.

— Er veya geç bir iş bulacağım ortada, ömrümü hiçbir şey yapmadan geçirecek değilim. Ama açıkçası, şu sırada pek karar vermiş de değilim. İşten ayrıldıktan sonra, biraz da düşüncesizce, o çevrede iyi kötü tanıdıklarım olduğundan, yine hukuk alanında bir şeyler bulacağımı söylüyordum kendime. Ama şimdi, bu hevesim geçti. Zamanla hukuka olan ilgim de azalıyor. Bu iş bana göre değilmiş gibi geliyor.

Karım hâlâ aynadan bana bakıyordu.

— Yalnız, bana hukuk yerine ne yapmak istediğimi soracak olurlarsa –ki işte püf noktası burası– yapmak istediğim özel bir şey yok. Bana, "Hadi, işbaşına," derlerse, kendimi gene bu işe koyulabilir gibi görüyorum, ama şunu değil de bunu yapmaya hiç istekli değilim. İşte sorunum da bu: hiç özel bir isteğim yok bu konuda.

— Dinle, dedi karım havluyu bırakıp bana dönerek, eğer hukuku sevmiyorsan seni bu alanda çalışmaya zorlayan yok. Baronun sınavına girmeyi unutabilirsin. Ve yeniden iş bulmak için acele etmene hiç gerek olmadığından, şimdilik kafanda hiçbir istek yok madem, ortaya çıkana kadar bekle. Böylesi işine gelir mi?

Başımı salladım:

— Sadece sana neler hissettiğimi anlatmak istemiştim.

— Hımmm, yaptı.

Mutfağa gittim, bardakları yıkadım. Kumiko banyodan çıktı ve mutfak masasının başına geçip oturdu.

— Biliyor musun, aslında bugün öğleden sonra ağabeyim bana telefon etti, dedi.

— Ya?

— Seçimlere girecekmiş. Hatta karar verdiğine göre, şimdiden bu iş, olmuş sayılıyormuş.

— Seçimlere mi? dedim. Sonra şaşkınlıktan bir an dilim tutuldu. ... Milletvekili olarak mı?

— Tastamam öyle. Niigata'daki amcam ona, kendi seçim bölgesinden yedek aday olmak ister mi, diye sormuş.

— Ama amcanın yerine, oğullarından biri geçmeyecek miydi? Dentsu şirketinin ya da öyle bir yerin müdürü olan amcaoğlun, istifa edip seçimlere katılmak için Niigata'ya dönmeyecek miydi?

Kumiko bir pamukla kulaklarını temizlemeye girişti.

— Evet, önce öyle kararlaştırılmıştı, ama sonradan kuzenim istememiş. Karısı ile çocukları Tokyo'da, iyi de bir işi var, milletvekili olmak için Niigata'ya dönmek istememiş. Esas nedeni, karısının onun seçimlere katılmasını istememesi. Özet olarak, yuvasını hırsı uğruna feda etmekten çekinmiş.

Kumiko'nun babasının ağabeyi, Niigata'dan meclise dört beş kez üye seçilmişti. Politikanın ağır bir topu olduğu söylenemezdi, ama ne de olsa parlak hizmetler görmüştü ve hatta bir kez hükûmette küçük bir göreve bile seçilmişti. Ne var ki, artık yaşlanmıştı ve kalbinden hastaydı; bir daha seçimlere katılmak zor geldiğinden yerine birini bulması gerekiyordu. İki oğlundan büyüğü politikayla hiç ilgilenmemişti, bu yüzden o da ister istemez küçük oğluna dönmüştü.

— Seçim bölgesinde, ağabeyimin aday olmasını mutlaka istiyorlar, çünkü genç, akıllı, enerjik biri gerek. Görevinde uzun süre kalabilecek ve merkezde de gerçek bir güç oluşturabilecek biri. Ağabeyim bu iş için biçilmiş kaftan: ünlü, gençlerin oylarını toplayabilir ve güçlü bir yerel siyasal örgüt tarafından desteklenecek. Tokyo'da yaşamayı sürdürebilecek, bu kimseyi tedirgin etmeyecek, sadece seçimler için Niigata'ya gitmesi yeterli olacak.

Noboru Vataya'yı milletvekili olarak hayal etmekte zorlanıyordum.

— Peki ya sen, sen ne düşünüyorsun bu konuda? diye sordum.

— Ah, onun ne yaptığı beni ilgilendirmiyor. İster milletvekili olsun, isterse kozmonot, umurumda değil.

— İyi ama o halde, neden sana telefon ediyor, salt bu konudaki görüşünü sormak için mi?

— Hiç de değil, dedi sertçe, benim görüşümü sormadı ki, sadece ailesinin bir üyesi olarak tasarıları konusunda ben de bilgi sahibi olayım diye aramış beni.

— Püff, yaptım. Ama boşanmış ve yalnız yaşıyor olması, adaylığına engel değil mi?

— Bilmiyorum. Politikadan da, seçimlerden de hiç anlamam, zaten beni ilgilendirmiyor. Kesin olan bir şey varsa, yeniden evlenmeyeceği. Zaten hiç evlenmemesi gerekirdi, ona göre değildi bu, onun aradığı şey başka. Senin ya da benim isteyebileceğimizden bambaşka bir şey. Biliyorum.

— Öyle mi? dedim.

Kumiko pamuk parçacıklarını kâğıt mendile sarıp sepete attı. Sonra başını kaldırıp gözlerini yüzüme dikti.

— Bir gün, uzun zaman önce, onu mastürbasyon yaparken yakaladım. Kimse yok sanarak odasının kapısını açtım, oradaydı, şey yapıyordu...

— Herkes yapar bunu...

— Ama söz konusu bu değil, diye içini çekti Kumiko. Ablamın ölümünden üç yıl sonraydı. Üniversitede öğrenciydi, bense henüz ilkokuldaydım. Annem, ölen ablamın eşyasını saklamalı mı, saklamamalı mı, diye düşünüyordu, sonunda, belki ben kullanırım diye bir kenara koydu. Hepsini, karton kutular içinde, bir dolabın dibine yerleştirmişti. Ağabeyim de bunları çıkarmış, koklayarak mastürbasyon yapıyordu.

Sesimi çıkarmadım.

— O zaman küçük bir kızdım. Seks hakkında hiçbir şey bilmiyordum ve ağabeyimin ne yaptığını da pek anlamamıştım. Ama yaptığının sapıklık olduğunu, kimsenin görmemesi gerektiğini seziyordum. Ve bir de, gözümün gördüğünden daha derin bir anlamı olduğunu.

Kumiko bunları söylerken sakin sakin başını sallıyordu.

— Noboru Vataya seni gördü mü?

— Kör değil ya!..

Başımı salladım.

— Ya o giysiler, ne oldu sonunda? Büyüyünce giydin mi onları?

— Asla!

— Ablanı çok mu severdi?

— Bilemiyorum, dedi Kumiko. Hatta ona cinsel bir ilgi duyup duymadığını bile bilmiyorum, ama kesinlikle bir şey vardı, bir türlü üzerinden atamadığı bir şey. Bunun içindir ki, hiç evlenmemeliydi diyorum işte.

Bundan sonra Kumiko uzun süre sessizliğini korudu. Ben de bir şey söylemiyordum.

— O yönden, anlıyor musun, derin ruhsal sorunları var. Gerçi hepimizin vardır, önemli ya da önemsiz derecede, ama onun sorunu senin ya da benim olabilecek sorunlardan farklı. Çok daha ciddi. Sonra da, ne olursa olsun, asla kimseye bu yarasını, bu zayıf noktasını açmaz. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Seçimlere aday olması bu yüzden beni kaygılandırıyor.

— Kaygılanacak ne var ki bunda?

— Ben de bilmiyorum. Bir şey işte... Yorgunum, düşünemez oldum artık. Hadi gidip yatalım.

Dişlerimi fırçalarken, aynada yüzüme baktım. İşi bırakalı ve dış dünyayla ilişkimi keseli üç ay oluyordu. Süpermarkete ve bir de mahallenin yüzme havuzuna gidip gelmekle yetiniyordum. Ginza'daki Wako binasının önü ve Şinagava'daki otel bir yana bırakılacak olursa, üç aydır gittiğim evden en uzaktaki nokta, istasyonun yanındaki kuru temizlemeciydi. Bu üç ay içinde karımın, Malta ile Girit Kano'nun ve May Kasahara'nın dışında hemen hemen hiç kimseyi görmemiştim. Gerçekten daracık bir dünyada yaşıyordum. Ama bana öyle geliyordu ki, içinde yaşadığım dünya ne denli daralır ve durgunlaşırsa, o denli de garipleşiyor ve ilginç kişilerle doluyordu. Karanlığa sinmiş, yavaşlamamı, durmamı bekliyorlarmış gibi. Ve zemberekkuşunun bahçeme gelip zembereği her kuruşunda, dünya daha derin bir karmaşa içine düşüyordu.

Ağzımı çalkaladım, bir kez daha aynada kendime baktım.

Görüntümü bulamıyorum, dedim kendime. Otuz yaşındaydım, olduğum yere çakılmıştım, hiçbir görüntüm yoktu.

Odamıza girdiğimde, Kumiko uyumuştu bile.

11

Teğmen Mamiya sahneye giriyor
Ilık çamurdan çıkan
Parfüm

Üç gün sonra, Tokutaro Mamiya bana telefon etti. Saat sabahın yedi buçuğuydu, karımla kahvaltı ediyordum.

— Bu kadar erken saatte aradığım için çok, çok özür dilerim, umarım uykudan uyandırmamışımdır, diye üzgün bir sesle söze başladı Bay Mamiya.

Ona, her gün saat altıda kalktığımı ve hiçbir sorun olmadığını söyledim. Gönderdiğim kart için bana teşekkür etti, işe gitmeden önce mutlaka benimle görüşmek istediğini açıkladı ve örneğin, öğle tatilim sırasında onunla buluşacak zamanı bulursam bana son derece minnettar kalacağını da ekledi. Çünkü eğer mümkünse, akşam, hızlı trenle Hiroşima'ya dönmeyi arzu ediyormuş. Aslında niyeti Tokyo'da biraz daha kalmakmış, ama önemli bir işi çıktığından hemen bu akşam dönmeliymiş.

Ona, şu sırada çalışmadığım için, onunla, kendisi için uygun bir saatte, hatta isterse hemen bu sabah buluşabileceğimi söyledim.

— Ama herhalde gün içinde planladığınız bir şey vardır? diye hep aynı nezaketle sordu.

Özellikle yapmam gereken bir şey olmadığı karşılığını verdim.

— Öyleyse, bu sabah saat onda sizi ziyaret edebilir miyim?

— Çok uygun olur.

— O halde yakında görüşmek üzere, diyerek kapadı telefonu.

O zaman, istasyondan bana nasıl geleceğini tarif etmeyi unuttuğum aklıma geldi. Aman, zarar yok, dedim kendime, ne de olsa adresi biliyor, bir yolunu bulup gelebilir nasılsa.

— Kimdi o? diye sordu Kumiko.

— Biliyorsun, bana Bay Honda'nın yadigârını getirecek olan kişi işte. Bu sabah onu bana getirmek için özellikle geliyor buraya.

— İyi ya... dedi Kumiko, sonra bir yudum kahve içti, kızarmış ekmeğine yağ sürdü. Şaşılacak derecede nazik biri gibi geldi bana bu adam.

— Hem de nasıl.

— Baksana, belki de cenaze töreni için Bay Honda'nın evine ödağacı göndermemiz gerekirdi,

değil mi?

— Evet, haklısın. Bu konuyu Bay Mamiya'ya danışırım.

Kumiko, çıkmadan bana yaklaşıp, elbisesinin arkasındaki fermuarı çekmemi istedi. Biraz zorlandım, çünkü giysi çok sıkı oturmuştu bedenine. Kulaklarının arkasından nefis bir koku yayılıyordu. Bir yaz sabahı kokusu.

— Parfümünü mü değiştirdin sen? diye sordum.

Cevap vermek yerine, saatine bir göz attı, eliyle saçlarını düzeltti.

— Hadi bakalım, gitmem gerek şimdi, diyerek masanın üstünden çantasını aldı.

Kumiko'ya çalışma odası işlevi gören dört buçuk hasırlık odayı toplarken, kâğıt sepetindeki, daktiloyla yazılmış karalama kâğıtlarının arasından görünen sarı bir kurdeleye takıldı gözüm. Kurdele canlı, koyu sarı rengi yüzünden dikkatimi çekmişti. Kıvır kıvırdı, çiçek taçyaprakları gibi. Onu alırken sepette bir de Matsuya mağazalarının armağanlarının sarıldığı türden ambalaj kâğıdını buldum. İçinde de bir Christian Dior kutusu. Kutuyu açtım: içinde şişe biçiminde bir boşluk vardı. Zaten kutuyu sadece görmek bile, içine lüks bir nesne konduğunu anlamaya yetiyordu. Aldım, banyoya gittim, Kumiko'nun makyaj kutusunu açtım. İçinde, yepyeni bir Christian Dior parfüm şişesi buldum, armağan kutusundaki boşluğa tıpatıp uyuyordu. Yaldızlı kapağı açtım: bu sabah Kumiko'nun sürdüğü kokuydu.

Kanepeye oturdum ve kahvemin kalanını içerken düşüncelerime çekidüzen vermeye çalıştım.

Hiç kuşkusuz bir armağandı bu, üstelik de oldukça pahalı. Eğer bu parfümü armağan eden bir erkekse, onunla epeyce sıkıfıkı olmalıydı. Bir erkek bir kadına –üstelik evli bir kadına– oldukça içlidışlı bir ilişkisi olmadan, parfüm armağan etmezdi. Ya veren bir kadınsa... Ama bir kadın başka bir kadına parfüm armağan eder miydi? Pek bilemiyordum. Bildiğim bir şey varsa o da, Kumiko'nun şu sırada armağan verilecek özel bir durumu olmadığıydı. Doğum günü mayıstaydı, evlenme yıldönümümüz de öyle. Belki de bu parfümü kendisi için satın almış ve armağan paketi istemişti? Ama niçin?

İçimi çektim ve tavana baktım.

Bu soruyu ona doğrudan sormalı mıydım acaba? "Bu parfümü sana kim verdi?" Belki de bana, "Ha, o mu, büroda çalışan kızlardan biri verdi. Onun kişisel bir işini yapmıştım, ve o da... Neyse şimdi sana anlatması uzun sürer, ama diyelim ki, başı dertte olduğu bir sırada ona yardım etmiştim ve o da teşekkür olarak bana bu armağanı verdi. Güzel kokuyor, değil mi? Pahalı bir şey, biliyor musun?" gibi bir yanıt verirdi.

Tamam, mantıklı bir şeydi bu. Bir daha sözü edilmezdi. O zaman neden ille de bu soruyu sormam gerekecekti ki? Niçin benim için bir sorun olacaktı ki?

Ama bir şey zihnimi kurcalamayı sürdürüyordu. Kumiko bana bu armağandan hiç söz etmemişti. Dün, eve döner dönmez, dosdoğru çalışma odasına gitmiş, orada, kurdeleyi çözmüş, paketi yırtmış, kutuyu açmış, parfüm şişesini alıp kalanını kâğıt sepetine atmış, sonra da gidip şişeyi banyoya koymuştu. Tüm bunları yapacak zamanı bulmuştu madem, o halde bana, "Bak, çalışma arkadaşlarımdan bir kız bana bugün bir armağan verdi," diyecek zamanı da bulması gerekirdi. Ama bunu, yapmamıştı. Belki de lüzum bile görmemişti. Ne var ki şimdi durum, bir şeyleri gizlemeye dönüşüyordu, ve bu da canımı sıkıyordu.

Uzun süre öyle, dalgın dalgın tavanı seyredip durdum. Başka şey düşünmeyi denedim, ama beynim sanki işlemez olmuştu. Kumiko'nun, fermuarını kapatırken gördüğüm bembeyaz, pürüzsüz sırtından ve kulaklarının arkasından yayılan parfüm kokusundan başka bir şey düşünemiyordum. Uzun süreden beri ilk kez, bir sigara yakıp dumanı ciğerlerimin ta dibine dek çekmek istiyordum. Bu, beni yatıştırırmış gibi geliyordu. Ama sigaram yoktu. Çaresiz, gidip limonlu pastillerime baktım.

Saat dokuz ellide telefon çaldı. Tokutaro Mamiya olmalıydı. Herhalde adresi bulmakta zorlanmıştı, eve daha önce gelenler bile yolu kaybederlerdi. Ama arayan o değilmiş. Ahizeyi elime alır almaz, bana saçma sapan önerilerde bulunmak için arayan o esrarlı kadının sesini tanıdım.

— Günaydın, dedi. Geçen gün için neler düşündün? Seni etkiledi mi? Neden konuşmanın ortasında kapadın? Tam yeni başlıyorken?

Bir an bana, Girit Kano konusunda gördüğüm o garip düşten söz ediyor sandım. Ama elbette ki, söz konusu olan bu değildi. Bana makarna pişirirken telefon ettiği günden söz ediyordu.

— Dinleyin, bağışlayın ama biraz acelem var da. On dakika sonra birini bekliyorum ve burada da yapacak çok işim var, işte.

— Bence işsiz biri için fazlasıyla meşgulsün, dedi, yine alaylı bir sesle. Sonra sesi hafifçe değişti. Makarna pişiriyorsun, ziyaretçi bekliyorsun... Ama on dakika yeter bana. Benimle on dakika çene çal, beklediğin kişi gelir gelmez telefonu kapatırsın.

Hemen şimdi kapatmak isterdim, yanıt vermeden. Ama yapamadım. Kumiko'nun parfümü zihnimi hâlâ kurcalıyordu. Kim olursa olsun biriyle konuşmak istiyordum.

— Dinleyin, kim olduğunuzu bilmiyorum, dedim, telefonun yanından bir kalem alıp parmaklarımın arasında evirip çevirerek. Sizi tanıdığıma emin misiniz?

— Elbette. Ben seni tanıyorum, sen de beni tanıyorsun. Tanımadığım kişilere telefon etmekle yitirecek zamanım yok benim. Belleğinde ölü bir nokta var, orası kesin.

— Pek anlayamadım. Yani, demek istiyorsunuz ki...

— İyi, bu kadar yeter, dedi kabaca. Her şeyi böyle ince eleyip sık dokumaktan vazgeç. Ben seni tanıyorum ve sen de beni tanıyorsun. Önemli olan... Bak, biliyor musun, sana karşı yeterince nazik davranacağım. Senin hiçbir şey yapman gerekmeyecek. Bu hoşuna gitmez mi? Hiçbir şey yapmak yok,

sorumluluk yok, her şeyi ben üstleniyorum. Her şeyi. Sence de harika değil mi bu? O halde işi yokuşa sürmekten vazgeç, kafanın içini boşalt. Sıcak bir bahar akşamı ılık bir çamur banyosuna uzanmış farzet kendini.

Susuyordum.

— Farzet ki ılık çamurun içinde uzanmış, uyuyakalmışsın, düş görüyorsun... Karını düşünme artık. İşsizliği, geleceği düşünme. Hepsini unut. Çamurdan geldik ve çamura dönüyoruz. Söylesene Okada, karınla son seviştiğin günü anımsıyor musun? Aradan epey zaman geçmiş olmalı, değil mi? En azından iki hafta?

— Üzgünüm, konuğum gelecek...

— Daha da uzun zaman, belki. Sesinden anlıyorum. Üç hafta?

Karşılık vermedim.

— Neyse, önemli değil, dedi kadın. Ne de olsa bu konu sadece ikinizi ilgilendirir. Ama ben, sana istediğin her şeyi vereceğim. Ve senin hiçbir sorumluluk alman gerekmeyecek. Bu köşeyi bir kez dönmeyegör, önceden hiç bilmediğin bir dünya çıkacak karşına, Okada. Söyledim ya, senin içinde ölü bir nokta var, ama henüz bilincinde değilsin, doğru mu?

Ahize elimde, hâlâ susuyordum.

— Çevrene bir göz at, dedi kadın, ve neler gördüğünü anlat bana.

O sırada, kapı çalındı. Rahatlamıştım, karşılık vermeden kapadım telefonu.

Teğmen Mamiya, kafası özenle kazınmış, uzun boylu bir ihtiyardı ve altın çerçeveli gözlük takıyordu. Hafif yanık teni, sağlıklı renkleri, kaslı gövdesiyle ömrü boyunca bedenini oldukça iyi çalıştırmış gibi görünüyordu, bir gram yağ yoktu üstünde. Kamaşan gözlerini kısmış gibi gözkapaklarının kıyısında üç derin çizgi vardı. Yaşını kestirmek zordu ama en azından, yetmişini geçmiş olmalıydı. Gençliğinde oldukça sağlam yapılı biriydi herhalde. Çakı gibi dimdik duruşundan, rahat yürüyüşünden belli oluyordu bu. Davranışları da, sözleri gibi son derece terbiyeliydi. Gösterişe sapmayan, kendinden emin biri olduğu seziliyordu. Teğmen Mamiya, sorumluluklarını tek başına yüklenmeye alışkın, her şeyi kendi kendine yargılayan birine benziyordu. Sıradan, açık gri bir takım elbise ile beyaz bir gömlek giymiş, koyu gri çizgili bir kravat takmıştı. Bu dürüst vatandaş kostümünün kumaşı, sıcak bir temmuz sabahı için fazla kalın görünüyordu, ama o gene de terlemiyordu. Sol eli takmaydı, takım elbisesiyle aynı renkte bir eldiven giymişti. Esmerleşmiş ve kıllı sağ eliyle karşılaştırılınca bu gri eldivenli el, donmuş ve cansız duruyordu.

Onu salondaki kanepeye oturttum, çay sundum.

Kartviziti olmadığı için özür diledi.

— Eskiden Hiroşima'da bir devlet lisesinde sosyoloji öğretmeniydim, ama emekli oldum ve o zamandan beri hiçbir şey yapmıyorum. Birkaç tarlam var, özellikle zevk için biraz ekiyorum. İşte bu

yüzden kartvizite gerek duymuyorum.

Benim de yoktu.

— Cüretimi bağışlayın, Bay Okada, ama kaç yaşındasınız?

— Otuz yaşındayım, diye karşılık verdim.

Başını salladı. Çayını içti. Yaşımın onda hangi düşüncelere yol açtığını pek anlamamıştım.

— Gerçekten sakin bir evde oturuyorsunuz, dedi konuyu değiştirmek için.

Burasını dayımdan, ufak bir para karşılığı kiraladığımı anlattım ona. Karımla ben, kazancımızla bundan ancak iki kat küçük bir ev kiralayabilirdik. Ben konuşurken, çevresine kaçamak bakışlar fırlatarak, başını sallıyordu. "Çevrene bir göz at," demişti kadın. Ben de yeniden çevreme bakarken odadan bir tür soğukluk yayıldığı gibi bir izlenime kapıldım.

— İki haftadır Tokyo'dayım, dedi Teğmen Mamiya. Siz, yadigâr vermem gereken son kişisiniz, Bay Okada. Bu görev tamamlanınca, gönül rahatlığıyla dönebileceğim Hiroşima'ya, evime.

— Bay Honda'nın ailesine sunulmak üzere ödağacı göndermek istiyordum, ne dersiniz?

— Övgüye layık bir niyet, ama Bay Honda, Hokkaido Adası'ndan, Asahikavalıydı, mezarı da orada. Ailesi, işleri yoluna koymak için Tokyo'ya, onun Meguro'daki dairesine gelmişti, ama şimdi hepsi döndü gitti.

— Anlıyorum. Bay Honda demek Tokyo'da yalnız yaşıyordu, ailesinden uzak.

— Evet. Asahikava'da yaşayan büyük oğlu, o yaşta, üstelik işitme sorunlarıyla, Tokyo'da yalnız yaşamasına üzülüyordu, bu yüzden Hokkaido Adası'na gelip yerleşmesini önerdi, ama Bay Honda istemedi.

— Çocukları vardı demek? dedim, şaşırmıştım. Bana Honda San hep, dünyada tek başınaymış gibi gelirdi. Demek karısını kaybetmişti?

— Bu biraz karışık bir hikâyedir. Gerçekte Bay Honda'nın eşi, savaşın bitiminden kısa süre sonra, başka bir erkekle birlikte canına kıymış. Ellili yılların başında oluyor bu, olayın ayrıntılarını ben de bilmiyorum. Bay Honda bana bundan hiç söz etmedi ve ben de ona sormadım.

Başımı salladım.

— Daha sonra Bay Honda oğlu ile kızını tek başına büyüttü. Kendi başlarının çaresine bakacak yaşa geldiklerinde de Tokyo'ya gelip yalnız yaşamaya başladı ve bildiğiniz gibi, falcılık yapmayı sürdürdü.

— Asahikava'dayken ne yapıyordu?

— Ağabeyiyle birlikte bir basımevinde çalışıyordu.

Honda San'ı mavi işçi tulumuyla, bir baskı makinesinin başında, taslakları incelerken gözümün önüne getirmeye çalıştım. Benim için Honda San hep öyle, biraz derbeder, yaşlı bir beyefendi olarak kalacaktı; kış yaz mangalın başına bağdaş kurarak oturmuş, sırtında ne idüğü belirsiz bir giysi, belinde bir tür kimono kuşağı, fal çubuklarını evirip çeviren bir adam.

Teğmen Mamiya, tek eliyle, getirdiği dört köşe katlanmış bohçayı ustaca açıp içinden pasta kutusuna benzer, birkaç kat ambalaj kâğıdına sarılı bir nesne çıkarıp masanın üstüne koydu ve bana doğru uzattı.

Paketi şöyle bir tarttım. Ağır değildi. İçinde ne olduğunu anlayamamıştım.

— Şimdi açabilir miyim?

Teğmen Mamiya başını olumsuz anlamda salladı.

— Beni bağışlayın lütfen, yalnız kaldığınızda açacaksınız, müteveffanın vasiyeti böyle.

Başımla onayladım ve kutuyu tekrar masaya bıraktım.

— Doğruyu söylemek gerekirse, deyiverdi Bay Mamiya, ölümünden bir gün önce Bay Honda'dan bir mektup aldım. Mektupta, yakında öleceğini, ama bundan hiç korkmadığını yazıyordu. Yazgısı böyleymiş, boyun eğmekten başka çaresi yokmuş. Ama daha birkaç işi kalmışmış. Evindeki dolabında filanca filanca şeyler varmış, öteden beri birtakım kişilere vermeyi tasarladığı şeyler. Ne var ki, artık bu görevi yerine getirecek zamanı kalmamıştı ve bu yüzden de bunları, ekli listede adları yazılı kişilere dağıtma görevini bana veriyordu. "Biliyorum," diyordu, "sana ağır bir sorumluluk yüklediğimi, ama senden, bunu son isteklerim ve vasiyetim saymanı istiyorum." Ansızın gelen bu mektup beni çok şaşırtmıştı, çünkü Bay Honda'dan haber almayalı altı yedi yıl oluyordu. Hemen cevap yazdım. Ne var ki, mektubumu henüz göndermişken oğlundan vefat haberini aldım.

Teğmen Mamiya, fincanını kaldırıp bir yudum çay içti.

— Bay Honda ne zaman öleceğini tam olarak biliyordu, diye devam etti. Hiç kuşku yok, sizin de, benim de düşünemeyeceğimiz bir bilinç düzeyine erişmişti. Bana, görüştüğü insanları etkileme verisine sahip olduğunu yazmışsınız, ki bu çok doğruydu. Ben de bunu onunla ilk karşılaştığımızda, daha 1938 ilkbaharında sezmiştim.

— Nomonhan'da Honda San'la aynı alayda mıydınız?

— Hayır, dedi Bay Mamiya, hafifçe dudaklarını ısırarak, ayrı birliklerdeydik. Honda San ile ben, Nomonhan Savaşı'ndan önceki küçük bir stratejik görev sırasında birlikteydik. Onbaşı Honda sonra Nomonhan'da ağır yaralanıp Japonya'ya geri gönderildi. Bana gelince, ben Nomonhan Savaşı'na katılmadım, ben...

Teğmen Mamiya, eldivenli sağ elini kaldırdı.

— Ben bu eli 1945 ağustosundaki Sovyet istilası sırasında kaybettim. Bir tank savaşı sırasında omzuma bir makineli tüfek salvosu isabet etmiş, bayılmışım, bu yüzden bir Rus tankının paletleri altında kalıp ezilmişim. Tutsak alındım ve Çita'daki bir hastanede tedavim yapıldıktan sonra, Sibirya'da bir toplama kampına gönderildim ve orada dört yıl kaldım. Böylelikle, Mançurya'ya gönderildiğim 1937 yılından başlayarak, kıtada on iki yıl geçirmiş oldum. Ailem, Sovyet ordusuyla çarpışırken öldüğümü sanmış, hatta doğduğum şehirde bir mezarım bile vardı. Japonya'dan ayrılmadan önce genç bir kızla nişanlanmıştım, ama döndüğümde onu bir başkasıyla evlenmiş buldum. Elimden bir şey gelmezdi ki: on iki yıl, uzun bir zaman.

Başımı salladım.

— Özür dilerim, dedi. Eski günlerden söz etmek sizin için sıkıcı olmalı, Bay Okada, ama size tek bir şey söylemek isterim ki, bizler tümüyle sıradan gençlerdik, tıpkı sizin gibi. Bir kez olsun askerlik mesleğine girmeyi düşünmemiştim ben. Öğretmen olmak istiyordum. Ama üniversiteyi bitirir bitirmez, biraz da isteğim dışında, silah altına alındım, subay olarak orduya katıldım ve sonra da Japonya'ya dönemedim artık. Tüm ömrüm rüya gibi gelip geçiverdi.

Teğmen Mamiya bir an sessizliğini korudu.

— Eğer sakıncası yoksa Bay Honda'yla nasıl tanıştığınızı dinlemek isterdim, dedim. Gerçekten çok merak ediyorum, Bay Honda San'ın eskiden nasıl biri olduğunu bilmeyi öyle çok isterdim ki.

Teğmen Mamiya bir an, ellerini dizlerinde kavuşturmuş halde düşünceye daldı. Duraksamıyordu, düşünüyordu sadece.

— Anlatacaklarım çok uzun olabilir ama...

— Hiç önemi yok, diye karşılık verdim.

— Bunları henüz hiç kimseye anlatmadım. Honda San da öyle, kuşkusuz. Biz... biz bundan hiçbir zaman, hiç kimseye söz etmemeye karar vermiştik. Ama Honda San artık yok, olanları bilen bir tek ben kaldım. Konuşsam bile, artık kimseye zararı olmaz.

Bunun üzerine, Teğmen Mamiya hikâyesine başladı.

12

Teğmen Mamiya'nın uzun hikâyesi I

— 1937'nin başında Mançurya'ya gönderildim. Asteğmen olarak, hemen Şincing'deki Guangtong ordusuna, genelkurmaya atandım. Üniversitede coğrafya eğitimi aldığımdan, haritacılıkta uzmanlaşmış askeri keşif takımına gönderildim. Daha iyisini bulamazdım çünkü, açık söylemeli, zahmeti en az olan görevlerden biriydi bu.

Üstelik, o dönemde, Mançurya'da iç durum göreceli olarak sakindi, hatta dengesini bulmuştu denebilir. Çin-Japon Savaşı'nın patlak vermesiyle birlikte, harekâtın merkezi Çin'in içlerine doğru kaymış ve savaş birimleri, Guangtong ordusundan çok, Çin'deki öncü kuvvetlere kaydırılmıştı. Gerçi yer yer, Japon karşıtı bir gerilla savaşı sürse de, bu daha çok, ülkenin iç kesimlerinde oluyor ve genelde savaşın en berbat dönemi geçmiş gibi görünüyordu. Güçlü Guangtong ordusu kuzey sınırını da göz altında bulundurmak ve sözde bağımsız ama gerçekte Japon denetimi altında bulunan kukla Mançukuo devletinin güvenliğini ve dengesini korumak için Mançurya'ya kuvvet göndermişti.

Kısmen barış içinde yaşanıyor olsa da aslında savaş sürüyordu. Bu yüzden erler yoğun bir eğitim görüyordu. Bana gelince, ben rahattım, neyse ki bu eğitime katılmak zorunda değildim, çünkü bu manevralar ısının sıfırın altında kırk elli dereceye kadar düştüğü dayanılmaz soğuklarda yapılıyordu; insan, en ufak yanlış adımda postu deldirmek tehlikesiyle karşı karşıya kalıyordu. Her defasında, yüzlerce er, ağır donma olaylarıyla dönüyor ve hastaneye kaldırılmaları veya tedavi için kaplıcalara gönderilmeleri gerekiyordu. Şincing, elbette ki bir başkente hiç benzemiyordu, ama ilgi çekici ve çok renkli, eğer istenirse eğlencesi bol olabilecek bir yerdi. Benim gibi yeni silah altına alınmış bekâr subaylar kışlada değil de, kendilerine ayrılmış bir pansiyonda kalıyordu. Kolay bir yaşam sürüyorduk, benim için, üniversitedeki öğrencilik hayatımın devamına benziyordu. Günler olaysız, birbirini kovalıyordu; kendime, biraz da hafiflikle, eğer askerlik hizmetim, sonuna dek böyle sürüp giderse, Mançurya'da geçirdiğim şu değişik günlere diyecek yok doğrusu, diyordum.

Ne var ki barış, ancak görünürdeydi. Bu güneşli limanın az ötesinde amansız bir savaş ortalığı kasıp kavuruyordu. Hiç kuşkum yok, Japonların çoğunluğu, vatanımızın asla kazanamayacağı bir kavganın bataklığına sürüklendiğini biliyordu. En azından, normal zekâya sahip Japonlar, böyle düşünüyor olmalıydı. Birkaç küçük çarpışmayı kazandık diye, Çin kadar geniş bir ülkeyi uzun süre denetim altına alabileceğimize nasıl inanılabilirdi ki? Bunu herkes anlayabilirdi, soğukkanlı düşünebilen herkes. Önceden tahmin edildiği gibi, çarpışmaların sonu gelmiyor, ölü ve yaralı sayısı durmadan artıyordu. Amerika Birleşik Devletleri'yle olan ilişkiler de yokuş aşağı paldır küldür yuvarlanırcasına durmadan kötüye gidiyordu. Japonya'nın içinde de, savaşın kara gölgesi hızla yayılıyordu. Evet, 1937 ve 1938 yılları çok karanlık geçti. Ama açık söylemek gerekirse, ben Şincing'de epeyce hareketli bir yaşam sürüyordum ve bu savaş gerçek mi, diye kendime sorduğum bile oluyordu. Her akşam, Beyaz Rusların gittiği bir kahvede kafaları çekiyor, sarhoş oluyor, şakalaşıyor, eğleniyorduk.

Ama 1938'de nisan ayının sonlarına doğru bir gün kurmaylarım tarafından çağırıldım ve orta boylu, sivil biriyle tanıştırıldım, Yamamoto adındaki biriyle. Otuz beş yaşlarında, kısa saçlı, küçük

bıyıklı bir adamdı ve boynunda, kılıç yarasına benzeyen bir yara izi vardı. "Bay Yamamoto," diye açıkladı üstüm, "ordu tarafından, Mançurya halklarının yaşamını ve törelerini incelemekle görevlendirilmiş. Şimdiki görevi, Dış Moğolistan ile Hulunbuir Ovası arasındaki sınır bölgesini incelemek. Ordu onu korumak için küçük bir manga gönderiyor, sen de onunla gidiyorsun." Bunların tek kelimesine bile inanmadım. Sivil giyimine karşın, Yamamoto besbelli meslekten askerdi. Kuşkusuz yüksek rütbeli bir subaydı, belki de bir istihbarat ajanı. Görevinin niteliği, herhalde asker kimliğini açıklamasını yasaklıyordu. Bu düşünceyle, uğursuz bir önseziye kapıldım.

Yamamoto'ya üç kişi eşlik edecektik. Bir koruma görevi için azdı bu, ama daha çok sayıda asker, sınırın yakınına konuşlanan Dış Moğolistan kuvvetlerinin dikkatini çekebilirdi. Seçkin bir topluluk olduğumuzu söylemek isterdim ama değildik: içlerindeki tek subay bendim ve arazide savaş konusunda hiç deneyimim yoktu. Güvenilebilecek olan tek kişi, Hamano adında bir çavuştu. Genelkurmaya bağlı olduğumdan onu iyi tanıyordum. Bu sert görünüşlü astsubay, aldığı rütbeyi tümüyle kendi çabasına borçluydu: Çin'deki çarpışmalar sırasında kendini göstermişti. Uzun boylu, gözü pek bir askerdi ve tehlike anında ona güvenilebilirdi. Yanımıza bir de –nedenini bilmiyordum– Japonya'dan yeni gelmiş ve benim gibi, savaş konusunda hiç deneyimi olmayan Onbaşı Honda'yı katmışlardı. İlk bakışta, bu sessiz ve asık suratlı adamdan, kavganın kızıştığı anda hiçbir yardım beklenemeyeceğine inanmıştım. Yedinci Bölük'tendi, ki bu da genelkurmayın onu bu görev için özellikle seçtiğini gösteriyordu: o halde değerli bir eleman olmalıydı. Ama bunu ben ancak çok sonra anlayabildim.

Bana gelince, benim bu mangayı yönetmek için seçilmemin nedeni, Mançurya'nın batı sınırındaki Halha Irmağı bölgesinin haritasından sorumlu olmamdı: esas görevim, önceden birkaç kez uçakla üstünde uçtuğum bu bölgenin haritalarını tamamlamaktı. Bu yüzden ben, elverişli bir yardımcı sayılırdım. Koruma görevim dışında, bir de daha ayrıntılı haritalar çıkartabilmek için, bölgenin topografyası üzerindeki bilgilerimi tamamlamak görevi verilmişti. Böylece bir taşla iki kuş vurulacaktı.

O dönemde elimizde bulunan, Hulunbuir Ovası'nın haritaları oldukça eksikti: Mançu Hanedanı döneminden kalma, biraz düzeltilmiş haritalardı bunlar. Guangtong ordusu, Mançukuo'nun kurulmasından sonra birkaç kez topografya çalışmalarına girişmiş ve ayrıntılı haritalar çizmeyi denemişti, ama arazi fazlasıyla genişti. Ayrıca, uçsuz bucaksız Mançurya çöllerinde sınır çizgisi çizmek neredeyse olanaksızdı. Bu topraklarda binlerce yıldır, sınıra hiç ihtiyaç duymamış ve sınırın ne demek olduğunu bile bilmeyen göçebe Moğol kavimleri yaşıyordu.

Siyasal durum da harita çizilmesini geciktiriyordu. Bizim yararımıza olacak biçimde çizilmiş sınırları gösteren resmi haritalar çıkarmak, geniş çaplı bir anlaşmazlığa yol açabilirdi. Hem Dış Moğolistan, hem de sınırları Mançurya'ya dayanan Sovyetler Birliği, topraklarına girilmesi konusunda son derece sinirli davranıyordu, ayrıca sınır boylarındaki keşif müfrezeleri birçok kez sert çatışmalara yol açmıştı zaten. Japon ordusu, Sovyetler Birliği'yle bir savaş serüvenine atılmaya pek de eğilimli değildi. Gerçekte, kuvvetlerimizin büyük bölümü Çin'e yığılmıştı ve elde Rus ordusuyla çatışmaya girebilecek kadar asker kalmamıştı. Tank, top ve uçak sayısı da yetersizdi.

Üstelik, Mançukuo'nun kuruluşundan bu yana öncelik, bölgede dengeyi sağlamaya verilmişti. Kuzey ve kuzeybatı bölgelerinin sınırlarını açık seçik belirlemek, ileriki bir aşamanın konusu olmalıydı. Askerlerin kafasında tek bir düşünce vardı: zaman kazanmaya olanak sağladığından

sınırlarda belirsizliği sürdürmek. Güçlü Guangtong ordusu da bu amaçla yerleştirilmişti zaten ve şimdilik sakin sakin bekliyordu.

Gene de, tüm bunların arkasındaki stratejik amaç ne olursa olsun, savaş beklenmedik bir nedenle patlak verecek olursa, –ki ertesi yıl, Nomonhan'da, verdi de– haritamız olmadan savaşamazdık. Hem de sıradan haritalar değil, çok ayrıntılı bilgiler içeren, askeri kampların nerede kurulacağını, azami verim sağlayabilmek için topların hangi mevzilere yerleştirileceğini, içme suyunun nereden sağlanacağını, atlar için ne kadar saman götürülmesi gerekeceğini vb öğrenmeyi sağlayacak çok ayrıntılı bilgiler içeren savaş haritaları. Bu tür haritalar olmadan, göğüs göğüse çarpışmalara girilemez. Dolayısıyla, haritacıların çalışmalarının kimi yönleri, istihbarat subaylarının görevleriyle çakışıyordu ve sık sık, Hailar'da konuşlanmış özel gizli servislerle ve Guangtong ordusunun istihbarat örgütleriye bilgi alışverişinde bulunuyorduk. Ekiplerimiz karşılıklı olarak birbirini tanırdı. Ne var ki, bu Yamamoto'yu ilk kez görüyordum ben.

Beş günlük hazırlıktan sonra, Hailar'a gitmek için trenle Şincing'den ayrıldık. Hailar'da inip kamyonla "Kancur Tapınağı" denen Budist tapınağının bulunduğu bölgeyi boydan boya geçtik ve Halha Irmağı'nın yakınındaki, Mançukuo ordusu sınır gözetim üssüne vardık. Tam olarak anımsayamıyorum, ama sanırım göz alabildiğine uzanan ıssız bir düzlükte, üç ya da üç yüz elli kilometre yol almıştık.

Zamanımı, kamyonun tepesinde, arazinin biçimi ile haritalarımdaki işaretleri karşılaştırarak geçiriyordum, ama özellikle hiçbir nirengi noktasının bulunmaması, yaptığım işi zorlaştırıyordu. Manzara, bulutlu bir gökyüzünün altında sonsuza dek, art arda uzanan, dikenler ve otlarla kaplı alçak tepelerden ibaretti. Haritaya göre tam olarak nerede bulunduğumuzu bilmek olanaksızdı. Bulunduğumuz yeri, ancak yolda geçirilen saatlerin sayısına göre, o da kaba taslak hesaplayabiliyordum.

Bu çorak arazide sessizce ilerlerken zaman zaman birey olarak tutarlılığımızı yitiriyor ve yavaş yavaş çevredeki doğaya karıştığımız, onunla yekvücut olduğumuz duygusuna kapılıyorduk. Çevremizdeki bu uçsuz bucaksız boşluk, var olduğumuz bilincinin dengesini altüst ediyordu. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Bilincimiz bir tulum gibi şişiyor, ortamla kaynaşıp bir oluyor, dışarısı ile bedensel sınırlarımız arasındaki tüm farkı yok ediyordu.

İşte Moğol bozkırının bağrında hissettiklerim buydu. Ne sonsuzluk! Burası düzlükten de öte, bir okyanustu. Güneş, doğu ufkundan yükseliyor, ağır ağır gökyüzünü geçiyor, sonra batıda, ufuk çizgisinin arkasında gözden yitiyordu. Çevremizde değiştiğini gördüğümüz tek şey buydu. Ve güneşin bu deviniminde bir tür sonsuz kozmik aşk hissediliyordu.

Sınır gözetleme üssüne varınca kamyondan inip yolumuza at sırtında devam ettik. Dört bineğimizden başka, donanım, su ve yiyecek yüklü iki de at hazırlanmıştı bize. Donanımımız hafif sayılırdı. Yamamoto ile benim sadece süngülerimiz vardı. Hamano ile Honda ise ayrıca 38'lik piyade tüfekleri ve her biri ikişer fişeklikle silahlandırılmıştı.

Yamamoto küçük keşif birliğimizin gerçek komutanıydı. Her şeye karar veren, ne yapacağımızı bize gösteren oydu. Sivil kıyafete büründüğü için, ordunun kuralları gereği, benim komutan olarak davranmam gerekiyordu, ama kimse onun emirlerine en ufak bir itirazda bulunmuyordu. Kim olsa,

kumandayı ele alacak en uygun kişi olarak onu görürdü zaten ve ben de ne denli asteğmen rütbesine sahip olsam da, savaş deneyimi olmayan bir görevliydim aslında. Askerler bir adamın gerçek yeteneklerini çok isabetli olarak saptamayı bilirler ve en büyük otorite sahibinin emirlerini doğallıkla yerine getirirler. Bunlar bir yana, üstlerim de yola çıkmadan önce her koşulda Yamamoto'nun kararlarına mutlak bir saygı göstermem için beni uyarmışlardı. Uzun sözün kısası, yasaların ve kuralların ötesinde, ben de Yamamoto'nun emirlerine uyma doğrultusunda emir almıştım.

Halha Irmağı boyunca güneye indik. Karların erimesiyle ırmağın suları kabarmıştı. Suyun yüzünde iri iri balıkların yüzdüğü görülüyordu. Zaman zaman uzaklardan kurt gölgeleri de görüyorduk. Bunlar belki de gerçek kurt değil de çakal ya da kurt ve köpek karışımı melezlerdi. Ama hepsi aynı ölçüde tehlikeliydi: gece, atları korumak için nöbetçi dikmemiz gerekiyordu. Çok sayıda kuş da gördük, ki çoğunluğu Sibirya'ya dönen göçmen kuşlardı.

Yamamoto ile ben, arazinin topografyası üzerine uzun konuşmalar yapıyorduk. Geçtiğimiz yolları harita üzerinde doğrularken gözümüze çarpan en ufak ek bilgiyi de kaydediyorduk. Bununla birlikte, bu özel bilgi alışverişi bir yana bırakılırsa, Yamamoto hemen hemen hiç ağzını açmıyordu. Tek başına, sessizce at sürüyor, yemeklerini ayrı yiyor, tek söz söylemeden uyuyordu.

Buralara ilk gelişi değilmiş gibi bir izlenim oluşmuştu bende. Arazi yapısı konusunda şaşılacak derecede doğru bilgisi ve kusursuz bir yön bulma yeteneği vardı.

İki gün boyunca, güneye doğru, olaysız ilerledik, sonra Yamamoto beni çağırıp ertesi gün şafak sökerken Halha'yı geçeceğimizi haber verdi. Şaşkınlıktan donakaldım: ırmağın karşı kıyısı Dış Moğolistan'ındı. Şu sırada bulunduğumuz sağ kıyı bile sınır anlaşmazlıkları yüzünden tehlikeli bir bölgeydi. Dış Moğolistan bu kıyılarda hak iddia ediyor, Munçukuo ise kendi topraklarına ait olduğunu öne sürüyor ve durmadan silahlı çatışmalar patlak veriyordu.

İki ülke arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle, görevimiz sırasında Dış Moğolistan ordusu bizi tutsak alacak olursa sağ kıyıdaki varlığımızı gene de haklı gösterecek bir şeyler bulabilirdik. Bununla birlikte, gerçekte Dış Moğolistan askerleriyle karşılaşma ihtimalimiz yoktu, çünkü karların erime mevsiminde devriyeler suları kabarmış ırmağı aşmayı pek göze alamazlardı. Buna karşılık, sol kıyı böyle değildi: kesinlikle devriyeler vardı. Ve ırmağın o yakasında tutuklanırsak, varlığımızı nasıl haklı gösterebilirdik? Bu, en azından yabancı bir devletin topraklarına izinsiz girmekti, ayrıca işler kötüye gidecek olursa, siyasal sorunlara da yol açabilirdi. Hatta oracıkta bizi öldürseler bile, kim sesini çıkarabilirdi ki?

Üstlerim bana, ırmağı geçme izni konusunda hiçbir ipucu vermemişlerdi. Her konuda Yamamoto'nun emirlerine uymam söylenmişti, ama ben bu uyma emrinin, yabancı ülke topraklarına girmek kadar ciddi eylemlere de uygulanıp uygulanmayacağına karar vermekte zorlanıyordum. Üstelik, size önce de belirttiğim gibi, suların yükseldiği dönemdi ve akıntı son derece güçlüydü, suyun keskin, buz gibi olması da cabası. Yılın bu mevsiminde göçebeler bile ırmağı geçmezlerdi. Ancak ırmak donduğunda ya da yazın akış yavaşladığı ve hava ısındığı zaman geçerlerdi.

Ona bu sakıncaları sayıp dökerken Yamamoto gözlerini bana dikip baktı sadece, sonra da başını salladı:

"Yabancı topraklara girmek konusundaki kaygını anlıyorum," dedi. "Kendisine asker emanet edilmiş bir subaysın, sorumluluğun var ve durup dururken emrindekilerin canını tehlikeye atmak gibi bir niyetin yok. Ama bana güven, tüm bu eylemin sorumluluğunu ben üstleniyorum. Ordunun içindeki konumum üzerine sana pek bir şey söyleyemem ama şunu bil ki, en yüksek makamlar bu görevimi destekliyor. Teknik açıdan, ırmağı geçmek sorun değil: Dış Moğolistan ordusu tarafından kurulmuş ve gözetim altında tutulan gizli geçiş noktaları var. Herhalde anlamış olmalısın: ben bu ırmağı daha önce birkaç kez aştım. Geçen yıl da aynı mevsimde buradan Dış Moğolistan'a geçtim. Kaygılanacak hiçbir şey yok."

Bölge konusunda geniş bir coğrafi bilgiye sahip olan Dış Moğolistan ordusu, kuşkusuz Halha'nın sağ kıyısına keşif devriyesi olarak savaş birimleri göndermişti, karların erime mevsiminde bile. Canları isterse, bu noktada ırmağı geçmelerine olanak sağlayacak noktalar da elbette vardı. Eğer onlar bunu yapabiliyorsa, Yamamoto ile biz de yapabilirdik.

Önceden bilmeyen birisinin göremeyeceği kadar ustaca gizlenmiş bu geçiş noktalarından bir tanesinin yakınındaymışız zaten. Suya batırılmış ve akıntı sürüklemesin diye halatlarla tutturulmuş kalaslardan yapılma geniş bir köprü, bir kıyıdan ötekine, sığlığı birleştiriyordu. Su biraz alçalır alçalmaz, birlikleri taşıyan kamyonlar, zırhlı arabalar ve tanklar ırmağı geçebilirdi. Hava keşif müfrezeleri bile suyun altında gizlenmiş bu köprüyü göremezdi. Halata tutunarak ve akıntıya karşı zorlukla ilerleyerek geçtik karşıya. Dış Moğolistan keşif müfrezelerinin oralarda bulunmadığından emin olmak için önce Yamamato geçti, biz onu izledik.

Su öyle soğuktu ki bacaklarımız uyuşmuştu, ama atlarla geçmeyi başardık ve kendimizi karşı kıyıda bulduk.

Irmağın bu yakasında arazi çok daha yüksekti ve bakışlarımız, geldiğimiz sağ kıyının ötesinde ta uzaklara değin çölü kucaklıyordu. Nomonhan çatışmaları sırasında bu durum, Sovyetlerin üstün gelmesinin nedenlerinden biri olmuştur. Arazideki yükseklik farkı aynı zamanda top menzillerinde de önemli bir fark yaratmıştır. En azından ben, bu kıyı ile öteki arasındaki görüş açısı farkına çok şaşırmıştım. Irmağın buz gibi suyunu geçtikten sonra bedenlerimiz bir süre soğuktan uyuştu, o derece ki, uzun bir zaman sesimiz bile çıkmadı. Ama doğrusu, düşman topraklarında olduğumuz düşüncesi bizde öyle bir gerginlik yaratıyordu ki, soğuğu filan çabuk unuttuk.

Irmak boyunca güneye doğru inmeye koyulduk. Solumuzda, Halha, upuzun bir yılan gibi kıvrıla büküle gidiyordu. Yamamoto bana hemen, rütbe işaretlerimizi çıkarırsak daha iyi olacağını söyledi. Düşmanın eline düşersek, hangimizin en yüksek rütbeli olduğunu bilmemeleri daha iyi olurdu. Gene bu nedenle, subay çizmelerimi de çıkarıp yerine tozluklarımı taktım.

Daha o akşam, geceyi geçirmek için ırmağın sol kıyısında kampımızı kurmaya hazırlanıyorduk ki bir Moğol atlı çıkageldi. Onu ta uzaktan tanıdık, çünkü Moğollar kendilerine özgü, yüksek eyerler kullanırlardı. Onu ilk, Çavuş Hamano gördü ve nişan aldı ama Yamamoto atılıp, "Ateş etme!" dedi. Hamano, silahını ağır ağır indirdi.

Dördümüz ayakta, kıpırdamadan, Moğol'un yaklaşmasını bekledik. Omzunda bir mavzer tüfek ve belinde bir Sovyet tabancası vardı. Diken diken sakallı suratını kulaklıklı bir başlık örtüyordu. Kirli giysilerine ve göçebe kılığına karşın duruşundan, asker olduğu ilk bakışta anlaşılıyordu.

Attan indi ve Yamamoto'ya, sanırım Moğolca bir şeyler söyledi. Rusça'yı anlıyordum, biraz da Çince'yi, ama yeni gelenin konuştuğu dil, ikisi de değildi. Yamamoto da ona Moğolca karşılık verince onun gerçekte bir istihbarat subayı olduğu konusundaki sezgim doğrulanmış oldu.

"Teğmen Mamiya, bu adamla gitmem gerekiyor," dedi bana. "Ne kadar sürer bilmiyorum. Beni burada bekleyin. Sırayla nöbet tutmanızı söylememe gerek yok. Eğer otuz altı saat içinde dönmezsem, genel karargâha haber verin. Adamlarınızdan birini ırmağın öte yakasına, Mançukuo ordusunun nöbetçi üssüne gönderirsiniz."

"Başüstüne," dedim.

Sonra Yamamoto atına atladığı gibi Moğol'la birlikte batıya doğru uzaklaştı.

Komutamdaki iki adamla ben, gece için kampımızı kurduk, hafif bir şeyler yiyerek karnımızı doyurduk. Ne ateş yakmak söz konusuydu, ne pirinç haşlamak. Göz alabildiğine alçak kumullar vardı sadece ve bu uçsuz bucaksız, çorak düzlükte hiçbir engebe görülmüyordu, o kadar ki yakılan bir sigara bile varlığımızı belli etmeye yetebilirdi.

Çadırlarımızı bir kumulun dibine gizledik, peksimet ile konserve et yedik. Güneş ufukta kaybolduğunda karanlık her yeri kapladı ve gökte sayısız yıldız göz kırpmaya başladı. Zaman zaman, kurt ulumaları ırmağın homurtularına karışıyordu. Kuma uzanıp günün yorgunluğunu atmaya çalıştık.

"Teğmen," diye fısıldadı bana Hamano, "olaylar kötü gelişiyor."

"Öyle," diye karşılık verdim.

Çavuş Hamano, Onbaşı Honda ve ben, birbirimizi tanımaya başlıyorduk. Önceden ordu hizmeti bulunmayan, yeni atanmış bir subay olduğumdan, Hamano gibi benden deneyimli astlarıma alay konusu olabilirdim, ama böyle bir şey olmadı. Üniversite eğitimi görmüş olmam onda bir bakıma saygı uyandırıyordu; ben de rütbe olarak üstünlüğümü vurgulamamaya ve onun deneyimli asker olarak karar verme niteliğini öne çıkarmaya dikkat ediyordum. Üstelik, o Yamaguçiliydi ve ben Hiroşimalıydım, iki komşu ildendik ve doğal olarak böyle iyi anlaşmamız kısa zamanda aramızda bir samimiyet oluşturmuştu.

İlkokuldan sonra okumamış ve meslekten iyi bir asker olan Hamano, bana Çin savaşını anlatırdı. Çin topraklarında sürüp giden ve hiç de yakında bitecek gibi görünmeyen karmaşık anlaşmazlık konusundaki kuşkularını açık açık söylerdi. "Ben askerim," diyordu, "savaşmak da, vatanım uğruna ölmek de beni tedirgin etmez. Savaşmak benim işim, ama bizim burada yaptığımız, savaş değil, Teğmenim. Düşmanla açık açık yüzleşilen dürüst bir savaş değil bu. Biz ilerliyoruz, düşman dövüşmeden çekiliyor. Bozguna uğratılmış Çin askerleri üniformalarını çıkarıp halkın arasına karışıyor. Ve biz de artık kim düşman, kim değil bilemiyoruz. Ordudan kaçanları kovalıyoruz, ama bunu yaparken suçsuz insanları öldürüyor, yiyecek çalıyoruz. Cephe ilerliyor, ama ikmal gelmiyor ve biz de karnımızı doyurmak için hırsızlık yapmak zorunda kalıyoruz. Savaş tutsaklarını öldürüyoruz, çünkü onları doyurma olanağımız yok. Bu, iyi bir şey değil. Nanjing bölgesinde berbat şeyler yaptık.

Benim alayım da onlarca insanı kuyulara tıktı ve üzerlerine el bombaları attı. Ağza alınamayacak şeyler yaptık, Teğmenim. Bu savaşta dürüstlük diye bir şey asla yok. Bir kıyım, hepsi bu. Ne de olsa, yoksul köylülerden oluşan bir ulusu ezmekten başka bir şey değil yaptığımız. Onlarda ideoloji filan diye bir şey yok ki... Milliyetçi Parti'ymiş, genç Mareşal Çang'mış, Japon ordusuymuş, onların umurunda bile değil. Doyasıya yemek, onların tek ilgilendiği bu. Ben de bir yoksul çocuğuyum, bir balıkçı çocuğuyum, köylüleri anlarım. Halk sabahtan akşama kadar sıkı çalışıyor, ne için, sadece açlığını gidermek için. İşte, Teğmenim, tüm bu zavallı insanların canına kıymak, Japonya için nasıl bir kazanç sağlayacak, bunu bir türlü anlayamıyorum."

Hamano'ya oranla, Onbaşı Honda somurtkan biri denebilirdi, konuşmalarımızı araya girmeden dinliyordu. Ama her ne kadar konuşkan olmasa da hüzünlü biri de sayılmazdı. Kendinden hiç bahsetmiyordu ve ne düşündüğünü anlamak kolay değildi, ama bu da insanı tedirgin etmiyordu. Sakin davranışlarında insanın içini rahatlatan bir şeyler vardı. Her zaman kendi gibiydi, bir tür doğal soğukkanlılığa sahipti. Benden iki yaş gençti, Asahikavalıydı, babasının orada küçük bir basımevi varmış. Ortaokulu bitirince babasının yanında çalışmaya başlamış. Üç erkek kardeşin en küçüğüymüş, ağabeyi iki yıl önce Çin savaşında ölmüş. Okumayı seviyordu ve boş zamanı olunca, kendine uzanacak bir yer bulup Budizm konusunda bir kitabı okumaya dalıyordu.

Söylediğim gibi, Honda'nın da hiç savaş deneyimi yoktu. Japonya'da bir yıllık eğitim görmüştü; bununla birlikte, kusursuz bir askerdi. Her birlikte, her zaman bu çapta bir iki adam bulunur. Son derece sabırlıydı, hiçbir zaman hoşnutsuzluk göstermez, görevini hiç şaşmadan yerine getirirdi. Bedensel olarak dayanıklı ve sezgileri çok güçlüydü. Kendisine söyleneni hemen kavrar ve tam gereken tepkiyi vermeyi bilirdi. Ayrıca, süvari eğitimi aldığından ve içimizde atları en iyi tanıyan da oydu. Görevimiz boyunca altı bineğimize hep o, hem de büyük titizlikle göz kulak oldu. Onlara öyle iyi bakıyordu ki, atların en ufak bir ihtiyacını bile hemen ve doğru olarak anlıyordu. Çavuş Hamano da Onbaşı Honda'nın yeteneklerini hemen anlamıştı ve ona hiç duraksamadan birçok görev veriyordu.

Tüm bu nedenlerle, üçümüz çok iyi anlaşıyorduk. Sıradan bir ekip olmadığımız için, ben de kendimi kuralları harfi harfine uygulamakla yükümlü görmüyordum. Birlikteyken yazgı ya da rastlantı sonucu bir araya gelmiş yol arkadaşları gibi rahattık. İşte bunun içindir ki, Çavuş Hamano da, ben de açıkça kendimizi ast-üst ilişkileri zorlamasına sokmadan konuşabiliyorduk.

"Şu adam, teğmenimiz Yamamoto hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu bana Hamano.

"İddiaya girerim, gizli servistendir," dedim. "Moğolca'yı çok iyi konuşuyor, buraları da karış karış bildiğine göre, oldukça uzman biri olmalı."

"Ben de öyle düşünüyorum. Önceleri, gizli servislerin hizmetindeki o önemsiz casuslardan biri sanmıştım, ama öyle değil. Onları iyi tanırım ben. İşten çok laf yaparlar. Ama Yamamoto, öyle olmayacak kadar ciddi. Hatta gözü pek birine benziyor: buram buram yüksek rütbeli subay kokuyor. Kulağıma gelmişti, ordu şu sıralar, Sovyet ordusu tarafından eğitilmiş Moğollardan oluşan gizli manevra birimleri kuruyormuş ve harekâtı yönetmek için de istihbarat uzmanı birkaç Japon subayı getirtmişler. Belki de Yamamoto'nun bunlarla ilgisi vardır?"

Onbaşı Honda, az ötede, tüfeği doğrultmuş, nöbetteydi. Ben de her an elime alabilmek için Browning tabancamı yanıma, yere bırakmıştım. Çavuş Hamano, çizmelerini çıkarmış, bacaklarını

ovuyordu.

"Gerçi bunlar sadece benim varsayımlarım," diye sürdürdü sözlerini, "ama bu Moğol, belki de Dış Moğolistan ordusunun Japon ordusuyla gizli ilişkileri olan Sovyet karşıtı bir subayıdır."

"Olabilir," dedim "ama en iyisi, bunları konuşmamak, yoksa kellenden olabilirsin."

"O kadar da aptal değilim! Sadece size söylüyorum," dedi Hamano sırıtarak. "Ama tahminimiz doğruysa, Teğmenim, burada yaptığımız, son derece tehlikeli demektir. Savaşın patlamasına neden olabilir."

Başımı salladım. Dış Moğolistan sözde bağımsızdı, ama gerçekte tümüyle Sovyetler Birliği'ne bağımlı bir tür federasyon dışı uyduydu –tıpkı karşı saftaki, üstünde Japon ordusunun egemenlik kurduğu Mançukuo İmparatorluğu gibi. Bununla birlikte herkes, ülkenin içinde Sovyet karşıtı gizli bir akım olduğunu biliyordu. Bu Sovyet karşıtı hizip, geçmişte Mançukuo'daki Japon ordusuyla gizli ilişkiler kurmuş ve kargaşa çıkarmıştı. Sovyet karşıtı hareketin merkez çekirdeği, Sovyet ordusunun mutlak egemenliğine başkaldıran Moğol askerlerinden oluşuyordu: başka bir deyişle, tarımın devletleştirilmesine karşı çıkan toprak sahiplerinden ve sayıları Dış Moğolistan'da yüz bini aşan, Lama'dan yana Budist rahiplerden. Bu Sovyet karşıtı hareketin dayanabileceği tek dış güç, Mançukuo'daki Japon ordusuydu. Moğollar, Ruslardan çok, kendileri gibi Asyalı olan Japonlara yakındılar. Geçen yıl, 1937'de, başkent Ulan-Batur'da, geniş ölçüde bir ayaklanma çıkacağı anlaşılmış ve inanılmaz bir şiddetle bastırılmıştı. Japonlarla gizli ilişkiler sürdüren elemanlar gözüyle bakılan binlerce lama rahibi ve asker, ölüme mahkûm edilmişti; gene de Sovyet karşıtı eğilim, yok olmak bir yana, başka yuvalarda gizli gizli filizlenmeye başlamıştı. Bu yüzden, Japon ordusunun bir subayının Sovyet karşıtı bir Moğol subayıyla ilişki kurmak için Halha Irmağı'nı gizlice aşmasında hiçbir anlaşılmaz yön yoktu. Bu tür eylemleri önlemek için, Dış Moğolistan ordusu sık sık keşif müfrezeleri gönderiyor ve Mançukuo sınırına yirmi kilometreden fazla yaklaşmayı yasaklıyordu. Buna karşılık, sınır bölgesi öyle genişti ki, boydan boya denetimde tutulması olanaksızdı.

Ama, ayaklanma eyleminin başarıya ulaşması durumunda bile, Rus ordusunun derhal duruma el koyacağı ve bu devrim karşıtı eylemi bastıracağı besbelliydi. Ve eğer Sovyet birlikleri işe karışırsa, başkaldıran birlikler de Japon ordusundan destek isteyecekler ve bu da Guangtong ordusuna, haklı olduğu bahanesiyle, askeri güç kullanarak duruma el koyma olanağını verecekti. Dış Moğolistan'ı ele geçirmek, Japonlar için, Sovyetler Birliği'nin Sibirya'daki gelişmesini engellemek demekti. Tokyo'daki İmparatorluk Genelkurmayı bu olayları frenlemeyi deneyebilirdi, ama Guangtong Ordusu Genelkurmayı böylesine güzel bir fırsatı kaçırmak istemezdi. O zaman da durum artık sınır kavgası olmaktan çıkar, Japonya ile Sovyetler Birliği arasında geniş çaplı bir savaşa dönüşürdü. Avrupa'da da Hitler, Polonya ya da Çekoslovakya'ya saldırmakla karşılık verebilirdi. İşte Çavuş Hamano'nun anlatmak istediği bu durumdu.

Şafak sökerken, Yamamoto hâlâ dönmemişti. Son nöbet, bendeydi. Çavuş Hamano'nun tabancasını ödünç aldım, az yüksekçe bir kumulun tepesine oturup doğuya doğru baktım.

Moğolistan'da şafak sökmesi, olağanüstü bir görünümdü. Bir anda, ufuk baştan başa bir ışık çizgisine dönüşüyor, bu çizgi karanlıklarda yükselerek yavaş yavaş yayılıyordu, sanki bir devin eli göğün ta yukarısından ağır ağır, gecenin perdesini kaldırıyordu. Bu manzaranın görkemi, benim gibi

sıradan bir âdemoğlunun bilincinin sınırlarını kat kat aşıyordu ve seyrederken, varlığım da yavaş yavaş eriyormuş gibi geliyordu bana.

Bu görünümde hiç ama hiçbir şey, en anlamsız bir nesne bile, insan eliyle yaratılmış değildi. Hiçbir yaşam biçiminin henüz var olmadığı çok çok eski zamanlardan bu yana aynı olgu, yüz milyonlar, hatta yüz milyarlarca kez yinelenmişti. Nöbette olduğumu unutarak, şafağı hayranlıkla seyredaldım.

Güneş ufuktan iyice yükseldiğinde, bir sigara yaktım, mataramı ağzıma dikip su içtim, mesanemi boşalttım. Sonra Japonya'yı düşündüm. Doğduğum yerdeki kırların mayıs ayındaki hali gözümün önüne geldi; çiçeklerin kokusunu, ırmağın şırıltısını, gökteki bulutları düşündüm. Eski dostlarımı, ailemi düşündüm. Bayram günlerinin kabarmış, yumuşacık pirinçli çöreklerini düşundüm. Genelde, tatlı hiç sevmezdim ama bu sabah, o pirinçli çöreklerden yemek için maaşımın yarısını verirdim. Böyle, Japonya'yı düşünmek, yapyalnızmışım, dünyanın bir ucunda terk edilmişim duygusu yarattı bende. Askerlik açısından olsun, endüstri açısından olsun, hiçbir değeri olmayan şu çöl gibi topraklar uğruna; toz toprak içinde kalmış seyrek otlarla börtü böcekten öte bir şeye rastlanmayan şu uçsuz bucaksız, kurak yerler uğruna, neden dövüşmek ve canını tehlikeye atmak gerektiğini anlayamıyordum. Doğduğum yerler için, canımı feda etmeye hazırdım, ama asla en ufak bir tohum yeşertmeyecek olan şu kurak toprak uğruna bunu yapmak, ne büyük aptallık olurdu!

Yamamoto ancak ertesi şafakta döndü. O sabah da, son nöbeti ben almıştım. Dalgın bakışlarla ırmağı seyrediyordum ki, arkamdan bir atın kişnediğini duyunca telaşla döndüm. Hiçbir şey göremedim. Tüfeğimi sesin geldiği yöne doğrultarak kıpırdamadan bekledim. Yutkundum ve gırtlağımdan inen tükürüğüm, beni bile yerimden sıçratan korkunç bir gürültü çıkarmış gibi geldi bana. Tetikteki parmağım titriyordu. Henüz hiçbir insana ateş etmemiştim.

Neyse ki, birkaç saniye sonra, kumulun tepesinde, atının üstünde Yamamoto belirdi. Parmağım hâlâ silahın tetiğinde, çevreme bakındım: tek bir kul yoktu. Görünürde düşman filan yoktu, hatta Yamamoto'nun giderken yanında olan Moğol bile yok olmuştu. Koskocaman, bembeyaz bir ay, doğuda, gökte bir uğursuzluk habercisi gibi asılı kalmıştı. Yamamoto yaralıydı. Sol koluna kanlı bir mendil sarılmıştı. Onbaşı Honda'yı uyandırdım, Yamamoto'nun bineğiyle ilgilenmesini söyledim. At, köpüğe batmıştı, uzun süre dörtnala koşmuşçasına soluk soluğaydı. Nöbeti Hamano aldı. Ecza kutusunu çıkarıp Yamamoto'nun yarasını sardım. "Kurşun girip çıktı, kan durdu," dedi.

Gerçekten de talihi varmış: kurşun, kolundan girip çıkmıştı sadece. Mendili açtım, yarayı alkolle temizleyip, yeniden sardım. Bu arada o, hiç oralı değilmiş gibi sakindi, dişlerini bile gıcırdatmadı. Sadece üstdudağında hafif ter damlacıkları belirdi. İş bitince, matarasından kana kana su içti, bir sigara yaktı, sonsuz bir mutluluk içinde dumanı ta ciğerlerine çekti. Sonra Browning'ini çıkardı, şarjörü aldı, eksik olan üç kurşunu tek eliyle, ustaca yerine koydu.

"Teğmen Mamiya, derhal kampı kaldırıyoruz. Irmağı yeniden geçip Moğol ordusunun gözetim noktasına dönmemiz gerekiyor."

Tek söz söylemeden, oradan telaşla ayrıldık, at üstünde ırmağın geçit veren sığlığına yöneldik. Neler olduğu, kimin ateş ettiği hakkında Yamamoto'ya bir şey sormadım. Onu sorguya çekmek bana düşmezdi, ayrıca sorsam bile, bana yanıt vereceğini sanmıyordum. Zaten o sırada kafamdaki tek şey,

düşman topraklarından bir an önce kaçmak, kendimi az da olsa, güvenli sayılacak sağ kıyıya atmaktı.

Bozkırda sessizce at sürüyorduk. Hiç kuşkusuz, hepimiz de aynı şeyi düşünüyorduk: kazasız belasız ırmağı geçebilmeyi.

Eğer Dış Moğolistan ordusundan bir keşif müfrezesi bizden önce köprüye ulaşırsa işimiz bitik demekti. Hiç kurtulma olanağımız yoktu. Hatırlıyorum, kısa asker ceketimin içinde oluk oluk terliyordum ve terim kurumak bilmiyordu.

"Teğmen Mamiya, şimdiye dek size hiç ateş edildi mi?" diye sordu Yamamoto uzun bir sessizliğin ardından.

"Hayır," diye yanıtladım.

"Tüfeğinizi kullandınız mı hiç?"

"Hayır."

Bilmiyorum bu yanıtım onda ne gibi düşüncelere yol açtı ya da bana bu soruları hangi amaçla sordu.

"Burada, bende bir belge var," dedi elini eyerine asılı torbanın üstüne koyarak, "genel karargâha götürmem gereken. Eğer bunu yapamazsam, bu belgenin mutlaka yok edilmesi gerekiyor. Yakılması, gömülmesi önemli değil, yeter ki düşman eline geçmesin. Ne olursa olsun. Bunu anlamanızı istiyorum: son derece önemli."

"Başüstüne," dedim.

Yamamoto dimdik, gözlerimin içine baktı ve sözlerini sürdürdü: "Eğer kötü duruma düşersek, önce bana ateş edin. Anlaşıldı mı? Kendim edebilseydim, ederdim. Ama şu yaralı kolumla... Sonra da, bakarsınız koşullar benim kendimi öldürmeme elvermeyebilir. Bunun için bana ateş etmenizi istiyorum. Tam kalbime."

Karşılık vermeden başımı salladım.

Günbatımından önce sığlığa ulaştık. Yol boyu, içimde yer eden tehlike duygusu asılsız değilmiş; bir Moğol devriyesi bizden önce gitmiş, köprünün yakınında konuşlanmıştı.

Yamamoto'yla bir kumula tırmandık ve sırayla dürbünü alıp sığlığın çevresini gözledik. Askerler kalabalık değildi: topu topu sekiz kişi, ama sıradan bir sınır devriyesi için ağır donanımlıydı. Biri, elinde küçük bir makineli tutuyordu, bir ağır makineli tüfek de az yukarıdaki bir tümseğe yerleştirilmiş, çevresine kum torbaları yığılmıştı.

Besbelli, bu silah, ırmağa nişan almıştı: geçmemizi engellemek için konuşlanmışlardı. Irmağın kıyısına bir çadır kurulmuştu, on at, çevresindeki kazıklara bağlanmıştı; askerler, bizi ele geçirmeden

oradan kıpırdamama emri almış olmalıydılar.

"Geçebileceğimiz başka bir sığlık yok mu?" diye sordum.

Yamamoto dürbünü bir an gözlerinden çekip bana hayır işareti yaptı.

"Bir tane var, ama çok uzakta. At sırtında iki gün gidebiliriz ki, buna zamanımız yok. Tek çözüm buradan geçişi zorlamak."

"Yani, geceyi bekleyip geçmek mi diyorsunuz?"

"Evet, tek çare bu. Atları burada bırakırız. Bir kez nöbet turları tamamlanınca, askerlerin tümü de mışıl mışıl uykuya dalar, tek nöbetçi kalır ayakta, onu etkisiz hale getirmeyi de ben üstleniyorum. O zamana kadar yapacak işimiz olmadığına göre de, en iyisi şimdi azıcık dinlenmek ve uyumak."

Irmağı geçme eylemine sabahın üçünde başlamaya karar verdik. Onbaşı Honda, atların tüm yükünü indirdi ve onları doğaya salıverdi. Kalan cephane ve yiyecekleri derin bir çukur açıp gömdü. Üstümüzde sadece, silahlarımızı yeniden doldurmak için birkaç kurşun ile bir günlük kumanyamızı bıraktık. Nasıl olsa, Moğollar bizi görür de, bizimkine oranla çok ezici silahlarıyla ateşe tutarlarsa tüm cephanemizi üstümüzde alıkoymuş olsak bile, kurtulma olasılığımız yoktu. Irmağı geçmeyi başarırsak kuşkusuz uzun bir süre uyuyamayacaktık, bu yüzden, şimdiden dinlenmek en iyisiydi. İlk nöbeti Onbaşı Honda'nın almasına, Çavuş Hamano'nun sonrakini tutmasına karar verildi.

Çadıra uzanır uzanmaz, Yamato kütük gibi derin bir uykuya daldı. Değerli belgeyi içeren torbayı başının altına, yastık niyetine koymuştu. Hamano da uykuya dalmakta gecikmedi. Hepimiz yorgunluktan bitiktik, ama ben öylesine gergindim ki, yorgunluğuma karşın, uykuya dalmam uzun sürdü. Önümüzde, bizi bekleyen olayları düşündükçe heyecandan yerimde duramıyordum: nöbetçinin öldürülmesi, sonra da bize nişan almış düşman makinelisine hedef olarak ırmağı geçmek. Avuçlarım terlemişti, şakaklarım güm güm atıyordu. Subay olarak yüzümü kızartacak hiçbir şey yapmayacağıma inanacak derecede kendime güvenim yoktu.

Çadırdan çıkıp nöbet tutan Onbaşı Honda'nın yanına gittim.

"Biliyor musun, Honda, belki burada öleceğiz."

"Evet," diye yanıtladı Honda.

Bir an sustuk. Ama "evet" yanıtında öyle bir şey vardı ki, beni tedirgin etmişti. Sözlerinden sanki gizli bir anlam çıkıyordu. Yaradılışım gereği sezgilerim pek güçlü sayılmaz, ama bana, benden bir şey gizliyormuş gibi gelmişti. Öğrenmek için sordum, belki de birbirimizi açık açık anlayabilmek için son fırsatımız olduğunu, sonra iş işten geçeceğini de ekledim.

Honda, dudakları sımsıkı kapalı, bir süre parmağıyla, ayaklarının dibindeki kumu okşadı. Bir şey canını sıkıyor gibiydi.

"Teğmen," dedi sonunda, isteksizce, gözlerimin içine bakarak. "Dördümüzün içinde, en uzun yaşayacak olan sizsiniz, sandığınızdan da çok daha uzun, hem de siz Japonya'da öleceksiniz."

Gözlerimi ona diktim.

"Bunu nasıl bilebileceğimi merak ediyorsunuz, değil mi? Bunu size söyleyemem, sadece biliyorum, o kadar."

"Doğaüstü bir yetenek, o halde?"

"Belki. Ama bu deyimi sevmiyorum, hissettiklerim için bana biraz abartılı geliyor. Az önce de size söylediğim gibi, neler olacağını biliyorum, hepsi bu."

"Öteden beri var mıydı böyle bir yeteneğin?"

"Evet" yanıtını verdi açık açık. "Ama ta o zamandan beri, bu özelliğimi çevremden hep gizledim. Bugün size açıklıyorsam, ölüm kalım meselesi olduğu içindir."

"Peki, öbürlerine ne olacak? Onu da biliyor musun?"

"Kimi şeyleri biliyorum, kimilerini hayır. Kuşkusuz size bir şey söylememem en iyisi, Teğmenim. Size bu kadarını açıklamam bile, haddimi bilmezlik bir bakıma, siz ki üniversiteye gitmişsiniz; ama insan yazgısı, sonradan dönülüp bakılması gereken bir şey, olmadan önce bakılması gereken değil. Ben alışkınım, ama siz değilsiniz, Teğmenim."

"En azından, burda ölmeyeceğim, bana söylediğin bu, değil mi?"

Kumu parmaklarının arasından akıtıyordu.

"Size kesinlikle söyleyebileceğim tek şey, Teğmenim, Çin topraklarında ölmeyeceğinizdir."

Onunla daha konuşmak istiyordum, ama bunları söyledikten sonra inatla sustu. Sanki iç âlemine, düşünmeye çekildi. Elinde tabancası, gözlerini düzlüğe dikmiş bakıyordu. Onunla konuşmayı denedim, ama sanki beni duymuyordu.

Bir kumulun dibine gizlenmiş çadıra döndüm, uzandım ve gözlerimi kapadım. Bu kez uyudum, üstelik beni ayaklarımdan okyanusun dibine sürükleyen derin bir uykuyla.

13

Teğmen Mamiya'nın uzun hikâyesi II

— Mermi sürülen bir tüfeğin madeni şakırtısı beni uyandırdı. Cephedeki hiçbir asker, en derin uykusunda bile olsa, bu, kendine özgü, ölüm gibi dondurucu ve ağır sesle uyanmazlık edemez.

Elimin, kendiliğinden, başucumdaki Browning'e gitmesiyle şakağıma bir tekme yemem bir oldu. Sarsıntı bir an gözlerimi kör etti. Soluk almaya çalışırken kirpiklerimi hafifçe araladım ve bir adamın –besbelli tekmeyi atanın– silahımı almak için eğildiğini gördüm. Başımı ağır ağır kaldırınca üzerime doğrultulmuş iki tüfek namlusuyla burun buruna geldim. Arkalarında iki Moğol askeri vardı.

Çadırın içinde uyuyakaldığımı hatırladım, ama şimdi, çadır yok olmuştu ve başımın üstünde yıldızlarla dolu bir gökyüzü parlıyordu. Başka bir Moğol askeri de elindeki makineliyi Yamamoto'ya doğrultmuştu.

Yamamoto, her türlü direnişin boşuna olduğunu anlamışçasına, enerjisini boşa harcamamak için sessizce uzanmıştı. Moğolların hepsi, asker kaputu giymişti ve başlarında savaş miğferleri vardı. İçlerinden ikisi, kocaman el fenerlerini Yamamoto'ya ve bana dikmişti. O anda, olup bitenin bilincine varamadım, herhalde derin bir uykudan uyandırıldığım ve şiddetli bir sarsıntı geçirdiğim için. Ama, askerleri ve Yamamoto'yu görünce, birden kafamda bir şimşek çaktı: biz ırmağı geçmeden Moğollar çadırlarımızı bulmuşlardı.

Aklıma gelen ikinci şey, Honda ve Hamano oldu. Çevreme göz atmak için başımı yavaş yavaş çevirdimse de ikisini de göremedim. Öldürülmüşler miydi, kaçabilmişler miydi? En ufak bir fikrim yoktu.

Bu Moğol askerleri, az önce uzaktan gördüğümüz devriyeden olmalıydılar. Sayıları az ve silahları hafifti, her birinde sadece bir tüfek vardı. Emirleri veren, iriyarı bir astsubaydı, sadece o çizme giymişti; az önce kafama tekmeyi indiren de oydu. Onun Yamamoto'ya doğru eğildiğini, deri çantasını aldığını, içine bakmak için açtığını, sonra da tersyüz ettiğini gördüm. Ama sadece bir paket sigara düştüğünü görünce çok şaşırdım. Oysa ki Yamamoto'nun belgeyi bu çantaya koyduğunu gözlerimle görmüştüm. Onu eğerine asılı torbadan çıkarmış, bu deri çantaya koyup çantayı da başına yastık yapmıştı. Yamamoto da renk vermemeye çalışıyor gibi duruyordu, ama yüzünü yalayıp geçen bozgun ifadesi, gözümden kaçmamıştı: anlaşılan belgenin ne zaman ve nasıl yok olduğunu o da bilmiyordu. Her neyse, ne pahasına olursa olsun belgenin düşmanların eline geçmesini önlemek gerektiğine göre bu onun için iyi bir şeydi.

Moğollar eşyamızı altüst ettiler, her şeyi inceden inceye aradılarsa da bir şey bulamadılar. Sonra bizi çırılçıplak soydular, ceplerimizi teker teker karıştırdılar, giysilerimizi ve eşyalarımızı süngü ucuyla yokladılar, gene de bir şey bulamadılar. Sigaralarımızı, dolmakalemlerimizi, not defterlerimizi ve kol saatlerimizi kendi ceplerine aktardılar. Her biri sırayla çizmelerimizi denedi, ayağına uyanı aldı. Bu ganimet paylaşımı, aralarında şiddetli tartışmalara yol açtı, ama astsubay karışmadı. Belki de Moğollarda, savaş tutsaklarının, düşmanların ya da ölülerin mallarına el koymak

gelenekti. Astsubay, Yamamoto'nun saatini kendine ayırdı ve kalan eşyaları paylaşmaları için adamlarına bıraktı. Tüm askeri donanımımız, silahlar, cephane, haritalar, pusulalar ve dürbün, karmakarışık, kocaman bir çuvala dolduruldu, herhalde Ulan, Batur'daki genel karargâha gönderilecekti.

Sonra, Moğol askerleri bizi, öyle çırılçıplak, sağlam iplerle bağladılar. Yaklaşınca, uzun süredir temizlenmemiş domuz ahırı kokusu saçıyorlardı. Çamur, toz ve yiyecek artığı içindeki kaba saba üniformaları o kadar kirliydi ki, rengi bile belli olmuyordu. Yıpranmış, delinmiş kunduraları, her an parçalanıp dökülecek gibiydi. Çizmelerimize göz dikmelerinde şaşılacak bir şey yoktu! Bu adamların çoğunun suratı son derece asık, dişleri çürük, sakalları birkaç günlüktü. Bir askeri devriyeden çok eşkıya çetesine benziyorlardı, ama Sovyet yapımı silahları, yıldızlı rütbeleri, Moğolistan Halk Cumhuriyeti Ordusu'ndan olduklarını kanıtlıyordu. Bana göre, askeri birlik olarak, disiplinden ve uyumdan tümüyle yoksundular. Moğollar en büyük eziyete bile dayanacak güçte sağlam askerler olmalarına rağmen, bir birlik anlayışı gerektiren çağdaş savaşlara pek uyum sağlayamamışlardı.

Gece, taşları çatlatacak bir don yaptı. Buz gibi gece havasında bizi tutsak edenlerin ağzından çıkan ve sonra da yok olan beyaz buharlara bakarak tüm bunların gerçek olamayacağını, karabasan gördüğümü düşünmeye başladım.

Gerçekten de karabasandı –ki bunu, sonradan anlayacaktım– ama bu, aklıma getirebileceğimin en kötüsü olacak bir karabasanın sadece başlangıcıymış meğer.

Askerlerden biri, peşinden bir tür ağır yükü sürükleyerek karanlıkta bize doğru geldi ve sırıtarak yükünü yanımıza bırakıverdi: Hamano'nun cesediydi bu. Çizmelerini almışlardı, yalınayaktı. Askerler gelip cesedi soydular; sigaralarını, cüzdanını, saatini aldılar. Paylaştıkları sigaraları tüttürürken, cüzdanını karıştırdılar: içinden Mançukuo bankasının birkaç banknotu, herhalde annesinin olan bir de fotoğraf çıktı. Birliğe komuta eden astsubay bir şeyler söyledi, paraya el koydu, fotoğrafı da yere attı.

Anlaşılan, bir Moğol askeri, nöbetteki Hamano'ya yaklaşıp onu boğazlamıştı. Bu, aynen bizim onların nöbetçisine yapmayı düşündüğümüz şeydi, ama onlar bizden atik davranmışlardı. Açık yaradan kıpkırmızı kan sızıyordu. Kan, yaranın büyüklüğüne oranla çok az görünüyordu.

Askerlerden biri, yanında taşıdığı kından, yaklaşık on beş santim uzunluğunda bir hançer çıkarıp gözlerimin önünde salladı. Ömrümde böylesine garip biçimli bir bıçak görmemiştim. Özel bir işte kullanılmak için yapılmış gibiydi. Moğol, gırtlak keser gibi yaptı, bir de "kuik!" diye ses çıkartınca arkadaşları güldüler. Bu silah herhalde ordunun sağladığı donanımda yoktu da özel bir nesneydi, çünkü ötekilerin hepsinin yanından uzun bir kılıç sarkıyordu, bu asker, böyle eğri bir bıçak taşıyan tek kişiydi içlerinde. Parmaklarının arasında birkaç kez ustaca döndürdükten sonra bıçağı tekrar kınına soktu.

Yamamoto, tek söz söylemeden bana bir bakış fırlattı. Sanki "Biraz talihimiz varsa, Honda belki de kaçmayı başarmıştır," demek istiyordu. Korkumun ve şaşkınlığımın ta dibinden, ben de bu umuda sıkı sıkı sarılmıştım. Peki ama Onbaşı Honda nereye gitmiş olabilirdi ki? Tabii bu tuzaktan kaçmayı başardıysa. Belki bizim de işin içinden sıyrılma şansımız olabilirdi. Çok zayıf bir olasılıktı bu ve bizi kurtarmak için Honda'nın tek başına bir şey yapamayacağı aklıma geldiğinde, yeniden umutsuzluğa kapıldım. Ama bir olasılık gene de bir olasılıktı; hiç yoktan iyi sayılırdı.

Şafağa dek çırılçıplak kumların üstünde uzanmış kaldık. Birinin elinde makineli tüfek, diğerinde tabanca olan iki asker başımızdan ayrılmadı, ama ötekiler, herhalde bizi kıskıvrak bağlamış olduklarına güvenerek, az öteye oturdular ve sigara içerek, tartışarak, gülerek zaman geçirdiler. Ne Yamamoto ne de ben, tek sözcük söylememiştik.

Her ne kadar mayıs ayında olsak da gece ısı, sıfırın epey altına düşüyordu ve donarak ölmekten korkuyordum. Buna rağmen soğuk, kapıldığım dehşetin yanında hiç kalıyordu. Bizi neyin beklediği konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Bu askerler basit bir devriyeydi sadece, yazgımıza onlar karar veremezlerdi, kuşkusuz yukarıdan emir beklemeleri gerekirdi. Demek oluyor ki, şimdilik öldürülme tehlikesiyle karşı karşıya değildik. Ama ya sonra? Yamamoto bir casustu ve ben de onunla birlikte yakalandığıma göre, onun ortağı sayılacaktım. Bu kötü durumdan kolay kolay kurtulmayı umamazdım.

Şafak söktükten biraz sonra, başlarımızın üstünde bir uçak homurtusu yankılandı ve çok geçmeden üstünde bir yıldız olan gümüşi bir uçak, görüş alanımıza girdi: bu bir Sovyet keşif uçağıydı. Tepemizde birkaç daire çizen uçağa Moğol askerler el kol işaretleri yaptılar. Uçak bir kum bulutu kaldırarak az öteye indi. İnişi, pist olmadan bile zor değildi, çünkü arazi yeterince sert ve düzdü. Ya da belki pilot, bu pisti kullanmakta ustalaşmıştı. Moğollardan biri, atına atladı ve eyerlenmiş iki atı da yedeğinde uçağa götürdü.

Çok geçmeden asker, yüksek rütbeli oldukları anlaşılan, biri Rus, diğeri Moğol iki atlıyla döndü. Devriye komutanının, yakalandığımızı telsizle genel karargâha bildirdiğini ve bu iki subayın da, Ulan-Batur'dan, salt bizi sorguya çekmek için gönderildiklerini düşündüm. Bunlar hiç kuşkusuz, bir yıl önce Sovyet karşıtı ayaklanmada ve kitle halindeki tutuklamalarda, perde arkasında önemli bir rol oynadığı söylenen ünlü gizli polis örgütü GPU'nun[4] istihbarat subaylarıydı. İki asker, özenle tıraş olmuşlardı ve üniformaları kusursuzdu. Rus olanı, beli kemerle sıkılı bir tür yağmurluk, ayağına da, tek bir toz görülmeyen pırıl pırıl çizmeler giymişti. Bu sıska, bir Rus için pek uzun boylu sayılmayacak adam, otuz beş yaşlarında olmalıydı. Pembemsi suratı oldukça sıradandı, alnı geniş, burnu inceydi, maden çerçeveli gözlüğü vardı. Moğol'a gelince, bu ufak tefek adamın koyu teni, Rus meslektaşınınkiyle çelişki yaratıyor ve ötekinin yanında bir ayıya benziyordu daha çok.

Devriye komutanını çağırdılar ve üçü birden, az ötede dikilip görüştüler. Astsubay herhalde onlara olup bitenlerin ayrıntılı bir raporunu verdi. Bizden el koydukları silahları ve askeri öteberiyi içeren çuvalı getirip gösterdi. Rus, hepsini dikkatle inceledikten sonra, gerisingeri çuvala koydu. Üç adam gene bir şeyler konuştuktan sonra Rus, göğüs cebinden bir sigara tabakası çıkarıp ötekilere uzattı. Üçü birden, sigara içerken görüşmeyi sürdürdüler. Rus, birkaç kez sol avucuna sağ yumruğuyla vurarak öteki ikisine sinirli sinirli bir şeyler söyledi. Moğol, endişeyle kollarını kavuşturdu, devriye komutanı ise birkaç kez başını "hayır" dercesine salladı.

Çok geçmeden Rus subay ağır ağır yaklaşıp karşımıza dikildi.

"Sigara ister misiniz?" diye sordu Rusça.

Daha önce de size söylediğim gibi, üniversitede ders aldığım için Rusça'yı oldukça iyi anlarım. Ama kendimi gereğinden çok ele vermek istemediğimden, anlamazlıktan geldim.

"Teşekkür ederim, ama istemiyoruz," dedi Yamamoto, oldukça düzgün bir Rusça'yla.

"Mükemmel," dedi Rus. "Mademki Rusça biliyorsun, o halde görüşmemiz çabuk olacak."

Eldivenlerini çıkardı yağmurluğunun cebine koydu. Sol yüzükparmağında küçük bir altın yüzük vardı. "Herhalde biliyorsun, bir şey arıyoruz biz. Hem de umutsuzca arıyoruz ve sende olduğunu biliyoruz. Nasıl bildiğimizi sorma bana, biliyoruz, o kadar. Mademki üstünde değil, bundan tek sonuç çıkarılabilir: yakalanmadan önce bir yere sakladın. Henüz oraya ulaşmamıştır" böyle derken Halha'nın karşı yakasını gösteriyordu, "çünkü henüz kimse ırmağı geçmedi. Demek ki belge, bu kıyıda bir yerde. Ne anlatmaya çalıştığımı anlıyor musun?"

Yamamoto başını salladı.

"Mükemmel," dedi Rus soğukkanlılıkla. "O zaman tek bir küçük soru: burada ne yapıyordunuz? Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nde bulunduğunuzu biliyorsunuz, değil mi? Hangi amaçla girdiniz yabancı topraklara? Nedenini söyleyin bana."

"Harita çıkarıyorduk," dedi Yamamoto. "Ben bir harita şirketinde çalışan bir sivilim. Bu asker ve öldürülmüş olanı, güvenliğimi sağlamak için bana eşlik ediyorlardı. Bu toprakların size ait olduğunu biliyordum ve sınırı aştığımız için kusurluyuz, hiçbir bahanemiz yok. Ama biz gene de yabancı toprakları çiğnediğimizin bilincinde değildik. Tek istediğimiz, arazinin topografyasına yüksekten bakmaktı."

Rus subayı, ince dudaklarını büzerek gülmeye başladı, ama gerçekte bunu gülünç bulmuş gibi görünmüyordu.

"Hiçbir bahanemiz yok," diye yineledi ağır ağır. "Görüyorum. Gerçekten de biraz yükselince daha iyi görülür her şey, bu açıklama akla yakın."

Bir süre sessizce bulutları seyretti. Sonra içini çekerek ağır ağır başını salladı.

"Keşke bana söylediklerinize inanabilseydim! Hepimiz için ne kadar iyi olurdu! Omzunuza vurup, 'Peki, anladım, şimdi hadi ırmağın karşı kıyısına dön de bir dahaki sefere dikkatli ol' diyebilmeyi ne kadar da isterdim. Doğru söylüyorum, böyle olmasını gerçekten de isterdim. Ama ne yazık ki sana inanamam. Kim olduğunu çok iyi biliyorum. Ve burada ne yaptığını da. Hailar'da bazı dostlarımız var. Tıpkı sizin Ulan-Batur'da bazı dostlarınız olduğu gibi."

Eldivenlerini cebinden çıkardı, eliyle düzeltti, tekrar cebine koydu.

"Açık söyleyeyim, size acı çektirmekle ve sizi öldürmekle şahsen ben hiç ilgilenmiyorum. Bu belgenin nerede olduğunu söylerseniz, size ihtiyacım kalmaz, hemen salıveririm. Irmağı geçip karşı yakaya, evinize dönebilirsiniz. Şerefim üzerine güvence veriyorum size. Gerisi sadece bizleri ilgilendiren bir sorun."

Güneşin ışınları tenimi ısıtmaya başlıyordu. Hiç esinti yoktu, sadece gökte birkaç beyaz bulut salınıyordu.

Uzun, çok uzun bir sessizlik oldu. Rus subay, Moğol subay, devriye komutanı ile askerleri, Yamamoto, ben, herkes susuyordu. Biz yakayı ele vermeden önce de Yamamoto, gerekirse görevi

uğruna ölmeye kesinlikle hazırdı ve yüzünden hiçbir duygu okunmuyordu.

"Aksi halde, ikiniz de burada öleceksiniz," dedi sonunda Rus, bir çocuğa anlatırmış gibi tane tane konuşarak. "Korkunç bir ölümle hem de. Bunlar insanları ağır ağır öldürmeye bayılırlar," diye ekledi, Moğol askerlerine bakarak. Elinde makineli tüfek olanı, yüzüme baktı ve sırıtırken pis dişleri göründü. "Moğollar öldürmeye bayılır ve bunun en acımasız tarafından nasıl yapılacağını da çok iyi bilirler. Biz Ruslar da biliriz, tiksininceye değin. Okulda öğretirler bize, tarih dersinde. Moğolların eskiden Rusya'da neler yaptıklarını anlatırlar. Rusya'yı istila ettiklerinde, hemen hemen hiç neden yokken milyonlarca insanı öldürmüşler. Örneğin, Kiev'de, tutukladıkları yüzlerce Rus soylusunu öldürmüşler. Bu olayı duymuş muydun? Büyük, kalın tahtalar hazırlar, soyluların üstüne, sahne kurar gibi yan yana uzatır ve bu sahneye oturup şölen yaparlarmış, tutsaklar ağırlığın altında ezilip ölünceye kadar. Ancak özel bir acımasızlık yeteneğine sahip kişilerin aklına gelebilir böyle bir öldürme yöntemi, sence de öyle değil mi? Zaman alır, önceden hazırlık gerektirir. Biraz karmaşık, değil mi? Gene de Moğollar bunu yapmayı göze alıyorlar, salt eğlenmek için. Hatta şimdi bile, bu tür eğlenceleri sürdürüyorlar. Bir kez kendi gözlerimle gördüm ben de. Ömrüm boyu oldukça dayanılmaz şiddet sahnelerine tanık olmuşluğum vardır ama, hiç unutmam, o akşam yemek bile yiyememiştim. Gördüklerim iştahımı kesmişti. Söylediklerimi anlıyor musun, yoksa fazla hızlı mı konuşuyorum?"

Yamamoto başını salladı.

"Mükemmel," dedi Rus subay. Hafifçe öksürüp bir an sustuktan sonra sürdürdü konuşmasını: "Bu da ikincisi olacak, bu yüzden umarım iştahım kesilmez. Ama gene de, eğer mümkünse, gereksiz her türlü şiddeti önlemeyi yeğlerim."

Ellerini arkasında kavuşturdu, başını havaya kaldırdı. Sonra eldivenlerini çıkardı, uçaktan yana bir göz attı.

"Ne güzel hava," dedi. "İlkbahar işte. Henüz biraz soğuk gerçi ama tam kararınca. Sonra sıcaklar bastıracak, sivrisinekler de birlikte. İşte bu, korkunç. Ben ilkbaharı yaza yeğlerim."

Sigara tabakasını çıkarıp bir tane aldı içinden, yaktı, dumanı ağır ağır içine çekti, gene öyle ağır ağır savurdu.

"Bir kez daha soracağım: belge hakkında hiçbir şey söylemeyecek misin?

"Nyet,"[5] yanıtını verdi sadece Yamamoto.

"Mükemmel," dedi Rus. "Mükemmel."

Sonra Moğol subaya dönüp onun dilinde bir şeyler söyledi. O da başını salladı, askerlere emirler yağdırdı, nereden bilmem hemen bulup odun getirdiler ve uçlarını palalarının yardımıyla sivriltmeye koyuldular. Göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir zamanda dört tane kazık yaptılar. Sonra da, gereken uzaklığı adımla ölçüp, dört kazığı dikerek bir dörtgen alan oluşturdular, bu alanın içine taş döşediler. Bu hazırlıklar yaklaşık yirmi dakika kadar sürdü. Ne için yapıldığı konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

"Moğollar için, seçkin bir işkence, seçkin bir mutfak gibidir," dedi Rus. "Hazırlık ne denli uzun sürerse, alınan zevk de o denli yoğun olur. Sadece öldürmek söz konusu olsa, bir kurşun yeterlidir. Her şey o anda biter. Ama bu, ilginç olmaz ki."

Parmak uçlarıyla yavaş yavaş çenesini okşadı.

Askerler Yamamoto'nun iplerini çözdüler, dörtgen alana getirdiler, ellerinden ve ayaklarından kazıklara bağladılar. Böyle, çarmıha gerilir gibi gerilmiş çıplak bedeninde sayısız yara izi ortaya çıktı.

"Sizin de bildiğiniz gibi," dedi Rus subay, "Moğollar göçebedir, koyun yetiştirir, etini yer, yününü ve derisini alırlar. Koyun onlara göre kusursuz bir hayvandır, ömürlerini onunla geçirirler ve koyun parçalama yöntemlerinde oldukça ustadırlar. Derisini çadır ve giyecek yapımında kullanırlar. Sen hiç göçebelerin nasıl koyun parçaladığını gördün mü?"

"Beni öldürmek istiyorsanız, çabucak bitirelim bu işi," diye karşılık verdi Yamamoto.

Rus, ağır ağır ellerini oğuşturdu ve başını salladı.

"Acele etme, zamanı gelince öldürüleceksin. Biraz uzun sürecek, ama sonunda öleceksin, hiç korkun olmasın. Acelesi yok. Burası bir çöl, göz alabildiğine. Zaman bol, kimse de gelip rahatsız etmez. Ve sana anlatacak çok şeyim var. Kaldığımız yerden devam edelim: her göçebe kabilede koyun parçalamayı uzmanlık edinmiş bir kişi bulunur. Bunlar, neredeyse mucize denecek kadar beceri sahibi, tam anlamıyla işin ustasıdırlar. Birer sanatçıdırlar. Öyle çabuk görürler ki işlerini, koyun, diri diri yüzülse bile, başına geleni anlamaz herhalde. Gene de..." Cebinden sigara tabakasını çıkardı, bir eline alıp parmak uçlarıyla vurdu üstüne. "Gene de, kuşkusuz, farkına varmaması mümkün değildir. Çünkü diri diri yüzülmek son derecede can yakar. İnanılmayacak kadar acı verir. Ve ölmek çok çok uzun zaman alır. Kan kaybından ölünür, ama uzun sürer bu."

Parmaklarını şaklatınca uçakla gelen Moğol subay hemen yaklaştı. Cebinden, kınına sokulmuş bir bıçak çıkardı, Hamano'nun gırtlağının kesildiği bıçağa benziyordu. Bıçağı kınından çekip havada salladı. Demirin soğuk madeni sabah güneşinde parladı.

"Bu adam, az önce sözünü ettiğim uzmanlardan biri işte," dedi Rus subay. "Bu bıçağa iyi bak. Deri yüzmek için ustaca tasarlanmıştır: tıraş bıçağı kadar ince ve keskin. Ve bunu kullananların teknik düzeyi çok yüksektir. Bir adamın derisini, şeftali soyar gibi yüzebilirler. Kusursuz biçimde, tek parça olarak çıkartırlar. Tamam mı, yoksa çok mu hızlı konuşuyorum?"

Yamamoto hiç karşılık vermedi.

"Birinin derisini zedelemeden yüzerken en önemli şey, yavaşlıktır. Eğer o çalışırken dilin çözülürse, hemen durdurur işi. Böylece ölmekten kurtulursun. Bu adam bu işi defalarca yapmıştır ve inan bana, herkes sonunda konuşur. Şunu iyice kafana sok: sen konuşur konuşmaz duracak. Bu yüzden, ne kadar erken konuşursan herkes için o kadar iyi olur."

Ayıya benzeyen Moğol subay, elinde bıçak, sırıtarak Yamamoto'ya baktı; bu sırıtışı hiç

unutamadım, hâlâ rüyalarıma girdiği olur. Sonra işe koyuldu. Askerler, beriki dikkatle derisini yüzerken Yamamoto'nun kollarını ve dizlerini tutuyorlardı. Gerçekten de şeftali soyar gibi. Bu manzarayı görmeye dayanamadım, gözlerimi kapadım, ama askerler gözlerimi açık tutmam için beni dipçikliyorlardı. Zaten, gözlerim açık da olsa kapalı da, Yamamoto'nun çığlıklarını duyuyordum. Başlangıçta, işkenceye kılı kıpırdamadan dayandı, ama sonra bu dünyada işitilmemiş çığlıklar atmaya başladı. İşkenceci, bıçağı sağ omzundan sokmakla başlamıştı işe, sonra bileğe kadar tüm kolun derisini yüzdü. Gerçekten de beceriyi sanat derecesine götürmüştü, Yamamoto'nun çığlıklarını duymasam, işlemin acı vermediğini bile düşünebilirdim. Bununla birlikte, bu korkunç ulumalar Yamamoto'nun neler çektiğini yeterince kanıtlıyordu.

Sonra, Moğol subay, tümüyle yüzülmüş sağ kolun, kâğıt kadar ince derisini askerlerden birine uzattı, o da bu kanlı ganimeti, ötekilere göstermek için havada salladı.

Sonra deri yüzücü sol kola geçti. Bu iş bitince, kurbanının penisini ve yumurtalıklarını kesti, sonra da kulaklarını. Sonra kafasının ve suratının derisini çıkardı. Yamamoto ara ara kendinden geçiyordu. Kendine gelir gelmez tekrar haykırmaya başlıyordu. Bu süre içinde, Rus subayı da çizmelerinin topuğuyla kumda anlamsız şekiller çiziyordu. Moğol askerlerin hepsi sahneyi sessizce izliyorlardı, donuk yüzlerinde ne tiksinti, ne acıma, ne şaşkınlık okunuyordu. Bizimle birlikte bir fabrika gezer gibi, Yamamoto'nun organlarının tek tek yüzülmesini seyrediyorlardı.

Birkaç kez kustum. Midem tümüyle boşaldıktan sonra bile, safra çıkarmayı sürdürdüm. Son olarak Moğol, Yamamoto'nun göğüs derisini yüzüp önüne uzattı: memeuçları bile eksik değildi. Ömrümde, bu olaydan önce ya da sonra böylesine dehşet verici bir şey görmedim. Biri bu deri parçasını eline alıp bir kumaş parçası gibi salladı. Artık, Yamamoto'dan geriye, yere kanlı bir et yığını gibi yayılmış olan yüzülmüş bedeninden başka bir şey kalmamıştı. En korkunç görünen de, suratıydı: kanlı bir bulamacın ortasında koskocaman, bembeyaz göz çukurları, gözleri hâlâ görüyormuşçasına açıktı. Ağzı, çıplak dişlerinin üstüne sanki son bir ulumayla açılmıştı.

İşkencecisi, burnunu kesmiş, yerinde sadece bir delik kalmıştı. Toprak, tam anlamıyla bir kan gölüydü.

Rus subay, yere tükürdü ve bana baktı. Sonra cebinden bir mendil çıkarıp dudaklarını kuruladı.

"Bu adam bir şey bilmiyormuş demek," dedi, mendili yeniden cebine koyarken. Sesi, öncekinden de duygusuzdu. "Yoksa, konuşurdu, hiç kuşku yok. Yazık oldu, ama adam sen de, casusun tekiydi, nasıl olsa er geç bir gün birinin elinde ölecekti. Neyse, o bir şey bilmediğine göre, senin de bize bir şeyler söyleyebileceğinden kuşkuluyum."

Bir sigara yaktı.

"Sen de artık işimize yaramazsın. Kısacası, konuşturmak için işkence edilmeye de, tutsak alınmaya da değmezsin. Sadece şu kadarını söyleyeyim, bu olayın dal budak salmasını hiç istemeyiz, gizli kalmalı. Seni Ulan, Batur'a götürürsek, işler biraz karışabilir. Kafana bir kurşun sıkıp seni geberttikten sonra, cesedini yakmalı veya Halha Irmağı'na atmalıyız. En basit çözüm bu, sence de öyle değil mi?"

Konuşurken, gözlerini bana dikmişti, ama ben hiçbir şey anlamıyormuş gibi davranmayı sürdürdüm.

"Rusça anlamıyor gibisin. Şu halde, sana neler yapacağımızı anlatmakla boşuna zaman yitiriyorum demektir; ama zararı yok, kendi kendime konuşuyorum diyelim. Ha aklıma gelmişken, sana iyi bir haberim var: seni öldürmemeye karar verdim. Bunu, arkadaşını boşu boşuna ortadan kaldırdığım için bir kendimi bağışlatma biçimi sayabilirsin. Bugün zaten dilediğimizce can aldık. Ve bu tür sahneleri günde bir kez seyretmek, yetiyor da artıyor bile. Bu yüzden, sana hayatta kalma fırsatı veriyorum. Her şey yolunda giderse kurtulursun. Yine de canını kurtarma ihtimalin pek yok, hatta hiç yok diyebilirim. Ama fırsat fırsattır işte ve arkadaşın gibi derinin yüzülmesinden de iyidir. Öyle değil mi?"

Moğol subayı çağırmak için elini kaldırdı. Adam, matarasındaki suyla bıçağını özenle yıkamış, küçük bir bileyi taşıyla bilemişti. Askerler Yamamoto'nun derisini yere sermiş, başında toplanmış tartışıyorlardı. Teknik ayrıntılar konusunda görüş alışverişinde bulunuyor gibiydiler. Moğol, kınına soktuğu bıçağını cebine koyduktan sonra bize yaklaştı. Bir an gözlerini yüzüme dikti, sonra Rus subaya baktı, o da kısa bir cümle söyledi. Moğol, hiç tınmadan, başıyla onayladı. Bir asker, yularından tuttuğu iki at getirdi.

"Biz uçakla Ulan, Batur'a dönüyoruz," dedi Rus bana dönerek. "Eli boş dönmek hiç hoşuma gitmiyor, ama bir şey de yapamıyorum. Bazen her şey yolunda gider, bazen de gitmez. Yemek zamanına kadar iştahımın yerine geleceğini umarım, ama bundan pek emin değilim."

Sonra ikisi de ata binip uzaklaştılar. Uçak kalktı, gökyüzünde küçük, gümüş bir nokta oldu ve batı yönünde uzaklaştı. Moğol askerlerden, atlardan ve benden başka kimse kalmadı.

Beni bineklerinden birinin eğerine sıkı sıkı bağladılar ve tek sıra halinde kuzeye yöneldiler. Tam önümde at süren asker, alçak sesle çok basit bir ezgi mırıldanıyordu. Bunun dışındaki tek ses, nalların kumda çıkardığı sesti. Ne beni götürdükleri yer, ne de beni bekleyen akıbet konusunda en ufak bir fikrim vardı. Sadece onların gözünde hayatımın artık hiçbir değeri olmadığını biliyordum.

İçimden, durmadan Rus subayın sözlerini yineliyordum: beni öldürmüyordu, ama yine de kurtulma fırsatım hiç yoktu. Ne demek oluyordu bu acaba? Hiçbir şey bilmiyordum. Her şey fazlasıyla belirsizdi. Belki de niyetleri beni bir tür korkunç oyunda kullanmaktı. Belki de kafalarında, işimi bitirmeden önce can çekişmemi seyrederek eğlenmek gibi bir art niyet vardı?

Her şeye rağmen, Yamamoto'nun uğradığı o korkunç akıbete uğramaktan kurtuldum diye derin derin oh çekiyordum. Böyle durumlarda, her an ölebilirdim ama diri diri yüzülmekten kurtulmak bile, başlı başına küçümsenecek bir şey değildi. Hâlâ soluk alabildiğim için kendimi mutlu sayabilirdim. Sonra da, eğer Rus subayın söyledikleri doğruysa, hemen öldürülmeyecektim. Ve eğer önümde biraz zaman kalmışsa, bu da benim canımı kurtarma olasılığımı artırıyor sayılırdı. Bu umut ne kadar küçücük olsa da, vargücümle sarılıyordum ona.

O zaman aklıma Onbaşı Honda'nın garip kehaneti geldi: Çin topraklarında ölmeyecekmişim ben. Şu eyerin üstünde çırılçıplak bağlı, sırtım kum ve güneşten cayır cayır yanarken, Honda'nın ağzından

çıkmış olan sözcükleri teker teker anımsamaktan kendimi alamıyordum. Yavaş yavaş aklımdan, o andaki yüz ifadesini, davranışlarını, sesinin tınısını geçiriyordum. Kehanetine tüm yüreğimle inanmaya karar verdim. Hayır, burada ölmeyeceğim, kaçacağım, kurtulacak ve anavatana yeniden ayak basacağım, diye kendime durmadan ve inançla yineliyordum.

İki üç saat kadar kuzey yönünde ilerledik. Sonra, Moğolistan'da *obo* adı verilen o taştan, küçük lama anıtlarından birinin önünde durduk. Bunlar, aynı zamanda bu uçsuz bucaksız çöllerde değerli bir nirengi noktası ödevi gören taş yığınlarıydı. Moğol askerler, bu *obo*'nun önünde attan indiler ve bağlarımı çözdüler. Sonra içlerinden ikisi beni biraz öteye sürükledi. Oracıkta öldürülmeyi bekliyordum. Beni bir metre kadar yükseklikteki taş bir duvarla çevrili bir kuyuya götürmüşlerdi. Bana kuyunun başında diz çöktürdüler, ensemden tutup zorla içine baktırdılar. Kuyu öyle derindi ki, karanlıktan başka bir şey seçemiyordum. Devriye komutanı, yumruk kadar bir taş getirip kuyunun dibine attı. Biraz sonra, tak diye bir ses yankılandı: kuyuda su yoktu. Herhalde bu kuyu eskiden önemli bir görev yerine getiriyordu, ama yeraltı su örtülerinin değişime uğraması sonucu suyu çekilmiş, kurumuş olmalıydı. Taşın dibe ulaşmak için geçirdiği zamana bakılırsa kuyu oldukça derindi.

Çavuş bana sırıtarak bakıyordu. Sonra sırt çantasından kocaman bir otomatik makineli çıkardı. Horozu kaldırdı, namluya mermi sürdü. Silahı şakağıma yöneltti. Ama tetiği çekmedi. Silahını yavaş yavaş indirdikten sonra sol elini kaldırıp önümdeki kuyuyu işaret etti.

Kurumuş dudaklarımı yalayarak, silahına bakıyordum. Demek buydu! Yazgımı seçmemi istiyorlardı. Ya bana ateş edecek, oracıkta hemen ölecektim. Ya da kuyuya atlayacaktım. Çok derin olduğu için, düşerken yaralanıp ölebilirdim ya da dibi bulduktan sonra, açlık ve susuzluktan ölecektim. Rus'un ne demek istediğini ancak şimdi anlıyordum: sözünü ettiği hayatta kalma olasılığı buydu işte. Çavuş, bileğindeki, Yamamoto'nun saatini gösterdi sonra beş parmağını kaldırdı: düşünmek için beş saniyem vardı. Ancak üçe değin saymıştı ki, kararımı vererek kuyunun çemberine tırmandım ve kendimi içeri attım. Tek şansım buydu.

İçimden, kuyunun duvarlarına yapışıp, düşüşümü yumuşatarak aşağı kayabileceğimi geçirmiştim ama buna zamanım olmadı. Ellerim hiçbir şeyi tutamadı, taş gibi düştüm. Bu kuyu gerçekten derindi ve düşüşüm hiç bitmeyecek gibi geldi bana. Gerçi, birkaç saniyeden fazla sürmüş olamazdı ama ben böyle, karanlıklarda paldır küldür inerken, zihnimden birçok görüntünün hızla geçtiğini anımsıyorum: ta uzaktaki anayurdum, doğduğum yer, cepheye gitmeden önce tek bir gece geçirdiğim kadın, anam babam.

Erkek kardeşlerim olmadığı, yalnızca küçük bir kız kardeşim olduğu için şükrediyordum. Ben burada ölsem bile, hiç olmazsa o, cepheye gönderilmeyecek ve yaşlı anamla babamın yanında kalabilecekti. Pirinç köfteleri de geçti aklımdan. Sonra kuyunun dibine, kuru toprağa çarptım ve bir an sarsıntının etkisiyle, kendimden geçtim. Bana, bedenim havada patlamış gibi geliyordu.

Birkaç saniye sonra, üstüme garip bir sıvının aktığını hissederek, kendime geldim, önce yağmur sandım. İdrarmış: Moğol askerler beni yukarıdan suluyorlardı. Başımı kaldırınca gölge gibi minicik karaltılarının sırayla, üstüme işemek için eğildiklerini gördüm. Bu sahne bana, uyuşturucu almışım da sanrı görüyormuşum gibi gerçekdışı geldi. Ama gerçekti işte; şu kuyunun dibindeydim ve üstüme akan çiş de gerçekti. İşleri bitince, Moğollardan biri bana doğru bir el feneri tuttu. Kahkahalar duydum,

Sonra gölgeleri kayboldu. Onlar gidince, ortalığa derin bir sessizlik çöktü.

Bir süre yüzükoyun, dönüp gelecekler mi gelmeyecekler mi diye bekleyerek kıpırdamadan yattım. Yirmi otuz dakika sonunda, ki bunlar sadece tahmin elbette çünkü saatim yoktu artık, bir ses duymayınca, buralardan kesin çekip gittikleri sonucuna vardım. Çölün ortasında, şu kuyunun dibinde yalnızdım. Bedenimin her yanını, inceden inceye yoklamaya koyuldum. Karanlıkta bu çok zordu, kendimi göremiyordum. Ellerimle yoklasam bile, duyularıma güvenemezdim, çünkü böylesine derin karanlıkta belki onlar da çarpıtılmıştı. Kendi oyunuma gelmişim gibi garip bir duyguya kapılmıştım. Bilincim yerindeydi, ama bedenime bağlı değildi. İradem hiçbir hareket yaratmıyordu. Vazgeçtim ve karanlıkta, kıpırdamadan öylece uzanıp kaldım.

Böyle ne kadar zaman geçirdim bilmiyorum ama yavaş yavaş, duyularım yerine gelmeye başladı. Ne var ki, duyularla birlikte, acı da kendini gösterdi. Oldukça şiddetli bir acı: düşerken bir bacağımı kırmış olmalıydım. Omzum da yerinden çıkmış ya da daha kötüsü, kırılmış olabilirdi.

Hep öyle kıpırdamadan, tüm bu ağrılara katlandım. Yanaklarımdan yaşların yuvarlandığını hissediyordum: acı ve umutsuzluk yaşları. İnsan kendini, böyle, dünyanın öbür ucundaki bir çölün ortasında, karanlıklar içinde, dayanılmaz ağrılara tutsak, depderin bir kuyunun dibinde bulduğunda ne denli umutsuzluğa ve yalnızlığa kapılıyor, sanırım anlayamazsınız. Hatta Moğol'un beni hemen bir kurşunla yere yıkmamasından pişmanlık duymaya bile başlamıştım. Hiç olmazsa, ölümümün tanıkları olacaktı, oysa ki burada tek başıma, sessiz sedasız ölürsem, kimse, hiçbir zaman hiçbir şey bilmeyecekti. Zaman zaman rüzgârın, yeryüzünde eserken çıkardığı garip sesler geliyordu. Bir kadının uzaklardan gelen inlemelerine benziyordu. Benim bulunduğum dünyayı yukarıdakine sadece küçücük bir delik bağlıyor ve bu sesi bana aktarıyordu. Ne var ki, rüzgârın uğultusu bana ancak pek seyrek aralıklarla gelebiliyordu; geri kalan zamanda karanlık ve sessizlik içinde yapayalnızdım.

Çevremi, zemini yokladım: kuyunun dibi düzdü ve çok geniş değildi, çapı belki bir altmış ya da bir yetmişti. Elim birden sert ve sivri bir nesneye değdi. Şaşırdım, hemen çektim, sonra çekinerek tekrar uzattım. Önce bir ağaç dalı sandım, ama sonra bunların kemik olduğunu anladım, insan kemiği olamayacak kadar küçük kemiklerdi. Ya uzun zamandır burada olduğu için ya da ben düşerken ezdiğim için un ufak olmuş bir iskelet. Kuyunun dibinde, bu hayvan iskeletinden başka hiçbir şey yoktu. Sadece ince bir kum katmanı.

Sonra ellerimle duvarları yokladım: yassı ve üst üste yığılmış taşlardan oluşuyordu, güneş sıcaklığı bu derinliklere ulaşamadığından kuyunun içi buz gibiydi. Ellerim taşların arasında bir yarık bulmak için duvarlarda gezindi. Kendime, biraz talihim varsa, ayağımı koyabilmeye ve böylece kendimi yukarı çekmeye elverecek yarıklar bulabilirim, diyordum. Ama aralıklar, ayağını sokup da duvar boyunca tırmanmaya izin vermeyecek derecede dardı. Üstelik, yaralı olduğum için, bu, büsbütün olanaksızdı zaten.

Sürünerek, binbir zorlukla doğrulmayı ve arkamı kuyunun duvarına dayamayı başardım. Her kıpırdayışımda omzum da, bacağım da, iri iri çiviler sokuyorlarmışçasına acı veriyordu. Her soluk alışımda bedenim, un ufak olacakmış gibi bir duyguya kapılıyordum. Elimi omzuma götürdüm: yanıyordu ve şişmişti.

Böyle ne kadar zaman geçti bilmiyorum ama bir ara, beklenmedik bir şey oldu: gün ışığı ansızın kuyunun içini aydınlatıverdi. Bu, sanki gökten gelmiş bir uyarıydı. Kuyuyu kaplayan ışıkta, çevremdeki her şeyi seçebildim. Soluğum kesilecek gibi oldu. Güneşin, çıplak bedenimi sevecenlikle saran ılık ışınları karanlığı da, soğuğu da o an uzaklaştırdı. Bu ışık, sanki yaralarımın acısını bile unutturmuştu. Yanı başımda, tatlı bir beyazlıkla ışık saçan, küçük bir hayvan iskeleti gördüm.

Bu uğursuz kalıntı bile, güneşin aydınlığında, yanımda bir arkadaş bulunduğu duygusu yaratıyordu. Sonunda beni kuşatan taş duvarı inceleyebildim. Beni kuşatan aydınlık, bir çırpıda korkuyu da, umutsuzluğu da, acıyı da kovup uzaklaştırmıştı. Şaşkın, gözlerim kamaşmış halde yere oturdum, ama mutluluğum kısa sürdü: ışık, geldiği kadar çabuk silindi ve yerini tekrar karanlığa bıraktı. Ancak on, on beş saniye sürmüştü. Güneş bu kuyunun dibine günde ancak bir kez ulaşıyor olmalıydı; bu bir açı sorunuydu ve ben daha olan biteni anlamaya zaman bulamadan bu ışık yağmuru çekip gitmişti bile, beni eskisinden de daha derin bir karanlığa terk ederek.

Bu minicik yerin tutsağıydım, yiyeceksiz, susuz, örtünebilecek en ufak bir bez parçasından yoksun. Uzun bir öğle sonrası akıp gitti, gece bastırdı. Isı düştü. Gözümü kapatamadım; bedenim dinlenmek istiyordu ama soğuk, uyumama izin vermeyecek derecede şiddetle ısırıyordu. Yaşam kandilimin fitili saniyeden saniyeye kısalıyor, kısık ateşte, yavaş yavaş öldüğümü duyumsuyordum. Başımı kaldırınca, sayısız yıldızın donuk parıltısını görüyordum uzaktan; onların yavaş yavaş kıpırdamasını seyrediyordum; sadece bu devinimden kestirebiliyordum akan zamanı. Biraz uykuya dalar gibi oluyordum, soğuk beni uyandırıyordu, tekrar içim geçiyordu.

Sabah oldu. Başımın üzerinde iyice belirginleşen şafağın soluk yuvarlağında, yıldızların yavaş yavaş solduğunu gördüm. Bununla birlikte tümüyle silinmediler, gökyüzüne asılmışlardı, seçilebiliyorlardı. Susuzluğumu yatıştırmak için sabahın taşlara yağdırdığı çiyi yaladım. Bu minicik miktardaki sıvı bana inanılmaz bir armağan gibi geldi. Yemek yemeyeli, bir damla su içmeyeli yirmi dört saatten fazla bir zaman geçmişti. Ne var ki, açlık duymuyordum.

Kuyunun dibinde öyle, iki büklüm kaldım. Başka ne yapabilirdim ki? Artık düşünemiyordum bile, umutsuzluğum ve yalnızlığım öylesine derindi. Farkına varmadan, bir gün önce karanlıkları aydınlatan o parlak güneş ışınının dönmesini bekliyordum. Işık, güneş tam tepeye vardığında dünyaya dik açıyla vurur, demek ki olayın, öğle dolayında yeniden meydana gelmesi gerekiyordu ve ben de o anı sabırsızlıkla bekliyordum. Başka ne bekleyecektim ki?

Oldukça uzun bir zaman geçti. Ara ara uyukluyordum ki, ansızın bir şey beni uyandırdı. Gözlerimi açtım: ışık oradaydı, beni gene kucaklıyordu. Hemen hemen bilincinde olmadan, avuçlarımı açtım, ışınlarını toplayabilmek için ellerimi uzattım. Birincisinden daha güçlüydü sanki ve daha uzun sürdü, en azından bana öyle geldi. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım, sanki eriyip gidecek, yok olacaktım, öylesine hıçkırıyordum. Bu olağanüstü aydınlığın bana sağladığı mutlulukta ölmek istiyordum.

Evet, ölmek istiyordum. Harika bir kavuşma duygusu içindeydim. Güneş ışığıyla tekvücut olmuştum artık ve yaşamın anlamı baştan başa şu altı aydınlık saniyede toplanıyordu. Onun içinde ölmek istiyordum. Ama ışık kayboldu ve kendimi gene kuyunun dibinde yapayalnız, acınası bir durumda buluverdim. Karanlık ve soğuk, aydınlık hiç var olmamış gibi, ıslak kıskaçlarıyla beni dört bir yandan kuşatıyordu. Dev bir güç beni eziyor, düşünmemi, kıpırdamamı engelliyordu.

Artık bedenimin bilincinde bile değildim. Sadece kurumuş bir iskelet, cansız bir yığındım. İşte o zaman zihnimin bomboş odasında Onbaşı Honda'nın kehaneti yankılandı gene: Çin topraklarında ölmek, bana yazılmamıştı. Şimdi bu ışığı gördüğüme göre, bunun doğru olduğuna inanabilirdim. Ölmem gereken yerde, ölmem gereken anda ölmemiştim. Ölüm beni istememişti. Anlıyor musunuz? O anın bende yaratacağı kurtuluş zevkini sonsuza dek yitirmiştim ben.

Anlatısının burasında, Teğmen Mamiya saatine baktı:

— Ve gördüğünüz gibi, bugün de hâlâ yaşıyorum, diye sakin sakin noktaladı sözlerini.

Sonra düşüncelerinin görünmeyen akışını kovalamak istercesine başını salladı.

— Honda San haklıydı. O görevdeki dört kader yoldaşından, en uzun yaşayan ben oldum.

Sessizce başımla onayladım.

— Bunca uzun konuştuğum için beni bağışlayın, benim bunak öykülerim size çok sıkıcı gelmiş olmalı, diye ekledi Teğmen Mamiya, kanepede doğrularak. Daha kalırsam trenimi kaçıracağım.

— Durun biraz, diye sözünü kestim, en ilginç yerinde kesemezsiniz hikâyenizi. Sonra ne oldu? Öğrenmek isterdim.

Teğmen Mamiya bir süre bana baktı.

— Şöyle yapsak nasıl olur? dedi. Zaten geciktim, ama durağa kadar bana eşlik etmeye ne dersiniz? Yol boyunca size gerisini anlatabilirim.

Onunla birlikte evden çıktım ve yan yana yürümeye koyulduk.

— Üçüncü günün sabahı, Onbaşı Honda tarafından kurtarıldım. Baskına uğradığımız gece, Moğol askerlerinin geleceğini önceden sezerek yanımızdan ayrılıp saklanmıştı. İnsan hayatı açısından bedeli ne olursa olsun, değerli belgenin düşman eline geçmemesinin öncelik taşıdığının bilinciyle, Yamamoto'nun çantasındaki belgeyi de alıp götürmeyi unutmamıştı. Kuşkusuz siz de niçin Moğollar gelmeden hep birlikte kaçalım diye bizleri de uyandırmadığını soracaksınız. Ama bunu yapsaydı, biz gene de kazanamayacaktık: Moğollar orada olduğumuzu biliyorlardı, onlar kendi topraklarındaydılar ve bizden daha donanımlıydılar. Bizi kolayca bulacaklar, öldürecekler ve belgeyi ele geçireceklerdi. Honda'nın yalnız kaçması gerekiyordu, bizsiz. Gerçi görünüşte, düşman karşısında görevi terk etmiş sayılırdı, ama bunun gibi özel bir görevde en önemli şey, koşullara ayak uydurmasını bilmektir. Gizlendiği yerden, Rus ile Moğol'un uçakla geldiğini de, Yamamoto'nun işkenceyle öldürülmesini de görmüştü. Sonra da, Moğolların beni götürdüğünü görmüştü, ama atı olmadığından, hemen peşlerine düşememişti. Sakladığımız silahları topraktan çıkarmış, yerine belgeyi gömmüş, sonra yaya olarak peşimize düşmüştü ama kuyuyu bulmakta zorlanmıştı, çünkü Moğolların hangi yöne gittiğini bilmiyordu.

— Peki o halde, sonunda kuyuyu nasıl bulabilmiş? diye sordum.

— Bilmiyorum, bu konuda bana pek bir şey söylemedi. Sanırım biliyordu, o kadar. Sonunda beni bulduğu zaman, giysilerini yırtarak uzun bir halat yaptı ve beni kuyudan çekip çıkardı. Bu iş, zor oldu çünkü yarı baygındım. Sonra da beni, nereden bulduğunu bilmediğim bir ata bindirdi ve kumulları, sonra da ırmağı aşıp Mançukuo ordusunun ilk gözlem üssüne ulaştık. Orada yaralarımı sardıktan sonra beni kamyonla Hailar Hastanesi'ne götürdüler.

— Onca korunan belge ne oldu peki?

— Sanırım hâlâ orada gömülü, Honda'nın sakladığı yerde, Halha kıyılarının yakınında. Honda ile ben gidip onu almaya olanak bulamadık, zaten bunu yapmanın da hiç gereği yoktu: bu belge hiç olmasaymış daha iyiymiş sonucuna varmıştık. Ordu bizi sorguya çektiğinde, ikimiz de böyle bir şeyin varlığını hiç duymadığımızı söyleme konusunda anlaşmıştık. Bize öyle geliyordu ki, böyle demezsek, belgeyi yanımızda getirmediğimiz için bizi sorumlu tutabilirlerdi. Sözde tedavi görmemiz gerektiği bahanesiyle bizi ayrı odalara koymuşlardı ve sıkı gözetim altında tutuyorlardı. Her gün sorguya çekildik, yüksek rütbeli subaylar gelip bize kurnazca sorular sordular. Ama anlaşılan, tüm söylediklerimize inandılar. Onlara tüm yaşadıklarımı ayrıntılarıyla anlattım, tek bir şeyi, belgenin varlığını atlayarak. Hepsini kaydettiler ve sonra da bana hiç kimseye ve hiçbir zaman bu bu olaydan söz etmemem gerektiğini, ifademin ordunun gizli kayıtlarına geçeceğini, ama hiçbir resmi raporda yer almayacağını bildirdiler. Eğer bundan söz edecek olursam, ağır biçimde cezalandırılacağımı da söyleyip uyardılar. İki hafta sonra, görev yerime geri gönderilmiştim ve sanırım Honda da esas alayına dönmüştü.

— Onbaşı Honda'nın neden bu göreve katılmak için özellikle gönderildiğini anlayamadım.

— O konuda pek bir şey söylemedi. Herhalde bildiklerini kime olursa olsun anlatmasını yasaklamışlardı ve bir de, ne kadar az şey bilirsem benim için o kadar iyi olacağını düşünüyordu. Ama bana anlattığı az buçuk şeyden çıkardığım kadarıyla, sanırım Yamamoto'yu şahsen tanıyordu ve bunun da doğaüstü yetenekleriyle bir ilişkisi vardı. Orduda olağandışı yetenekler konusunda araştırma yapan bir bölümden söz edildiğini çok duymuşumdur, orada her ülkeden gelen kâhinlerin ve falcıların toplandığını da. Bence Honda ile Yamamoto bu gibi koşullarda tanışmış olmalılar. Ve gerçekte, bu kehanet yeteneği olmasaydı Honda beni hiçbir zaman bulup kampa götüremezdi. Ne haritası vardı ne pusulası, buna rağmen yolunu şaşırmadan eliyle koymuş gibi kuyuya ulaşmıştı. Bir harita uzmanı olan ve bölgenin topografyasını ezbere bilen ben bile bunu başaramazdım. Herhalde Yamamoto, bu özel yeteneklerini hesaba katarak Honda'yı almıştı ekibine.

Otobüs durağına varmıştık.

— Kuşkusuz sır, hâlâ da aydınlanmış değil, diye ekledi Teğmen Mamiya. Bugün bile pek çok şeyi anlayabilmiş değilim. Uçakla gelen o Rus ve Moğol subaylar kimlerdi? Ve eğer o ünlü belgeyi genelkurmay karargâhına ulaştırsaydık başımıza neler gelirdi? Neden Yamamoto bizi sağ kıyıda bırakıp karşıya yalnız geçmemişti? O zaman daha hafif, davranışlarında daha özgür olurdu. Belki de niyeti, bizi Moğollara tutuklatmak ve işin içinden tek başına sıyrılmaktı. Bizler sadece yem olarak kullanılacaktık. Bu da pekâlâ mümkün. Onbaşı Honda'nın tüm bunları daha başından biliyor olması da mümkün. Ve belki de bunun içindir ki, Yamamoto'yu kurtarmaya kalkışmadan, gözlerinin önünde öldürülmesine seyirci kaldı.

Her ne olursa olsun, sonradan Honda ile ben, uzun zaman görüşmedik. Hailar'a gelir gelmez bizi ayırmışlardı, buluşmamızı ve görüşmemizi de yasaklamışlardı. Oysa ki, canımı kurtardığı için ona teşekkür etmek ve onunla vedalaşmak isterdim, ama bu bile mümkün olamadı. Sonradan o, Nomonhan cephesinde yaralanmış ve Japonya'ya geri gönderilmiş; bense savaşın sonuna kadar Mançukuo'da kaldım, sonra Sibirya'ya gönderildim. Ancak kamptan dönüşümden birkaç yıl sonra onun izini bulabildim.

Ondan sonra, birçok kez görüştük, mektuplaştık. Ama Honda San, Halha olayı konusuna değinmekten hep kaçındı ve ben de, o konuyu açmaya hiç hevesli değildim zaten. Bu ikimiz için de henüz acısı fazla taze sayılacak bir anıydı. Bu olayı, sözünü etmeden paylaşıyorduk. Anlıyor musunuz?

Korkarım hikâyem çok uzun sürdü, ama size her şeyden önce söylemek istediğim şu: bakın, benim gerçek yaşamım belki de orada, Dış Moğolistan çölündeki o kuyunun dibinde kaldı. Bana öyle geliyor ki, yaşamın özünün, kuyuyu günde ancak on beş saniye aydınlatan o şiddetli ışıkta parladığını görmüştüm. Evet, bu doğa olayı benim için bu derece gizemliydi. Bunu size nasıl anlatacağımı bilemiyorum, ama açık söylemek gerekirse, o günden sonra yaşadıklarımın hiçbiri, hiçbir deneyim, hiçbir beklenti, üzerimde en ufak bir etki bırakmadı. Sovyetlerle çarpışmak zorunda kaldığım zaman bile, sol elimi yitirdiğimde bile, Sibirya tutsaklığımın cehenneminde bile, hep, sanki her şeye karşı duyarsız kalmışımdır. Gariptir, ama başıma gelebilecek her şeye kayıtsızdım. İçimde bir şey ölmüştü artık, o anda hissettiğim gibi belki. Belki de kuyunun dibindeki o ışıkta ölmüştüm. Zaten o anda ölmem gerekirdi. Ama, Honda'nın haber verdiği gibi, Çin'de ölmedim. Ya da daha doğrusu, ölemedim.

Japonya'ya dönünceye kadar, elimi de, yaşamımın on iki değerli yılını da yitirdim. Hiroşima'ya geldiğimde, annemle babam da, kardeşim de ölmüşlerdi. Orduya alınıp Hiroşima'daki silah fabrikasında çalışmaya gönderilen kız kardeşim, atom bombası patladığında ölmüştü. Babam da tam o sırada onu ziyarete gittiğinden, bu olay onun da yaşamına mal olmuştu. Annem bu sarsıntıyı hiçbir zaman atlatamamış ve o da yaşamının son yıllarını yatalak olarak geçirdikten sonra 1947'de ölmüş.

Size önce de söylediğim gibi, evlenmeyi düşündüğüm genç kız başkasıyla evlenmiş ve iki de çocuğu olmuştu. Beni ölmüş sanıyorlardı, bir mezarım bile vardı. Hiçbir şeyim kalmamıştı artık: kendimi bomboş hissediyordum; kendime, hiç dönmemem gerekirdi, diyordum. O andan bugüne kadar nasıl yaşadığımı bir ben bilirim. Üniversitede sosyal bilimler, bir lisede tarih ve coğrafya dersleri verdim. Ama gerçek anlamda yaşadım sayılmaz. Sadece kendime biçtiğim rolleri teker teker oynadım, o kadar. Dostum diyebileceğim tek bir kişi, gerçek bir insan ilişkisi kurduğum tek bir öğrenci yoktu. Kimseyi sevmedim, "sevmek" sözcüğünün anlamını unutmuştum.

Ne zaman gözümü kapatsam, diri diri derisi yüzülen Yamamoto'yu görüyordum. Bu sahnenin rüyasını, sayılamayacak kadar çok kez gördüm. Yamamoto'nun, gözlerimin önünde kanlı bir et yığınına dönüşmesini seyrettim, attığı acı çığlıkları duydum. Yine sık sık, düşümde kendimi, Moğolistan'daki o kuyuda diri diri çürürken gördüm.

Zaman zaman, gerçeğin nerede olduğunu bilemiyordum artık, bana öyle geliyordu ki yaşamım bir rüyaydı ve tek gerçek olan bu anılardı.

Honda San bana, Halha kıyısındayken, Çin topraklarında ölmeyeceğimi söylediği an sevinmiştim. Bunun doğru olup olmaması önemli değildi, sadece benim bir şeye sarılmaya ihtiyacım vardı, Honda bunu biliyor olmalıydı ve kuşkusuz bunun için söylemişti bana kehanetini. Ama gerçekte, sevinecek bir şey yokmuş meğer. Japonya'ya döndükten sonra, içi boş bir deniz kabuğu gibi yaşadım. Bir insanın bu dünyadaki varlığı ne denli uzun sürerse sürsün, sadece içi boş bir deniz kabuğundan ibaretse eğer, buna yaşam denemez. İşte gerçekte, anlamanızı istediğim buydu, Bay Okada.

— Demek hiç evlenmediniz, Bay Mamiya?

— Elbette hayır. Ne karım var, ne çocuklarım, ne akrabam. Dünyada yapayalnızım.

Aklıma takılan soruyu sormadan önce biraz duraksadım:

— Bay Honda'nın kehanetini duyduğunuza pişman mısınız?

Teğmen Mamiya hemen karşılık vermedi. Sonra dosdoğru gözlerimin içine baktı:

— Belki, dedi. Belki Honda San bunu bana söylememeliydi, belki de ben onu hiç dinlememeliydim. O zaman bana dediği gibi; kader, insanın dönüp bakması gereken bir şeydir, önceden bilmesi gereken değil. Ama artık, benim için önemi yok. Yaşamayı sürdürmekle görevimi yerine getiriyorum, o kadar.

Otobüs geliyordu. Teğmen Mamiya bana dönerek başını eğip selam verdi, zamanımı boşa harcadığı için özür diledi.

— Her şey için teşekkürler, dedi. Honda San adına bu yadigârı size verebildiğim için mutluyum. Böylece görevimi bütünüyle yerine getirdim gibi geliyor bana. Evime gönül rahatlığıyla dönebilirim artık.

Otobüse bindi ve takma elini ustaca kullanarak bozuk paraları kutuya attı.

Kıpırdamadan, öylece dikildim ve otobüs sokağın köşesini dönünceye dek arkasından baktım. Gözden yitince, içimi anlaşılmaz bir boşluk duygusu ve hüzün kapladı, bilmediği bir şehirde terk edilmiş bir çocuk gibiydim.

Eve döndüm, kanepeye yerleştim ve Honda San'ın bana bıraktığı yadigârın paketini açtım. Sımsıkı sarılmış kat kat kâğıtları birbiri ardından açınca küçük bir karton kutu buldum: Cutty Sark şişesi için bir hediye paketi. İçinde viski olmadığı anlaşılıyordu: fazla hafifti çünkü. Kutuyu açınca boş olduğunu gördüm. İşte Honda San'ın bana miras bıraktığı şey buydu: boş bir kutu!

II

Kâhin Kuş

1

Olabildiğince somut
Edebiyat oburluğu

Teğmen Mamiya'yı otobüs durağına kadar geçirdiğim günün gecesi, Kumiko eve dönmedi. Kitap okuyarak ve müzik dinleyerek onu bekledim ama, geceyarısından sonra artık vazgeçtim ve gidip yattım. Uyurken ışığı açık bıraktım. Uyandığımda sabahın altısıydı. Ortalık iyice aydınlanmıştı. İnce perdelerin arkasında, kuşlar cıvıldıyordu. Ama yatakta karımdan eser yoktu. Beyaz yastık hâlâ öyle kabartılmış duruyordu ve besbelli gece ona baş koyan olmamıştı. Yeni yıkanmış yazlık pijaması, özenle katlanmış duruyordu komodinin üstünde. Onu yıkayan da, katlayan da bendim. Lambayı söndürdüm ve zamanın akışını düzene koymak istercesine derin bir soluk aldım.

Pijamamla evi dolaşıp onu her yerde aradım: önce mutfağa, sonra oturma odasına baktım, çalışma odasına bir göz attım, banyoya, tuvalete girdim, hatta ne olur ne olmaz diye dolapların içine bile baktım. Ama hiçbir yerde Kumiko'nun izine rastlamadım. Ev, ruhunu yitirmiş gibiydi, her zamankinden de daha sessizdi. Orada kıpırdayan ve bu sakin uyumu boşu boşuna bozan sadece bendim sanki.

Mutfağa gidip çaydanlığa su doldurmaktan ve ocağı yakmaktan başka ne yapabilirdim ki? Su kaynamaya başlayınca, kahve yaptım, masaya oturup kendime bir fincan doldurdum. Sonra da makinede ekmek kızarttım ve buzdolabında bulduğum patates salatasını yedim. Yalnız başıma kahvaltı etmeyeli öyle uzun zaman oluyordu ki. Düşündüm de, evlendiğimizden beri birlikte kahvaltı yapmadığımız tek bir gün bile yoktu. Öğle yemeğini sık sık ayrı yiyorduk, hatta kimi zaman akşam yemeğini de. Ama ne olursa olsun, kahvaltıyı asla. Bu aramızda bir tür sözsüz anlaşma, neredeyse bir tür dinsel törendi. Ve çok geç yatmış olsak bile, olabildiğince zengin bir kahvaltı hazırlamak ve baş başa tadını çıkarmak için ertesi sabah erkenden kalkardık.

Ama bu sabah Kumiko yoktu. Kahvemi yalnız içtim, ekmeğimi de yalnız yedim, sessizce. Karşımda boş bir sandalyeden başka bir şey göremeden. Ona bakarken, dün sabah sürdüğü parfümü düşündüm. Belki de onu armağan etmiş olan erkeği hayal ettim. Kumiko'yu onunla birlikte yatakta, çıplak gördüm: bedenleri sarmaş dolaş. Daha bir gün önce elbisesinin fermuarını kapatırken hayran hayran seyrettiğim, porselen gibi pürüzsüz sırtını düşündüm.

Bilmem neden, kahvem sabunlu gibi geldi. Daha ilk yudumun ardından ağzımda kekremsi bir tat bırakmıştı. Önce bana öyle geliyor sandım, ama ikinci yudum da aynı tadı bıraktı. Fincanı musluğa döküp yeniden doldurdum. Ama içmeye kalktığımda gene o sabun tadını aldım. Nereden geliyordu ki bu? Anlayamıyordum bir türlü. Kahveliği iyice çalkalamıştım, suda hiçbir sorun yoktu. Ama gene de o sabun kokusu vardı işte, belki de makyaj çıkarma losyonuydu. Bu yüzden kahveyi tümüyle boşaltıp yeniden su ısıtmaya hazırlanırken vazgeçtim. Bunlarla oyalanmanın ne anlamı vardı ki? Musluktan bir fincana su doldurup kahve niyetine içtim. Ne de olsa artık canım kahve falan istemiyordu.

Kumiko'nun işyerine telefon etmek için dokuz buçuğu bekledim. Ve santraldaki kızdan karımı istedim. "Üzgünüm," dedi, "galiba, Bayan Okada henüz gelmemiş." Teşekkür edip kapadım telefonu. Sonra, sinirli olduğumda hep yaptığım gibi, ev temizliğine giriştim: eski gazete ve dergileri toplayıp iple bağladım, mutfak musluğunu ve dolap raflarını sildim, tuvaleti ve banyoyu temizledim, pencere camlarını parlattım, abajurları söküp donuklaşmış camlarını yıkadım, çarşafları değiştirdim ve çamaşır makinesini çalıştırdım.

Saat on birde Kumiko'nun işyerini aradım. Gene aynı kız açıp bana aynı karşılığı verdi:

— Bayan Okada henüz gelmedi.

— Bugün gelmeyecek mi acaba? diye sordum.

— Bilgim yok, diyerek, sadece olayı söylemekle yetinen, tarafsız bir sesle yanıt verdi.

Ne olursa olsun, Kumiko'nun saat on birde hâlâ işyerine gelmemesi normal değildi. Çoğu yayın kuruluşunda, çalışanların iş saatleri değişkendir ama, sağlık ve doğal beslenmeyle ilgili dergiler yayımlayan, Kumiko'nun şirketinde öyle değildi. O dergilere katkıda bulunanların tümü, yazarlar, üreticiler, çiftçiler, doktorlar, erken çalışan, erken kalkan ve işleri bitince evlerine dönen insanlardı. Bu yüzden, Kumiko ve meslektaşı gazeteciler de onlara ayak uyduruyorlardı: personelin tamamı sabah saat dokuzda işinin başındaydı ve özellikle yoğun çalışma dönemleri dışında, en geç akşam saat altıda ayrılırlardı işyerinden.

Telefonu kapadıktan sonra, yatak odasına gidip Kumiko'nun dolaptaki elbiselerini, gömleklerini ve eteklerini hızla gözden geçirdim. Evi terk ettiyse, giysilerini de götürmüş olmalıydı. Elbette nesi var nesi yok hepsini anımsayamazdım. Ben kendiminkileri bile tam olarak bilemediğimden, bir başkasına ait giysilerin her birini anımsamam kesinlikle olanaksızdı. Ama onunkileri sık sık kuru temizlemeye götürdüğüm ya da kuru temizlemeden aldığım için, düzenli olarak neler giydiğini ya da neleri yeğlediğini az çok öğrenmiştim. Hatırlayabildiğim kadarıyla, hepsi yerindeydi.

Zaten Kumiko'nun giysilerini götürecek zamanı olmamıştı ki. Dün sabahki evden çıkışını bir kez daha, ayrıntılarıyla anımsamayı denedim. Ne giymişti, hangi çantasını almıştı? Çanta olarak sadece, işyerine giderken hep kullandığı ve not defterini, makyaj malzemesini, cüzdanını, dolmakalemlerini, mendilini, kâğıt mendillerini içine tıktığı, omuzdan çapraz astığı çantayı kullanırdı. Onun içine yedek bir giysi koyması da olanaksızdı.

Şifoniyerini açıp baktım: takıları, çorapları, güneş gözlüğü, çamaşırları, keten gömlekleri hepsi çekmecelere düzenli olarak yerleştirilmişti. Bir şey eksik olsa nereden bilecektim? Örneğin, çamaşırları ve çorapları, çantasına koyabilirdi. Ama düşündüm de, her yerde kolayca satın alabileceği eşyayı yanında götürmesi belki de gereksizdi. Sonra makyaj malzemesinin bulunduğu çekmeceyi incelemek için tekrar banyoya geçtim. Orada da hiçbir değişiklik yoktu. Her tür ufak tefek güzellik ürünü ve öteberiyle tıklım tıklım doluydu. Christian Dior şişesini açtım ve bir kez daha kokusunu duydum. Hep aynı kokuydu. Bir yaz sabahı için birebir: beyaz bir çiçeğin kokusu. Gene kulakları ve bembeyaz sırtı geldi aklıma.

Oturma odasına dönüp kanepeye uzandım. Sonra gözlerim kapalı, sesleri dinledim. Ama zamanı

belirleyen duvar saatinin tiktaklarının dışında, gürültü denebilecek hiçbir ses duymadım. Ne araba sesi ne kuşların cıvıltısı. Hiç, kesinlikle hiç. Şimdi ne yapmalıydım? Aklıma bir şey gelmiyordu. Ahizeyi elime aldım, işyerine telefon etmek için, numarayı çevirmeye hazırlanıyordum ki, aynı sekreter kızın bana karşılık vereceği geldi aklıma. Tekrar yerine koydum: çok zor bir şeydi. Bu koşullarda, Kumiko'yu sabırla beklemekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Peki ya gerçekten beni terk etmeye karar verdiyse? Nedenini bilmiyordum ama, olabilirdi pekâlâ. Her şeye rağmen beni hiçbir açıklama yapmadan terk edecek bir kadın değildi, üstelik olabildiğince titiz ve ayrıntılara meraklı bir insandı. En azından bunu, yüzde yüz biliyordum.

Belki başına bir kaza gelmişti: bir araba çarpmıştı da baygın bir halde hastanedeydi ve şu anda ona kan veriyorlardı. Bu olasılık aklıma gelince yüreğim çılgın gibi atmaya başladı. Ancak sürücü ehliyetini, kredi kartlarını, adres defterini her zaman çantasında bulundururdu. Kaza olsaydı, hastane ya da polis, bana ulaşırdı kesinlikle.

Verandada oturup dalgın dalgın bahçeye baktım. Gerçekte hiçbir şey görmüyordum. Düşünmeye çabalıyor ama zihnimi bir türlü toplayamıyordum. Elbisesinin fermuarını kapattığım sırada, Kumiko'nun sırtının görünüşü ve kulaklarının arkasından gelen o nefis parfüm kokusu, düşüncelerimi kaplıyordu.

Bir saat sonra telefon çaldı. Telaşla kanepeden kalkıp açtım.

— Alo, dedi bir ses, rahatsız ettiğim için özür dilerim, Bay Okada'nın evi mi acaba?

Malta Kano'ydu.

— Evet, benim.

— Ben Malta Kano. Kedinizle ilgili olarak arıyorum sizi.

— Kedi mi? dedim aptal aptal.

Onu tümüyle unutmuştum! Sonradan geldi aklıma elbette. Ama bu olay bana, sanki ışık yılları kadar uzakta kalmış göründü.

— Karınızın aradığı kedi söz konusu, dedi Malta Kano.

— Evet, evet tabii.

Malta Kano hattın öteki ucunda, durumu inceliyormuş gibi susuyordu. Belki de sesimden bir şeyler anlamıştı. Hafifçe öksürdüm ve ahizeyi diğer elime aldım.

Kısa bir sessizliğin ardından, Malta Kano konuştu:

— Korkarım, kedinizi hiç bulamayacaksınız, Bay Okada, tabii beklenmedik bir olay gerçekleşmezse. Söylemesi zor ama bence, ona kavuşmak umudundan vazgeçseniz iyi edersiniz.

Dönmemek üzere gitmiş o. Herhalde bir daha hiç gelmez.

— Beklenmedik bir olay gerçekleşmezse, diyorsunuz öyle mi?

Yanıt alamadım. Malta Kano uzun bir süre sustu. Devam etsin diye bekledim ama ne denli kulak kesildiysem de ahizeden bir nefes sesi bile gelmedi. Hattın kesildiğine inanıyordum ki, yeniden konuşmaya başladı.

— Bunu söylememi belki büyük nezaketsizlik sanacaksınız ama bay Okada, size yardımcı olabileceğim, bu kedi olayından başka bir konu var mı acaba?

O anda, soluğum kesildi. Elimde ahize duvara yaslandım. Ancak bir süre sonra konuşabildim:

— Hâlâ tam anlayamadım, dedim. Anlamaya çalışmak için durmadan kafa patlattığım halde, pek bir şey bilemiyorum. Ama galiba karım beni terk etti.

Kadına, Kumiko'nun bir akşam önce eve dönmediğini ve bu sabah da işyerine gitmediğini anlattım.

Malta Kano, hattın öteki ucunda, düşünüyor gibiydi.

— Gerçekten de çok kaygılanıyor olmalısınız, Bay Okada. Şu sırada size ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Ama hiç kuşkum yok ki, her şey çabucak aydınlığa kavuşacaktır. Şimdilik, beklemekten başka çareniz yok. Kesinlikle, bu sizin için çok zor, ama biliyorsunuz, her şeyin bir zamanı vardır. Tıpkı denizlerin gelgitle yükselip alçalması gibi. Kimse bunu değiştiremez. Beklemek gerektiğinde, beklemeli.

— Dinleyin, Bayan Kano, sizinle böyle konuşmak hoşuma gitmiyor, siz ki kedimiz konusunda çok nazik davrandınız, ama şu anda böyle sıradan şeyler dinleyecek halim yok. Kendimi kaybolmuş hissediyorum. Gerçekten kaybolmuş. Ve içimde kötü bir önsezi var. Ne yapmam gerektiğini hiç bilemiyorum, beni duyuyor musunuz? Telefonu kapadıktan sonra ne yapmam gerektiğini bile bilmiyorum. İstediğim, somut bir şey. Anlıyor musunuz? Küçücük, önemsiz bir ipucu bile olsa. Gözle görülen, elle dokunulan bir şey.

Hattın öteki ucunda, yere bir şeyin düştüğünü duydum. Hafif bir nesne, sözgelimi bir inci tanesi döşemede zıplamış gibi. Sonra da şaklamaya benzer bir ses geldi kulağıma. Birisi elinde bir saman kâğıdı tutuyormuş da yaprağı birden gerivermiş gibi. Bu gürültüler telefonun ne çok uzağından, ne çok yakınından geliyor gibiydi. Ama anlaşılan o ki, Malta Kano hiç önemsememişti.

— Anlıyorum, dedi ruhsuz bir sesle. Elle tutulur bir şey istiyorsunuz.

— Kesinlikle öyle. *Olabildiğince elle tutulur.*

— Size telefon edilmesini bekleyiniz.

— Ben de öyle yapıyorum ya, başka şey yaptığım yok ki.

— Çok kısa zamanda, adı O harfiyle başlayan birinden bir telefon alacaksınız.

— Bu kişi Kumiko konusunda bir şey mi öğrenmiş?

— O kadarını bilmiyorum. Size bunu söylememin tek nedeni, ne olursa olsun, elle tutulur, somut gerçekleri bilmek istemeniz. Bir şey daha, Bay Okada, birkaç gün süreyle yarımay olacak.

— Yarımay mı? Gökteki aydan mı söz ediyorsunuz?

— Evet, gökyüzünde görülenden. Ama ne olursa olsun, Bay Okada, beklemelisiniz. Beklemek, hepsi bu. Yakında yine ararım, dedi Malta Kano.

Sonra da telefonu kapadı.

Masanın üstündeki telefon defterini alıp O sayfasını açtım. Kumiko'nun küçük, özenli yazısıyla yazılı topu topu dört tane isim, adres ve telefon numarası içeriyordu. Birincisi babamınkiydi, Tadao Okada. Bir başkası, Onoda adında üniversiteden bir arkadaşın, üçüncüsü bir dişçinin, Osuka'nın ve sonuncusu da köşedeki bakkalın, Omura'nın. Bunu hemen silebilirdim. Dükkânı yürüyerek on dakika kadar uzaklıktaydı ama ondan sadece birkaç kez, telefonla bir kasa bira göndermesini istemiştik, bunun dışında onunla hiçbir özel ilişkimiz yoktu. Dişçiyle de öyle. İki yıl önce sadece bir azı dişimi tedavi ettirmiştim ve Kumiko ona hiç gitmemişti. Aslında, benimle evlendiğinden beri hiç dişçiye gitmemişti. Arkadaşım Onoda'ya gelince, onu görmeyeli yıllar oluyordu. Üniversiteden çıktığında, bir bankada iş bulmuş, ertesi yıl da bankanın Sapporo'daki bir şubesine gönderilmişti. O zamandan beri, Hokkaido'da yaşıyordu. Şimdi, ilişkilerimiz, yılbaşında birbirimize kart göndermekten öteye gitmiyordu. Acaba onunla Kumiko'yu tanıştırmış mıydım? Bunu bile anımsayamıyordum.

Geriye bir tek babam kalıyordu. Ama Kumiko kesinlikle onunla bağlantı kurmuş olamazdı. Annemin ölümünden sonra yeniden evlendiğinden beri, babamı bir kere bile görmemiştim, birbirimize hiç yazmamıştık, telefonda da konuşmamıştık. Ve Kumiko onunla hiç tanışmamıştı.

Karımın telefon defterini karıştırırken, karıkoca, ikimizin de sosyal yaşama ne derece uzak olduğumuzu fark ettim. Altı yıllık evliliğimiz boyunca, çalışma arkadaşlarıyla kurduğumuz birkaç zorunlu ilişki dışında, kabuğumuza çekilmiş ve neredeyse dışarıyla hiçbir bağlantısı olmayan bir yaşam sürmüştük.

Öğle yemeği için yine makarna yapmaya karar verdim. Öyle, acıktığımdan değil. Hatta hiç iştahım yoktu. Ama sonsuza dek kanepede oturup telefonun çalmasını bekleyemezdim. Bedenimi kımıldatmak için kendime bir amaç bulmam gerekiyordu. Bir tencereye su doldurdum, ocağı yaktım ve suyun kaynamasını beklerken, domatesli sos hazırlamaya başladım, radyo FM açıktı. Bach'tan eşliksiz bir solo keman sonatı yayınlıyordu. Yorum kusursuzdu, ama gene de bu çalışta beni tedirgin eden bir şey vardı. Yorumcudan mı kaynaklanıyordu bu, yoksa benim o andaki ruhsal durumumdan mı? Bilinmez, ama ben gene de radyoyu kapatıp yemek pişirmeye müziksiz devam ettim. Zeytinyağını kızdırdım,

küçük küçük doğranmış sarmısak ile soğanı ekledim ve tam renkleri dönmeye başladığında, yıkandıktan sonra dilimlenmiş bir domatesi de ekledim. Yemek malzemesini güzelce kesmek ve kızartmak bana iyi geliyordu. Bu hareketleri yapmak bende somut izlenimler uyandırıyordu: sesler duyuyor, kokular alıyordum.

Su kaynamaya başlayınca, içine tuz ve bir avuç makarna attım. Sonra mutfak saatini on dakikaya ayarlayıp eviyedeki bulaşığı yıkadım. Ama özenle hazırlanmış makarna tabağımın görünüşü bile, ağzımı sulandırmaya yetmedi. Ancak yarısını yiyebildim, tabağımda kalanları çöpe attım. Sosun kalanını bir kutuya koyup buzdolabına yerleştirdim. Neyse, zarar yok, zaten başından beri yiyesim yoktu. Eskiden okuduğum bir şeyi anımsadım, bir şey beklerken durmadan yiyen bir adamın öyküsünü. Uzun uzun düşündükten sonra, sonunda öykünün başlığını buldum: Hemingway'in Silahlara Veda'sıydı bu. Kahraman –ki adını hatırlamıyorum– kayıkla İtalyan sınırını geçmeyi başarıp İsviçre'ye sığınır ve küçük bir kasabanın kliniğinde karısının doğum yapmasını bekler. Bu uzun bekleyiş boyunca durmadan karşıdaki kahveye gider ve yiyip içer. Bu romanın kurgusunu hiç hatırlamıyordum. Hatırladığım tek şey, sonuna doğru olan bu sahneydi: kahramanın, yabancı bir ülkede karısının doğum yapmasını beklerken yemek üstüne yemek yemesi. Bu sahne, yoğun gerçekçiliği nedeniyle bende iz bırakmıştı. Yazınsal açıdan, kahramanın aşırı iştahı, kaygının yarattığı iştahsızlığa oranla daha ilginç gelmişti bana.

Buna karşılık, gerçekte, sessiz evde, bakışlarım saatin akrebi ile yelkovanına dikilmiş, bir şeyler olmasını beklerken, hiç mi hiç iştahım yoktu. Mademki iştahım açılmıyor, diye düşündüm, demek ki yazınsal boyuttan yoksunum ben. Ben de kötü bir roman kahramanı olup çıkmış gibiydim. Sanki biri beni bir kenara çekip, "Hiç de gerçekçi değilsin!" diye beni suçluyormuş gibi. Ve belki de bu, doğruydu.

Saat ikiye doğru, nihayet telefon çaldı. Hemen açtım.

— Bay Okada'nın evi, değil mi? diye sordu tanımadığım bir erkek sesi.

Genç bir adama ait olan ses, kalın ve etkileyiciydi.

— Evet, benim, dedim biraz gergin bir sesle.

— Siz 26 numaradan Bay Okada'sınız, değil mi?

— Evet, ta kendisi.

— Omura içki dükkânından arıyorum. Sürekli müşterimiz olduğunuz için size teşekkür ederim. Faturanızın ödenmesi için evinize uğramayı düşünüyordum. Şimdi gelsem olur mu acaba!?

— Fatura mı?

— Evet, iki kasa bira ve bir kasa meyve suyunun faturası.

— Tamam, diye yanıt verdim, bir süre daha evdeyim.

Telefonu kapattıktan sonra, bu konuşmadan Kumiko konusunda bir şey öğrenebilir miyim acaba,

diye düşündüm. Ama ne denli kafamın içinde evirip çevirsem de alt tarafı kısa ve gerçekçi bir konuşmadan ibaretti işte. Yarım saat sonra içki dükkânının çırağı geldi ve borcumu ödedim.

Sevimli bir gençti, gülümseyerek makbuzu uzattı.

— Ha, aklıma geldi de, Bay Okada, bu sabah istasyonun girişinde olan kazayı duydunuz mu? Saat dokuz buçuğa doğru?

— Kaza mı? diye sordum, şaşırmıştım. Kaza geçiren kimmiş?

— Küçük bir kız, düşünebiliyor musunuz, geri geri giden bir kamyonetin altında kalmış. Durumu ciddiymiş. Kazadan hemen sonra geçtim oradan, sabah sabah bunu görmek korkunç bir şey değil mi? Bu çocuklar dikiz aynasında görülmezler. İstasyonun yanındaki kuru temizlemeciyi bilirsiniz. Tam onun önünde olmuş işte. Oraya park etmiş bisikletler ve karton kutu yığınları nedeniyle o köşede görüş alanı oldukça dar zaten.

Genç adam gidince, birden, bu evde bir dakika daha kalmaya dayanamayacağımı anladım. Ev bana ansızın sıcak, rutubetli, karanlık, daracık geldi. Pabuçlarımı giyip kapıyı kilitlemeden, pencereleri kapamadan ya da mutfak lambasını söndürmeden firladım evden. Sonra limonlu pastilimi emerek mahallede öylesine amaçsız dolaştım. Ama içki dükkânının çırağıyla konuşmamızı düşünürken aklıma istasyondaki kuru temizlemeye bıraktığım elbiseler geldi: Kumiko'nun bir gömleği ile bir eteği. Makbuzu evde kalmıştı ama, zararı yok, dedim kendi kendime, bir yolunu bulurum elbet.

Mahalle bana diğer günlere oranla biraz değişik göründü. Sokakta karşılaştığım insanların hepsinin, doğal olmayan, neredeyse yapay bir görünümü vardı. Yürürken, yanımdan her geçenin yüzünü inceliyordum. Bunların nasıl erkekler ve kadınlar olduğunu soruyordum kendime. Hangi evde otururlar, aileleri nasıl, nasıl bir yaşam sürerler? Karılarından başka kadınlarla, kocalarından başka erkeklerle yatarlar mı? Mutlular mı? Bana ne kadar yapay göründüklerini biliyorlar mı?

Kuru temizlemecinin önünde, kazanın izleri hâlâ görülüyordu: yola beyaz tebeşirle çizilmiş çizgiler ve alışverişe çıkmış, olaydan söz eden insanların ciddi hali. Ama dükkânın içi her zamanki gibiydi. Aynı radyo-kasetçalar, aynı fon müziğini çalıyor, dükkânın dibinde eski model bir havalandırma aygıtı inliyor ve ütülerin buharı tavanı sise boğuyordu. Tam o sırada Robert Maxwell arple, "Ebb Tide"ı çalıyordu. Denize gitmeyi nasıl da canım çekti! Kumsalların kokusunu duydum; kıyıda patlayan dalgaların sesini, martıların uçuşunu hayal ettim; buz gibi bira kutularını düşledim.

Dükkân sahibine, makbuzu unuttuğumu söyledim.

— Ama geçen cuma ya da cumartesi size bir gömlek ile bir etek getirdiğimden eminim.

— Okada adına dediniz, değil mi? Okada... Okada... diye yineleyerek bir okul defterinin sayfalarını çevirdi. İşte, buldum! Bir gömlek, bir etek. Ama durun, karınız onları almış zaten, Bay Okada.

— Ya, öyle mi?

— Dün sabahtı. İyi hatırlıyorum, ona ben verdim. Sonra da işyerine gidecekmiş gibi gelmişti

bana. İşte bana verdiği makbuz.

Şaşkın, adamın yüzüne bakıyor, ne diyeceğimi bilemiyordum.

— Eşinize sorun, aldı götürdü onları. Hiç kuşkum yok, eminim.

Dükkân sahibi, tezgâhın üstündeki kutudan aldığı sigarayı çakmakla yaktı.

— Dün sabah mı, dediniz? Sakın dün akşam olmasın?

— Ah, hayır. Sabah. Sekizde. Karınız ilk müşterimdi de onun için iyi hatırlıyorum. Hah, ha! Günün ilk müşterisi genç bir hanım olduğunda insanın keyfi yerine geliyor, değil mi?

Güleç bir yüz takınmayı başaramayarak kalktım ve ağzımdan çıkan ses bana, bir yabancının sesi gibi geldi.

— Öyleyse, iyi. Üzgünüm, karımın uğrayıp aldığından haberim yoktu.

Dükkân sahibi başını salladı, bir an yüzüme baktıktan sonra sadece iki üç nefes çektiği sigarayı söndürüp ütüsünün başına döndü. Onda merak uyandırmışım da bana bir şeyler söyleyecekmiş duygusuna kapıldım. Ama anlaşılan bir şey söylememeye karar vermişti. Bense ona birçok soru sormak istiyordum: giysilerini almaya geldiğinde Kumiko'nun davranışı nasıldı? Neler giymişti? Ama pusulayı şaşırmıştım ve susuzluktan ölüyordum. Her şeyden önce bir yerlerde oturup soğuk bir şey içmek istiyordu canım. Yoksa, kafamı toparlayamayacağımı hissediyordum. Dükkândan çıkıp karşıma ilk çıkan kafeye girdim, bir buzlu çay istedim. İçerisi serindi. Tek müşteri bendim. Duvarda asılı küçük hoparlörden Beatles'ın "Eight Days A Week" şarkısının orkestra için düzenlenmiş versiyonu yayılıyordu. Yine denizi düşündüm. Kendimi, dalgaların vurduğu kumsal boyunca yalınayak yürüyor hayal ettim. Kum yakıyordu, olağanüstü bir deniz kokusu rüzgâra karışıyordu. Derin bir soluk alıp gökyüzüne baktım. Ellerimi iyice açıp güneşe çevirince yazın sıcağını hissettim. Ansızın, serin bir dalga ayaklarımı ıslattı.

Düşündükçe, Kumiko'nun, işyerine gitmeden önce kuru temizlemeciden giysilerini almasını büsbütün anlaşılmaz buluyordum. Kuru temizlemeden henüz alınmış giysileri kolunda taşıyan bir yolcu için hiç de müsait olmayan tıklım tıklım dolu bir trene binmesi gerekiyordu. Dönüşte de öyle. Rahatsız edici bir şeydi, giysileri buruşabilirdi. En ufak bir kırışığa ve en ufak bir lekeye karşı aşırı duyarlı olan Kumiko'nun günün sonunda işyerinden dönüşte o dükkâna uğraması yeterli olacakken, bu denli anlamsız bir şey yapması akla hayale sığmıyordu. Ya da eğer geç dönmeyi düşünüyorsa, giysilerini almamı benden isteyebilecekken... Bunun tek bir açıklaması olabilirdi: *Kumiko'nun o sırada eve dönmeye zaten niyeti yoktu.* Herhalde, gömlek ile etek elinde, bir yere gitmişti. Böylelikle bir değişimlik kılığı oluyordu ve gerisini herhangi bir yerden her zaman alabilirdi. Bir kredi kartı, bir banka kartı, kişisel hesabı vardı. Canının istediği yere gidebilirdi bunlarla.

Ve birisiyle –herhalde bir erkekle– birlikte olmalıydı. Yoksa başka hangi neden onu evden ayrılmaya sürükleyebilirdi ki?

Ciddi bir şey olmalıydı. Kumiko tüm giysilerini arkasında bırakarak kayıplara karışmıştı. Giysi

almaya bayılır, değerli eşyalarmışçasına onlarla titizlikle ilgilenirdi. Tüm bunları terk edip öylece, dımdızlak çekip gitmek onun açısından büyük bir kararlılığı gerektiriyordu. Ama işte, Kumiko, en ufak bir duraksama göstermeden –bana öyle geliyordu– sadece bir gömlek ve bir etekle evden ayrılmıştı. Ya da daha doğrusu, belki o sırada giyim gibi sıradan şeyleri aklına bile getirmemişti.

Kafenin sandalyesine yaslanmış, dalgın kulağım, hüzün verici derecede kısılmış fon müziğinde; kuru temizlemeden aldığı, tel askılarına asılmış giysileri elinde, işine gitmek için tıklım tıklım dolu trene binmeye çalışan Kumiko gözlerimin önünde canlandı. Giydiği elbisenin rengini, kulaklarının arkasındaki parfüm kokusunu, kusursuz sırtının yumuşaklığını anımsadım. Bitkin düşmüştüm. Bana öyle geliyordu ki, gözlerimi kapatırsam, kendimi buradan tümüyle bambaşka bir yerde zayıf ve sendeler bir durumda bulacağım.

2

Bu bölümde tek bir iyi haber yok

Kafeden çıkıp gene sokaklarda gezindim. Yürürken, öğle sonrasının aşırı sıcağı yüzünden kendimi gittikçe büsbütün ateşler ve ürpermeler içinde buluyordum. Ama eve dönmeyi özellikle hiç istemiyordum. Evde yine yalnız kalıp çalmayacak bir telefon beklemek düşüncesi aklıma geldikçe boğulacak gibi oluyordum.

Katlanılabilecek gibi gördüğüm tek şey, gidip May Kasahara'yı bulmak oldu. Evime dönünce alçak duvardan atladım, çıkmaz sokağa girip evinin arkasına yaklaştım. Sonra kıpırdamadan sokağın karşısındaki "boş ev"in çitine dayanıp, taştan kuş heykeli ile bahçeyi seyrettim. Burada böyle dikilirsem, May Kasahara beni elbette görecekti. Perukacıda çalışmaya gittiği zamanlar dışında genellikle hep evde olur, odasından ya da güneşlendiğinde bahçesinden sokağı seyrederdi.

May Kasahara ortalıkta yoktu hâlâ. Gökyüzünde tek bir bulut görünmüyordu. Yaz güneşi ensemi yakıyordu. Topraktan, baskın bir ot kokusu fışkırıyordu. Gözlerimi taştan kuşa dikmiş, bu evde yaşayanlar konusunda dayımın bana anlattığı öyküleri hatırlamaya çalışıyordum. Ama görebildiğim tek şey, denizdi. Mavi ve soğuk bir deniz. Birkaç kez derin derin soluk alıp verdim ve saatime baktım. Artık gelmez diyerek beklemekten vazgeçmeye hazırlandığım sırada, May Kasahara sonunda kendini gösterdi. Bahçeyi ağır ağır geçti, bana doğru yürüdü. Blucin kumaşından bir şort ile mavi çiçekli bir gömlek ve kırmızı plastik sandaletler giymişti. Karşıma gelince, güneş gözlüğünün ardından bana gülümsedi.

— Selam, Zemberekkuşu. Kedini buldun mu, Noboru Vataya'yı?

— Henüz bulamadım, diye karşılık verdim. Baksana, bugün çıkmak için çok nazlandın.

Yeniyetme kız, ellerini şortunun arka ceplerine soktu ve gülerek dört bir yanına bakındı.

— Heeyy! Zemberekkuşu, boş zamanım çok bol, ama sabahtan akşama kadar gözlerimi sokağa dikip oturmuyorum ki. Benim de yapacak işlerim var. Gene de, bağışla. Çok mu bekledin?

— Hayır, çok değil. Ama burada, güneşin altında sıcaktan ölecektim.

May Kasahara uzun uzun yüzümü inceledi. Sonra hafifçe kaşlarını çattı.

— Ne oluyor sana, Zemberekkuşu? Öyle bir durumdasın ki! Perişansın! Şuraya gel de gölgede dinlen azıcık.

Elimden tutarak beni bahçelerine götürdü. Sonra bir meşenin altına çektiği şezlonga beni oturttu. Sık yeşil dalların yarattığı serin gölge, yaşam kokuyordu.

— İyi, dedi May Kasahara, evde kimse yok, her zamanki gibi. Kaygılanma. Burada biraz dinlen ve hiçbir şey düşünme artık.

— Dinle, senden bir ricam olacak.

— Söyle bakalım.

— Benim yerime bir yere telefon etmeni isteyeceğim.

Cebimden defterim ile bir tükenmezkalem çıkarıp karımın işyerinin telefon numarasını yazdım. Sonra sayfayı yırtıp ona verdim. Defterin plastik kabı terden sıcacıktı.

— Sadece telefon edip Bayan Kumiko Okada'nın işyerine gelip gelmediğini ve eğer gelmediyse, dün gelmiş mi, sormanı istiyorum.

May Kasahara kâğıdı aldı, dudaklarını kısıp dikkatle inceledi. Sonra gözlerini yüzüme dikti.

— Anlaştık, dedi, ben ilgilenirim ama sen de yatay duruma geç ve kafanı boşalt. Hemen dönerim.

May Kasahara gidince, öğüdünü tutarak uzandım, sonra gözlerimi kapadım. Tepeden tırnağa tere batmıştım. Bir şey düşünmeye çalıştığım anda, kafam zonkluyor ve mideme bir düğüm gelip oturuyordu. Zaman zaman kusacak gibi de oluyordum. Çevrede her şey sakindi. Sahi, dedim birden kendime, ne zamandır zemberekkuşunun sesini duymadım. En son ne zamandı? Dört beş gün oluyor herhalde. Ama pek de emin değildim. Kuşun yokluğunu fark ettiğimde sesi zaten uzun zamandır yankılanmıyordu. Kuşkusuz, mevsim değiştiğinde göç eden bir kuştu. Sesini yaklaşık bir ay önce duyurmaya başlamıştı. Ve bir süre, bu görünmeyen kuş, ait olduğumuz küçük dünyanın zembereğini her gün kurmuştu. Zemberekkuşunun mevsimi boyunca.

May Kasahara on dakika sonra döndü. Bana kocaman bir bardak uzattı, içindeki buzlar bardağı elime alırken şangırdadı. Bu gürültü bana çok uzak bir dünyadan ulaşıyormuş gibi geldi. Benim bulunduğum dünyadan o dünyaya, birçok kapıdan geçiliyordu. Ve bu kapıların her nasılsa, şu anda hepsi açık olduğundan, bu gürültü kulaklarıma ulaşmıştı. Ama bu, sadece geçiciydi. Bu kapılardan bir tanesi bile kapansa, o ses artık bana ulaşmayacaktı.

— Al, dedi, limonlu su. İç, zihnini açar.

Yarısını içip bardağı ona uzattım. Su, boğazımı serinletti, sonra bedenimin içinde ağır ağır inişe geçti. Şiddetli bir kusma isteğiyle sarsıldım. Midemde arapsaçına dönmüş bir ip yumağı çözüldü. Birdenbire gırtlağıma kadar çıktı. Bulantıyı geçiştirmek için gözlerimi kapadım. Ve o anda, gömleği ile eteği elinde, trene binmeye çalışan Kumiko'yu gördüm. Belki de kusmak en iyisiydi. Ama kusmadım. Birkaç derin soluk alıp verdikten sonra bulantı hafifleyip geçti.

— İyi misin? diye sordu May Kasahara.

— İyiyim.

— Aradım, dedi. Onlara akrabası olduğumu söyledim. İyi yapmışım, değil mi?

— Hımmm.

— O kadın, karın değil mi, Zemberekkuşu?

— Hımmm.

— Bugün işe gelmediğini söylediler bana, dün de gelmemiş. İşyerine haber de vermemiş, yokmuş, işte hepsi bu. İş arkadaşlarının canı çok sıkkın. Böyle bir şey yapmak hiç âdeti değilmiş.

— Doğru. Haber vermeden gitmemezlik edecek biri değildir.

— Dün mü kayıplara karıştı?

— Evet.

— Zavallı Zemberekkuşu, dedi May Kasahara, gerçekten acımış gibi görünerek. Sana yardım edebilir miyim? diye de sordu ve elini alnıma koydu.

— Şimdilik, hayır. Gene de teşekkürler.

— Söylesene, sana birkaç soru daha sorsam rahatsız olur musun? Yoksa sormamamı yeğler misin?

— Sor, dedim. Ama cevap verebileceğimden emin değilim.

— Karın bir başkasıyla mı gitti?

— Bilmiyorum. Ama belki de evet. Olabilir, sanıyorum.

— Ama bunca zamandır beraberdiniz. Demek hiçbir şey dikkatini çekmedi ha?

Haklıydı kız. Neden böylesine önemli bir şeye bile dikkat etmemiştim?

— Zavallı Zemberekkuşu, dedi yeniden. Sana yardımcı olacak bir şeyler söyleyebilmeyi isterdim, ama ne yazık ki ben evlilik yaşamı hakkında hiçbir şey bilmiyorum.

Şezlongdan kalktım. Ama ayakta durmanın, sandığımdan da büyük bir çaba gerektirdiğini anladım.

— Her şey için teşekkürler, dedim. Bana gerçekten yardımcı oldun! Artık gitmeliyim. Belki de evde bir haber alabilirim. Biri telefon edebilir.

— Eve döner dönmez bir duş yap. Her şeyden önce, duş. Anlaşıldı mı? Sonra temiz giysiler giy. Ve tıraş da ol, tamam mı?

— Tıraş mı olayım?

Çenemi okşadım. Gerçekten de, tıraş olmayı unutmuştum. Sabahleyin aklımın ucundan bile geçmemişti.

— Bu ayrıntılar, önemlidir, dedi May Kasahara dosdoğru gözlerimin içine bakarak. Evine dön, Zemberekkuşu ve aynada kendine iyice bir bak.

— Hemen gidiyorum.

— Sonra seni görmeye gelebilir miyim?

— Anlaştık, dedikten sonra ekledim: sanırım varlığın bana çok yardımcı olacaktır.

May Kasahara sessizce başını salladı.

Eve dönünce aynaya baktım. Gerçekten korkunç görünüyordum. Soyundum, bir duş yaptım, güzelce sabunlandım, tıraş oldum, dişlerimi fırçaladım, yüzüme tıraş losyonu sürdüm ve kendimi uzun uzun incelemek için tekrar aynaya baktım. Az öncesine oranla biraz insan içine çıkabilir hale gelmiştim. Hâlâ zihnim bulanıktı, ama mide bulantım geçmişti.

Temiz bir külot ve atlet giydim. Sonra verandaya oturup sırtımı sütuna dayadım, bahçeyi seyrederken saçlarımın kurumasını bekledim. Şu son günlerin olaylarını zihnimden yeniden geçirmeyi denedim: önce Teğmen Mamiya'dan telefon gelmişti. Dün müydü bu? Evet, öyleydi: dün sabah. Karım evi terk etmişti. Elbisesinin fermuarını ben çekmiştim. Sonra da parfüm şişesini bulmuştum. Sonra da Teğmen Mamiya beni ziyarete gelip savaş üzerine garip bir öykü anlatmıştı: Dış Moğolistan askerlerine esir düşüp bir kuyuya atılışının öyküsünü. Bana Honda San'dan bir yadigâr bırakmıştı. Ama sadece boş bir kutuydu bu. Sonra da Kumiko eve dönmedi. Sabahleyin istasyonun oradaki kuru temizlemeciden giysilerini almıştı. Ardından da kalabalığa karışıp kaybolmuştu. İşyerine haber vermeden. İşte dün olan bitenler!

Bu kadar kısacık bir zaman parçasına bunca olayın nasıl sığabildiğine inanasım gelmiyordu. Tek bir gün için çok fazlaydı. Ama tüm bunları düşünürken, olağanüstü bir uyku bastırdı. Sıradan bir uyku değildi bu, öylesine dayanılmazdı ki, neredeyse canımı acıtıyordu. Savunmasız birinin giysilerini koparıp alır gibi bilincimi almaya kalkışan bir uyku. Hiçbir şey düşünmeden yatak odasına gittim, soyundum, sadece külotumla yatağa girdim. Komodinin üstündeki çalar saate bakmak istiyordum. Ama başımı bile çeviremedim. Gözlerimi kapadım ve birden, çok derin, dipsiz bir uykuya daldım.

Kumiko'nun elbisesinin fermuarını çekiyordum. Bembeyaz ve pürüzsüz sırtını görebiliyordum. Ama fermuarı çektikten sonra anladım ki, bu Kumiko değil, Girit Kano. İkimiz bir odada yalnızdık.

Bu, geçen gün rüyamda gördüğüm odaydı: bir otel odası. Bir masada bir Cutty Sark şişesi ile iki bardak duruyordu. Bir de paslanmaz çelikten, dolu bir buz kovası. Koridordan geçen biri sesini yükseltti. Pek anlaşılmıyordu, yabancı bir dildi galiba. Tavandan bir avize sarkıyordu. Oda sadece duvardaki apliklerle aydınlatılıyordu. Kalın perdeler de sıkı sıkıya kapalıydı.

Girit Kano, Kumiko'nun yazlık bir elbisesini giymişti: açık mavi, kuş biçiminde ajurları olan. Elbise, ancak dizinin üstüne geliyordu. Her zamanki gibi, Jacky Kennedy'vari makyaj yapmıştı ve sol bileğinde bir çift eş bileziği vardı.

— Ama bu elbiseyle ne yapıyorsunuz? diye sordum. Sizin mi?

Girit Kano yüzüme baktı. Sonra başını salladı. Bu sırada saçları, zarif bir biçimde uçuştu.

— Hayır, dedi. Sadece ödünç aldım. Ama üzülmeyin siz, Bay Okada, kimseye zararım yok benim.

— İyi ama, neredeyiz biz yahu? diye sordum.

Girit Kano sorumu yanıtlamadı. Geçen defaki gibi, yatağa oturmuştum, bir takım elbise vardı üstümde, boynumda da benekli bir kravat.

— Hiçbir şey düşünmeyin, Bay Okada. Dert etmeyin, dedi. Her şey yolunda gidecek.

Ve geçen defaki gibi, pantolonumun önünü açtı, penisimi çıkarıp ağzına aldı. Tek fark: bu kez elbisesini çıkarmamıştı. Girit Kano'nun üstünde hâlâ Kumiko'nun elbisesi vardı. Kımıldamak istedim. Yapamadım, bedenim sanki görünmez bağlarla bağlanmıştı. Penisim ise, ağzına girer girmez büyümüş ve sertleşmişti.

Kıvırcık saçlarının ucunun titrediğini ve takma kirpiklerinin titreştiğini gördüm. Bileziklerinin birbirine çarptığını duydum. Uzun ve yumuşak dili, penisime dolanıyor, her tarafını yalıyordu. Sonra, tam boşalacağım anda, benden uzaklaştı, beni soymaya başladı. Yavaş yavaş, ceketimi, pantolonumu, kravatımı, gömleğimi, külotumu çıkardı ve çırılçıplak kalınca beni yatağa sırtüstü yatırdı. Ama o, hâlâ soyunmuyordu. Yatağın üstüne oturdu, elimi tutup usulca elbisesinin altına soktu. Külotu yoktu. Organının sıcaklığını hissettim. Derindi, sımsıcak, nemli. Parmaklarım hiçbir direnişle karşılaşmadan, yutulmuş gibi, içeri girdi.

— Noboru Vataya gelmek üzere değil midir? diye sordum. Onu burada beklemiyor muydunuz?

Girit Kano cevap vermek yerine elini usulca alnıma koydu.

— Hiçbir şey düşünmeyin, Bay Okada. Bu tür şeyleri bize bırakın. Biz her şeyle ilgileniriz.

— Biz mi? diye bağırdım gayriihtiyari.

Yanıt gelmedi.

Ata biner gibi gibi üstüme çıktı, sertleşmiş cinsel organımı ustaca içine aldı. Ve ta dibine sokunca kalçalarını ağır ağır kıvırmaya başladı. Açık mavi elbisesinin etekleri de, bedeninin devinimlerine uyarak çıplak karnımı ve bacaklarımı okşuyordu. Girit Kano, üstümde, genişçe açılmış elbisesinin etekleriyle; gecenin koruyucu kanatlarına sığınmış ve yere düşmüş ölü yaprakları aralayarak başını çıkarmış olan koskocaman, yumuşak bir mantara benziyordu. Vajinası hem sıcak hem soğuktu. Beni sarıyor, içine çekiyor, aynı zamanda dışarı itmeye çalışıyordu. İçindeyken, penisim daha da büyüdü ve sertleşti. Neredeyse patlayacaktı. Garip bir histi bu. Cinsel istek veya zevk dediklerini aşan bir şey. Bana öyle geliyordu ki, ondan gelen bir şey, özel bir şey, organımdan geçerek yavaş yavaş içime giriyordu.

Gözleri kapalı, çenesi hafifçe yukarıda olan Girit Kano, bedenini ağır ağır önden arkaya sallarken

rüyadaymış gibi görünüyor. Elbisenin altındaki memeleri, soluk alıp verdikçe şişiyor ve iniyordu. Kâkülünden alnına tutam tutam saçı düşmüştü. Uçsuz bucaksız bir okyanusun ortasında kaybolmuş hissediyordum kendimi. Gözlerimi kapatıp yüzüme vuran küçük dalgaların sesini duyabilmek umuduyla kulak kesildim. Bedenim denizin ılık suyunda yıkanıyordu. Sular ağır ağır yükseliyordu. Beni alıp uzaklara götürüyordu. Girit Kano'nun öğüdüne uymaya ve artık hiçbir şey düşünmemeye karar verdim. Gözlerimi kapadım, kollarımı ve bacaklarımı gevşetip kendimi akıntıya koyverdim.

Ansızın kendime geldiğimde, oda kapkaranlıktı. Çevreme bakınmak istedimse de hiçbir şey göremedim. Tüm aplikler söndürülmüştü. Sadece belirsiz bir gölge seçiliyordu, Girit Kano'nun mavi elbisesinin, üstümde sallanan gölgesi.

— Unut, dedi ses, ama Girit Kano'nunki değildi. Her şeyi unut... Uyuyorsun, düş görüyorsun, sıcak çamura uzanmışsın. Hepimiz sıcak çamurdan geliyoruz ve hepimiz ona döneceğiz.

Bu, telefondaki kadının sesiydi. Benim üstüme binmiş olan ve şimdi benimle sevişen, telefondaki esrarlı kadındı. O da Kumiko'nun elbisesini giymişti. Benden habersiz Girit Kano'nun yerine geçmişti. Bir şey söylemek istedim. Ne olduğunu bilmiyordum. Gene de denedim. Ama zihnim karmakarışıktı ve ağzımdan sözcükler yerine sadece sıcak bir hava çıktı. O zaman üstümdeki kadının yüzünü görebilmek için gözlerimi dört açtım. Ama oda fazlasıyla karanlıktı.

Tek söz eklemeden, kalçalarını öncekinden de daha şehvetle oynatmaya başladı. Bağımsız canlı organizmalara dönüşmüş olan yumuşacık mukozaları, cinsel organımı kuşatıyor ve incitmeden sıkıyordu. Kapının tokmağının arka taraftan döndürüldüğünü işittim ya da işittiğimi sandım. Beyaz bir şey karanlıkta parladı. Herhalde masanın üstündeki buz kovasıydı bu, koridorun ışığında parlamıştı. Ya da neden sivri bir bıçağın parıltısı olmasın? Ama artık düşünemiyordum. Boşaldım.

Gidip bir duş yaptım ve spermle ıslanmış külotumu elde yıkadım. İşte bir bela daha! Yaşantımın böylesine zor bir döneminde, kösnül rüyalar görmenin yolunu da bulmuştum ya!

Gene çamaşır değiştirdim ve verandaya yerleşip bahçeyi seyretmeye koyuldum. Güneşin göz kamaştırıcı ışınları sık yaprakların gölgesinde oynaşıyordu. Birkaç günlük yağmurun can verdiği parlak yeşil yabani otlar, şurada burada dikiliyor, bahçeye terk edilmişliğin ve çürümüşlüğün o ince gölgesini düşürüyordu.

Yine Girit Kano. Kısa bir zaman içinde ikinci kez uykumda boşalıyordum ve her defasında Girit Kano'yla. Onunla yatmayı hiçbir zaman canım istememişti, düşünmemiştim bile. Ama gene de, iki defasında da, o odada onunla cinsel ilişkim olmuştu. Nedenini anlayamıyordum. Ve sonuna doğru Girit Kano'nun yerini almış olan, şu telefondaki kadın da kimdi acaba? Beni tanıyordu. Israrla, benim de onu tanıdığımı söylüyordu. O güne dek cinsel ilişki kurduğum kadınların hepsini teker teker anımsamaya çalıştım. Hiçbiri telefondaki kadın değildi. Yine de onunla ilgili, kafamın bir köşesine sıkışıp kalmış "bir şey" vardı. Ve bu da sinirimi bozuyordu.

Bir anı, daracık kutudan çıkıp kurtulmaya çabalıyordu. İşte her yana vurduğunu hissettiğim, bu şey'di. Bir ipucunun incecik ipi bile bana yeterdi. O ipi çekebilirsem, her şey kolaylıkla çözülecekti.

Zaten o da çözmemi bekliyordu. Ama önce bulmak gerekiyordu.

Sonunda, düşünmekten vazgeçtim. "Her şeyi unut... Uyuyorsun, rüya görüyorsun, sıcak çamura uzanmışsın. Hepimiz sıcak çamurdan geliyoruz ve hepimiz ona döneceğiz."

Saat altıya gelmiş, henüz Kumiko'dan hiçbir haber alamamıştım. Sadece May Kasahara beni görmeye geldi. İstediği tek şeyin bir bardak bira olduğunu söyledi. Ben de buzdolabından bir kutu soğuk bira çıkarıp onunla paylaştım. Acıkır gibi olduğumdan, iki dilim ekmek arasına jambon ile marul koyup yemeye başladım. Beni görünce, kız da aynından istedi. Ona da bir sandviç yaptım ve ikimiz sessizce biralarımızı içerek sandviçlerimizi yedik. Ara sıra duvardaki saate göz atıyordum.

— Senin evinde televizyon yok mu? diye sordu May Kasahara.

— Hayır.

Dudaklarını ısırdı.

— Şey, az çok tahmin etmiştim zaten. Televizyondan nefret mi ediyorsun?

— Pek sayılmaz, ama eksikliğini de duymuyorum hiç.

Yanıtımı bir süre düşündü.

— Kaç yıldır evlisin sen, Zemberekkuşu?

— Altı yıl.

— Tüm bu sürede televizyonsuz mu yaşadın?

— Öyle. İlk başta alacak paramız yoktu. Sonra onsuz yaşamaya alıştık. Sessizlik hoş oluyor.

— Herhalde birlikte mutluydunuz.

— Neden böyle söyledin?

May Kasahara yüzünü buruşturdu.

— Ben, televizyon olmadan tek bir gün yaşayamam da.

— Mutsuz olduğun için mi?

Soruma yanıt vermedi.

— Artık Kumiko gitti. Sen de o kadar mutlu değilsin, Zemberekkuşu.

Bir yudum bira içtim ve karşılık verdim:

— Öyle de denebilir.

Gerçekten öyle de denebilirdi.

Genç kız, dudaklarına bir sigara sıkıştırıp alışkın bir el hareketiyle yaktı.

— Dinle, bana açık açık cevap vermeni istiyorum: beni çirkin mi buluyorsun?

Bira bardağını bırakıp, May Kasahara'nın yüzüne baktım. Onunla konuşmaya başladığımdan beri, başka bir şey geçiyordu aklımdan. Bedenine biraz büyük gelen bir eşofman üstü giymişti ve başını her eğişinde o henüz tomurcuklanmış küçük, yeniyetme göğüslerinin üst kısmını görüyordum.

— Hiç de çirkin değilsin, dedim. Bu kesinlikle doğru. Neden bunu soruyorsun?

— Çünkü erkek arkadaşım bana böyle takılıyor, durmadan çirkinin teki olduğumu ve memelerimin küçücük olduğunu söylüyor.

— Motosiklet kazasını yapan çocuk mu?

— Hıı.

Sigarasının dumanını ağır ağır üflemesini seyrettim.

— O yaşta oğlanlar öyle laflar ederler. Hissettiklerini tam olarak açıklayamadıklarından, inadına tam tersini yapar ya da söylerler. Başkalarını boşu boşuna kırdıkları gibi, kendilerine de kötülük ederler. Hiç de çirkin değilsin. Hatta seni çok sevimli buluyorum. Bak, hem de içtenlikle söylüyorum bunu.

May Kasahara söylediklerimi biraz düşündü. Sonra sigarasının küllerini boş bira kutusuna silkeledi.

— Karın güzel midir, Zemberekkuşu?

— Şey, nasıl söylesem? Ne cevap vereceğimi bilemiyorum. Kimileri evet der, kimileri hayır. Zevklere göre değişir bu.

— Hımm, yaptı May Kasahara.

Tırnaklarıyla bardağa tık tık vurdu, canı sıkılıyor gibiydi.

— Motosikletçi erkek arkadaşın ne yapıyor? diye sordum. Artık seni görmeye gelmiyor mu?

— Hayır, onu artık görmüyorum.

Parmağıyla sol gözünün kenarındaki yara izine dokundu.

— Onu bir daha hiç görmeyeceğim. Orası kesin. Yüzde iki yüz. Sağ ayağımın küçükparmağı

üzerine iddiaya bile girerim. Ama şimdilik bundan söz etmeyi canım pek istemiyor. Bilirsin, öyle şeyler vardır ki, sözü edilir edilmez sahte olup çıkarlar. Bunu anlıyorsun değil mi, Zemberekkuşu?

— Sanırım evet, diye karşılık verdim.

Sonra birden, salondaki telefona bir göz attım: yazı masasının üstünde, bir sessizlik perdesine sarılmış dinleniyordu. Denizin dibine sinmiş, ölü taklidi yaparak avını bekleyen bir canlı gibi.

— Bir gün sana onu anlatırım, Zemberekkuşu, ama ancak canım istediği zaman. Şimdi, hayır. Canım hiç mi hiç istemiyor.

Bir süre sonra saatine baktı.

— Artık eve dönmeliyim. Bira için teşekkürler.

Onu alçak duvara kadar geçirdim. Hemen hemen tamamlanmış bir ay, yere ışık tanecikleri saçıyordu. Dolunayı görmek bana Kumiko'nun aybaşı dönemine yaklaştığını anımsattı. Ama ne de olsa, bu beni belki de hiçbir zaman ilgilendirmeyecekti artık. Bunu düşününce çok garip bir duyguya kapıldım, sanki bedenim, bilinmedik bir sıvıyla dolmuştu. Üzüntüye benzeyen bir duyguydu bu.

Bir eli duvara dayanmış olan, May Kasahara gözlerimin içine baktı.

— Öyleyse, Zemberekkuşu, Kumiko'yu seviyorsun, ha?

— Sanırım, evet.

— Sevgilisiyle gitseydi, gene de sever miydin? Ve sana dönmek istediğini söyleseydi, kabul eder miydin?

İçimi çektim.

— Çok zor bir soru bu. Ancak, başıma geldiği zaman düşünürüm.

— Burnumu soktuğum için özür dilerim, dedi May Kasahara ve dilini hafifçe şaklattıktan sonra devam etti. Kızma. Sadece bir adamın eşi ansızın aile yuvasını terk edince neler olacağını öğrenmek istemiştim. Görüyorsun ya, bilmediğim çok şey var.

— Kızmadım, dedim.

Gözlerimi yeniden dolunaya çevirdim.

— İyi o zaman. Kendine dikkat et, Zemberekkuşu. Umarım, karın döner ve her şey yoluna girer.

Bu sözlerden sonra şaşılası bir çeviklikle duvardan atladı ve yaz gecesine karışıp gözden kayboldu.

Yalnız kalınca, verandada oturup May'ın bana sorduğu sorular üzerine düşündüm: Kumiko'nun bir sevgilisi varsa ve onunla birlikte gittiyse, her şeye karşın onunla yeniden birlikte olur muydum? Bilmiyordum. *Gerçekten* bilmiyordum. Bilmediğim çok şey vardı.

Telefon sesi yankılandı. Elim sanki kendiliğinden uzandı, hemen ahizeyi kaptım.

— Alo, dedi hattın öte ucunda bir kadın sesi. Ben Malta Kano. Sizi böyle sık sık aradığım için beni bağışlamanızı rica ederim, Bay Okada. Ama acaba yarın için bir programınız var mıydı diye merak etmiştim.

Olmadığını söyledim. Programlara benim evrenimde yer yoktu, o kadar.

— O halde, yarın öğleye doğru buluşabilir miyiz acaba?

— Kumiko'yla ilgisi var mı bunun?

— Öyle de denebilir, dedi sözcüklerini özenle seçerek. Bay Noboru Vataya da herhalde bu buluşmada hazır olacak.

Şaşkınlıktan ahize neredeyse elimden düşüyordu.

— Yani üçümüz bir araya gelip konuşacağız, öyle mi demek istiyorsunuz?

— Sanırım öyle olacak, diye yanıt verdi karşımdaki. İçinde bulunduğumuz durum bunu gerektiriyor. Telefonda size başka ayrıntı veremem.

— Anlıyorum. O halde tamam.

— Saat on üçte geçen defaki yerde buluşsak, ne dersiniz? Şinagava Pasifik Oteli'nin kafesinde.

— Anlaştık. Şinagava Pasifik Oteli'nin kafesinde, diye tekrarladım.

Ve telefonu kapadım.

May Kasahara saat onda bana telefon etti. Özellikle söyleyeceği belirli bir şey yoktu. Sadece biriyle konuşmak istemişti. Bir süre havadan sudan konuştuk. Sonunda sordu:

— Söyle bakalım, Zemberekkuşu, ben gittikten sonra iyi haberler aldın mı?

— Hiç iyi haber yok. Hiç.

3

Noboru Vataya anlatıyor
Bayağı adadaki maymunların öyküsü

Kahveye buluşma saatinden on dakika önce geldiğim halde, Noboru Vataya ile Malta Kano bir masaya oturmuş beni bekliyorlardı. Tam öğle yemeği saati olduğundan içerisi tıklım tıklımdı, ama ben Malta Kano'yu hemen fark ettim. Güzel bir yaz günü, onun gibi kırmızı plastik şapka giyen azdır. Eğer aynı renk ve biçimde plastik şapka koleksiyonu yapmıyorsa, ilk buluşmamızda giydiği şapka olmalıydı bu. Ve geçen defaki gibi zevkli giyinmişti: kısa kollu keten bir ceket ile yuvarlak yakalı keten bir gömlek. Hepsi de pırıl pırıl, bembeyazdı, tek bir kırışık yoktu. Ne takı ne makyaj. Tek aksayan nokta, giyiminin tarzıyla da cinsiyle de uyumsuz şu kırmızı plastik şapkaydı. Ben oturunca, sanki bunu yapmak için beni bekliyormuşçasına, şapkasını çıkarıp masanın üstüne koydu. Şapkanın yanında, sarı deriden küçük bir el çantası duruyordu. Ismarladığı gazlı içeceğe dokunmamıştı bile. Sıvı, o koca bardakta kabarcık çıkarmaktan başka yapacak şey bulamadığı için sıkılıyordu sanki.

Noboru Vataya koyu renk güneş gözlüğü takmıştı; ben yerimi alınca, çıkarıp gözlerini ondan ayırmadan bir süre elinde tuttu, sonra tekrar taktı. Lacivert ketenden spor bir ceket ile yeni olduğu besbelli beyaz bisiklet yaka bir tişört giymişti. Önünde, elini hemen hemen hiç sürmediği bir bardak buzlu çay duruyordu. Kahve ısmarladım ve biraz soğuk su içtim.

Kimse konuşmuyordu. Noboru Vataya gelişimin farkına bile varmamış gibiydi. Görünmez olmadığımı kendime doğrulamak için, elimi masanın üstüne koyup birkaç kez evirip çevirdim. Garson bana hemen fincan getirip kahve koydu. Garson uzaklaşınca, Malta Kano, mikrofonda ses kontrolü yaparcasına hafifçe öksürdü. Ama hâlâ tek kelime çıkmamıştı ağzımızdan. Önce Noboru Vataya konuşmaya başladı:

— Fazla zamanım yok, onun için söylenecekleri olabildiğince basit ve açık söyleyelim!

Şekerlikle konuşuyor gibi olsa da, kuşkusuz bana söylüyordu bunları. Şekerlik tam ikimizin arasında, konuşmaya girmek için çok elverişli bir konumdaydı.

— Neyi olabildiğince basit ve açık söyleyelim? diye sordum.

Noboru Vataya sonunda güneş gözlüğünü çıkardı, katlayıp masaya bıraktı, sonra da bana baktı. Son görüşmemizin üzerinden üç yıldan fazla bir zaman geçmiş olmalıydı, ama ben bunca zaman geçtiğine bir türlü inanamıyordum. Herhalde, suratı sık sık televizyonda ya da dergilerde göründüğü içindi. Kimi türden bilgiler, ister istemez, duman gibi bilinçlere de, gözlere de işliyor.

Ama şimdi onu yakından, karşımda görünce bu üç yılın onu ne denli değiştirdiğini kabul ettim çaresiz. O eski *kaçak,* zapt edilmez ve cansız havası geride bir yerlere itilmiş, canlı ve yapay bir şeyle örtülmüştü üstü. Kısacası: Noboru Vataya, daha gösterişli, iyi cins, yeni bir maske takmıştı. Belki de deri değiştirmişti. Maske ya da deri, bir gerçek varsa o da ben –ben bile!– bu yeni *şeyin* çevreye yaydığı yeni çekiciliği görmezden gelemiyordum. Sanki televizyon seyrediyorum, diye

düşündüm birden. Televizyon stüdyosunda bu işi iyi bilenler gibi konuşuyor, onlar gibi davranıyordu. Aramızda, her zaman bir cam vardı. Ben bir yanındaydım, o öteki yanında.

— Bugün sözünü edeceğimiz konuyu sen de tahmin etmiş olmalısın, dedi Noboru Vataya, Kumiko'yu konuşacağız. Ve her ikinizin geleceğini.

— İkimizin geleceğini mi? diye sordum, kahvemden bir yudum içerek. Tam olarak ne demek istiyorsun?

Noboru Vataya, garip denecek derecede ifadesiz gözlerle baktı bana.

— Demek istediğim, herhalde sonsuza dek bu durumda kalmak istemezsin sen de. Kumiko bir sevgili buldu, onunla gitti ve seni yalnız bıraktı, işte sorun bu. Bu durum kimse için rahat değil.

— Bir sevgili mi buldu?

— Durun Baylar, diye araya girdi Malta Kano, durun biraz. Böyle bir konuşma, bir tarih sırası izlemeli. Bay Vataya, Bay Okada, sırayla gidelim, lütfen.

— Ne sırası? diye atıldı Noboru Vataya. Bu tartışmada sıraya ne gerek var?

— Bırakın konuşsun, dedim Malta Kano'ya. Sonra istediğimiz gibi sıraya sokarız, sıra varsa eğer.

Malta Kano birkaç saniye dudaklarını ısırarak bana baktı, sonra küçük bir baş işaretiyle durumu onayladı.

— Peki. O halde ilk siz anlatın, lütfen, Bay Vataya.

— Kumiko'nun yaşamında bir erkek vardı. Ve şimdi, onunla gitti. İşte durum bu. Bu koşullarda, aile yaşamınızı sürdürmeniz anlamsız. İyi ki çocuğunuz yok, bu koşullarda nafaka pazarlığına filan girmeye de gerek yok, her şey çabucak hallolur. Evlenme cüzdanından onun adresinin çıkarılması yeterli olacaktır. Avukatın hazırladığı kâğıtları imzalar, mührünü basarsın, o kadar. Her türlü anlaşmazlığı peşinen önlemek için izninle bir şey ekleyeyim: söylediğim, tüm Vataya ailesinin görüşüdür. Kesinlikle.

Kollarımı kavuşturup bir süre bu sözleri düşündükten sonra karşılık verdim:

— Birkaç sorum olacak: her şeyden önce, Kumiko'nun bir başkasıyla birlikte olduğunu nereden biliyorsun?

— Kendisi söyledi bana, diye yanıtladı.

Ne diyeceğimi bilemediğimden, ellerimi masanın üstüne koyup sustum. Kumiko'nun, içini Noboru Vataya'ya dökme olasılığı, bana pek inandırıcı gelmiyordu.

— Bir hafta önce beni arayıp bir şey konuşmak istediğini söyledi, diye açıkladı Noboru Vataya. Biz de görüştük ve tartıştık. İşte o zaman söyledi bana başka bir erkekle birlikte olduğunu.

Aylardır ilk kez, canım sigara istedi. Ama tabii ki üstümde sigara yoktu. Onun yerine bir damla kahve içtim ve fincanı gürültüyle tabağa bıraktım.

— Sonra da evi terk etti, diye ekledi.

— Anlıyorum. Sen söylediğine göre, Kumiko'nun bir sevgilisi olduğu doğrudur. Ve bu konuda sana danışmaya geldiği de. Hâlâ inanmakta zorluk çekiyorum, ama böylesine ciddi bir konuda işi yalan söylemeye kadar götüreceğini de düşünemiyorum, doğrusu.

— Elbette hayır, yalan söylemiyorum, diye bana güvence verirken dudaklarının kıyıcığında gülümsemeye benzer bir şey vardı.

— Demek böyle, bana söyleyeceklerin bundan ibaret: Kumiko bir başkasıyla gitti ve ben de boşanmaya evet diyeceğim, öyle mi?

Noboru Vataya, enerjisini boşa harcamak istemiyormuş gibi, başıyla hafifçe onaylamakla yetindi.

— Herhalde biliyorsundur, Kumiko'yla evlenmenize hiç de sıcak bakmamıştım. Üstüme vazife değildi, bu yüzden o zaman bir şey söylemek istemedim ama, şimdi olanları görünce, kesinlikle karşı çıkmalıymışım, diyorum.

Biraz su içti, sonra bardağı sakin sakin masaya bırakıp sözlerini sürdürdü:

— Seni daha ilk gördüğümde gözüm tutmamıştı zaten. Sende, yaşamda ilginç bir şey yapmanı ya da saygıdeğer biri olmanı sağlayacak hiçbir olumlu öğe bulamamıştım. Kişiliğinde, parlayacak ya da bir şeyi parlatacak hiçbir şey yoktu. Kalkışacağın hiçbir işin bir sonuca ulaşmayacağını, bir şey yapmak için sıvanacağın tüm girişimlerin kısır kalacağını anlamıştım. Haklıymışım. Evleneli altı yıl oluyor. Peki, tüm bu zaman içinde ne yaptın sen? Altı yılda, ancak çalıştığın yerden ayrılmayı ve Kumiko'nun yaşamını ziyan etmeyi başardın. Şimdi de işin yok, gelecek için hiçbir tasarın yok. Açık konuşmam gerekirse, kafanın içinde hiçbir şey yok, sadece çakıl taşları ile süprüntüler. Kumiko'nun seninle neden evlendiğini hâlâ anlayabilmiş değilim. Belki de kafanın içindeki o çakıl taşları ile o süprüntüleri ilginç buluyordu. Ama süprüntü, süprüntüdür. Aslında, daha başlangıçta yanlış yola girmişsiniz. Elbette Kumiko'nun da sorunları vardı. Bu kız, nasıl söyleyeyim, daha çocukluğundan beri şu ya da bu nedenle çileden çıkardı. Bu da bir an için sana kapılmasının nedenini açıklıyor. Ama bitti artık. Herhalde, işi buraya getirdiğinize göre, bir an önce harekete geçmek en iyisi. Annem babam ile ben, Kumiko'ya göz kulak oluruz. Senden ona artık yaklaşmamanı istiyoruz. Direnmek, durumu büsbütün yokuşa sürmekten başka işe yaramaz. Başka bir yerde, kendinle daha uyumlu yeni bir yaşama başlamalısın. İkiniz için de en iyisi bu olur.

Bitirdiğini belirtmek için, Noboru Vataya bardağında kalan suyun hepsini içti ve yeniden doldurması için garsonu çağırdı.

— Söyleyeceğin başka bir şey var mı? diye sordum.

Noboru Vataya başını kısaca, hayır anlamında salladı.

— O zaman, dedim Malta Kano'ya dönerek, bu tartışmada tarih sırası neredeydi?

Malta Kano el çantasından çıkardığı küçük beyaz bir mendille dudaklarını sildi. Sonra kırmızı plastik şapkasını tuttuğu gibi çantanın üstüne koydu.

— Sanırım bu olaylar sizi derinden sarsmıştır, Bay Okada, dedi. Ama şunu iyi anlamalısınız ki, böylesine ciddi şeyleri yüz yüze konuşmak bana da çok ağır geliyor.

Noboru Vataya dünyanın dönmeyi sürdürdüğünü ve değerli zamanını boşa harcadığını belirtmek istercesine saatine bir göz attı.

— Görüyorum, dedi Malta Kano. Açık açık ve doğruyu konuşalım. Karınız önce bana geldi. Danışmak için.

— Benim aracılığımla, diye araya girdi Noboru Vataya. Bana kedisi için danışmaya gelmişti, ben de onu Bayan Kano'yla tanıştırdım.

— Bu, sizinle görüşmemizden önce miydi, yoksa sonra mı? diye sordum Malta Kano'ya.

— Önceydi.

— O halde, belli bir tarih sırası izlemek gerekirse, aşağı yukarı şöyle oluyor demektir: Kumiko önce Noboru Vataya sayesinde sizin varlığınızı öğreniyor. Sonra kaybolan kedi konusunda size danışmaya geliyor. Sonra, henüz bilmediğim bir nedenle sizinle görüştüğünü bana söylemeksizin beni size gönderiyor. Ve ben sizinle burada, buluşup konuşuyorum. Özetle, her şey böyle oldu, değil mi?

— Evet, aşağı yukarı böyle, diye karşılık verdi Malta Kano, tane tane. Bayan Okada'yla ilk görüşmemizde sadece kayıp kediden söz edildi. Ama ben, bu olayın ardında daha başka ve kişisel bir şeyler olduğunu sezdim. Bu yüzden sizinle tanışmak istedim, Bay Okada, baş başa konuşabilmek için. Sonra da daha kişisel sorunlar diyebileceğimiz konularda derine inmek için karınızla tekrar görüşmem gerekti.

— Kumiko size bir sevgilisi olduğunu söyledi mi?

— Aşağı yukarı söyledi, diyebilirim. Ama konumum göz önüne alındığında, ayrıntılara giremeyeceğim.

İçimi çektim. İç çekmek bir işe yaramıyordu ama kendime hâkim olamamıştım işte.

— Ne zamandır bu adamla görüşüyormuş?

— Yaklaşık iki buçuk aydır.

— İki buçuk ay demek! Nasıl oldu da ben hiçbir şeyin farkına varmamışım?

— Çünkü karınızdan hiç mi hiç kuşkunuz yoktu, diye karşılık verdi Malta Kano.

— Doğru. Böyle bir şey asla aklıma gelmez, kuşkulanmazdım

Kumiko'nun bana yalan söyleyebileceğini düşünmezdim, ki şimdi bile, buna inanmakta zorlanıyorum.

— Sonuçları bir yana, erkeğin en güzel niteliklerinden biridir bu, bir insana böylesine tam güvenebilmek.

— Çok zor bir şey, dedi Noboru Vataya da.

Garson gelip kahve fincanımı yeniden doldurdu. Yan masada, genç bir kadın kahkahalarla gülüyordu.

— Ama merak ediyorum, dedim Noboru Vataya'ya, nedir bu toplantımızın amacı? Neden buradayız üçümüz? Onayımı verip Kumiko'dan boşanayım diye mi? Yoksa daha derin bir nedeni mi var? Senin söylediklerin gerçi bir dereceye kadar mantıklı, ama gene de esas noktalar belirsiz kalıyor. Kumiko'nun bir sevgilisi olduğunu ve evi terk ettiğini söylüyorsun. Bu durumda, nereye gitti? Nerede, ne yapıyor? Yalnız mı, yoksa *o adamla* birlikte mi? Neden bana iyi olduğunu gösterecek küçücük bir haber ulaştırmıyor? Eğer Kumiko'nun yaşamında başka bir erkek olduğu doğruysa benim elimden bir şey gelmez. Ama gerçeği onun ağzından dinlemediğim sürece, hiçbirine inanmam ben. Bak, bu olayda iki başoyuncu var: o ve ben. Tartışmak da, karar vermek de bize düşer. Sen bu işe karışamazsın.

Noboru Vataya içmediği buzlu çayını yerine koydu.

— Buraya size *bilgi vermek* için geldik, dedi. Bayan Kano'dan gelmesini ben rica ettim. Baş başa olacak yerde, bir üçüncü kişinin önünde konuşmanın daha iyi olacağını düşündüm. Kumiko'nun sevgilisinin kim olduğunu bilmiyorum, kardeşimin nerede bulunduğunu da. Yetişkin bir insan, canının istediğini yapabilir. Nerede olduğunu bilseydim bile, elbette sana söylemezdim. Kumiko sana haber vermiyor, çünkü seninle tartışmak istemiyor.

— Ama Kumiko seninle konuştu, öyle mi, sana açıldı? Oysa ki, bildiğim kadarıyla pek sıkıfıkı değildiniz.

— Madem Kumiko sana böylesine yakındı, o halde neden bir başkasını aradı, deyiverdi Noboru Vataya.

Malta Kano hafifçe öksürdü.

Noboru Vataya konuşmasını sürdürdü:

— Kumiko bana, bir başkasıyla ilişkisi olduğunu ve her şeyi bir çırpıda yoluna koymak istediğini söyledi. Ona boşanmasını öğütlediğimde de, bana, bunu zaten düşündüğü söyledi.

— Hepsi bu kadar mı?

— Daha ne olacaktı ki?

— Anlamıyorum. Kumiko'nun bu kadar önemli bir şeyi size anlatmasını aklım almıyor. Açık

söyleyeyim, salt bu nedenle seni görmeye geldiğine inanamam. Bağışla ama, Kumiko böylesine önemli bir şey için asla gelip sana danışmazdı. Ya kendi başına düşünür ya da doğrudan benimle konuşurdu. Belki de konuşmanızın asıl konusu başka bir şeydi, ikinizin ancak baş başa tartışabileceği bir konu.

Noboru Vataya'nın dudaklarından soluk bir gülümseme gelip geçti. Bu kez isteksiz, buz gibi bir gülümsemeydi, hâlâ gökte duran hilali andırır sözde bir gülüş.

— Kendinden kaçan adamın tepkisi bu, dedi sakin bir sesle.

— Kendinden kaçan mı?

— Beni elbette anlıyorsun. Karın bir başkasıyla yatıyor, üstelik seni terk ediyor ve sen bunun bir başkasının suçu olmasını istiyorsun, ömrümde böylesine aptalca bir şey duymadım! Dinle, ben buralara kadar keyfimden kalkıp gelmedim. Başka türlü yapamazdım. Tüm bunlar zaman kaybı. Zamanımı lağıma atsam daha iyiydi.

Konuşmasını bitirince aramızda derin bir sessizlik oldu.

— Bayağı adadaki maymunların öyküsünü biliyor musunuz? diye sordum Noburu Vataya'ya. Kayıtsız bir yüzle, başını hayır anlamında salladı.

— Hayır, bilmiyorum.

— Çok uzaklarda bir yerde, bayağı bir ada var. Adı olmayan bir ada. Çünkü bir ad verilmeye bile değmez. Bayağı bir ada, biçimi de bayağı. Orada bayağı hindistancevizi ağaçları yetişiyor. Bu ağaçlar da bayağı tatta hindistancevizleri veriyor. Ama orada bayağı maymunlar da yaşıyor, bu hindistancevizlerini yiyen. Ve bayağı dışkılar bırakıyorlar. Bu dışkılar da, toprağa düşünce, tohum bırakıyor. Ve daha da bayağı hindistancevizi ağaçları yetişiyor. Eşyanın doğal çevrimi gereği.

Kahvemi bitirdim ve sözlerimi sürdürdüm.

— Sana bakarken, Noboru Vataya, aklıma birden o bayağı adanın öyküsü geldi. Söylemek istediğim, bir tür bayağılık, çürümüşlük, karanlık, kendi gücüyle kendi çevrimini üretir. Bir noktayı geçince, artık kimse bu süreci durduramaz. *İnsan kendisi durdurmak istese bile.*

Noboru Vataya'nın yüzünden hiçbir şey okunmuyordu, öfkenin gölgesi bile. Gülümsemesi silinmişti. İki kaşının arasında, daha önce gördüğümü hatırlamadığım bir tür çizgi görür gibi oldum. Konuşmaya devam ettim:

— Görüyorsun ya, ben senin *ayrıca* ne tür bir adam olduğunu bilirim. Süprüntüden ve çakıl taşından söz ediyorsun. Eğer istersen beni kolaylıkla ezebileceğine inanıyor gibi bir halin var. Ama işler o denli basit değil. Belki sana göre, senin değer kavramlarına göre ben süprüntüden ve çakıl taşından başka bir şey değilim. Ama sandığın kadar budala da değilim. Televizyon ve toplum için perdahlanmış maskenin altında neler olduğunu çok iyi biliyorum. Gizlediğin sırrı biliyorum, Kumiko da biliyor. Canım isteseydi, maskeni indiririrdim. Ele güne karşı bombayı patlatırdım. Belki biraz zamanımı alırdı, ama başarırdım sonunda. Belki sıradan birinden başka bir şey değilim, ancak kum

torbası da değilim. Yaşayan biriyim ben. Bana vururlarsa vururum. Bunu unutmasan senin için iyi olur.

Noboru Vataya, hiçbir şey söylemeden ifadesiz bir yüzle bana bakıyordu. Uzayda yüzen bir taş parçası kadar duygusuz görünüyordu. Söylediklerimin çoğu sadece boşa atmaktı, belki tutarım umuduyla. Noboru Vataya'nın sırrı neydi, bilmiyordum. Gerçi içinde son derece çarpık bir şeyler bulunduğunu kestirmek zor değildi. Ama tam olarak nedir, onu öğrenmek olanağından tamamen yoksundum. Bununla birlikte, sözlerim onun bam teline basmıştı sanki. Bir tepki gösterir gibi olduğunu sezdim. Noboru Vataya söylediklerimi alaya almaya yeltenmedi –ki bu, televizyondaki tartışmalardaki özelliklerinden biriydi– çelişkili sözlerimin üstüne basmadı, karanlık noktalara da ustaca değinmedi. Sessiz ve kayıtsız kaldı.

Ve gittikçe, ama beklenmedik biçimde kızaran yüzünde çok garip lekeler belirmeye başladı. Kimi lekeler yer yer kıpkırmızı oluyor, kimileri de ancak pembeleşiyor, geri kalanı anlaşılmaz biçimde solgun duruyordu. Bu bana, yapraklarını döken ağaçlar ile dökmeyen ağaçların rasgele, birbirine geçmiş, karmakarışık yetiştiği, sonsuz sonbahar renklerine bürünmüş bir ormanı anımsattı.

Az sonra Noboru Vataya sessizce kalktı, cebinden güneş gözlüğünü çıkarıp taktı. Yüzü hâlâ değişmez gibi görünen garip renk tonlarından yapılmış bir maske gibiydi. Malta Kano oturduğu yerde, kıpırdamadan ve ses çıkarmadan kalmıştı. Bense dalgın bir tavır takındım. Noboru Vataya bana bir şey söylemek istedi. Ama besbelli susmayı yeğledi sonra. Ve masadan uzaklaşıp gözden kayboldu.

O gidince, Malta Kano ile ben bir süre konuşmadık. Garson gelip bir fincan kahve daha ister miyim diye sordu. İstemediğimi söyledim. Malta Kano kırmızı şapkasını masadan aldı, ona birkaç dakika baktı, sonra yandaki sandalyeye bıraktı.

Ağzımda bir acılık vardı. O tadı gidermek için biraz su içmeyi denedim, ama boşuna.

Sonra Malta Kano konuşmaya başladı:

— Bay Vataya'yı sevmiyorsunuz, değil mi, Bay Okada?

— Onunla ne zaman konuşsam, içimde garip bir boşluk duyuyorum. Çevremi saran her şey, gerçekdışıymış gibi geliyor. Gözümün takıldığı her şey boş görünüyor. Ama nedenini tam olarak açıklayamayacağım. Ve, bu yüzden zaman zaman, benim de kendime yakıştıramadığım şeyler söylüyorum veya yapıyorum. Ondan sonra da kendimi çok kötü hissediyorum. Hiçbir şey onu bir daha görmemek kadar mutlu edemez beni.

Malta Kano, esefle başını salladı.

— Ne yazık ki gelecekte Bay Vataya'yı sık sık görmek durumunda kalacaksınız. Bundan kaçınmanız mümkün olmayacak.

Kuşkusuz haklıydı. Bu herifle aramızdaki köprüleri kolayca atamıyordum bir türlü.

Masadan bardağımı alıp bir yudum su içtim. Bu hoş olmayan koku nereden geliyordu?

— Aklıma gelmişken, size sadece bir şey soracağım, dedim Malta Kano'ya. Bu olayda siz hangimizden yanasınız? Noboru Vataya'dan mı, yoksa benden mi?

Dirseklerini masaya dayadı ve avuçlarını birleştirdi.

— Hiçbirinizden, dedi. Bu olayda *yan* filan yok. Böyle bir şey *yoktur* zaten. Yukarısı ve aşağısı, sağı ve solu, yüzü ve tersi olması gibi bir şey değil bu, Bay Okada.

— Zen gibi, dedim. Bir fikir yürütme sistemi olarak başlı başına ilginç bir şey belki ama, her ne olursa olsun, açıklamak için yeterli değil.

Başını salladı. Sonra birleştirdiği ellerini birkaç santim ayırarak avuçlarını hafifçe bana doğru çevirdi. Biçimleri uyumlu, güzel avuçlardı bunlar.

— Söylediklerimin pek bir anlam ifade etmediğini biliyorum. Kızmanız da normal. Ama şimdi size yeni bir şeyler söylesem, yol gösterecek olsam, Bay Okada, gerçekte herhalde hiç işinize yaramayacak, hatta durumu büsbütün berbat edecektir. Zaferi kendi gücünüzle, kendi ellerinizle kazanmak zorundasınız.

— "Orman Kanunu"nda olduğu gibi, dedim gülümseyerek. Size vurdukları zaman, siz de onlara vurun.

— Evet öyle, dedi Malta Kano. Kesinlikle öyle.

Sonra da bir ölünün geride bıraktıklarını topluyormuş gibi, usulca el çantasını aldı ve kırmızı plastik şapkasını giydi. Bu şapkayı her giyişinde, bir zaman biriminin sonuna gelinmiş gibi, garip derecede elle tutulur bir izlenime kapılıyordu insan.

Malta Kano gittikten sonra, uzun süre hiçbir şey düşünmeden oturup kaldım. Çünkü nereye gideceğimi hiç bilmiyordum, ayağa kalkınca ne yapacağımı da. Ama ne de olsa sonsuza dek orada kalamayacağıma göre, yirmi dakikanın sonunda, üçümüzün de hesabını görüp kafeden çıktım. Sonunda herkesin hesabını ödeyen ben olmuştum.

4

Tanrı'nın lütfunu yitirmek
Satılmış vicdan

Eve döndüğümde, posta kutusunda kalın bir zarf buldum. Teğmen Mamiya'dan bir mektuptu bu. Her zamanki gibi, adımın ve adresimin harfleri çini mürekkebi ve fırçayla, oldukça zarif çizilmişti. Önce üstümü değiştirdim, banyoya gidip yüzümü yıkadım, sonra mutfağa geçip iki bardak soğuk su içtim ve derin bir soluk alıp zarfı açtım.

Teğmen Mamiya bu mektubu iyi cins bir kâğıda ve dolmakalemle yazmıştı. On kadar yaprağı, saydıktan sonra tekrar zarfına koydum. Zihnimi toplayabilme gücümü az çok yitirdiğim için, bunca uzun bir metni okuyamayacak derecede yorgundum. Gözlerim, dizi dizi harflerde gezinirken, mavi renkli garip bir böcek bulutuna benzettim yazıları. Ve kafamın içinde, hâlâ Noboru Vataya'nın sesi yankılanıyordu. Kanepeye uzanıp uzun süre gözlerim kapalı, hiçbir şey düşünmeden öylece yattım. O sırada hiçbir şey düşünmemek, bana hiç de zor gelmiyordu. Hiçbir şey düşünmemek için, aşağı yukarı, birçok şey düşünmek gerekir. Öte yandan da, derine inmeye çalışmadan hepsine boş vermek gerekir.

Ancak akşam saat beşe doğru, Teğmen Mamiya'nın mektubunu okumaya karar verdim. Çıkıp verandaya oturdum, sonra kâğıtları zarftan çıkardım.

İlk sayfa, mevsim konusunu işleyen uzun nezaket kalıplarıyla, geçen gün evime davet ettiğim için teşekkürle, bunca uzun zaman kaldığı ve bana bunca uzun bir öykü anlattığı için özür dilemekle doldurulmuştu. Teğmen Mamiya, son derece nazik bir insandı. Bir bakıma, nezaketin çok kimse için günlük yaşamda büyük önem taşıdığı dönemden kalma biriydi denebilir.

> Bu uzun girişi lütfen bağışlayınız. Size, terbiyesiz biri olarak görünmek pahasına, böyle bir mektup yazıp sizi rahatsız etme cüretini gösteriyorsam, bunun nedeni, geçen günkü anlattıklarımın, bir ihtiyarın gevezelikleri ya da bulanık belleğinin saçmalıkları olmadığını, aslında durumun ciddiyetini ayrıntılarıyla dile getirdiğini bilmenizi istememdir. Bildiğiniz gibi, Bay Okada, savaş biteli yıllar oluyor ve bellek de giderek değişime uğruyor. İnsanlar gibi, bellek de, anılar da yaşlanıyor. Ama kimi anılar asla yaşlanmıyor. Renklerinin canlılığını asla yitirmeyen bir bellek var. Bugüne değin, bunları hiçbir zaman, sizden başka kimseye anlatmadım, Bay Okada. Anlattıklarım, anlayış alanlarına girmeyen şeyleri bilmezden gelen ya da sessizce geçiştiren insanların çoğunun kulağına, olmayacak şeyler gibi gelebilir. Akıldışıymış ve üzerinde düşünülmeye bile değmezmiş gibi görünebilir. Ben bile, kendime diyorum ki, anlattıklarım, baştan başa kurgulanmış olağanüstü bir öykü olsaydı sevinirdim. Yanılmış ya da sadece düş görmüşüm gibi zayıf bir umudu beslemeyi sürdürürken, bugüne dek bunun bir sanrı, bir yanılgı olduğuna kendimi inandırmaya çabalayarak gelmiş bulunuyorum. Ama ben bu anıyı karanlıklara itmeye çabaladıkça, o daha da güçlü ve belirgin olarak yeniden çıkıyor karşıma. Ve kanserli hücreler gibi, zihnimde kök salıyor, etime gömülüyor.

Şimdi bile, her ayrıntıyı, daha dün olmuşçasına, olanca gerçeğiyle anımsayabiliyorum. Hatta

kumları ve otları elime alabiliyor, kokusunu duyabiliyorum. Hatta gökte yüzen bir bulutun biçimini anımsayabiliyorum. Hatta kumla karışık kuru rüzgârı yanaklarımda duyumsadığım bile oluyor. Buna karşılık, sonradan başımdan geçen birçok olay ise bana, düş ile gerçek arasındaki yarı yolda, bir hayalden ibaretmiş gibi görünüyor. Yaşamımın kökleri, sadece bana ait olduğunu söyleyebileceğim bu şeyler, ufku hiçbir şeyin kesmediği o Dış Moğolistan düzlüğünde, bir anda donup kaldı ya da hepten yandı kül oldu. Sınırı aşıp ülkeyi istila eden Sovyet tanklarına karşı girişilen amansız bir savaş sırasında kolumdan yaralanmıştım. Sibirya'da, inanılmaz derecede soğuk bir toplama kampında, akla hayale getirilemeyecek acılar çektim ve Japonya'ya döndükten sonra, otuz yıl kadar, kırsal kesimde sosyal bilimler öğretmeni olarak çalıştım, sonra yalnız yaşadım ve toprakla uğraştım. Gene de, bu upuzun yıllar bile bana hayalmiş gibi geliyor. Onlar hem var olmuş hem de hiç olmamışlar. Belleğim bir anda, anlamsız harabelerden ibaret olan tüm bu yılları atlayıp yabanıl Hulunbuir Ovası'na dönüyor.

İçi boş bir deniz kabuğuna dönüşen yaşamımı yitirmemin nedeni sanırım, o kuyunun dibinde gördüğüm ışık oldu. Bu güçlü gün ışığı, kuyunun doğrudan doğruya dibini on ya da yirmi saniye kadar aydınlatıyordu. Bu da günde bir kez, hiçbir belirti göstermeden ansızın oluyor ve benim daha düşünmeme olanak bırakmadan geçip gidiyordu. Ama, bu ışık dalgalarının vurduğu bu kısacık anlarda tüm bir yaşamın bile herhalde bana gösteremeyeceği şeyler gördüm ben. Bu aydınlatma, beni daha önce olduğumdan bambaşka bir insan yaptı.

O kuyunun dibinde ne olmuştu? Neydi bu? Şimdi, kırk yılı aşkın bir zaman sonra bile, hâlâ anlamını doğru olarak kavrayabilmiş değilim. Bu yüzden, şimdi burada size söyleyeceklerim, hiçbir mantıksal temeli olmayan bir varsayımdır sadece. Ama şimdilik, bu varsayım, yaşadıklarıma en yakın olan şeyi ifade ediyor.

Dış Moğolistan askerleri tarafından, bozkırın ortalık yerinde, derin ve karanlık, suyu çekilmiş bir kuyuya atıldım. Bir bacağım kırılmış, bir omzum çıkmıştı, yiyecek içeceğim yoktu ve ölümden başka bir şey beklemiyordum. Kısa bir süre önce de, bir insanın diri diri derisinin yüzüldüğüne tanık olmuştum. Bu özel durumda, sanırım bilincim, öyle bir yoğunlaşma derecesine ulaşmıştı ki, o şiddetli günışığının birkaç saniyeliğine parladığı sırada, bilincimin en derin noktasına inebilir bir ruh hali içindeydim. Her neyse, o sırada gözlerimin önünde bir biçim belirdi. Çepeçevre her yanım, çiğ bir ışık dalgasına bürünmüştü. Ve ben, bunun ortasındaydım. Gözlerim hiçbir şey göremiyordu. Ama gene de orada bir şey belirdi. O bir anlık görmezlik anında bile bir şey, kendine bir biçim vermeyi denedi. Yaşam tarafından can verilmiş bir şey. Bu şey, bir Güneş tutulmasının gölgesi gibi bir şey, aydınlığın içinde, bir kara taslak çizmeye başladı. Ama bu taslağı açık seçik ayırt edemiyordum. Bu şey bana doğru gelmeye, bana Tanrı'dan bir tür yardım getirmeye çabalıyordu. Titreyerek bekledim onu. Ama caymış mıydı, yoksa zamanı mı yoktu? Bana kadar gelmedi. Tam kesin biçimini alacakken, aydınlıkta eridi ve yeniden yok oldu. Kuyunun dibine vuran aydınlık, geçip gitmişti.

Bu durum, iki gün üst üste yinelendi. Tıpatıp aynı olgu. Kuyuda açtım, susuzdum, ama bu sıkıntılar sıradandı. Esas sorun bu değildi. O kuyunun dibinde bana en çok acı çektiren, ışığın içindeki o şeyin biçimini tam tamına görememek oldu. İhtiyacım olan şeyi görmeye acıkmış, tanımak istediğim şeyi tanımaya susamıştım. Kendime, eğer onu açık seçik görebilirsem, o zaman açlık ve susuzluktan rahat rahat ölebilirim, diyordum. Bunu gerçekten düşündüm ve bu

arayış uğruna her şeyi feda edebilirdim.

Ama biçim, sonsuza dek görüş alanımdan koparılıp alındı. Tanrı lütfunu bana ulaşamadan yitirdim. Ve size önce de söylediğim gibi, o kuyudan çıktığımdan beri, yaşamım boş bir deniz kabuğuna dönüştü. Bunun içindir ki, savaş bitmeden önce, Sovyet birlikleri Mançurya'yı işgal etmek üzereyken, cepheye gitmek için gönüllü oldum. Sibirya'daki toplama kampında da, bilerek ve isteyerek en zor durumlara soktum kendimi. Ama ne denli uğraşırsam uğraşayım, bir türlü ölemiyordum. O akşam Onbaşı Honda'nın bana haber verdiği gibi, yazgım, Japonya'ya dönmek ve şaşılacak derecede uzun yaşamakmış meğer. Bu kehaneti ilk duyduğumda çok sevinmiştim. Meğerse bir lanete uğramışım da haberim yokmuş. Ölmeyeceğimden değil, ölümün beni istemediğinden. Onbaşı Honda'nın bana söylediği gibi, tüm bunları önceden bilmemek benim adıma iyi olmuş.

Çünkü tanrısal bildiriyi ve Tanrı'nın lütfunu yitirdiğim anda, yaşamı da yitirmiştim. Eskiden içimde yaşayan ve dolayısıyla bir değeri olan ne varsa, hepsi de istisnasız ölmüştü. Hepsi de o şiddetli ışıkta yanıp kül olmuştu. O bildiriden ya da o lütuftan yayılan sıcak, benim insan yaşamımın çekirdeğini de yok etmişti anlaşılan. Kuşkusuz bu sıcaklığa direnmek için gereken enerjiden yoksundum.

Bu yüzden, ölmekten korktuğumu sanmıyorum. Hatta bedensel ölüm, benim için bir kurtuluş olurdu. Bu beni, o umutsuz zindanda, ben olmanın acısından sonsuza dek kurtaracaktı.

Anlaşılan öykümün sonu gelmeyecek, sizden özür dilerim. Ama size gerçekten söylemek istediğim, Bay Okada, şudur: özel bir anda, yaşamımı yitirdim ve kırk yılı aşkın bir süredir o yitirilmiş yaşamla ayakta duruyorum. Ve bu durumdaki biri olarak, düşünüyorum ki yaşam, burgacının içinde bulunan herhangi bir kimsenin hayal edebileceğinden çok daha sınırlı. Işık, yaşam sahnesini sadece bir an, belki birkaç saniye aydınlatıyor. Bu saniyeler geçince, o andaki bildiriyi yakalayamadıysan eğer, ikinci bir olanak verilmiyor sana. Yaşamının geri kalanını pişmanlık içinde ve umutsuz, derin bir yalnızlıkta geçirmek zorunda kalıyorsun. Böyle bir alacakaranlık dünyasında, artık gelecekten hiçbir şey beklenemez. Böyle bir insanın elinde tuttuğu, olması gerekenin eskimiş bir kalıntısından başka bir şey değildir.

Her ne olursa olsun, sizinle tanışmak ve size hikâyemi anlatmak olanağını bulduğum için çok memnunum. Bunun size bir yararı olur mu, olmaz mı bilmiyorum, Bay Okada ama, sizinle konuşmak bana, bir tür kurtuluşa ermişim duygusu veriyor. Alçakgönüllü bir kurtuluş, ama benim için hazine kadar değerli. Ve Honda San'ın bana bu aydınlanmaya giden yolu bana göstermesinde, yazgının iplerinin varlığını görmeden edemiyorum. Gelecek yıllarda mutlu bir yaşam sürebilmenizi diliyorum, Bay Okada.

Teğmen Mamiya'nın mektubunu baştan sona bir kez daha, ağır ağır okudum.

Beni anlaşılmaz bir biçimde duygulandırıyor, ancak sadece belirsiz ve uzak görüntüler getiriyordu önüme. Teğmen Mamiya'nın varlığını kuşku götürmez olarak kabulleniyordum. Gerçek olduğunu öne sürdüğü bu şeyleri de gerçek olgular olarak kabulleniyordum. Ama şimdilik, bu *doğru* veya *gerçek* sözcükleri benim için pek inandırıcı güce sahip değildi. Bu mektupta bana en çok dokunan şey, Teğmen Mamiya'nın cümleleri arasından sızan tatminsizlik duygusu, bir şeyi anlatmaya

ve açıklamaya çalışmak ama bunu başaramamaktan doğan küskünlüktü. Gene su içmek için mutfağa gittim, sonra uzun süre evin içinde dolanıp durdum. Yatak odasına geçtim, karyolaya oturup Kumiko'nun dolapta dizilmiş giysilerini seyrettim. O zamana değin nasıl bir yaşamım olmuştu benim? Noboru Vataya'nın ne demek istediğini anlıyordum. İlk tepkim öfke olmuştu, ama düşününce anlıyordum ki kesinlikle haklıydı.

"Altı yıldır evlisiniz," demişti. "Ne yaptın tüm bu zaman içinde? İşinden ayrıldın ve Kumiko'nun yaşamını berbat ettin. Şimdi de ne mesleğin var ne gelecek için planın. Açık konuşmak gerekirse, kafanın içinde hiçbir şey yok, sadece çakıl taşı ve süprüntü." Onun, gerçeği söylediğini kabullenmek zorundaydım. Tarafsız olalım: bu altı yılda yaptıklarımın hiç önemi yoktu ve kafamın içindekiler de süprüntüden ibaretti. Bir hiçtim ben. Haklıydı.

Ama Kumiko'nun yaşamını berbat ettiğim doğru muydu?

Uzun uzun, dolaptaki elbiselerini, etek ve bluzlarını seyrettim. Bu giysiler, onun ardında bıraktığı gölgelerdi. Sahiplerini yitirmiş, burada, öyle çaresizce asılı kalmış gölgeler. Banyoya geçtim, çekmeceden bilmediğim bir adamın armağan ettiği Christian Dior şişesini alıp açtım. İçime çektiğim koku, Kumiko'nun, gittiği sabah kulaklarının arkasından gelenle aynıydı. Şişeyi yavaş yavaş lavaboya boşalttım ve tüm banyoya, belleğimi hoyratça uyandıran bir çiçek kokusu yayıldı, ama bu çiçeğin adını hiç mi hiç anımsamıyordum. Bu güçlü kokular ortasında, yüzümü yıkadım, dişlerimi fırçaladım. Sonra gidip May Kasahara'yı görmeye karar verdim.

Hep yaptığım gibi, Miyavakilerin evinin arkasında, çıkmaz sokakta durup, kızın ortaya çıkmasını bekledim ama görünmedi. Çite dayanmış, limonlu bir pastil emiyor, taştan kuşu seyrediyor ve Teğmen Mamiya'nın mektubunu düşünüyordum. Hava giderek kararıyordu. Yarım saatin sonunda vazgeçtim. Anlaşılan May Kasahara çıkmıştı.

Gene çıkmaz sokağa daldım, alçak duvardan atladım. Yaz günbatımının mavi aydınlığı evimin içini sarıyordu. Ve orada, Girit Kano'yu gördüm. O an, düş gördüğümü sandım. Ama gerçeğin devamıymış meğer. Döktüğüm parfümün kokusu havada az da olsa kalmıştı. Girit Kano ellerini dizlerine koymuş kanepeye oturmuştu. Yaklaştım ama kıpırdamadı, sanki zamanı dondurmuştu. Bir lamba yaktım ve karşısına oturdum.

— Kapı kilitli değildi, dedi sonunda. İzinsiz girdim içeri.

— İyi yapmışsınız. Çoğunlukla kapıyı kilitlemeden çıkarım.

Dantelli beyaz bir gömlek ile plili mor bir etek giymiş, iri küpeler takmıştı. Sol bileğindeki birbirinin eşi iki bilezik, beni yerimden sıçrattı. Düşümde gördüğüm bileziklere benziyordu. Girit Kano, her zamanki gibi makyajlıydı ve hep aynı biçimde özenle taranıp briyantinlenmiş saçlarıyla, kuaförden henüz çıkmış gibiydi.

— Çok zamanım yok, dedi. Hemen dönmem gerekiyor. Ama sizinle mutlaka konuşmak istiyordum. Bugün, ablamı ve Bay Noboru Vataya'yı görmüşsünüz, değil mi?

— Evet, ama çok eğlenceli bir buluşma olduğu söylenemez.

— Ve bana soracağınız bir şey yok mu, Bay Okada?

Bir sürü insan peş peşe beliriyor ve beni birçok konuda sorguya çekiyordu.

— Noboru Vataya hakkında daha fazla bilgi istiyorum, dedim. Sanırım bu gerekecek.

Başını salladı.

— Ben de Bay Vataya'yı daha fazla tanımak isterdim. Sanırım ablam, bu adamın uzun zaman önce beni kirlettiğini size söylemişti. Bugün ayrıntılara giremeyeceğim. Ama bir gün anlatırım size. En azından bu, benim isteğim dışında yaptığı bir şeydi. Gerçi onunla ilişki kurmam kararlaştırılmıştı. Bu yüzden, sözlüğün gerçek anlamıyla bir tecavüz sayılmaz. Ama bu adam beni kirletti. Ve bu da beni bir insan olarak birçok bakımdan, inanılmaz derecede değiştirdi. Ne ki, bu durumdan az çok kurtulmayı başardım. Daha doğrusu, tam tersine bu deneyim, elbette Malta'nın yardımıyla, daha yükseğe çıkmama olanak sağladı. Ama sonuç ne olursa olsun, gerçek şu ki, Bay Noboru Vataya'nın saldırısına uğradım, kirletildim. İşlediği, bir suçtu, çok tehlikeliydi. Sonsuza dek yok olabilirdim. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?

Anlamıyordum elbette.

— Gerçi sizinle de cinsel ilişkim oldu, Bay Okada. Ama koşullar, amaç, biçim, hepsi apaçıktı. Bu durumda, saldırıya uğradım sayılmaz.

Onu bir an seyrettim, renk renk boyanmış bir duvara bakıyordum sanki.

— Benimle cinsel ilişkiniz mi oldu?

— Evet, dedi. Birinci kez, sadece ağızla, ikinci kez de seviştik. İkisi de aynı odada oldu. Hatırlıyor musunuz? Birincisinde çok zamanımız yoktu, acele etmemiz gerekiyordu. Ama ikincisinde, zamanımız biraz daha elverişliydi.

Ne diyeceğimi bilemiyordum.

— İkinci defasında, karınızın elbisesini giymiştim. Mavi bir elbiseydi. Sol bileğimde de şuna benzeyen bir bilezik vardı, hatırladınız mı?

Bir çift bilezik takılı bileğini uzattı bana.

— Öyle.

— Gerçi, gerçekten seviştik sayılmaz. Boşaldığınız zaman, içime boşalmadınız, sizin bilincinizde oldu bunlar. Anlıyor musunuz? Baştan aşağı sanaldı. Ama sonuçta, sizinle, birlikte sevişmiş olmanın duygusunu paylaşıyoruz ya.

— Bu tür şeylerin yararı ne peki?

— Bilmek, dedi. Daha çok bilmek ve derinleşmek.

İçimi çektim. Kim olsa bu hikâyeyi inanılmaz bulurdu. Ama düşümde gördüklerimin tümünü öylesine doğru olarak anlatmıştı ki. Parmağımı dudaklarımda dolaştırırken bir an sol bileğindeki iki bileziğe baktım.

— Belki çok akıllı değilim, ama bana söylediklerinizi anlayamadım, dedim biraz sertçe.

— Rüyanıza girdiğim ikinci kez, sizinle sevişirken, tanımadığınız bir kadına dönüştüm. Doğru, değil mi? O kadının kim olduğunu bilmiyorum. Ama bu olay, bir şeyi size göstermek için başınıza gelmiş olmalı. İşte buydu size aktarmak istediğim, Bay Okada.

Susuyordum.

— Benimle ilişki kurduğunuz için kendinizi suçlamamalısınız, dedi Girit Kano. Bakın, Bay Okada, ben bir fahişeyim. Eskiden, bedenimle bir fahişeydim, şimdiyse bilincimle bir fahişeyim. Olaylar benim içimden geçip gidiyor.

Girit Kano kalkıp geldi, önümde diz çöktü, elimi ellerine aldı. Elleri, küçük ve sıcacıktı.

— Lütfen, Bay Okada, şimdi bana sıkı sıkı sarılın.

Ona sarıldım. Doğruyu söylemek grekirse, bunu yapmalı mıyım, yapmamalı mıyım, gerçekten bilmiyordum. Ama bana öyle geliyordu ki ona şimdi, burada sarılmakla yanlış bir şey yapmıyordum. Nedenini açıklayamıyordum, ama duygularım bunlardı. Dansa başlayacakmışız gibi, kollarımı Girit Kano'nun incecik bedenine sarmıştım. Benden çok daha kısa olduğu için, başı ancak çeneme geliyordu. Memelerini mideme yapıştırmıştı, yanağını da göğsüme. Sessizce ağlıyordu. Tişörtüm gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Kusursuz yapılmış saçlarının hafifçe titrediğini görüyordum. Hoş bir rüyadaydım sanki. Ama rüya değildi bu.

Oldukça uzun bir süre kıpırdamadan böyle kaldıktan sonra ansızın, aklına bir şey gelmiş gibi ayrıldı benden. Sonra biraz geri çekilip bana uzaktan baktı.

— Size çok teşekkür ederim, Bay Okada. Bugün, izninizle sizden ayrılıyorum, eve döneceğim.

Bildiğim kadarıyla, bol bol gözyaşı dökmüştü, ama makyajı hemen hemen hiç bozulmamıştı. Gariptir, o gerçeklik duygusu da kaybolmuştu.

— Yine rüyalarıma girecek misiniz?

— Bilmem, dedi usulca başını sallayarak. Bunu ben de size söyleyemem. Ama rica ederim, bana güvenin. Ne olursa olsun, korkmayın, bana karşı hemen kendinizi savunmaya geçmeyin. Anlaştık mı, Bay Okada?

Başımla onayladım.

Ve Girit Kano gitti.

Gece iyice bastırmıştı. Tişörtüm göğüs hizasında sırılsıklamdı. Gün doğuncaya dek gözümü kırpmadım. Uykum yoktu ve ırmağın kumu gibi bir akıntıya kapılıp başka bir dünyaya sürüklenirim korkusuyla uyumaktan korkuyordum. Bu dünyaya dönüşüm olmaksızın. Kanepeye oturup konyak içerek, sabaha kadar genç kadının söylediklerini düşündüm. Şafak söktükten çok sonra bile, Girit Kano'nun varlığı ile Christian Dior parfümünün kokusu, tutsak edilmiş gölgeler gibi evin içinde yüzüyordu.

5

Uzak kentlerden manzaralar
Sonsuz yarımay
Merdiven yerinde

Tam uyumuştum ki telefon çaldı. Önce duymazlıktan gelip uykuma dönmeyi denedim, ama zil sesi sanki niyetimi sezmişçesine susmak bilmiyordu: on kez, yirmi kez çaldı, durmuyordu bir türlü. Bir gözümü aralayıp başucumdaki saate baktım. Sabahın altısını biraz geçiyordu. Dışarısı iyice aydınlanmıştı. Belki de Kumiko'ydu arayan. Yataktan çıktım, salona geçip ahizeyi kaldırdım.

— Alo, dedim.

Hattın ucundan yanıt gelmedi. Bir varlık seziyordum, ama karşımdaki ağzını bile açmıyordu. Ben de sesimi çıkarmadan bekledim. Kulağımı ahizeye dayayınca hafif bir soluk algıladım.

— Kim var orada?

Sessizlik.

— Bana her zaman telefon eden kadınsanız, biraz sonra arayabilir misiniz? dedim. Kahvaltıdan önce cinsellikten konuşmayı canım istemiyor da.

— Hep arayan kişi mi? dedi birisi ansızın hattın ucunda.

May Kasahara'ydı.

— Cinsellikten konuştuğun kimmiş?

— Kimse değil yahu.

— Dün gece kollarında tuttuğun kadın mı? Onunla mı telefonda cinsellikten konuşuyorsun?

— Hayır, onunla değil.

— Söylesene, Zemberekkuşu, çevrende dolaşan kaç kadın var, karından başka?

— Anlatması çok uzun sürer. Üstelik sabahın altısında, üstelik de gece hiç uyumamışken. Onu bırak da, dün akşam bana gelen, sendin değil mi?

— Evet ve seni bir kadınla gördüm, birbirinizin kollarındaydınız.

— Onun hiçbir anlamı yok. Nasıl açıklayabilirim ki? Bir tür küçük törendi sadece.

— Kendini temize çıkarmak zorunda değilsin ki, diye çıkıştı May Kasahara. Ama izninle şu

kadarını söyleyeyim, kesinlikle başın dertte olmalı.

— Belki.

— Korkunç bir durumda olduğunu biliyorum ve bana öyle geliyor ki, bu durumu yaratan da gene sensin. Temel bir sorunun var ve bir mıknatıs gibi tüm sıkıntıları üzerine çeken de işte bu. Bu yüzden de, az da olsa sağduyu sahibi her kadın, seni hemen terk etmeli.

— Herhalde haklısın.

May Kasahara bir an sustu. Sonra hafifçe öksürdü.

— Dün akşam çıkmaz sokağa geldin, değil mi? Evimin arkasında uzun süre dikilip bekledin? Tam bir amatör hırsız gibi! Ama ben seni gördüm!

— Niçin çıkmadın öyleyse?

— Biliyor musun, Zemberekkuşu, kızların çıkmak istemediği zamanlar vardır. Öyle, inadına hırçınlık yapmak istedikleri zamanlar. Kendine dersin ki: mademki beklemek istiyor, o halde bırak beklesin sonsuza dek.

— Hımmm.

— Ama yine de kendimi kötü hissettim, diye devam etti. O zaman çıkıp sana gelmek zahmetine katlandım. Aptal gibi.

— Ve benim kollarımda bir kadın vardı.

— Söylesene, biraz garip değil mi o kadın? Artık öyle giyinen kaldı mı, üstelik bir de makyaj yapmış ki! Sanki başka bir çağdan ayağı sürçmüş de buralara düşmüş; doktora gidip aklını kontrol ettirse iyi eder, değil mi?

— Üzülme, dedim. O deli değil. İnsanların farklı zevkleri olabilir.

— Evet, tabii. İnsanın farklı bir zevki olabilir. Ama bana kalırsa, insanlar salt zevk için bu kadar ileri gitmemeli. Bu kadın, saçından tırnağına, nasıl demeli, dosdoğru eski bir dergiden fırlamış gibi.

Sustum.

— Söyle bakalım, Zemberekkuşu, onunla yattın mı?

— Hayır, onunla yatmadım, dedim, biraz duraksadıktan sonra.

— Emin misin?

— Evet, evet, onunla bu tür bedensel bir ilişkim olmadı.

— O halde niçin sarıldın ona?

— Kadınlar, ara sıra birinin kendilerine sarılmasını isterler, işte hepsi bu.

— Olabilir, dedi May Kasahara, ama bence böyle düşünmek, biraz tehlikeli.

— Haklısın, dedim, daha doğrusu, demek zorunda kaldım.

— Adı ne?

— Girit Kano.

May Kasahara bir an sustu, sonra sordu:

— Dalga geçiyorsun, değil mi?

— Hiç de değil. Ablasının adı da Malta Kano.

— Olamaz! Gerçek adı değildir, ha?

— Hayır. Meslek adı.

— Ne bunlar, komedi ikilisi mi? Yoksa Akdeniz'e mi takmışlar?

— Gerçekten de Akdeniz'le bir ilişkileri var.

— Peki ya ablası, o normal giyiniyor mu bari?

— Sayılır. En azından, kız kardeşinden daha normal giyiniyor. Ama hep aynı kırmızı plastik şapkayı giyiyor.

— İçimden bir ses bana onun da normal olmadığını söylüyor. Nasıl oluyor da hep böyle, az buçuk çatlak insanlarla düşüp kalkıyorsun?

— Bak, o uzun bir hikâye. Günün birinde her şey yoluna girerse, belki o zaman sana açıklayabilirim. Ama şimdi kesinlikle sırası değil. Kafamın içi fazlasıyla karışık. Ve durum, kafamdan da karışık.

— Hımmm, dedi May Kasahara, kuşkuyla. En azından, karın hâlâ eve dönmemiş, ha?

— Hayır, henüz dönmedi.

— Sen bir yetişkinsin, Zemberekkuşu, o halde neden biraz kafanı kullanıp düşünmüyorsun? Karın fikir değiştirip de dün akşam, tam sen o kadını kollarına almışken eve dönseydi, sence neler olurdu?

— Haklısın, öyle de olabilirdi pekâlâ.

— Ve sana telefon eden, ben değil de karın olsaydı, telefonu cinsellikten söz ederek açtığında ne

düşünürdü sence?

— Haklısın.

— Gerçekten de bir sorunun var senin, dedi May Kasahara içini çekerek.

— Doğru, sorunum var.

— Her dediğime katılmayı bırak! Her şeyin yola girmesi için yanlışlarını kabullenmenin ve özür dilemenin yeterli olduğunu sanıyorsun. Sen kabullensen de kabullenmesen de yanlış yanlıştır.

— Doğru, dedim.

Kesinlikle haklıydı.

— Artık dayanamıyorum! dedi May Kasahara. Hem söyle bana, dün gece istediğin neydi? Bana bir şey aramak için gelmiştin, değil mi?

— Şimdi, bırak bunları.

— Bırakayım mı?

— Evet. Ne de olsa, bu... bırakalım artık.

— Uzun lafın kısası, o kadını kucakladığına göre, artık bana ihtiyacın kalmadı.

— Yok, hayır. Tam o sırada düşünmüştüm ki...

May Kasahara çat diye kapadı telefonu. Bak şu işe! May Kasahara, Malta Kano, Girit Kano, telefondaki kadın, sonra Kumiko... May Kasahara haklıydı: çevremde biraz fazla kadın vardı şu günlerde. Üstelik her biri de kendine özgü, çözümlenemez sorunlarıyla geliyordu. Ama daha fazla düşünemeyecek kadar uykum vardı. Her şeyden önce, uyumam gerekiyordu. Ve uyandığım zaman, işte o zaman yapacak işim olacaktı.

Dönüp yattım ve uyudum.

Uyandığımda, evi aniden boşaltmak gerektiğinde, içinde matarasıyla, peksimetiyle, el feneri ve çakmağıyla hazır tutulan sırt çantamı dolaptan çıkardım. Buraya taşındığımızda Kumiko, büyük deprem korkusuyla satın almıştı bunu, ama matara boştu, fenerin pili bitmiş, peksimetler nemlenmiş ve yumuşamıştı. Matarayı suyla doldurdum, peksimetleri attım, pili yeniledim. Sonra da mahalledeki bir dükkândan, yangından kaçmak için kullanılan bir ip merdiven satın aldım. Daha başka neye ihtiyacım olacaktı acaba? Limonlu pastillerin dışında, bir şey gelmiyordu aklıma. Evi dolaştım, tüm pencereleri kapattım, tüm lambaları söndürdüm. Giriş kapısında anahtarı bir kez çevirdim ama sonra kilitlemekten vazgeçtim ve açık bıraktım. Biri beni ziyarete gelebilirdi. Kumiko dönebilirdi. Üstelik, bu evde çalınmaya değecek hiçbir şey yoktu. Mutfak masasına bir not bıraktım.

"Biraz çıkıyorum. Döneceğim. T."

Ama bu kâğıdı bulursa Kumiko'nun ne hale geleceğini düşündüm. Acaba böylesine kupkuru bir notu okuyunca nasıl bir tepki verecekti? Kâğıdı buruşturup attım, şöyle yazdım:

"Önemli bir iş için çıkmak zorundayım. Çabuk dönerim. Beni bekle, lütfen. T."

Keten bir şort ve kısa kollu bir fanila giydim, sırt çantamı alıp verandadan bahçeye indim. Çevreme bakındım: anlaşılan, yaz gelmişti. Tam anlamıyla yaz, olanca görkemiyle. Parlayan güneş, kokularla yüklü rüzgâr, gökyüzünün rengi, bulutların biçimi, ağustosböceklerinin şarkısı, hepsi tamamdı. Çanta sırtımda, alçak duvarı aşıp arkadaki çıkmaz sokağa atladım.

Bir defasında, çocukken, böyle güzel bir yaz sabahı gene kaçmıştım. Kaçış nedenimi artık anımsamıyordum. Herhalde annemle babamın bir davranışına öfkelenmiştim. Ama gerçek şu ki, sırt çantamı yine böyle doldurmuş, cep harçlığımı alıp evden ayrılmıştım. Anneme arkadaşlarımla pikniğe gideceğim yalanını söyleyip bana kumanya hazırlamasını istemiştim. Biz gençler, evimizin yakınlarındaki, yürüyüş için elverişli tepelerde, büyüklerimiz olmadan sık sık gezintilere çıkardık. Evden çıktım, önceden seçtiğim otobüse binip son durağına kadar gittim. Bana göre burası, "uzak ve yabancı bir şehir"di. Sonra, başka bir otobüse bindim, "uzak ve daha da yabancı" adını bile bilmediğim, başka bir şehre gitmek için orada rasgele dolaştım. Hiçbir özelliği olmayan bir şehirdi bu. Benim yaşadığımdan biraz daha canlı, biraz da daha pis. Bir çarşı sokağı vardı, bir gar, küçük bir fabrika, önünde bir kovboy filminin afişi bulunan sineması ile bir de ırmak. Öğleyin, parktaki bir sıraya oturup yemeğimi yedim. Günbatımına kadar orada kaldım ama gece yaklaştıkça kaygılarım artıyordu. Bu, geri dönebilmek için son şansın, diyordum kendime durmadan. Hava adamakıllı kararınca, belki de hiç dönemeyeceksin. O zaman, yine sabahki otobüse bindim ve eve döndüm. Akşamın yedisinden önce geldiğimden kimse kaçtığımın farkına varmadı. Annem ve babam, arkadaşlarımla birlikte tepelere gezmeye gittiğimi sandılar.

Bu olayı tümüyle unutmuştum. Ama tam, sırtımda çantayla duvarı aşıyorken bu anı belleğimde canlandı. İnsan, kendini bilmediği bir sokakta, bilmediği insanların ve evlerin ortasında bulduğunda ve güneşin batmaya başladığını gördüğünde bastıran o anlatılmaz yalnızlık duygusu. Ve Kumiko geldi aklıma, sadece omzuna çapraz astığı çantası, kuru temizlemeden henüz aldığı etekliği ve gömleğiyle kayıplara karışan Kumiko. Onun için, son geri dönüş fırsatı kaçmıştı. Şimdi kuşkusuz, uzak ve yabancı bir şehrin ortasında bir yerlerde yapayalnızdı. Bu düşünce bana, neredeyse dayanılmaz gibi geldi.

Sonra da, yok, yalnız olduğu nereden belli, diye düşündüm. Bir erkekle birlikte olabilir. En azından, böylesi çok daha makuldü.

Kumiko'yu düşünmekten vazgeçtim.

Çıkmaz sokakta karşıya geçtim. Ayaklarımın altında otlar, yağmur mevsimindeki diriliğini, yeşil rengini ve tazeliğini yitirmişti. Şimdi yaz otlarına özgü bir tür kuru sertlikteydi. Ben adım attıkça mavi çekirgeler, hatta birkaç kurbağa sıçrıyordu. Çıkmaz sokak bu yaratıkların evreni olmuştu, ben ise onları günlük yaşamda tedirgin eden istilacı.

Miyavakilerin boş evine vardığımda kapıyı açıp bahçeye girdim, otları yararak ilerledim; hiçbir

şeyi tınmadan gözlerini gökyüzüne dikmiş, biraz kirlenmiş taştan kuşun önünden geçip evin yanından dolandım. Umarım, May Kasahara beni görmemiştir, diye düşündüm. Kuyuya yaklaştım, yuvarlak tahta kapağın üstündeki taşları kaldırdım ve yarım daire biçimindeki tahtayı çekip açtım. Hâlâ kuru mu diye kontrol etmek için kuyuya bir taş attım. Ve taş, önceki gibi kuru bir gürültüyle yere çarptı. Çantamdan, ip merdiveni çıkarıp yakındaki bir ağacın kütüğüne taktım. Yerinden çıkmayacağına emin olmak için birkaç kez vargücümle asılıp çektim. Ne denli ihtiyatlı davranırsam o kadar iyiydi, çünkü merdiven çözülecek olursa ben de kuyudan bir daha çıkamazdım. Dürülmüş merdiveni yavaş yavaş kuyuya koyverdim, ama merdivenin dibe ulaştığını anlayamazdım. Kısa gelmemesi gerekirdi çünkü en uzun merdiveni satın almıştım. Ancak kuyu da derindi ve el fenerimle dibini ne kadar aydınlatmak istediysem de, merdivenin dibe ulaşıp ulaşmadığını göremedim. Güneş ışınları, aşağıya indikçe soluğu kesilmiş gibi, karanlık tarafından yutulup yok ediliyordu.

Kuyunun kenarına oturup kulak kabarttım. Ağaçların arasında birkaç ağustosböceği ötüyor, anlaşılan ya ses yarışması ya da organ yeteneği yarışması yapıyorlardı. Ama kuş sesi duymuyordum. Özlemle zemberekkuşunu düşündüm. Belki de ağustosböcekleriyle yarışmak istememiş ve bu yüzden çekip başka bir yere gitmişti.

Avuçlarımı gökyüzüne çevirerek güneşin aydınlığını yakaladım. Sıcaklığını hemen parmaklarımda hissettim. Elimin her çizgisine, her kıvrımına işliyormuş gibi geldi bana. Hiç kuşku yok, burası ışığın egemen olduğu bölgeydi. Çevremde her şey, yaz aydınlığında pırıltılar saçıyordu. Zaman ve bellek gibi, elle tutulamayan şeyler bile, bu aydınlıkta kutsanıyordu. Ağzıma limonlu pastillerden bir tane attım ve eriyip bitinceye kadar oturduğum yerde kaldım. Ve ikinci kez, vargücümle asılarak merdivenin sağlamlığını kontrol ettim.

Bir ip merdivenle kuyunun dibine inmek, sandığımdan da zor geldi bana. Naylonla pekiştirilmiş, pamuk ipliğinden halat, her tür asılmaya karşı dayanıklıydı, ama ayaklarım sağlam bir yere basamıyordu ve pabuçlarımın kauçuk tabanları, ağırlığımı bacaklarıma vermeye kalkıştığımda kayıyordu. Bu yüzden ellerim acıyıncaya kadar sıkı sıkı halata tutunmak zorundaydım. Basamak basamak, ihtiyatla ve emin bir biçimde indim. Ama ne kadar inersem ineyim, dibi bulamıyordum bir türlü. Bu iniş sonsuza dek sürecekmiş gibi geliyordu bana. O zaman kuyunun dibine vuran taşın sesi geldi aklıma. Tamam, biraz zaman alıyordu, hepsi bu, üstelik bu merdiven de beş para etmezdi.

Yirmiye kadar saymıştım ki, korku bastırdı. Elektrik şoku gibi birden geliverdi ve olduğum yerde çakılıp kaldım. Kaslarım beton gibi sertleşti. Tüm gözeneklerimden ter fışkırdı ve bacaklarım titremeye başladı. Bir kuyu, bu kadar derin olabilir miydi? Tokyo'nun ortasındayız. *Oturduğum evin hemen arkasında.* Soluğumu tutup kulak kesildim. Hiçbir şey duymadım, ağustosböceklerinin sesini bile. Sadece yüreğim kulak zarlarımda güm güm atıyordu. Derin derin soluk aldım. Yirminci basamaktaydım, merdivene sıkı sıkı yapışmış, ne inebiliyor ne çıkabiliyordum. Kuyunun içindeki hava soğuktu, toprak kokuyordu. Burası, güneşin neşeyle parladığı yeryüzüyle ilişkisi kesilmiş bir dünyaydı. Başımı kaldırınca, kuyunun girişi bana minicik göründü. Kapağın yerinde kalmış yarısı, kuyunun ağzını ikiye bölüyordu. Aşağıdan bakıldığında gökyüzündeki yarımaya benziyordu. *Bir yarımay, günlerce kalacak,* demişti Malta Kano. Telefonda *haber vermişti* bunu.

Al sana bir bela daha! Bu düşünceyle, bedenimin biraz rahatladığını hissettim. Kaslarım gevşedi, soluğum rahatladı. Gene, olanca gücümü toplayıp inmeyi sürdürdüm. Hadi bakalım, ha gayret. Tasalanma, dip uzakta olmamalı. Yirmi üçüncü basamakta, ayağım nihayet yere değdi.

İlk yaptığım, pabuçlarımın ucuyla karanlıkta usulca zemini yoklamak oldu, gerekirse karanlıklardan kaçabilmek için bir elimle merdivenin tahta basamağını sımsıkı kavramıştım. Suyun ya da garip nesnelerin bulunmadığına kanaat getirdikten sonra, ayağımı yere bastım. Sırt çantamı çıkardım, el yordamıyla açtım ve el fenerini aldım içinden. Işık demeti, bulunduğum yeri görmemi sağladı. Toprak ne sertti ne yumuşak ve neyse ki kuruydu. Besbelli insanlar tarafından fırlatılmış birkaç taş, bir de eski cips kâğıdı vardı. Fenerin aydınlığında bu yuvarlak zemin bana, bir kez televizyonda gördüğüm, Ay'ın yüzeyini çağrıştırdı.

Duvar, sıradan ve düz betonla örülmüştü. Şurasında burasında bir tür liken bitmişti. Bir şömine bacası gibi dikiliyordu ve ta yukarıda, yarımay biçimindeki küçük deliği görebiliyordum. Öylece, dimdik yukarı bakmak, kuyunun ne denli derin olduğunu anımsattı bana. Tekrar vargücümle merdivene asıldım, bana mısın demedi, istediğim zaman çıkabilirdim yeryüzüne. Derin bir soluk aldım. Hafif bir küf kokusu dışında, hava tümüyle normal gibi geliyordu. Zaten beni en çok kaygılandıran da havanın niteliğiydi. Çoğu zaman, kuru bir kuyuda, topraktan zehirli gaz sızdığı olur. Bir gün gazetede, metan gazından bir kuyucunun zehirlendiğini okumuştum.

Derin bir soluk alıp kuyunun dibine oturdum, sırtımı duvara dayadım. Sonra gözlerimi kapadım ve iyice yerleştim. Oldu işte, diye düşündüm. Tamam, artık kuyunun dibindeyim.

6

Miras aktarımı
Denizanaları üzerine düşünceler
Bir kopmuşluk izlenimi gibi

Karanlıkta oturmuştum. Başımın üstünde, hep bir işaret gibi, kapağın kusursuz yarımayı parlıyordu. Ama yeryüzünün aydınlığı kuyunun dibine kadar ulaşamıyordu.

Zaman geçtikçe gözlerim karanlığa alışıyordu. Gözlerimi dikip bakmaktan, sonunda ellerimin kenar çizgilerini seçmeye başladım. Çevremdeki belirsiz biçimler, giderek netleşiyordu. Küçük, kaygılı bir hayvancığın yavaş yavaş yabancı bir varlığa alışması gibiydi. Ama ne ne olursa olsun, karanlık karanlıktır yine de. Çevremdeki şeyleri daha yakından incelemeye kalkıştığımda, biçimleri hemen siliniyor ve sessizce bilinmeze kayıp gidiyorlardı. "Değişken bir karanlık"tan söz edebilir miyim acaba? Değişken olmasa da zaman zaman mutlak siyahtan daha yoğun kendine özgü bir koyuluğu vardı. Bir şey görüyordum. Ve aynı zamanda hiçbir şey görmüyordum.

Ve bu garip karanlıkta, anılarım, hiç olmadığı kadar bilinmedik bir güçle üşüşmeye başladı. Bende uyanan sayısız, bölük pörçük görüntü, en ufak ayrıntılarıyla ortaya çıkıyordu, hem de elimle tutabilecekmişçesine belirgin. Gözlerimi kapadım ve sekiz yıl önce, Kumiko'yla ilk karşılaştığım dönemi yeniden anımsamayı denedim.

Onu ilk kez, Kanda'daki bir üniversite hastanesinde, hasta ailelerine ayrılmış bir bekleme salonunda görmüştüm. O sırada, bir miras işi için her gün hastanede yatan bir müvekkile gitmek zorundaydım. Orada tedavi gören müvekkilim, altmış sekiz yaşında, çoğu Şiba ilinde bulunan sayısız orman, dağ ve arazinin sahibi zengin biriydi. Bir gün adı bir gazetede, ülkede en çok vergi verenler listesinin başında geçmişti. Adamın kötü tarafı, en sevdiği eğlencelerden birinin, vasiyetnamesini değiştirip yeniden yazmak olmasıydı. Hukuk bürosunda hepimiz bu adamın huyundan da, davranışından da az çok bıkıp usanmıştık, ama tükenmez denecek bir servete sahip olduğundan vasiyetnamesinde yaptığı her değişiklik bize oldukça yüklü bir komisyon getiriyordu. Ve bu işin de özellikle bir zorluğu olmadığından, çok yakınmamız için bir neden yoktu ortada. Ben meslekte yeniydim, bu yüzden de beni doğrudan doğruya bu işle uğraşmak için görevlendirmişlerdi.

Yasal deyimiyle, *el yazısıyla yazılmış vasiyetname* kaleme alındıktan sonra, onu güzelce bir zarfa koyup zarfı mühürlüyor ve çok değerli bir belge olarak büroya getiriyordum. Orada bir kasaya konuyordu. İşin bu kadarla bitmesi gerekirdi, ama bu adam söz konusu olduğunda, hiçbir şey kolay olmuyordu. Yattığı için, metnin tamamını bir defada kaleme alamıyordu. Ayrıca, uzun bir vasiyetname olduğundan, baştan sona yazılması bir hafta sürüyordu. Bu yüzden ben, her gün hastaneye gidiyor ve adamın sorularına karşılık veriyordum –hukuk bilgim, genellikle sorularına doyurucu yanıtlar vermeme yetiyordu–. Eğer karşılık veremezsem, işyerine telefon ediyor ve talimat alıyordum. Müvekkilimiz, çok titiz biri olduğundan, her sözcüğün ağırlığı üzerinde tek tek duruyordu. Ama iş her

gün biraz ilerlediği için, artık sabrımı taşırmak üzere olan bu çalışmanın er veya geç bir gün biteceğini söyleyip duruyordum kendime. Ancak her gün, tam sonuna geldik derken, müvekkilimiz hiç şaşmadan, ya eklemeyi unuttuğu bir ayrıntıyı anımsayıveriyor ya da tamamen fikir değiştiriyordu. Küçük bir değişiklik durumunda, sayfa kenarına bir şeyler eklenebiliyordu, ama aksi takdirde, vasiyetnameyi baştan başlayıp yeniden yazmak gerekiyordu.

Böylece her şey durmadan yeniden başlıyordu. Üstüne üstlük adam, bir yandan da ameliyatlar, tıbbi kontroller filan geçiriyordu, öyle ki, ben belirlenmiş saatte hastaneye gittiğimde onu hemen görebilmem her zaman mümkün olmuyordu. Kimi günler, önceden sözleşmemize rağmen, kendini pek iyi hissetmediği için sonra tekrar gelmemi istiyordu. Yanına gitmek için saatlerce beklemek zorunda kaldığım da oluyordu. İki üç hafta boyunca ve hemen hemen her gün, hasta ailelerinin arasında sabırla oturup, bana bitmeyecekmiş gibi görünen bir zamanı öldürmem gerekmişti.

Bir bekleme salonu, herkesin bildiği gibi, yürek ısıtmaya uygun bir yer değildir. Vinil kaplı kanepe, ölümle katılaşmış bir ceset kadar sertti. Salonun havası o derece bozulmuştu ki, insan solur solumaz hastalanacağını hissediyordu. Televizyon durmadan beş para etmez yayınlar gösteriyor, otomatik makinenin kahvesi gazete kâğıdı tadında oluyordu. Tüm suratlar asık ve donuktu. Ressam Munch, Kafka'nın romanlarını resimleseydi, hiç kuşkusuz bu tür bir ortam yaratırdı. İşte ben, Kumiko'yla burada karşılaştım.

Onikiparmak ülserinden ameliyat olmuş annesiyle ilgilenmek için her gün ders aralarında hastaneye geliyordu. Genellikle bir blucin veya tertemiz, oldukça kısa bir etek ile bir kazak giyer, saçlarını atkuyruğu biçiminde bağlardı. Kasım başında olduğumuzdan bazen palto giyerdi. Omuzdan asılı bir çantası ve elinde her zaman kitaplar –herhalde üniversite ders kitapları– ve bir de çizim defteri oluyordu. Daha hastaneye ilk gidişimde, Kumiko'yu orada buldum; kanepede oturmuştu, kısa topuklu siyah pabuçları vardı, bacak bacak üstüne atmış, okuduğu kitaba dalmıştı. Karşısına geçip oturdum ve her beş dakikada bir duvardaki saate bakarak, randevu zamanımın gelmesini bekledim. Kumiko gözlerini kitabından hiç ayırmıyordu neredeyse. Bacaklarını güzel bulduğumu anımsıyorum. Ona bakmak, yüreğime âdeta su serpiyor, merhem sürülmüş gibi bir ferahlık veriyordu. Gençti, sevimli bir yüzü vardı –en azından, çok akıllı görünüyordu– ve böylesine güzel bacaklara sahip olmanın insanda nasıl bir etki yaptığını kendime soruyordum. Böyle sık sık karşılaştıkça, oradan buradan laflamaya başladık, sonra okuduğumuz dergilerden filan söz ettik, sonunda da ziyaretçilerin hastalara getirdiği meyvelerden kalanları paylaşır olduk. Uzun sözün kısası, ikimiz de ölesiye sıkılıyorduk ve yaşıtımız olan biriyle konuşmaya can atıyorduk.

Sanıyorum Kumiko ile ben, daha başlangıçta, birbirimize karşı bir şeyler hissettik. Bu, iki insanın ilk karşılaşmasında tutulduğu bir yıldırım aşkı değil de, daha tatlı ve daha sevecen bir yakınlaşma duygusuydu. Karanlıkta yan yana ilerlerken, hangisinin başladığı bilinmeyecek biçimde, yavaş yavaş birbirine yaklaşan iki küçük ışık demeti gibi. Karşılaşmalarımız sıklaştıkça, hastaneye gitmek bana o kadar zor gelmemeye başladı. Sonunda bu gerçek kafama dank ettiğinde çok şaşırdım. Yeni biriyle tanışmaktan çok, eski ve sevilen bir dosta kavuşmuşum gibi bir duyguya kapılmıştım.

Sonunda düşündüm ki, bu hastane ortamı içinde bölük pörçük konuşmaktansa başka bir yerde, gerçek bir sohbet için rahat rahat buluşmamız daha iyi olacaktı. Bir gün, Kumiko'dan randevu istemek

yürekliliğini gösterdim.

— İkimizin de hava almaya ihtiyacı var sanırım, dedim. Buradan çıkıp başka bir yerde buluşalım, neresi olursa olsun, yeter ki müvekkillerden ve hastalardan uzak olsun.

Bir an düşündükten sonra, "Akvaryuma ne dersin?" diye önerdi.

Bu, ilk buluşmamız oldu. Pazar sabahı, annesine, değişimlik üst baş getirdi, sonra bekleme salonunda buluştuk. Güzel ve sıcak bir gündü. Kumiko, basit, beyaz bir elbise üzerine mavi bir hırka giymişti. Daha o zamandan, giyim tarzında beni etkileyen bir şeyler vardı. En ufak bir giysiye bile, küçük bir takıyla, salt kollarını sıvamak ya da yakasını kaldırmakla da olsa, kişisel ve neşeli bir ifade katmayı biliyordu. Buna bir de, giysilerine aşka benzeyen bir özen gösterdiğini ekleyelim. Onunla her birlikte oluşumda, yanında yürürken, giyim konusundaki titizliğine hayran kalıyordum. Gömleklerinde tek bir kırışık yoktu, çizgiler dümdüz iniyordu, giydiği beyazlar yepyeni duruyordu, ayakkabıları hiçbir zaman kirli ya da yıpranmış değildi. Sadece o giysileri görmek bile, gömleklerini ve kazaklarını özenle katlanmış, şifoniyerinin çekmelerine düzgün yığınlar halinde yerleştirilmiş, elbiseleri ile eteklerini plastik kılıflar içinde asılmış olarak hayal etmeme yetiyordu (evlendikten sonra da aynen böyle olduğunu gördüm).

O gün, öğle sonrasını birlikte Ueno Hayvanat Bahçesi'ndeki akvaryumda geçirdik. Hava öyle güzeldi ki onunla rahat rahat hayvanat bahçesinde gezinmeyi yeğlerdim. Trenle Ueno'ya giderken de önerdiğim buydu zaten, ama anlaşılan, o daha yola çıkarken akvaryuma gitmekte kararlıymış. Ve mademki istediği buydu, ona itiraz etmek için bir bahanem olamazdı. O sırada akvaryumda bir denizanası sergisi vardı ve biz de sergiyi başından sonuna gezerek, dünyanın her yerinden toplanmış, nadir türleri ilgiyle izledik. Akvaryumun içinde usul usul kıpırdayarak yüzüyorlardı ve parmak ucu büyüklüğünde, küçük, yumuşak pamuk görünüşlüsünden tutun da, çapı bir metreyi aşan canavara kadar her türlüsü vardı. Pazar günü olmasına karşın, pek kalabalık değildi. Hatta hemen hemen boş bile denebilirdi. Böyle güzel bir günde, kim olsa, bir akvaryumdaki denizanalarını seyretmektense, hayvanat bahçesindeki filler ile zürafaları görmeyi yeğlerdi elbette.

Kumiko'ya bir şey söylemedim, ama aslında denizanalarından tiksiniyordum. Çocukluğumda, denizde yüzerken birkaç kez bu pis hayvanlar beni çarpmıştı. Bir defasında, tek başıma açılmış ve kendimi bir denizanası sürüsünün ortasında bulmuştum. Ve daha neye uğradığımı anlayamadan, beni kuşatmışlardı. Bugün bile, o buz gibi, vıcık vıcık dokunuşları aklımdan çıkmaz. Bu denizanası burgacının ortasında, dibi görünmeyen karanlıklara sürükleniyormuşum gibi, büyük bir dehşete kapılmıştım. O gün beni neden çarpmadılar bilmem, ama paniğe kapıldığım için epey su yuttum. Başka bir deyişle, o sergiden uzak durmayı ve gidip torikler ile dülgerbalıkları gibi sıradan balıkları görmeyi yeğlerdim. Ama Kumiko denizanalarından âdeta büyülenmiş gibiydi. Her camekânın önünde burnunu cama dayayarak duruyor ve zamanı unutmuşçasına, öyle çakılı kalıyordu.

— Şuna baksana, dedi bana. Yeryüzünde böylesine canlı pembe renkte denizanaları olabileceği hiç aklıma gelmezdi. Sonra, bak nasıl zarif yüzüyorlar. Yaşamlarını tüm dünyada böyle, bir denizden ötekine geçmekle sürdürüyorlar. Sence de eşsiz güzellikte değiller mi?

— Evet, haklısın, diye karşılık verdim.

Ama her birine isteksizce, uzun uzun bakmaktan, neredeyse boğulacak gibi olmaya başladım. Farkına varmadan suskunlaşmıştım. Cebimdeki bozuk paraları sinirli sinirli, tekrar tekrar sayıyor ya da mendilimle ağzımı kuruluyordum. Tek istediğim, bu dizi dizi camekânların sonuna olabildiğince çabuk varmaktı. Dünyanın tüm denizlerinde yaşayan türleri öylesine kalabalık ve çeşitliydi ki, denizanaları bitmek bilmiyordu. Bu manzaraya katlanırken, yarım saat sonra zihnim yavaş yavaş bulanmaya başladı. Ve sonunda bir yere dayanarak bile ayakta duracak halim kalmayınca gidip tek başıma, bir banka çöktüm. Kumiko, kaygılı bir yüzle yanıma yaklaştı:

— Fenalık mı geçiriyorsun? diye sordu.

— Üzgünüm, diye yanıt verdim açıkça, ama bu pis hayvanların görüntüsü başımı döndürüyor.

Kumiko, ciddi bir yüzle baktı bana.

— Doğru, dedi, bakışların bomboş. Alelade denizanalarına böyle tepki göstermek, inanılır gibi değil!

Kolumdan tutup beni, loş ve rutubetli akvaryumdan uzağa, güneşe çıkardı.

Parkta oturdum kaldım ve on dakika kadar yavaş yavaş, derin derin soluk alıp verdikten sonra, biraz kendime gelir gibi oldum. Sonbahar güneşinin aydınlığı hoş ve göz kamaştırıcıydı, gingko ağaçlarının kurumuş yaprakları, her esintide hafifçe hışırdıyordu.

— İyi misin? diye sordu Kumiko birkaç dakika sonra. Ne garip adamsın, diye gülerek ekledi. Denizanalarından böylesine tiksiniyorsan, neden böyle fenalaşmak yerine bana başından söylemedin ki?

Gökyüzü bulutsuz, rüzgâr tatlıydı; pazar giysilerine bürünmüş ve parkta gezinen insanların yüzleri, sevinçten parlıyordu. İncecik, güzel bir kız uzun tüylü, iri bir köpeği gezdiriyor; fötr şapkalı, yaşlı bir adam salıncakta sallanan torununa göz kulak oluyordu. Birkaç çift, bizim gibi banklara oturmuştu. Uzaklarda biri, saksofonda gam alıştırması yapıyordu.

— Neden denizanalarını bu kadar seviyorsun? diye sordum.

— Bilmiyorum, sanırım onları şirin buluyorum, dedi. Hem biliyor musun, demin onları yakından izlerken bir şey dikkatimi çekti: gördüklerimiz, dünya gerçeğinin ancak küçücük bir bölümü. Biz alışmışız, dünya budur işte, diye düşünüyoruz, aslında hiç de öyle değil. Gerçek dünya, daha karanlık, daha derin bir yerde, büyük bölümünde denizanaları gibi yaratıkların yaşadığı bir yerde. Biz, sadece unutuyoruz işte. Sence de öyle değil mi? Gezegenin üçte ikisi denizlerle kaplı ve gözlerimizle tüm görebildiğimiz, onun yüzeyi. Derisi. Bu derinin altında gerçekte neler bulunduğu konusunda neredeyse hiçbir şey bilmiyoruz ki.

Sonra uzun bir gezinti yaptık. Saat beşte, hastaneye dönmesi gerektiğini söyleyince Kumiko'yu oraya götürdüm. "Bu gün için sana teşekkür ederim," dedi ayrılırken. Gülümsemesinde, önceden var olmayan sakin bir pırıltı görür gibi oldum. Bunu görünce de, anladım ki, gün boyu ona biraz yaklaşmayı başarmışım. Kuşkusuz denizanaları sayesinde.

Kumiko'yla görüşmeyi sürdürdük. Artık hastaneye gitmemize gerek kalmamıştı, çünkü annesi, hiçbir aksilik çıkmadan taburcu edilmişti ve benim de müvekkilimin vasiyetnamesi üzerindeki çalışmam tamamlanmıştı; gene de haftada en az bir kez buluşuyor, sinemaya gidiyor, müzik dinliyor ya da sadece dolaşıyorduk. Her buluşmamız bizi biraz daha yakınlaştırıyordu. Onunla olmaktan mutluydum ve bedenlerimiz rastlantı sonucu birbirine değdiğinde yüreğim pır pır ediyordu. Hafta sonları kendimi işime vermekte zorlanıyordum. Kumiko'nun beni sevdiğine emindim. Yoksa her hafta beni görmeyi kabul etmezdi.

Bununla birlikte, ilişkimizi derinleştirmek için acele etmiyordum. Çünkü onda bir tereddüt seziyordum. Tam olarak nedenini bilemiyordum, ama bu tereddüt, kimi zaman Kumiko'nun sözlerinde ve davranışlarında birdenbire kendini gösteriyordu. Kimi sorularıma yanıt vermeden önce, biraz susuyor ve derin bir soluk alıyordu. Ve bu bir saniyelik duraksamadan hep "gölge" gibi bir şey seziyordum.

Kış geldi, arkasından da yeni yıl. Her hafta görüşüyorduk. Bu "gölge" konusunda hiçbir şey sormuyordum ve Kumiko da bundan hiç söz etmiyordu. Buluşup bir yerlere gidiyor, sonra birlikte yemek yiyor ve havadan sudan konuşuyorduk.

Bir gün cesaretimi topladım:

— Baksana, senin bir erkek arkadaşın ya da sevgilin filan yok, değil mi? diye sordum.

Kumiko bir an yüzüme baktıktan sonra karşılık verdi:

— Nereden çıkardın bunu?

— Sadece bir önsezi işte.

O sırada, kışın ıssız olan Şincuku Parkı'nda dolaşıyorduk.

— Nasıl bir önsezi?

— Bilmiyorum. İçimden bir ses, bana anlatmak istediğin bir şeyler olduğunu söylüyor. Anlatmalısın bana, eğer anlatabilirsen.

Çıplak gözle hemen hemen zor görülen bir ürpertinin, yüzünü yalayıp geçtiğini hissettim. Belki bir an duraksamıştı. Ne var ki, vereceği yanıt, daha başından belliydi.

— Teşekkür ederim, dedi. Ama söyleyecek gerçekten özel bir şeyim yok.

— Yine de, birinci soruma karşılık vermedin.

— Erkek arkadaşım ya da sevgilim var mı sorusuna mı?

— Evet.

Kumiko durdu, eldivenlerini çıkarıp paltosunun cebine soktu. Sonra yumuşak, sıcacık eliyle elimi tuttu. Hafifçe elini sıktığımda biraz soluk soluğaymış gibi geldi bana.

— Şimdi sana gidebilir miyiz? diye sordu.

— Evet, elbette, dedim şaşırarak. Gelmeni çok isterim. Ama övünebileceğim bir yer değil orası.

O zamanlar Asagaya mutfağı ve tuvaleti küçücük; duşu, telefon kabini büyüklüğünde, tek odalı bir dairede oturuyordum. Güneye bakan birinci kattaki bu dairenin penceresi bir inşaat şirketinin deposunu görüyordu. Bu konutun tek iyi yönü, bol güneş almasıydı. Kumiko ile ben, sırtımızı duvara verip dalga dalga içeri dolan aydınlıkta oturduk.

O gün, onunla ilk kez seviştim, ama bugün bile, bunu onun istediğini düşünüyorum. Bir bakıma, beni baştan çıkaran o oldu. Açıkça kışkırtacak bir şey yaptığından değil. Ama ona sarıldığımda, daha başından, onu kucaklamamı istediğini anladım. Bedeni yumuşacıktı ve hiçbir direnç göstermedi.

İlk cinsel ilişkisiydi. Sonra, uzun bir süre sessiz kaldı. Konuşmayı denedim ama karşılık vermedi. Gidip bir duş yaptı, giyindi ve yine gelip güneşe oturdu. Ne söyleyeceğimi bilemediğimden, ben de yanında sessizce oturuyordum. Güneşle birlikte biz de, duvar boyunca yavaş yavaş yer değiştiriyorduk. Gece bastırırken, artık dönmesi gerektiğini söyledi, onu evine kadar götürdüm.

— Bana anlatmak istediğin bir şey olmadığından emin misin? diye tekrar sordum trende.

— Hayır, hayır, sen benim için endişelenme, diye mırıldandı.

Bir daha bu soruna hiç değinmedim. Kumiko benimle yatmayı kesinlikle istemişti ve eğer bana bir türlü söyleyemediği bir şey varsa, zamanla o da kendiliğinden yoluna girerdi. İşte ben böyle düşünüyordum.

Bundan sonra, haftada en az bir kez görüşmeyi sürdürdük. Genellikle bana geliyor ve benim evde sevişiyorduk. Birbirimizin kollarında, bedenlerimiz yapışık, yavaş yavaş kendinden, aşk konusundaki deneyimlerinden, duygu ve düşüncelerinden bahsediyordu. Dünyayı onun gördüğü gibi anlamayı öğreniyordum. Ben de ona yavaş yavaş, kendi dünya görüşümü açıklıyordum. Ona sırılsıklam abayı yaktım; o da artık benden ayrılmak istemediğini defalarca söyledi. Üniversiteyi bitirmesini bekledik, sonra evlendik.

Evlendikten sonra, mutlu bir yaşamımız oldu, bir bakıma hiç sorunsuz diyebilirim. Gene de zaman zaman onda, benim ulaşamadığım gizli bir bahçenin varlığını sezmekten kendimi alamıyordum. Örneğin, birlikte, öylesine sıradan ya da coşkulu konuşuyorken birdenbire sessizliğe gömülüyordu. Hiçbir neden yokken –en azından, ben bir açıklama bulamıyordum– konuşmanın ortasında ansızın susuyordu. Bir yolda yürüyormuş da birden, *boğuk bir gürültüyle* bir çukura düşüvermiş gibi. Suskunluğu hiçbir zaman pek uzun sürmüyordu ama ardından, "dalgınlaşıyor" ve ancak bir süre sonra normale dönüyordu. Beni dinliyor; "doğru, evet", "orası kesin", "yaa evet" gibi zararsız yanıtlarla yetiniyordu. Ama aklı belli ki başka yerdeydi. Evlenmemizin hemen ardından, ne zaman böyle olsa, "Neyin var senin?" diye sorardım. Davranışı beni müthiş şaşırtıyor ve acaba sözlerime mi alındı diye endişeleniyordum. Ama o her zaman, gülümseyerek, "Bir şey yok, bir şey yok," diye yanıt vermekle

yetiniyordu. Ve, az sonra gene eski Kumiko oluyordu.

Kumiko'yla ilk seviştiğimde, aynı türden bir şaşkınlık yaşadığımı anımsıyorum. İlk girişte acı çekmesi doğaldı. Gerçekten de canı yanmış, kaskatı kesilmişti. Ama şaşkınlığımın nedeni bu değildi. Onda, anlatmayı pek başaramadığım, garip bir düş kırıklığı, bir kopmuşluk, uzaklık vardı. Kollarımda sıktığım bedenin, bir saniye önce yanımda oturan, aşk sözleri fısıldadığım kadına ait olmadığı gibi garip bir izlenim yer etmişti içimde. Yoksa bir başkasının bedeni, ben fark etmeden, onunkinin yerine mi geçmişti? Bu arada ellerim, sırtını okşamayı sürdürüyordu. Teninin dokusuyla beni büyüleyen, ince ve pürüzsüz bir sırtı vardı. Ama ellerim değdiği halde, bana sırtı bin kilometre uzaktaymış gibi geliyordu. Onu kollarımda tuttuğum tüm bu süre içinde, bambaşka bir yerde olduğuna, başka şeyler düşündüğüne yemin edebilirdim. Belki bu yüzdendir ki çok heyecanlı olmama karşın, boşalmam epey uzun sürmüştü.

Bu izlenime sadece ilk cinsel ilişkimizde kapıldım. Daha ikincisinden başlayarak, onu kendime çok daha yakın buldum. Bedensel olarak da çok daha duyarlı tepki veriyordu. Onda sezinlediğim bu uzaklık duygusu, herhalde ilk deneyimi olmasından kaynaklanmıştı.

Anılarımda gezinirken, ikide birde elimi uzatıyor, yerinden kopmadığına emin olmak için merdivenin ipine hızla asılıyordum. Şu veya bu nedenle yerinden çıkabileceği korkusunu bir türlü üzerimden atamıyordum. Bu olasılık ne zaman aklıma gelse, orada, karanlıkta soğukkanlılığımı yitirecek gibi oluyordum. Yüreğimin güm güm çarptığını işitiyordum. Ama asılıp –belki yirmi hatta otuz kez– direncini kontrol ettikten sonra yavaş yavaş sakinleşiyordum. İp ağaca sağlam bağlanmıştı. Öyle kolay kolay kopmazdı.

Kol saatime baktım, fosforlu ibreler üçe yaklaştığını gösteriyordu. Öğle sonrasının üçüne. Başımın üstünde, hâlâ yarımay biçimindeki ışık parçası yüzüyordu. Yeryüzü, yazın o kör edici ışığına boğulmuş olmalıydı. Güneşin ışınları altında parıldayan küçük bir akarsuyu, rüzgârda dalgalanan yemyeşil yaprakları hayal ediyordum. Gel gör ki, ezici diye nitelenebilecek olan bu aydınlığın birkaç metre ötesinde, karanlık vardı işte. Demek ki, kendini böylesine derin bir karanlığın ortasında bulmak için bir ip merdiven alıp toprağın içine biraz inmek yeterliydi. Bir kez daha, merdivenin sağlamlığını kontrol ettim. Sonra başımı duvara dayadım ve gözlerimi kapadım. Uyku, yavaş yavaş yükselen bir gelgit dalgası gibi beni kuşattı sonunda.

7

Gebelik konusunda anılar ve düşünceler
Acı üzerine deneysel incelemeler

Uyandığımda yarımay günbatımına özgü koyu mavi bir renk almıştı. Saatim yedi buçuğu gösteriyordu. Demek ki dört buçuk saat uyumuştum.

Kuyunun dibinde hava serindi. Aşağı inerken öylesine heyecanlıydım ki, ısınma sorunu hiç aklıma gelmemişti. Ama şimdi soğuğu tenimde enikonu hissediyordum. Isınmak için çıplak kollarımı ovuştururken tişörtümün üzerine giymek için bir şey getirseydim keşke, diye düşündüm. Bir kuyunun dibindeki sıcaklığın yeryüzündekiyle aynı olmayacağını hepten unutmuştum.

Koyu karanlık kuşatmıştı her yanımı. Ve gözlerimi ne denli fal taşı gibi açarsam açayım, hiçbir şey görmüyordum. Ellerimin nerede olduğunu bile bilmiyordum artık. Duvarı yoklaya yoklaya, merdiveni buldum ve sarstım. Hâlâ olduğu yerde sapasağlam duruyordu. Elimin kıpırdamasıyla, karanlık da hafifçe kıpırdadı gibi geldi bana, ama kuşkusuz bir sanrıydı bu.

Orada olması gereken bedenimi bile görememek benim için ne garip bir duyguydu. Karanlığın ortasında kıpırdamadan dururken, gerçek varlığımdan gittikçe daha çok kuşku duyar oldum. Varlığıma kendimi inandırmak için, ara sıra ya hafifçe öksürüyor ya da elimi yüzüme sürüyordum. Böylelikle kulaklarım sesimin varlığını, elim de yüzümün varlığını kanıtlamış oluyordu.

Ama, tüm çabalarıma karşın, bedenim giderek yoğunluğunu ve ağırlığını, akıntının alıp götürdüğü kum gibi yavaş yavaş yitiriyordu. İçimde tıpkı ip çekişme oyunu gibi kıyasıya ve sözsüz bir savaş sürüp gidiyor; bilincim, sanki bedensel varlığımı ağır ağır kendi alanına çekip sürüklüyordu. Karanlık, ikisinin arasındaki doğal dengeyi bozuyordu. Ya bedenim, amacı bilincimi barındırmak olan geçici bir kabuktan ibaretse? Veya kromozomlar olarak bilinen ve bu bedeni oluşturan öğeler başka biçimde dizilmişse, belki de ben de bambaşka bir bedende bulacaktım kendimi? "Bilinciyle fahişe," demişti Girit Kano. Şimdi bu sözcükleri anlamakta hiç zorlanmıyordum. Zihinle cinsel ilişkide bulunmak mümkündü ve benim için, bu yolla gerçeğe boşalmak da. Tam anlamıyla kopkoyu karanlığın ortasında her türlü inanılmaz şey, mümkün olup çıkıyordu.

Başımı salladım ve bilincimi yeniden bedenime sokmaya çalıştım. Karanlıkta, bir elimin beş parmağını öbür elimin parmaklarına bastırdım. Başparmak başparmağa, işaretparmağı işaret parmağına. Sağ elimin parmakları sol elimin, sol eliminkiler de sağ elimin varlığını doğruladılar. Sonra yavaş yavaş, derin derin soluk alıp verdim. Artık bilinç üzerine yeterince düşünmüştüm. Şimdi de gerçek dünyayı bedenimin ait olduğu dünyayı düşünmeliydim. Buraya işte bunun için gelmiştim. Gerçek üzerine düşünmek için. Ve bunu yapmak için de, gerçekten olabildiğince uzaklaşmam gerekli gibi görünmüştü bana. Örneğin bir kuyunun dibine sığınarak. İneceksen, en derin kuyuyu bul ve dibine kadar in demişti Honda San. Sırtım duvara dayalı, küf kokan havayı ağır ağır ciğerlerime çektim.

Düğün töreni yapmamıştık. Paramız yoktu ve ailelerimize borçlanmak istemiyorduk. Bizim için, geleneklere uymaktan çok, olanaklarımız çerçevesinde ikili yaşamımıza başlamak önem taşıyordu. Bir pazar sabahı, evlenme dairesine gittik, zile basıp bekçiyi uyandırarak evlilik dilekçemizi ona verdik. Hepsi bu. Sonradan, normal zamanlarda gidemeyeceğimiz kadar pahalı, lüks bir Fransız lokantasında yemek yedik, bir şişe şarap ısmarladık ve tıkabasa doyurduk karnımızı. İşte düğün törenimiz böyle tamamlandı.

O dönemde, hemen hemen hiç birikmiş paramız yoktu –annemin ölürken bana bıraktığı ama çok çok önemli bir şey olmadıkça el sürmemeye karar verdiğim ufak bir miktar dışında– ve eşya denecek bir şeyimiz de yoktu. Gelecek konusundaki beklentilerimiz hiç de iç açıcı değildi. Avukat diplomam olmaksızın bir hukuk bürosunda çalışmakla, gelecekten pek bir şey bekleyemezdim. Ve Kumiko'nun çalıştığı şirket de tanınmamış, küçük bir yayıneviydi. Üniversiteyi bitirdiğinde, babasının tanıdıkları sayesinde daha saygın bir iş bulabilirdi. Ama durumdan yararlanmaya yanaşmamış ve bu işi de kendi bulmuştu. Her şeye rağmen halimizden şikâyetçi değildik. Birlikte yaşayabiliyorduk ya, sadece ikimiz, bu bize yetiyordu.

Bununla birlikte, her ikimiz için de sıfırdan başlayarak bir şey kurabilmek hiç de kolay değildi. Bende, tek çocuklarda sık sık rastlanan, yalnız yaşama alışkanlıkları vardı. Ciddi işlere, tek başıma koşulmayı yeğliyordum. Bunları, anlaşılacak biçimde bir başkasına anlatmak zahmetine katlanmak, sessizce harekete geçip işi yapmaktan çok daha zor geliyordu bana, bu daha çok zaman alsa ve beni daha zorlasa bile. Kumiko da, ablasının ölümünden sonra, yüreğini ailesine kapatmış ve tek çocuk gibi büyümüştü. Ne olursa olsun, yakınlarına hiçbir zaman, hiçbir şey anlatmazdı. Bu bağlamda, birbirimize çok benziyorduk.

Böylece, bedenlerimiz ve yüreklerimiz, sonunda kaynaşıp "yuvamız" dediğimiz yeni bir bütün oluşturdu. Olaylar üzerinde birlikte düşünüp birlikte hissetmeyi öğreniyorduk. Bireysel olarak bize dokunan en ufak bir olayı bile "bizim olayımız" diye algılamaya, paylaşmaya çalışıyorduk. Bu, kimi zaman yürüyor, kimi zaman da yürümüyordu. Ama öyle sanıyorum ki, bizim için yeni bir şey olan bu alıştırmaları yapmaktan keyif alıyorduk. Ve aramızda şiddetli bir tartışma çıksa bile, birbirimizin kollarında her şeyi unutabiliyorduk.

Evlendiğimizden üç yıl sonra, Kumiko hamile kaldı. Her zaman gebeliği önleme konularında çok dikkatli olduğumuzdan bu durum bizim için –en azından benim için– büyük bir sarsıntı oldu. Herhalde bir anlık bir dikkatsizlikti nedeni. Tam olarak zamanını saptayamıyorduk, ama başka bir açıklaması olamazdı. Doğrusu, maddi olanaklarımız, dünyaya bir çocuk getirmeye ve büyütmeye elvermezdi. Kumiko, yayınevindeki işine henüz alışıyor ve eğer mümkünse, işini bırakmak istemiyordu. Onunki gibi küçük bir şirkette, doğum izni diye adlandırılan o güzel ayrıcalıklardan yararlanması söz konusu değildi. Çocuk isteyen bir şirket çalışanı için, istifa etmekten başka seçenek yoktu. Bu da bizi bir süre tek maaşla geçinmek zorunda bırakacaktı, ki bunun nasıl olacağını düşünmek bile zordu.

— İyi ya, öyle sanıyorum ki bu defalık bu işten vazgeçmek zorunda kalacağız, dedi Kumiko ruhsuz bir sesle, hastaneden tahlil sonuçlarını aldığında.

Kuşkusuz haklıydı, başka çözüm yolu yoktu. İyi düşünüldüğünde, en akla yakın sonuç bu oluyordu. Henüz ikimiz de gençtik, ana babalık görevini üstlenmeye hazır değildik. Kumiko'nun da, benim de kendimiz için zamana ihtiyacımız vardı. Yaşamımızı yaratmak zorundaydık: öncelik bundaydı.

Sonradan elbette çocuk yapma olanaklarımız doğacaktı.

Açık söylemek gerekirse, Kumiko'nun çocuğu aldırmasını istemiyordum. Bir kez, üniversitenin ikinci sınıfındayken, boş zamanlarımda çalıştığım yerde tanıdığım bir kızı hamile bırakmıştım. Benden biraz daha genç, sevimli bir kızdı ve iyi anlaşıyorduk. Birbirimize yakınlık duyuyorduk, ama öyle sırılsıklam tutulmuş filan değildik ve ilişkimizin gelecekte daha ciddi bir yola dökülmesi olasılığı yoktu. Sadece kucaklayacağı birini arayan iki genç ve yalnız insandık, o kadar.

Gebeliğinin nedeni açıktı. Onunla hep prezervatif kullanıyordum. Ama o gün, almayı unutmuştum, unuttuğumu söyleyince iki üç saniye duraksadıktan sonra, "Ne yapalım, ama sanırım bugün zararı olmaz," demişti. Ama yine de pekâlâ hamile kalmıştı işte.

Bir türlü inanamıyordum, bir kızı hamile bıraktığıma. Sorunu ne denli evirip çevirdiysek de, aldırmaktan başka çözüm yoktu. Gereken parayı bulup buluşturmuş ve kızı kliniğe götürmüştüm. Kız arkadaşlarından birinin salık verdiği kliniğin bulunduğu Şiba'ya trenle gitmiştik. Adını bile duymadığım o gara indiğimde, dalga dalga uzanan tepeler boyunca göz alabildiğine sıralanmış, birbirine yapışık, dizi dizi birçok ev görmüştüm. Bunlar, Tokyo'da konut edinecek olanakları bulunmayan genç işçi ve memurlar için birkaç yıl içinde yapılmış dev boyutlu yeni konut siteleriydi. Pirinç tarlaları hâlâ, o da yeni yapılmış olan garın önüne kadar geliyordu. Gardan çıkınca kendimizi, o güne dek hiç görmediğim genişlikte su birikintilerinin ve emlakçı ilanlarının baskınına uğramış sokaklarda buluvermiştik.

Kliniğin bekleme salonu, karnı koskocaman büyümüş kadınlarla, sözcüğün tam anlamıyla, tıka basa doluydu. Çoğu herhalde evliliklerinin dördüncü ya da beşinci yılında olmalıydı ve taksitle bu banliyöde küçük bir eve sahip olduktan sonra, rahat rahat dünyaya bir çocuk getirmeye karar vermişlerdi. Bir işgününün ortasında, bu klinikteki tek genç erkek bendim. Hamile kadınların hepsi, merakla bana bakıyordu. Ve hiç de hoşgörü yoktu bakışlarında. Besbelli, ben sadece üniversitenin birinci ya da ikinci sınıfında okuyan bir öğrenciydim; kız arkadaşımı hamile bıraktığım ve çocuğu aldırmak için onunla birlikte geldiğim apaçık ortadaydı.

Müdahaleden sonra, kızla birlikte tekrar Tokyo trenine bindim. O geç saatte, tren hemen hemen boştu. Yolda, kız arkadaşımdan özür diledim. Ve bir unutkanlığım yüzünden onu böylesine bir deneyimden geçmek zorunda bıraktığım için ne derece üzgün olduğumu söyledim.

— O kadar kaygılanma, diye karşılık verdi. Hiç olmazsa benimle kliniğe kadar geldin ve ameliyat parasını ödedin ya.

Çok geçmeden görüşmeyi kestik, ama girişimin kimden geldiğini tam olarak bilemeden. Bu yüzden, sonradan ona ne olduğundan, nerede olduğundan, neler yaptığından haberim yok. Ama, bu müdahaleden uzun süre sonra bile ve artık görüşmüyor olmamıza karşın, ben bir süre daha kendimi kötü hissettim. O günü ne zaman hatırlasam, hep o bekleme salonunu dolduran genç hamile kadınları ve kendilerine o denli güvenir havalarını düşünüyordum. Ve her defasında, onu hamile bıraktığım için kendime kızıyordum.

Dönüş treninde, *içimi rahatlatmak için* –evet, yanlış söylemedim: içimi rahatlatmak için– bu ameliyatın bunca kolay yapan şeyin nedenlerini bana ayrıntılarıyla anlatmıştı.

— Sandığın kadar korkunç bir şey değil, diye açıklamıştı. Her şey çabucak olup bitiyor, canın acımıyor. Sadece giysilerini çıkarıp uzanman yeterli. Elbette insan utanıyor ama doktor, sevimli bir adamdı ve hemşirelerin hepsi de çok nazikti. Tabii bana biraz ders verdiler, gelecekte hamile kalmamaya daha özen göstermem gerektiğini söylediler. Ama gerçekten de endişelenecek bir şey yokmuş. Kısmen ben de sorumluyum. Sana, bir şey olmaz, diyen bendim, değil mi? O halde, toparlan hadi, kendine gel!

Ama o küçük Şiba kasabasına uzun gidiş yolculuğu ile dönüş yolculuğu arasında ben bir bakıma başka biri olup çıkmıştım. Kızı götürüp evine bırakmış, sonra odama dönmüş ve gözlerim tavana dikili, yatağıma uzanmış ve o anda bu değişimi açık seçik duyumsamıştım. Bir "yeni ben"dim artık ve bir daha asla eskiden olduğum yere dönemeyecektim. Artık suçsuz olmamanın bilinci... işte şimdi içimde olan buydu.

Kumiko'nun gebelik haberini alınca aklıma ilk gelen şey, kliniğin bekleme salonunu dolduran o genç kadınların görüntüsü oldu. Ya da daha doğrusu, havada yüzen o, kendine özgü koku. Ne miydi o? Hiçbir fikrim yoktu. Belki de sadece, kokuya benzeyen bir şeydi, gerçek koku değildi. Hemşire, kız arkadaşımı çağırdığı zaman, sert plastik sandalyeden yavaş yavaş kalkmış, sonra dosdoğru kapıya yönelmişti. Ayağa kalkmadan hemen önce, bana şöyle bir bakmış, gülümser gibi yapmıştı, ya da bu, ansızın fikir değiştiren birinin yarım bıraktığı bir gülümsemeydi. Şimdilik bir çocuk sahibi olmanın gerçekdışı olduğunu ben de biliyordum. Kumiko'ya müdahaleden kaçınmanın yolu olup olmadığını sorduğum zaman bana şöyle karşılık verdi:

— Bütün bunları konuştuk. Eğer şimdi olursa, artık hiç çalışamayacağım, sen de bizi, çocukla beni doyurmak için daha iyi para getirecek bir iş bulmak zorunda kalacaksın. Artık ne boş zamanımız ne de zevkimiz için harcayacak paramız olacak. Ve bir şeyler gerçekleştirebilme olanaklarımız hemen hemen sıfıra inecek. Senin için önemi yok mu bunun?

— Sanırım yok, dedim.

— Ciddi misin?

— Gerçekten istersem pekâlâ bir iş bulabilirim. İşte, dayım sözgelimi, o çalıştıracak adam arıyor ya. Yeni bir yer açmak niyetinde, ama henüz sorumluluğunu emanet edecek kimseyi bulamamış. Eminim ki onun yanında şimdiki kazancımdan çok daha yüksek bir ücretle çalışabilirim. Gerçi yaptığımın artık hukukla ilişkisi kalmaz ama açıkçası, şimdiki işime de zaten pek öyle tutkuyla bağlı değilim.

— Kendini bir restoranın başında görebiliyor musun!?

— Denersem, pekâlâ yapabilirim. Sonra da, gerekecek olursa, annemin bana bıraktığı para duruyor ya. Açlıktan ölmeyiz herhalde.

Kumiko sustu ve uzun bir süre, söylediklerimi düşünürken gözlerinin kıyıcığında çizgiler oluştu. Minicik kaz ayakları vardı orada, çok hoşuma gidiyordu.

— Demek, çocuk istiyorsun, öyle mi? diye sordu.

— Bilmiyorum, dedim. Biliyorum hamilesin, ama baba olabileceğimi hayal edemiyorum daha. Bebeğimiz olsa hayatımız nasıl değişir, onu da bilemiyorum. İşini seviyorsun ve bunu senden almak hata olur gibi geliyor. Bence ikimiz bir süre baş başa yaşamalıyız, ama öte yandan, bir bebeğin görüş alanımızı genişleteceğini de düşünüyorum. Neyin iyi olduğunu bilmiyorum. Sadece senin çocuk aldırmanı, böyle bir ameliyat geçirmeni istemiyorum, işte o kadar. Hiçbir konuda güvence veremem ki. Ne inanç var bende, ne de büyülü bir çözüm. Tek sahip olduğum şey, bu duygu işte.

Kumiko, eliyle zaman zaman karnını okşayarak yine sözlerimi düşündü.

— Söylesene bana, diye söze başladı, sence nasıl hamile kalmış olabilirim ki? Bir fikrin var mı?

Hayır anlamında başımı salladım.

— Hep dikkat ettik oysa ki. Bu, tam da kaçınmak istediğim türden bir kaza. Nasıl olduğunu hiç, ama hiç bilmiyorum.

— Aklına hiç, seni bir başkasıyla aldatmış olabileceğim gelmedi mi? Bu olasılığı hiç düşünmedin mi?

— Kesinlikle hayır.

— Peki neden?

— Bilmiyorum. Altıncı hissim var filan diyemem ama, öyle bir şeyi hissederdim.

Kumiko ile ben, mutfak masasında oturmuş şarap içiyorduk. Geç olmuştu, gece sessizdi. Kumiko gözlerini biraz kısarak ve bardağının dibindeki son damlaları seyretti. Genelde hemen hemen hiç alkol almazdı, ama uyku tutmadığı geceler, bir bardak şarap içerdi. Tek bir bardak yetiyordu uykusunu getirmeye. Bu gibi durumlarda, ona hep arkadaşlık ederdim. Şarap bardağı bulamazsak, mahalle bakkalının armağan ettiği küçük kadehlerle yetinirdik.

— Beni aldattın mı yoksa? diye sordum, birden kaygılanmıştım.

Kumiko gülümsedi.

— Yok canım, asla yapmam böyle bir şey. Sadece öylesine söyledim, varsayımsal bir olasılık olarak, dedikten sonra yine ciddileşti ve dirseklerini masaya dayayıp konuşmasına devam etti: Ama biliyor musun, bazen artık pek emin olmadığım şeyler oluyor. Hangisi gerçek, hangisi değil, bilemiyorum. Hangisi gerçekten olup geçmiş, hangisi geçmemiş... Ama bak, bazen dedim.

— O halde, şimdiki de, bu *bazenlerden* biri mi?

— Evet öyle... bir bakıma. Sana hiç olmaz mı bu?

Sorusunu bir dakika düşündüm.

— Hayır, diye karşılık verdim, en azından, elle tutulur bir örnek hatırlamıyorum.

— Bunu nasıl anlatabilirim? Benim doğru sandığım şey ile gerçekten doğru olan şey arasında bir tür uçurum var. İçimde bir şey gizleniyormuş gibi geliyor bana. Eve girip dolaba saklanan bir hırsız gibi. Zaman zaman çıkıp iç düzenimi de, mantığımı da altüst ediyor. Manyetik bir alanın, bir makinenin ayarını bozması gibi tıpkı.

Bir an ona baktım.

— Yani sence o *küçük şey* ile hamile olman arasında bir bağlantı mı var?

— Ah, bağlantı olsun olmasın, sorun bu değil, sadece zaman zaman olayların gidişatını anlayamaz oluyorum. İşte tüm söylemek istediğim bu.

Konuşmasından, öfkelenmeye başladığı anlaşılıyordu. Saat gecenin birini geçmişti. Bu konuşmayı noktalamanın zamanıydı. Küçük masanın üstünden uzanıp elini tuttum.

— Dinle, dedi bana Kumiko, acaba izin verir misin bana, bu kararı kendi başıma alayım? Kuşkusuz, bu, ikimizi de ilgilendiren çok ciddi bir şey, çok iyi biliyorum, ama bu konuyu ikimiz çok konuştuk ve ben senin neler hissettiğini az çok anladım, onun için şimdi, bırak düşüneyim. Yaklaşık bir ay daha. Bu yüzden, tüm bu süre içinde bunu konuşmayalım artık.

Kumiko gebeliğe sona erdiren ameliyatı olduğunda ben Hokkaido'daydım. Şirket, benim çapımda bir küçük görevliyi asla bir iş gezisine göndermezdi, ama o sırada el altında bu işe uygun kimse olmadığından, çaresiz beni görevlendirmişlerdi. Belge dolu bir evrak çantası götürecek, karşı tarafa içeriğini kısaca özetleyecek, onların belgelerini teslim alıp hemen dönecektim. Bu belgeler postayla gönderilemeyecek ya da tanınmayan birine emanet edilemeyecek kadar önemliydi. Tokyo uçakları dolu olduğundan, geceyi Sapporo'da, bir *business hotel'*de geçirmek zorundaydım. O gün, Kumiko ameliyat olmak için hastaneye yalnız gitti. Saat onu biraz geçe otele telefon edip haber verdi bana:

— Bugün ameliyatı oldum. Seni böyle oldubittiyle karşı karşıya bıraktığım için üzgünüm, ama bir an önce yapılması gerekiyordu, ayrıca sen yokken kararı tek başıma verip kendi başıma çözümlersem ikimiz için de daha kolay olacağını düşündüm.

— Aldırma, dedim. Mademki doğruyu yaptığını düşünüyorsun, o halde en iyisi buymuş demek.

— Seninle başka bir şey daha konuşmak istiyordum da, şimdi değil. Ama, gerekeceğini sanıyorum.

— Döndüğümde, o zaman.

Telefonu kapadıktan sonra, paltomu sırtıma geçirip otel odasından çıktım, Sapporo sokaklarında amaçsızca gezindim. Bu mart ayı başlangıcında, yolların iki yanında yığın yığın kar vardı. Buz gibi hava, ciğerleri neredeyse acıtıyordu ve yoldan geçenlerin ağzından çıkan yoğun beyaz buhar hemen dağılıyordu. İnsanlar kalın paltolarını, eldivenlerini giymiş, yanaklarını bile atkılarıyla örtmüşlerdi ve donmuş kaldırımlarda dikkatle, sakınarak yürüyorlardı. Sokaklarda gidip gelen taksilerin, lastiklerine sardıkları zincirler, yere değdikçe gıcırdıyordu. Soğuğa dayanamayınca karşıma çıkan ilk bara daldım, art arda birkaç bardak sek viski yuvarladım.

Sonra şehirde yürümek için bardan çıktım. Böyle, uzun süre gezdim durdum. Ara sıra kar taneleri savrula savrula iniyordu, ama gelgeç ve ince bir kardı bu, silinmeye hazır, uzak bir anı gibiydi. Girdiğim ikinci bar yeraltındaydı. Girerken sanıldığından çok daha geniş bir yerdi burası. Barın yanındaki küçük bir sahnede gözlüklü, zayıf bir adam gitar çalarak şarkı söylüyordu. Madeni bir sandalyeye oturmuş, bacak bacak üstüne atmıştı, çalgısının kutusu ayaklarının dibindeydi.

Bara oturup dalgın dalgın müziği dinleyerek içki içtim. İki şarkı arasında adam, söylediği tüm şarkıların sözlerini de, bestelerini de kendisinin yaptığını açıkladı. Yirmi beş, otuz yaşlarındaydı, alelade bir yüzü ve kahverengi plastik çerçeveli gözlüğü vardı. Bağcıklı kısa çizmelerin üstüne bir blucin giymişti ve kareli pamuklu gömleğinin eteği pantolonundan çıkıyordu. Ne tür müzik yaptığı bana sorulsaydı yanıtlamakta zorlanırdım. Basit notalar, sıradan ezgiler, saçma sapan sözler.

Normal zamanlarda, bu tür şarkıları dinlemezdim bile: viskimi içer, hesabımı öder ve bir an önce bardan ayrılırdım. Ama o gece, iliklerime kadar buz kesmiştim ve ne olursa olsun, iyice ısınmadıkça oradan çıkmaya niyetim yoktu. Bir bardak viski daha yuvarladım ve hemen bir tane daha getirttim. Tüm bu sürede, ne paltomu ne de atkımı çıkardım. Barmen bana bir meze önerdiğinde, peynir istedim ama elimi bile sürmedim diyebilirim. Düşünmeye çalışıyor, ama bir türlü kafamı doğru dürüst işletemiyordum. Doğrusu, neyi düşünmem gerektiğini bile bilmiyordum ki. Boş bir odaya benziyordum. Ve müzik içimde sadece boğuk, gelgeç bir yankı bırakıyordu.

Şarkılar bitince, şuradan buradan, pek de hevesli olmayan alkışlar duyuldu ama sadece nezaket alkışları da değildi bunlar. Barda olsa olsa on beş kadar müşteri vardı. Adam sandalyesinden kalkıp selam verdi. Bir şeyler söyledi, seyircilerin bazılarını güldüren bir şaka yaptı. Barmeni çağırıp üçüncü viskimi ısmarladım. Sonunda, atkımı ve paltomu çıkardım.

— İşte, şarkılarım bu akşamlık bitmiştir, diye haber verdi şarkıcı ve bir an susup tüm salonu bakışlarıyla taradı. Ama belki içinizde şarkılarımı ilgiye değer bulmayanlar olmuştur. Bu yüzden, hanımefendi ve özellikle beyefendi müşteriler için, küçük bir gösteri yapacağım. Her zaman yaptığım bir şey değil bu, onun için, sizler, bu akşamın seyircileri, kendinizi gerçekten şanslı sayabilirsiniz.

Şarkıcı, gitarını yavaşça ayaklarının dibine bıraktı ve kutudan, büyük, beyaz bir mum çıkardı. Mumu yaktıktan sonra, birazını tabağa akıtıp dikti. Sonra da, bir Yunan filozofunun ciddiyetiyle, tabağı havada salladı.

— Salonun ışıklarını kısabilir misiniz? diye sordu.

Görevlilerden biri ışığı azalttı.

— Biraz daha karanlık, lütfen.

Şimdi yarıkaranlığa gömülmüş bizler, adamın saygıyla taşıdığı alevi daha iyi görebiliyorduk. Ellerim, ısıtmak için viski bardağına sarılmış halde adama ve mumuna bakıyordum.

— Hepinizin de bildiği gibi, diye sakin ve tane tane sürdürdü sözlerini adam, yaşantımız boyunca her türlü acıyı duyarız. Beden acıları ve yürek acıları. Ömrüm boyu acıyı çeşitli biçimleriyle tanıdım, sanırım sizler de öyle. Ama çoğu durumda, bu acının gerçeğini başka birine sözcüklerle anlatmak oldukça zordur. İnsanlar çoğunlukla, acılarını ancak kendilerinin anlayabildiğini söylerler. Ama bu doğru mudur? Hiç sanmam. Örneğin, gerçekten acı çeken birinin önünde bazen insan onun acısını kendi de duyuyormuş gibi olur. Bu, karşısındakiyle eşduyuma gelme, yani empati yeteneğidir. Beni anlıyor musunuz?

Konuşmasını kesip bir kez daha salona göz gezdirdi.

— İnsanların başkalarına şarkı söylemelerinin nedeni, onlarda eşduyum uyandırabilme yeteneğine sahip olmak isteğidir bir bakıma. Ben'in o daracık kabuğundan kurtulmak ve başkalarıyla acıyı da, sevinci de paylaşmak isterler. Ki bu, elbette kolay değildir. O halde, deneme olarak, burada bedensel türden eşduyumun en kolay deneylerinden birini yapmanızı istiyorum.

Ne yapacaktı? Herkes, soluğunu tutmuş, dikkatle sahneyi izliyordu. Sessizliğin ortasındaki adam, zaman geçirmek ya da zihnini bir yerde toplamak ister gibi, gözlerini boşluğa dikmiş bakıyordu. Sonra tek söz söylemeden, sol elini alevin üstünden geçirdi. Sonra yavaş yavaş, avucunu gittikçe daha fazla yaklaştırdı aleve. Kalabalığın içinde, birinden bir inilti ya da bir iç çekiş duyuldu. Az sonra mumun, adamın avucunu yaktığı görüldü. Yanan etin cızırtısı neredeyse işitiliyordu. Bir kadın, kısa ve sinirli bir çığlık attı. Öteki seyirciler, bu sahneyi dehşet içinde izliyorlardı. Adam, yüzü acıdan allak bullak olmuş, bu çetin sınava göğüs geriyordu. *Ama ne demek oluyordu bu!?* Neden böylesine saçma ve budalaca bir şey yapmak zorundaydı ki? Ağzımın kuruduğunu hissettim. Bu durumda kıpırdamadan beş altı saniye kaldıktan sonra, elini ağır ağır alevden çekip mum tabağını yere bıraktı. Sonra ellerini kavuşturdu, sağ ve sol avucunu sıkıca birbirine yapıştırdı.

— Az önce gördüğünüz gibi, Bayanlar ve Baylar, acı, bedeni tam anlamıyla kemirebilir.

Sesi, deminkinin tıpkı tıpkısına aynıydı: sakin, oturaklı, tınısı yerinde. Yüzünde acıdan iz kalmamıştı, hatta gülümser gibiydi.

— Ve sözde duyulması gereken acıyı, hepiniz sizin acınız gibi hissedebilirsiniz. İşte eşduyum yeteneği budur. Bitiştirdiği ellerini hafifçe birbirinden uzaklaştırdı. Ortaya çıkan kırmızı, saydam bir eşarbın katlarını açtı. Sonra da iki avucunu açarak seyircilere gösterdi. Hiç yanık izi yoktu. Bir sessizlik oldu, ardından seyirci, vargücüyle alkışlayarak rahatladığını gösterdi. Işıklar yeniden yakıldı ve gerginlikten kurtulan insanlar yüksek sesle konuşmaya başladılar. Adam, hiçbir şey olmamış gibi gitarını kutusuna yerleştirdi, sahneden indi ve gözden kayboldu.

Hesabımı öderken kasadaki kıza, adamın hep burada mı şarkı söylediğini ve bu türden büyü gösterilerini her zaman mı yaptığını sordum.

— Pek bilmiyorum, karşılığını verdi. Bildiğim kadarıyla, burada ilk kez şarkı söylüyor ve bugüne dek ondan söz edildiğini hiç duymamıştım. Ayrıca böyle hokkabazlık numaraları yaptığını da kimse bana söylememişti. Etkileyici, değil mi? İşin numarası ne, merak ettim. Bahse girerim, bu yoldan geçimini sağlayabilir, hatta televizyona bile çıkabilir.

— Kuşkusuz, diye karşılık verdim, gerçekten de elini yaktığına inanmıştım ben de.

Otele yürüyerek döndüm ve yatağıma uzanır uzanmaz, sanki beni bekliyormuş gibi uyku üstüme çullandı. Dalıp gideceğim anda, Kumiko aklıma geldi. Ama şimdi bana çok uzaktaymış gibi geliyordu ve onu bir türlü düşünemiyordum. Avucunu yakan adamın yüzü, aklımdan geldi geçti. Uykuya dalıp gitmeden önce, gerçekten de yakıyor sanılırdı, diye düşünecek zamanı ancak buldum.

8

Arzunun kökeni
208 numaralı oda
Duvarın içinden geçme

Şafak sökmeden, kuyunun dibinde, bir düş gördüm. Ama gerçekten düş değildi bu. Rastlantı sonucu düş kılığına bürünmüş *bir şeydi*.

Tek başıma yürüyordum. Geniş bir holün ortasına kurulu büyük televizyon ekranında Noboru Vataya'nın yüzü vardı. Tüvit takım elbise ve çizgili gömlek giymiş, lacivert kravat takmıştı; ellerini masanın üstünde kavuşturmuş, objektife sesleniyordu. Arkasındaki duvara büyük bir dünya haritası asılmıştı. Yaklaşık yüz kişi onu izliyordu ve hepsi de istisnasız, ciddi bir yüzle, kıpırdamadan dinliyordu konuşmasını. Noboru Vataya, halkın geleceğine yön verecek önemli bir haber vermek üzereydi sanki. Ben de durdum ve ekrana baktım. Noboru Vataya, oldukça profesyonel bir sesle, ama son derece içten sözcüklerle görmediği milyonlarca insana sesleniyordu. Onunla karşı karşıyayken hep duyumsadığım o dayanılmaz şey, şimdi onun varlığının ta dibine gizlenmişti. Tümüyle kendine özgü olan, o çok inandırıcı üslubuyla konuşuyordu. Özenle hesaplanmış susuşlar, ses tonu, yüz ifadesindeki değişimler, hepsi, garip denecek kadar etkin bir gerçeklik yaratmasına katkıda bulunuyordu. Besbelli Noboru Vataya, konuşmacı olarak, günden güne ilerleme kaydetmişti. Bu olumlu yönünü önemsemeye hiç niyetim yoktu, ama ister istemez kabullenmek zorundaydım.

— Size şunu belirtebilirim ki, diyordu, her şey, aynı zamanda hem çok karmaşık hem çok basittir. Bu, şu dünyayı yöneten temel bir kuraldır. Hiç unutulmamalıdır. Karmaşık görünen –ve kuşkusuz gerçekten öyle olan– şeyler, yönlendirilme açısından çok basittirler. *Neyi arıyoruz biz?* İşte tek soru budur. Yönlendirme, bir bakıma arzunun köküdür. Önemli olan, bu kökü bulmaktır. Gerçeğin karmaşık yüzeyini kazmak gerekir. Sonsuza dek kazmak. O kökün ucuna gelinceye kadar kazmalı ve kazmalısınız. Ve eğer böyle yaparsanız, (parmağıyla arkasındaki haritayı gösterdi) her şey sonunda aydınlanacaktır. İşte dünya böyle işliyor. Budalalar, görünürdeki karmaşadan asla uzak duramazlar. Karanlıkta, el yordamıyla, çıkışı arayarak yürürler ve ölürler, bu dünyanın nasıl çalıştığını anlayamadan. Tıpkı bir cangılda ya da bir kuyunun dibinde kaybolmuş gibi. Ve böyle yönlerini şaşırmalarının nedeni, eşyanın tabiatını anlamamış olmalarıdır. Kafalarının içinde bir bilgi çöplüğünden ya da çakıl taşından başka hiçbir şey yoktur. Hiçbir şey bilmezler. Önü arkadan, yukarıyı aşağıdan, kuzeyi güneyden ayırt etmeyi bile. Bunu bile. İşte bunun içindir ki karanlıklardan çıkamazlar bir türlü.

Noboru Vataya, sözlerinin dinleyicilerin kafasına iyice girmesine zaman bırakmak için bir an sustu, sonra sürdürdü konuşmasını:

— Ama biz, bu gibileri unutalım. Mademki yönünü şaşırmış olarak kalmak istiyorlar, varsın kalsınlar. Bizim yapmamız gereken daha önemli işlerimiz var.

Onu dinledikçe içimde bir öfke kabarıyordu. Neredeyse öfkeden boğuluyordum. Herkese

sesleniyordu sözde, ama gerçekte yalnızca benimle konuşuyordu. Ve böyle davranması için canavarca ve kötü niyetli olmalıydı mutlaka. Ne var ki, benden başka kimse, bunun bilincinde değildi. İşte salt bunun için Noboru Vataya dev boyutlu televizyon ekranını kullanarak ancak ve ancak şifresini benim çözebileceğim iletiler gönderiyordu bana. Ceplerime soktuğum yumruklarımı sıkıyordum. Bu öfkeyi üstümden atabilmenin veya başka biriyle paylaşabilmenin olanaksızlığı, beni derin bir yalnızlığa gömüyordu.

Noboru Vataya'nın söylevinin tek sözcüğünü kaçırmayan kişilerin tıka basa doldurduğu holü boydan boya geçip dosdoğru konuk odalarına giden koridora daldım. Suratı olmayan adam oradaydı. Yanına yaklaştığımda bana, suratı olmayan başıyla baktı. Ve ses çıkarmadan, yolumu kesmek için önümde dikildi.

— Saat uygun değil, dedi. Burada olmamalısınız.

Ama Noboru Vataya'nın yarattığı öfke, beni çileden çıkardı. Kolum, adamı itmek için birden uzanınca, o da bir gölge gibi sendeledi ve çekilip bana yol verdi.

— Sizin için söylüyorum, diye arkamdan seslendi suratı olmayan adam.

Her bir sözcüğü, cam kırığı gibi sırtıma batıyordu.

— Buradan ileri giderseniz, bir daha geri dönemezsiniz. Sizce sakıncası yok mu?

Ama ben, sözlerine aldırış etmeden, hızlı adımlarla ilerlemeyi sürdürdüm. Bilmem gerekiyordu. Sonsuza dek kendimi kaybolmuş hissedemezdim.

Bana tümüyle yabancı gelmeyen bir koridorda ilerliyordum. Suratı olmayan adamın peşime takılacağını sanıyordum, ama birkaç metre sonra dönüp baktığımda kimseyi görmedim. Kıvrıla kıvrıla giden koridorun iki yanında birbirine benzeyen eş kapılar dizilmişti. Her odanın numarası vardı, ama son kez içeri alındığım odanın numarası kaçtı acaba? Bir türlü hatırlayamıyordum. Oysa ki onu ezberlediğimi sanıyordum, ama aklımdan tümüyle çıkıp gitmişti. Herhalde kapıların hepsini teker teker açamazdım ! Olanaksızdı!

Bu koridorda başıboş dolaşıp durdum, sonunda, üstünde bir Cutty Sark şişesi, bir buz kovası ve iki bardak bulunan bir tepsi taşıyan uşakla karşılaşıncaya kadar. Geçmesi için yol verdim, sonra gizlice peşine takıldım. Cilalı ve parlak tepsisi tavandaki ışığı pırıl pırıl yansıtıyordu. Tek bir kez bile dönüp bakmadı. Çenesi yukarıda, düzenli adımlarla dosdoğru yürüyordu. Ara sıra ıslıkla bir şeyler çalıyordu. *Hırsız Saksağan* uvertürünü hemen tanıdım, vurma sazlarıyla. Oldukça iyi ıslık çalıyordu.

Bu uzun koridor boyunca onu izledim, tek bir canlıyla karşılaşmadık. En sonunda adam, bir odanın önünde durdu, kapıya üç kez hızlıca vurdu. Birkaç saniye sonra biri açtı kapıyı. Adam içeri girdi. Orada bulunan kocaman bir Çin vazosunun arkasına gizlenmek için duvara yapıştım ve uşağın odadan çıkmasını bekledim. 208 numaralı odaydı burası. 208, sahi ya! Nasıl unutabilirdim ki?

Adam, çıkmak bilmiyordu. Saatime bir göz attım. İbreler durmuştu! Vazodaki çiçekleri teker teker

inceledim ve her birinin kokusunu içime çektim. Biri onları dosdoğru bahçeden toplayıp getirmiş gibi taptazeydiler, renklerini de, kokularını da yitirmemişlerdi. Kuşkusuz köklerinden kesildiklerini henüz fark etmemişlerdi. Minicik, kanatlı bir böcek, taçyaprakları etli bir kırmızı gülün içine süzülmüştü.

Beş dakika ya da belki daha uzun bir zaman sonra, uşak, nihayet odadan çıktığında elleri boştu. Çenesi yine öyle yukarıda, ters yönde yürümeye başladı. Koridorun köşesinde gözden yiter yitmez, kapının önüne dikildim. Bir şeyler duyabilirim umuduyla kulak kabarttım. Boşuna. Çıt yoktu, içeride birinin varlığını belli edecek en ufak bir ses bile. Cesaretimi toplayıp kapıya vurdum. Üç kez, sertçe, uşağın yaptığı gibi. Yanıt yok. Birkaç saniye geçmesini bekledim, sonra gene üç kez vurdum, biraz daha sesli bu defa. Yine yanıt yok.

Usulca kapı kolunu yokladım. Dönüyordu. Kapı sessizce açıldı. İçerisi karanlıktı, ama kalın perdelerden solgun bir ışık sızıyordu ve gözlerimi dört açınca, bir pencere, bir masa ve bir kanepe seçer gibi oldum. Bu, Girit Kano'yla seviştiğim odaydı: önde bir salon, arkada bir yatak odasından oluşan daire. Masanın üstündeki Cutty Sark şişesinin, bardakların, buz kovasının biçimlerini hayal meyal seçtim. Kapıyı açtığım anda buz kovası, bıçak pırıltısıyla, koridorun ışığını yansıtmıştı. Karanlığa girip kapıyı usulca arkamdan kapattım. Oda ılıktı, ağır bir çiçek kokusu yüzüyordu. Soluğumu tuttum ve sol elim, her an açabilmek için kapının kolunda, kulak kabarttım. Kat görevlisinden viski istendiği ve uşağa kapı açıldığına göre, odada kesinlikle biri olmalıydı.

— Yakma ışığı, dedi dipten gelen bir kadın sesi.

Hemen tanıdım bu sesi: bana o garip telefonları eden esrarlı kadınınkiydi. Kapının kolunu bıraktım, el yordamıyla ilerledim. Yatak odası, salondan daha karanlıktı. İki oda arasında kalıp gözlerimi karanlığa diktim.

O zaman çarşafların hışırdadığını duydum ve titreyen bir gölge gördüm.

— Beni karanlıkta bırak, dedi kadının sesi.

— Merak etmeyin, dedim, ışığı yakmayacağım. Elim, iki odayı ayıran bölmede yapışıp kalmıştı.

— Yalnız mı geldin? dedi biraz yorgun ses.

— Elbette, sizi bulacağımı umuyordum. Ya sizi, ya Girit Kano'yu. Kumiko'nun nerede olduğunu bilmem gerek. Anlıyor musunuz, her şey, sizin o ilk telefonunuzla başladı. O esrarlı telefon konuşmasından sonra, başıma bir sürü tuhaf olay geldi, büyülü bir kutuyu açmışsınız gibi. Sonunda, Kumiko kayıplara karıştı. İşte bunun için buraya yalnız geldim. Kim olduğunuzu bilmiyorum, ama anahtar sizde. Öyle değil mi?

— Girit Kano mu? dedi kadın kuşkuyla. Onun adını hiç duymamıştım. O da burada mı?

— Nerede olduğunu bilmiyorum. Ama birçok kez rastladım ona.

Her soluk alışımda, olağanüstü bir çiçek kokusu ciğerlerime doluyordu. Hava yoğun ve ağırdı. Bu

odanın bir yerinde, çiçek dolu bir vazo vardı herhalde. Karanlıkta bir yerde, çiçekler koku saçıyor olmalıydı. Yoğun bir kokuyla dolu bu karanlıkta, kendi bedenimi gözden yitirmeye başlıyordum. Küçücük bir böceğe dönüşmüşüm gibi hissediyordum. Bir böcek olmuştum ve dev bir çiçeğin taçyapraklarının ortasına girmeye hazırlanıyordum. Yapışkan bal, çiçektozu ve yumuşacık tüyler beni orada bekliyordu. Benim girmeme, benim varlığıma ihtiyaçları vardı.

— Dinleyin, dedim, ilk bilmek istediğim şey, sizin kim olduğunuz. Sizi tanıdığımı ısrarla söylüyorsunuz. Ama ne denli düşündüysem de, anımsayamadım bir türlü. Kimsiniz siz?

— Kim miyim ben? diye papağan gibi, ama hiç de alaycı olmayan bir sesle yineledi kadın. Bir bardak içki içmek isterdim. İki tane *on the rocks*[6] viski hazırlayabilir misin? Sen de içersin bir tane, değil mi?

Salona döndüm, viski şişesini açtım, bardaklara buz koyup iki *on the rocks* hazırladım. Bu iş, karanlık yüzünden oldukça uzun sürdü. Sonra iki bardağı yatak odasına getirdim. Kadın bir tanesini komodinin üstüne koymamı söyledi.

— Ve sen de, diye ekledi, yatağın ayak ucunda bir sandalyeye otursun.

Söylediğini yerine getirdim: komodinin üstüne bardaklardan birini koyduktan sonra gidip, az ötede bir sandalyeye elimde bardakla oturdum. Gözlerim herhalde karanlığa alışmış olmalı ki, bir gölgenin usulca kıpırdadığını gördüm. Anlaşılan kadın, yatakta doğrulmuştu. Buzların bardaktaki şangırtısından da viskisini içtiğini anladım. Ben de biraz viski içtim.

Uzun süre bir şey söylemedi. Sessizlik sürdükçe, çiçeklerin kokusu büsbütün baş döndürüyordu.

— Kim olduğumu gerçekten bilmek istiyor musun? diye sordu kadın birdenbire.

— Bunun için buradayım zaten, dedim, ama sesimde huzursuzluk seziliyordu.

— Buraya özellikle benim adımı öğrenmek için geldin, değil mi?

Cevap vermek yerine hafifçe öksürdüm. Ama öksürüğümde de garip bir tını vardı.

Kadın, bardağındaki buzları salladı.

— İsmimi bilmek istiyorsun, dedi. Ama ne yazık ki, sana söyleyemeyeceğim. Ben seni çok iyi tanıyorum. Sen beni çok iyi tanıyorsun. Ama ben, kendimi tanımıyorum.

— Ne demek istediğinizi anlamıyorum, dedim karanlıkta. Bulmacalardan bıktım artık. Somut bir şey gerekiyor bana. Elle tutulabilir. Ele gelecek olgular. Kapıyı zorlamak için levye niyetine kullanabileceğim bir şey. İşte istediğim bu.

Kadın, yüreğinin ta derinlerinden, iç geçirir gibi oldu.

— Toru Okada, ismimi senin bulmanı istiyorum. Ama hayır, zahmetine değmez. *Zaten onu çok iyi biliyorsun.* Hatırlaman yeterli. Sen adımı bulur bulmaz, buradan çıkabileceğim. Ve bu durumda, öyle

sanıyorum ki, Kumiko Okada'yı bulmana yardımcı bile olabilirim. Karına yeniden kavuşmak istiyorsan, adımı anımsamaya çalış, zorla kendini. İşte sana, istediğin *levye.* Böyle, yönünü şaşırmış bir halde kalamazsın, zamanın yok. Kumiko'yu bulmadan geçirdiğin her gün, seni ondan biraz daha uzaklaştırıyor.

Viskimi yere bıraktım.

— İyi ama, neredeyiz biz? diye sordum. Ne zamandır buradasınız? Burada ne yapıyorsunuz?

— Artık gitmelisin, dedi kadın, ansızın kendine gelmiş gibi. O *adam,* seni burada bulursa, başın derde girebilir. O senin sandığından çok daha tehlikeli. Seni durup dururken öldürebilir de. Bunda şaşılacak bir şey olmaz, pekâlâ yapabilecek tıynette biri.

— İyi ama, kim bu *adam?*

Kadın cevap vermedi. Başka ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Yanımı, yönümü tümüyle şaşırmıştım. Odada çıt yoktu, sessizlik derin ve boğucuydu. Başım ateşler içindeydi. Kuşkusuz çiçektozu yüzünden. Havaya karışan mikroskobik tanecikler beynime giriyor ve sinir sistemimi altüst ediyordu.

— Dinle, Toru Okada, dedi kadın, birden bambaşka bir sesle.

Sesinin niteliği bir saniye içinde şu veya bu nedenle değişebiliyordu. Şimdi de, odanın yoğun ve nemli havasıyla bir olmuştu.

— Benimle yine sevişmek ister miydin?.. Tüm bedenimi yalamak? Dinle, bana her istediğini yapabilirsin. Ve ben de senin her istediğini yaparım. Karın Kumiko Okada'nın bile sana asla yapamayacağı şeyleri. Benimle, unutulmaz bir sevişmenin tadına varabilirsin. Eğer sen...

Birdenbire, kapıya bir darbe indi. Bu, doğrudan doğruya; sert bir şeye çakılan bir çivinin yanılgıya yer bırakmayacak sesiydi, karanlıkta uğursuz bir ses.

Göremediğim kadın, kolumdan yakaladı beni.

— Buradan, diye mırıldandı, çabuk!

Şimdi sesi, aklını başına toplamış birininkiydi. Kapıya tekrar vuruldu. İki kez, tıpatıp aynı güçle. Birden aklıma, kapıyı kilitlemediğim geldi!

— Hadi, çabuk! dedi kadın. Buradan gitmelisin ve bunun da tek bir yolu var.

Karanlıkta ilerliyor, kadının beni sürüklemesine izin veriyordum. Kapı kolunun ağır ağır döndüğünü duydum. Bu ses, sırtımı ürpertti. Koridorun aydınlığı odanın karanlığını deldiği anda, biz de duvardan içeri kaydık. Duvar, tıpkı koskocaman, pelte gibi soğuk bir kitleydi. Ağzıma girmesin diye dudaklarımı sımsıkı kapatmak zorunda kaldım. *Dosdoğru duvarın içinden geçiyordum.* İşte bir yerden ötekine gitmek için yaptığım buydu! Sadece bu kadar da değil üstelik, bu bana dünyanın en doğal işiymiş gibi geliyordu.

Kadının dilinin ağzıma girdiğini hissettim. Sıcak ve yumuşaktı. Beni yalıyor, dilime dolanıyordu. Çiçeklerin taçyapraklarının baş döndürücü kokusu, gelip ciğerlerimin cidarlarını okşadı. Kasıklarımdan belli belirsiz bir boşalma isteği yükseliyordu. Ama gözlerimi sımsıkı kapalı tutarak bu isteğe gem vurmayı başardım. Bir saniye sonra, sağ yanağımda aşırı bir sıcaklık duydum. Garip bir histi bu. Canım yanmıyordu, sadece *orada* sıcaklık hissediyordum. Dışarıdan mı geliyor, yoksa içimden mi fışkırıyor, onu bile bilmiyordum. Ama çok geçmeden hepsi silindi: kadının dili de, çiçeklerin kokusu da, boşalma isteği de, yanağımdaki sıcaklık da. Ve duvarın içinden geçtim. Gözlerimi açtığımda, duvarın bu yanındaydım... Derin bir kuyunun dibinde.

9

Kuyu ve yıldızlar
İp merdiven nasıl kayıplara karıştı?

Saat sabahın beşinde gökyüzü aydınlanmasına rağmen ben hâlâ başımın üstünde yıldızları görüyordum. Teğmen Mamiya doğru söylemişti: kuyunun dibinden, yıldızlar gündüz bile seçiliyordu. Yıldızlar, gökyüzünün, belirgin bir yarımay biçiminde kesilmiş bu bölgesinde, az bulunur maden cevherleri gibi öbek öbek, zayıf bir ışıkla parlıyordu.

On, on bir yaşlarındayken arkadaşlarla bir tepede kamp kurduğumuz sırada, gökyüzünü boydan boya kaplayacak kadar çok sayıda yıldız görmüştüm. O kadar ki, gök, yıldızların ağırlığı altında kırılıp yıkılacak gibi gelmişti bana. Böyle görkemli bir gökyüzünü ömrümde bir daha hiç görmedim. Arkadaşlarım çoktan uyumuştu, ama ben, usulca çadırdan dışarı süzülmüş ve uzun süre, sırtüstü yatıp gözlerimi gök kubbeye dikmiştim. Ara sıra kayan bir yıldız, ardında parlak bir çizgi bırakıyordu. Ama baktıkça içimi bir korku kaplıyordu. Fazlasıyla gökada vardı, gece göğü fazla geniş, fazla koyuydu. Bu heybetli, ezici yabancı nesne, beni kuşatıyor, neredeyse başımı döndürüyordu. O güne değin ayağımın altındaki toprağı hep sağlam ve sonsuza dek yaşayacak bir öğe olarak kabul etmiştim. Gerçekte, kendime bu konuda hiç soru sormamıştım. Doğrusu, Dünya, evrenin bir köşesinde yüzen bir toprak parçasından başka bir şey değildi. Sonsuzlukta kaybolmuş geçici bir dayanak noktasından başka hiçbir şey. Bu kaya parçası ve onunla birlikte biz, ansızın, hatta yarın bile, en ufak bir enerji değişiminde, en ufak bir yıldırımla sürüklenip gidebilirdik. Soluk kesecek kadar güzel, yıldızlı gökyüzünün altında genç yaşımın ve varlığımın dayanıksızlığı karşısında bir tür baş dönmesine kapılmıştım.

Şafak sökerken bir kuyunun dibinden yıldızları seyretmek, aynı gökyüzüne bir tepeden bakmaktan çok farklıydı. Sanki ruhum, bedenim ve varlığım şu daracık deliğin ötesindeki bu yıldızlara sağlam bağlarla bağlanmış, onlarla birleşmişti. Onlarla derin bir içlidışlılık duygusu yer etti içimde. Bu yıldızlar herhalde kapkara bir kuyunun dibinden, sadece benim tarafımdan görülebiliyordu. Onları malım sayıyordum; buna karşılık onlar da bana enerji ve sıcaklık sunuyorlardı.

Vakit geçtikçe ve parlak yaz sabahı güneşi giderek gökyüzündeki egemenliğini kurdukça, bu yıldızlar teker teker, görüş alanımdan silindiler. Usul usul. Onların yok oluş sürecini dikkatle izliyordum. Güneş hepsini silememişti. En parlaklarından birkaçı hâlâ yerindeydi. Güneşin gökte ulaştığı yüksekliğin önemi yoktu, orada kalmışlar, yok olmamak için sabırla direniyorlardı. Bu beni çok sevindirdi çünkü ara sıra geçen bir bulutu saymazsak, yıldızlar aşağıdan görebildiğim her şeydi.

Uyurken terlemiştim ve terim yavaş yavaş soğumuştu. Ürperdim. Bu da aklıma, o kapkaranlık otel odasını ve içerdeki kadını getirdi. Ağzından çıkan her söz, kapıya indirilen darbeler, hâlâ kulaklarımda çınlıyordu. Çiçeklerin o garip, sarhoş edici kokusu burnumdan gitmemişti. Ve Noboru Vataya hâlâ televizyon ekranının öte yanından konuşuyordu. Geçen zamana karşın, bu izlenimlerin anısı silinmiyordu. *Bu, bir rüya değildi,* diyordu bana belleğim.

Adamakıllı uyanık olduğum halde, sağ yanağım hâlâ çok sıcaktı. Bu sıcaklığa şimdi bir de

iğnelenme duygusu eklenmişti. Tenim zımpara kâğıdıyla ovulmuştu sanki. Çıkmakta olan sakalımı elimle bastırdım, ama ne sıcaklık duygusu ne acı azaldı. Kapkara bir kuyunun dibinde, ayna olmadan yanağımı inceleme olanağım yoktu.

Kuyunun duvarına dokunmak için kolumu uzattım. Önce parmak uçlarımı yüzeyinde gezdirdim, sonra avucumla uzun süre yokladım. Sıradan bir beton duvardan ibaretti. Yumruğumla vurdum. Sertti, pürüzsüzdü, hafif nemliydi. Duvarın içinden geçerken edindiğim o garip, peltemsi kitleden, yapış yapış şeyden geçiyormuşum hissini hâlâ anımsıyordum. Biraz içmek için el yordamıyla sırt çantamdakı matarayı aradım. Gün boyu hemen hemen hiçbir şey girmemişti mideme. Bu düşünceyle birden midem korkunç kasıldı. Ama açlık duygusu, birkaç dakika içinde bir tür sersemlemeyle yutulmuşçasına silindi. Sakallarımın ne kadar uzadığını anlayabilmek için elimi tekrar yüzüme bastırdım. Çenemde sakallar çıkıyordu. Kuşkusuz tam bir gün geçmişti. Ama herhalde kimse yokluğumun farkına varmamıştı. Kimse oralı değildi. Ölüp gitsem, dünya en ufak bir vicdan azabı çekmeden, dönmesini sürdürecekti. Kesinlikle işler fazlasıyla karmaşıktı. Gene de, en azından kuşku duymadığım bir şey vardı: "kimsenin bana ihtiyacı yoktu."

Yıldızlara bakmak için başımı kaldırdım. Onları görmek yürek atışlarımı yavaş yavaş yatıştırdı. Birden zihnimde bir şimşek çaktı: ip merdiven! Duvarda aradım onu. Boşuna. Ellerim hiçbir şey yakalayamadı. Büyük bir dikkatle, duvarın geniş bir kısmını yokladım. İp merdivenden iz bile yoktu. Doğruldum, el fenerimin ışık demetiyle önce yeri, sonra başımın üstünde, olabildiğince yüksekleri taradım. Merdiven kayıplara karışmıştı. Buz gibi bir ter, canlı bir yaratıkmış gibi, ağır ağır kaburgalarımdan aşağı indi. Fener elimden düştü ve sarsıntıdan söndü. Bu bir işaretti. Bilincim patladı ve çevremi saran karanlığın yuttuğu bir kum taneciği kadar kaldı. Bedenim, elektrik akımı kesilmişçesine çalışmasını durdurdu. Mutlak bir hiçlik örttü her yanımı.

Bu durum sadece birkaç saniye sürdü, sonra toparlandım. Bedensel işlevlerim yavaş yavaş çalışmaya başladı. Ayağımın dibine düşen el fenerini aldım, birkaç kez hafifçe vurdum. Yandı. Kafamın içindekileri düzene sokmak için sakin olmam gerekiyordu. Panik ya da korkuyla hiçbir şey çözümlenemezdi. İp merdiveni en son ne zaman yokladığımda yerinde bulmuştum? Son defa, geceyarısından az sonra, uykuya dalmadan hemen önceydi. Ancak onun varlığından emin olduktan sonra uyumuştum. Demek ki merdiven, ben uyurken yok olmuştu.

El fenerini söndürüp sırtımı duvara dayadım. Gözlerimi kapadım. İlk hissettiğim şey, açlık oldu. Dalga, çok uzaklardan gelip üzerime çullandı, sessizce bedenimi yaladı, yavaşça uzaklaştı. O gidince, bedenim içi saman doldurulmuş bir hayvan kadar boş ve oyuk kaldı. Ama ilk panik halim geçtikten sonra, ne korku duydum ne de umuda kapıldım. Belki garip gelebilir ama, şimdi tüm hissettiğim, yazgıya boyun eğmişlikten ibaretti.

Sapporo'dan döndüğümde, Kumiko'yu avutmak için kollarıma aldım. Ne durumda olduğunu artık kendisi de bilmiyordu. Gece gözünü kırpmamıştı. İşyerinden bir gün izin almıştı.

— Gece hiç uyumadım, dedi. Klinikte yer açılmıştı, o zaman ben de karar verip tek başıma gittim, dedikten, sonra biraz gözyaşı döktü.

— Bitti artık, dedim. İkimiz de çok tartıştık bu konuyu, işte sonucu bu oldu. Bundan böyle, düşünmenin ne yararı var? Bana başka şey anlatmak istiyorsan, hemen anlatmalısın. Sonra da hepsini unuturuz. Bana söyleyecek bir şeyin vardı, değil mi, telefonda öyle demiştin ya?

Kumiko başını hayır anlamında salladı.

— Tamam, aldırma sen. Haklısın, unutalım bu olayı.

Bir süre, çocuk aldırmasını hatırlatacak her şeyden kaçındık. Kolay değildi. Zaman zaman, konuşurken birden sustuğumuz oluyordu. Tatil günleri sık sık sinemaya gidiyorduk. Karanlıkta, kendimizi filme veriyor veya perdede olan bitenlerle ilişkisi olmayan şeyler düşünüyor ya da hiçbir şey düşünmeden, sadece zihnimizi dinlendiriyorduk. Zaman zaman, yanımda oturan Kumiko'nun aklının başka yerde olduğunu biliyordum. Bunu hissediyordum.

Sinemadan sonra, gidip bir bira içiyor ya da bir şeyler yiyorduk. Ama kimi zaman ne konuşacağımızı bilemiyorduk. Bu böyle, altı hafta sürdü, altı uzun hafta ve bu sürenin sonunda Kumiko bir öneride bulundu:

— Yarın küçük bir tatile çıksak, ne dersin, sadece ikimiz? Bugün perşembe, pazara kadar vaktimiz var. Böyle şeyler ara sıra gerekiyor.

— Gerekli olduğunu ben de biliyorum, ama acaba benim hukuk bürosunda "parasız tatil" denen o harika şeyi biliyorlar mı, onu merak ediyorum, dedim gülümseyerek.

— Hastayım de o halde. Gribe yakalandığını filan söyle. Ben de öyle yapacağım.

Karuizava trenine bindik. Dilediğimiz gibi gezebilmemiz için Kumiko, dağlarda sakin bir yer istemişti. Nisan henüz buraların ucuz mevsimiydi, otel boştu, mağazaların çoğu da kapalıydı, ama bizim aradığımız tam da buydu. Sabahtan akşama dek, gün boyu dolaşmaktan başka hiçbir şey yapmıyorduk.

Kumiko'ya, duygularını boşaltabilmesi için tam bir buçuk gün gerekti. Otel odasında otururken, gözyaşlarını tutamadı ve iki saat ağladı. Tüm bu sürede tek kelime etmeden onu sadece kollarımda tuttum. Bölük pörçük, bir şeyler anlatmaya başladı bana. Çocuk aldırma konusunda. O andaki duygularını anlattı. O yoğun, bir şey yitirmişlik hissini. Ben Hokkaido'dayken duyduğu yalnızlığı. Öte yandan, ameliyata ancak bu yalnızlık sayesinde göğüs gerebildiğini de açıkladı.

— Kararımdan pişmanlık duymuyorum, diye vurgulayarak noktaladı anlattıklarını. Başka çözüm yolu yoktu. Bu benim açımdan kesin. En zoru, tam olarak neler hissettiğimi sana anlatabilecek doğru sözcükleri bir türlü bulamayışım.

Kumiko saçlarını kaldırdı, minicik kulağı ortaya çıktı, sonra hafifçe başını salladı.

— Senden saklamıyorum. Bir gün sana anlatmayı istiyorum. Bunu yalnızca sana anlatabilirim. Ama şimdi yapamam. Henüz yüksek sesle dile getiremem.

— Geçmişten gelen bir şey mi bu?

— Hayır, öyle değil.

— İstediğin kadar bekle, kendini hazır hissedinceye kadar. Henüz çok zamanımız var, ben hep yanında olacağım. Hiçbir şeyin acelesi yok. Sadece şunu unutmamanı isterim: sana ait olan her şeyi – sana ait olduğuna göre– benimmiş gibi kabullenirim. Bu konuda hiç kaygın olmasın.

— Teşekkür ederim, dedi Kumiko. Karın olduğum için mutluyum.

Ama önümüzde sandığım kadar zaman yokmuş meğer. Acaba Kumiko'nun *yüksek sesle dile getiremeyeceği sır* neydi? Son günlerde ortadan yok oluşuyla bağlantısı var mıydı? Belki de o zaman bu sırrı ağzından almayı deneseydim, onu kaybetmezdim. Ama sorunu kafamda evirip çevirdikten sonra, şu sonuca vardım ki, onu hiçbir zaman konuşmaya zorlayamazdım. Henüz sözcüklere dökemiyordu. O şey her neyse, o günlerde ondan sözünü etmek bile gücünü aşıyordu.

— Zemberekkuşu! diye seslendi May Kasahara.

Yarı uykuluydum, sesi rüyamda duyduğumu sandım. Ama rüya değildi. Başımı kaldırınca, uzakta, küçücük, May Kasahara'nın yüzünü gördüm.

— Aşağıda mısın, Zemberekkuşu? Orada olduğunu biliyorum! Hadi cevap ver bana!

— Buradayım, dedim.

— Şükürler olsun! Ne işin var orada?

— Düşünüyorum.

— Anlayamadım. Düşünmek için neden bir kuyunun dibine inme ihtiyacı duydun? Çok zaman almış olmalı, çok da zor, değil mi?

— Hayır, gerçekten de insanın zihnini toplamasına yardımcı oluyor. Karanlık, sakin, serin.

— Sık sık yapar mısın bunu?

— Hayır. Ömrümde ilk kez iniyorum bir kuyunun dibine.

— İşe yarıyor mu bari? Aşağıda olmak, düşünmene yardım ediyor mu?

— Henüz bilmiyorum. Deniyorum, şimdilik.

Hafifçe öksürdü. Ses bana kadar yankılandı.

— Her neyse, Zemberekkuşu, merdivenin yok olduğunu görmüşsündür, değil mi?

— Evet, birkaç dakika önce.

— Onu benim aldığımı anladın mı?

— Hayır.

— Ama kim yapabilirdi ki sence bunu?

— Bilmiyorum, dedim içtenlikle. Nasıl diyeyim... onu birinin kaldırmış olabileceği aklıma bile gelmemişti. Açıkçası, sadece kaybolduğunu sanmıştım, o kadar.

May Kasahara bir an sustu. "Sadece kaybolduğunu," diye yineledi, sesinde hafif bir güvensizlikle. Bir şey gizlediğimden kuşkulanıyor gibiydi.

— Kayboldu demek. Hımmm. Ne demek "kayboldu"? Ortadan kendiliğinden kaybolabilir miydi?

— Belki de evet.

— Bak hele, Zemberekkuşu. Bunu sana şimdi söylemek belki garip gelecek, ama sen de kendine özgü birisin. Ama bu derecesi az bulunur. Biliyor muydun?

— Özellikle değişik biriymişim gibi gelmiyor bana.

— O halde neden merdivenlerin öylesine yok olabileceğine inanıyorsun?

İki elimle yüzümü ovuşturdum. Ve tüm dikkatimi May Kasahara'yla konuştuklarımızda toplamaya çalıştım.

— Onu çeken sendin, ha?

— Evet, elbette! Kafanı çalıştırsaydın, bu kadar basit bir şeyi anlardın. Ben yaptım bunu. Gece usulca çektim.

— Neden?

— Neden olmasın? Dün kaç kez evine gittim biliyor musun? Yine benimle çalışmanı önerecektim sana. Yoktun. Mutfaktaki notunu buldum. O zaman seni bekledim, çok uzun süre. Sen gelmeyince, boş eve dönmüş olabileceğini düşündüm. Kuyunun kapağını aralık buldum, içine sarkıtılmış ip merdivenle. O anda orada, dipte olacağın hiç ama hiç aklıma gelmedi. İşçinin birinin merdiveni unuttuğunu düşündüm. Çünkü, herkes bu görüştedir; dünyada çok az insan düşünmek için kuyunun dibinde oturmak zahmetine katlanılacağını düşünür!

— Bu noktada, haklısın, diye onayladım.

— Her neyse, gece gizlice çıkıp evine gittim, ama hâlâ gelmemiştin. O zaman çaktım durumu. Belki de kuyunun dibindeydin. Orada ne yapabileceğin konusunda hiçbir fikrim yoktu ama, neyse, biraz çatlak olduğuna göre. Ve ben de gelip merdiveni çektim. Feleğini şaşırmış olmalısın değil mi?

— Biraz, evet.

— Yiyecek içecek getirmiş miydin yanında?

— Birazcık su. Yiyecek getirmedim. Ama limonlu pastillerim var.

— Ne kadar zamandır oradasın?

— Dün sabahtan beri.

— Acıkmış olmalısın.

— Ah evet...

— Peki çişini filan nasıl yapıyorsun?

O söyleyince oraya indiğimden beri çiş yapmadığım aklıma geldi.

— Pek yapmadım, dedim. Bir şey içmediğim için, gerçekten sorun olmuyor.

— Eh, Zemberekkuşu, biliyorsun değil mi, istesem orada, aşağıda ölürsün? Orada olduğunu bir tek ben biliyorum, ip merdiveni de ben sakladım. Düşünebiliyor musun? Ben buradan çekip gidersem, sonunda seni ölüm bekliyor demektir. İstediğin kadar bağırabilirsin, seni kimse işitmez, kimse kuyunun dibinde olabileceğini aklına getiremez. Hatta bahse girerim ki, yokluğunu bile kimse fark etmez. Hiçbir yerde çalışmıyorsun, karın gitmiş. Neyse, belki bir gün biri senin artık evde olmadığını anlar da polise haber verir, ama o zamana dek ölmüş olursun ve cesedini de hiçbir zaman, kimse bulamaz.

— Kuşkusuz, doğru söylüyorsun. Sen istersen, ben burada ölebilirim.

— Bunu bilmek seni nasıl etkiliyor?

— Korkuyorum.

— Hiç de öyle görünmüyorsun.

Gene yanaklarımı ovuşturdum. Gerçekten de benim ellerim ve benim yanaklarımdı. Karanlıkta pek bir şey göremiyordum, ama bedenimin hep var olduğunu anlıyordum.

— Çünkü henüz bana gerçekten neler olduğunu bilemiyorum.

— Ama ben, biliyorum, dedi, gerçeğin bilincindeyim. Birisini öldürmek, kesinlikle, sanıldığından daha kolay.

— Bu, yöntemine göre değişir kuşkusuz.

— Öyle kolay olur ki! Seni orada bırakmam yeter. Hiçbir şey gerekmez. Düşünsene biraz,

Zemberekkuşu, karanlıkta nasıl da acı çekersin, yavaş yavaş can çekişirken. Öyle kolay kolay ölmezsin.

— Kesinlikle haklısın, dedim.

— Pek de inanmıyorsun buna, ha, Zemberekkuşu. Bu kadar acımasız bir şey yapamayacağımı düşünüyorsun?

– Bilemiyorum aslında, dedim. Yapabileceğine ya da yapamayacağına inandığımdan değil. Her şey olabilir. Mümkündür. İşte böyle düşünüyorum.

— Olabilirlikten söz etmiyorum ben, dedi buz gibi bir sesle. Dinle, aklıma şimdi bir şey geldi. Mademki oraya düşünmek için indin, ben de zihnini daha iyi toparlamana yardım edeceğim.

— Nasıl? diye soracak oldum.

— İşte böyle, diyerek kuyunun kapağını büsbütün kapattı. Zifiri karanlıkta kaldım.

10

May Kasahara'nın ölüm ve insanın evrimi konusunda düşünceleri "Başka yerde" yaratılmış olan

Zifiri karanlıkta çömelmiştim. Tüm görebildiğim, sadece bir *hiçlikti*. Şimdi parçası olduğum bir *hiçlik*. Gözlerimi kapatınca, yüreğimin vuruşlarını, bedenimde dolaşan kanın akışını, akciğerlerimin körük sesini, açlıktan inleyen midemin gurultusunu duyuyordum. Karanlığın dibinde, her devinim, her titreşim, aşırı büyüyor, genişliyordu. Bedenim buydu işte. Ama karanlıkta, onu fazla çiğ, fazla maddesel buluyordum. Sonra bilincim yavaş yavaş bu elle tutulur bedenden ayrılmaya başladı.

Zemberekkuşu olmuştum, yaz göğünde uçtum, koskocaman bir ağacın dalına kondum ve dünyanın saatini kurdum. Mademki zemberekkuşu yoktu artık, onun rolünü elbette birinin üstlenmesi gerekiyordu. Biri saati kurmak zorundaydı. Yoksa yay, gevşedikçe gevşer ve çok nazik işleyen bu sistem, sonunda tümüyle dururdu. Ama anlaşılan, benden başka kimse zemberekkuşunun kayıplara karıştığını fark etmemişti.

Onun ötüşünü taklit edebilir miyim, diye hafifçe öksürüp gırtlağımı temizledim. Boşuna. Ancak iki ruhsuz nesne birbirine sürtünmüş gibi çirkin ve anlamsız bir ses çıkartabildim. Kuşkusuz, ancak gerçek zemberekkuşu bu iş için uygun sesi çıkarabilme yeteneğine sahipti. Sadece o, dünyanın saatini doğru dürüst kurabilirdi.

Dünyanın saatini kuramayan, sesi çıkmaz zemberekkuşu olarak, gene de yaz göğünde uçmaya karar verdim. Uçmak, gerçekte pek zor değildi. Bir kez yukarı çıkınca, arzu edilen yüksekliğe ve yöne doğru kanat çırpmak yeterliydi. Bedenim, benden habersiz uçma tekniğini özümsemişti; şimdi hiç zorlanmadan, özgürce havada yüzüyordum. Dönüştüğüm zemberekkuşunun gözüyle seyrediyordum dünyayı. Havada süzülmekten yorulunca, bir dala konuyor, yeşil yaprakların arasından yolları ve damları seyrediyordum. Yeryüzünde insanların dolaşmasına, yaşamını sürdürmesine bakıyordum. Ne yazık ki kendi bedenimi göremiyordum. Zemberekkuşunu hiç görmediğim için, neye benzediğini de bilmiyordum. Uzun zaman zemberekkuşu olarak kaldım. Ne var ki bu, beni hiçbir yere götürmüyordu. Böyle havada uçmak eğlenceliydi ama gene de sonsuza dek bunu sürdüremezdim. Şu karanlık kuyunun dibinde yapmam gereken şeyler vardı. Bu yüzden, zemberekkuşu olmayı bırakıp yeniden kendim oldum.

May Kasahara, saat üçü biraz geçe beni ikinci kez ziyarete geldi. Öğleden sonrasının üçünü. Kapağı araladığında başımdan aşağı bir ışık yağmuru döküldü. Gerçekten de bir yaz güneşinin kör edici aydınlığıydı bu. Artık karanlığa alışmış olan gözlerimi bozmamak için, başımı eğip bir an kapalı tuttum. Yukarıdaki ışığı sadece düşünmekle bile gözbebeklerimin gözyaşından da ince bir zarın altında, kamaştığını hissediyordum.

— Eee, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara. Hâlâ yaşıyor musun? Yaşıyorsan cevap ver bana.

— Yaşıyorum.

— Acıkmış olmalısın?

— Sanırım evet.

— Hâlâ *sanıyorsun* demek. O halde, açlıktan ölmen epey uzun sürecek. İnsanların suyu oldukça, onları açlıktan öldürmek pek kolay değil.

— Kesinlikle haklısın, dedim.

Kuyunun içinde yankılanan sesim çok da kararlı gelmiyordu. Yankı, en ufak bir duraksamayı çoğaltıyordu.

— Bu sabah gidip araştırma yaptım, dedi. Açlık, susuzluk, işte bu gibi şeyler üzerine bir sürü kitap okudum. Sen, biliyor muydun, Zemberekkuşu, bir adamın tam yirmi bir gün, sadece su içerek yaşadığını? Rus İhtilali sırasında olmuş bu olay.

— Ya, öyle mi?

— Kesinlikle çok acı çekmiştir.

— Kesinlikle.

— Hayatta kalmış, evet ama dişleri de, saçları da tamamen dökülmüş. Canını kurtarmakla iyi yapmışlar, ama sonrası onun açısından çok korkunç olmuştur herhalde.

— Gerçekten öyle.

— Gerçi, dişsiz ve saçsız da olsa insan yine de normal yaşamını bir takma saç ve bir takma dişle sürdürebilir.

— Evet, sonra da, Rus İhtilali dönemine oranla, takma saç ve takma diş yapım teknikleri de, geniş adımlar atmış, büyük ilerlemeler kaydetmiş olmalı. Bu da belki durumu biraz daha kolaylaştırır.

— Söylesene, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara, hafifçe öksürerek.

— Neyi?

— İnsanlar eğer sonsuza dek yaşasalardı, hiç ölmeselerdi, hep bu dünyada sağlıklı ve yaşlanmadan kalabilselerdi, sence gene de, düşünmek için kafa patlatırlar mıydı, şimdi bizim yaptığımız gibi? Biz, görüyorsun ya, her şey üzerinde düşünüyoruz az çok: felsefeydi, ruhbilimdi, mantıktı. Dindi, edebiyattı. Ölüm olmasaydı eğer, acaba bu düşünceler, bu karmaşık kavramlar bu dünyada var olurlar mıydı? Merak ediyorum...

May Kasahara, bir süre sessizce düşünmek için birden sustu. "Merak ediyorum" sözleri, koparılmış bir düşünce parçası gibi, kuyunun karanlığında asılı kaldı. Belki de konuşmayı sürdürmek

istemiyordu artık, hevesi geçmişti. Ya da sonrasını düşünmek için zamana ihtiyacı vardı. Ben yine de başım önümde, sessizce sözlerinin devamını beklemekle yetindim. Aklıma, May Kasahara beni hemen öldürmek isterse, bunun çok kolay olacağı geldi. Kuyuya kocaman bir taş atması yeterliydi. Bunu birkaç kez yaparsa, elbette en azından bir tanesi başıma isabet ederdi.

— Merak ediyorum... ama görüyorsun, bence insanlar yaşamın anlamı üzerine ciddi ciddi düşünmek zorundalar, bir gün öleceklerini bildikleri için hem de. Sen de öyle düşünmüyor musun? İnsan sonsuza dek yaşayabilecek olsa, yaşamda kalmak konusunu kim ciddi ciddi düşünürdü ki? Bunun ne anlamı olurdu ki? Hatta ciddi ciddi düşünme ihtiyacı duyulsa bile, sonunda insan kendine, "İyi ya, daha önümde çok zaman var. Bunu da sonra düşünürüm?" demez mi? Aslında beklenemez. Hemen o saniye düşünmek zorundayız. Ben yarın öğleden sonra bir kamyonun altında ezilebilirim. Ve sen, Zemberekkuşu, üç gün sonra, bir sabah kuyunun dibinde açlıktan ölebilirsin. Doğru değil mi? Neler olacağını kimse bilemez. Demek oluyor ki, ileri gitmek, evrim geçirmek için insanın mutlaka ölüme ihtiyacı var. Ben böyle düşünüyorum. Ölümün varlığı ne denli diri olursa, biz de o denli yoğunlukla kafa patlatıyoruz bir şeyler konusunda.

May Kasahara bir an sustu.

— Söylesene, Zemberekkuşu?

— Neyi?

— Aşağıda, o zifiri karanlıkta, ölümün hiç aklına geldi mi? Örneğin, orada nasıl öleceğin?

Bu soruyu bir an düşündüm.

— Hayır, böyle bir şey gelmedi aklıma.

— Neden? diye bağırdı May Kasahara, şaşırmış bir sesle ve sanki gözlerinin önünde biçimsiz bir hayvana bağırıyormuşçasına. Neden düşünmedin? Resmen ölümle karşı karşıyasın, burada ve şimdi. Dalga geçmiyorum, ciddiyim. Az önce konuştuk ya. Ölmen ya da yaşaman sadece bana bağlı.

— Bir taş atabilirdin.

— Taş mı? Neler saçmalıyorsun sen?

— Büyük bir taş bulup üstüme atman yeterli.

— Ah, elbet, bu da iyi çare, dedikten sonra May Kasahara bu düşünce çok hoşuna gitmiş gibi sözlerine devam etti: Bu bir yana, açlıktan öleceksin, Zemberekkuşu. Gittikçe daha kötü olacaksın. Susuz kalacaksın. O halde nasıl olur da ölümünü düşünmezsin? Gerçekten de çok garip, başka söz bulamıyorum.

— Biraz garip, gerçekten, dediysem de tüm bu süre içinde, başka şey düşünüyordum aslında. Tam anlamıyla acıktığım zaman, kuşkusuz ölümü düşüneceğim. Ama önümde can çekişmek için daha üç hafta var, değil mi?

— Eğer su bulursan! diye vurguladı. O Rus, su içebiliyormuş. Büyük bir malikâne sahibi ya da öyle bir şeymiş, ihtilalciler onu, artık işletilmeyen bir maden kuyusuna atmışlar, ama duvarlardan sızan suyu yalamış ve bu hayatını kurtarmış. Senin gibi, zifiri karanlıktaymış o da. Ama senin artık pek suyun kalmadı, değil mi?

— Çok, çok azıcık kaldı, dedim açıkça.

— O halde çok dikkkatli kullansan iyi edersin, dedi. Damla damla iç suyunu. Ve bol bol düşün. Ölümü, kendi ölümünü. Önünde daha bolca zaman var.

— Neden illa ölümü düşünmemi istediğini anlamıyorum, sana bir yararı dokunacak mı?

— Yok canım! dedi, gerçekten şaşırmıştı. Bana hiç yararı olmaz ki. Neden senin kendi ölümünü düşünmenin bana yararı olacağını sanıyorsun!? Hayat senin hayatın. Benimle hiç ilişkisi yok. Ben sadece ilgilendim.

— Merak mı? diye sordum.

— Eh, evet. Merak. İnsanların ölüm biçimi konusunda. Ölüm yaklaşırken neler hissedildiği konusunda. Merak işte.

May Kasahara sustu. Konuşma kesilince çevremdeki boşluğu derin bir sessizlik kapladı, sanki sabırsızlıkla beni kucaklamayı bekliyordu. Yukarı bakmak için başımı kaldırmak istiyordum. Ve May Kasahara aşağıdan görülebiliyor mu, anlamak için. Ama aydınlık, çok güçlüydü. Kuşkusuz gözlerimi yakardı.

— Sana bir şey söylemek istiyorum, diye söze başladım.

— Söyle bakalım.

— Karımın bir sevgilisi varmış. Sanırım ki bu gerçek. Hiçbir şeyin farkına varmamıştım, ama şu son aylar, birlikte yaşamayı sürdürürken, o bir başkasıyla yatıyormuş. Önceleri inanamamıştım, ama düşündükçe hiç kuşkum kalmıyor. Şimdi, aklıma bir sürü küçük ayrıntı geliyor. Giderek daha uygunsuz saatlerde dönüyordu eve, ben ona dokunur dokunmaz irkiliyor, yerinden sıçrıyordu. Ama ben bu işaretleri okumayı bilemedim. Ona güveniyordum. Beni aldatabileceğini hiç düşünmedim. Bu olasılık hiç aklımdan geçmedi.

— Ya, öyle mi!

— Bir gün evden çıktı ve bir daha hiç dönmedi. Daha o sabah birlikte kahvaltı etmiştik. Her zaman işine gittiği kılıkta evden ayrıldı, sadece el çantasıyla, bir de kuru temizlemeden aldığı gömlek ve eteğiyle. Bana veda etmeden, tek satır not bırakmadan. Her şeyini bıraktı, giysilerini ve geri kalanları. Kuşkusuz bir daha hiç bana dönmeyecek. Bunu iyice anlıyorum.

— Sence şimdi, ötekiyle midir?

— Bilmiyorum, dedim başımı sallayarak.

Bu hareketi yaparken, beni kuşatan hava, artık neredeyse sıvı olmaktan çıkacak kadar yoğunlaşmış bir suymuş gibi geldi.

— Ama kuşkusuz ikisi birliktedir.

— Demek şimdi yıkıldın, Zemberekkuşu ve bu yüzden kuyuya indin, öyle mi?

— Olan biteni anladığımda yıkıldım tabii. Ama o yüzden burada değilim. Gerçekten kaçmak için saklanmıyorum. Sana önce de söyledim ya, yalnız kalabileceğim ve düşünmek için kafamı toparlayabileceğim bir yer gerekiyordu bana. Kumiko'yla ilişkim ne zaman ve niçin yolundan çıktı? İşte anlamadığım şey bu. Ama bu elbette, şimdiye kadar her şey yolunda gitseydi, yine de burada olmayacaktım anlamına gelmez. Yirmi yaşını geçmiş, iki ayrı kişiliğe sahip bir erkek ile bir kadın, bir gün rastlantı sonucu karşılaşıyor ve birlikte yaşamaya başlıyorlar. Hiçbir yerde, hiç sorunu olmayan evli bir çift yoktur. Ama sanıyordum ki ben, temelde iyi anlaşıyorduk. Ve, çeşitli sorunlarla karşılaşsak bile, zamanla bunlar kendiliğinden çözümlenecekti. Herhalde önemli bir şey gözümden kaçmıştı. Temelde bir yanlış yapmış olmalıyım, gerçekten temelde. İşte bu konu üzerinde düşünmek istiyordum.

May Kasahara bir şey demedi. Yutkundum ve konuşmamı sürdürdüm.

— Dinle, sen anlayabilirsin: altı yıl önce evlendiğimiz zaman kendimize yeni bir dünya yaratmayı denedik. Boş bir arsaya yeni bir ev yapar gibi. Ne aradığımızı açık seçik biliyorduk. Ve gösterişli bir ev gerekmiyordu bize. Başımızı sokacak bir yerimiz olsun ve ikimiz birlikte olalım, bu bize yetiyordu. Fazlasını istemiyorduk ki. Her şey bize basit ve kolay görünüyordu. Senin hiç başına gelmedi mi böyle bir şey, tümüyle değişik bir yere gitmek ve yepyeni bir insan olmak isteği?

— Elbette ki evet, dedi. Her zaman bana da olur böyle.

— İşte bizim de evlendiğimizde yapmak istediğimiz buydu. Ben, o zamana kadar olan benden çıkmak istiyordum. Kumiko için de aynı şeydi. Yeni dünyamızda, her ikimiz de, gerçek yaradılışımıza daha uygun düşen yeni bir ben edinmek istiyorduk. Temelde neysek, onunla daha iyi bir uyum içinde yaşayabileceğimizi düşünüyorduk.

May Kasahara, hafifçe kıpırdandı. Anlattıklarımın arkasını bekliyor gibiydi. Ama şimdilik, benim söyleyecek başka sözüm kalmamıştı. Aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Kuyunun beton yapısı içinde yankılanan sesimi dinlemekten bıkıp usanmıştım.

— Ne demek istediğimi anlıyor musun? diye sordum.

— Elbette anlıyorum.

— Ne düşünüyorsun peki?

— Ama ben henüz sadece küçük bir kızım, evlilikten ne anlarım ki! Karının başka birisiyle olduğu ve seni terk ettiği zaman neler hissettiğini ben bilemem ki! Ama senin bana anlattıklarına bakılırsa, bana öyle geliyor ki sen daha başından, evlilik konusunda yanlış bir anlayışa sahipmişsin. Dinle, Zemberekkuşu, herhangi bir kimseden, bana sözünü ettiğin numaraları yapabilmesini nasıl

bekleyebilirsin ki; yani, "Hadi, şimdi yeni bir dünya kuruyorum" veya "Hadi, şimdi yeni bir ben kuruyorum," diyecek, her şey de isteği doğrultusunda gerçekleşecek. İşte benim düşündüğüm şu: kendi kendine, "Süper! Başardım, başka biri oldum işte" desen bile, eski ben'in hep oradadır, yüzeyin altında ve bir şey olur olmaz, hemen başını çıkaracak, "Selam, işte buradayım!" diyecektir. Galiba sen bunu anlamamışsın. Sen *başka bir yerde* yaratılmışsın. Hatta denebilir ki, senin kendini değiştirme niyetin bile *başka bir yerde* yaratılmış. Bunu ben bile biliyorum, Zemberekkuşu. Nasıl olur da senin gibi bir yetişkin anlamaz? O halde ortada gerçekten büyük bir sorun var demektir. İşte bunun için cezalandırılıyorsun şimdi. Bir sürü şey tarafından. Başından atmaya, kurtulmaya çalıştığın dünya tarafından ya da kurtulmak istediğin sen tarafından. Ne demek istediğimi anlıyor musun?

Bakışlarımı ayaklarımı kuşatan karanlığa dikip sustum. Ne yanıt vereceğimi bilemiyordum.

— Şimdi, Zemberekkuşu, dedi usulca, düşün bakalım... Düşün... Düşün...

Ve sonra kuyunun kapağı tekrar sımsıkı kapandı.

Çantamdan matarayı çıkardım ve salladım. Karanlıkta hafif bir şıpırtı duyuldu. Suyun belki bir çeyreği kalmıştı daha. Başımı duvara dayadım ve gözlerimi kapadım. May Kasahara kuşkusuz haklıydı. Ne de olsa, ben, başka bir yerde yaratılmış bir yaratıktan öte bir şey değilim. Her şey *başka yerden* geliyor ve yine *başka yere* gidiyor. Ben, ben denen yaratık için bir geçiş yolundan öte bir şey değilim.

"Bunu ben bile biliyorum, Zemberekkuşu. Nasıl olur senin gibi bir yetişkin anlamaz?"

11

Açlık sıkıntısı
Kumiko'nun uzun mektubu
Kâhin Kuş

Birkaç kez, uykuya dalmamla uyanmam neredeyse bir oldu diyebilirim. Bir uçak koltuğunda uyur gibi kısa, huzursuz uykulardı bunlar. Derin bir uyku, tam beni saracakken kaçıveriyor, gözlerim açılıyordu. Bu uyanıklık haline tam alışacakken, bu kez de gözlerim kapanıyordu. Bu, durum, aralıksız böyle sürüp gidiyordu. Karanlık ile aydınlığın birbirini izlemesinden yoksun kalınca, zaman, frenleri gevşemiş bir taşıt kadar güvenilmez olmuştu; üstelik doğal olmayan, rahatsız konumum da bedenimi dinlenmekten yoksun bırakıyordu. Her uyanışımda, kolumdaki saate göz atıyordum. Zamanın ilerleyişi ağır ve düzensizdi.

Yapacak başka şey olmadığından, el fenerimi alıp ışık demetini kuyunun içinde dolaştırdım. Yeri, duvarları, kuyunun kapağını aydınlattım. Ve gördüğüm hep aynı yer, aynı duvarlar, aynı kuyu kapağı oldu. Oradan oraya gezinen ışık demetinin çizdiği gölgeler, kıvrılıp bükülen bir gövde gibi uzuyor, kısalıyor, şişiyor, daralıyordu. Bu işten bıkınca, bu kez yüzümü en ufak kıvrımlarına kadar yoklayarak zaman öldürmeyi denedim. Yüz çizgilerimi keşfetmeyi denedim. O zamana dek, kulaklarımın biçimiyle hiç ciddi ciddi ilgilenmemiştim. Biri çıkıp da onların, yaklaşık bile olsa, biçimini çizmemi benden isteseydi, kuşkusuz ne yapacağımı şaşırırdım. Ama şimdi, en ufak ayrıntılarına varana dek, kulağımı oluşturan her şeyi, her kıvrımı, her eğimi, her çizgiyi, her çukuru, aslına uygun olarak çizebilirdim artık. Gariptir, ikisinin biçiminin farklı olduğunu saptadım. Bunun nasıl meydana geldiğinden haberim yoktu, böyle bir asimetrinin hangi sonuçları –kuşkusuz birden fazlaydı– yarattığından da.

Saatim yedi yirmi sekizi gösteriyordu. Kuyuya indiğimden beri saatime en az iki bin kez bakmış olmalıydım. Herhalde saat, akşamın yedi yirmi sekiziydi. Gece oynanan bir beyzbol maçında bu, üçüncü oyunun sonudur. Çocukken, gişelerden uzaktaki basamakların yukarısına oturup akşamın inmesini seyretmeyi severdim. Ufuk çizgisinin ardında kaybolan güneşin hâlâ güzel, canlı ışıkları kalmış olurdu. Stadyumun lambaları, uzun gölgelerini parmakla bir şeyi gösterir gibi sahaya yayardı. Maçın başlamasından az sonra, ışıldaklar peş peşe yanardı. Ama gökyüzü hâlâ gazete okunabilecek kadar aydınlık olurdu. Ve çekilen günden kalan bir anı gibi, güneşin tutuşturduğu alevlerin kızıllığı, uzun süre, yaz gecesinin bastırmasını önlemek için, stadyumun girişinde oyalanırdı.

Bununla birlikte, yapay aydınlatma, sabırla, ağırbaşlılıkla, ama aynı zamanda da inatla, güneşin aydınlığını kovardı. Dalgalı neşeli renkleri yavaş yavaş stadyumu doldururdu. Oyun alanının canlı yeşili, görkemli kara toprak, taze çizilmiş beyaz çizgiler, sırasını bekleyen oyuncuların beyzbol sopalarının parlak cilası, sigaraların, ışık demetlerinde yüzen dumanı –rüzgârsız günlerde onları, alıp götürmek için birini arayan bir sahipsiz ruhlar sürüsü sanırdınız– tüm bunlar açık seçik ortaya çıkmaya başlardı. Genç bira satıcıları, parmaklarının arasındaki banknotları aydınlıkta sallarlar; çok yükseğe fırlatılmış bir topun yolunu izlemek için oturdukları yerden hafifçe kalkan seyircilerin, sesleri de topla birlikte yükselir ya da bir iç çekişiyle kısılıp sönerdi. Yuvalarına dönen kuşlar,

küçük küçük sürüler halinde denize doğru uçarlardı. İşte bir stadyum, akşamın yedi buçuğunda böyle görünürdü.

Şimdiye değin seyrettiğim tüm beyzbol maçlarını düşündüm. Çocukken, Saint-Louis'nin Cardinal ekibi bir kez bir dostluk maçı için Japonya'ya gelmişti. Babamla birlikte, gişelere yakın bir tribünden seyretmiştim o maçı. Maçtan önce, Cardinal oyuncuları, imzalı tenis toplarıyla dolu sepetlerle sahada tur atmışlar, topları vargüçleriyle tribünlere fırlatmışlardı. Çılgına dönmüş insanlar topları kapışıyordu. Oturduğum yerden hiç kıpırdamadığım halde, geldiğini görmediğim bir topu kucağımda buluvermiştim. Bu, büyülü, garip ve beklenmedik bir olaydı.

Saatime baktım. Yedi otuz altı. Son baktığımdan bu yana sekiz dakika geçmişti. Sadece sekiz dakikacık. Saatimi kolumdan çıkarıp kulağıma yapıştırdım: hâlâ, tik tak yapıyordu. Karanlıkta omuz silktim. Zamanı algılayışım gittikçe garipleşiyordu. Bir süre saate hiç bakmamaya karar verdim. Başka yapacak şeyim olmasa da, herhalde zamanımı saate bakmakla geçirmem sağlıklı değildi. Ama ikide birde ona bakmaktan kendimi alıkoymak, inanılmaz çaba harcamamı gerektiriyordu. Çektiklerim, sigarayı bıraktığım zaman katlandığım sıkıntıya benziyordu. Zamanla ilgili her türlü düşünceyi kafamdan kovmaya karar verdiğimden bu yana, saat, zihnimde bir saplantıya dönüşmüştü. Çelişkili bir tutumdu bu, kişilik bölünmesine benziyordu. Zamanı unutmaya ne denli çabalasam da onu düşünmekten kendimi alıkoyamıyordum. Gözlerim, bilincine varmadan, sol bileğimdeki saati arıyordu. Her defasında, başımı çeviriyor, gözlerimi kapatıyor, ona bakmamak için savaş veriyordum. Sonunda saatimi çıkarıp sırt çantamın dibine tıktım. Gene de, aklım hâlâ çantada, el yordamıyla işini sürdüren saati arıyordu.

Zaman böyle, karanlıklar içinde, saat ibrelerinin ilerlemesinden yoksun aktı. Artık ne bölünebiliyor, ne ölçülebiliyordu. Zaman, bir kez nirengi noktalarını yitirince; kesiksiz bir çizgiye değil de dilediğince uzayıp kısalan, belirgin biçimden yoksun bir akışkana benzedi. Ve ben de, bu zamanın bağrında, uyuyor, uyanıyor, tekrar uyuyor ve tekrar uyanıyordum. Giderek, saate bakmadan yaşamaya alıştım. Bedenime, artık zaman denen şeye ihtiyacım kalmadığını öğretmeye uğraşıyordum. Ama kısa zamanda içime inanılmaz bir sıkıntı bastı. Gerçi her beş dakikada bir saate bakmak saplantısından kurtulmuştum. Ama bu nirengi sisteminin yok olması beni bir bakıma, yol almakta olan bir geminin güvertesinden gece vakti denizin ortasına fırlatmıştı sanki. Haykırıyordum, kimse çığlıklarımı duymuyordu ve yoluna devam eden gemi hızla uzaklaşıyordu, çok geçmeden görüş alanımdan silinecekti.

Böylece, saplantımdan vazgeçtim, saati çantamdan çıkarıp tekrar bileğime taktım. İbreler altıyı çeyrek geçeyi gösteriyordu. Herhalde sabahın altısını çeyrek geçiyordu. Ona son baktığımda akşamın yedisini geçiyordu. Dolayısıyla, on bir saat geçtiği sonucuna varmak bana mantıklı geliyordu, yirmi üç saat geçmiş de olamazdı, mümkün değildi. Ama emin değildim hiç. On bir ile yirmi üç saat arasında nasıl bir temel fark olabilir? Her iki durumda da, açlığım çok artmıştı. Bende bıraktığı izlenim, şiddetli açlık duygusu konusunda az çok hayal ettiğimden daha farklı çıktı. Açlığın, temelde, bir eksiklik duygusu olduğunu sanırdım. Gerçekte ise tam anlamıyla bedensel can acısına yakın bir şeydi. Bedensel ve doğrudan: bir hançer saplandığında ya da boğazına ip geçirilip boğulduğunda duyulacak acıya benzer bir acı. Tutarsızlıktan yoksun, düzensiz bir acıydı bu. Gelgit dalgası gibi yükseliyor, doruk noktasına eriştiğinde bayıltacak gibi oluyor, sonra yavaş yavaş geri çekiliyordu.

Düşüncelerimi bu mide kasılmalarından koparmak için, zihnimi başka bir şeyde yoğunlaştırmayı

denedim. Ama herhangi bir şeyi ciddi olarak düşünecek durumda değildim. Aklıma zaman zaman bölük pörçük düşünce parçaları geliyor, gelmesiyle de gitmesi bir oluyordu. Bir tanesini yakalamaya kalkıştığımda vıcık vıcık bir hayvan gibi, parmaklarımın arasından kayıyordu.

Ayağa kalktım, gerindim, derin derin soluk aldım. Bedenimin tüm uçları acıyordu. Şimdi işim düştüğü için yardıma çağırdığım kaslarım ve eklemlerim, uzun süre böylesine doğal olmayan bir durumda kaldıklarından hoşnutsuzluklarını gösteriyorlardı. Ağır ağır gerindim, birkaç gevşeme hareketi yaptım. Ama bu hareketleri on kez filan yineleyince başım döndü, kuyunun dibine çöküp gözlerimi kapadım. Kulaklarım uğulduyor, yüzümden ter akıyordu. Bir şeye tutunmak istedim, ama çevremde hiçbir şey yoktu. Kusmak istedim, ancak kusacak bir şey de yoktu içimde. Ciğerlerimdeki havayı yenileyerek ve kan dolaşımımı hızlandırarak zihnimi açmak için derin soluklar aldım. Ama kafamın içi hâlâ bulanıktı. Bedenim çok zayıf düşmüş galiba, diye düşündüm. Bunu yüksek sesle söylemek isterdim, ama ağzımdan artık ses çıkmıyordu. Hiç olmazsa yıldızları görebilseydim, diye düşündüm. Ama onlar da görünmez olmuştu. May Kasahara, kuyunun kapağını sımsıkı kapatmıştı.

Öğleye kalmadan döner gelir, diyordum kendime, ama görünmüyordu. Onun gelmesini beklerken sırtımı duvara dayamış, kollarımı sarkıtmış, orada öyle kalakaldım. Sabahtan beri mide bulantım geçmez olmuştu artık, zihnim şimdi, ne denli gelgeç olursa olsun, en ufak bir düşünce üzerinde bile yoğunlaşamaz duruma gelmişti. Midemdeki kasılmalar hâlâ, gelip gidiyordu. Karanlık, bir koyulaşıyor, bir inceliyordu. Tüm bunlar, kimsenin oturmadığı bir evin eşyasını gizlice ve teker teker aşıran hırsızlar gibi zihnimi toplama yeteneklerimi benden parça parça alıyordu.

Öğle geçti, May Kasahara hâlâ görünürde yoktu. Uyuyabilmek için gözlerimi kapadım. Düşümde Girit Kano'yu görmeyi umuyordum. Ama uykum, düş görmeyecek kadar hafifti. Zihnimi toplama çabalarımdan henüz vazgeçmiştim ki bu kez de her türden bölük pörçük anının ziyaretine uğradım. Bir boşluğu sessizce dolduran su gibi çaktırmadan geliyorlardı. Gittiğim yerler, karşılaştığım insanlar, aldığım yaralar, yaptığım konuşmalar, satın aldığım ya da yitirdiğim nesneler... Hepsi de, sanki şu anda onları yaşıyormuşum gibi zihnimden gelip geçiyordu. Hem de açık seçik ve öyle ayrıntılı ki, kendim bile anlayamıyordum nasıl olduğunu. İçinde yaşadığım evleri anımsıyordum. Pencerelerini, dolaplarını, mobilyalarını, lambalarını. İlkokuldan üniversiteye kadar ders veren öğretmenlerimi ve profesörlerimi anımsıyordum. Bu anıların arasında çoğunlukla bağlantı yoktu. Genelde anlamsız, boş, hiçbir zaman sıralaması olmadan geliyorlardı. Ve geçmişe yolculuğum, ara sıra şiddetli bir açlık dalgasının bastırmasıyla kesiliyordu. Bu anıların şaşılacak derecede canlı olan her biri, kasırga gibi bedenimi sarsıyordu.

Böyle, gerçekte istemeden, belleğimi karıştırıyorken, aklıma, üç dört yıl önce işyerimde yaşadığım bir olay geldi. Anlamsız bir olaydı bu. Ama, zaman geçirmek için onu en ufak ayrıntılarıyla belleğimde canlandırırken, giderek bir tür huzursuzluğun üzerime çöktüğünü hissettim. Bu, çok kısa zamada, tam anlamıyla bir öfkeye dönüştü. Yorgunlukmuş, açlıkmış, kaygıymış, hepsi silindi gitti. Öfkeden tepeden tırnağa tir tir titriyor, burnumdan soluyordum sesli sesli. Yüreğim güm güm atıyor, kızgınlığım adrenalinimi yükseltiyordu. Bir yanlış anlamadan doğan zararsız bir ağız dalaşıydı bu: bir meslektaşım, bana hoş olmayan sözler söylemiş, ben de düşüncelerimi ona açık açık anlatmaktan çekinmemiştim. Olay, bir isim karışıklığından çıkmıştı, birkaç gün sonra da birbirimizden özür dilemiştik; bu kavganın arkası gelmemişti zaten. Hiçbir biçimde diş bilememiştim arkadaşıma. Kimi zaman, aşırı iş ve yorgunluk yükü altındayken, insanın ağzından istemediği sözler kaçabilir. Ben de bu

olayı hepten unutup gitmiştim. Ama bu karanlık kuyunun dibinde, bu anı şimdi belleğimde şaşılacak bir açıklıkla canlanıyordu ve zihnimde âdeta cızırdadığını hissediyordum. Tenimde sıcaklığını hissediyordum, etimin kavrulduğunu duyuyordum. Öfkeden dudaklarımı ısırıyordum. Kendine her şeyi hak gören o herife neden öyle aşağıdan alan bir karşılık vermiştim ki? Şimdi suratına çarpabileceğim tüm savları sırasıyla buluyor, cilalıyor, daha da kırıcı yapıyordum. Onlar kırıcı oldukça öfkem de büsbütün bileniyordu.

Sonra birden, ansızın bir saplantıdan kurtulmuşum gibi hiçbirini umursamaz oldum. Neden sanki şimdi bu tür önemsiz bir olayı kurcalamam gerekmişti ki? Öteki, hiç kuşkusuz bu kavgayı çoktan unutmuştu. Aslında şu ana kadar ben de öyleydim. Ağır ağır soluk aldım, omuzlarımı gevşettim ve bedenim karanlıklara karışıp eridi. Sonra başka bir anı aramayı denedim. Ama bu mantıkdışı öfke bunalımı geçince, geriye hiçbir anı kalmamıştı. Şimdi kafam da midem kadar boştu.

Kendi kendime konuşmaya başladım. İstemeden, bölük pörçük düşüncelerimi dile getiriyor, kendimi tutamıyordum. Ağzımdan çıkan sözleri duyuyordum. Neler söylüyordum acaba? Dudaklarım kendiliğinden, gayri ihtiyari kıpırdıyor, karanlıkta anlamını yakalayamadığım uzun uzun sözcük iplikleri dokuyordu. Karanlık bir bölgeden çıkan sözcükler hemen başka bir karanlıkta yok oluyordu. Bedenim, bir noktadan ötekine cümleleri aktaran boş bir tünelden ibaretti. Gerçi söz konusu olan, düşünce kırıntılarıydı. Ama bilincimin dışında oluşuyorlardı.

Ne oluyor? diye sordum kendime. Sinirlerim boşalmaya mı başlıyor? Saatime baktım: üçü kırk iki geçiyor. Herhalde, öğleden sonra üçü kırk iki geçiyor. Bir yaz öğle sonrasının bu saatinde dışarının aydınlığını düşündüm. Kulak kabarttım. Ama hiçbir ses, tanıdık bir gürültüyü anımsatacak hiçbir şey gelmedi: ne ağustosböceklerinin şarkısı, ne kuş cıvıltısı, ne çocuk sesleri. Ben kuyunun dibindeyken, zemberekkuşu belki de saati kurmamıştı ve dünya işlemez olmuştu. Zemberek giderek boşalmıştı ve belirli bir an gelince, her türlü devinim –ırmakların akması, yaprakların hışırdaması, gökte kuşların uçması– birdenbire durmuştu.

May Kasahara ne yapıyordu? Niçin gelmiyordu? Görünmeyeli şimdi çok uzun zaman oluyordu. Acaba başına bir şey mi gelmişti? Örneğin, bir otomobil kazası. O durumda artık kimsenin benim buradaki varlığımdan haberi olmazdı. Ve kuyunun dibinde yavaş yavaş ölüp giderdim.

Toparlandım. May Kasahara o kadar da beyinsiz değildir. Kolay kolay öyle araba altında kalacak türden biri de değildir. Şu saatte kuşkusuz evindedir, beni kuyunun dibinde hayal ediyor, ara sıra dürbünle bahçeyi gözlüyordur. Tüm bu zamanın, beni kaygılandırmak, bende bir terk edilmişlik duygusu uyandırmak için bile bile geçmesini bekliyor. Benim varsayımım buydu. Ama eğer niyeti böyleyse, planı şaşılacak derecede başarılı olmuş demekti. Gerçekten de kendimi korkunç kaygılı ve terk edilmiş hissediyordum. Bu karanlıkta çürüyüp gitmemin saatler ve saatler alacağını düşündükçe kapıldığım inanılmaz korkudan, soluk alamaz oldum. Zaman geçtikçe, gücüm tükenecek; mide kasılmalarım artacak ve beni öldürecekti. Bir an gelecek, artık kıpırdayamayacaktım. Ve belki biri gelip bana ip merdiveni sarkıtsa bile, artık tırmanacak gücüm de olmayacaktı. Saçlarım da, dişlerim de dökülecekti.

Ya havasızlık? Birkaç gündür bu dar ve derin tünelin dibindeydim üstelik kapağı da sıkı sıkıya kapalıydı. Hava akımı hemen hemen hiç yoktu. Birden hava bana ağır ve boğucu geldi. Hayal gücüm bana oyun mu oynuyordu, yoksa hava, oksijensizlikten, gerçekten ağırlaşmış mıydı? Söylemek

olanaksız. Yoklamak için birkaç kez derin derin soluk alıp verdim. Gittikçe daha çok, boğulur gibi oluyordum. Kaygı ve korkudan, boncuk boncuk terliyordum. Şimdi hava aklıma geldiğinden, ölüm, gerçek ve çok yakın bir şey olarak zihnime çakıldı. Kapkara bir su gibi, ses çıkarmadan bilincimi kuşattı, bastırdı. Şimdiye kadar açlıktan ölme olasılığını düşünmüştüm ve oraya gelmek için henüz önümde zaman vardı. Ama oksijen azalmaya başlarsa olaylar çok daha hızlı gelişecekti.

Havasızlıktan ölürken insanın neler hissettiğini düşündüm. Ölmek ne kadar zaman alır? Uzun uzun acı çekecek miydim, yoksa giderek kendimden geçip uyanmamak üzere uykuya mı dalacaktım? May Kasahara'nın buraya gelişini hayalimde canlandırmaya çalıştım, öldüğümü anlamasını: birkaç kez bana sesleniyor ve karşılık alamayınca kuyuya küçük çakıl taşları atıyor. Ama ben uyanmıyorum. O zaman anlıyor ki ölmüşüm.

Birine seslenmek, bağırmak, buraya kapatıldığımı haykırmak istiyordum. Acıktığımı, havanın azaldığını. Yeniden çaresiz bir küçük çocuk olmuştum. Kafam kızmış, ailemi terk etmiştim ve evime dönmek için artık yolumu bulamıyordum. Bu, çok sık gördüğüm bir düştü bir zamanlar, çocukluğumun karabasanı: gezmeye çıkıp dönüş yolunu kaybetmek. Bu karabasanı uzun zamandır unutmuştum. Ama şimdi, bu kuyunun dibinde, vargücüyle su yüzüne çıkıyordu. Zaman, karanlıkta geri çekiliyor, başka bir zaman tarafından emiliyor, yutuluyordu.

Çantamdan matarayı çıkardım, tıpasını açtım, ağzıma çok dikkatle su damlattım, tadına varmak için tek damlasını boşa harcamadan çok uzun bir süre dilimde tuttum, sonra yuttum. Yuttuğum zaman gırtlağımdan büyük bir ses çıktı. Sert ve ağır bir şey yere düşmüş gibi. Ama bu, sadece o bir yudum suyu yutarken çıkardığım gürültüden ibaretti.

— Bay Okada!

Biri bana sesleniyordu. Sesi uykumda işitiyordum.

— Bay Okada! Bay Okada! Uyanın!

Girit Kano'nun sesiydi bu. Gözlerimi açmayı başardım, ama çevrem hâlâ zifiri karanlıktı: hiçbir şey göremiyordum. Uykuyu uyanıklıktan ayıran hiçbir açık seçik sınır yoktu. Doğrulmayı denedim, ama artık ellerimde yeterli güç kalmamıştı. Buzdolabının dibinde unutulmuş bir hıyar gibi bedenim büzülüp donmuştu. Bitkinlik ve güçsüzlük bilincimi felce uğratıyordu. Umurumda değil, ne istersen onu yap! Yine bilincimde organım dikleşecek ve gerçeğe boşalacağım. Hadi durma, aradığın buysa eğer! Kafam bulanık, sisler içinde, bir elin pantolon kemerimi çözmesini bekledim. Ama Girit Kano'nun sesi çok daha yukarıdan geliyordu. "Bay Okada! Bay Okada!" diye çağırıyordu.

Başımı kaldırınca, baktım kuyunun kapağı yarı açılmış. Tepemde, özenle çizilmiş yarımay biçiminde, güzelim, yıldızlı gökyüzü parlıyordu.

— Buradayım! dedim, yukarı bakmak ve gene bağırmak için az çok doğrulmayı başararak. Buradayım!

— Bay Okada! diye seslendi, *gerçek* Girit Kano. Kuyunun dibinde misiniz?

— Evet, buradayım!

— Nasıl düştünüz oraya?

— Anlatması uzun sürer.

— Özür dilerim, sizi iyi duyamıyorum. Biraz daha yüksek sesle konuşabilir misiniz?

— Uzun hikâye! diye seslendim. Hele buradan çıkayım, size anlatırım. Şimdilik, fazla yüksek çıkmıyor sesim.

— Şurada, yanımdaki ip merdiven sizin mi?

— Evet.

— Onu yukarı çekmeyi nasıl başardınız? Siz mi firlattınız?

— Yok canım!

Ne sandın? Bunu neden yapayım ki, anlamıyorum, üstelik o kadar da becerikli değilim.

— Ben firlatmadım. Başka biri benden habersiz çekmiş.

— O halde artık çıkamıyorsunuz?

— Kesinlikle, dedim olabildiğince sakin bir sesle. Tam üstüne bastınız: artık çıkamıyorum. Tırmanıp çıkmam için onu bana firlatabilir misiniz acaba?

— Evet, elbette. Hemen gönderiyorum.

— Durun bir dakika! Aşağı salmadan önce ağaca bağlı olup olmadığını kontrol edebilir misiniz? Yoksa...

Yanıt gelmedi. Sanki kadın, kayıplara karışmıştı. Gözlerimi ne kadar fal taşı gibi açarsam açayım, kuyunun ağzında kimseyi göremiyordum artık. Sırt çantasından cep fenerimi aldım, ışık demetini yukarıya yönelttim ama hiçbir insan figürü seçemedim. Buna karşılık merdiven, eski yerine gelmişti. Hep oradaymış gibi. Rahat bir soluk aldım. Bedenimde yer etmiş olan o sert düğümün tümüyle çözüldüğünü hissettim.

— Bakar mısınız, Girit Kano! diye seslendim.

Yanıt yok. Saatim biri yedi geçiyordu. Sabahın biri, kuşkusuz. Bunu, tepemde parlayan yıldızlardan anlıyordum. Çantamı çaprazlamasına boynuma astım, derin bir soluk alıp tırmanışa geçtim. Durmadan sallanan bir ip merdiveni tırmanmak hiç de kolay bir iş değildi. Her kıpırdayışımda, bedenimdeki tüm kaslar ve eklemler çatırdıyor ve acıyla inliyordu. Ama ben,

ihtiyatla, basamak basamak tırmanırken çevreyi ılık bir havanın doldurduğunu hissettim, sonra keskin bir ot kokusu burnuma doldu. Böceklerin türküsü kulaklarıma geldi. Ellerimi kuyunun çemberine koydum, son gücümü de toplayıp çemberi aştığımda yumuşak toprağa yuvarlandım. *Topraktı bu.* Bir süre, hiçbir şey düşünmeden sırtüstü yatıp kaldım. Gökyüzüne baktım ve ciğerlerime hava doldurmak için birkaç kez derin soluk aldım: yaz gecesinin boğucu havası, taze yaşam kokusuyla dolu ağır bir havaydı. Toprak kokusu alıyordum, ot kokusu. Sadece kokuyla bile, ciğerlerimin üstünde toprağın ve otun yumuşak temasını hissediyordum. Onları alıp yemek geliyordu içimden.

Gökte artık tek bir yıldız kalmamıştı. Ancak kuyunun dibinden görülebiliyorlardı. Sadece *tombul,* neredeyse tam bir ay yüzüyordu gökyüzünde. Orada öyle, ne kadar zaman uzanıp yattığımı bilmiyordum. Uzun bir süre, yüreğimin vuruşlarına kulak vermekle yetindim. Böyle, sadece yürek vuruşlarımı dinleyerek, sonsuza dek yaşayabilirmişim gibi geliyordu bana. Ama sonunda doğruldum ve çevreme bakındım. Kimseler yoktu. Sadece, geceye gömülmüş bahçe, hep öyle gözlerini gökyüzüne dikmiş, taştan kuş vardı. May Kasahara'nın evindeki tüm ışıklar (bir tek bahçedeki, ıssız sokağa donuk aydınlığını vuran cıvalı lamba dışında) söndürülmüştü. Peki Girit Kano nerelere kaybolmuştu acaba?

Ama şimdilik önceliğim, evime dönmekti. Dönüp su içmek, bir şeyler yemek, duşa girip uzun uzun sabunlanmak. Hiç kuşkusuz berbat bir koku saçıyordum. Orası kesindi. Her şeyden önce, bu kokudan kurtulmam gerekiyordu. Sonra da midemi doldurmam. Gerisi arkadan gelecekti.

Her zamanki dönüş yoluna düştüm. Ama çıkmaz sokak, üzerimde garip bir izlenim yarattı. Artık tanıyamıyordum orayı. Belki de ayın inanılmaz denecek kadar çiğ aydınlığında, sokak, alışılmadık bir ağırlıkta, kokuşmuşluk ve çürümüşlük belirtileri gösteriyordu. Burnum, çürümeye yüz tutmuş hayvan leşi ve kuşku götürmez bir dışkı ve sidik kokusu alıyordu. Evlerin çoğunda, saatin geç olmasına karşın, insanlar uyanıktı ve konuşuyorlar ya da televizyon seyrederek bir şeyler yiyorlardı. Bir pencereden gelen keskin bir yanık yağ kokusu beynimi de, midemi de altüst etti. Dışarı konmuş, gıcırdayarak çalışan bir havalandırma aygıtının önünden geçerken bir ılık hava banyosu yaptım. Bir duş sesi duydum ve banyonun camına belirsiz bir gölgenin vurduğunu gördüm.

Binbir güçlükle evimin alçak duvarına tırmanabildim ve bahçeye atladım. Buradan bakıldığında ev, soluğunu tutmuş gibi karanlık ve sessizdi. Hiçbir sıcaklık ve mahremiyet izlenimi kalmamıştı. Bu, günlük yaşamımın geçtiği evdi ama ben şimdi, boş bir yapıdan başka bir şey görmüyordum. Ne ki, gidecek başka yerim yoktu.

Verandaya tırmandım ve sürgülü kapıyı çekip açtım. Uzun süre kapalı kaldığından, içerinin havası ağırlaşmış ve kokuşmuştu. Böcek ilacı kokusuna bir çürük meyve kokusu karışıyordu. Yazdığım not hâlâ, mutfak masasında duruyordu. Bulaşık, bıraktığım gibi, bulaşık süzgecine üst üste yığılmış. Musluktan art arda birkaç bardak su içtim. Buzdolabında pek bir şey yoktu. Sadece yarısı tüketilmiş bir artıklar ve yiyecekler karmaşası: yumurtalar, jambon, patates salatası, patlıcanlar, marul, domatesler, soya peyniri, beyazpeynir. Bir kutu konserve çorba açıp bir tencerede ısıttım, sonra sütle mısır gevreği yedim. Açlıktan ölmem gerekirdi ama buzdolabındaki yiyecekleri görmek, iştahımı neredeyse hepten kesmişti. Hatta midemi bulandırır gibi olmuştu. Midemin kasılmasını hafifletmek için birkaç kraker attım ağzıma.

Sonra banyoya geçtim, çırılçıplak soyunup giysilerimi çamaşır makinesine tıktım. Sonra uzun uzun

sıcak duşun altında kaldım, yeni bir paket sabunla tırnak uçlarıma kadar kendimi arındırdım ve saçlarımı yıkadım. Kumiko'nun bonesi hep oradaydı. Özel şampuanı da, saç kremi, saç, diş fırçaları, diş temizleme ipi de. O gitmişti, ama evde hiçbir değişiklik dikkat çekmiyordu. Yokluğunun yol açtığı elle tutulur tek gerçek, artık burada olmamasıydı.

Aynanın karşısına geçip suratımı inceledim. Kara bir sakalla kaplıydı. Bir an duraksadıktan sonra, gene de tıraş olmamaya karar verdim. Şimdi yüzümü kesebilirdim. Yarın sabah düşünürdük bunu. Nasıl olsa göreceğim kimse yoktu. Dişlerimi fırçaladım, birkaç kez ağzımı çalkaladıktan sonra banyodan çıktım. Sonra bir kutu bira açtım ve buzdolabında bulduğum domates ve marulla yaptığım salatayı yedim. İştahım yavaş yavaş açıldığında, patates salatasını çıkarıp iki dilim ekmek arasına koyup yedim. Saate sadece bir kez baktım. Kuyunun dibinde toplam kaç saat kalmıştım ki? Ama zamanı sadece düşünmek bile başıma dayanılmaz bir ağrı saplanmasına yol açtı. Şu sırada düşünmeyi hiç istemediğim şeylerden biriydi bu.

Tuvalete gidip gözlerim kapalı, uzun uzun işedim. O kadar uzun sürdü ki, kendimi toplayamadım. Sonunda bu durumda, ayakta, bayılıp gideceğimi sandım. Sonra gidip salondaki kanepeye uzandım, gözlerimi tavana diktim. Üstümde bir gariplik vardı. Bedenim yorgundu, ama bilincim uyanıktı. Hiç mi hiç uykum yoktu.

Birden aklıma geldi: Posta kutusu! Postadan bir şey gelmiş mi, bakmak için çarçabuk kalktım. Belki ben yokken biri bana yazmıştı. Kutuda bir mektup vardı, tek bir tane. Zarfta gönderenin adı yoktu ama ilk bakışta tanıdım Kumiko'nun kendine özgü yazısını: her küçük harf, resim çizer gibi özenle çizilmişti. Yazı yazmak onun çok zamanını alırdı. Ama başka türlü de yapamıyordu. İster istemez, posta damgasına bir göz attım. Yarı silinmiş ve zor okunabilir olmasına karşın, "Taka" "harfini sökebildim. Belki "matsu"yu da. Kagava ilinde "Takamatsu" muydu? Bildiğim kadarıyla, Kumiko'nun orada hiç tanıdığı yoktu. Evlendikten sonra oraya hiç gitmemiştik ve konuşmalarımızda onun Takamatsu'dan söz ettiğini hiç duymamıştım. Belki de söz konusu olan, orası değildi.

Her neyse, mektubu mutfağa götürdüm, masaya oturup zarfı makasla açtım. İçindeki kâğıdı yırtmamak için, yavaş yavaş, büyük bir özenle kestim. Ama parmaklarım titriyordu. Sakinleşmek için, biramdan biraz içtim.

Kumiko, her zamanki gibi, alelade beyaz kâğıda mavi Mont-Blanc mürekkebiyle yazmıştı.

> Sanırım, ben ansızın tek söz söylemeden ortadan kaybolunca hem şaşırmış, hem de kaygılanmış olmalısın. Sana doğru dürüst açıklayabilmek için daha önce yazmak istemiştim ama şimdiki durumu anlayabilesin diye, duygularımı tam olarak anlatmak üzere iyice düşünebileyim derken zaman geçti işte. Gerçekten de senin adına üzgünüm.
>
> Şimdi az çok tahmin ediyor olmalısın zaten, ben başka bir erkekle görüşüyordum. Yaklaşık üç aydır onunla ilişkim vardı. Çalışma ortamında karşılaştığım birisi bu, sen kesinlikle tanımıyorsun. Ayrıca, kim olduğunu bilmen de çok önemli değil. Sonuçtan başlayayım: onu bir daha hiç görmeyeceğim. En azından, benim için, her şey bitti. Ama bu senin içini rahatlatır mı bilmiyorum.

Bana; "Onu seviyor muydun?" diye sorsaydın, ne karşılık vereceğimi bilemezdim. Hatta bu soruyu sorman bile bana yersiz görünürdü. Ama eğer bana, "Beni seviyor muydun?" diye sorsaydın, hemen karşılık verebilirdim: evet, seni seviyordum. Her zaman, seninle evlenmekle gerçekten çok iyi yaptığımı düşünmüşümdür. Hâlâ da düşünürüm. O zaman bana soracaksın, o halde neden, seni aldattığımı ve sonunda evi terk ettiğimi soracaksın. Ben de bu soruyu kaç kez sordum kendime: neden bunu yapmak zorunda kaldım?

Açıklayamıyorum. Bir sevgili bulmak da, seni aldatmak da hiç içimden gelmiyordu. Bu yüzden, başlangıçta, onunla ilişkilerimde hiçbir art niyet yoktu. Ara sıra iş gereği gördüğüm biriydi, oldukça iyi anlaştığımız için, iş dışında da birkaç kez telefonda görüşmüştük. Benden çok daha yaşlıydı, genç bir karısı, çocukları vardı ve erkek olarak da beni özellikle çekmiyordu. Bu yüzden, onunla bir ilişkim olabileceği bir an bile gelmedi aklıma.

Senden öç alma isteği içimde hiç yok değildi demiyorum. Bir gün başka bir kızla geçirdiğin gecen, yüreğimin üstünde koca bir taş gibi hâlâ duruyordu. Aranızda hiçbir şey geçmediğini söylediğinde sana inanmıştım, ama hiçbir şey yapmadığın için durumu kolay kolay kabullenemezdim. Bir duygu sorunu bu. Gene de seni onunla aldatmamın nedeni, benim de sana aynı şeyi yapmak istemem değildi. Seni bununla tehdit ettiğimi anımsıyorum, ama bu sadece laftan ibaretti. Onunla yattım çünkü bunu istedim, o kadar. O sırada onunla yatmamaya katlanamazdım. Elimde olmayan bir şeydi bu, bastıramayacağım bir istek.

Karşılaşmayalı epey zaman olmuştu ki bir gün iş için görüştük, sonra da birlikte akşam yemeği yedik. Daha sonra, gidip birer kadeh içtik bir yerde. Senin de bildiğin gibi, hemen hemen hiç içki içemem, bu yüzden, salt ona eşlik etmek için portakal suyu içtim, tek damla alkol almadım. Demek ki neden, alkol değildi. Sadece şuradan buradan konuşuyorduk, her şey çok normaldi. Ama bir an, bedenlerimiz rastlantı sonucu birbirine değdi ve birden, yüreğimin ta derininde, beni kollarına alması için bir istek kabardı. Bedenlerimizin birbirine dokunduğu an içgüdülerimle, onun da beni arzuladığını sezdim. O da, benim de onu istediğimi anlamış gibiydi. Tümüyle akıldışı bir şeydi bu, bir elektrik teli, kaçınılmaz biçimde aramızdan bir akım geçirmiş gibi. Gök kubbe başıma yıkılıyormuş sandım. Yanaklarım alev alevdi, yüreğim göğüs kafesimi patlatacakmış gibi çarpıyordu ve kasıklarım ağırlaşmıştı. Bar taburesinde dimdik oturmakta çok zorlanıyordum. Önce, bana neler olduğunu anlayamadım. Ama çok geçmeden, bunun cinsel istek olduğunu fark ettim. Çok şiddetli bir şeydi, onu öylesine canım çekiyordu ki, soluk alamıyordum neredeyse. İkimizden hangisinin önerdiğini bilemiyorum, o civardaki bir otele gittik, orada zincirinden boşanmışçasına seviştik.

Tüm bunları bunca ayrıntısıyla sana anlatırken, seni kırabileceğimi biliyorum. Gene de bana öyle geliyor ki, eninde sonunda, durumun dürüstçe ve ayrıntılarıyla anlatılması en iyisi olacaktır. Elbette senin için çok zor ama senden, devamını okumak için çaba göstermeni istiyorum.

Bu, aşkla hiç ama hiç ilgisi olmayan bir eylemdi. Sadece beni kollarına alıp cinsel organını içime sokmasını istiyordum. Ömründe hiçbir erkeği canım böyle çıldırasıya çekmemişti. Neredeyse soluğum kesiliyordu. Kitaplarda, "gittikçe yükselen, gem vurulamaz bir arzu" gibi şeyler okumuşluğum vardı, ama o güne kadar bunun gerçekten ne anlama gelebileceğini hayal bile edememiştim.

Bu istek neden böylesine apansız bastırmıştı? Neden seninle değil de, başka birisiyle başıma gelmişti? Hiç bilmiyordum. Ama ona gem vurmam olanaksızdı, ayrıca bunu istemiyordum da. Senden rica ederim, hiç olmazsa şunu anlamaya çalış: seni aldatmakta olduğum hiç ama hiç aklıma gelmedi. O otel yatağında, onunla deli gibi seviştim. Açık söylemek gerekirse, ömrümde böylesine hoş bir duyguyu hiç tatmamıştım. Ya da hayır, sadece "hoş" denemezdi buna. Bedenim, sıcak çamur içinde yuvarlanıyordu. Aklım, zevki yutuyor, yutuyor, sonra patlıyordu. Gerçekten mucize gibi bir şeydi bu. Başıma gelen, inanılmaz güzellikteki şeylerden biri.

Bildiğin gibi, bu ilişkiyi senden hep gizledim. Seni aldattığımı fark etmedin ve eve geç gelmelere başladığım zaman bile benden hiç kuşkulanmadın. Kuşkusuz bana güvenin tamdı. Seni bir gün aldatabileceğim aklından bile geçmiyordu herhalde. Ama ben gene de hiç suçluluk duygusuna kapılmadım. Sana bir iş toplantısı yüzünden gecikeceğimi bildirmek için otel odasından telefon ettim. Yalanları birbiri ardına sıraladığımda bundan dolayı da hiçbir sıkıntı duymadım. Bana dünyanın en doğal şeyiymiş gibi geliyordu. Yüreğimin, seninle olan yaşamıma ihtiyacı vardı. Benim dönmem gereken yer, birlikte kurduğumuz yuvaydı. Ait olduğum dünya, orasıydı. Ama bedenimde, o adamla cinsel ilişki kurmaya şiddetli bir istek vardı. Yarım oradaydı, yarım burada. Er geç bir felaketin patlak vereceğini biliyordum. Ama o sırada, bu yaşamın sonsuza dek süreceği duygusu yer etmişti bende. Bir yanında seninle rahat rahat yaşadığım, öte yanında onunla çılgınca seviştiğim bu ikili yaşam.

Şunu iyi anlamanı isterdim: bunun, senin cinsel açıdan ondan eksik olmanla, çekicilikten yoksun olmanla ya da seninle sevişmekten bıkmış olmamla hiç ilgisi yok. Sadece, o sırada bedenim şiddetli, önüne geçilemez bir açlık duyuyordu, hepsi o. Ona karşı koyamıyordum. Böyle şeyler neden olur? Hiç bilmiyorum. Söyleyebileceğim tek şey, bunun böyle olduğu. Ama onunla ilişkim olduğu dönemde de zaman zaman seninle sevişmeyi canım istedi. Sadece onunla yatmam, senin adına büyük bir haksızlıkmış gibi göründü bana. Ama senin kollarında, artık hiçbir şey hissetmez oldum sonunda. Sen de belki bunun farkına varmışsındır. Seninle cinsel ilişkiden kaçınmak için binbir türlü bahane uyduruyordum.

Ama bir gün benden, seni onun uğruna terk etmemi istedi; bu kadar iyi anlaştığımıza göre, birlikte yaşamamamız için bir neden olmadığını söyledi. Ailesini terk edeceğini bildirdi. Ondan düşünmek için bana biraz zaman tanımasını istedim. Bu konuşmadan sonra eve dönerken trende, artık ona karşı hiçbir şey hissetmez olduğumun farkına vardım birdenbire. Ben kendim de nedenini anlayamamıştım ama, daha yaşamımı onunkiyle birleştirmemi benden istediği an, sanki bir kasırga, içimdeki özel bir şeyi silip süpürmüştü. Artık ona karşı bir gram bile istek duymaz olmuştum.

İşte o zaman kendimi sana karşı suçlu hissetmeye başladım. Yukarıda da yazdığım gibi, ona şiddetli bir istek duyduğum dönemde, en ufak bir suçluluk duygusu yoktu bende. Senin farkına varmaman bana yetiyordu, o sırada düşündüğüm tek şey buydu. Ve sen bir şeyin farkında olmadığın sürece, yaptıklarımın hiç mi hiç önemi yoktu... Onunla ilişkim, bizimkinden başka bir dünyaya aitti. Ama duyduğum istek silinip gidince, artık nerede olduğumu kestiremiyordum.

Kendimi her zaman dürüst biri sanmışımdır. Kuşkusuz, çok kusurum var. Ama önemli şeylerde, hiçbir zaman, kimseye yalan söylememiştim, kendimi de hiç aldatmamıştım. Senden gizli hiçbir şey yapmamıştım. Bu benim için ufak bir övünç kaynağıydı. Gel gör ki, aylar boyu

sana inanılmaz yalanlar söyledim, hem de hiç vicdan azabı duymadan.

Tutumum canımı sıkmaya başladı. Kendimi bomboş, önemsiz, aşağılanacak biri olarak görmeye başladım. Kuşkusuz gerçekten de buyum. Ama bundan başka, canımı son derece sıkan bir şey daha var: nasıl oldu da, sevmediğim bir adama karşı ansızın böylesine şiddetli, böylesine inanılmaz bir cinsel istek duyabildim? Nedenini anlamaktan âcizim. Bu karşı konulmaz çekim olmasaydı, bugün seninle hoş ve mutlu bir yaşamı sürdürüyor olacaktım. O adam da, rahat rahat konuşabileceğim hoş bir dost olarak kalacaktı. Ama bu anlamsız istek, seninle birlikte yıllar yılı kurduğumuz her şeyi yerle bir etti, hiçliğe dönüştürdü. Neyim var neyim yoksa aldı benden: seni, kurduğumuz yuvayı, işimi. Bu tür şeyler olmasa olmaz mı acaba? Üç yıl önce, çocuk aldırdıktan sonra sana telefon edip bir şey söyleyeceğimi haber vermiştim. Hatırlıyor musun? Belki de o sırada yapmalıydım bunu; seninle açık açık konuşsaydım başımıza bunların hiçbiri gelmezdi. Ama şimdi, içinde bulunduğumuz durumda bile, bunu yapmak elimden gelmiyor. Bana öyle geliyor ki, bir kez başımdan geçenleri sözcüklere döker ve anlatırsam, her şey berbat olacak, hem de şimdikinden de beter. İşte bunun içindir ki, tüm bunları kendime saklayarak ortadan yok olmam daha mı iyi olur, diye düşündüm.

Bunu şimdi sana itiraf ettiğim için üzgünüm, ama biz evlenmeden önce de, sonra da, seninle cinsel ilişkiden hiçbir zaman gerçek anlamda zevk almadım. Beni kollarına almana bayılıyordum ama hissettiğim sadece, benden başka birisine aitmiş gibi, belirsiz bir duyguydu. Bu senin suçun değil. Bir şeyler hissedememek, sadece ve tümüyle benden kaynaklanıyor. Sahip olmam gereken tüm cinsel duyguların önüne set çeken bir tür engel vardı bende. Ve, anlayamadığım nedenlerle, o adamla sevişirken bu engel birden kaybolunca, kendimi gerçekten kaybettim.

Ama seninle benim aramda, ilişkimiz daha başlar başlamaz, ince bir duygusal büyü doğdu. Şimdiyse, dönmemek üzere yitip gitti bu büyü. Bu kusursuz, hemen hemen masalsı mekanizma parçalandı artık. Ve bunun sorumlusu benim. Ya da daha doğrusu bir şey beni, onu parçalamaya itti. Olanlardan öylesine pişmanım ki. Çünkü seninle olan ilişkim gibi bir şans kimseye verilmemiştir. Tüm bu sonuçları getiren şeyden nefret ediyorum. Ne denli nefret ettiğimi bilemezsin. Bu şeyin ne olduğunu tam olarak bilmek isterdim. Mutlaka bilmem gerekiyor. Ama önce kökünü aramak, yargılamak, sonra da cezalandırmak zorundayım. Öte yandan, ben bu güce sahip miyim acaba? Emin değilim. Her neyse, bu benim sorunum, seninle hiç ilgisi yok.

Bu yüzden, rica ederim, benimle ilgilenme artık. Nerede olduğumu öğrenmeye kalkışma. Beni unut ve yeni yaşamını düşün. Aileme neler olup bittiğini yazacak, tüm kusurun bende olduğunu, senin hiç suçun olmadığını anlatacağım. Başına dert açmayacaklardır. Sanırım en doğrusu çok yakında boşanma davası açmamız. İkimiz için de en iyi çözüm bu. Onun için, senden rica ediyorum, engel çıkarmadan boşanmaya razı ol. Giysilerime ve ardımda bıraktığım her şeye gelince, üzgünüm ama onları atabilir ya da ne istersen yapabilirsin. Hepsi geçmişe ait. Artık seninle yaşamımda kullandığım en ufak bir şeyi bile kullanmam mümkün değil.

Elveda.

Mektubu bir kez daha, yavaş yavaş okuduktan sonra zarfa koydum. Sonra da bir bira içtim.

Kumiko boşanma davası açıyorsa en azından şimdilik, canına kıymaya filan niyeti yok demekti.

Bu düşünce yüreğime biraz su serpti. Sonra da aklıma, yaklaşık iki aydır bir kadınla sevişmediğim geldi. Mektubunda da söylediği gibi, nicedir benimle yatmaktan kaçınıyordu. Doktor, diye açıklamıştı bana, bir süre ilişkiden uzak durmasını öğütlemiş, çünkü mesane iltihabı belirtileri bulmuşmuş onda. Ben de saf saf inanmıştım. İnanmamam için hiçbir neden yoktu ki.

Bu iki ay içinde, rüyamda –ya da, başka sözcük bulamadığımdan ancak karabasansı diyebileceğim bir âlemde– cinsel ilişkilerim olmuştu. Girit Kano'yla ve telefondaki kadınla sevişmiştim. Yani, gerçek âlemden bir kadını kollarıma almayalı iki ay oluyordu. Kanepeye uzanmış, gözlerimi göğsümde kavuşturduğum ellerime dikmiş, Kumiko'yu son görüşümü düşünüyordum. Elbisesinin fermuarını çektiğim anı, sırtının tatlı eğimini, kokusu kulaklarının arkasından gelen nefis parfümü anımsıyordum. Ama eğer mektubunda yazdığı doğruysa, kuşkusuz onunla bir daha hiç yatmayacaktım. Bunu öylesine bir açık sözlülükle belirtmişti ki, kesin olduğu kuşku götürmezdi.

Ama onunla ilişkimin bundan böyle geçmişte kaldığını ne denli düşünürsem, bir zamanlar benim olan bedeninin tatlı sıcaklığını o denli anımsıyordum. Onunla yatmayı seviyordum. Gerçi bunu, daha evlenmeden önce de seviyordum, ama birkaç yıllık ortak yaşamın ardından bile, başlangıçtaki heyecan bir dereceye kadar silindikten sonra bile, onunla sevişmekten hoşlanıyordum. İnce sırtı, ensesi, bacakları, göğüsleri; onların temasından çok canlı bir anı kalmıştı belleğimde, şimdi de hepsi yanımdaymış gibiydi. Yatakta ona yaptığım ya da onun bana yaptığı her şeyi anımsıyordum.

Ama o, tanımadığım biriyle yatmıştı, hem de hayal edilemeyecek bir tutkuyla yapmıştı bunu. Benimle hiç tatmadığı bir zevki onunla tattığını söylüyordu. Bu adamla, bitişik odadan duyulabilecek kadar yüksek çığlıklar atmış ve her yana kıvranıp bükülürken yatağı sarsmış olmalıydı. Onunla herhalde benimle yapmadığı şeyleri de yapmıştı. Soğuk bir bira daha içtim. Sonra patates salatasını yedim. Birden canım müzik dinlemek istedi. Radyo FM'i açıp bir klasik müzik yayınını hafif sese ayarladım. "Bugün yorgunum," derdi, "hazır değilim. Bağışla. Üzgünüm." Ve ben de karşılık verirdim: "İyi ya, ne yapalım, aldırma." Çaykovski'nin *Do Majör Yaylı Çalgılar Serenadı* sona erince, galiba Schumann'dan, küçük bir parça yayınladılar. Bu melodi bana yabancı değildi, ama adını anımsayamıyordum bir türlü. Yorumun bitiminde, sunucu *Kâhin Kuş,* yani *Orman Sahneleri* adlı piyano parçasının yedinci bölümü olduğunu haber verdi. Kumiko'yu, o adamın bedeninin altında, tırnaklarını sırtına saplamış, çarşafa salyaları akarken, kıçını kıvırırken, kıvranırken hayal ettim. Sunucu, ormanda gizemli bir kâhin kuşun olduğunu ve Schumann'ın bu sahneyi gerçekdışı biçimde yarattığını açıklıyordu.

Kumiko hakkında neler bilebilirdim ki? Bira kutusunu yavaş yavaş avucumda ezip çöp tenekesine attım. Anladığımı sandığım Kumiko, kollarıma aldığım kadın, karım, yıllarca sevistiğim kadın, aslında, Kumiko denilen kişinin en yüzeysel parçası olamaz mıydı? Tıpkı şu dünyanın büyük bölümünün denizanalarının alanı olduğu gibi? O halde, birlikte geçirdiğimiz şu altı yıl, neyi ifade ediyordu? Anlamı neydi?

Mektubunu bir kez daha okuyordum ki birden telefon çaldı. Telefonun sesi tam anlamıyla beni kanepeden sıçrattı. Saat sabahın ikisinde bana kim telefon edebilirdi ki? Kumiko mu? Hayır, olanaksız. Ne olursa olsun beni asla buradan aramazdı o. Herhalde May Kasahara. Beni boş evden çıkarken görmüş ve telefon etmeye karar vermişti. Ya da belki Girit Kano. Ortadan yok olmasının

nedenini bana açıklamak istiyordu. Ve neden telefondaki kadın olmasın? Bana bir mesaj iletmek istiyordu. May Kasahara haklıydı. Çevremde biraz fazla kadın vardı. Yüzümün terini, uzanıp aldığım bir havluyla sildim ve yavaş yavaş ahizeyi kaldırdım. "Alo," dedim. "Alo," dedi bir ses. May Kasahara'nın sesi değildi bu. Girit Kano'nun da, o gizemli kadının da değildi. Malta Kano'ydu.

— Alo. Bay Okada'sınız, değil mi? Adım Malta Kano. Beni hatırladınız mı acaba?

— Elbette, sizi çok iyi hatırladım, dedim yüreğimin çarpıntılarını bastırmaya çalışarak.

Al sana bir bela daha! Onu hatırlamamam mümkün müydü ki?

— Sizi bu kadar geç saatte aradığım için bağışlayın, Bay Okada. Ama acil bir sorun söz konusu olduğundan, sizi rahatsız etmeyi de, kızdırmayı da göze alarak bunu yapmak cüretini gösterdim. Gerçekten çok üzgünüm.

— Aldırmayın, dedim. Nasıl olsa, ayaktaydım, hiç önemi yok.

12

Tıraş olurken ve uyandığımda keşfettiğim

— Sizi gecenin ortasında arıyorsam, Bay Okada, bir an önce size ulaşmayı yeğlediğimdendir, diye sözlerini sürdürdü Malta Kano.

Her zamanki gibi, ona böyle kulak verirken, tüm bu sözcüklerin teker teker belirli bir mantık silsilesi içinde seçilip düzenli kusursuz cümleler halinde sıralandığı izlenimine kapılıyordum.

— Size birkaç soru sormama izin vermenizi rica edecektim. Mümkün mü acaba, Bay Okada?

Ahize elimde, kanepeye oturdum.

— Rica ederim, ne isterseniz sorabilirsiniz.

— Bir yere mi gitmiştiniz, Bay Okada, şu iki gün? Birkaç kez telefon ettim, ama bana öyle geldi ki hiç evde yoktunuz.

— Evet, doğru. Bir süre evden ayrılmıştım. Düşünmek için yalnız kalmak istiyordum. Başımda dertler var da.

— Elbette, durumu çok iyi tahmin ediyorum. Neler hissettiğinizi anlıyorum. İnsan sakin sakin düşünmek istediği zaman yer değiştirmek iyi bir şeydir. Bu arada, sorumun size ısrar gibi geleceğini biliyorum ama, çok uzağa mı gitmiştiniz acaba?

— Gerçekten uzak denemezdi, diye kaçamak cevap verdikten sonra ahizeyi sol elimden sağ elime geçirdim. Nasıl söylemeli? Daha çok, herkesten uzak bir yerdeydim. Ama şu sırada bu konunun ayrıntılarına giremeyeceğim. Bunun için birtakım haklı nedenlerim var ve henüz döndüğüm için de uzun uzun konuşamayacak derecede yorgunum.

— Tabii Bay Okada, anlıyorum. Herkesin birtakım nedenleri vardır. Bana her şeyi açıklamak zorunda değilsiniz. Sesinizden, yorgun olduğunuzu anlıyorum zaten. Kaygılanmayın, rica ederim. Böyle bir zamanda, sizi rahatsız etmekten büyük azap duyuyor, kendime kızıyorum. Bu konuyu ileride konuşabiliriz isterseniz. Size böylesine yersiz bir soru sormak cüretini bulmamın nedeni, sadece şu son günlerde başınıza kötü bir şey gelmiş olmasından korkmamdı.

Tek bir sözcükle ve o denli alçak bir sesle onayladım ki, bir yanıttan çok, yanlış soluk alan bir su hayvanının can çekişmesine benzedi. *Kötü bir şey,* diye düşündüm. Başıma tüm gelenler arasında hangisi kötüydü, hangisi iyi?

— Teşekkür ederim, dedim sesimi ayarladıktan sonra, ama öyle sanıyorum ki, şimdilik, başıma iyi bir şey geldiğini söyleyemeyeceğim de, özellikle kötü bir şey de gelmedi diyeceğim.

— Çok sevindim buna.

— Sadece yorgunum, diye ekledim.

Malta Kano hafifçe öksürdü.

— Aklıma gelmişken, Bay Okada, şu son günlerde, dış görünüşünüzde önemli bir değişme fark ettiniz mi?

— Dış görünüşümde? Bende mi?

— Evet, kendi bedeninizde, Bay Okada.

Başımı kaldırdım ve bahçeye açılan camlı kapıya vuran aksime baktım. Bedensel değişim diye nitelendirilecek hiçbir şey fark edemedim. Duşta vücudumu en küçük kıvrımlarına kadar, iyice ovalarken de hiçbir şey görmemiştim.

— Ne tür bir değişimi kastettiniz? diye sordum.

— Ne olabileceğini bilemiyorum, ama size bakan herkesin anlayacağı bir değişim olmalı.

Sol elimi masaya koyup avucumu inceledim. Ama her zamanki gibiydi. Görünürde hiçbir değişiklik yoktu. Altın yapraklarla kaplanmamıştı, parmaklarımın arasında perdeler oluşmamıştı. Ne güzeldi ne de çirkin.

— Bana bakan herkesin anlayacağını söylerken neyi kastediyorsunuz? Sırtımda kanatlar mı bitecek ya da böyle bir şey mi olacaktı?

— O da olabilir, dedi Malta Kano ahenkli sesiyle. Elbette, sadece *bir olasılıktan* söz ediyorum.

— Elbette, diye yineledim.

— Ne diyorsunuz, Bay Okada, bir şey dikkatinizi çekti mi acaba?

— Henüz yok, diyeceğim. Şimdilik. Sırtımda kanatlar çıksaydı, herhalde ister istemez görürdüm, sizce de öyle değil mi?

— Değil herhalde, dedi Malta Kano. Ama dikkat ediniz Bay Okada. İnsanın kendinin nasıl bir durumda bulunduğunu bilmesi öyle pek kolay değil. Sözgelimi, kimse kendi yüzünü doğrudan göremez. Tek çözüm, aynadaki yansımasına bakmaktır. Ve *deneyimlerimiz* yüzünden, aynanın yansıttığı görüntünün gerçek olduğuna inanırız, hepsi bu.

— Dikkat ederim, dedim.

— Aklıma gelmişken, Bay Okada, size sormak istediğim bir soru daha var. Doğruyu söylemek gerekirse, birkaç gündür Girit Kano'ya ulaşamaz oldum artık. Size de bir türlü ulaşamadığım gibi, Bay Okada. Belki de bir rastlantı olabilir, ama ben bunu çok garip buldum. Ve eğer öyleyse, acaba sizin bir açıklamanız var mı diye merak ediyordum.

— Girit Kano! diye bağırdım.

— Evet. Bu konuda bir fikriniz var mıydı acaba?

Bilmediğimi söyledim, hiçbir fikrim yoktu. Böyle düşünmek için belirli bir nedenim yoktu ama bana, şimdilik Malta Kano'ya, Girit Kano'yu yakın bir zamanda gördüğümü ve hemen ardından, haber vermeden kayıplara karıştığını söylememek, daha iyi olacak gibi görünmüştü.

— Girit de size ulaşamadığı için endişeleniyordu da, Bay Okada, bu yüzden, neler olup bittiğini anlamak için size gideceğini söyleyerek akşam evden çıktı. Ama hâlâ, gecenin bu ilerlemiş saatine rağmen dönmedi. Ve bilmediğim bir nedenle, artık varlığını duyumsamayı da başaramıyorum.

— Anlıyorum, dedim. Olur ya, buraya gelirse, hemen sizinle temasa geçmesini söylerim ona.

Malta Kano hattın öte ucunda bir an sustu.

— Doğrusu, Bay Okada, Girit hesabına kaygılanıyorum. Bildiğiniz gibi, ikimizin de uğraştığı iş, sıradan bir iş olmaktan çok uzak. Ama kardeşim, o dünyada davranış sanatında benim kadar usta değil. Yetenekten yoksun demek istemiyorum. Çok yetenekli. Ama henüz tam olarak alışabilmiş değil.

— Anlıyorum.

Malta Kano tekrar sustu. Sessizliği, öncekinden daha uzun sürdü. Ne diyeceğini bilemiyor gibiydi.

— Alo, dedim.

— Buradayım, Bay Okada.

— Girit'i görürsem, sizinle temasa geçmesini söylerim, dedim bir kez daha. İçiniz rahat olsun.

— Teşekkür ederim, dedi Malta Kano.

Sonra, gecenin bu saatinde telefon ettiği için bir daha özür dileyip kapadı. Ben de ahizeyi yerine koydum ve camdaki aksime baktım. Bakarsın, diye düşündüm, belki bir daha Malta Kano'yla hiç konuşmam ve gözümün önünden sonsuza dek kaybolup gider. Böyle düşünmem için hiçbir özel nedenim yoktu. Sadece ansızın gelen bir düşünceydi işte.

Sonra birdenbire, kuyuya asılı kalmış ip merdiveni düşündüm. Onu bir an önce alsam iyi olacaktı. Biri merdivene rastlarsa, durum arapsaçına dönebilirdi. Bir de Girit Kano'nun ansızın yok olması sorunu vardı. Onu son kez o kuyunun yakınında görmüştüm.

El fenerini cebime tıktım, pabuçlarımı giydim, bahçeye indim ve alçak duvardan atladım. Sonra çıkmaz sokakta karşıya geçip boş evin önünde durdum. May Kasahara'nın evi yine kapkaranlıktı. Saatim neredeyse üçü gösteriyordu. Boş evin bahçesine girdim ve dosdoğru kuyuya gittim. İp

merdiven, hâlâ ağaca bağlı, kuyuya sarkıtılmış olarak duruyordu. Kapak, yarıaçıktı.

Bir şey beni, kuyunun içine göz gezdirmeye yöneltti ve neredeyse mırıldanır gibi, seslendim. "Girit Kano!" Cevap yok. Fenerimi çıkardım, ışığını aşağı doğru tuttum. Işık demeti dibe ulaşamadı ama cılız bir ses, bir inilti duydum. Bir kez daha adını seslendim.

— Her şey yolunda, buradayım, diye karşılık verdi Girit Kano.

— Böyle bir yerde ne yapıyorsunuz? diye sordum, alçak sesle.

— Ne mi yapıyorum, ne olacak, sizin yaptığınızı, Bay Okada, diye cevap verirken şaşırdığı anlaşılıyordu. Düşünüyorum. Burası bu iş için gerçekten bulunmaz bir yer, değil mi?

— Sanırım öyle. Ama az önce kardeşiniz beni evden aradı. Kayıplara karışmanız onu meraklandırmış. Gecenin bu saatinde dönmemişsiniz, varlığınızı bile artık duyumsayamadığını söylüyor! Sizi görürsem, derhal kendisiyle temasa geçmenizi söylememi istedi benden.

— Anlaşıldı. Zahmetiniz için teşekkür ederim.

— Her neyse, lütfen oradan çıkma nezaketini gösterir misiniz? dedim Girit Kano'ya. Sizinle sakin sakin konuşmak istiyorum.

Karşılık vermedi.

Işığı söndürdüm ve feneri yeniden cebime koydum.

— Siz buraya inmeye ne dersiniz, Bay Okada? İkimiz oturur konuşurduk.

Yine kuyuya inip Girit Kano'yla konuşmak fena fikir olmayabilir, dedim, ama sonra kuyunun dibinde bekleyen küf kokulu karanlığı düşününce, mideme bir taş gelip oturdu.

— Hayır, üzgünüm, artık inmek istemiyorum. Siz de zaman geçmeden çıksanız iyi edersiniz. Bakarsınız biri gelir, yine alır merdiveni, zaten kuyunun havası da artık bozulmuş olmalı.

— Biliyorum. Ama ben burada biraz daha kalmak istiyorum. Benim için kaygılanmayın.

Girit Kano'nun çıkmaya niyeti yoksa, onun için bir şey yapamazdım.

— Ablanızla telefonda konuştuğum zaman, sizi burada gördüğümü ondan gizledim, ama şimdi acaba iyi mi yaptım, diye düşünüyorum. Nedense gerçeği gizlemek daha iyi olacakmış gibi gelmişti bana.

— İyi yapmışsınız. Rica ederim, ona burada olduğumu söylemeyin, dedi, biraz duraksadıktan sonra devam etti: onu kaygılandırmak istemem, ama benim de düşünmek istediğim zamanlar oluyor. Bitirir bitirmez çıkarım. Şimdi bir süre yalnız kalmak istiyorum, Bay Okada. Artık başınıza dert açmam, merak etmeyin.

Ben de onu bırakıp şimdilik eve dönmeye karar verdim. Sabah tekrar gelip neler olup bittiğine bakabilirdim nasıl olsa. May Kasahara gece gene gelip ip merdiveni çekerse Girit'in kuyudan çıkmasına yardım ederdim. Eve döndüm, soyunup yatağa uzandım. Sonra başucumdaki kitabı alıp bıraktığım sayfadan açtım. Hemen uykuya dalamayacak kadar sinirlerim ayakta sanıyordum. Ama daha iki sayfa okumadan uyuklamaya başladım. Kitabı kapattım. Işığı söndürdüm. Hemen ardından uykuya dalıp gitmişim.

Uyandığımda sabahın dokuz buçuğuydu. Girit Kano'yu merak ettiğimden yüzümü bile yıkamadan çabucak giyindim; çıkmaz sokağı geçip boş eve gittim. Bulutlar alçak, hava rutubetliydi, yağmur ha yağdı ha yağacaktı. Kuyuda ip merdiven filan yoktu. Anlaşılan biri onu çözüp bir yerlere götürmüştü. Kapağın iki tahtası kuyunun ağzını sımsıkı tıkıyordu, her birinin üstünde birer taş vardı. Birini kaldırıp içeri baktım ve Girit Kano'ya seslendim. Yanıt yoktu. Her şeye karşın, birkaç kez, arada susup dinleyerek, seslendim. Belki aşağı da uyuyordur diye, birkaç taş da attım. Ama anlaşılan, kuyunun dibinde artık kimse yoktu. Girit Kano herhalde gün doğarken kuyudan çıkmış, merdiveni de götürmüştü. Kapağı tekrar yerine koydum ve uzaklaştım.

Bahçeden çıkınca sırtımı çite verip May Kasahara'nın evine baktım. Beni orada görünce, her zaman yaptığı gibi dışarı çıkacaktı. Ama ne kadar beklediysem de, gelmedi bir türlü. Ortalık mutlak bir sessizliğe gömülmüştü. Ne bir varlığın gölgesi, ne herhangi bir gürültü, hatta ne de ağustosböceği sesi. Pabucumun ucuyla toprağı kazarak zaman geçirdim. Kuyunun dibinde kaldığım birkaç gün içinde bir yer değişme izlenimi vardı bende; eski gerçeğin üzerine bir yenisi gelip konmuş ve onu gölgede bırakmış gibiydi. Ve bu izlenim, içimde yer etmişti, kuyudan çıktıktan sonra bile.

Dişlerimi fırçalamak ve tıraş olmak niyetiyle, çıkmaz sokak boyunca yürüyerek döndüm. Birkaç günlük kara bir sakal kaplamıştı yüzümü. Denizden henüz kurtulmuş bir kazazedeye benziyordum. Ömrümde ilk kez bu kadar uzun sakalım oluyordu. Bir an onu daha da uzatmak geldi aklıma, ama biraz düşününce kesmeye karar verdim. Özel bir neden olmadıkça, yüzümün Kumiko'nun gittiği günkü gibi kalmasını yeğliyordum.

Sakalımı sıcak bir havluyla yumuşatıp suratımı kalın bir tıraş sabunu katmanıyla örttüm. Sonra kendimi yaralamamak için yavaş yavaş, dikkatle sakalımı kesmeye başladım: çene, sol yanak, sonra da sağ. Ama aynada gördüğüm şey, soluğumu kesecek gibi oldu. Sağ yanağımda mavimtırak-siyah bir tür leke vardı. Önce yüzüme bir şey yapışmış sandım. Tıraş köpüğünün kalanını silip yüzümü su ve sabunla güzelce yıkadım, sonra lekeyi bir havluyla ovuşturdum. Boşuna. Leke, silineceğe hiç benzemiyor, tersine, sanki tenime, daha derine işliyordu. Parmağımı üstünde gezdirdim. Derimin bu parçası, yüzümün geri kalanına oranla biraz daha sıcaktı, ama özel bir dokusu yoktu. Gerçekten bir *lekeydi* işte. Kuyudayken tam o sıcaklığı hissettiğim yerde bir lekem vardı şimdi.

Yüzümü aynaya yaklaştırdım ve bu izi en ufak ayrıntılarına varıncaya dek inceledim. Sağ elmacıkkemiğinin az yukarısında, yaklaşık bir bebek eli büyüklüğündeydi. Rengi, mavi-siyaha yakındı, Kumiko'nun hep kullandığı Mont-Blanc mürekkebi gibi.

Akla gelecek ilk açıklama, bir alerji durumuydu. Tenime belki de kuyunun dibinde zararlı bir şey temas etmişti. Ama kuyunun dibinde, deride böyle bir tepki yaratabilecek ne olabilirdi ki? O daracık

yeri köşe bucak aydınlatmıştım. Topraktan ve beton duvarlardan başka bir şey yoktu. Ayrıca bir alerji ya da bir deri iltihabı, böylesine belirgin bir leke bırakır mıydı?

Birkaç saniye, paniğe kapılır gibi oldum. Kocaman bir dalga beni yutmuş gibi şaşırmış, altüst olmuştum. Havlu elimden düştü, çöp kutusunu devirdim, ayağım bir şeye takıldı, saçma sapan sözler mırıldandım. Sonra toparlandım ve lavaboya yaslanıp, bu sorunla nasıl baş edeceğimi düşündüm soğukkanlılıkla.

Biraz bekleyecek ve lekenin nasıl bir gelişim gösterdiğine bakacaktım. Nasıl olsa her zaman, bir doktora başvurma olanağım vardı. Herhalde geçici bir durumdu bu, bir boyanın yarattığı bir deri alerjisi kadar doğallıkla silinip kaybolacaktı. Bu iz birkaç gün içinde belirmişti, aynı kolaylıkla da silinebilirdi. Kahve yapmaya mutfağa gittim. Acıkmıştım ama bir şey yemeye kalkışır kalkışmaz iştahım bir serapta görülen su gibi ansızın kaçıveriyordu.

Kanepeye uzanıp yağmaya başlayan yağmuru seyrettim. İkide birde, banyoya gidip aynaya bakıyordum. Ama lekede hiçbir değişim göremiyordum. O noktada yanağımı öyle derin bir maviye boyamıştı ki, âdeta göz kamaştırıcı bir şey yerleşmişti oraya.

Ancak şafak sökerken kuyuda duvarın içinden geçişim bu lekenin ortaya çıkmasını açıklayabilirdi. Kadın beni, kapıyı açıp odaya giren tehlikeli birisinden kaçırmak için götürmüştü. Ve ben duvardan geçerken yanağımda, tam bu lekenin olduğu yerde, oldukça belirgin bir sıcaklık duymuştum. İyi ama benim duvardan geçmem ile bu lekenin oluşması arasında nasıl bir neden sonuç bağlantısı olabilirdi ki? Hiç anlamıyordum.

Suratı olmayan adam bana otelin holünde demişti ki: "Zaman uygun değil. Burada olmamanız gerekir." Beni uyarmıştı. Ama ben onun uyarısına kulak asmayıp ilerlemeyi sürdürmüştüm. Noboru Vataya'ya kızıyordum ve kaybolduğum için de sinirlerim tepemdeydi. Bu leke tüm bunların sonucu muydu? Ya da, o garip hayal oyununun bıraktığı bir iz miydi? *Sıradan bir rüya değil bu,* deniyordu bana bu leke aracılığıyla. *Bu, gerçekten olmuş bir şey ve aynaya her bakışında anımsamak zorunda kalacaksın.*

Başımı şiddetle salladım. Açıklaması olmayan çok fazla şey vardı. Tek emin olduğum, hiçbirini anlayamadığımdı. Hafif bir ağrı, kafamı zonklatmaya başladı. Daha fazla düşünemez oldum. Ve canım artık hiçbir şey yapmak istemedi. Biraz ılık kahve içtim, sonra yağmuru seyrettim.

Öğleden sonra, dayıma telefon ettim. Şuradan buradan konuştuk biraz. Birisiyle konuşmaya ihtiyacım vardı, kim olduğu önemli değildi, aksi takdirde dünyayla ilişkimin kesileceğini ve gerçeklerden hızla uzaklaşacağımı hissediyordum.

Bana Kumiko'nun nasıl olduğunu sorunca, "İyi," diye karşılık verdim. Kısa bir iş yolculuğuna çıktığını söyledim. Ona gerçeği açıklayabilirdim ama son olaylar dizisini bir üçüncü kişiye, akla uygun bir biçimde anlatmak olanaksızdı. Ben bile, olan biteni pek iyi anlayamıyordum. O halde bir başkasına nasıl anlatabilirdim ki? Bir süre dayımdan gerçeği gizlemeye karar verdim.

— Sen bu evde uzun süre oturmuştun, değil mi? dedim dayıma.

— Evet, evet, karşılığını verdi, altı yedi yıl, galiba. Dur biraz, orayı satın aldığımda otuz beş yaşındaydım, kırk iki yaşıma kadar kaldım orada, sonra da bu daireye yerleştim. O yaşıma kadar hep yalnız yaşamıştım, senin olduğun yerde.

— Merak ettim de, burada otururken başına uğursuz bir şey gelmiş miydi acaba?

— Uğursuz bir şey mi? diye, şaşkınlıkla, sordu dayım.

— Evet, hastalanmak, bir kadınla ilişkiyi kesmek, gibi örneğin.

Dayım, telefonun öteki ucunda içtenlikle güldü.

— Elbette, orada oturuyorken ilişkimi kestiğim bir kadın olmuştu, ama başka birçok evdeyken de olduğundan, o yüzden bunu özellikle uğursuz bir olay sayamam. Doğrusu o kadın, kaybettiğim için pişmanlık duyduğum biri değildi. Hastalık, ha... hasta olduğumu anımsamıyorum. Sadece ensemden küçük bir ur aldırdım, o kadar. Berberim beni uyarmıştı, ne olur ne olmaz, aldırırsan iyi edersin diye, ben de doktora başvurdum ama ciddi bir şey değildi. Oradayken bir doktora ilk ve son kez gidişim olmuştur bu. Uzun sözün kısası, sağlık sigortamın geri ödenmesini istesem iyi ederim galiba.

— Demek bu evden kötü anıların yok, öyle mi?

— Hayır, dedi dayım, kısa bir süre düşündükten sonra devam etti: Baksana, niçin durup dururken böyle sorular soruyorsun bana?

— Hiiç. Ama Kumiko son zamanlarda bir falcıya gitti, kadın ona evin yönelimi konusunda kurallar anlatmış: böylesi iyidir, şöylesi kötü. Bana kalırsa, bu yönelim, fal hikâyeleri filan hep fasafiso ama karım sana sormamı istedi.

— Hımm, ben de bu, evin yönelimi hikâyelerinden filan hiç anlamam! Bana iyi mi, kötü mü diye sorsan verecek yanıt bulamam kesinlikle. Ama o evde yaşadım, oradayken hiçbir sorun çıkmadı. Miyavakileri sorarsan, eh, orası doğru, neler olup bittiğini gördün ama sen de onlara oldukça uzaksın.

— Ne tür insanlar oturdu burada, sen gittikten sonra?

— Benden sonra üç yıl bir lise öğretmeni oturdu ailesiyle, sonra da genç bir çift, beş yıl yaşadı. Sanırım dükkânları vardı. Ama ne ticareti yaptıklarını hatırlamıyorum şimdi. Gene de tüm bu insanların o evde mutlu yaşadıklarını söyleyecek kadar bir şey bilmiyorum. Evin yönetimini bir emlakçıya vermiştim. Kiracılarla hiç karşılaşmadığım gibi, niçin çıktıklarını da bilmiyorum. Ama uğursuz, olumsuz şeylerden söz edildiğini hiç duymadım. Taşındılar, sanırım orası dar geldiğinden ya da böyle bir nedenle, yaptırdıkları yeni evlerine geçmek için.

— Bir defasında birisi bana bu evde, hava akımını engelleyen bir şeyler olduğundan söz etmişti. Bu sana da bir şey ifade ediyor mu?

— Hava akımını engelleyen mi?

— Bu ne demek, bilmiyorum. Yalnızca bana böyle demişlerdi.

Dayım bir an düşündü.

— Hayır, aklıma hiçbir şey gelmiyor. O sokağın iki ucunu da kapatmak, kuşkusuz iyi bir fikir değil. Girişi de çıkışı da olmayan bir sokak, düşününce garip geliyor. Sokakların da ırmakların da temel ilkesi, dalganın akmasına izin vermektir, değil mi? Önleri kesilirse, kokuşurlar.

— Ne demek istediğini anlıyorum, dedim. Şimdi sana sormam gereken bir şey daha var. Bu mahallede zemberekkuşunun sesini duymuş muydun hiç?

— Zemberekkuşu mu? Neymiş o?

Ona kısaca anlattım: gelip bahçedeki bir ağaca konuyor ve günde bir kez zembereği kurulan bir saatin gıcırtısına benzer sesiyle ötüyordu.

— Bilmiyorum. Ne gördüm ne işittim. Kuşları severim, bu yüzden de ötüşlerine hep kulak veririm, ama bundan söz edildiğini ilk kez duyuyorum. Evle bir ilgisi var mı?

— Hayır, pek yok. Sadece sordum öylesine, biliyor musun diye merak ettiğim için.

— Biliyor musun, böyle şeyler konusunda, örneğin benden sonra burada oturanlar konusunda daha geniş bilgi edinmek istersen istasyonun yanındaki Setaya Dai-içi emlak bürosuna git. İhtiyar İşikava'yla konuşmaya bak. Yıllarca o evle bu adam ilgilenmişti. Ezelden beri oradadır, mahalle üzerine sana geniş bilgi verebilir. Miyavakilerin evi konusunda her şeyi bana anlatan da odur zaten. Konuşmaya da bayılır. Gidip görmelisin onu.

— Teşekkürler. Ben de öyle yapacağım.

— Aklıma gelmişken, iş arama durumun ne âlemde? diye sordu dayım.

— Henüz bir şey yok. Doğruyu söylemek gerekirse, pek ciddi aramıyorum zaten. Şimdilik Kumiko çalışıyor, ben de evle ilgileniyorum, şöyle böyle geçinip gidiyoruz işte.

Dayım biraz düşünür gibi oldu, sonra dedi ki:

— Bir noktaya gelip de ne yapacağını bilemezsen söyle bana. Belki de sana bir yardımım dokunabilir.

— Teşekkürler. Konuşuruz gene.

Bunun üzerine telefonu kapadık.

Dayımın eski emlakçısına telefon edip bu evin geçmişi ya da benden önce oturanlar konusunda soru sorsam mı acaba, diye düşündümse de, sonra bu düşünce bana saçma göründüğünden vazgeçtim.

Gün boyu yağmur usul usul yağdı. Bir dilim ekmek yiyip çorba içmiştim öğleyin. Sonra da günün

geri kalanını kanepede geçirdim. Çıkıp alışveriş yapmak istiyordum, ama yüzümdeki lekeyi düşündükçe çekiniyordum. Sakalımı öylece bırakmadığıma pişman oluyordum. Buzdolabında biraz sebze kalmıştı ve dolaplar konserve doluydu. Pirinç ve yumurtam da vardı. Eğer beğenmemezlik etmezsem, iki üç gün daha pekâlâ karnımı doyurabilirdim.

Kanepeye uzanmış, hemen hemen hiçbir şey düşünmüyordum. Kitap okuyor, kasetten klasik müzik dinliyor ya da dalgın dalgın, bahçeye yağan yağmuru seyrediyordum. Düşünce yeteneklerim belki de, karanlık kuyunun dibinde, düşünmek için kendimi aşırı zorladığım o uzun dönem yüzünden en alt sınırındaydı. Bir şey üzerine ciddi ciddi düşünmeye kalkıştığımda, kafam cendereyle sıkılmış gibi oluyor, zonklamaya başlıyordu. Bir şey anımsamaya çalışsam, bedenimin her bir kası ve her bir siniri gıcırdıyordu sanki. *Oz Büyücüsü'*ndeki pas tutmuş ve iyi yağlanmamış teneke adama dönmüştüm.

İkide birde, yüzümdeki lekeyi incelemek için banyoya gidiyordum. Hiçbir değişiklik yoktu. Leke ne büyüyor ne küçülüyordu. Rengi de hep aynıydı. O zaman burnumun altında birkaç kıl bıraktığımı gördüm. Bu sabah şaşkınlığımdan, yarım yamalak tıraş olmuştum herhalde. Yüzümü yeniden sıcak suyla yıkadım, tıraş köpüğünü yaydım ve kalanları da tıraş ettim.

Aynanın karşısına geçtiğimde, Malta Kano'nun telefonda söyledikleri geldi aklıma: *"Deneyimlerimiz yüzünden, aynanın yansıttığı görüntünün gerçek olduğuna inanırız hepsi bu."* Benden, dikkatli olmamı da istemişti. Daha emin olmak için, yatak odasına geçip Kumiko'nun giyindiği zaman kullandığı boy aynasına baktım. Ama leke hep oradaydı. Demek ki suç, aynada değilmiş.

Leke dışında, bedensel olarak anormal hiçbir şey hissetmiyordum. Ateşime baktım: her zamanki gibiydi. Ama üç gündür bir şey yememiş biri için, iştahsızlık ve hafif bir mide bulantısı –herhalde kuyunun dibindeki bulantıların bir devamıydı– bir yana, sağlığım son derece iyiydi.

Sakin bir gündü. Telefon bir kez bile çalmadı, mektup filan gelmedi. Sokaktan kimse geçmedi, komşulardan ıslık çalan filan olmadı. Bahçeden hiç kedi geçmedi, hiçbir kuş gelip ötmedi. Zaman zaman bir ağustosböceğinin sesi çıkıyordu, ama her zamanki kadar yüksek değil.

Saat yediye doğru, acıkmaya başladım; konserve ve sebze ağırlıklı basit bir yemek hazırladım kendime. Uzun zamandır ilk kez, radyodan akşam haberlerini dinledim, ama dünyada özellikle ilgi çekici bir olay olmamıştı. Bir otoyolda, sürücüsü yanlış sollama yapan bir araba, duvara çarpıp parçalanmış, içindeki gençler ölmüştü. Büyük bir bankanın bir şubesinin müdürü ve çalışanları, yasadışı kredi vermekten dolayı polisçe sorguya çekilmişlerdi. Maşida kasabasında, otuz altı yaşındaki bir ev kadını, sokaktan geçen bir genç tarafından kafasına çekiçle vurularak öldürülmüştü. Sanki uzak bir dünyada geçen olaylardı bunlar. Benim bulunduğum dünyada, sadece bahçeye yağan yağmur vardı. Sessizce, kendini fark ettirmeden.

Saat dokuzu gösterdiğinde, kanepeden yatağa geçtim; kitabımdan bir bölüm okuduktan sonra ışığı söndürdüm ve uyudum.

Rüya görürken sıçrayarak uyandım. Rüyamda neler olup bittiğini anımsayamıyordum, ama gerilim dolu bir rüya olmalıydı, çünkü yüreğim hızlı hızlı çarpıyordu. Odam hâlâ kapkaranlıktı. Bir an nerede bulunduğumu hatırlamakta zorlandım. Yatağımda olduğumu anlamam epey zaman aldı. Başucumdaki

saat ancak sabahın ikisini gösteriyordu. Olmadık zamanlarda uyumayı ve uyanmayı alışkanlık edinmiştim, bunun nedeni herhalde kuyunun dibindeki düzensiz uykularımdı. Biraz sakinleşince bir an önce tuvalete gitme ihtiyacı duydum. Yatağa yatmadan içtiğim bira yüzünden olmalıydı. Yeniden uykuya dalmayı yeğlerdim ama ne yapalım, olacak gibi değil! İyi kötü yatağımda doğrulma fikrine kendimi alıştırıyordum ki elim, yanımdaki birinin tenine değdi. Hiç şaşırmadım. Orası Kumiko'nun yeriydi ve yanımda uyumasına alışıktım. Ama birden kafama dank etti: Kumiko artık yoktu ya... beni terk etmişti. *Yanımda bir başkası uyuyordu.*

Cesaretimi toplayıp başucu lambasını yaktım. Yanımda yatan Girit Kano'ydu.

13

Girit Kano'nun öyküsü devam ediyor

Girit Kano çırılçıplaktı. Bana doğru dönmüş, üstünde hiçbir şey, bir örtü bile olmadan uyuyordu. Biçimli memelerini, pembe, küçük meme uçlarını ve dümdüz karnının altında kurşunkalemle çizilmiş bir resmin tüm tonlarını sergileyen, edep yeri tüylerinin siyah gölgesini görebiliyordum. Teni bembeyaz, yeni yıkanmış gibi pırıl pırıldı. Neler olup bittiğini gerçekten anlayamadan, gözlerim vücuduna dikili, öyle kalmıştım. Bacaklarını kıvırmış, dizlerini sıkıca bitiştirmiş uyuyordu. Saçları yüzünün yarısını örttüğünden, gözlerini göremiyordum. Anlaşılan derin bir uykuya dalmıştı, çünkü ben başucu lambasını yaktığımda bile hiç kıpırdamadan, sakin sakin ve düzenli soluklar alarak uyumayı sürdürdü. Ne var ki, bende artık uyku filan kalmamıştı. Dolaptan ince bir yazlık yorgan alıp üstünü örttüm. Sonra ışığı söndürdüm, pijamayla mutfağa geçtim ve bir süre mutfak masasında oturup kaldım.

Derken lekem geldi aklıma. Dokunduğumda, yanağımın orası hep öyle sıcakçaydı. Aynaya bakmama bile gerek yoktu. Leke hep oradaydı. Bir gecede rastlantı sonucu yok olup siliniverecek türden değildi. Yarından tezi yok, belki de rehbere bakıp yakınlardaki bir deri hastalıkları uzmanına başvursam iyi olacaktı. Ama doktor bana bu lekenin nasıl oluştuğunu sorarsa ne cevap verecektim? Üç güne yakın bir süre, bir kuyunun dibinde kaldığımı mı söyleyecektim? Hayır, çalışmak için filan değil, öyle bir şey yok da, sadece, biraz düşünmek istedim de ondan. Bir kuyunun dibi, düşünmek için en iyi yerdir, derdim. Hayır, yiyecek filan almadım yanıma. Hayır, benim kuyum değil. Yakınlardaki boş bir evin kuyusu. Oraya izinsiz girdim.

Bakar mısınız! Bunları nasıl söyleyebilirdim ki?

Orada, dirseklerimi masaya dayayıp, oturmuş düşünüyordum ki, Girit Kano'nun çıplak bedeni, son derece belirgin olarak zihnimde canlandı. Yatağımda derin derin uyuyordu. Sonra da rüyamda, Kumiko'nun elbisesini giymiş olan Girit Kano'yla sevişmemiz geldi aklıma. Teninin temasını, bedeninin ağırlığını bile anımsadım. Ama gerçek nerede bitiyor, gerçekdışı nerede başlıyordu? Doğrulama yapmadan, kesintili ve tarih sırasıyla ilerleyerek, ayrım çizgisini belirlemem olanaksızdı. İki bölgeyi ayıran duvar yıkılmaya başlamıştı. En azından belleğimde, gerçek ve gerçekdışı, eşit yoğunluk ve eşit belirginlikle, bir arada yaşıyor gibiydi. Girit Kano'yla bir ilişkim hem olmuş hem olmamıştı.

Bu karmaşık kösnül görüntüleri zihnimden uzaklaştırmak için, gidip yüzümü soğuk suyla yıkama ihtiyacı hissettim. Az sonra, Girit Kano'nun yanına döndüm. Yorganı beline kadar itmiş, hâlâ derin derin uyuyordu. Bulunduğum yerden, ancak sırtını görebiliyordum. Bana Kumiko'nun sırtını hatırlatıyordu. Girit Kano'nun vücudu, şaşılacak derecede Kumiko'nunkine benziyordu. Bu benzerlik gözüme çarpmıştı; saç biçimleri, giyim zevkleri, makyajları tümüyle farklı olsa da aşağı yukarı aynı boydaydılar ve herhalde kiloları da anıydı. Elbise ölçüleri de aynı olmalıydı.

Yorganımı alıp salona gittim, kanepeye uzandım ve kitabımı bıraktığım sayfadan açtım. Bir süredir, kütüphaneden aldığım, Mançurya'daki Japon yönetimine ve Nomonhan'da Sovyetlerle

çatışmaya ilişkin bir tarih kitabı okuyordum. Teğmen Mamiya'nın öyküsü o dönemde Çin'deki durum konusunda ilgimi uyandırmış ve bu konuda birkaç kitap ödünç almıştım. Ama, ayrıntılarıyla anlatılan bu tarih olaylarını on dakika kadar okuduktan sonra uykuya yenik düştüm. Biraz gözlerimi dinlendirmek niyetiyle, kitabı yere bıraktım. Ama çok geçmeden, lamba açık, derin bir uykuya dalmışım.

Mutfaktan gelen bir gürültü beni uyandırdı. Ne oluyor diye bakmaya gittim: Girit Kano orada, kahvaltı hazırlıyordu. Beyaz bir tişört ile mavi bir şort giymişti, ikisi de Kumiko'nundu.

— İyi ama, sizin giysileriniz nerede? diye mutfağın kapısında dikilip sordum.

— Ah, özür dilerim, uyuyordunuz, karınızınkileri almak cüretini gösterdim. Biliyorum, bu yaptığım doğru değil ama giyecek bir şeyim yoktu, dedi Girit Kano, dönüp bana bakarak.

O eskiden benimsediği, altmışlı yılların makyajına ve saç biçimine dönmüştü yine. Sadece takma kirpikler eksikti.

— Üzülmeyin, önemli değil, ama sizin giysileriniz nerede merak ettim?

— Kaybettim, dedi.

— Kayıp mı ettiniz?

— Evet, bir yerlerde kaybettim onları.

Mutfağa girdim ve masaya dayanıp, onun omlet yapmasını seyrettim. Yumurtaları el çabukluğuyla kırdı, tuzunu biberini ekledi, hızlı hızlı karıştırdı.

— Yani bu, buraya çırılçıplak geldiniz demek mi oluyor?

— Evet, öyle, diye karşılık verdi dünyanın en doğal şeyini söylüyor gibi. Çırılçıplaktım. Bunu siz de biliyorsunuz, Bay Okada, üzerime yorgan örttüğünüze göre.

— Evet, kuşkusuz, diye kekeledim. Ama asıl öğrenmek istediğim, giysilerinizi nerede ve nasıl kaybettiğiniz, bir de buraya kadar çırılçıplak nasıl gelebildiğiniz.

— Ben de bilmiyorum ki, dedi Girit Kano, omleti çevirmek için tavayı sallarken.

— O halde, siz de hiçbir şey bilmiyorsunuz.

Girit Kano omleti tabağa alıp haşlanmış brokoliyle süsledi. Ekmek de kızartıp masaya, kahvenin yanına koydu. Ben de tereyağı, tuz ve biberi çıkardım. Sonra iki genç evli gibi, baş başa yaptık kahvaltımızı.

Ve birden aklıma lekem geldi. Girit Kano bana bakınca en ufak bir şaşkınlık göstermediği gibi, bu konuda tek bir soru bile sormamıştı. Elimi yanağıma götürüp yokladım, hâlâ biraz sıcaktı.

— Oranız acıyor mu, Bay Okada?

— Hayır, hem de hiç.

Girit Kano bir süre yüzüme baktı.

— Bir leke var sanki.

— Doğru, var. Acaba bir doktora gitsem mi?

— Sadece bir tahmin, ama bana öyle geliyor ki, bu doktor işi değil.

— Belki haklısınız. Ama böyle de bırakamam ki.

Girit Kano çatalı elinde bir dakika düşündü.

— Alışverişiniz ya da başka işiniz varsa eğer, ben sizin yerinize giderim. Çıkmak istemiyorsanız siz burada kalabilirsiniz.

— Teklifinize minnettarım, ama sizin de yapacak işleriniz vardır ve ben de sonsuza dek evde kapanıp kalamam zaten.

Girit Kano bunu da bir süre düşündü.

— Malta Kano olsa herhalde ne yapılacağını bilirdi.

— O halde benim adıma onu arayabilir misiniz?

— Malta Kano başkalarını arar, başkalarının onu aramasını istemez, diyen Girit Kano, bir brokoli parçası ısırdı.

— Ama ona siz telefon edebilirsiniz, değil mi?

— Elbette. Biz kardeşiz.

— O halde, onunla bir daha konuştuğunuzda, yüzümdeki lekeyi sorabilir misiniz? Yoksa, sizden, ona beni aramasını söylemenizi rica edeceğim.

— Üzgünüm, bunu yapamam. Ablamla bir başkasının adına konuşamam. İkimizin arasında bir kural bu.

Ekmeğime yağ sürerken derin derin iç geçirdim.

— Demek oluyor ki, Malta Kano'ya söyleyecek bir şeyim varsa, onun beni aramasını beklemekle yetinmek zorundayım, öyle mi?

— Gerçekten de söylemek istediğim buydu, dedi Girit Kano, başını sallayarak. Ama, yüzünüzdeki leke canınızı yakmıyorsa ve kaşınmıyorsa, onu bir süre unutmanızı öneririm, Bay Okada. Bu yüzden,

sizin de utanıp sıkılmanız gerekmez. İnsanın başına bazen böyle şeyler gelebilir, biliyorsunuz!

— Gerçekten öyle mi sizce?

Sonra bir süre sessizce kahvaltımıza devam ettik. Birisiyle birlikte kahvaltı etmeyeli epey oluyordu ve bu kahvaltıyı özellikle nefis bulduğumu söylemeden edemedim. Bu da Girit Kano'nun hoşuna gitti.

— Şimdi de, dedim, gelelim giysilerinize...

— Eşinizin giysilerini iznini almadan giymem sizi tedirgin eder mi? diye kaygıyla sordu.

— Hayır, hiç. Beni tedirgin etmedi. Nasıl olsa Kumiko onları burada bırakmıştı. İstediğinizi giyebilirsiniz. Benim zihnimi kurcalayan, giysilerinizi nasıl kaybettiğiniz.

— Yalnız giysilerimi değil, pabuçlarımı da.

— Peki ama, onları nasıl kaybedebildiniz?

— Hatırlamıyorum ki, dedi Girit Kano. Bildiğim tek şey, uyandığımda yatağınızda çıplak olduğum, Bay Okada. Öncesinde neler olduğunu hatırlamıyorum.

— Kuyuya indiniz, değil mi? Ben ordan çıktıktan sonra.

— Onu hatırlıyorum, evet. Ve aşağıda uyudum. Ama sonrasını hiç hatırlamıyorum.

— Bu, kuyudan nasıl çıktığınızı da hatırlamıyorsunuz demektir öyleyse?

— Hiç hatırlamıyorum. Belleğimin o kısmı kesilip çıkartılmış sanki. Ve orada şimdi, geniş bir boşluk var.

Birbirinden yirmi santim kadar ayrı tuttuğu iki işaretparmağını gözümün önüne dikti. Böyle bir uzaklığın yaklaşık ne kadar zaman olduğunu hiç bilmiyordum.

— Herhalde ip merdiveni de ne yaptığınızı bilmiyorsunuzdur, değil mi? O da yerinde yok da...

— Merdivenden hiç haberim yok, kuyudan çıkmak için onu kullanıp kullanmadığımı bile bilmiyorum.

Gözlerimi bir süre elimdeki kahve fincanına diktim.

— Bana tabanlarınızı gösterebilir misiniz?

— Evet, elbette.

Yanımdaki sandalyeye oturdu ve bana tabanlarını göstermek için bacaklarını uzattı. Ayak bileklerini tutarak inceledim onları. Kusursuzdular. Biçimleri oldukça güzeldi ve üstlerinde hiçbir

şey yoktu, ne kesik ne çamur izi.

— Ne çamur izi görüyorum ne kesik, dedim.

— Ya, öyle, dedi Girit Kano.

— Dün bütün gün yağmur yağdı; o halde, pabuçlarınızı kaybetmiş ve buraya kadar yalınayak yürümüş olsaydınız çamurlanırlardı. Ve bahçeden geçip geldiğinize göre, verandada da çamur izi olurdu. Öyle değil mi? Ama ayaklarınız tertemiz.

— Yaa, öyle.

— Demek ki yalınayak gelmediniz.

Girit Kano hafifçe başını eğdi, etkilenmiş gibiydi.

— Bunlar mantık açısından tutarlı görünüyor.

— Mantık açısından tutarlı olabilir, ama bizi bir yere götürmüyor ki, dedim. Giysilerinizi ve pabuçlarınızı nerede kaybettiniz ve buraya nasıl geldiniz?

— Hiçbir fikrim yok, diye cevap verdi Girit Kano.

Girit Kano eviyenin başında ayakta, bir heves bulaşığı yıkarken ben masanın başında oturmuş, tüm bu soruları soruyordum kendime. Kuşkusuz ben de bunlara bir yanıt bulamıyordum.

— Böyle şeyler sık sık başınıza gelir mi? Nereye gittiğinizi ya da ne yaptığınızı hatırlamamak gibi? diye sordum.

— Böyle bir durumla ilk karşılaşmam değil, evet. Ara sıra oluyor bana. Giysilerimi, bir kez kaybetmiştim. Ama hepsini birden, giysilerimi, pabuçlarımı filan kaybetmek, ilk kez geliyor başıma.

Girit Kano musluğu kapadı ve masayı bir bezle sildi.

— Söylesenize, Girit Kano. Henüz öykünüzün tümünü anlatmadınız. Geçen gün, yarısına gelmişken kayıplara karıştınız. Hatırlıyor musunuz? Tamamını anlatamamıştınız bana. O çetenin sizi nasıl ele geçirip sokak kadını olarak çalıştırdığını söylediniz de Noboru Vataya'yla tanıştıktan ve onunla yattıktan sonra başınıza gelenlerden söz etmediniz.

Girit Kano mutfak tezgâhına yaslandı ve bana baktı. Su, elinden akıp damla damla yere düşüyordu. Memeleri, beyaz tişörtün altında iyice belli oluyordu. Onları görünce, geceki görüntüsü, çıplak bedeni açık seçik belirdi gözlerimin önünde.

— Anlaşıldı. Şimdi size, sonradan başıma gelenlerin hepsini anlatacağım, dedikten sonra karşımdaki sandalyeye oturdu. Geçen gün, anlattıklarımın orta yerinde kayıplara karıştıysam, bu her

şeyi anlatmaya henüz yeterince hazır olmadığımdandı. Ve, her şeye karşın, size anlatmaya başladıysam, bu da gerçekten başıma gelenleri size olabildiğince dürüstçe anlatmayı yeğlediğimdendi. Ama tamamlayamadım. Herhalde ben ortadan kaybolunca şaşırmış olmalısınız, Bay Okada.

Girit Kano, gözlerini gözlerime dikerek konuşmuştu, elleri masanın üzerindeydi.

— Şaşırmasına şaşırdım evet. Ama bu, son zamanlarda başıma gelen şeylerin en şaşırtıcısı değildi.

— Size önce de söylediğim gibi, fahişe olarak *yani bedenini satan bir kadın olarak* son müşterim, Noboru Vataya'ydı. Onu ikinci kez, Malta Kano'nun evinde gördüm ve hemen tanıdım. Zaten istesem de onu asla unutamazdım. Buna karşılık o, beni hatırlıyor muydu, bilmiyorum. Noboru Vataya duygularını gösterecek türden biri değildir. Ama galiba olayları tarih sırasıyla anlatırsam daha iyi olacak. Size önce Noboru Vataya'nın müşterim olduğu dönemden söz edeyim. Altı yıl önceydi.

Önce de söylediğim gibi, acı diye nitelendirilebilecek hiçbir şey duymaz olmuştum artık. Yalnız acı değil, başka her türlü duygu da. Duyular açısından tam bir algılama yokluğu içinde yaşıyordum. Bir şeyin sıcak mı, soğuk mu, yoksa can acıtıcı mı olduğunu tanımaya olanak verecek o bedensel algılamalara duyarsızlıktan söz ediyorum. Ama bunlar bana, yabancısı olduğum uzak bir dünyadan geliyordu sanki. İşte bu yüzdendir ki vücudumu satmakta hiçbir sakınca görmüyordum. Duyuları boşalmış bedenim artık benim olmadığına göre, bana ne yaparlarsa yapsınlar umurumda bile değildi. Aşağı sınıftan adamlar, sokak kadını olarak satmak için bana el koymuşlardı. Ve bana, müşterilerle yatmamı emredip sonra da para verdiklerinde kabul etmiştim. Anlattıklarımın burasında kalmıştım, değil mi?

Başımla onayladım.

— O gün bana, şehir merkezinde bir otelin altıncı katındaki bir odasına gitmemi söylediler. Vataya adına ayrılmıştı oda. Az bulunur bir isim bu. Vurduktan sonra kapıyı açtığım zaman adamı, kanepeye oturmuş, kahvesini içip kitabını okurken buldum. Yeşil bir kazak ile kahverengi bir keten pantolon giymişti, saçları kısaydı ve kahverengi çerçeveli bir gözlük vardı gözünde. Önündeki alçak masada bir kahve ibriği, fincanı ve kitap duruyordu. Sanırım elindeki kitaba dalmıştı, çünkü gözlerinde bir heyecan okunuyordu. Yüz çizgilerinin hiçbir özelliği yoktu ama sadece gözleri ona neredeyse kaygı uyandırıcı enerjik bir hava veriyordu. Göz göze gelince, bir an yanlış odaya girdiğimi sandım, ama bana içeri girip kapıyı kapatmamı söyledi.

Sonra da, hep öyle kanepeye oturmuş tek söz etmeden beni tepeden tırnağa süzdü. Müşterilerin çoğu beni böyle, girer girmez bakışlarıyla soyarlardı. Bu soruyu sorduğum için beni bağışlayın, Bay Okada, ama sizin hiç bir fahişe satın aldığınız oldu mu?

Hayır karşılığını verdim.

— Sanki bir mala bakar gibidirler. Böyle seyredilmeye kısa sürede alışılır. Eti satın almak için para ödüyorlar, o halde ürünü incelemeleri de normal. Ama bu adamın bakışı farklıydı. Bedenimin içinden, öte yandaki bir şeye bakıyor gibiydi. Gözleri beni huzursuz etti, yarı saydamlaşmışım gibi.

Herhalde biraz şaşırmıştım, ki el çantamı yere düşürdüm. Hafif bir gürültü çıkardı ama aklım başka yerdeydi ve bir an, düşürdüğümü fark etmedim. Sonra yerden almak için eğildim. Çantam açılmış ve makyaj malzemelerim ayaklarımın dibine saçılmıştı. Rimelimi, rujumu ve küçük parfüm şişemi toplayıp teker teker çantama koydum. Tüm bu sürede o, gözlerini dikmiş bana bakıyordu.

Eşyamı toplama işini tamamlayınca bana soyunmamı söyledi. Bir duş yapmak istedim çünkü ter içindeydim. O gün çok sıcaktı ve gelirken metroda enikonu terlemiştim. "Terden rahatsız olmam," diye karşılık verdi. Hemen soyunmamı istiyordu, çünkü çok zamanı yokmuş.

Çıplak kalınca, yüzükoyun yatağa uzandım. Bana böyle kalmamı, gözlerimi kapatmamı ve kendisi isteyinceye kadar konuşmamamı emretti.

Öyle giyinik, yanıma oturdu, parmağının ucuyla bile dokunmadı bana. Yanıma oturmuş, gözlerini çıplak bedenime dikip seyretmekle yetindi. Galiba on dakika kadar, ben hâlâ orada, yüzükoyun yatıyorken gözlerini benden ayırmadı. Delici bakışlarını ensemde, sırtımda, kaba etlerimde, bacaklarımda neredeyse acıtacak bir yoğunlukta hissediyordum. Acaba iktidarsız mıydı? Müşteriler arasında bazen böyleleri çıkıyordu. Bir fahişe satın alır, çırılçıplak soyar, sonra da onu seyretmekle yetinirler. Bazıları da onu soyar, sonra da karşısına geçip, işlerini kendileri görürler. Her tür erkek, pek çok nedenle fahişelere para verir. Bu yüzden ben de onu bu adamlardan biri sanmıştım.

Ne var ki bir süre sonra, ellerini uzattı ve üzerimde gezdirmeye başladı. On parmağı, acele etmeden, omuzlarımdan sırtıma, sırtımdan kaba etlerime kadar, bir şeyler aramaya koyuldu. Bu, bir aşka hazırlık oyunu değildi, elbette bir masaj da değildi. Parmakları bedenim üzerinde, bir harita üstünde yol çiziyormuşçasına dikkatle geziniyordu. Ve böyle, bana dokunduğu sürece bir yandan da, derin derin düşünüyor gibiydi. Sadece düşüncelerine dalıp gitmiş değildi de zihnini *ciddi ciddi* bir şey üstünde yoğunlaştırıyordu sanki.

On parmağı rasgele şurada burada geziniyor gibi yaparken birden durdu, sonra uzun süre aynı yerde kıpırdamadan kaldı. Elleri kendiliğinden, kararsız ya da kararlı davranıyor gibi geldi bana. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Her parmak sanki canlıydı, iradesi vardı ve bir şeyler düşünüyordu. Garip bir duyguydu bu. Hatta ürkütücü.

Ne var ki, parmaklarının teması, beni cinsel açıdan heyecanlandırıyordu. Ömrümde ilk kez. Fahişe oluncaya kadar, cinsellik benim için bir ıstırap kaynağından başka bir şey değildi. Sadece düşünmesi bile korkuturdu beni. Bir kez fahişe olunca, tutumum tam tersine döndü, çünkü artık hiçbir şey duyumsamaz olmuştum. İçimi çeker, müşteriyi hoşnut etmek için sözde zevk alıyormuş gibi yapardım. Hepsi sahteydi. Mesleğine saygılı biri olarak, rolümü oynardım sadece. Ama onunla, onun parmakları altında, gerçekten iç geçiriyordum. Bu sesler bedenimin derinliklerinden fışkırıyordu. İçimde bir şeylerin kıpırdamaya başladığını anladım. Sanki ağırlık merkezim bir yandan ötekine geçiyordu.

Adam, parmaklarını oynatmayı kesti. Elleri belimde, düşünüyor gibiydi; parmak uçlarından,

soluklarının temposunu usulca ayarladığını hissettim. Sonra yavaş yavaş soyunmaya başladı. Gözlerim kapalı, yüzüm yastığa gömülü, devamını bekliyordum. Çıplak kalınca, bacaklarımı da, kollarımı da iyice açtı.

Oda inanılmaz derecede sessizdi. Sadece klimanın hafifçe üflemesi duyuluyordu. Ve adam da hemen hemen hiç ses çıkarmıyordu. Soluk alışını bile duymuyordum. Avuçlarını sırtıma koydu, yamyassı oldum. Penisi kaba etlerime dokundu. Ama daha sertleşmemişti.

O anda, komodinin üstündeki telefon çalmaya başladı. Gözlerimi açtım ve başımı çevirip adama baktım. Telefon sesinin farkında bile değil gibiydi, telefon da sekiz dokuz kez çaldıktan sonra sustu. Oda tekrar sessizliğe gömüldü.

Girit Kano, biraz soluk almak için sustu. Ellerine bakıyordu.

— Rica ederim beni bağışlayın, dedi, biraz dinlenmek istiyorum. Sizce sakıncası yok ya?

— Elbette hayır, karşılığını verdim.

Kendime bir fincan daha kahve doldurup bir yudum içtim. O da biraz soğuk su aldı. Böyle, on dakika kadar, konuşmadan karşılıklı oturduk.

— Sonra, diye sözlerini sürdürdü Girit Kano, on parmağıyla bedenimi, en ufak kıvrımlarına varıncaya kadar tekrar okşamaya başladı. Her yerimi yokluyor, mıncıklıyordu. Artık hiçbir şey düşünemiyordum. Kulaklarım, garip bir biçimde yavaşlamış olan kalp atışlarımın sesiyle doluydu. Kendimi kontrol edemiyordum. Beni okşarken çığlık atıyordum, bir daha, bir daha. Kendimi tutmak istiyordum, ama sanki benden başka bir kadın, hızlı hızlı soluk almak, haykırmak için benim sesimi kullanıyordu. Bedenimin tüm *zemberekleri* boşanıyor gibi geliyordu bana. Sonra, uzun bir zaman sonra, arkamdan *bir şey* soktu içime; hâlâ yüzükoyun uzanmıştım. Neydi bu? Hâlâ bilmiyorum. Çok sert, inanılmaz büyük bir şeydi ama penisi değildi. Bundan hiç kuşkum yok. *Bu adam gerçekten iktidarsız biri,* diye düşündüğümü anımsıyorum.

Ama, içime soktuğu nesne her neyse, intihar girişimimden bu yana ilk kez gerçek anlamda ve şiddetli bir acı duydum. Nasıl anlatmalı? Bu, neredeyse akla hayale sığmaz yoğunlukta bir acıydı; benliğim, bedenimle birlikte içimden ikiye bölünmüş gibiydi. Her şeye rağmen bu işkence altında, zevkten kıvranıyordum. Zevk ile acı, yekvücut olmuştu. Sanki ikisi bir bütündü ve gövdem ortasından ikiye ayrılıyordu. Artık bu gidişi durdurmak benim için olanaksızdı. Sonra anlaşılmaz bir şey oldu. O güne kadar hiç görmediğim, dokunmadığım bir şeyin ikiye yarılmış bedenimden dışarı, sürünerek çıktığını hissettim. Büyüklüğünü söyleyemeyeceğim. Ama yeni doğmuş bir bebek gibi kaygan ve vıcık vıcıktı. Bunun ne olabileceği konusunda hiçbir fikrim yoktu. Bu nesne hep içimdeymiş de hiç haberim yokmuş. Bir gerçek varsa, o da bu adamın onu içimden çekip çıkardığıydı.

Bu nesnenin ne olduğunu bilmek istiyordum. Hem de çok. Onu gözlerimle görmek istiyordum. Çünkü, ne de olsa, benim bir parçamdı. Onu görmek hakkımdı. Ama olanaksızdı. Zevk ve acı burgacına kapılmıştım. Sadece etten bir varlık olarak bağırıyor, salyalarımı akıtıyor, kaba etlerimi

şiddetle kıvırıyordum. Artık gözlerimi bile açamaz olmuştum.

Sonra zevkin en yüksek noktasına ulaştım. Ama doruk yerine, bir yalıyardan aşağı yuvarlanıyormuşum gibi geldi bana. Haykırdığım zaman, odada cam ne varsa paramparça oldu sandım. Sadece sanmadım, pencerelerin ve camların tuzla buz olduğunu ve parçaların üzerime yağdığını gözlerimle de gördüm. Sonra inanılmaz derecede kötü oldum. Aklım başımdan gitmeye başladı, bedenim soğudu.

Garip bir benzetme ama, bir kâse soğuk lapaya dönüştüğümü hissettim. Yapışkan, pürtüklü bir lapa. Ve pürtükler, yüreğimin her vuruşunda, büyük bir acı veriyordu. Bunun ne olduğunu anlamam biraz zaman aldı. Eskiden, âdet görmek üzereyken duyduğum o *uğursuz* ağrıydı bu, saplanır gibi, aman vermez. Ve ağrı bir *levye* gibi, bilincimin kapağını kırıyordu. İrademin tümüyle dışında, onu zorluyor, içinde pelteleşmiş anıları çekip çıkarıyordu. Ne denli garip görünürse görünsün, otopsisinde hazır bulunan bir ölüye benzetiyordum kendimi. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Kesilip biçilen ve içindeki vıcık vıcık organları peş peşe çekilip çıkartılan bedenimi dışarıdan seyrediyordum.

Kasıntılarla sarsılarak ve kendimi tutamayarak, salyalarımı yastığa akıtmayı sürdürdüm. Kendimi toparlamalıydım. Ama artık bedenime engel olamayacağımı biliyordum. Yayları gerilmiş ve sonunda hepsi birden boşalmıştı. Bulanık zihnimde, yalnızlığımı ve güçsüzlüğümü olanca yoğunluğuyla hissediyordum. Her şey dışarı fışkırmıştı. Sıvıya dönüşen elle tutulur ve elle tutulamaz öğeler, salya ve idrar gibi dışarı akıp gidiyordu. Tüm bunların böyle akmasına, tepki göstermeden seyirci kalmamam gerektiğini biliyordum. Bu, benim varlığımdı, tüm bu sıvıyı böyle boşu boşuna akıtıp sonsuza dek yitirmemeliydim. Ama bu gidişi engelleyemiyordum. Sadece akıp gidişine seyirci kalabiliyordum. Bu böyle ne kadar sürdü? Bilmiyorum. Bana tüm anılarım, tüm bilincim beni bırakıp gitmiş gibi geliyordu. Hepsi, şimdi benim dışımdaydı. Birden iniveren ağır bir perde gibi, karanlık ansızın beni kucakladı. Kendime geldiğimde, başka biri olmuştum.

Girit Kano sustu ve bana baktı.

— İşte başıma gelenler bunlar, dedi sakin sakin.

Hiçbir şey söylemeden anlattıklarının devamını bekledim.

14

Girit Kano için yeni bir başlangıç

Girit Kano anlatısını sürdürdü:

— Sonra, birkaç gün bedenim dağılmış gibi bir duyguyla yaşadım. Yürürken ayaklarımın gerçekten yere bastığının bilincinde değildim. Yerken, gerçekten çiğnediğimin bilincinde değildim. Kıpırdamadan oturduğumda, çoğunlukla bedeminin ya sonsuz bir boşluğa düştüğü ya da bir balona binmiş, sonsuza dek yükseldiği gibi ürkütücü bir izlenime kapılıyordum. Artık bedenimin devinimlerini de, duyularını da kendimle bağdaştıramıyordum. Onlar, tümüyle irademin dışında, bildikleri gibi işliyorlardı. Ama bu yoğun karmaşayı dindirecek hiçbir çare bilmiyordum. Elimden gelen tek şey, durumun kendiliğinden yatışmasını beklemekti. Gün boyu odama kapanıyor, aileme iyi olmadığımı söylüyor, çok az yemek yiyordum.

Böyle şaşkınlık içinde birkaç gün geçirdim, sanırım iki veya üç. Birdenbire her şey, yolunu sürdürüp gitmiş bir hortumun arkasında kalanlar gibi yatışıp duruldu. Çevreme bakındım ve kendimi gözlemledim. Anladım ki, o zamana dek olduğumdan bambaşka, yepyeni biri olmuşum. Bu benim üçüncü benliğimdi. Birincisi sürekli şiddetli acı içinde yaşıyor olandı. İkinci benliğim bir tür uyuşukluk ve duyusuzluk içinde yaşayandı. Birincisi ilkel durumdaki bendim. Acının ağır yükünden kendimi kurtaramıyordum. Bunu yapmayı denediğimde –yaşamıma son vermeye kalkışarak– ikinci ben olmuştum. Bir ara-ben, diyebiliriz. Bana işkence çektiren acı silinmişti. Ama öteki duyular da onunla birlikte uçup gitmişti. Yaşama isteğim, bedensel gücüm, zihnimi toplama yeteneklerim; hepsi, acıyla birlikte yok olmuştu. Bu garip geçiş dönemini atlattıktan sonra, yepyeni bir ben çıktı ortaya. Henüz bilmiyordum, acaba bu, *daha ilk günden olmam gereken ben miydi?* Yine de, biraz belirsiz olmakla birlikte, doğru yolda ilerlediğimi hissediyordum.

Girit Kano başını kaldırıp dosdoğru gözlerimin içine baktı. Anlattıkları konusundaki fikrimi öğrenmek ister gibi. Elleri hâlâ masanın üstündeydi.

— Uzun sözün kısası, bu adam sizi yeni benliğinize kavuşturmuş. Öyle mi? diye sordum.

— Evet, herhalde, diye karşılık verdi Girit Kano başını birkaç kez sallayarak; yüzü, kurumuş bir gölün dibi gibi, her türlü anlamdan arınmıştı. Ömrümde ilk kez böylesine anlamsız bir zevki tadarken ve o adamın okşamaları altında, sonsuz bir bedensel değişime uğradım. Bu niçin böyle oldu ve neden başkalarıyla değil de *o adamla?* Hiç bilmiyorum. Ama süreç ne olursa olsun, kendimi yepyeni bir zarfın içinde buluverdim. Sonra da, o tam şaşkınlık durumumu atlatınca, bu yeni ve "daha uygun" beni özümsemeye çalıştım. Nasıl olsa, o duygu eksikliğinden, o zindan kadar boğucu derin uyuşukluktan kendiliğimden kurtulamamıştım.

Gelgelelim, hiç de hoş olmayan bir buruk tat, uzun zaman bir gölge gibi peşimi bırakmadı. Ne zaman onun on parmağını, içime soktuğu o şeyi, içimden çıkmış olan –ya da çıktığını hissettiğim– o vıcık vıcık nesneyi düşünsem, kendimi berbat hissediyordum. Bir öfkeye, bir umutsuzluğa kapılıyor, nasıl kurtulacağımı bilemiyordum. O günü belleğimden silmek istiyordum. Boşuna. Çünkü adam,

bedenimin içine bir şey *sokmuştu.* Bu adamın anısından ayırt edilemeyen, *zorlanmış* olma duygusu bende saplantıya dönüşmüştü. Ve bir de kirlenmişlik hissi vardı bende. Çelişkili bir duyguydu bu. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Geçirdiğim başkalaşım, hiç kuşkusuz yerinde bir şeydi. Çok iyi. Ancak, bu başkalaşıma yol açan şey, pisti. Kötüydü. Bu bölünmüşlük, bu çelişki beni uzun süre üzecekti.

Girit Kano masadaki ellerine baktı.

— Bundan sonra, dedi, bedenimi satmaktan vazgeçtim. Artık bunun hiçbir anlamı kalmamıştı.

Yüzü hep öyle, duygusuz ve anlamsızdı.

— Öyle, kolayca vazgeçebildiniz demek? diye sordum.

Başıyla onayladı.

— Öyle, vazgeçtim işte. Kimseye haber vermeden. Hiçbir sorun çıkmadı. Hatta neredeyse fazlasıyla kolay oldu. Bana telefon edeceklerini sanıyordum, buna hazırlıklıydım, ama hiçbir zaman, bir şey demediler. Oysa ki adresimi de, telefon numaramı da biliyorlardı. Beni tehdit edebilirlerdi. Ama sonuçta, bunların hiçbiri olmadı işte.

Ve böylece, en azından görünürde, yeniden sıradan bir kız oldum. Aileme olan tüm borçlarımı ödediğim gibi, üstelik biraz da kenara para koymayı başarmıştım. Ona geri verdiğim parayla ağabeyim kendisine yepyeni bir araba aldı, sadece zevk için. Bu parayı nasıl kazandığımı asla aklının ucundan geçirmedi.

Yeni kişiliğime alışmam için zamana ihtiyacım vardı. Ne tür bir yaratıktı bu "ben"? Nasıl işliyordu? Neleri nasıl hissediyordu? Bu öğelerin her birini teker teker deneyim yoluyla öğrenmem, belleğime yerleştirip biriktirmem gerekiyordu. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Eskiden bende olanların çoğu, hepten yitip gitmişti. Artık tepeden tırnağa yepyeniydim, aynı zamanda da, hemen hemen boş. Yavaş yavaş bu boşluğu doldurmak zorundaydım. *"Ben"* diye adlandırdığım bu şeyi, ellerimle yapmam ya da daha doğrusu, *beni oluşturan öğeleri* sırasıyla yaratmam gerekiyordu.

Hâlâ üniversite öğrencisiydim ama oraya dönmeye hiç niyetim yoktu. Sabahleyin evden çıkıyor, parka gidiyor ve bir bankta tek başıma, kimseyle konuşmadan oturuyordum. Ya da sadece, parkın yollarında geziniyor ve yağmurlu günlerde kütüphaneye gidiyor, orada, önüme koyduğum bir kitabı okur gibi yapıyordum. Kimi zaman tüm günümü sinemada geçiriyor ya da Yamamote metrosuna binip saatlerce başkenti dolaşıyordum. Uzayda tek başıma, karanlığın içinde yüzüyormuşum gibi geliyordu bana. Danışabileceğim kimsem yoktu. Malta yanımda olsaydı, hiçbir şey gizlemeden hepsini anlatırdım ona, ama önce de sözünü ettiğim gibi, o dönemde Malta Adası'nda keşiş yaşamı sürüyordu. Onunla temasa geçmem mümkün değildi, adresini bile bilmiyordum. İşte bu yüzden, sorunlarımı çözmek için sadece kendime güvenmek zorundaydım. Yaşadığım türden bir deneyim hiçbir kitapta anlatılmıyordu. Ama böyle yalnız kaldığım için hiç de mutsuz değildim. Bundan böyle kendime tutunabilecektim. En azından, *tutunabileceğim bir şey* vardı: kendim.

Yeni ben'im, acıyı, eskisi kadar yoğun olmasa bile hissedebiliyordu artık. Aynı zamanda, acıdan

kaçınmak için bir yöntem bulmuştum. Başka bir deyimle: acı çeken bedenimden ayrılabiliyordum. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Kendimi, bir bedensel ben ile bedensel olmayan ben arasında bölebiliyordum. Böyle anlatıldığında, insana zor görünebilir, ama bir kez bu yöntem öğrenilince gerçekte o kadar da zor değildir. Acı geldiği zaman, bedenimden ayrılırım. İstenmeyen bir misafir geldiğinde, yan odaya geçip rahat rahat uyumak gibi bir şeydir bu. Ben bunu doğallıkla yapabilirim. Acının bedenimi sardığını hissederim. Varlığını hissederim. Ama ben orada değilim. Bitişik odadayım. Böylece acının pençesine düşmem.

— Ve böyle, keyfinizce kendinizden kopmak elinizde mi?

— Hayır, dedi Girit Kano, bir an düşündükten sonra. Başlangıçta bunu, ancak ve ancak bedensel bir acı çekmeye başladığım zaman yapabiliyordum. Daha doğrusu, acı çekmek, bilincimin benden kopması için gereken anahtardı. Daha sonra, Malta Kano'nun yardımıyla, bu kopuşu istediğim zaman gerçekleştirebilir oldum, bir dereceye kadar. Ama çok daha sonra oldu bu iş.

Bir gün Malta Kano'dan bir mektup aldım. Sonunda, Malta Adası'ndaki üç yıllık inziva dönemini tamamladığını ve bir hafta sonra Japonya'ya döneceğini söylüyordu. Bundan böyle sürekli burada yaşamayı düşünüyordu. Yedi sekiz yıllık ayrılıktan sonra onu göreceğim için çok seviniyordum. Ve az önce de belirttiğim gibi, dünyada, her şeyden rahatça konuşabileceğim tek insandı o.

Daha döndüğü gün, Malta'ya başıma gelenlerin hepsini anlattım. Uzun ve garip öykümü, sonuna kadar sesini çıkarmadan dinledi ve bana tek bir soru sormadı. Bitirdiğimde, derin bir soluk aldı ve dedi ki:

"Aslında, tüm bu zaman içinde seninle kalıp seni korumam gerekirdi. Böylesine ciddi sorunların olduğunu hiç düşünmemiştim. Belki de birbirimize bunca yakın olduğumuz için. Her neyse, benim de, kesinlikle yapmam gereken şeyler vardı. Ve yalnız başıma gitmem gereken yerler. Seçeneğim yoktu."

Ona benim için fazla kaygılanmamasını söyledim. Bunlar *benim sorunlarımdı* ve ne de olsa ben de biraz büyümüştüm. Bir süre düşündü. Sonra dedi ki:

"Ben gittikten sonra başından geçenler, atlattıkların, senin için korkunç şeyler. Ama, demin söylediğin gibi, giderek, olman gereken kişiye yaklaşmışsın böylece. En kötüsü arkanda kalmış, dönmemek üzere. Bir daha böyle şeyler asla başına gelmeyecek. Pek kolay değil ama, bir süre sonra çoğunu unutabileceksin. Ama gerçek bir ben olmaksızın, yaşam sürdürülemez. Üstünde bulunduğumuz dünya gibidir bu. Dünya olmadan, görüyorsun ya, hiçbir şey kuramazsın.

Bu arada, asla unutmaman gereken bir şey var: bir adam senin bedenini kirletmiş. Bu, hiç olmamalıydı. Kendini büsbütün kaybedebilir ve mutlak bir hiçlikte dolanır dururdun. *Mutlu bir rastlantı sonucu,* o anda varlığın, ilk olduğu durumda olmadığından ters bir sonuç vermiş. Bu durum senin 'geçici hal'inden kurtulmanı sağlamış, Gerçekten şansın varmış. Gene de, bu kirletilmişlik, senin içinde kalmış, bir biçimde ondan kendini kurtarman gerekiyor. Bunu senin yerine ben yapamam. Hatta hangi yöntemi kullanacağını da söyleyemem. Kendin bulmak, kendin yapmak zorundasın."

Ablam bana yeni bir isim verdi: *Girit Kano.* Bu yeniden doğuşla birlikte adımı da değiştirmem gerekiyordu. Bu adı hemen benimsedim. Sonra Malta Kano benden falcı olarak yararlanmaya başladı.

Onun yönetiminde yavaş yavaş yeni ben'ime egemen olmayı ve bilinci bedenden ayırmayı öğrendim. Ömrümde ilk kez huzur içinde yaşayabilir oldum. Gerçi kuşkusuz henüz *asıl ben olan her şeyi* yakalayabilmiş değildim. Çok eksiğim vardı. Ama şimdi, Malta yanımda oldukça, dayanabileceğim birine sahiptim. Beni anlıyor ve kabul ediyordu.

— Ve Noboru Vataya'yı yine gördünüz, değil mi?

— Doğru. Bu yıl, mart başında. Bana sahip olduğundan beri beş yılı aşkın bir süre geçmişti ve ben, başkalaşım dönemimi tamamlamış, sonra da Malta Kano'yla çalışmaya başlamıştım. O, Malta'yı görmeye geldiğinde karşılaştık. Konuşmadık. Antrede onu şöyle bir görür gibi oldum, o kadar. Ama yüzünü sadece bir kez görmek, elektrik çarpmış gibi, taş kesilmeme yetti. İşte, buydu o *adam:* son müşterim.

Malta Kano'ya gidip onun, beni kirleten adam olduğunu söyledim.

"Anladım," dedi. "Sen bu işi bana bırak, ben hallederim, merak etme. Hadi git saklan bir köşeye. Sakın karşısına çıkma."

Ben de öyle yaptım. Bu yüzden, ikisinin ne konuştuğundan haberim yok.

— İyi ama, Noboru Vataya ondan ne istemeye gelmiş olabilir ki?

— Hiç bilmiyorum, Bay Okada.

— İnsanlar genellikle bir şey istedikleri için size geliyorlar, değil mi?

— Doğru.

— Ne, örneğin?

— Her şey için gelirler.

— Ama neyi öğrenmek istiyorlar?

Girit Kano, karşılık vermeden önce, dudaklarını ısırdı:

— Yazgılarını, geleceklerini, kaybolmuş bir şeyin bulunmasını... Ne olursa işte.

— Peki siz de karşılık verebiliyor musunuz?

— Evet, Bay Okada. Elbette her şeyi bilmiyoruz. Ama yanıtların çoğu burada, diyen Girit Kano, parmağıyla şakağını gösterdi. Buraya girmek yetiyor.

— Bir kuyunun dibine inmek gibi mi?

— Kesinlikle öyle.

Dirseklerimi masaya dayadım ve ağır ağır, derin derin soluk alıp verdim.

— Size bir şey söylemek istiyorum, eğer canınızı sıkmazsa. Sizi birkaç kez rüyamda gördüm. Ama bunu siz *istiyordunuz,* siz girmiştiniz rüyama, bilerek ve *isteyerek.* Yanılmıyorum, değil mi?

— Yanılmıyorsunuz, dedi Girit Kano. İsteyerek yapılmış bir şeydi bu. Sizin bilincinize girdim, Bay Okada ve kendimi sizinle birleştirdim.

— Bu tür şeyleri yapabiliyorsunuz demek?

— Evet. Becerilerimden biri de bu.

— Bilincimde cinsel ilişkide bulunduk, dedim. Aslında bu sözleri kendime söylerken, bembeyaz duvarıma cüretkâr bir gerçeküstü tablo asmış gibi oluyorum. Ters asılmadığından emin olmak için tabloya bakıyormuş gibi sözcüklerimi yineliyorum, "bilincimde cinsel ilişkide bulunduk". Ama size hiçbir zaman, hiçbir şey sormadım ben, ikinize de. Hiçbir şey öğrenmek istemedim. Doğru, değil mi? O halde niçin benimle bunu yapmak zahmetine kalkıştınız ki?

— Çünkü Malta Kano bunu yapmamı emretti.

— Yani Malta Kano sizi zihnimin içini araştırmak için bir medyum olarak kullanıyordu ve ruhumu araştırarak içinde yanıtlar bulmak istiyordu. Ne arıyordu peki? Noboru Vataya'nın sorularının yanıtını mı, yoksa Kumiko'nunkilerin mi?

Girit Kano bir süre sustu. Ne diyeceğini bilemiyordu sanki.

— Bilmiyorum. Bana açıkça bilgi verilmiyor. Bu da daha iyi, çünkü böylelikle kendiliğimden çalışabiliyorum. Tek görevim, insanların bilincini benden geçirip aktarmak. Bulduğuma anlam vermek, Malta Kano'ya düşüyor. Bir şeyi anlamanızı isterdim, Bay Okada: temelde Malta Kano sizin dostunuz. Noboru Vataya'dan nefret ederim ve Malta Kano da her şeyden önce benim iyiliğimi düşünür. Ve bunu da *sizin iyiliğiniz için yapmıştır, Bay Okada,* işte benim inandığım bu.

— Pek anlamadım. İkinizin de ortaya çıkışınızdan bu yana, başıma gelmedik kalmadı. Hepsine siz neden oldunuz demiyorum. Veya belki de *benim iyiliğim* için yaptınız. Ama açıkçası, bu olayların mutluluğum için olduğuna beni inandıramazsınız. Tam tersine, çok şeyimi yitirdim. Dayanaklarım yok oldu. Kediden başlayarak. Ardından karım. Bana bir mektup yazıp uzun zamandır bir başkasıyla yattığını bildirdi. Yakın dostum yok. Çalışmıyorum, hiç gelirim yok. Gelecek için hiç umudum olmaması bir yana, yaşamak için de bir nedenim yok. Tüm bunlar, *benim iyiliğim* için mi yani? Peki, Kumiko ile benim için ne yaptınız?

— Ne demek istediğinizi anlıyorum. Duyduğunuz öfke, boşuna değil. Gene de size her şeyi açık açık anlatabilmek isterdim.

İçimi çektim ve sağ yanağımdaki lekeye dokundum.

— Tamam, iyi. Aldırmayın siz, tüm bunları ne de olsa kendim söyleyip kendim işitiyorum sadece.

Sonra, gözlerini gözlerime dikti:

— Belki de bunda bizim de sorumluluğumuz var. Ama acaba tüm bunlar *er ya da geç* nasıl olsa gelmeyecek miydi başınıza? Eğer öyleyse, ne kadar erken olursa o kadar iyi, siz de öyle düşünmüyor musunuz? Ben gerçekten böyle hissediyorum. Biliyorsunuz, Bay Okada, *başınıza çok daha korkunç şeyler gelebilirdi.*

Sonra Girit Kano, yiyecek almak için köşedeki süpermarkete gideceğini söyledi. Ona para verdim ve sokağa çıkarken daha uygun bir kılık seçmesini önerdim. Başıyla onayladı ve Kumiko'nun odasına girip beyaz bir gömlek ile çiçekli yeşil bir etek giydi.

— Eşinizin giysilerini giymem sizi rahatsız etmiyor, değil mi Bay Okada?

Başımı "hayır" dercesine salladım.

— Mektubunda, hepsini vermemi söylüyor. Onun eşyasını giymeniz kimseyi rahatsız etmez.

Tahmin ettiğim gibi, hepsi de Girit Kano'ya tıpatıp uyuyordu. Şaşılacak derecede. Ayak numaraları bile aynıydı. Girit Kano, ayağında Kumiko'nun sandaletleriyle çıktı sokağa. Onu karımın giysileriyle görünce bir kez daha, gerçeğin hafifçe yön değiştirdiği hissine kapıldım. Sulara kapılıp sürüklenen koskocaman bir yolcu gemisi gibi.

Girit Kano çıkınca, kanepeye uzandım, dalgın dalgın bahçeyi seyrettim. Yarım saat sonra ellerinde üç kocaman alışveriş torbası, taksiyle döndü. Sonra bana jambonlu yumurta ile sardalye salatası yaptı.

— Girit'le ilgilenir misiniz, Bay Okada? diye pat diye sordu, yemekten sonra.

— Girit mi? Akdeniz'deki adadan mı söz ediyorsunuz?

— Evet.

— Bilmiyorum, dedim. İlgimi çekmedi değil, ama bilmiyorum. Bunu hiç düşünmemiştim.

— Benimle birlikte Girit'e gelmek istemez miydiniz?

— Sizinle Girit'e gelmek mi?

— Doğruyu söylemek gerekirse, bir süre Japonya'dan uzaklaşmak istiyorum da. Siz gittikten sonra kuyuda düşündüğüm, işte hep buydu, Bay Okada. Malta bana yeni adımı verdiğinden beri o adaya gitmek hayalleri kuruyorum. Bu amaçla, Girit konusunda çok kitap okudum. İleride orada yaşayabileyim diye kendi başıma Yunanca bile çalıştım. Ve uzun bir süre ikimizin orada sıkıntısız yaşayabilmesine yetecek kadar birikmiş param da var. Eğer söz konusu paraysa kaygılanmanıza hiç gerek yok.

— Bu niyetinizden Malta Kano'nun haberi var mı?

— Hayır, ona henüz açmadım. Ama karşı çıkmayacağına ve benim için iyi olacağını düşüneceğine eminim. Şu beş yıl beni falcı olarak kullandı, ama hiçbir zaman basit bir araç olarak görmedi. Böyle yapmakla, bir bakıma benim kendimi toparlamama yardımcı oldu. Ona göre, insanların bilincini benim içimden geçirmek, benliğimi sağlamlaştırmamı sağlıyordu. Anlıyorsunuz değil mi, Bay Okada? Bu, bir bakıma bir egonun şahsen sözde-deneyimini yapıyormuşum gibi bir şey. Düşündüm de, ömrümde tek bir kez, kimseye, "Şunu yapmak istiyorum," dememişim. Aslında, ben de hiçbir zaman, "Şunu yapmak istiyorum," diye düşünmedim. Daha doğduğumdan beri, yaşamımın yarısından fazlasını acıyla geçirdim. Tek amacım, bu yoğun acıyla bir arada yaşamanın bir yolunu bulmaktı.

İntihar girişimimin ardından acı yok olunca canlı bir kadavraya döndüm. Kalın bir duyarsızlık perdesi beni tümüyle sarıp sarmaladı. İradem denebilecek bir şeyin gölgesi bile yoktu. Sonra da, Noboru Vataya tarafından bedenim kirletildiği ve ruhum zorlandığı zaman da üçüncü benliğimi edindim. Bulabildiğim tek şey, bir ben'i içermek için gereken kılıftı. Basit bir zarf. Bu da bana, Malta Kano'nun yönetiminde çeşitli egoları içimden geçirme olanağını verdi. İşte yirmi altı yıl boyunca sürdüğüm yaşam. Düşünün bir kez: *yirmi altı yıl boyunca, ben bir hiçmişim.* İşte kuyunun dibinde yalnızken, birden bunu anladım. Tüm bu zaman boyunca "ben" denilen kişi, gerçekte hiçbir şeydi. Sadece bir fahişeydim. Bedenini de, bilincini de satan biri.

Ama şimdi, yeni kişiliğimi ele geçirmeye çalışıyorum. Artık ne bir kılıfım ne de bir geçit yolu. Ben de yeryüzünde kök salmayı deniyorum.

— Bana söylediklerinizi anlıyorum, ama yine de, neden benimle birlikte Girit'e gitmek istiyorsunuz ki?

— Çünkü bu, size de iyi gelecek, Bay Okada, bana da, diye yanıt verdi Girit Kano. Bana öyle geliyor ki, ikimizin de şu sırada burada *bulunmasına* hiç gerek yok ve uzaklaşmakla iyi ederiz. Başka bir tasarınız var mı, Bay Okada? Gelecekte nasıl yaşamayı öngörüyorsunuz?

Sessizce başımı hayır anlamında salladım.

— Her ikimiz de yeni bir şeye başlamak zorundayız, dedi Girit Kano, gözlerimin içine bakarak. Girit'e gitmek kötü bir başlangıç sayılmaz.

— Belki öyle, diye onayladım. Öneri olarak oldukça ansızın geldi de, ama gerçekten, kötü bir başlangıç sayılmaz.

Girit Kano gülümsedi. Düşündüm de, ilk kez bana gülümsüyordu. Bunu görünce, öykünün belki de biraz biraz doğru yönde ilerlemeye başladığı duygusuna kapıldım.

— Daha zamanımız var. Elimi çabuk tutsam bile, gidişe hazırlamak için bana en az iki hafta gerek. Bu arada, Bay Okada, siz de sakin sakin, teklifimi düşünün. Size sunacak neyim olduğunu bilmiyorum. Sanırım, şimdilik hiç. Tam anlamıyla bomboşum. Ama size kişiliğimi sunabilirim, Bay Okada, eğer bu size yeterse. Karşılıklı yardımlaşabiliriz.

Başımla onayladım.

— Size yanıtımı vermeden önce, çok düşünmem ve yaşamımı yeniden düzene koymam gerekiyor.

— Eğer bana, Girit'e gelmeyeceğinizi söylerseniz, korkmayın, darılmam. Üzülürüm, ama benimle açık konuşmanızı yeğlerim.

Girit Kano geceyi yine bende geçirdi. Gün batarken beni yakındaki parkta bir gezintiye davet etti. Yüzümdeki lekeyi unutmaya ve çıkmaya karar verdim. Bu tür şeyleri durmadan dert edinmek neye yarar ki? O güzel yaz akşamında bir saate yakın yürüdük, sonra eve dönüp hafif bir akşam yemeği yedik.

Gezinti sırasında Girit Kano'ya Kumiko'nun mektubunun içeriğini ayrıntılarıyla anlatmıştım. "Kesinlikle bir daha eve dönmeyecektir. İki ayı aşkın bir süre, bir sevgilisi olmuş. Anlaşılan ondan ayrılmış ama gene de nasıl olsa, bana dönmeye niyeti yok," demiştim. Girit Kano beni sessizce, fikirlerini açığa vurmadan dinlemişti. Tüm olan biteni zaten biliyordu sanılırdı. Herhalde hepsinin arasında, en az şey bilen bendim.

Yemekten sonra, benimle yatmak istediğini söyledi. Benimle gerçekten cinsel ilişkide bulunmak istediğini. Öyle ani olmuştu ki, ne yapacağımı bilmiyordum. Bunu da aynen söyledim:

— Öyle ani oldu ki, ne yapacağımı bilmiyorum.

Girit Kano, gözlerini gözlerime dikti:

— Benimle Girit'e gelip gelmemeniz önemli değil, bir isteği ötekinden ayıralım: bana bir kez, sadece bir kez, bir fahişeymiş gibi sahip olmanızı istiyorum. Bedenimi satın almanızı istiyorum, burada, şimdi. Bu benim için son kez olacaktı, bedenini de, bilincini de satan bir fahişe olmaktan kesinlikle vazgeçmek niyetindeyim. Girit Kano adını da bırakmak niyetindeyim. Ama bunun için, elle tutulur bir ayrım çizgisi olmasını istiyorum: "Bu iş burada biter"i gösteren.

— Açıkça görünen bir ayrım çizgisi istemenizi anlıyorum, ama neden benimle yatmanız gerekiyor ki?

— İzninizle size açıklayabilir miyim, Bay Okada? Sizinle *gerçekten* sevişmekle, Bay Okada olan kişiye geçmek istiyorum. Ve böylece, içimde yer etmiş bir pislikten kurtulmak. İşte bu olacak, ayrım çizgisi.

— İyi öyleyse, üzgünüm ama ben beden satın almam.

Girit Kano dudaklarını ısırdı.

— Peki, ya, para yerine bana karınızın giysilerini verirseniz? dedi. Pabuçlarını da. Bu bedenimin ederini karşılar. İyi, değil mi? Bu sayede kurtulmuş olurdum ben de.

— "Kurtuluş," derken, Noboru Vataya'nın sizde bıraktığı pislikten kurtulmayı kastediyorsunuz, değil mi?

— Kesinlikle öyle.

Yüzüne baktım. Takma kirpikleri yokken, çok daha çocuksu duruyordu.

— Söyler misiniz, dedim, ne biçim bir adam şu Noboru Vataya? Karımın ağabeyi. Ama onun hakkında hemen hiçbir şey bilmiyorum. Ne düşünür? Ne ister?.. Hiç mi hiç haberim yok. Bildiğim tek şey, birbirimizden nefret ettiğimiz.

— Noboru Vataya sizinkiyle taban tabana zıt bir dünyaya ait biri, dedikten sonra Girit Kano sanki doğru sözcükleri arıyormuşçasına bir an sustu. Sizin her şeyi yitirdiğiniz bir dünyada, Bay Okada, Noboru Vataya her şeyi elde eder. Sizin dışlandığınız bir dünyada, o kabul görür. Bunun tersi de geçerlidir ve bu yüzden, sizden bu kadar nefret ediyor.

— Anlamıyorum. O nasıl olur da benim kadar önemsiz birinin varlığını fark eder? Noboru Vataya ünlü ve güçlü. Onunla karşılaştırılınca ben solda sıfır sayılırım. Neden benim mutsuz ve zavallı kişiliğimden nefret etmekle boşuna zamanını harcasın ki?

Girit Kano, başını olumsuz anlamda salladı.

— Nefret, uzun, kara bir gölgedir. Çok zaman, nefret eden kişi bile nereden geldiğini bilemez. İki yanı keskin bir kılıca benzer. Karşınızdakine şiddetle indirirseniz, kendinizi kesersiniz. Bu da ölümcül olabilir. Ama ondan kurtulmak kolay değildir. Rica ederim, Bay Okada, dikkatli olun. Çok tehlikelidir. Bir kez yüreğinize kök saldı mı, nefretten kurtulmak dünyanın en zor işidir.

— Noboru Vataya'nın yüreğindeki nefretin kökünü hissedebiliyorsunuz, öyle mi?

— Hissedebiliyorum, evet, dedi Girit Kano. Bedenimi ikiye bölen, beni kirleten, buydu. İşte bu yüzden, onun fahişe olarak son müşterim olmasını istemiyorum. Anlıyor musunuz, Bay Okada?

O gece, Girit Kano'nun yanına uzanıp onu kollarıma aldım. Üstündeki, Kumiko'nun giysilerini çıkarıp onunla seviştim. Yumuşak ve sakin bir birleşmeydi bu. Bir rüyanın devamıymış gibi geldi bana. Onunla rüyada yaptıklarımı gerçekte yineliyormuşum gibi. *Gerçek* bir bedendi bu, etten, kandan bir yaratık. Ama bir eksiklik vardı: onunla gerçekten seviştiğim duygusu. Hatta birkaç kez Girit Kano'yla değil de Kumiko'yla birlikte olduğum duygusuna kapıldım. Tam boşalırken, uyanacağıma emindim. Uyanmadım. İçine boşaldım. Sahiden gerçekti bu. Ama bu düşünceyi her kabullenişimde, bu gerçek bana biraz daha soyutlaşıyor, yön değiştiriyor ve siliniyormuş gibi geliyordu. Ama gene de, gerçeğin ta kendisiydi.

— Bay Okada, dedi Girit Kano, kollarını boynuma dolamış yatarken. Birlikte Girit'e gidelim. Burasi ikimize göre bir yer değil, ne size ne bana göre. Girit'e gitmeliyiz. Burada kalırsanız, başınıza kötü bir şey gelecek. Bundan hiç kuşkum yok.

— Kötü bir şey mi?

— Hem de *çok* kötü bir şey, diye kehanette bulundu Girit Kano, ormanda yaşayan kâhin kuş gibi

alçak ve anlaşılır bir sesle.

15

Uygun isim
Bir yaz sabahı salata yağıyla yakılanlar
Yanlış bir metafor

Sabahleyin, Girit Kano adını yitirmişti.

Şafak sökmeye başlarken yatakta usulca doğruldu. Gözlerimi açtığımda günün ilk ışıklarının perdeden içeri sızdığını gördüm. Sonra onu gördüm: yanı başımda oturmuş, bana bakıyordu. Pijama niyetine benim eski bir tişörtüm vardı üstünde. Edep yerinin tüyleri yarı karanlıkta hafifçe parlıyordu.

— Bay Okada! Benim artık ismim yok, dedi.

Fahişe olmaktan çıkmıştı, falcı olmaktan çıkmıştı, Girit Kano olmaktan da çıkmıştı.

— lâ! Artık Girit Kano değilsiniz demek.

Parmaklarımın ucuyla gözlerimi oğuşturdum.

— Tebrikler! Yeni bir kişisiniz. Bir kez daha. Ama bundan böyle nasıl çağrılacaksınız, artık bir adınız yoksa! Çok zor olacak. Mesela, arkanızdan size seslenmek çok zor olacak.

O –dün akşama kadar Girit Kano olan kadın– başını sallayarak karşılık verdi:

— Bilmiyorum. Herhalde yeni bir isim aramam gerekiyor. Eskiden doğduğumda verdikleri adı taşıyordum. Fahişe olunca onu kullanmak istemedim ve bir meslek adıyla çalıştım. Bedenimi satmaktan vazgeçince Malta Kano bana, falcı olarak "Girit Kano" adını verdi. Artık ne biri ne de öteki olduğuma göre, sanıyorum yeni ben için yepyeni bir isim gerekiyor bana. Sizin aklınıza bir şey geliyor mu acaba, Bay Okada? Şimdi olduğum kişiye uygun bir isim düşünüyor musunuz?

Bir süre düşündüm, boşuna.

— Sanırım, bunu kendiniz bulmalısınız. Artık bir başkasısınız, bağımsız bir kişi. Ve bu, zamanınızı alsa bile, eminim ki adınızı sizin bulmanız daha iyi olacaktır.

— Ama insanın kendisi için uygun bir isim bulması çok zor.

— Kuşkusuz, dedim, kolay değil. Çünkü isim, kimi durumlarda insanın bütünlüğünü simgeler. Belki benim de artık sizin gibi, hiç adım olmasa daha iyi olacak.

Yatakta yanıma oturan, Malta Kano'nun kardeşi, parmağıyla sol yanağıma dokundu. Bir bebek yumruğu büyüklüğündeki leke, anlaşılan hâlâ oradaydı.

— Bir adınız olmasaydı, Bay Okada, size ne demem gerekirdi?

— Zemberekkuşu. En azından bu, benim için öngörülebilecek tek yeni isim.

— Bay Zemberekkuşu, diye yankı gibi yineledikten sonra, bıraktı heceler havada uçuşsun, onları hayranlıkla sindirmek için. Bence bu çok güzel bir isim, ama nasıl bir kuş ki bu?

— Zemberekkuşu gerçekten var. Neye benzediğini ben de bilmiyorum, Hiç görmedim. Onun hakkında bildiğim tek şey, ötüşü: *ki kii kiii!* Bir ağaç dalına konuyor ve düzenli olarak dünyanın zembereğini kuruyor. O olmasa dünya işleyemeyecek. Kimse bilmiyor bunu. Dünyadaki insanlar sanıyorlar ki dünya dev boyutlu, karmaşık, göz kamaştırıcı bir mekanizma sayesinde çalışıyor. Ama öyle değil. Aslında zemberekkuşu her yere gidiyor ve bulunduğu yerde, dünyayı işleten küçük çarkları yavaş yavaş kuruyor. Mekanik bir oyuncağa benzeyen çok basit bir kuş. Ama mekanizması, tümüyle zemberekkuşuna özgü.

— Zemberekkuşu, diye yineledi. Dünyanın zembereğini kuran Bay Zemberekkuşu.

Başımı kaldırıp çevreme bakındım. Her zamanki odamdaydım. Son beş yıl boyunca uyuduğum odamda. Ama bana, garip denecek kadar boş ve geniş göründü.

— Ne yazık ki, dedim, bu kuşun nereye gittiğini bilmiyorum. Neye benzediğini de.

Girit Kano parmak ucuyla omzuma küçük bir daire çizdi. Sırtüstü uzanıp, uzun uzun tavandaki küçük bir lekeyi seyrettim. Tam yastığımın üstüne geliyordu. Varlığını ilk defa fark ediyordum. Ne zamandır oradaydı acaba? Kim bilir belki de biz Kumiko'yla buraya yerleşmeden önce de oradaydı. Ve biz yatakta aşkla debelenirken o hep tepemizde, tavana yapışmış, soluğunu tutup sessizce duruyordu. Derken işte, bir sabah varlığını ansızın fark ediyordum.

Yanı başımda, sabık Girit Kano'nun sıcak soluğunu hissettim. Bedeninin tatlı kokusunu alabiliyordum. Omzuma küçük daireler çizmeyi sürdürüyordu. Onu bir kez daha kollarıma almak istiyordum, ama bu iyi bir şey miydi? Karar vermek zordu. Tüm bu olaylar ve bu kişiler arasındaki bağlar, giderek çözülmesi çok zor oluyordu. Ben de vazgeçtim ve kıpırdamadan, sessizce tavanı seyredaldım. Malta Kano'nun kardeşi nihayet üzerime eğildi ve sağ yanağıma bir öpücük kondurdu. Yumuşacık dudaklar lekeme değince tatlı bir uyuşukluk sardı beni.

Dünyadaki gürültülere kulak vermek için gözlerimi kapadım. Bir güvercinin şarkısı bir yerlerden yankılandı. Dünyaya karşı iyi niyetle dolu olarak bıkmadan usanmadan *"Riyu, riyu, riyu,"* diye kuğuruyordu. Yaz sabahını kutsuyor ve insanlara bir günün başladığını haber veriyordu. Ama eğer sadece bu kadarsa, yeterli değil, diye düşündüm. Birinin saati kurması gerekiyor.

— Zemberekkuşu, dedi sabık Girit Kano, bir gün o kuşu bulacaksınız, eminim.

Gözlerim hâlâ kapalı, sordum:

— Eğer söylediğiniz doğruysa ve onu bulursam, zembereği kurabilirsem, çevremdeki yaşam, normale döner mi acaba?

Usulca başını salladı, bakışlarına belli belirsiz bir hüzün çökmüştü, tam ufuk çizgisinin üzerinde beliren bir bulutun gölgesi gibiydi.

— Bilmiyorum, dedi.

— Kimse bilemez, dedim.

"Dünyada bilinmemesi daha iyi olan şeyler vardır," demişti Teğmen Mamiya.

Malta Kano'nun kardeşi, kuaföre gitmek istediğini söyledi. Meteliği olmadığı için –çırılçıplak gelmişti buraya– ona borç para verdim. Kumiko'nun bir gömleğini, bir eteğini ve sandaletlerini giyip istasyonun oradaki kuaföre gitti.

O gittikten sonra, yerleri elektrik süpürgesiyle süpürdüm –gerekiyordu– birikmiş kirli çamaşırları çamaşır makinesine doldurdum. Sonra yazı masamın çekmecelerini teker teker açıp içindekileri karton bir kutuya boşaltmaya başladım. Aralarından çok gerekenleri seçip geri kalanını yakmak niyetindeydim, ama aslında gerekli bir şey yoktu ki! Çoğu işe yaramaz şeylerdi: eski bir günlük, yanıt vermek isteyip de nicedir elimi sürmediğim mektuplar, sıradan tasarılarla doldurulmuş eski bir defter, yaşamımdan gelip geçmiş insanların adlarının sıralandığı bir adres defteri, hepsi sararmış gazete ve dergi kupürleri, yıpranmış bir yüzme havuzu üye kartı, kasetçaların kullanım broşürü ve garanti belgesi, yarım düzine kadar kullanılmış dolmakalem ve kurşunkalem, üstünde telefon numarası olan bir kâğıt (numaranın kime ait olduğunu şimdi çıkaramıyordum). Dolabın içindeki bir kutuda şimdiye kadar saklanmış tüm eski mektupları da yakmaya karar verdim. Neredeyse yarısı Kumiko'dandı. Evlenmeden önce çok mektup yazmıştık birbirimize. Zarfların üstünde onun özenli ve titiz yazısıyla çizilmiş satır satır harfler vardı. Yedi yılda yazısı değişmemişti. Mürekkebinin rengi bile aynıydı.

Karton kutuyu bahçeye götürdüm, üzerine bol bol salata yağı döküp bir kibritle ateşe verdim. Kutu kolayca alev aldı, ama hepsinin kül olması, tahmin ettiğimden çok daha uzun sürdü. Rüzgârsız bir gündü. Beyaz duman, gökyüzünde dimdik yükseliyordu. *Sihirli Fasulye* masalında olduğu gibi, sanki upuzun bir ağaç, bulutların üstüne çıkıyordu. Bu ağacın tepesine tırmanırsam belki orada, yukarıda güzel güzel yaşayan tüm geçmişimin bir araya geldiği küçük dünyaya ulaşırdım. Bahçede bir taşın üstüne oturmuş, iri damlalar halinde ter dökerken dumanın izlediği yolu seyrediyordum. Gökyüzünün sabahki rengi, öğle sonrasının daha da sıcak olacağını gösteriyordu. Tişörtüm tenime yapışmıştı. Eski Rus romanlarında mektuplar, genellikle bir kış akşamı, ocakta yakılır. Bir yaz sabahı, salata yağıyla, bahçede değil. Ama, bizim şu hain, gerçekçi dünyamızda bir yaz sabahı, kan ter içinde mektup yakıldığı da olur. Yeryüzünde, mevsim filan seçiminde beğenmemezlik olamaz. Bakarsın, kışa kadar beklemek olanaksızdır.

Mektupların yanıp bittiği zaman, gidip bir kova su getirdim, söndürmek için ateşe döktüm. Sonra da kalan son külleri sandaletlerimle ezdim.

Beni ilgilendirenlerin hesabı görüldükten sonra, yazı masasının içindekileri incelemeye Kumiko'nun odasına gittim. Evi terk ettiği zaman, eşyasını karıştırmaya cesaret edememiştim. Bu, bana yapılmaması gereken bir şey gibi görünmüştü. Ama Kumiko, geri dönmeyeceğini söylediğine göre, kesinlikle çekmecelerini açmamda da bir sakınca görmeyecekti.

Anlaşılan, gitmeden önce onlarda ciddi bir ayıklama yapmıştı, çünkü hemen hemen hepsi boştu. Bir mektup kâğıdı bloknotu ve yeni zarflar, bir kutu ataş, bir cetvel, makas, yarım düzine kadar tükenmezkalem ve kurşunkalem, bu türden ıvır zıvır. Belki de her an gitmeye hazır olmak için, işlerini önceden yoluna koymuştu. Onun varlığını bana anımsatacak hiç ama hiçbir şey kalmamıştı.

Mektuplarımı ne yapmıştı peki? Onda da yaklaşık bendeki kadar mektup vardı, bir yerlere saklamış olmalıydı. Ama onları bulamadım.

Sonra banyoya geçtim ve tüm makyaj malzemelerini bir kutuya boşalttım: rujlar, makyaj temizleme kremleri ve pamukları, parfüm, tırnak cilası, rimeller, losyonlar ve başka anlamsız ıvır zıvır. O kadar da fazla yoktu aslında. Kumiko, makyajına saatler harcayanlardan değildi. Son olarak diş fırçası ve macununu da attım.

Bu temizlik işleri beni bitkin düşürmüştü. Gidip mutfakta oturdum ve su içtim. Kumiko'nun geri kalan eşyasına gelince, yalnızca kitaplıktaki kitapların ufak bir bölümü ile giysileri kalıyordu. Kitaplarının tümünü ikinci elden bir kitapçıya satabilmeyi umuyordum. Ama giysileri? Kumiko bana, onları ne istersem yapabileceğimi yazmıştı, çünkü bir daha giymeye hiç niyeti yokmuş. Ama onlardan nasıl kurtulacağımı söylemiyordu. İkinci el bir giysi dükkânına mı satmalıydı, bir plastik torbaya doldurup çöp tenekesine mi atmalıydı, isteyen birine mi vermeliydi, hayır kurumuna mı bağışlamalıydı? Bu çözümlerden hiçbiri duruma uygun görünmüyordu. İyi ya, dedim içimden, acelesi yok. Şimdilik, bir karara varmadan, onları alıkoyabilirim. Girit Kano –eski Girit Kano– belki giyerdi onları ya da Kumiko kararından vazgeçerdi, gelip alırdı. Gerçi bu, kesinlikle olanaksızdı, ama kim bilebilir? Yarın neler olacağı belli mi? Kimse bilemez. Hele öbür gün, daha da bilinmez! Hatta, ondan da önce, çok değil, daha öğleden sonra bile neler olacağını kimse bilemez ki!

Sabık Girit Kano kuaförden öğleye doğru döndü. Yeni saç modeli inanılmayacak derecede kısaydı, en uzun saçı üç dört santimi geçmezdi. Bir tür saç kremiyle, saçlarını kafasına yapıştırmıştı. Ve yüzündeki boyaları da sildiğinden, onu neredeyse tanıyamayacaktım. En azından, artık Jacqueline Kennedy'ye hiç benzemiyordu.

Yeni saç kesimini beğendiğimi söyledim.

— Böyle çok daha doğal, daha genç duruyorsunuz. Ama en çok da, başka biri olup çıkmışsınız gibi geldi bana.

— Çünkü şimdi gerçekten de yeni bir kadınım da ondan, dedi gülümseyerek.

Benimle yemeğe kalmasını önerdim ama istemedi.

— Bundan böyle kendi başıma yapmam gereken çok şey var, dedi. Bay Okada... Bay Zemberekkuşu, sanırım bu yeni saç biçimini benimsemekle yeni bir insan olarak ilk adımlarımı atmış bulunuyorum. Şimdi eve dönüyorum, ablamla sakin sakin konuşuyor, sonra da Girit'e gitmek üzere hazırlanıyorum; pasaport alıyorum, uçak bileti ayırtıyorum, eşyamı topluyorum. Bu tür şeylere alışık olmadığımdan, neler yapmam gerektiğini bilmiyorum. Şimdiye kadar, hiç seyahate çıkmadım ki! Hatta yalnız başıma Tokyo dışına bile çıkmadım.

— Hâlâ benimle Girit'e gitmeyi mi düşünüyorsunuz? diye sordum.

— Kuşkusuz, dedi. Bu sizin için de çok iyi olacak, Bay Okada, benim için de. Bu yüzden, teklifimi iyi düşünün, rica ederim. Bu, çok önemli.

— Düşüneceğim.

O gidince temiz bir pantolon ile bir tişört giydim, lekemi kara gözlüğümün ardına gizledim. Sonra kızgın güneş altında istasyona yürüyüp güpegündüz boş olan Şincuku trenine bindim. Kinokuniya Kitabevi'nde Yunanistan'la ilgili iki tane kitap seçtim ve İsetan mağazasının çanta reyonundan orta boy bir valiz satın aldım. Bu alışveriş tamamlanınca, dikkatimi çeken bir restoranda yemek yemeye karar verdim. Garson kız son derece sevimsizdi, aksiliği üstündeydi. Böyle ters garson kızları tanıdığımı sanırdım ama bu, o güne kadar gördüklerimin en haşiniydi diyebilirim. Anladığım kadarıyla, ne kişiliğimi, ne verdiğim siparişi beğendi. Ben listeyi inceleyip ne yiyeceğimi düşünürken, gözlerini yüzümdeki lekeye dikip öyle bekledi başımda, gelecek konusunda kötü haber veren niyet kâğıdı çekmiş birine benziyordu. Bakışlarını yanağımda hissediyordum. Bir küçük şişe bira ısmarlamıştım, ama epey sonra getirdiği büyük şişeydi. Ben yine de sesimi çıkarmadım. Herhalde bana köpüklü bir soğuk bira getirdiği için ona minnet duyuyordum. Fazla gelirse, yarısını içer, gerisini bırakırdım olur biterdi.

Yemeğim gelinceye değin, gezi rehberlerini okuyarak biramı içtim. Girit Yunanistan'ındır, upuzundur, Afrika'ya en yakın adadır. Demiryolu yoktur, yolcular genelde karayoluyla giderler bir yerden bir yere. En büyük şehri, ünlü Knossos Tapınağı kalıntıları yakınlarındaki Heraklion'dur. Başlıca ürünü zeytinyağıdır, şarabı da ünlüdür. Ada çok rüzgâr alır ve pek çok yeldeğirmeni vardır. Çeşitli siyasal nedenlerle, Türkiye karşısında bağımsızlık kazanması, Yunanistan'ın öteki bölgelerine oranla daha geç gerçekleştiğinden, bu adanın genel havası ve töreleri ülkenin geri kalan bölgelerine oranla biraz farklıdır. Savaşçı ruhu taşıyan halkı, İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman ordusuna karşı şiddetli direnişiyle kendini göstermiş, ün kazanmıştır. Kazancakis de Zorba romanına sahne olarak bu adayı seçmiştir. Bu rehberleri okuyarak Girit konusunda edinebildiğim bilgiler işte bu türdendi. Orada günlük yaşam nasıldı? Bunu öğrenmeme olanak yoktu. İyi ya, belki de normaldi; bu rehberler turistler için yazılır, gidip elin ülkesinde yerleşmeye ve yaşamaya karar veren insanlar için değil.

Kendini sabık Girit Kano'yla Girit'te yaşıyor olarak hayal etmeyi denedim. Nasıl bir evde otururduk, ne yer ne içerdik? Sabahleyin uyandıktan sonra ne yapardık, gün boyu ne konuşurduk? Sonra da, oradaki yaşamımız kaç ay, kaç yıl sürecekti? Hayal denebilecek hiçbir şey gözlerimin önünde canlanmıyordu.

Ama ne önemi var, diye düşündüm, tüm bunları bilmeden de pekâlâ Girit'e gidebilirim. O adaya gidebilir ve sabık Girit Kano'yla yaşayabilirim. Bir masanın üstündeki iki kitaba, bir ayağımın dibindeki valize bakıyordum. Bu nesneler benim *gitme olasılığımı* somutlaştırıyordu. Salt bu gitme kavramını elle tutulur hale getirmek için, özellikle kalkıp şehre inmiş, rehberleri ve valizi satın almıştım. Onlara baktıkça, bu yolculuk düşüncesi bana çekici geliyordu. Yapacağım tek şey, her şeyi bırakıp valizim elinde, buradan hemen gitmekti. Bu kadar basit.

Japonya'da kalırsam yapabileceğim tek şey, evime kapanıp sabırla Kumiko'nun dönüşünü

beklemekti. O, dönmeyecekti. Bunu mektubunda açık açık yazmıştı: beni bekleme, beni arama. Ne derse desin, onu beklemeyi sürdürmeye hakkım vardı. Ama böyle davranırsam, kuşkusuz hızla eriyip gidecektim. Ve daha da yalnız, daha da yitik, daha da güçsüz olacaktım. Sorun, burada kimsenin bana ihtiyacı olmamasıydı.

Belki de Malta Kano'nun kardeşiyle Girit serüvenine atılmam gerekiyordu. O da söylemişti ya: her ikimiz için de en iyisi buydu. Bir daha valize baktım. Elimde bu valiz, yanımda Malta Kano'nun kardeşi, kendimi Heraklion Havaalanı'na ayak basarken hayal ettim. Sakin bir köyde, balık yiyerek, masmavi denizde yüzerek geçireceğim hayatı da hayal etmeye çalıştım. Ama ben, bu çekici ve basit, kartpostallardan da güzel görüntüleri hayalimden geçirirken, ağır, kara bir bulut yavaş yavaş yüreğimin üstüne yayılıyordu. Ve yeni valizim elimde, kum gibi insan dolu Şincuku'da yürürken boğulacak gibi oluyordum. Kollarımı da, bacaklarımı da doğru dürüst kullanamıyormuşum gibi geliyordu bana.

Lokantadan çıktıktan sonra, öylesine başıboş, sokakta yürüyordum ki valizim, karşı yönden hızla gelen birinin bacağına çarptı. Uzun boylu gri tişörtlü, başında beyzbol kasketi, kulaklarında volkmen kulaklıkları olan bir gençti bu. "Özür dilerim," dedim. Adam bir şey söylemeden kasketini düzeltti, kolunu göğsüme doğru uzatıp beni şiddetle itti. Hiç beklemediğim bu darbe öyle ansızın gelmişti ki, sendeledim, arkaüstü düştüm, başım duvara çarptı. Beni öyle yerde görünce, adam içi rahatlamış gibi yürüdü gitti. O anda, peşine düşmek istedim ama vazgeçtim. Neye yarar, olan olmuş bir kere! İçimi çekerek ayağa kalktım, pantolonumun tozunu silkeledim. Sonra valizimi aldım, yaşlı bir kadın da yerden kitaplarımı toplayıp bana uzattı. Ufak tefekti, kenarsız, yuvarlak, garip biçimli bir şapkası vardı. Kitapları bana uzatırken, hiçbir şey söylemeden hafifçe başını salladı. Bu yaşlı kadını ve bana acır havasını görünce, neden bilmem, birden zemberekkuşu geldi aklıma. Bir yerlerde, bir ormanın dibindeki zemberekkuşu.

Kafam bir süre acıdı ama yaralanmamıştım. Sadece kafamın arkasında küçük bir şiş vardı. Böyle yerlerde sürüneceğine, dedim kendime, bir an önce evine dönsen iyi edersin. Kendi sakin sokağına.

Kendimi toparlamak için, istasyonun oraadaki kulübeden bir gazete ile limonlu pastil aldım. Sonra gazetem kolumda, gişeye gidiyordum ki, arkamdan bir ses gürledi.

— Hey! Siz! diye bağırdı. Siz, oradaki, suratı *lekeli!*

Kulübedeki satıcı kızdı. Anlamı yoktu, ama döndüm.

— Paranızın üstünü unuttunuz, diyerek bana bin yen para üstü verdi.

Nezaketine teşekkür ederek aldım parayı.

— Lekeniz için özür dilerim, diye ekledi. Başka türlü nasıl sesleneceğimi bilemedim, ağzımdan kaçtı işte.

Bir baş işaretiyle, olabildiğince güler bir yüz takınarak, önemli olmadığını söylemek istedim. Yüzüme baktı.

— Ama ter içindesiniz siz... İyi olduğunuza emin misiniz? Bir şeyiniz yok ya?

— Sıcaktan, diye yanıtladım, yürürken çok terledim de. Sağolun.

Trene bindim ve gazeteyi okudum. Birden, nicedir gazete almadığım aklıma geldi. Hiçbir günlük gazeteye abone değildik. Kumiko, işyerine giderken zaman buldukça istasyondan gazete alıp akşam bana getirirdi. Ben de böylece bir gün öncenin gazetesini ertesi sabah okumuş olurdum. İş ilanlarına bakmak için. Kumiko gittikten sonra kimse bana gazete almadı.

İlk sayfasından son sayfasına kadar gazeteye göz gezdirdim, ama ilgimi çekecek bir şey göremedim. Vazgeçilmez hiç ama hiçbir şey yoktu. Gazeteyi katladım ve vagona ilan diye asılmış, haftalık gazetelerden başlıklara bakarken gözüm, *Noboru Vataya* adına takıldı. İri iri harflerle, *"Bay Noboru Vataya'nın adaylığını koyması, politika dünyasında çalkantılara yol açtı."* yazıyordu. Uzun süre gözlerim adına takılı kaldı. Demek ki şaka yapmıyordu bu adam. Gerçekten de politikacı olmak istiyordu. Sadece bu yüzden bile Japonya'dan ayrılmaya değer, diye düşündüm.

İstasyona inince, boş valizim elimde, otobüse binip eve geldim. Ev, yaşayan bir ölüye benziyordu, ama ben gene de, oraya döndüğüm için rahat bir soluk aldım. Biraz dinlendikten sonra duşa girdim. Banyoda Kumiko'dan hiç iz kalmamıştı. Diş fırçası, banyo bonesi, makyaj malzemeleri, hepsi gitmişti. Çorapları ile küçücük külotları kurusunlar diye asılı değildi, özel şampuanı orada yoktu artık.

Havluyla kurulanırken, acaba Noboru Vataya'dan söz eden dergiyi almalı mıyım, diye düşündüm. Onun hakkında ne yazmışlardı acaba? Bu sorun beni gittikçe daha çok kaygılandırıyordu. Ayrıca mademki Noboru Vataya politikacı olmak istiyor, varsın olsun. Bu ülkede herkesin hakkı bu, canı isterse. Nasıl olsa, Kumiko'nun gitmesiyle, ağabeyiyle aramdaki ilişkiler fiilen kopmuştu ve geleceğin ona nasıl bir yazgı hazırladığı umurumda bile değildi. Tıpkı benimkinin de onun umurunda olmadığı gibi. Çok iyiydi. *Başlangıçtan beri böyle olması gerekiyordu.*

Ama derginin iri iri başlıklarını bir türlü zihnimden kovup atamıyordum. Akşama kadar dolaplara ve mutfağa çekidüzen vermekle geçirdim zamanımı, yine de, ne kadar başka şeylere dalsam da, iri iri matbaa harfleriyle *Noboru Vataya* adı silinmez bir görüntü gibi gözlerimin önünde uçuşuyordu. Bitişik dairede, duvardan gelen, uzak bir telefon sesi gibi. Durmadan çalan ama kimsenin gelip açmadığı bir telefon. Bunun olmadığına kendimi inandırmaya çalıştım.

Duymuyormuş gibi yapmayı denedim. Boşuna. Bunun üzerine, çaresiz teslim oldum ve mahalledeki süpermarkete gidip dergiyi aldım.

Mutfakta oturdum, buzlu çay içerek okudum makaleyi. Ünlü ekonomist ve eleştirmen Noboru Vataya'nın, gelecek seçimde Niigata ilinden milletvekilliğine adaylığını koymayı ciddi ciddi düşündüğünü yazıyordu. Dergi ayrıca, Vataya'nın ayrıntılı yaşamöyküsünü de yayımlamıştı: son yıllarda medyadaki yazıları, konuşmaları, etkinlikleri. Amcası Bay Şoşikama Vataya, Niigata'dan Temsilciler Meclisi üyesiydi. Sağlık nedeniyle bir dahaki seçimlerden çekilme arzusunu belirtmişti ve yerine, yeğeni kadar etkili olacak bir başkası düşünülemediğinden, her şey normal giderse, bu seçim bölgesinde Noboru Vataya'nın onun yerine geçeceğine gittikçe daha kesin bakılıyordu. Ve bu durumda, şimdiki temsilci Vataya'nın bağlı olduğu yerel politik örgütün, gençlik oylarının ve kişisel

ününün sayesinde Bay Noboru Vataya'nın kesinlikle seçileceği söyleniyordu. Bölgeden, sözüne güvenilir birisi anlatıyordu:

> Bay Noboru Vataya'nın seçimlerde kazanma olasılığı yüzde 95. Aday olmasının belirli koşulları, yapılacak pazarlıklara bağlı ama Bay Noboru Vataya adaylığını koymaya hazır göründüğünden, sonuç şimdiden belli sayılır.

İlgiliyle bir görüşme de yer alıyordu dergide. Oldukça uzun bir metindi.

> Henüz resmen aday olma kararı vermiş değilim. Gerçi böyle bir şey söz konusu. Ama benim de kendime göre bir düşüncem var ve "evet" yanıtı vermem için bana "aday olun" demeleri yetmez. Politika dünyasında benim aradığım ile o dünyanın benden beklediği arasında bir sapma olabilir. Bunun içindir ki, tartışmalar giderek artacak ve düzeltmeler yapmak gerekecektir. Ama eğer iki parti anlaşır ve ben de Temsilciler Meclisi'ne adaylığımı koymaya karar verirsem, niyetim, ne pahasına olursa olsun, seçilmek ve sıradan genç bir üye olarak kalmamaktır. Daha otuz yedi yaşındayım ve politikayı seçersem, önümde uzun bir meslek yaşamı açılacaktır. Açık bir ileri görüşe ve bunu halka mal etme yeteneklerine sahibim. Oldukça uzun bir geleceği ve belirli bir stratejiyi göz önüne alarak davranacağım. Hedefim, on beş yıllık bir süreyi kapsıyor. Şu yirminci yüzyıl sonunda, yirmi birinci yüzyıldan önce, Japon ulusunun kimliğini pekiştirmeye kararlı siyasetçi görüşümü ortaya koyacağım. İşte esas amacım budur. Japonya'yı çevresel bir ülke durumundan çıkarıp bir siyasal ve kültürel örnek olma yolunda ilerletmeyi öngörüyorum. Başka bir deyişle, ulusun çerçevesini yeniden çizmek istiyorum. İkiyüzlülüğü uzaklaştırmayı, yerine temel olarak mantık ve kültürü almayı öngörüyorum. Gerekli olan, ne anlaşılmaz söylevler, ne kısır laf oyunları; gerekli olan, kolaylıkla sunulabilecek açık seçik bir görünüm. Güzel, anlaşılır bir görüntüye ihtiyacımız olan bir dönemdeyiz ve şimdi siyasetçilerden istediğimiz, bir ulusal uzlaşı hazırlamalarıdır. Japonya'nın bugün uyguladığı, düşünceden yoksun politika, ülkeyi, akıntılara kapılıp sürüklenen kocaman bir denizanasına dönüştürür. Ben ne idealle ilgiliyim ne hayalle. Ne pahasına olursa olsun yapılması gerekenden söz ediyorum. Gerçekleştirilecek somut bir tasarım var ve gelecekte durumun gelişmesine göre giderek aydınlatılacaktır.

Makale, Noboru Vataya hakkında çok nazik sözlerle doluydu:

> Bay Vataya yetenekli, akıllı bir siyasal eleştirmendir. Güzel konuşma yeteneğiyle tanınmıştır. Gençtir, iyi bir çevreden gelmiştir, siyasal geleceği umut doludur. Bu bağlamda, sözünü ettiği uzun vadeli stratejiler sadece hayal olarak nitelendirilemeyecek bir gerçeklik kazanır. Seçimlere aday olması çok sayıda seçmen tarafından coşkuyla karşılanmıştır. Tutucu bir seçim bölgesinde, boşanmış olması sorun yaratabilirdi ama gençliği ve yeteneği, bu olumsuz özelliği silmeye rahat rahat yeterlidir. Oldukça çok sayıda kadın seçmenin oyunu harekete geçirmesi beklenebilir.

Bununla birlikte makale, sert bir tonda noktalanıyordu:

> Bay Vataya'nın, amcasının bölgesinden onun yerine aday olması, "ilk eleştirenin kendisi olduğu o ilkesiz" politikadan yararlandığını akla getirebilir. Politika konusundaki yüksek düşünceleri inandırıcıdır, ama gerçekten politik eylemlere geçildiğinde ne dereceye kadar etkin

olabilecektir? Buna, gelecekteki yönelimine bakarak karar vermek gerekiyor.

Makaleyi okuduktan sonra, dergiyi çöp tenekesine attım. Ve Girit'e yolculuk için gerekecek giysileri ve öteberiyi toplamaya koyuldum. Orada kışları soğuk olur mu, olmaz mı hiç bilmiyordum. Haritaya bakılırsa ada, Afrika'ya yakındı. Ama o kıtada bile, kış mevsiminin soğuk olduğu bölgeler olabilirdi. Deri montumu valize koydum. Sonra, iki kazak ile iki pantolon. İki uzun kollu ve üç kısa kollu gömlek. Bir tüvit ceket. Tişörtler ve şortlar. Çoraplar ve külotlar. Şapka, güneş gözlüğü. Mayo, havlular. Bir tuvalet çantası, seyahat için. Hepsini yerleştirdiğimde valizimin yarısı boş kalmıştı. Ama, bunların dışında, ekleyecek hiçbir şey bulamıyordum. Valizimi kapatınca, gerçekten Japonya'dan ayrılıyormuşum gibi geldi bana. Bu evden ve bu ülkeden ayrılmaya hazırlanıyordum. Limonlu pastillerimi emerken yeni valizimi seyrediyordum. Birden Kumiko'nun, giderken bir valiz bile almadığı geldi aklıma. Güzel bir yaz sabahı, boyundan çapraz astığı küçük çantası ve kuru temizlemeden aldığı iki giysisiyle gitmişti buradan. Benden de az şey götürmüştü o. Ve denizanalarını düşündüm. "Böyle düşüncesiz ve ilkesiz bir politika, bu ülkeyi akıntılara kapılıp sürüklenen kocaman bir denizanasına dönüştürür," demişti Noboru Vataya. Gerçek denizanalarını yakından gözlemlemiş miydi? Herhalde, hayır. Ama ben, evet, istemeye istemeye, bir akvaryumda akla hayale gelebilecek tüm türlerini görmüştüm. Kumiko her akvaryumun önünde saatlerce, konuşmadan dikiliyordu, o belirsiz ve sakin devinimlerinin büyüsüne kapılmıştı. Sevgili olarak ilk buluşmamız olmasına rağmen, o benim varlığımı tümüyle unutmuş gibiydi. Her biçimden, her boydan bu varlıkları tutkuyla izliyordu. O kadar ki sonradan ona denizanaları konusunda ansiklopedik bir eser armağan etmiştim. Noboru Vataya anlaşılan bilmiyordu, ama içlerinden bazılarının kemikleri hatta kasları bile vardı. Oksijen soluyorlar, hatta spermalara ve yumurtacıklara bile sahipler. Şemsiyeleri ve dokunaçlarıyla, zarafetle kıpırdıyorlar ve kendilerini akıntıya bırakıp öylece sürüklenmiyorlardı. Onların avukatlığını yapmak istediğimden değil, ama onlar da kendilerine göre bir yaşamsal güçle donatılmışlardı.

Dinle, Noboru Vataya, dedim içimden, bir politikacı olmakta özgürsün. Bu senin işin, ben karışamam. Ama izninle sana bir şey söyleyeyim: yanlış bir metafor kullanarak denizanalarını küçük düşürmen hiç de dürüst bir davranış değil.

Saat dokuzu geçtiğinde telefon çaldı. Önce açmayacaktım. Gözlerim masanın üstündeki alette, arayanın kim olabileceğini düşündüm. Ve bu kez benden ne istediklerini.

Anladım. Telefondaki kadındı bu. Nereden bildin, diyeceksiniz ama emindim. O garip ve karanlık odadan arıyordu beni. Ağır bir çiçek kokusunun yüzdüğü o odadan. Şimdi bile, o amansız cinsel isteğinin yüzdüğü odadan. "Sana her istediğini yaparım. Karının bile yapmayacağı şeyleri." Açmadım telefonu, inat ettim. Telefon on kez çaldı, durdu, sonra yeniden çalmaya başladı. On kez daha. Sonra sessizlik. Bu sessizlik, telefon çalmadan önceki sessizlikten daha derindi. Yüreğim güm güm vuruyordu, uzun uzun parmak uçlarıma baktım. Yüreğin attığı kanın, uzun süre bedenimde dolaştıktan sonra parmak uçlarıma ulaştığını hissediyordum. Yüzümü ellerime gömdüm ve derin derin iç geçirdim.

Sessizlikte sadece duvar saatinin tik takları yankılanıyordu. Odaya geçtim, yere oturup dalgın dalgın yeni valize baktım. Girit ha? Neden olmasın, diye düşündüm. Üzgünüm ama, Girit'e gidiyorum, sonunda. Burada, *Toru Okada* adıyla yaşamaktan bıktım. Sabık Toru Okada olarak, sabık Girit

Kano'yla Girit'e gidiyorum. Bunu yüksek sesle söyledim. Ama sözlerimin kime söylendiğini bilmiyordum. Ben bile bilmiyordum bunu. *Birineydi* işte.

Saat, zamanı belirtmeyi sürdürüyordu. *Tik tak tik tak*... Sesi, yürek vuruşlarımla uyumluydu.

16

May Kasahara'nın evindeki tek sorun
Genç kızın gyuşagyuşa ısı kaynağı konusundaki düşünceleri

— Hey, Zemberekkuşu, dedi bir kadın sesi. Ahizeyi kulağıma yapıştırıp kol saatime bir göz attım: öğleden sonra dört. Telefon çaldığında uyuyordum, kanepeye uzanmış, terden sırılsıklam olmuştum. Kısa, hoş olmayan bir uykuydu bu. Uyurken üstümde biri oturuyormuş gibi bir duyguya kapılmıştım. Birisi, oturmak için uyumamı beklemiş, ben uyanmadan hemen önce de kalkıp ortadan yok olmuştu.

— Alo, dedi, mırıltıya yakın alçak bir sesle. Ben May Kasahara...

— Ha? yaptım.

Ağız kaslarım henüz doğru dürüst işlemiyordu, bu yüzden, sözcüğün karşımdakinin kulağında nasıl yankılandığını bilmiyordum. O, belki de homurtudan başka bir şey duymamıştı.

— Şu anda ne yapıyorsun? diye sordu.

Ses tonuna bakılırsa, zemin yokluyor gibiydi.

— Hiç, dedim, sonra da hafifçe öksürmek için ahizeyi uzaklaştırdım. Sadece öğle uykusu.

— Seni uyandırdım mı?

— Uyandırdın tabii. Ama sorun değil. Yalnızca öğle uykusuydu.

May Kasahara bir an sustu, benimle bir konuda konuşmak istiyor da, çekiniyormuş gibiydi.

— Dinle, Zemberekkuşu, şimdi benim eve gelmeye ne dersin?

Gözlerimi kapadım, her türden ışık ve biçim karanlıkta uçuştu.

— Gelirim, tabii.

— Ben bahçede güneşleniyorum, sen arka kapıdan girersin içeri, tamam mı?

— Tamam.

— Bana kızgın mısın, Zemberekkuşu?

— Pek bilmiyorum. Ner neyse, bir duş yapıp üstümü değişeyim, sonra gelirim. Seninle konuşacaklarım var.

Çarçabuk soğuk bir duşla başladım, sonra zihnim açılınca, kaynar bir duş yaptım ve sonra gene

soğuk bir duş. Su, beni uyandırmıştı, ama bedenim hâlâ ağırdı. Bir ara bacaklarım duşun altında titremeye başlamıştı ve birkaç kez havlu asacağına tutunmak veya banyonun kenarına oturmak zorunda kalmıştım. Belki sandığımdan da yorgundum. Yüzümü kurularken, Şincuku'da beni yere düşüren genci düşündüm. Bunların anlamını çözebilmiş değildim bir türlü. Böyle davranmaya onu iten şey neydi? Olay dün olmasına rağmen sanki bir iki hafta önce olmuş gibi geliyordu bana.

Kurulandıktan sonra, dişlerimi fırçaladım ve aynaya baktım. Sağ yanağımdaki, mavimtırak-siyah leke hâlâ duruyordu. Rengi ne koyulaşmış ne açılmıştı. Gözlerimi mor halkalar kuşatıyordu ve aklarında incecik kırmızı damarlar vardı. Yanaklarım çökmüş, saçlarım biraz uzamıştı. Yeni dirilmiş bir ölüye benziyordum.

Sırtıma bir tişört, ayağıma bir blucin geçirdim, şapka giyip gözlüğümü takarak sokağa çıktım. Günün sıcağı henüz geçmemişti. Dünyada yaşayan ne varsa, bir sağanak bekleyişinde, soluk soluğaydı, ama bulutun gölgesi bile görülmüyordu. Tek bir esinti de yoktu. Çıkmaz sokağa durgun bir sıcak çökmüştü. Her zamanki gibi, kimseyle karşılaşmadım. Bu sıcakta ve böylesine korkunç görünüşümle, hiç kimseyle karşılaşmayı istemiyordum.

Sahipsiz evin bahçesinde, taştan kuş aynı durumda, gözlerini gökyüzüne kaldırmış dikiliyordu. Son gördüğümden çok daha pis, daha da eskimiş görünüyordu. Bakışında da daha huzursuz bir şey vardı. Gökyüzünde son derece uğursuz bir manzaraya dikilmiş gibiydi. Gözlerini indirmek isterdi, ama taştan bir kuş olduğundan bu onun için olanaksızdı. Bakmak zorundaydı. Yüksek, yabanıl otlar, heykelin çevresinde, soluğunu tutmuş, kehanet bekleyen bir Yunan tragedyası korosu gibi kıpırtısız dikilmişti. Damlardaki gümüş rengi televizyon antenleri, boğucu sıcağı umursamazlıkla deliyordu. Göz kamaştırıcı yaz aydınlığında her şey kurumuş, tükenmişti.

Sahipsiz evin bahçesine bir süre baktıktan sonra, May Kasahara'nınkine girdim. Meşe, serin gölgesini toprağa yayıyordu ama genç kız uzağı, güneşin çiğ ışıklarının altını tercih etmişti. Bir şezlonga inanılmaz küçük, çikolata renginde bir bikiniyle yüzükoyun uzanmıştı. Minicik kumaş parçaları ince kordonlarla tutturulmuştu. Bu kılıkta yüzülebileceğinden kuşku duydum. İlk karşılaşmamızdaki güneş gözlüğünü takmıştı ve yüzünde iri iri ter damlacıkları inci gibi parlıyordu. Şezlongun altında büyük beyaz bir plaj havlusu, bir kavanoz güneş kremi ve birkaç dergi duruyordu. Bir tanesi kül tablası ödevi gören, iki boş Sprite kutusu da yerdeydi. Çimlerin üstüne, bir plastik hortum bırakılmıştı.

Yaklaştığımı görünce, May Kasahara doğruldu ve radyoyu kapattı. Teni daha da esmerleşmişti. Deniz kıyısında geçirilmiş bir hafta sonu ertesinde olduğu gibi, sadece bronzlaşmış değildi de, tepeden tırnağa, güzel bir biçimde yanmış, bedeni nefis ve kesintisiz esmer bir renk almıştı. Günlerini güneşlenmekle geçiriyordu anlaşılan. Ben kuyunun dibindeyken de. Bahçeye göz gezdirdim. Manzara, son geçişimden beri hemen hemen hiç değişmemişti: özenle biçilmiş çimler ve susuz, dibindeki toprak, sadece bakmakla bile insanı susatacak derecede kurumuş bir havuz.

Yanındaki şezlonga oturdum ve cebimden limonlu bir pastil çıkardım. Sıcaktan, kâğıdına yapışmıştı.

May Kasahara bir an, bir şey söylemeden baktı bana, sonra birden sordu:

— Hey, Zemberekkuşu, nedir o yanağındaki leke? Sahiden leke o, değil mi?

— Sanırım evet. Nasıl olduğunu bilmiyorum. Bir baktım, oradaydı.

May Kasahara beni süzmek için hafifçe doğruldu. Gözlüğünü biraz kaldırıp parmağıyla burnundaki teri sildi. Koyu renk camların ardındaki gözleri hemen hemen hiç görülmüyordu.

— Nerede ya da nasıl olduğu hakkında hiçbir fikrin yok mu?

— Hiçbir fikrim yok.

— Sahiden mi yok?

— Kuyudan çıktım ve bir süre sonra aynaya baktığımda gördüm. Hepsi bu.

— Acıyor mu?

— Hayır, kaşınmıyor da. Sadece biraz sıcak.

— Doktora gittin mi?

Başımı hayır dercesine salladım:

— Kuşkusuz bir işe yaramayacaktı.

— Kuşkusuz, dedi. Ben de nefret ederim doktorlardan.

Şapkamı çıkardım, güneş gözlüğümü indirdim ve bir mendille alnımdaki teri kuruladım. Gri tişörtümün koltukaltları terden lekelenmişti bile.

— Mayon güzelmiş, dedim.

— Sağol.

— Kumaş parçacıklarıyla yapılmış gibi. Gerçekten de, yoktan neler yaratmasını biliyorlar!

— Evde kimse olmayınca üstünü hep çıkarırım.

— Ya, öyle mi?

— Ama içinde açıp gösterecek pek bir şey yok zaten, dedi kendini mazur göstermek istercesine.

Öyleydi, bikinisinin altında fark edilen memeler küçücüktü, henüz kabarmıştı.

— Bununla hiç yüzdün mü? diye sordum.

— Hayır. Ben yüzme bilmem. Ya sen, Zemberekkuşu?

— Tabii ki biliyorum.

— Ne kadar süre yüzersin?

Pastili dilimin üstünde yuvarladım.

— İstediğim kadar.

— On kilometre yüzebilir misin?

— Belki de, olabilir.

Kendimi Girit denizinde görüyordum. Gezi rehberlerim, "göz alabildiğine uzanan kumsallar"dan, "şarap gibi koyu renk deniz"den söz ediyordu. Bu, ne anlama geliyordu acaba? Gözlerimin önünde canlandıramıyordum bir türlü. Ama hiç de fena gibi gelmiyordu. Yüzümü yeniden kuruladım.

— Şu sırada senin evde kimse var mı?

— Hayır, dün, İzu'daki yazlığımıza gittiler. Hafta sonu ya, hepsi yüzecekler. Hepsi dediğim zaman, annemle babam ve bir de küçük erkek kardeşim.

— Peki, sen neden gitmedin?

Hafifçe omuz silkti. Sonra, plaj havlusunun kıvrımlarından, Short Hope'larını ve kibritlerini alıp bir sigara yaktı.

— Öyle bir durumdasın ki, Zemberekkuşu, berbatsın!

— Berbat görünürüm tabii, günlerce bir kuyunun dibinde hem aç hem susuz kaldım da. Böyle görünmem normal.

May Kasahara güneş gözlüğünü çıkardı ve bana baktı. Gözünün kıyısındaki o kesik, hâlâ duruyordu.

— Bana kızgın mısın, Zemberekkuşu?

— Bilmem. Sanırım, sana kızmaya gelinceye kadar düşünmem gereken çok şey var.

— Karın döndü mü?

Başımı hayır anlamında salladım.

— Bana bir mektup yollamış, dönmeyeceğini söylüyor. Ve Kumiko öyle yazdıysa, gerçekten bir daha dönmeyecek demektir.

— Yani, bir kez karar vermeyegörsün, kolay kolay kararından vazgeçmeyen biri, öyle mi?

— Kesinlikle.

— Zavallı Zemberekkuşu, diyen May Kasahara, doğrulup hafifçe dizime dokundu. Bana inanmayacaksın ama, sonunda gerçekten de gelip seni kuyudan çıkarmaya niyetim vardı. Sadece seni biraz üzmek, korkutmak, bağırtmak istemiştim, o kadar. Seni sınamak istiyordum; aklını kaçırmadan ve uçurumun dibini bulmadan, nereye kadar gidebileceğini görmek için.

Ne yanıt vereceğimi bilemediğimden, sessizce başımı salladım.

— Seni orada ölmeye terk edeceğimi söylediğim zaman bana inandın mı yoksa?

Limonlu pastilin kâğıdını yuvarlayıp top yaptım.

— Pek bilmiyorum. Söylediğin hem ciddiye benziyordu, hem de tehditten ileri gitmeyecek gibi görünüyordu. Yukarıdan konuştuğunda, sesin aşağıya değişik geliyordu, garip titreşimlerle. Gerçek niyetinin ne olduğunu kavrayamadım. Ama ne de olsa, sorun, neyin doğru olduğunu bilmekte değil. Beni anlıyor musun? Gerçek, bir bakıma, birkaç katmandan oluşur. Bu gerçekte samimi olarak beni öldürmeye niyetli de olabilirdin. Ve ötekinde, bunu yapmayı hiç istemedin. Sorun, senin hangi gerçeği seçeceğini ve benim hangisini anladığımı bilmek.

Kâğıttan topu boş Sprite kutusuna koydum.

— Senden bir şey isteyeceğim, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara ve çimenlerdeki plastik hortumu işaret etti. Bununla beni sulayabilir misin? Öyle sıcak ki, ara sıra serinlemezsem aklımı oynatacağım!

Kalktım, gidip çimenlerdeki mavi plastik hortumu aldım. El yakacak kadar sıcaktı ve yumuşamıştı. Ağaççıkların gölgesindeki musluğu açtım. Önce hortumdan neredeyse kaynar su çıktı, ama yavaş yavaş soğuyup sonunda bayağı serin bir su oldu. Otlara uzanan May Kasahara'nın üstüne fışkırttım.

Gözlerini kapayıp bedenini ıslatan suya bıraktı kendini.

— Ne kadar da serin, nasıl da iyi geliyor! Sen de yararlansan nasıl olur, Zemberekkuşu?

— Ama mayom üstümde değil ki, dedim.

Ancak, May Kasahara öyle keyiflenmiş görünüyordu ki ve sıcak öylesine bastırmıştı ki kıpırdamadan durmanın olanağı yoktu artık. Tere batmış tişörtümü çıkardım, öne eğilip başımdan aşağı su akıttım. Birkaç damlası ağzıma girdi. Soğuk ve nefisti.

— Kaynak suyu mu bu? diye sordum.

— Elbette! Motorla çekiliyor. İyi geliyor, değil mi? Buz gibi. Üstelik içilebilir de. Sağlık hizmetlerinden birinden, gelip analizini yapmasını istedik. Günümüzde Tokyo'da böylesine arı bir suyun çok nadir bulunduğunu söyledi. Sonuçlara inanamıyordu! Ama gene de, biraz korktuğumuz için içmiyoruz. Birbirine yapışık tüm şu evlerden, neyin gelip içine karışabileceği bilinmez.

— Düşününce, anlaşılmaz gibi görünüyor. Karşıdaki, Miyavakilerin evinin kuyusu kupkuru, ama

sizinkinden kolayca hem de buz gibi kaynak suyu çekiliyor. O, sokağın tam karşısında olduğuna göre, neden bu kadar fark var ki?

— Öyle ya, neden? dedi May Kasahara başını eğerek. Belki de yeraltı suyu akarken, rastlantı sonucu hafifçe yön değiştirdi, bu yüzden oradaki kuyu kurudu da bizimki kurumadı. Ama tabii ki, asıl nedenini ben de bilmiyorum.

— Sizde sorun çıkmadı mı? diye sordum.

May Kasahara kaşlarını çattı ve başını salladı.

— Bu evde, şu son on yıldır tek bir sorun var, insanın canının ölesiye sıkılması!

May Kasahara, epey süre ıslandıktan sonra havlusuyla kurulandı, sonra da bana, bira içmek isteyip istemediğimi sordu. "Evet" karşılığını verdim. O da gidip mutfaktan iki kutu soğuk Heineken aldı, birlikte içtik.

— Şimdi ne yapmayı tasarlıyorsun, Zemberekkuşu?

— Aslında karar vermedim, dedim. Buralardan gideceğim sanırım. Hatta belki Japonya'dan bile ayrılırım.

— Peki, nereye gideceksin?

— Girit'e.

— Girit'e mi? Bunun o *Girit bilmem ne* denen kadınla bir ilgisi var mı acaba?

— Biraz, evet.

May Kasahara bir an düşündü.

— Seni, şu Girit bilmem ne mi kurtardı kuyudan?

— Girit Kano, dedim. Bildin, beni kuyudan o çıkardı.

— Senin çok arkadaşın olmalı, ha, Zemberekkuşu?

— Hayır, pek sayılmaz. Çok az arkadaşı olan biri diye tanınırım.

— Yine de, Girit Kano senin kuyunun dibinde olduğunu nasıl öğrendi, merak ediyorum doğrusu. Oraya giderken kimseye haber vermemiştin, değil mi? O halde nerede olduğunu nasıl anladı?

— Hiçbir fikrim yok.

— Demek, Girit'e gidiyorsun?

— Gitmeye karar vermedim aslında. Yalnızca bir olasılık bu.

May Kasahara dudaklarının arasına bir sigara sıkıştırıp yaktı. Sonra parmak ucuyla gözünün kıyısındaki kesiğe dokundu.

— Biliyor musun, Zemberekkuşu, sen o kuyuda olduğun sürece ben hep burada uzanmış, güneşleniyordum. Sahipsiz evin bahçesini seyrediyordum ve güneşte yanıyordum; o sırada, kuyunun dibinde, karanlıklar içinde açlıktan ölmekte olan ve yavaş yavaş sona yaklaşan, seni düşünüyordum. Orada dipte olduğunu ve çıkamayacağını bilen tek kişi bendim. Bunu düşünürken senin çektiklerini ve kaygılarını inanılmaz ve kesin bir biçimde ben de duyuyordum. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? Böyle düşünürken de kendimi sana *son derece* yakın hissediyordum! Ama gerçekte, seni öldürmek niyetinde değildim. Bak, bu söylediklerim, doğru! Yine de senin oradan dönme zamanını geciktirmek istiyordum. Son dakikaya kadar. Tam aklını kaçırma noktasına geldiğin ve artık daha fazla dayanamayarak, bir korku yumağına dönüştüğün anı bekliyordum. Bunun her ikimiz için de en iyisi olduğunu düşünüyordum.

— Ama bana kalırsa, son dakikada inmek istemen, sonuma yetişmek içindi, değil mi? Bu, belki de sandığından çok daha kolaydı. Öylesine geç inince, her şeyin bitmesi için son bir kez dürtmen yeterli olacaktı. O zaman da senin için de, benim için de en iyisinin bu olduğunu düşünecektin, dedim.

Ve biraz bira içtim. May Kasahara dudaklarını ısırarak bir süre düşündü.

— Bu da olabilir, diye kabul etti. Ama emin değilim.

Kalan biramı da içip bitirdim, kalktım, güneş gözlüğümü taktım, tere batmış tişörtümü sırtıma geçirdim.

— Bira için teşekkür ederim.

— Dinle, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara. Dün gece, ailem hafta sonu için gittikten sonra, ben de o kuyuya indim. Ve dipte, kıpırdamadan oturdum, en az beş altı saat.

— Demek, ip merdiveni çeken sendin?

May Kasahara hafifçe kaşlarını çattı.

— Benim, evet.

Dönüp çimenlere baktım. Nem yüklü topraktan, bir serabın buharı gibi duman tütüyordu. May Kasahara sigarasını boş Sprite kutusuna atarak söndürdü.

— İlk iki üç saat, özel hiçbir şey hissetmedim. Kendimi biraz yalnız hissettim, orası doğru, çünkü bir fırının içi kadar karanlıktı, ama hiç korkmuyordum, paniğe de kapılmamıştım; bunların hiçbiri yoktu bende. Ben her yerde rastlanan o sıradan kızlardan değilim, olmadık şeylere korkarak bağıra çağıra kendini kaybeden kızlardan yani. Sen de, Zemberekkuşu, sen de dipte birkaç gün geçirmiştin; hiçbir tehlike, korkmak için hiçbir neden yoktu. Ama iki üç saat kadar geçince, kim olduğumu giderek daha az anımsamaya başladım. O karanlıkta tek başıma, kıpırdamadan otururken içimde *bir şeyin* kabardığını hissediyordum. Bu *bir şey,* bedenimin her yerinde büyüyormuş ve sonunda beni paramparça edecekmiş gibi gelmeye başladı bana, bir saksıdaki ağacın, hızla büyüyen ve sonunda

saksıyı bin parçaya bölecek olan kökleri gibi. Bu nesne bedenimde kalıyor, güneşe çıkmıyordu ama orada, ürkütücü bir hızla büyümüştü sanki, bu karanlıktan özel bir besin alıyordu. Onu az çok denetim altına almayı denedim. İmkânsızdı. Yapacak bir şey yoktu ve korkmaya başladım. Ömrümde ilk kez böyle bir korku duyuyordum. Bendeki bu şey, yağ topuna benzeyen, beyaz *gyuşagyuşa,* ben denen yaratığı ele geçirmek istiyordu. Beni yutmak istiyordu. Bu şey, önceleri gerçekten küçüktü, Zemberekkuşu.

May Kasahara sustu, kuyunun dibinde başına geleni anımsıyormuş gibi eline baktı.

— Gerçekten korkmuştum, deyip birkaç dakika sustuktan sonra devam etti: senin de duymanı istediğim kesinlikle bu korkuydu işte. Bedenini kemirmekte olan bu şeyin gürültüsünü kesinlikle duymanı istiyordum.

Kendimi bir şezlonga bıraktım. Sonra, May Kasahara'nın, minicik bikinisi içindeki vücuduna baktım. On altı yaşındaydı, ama on üç ya da on dört yaşındaki bir kızın vücuduna sahipti. Memeleri ve kaba etleri henüz tam olarak gelişmemişti. Vücudu bana, birkaç çizgiyle çizilivermiş ve olağanüstü bir gerçekçilikle size bir kişiliği verebilen resimleri anımsatıyordu. Öte yandan, görünüşündeki bir şey onu neredeyse yaşlı gösteriyordu.

Birden, ona şu soruyu sormadan edemedim:

— Sende hiç, kirletilmişsin duygusu ya da benzeri bir şey uyandı mı?

— Kirletilmiş mi? diye sordu gözlerini hafifçe kısıp bana bakarak. Bedensel olarak mı demek istiyorsun yani? Biri cinsel tacizde bulunmuş filan mı demek istiyorsun?

— Bedensel olarak ya da ruhsal olarak. Biri veya öteki.

May Kasahara gözlerini vücuduna indirdi, sonra bana baktı.

— Bedensel olarak, hayır. Henüz bakireyim. Bir çocuğun göğsümü ellemesine izin verdim, ama sadece giysimin üzerinden.

Sessizce başımı salladım.

— Ve ruhsal olarak, şey, buna yanıt vermek benim için zor. Ne demek istediğini pek anlayamadım, ruhsal olarak kirletilmenin.

— Ben de, dedim. Sorun kendini kirletilmiş hissedip hissetmediğin. Mademki böyle bir şey hissetmedin, demek ki başına gelmedi.

— Neden soruyorsun bunları?

— Çünkü tanıdığım bazı insanlar öyle hissediyorlar. Ve bundan, bin bir türlü ve oldukça karmaşık sorunlar çıkıyor. Gene de sana bir şey sormak istiyorum; niçin hep, ama hep ölümü düşünüyorsun?

Dudaklarına bir sigara sıkıştırdı ve tek eliyle ustalıkla çaktı kibriti. Sonra güneş gözlüğünü taktı.

— Sen ölümü çok düşünmez misin, Zemberekkuşu?

— Ölümü düşünürüm tabii. Ama her zaman değil. Ara sıra. Dünyadaki insanların çoğu gibi.

— Dinle, Zemberekkuşu, bak ben ne düşünüyorum: tüm insanlar, yaşantılarının merkezinde farklı bir şeyle doğarlar. Sonra bu şey, her neyse, ısı kaynağı olup yüzeye çıkar. Bende de var bir tane kuşkusuz, ama zaman zaman, ona artık egemen olamıyorum. Birisine, şu veya bu biçimde, bu şey içimde keyfince şiştiği ya da kasıldığı ve beni sarstığı zaman hissettiklerimi aktarmak istiyorum. Ama bunu açıklamayı başaramıyorum. Belki iyi anlatamıyorum, ama insanlar da söylediklerimi dinlemiyorlar. Dinler görünüyor, ama aslında hiçbir şey dinlemiyorlar. Ben de bunun üzerine, zaman zaman, gerçekten sinirleniyor ve saçmalıklar yapıyorum.

— Ne gibi saçmalıklar?

— Mesela, seni kuyunun dibine kapatıyorum ya da bir motosikletin arkasında otururken, motosikleti süren çocuğun gözlerini ellerimle kapatıyorum.

Bunu söylerken, gözünün kıyısındaki kesiğe dokundu.

— Şu senin motosiklet kazası mı? diye sordum.

May Kasahara bana soru sorarcasına baktı. Sorumu iyi duymamış gibi. Ama ağzımdan çıkan sözcüklerin her biri, hiç kuşkusuz kulağına girmişti. Gözlerindeki ifade, güneş gözlüğünün koyu camları arkasından pek iyi görülmese de bir tür uyuşukluk çabucak, sakin bir suya yağ dökülmüş gibi tüm yüzüne yayılmıştı.

— Ne oldu o çocuğa?

Sigarası hâlâ dudaklarının arasında, May Kasahara beni seyrediyordu. Daha doğrusu, lekemi seyrediyordu.

— Bu soruya yanıt vermek zorunda mıyım, Zemberekkuşu?

— İstemiyorsan değilsin. Konuyu sen açtın. Ama istemiyorsan konuşmazsın.

May Kasahara, nasıl bir tutum takınacağına bir türlü karar veremiyormuş gibi sessizliğe gömüldü. Sigarasının dumanını ciğerlerinin ta dibine çekti, sonra yavaş yavaş geri püskürttü. Ardından güneş gözlüğünü çıkardı, gerçekten yorgun yüzünü güneşe döndü, gözleri kapalıydı. Bu davranışı bana zamanın ilerleyişinin gittikçe yavaşladığı izlenimini verdi. *Zamanın devinimi, mekanizması kurulmadığı için duruyordu sanki.*

— Öldü, dedi ruhsuz bir sesle, sonunda çaresiz, bir şeye boyun eğmiş gibi.

— Öldü mü?

May Kasahara sigarasının külünü silkti. Sonra havluyu alıp yüzündeki teri kuruladı, bir daha ve bir daha. Sonra da, söylemeyi unuttuğu, yapılması çok önemli bir şey, birden aklına gelmişçesine, çabuk çabuk ve işi bilen biri gibi açıkladı:

— Epey hızlı gidiyorduk. Enoşima yakınlarında oldu.

Bir şey söylemeden ona baktım, plaj havlusunu iki eliyle tutmuş, yanaklarına bastırıyordu. Parmaklarının arasındaki sigarasından beyaz bir duman yükseliyordu. Bu esintisiz günde, duman, küçücük bir imdat fişeği gibi dimdik göğe çıkıyordu. Belli ki, May, ağlamakla gülmek arasında kararsızdı. En azından bana öyle gelmişti. Dengesini yitirmişti, iki olasılık arasındaki önemli noktada durmadan gidip geliyordu. Sonunda, ne bir yana düştü, ne ötekine. Yüzü sertleşti, kendine gelir gibi oldu ve havlusunu yere bırakarak sigarasından bir nefes çekti.

— Onu öldürdüm, dedi. Tabii, amacım onu öldürmek değildi. Sadece sınır noktasına, sonuna kadar gitmek istiyordum. Bu tür şeyleri her zaman yapıyorduk. Bir oyun gibiydi. Motosikletin arkasında oturur, gözlerini kapatır ya da yandan gıdıklardım... Ama hiçbir zaman, hiçbir şey olmamıştı. Sadece o gün, rastlantı işte.

May Kasahara dimdik gözlerimin içine baktı.

— O halde, Zemberekkuşu, ben kirlenmiş sayılır mıyım? Kendimi öyle bulmuyorum. Sadece içimdeki o şeye, *gyuşagyuşa'*ya, yaklaşmak istiyordum. Ve onu çıkarmayı, zorla dışarı çekmeyi, ezmeyi başarmak. Ve bunu yapmak için de gerçekten son sınıra kadar gitmek gerekiyordu. Yoksa, onu içinden çekip çıkartamazsın. İyi bir yemle çekmek gerekir, dedi, sonra ağır ağır başını salladı. Hayır kirlendiğimi düşünmüyorum. Ama kurtulmuş da değilim. Artık beni kimse kurtaramaz. Baksana, Zemberekkuşu, dünya bana bomboş geliyor. Çevremde ne varsa hileyle çarpıtılmış, boyanmış görünüyor. Aldatmaca olmayan tek şey, içimdeki o nesne, *gyuşagyuşa*.

May Kasahara uzun süre, düzenli aralıklarla iç çekti. Başka hiç ses yoktu, ne böcek cırlaması, ne kuş cıvıltısı. Bahçeye ürkütücü bir sessizlik çökmüştü. Dünya, gerçekten boşalmışa benziyordu.

May Kasahara, ansızın bir şey aklına gelmiş gibi, bana doğru dönmek için duruşunu değiştirdi. Yüzündeki ifade de tümüyle silinmişti. Büyük bir temizliğin sonrası gibi tertemizdi.

— Söylesene, o kadınla, Girit Kano'yla yattın mı?

Başımla onayladım.

— Girit'e gidersen bana mektup yazar mısın? diye sordu.

— Olur, sana yazarım. Ama eğer gidersem. Henüz kesin bir karar vermiş değilim.

— Ama gitmeyi istiyorsun, değil mi?

— Sanırım, evet.

— Buraya gelsene, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara.

Şezlongunda doğruldu. Ona yaklaştım.

— Şuraya otur!

Dediğini yaptım.

— Yüzünü çevir bana.

Bir süre yüzüme baktı. Sonra bir elini dizlerime, ötekini de yanağımdaki lekenin üstüne koydu.

— Zavallı Zemberekkuşu, diye mırıldandı. Eminim ki pek çok şeyin yükünü yükleneceksin. Ne seçme olanağın olacak, ne de bu şeylerin nereden geldiklerini bileceksin. Bir tarlada her yere yağan yağmur gibi. Dinle, Zemberekkuşu, gözlerini kapat. Sımsıkı kapat, zamkla yapıştırılmışlar gibi.

Gözlerimi sımsıkı kapattım.

May Kasahara dilini lekeme yaklaştırdı. Küçük ince bir dil; çok iyi yapılmış bir taklide benziyordu.

Sonra lekemin tüm yüzeyini, en ufak zerresine varıncaya değin uzun uzun yaladı, sıcak ve nemli öbür eli ise dizlerimin üzerindeydi. Sonra benim elimi aldı ve gözünün kıyısındaki kesiğin üstüne koydu. Bir santim uzunluğundaki yara izini yavaş yavaş okşadım. Onun yara izini okşarken, bilincindeki dalgalanmalar, parmaklarım aracılığıyla bana aktarıldı. Bir şey arıyormuş gibi, belli belirsiz titriyordu. Birisi bu yeniyetme kızı iyice bağrına basmalıydı. Benden başka birisi belki. İhtiyaç duyduklarını ona vermek için gereken niteliklere sahip biri.

— Girit'e gidersen, mutlaka, yaz bana, Zemberekkuşu. Ben uzun uzun mektuplar almayı severim. Ama kimse yazmıyor bana.

— Yazacağım. Söz.

17

En basiti
İnce bir öç alma biçimi
Gitar kutusu

Ertesi sabah, pasaportum için fotoğraf çektirdim. Fotoğraf stüdyosunda iskemleye oturduğum zaman fotoğrafçı bana, işini bilir bir gözle baktı ve odanın dibine çekilip bir tür beyaz kremle geldi, sağ yanağımdaki lekenin üstüne sürdü. Sonra geri çekildi, leke görünmesin diye ışığın açısını ve yoğunluğunu özenle ayarladı. Objektifin karşısında, fotoğrafçının talimatı uyarınca belli belirsiz bir gülümsemeyle durdum. "Yarın değil öbür gün, öğleden sonra uğrayabilirsiniz," dedi, "hazır olur." Eve dönünce dayıma telefon edip birkaç hafta sonra evden ayrılmak istediğimi bildirdim. Ona böyle birdenbire haber verdiğim için özür diledim, ama Kumiko'nun ansızın benden ayrıldığını da itiraf ettim. Bana gönderdiği mektuba bakılırsa, kuşkusuz dönmeyeceğini ve benim de bir süre için –ama ne kadar süre, bilmiyordum– buradan uzaklaşmak istediğimi söyledim. Durumu ona kısaca açıklamayı bitirdiğimde, dayım sessiz kaldı, telefonun öteki ucunda derin düşüncelere dalmış gibiydi.

— Oysa ki, şimdiye değin Kumiko ile sen iyi anlaşıyor gibiydiniz, dedi ve hafifçe içini çekti.

— Doğrusunu istersen, ben de öyle sanıyordum.

— İstemiyorsan bana cevap vermek zorunda değilsin ama, gitmesinin belirli bir nedeni var mı?

— Kumiko'nun bir sevgilisi var galiba.

— Bu senin tahminin, değil mi?

— Hayır, hiç de değil. Kendisi mektubunda yazmış.

— Anlıyorum, dedi dayım. O halde, demek ki doğru.

— Herhalde.

Tekrar içini çekti.

— Ama olsun, dedim onu avutmak ister gibi, neşeli bir sesle, sadece bir süre buralardan uzaklaşmak istiyorum. Değişiklik olsun diye ve bundan sonra ne yapacağımı rahat rahat düşünmek için.

— Gideceğin belli bir yer var mı?

— Yunanistan. Orada yaşayan dostlarım var, nicedir onları ziyaret etmemi söyleyip duruyorlar, diye karşılık verdim ve bu yalan, biraz huzurumu kaçırdı.

Ama ne olursa olsun, şimdi dayıma gerçekten tüm olan bitenleri, anlaşılabilir ve açık bir biçimde anlatmam olanaksızdı. Yalan söylemek daha iyiydi.

— İyi ya, dedi. Eşyanı bırakabilirsin çünkü benim, nasıl olsa, o evi kimseye kiralamaya niyetim yok. Henüz gençsin, yaşamını yeniden kurabilirsin ve bir süre için dertlerinden uzaklaşmak hiç de fena olmaz. Yunanistan... güzel bir yer olmalı, ha!

— Tüm bunlar için beni bağışla, dedim. Ama ben yokken herhangi bir nedenle, evi kiralamaya karar verirsen, içindekilerin hepsini istediğin gibi elden çıkarabilirsin. Zaten pek bir şey yok.

— Tamam, tamam, üzülme. Düşünürüm, ilgilenirim. Ama, geçen defa bana telefonda sözünü ettiğin şu "esintinin önü kesilmiş" filan gibi sözlerin Kumiko'yla ilgisi var mı?

— Evet. Biraz. Bu da beni endişelendirdi, anlıyor musun?

Dayım, söylediklerimi bir süre düşündü sanki.

— Yakında gelip burnumu işlerine sokabilir miyim? Ne halde olduğunu gözlerimle görmek istiyorum. Oralara gelmeyeli de epey zaman oluyor zaten.

— İstediğin zaman gelebilirsin. İşim gücüm yok benim.

Telefonu kapadıktan sonra birden kendimi bitkin hissettim. Şu son ayların garip akıntısı beni buralara sürüklemişti. Benim bulunduğum dünya ile dayımınki arasında, çıplak gözle görülemeyen, kalın ve yüksek bir duvar dikiliyordu. Dayım bir yanındaydı o duvarın, ben öteki yanında.

Dayım iki gün sonra eve geldi. Yüzümdeki lekeyi gördü, ama hiç yorum yapmadı. Herhalde bu konuda ne diyeceğini pek bilemiyordu. Sadece gözlerini biraz merakla kısıp baktı. Bana güzel bir şişe iskoç viskisi ile Odavara'dan alınmış karışık balıklı meze getirmişti. Yiyip içmek için verandaya çıktık.

— Verandada oturmak, çok hoş oluyormuş, dedi dayım. Benim dairemde böyle bir şey olmadığından bazen bunun eksikliğini duyuyorum. Kim ne derse desin, insan burada olunca, özel bir veranda havası hissediyor.

Dayım, tepesinde biçimlenen aya baktı. Biri tarafından henüz bilenmiş gibi duran, incecik, beyaz bir hilaldi. Böyle ince bir nesnenin nasıl olup da hâlâ gökte kalabildiğini neredeyse merak ediyordum.

— Aklıma gelmişken, sorayım, şu leke, onu ne zaman yaptın ve nerede? diye sordu dayım, sözde umursamaz bir tavırla.

— Ben de bilmiyorum, dedim ve viskimden bir yudum içtim. Birden gözüme iliştiğinde, oradaydı işte. Bir hafta kadar oluyor sanırım. Sana daha iyi bir açıklamada bulunabilmek isterdim, ne yazık ki ben de bu kadar biliyorum.

— Doktora gittin mi?

— Hayır.

— Anlayamadığım bir şey daha var: Kumiko'nun gitmesi ile bu leke arasında herhangi bir bağlantı var mı acaba?

— Bilmiyorum. En azından, o gittikten sonra oldu. Zaman açısından böyle yani. Ama sana ancak bu kadarını söyleyebilirim, bir neden sonuç ilişkisi var mı, ben de bilmiyorum.

— Şimdiye kadar, insanın yüzünde birden beliren bir leke hiç duymamıştım.

— Ben de öyle. Pek açıklayamayacağım ama, bana öyle geliyor ki, varlığına yavaş yavaş alışıyorum. İlk ortaya çıktığında, şaşırmış, hatta oldukça üzülmüştüm. Görmek bile beni tiksindiriyordu ve böyle iğrenç bir şey ömür boyu yanağımda kalırsa ne yaparım, diye kara kara düşünüyordum. Ama günler geçtikçe, artık o kadar önemsemez oldum.

— Neden?

— Bilmiyorum. Hatta bana belki de pek fena bir şey değilmiş gibi görünmeye başlamıştı. Peki neden böyle düşünüyordum? Onu da hiç bilmiyorum.

— Mmm... evet, dedi dayım.

Sağ yanağımdaki lekeye uzun uzun baktı, gözlerinde, nedenini tam çıkaramadığım bir kuşku vardı.

— İyi, mademki böyle diyorsun, üzerine gelmiyorum. Ne de olsa senin sorunun. Ama gerekirse sana bir doktor salık verebilirim.

— Sağol, ama şimdilik doktora gitmeye niyetim yok. Sanırım doktor filan bir işe yaramayacak.

Dayım kollarını kavuşturdu ve başını kaldırdı. Tepemizde yıldız görünmüyordu. Sadece hilal, gökyüzüne belirgin bir biçimde çizilmişti.

— Nicedir seninle şöyle sakin sakin çene çalmamıştım. Kumiko'yla ikinizin gerçekten iyi anlaştığınızı sanıyordum, benim ilgilenmeme gerek kalmadan. Başkalarının işine karışmayı pek sevmem de.

Ona, ne demek istediğini anladığımı söyledim.

Bir süre bardağını elinde tuttu, buzlarını şangırdattı, sonra bir yudum içip hemen bıraktı.

— Söyle bakalım, burada, çevrende neler olup bitiyor? Merak ettim: önü kesilen rüzgâr, evin yönelimi, dalga hikâyeleri, Kumiko'nun burada olmaması, yüzünde birdenbire, büyü yapılmış gibi oluşmuş şu leke, bir süre için Yunanistan'a gitmen? İyi, yeter bu kadar. Bırakıp giden, senin karın; leke çıkan, senin suratın. Bunu söylemek biraz haşin kaçacak belki ama ne benim karım ne benim suratım söz konusu. Doğru değil mi, ha? Bu yüzden, bana ayrıntılı açıklamada bulunmak istemezsen,

unutalım. Benim işim değil bunlar. Ama dinle, bak ben ne düşünüyorum: senin için neyin önemli olduğu konusunda yeniden ve ciddi ciddi düşünmelisin.

— Çok düşünüyorum, biliyor musun? Ama durum öylesine karışık ve öylesine birbirine dolanmış ki, birbirinden ayırmak, bağımsız kılmak için çözemiyorum bir türlü. Nasıl yapacağımı bilmiyorum.

Dayım gülümsedi.

— Bunu başarmanın bir yolu var. Ama çoğu insan bu yolu bilmediğinden yanlış kararlar alır. Başarısızlığa uğradıktan sonra, şu ya da bu yüzden oldu diye yakınırlar ya da yenilgiyi başkalarının üstüne atarlar. Bunun örneklerini öylesine çok gördüm ki, artık midem bulandı ve açık söylemek gerekirse, bu davranışları hiç de sevmem. Bunun için, izninle çözümü yumurtlayacağım, püf noktasını. Biliyor musun, en az önemli şeylerden başlamaktan ibarettir. Yani her şeyi A'dan Z'ye sıralarsan, A'dan değil de V, Y, Z'den başlarsın. İşler öyle karışmış ki bir türlü çözemediğini söylüyorsun. Ama bak, belki de her şeyi, yukarıdan başlayarak çözmeye çalıştığın içindir bu. Önemli bir karar almak istediğin zaman, gerçekten önemsiz ayrıntılardan başlamak daha iyidir. Herkesin anlayabileceği, çok zaman da harcanması gereken aptalca ayrıntılardan.

Bak örneğin, benimki pek büyük bir iş değil aslında. Olsa olsa, Ginza'da dört beş işletmem var. Toplum gözünde bu, ortalama bir şeydir, övünülecek yanı yoktur. Ama ben eğer zihnimi, "Başaracak mıyım, başaramayacak mıyım?" sorusu üzerinde toplarsam, başarısızlık nedir asla bilmem. Çünkü işte o püf noktasını uygulamışımdır. Herkes, basit ve anlaşılır ayrıntılar aşamasını kolayca aşar ve olabildiğince çabuk ilerlemek ister. Ben, farklıyım. Saçma şeylere daha çok zaman ayırırım. Sen bunun üzerinde ne kadar oyalanırsan, arkası o kadar iyi gelir.

Dayım tekrar biraz viski içtikten sonra devam etti:

— Varsayalım bir yerde bir işletme kurmak istiyorsun, bir restoran, bir bar, ne olursa. Birkaç yer var seçebileceğin. Birini seçeceksin. Ne yaparsın?

Çabucak düşündüm.

— Her biri için yaklaşık hesap yaparım. Filanca yerde kira şu kadar olur, şu kadar kredi alınır, ayda şu kadar borç ödenir. Salondaki yer sayısını, müşteri giriş çıkışını incelerim. Müşterinin ne gelir bırakacağını, personel giderlerini, kâr ve zarar arasındaki farkları vb hesaplarım.

— İşte çoğu kimse bu yüzden başarısız oluyor, böyle yaptığı için, dedi dayım gülerek. Ben ne yaptığımı anlatayım sana. Bir yer gözüne iyi görünürse, orada birkaç gün, günde üç dört saatini geçirirsin ve sadece gelen geçenin yüzünü gözlemlersin. Herhangi bir şey hesaplamana gerek yok, sokakta yürüyenlerin tarzına ve yüz ifadesine bakman yeterli. Ne olacak, en çok bir haftanı alır bu. Bu sürede üç dört bin surata bakman gerekir. Hatta daha çok zamanını da alabilir. Ama günü gelir, anlarsın. Sis birden açılıvermiş gibi: burası ne tür bir yerdir ve neye ihtiyacı vardır. Ve eğer onun gerektirdikleri senin aradıklarından tümüyle farklıysa, iş bitmiş demektir. Başka bir yere gider ve aynı şeyi yapmaya başlarsın yeniden. Ama eğer bu yer ile senin ihtiyaçların arasında ortak bir nokta veya bir uzlaşı varsa, başarının ucunu yakalamışsın demektir. Bundan sonra, onu sımsıkı tutman, koyvermemen yeterlidir. Ama yakalamak için orada, o aptal yağmurda karda durup geçenlerin yüzüne

bakman gerekir. Hesapları, daha sonra, istediğin kadar yapabilirsin. Ben daha çok, gerçekçiyimdir, bilirsin. Ancak ve ancak, gözlerimle gördüğüme inanabilirim. Mantık oyunları, övünmeler, hesaplar, ideolojiler, kuramlar, tüm bunlar, gerçeği gözleriyle gözlemlemeyi bilmeyenler içindir. Ve şu gezegende yaşayanların çoğunluğu da bunu yapamaz. Neden bilmem, ama böyledir. Kim olsa, biraz iyi niyetle başarabilir oysa ki.

— O zaman söz konusu olan, sadece Amerikalıların dediği gibi, *magic touch,* yani büyülü el değil.

— O da var elbet, diye gülümsedi dayım. Ama hepsi değil. En basit şeyleri düşünmekle başlamalı. Bir sokağın köşesinde günlerce durup, gelen geçeni seyretmeli. Acele bir karar almak zorunda değilsin. Belki zor gelebilir, ama sabırla orada durmayı bilmek gereken zamanlar vardır.

— Yani burada bir süre daha mı geçirmeliyim?

— Hayır, ben sana, filanca yere git ya da kıpırdama demiyorum, niyetim bu değil. Yunanistan'a gitmek istiyorsan, gidersin olur biter bence. Yok burada kalmak istiyorsan, bence burada kalırsın olur biter. Her şeyi düzene koymak da, kararlar almak da sana düşüyor. Sadece, Kumiko'yla senin evlenmenizin iyi bir şey olduğunu düşünüyordum. Ve bu iş neden böyle ansızın rayından çıktı, onu da pek anlayabilmiş değilim. Ve sen de henüz anlayamamışsın sanırım.

— Öyle.

— O halde, bir şeyleri iyice anlayıncaya dek gözlerinle görme alıştırması yapsan iyi edersin. Zaman harcamaktan korkmamalı. Bir şeye çok zaman harcamak, bir bakıma en ince öç alma biçimidir.

— *Öç alma mı?* dedim şaşırarak. Kimden öç alma?

— Eh, nasıl olsa sonunda anlarsın, dedi dayım gülümseyerek.

Verandada, bir saati aşkın bir süre kaldık, viskimizi içtik. Sonra dayım kalktı, bunca uzun oturduğu için neredeyse özür dileyerek gitti. Yalnız kalınca, sırtımı verandanın sütununa dayadım ve dalgın dalgın, bahçeyi, gökteki ayı seyrettim. Uzun bir süre, dayımın arkasında bıraktığı gerçekçiliğin kokusunu derin derin soludum. Ve, uzun zamandır yaşamadığım bir şey duyumsadım, yüreğimden bir yük kalkmış gibi oldu.

Ama, birkaç saat sonra, bu duygum geçti ve çevreye bir hüzün perdesi çöktü. Sonunda kendimi bu dünyada buldum, dayım ötekindeyken.

En basit ayrıntıları düşünmemi söylemişti bana. Ama, basit olan hangisiydi? Ya zor olan? Ayırt edebilmek olanaksızdı. Ertesi sabah, kalabalık saat geçtikten sonra, Şincuku trenine bindim. Ve orada öyle dikilip, gelen geçenin yüzüne bakmaya karar verdim. Bunun bir işe yarayıp yaramayacağını bilmiyordum, ama kesinlikle, hiçbir şey yapmamaktan iyiydi. Eğer midesi bulanıncaya kadar gelen geçenin yüzüne bakmak, basit bir şey örneğiyse, o halde niçin denememeli? En azından, bir zararı olamazdı. Ve eğer olumlu sonuç getirirse de, belki benim için "basit şeyler"in ne olacağı konusunda

bir ipucu verirdi.

İlk gün, Şincuku İstasyonu'nda, çiçek tarhları boyunca uzanan alçak bir duvara oturup, gelen geçene bakarak iki saat geçirdim. Ama sayıları çok fazlaydı, yürüyüşleri de çok hızlı. Bir yüze rahatça bakmak zordu. Üstelik, beni burada uzun süredir oturur görünce, evsiz barksız takımından adamlar, yanıma yaklaşmış, bana laf atmaya başlamışlardı. Bir polis, birkaç kez beni tepeden tırnağa süzerek geçti önümden. Ben de bu istasyon çıkışından vazgeçip gelen geçeni rahatça seyretmek için daha uygun bir yer aramaya karar verdim.

Doğu çıkışına giden altgeçide girdim ve çevreyi biraz kolaçan ettikten sonra, cam gökdelenin önündeki bir yeri gözüme kestirdim. Oturup gelen geçeni rahatça seyretmeme elverişli bir bank da vardı orada. Gelen geçenin sayısı, ana girişteki kadar çok değildi, hem de burada bana sataşacak, viski şişesini cebine tıkmış evsiz barksızlar da yoktu. Dunkin Donuts'dan kahveyle çörek alıp öğle yemeği niyetine mideye indirdikten sonra günü orada geçirdim. Akşama doğru, işten dönenler kalabalığı bastırmadan eve döndüm.

Önce, sadece saçları seyrelmiş erkekler dikkatimi çekiyordu. May Kasahara'yla çalıştığım perukacı işinin sonucu. Gözlerim kendiliğinden saçsız birine takılıyor ve onu "erik", "bambu" ya da "çam" sınıflarından birine sokuyordum. O halde, May'ı arayıp yine onunla birlikte çalışmayı önersem, daha iyiydi.

Gelgelelim, birkaç gün geçince, kafamda tek bir düşünceyle, sadece yüzlere bakmayı başarabildim. Gelen geçenin çoğunluğu, kadınlı erkekli, işyerlerinde çalışan ve yüksek plazalara girip çıkanlardı. Erkekler kravatlı, beyaz gömlekli, evrak çantalıydı; kadınların çoğunluğu, yüksek topukluydu. Ötekiler restoran ve mağaza müşterileriydi. Gökdelenin tepesine çıkıp manzara seyretmek için ailece gelenler vardı. Sadece bir yerden bir yere gitmek için oradan geçenler de. Ama genelde, çoğunluk çok hızlı yürümüyordu. Onları dalgın dalgın, belirli bir amacım olmaksızın seyretmekle yetiniyordum. Arada, şu veya bu nedenle ilgimi çekenler olunca, dikkatimi yüzünde topluyor ve gözlerimle izliyordum.

Bir hafta boyunca, kalabalık işe gidiş saati geçince, saat onda, Şincuku trenine bindim, meydandaki banka oturup yaklaşık saat dörde kadar, gözlerimi gelen geçenlerin yüzüne dikerek, neredeyse kıpırdamadan oturdum. Anladım ki gelen geçeni teker teker gözlerimle izlemek tıpkı bir şişeyi açar gibi, kafamı tümüyle boşaltmama yardımcı oluyordu. Kimseyle konuşmuyordum, kimse benimle konuşmuyordu. Hiçbir şey düşünmüyor, hiçbir şey hissetmiyordum. Kimi zaman taştan bankla yekvücut olmuşum duygusuna kapılıyordum.

Bu arada, yalnız bir kez, biri benimle konuştu: bir kadın, zayıf, şık giyimli, orta yaşlarda. Parlak pembe, bedenine sımsıkı oturan bir elbise giymişti; bağa çerçeveli güneş gözlüğü takmış, başında beyaz şapkası, elinde ona uygun çantası vardı. Güzel bacakları ve ayağında bembeyaz deriden, çok pahalı olduğu anlaşılan sandaletler vardı. Makyajı ağır, ama göze çarpıcı değildi. Bana, bir sorunum olup olmadığını sordu.

— Hayır yok, dedim.

— Sizi neredeyse her gün görüyorum. Burada ne yapıyorsunuz acaba? diye sordu bana.

— İnsanlara bakıyorum, dedim.

— Bunu özel bir amaçla mı yapıyorsunuz? diye sordu.

— Hayır, hiç, dedim.

Çantasından bir paket Virginia Slims çıkardı, bir sigara alıp küçük, altın bir çakmakla yaktı. Bana da bir tane uzattı. Başımla "hayır" yaptım. Sonra kara gözlüğünü çıkardı gözlerini yüzüme dikti. Daha doğrusu, yüzümdeki lekeye dikti. Buna karşılık ben de, onun gözlerinin içini araştırdım. Ama orada en ufak bir heyecan izi yakalayamadım. İki kara gözbebebeği, sadece görme organı işlevini yerine getiriyor gibiydi. Küçük, sivri bir burnu vardı. Özenle boyanmış incecik dudakları. Yaşını kestirmek zordu, sanırım kırk beş filandı. İlk bakışta göründüğünden daha genç duruyordu, ama ağız çevresindeki çizgiler yorgunluğun belirgin izleriydi.

— Paranız var mı? diye sordu.

— Para mı! diye bağırdım. Ne parası? Ne istiyorsunuz?

— Size sadece bir soru soruyorum: paranız var mı? Meteliksiz misiniz?

— Hayır, şimdilik değilim.

Söylediklerimi düşünüyormuş gibi ağzını hafifçe yana çarpıttığında, dikkati hâlâ üstümde toplanmıştı. Sonra başını salladı. Güneş gözlüğünü tekrar taktı, sigarasını yere attı, çevik bir hareketle kalkıp arkasına bakmadan çekip gitti. Şaşkınlıktan donakalmış bir durumda, kalabalığa karışıp kaybolmasını izledim. Belki biraz kafadan çatlaktı. Ama kılığına kıyafetine bakılırsa, buna inanmak zordu. Attığı sigarayı söndürmek için ayağımla ezdim, sonra bakışlarımı çepeçevre gezdirdim. Çevremi saran, her zamanki gerçek dünyaydı. Herkes kendi amacının peşinde, bir yerden bir yere gidiyordu. Onlar benim hakkımda bir şey bilmiyordu, ben onların hakkında bir şey bilmiyordum. Derin bir soluk alıp kafamda hiçbir düşünce olmaksızın gelen geçeni seyretmekten ibaret olan işime döndüm.

Orada toplam on bir gün öylece oturdum. Her gün, bir kahve içiyor, çörek yiyor ve binlerce insanın gelip geçişini seyrediyordum. Hepsi bu. O şık kadınla konuştuğumuz birkaç sözcüğün dışında, tüm bu sürede kimseyle konuşmamıştım. Özel hiçbir şey yapmamıştım, başıma hiçbir iş gelmemişti. Gene de, bu on bir günlük boşluğun ardından, hiçbir yere ulaşamamıştım. Hâlâ, karmaşık bir labirentin içinde yolumu şaşırmış, en basit sorunu bile çözemeyecek durumdaydım.

Ne var ki on birinci günün akşamı, garip bir olay meydana geldi. Günlerden cumartesiydi ve oturup insanları seyretmeyi, her zamankinden daha geç bir saate kadar sürdürmüştüm. Şincuku'ya pazar günleri gelen insanların giyim tarzı, hafta içinde gelenlerden değişikti ve en kalabalık saat diye bir şey yoktu. Bakışlarım birden, elinde siyah bir gitar kutusu tutan bir gence takıldı. Orta boyluydu, siyah plastik çerçeveli gözlük takmıştı, saçları omuzlarına iniyordu, bir blucin ile gömlek giymişti, ayaklarında da yıpranmış beyaz lastik pabuçlar vardı. Dosdoğru önüne bakarak geçti yanımdan;

düşünceliydi. Onu görünce zihnimde bir şimşek çaktı. Yüreğim hop etti. *Bu herifi tanıyorum,* diye geçirdim içimden. Onu bir yerlerde görmüşlüğüm var. Anımsamam birkaç saniye aldı. O gece, Sapporo'da, barda gösteri yapan adam, buydu işte. Kesinlikle.

Oturduğum banktan hemen kalkıp telaşla peşine düştüm. Oldukça yavaş yürüyordu, yetişmem zor olmadı. On metre kadar arkasında kaldım ve adımlarımı onunkilere uydurdum. Ona şöyle demek istiyordum: "Üç yıl önce, Sapporo'da şarkı söyleyen sizdiniz, değil mi? Sizi orada gördüm." "Ya, öyle mi?" diyecekti, "çok teşekkür ederim." Peki sonra, benim ne demem gerekirdi? "Aslında karım o gece çocuğunu aldırdı. Kısa süre sonra da beni terk etti. Başka biriyle yatıyormuş." Bunu söyleyebilir miydim? Peşine düşmeye ve işi oluruna bırakmaya karar verdim. Belki de yürürken, aklıma, ne yapmam gerektiğine ilişkin iyi bir fikir gelirdi.

Adam istasyonun ters yönünde gidiyordu. Sıra sıra yüksek binaları geçti, Ome Sando Caddesi'nde karşıya geçip Yoyogi'ye yöneldi. Besbelli bu mahalleye aşinaydı, çevresine bakışları şaşkın ya da teredütlü değildi. Hep aynı hızla, önüne bakarak dosdoğru yürüyordu. Ben de ardından gidiyordum, Kumiko'nun çocuğu aldırdığı günü anımsayarak: Sapporo, mart başı. Toprak sertti, buz tutmuştu, iri iri kar taneleri uçuşuyordu. O sokaklara dönmüştüm yine, ciğerlerime buz gibi hava doluyordu. Gelen geçenin ağzından çıkan beyaz buharı da görüyordum.

Birden düşündüm: belki de işler, o andan itibaren değişmeye başlamıştı. Hiç kuşku yok. O andan itibaren, çevremdeki akım, belirli bir biçimde yön değiştirmeye başlamıştı. Şimdi düşününce anlıyordum ki, bu çocuk aldırma olayının ikimiz için de çok önemli bir anlamı vardı. Ama o dönemde, bunun farkına varamamıştım. Çocuk aldırma eyleminin kendisi beni tepeden tırnağa sarsmıştı. Oysa ki asıl önem taşıyan, bambaşka yerdeymiş meğer.

"Bunu yapmam gerekiyordu. İkimiz için de böylesi daha iyiydi. Ama bir şey daha var. Senin bilmediğin bir şey. Henüz sözcüklere dökemediğim, ama var. Senden hiçbir şey gizlemiyorum. Sadece bunun doğru ve gerçek olduğundan emin değilim. İşte bunun içindir ki henüz sözcüklere dökemiyorum."

O dönemde henüz hiçbir şeyden emin değilmiş. Kuşkusuz, sözünü ettiği şey, çocuk aldırmak değil de, gebelikle ilgiliydi. Ceninle mi? Neydi ki bu? Neydi onu böylesine bir şaşkınlığa düşüren şey? Başka biriyle ilişkisi mi olmuştu ve onun bebeğini mi dünyaya getirmek istemiyordu? Yok canım! Bunun olanaksız olduğunu kendi söylemişti ya. Kesinlikle benim çocuğumdu. Ama gene de, bana söyleyemediği *bir şey* vardı işte. Ve bu da, evden gidişiyle sıkı sıkıya ilgiliydi. Her şey oradan başlamıştı.

Ama neydi ki bu sır? Hiçbir fikrim yok. Yalnızdım, terk edilmiştim, karanlıklar içindeydim. Bildiğim tek şey, sırrını öğrenmedikçe Kumiko'nun bana dönmeyeceğiydi. İçimden buz gibi bir öfkenin kabardığını hissediyordum. Gözümden kaçan bu bir şeye duyulan bir kızgınlık. Gerindim, derin derin soluk alıp yürek çarpıntılarımı yatıştırdım, yine de öfke, su gibi, sinsi sinsi, bedenimin en ufak kıvrımlarına kadar sızıyordu. Hüzünle karışık bir öfke. Onu kovmak için ne yapmam gerektiğini bilemiyordum,

Adam hep aynı tekdüze adımlarla yürüyordu. Odakyu tren hattını karşıdan karşıya geçti, dükkânların bulunduğu mahalleden, sonra da bir tapınağın önünden ilerleyip, karmakarışık sokaklara daldı. Görünmemek için belirli bir uzaklıktan izliyordum onu. Ama beni görme olasılığı hiç yoktu. Tek bir kez bile arkasına dönüp bakmamıştı ki. Bu herifte normal olmayan bir şeyler var, diye düşündüm. Sadece arkasına bakmamakla kalmıyor, başka bir yere de hiç bakmıyor. Böyle aklını vermiş ne düşünüyor olabilir ki? Belki de hiçbir şey düşünmüyordu.

Gelen geçenlerin olduğu sokakları ardında bırakıp iki yanında tek katlı ahşap evlerin sıralandığı ıssız bir bölgeye girdi. Daracık, eğri büğrü sokaklar; şosenin iki yanında, birbirine sımsıkı yapışmış, dökülen evler. Alışılmadık bir yerdi burası: evlerde kimse oturmuyor gibiydi. Konutların yarıdan çoğu boştu. Kapılarına çaprazlamasına kalaslar çakılmış, üzerlerine inşaat programını belirtir levhalar asılmıştı. Şurada burada, düşen dişlerin bıraktığı boşluklar gibi, yaz günü yabani otlar bürümüş, demir parmaklıklarla çevrili çıplak arsalar vardı. Bu mahallede çok yakında bir yıkım programına girişilecek, ardından da yeni yapılar yapılacaktı anlaşılan. Henüz insanların oturduğu birkaç evden birinin önünde, daracık bir yerde, içinde boruçiçeklerinin ve başka çiçeklerin bulunduğu saksılar yığılmıştı. Dışarıda üç tekerlekli bir bisiklet duruyordu; bir çocuk mayosu ile bir havlu, birinci kat penceresinde kuruyordu. Her yere, pencerelerin altına, kapının önüne uzanmış kediler, bana uyuşuk uyuşuk bakıyorlardı. Gün sonu olmasına rağmen ortalık henüz aydınlıktı, ama tek bir insan görünmüyordu. Bu yerin coğrafi konumu neydi? Kuzeyde mi, yoksa güneyde mi olduğumuzu bile söyleyemezdim. Yoyogi, Sendagaya ve Haracuku üçgeni arasında bir kenar mahallede olduğumuzu tahmin ettim. Gene de emin değildim.

Bir gerçek varsa, o da buranın kentin ortalık yerinde unutulmuş, her şeyden uzak kalmış bir bölge olduğuydu. Herhalde, sokakların neredeyse araba geçemeyecek kadar dar olması yüzünden, inşaatçılar bu mahalleyle uzun süre ilgilenmemişlerdi. Buraya ayak bastığımdan beri, yirmi otuz yıl geriye gitmiş gibiydim. Az önce kulaklarımda çınlayan, araba motorlarının ardı arkası kesilmez uğultusunun, birden sanki yutulmuş gibi kesildiğinin ayırdına vardım. Gitar kutusunu çaprazlamasına asmış olan adam bu labirentte epey yürüdükten sonra, ahşap bir yapının, herhalde minicik dairelere bölünmüş bir evin önünde durdu. Kapıyı açtı, içeri girip arkasından kapattı. Belli ki kilitlememişti.

Bir süre kaldım orada. Saatim altıyı yirmi geçiyordu. Evin karşısındaki boş bir parselin parmaklığına dayanıp, evi seyrettim. Girişinden, odalarının tek tek kiraya verildiği hemen anlaşılan tek katlı bir konuttu bu; ben de üniversite öğrencisiyken buna benzer bir yerde bir süre oturmuştum. Girişte, pabuçların kat kat dizildiği bir raf olurdu ve minicik mutfağı, ortak tuvaleti olan bu tek odalık konutlarda sadece öğrenciler ya da işçiler otururdu. Ama bu ev, içinde oturanlar olduğu izlenimini vermiyordu.

Ne bir ses vardı ne bir hareket. Giriş kapısında levha yoktu. Levhanın olması gereken yerde sadece uzunlamasına bir boşluk kalmıştı. Öğle sonrasının sıcağına rağmen pencereler sıkı sıkı kapalıydı ve perdeler çekilmişti.

Bu ev kuşkusuz, mahalledeki komşularıyla birlikte, yakın bir zamanda yıkılacaktı, zaten artık içinde kimse yaşamıyordu. O halde, diye düşündüm, gitarlı adam burada ne yapıyor olabilirdi? Eve girer girmez bir pencerenin açılmasını beklemiştim, ama henüz hiç hareket yoktu.

Bu ıssız sokakta sonsuza dek böyle kazık gibi dikilemeyeceğim için, kapıyı gidip itiverdim.

Haklıymışım: kilitli değilmiş, kolayca açıldı. İçerinin nasıl bir yer olduğunu görebilir miyim, diye bir süre eşikte dikildim, ama bu karanlıkta hiçbir şey seçilemiyordu. Tüm pencereler kapalı olduğundan içerisi sıcak ve kokuşmuştu. Küf kokusu bana kuyu dibinin kokusunu anımsattı. Sıcaktan koltukaltlarım terliyordu. Kulağımın arkasından, incecik bir ter sızıyordu. Ne olursa olsun diye içeri girdim ve kapıyı arkamdan kapattım. Posta kutularının ya da ayakkabı raflarının üzerine yapıştırılmış etiketlere –kalmış olanlara– bakarak hâlâ içeride kiracı olup olmadığını anlamayı tasarlıyordum. Ama birden, bir varlık sezdim. Biri beni izliyordu.

Kapının hemen sağında yüksek bir ayakkabılık vardı. Biri oraya, kendini gizlemek istercesine dayanmıştı. Soluğumu tuttum ve bu sıcağın ortasında karanlığı delmeye çalıştım. Gizlenen kişi, peşine düştüğüm gençti. Eve girdi gireli orada, karanlığa sinmişti. Yüreğimin çekiçle vurulur gibi güm güm, ta gırtlağıma dek attığını hissediyordum. Ne yapıyordu orada? Beni mi bekliyordu? Ya da...

— Günaydın, diyecek oldum. Size bir şey sormak istiyordum da...

Ama, cümleme henüz başlamıştım ki, omzuma bir şey indi. Korkunç bir şiddetle. Neydi bu? Artık nirengi noktam kalmamıştı. Sadece göz kamaştırıcı yoğunluktaki bir sarsıntının etkisiyle taş kesilmiştim ve başıma geleni anlayacak durumda değildim. Bir saniye sonra, anladım: bir beyzbol sopasıydı bu! Adam, maymun çevikliğiyle sıçrayıp sopayı bana indirmişti. Orada öyle, şaşkın şaşkın dikilirken, silahını yeniden kaldırıp üzerime saldırdı. Kaçınmayı denedim, ama geç kalmıştım. Bu kez sopa, sol koluma indi. O anda, hiçbir şey hissetmedim. Acı filan duymadım. Sol kolumda hiçbir duyu kalmamıştı, uzayda eriyip gitmişti sanki.

Ama hemen bir saniye sonra, ona bir tekme indirmek gibi şiddetli bir tepki gösterdim. Lisedeyken, usta karateci bir arkadaşımdan basit teknikleri öğrenmiştim. Arkadaşım, birkaç gün süreyle beni sadece terlik vuruşlarıyla eğitmişti. Olağanüstü hiçbir şey yok, en güçlü olan ayağını, olabildiğince yükseğe ve dümdüz savurmak yeterliydi. "Başka çaren kalmadığı durumlarda," demişti bana, "sana en çok yardım edecek savunma aracı budur." Haklıymış. Kafasını, ille de sopayı indirmeye takmış olan adam, tekme yeme ihtimalini hiç düşünmemişti. Ben de kendimi savunduğumdan, neye vurduğumu bile bilmiyordum, zaten öyle pek şiddetli de vurmamıştım, ama adam dengesini yitirdi. Sopasını sallamaktan vazgeçmişti, zaman donup kalmış gibi, dalgın dalgın bana bakıyordu. O andan yararlanarak, bu kez daha iyi nişanlayıp tekmeyi daha şiddetle karnının altına indirdim. Ve o, acıdan kıvranırken elinden sopayı çekip aldım. Bu kez böğrüne bir tekme vurdum. Ayak bileğimi yakalamaya kalkışınca da aynı yere bir kez daha indirdim. Sonra sopayla kalçasına vurdum. Boğuk bir çığlık attı ve yere yuvarlandı.

Önceleri ona daha çok korkudan veya savunma tepkisiyle tekme yumruk girişmiştim. Ama yere yığıldıktan sonra bu, düpedüz öfkeye dönüştü. Kumiko'yu düşünerek yürürken içimde kabaran o buz gibi öfke, şişiyor, alevleniyor, öldürücü bir hırsa dönüşüyordu. Sopayı tekrar rakibimin kalçasına indirdim. Darbe yiyen omzumun ve sol kolumun zonklamaları, öfkemi daha da alevlendirdi. Acıdan yüzünü buruşturan adam, koluna dayanıp kalkmaya çalıştı. Sol elime dilediğim kadar güç toplayamadığımdan, sopayı bir kenara fırlatıp adamın neredeyse üstüne çıkarak, sağ elimin vargücüyle suratına vurdum. Yumruklarımı sağ elim uyuşup acıyıncaya dek yağmur gibi indirdim. Bayıltıncaya kadar devam etmek istiyordum. Sonra yakasına yapışıp kafasını yere vurdum. O güne kadar çıplak elle hiç dövüşmemiştim. Hiç kimseye, hiçbir zaman, vargücümle vurmamıştım. Ama nedendir bilinmez, şimdi dur durak bilmiyordum. Yeter artık, dedim içimden. Hesabı görüldü işte.

Görüyorsun ya, herifin artık kalkacak hali bile yok. Ama bir türlü kendime hâkim olamıyordum. İkiye bölünmüştüm sanki. Bu ben, ötekini engelleyemez olmuştu artık. Şiddetle tepeden tırnağa kadar ürperdim.

O anda, bana gülümsediğinin farkına vardım. Yumruklarımın altında! Ne kadar vurursam, sırıtışı o kadar yayılıyordu. Sonunda burnundan, yarılmış dudağından kan akmaya başladı, salyası onu boğacak gibi oldu, yine de kahkahayla gülüyordu. Delinin teki bu, diye düşündüm. Vurmaktan vazgeçip ayağa kalktım.

Çevreme bakınınca, ayakkabı rafına dayalı siyah gitar kutusunu gördüm. Adamı gülsün diye bıraktım. Kutuyu tuttum, yere uzattım, çengeli açtım, sonra kapağı. İçinde hiçbir şey yoktu. Boştu. Ne gitar vardı, ne mum. Adam gülmekten boğuluyordu sanki; bana baktı. Ben de boğuluyordum. Bu evin o rutubetli sıcağı birden dayanılmaz gelmişti bana. İçimde biriken rutubet kokusu, kan ve salya kokusu, öfke, kin, tüm bunlar birden dayanılmaz geldi. Kapıyı açıp arkamdan kapadım. Görünürde hâlâ kimseler yoktu. Sadece, kahverengi, iri bir kedi bana hiç bakmadan arsadan geçip gitti.

Kimseye görünmeden kentin bu köşesinden ayrılmak istiyordum. Ne yöne gideceğimi bile bilmiyordum ama biraz rasgele yürürken karşıma Şincuku İstasyonu'na giden otoböslerin durağı çıktı. Soluğumu düzene sokmayı ve kendime çekidüzen vermeyi denedim, ancak hâlâ soluk soluğaydım ve bir türlü sakinleşemiyordum. Kendi kendime durmadan tekrarlıyordum: *sadece gelen geçenin yüzüne bakmak istemiştim.* Ve dayımın yaptığı gibi, ben de köşe başlarında durup gelen geçeni seyrediyordum. Sadece en kolay düğümleri çözmek istiyordum. Ben otobüse biner binmez, tüm yolcular bana önce şaşkın şaşkın baktılar, sonra başlarını çevirdiler, biraz huzurları kaçmış gibiydi. Kesinlikle yanağımdaki leke yüzünden, dedim kendime. Gerçek nedeni anlamam biraz zaman aldı: adamın kanı beyaz gömleğime sıçramıştı –bu kanın bir kısmı da benim burnumdan gelmişti– ve beyzbol sopasını hâlâ elimde tutuyordum. Farkına varmaksızın yanımda getirmiştim.

Sonunda eve götürüp dolapların birine attım.

O gece, gün doğuncaya dek gözümü kırpmadım. Saatler geçtikçe, omzum da, sol kolum da şişiyor, zonkluyordu; sağ elimdeyse, adama birkaç kez indirdiğim yumrukların izleri, olduğu gibi duruyordu. Yumruğum, dövüşüyormuşum gibi hâlâ sıkılıydı. Ne denli açmaya çalıştıysam da boşuna, elim beni dinlemiyordu. Hepsinden önce de, uyumak istemiyordum. Şimdi uyursam, hiç kuşkusuz karabasan görürdüm. Zihnimi yatıştırmak için mutfak masasına oturdum, dayımın bıraktığı viskiyi sek içtim, bir hafif müzik kaseti dinledim. Biriyle konuşmak istiyordu canım. Ve birinin benimle konuşmasını. Telefonu masaya koydum, gözümü ayırmıyordum üstünden. Kim olursa olsun, umurumda değildi, yeter ki biri arasaydı. Esrarengiz ve garip kadın bile olabilirdi. Kim olursa olsun. Hiç önemi yok, açık saçık öyküler bile anlatsa olurdu. Hatta uğursuz, iç karartıcı öyküler bile kabulümdü. Ne olursa, yeter ki benimle konuşulsun.

Telefon çalmadı. Yarı dolu viski şişesini bitirdim, yattım ve gün doğarken uyudum. Ne olur rüya gördürme bana, diye içimden yakardım. Hiç olmazsa bugün, bıraksınlar kafam boş uyuyayım... ve uykuya daldım.

Ama doğal olarak, rüya gördüm. Tahmin edileceği gibi, korkunç bir karabasandı. Gitar kutulu adam vardı. Rüyamda, tıpatıp gerçekteki tavrımı takındım. Adamı izledim, evin kapısını açtım, önce sopayı yedim, sonra ben ona vurdum, bir daha, bir daha. Ama rüyamın bundan sonrası değişikti. Vurmayı kesip doğrulduğum zaman adam, gerçekte yaptığı gibi vahşi vahşi salyasını akıtarak ve kahkahalar atarak, cebinden bir bıçak çıkardı. Küçük, sivri bir bıçak. Perdeden sızan akşam aydınlığında bıçak, pürüzsüz bir kemiği andıran beyaz bir yansımayla parladı. Ama adam bana saldırmak için kullanmadı bu silahı. Soyundu ve çırılçıplak kalınca, elma soyar gibi kendi derisini yüzmeye başladı. Kahkahalar atarak, hızla yüzüyordu. Bedeninden kan fışkırıyor ve yerde kapkara, uğursuz bir gölcük oluşturuyordu. Sağ eliyle, sol kolunun derisini yüzdü, sonra yüzülmüş ve kanlı sol eliyle sağ kolunun işini gördü. Sonunda kıpkırmızı bir et yığınına dönüşmüştü. Ama o, gene de, ardına dek açtığı kapkara ağzının içini gösterecek şekilde gülüyordu. Sadece beyaz gözyuvarlakları fıldır fıldır dönüyordu. Az sonra, soyulmuş deri, yerde sürünerek bana doğru gelmeye başladı. Kaçmayı denedim, ama bacaklarım artık kıpırdamıyordu. Deri ayaklarıma geldi ve ağır ağır, gövdemden yukarı tırmandı. Kanlı ve yapış yapış, yavaş yavaş benim derimi örttü ve yapıştı. Pıhtılaşmış kanın kokusu havayı doldurdu. Bacaklarım, gövdem, yüzüm çok geçmeden bu incecik zarla tamamen kaplandı. Sonra gözlerimin önünde her şey kapkaranlık kesildi ve bu mağara karanlığında bir kahkaha yankılandı. Ve uyandım.

Dehşet içindeydim, inanılmaz derecede şaşkındım. Bir süre, kim olduğumu bile bilemedim. Parmaklarım titriyordu. Ama, aynı zamanda, bir sonuca varmıştım:

Kaçamam, kaçmamalıyım. Nereye gidersem gideyim, bu şey beni, aman vermeden kovalayacaktır. Sonsuza dek.

18

Girit'ten haber
Dünyanın kenarından düşen
İyi haberler alçak sesle verilir

Son ana dek çok düşündümse de, sonunda Girit'e gitmedim. Yola çıkmasından tam bir hafta önce, sabık Girit Kano kucağında dolu bir erzak torbasıyla bana gelip yemek yaptı. Yemekte sadece şuradan buradan konuştuk. Sofra toplanınca, Girit'e, onunla birlikte gidemeyeceğime karar verdiğimi ona bildirdim. Sözlerim onu hiç şaşırtmamış gibiydi. Hatta bu kararımı çok normal karşıladı. Parmaklarını alnından, kısacık kesilmiş saçlarından geçirdi ve dedi ki:

— Gelemeyeceğinize çok üzüldüm, Bay Okada, ama ne yapalım, elden bir şey gelmez. Üzülmeyin, ben tek başıma gidebilirim. Kaygılanmayın siz.

— Yol hazırlıklarınızı tamamladınız mı?

— Sanırım gerekenlerin hemen hemen hepsini yaptık: pasaport, biletimin ayırtılması, seyahat çekleri ve bavulum. Zaten fazla bir şey götürmem gerekmeyecek.

— Ablanız ne diyor bu işe?

— Biz birbirimize son derece bağlıyızdır. Birbirimizden uzak olmamız çok zor. Ama Malta Kano, güçlü ve akıllı biridir, benim için neyin iyi olduğunu çok iyi bilir, dedikten sonra dudaklarında sakin bir gülüşle bana baktı. Burada tek başınıza kalmayı yeğliyorsunuz değil mi?

— Öyle, diye karşılık verdim.

Kalkıp kahve yapmak için kaynamaya su koydum.

— Çok, değil, kısa süre önce kafamda bir şimşek çaktı. Birden düşündüm ki, buradan *çıkabilirim* ama kaçamam. İnsan ne denli uzağa giderse gitsin, yine de kaçamayacağı şeyler var. Bence siz Girit'e gitmekle iyi ediyorsunuz. Geçmişinizi gömecek ve yeni bir yaşama başlayacaksınız. Ama benim durumumda bu mümkün değil.

— Kumiko yüzünden mi demek istiyorsunuz?

— Belki öyle.

— Burada sabırla onun dönmesini mi bekleyeceksiniz?

Mutfak tezgâhına dayanmış, suyun kaynamasını bekliyordum.

— Doğruyu söylemek gerekirse, şimdilik ne yapmam gerektiği konusunda hiçbir tasarım yok. Ama

yavaş yavaş anlamaya başlıyorum. *Bir şey* yapmam gerekiyor. Oturup Kumiko'nun dönmesini beklemek bir işe yaramayacak. Eğer dönmesini istiyorsam, pek çok şeyi kendi olanaklarımla aydınlatmalı, açığa çıkarmalıyım.

— Ne yapmanız gerektiğini bilmiyor musunuz? Yani, henüz bilmiyorsunuz, değil mi?

— Tamamen öyle. Çevremde bir şey, yavaş yavaş biçimlenmeye başlıyor, bunu hissediyorum. Her şey henüz oldukça bulanık, ama birçok konu arasında birtakım bağlantılar olduğu kesin. Ama ben onları yakalayamıyor ya da zorla çıkaramıyorum. Biraz daha aydınlanmasını beklemek zorundayım bu yüzden.

Malta Kano'nun kardeşi, masanın üstünde ellerini yan yana koymuştu ve son sözlerimi bir an düşündü.

— Beklemek kolay değil.

— Elbette değil, dedim. Ve büyük bir olasılıkla, şimdi tahmin ettiğimden de çok daha zor olacak. Gerçekten de sadece beklemek bile zor, burada tek başıma, yarı çözülmüş sorunların yükü altında, geleceğinden emin bile olmadığım bir şeyi beklemek. Duygularımı açıkça dile getirmem gerekirse; mümkün olsaydı, her şeyi bırakıp sizinle Girit'e gelmeyi yeğlerdim. Her şeyi unutup yeni bir yaşama başlamak isterdim. İşte bunun içindir ki yeni bir valiz aldım, fotoğraf çektirdim ve eşyamı topladım. Gerçekten Japonya'dan ayrılmaya niyetliydim. Ama burada benden bir şey isteniyormuş gibi bir duygudan bir türlü kurtulamıyorum. "Kaçamam," dediğimde söylemek istediğim işte buydu.

Malta Kano'nun küçük kardeşi sessizce başını salladı.

— Görünüşte, çok saçma bir öykü bu: karım bir sevgili bulmuş, beni terk etti. Ve boşanmak istiyor. Noboru Vataya olsa, "Bu tür olaylar, toplumda oldukça yaygındır," derdi şimdi. Belki de bunca yararsız şeyi düşünmeden bir an önce sizinle Girit'e gitmeye can atmalıydım, yeni bir yaşama başlamak için her şeyi unutmalıydım. Ama *gerçekte* bu, göründüğü kadar basit değil işte. Biliyorum. Siz de biliyorsunuz, değil mi? Malta Kano da biliyor. Herhalde Noboru Vataya da. Benden bir şey gizleniyor. Bu gizlenen şeyi, şu veya bu yoldan aydınlatmak isterdim.

Kahve yapmaktan vazgeçtim, ocağı kapattım, masaya oturup Malta Kano'nun kardeşine baktım.

— Sonra da, Kumiko'ya yeniden sahip olmak ve onu *bu dünyaya* kendi olanaklarımla geri getirmek isterdim. Yoksa. ben de kendimi yavaş yavaş yitireceğim böyle. Giderek anlamaya başlıyorum bunu. Henüz pek açık seçik değil ama.

Malta Kano'nun kardeşi masanın üstündeki ellerine baktı, sonra gözlerini bana kaldırdı. Boyasız dudaklarını hep sımsıkı kapalı tutmuştu. Sonunda ağzını açtı.

— İşte ben de bunun için sizi Girit'e götürmek isterdim ya.

— Bunu yapmamı engellemek için mi?

Hafifçe başını salladı.

— Peki niçin beni engellemek istiyordunuz?

— Tehlikeli de ondan, dedi sakin bir sesle. Tehlikeli bir yer burası. Hâlâ kararınızdan vazgeçebilirsiniz. Birlikte Girit'e gidelim. Orada güvenlikte oluruz.

Girit Kano'nun yepyeni, göz farı da, boyası da olmayan yeni yüzüne bakarken, bir an için nerede olduğumu kestiremedim. Yoğun bir sis, ansızın bilincimi kaplamıştı. Kendimi yitirmiştim. Ben kimim? diye sordum kendime. Burada ne yapıyorum? Kim bu kadın? Birden, gerçek geri geldi: mutfak masamda oturmuştum. Havluyla alnımdaki terleri sildim. Hafifçe başım dönmeye başladı.

— İyi misiniz, Bay Okada? diye sordu sabık Girit Kano, kaygılı bir yüzle.

— İyiyim, evet.

— Bay Okada, Kumiko'yu bir gün bulur musunuz, bilmiyorum. Ama varsayalım ki gerçekten buldunuz, eskisi gibi mutlu olur muydunuz? Bunun hiçbir güvencesi yok. Kumiko eski haline artık hiç benzemeyebilir de. Bunu hiç düşündünüz mü?

Ellerimi yüzümde kavuşturdum, sonra çözdüm. Çevremizde çıt yoktu. Bir kez daha, ben denen yaratıkla içlidışlı oldum.

— Düşündüm. Belki de her şey bir daha dönmemek üzere rayından çıkmıştır. Ve ne kadar didinsem de olayları eski haline döndürmem mümkün olmayabilir. Başarısızlık olasılığı da yüksek olabilir. Ama öte yandan, birçok konu vardır ki, olasılık hesapları hiç göz önüne alınmaz.

Malta Kano'nun kardeşi, kolunu uzatıp masanın üstündeki elime dokundu.

— Burada ne yaptığınızı bilerek kalmak istiyorsanız, belki de böyle davranmanız gerekir. Şimdi karar vermek size düşüyor. Girit'e gelmek istemiyorsanız, buna üzüleceğim, ancak ruh halinizi anlıyorum. Sanırım sizi *pek çok serüven* bekliyor, ama beni unutmayın, rica ederim. Anlaştık mı, Bay Okada? Başınıza, herhangi bir şey gelirse beni düşünün. Benim de sizi düşüneceğim gibi.

— Söz, dedim.

Sabık Girit Kano tekrar dudaklarını sımsıkı kapadı, boşlukta uzun uzun söyleyeceklerini düşündükten sonra çok sakin bir sesle konuşmaya başladı.

— Bildiğiniz gibi, Bay Okada, burada kanlı ve şiddet dolu bir dünyadayız. İnsan güçlü olmazsa canını kurtaramaz. Öte yandan, soğukkanlı olmak da önemli; en ufak bir sesi kaçırmamak için kulak kirişte olmalı. Anlıyor musunuz? İyi haberler çoğu zaman alçak sesle verilir. Bunu unutmayın.

— Peki.

— Umarım, kurgu anahtarınızı bulursunuz, Zemberekkuşu, dedi sabık Girit Kano. Hoşça kalın.

Ağustos ayının sonuna doğru, Girit'ten bir kart aldım. Bir Yunan pulu yapıştırılmış, Yunan damgası vurulmuştu üstüne. Hiçbir yanlışlık olamazdı: onu bana gönderen, sabık Girit Kano'ydu. Başka kim bana oradan postayla bir şey gönderecekti ki? Ama gönderenin adı yoktu kartta. Herhalde yeni adı daha belli olmamış, diye düşündüm. Adı olmayan bir insan karta imza atamaz ki. Sadece bir satır vardı kartta: mavi tükenmezkalemle yazılmış olan adım ve adresim, bir de Girit postasının damgası. Fotoğrafta, Girit'ten bir kumsal görünüyordu: kayalık dağların kuşattığı, dar, beyaz bir kumsalda genç bir kadın çıplak göğüslerini güneşe vermiş, tek başına güneşleniyordu. Deniz, koyu maviydi; gökyüzünde yapay denecek kadar beyaz bulutlar yüzüyordu. Üzerinde gezinilebilecek kadar sağlam görünen bulutlar.

Sabık Girit Kano gerçekten Girit'e varmıştı anlaşılan. Onun adına çok sevindim. Orada, kuşkusuz çok geçmeden yeni bir isim bulacaktı. Ve bu isimle birlikte, yeni bir benlik, yeni bir yaşam. Gene de, beni unutmamıştı. Girit'ten gelen bu dilsiz kartpostal, bana bunu anlatıyordu.

Vakit öldürmek için, ona bir mektup yazdım. Ama adresini bilmiyordum, hatta yeni adını da. Bu yüzden, postalamaya niyetli olmadığım bir mektuptu. Sadece canım, birine yazmak istemişti, o kadar.

> Epey zaman oluyor, Malta Kano'dan haber almadım. Anlaşılan o da benim dünyamdan silinip gitmiş. Sanki insanlar benim ait olduğum dünyanın kenarından teker teker düşüyorlar. Hepsi de durmadan ilerliyor ve ansızın yok oluyorlar. Bir yerlerde dünyanın sınırı türünden bir şey olmalı. Bense her zamanki gibi günlük, sıradan yaşamı sürdürüyorum. Özellik bulunmayınca, dün, bugün ve ertesi gün arasındaki ayrım giderek az hissedilir oluyor. Gazete okumuyorum, televizyon seyretmiyorum ve hemen hemen hiç dışarı çıkmıyorum. Sadece ara sıra yüzmeye havuza gidiyorum. İşsizlik ödeneğim çoktan kesildi, şimdi birikmişlerimi yiyorum, ama yaşamak için çok para gerekmiyor bana (yaşam Girit'tekinden biraz daha pahalı olsa bile) ve annemin bıraktığı küçük miras sayesinde sanırım daha bir süre böyle iki yakamı bir araya getirebileceğim. Yüzümdeki o leke hâlâ duruyor. Ama açık söylemek gerekirse, zaman geçtikçe beni daha az tedirgin eder oldu. Gelecekte mademki bununla yaşamak zorundayım, o halde ne yapalım, yaşarım işte. Belki de bu, birlikte yaşamam gereken bir şeydir. Neden bilmem ama, kendime az çok böyle söylüyorum işte. Her neyse, burada sakin sakin kulak kabartıyorum.

Zaman zaman, Girit Kano'yla geçirdiğim geceyi anımsıyordum. Ama bu anı, nedendir bilinmez, pusluydu. Onu kollarıma almıştım, birkaç kez sevişmiştik. Bu, kesin bir olguydu. Ama birkaç hafta sonra, gerçekte algıladığım izlenimler silinmişti. Artık vücudunun nasıl olduğunu anımsayamıyordum. Onunla nasıl seviştiğimi de. O gerçek gecenin anısından çok, bilincimde onunla yaşadığım bir önceki ilişki –gerçekdışında– çok çok daha belirgin ve canlı geliyordu. Girit Kano'nun, Kumiko'nun elbisesiyle, o gizemli otel odasında, üstüme çıkmış görüntüsü, gözlerimin önünde tekrar tekrar beliriyordu. Sol bileğinde şangırdayan, birbirinin eşi iki bileziği vardı. Sertleşmiş organımı anımsıyordum. Hiç olmadığı kadar sertleşmiş ve büyümüştü. Girit onu eline almış, kendi içine kaydırmış ve daireler çizer gibi yavaş yavaş çevirmişti. Kumiko'nun elbisesinin tenimi okşayan dokunuşunu hâlâ çok belirgin olarak anımsıyordum. Ama tanımadığım, bilinmez bir kadın birdenbire Girit Kano'nun yerini almıştı. Bana birkaç kez telefon eden o esrarlı kadın şimdi Kumiko'nun elbisesiyle üstüme binmişti. Artık Girit Kano'nun değil, onun cinsel organıydı söz konusu. Bir sıcaklık ve ten farkı hissediyordum. Başka bir odaya girmişim gibi. "Her şeyi unut. Uyuyorsun, düş görüyorsun, sıcak çamura uzanmışsın." Ve boşalmıştım.

Bunun herhalde bir anlamı vardı. Çünkü bu anı, gerçeği fazlasıyla aşarak bende canlı kaldı, ama henüz anlamını çözemiyordum. Hiç durmadan yeniden yeniden beliren bu görüntülere gözümü kapadım ve içimi çektim.

Eylül başında istasyondaki kuru temizlemecinin patronu bana telefon etti. Giysilerin hazır olduğunu ve gelip almamı söyledi.

— Hangi giysiler? diye sordum. Ben size bir şey bırakmamıştım ki?

— Ama buradalar işte. Bir zahmet, uğrayıp alırsanız iyi olur. Ücreti ödendi, siz sadece gelip alacaksınız o kadar. Bay Okada, değil mi, yanılmıyorum?

— Evet, öyle, diye karşılık verdim.

Adama pek de inanmasam da, dükkâna gittim. Patron, radyo-kasetçalarda müzik dinleyerek gömlek ütülüyordu. Kuru temizlemecilerin bu küçük dünyasında, değişikliğe yer yok. Moda yok, gelişim yok burada. Ne öne doğru ne arkaya. Ne ilerleme ne gerileme. Övgü de yok, sövgü de. Hiçbir şey ortaya çıkmıyor, hiçbir şey ortadan kaybolmuyor. O sırada yayınlanan müzik, nostaljik bir havaydı: "San Jose Yolu."

Dükkâna girdiğimde, patron, elinde ütü, feleğini şaşırmış gibi bir an bana baktı. Gözlerini neden böyle diktiğini pek anlamıyordum. Ama sonra anladım ki, nedeni yüzümdeki lekeydi. Oysa ki, tanıdık bir yüzde birden bir lekenin belirmesinde şaşılacak ne var ki?

— Küçük bir kaza geçirdim de, diye açıkladım.

— Talihiniz yok anlaşılan, dedi patron, acıyan ve içten bir tavırla.

Elinde tuttuğu ütüye bir an baktıktan sonra usulca masaya bıraktı. Kendi ütüsü olduğundan kuşkuluymuş gibi.

— Peki, geçecek miymiş bari?

— Hiç bilmiyorum.

Plastik bir torba içinde bana Kumiko'nun bir gömleği ile bir eteğini verdi. Hemen tanıdım: bunlar Girit Kano'ya verdiklerimdi.

— Kısacık saçlı bir kadın bıraktı bunları, değil mi? diye sordum. Saçları şu boyda hani, derken başparmağım ile işaretparmağım arasında üç santim gösterdim.

— Hayır, hayır, saçları yaklaşık şu kadar uzundu, derken elini omzuna koydu patron. Kahverengi tayyör ile kırmızı plastik bir şapka giymişti hatta. Hesabı ödedi ve hazır olunca size telefon etmemi söyledi bana.

Teşekkür ettim ve giysileri alıp eve döndüm. Bunları vücudunun "bedeli" olarak Girit Kano'ya armağan ettiğimi sanıyordum, şimdi o geri veriyordu, ama ben ne yapacağımı bilemiyordum. Girit

Kano neden bu giysileri kuru temizlemeye götürme zahmetine katlanmıştı ki? Hiç mi hiç anlaşılır yanı yoktu. Her neyse, onları katlayıp dolaba, Kumiko'nun diğer giysilerinin yanına kaldırdım.

Teğmen Mamiya'ya bir mektup yazdım. Ve başıma gelenleri ona özetledim. Böyle, gizli şeylerimi açmam belki onu utandıracaktı, ama başka yazacak kimseyi düşünemiyordum. Önce kendisinden özür diledim. Sonra da beni ziyarete geldiği gün, Kumiko'nun beni terk ettiğini anlattım. Başka biriyle yattığını, düşünmek için bir kuyunun dibine inip yaklaşık üç gün orada kaldığımı, o günden beri yalnız yaşadığımı ve Honda San'ın sunduğu yadigârın da boş bir viski kutusundan başka bir şey olmadığını yazdım.

Bir hafta sonra, ondan bir cevap aldım.

Gariptir, ben de o günden beri sizi düşündükçe kaygılanıyordum. Sizinle daha uzun süre, daha açık yüreklilikle konuşmam gerektiğini düşünüyordum. Bunu yapmadığıma çok pişmanım. Ama o zaman, hemen görülmesi gereken bir işim vardı ve gece olmadan mutlaka Hiroşima'ya dönmek zorundaydım. Bir bakıma, bana gönderdiğiniz mektupta içinizi dökmeniz beni sevindirdi diyebilirim. Bana kalırsa, Honda San herhalde sizinle benim ilişki kurmamızı istiyordu. Karşılaşmamızın sizin için olduğu kadar benim için de iyi olacağını düşünüyordu. Bu nedenledir ki, verilecek bir yadigâr bahanesiyle gelip sizi görmemi rica etti benden. Gene bunun içindir ki söz konusu olan, sadece bir viski kutusundan ibaret değildi. Honda San'ın size bıraktığı gerçek miras, beni size bu bahaneyle gönderip tanışmamızı sağlamasıdır.

Kuyuya indiğinizi öğrenmek benim için büyük sürpriz oldu. Çünkü ben de kuyulara karşı büyük bir ilgi duymayı sürdürüyorum. Belki de böyle bir tehlikeyi yaşadıktan sonra, artık kuyunun lafını bile duymak istemesem normal sayılır, ama böyle değil, şimdi bile, bir kuyu görmeyeyim ille de içine bakmaktan kendimi alamam. Eğer kör kuyuysa, içine inmek isterim. Aşağıda bir şeyle karşılaşmayı umuyorum. Oraya gidersem ve dipte beklersem, aradığım bir şeyi bulacağımı umut ediyorum. Bunun, yaşamımı düzeltebileceğini düşünmüyorum. Bunu düşünemeyecek kadar yaşlıyım. Aradığım şey, yitmiş yaşamımın anlamıdır. Niçin ve ne sebeple yitirildi? Bu soruya kendi olanaklarımla bir yanıt bulmak isterdim. Bunu başarırsam, şimdikinden de daha derinlerde kaybolmayı bile sineye çekerdim. Önümde yaşanacak kaç yılım kaldığını bilmiyorum, ama yanıtı bulabilseydim, bu ağır yükü taşımayı bile çaresiz kabullenirdim.

Eşinizin evden ayrıldığını haber veriyorsunuz, acınızı derinden paylaşıyorum. Ama bu konuda size, şöyle veya böyle yapınız diyemem. Uzun zamandır, her türlü sevgi veya aile kavramından uzakta yaşıyorum. Bu yüzden, size bu konuda akıl verecek durumda değilim. Ama içinizde, Bay Okada, en küçüğünden bile olsa, bir süre daha karınızın dönmesini bekleme isteği kaldıysa, sanırım şimdi yaptığınız gibi, kıpırdamadan onu sabırla beklemeniz en iyisi olacaktır. Benim düşüncemi sorarsanız, işte böyle. Gerçekten de, biri tarafından terk edildikten sonra, aynı yerde kalarak yalnız yaşamak zordur. Biliyorum. Ama yaşamdan bir şey beklemediği için kendini dışlanmış, yapayalnız hissetmekten daha acımasız bir şey yoktur.

Mümkün olsaydı, yakında yeniden Tokyo'ya gelmeyi ve sizi ziyaret etmeyi isterdim, Bay

Okada. Ama ne yazık ki şimdi bacağımdan biraz rahatsızım, ağrılarım var ve öyle görülüyor ki, iyileşmesi zaman alacak. Kendinize iyi bakın, Bay Okada ve yaşama bağlılığınızı koruyun.

May Kasahara epey zaman görünmedi.

Ancak ağustos ayı sonunda geldi bana. Bahçeme, her zaman yaptığı gibi, alçak duvardan atlayarak girdi. Sonra bana seslendi. İkimiz verandada oturup konuştuk.

— Haberin var mı, Zemberekkuşu? Dünden beri boş evi yıkmaya başladılar. Hani şu, Miyavakilerin evini.

— Demek biri satın almış, öyle mi?

— Orasını hiç bilmiyorum.

Çıkmaz sokaktaki, boş evin oraya gittik. Gerçekten de yıkım çalışmaları başlamıştı. Altı işçi, başlarında koruyucu kask, panjurları, pencereleri çıkarıyor; mutfak eviyesini, elektrikli mutfak araçlarını götürüyorlardı. Bir süre seyrettik onları. Böyle işlere alışkın görünüyor ve neredeyse hiç konuşmadan, tıkır tıkır çalışıyorlardı; iş sanki kendiliğinden yürüyordu. Gökyüzünde rüzgâr, sonbaharın habercisi beyaz bulutları önüne katmış sürüklüyordu. Acaba Girit'te bu mevsim, neye benziyordu? Böyle bulutlar var mıydı orada da?

— Sence bu herifler kuyuyu kırarlar mı? diye sordu May.

— Kesinlikle, ne diye bıraksınlar, bir işe yaramıyor ki. Ve her şeyden önce de tehlikeli.

— Belki de içinde biri vardır, dedi biraz çalım satar gibi.

Güneşten esmerleşmiş yüzünü görünce, boğucu sıcağın bastırdığı bahçede yüzümdeki lekeyi yaladığı zaman hissettiklerimi birden açık seçik anımsadım.

— Demek, Girit'e gitmedin ha?

— Burada kalıp beklemeye karar verdim.

— Ama Kumiko'nun dönmeyeceğini söylüyorsun. Öyle dememiş miydin?

— O, başka mesele, diye karşılık verdim.

May Kasahara gözlerini kırpıştırarak bana baktı. Böyle yaptığında, gözünün kıyısındaki kesik çukurlaştı.

— Neden Girit Kano'yla onca defa yattın ki, Zemberekkuşu?

— Öyle gerekiyordu da ondan.

— Bu da mı başka mesele?

— Evet.

İçini çekti.

— Hoşça kal, Zemberekkuşu, yakında görüşürüz.

— Güle güle.

— Biliyor musun, Zemberekkuşu, dedi kısa bir duraksamanın ardından, galiba okula döneceğim.

— Demek dönmeye hazırsın artık?

Birden irkildi, kabuğuna çekilir gibi oldu.

— Ama başka bir okula, haa. Öncekine kesinlikle dönmek istemiyordum. Buraya biraz uzak olacak çaresiz. Bir süre seni göremeyeceğim artık, Zemberekkuşu.

Ona, anladığımı işaretle belirttim, sonra da cebimden limonlu pastil aldım. May Kasahara çevresine bakındı, ardından dudaklarının arasına soktuğu sigarayı yaktı.

— Birçok kadınla yatmak hoşuna mı gidiyor, Zemberekkuşu?

— Mesele o değjl.

— Bunu önce de söylemiştin.

— Mmmm, diye mırıldandım.

Başka ne diyeceğimi bilememiştim!

— İyi ya. Ama biliyor musun, seninle tanıştığım için, Zemberekkuşu, okula dönmek geldi içimden. Doğru söylüyorum, biliyorsun.

— Peki, neden?

— Evet ya, neden?

May Kasahara bana baktı, gözünün kenarında gene çukurlar oluştu.

— Kuşkusuz, biraz daha sıradan bir dünyaya dönmek geldi içimden. Dinle, seninle olmak gerçekten çok hoşuma gitti. Şaka yapmıyorum. Görüyorsun ya, sen de sıradan birisin, ama sıradan olmayan şeyler yapıyorsun. Nasıl demeli... Ne yapacağın önceden kestirilemiyor. Seninleyken insanın canı hiç sıkılmıyor! Ve bu da bana çok yardımcı oldu. Canı sıkılmamak demek, boş şeyler üzerine düşünmek zorunda olmamak demektir, değil mi? Dolayısıyla, bu bakımdan, burada olman gerçekten çok iyiydi, sanırım. Ama, açık söylemeli, zaman zaman zor da oldu.

— Hangi açıdan?

— Şöyle diyeyim, sana baktığımda bazen bana öyle geliyor ki, *benim uğruma,* bir şeyle vargücünle savaşıyorsun. Garip ama, böyle düşündüğümde, seninle birlikte ben de boncuk boncuk ter döküyorum. Anlıyor musun? Her zaman hiçbir şeyin farkında olmayan biri gibi davranıyorsun, başına gelenlerin seninle hiç ilgisi yokmuş gibi. Ama bu doğru değil aslında. Sen de kendine göre vargücünle savaşıyorsun. Başkaları bunu görmese bile. Yoksa özellikle kuyunun dibine inmezdin. Haklıyım, değil mi? Ama doğaldır ki benim için değil, Kumiko'yu bulmak için, gülünç bir biçimde bilmem hangi şeyle cebelleşiyor ve olmadık patırtı çıkarıyorsun. Bu yüzden, ter dökmem için hiçbir neden yok. Bunu biliyorum, ama her şeye karşın, zaman zaman benim için de savaştığına inanıyorum, Zemberekkuşu. Elbette Kumiko için savaşıyorsun ama *aslına bakılırsa,* başkaları için de savaşım veriyorsun. İşte bunun içindir ki kimi zaman gerçekten aptal gibi görünüyorsun. Ama dinle, seni böyle gördüğüm zaman üzülüyorum. Çok üzülüyorum. Çünkü hiç kazanma umudun kalmamış gibisin. Eğer bu iki olasılıktan biri üzerine kumar oynamam gerekseydi, üzgünüm ama, kaybedeceğine bahse girerdim, Zemberekkuşu. Seni severim, ama bahsi kaybedip iflas etmek de istemem.

— Çok iyi anlıyorum.

— Senin kendini mahvettiğini görmek istemiyorum, boncuk boncuk ter dökmek de istemiyorum. Bu yüzden, biraz daha sıradan bir dünyaya dönmek istiyorum. Ama bak, Zemberekkuşu, seni boş evin orada hiç görmeseydim, kuşkusuz ben de böyle olmayacaktım. Okula dönmeyi hiçbir zaman düşünmeyecektim. Sıradan olmayan yerlerde kalacaktım. Bu bakımdan, işte, senin sayende oldu, Zemberekkuşu. Görüyorsun ya, öyle hepten işe yaramaz biri değilmişsin demek ki.

Başımı salladım. Biri bana övgü düzmeyeli yüzyıllar oluyordu.

— Elimi sıkmayacak mısın? diye sordu May Kasahara.

Küçük, güneşten yanmış elini sıktım. Ve ne denli küçük olduğunun bilincine vardım. Sanki küçük bir kızdı.

— Hoşça kal, Zemberekkuşu, diye yineledi. Niçin gitmedin Girit'e? Niçin kaçmadın buralardan?

— Hangisi üzerine bahse gireceğime bir türlü karar veremiyorum da ondan.

May Kasahara elini çekti ve uzun süre gözlerimin içine baktı, çok ender görülür bir şeye bakıyordu sanki.

— Hoşça kal, Zemberekkuşu, yakında görüşürüz.

On gün kadar sonra, boş ev tamamen yıkılmıştı. Artık dümdüz bir arsadan başka bir şey değildi. Sanki orada hiç olmamış gibi evin izi bile kalmamıştı ve kuyu da hepten yok olmuştu. Çiçekler ve ağaçlar sökülmüş, taştan kuş götürülmüştü. Ve herhalde bir yerlere atılmıştı. Onun açısından bu çok daha iyiydi. Bahçeyi çıkmaz sokaktan ayıran basit çitin yerine, evi gözlerden gizleyen yüksek ve sağlam bir duvar çekilmişti.

Bir ekim öğleden sonrası, belediyenin havuzunda tek başıma yüzerken bir tür sanrı gördüm. Orada her zaman bir fon müziği yayınlanırdı ama o sırada Frank Sinatra çalıyorlardı. "Dream" veya "Little Girl Blue" gibi eski şarkılar. Bunlara dalgın dalgın kulak verirken yirmi beş metrelik havuzda yavaş yavaş gidip geliyordum. İşte o sırada gördüm bu sanrıyı. Ya da gökten gelmiş vahiyi.

Koskocaman bir kuyunun dibindeydim. Ve belediye havuzunda değil de kuyunun dibinde yüzüyordum. Beni kuşatan su, ağır ve sıcaktı. Yalnızdım ve çıkardığım şlap şlap sesleri, olağandan farklı, garip garip yankılanıyordu. Yüzmeyi kestim, suyun üstünde sakin sakin, çevreme bakınarak durdum, sonra sırtüstü yatıp gözlerimi gökyüzüne kaldırdım. Su öyle ağırdı ki, hiç güçlük çekmeden üstünde durabiliyordum. Koyu karanlık, çepeçevre beni sarıyor ve ancak özenle, yusyuvarlak kesilmiş gibi belirgin bir gökyüzü parçası görebiliyordum. Ama nedense korkmuyordum. Bir kuyu olması ve benim de böyle, dibinde yüzüyor olmam bana çok olağan geliyordu. Asıl o ana kadar bunun bilincine varmamış olmam şaşırtıcı gözüktü: bu, dünyadaki sayısız kuyudan biriydi ve ben de dünyadaki birçok ben'den biriydim.

Gökyüzünün görünen yuvarlak kısmından, bir sürü yıldız göz kırpıyordu, sanki evren paramparça olmuş da minicik zerreciklere dağılmıştı. Yıldızlar canlı aydınlığıyla, birkaç katmandan oluşan karanlığı deliyordu. Kuyunun tepesinde esen rüzgârın sesini duyuyordum. Ve bu rüzgârda, biri beni çağırıyordu. Bu sesi, çok çok uzun zaman önce de duymuştum. Ben de ona karşılık vermek için bağırmak istiyordum, ama ağzımdan ses çıkmıyordu.

Kuyu, baş döndürücü derinlikte olmalıydı. Gözlerim, ağzına dikilmişti ki bir ara, başımdaki yükseklik ve alçaklık yer değiştirdi ve bir bacadan yüksekliğin dibine bakıyor gibi oldum. Uzun zamandır olmadığım kadar soğukkanlı ve sakindim. Suyun içinde kollarımı ve bacaklarımı yavaş yavaş uzattım, birkaç kez derin derin soluk aldım. Bedenim içeriden ısınıyor ve biri alttan destekliyormuş gibi hafifliyordu. Kuşatılıyorum, destekleniyorum, korunuyorum, dedim kendime.

Sonra da, bilmem kaç saatin sonunda nihayet, sessizce şafak söktü. Kuyu çemberinin çevresinde beliren mor ve belirsiz aydınlık, yavaş yavaş alanını genişletti, renkler değişmeye yüz tuttu; bu arada yıldızlar giderek parıltılarını yitiriyorlardı. Sadece en parlakları kaldı gökyüzünde, ama onlar da sonunda parıltılarını yitirip silindiler. Ağır suyun üstüne uzanmış, gözlerimi güneşe dikmiştim. Güneş gözlerimi kamaştırmıyordu. Gözlerim, koyu renk gözlük takmışım gibi, güneşin parlak ışığından, bilinmedik bir güç tarafından korunuyorlardı.

Az sonra, güneş tam kuyunun üstüne geldiği anda, bu dev küre, zayıf ama çok belirgin bir değişime uğradı. Ondan önce, garip bir an oldu, zamanın ekseni temellerinden sarsılmış gibiydi. Neler olup biteceğini görmek için nefesimi tuttum, gözlerimi dört açtım. Güneşin sağında küçük, kara bir leke seçebildim. Aydınlığı yavaş yavaş kemiriyordu, az sonra da, yeni bir güneş ayın karanlığını kemirmeye başladı. Bir Güneş tutulması bu, dedim kendime. Şimdi, gözlerimin önünde bir tutulma gerçekleşecek!

Sözcüğün tam anlamıyla bir Güneş tutulması değildi. Çünkü kara leke, tam güneşin yarısını kapladığı sırada olduğu yerde asılı kaldı. Üstelik bu lekenin çevresi, sıradan tutulmalarda olduğu gibi düzenli ve güzel değildi. Gerçekte, tam anlamıyla bir Güneş tutulması da değildi. Ama ben bu doğa olayına da ne ad verileceğini hiç bilmiyordum. Rorschach'ın psikoloji testini yapar gibi, gözlerimi

kısmış, lekenin biçimine bir anlam vermeye çabalıyordum. Aslında buna biçim de denemezdi. Bu şeye gözlerimi dikmiş bakarken, varlığımdan giderek daha az emin oluyordum. Yürek çarpıntılarımı yatıştırmak için birkaç kez derin derin soluk aldım, ağır suyun içinde parmaklarımı yavaş yavaş kımıldattım ve bir kez daha karanlıklar ortasındaki varlığımı doğruladım; kesinlikle yaşıyorum! Kuyunun dibindeyim, aynı zamanda da belediye havuzundayım, Güneş tutulması olmayan bir Güneş tutulmasının tanığıyım.

Gözlerim kapadım. Gözkapaklarım inik, uzaktan boğuk sesler duyuyordum. Önceleri, pek zayıftı bu sesler, zar zor duyulabiliyordu. Bir duvarın arkasından zorlukla işitilen bir konuşma gibi. Ama radyo dalgaları gibi yavaş yavaş belirgin çizgiler almaya başladı. *"İyi haber alçak sesle verilir,"* demişti sabık Girit Kano. Kafamı olabildiğince topladım, bu sözleri açık seçik duymak için iyice kulak kabarttım. Ama insan sesleri değildi bunlar. Sadece, bu karanlıklar içinde bir yerlerde, bir şeylerden ürkmüşe benzeyen atların tiz kişnemeleriydi. Burun deliklerinden soluyor, nallarını şiddetle yere vuruyorlardı. Sesleri ve çeşitli davranışlarıyla bana çok önemli bir haber iletmeye çalışıyorlardı sanki. Ama iyi anlayamıyordum. Böyle bir yerde neden at olsundu ki? Ve bana iletmeye çalıştıkları haber ne olabilirdi ki?

Hiçbir fikrim yoktu. Gözlerim hep öyle kapalı, atları hayalimde canlandırmaya çalıştım. Gözümün önüne getirebildiklerimin hepsi, dudaklarında köpük, inanılmaz acılar içinde bir samanlığa uzanmışlardı. *Bir şey* onlara korkunç acı çektiriyordu.

Bir Güneş tutulması sırasında ölen atlar! Bu hikâye, kafamdan gelip geçmişti. Güneş tutulmaları atları öldürüyormuş. Bunu bir gazetede okumuş, Kumiko'ya da anlatmıştım; eve geç döndüğü ve akşam yemeğini çöpe attığım gece. Güneş görünmez olunca atlar son derece tedirgin olur, korkarlarmış. İçlerinde ölenler bile olurmuş.

Gözlerimi açtığımda güneş yok olmuştu, artık hiçbir şey ve hiç kimse yoktu. Tepemde sadece, daire biçiminde çizilmiş bir boşluk yüzüyordu. Şimdi kuyunun dibini sessizlik kaplamıştı. Öyle derin, öyle acayip bir sessizlikti ki, çevresinde bulunan her şeyi yutuyordu. Az sonra, havasız kalmaya başladım ve olan havayı derin derin içime çektim. Göğsümde bir koku duydum: çiçeklerin kokusu. Karanlıkta bir yığın çiçeğin saldığı, duyguları gıdıklayan bir koku. Ansızın siliniveren bir düşün izi gibi geçici bir koku. Ama hemen ardından bu koku ciğerlerimde birden giderek artmaya başladı, şiddetlendi ve etkileyici bir hız kazanarak yenilendi. Minicik çiçektozu iğneleri gırtlağımdan ve burun deliklerimden giriyor, bedenimin içini tırmalıyordu.

Bu, 208 numaralı odanın karanlığında yüzen kokunun aynısı, diye düşündüm. Masanın üstündeki büyük vazoda duran çiçeklerin, biraz da bardaktaki viskininkine karışan kokusu. Ve bu yabancı kadın, "İçinde kör bir nokta var," diyen. İradem dışında, çevreme bakındım. Bu koyu karanlıkta hiçbir şey görmüyordum. Ama, biraz öncesine kadar burada bulunan ve artık olmayan birinin varlığını seziyordum. Kısa bir an, benimle karanlıkları paylaşmış, sonra da çekip gitmişti, varlığının izi olarak çiçeklerin kokusunu ardında bırakmıştı.

Soluk almamaya çalışıyor ve hâlâ ağırlığımı taşıyan suyun üstünde sakin sakin durmayı sürdürüyordum. Su, sanki fark ettirmeden benim varlığımı destekliyordu. Ellerimi yavaş yavaş göğsümde kavuşturdum. Sonra gözlerimi kapadım ve düşüncelerimi toparladım. Sağır edici kalp atışları kulaklarımın dibinde yankılandı. Sanki bir başkasının kalp atışlarıydı bunlar. Ama

benimkiydi. Dışarıdan geliyormuş gibiydi. "Sende ölümcül kör bir nokta var," demişti kadın.

Evet, bende ölümcül kör bir nokta var.

Kesinlikle iyi tanıdığım bir kadın bu.

Ve her şeyi anladım, sanki bir şey birdenbire devrilip bir engel kalkmıştı. Bir saniye içinde her şey apaçık ortaya çıktı. Bu ışık altında hepsi öyle belirgin, öyle basitti ki. Yavaş yavaş soluk aldım, sonra verdim. Soluğum, güneşte kalmış bir taş gibi sıcaktı. Anlamıştım: *o kadın Kumiko'ydu!* Bunu nasıl olmuş da önceden görememiştim ki? Suyun içinde başımı şiddetle salladım. Düşününce, kanıt ortadaydı. O garip odadan Kumiko, umutsuzca haber gönderiyordu: "Lütfen, adımı bul."

Kumiko o karanlık odaya kapatılmıştı ve yardım istiyordu. Benden başka kimse onu kurtaramazdı. Şu koskocaman dünyada buna hakkı olan yalnızca bendim. Çünkü Kumiko'yu seviyordum ve o da beni seviyordu. Ah, o anda adını bulabilseydim, herhalde onu karanlıklardan kurtarabilirdim. Ama tanımamıştım onu. Üstelik, beni çağırmak için kullandığı telefonun zilini bile duymazlıktan gelmiştim. Belki de gelecekte elime ikinci bir fırsat geçmeyecekti!

Az sonra, bedenimi titreten heyecan, yerini korkuya bırakarak sessizce çekildi. Su birden sıcaklığını yitirdi ve bir denizanası sürüsü gibi garip, vıcık vıcık *şeyler* yavaş yavaş beni kuşattı. Yüreğim kulaklarımda çınlıyordu. O odada tüm geçenleri açık seçik anımsayabiliyordum. Kapının hızla vuruluşu belleğime kazınmıştı. Bıçağın beyaz parıltısı beni hâlâ ürpertiyordu. Tüm bunlar herhalde Kumiko'nun gizli yüzünü oluşturuyordu. Ve o karanlık oda, Kumiko'nun içinde taşıdığı gölgeli kesimdi. Yutkundum ve boşluğa vuruluyormuş gibi büyük bir gürültü duydum. Çok korkuyordum, tıpkı o boşluğu doldurmaktan korktuğum gibi.

Ama bu korku, geldiği kadar hızla, bilmem nereye kayboldu. Ciğerlerimdeki buz gibi havayı yavaş yavaş koyverdim, yavaş yavaş yeniden hava doldurdum. Çevremdeki su giderek eski sıcaklığına dönüyordu ve yüreğimin derinlerinden sevince benzeyen bir duygunun yükseldiğini hissediyordum. "Seni kuşkusuz bir daha hiç görmeyeceğim," demişti Kumiko. Benden neden böylesine ansızın ve böylesine kararlı bir biçimde ayrıldığını bilmiyordum, ama beni terk etmemişti. Tersine bana şiddetle ihtiyacı vardı ve beni arıyordu. Ne var ki, bilmediğim bir nedenle, bunu yüksek sesle dile getiremiyordu. İşte bunun içindir ki, önemli bir sırra benzeyen şeyi bana aktarmaya çabalıyordu umutsuzca, çeşitli biçimlerde söylemeye çalışıyordu.

Bu düşünce yüreğimi ısıttı. İçimdeki buz tutmuş pek çok şeyin çözüldüğünü ve eridiğini hissediyordum. Birçok anı, düşünce ve izlenim bir araya toplandı, üzerime yağdı ve bir duygu yumağı, akıntıya kapılıp sürüklendi. Her şey sakin sakin suya karıştı, karanlıkta bedenimi usulca saran incecik bir zar oluşturdu. Bu şey burada, diye düşündüm. Gerçekten burada ve elimi uzatmamı bekliyor. Bunun ne kadar zaman alacağını bilmiyordum. Ne kadar enerji gerektireceğini de. Ama kalmalıydım. Ve ellerimi bu dünyaya doğru uzatmanın bir çaresini bulmalıydım. İşte yapmam gereken buydu. *"Beklemek gerektiğinde, beklemeli."* İşte Honda San böyle demişti.

Suda boğuk bir ses duydum. Birisi bana doğru, balık gibi kayarak geliyordu. Sonra bedenimi güçlü kollarına aldı. Bu, havuzdaki yüzme öğretmeniydi. Onunla birkaç kelime konuşmuşluğum vardı.

— İyi misiniz? diye sordu.

— Evet, iyiyim, diye yanıtladım.

Artık kocaman bir kuyunun dibinde değil, belediyenin, yirmi beş metre uzunluğundaki yüzme havuzundaydım. Dezenfektanın kokusu ve tavana yansıyan suyun şıpır şıpır sesi, beni kendime getirdi. Yüzme havuzunun kenarında ayakta birkaç kişi bana bakıyor, ne olduğunu merak ediyorlardı. Yüzme öğretmenine, ayağıma kramp girdiğini söyledim. Bu yüzden öyle sakin sakin suyun yüzünde kaldığımı da ekledim. Adam, havuzdan çıkmama yardım etti ve bir süre suyun dışında dinlenmemi öğütledi.

— Çok teşekkür ederim, dedim.

Havuzun kenarına oturup sakin sakin gözlerimi kapadım. İçimde, bu sanrının yarattığı sarhoşluk, bir tür güneşli bölge halinde yoğunlaşmıştı ve ben orada düş görüyordum: bu şey, burada bulunuyor. Benim yüzümden her şey çökmüş değil. Her şey karanlıklara itilmiş değil. Burada sıcak, güzel ve değerli bir şey korunagelmiş. *Bu şey burada.* Biliyorum.

Belki de onu kaybedeceğim, Ya da kendimi kaybedeceğim. Veya sonunda hiçbir yere varamayacağım. Belki her şey öylesine rayından çıkmış ki, ne denli uğraşıp didinsem de, hiçbir şeyi onaramayacağım. Belki de sadece, yıkılmış bir evin küllerini boşuna karıştırıyorum ve bunun farkına varmayan sadece benim. Belki kimse benim üstüme bahse girmeyecek. "Umurumda değil," dedim, orada bulunan birine alçak ama kararlı bir sesle. "İşte tüm söyleyebileceğim: hiç olmazsa, bekleyecek bir şeyim var, arayacak bir şeyim."

Nefesimi tuttum, kulak kabarttım. Sözde orada olması gereken hafif sesi işitmeye çalıştım. Ve kulağım, kahkahaların, müziğin, su şıpırtılarının gerisinden o belli belirsiz sesi yakaladı. Biri yardım istiyordu. Ses olmayan bir sesle. Sözcük olmayan sözcüklerle.

III

Kuşçu

1

May Kasahara'nın görüşü I

Sevgili Zemberekkuşu,

Bir süredir sana yazmak niyetindeydim, ama gerçek adını bir türlü hatırlayamadım, bu da mektubu yazmamı boyuna geciktirdi. Postacıların en sevimlisi bile, herhalde "Bay Zemberekkuşu. Setagayaku, Nitşom" adresine yazılmış bir mektubu yerine ulaştıramazdı. Biliyorum, ilk tanışmamızda bana adını söylemiştin, ama hepten unutmuşum işte. Şunu da kabul etmek gerekir ki, "Toru Okada" öyle kolay kolay bellekte iz bırakacak türden bir ad değil. Sonra ansızın, bir gün aklıma geldi. Birdenbire açılan bir kapı gibi: Toru Okada, işte Zemberekkuşu'nun gerçek adı!

Herhalde her şeyden önce sana şu sırada nerede olduğumu ve neler yaptığımı açıklamakla başlamalıyım, ama bu hiç de kolay değil. Özellikle anlatılması güç bir yerde bulunduğumdan değil, hatta tam tersine, oldukça kolay bulunacak bir yerde sayılırım. Beni buraya getiren koşullar da pek karmaşık değil. Bir cetvel ile bir kalem alıp bir noktadan ötekine bir çizgi çekmek yeter. Ama –çünkü bir aması var– her şeyi başından anlatmaya kalkışır kalkışmaz, hiçbir sözcük gelmiyor aklıma. Kafamın içi karlı bir günde bir tavşan kadar bembeyaz kesiliyor. En kolay şeylerin bile kolayca anlatılamayacağı durumlar vardır. Ben de bunun son zamanlarda farkına vardım; birkaç mektup kâğıdı ziyan ettikten sonra. Bu buluş da benim için tıpkı Kristof Kolomb'un Amerika'yı keşfetmesine benzedi.

Bilmece gibi konuşmak istemiyorum, ama diyelim ki, bir yerdeyim. Bir zamanlar bir yer varmış... Eşyası; küçük bir karyola, bir masa, raflar ve bir dolaptan ibaret küçük bir odadan yazıyorum sana. Sade bir oda, süssüz, "gerekenlerin en azını kapsayan" deyimine tıpatıp uyan bir odadan. Masanın üstünde, bir büro lambası, bir çay fincanı, mektup kâğıdı ve bir sözlük var. Doğrusunu söylemek gerekirse, sözlüğü çok olağanüstü durumlarda kullanıyorum sadece. Ne dış görünüşünü seviyorum ne içeriğini. Her açışımda, dişlerimi gıcırdatarak kendime diyorum ki: "Püfff, gerçekten kime gerekli ki bu?" İşte bunun içindir ki, masamın üstünde duran bu sözlüğü her görüşümde, komşunun köpeğinin bahçeme girip çimenlerin üstüne bir kaka sarmalı bıraktığını görmüş gibi oluyorum. Her şeye karşın bir tane sözlük satın aldım, çünkü mektubumu yazarken, kimi ideogramların nasıl yazılacağını öğrenmek için sözlüğe bakmak gerektiğini düşünmüştüm.

Sonra da, masanın üstüne dizili bir düzine kadar güzelce açılmış kurşunkalemim var. Kırtasiye mağazasından satın aldığım yepyeni kalemler. Kendini bana borçlu sayman için söylemiyorum ama, onları sadece sana yazmak için aldım. Hoş bir şey, yepyeni, güzelce sivriltilmiş kurşunkalemler. Bir paket sigaram, bir kül tablam ve kibritlerim de var. Eskisi kadar içmiyorum ama gene de, ara sıra, değişiklik oluyor işte (tam şu sırada, bir tane tüttürmekteyim). İşte masamın üstündekiler bunlar. Karşımda, küçük, çiçekli, sevimli perdesiyle bir pencere var, ama merak etme, perdeleri ben seçmedim, geldiğimde pencerede asılıydı. Ama bu çiçekli perdeleri saymazsak, oda son derece sade. Bir genç kız odasından çok, banliyödeki yeni bir

konut blokunun birörnek dairesi denebilir.

Şimdilik pencereden görülenleri sana anlatmayı canım istemiyor. Nazlanmak için değil, ama her şeyin bir sırası ve zamanı var. Şimdilik sana anlatmak istediğim, sadece odanın içi. Şimdilik.

Seni görmeyeli beri, Zemberekkuşu, Bay Miyavaki'nin kuyusunun dibinde, kış uykusuna çekilmiş bir ayı gibi geçirdiğin o günlerin ardından sağ yanağında beliren o mavi lekeyi düşünmekten kendimi alamıyorum. Şimdi düşününce, bana inanılmaz gibi geliyor ve belki de gözlerimle görmesem inanmazdım. Ta başından beri bunun özel bir işaret olduğunu düşündüm. Bunun arkasında, benim kavrayamadığım bir anlam olmalı, diyordum kendime. Yoksa, bir lekenin böye birdenbire ortaya çıkması nasıl açıklanabilir ki?

İşte bunun için öptüm seni, nasıl bir duygu bırakacağını, tadının nasıl olduğunu anlamak için. Sakın hafta boyu zamanımı, mahalledeki erkekleri öperek geçirdiğimi sanmayasın. Seni öpmenin bende nasıl bir duygu bıraktığına gelince, zamanı geldiğinde bunu sana sakin sakin açıklayacağım. (Bundan, gerektiği gibi söz edebileceğimden emin değilim, ama denerim.)

Geçen hafta sonu, saçlarımı kestirmeye berbere gittim ve oradaki bir dergide Bay Miyavaki'nin evi konusunda bir yazı gördüm. Şaşkınlıktan donakaldım! Hiç haftalık dergi okumam, ancak bu, tam gözümün önündeydi ve vakit geçirmek için sayfalarını karıştırırken, yazının tam üstüne düştüm. Şaşkınlığımı tahmin edersin. Yazı aslında çok saçmaydı ve doğrusu okurken, bu işte senin de parmağın olabileceği aklımdan geçmedi değil. Öyle bir kuşku işte, tepemde asılı. Ve o anda kesinlikle sana yazmam gerektiğini düşündüm. İşte gerçek adın da o an geldi aklıma.

Zamanım olsaydı, eskisi gibi alçak duvardan atlayıp sana gelirdim, senin eski mutfak masanda karşılıklı oturup konuşurduk. Tüm bunları aydınlığa kavuşturmanın en çabuk yolu olurdu bu. Ama ne yazık ki, birtakım koşullar yüzünden bu şimdi olanaksız. İşte bu yüzden ben de sana bu mektubu yazmak için bu yazı masasına oturdum.

Şu son zamanlarda seni çok düşündüm. Doğrusunu söylemek gerekirse, birkaç kez seni rüyamda bile gördüm. Kuyuyu da gördüm. Bunlar çok önemli rüyalar değildi ve sen orada başrolü oynamıyordun, ikinci role çıkıyordun. Bu yüzden, başlı başına pek anlamı yoktu bu rüyaların, ama ben onları çok çok ciddiye aldım. Ve işte bunun üstüne, sanki özellikle karşıma çıkmış gibi, Bay Miyavaki'nin boş evi konusundaki o yazıya rastladım (gerçi şimdi, içinde gene oturan vardır ya).

Sadece benim bir varsayımım ama, bana öyle geliyor ki, Kumiko hâlâ dönmedi ve sen de mahallede sadece onu geri getirmek için garip garip işler yapmaya başlıyorsun. Sezgilerim bana böyle diyor.

Hoşça kal Zemberekkuşu, bugünlerin birinde sana tekrar yazarım.

2

Asılmışlar Evi'nin esrarı I

*** dergisi, 7 ekim sayısı

Setagaya'nın ünlü esrarı Asılmışlar Evi:

Tüm bir ailenin intihar ettiği yer olan uğursuz Asılmışlar Evi'ni kim satın aldı?

Bu mahallede bugün neler oluyor?

Setagaya Nitşom Mahallesi'nde bulunan bu ev, çevrede "Asılmışlar Evi" diye tanınır. Yamanote'nin sakin bir yerleşim bölgesinde, cephesi güneye bakan ve güzel bir konumda bulunan bu geniş bahçeli ev, bulunmaz bir konuta benzese de, burayı bilen herkes, evin tapusunu bedava bile verseler, orada oturulamayacağı üzerinde görüş birliğine varmıştır. Gerçekten, orada yaşamış olan herkesin yazgısı, istisnasız, çok acı olmuştur. Araştırmamızın sonucuna göre, Şova Çağı'nın (1925) başından beri burada yaşamış olan yedi kişi, intihar etmiştir, çoğu kendini asarak ya da boğularak.

(İntihar olaylarının teker teker ve ayrıntılı öyküsü geliyor arkadan.)

Bir paravan şirket lanetli evi satın mı alıyor?

En yeni örnek, Rooftop Grill restoranlar zincirinin sahibi Bay Kociro Miyavaki'nin (foto 1) ailesiyle birlikte toplu intiharıdır.

Parasal sıkıntıların ardından Bay Miyavaki iki yıl önce, çok borca girmiş ve tüm restoranlarını satmak zorunda kalmıştı. İflası resmen ilan edildikten sonra bile, yeraltı dünyasına mensup çeşitli alacaklılar tarafından izlenmeye devam edildi. Sonunda, geçen ocak ayında, Takamatsu kasabasının tipik bir otelinde, uykusunda, küçük kızı Yuki'yi (yaş 14) ardından da karısı Natsuko'yu, kemerle boğduktan sonra, salt bu iş için getirdiği bir iple de kendini astı. Olaylar sırasında üniversite öğrencisi olan büyük kızı, o zamandan beri kayıplara karıştı. Bay Miyavaki, nisan 1972'de bu evi aldığı zaman eve ilişkin uğursuz söylentileri duymuş, ama gülüp geçmişti: ona göre bunlar sadece rastlantılardan ibaretti. Ev haraptı ve uzun süre boş kalmıştı, bu yüzden yıktırdı ve bir kat ekleyerek yeni bir ev yaptırdı. Ne olur ne olmaz diye, kötücül akımları kovmak için de bir bozu[7] getirtmişti. Komşulara bakılırsa, çocuklar neşeliydi, aile de uyumluydu. Bununla birlikte, bu eve yerleştiklerinden on yıl sonra, bu aile de, burada daha önce yaşayanların hepsi gibi, kötü bir akıbete uğradı.

1983 sonbaharında, ipotekli olan evi, Bay Miyavaki'nin elinden alındı, ama alacaklılar arasında, borçların ödenmesi konusunda çıkan anlaşmazlıkların çözümü için gerekli olan dava sürecinde mülkiyet hakkı dondurulmuş olduğundan, konut ancak geçen yaz satışa çıkarılabildi. Başlangıçta Tokyo'daki önemli bir emlak şirketi olan, "Arsa ve Yapım" tarafından gerçek değerinin oldukça altında bir fiyata satın alındı. Bu şirket, Bay Miyavaki'nin oturduğu evi yıkıp

arsasını satmayı tasarlıyordu. Ama bu iş yürümedi: ev, Setagaya'daki konumu çok elverişli olduğundan pahalıydı, ama hakkında dolaşan uğursuzluk söylentileri yüzünden bir türlü satılamıyordu. İşte Arsa ve Yapım şirketi yetkililerinin söyledikleri:

"Aslında bu söylentiler bizim de kulağımıza çalınmıştı. Bununla birlikte arsa, olağanüstü bir konuma sahipti ve onu gerçek fiyatının biraz altında satsak bile iyi bir iş yaptığımızı sanıyorduk. Meğer biraz fazla iyimser davranmışız, çünkü bu mülkü satışa sunduğumuzda alıcısı çıkmadı. Talihsiz rastlantılar sonucu, Miyavaki ailesinin intihar haberi, mülkün şirketimiz tarafından satın alınmasından ancak bir ay sonra geldiği için, açık söylemek gerekirse neredeyse saçımızı başımızı yolduk.

Arsa sonunda, geçen nisan ayında satıldı. Satış fiyatını da, alıcının adını da vermediğim için beni bağışlayın."

Bu yüzden, işlemin ayrıntılarını verecek durumda değiliz, ama emlak çevrelerine bakılırsa Arsa ve Yapım, bu arsayı, istemeyerek ve gerçek değerinin çok altında satmış bulunmakta. "Kuşkusuz," diyor yetkili, "müşterimiz olayı biliyor. Gerçeği gizlemek âdetimiz değildir, kendisine bu evin tüm geçmişini ayrıntılarıyla anlatmış bulunmaktayız."

Ama bu lanetlenmiş evi bile bile kimin ve niçin aldığını sormak da bizim hakkımızdır. Bununla birlikte, soruşturma kolay değildi ve alıcının kimliğini de, burayı ne yapacağını da öğrenmemiz mümkün olmadı. Kadastrodan edinilen bilgilere göre arsa, Akasaka Research adında bir şirket tarafından satın alınmış; bu şirket kendi tanımıyla, bir "ekonomi danışmanlığı" şirketiymiş ve amacı da burasını şirket çalışanlarının lojmanı olarak kullanmakmış. Gerçekten de sonradan buraya bir konut yapıldı, ama şirketin sadece kâğıt üstünde var olduğu da anlaşıldı. Şirketin Akasaka Nitşom'daki merkezine gittiğimizde, küçük bir apartmanda bulunan bir işyerinin kapısındaki "Akasaka Research" tabelasından başka bir şey göremedik ve zilini çaldığımız da kapısını da kimse açmadı.

Gözetim ve mutlak gizlilik

Bugün, eski Miyavaki Konağı, komşu evlerinkinden çok daha yüksek bir beton duvarla çevrilmiş durumdadır. Siyaha boyanmış büyük demir kapı, çok sağlam olduğu izlenimi verdiği gibi, meraklı bakışları engelliyor (foto 2); ayrıca giriş kapısının yanına bir de gözetleme cihazı yerleştirilmiş. Bilgi edinebildiğimiz komşulara bakılırsa; elektrikli kapı günde birkaç kez, camları karartılmış siyah bir Mercedes'e yol vermek için açılıyormuş. Komşular, bunun dışında kimsenin girip çıktığını görmedikleri gibi, hiç ses de duymamışlar.

Yapım çalışmaları mayısta başlamış, ama bu yüksek duvarın arkasında sürdürüldüğü için kimse –komşular bile– içeride yapılan evin türü konusunda en ufak bir bilgi edinememiş. Çalışmalar, şaşırtıcı bir hızla, iki ay gibi kısa bir zamanda tamamlanmış. İşte, birkaç kez şantiyeye yemek götürme olanağı bulan, çevredeki bir restoranın çalışanından öğrenebildiğimiz: "Ev pek büyük değil. Özel bir biçimi de yok, betondan kare bir kutu gibi, normal insanların burada yaşabileceğini sanmıyorum. Bir bahçe uzmanı her yere nefis ağaçlar dikmiş, bahçe epey

pahalıya patlamış olmalı."

Biz de bunun üzerine Tokyo yöresindeki en büyük peyzajcılara telefon ettik ve içlerinden biri bize eski Miyavaki Konağı'nın düzenlemesine katkıda bulunduğunu söyledi. Ama siparişi veren kişi konusunda hiç bilgisi yoktu. Tanıdığı bir müteahhit, yapılacak işlerin listesini almış, ona da bahçeye dikilecek ağaç ve bitkileri sipariş etmişti, hepsi bu. Gene bu bahçe uzmanına göre, bahçeye oldukça derin bir kuyu kazdırmak için bir de kuyucu çağrılmıştı.

"Kuyucu, kazdığı delikten toprak çıkarmak için bir iskele kurmuş. Ben de hemen yanı başına bir abanoz ağacı dikiyordum, bu yüzden, kuyu kazılmasının tüm evrelerini yakından izleyebildim. Görünüşte çok kolaydı, çünkü eskiden zaten kuyu olan bir yeri yeniden kazıyorlardı. Ama bana garip görünen, içinde bir damla bile su olmamasıydı. Neden kör bir kuyuyu yeniden kazıyorlar? Eskiden suyu olmayan yer bu kez de su vermez ki. Bana saçma göründü bu."

Ne yazık ki, kuyucuyu bulamadık. Buna karşılık, Mercedes Benz'in büyük bir araba kiralama şirketine ait olduğunu ve temmuz ayından beri de merkezi Minato-ku'da bulunan bir şirkete üç yıllığına kiralandığını öğrendik. "Arabaların kiralandığı şirketlerin adları açıklanamaz," demişlerdi bize, ama söz konusu şirketin de Akasaka Research olduğuna, hemen hemen kesin gözüyle bakılıyor. Bu arada şunu da belirtmeden geçmeyelim, bu tip bir Mercedes'in üç yıllık kira bedeli on milyon yeni bulabilir. Kiralayan şirket, şoför de sağlıyormuş, ama bu anlaşmayla şoför de kiralanmış mı, bunu öğrenemedik.

Mahallede oturanlar muhabirimize Asılmışlar Evi üzerine pek bir şey söyleyememişler. Evlerin konumu komşuluk ilişkilerine elverişli değil ve komşular da kuşkusuz bu lanetli mülkün yeni sahipleriyle ilişki kurmaya pek hevesli değiller. Komşulardan biri, Bay A. bize şunları söyledi:

"Evet, koruma önlemleri şaşırtıcı, ama benim en ufak bir şikâyetim yok, ne de olsa çevredekileri hiç rahatsız etmiyorlar. En azından, evin boş olduğu zamana oranla şimdi durum daha iyi. Hiç olmazsa ortada dolaşan garip söylentilerin arkası kesildi!"

Her neyse, durum gizemini koruyor hâlâ: esrarengiz yeni sahip kim ve burası ne işe yarıyor? Bilen yok.

3

Zemberekkuşu'nun kışı

O garip yazın bitiminden kışın gelişine değin, yaşamımda dikkate değer hiçbir değişiklik olmadı.

Günler, şafaktan günbatımına, olaysız akıp gidiyordu. Eylülde çok yağmur yağdı ve kasımda birkaç gün yaz sıcağı yaptı. Ama, hava durumundaki değişiklikler bir yana bırakıldığında, her gün bir öncekine benziyordu. Değişmez bir program uyarınca, her gün havuza gidiyor, boydan boya birkaç kez yüzüyor, kendime hafif yemekler hazırlıyordum. Uzun sözün kısası, kendimi sadece ve sadece elle tutulur ve gerçek işlere veriyordum.

Buna karşın, zaman zaman derin bir yalnızlık duygusuna kapılıyordum. İçtiğim su, soluduğum hava, beni upuzun, sivri iğneleriyle delip geçiyordu; karıştırdığım kitapların sayfaları, hançer ucu gibi sivriydi, maden gibi parlıyordu.

En sessiz saatte, sabahın dördüne doğru, yalnızlığımın köklerinin hafif gürültüler çıkararak büyüdüğünü açık seçik duyuyordum.

Bununla birlikte, birkaç kişi beni hiç terk etmemişti: Kumiko'nun ailesi bunlardandı. Annesiyle babası bana düzenli olarak yazıyor, Kumiko'nun benimle evliliğini artık sürdüremeyeceğini ve bu yüzden, boşanmaya en kısa zamanda rıza göstermemin çok önemli olduğunu, bunun, sorunun dostça çözümünü sağlayacağını durmadan yineliyorlardı. Başlangıçta oldukça buyurgan ve resmi olan mektuplar, benim yanıtlamamakta direnmem üzerine, tehditlerle dolmaya başladı. Ama talep, hep aynıydı.

Günün birinde, Kumiko'nun babası bana telefon da etti.

— Boşanmayı kesinlikle istemediğimi hiç söylemedim ki ben, dedim. Ama bunu sadece Kumiko'yla, tartışmak istiyorum. Eğer o beni anlayabilirse, boşanmaya itirazım olmaz. Aksi takdirde, söz konusu bile değil.

Böyle söylerken, mutfak penceresinden, alçak ve yağmurlu gökyüzünü seyrediyordum. Dört gündür yağmur hiç ara vermeden yağıyordu. Dünya gri, ıslak ve nemliydi.

— Kumiko ile ben, dedim, evlenmeye karar verirken hiç kimseye ihtiyaç duymamıştık. Evliliğimize son verirken de böyle olması gerekir.

Kumiko'nun babası ile ben, hiçbir yere varamadan bir süre sağırlar diyaloğu yaptık. Ya da daha doğrusu, sonunda vardığımız yerin, gerçekle ilgisi yoktu.

İçimde söküp atamadığım birkaç kuşku kalmıştı: Kumiko gerçekten boşanmak istiyor muydu? Annesi ile babasından, benden resmen ayrılmak niyetinde olduğunu bana iletmelerini isteyen o muydu? "Kumiko, seni bir daha görmek istemediğini söyledi işte," diyordu babası. Ağabeyi Noboru Vataya da karşılaştığımızda aynı şeyi belirtmişti. Bu, hepten yalan olamazdı. Kumiko'nun annesiyle babasının, her şeyi işlerine geldiğince yorumlamak gibi kötü bir alışkanlıkları vardı, ancak hepsini baştan sona uydurmazlardı. Bunlar gerçek insanlardı, ne iyi ne kötü. Bu da, şu sırada Kumiko, onların yardımıyla gizleniyor demek oluyordu.

Ama ben inanamıyordum bir türlü. Çok küçüklüğünden beri Kumiko'nun, anne babasıyla da, ağabeyiyle de öyle özel bir sevgi ilişkisi olmamıştı; öte yandan onlar da kıza yardım etmek için hiç özel bir çaba harcamamışlardı. Ya da belki Kumiko, bir başka erkekle tanışmıştı ve bu yüzden benden ayrılmak istiyordu. Mektubunda bana açıkladığı buydu ve ben hâlâ ona inanamamış olsam bile, itiraf etmek zorundayım ki, bunu da gerçek bir olasılık olarak düşünmeye başlıyordum. Gene de, Kumiko'nun anne babasının yanında ya da onların bildiği bir yerde gizlenebileceğine bir türlü inanamadığım gibi, benimle bağlantı kurmak için araya onları koymasına da akıl erdiremiyordum.

Bu konuyu düşündükçe büsbütün içinden çıkamaz, anlayamaz oluyordum. Ya Kumiko iyice aklını kaçırmak üzereydi ve artık kim olduğunu bilmiyordu, ya da rızası dışında, zorla bir yerde alıkonuyordu. Yaşamımızın çeşitli olaylarını, onunla ilgili anılarımı birbiri üstüne koyuyor, ama sonunda düşünmekten vazgeçiyordum. Tüm bu varsayımlar beni hiçbir yere götürmüyordu.

Sonbaharın sonu yaklaşıyordu, kış kokmaya başlıyordu. Bu mevsimde hep yaptığım gibi, kurumuş yaprakları süpürüyor, çöp torbalarına dolduruyor, gidip atıyordum. Hatta evin cephesine bir merdiven dayadım, dama tırmanıp oraya düşmüş yaprakları bile süpürdüm. Küçücük bahçemizde ağaç filan yoktu ama komşuların dalları bize kadar uzanıyor ve rüzgâr oraya da epey yaprak saçıyordu. Bu iş bana hiç ağır gelmiyordu, tersine, yaprakların güneş ışığında dans edişini seyrederken, gün, ben farkına varmadan geçip gidiyordu. Evin sağındaki bahçede, kırmızı palamutlu büyük bir ağaç vardı, kuşlar orada büyük bir şamatayla ötüş yarışması yapıyorlardı. Kısa çığlıkları havayı delen, göz alıcı renkli kuşlar.

Karımın yazlık giysilerini ne yapacağımı bilmiyordum: bir yere kaldırıp alıkoymalı mıydım? Mektubundaki talimatını yeniden düşündüm: elden çıkartabilirmişim, öyle demişti. Ama giysilerine büyük özen gösterdiğini, her birini teker teker seçtiğini biliyordum. Onları alıkoyacak yerim yok değildi. Bu yüzden, şimdilik dokunmamaya karar verdim.

Bununla birlikte, dolabı her açışımda, içinde sıra sıra asılı giysileri, bu içi boş kabukları, kaybolmuş bir varlığın tanıklarını görünce, Kumiko'nun yokluğu beni vuruyordu. Kumiko'yu gene bu giysiler içinde düşünüyordum; içlerinden bazıları, kimi anıları canlandırıyordu. Kimi zaman da kendimi, yatağa oturmuş, gözlerim karıma ait dizi dizi giysilerde, düşüncelere dalıp gitmiş buluyordum. Böyle ne kadar zaman geçiriyordum, bilmiyorum. Belki on dakika, belki saatler.

Bu giysilere bakarken bazen de, tanımadığım bir erkeğin Kumiko'yu soyduğunu hayal ediyordum. Bilinmez ellerin elbisesini çıkardığını, iç çamaşırlarını çekip aldığını, yumuşacık göğüslerini okşadığını, bembeyaz bacaklarını iki yana ayırdığını görüyordum. Bunu düşünmek istemiyordum, ama yine de kendimi alamıyordum. Mademki gerçekte olmuştu, bu hayale kendimi alıştırmalıydım; gerçeği dilediğimce inkâr edemezdim ki.

Noboru Vataya'nın amcası, Niigata ili temsilcisi, ekim başında, gece acilen götürüldüğü eyalet hastanesinde, bir kalp krizi sonucu öldü. Doktorların tüm çabalarına karşın, şafak sökerken ruhunu teslim etmiş. Onu destekleyenler nicedir böyle bir olasılığa hazırlıklıydılar ve seçimler yakın olduğu için, şaşılası bir hızla davrandılar. Noboru Vataya adı listelerde hemen amcasınınkinin yerine geçti. Bölgedeki oy toplama makinesi, iyice yağlanmış ve sağlamca yerleştirilmişti. Noboru Vataya'nın seçilmesine hemen hemen kesin gözüyle bakılıyordu. Kütüphaneye gittiğimde bu konuda bir makale okumuştum. Aklıma gelen ilk şey, Noboru Vataya ile anne babasının yakında, Kumiko'nun boşanma işiyle uğraşmaya zaman bulamayacak kadar seçim telaşına dalacakları olmuştu.

Noboru Vataya'nın seçilme olasılığı umurumda bile değildi. Bana öyle geliyordu ki tüm bunlar önceden saptanmıştı ve gerçeğin, önceden çizilmiş bir planı izlemekten başka yaptığı bir şey yoktu.

Yüzümdeki leke ne boyut değiştiriyordu, ne yanıyordu, ne acıyordu. Neredeyse varlığını unutmuştum. Onu gizlemek için kara gözlük takmaktan veya şapka giyip kafama iyice geçirmekten bile vazgeçtim. Alışverişe çıktığımda karşılaştığım insanların tutumu, onu bazen bana hatırlatıyordu: bazısı şaşkın şaşkın gözünü dikip bakıyor, bazısı başını çeviriyordu ama bu tepkilere kısa zamanda alışmıştım ve artık umursamıyordum. Yüzümdeki bu lekenin kimseye zararı yoktu ki! Her sabah, yüzümü sabunlarken ve tıraş olurken onu dikkatle inceliyor ama en ufak bir değişiklik göremiyordum: boyu, rengi ve biçimi hiç değişmiyordu, hep aynıydı.

Yüzümde birdenbire böyle bir lekenin çıkması, çevremde az sayıdaki insanı endişelendirdi: tam olarak dört kişi. İstasyonun oradaki kuru temizlemeci, berberim, içki satıcısı Omura'da çalışan biri ve uzaktan tanıdığım bir kütüphane görevlisi, bana bu konuyu sordular. Her defasında, utanmış gibi yapıyor ve kısaca, küçük bir kaza geçirdiğimi söylüyordum. Soruları ondan sonra kesiliyordu ve beni, üzgün bir tonda söylenmiş, "Zavallı Beyefendiciğim!" ya da "Sizin adınıza üzüldüm" sözleriyle onurlandırıyorlardı.

Bana her gün kendimden biraz daha uzaklaşıyormuşum gibi geliyordu. Kimi zaman uzun uzun ellerime bakıyor ve saydamlaştıklarını görüyordum. Hemen hemen kimseyle konuşmuyordum, kimse bana yazmıyor, kimse bana telefon etmiyordu. Posta kutusunda, bankamın hesap dökümlerinden ve çoğu Kumiko'ya gönderilmiş ilanlardan (özellikle tanınmış giysi markalarının ilkbahar elbise ve gömleklerinin fotoğrafları ile renkli katalogları) başka bir şey olmuyordu. Kış soğuk geçiyordu, ama bazen sobayı yakmayı unuttuğum oluyordu, çünkü içimdeki soğuğu gerçek soğuktan ayırt edemiyordum. Havanın ısısını görmek için dereceye baktıktan sonra sobayı yakıyordum. Ama odayı ne denli ısıtırsam ısıtayım, içimdeki üşüme azalmıyordu.

Ara sıra, yazın yaptığım gibi, alçak duvardan atlıyor ve eğri büğrü çıkmaz sokak boyunca, eskiden Miyavakilerin evinin olduğu yere kadar gidiyordum. Paltomu giymiş, atkımı çeneme kadar çekmiş, kuru otların üstünde yürüyordum. Dondurucu bir rüzgâr, elektrik tellerine ıslık çaldırıyordu. Ev, tamamen yıkılmış, arsası yüksek beton bir duvarla çevrilmişti. Aralıklardan içeri bir göz atınca,

hiçbir şey kalmadığını gördüm: ne ev, ne bahçedeki taşlar, ne kuyu, ne ağaçlar, ne televizyon anteni, ne kuş heykeli. Artık sadece buldozerlerin dümdüz ettiği, şurasında burasında ancak birkaç yabani otun, geçmişin anıları gibi başını çıkardığı siyah toprak bir düzlük vardı. Bu bahçede bir zamanlar bir kuyu –dibine indiğim bir kuyu– olduğuna bile inanasım gelmiyordu artık.

Duvara dayanmış, May Kasahara'nın evine bakıyordum. Başımı odasının bulunduğu yere doğru kaldırdım. Orada yoktu artık. Çıkıp bana, "Günaydın, Zemberekkuşu!" diye seslendiğini hiç duymayacaktım.

Buz gibi bir şubat günü öğleden sonra, dayımın bana sözünü ettiği Setaya Dai-içi emlakçısına uğradım. Girişte yaklaşık kırk yaşlarında bir görevliden başka, kapının yakınında dizili masalarda kimse yoktu, personelin tümü, dışarıdaki randevulara aynı zamanda gitmiş gibiydi. Kocaman bir gaz sobası, odanın ortasında kıpkızıl yanıyordu. Dipte, küçük bir salon ilişti gözüme, kanepede bir ihtiyar oturmuş, gazetesine dalmıştı.

— Bay İşikava burada mı? diye sordum girişteki görevliye.

— İşikava mı? Benim, diye hemen karşılık verdi dipte oturan ihtiyar, bana doğru dönerek. Size nasıl yardımcı olabilirim?

Kendimi tanıttım, dayımdan söz ettim, evinde benim oturduğumu söyledim.

— Ah, anlıyorum, demek öyle, siz Bay Tsuruta'nın yeğenisiniz? diyerek gazetesini masaya bıraktı, gözlüğünü cebine soktu ve beni tepeden tırnağa süzdü.

Üzerinde nasıl bir intiba bıraktığımı bilmiyorum, ama sözlerini sürdürdü:

— Buyrun, lütfen. Bir fincan çay ister misiniz?

— Hayır, teşekkür ederim, benim için rahatsız olmayın, dedim.

Ya beni duymadı ya da söylediklerime aldırmadı, bilemem ama görevliye dönüp çay söyledi.

Birkaç saniye sonra, salonda, çayların başında, karşı karşıyaydık. Soba sönmüştü ve oda oldukça soğuktu. Duvarda mahallenin ayrıntılı bir haritası asılıydı, şurasında burasında dolmakalemle çizilmiş işaretler vardı. Hemen yanında da Van Gogh'un ünlü bir tablosuyla süslenmiş bir banka takvimi.

— Uzun zaman oluyor dayınızı görmeyeli, nasıl, iyi mi?

— İyi, ama işi başından aşkın, ben de onu pek göremiyorum.

— Çok güzel, çok güzel. Acaba ben kaç yıldır görmedim onu, merak ediyorum. Çok, çok oluyor galiba, dedi altmışlık adam, cebinden bir sigara paketi çıkarıp bir kibrit çakarak. Eskiden, dayınız adına o evle ben ilgileniyordum, kredi formaliteleriye de. İçinde oturan olması çok iyi, işlerinin iyi

gittiğini kanıtlıyor bu.

Bay İşikava, işi çok olan birine benzemiyordu. Kuşkusuz, şimdiden kendini az çok emekliye ayırmıştı ve işyerine de ara sıra, eski müşterilerini kabul etmek için geliyordu.

— O evde rahat mısınız? Hoşunuza gidiyor mu, sorununuz filan yok ya?

— Hayır, hiç yok.

Başını salladı.

— Çok güzel, çok güzel. İyi bir evdir orası. Küçük, ama içinde yaşaması çok keyifli. Orada oturanlar hep sağlıklı yaşamışlardır. Ya siz, sizin açınızdan da her şey yolunda mı?

— Denebilir, diye yaşlı adamı yanıtladım.

İçimden de, *hiç olmazsa, hayattayım,* dedim.

— Bugün buraya sizden bir bilgi almak için geldim. Dayıma bakılırsa, mahalleyi ayrıntılarıyla, en iyi tanıyan kişi sizmişsiniz.

— Ayrıntılarıyla tanımak derseniz, evet, diye yanıt verdi ihtiyar, bıyık altından gülümseyerek. Kırk yıl oluyor bu emlakçıyı açalı, artık, gerisini siz düşünün!

— Size Miyavakilerin eski evi konusunda sorular sormak istiyordum da. Orası satıldı, değil mi?

— Hımm, yaptı Bay İşikava kafasının içindeki çekmeceleri karıştıran biri gibi dudaklarını büzerek. Bu ev hukuksal sorunları, yasal karışıklıklar yüzünden ancak geçen yılın ağustosunda satıldı. Sonunda mülkü satın alan emlak şirketi, yenisini yapmak için evi yıktırdı. Bunca uzun zaman boş kalan bir konutu satmak kolay değildir, bilirsiniz. Satın alan da mahalleden bir emlakçı değil. Mahalleden kimse bu arsayı, hakkında dolaşan söylentiler yüzünden istemezdi, sizin de haberiniz vardır, değil mi?

— Evet, dayım sözünü etmişti biraz.

— O halde, haberi olan insanların bu evi neden satın almak istemeyeceklerini de anlarsınız. Ben, dünyayı verseler almazdım orasını. Ne yapar eder, durumu hiç bilmeyen bir müşteri bulup ona iyi bir kârla satardım, ama gene de kendimi, müşteriyi aldatmış sayardım. Bizim müessesenin tarzı değil bu.

Bir baş işaretiyle onayladıktan sonra sordum:

— Öyleyse o şirket neden satın aldı orayı?

Bay İşikava, onaylamaz bir tavırla kaşlarını çatarak başını salladı ve bana orta halli bir gayrimenkul şirketinin adını verdi.

— Yeterince bilgi edinmeden almış olmalılar. Anlaşılan, yeri gördüler, fiyatı da duyunca, kârdan

başka bir şey düşünmeden üstüne atladılar hemen. Ama bu kadar basit değil.

— Yeniden satamadılar mı?

— Henüz hayır, dedi ihtiyar, kollarını kavuşturarak. Bir ev öyle, düşünmeden alınmaz, ömür boyu oturmak için alınır; bu yüzden, alıcı adayları ev üzerine araştırma yaparlar. Ev konusundaki tüm söylentileri öğrenmeleri de uzun sürmez. Bunları duyduktan sonra, aklı başında biri, evi almayı ciddi ciddi düşünmez bile! Ve mahallede herkes, bu evde olan bitenleri biliyor.

— Arsanın gerçek değeri ne?

Bay İşikava bana şöyle bir baktı, birden ilgisi uyanmıştı.

— Şu sırada gayrimenkul fiyatları oldukça durgun. Piyasa pek iyi değil, ama bu mahallede işler hep yürüyor. Biraz beklenirse, normal olarak fiyatlar yükselecektir. Normal olarak, diyorum ama. Bu arsa, ne kadar beklenirse beklensin, asla yükselmez, tersine fiyat düşecektir, size güvence veririm. Yaklaşık bir milyon yene kadar inebilir.

— Sizce daha da düşebilir mi?

Bay İşikava başını şiddetle salladı.

— Elbette, elbette. En azından dokuz yüz bine ya da daha az, bilmiyorum. Her şey değişebilir; eğer satıcıların paraya ihtiyacı varsa, daha da aşağı inebilir, ama bu şirketin mali durumu konusunda hiçbir fikrim yok; size kesin olarak söyleyebileceğim tek şey, bu arsayı satın aldıklarına şimdiden pişman olmaya başlamışlardır. O yerin hiçbir zaman kimseye yararı dokunmayacaktır, inanın bana.

Bunun üzerine Bay İşikava sigarasının külünü tablaya silkti.

— Bahçede bir kuyu var, değil mi? dedim. Bu konuda bir şey biliyor musunuz?

— Bir kuyu var, evet, doğru. Çok derin bir kuyu. Ama yakın zamanda doldurulmuş. Kuruydu, bir işe yaramıyordu zaten.

— Ne zamandan beri kuruydu, biliyor musunuz?

İhtiyar, kollarını kavuşturup, bir süre tavanı seyretti.

— Epey gerilere gidiyor, tam olarak hatırlayamıyorum da, biliyorum ki, savaştan önce, oradan hâlâ su çekiliyordu. Savaşın sonundan beri kurudu, ama tam tarihini söylemeye gelince... Oyuncu kadın orada otururken kuruydu, hatırlıyorum, "Kuyuyu doldurmak acaba daha mı iyi olur?" diye soruyordu. Sonunda, salt eski bir kuyuyu tıkamak için böyle bir işe kalkışmak zor gelmiş olmalı.

— Ama yandaki evde, Kasaharalarinkinde de bir kuyu var ve hâlâ su veriyor, hem de çok tatlı bir su.

— Ha, evet, belki de, olabilir. O bölgede su her zaman iyi olmuştur, toprağın cinsindenmiş, öyle

derler. Yeraltı su örtüleri, bilirsiniz ya, karmaşıktır; bakarsınız bir yerde su vardır, birkaç metre öteye gittiniz mi damlasını bulamazsınız. Böyle olaylar sık görülür! Siz özellikle bu kuyuyla ilgileniyorsunuz anlaşılan?

— Doğruyu söylemek gerekirse, o *arsayı satın almayı* düşünüyorum da.

Bay İşikava başını kaldırdı ve olanca dikkatini bana yöneltti. Sonra fincanını aldı, ağır ağır bir yudum çay içti ve yineledi:

— O arsayı satın almayı mı düşünüyorsunuz?

Sessizce başımı salladım.

Paketinden bir sigara daha çıkardı, masanın kenarına pat pat vurduktan sonra parmaklarının arasına sıkıştırdı, hemen yakmadı. Dilini dudaklarından geçirdi.

— Deminden beri anlatıyorum ya size. Orası sorunlu bir yerdir. Orada kim oturduysa başına dert açılmıştır. Bunun bilincinde misiniz? Sizinle açık konuşacağım, orayı olabilecek en ucuz fiyata alsanız bile, yine de kârlı bir iş yapmış sayılmazsınız. Bu sizin için önemli değil mi?

— Bütün bunlardan haberim var. Nasıl olsa henüz orayı almaya yetecek kadar param yok, piyasa fiyatının altında olsa bile. Ama bir süre sonra, sanırım bu mümkün olabilecek. İşte bunun içindir ki, bu mülk üzerine bilgi toplamaya çalışıyorum. Gelecekte fiyatlarda düşüş olur veya herhangi bir uzlaşma olanağı doğarsa beni haberdar edebilir misiniz acaba?

Bay İşikava bir süre, hâlâ yakmadığı sigarasının ucuna bakarak, düşündü, sonra hafifçe öksürdü.

— Merak etmeyin, acelesi yok, o arsa daha uzun bir süre satılmaz ve bir gün yok pahasına gider nasıl olsa. Ama bana öyle geliyor ki bu, biraz daha zaman alacaktır.

Yaşlı adama telefon numaramı verdim, yıpranmış eski bir siyah deftere kaydetti. Defteri ceketinin cebine koydu, gözlerini bana dikti, sonra da yüzümdeki lekeye baktı.

Mart ortalarında, dondurucu soğuk biraz kırıldı ve güneyden ılık bir rüzgâr esmeye başladı. Ağaçlarda yeşil tomurcuklar belirdi, yeni yeni kuş türleri gelip bahçeme kondu. Çok geçmeden hava, verandamda oturup bahçeyi seyrederek vakit geçirebileceğim kadar ılıdı. Bir akşam, Bay İşikava bana telefon etti. Miyavakilerin evinin hâlâ satılmadığını ve fiyatın, biraz daha indiğini söyledi.

— Oranın öyle çabuk satılmayacağını söylemiştim size, diye de ekledi, biraz ukalaca. Biraz daha bekleyin, burada durmaz, daha da iner. Ha, aklıma gelmişken, biraz para koyabilmiş miydiniz bir kenara?

O akşam, saat sekize doğru, yüzümü yıkıyordum ki parmağımı yüzümdeki lekeye bastırınca, alışılmadık biçimde ısındığının farkına vardım. Rengi de bana her zamankinden daha koyu göründü. Soluğumu tutarak, uzun süre aynada kendimi seyrettim. Zihnimi aynadaki aksim üzerinde öylesine

yoğunlaştırmışım ki, sonunda artık yüzümü tanıyamaz oldum. Bu leke *benden bir şey yapmamı* istiyordu mutlaka, ama ne? Ben böyle, gözlerimi dikmiş kendimi seyrederken, aksim de aynanın öte yanından sessizce beni izliyordu.

Bana neye mal olursa olsun, o kuyu benim olmalı.

Sonunda vardığım sonuç, bu oldu.

4

Kış uykusundan uyanış
Bir kartvizit daha
Paranın adı yok

Çok doğaldır ki, ne kadar istersem isteyeyim, o arsayı hemen satın alamazdım. Param, neredeyse sıfıra inmişti. Gerçi annemin mirasından biraz param kalmıştı, ama o da göz göre göre eriyordu ve çok geçmeden tükenecekti. Üstelik, işsizliğim uzayıp gidiyordu ve kimse bana kefil olamazdı. Bu koşullar altında bana kredi açacak kadar insansever bir bankacı bulmak, peşinen kaybedilmiş bir bahse girmekle eşanlamlı görünüyordu. Tek umut, bu paranın bana bin mucizeyle gökten inmesiydi. Hem de iş işten geçmeden.

Bir sabah, istasyona gidip bir biletçiden ikramiyesi yüz elli milyon yen olan piyango için, numaraları birbirini izleyen on tane bilet satın aldım. Biletleri mutfağımın duvarına raptiyeledim ve her gün seyrettim. Karşılarında bir saat oturduğum oluyordu. Onlardan, ancak benim görebileceğim bir işaret bekliyordum sanki. Birkaç gün sonunda bir önseziye kapıldım, ki oldukça yerinde olduğu ortaya çıkmakta gecikmedi:

Büyük ikramiyeyi kazanamayacaktım.

Piyango bileti alarak ve oturup çekiliş gününü bekleyerek sorunu çözebilme şansım hiç yoktu. Yeteneklerimi kullanmam, bu parayı kendi olanaklarımla sağlamam gerekiyordu. Biletleri yırtıp attım. Sonra banyodaki aynanın karşısına dikilip yüzümü inceledim. "Mutlaka bir yolu olmalı, değil mi?" diye aynadaki kendime sordum. Tabii ki yanıt alamadım.

Evime kapanarak boşuna kafa patlatmaktan bıkmıştım, çıkıp mahallede dolaşmaya karar verdim. Üç dört gün, çevrede dolanıp durdum. Hep aynı yeri arşınlamaktan bıkınca, trene binip Şincuku'ya gideyim bari, dedim. İstasyonun yakınına gelince, canım gidip şehre şöyle bir dolaşmak istemişti, bunu çoktandır yapmamıştım. Belki de başka bir ortamda olursam, aklıma başka şeyler gelirdi. Trene giderken, epey zamandır binmediğimin farkına vardım: parayı otomatik bilet makinesine sokarken, alışık olmadığı bir hareketi yapanların hafif heyecanını, sıkıntısını duymuştum.

Şehre adımımı atmayalı altı ay oluyordu. Şincuku İstasyonu'nun batı kapısından son çıkışımda, koltuğunda gitar kutusu taşıyan birini görüp peşine takılmıştım...

Şehrin gürültüsü ve kargaşası beni şaşkına çevirdi. Caddeden aşağı oluk oluk inen insanları, ardı arkası kesilmeyen bu dalgayı sadece görmekle bile çarpıntım tutuyor, soluk almakta zorlanıyordum. Oysa ki, bu, henüz en kötüsü değildi, çünkü işe gidiş zamanı geçmişti. Önceleri, bu kalabalığa karışıp ayak uydurmakta zorlandım. Bu insan dalgası bana, depremle yerle bir olmuş evlerinden kaçan binlerce insanın koşuşturmasını anımsatıyordu. Bir süre caddede yürüdüm, sonra caddeye bakan büyük bir kafeye girip biraz sakinleşmek için pencere önünde bir köşeye oturdum. Öğle olmamıştı,

içerisi henüz tenhaydı. Bir sıcak kakao ısmarlayıp camın önünden geçit yapan insan dalgasını seyredaldım.

Böyle ne kadar zaman geçti bilmiyorum, ama birden fark ettim ki, kalabalık caddeden aşağıya inen Porsche'leri, Jaguar'ları ve Mercedes'leri boş bakışlarla seyrediyorum. Kısa süre önce yağmur yağmıştı ve sabah güneşi, kendine özgü bir şekilde parıldıyordu ve bu güneşin altında pırıl pırıl karoserler, bir şeyi simgelemek istiyor gibiydi. Tek bir çizik, tek bir toz yoktu üstlerinde. Hiç olmazsa bu bu heriflerin, parası var, diye düşündüm. Ömrümde ilk kez böyle bir şey geçiyordu aklımdan. Camdaki aksime bakıp başımı salladım. Yine ömrümde ilk kez, *gerçekten* paraya ihtiyaç duyuyordum.

Yemek saati yaklaştığından, kafe dolmaya başladı, ben de çıkmaya karar verdim. Öyle, başıboş dolaşmaya başladım. Kimseye çarpmamaya dikkat ederek, bir caddeyi arşınladım; sonra bir başkasını ellerim cebimde, kendimi tümüyle bu bedensel eyleme, yürümeye vermiş olarak geçtim. Büyük mağazaların ve geniş dükkânların olduğu anacaddeden, vitrinleri cırtlak seks shop'ların bulunduğu yan sokaklara, sonra sinemaların olduğu çok canlı caddeye, mahallenin ağırbaşlı ve sakin Şinto tapınağının bulunduğu sokağa saptım, sonra da anacaddeye döndüm yeniden. Öğle sonrası ılıktı, gelen geçenlerin yarısı paltosuzdu, ara ara hoş bir rüzgâr esiyordu. Birdenbire kendimi bilinmedik bir bölgede buldum. Ayaklarımın dibindeki, kiremit döşeli zemine, çepeçevre küçük heykelciklere, karşımda dikilen yüksek cam duvarlara baktım: bir alanın ortasında, koskocaman bir gökdelenin önündeydim; tam, geçen yaz dayımın öğüdüne uyarak, gelen geçenin yüzünü seyretmek için konuşlandığım yerde. Bu işi on bir gün tekrarlamış ve sonunda koltuğunun altında gitar kutusu taşıyan o garip herife rastlamış ve peşine düşmüştüm. Kendimi, bilmediğim bir evin holünde, zor bir duruma sokmuş, beyzbol sopası darbeleri altında yarı bayılmıştım, sol kolum ciddi örselenmişti. Demek böyle, Şincuku'da amaçsız gezinirken adımlarım beni tıpatıp aynı yere getirmişti.

Geçen defaki gibi, köşedeki Dunkin Donuts'dan bir kahve ile çörek satın aldım ve yemek için gidip bir banka oturdum. Sonra öyle, kımıldamadan kaldım, gelen geçeni seyrettim. Yavaş yavaş bir rahatlama duygusuna kapıldım, sanki duvarın birinde, bedenimin biçimine tıpatıp uyan bir oyuk bulmuştum. Anladım ki, uzun zamandır artık bakmadığım pek çok şey varmış, sadece sokaktaki insanların yüzü değil. Böyle, hemen hemen hiçbir şeye bakmayalı altı ay oluyordu. Oturduğum bankın üstünde doğruldum; yine gelen geçeni, çevremdeki gökdelenleri, birkaç bulutun birbirini izlediği mavi ilkbahar göğünü, büyük ve renkli ilan panolarını seyrettim. Sonunda, yanıma bırakılmış bir gazeteyi alıp göz gezdirdim. Akşamla birlikte nesneler de renklerine kavuşmuş gibi geliyordu bana.

Ertesi sabah, gene Şincuku trenine bindim ve yine gelen geçeni seyretmek için aynı banka oturdum. Yine öğleyin kendime bir kahve ile bir çörek ısmarladım. Sonra, akşam dönüş saati başlamadan biraz önce kalkıp evime geldim. Ertesi gün, aynı şeyi tekrar yaptım. Ama hiçbir şey olmadı, hiçbir şey keşfetmedim. Sırlar, sır olarak kalıyordu, kuşkular kuşku. Gene de içimde, belli belirsiz bir duygu, bir şeye çok yaklaşmışım duygusu vardı. Banyodaki aynanın karşısındayken bu duygunun gerçekliğini saptayabiliyordum. Yüzümdeki leke daha koyulaşmış, ısınmıştı. Bu leke canlı, dedim sonunda kendime, o da benim kadar canlı.

Bir hafta süreyle, geçen yaz olduğu gibi aynı değişmez programı her gün uyguladım: sabah ondan sonra trene biniyor, gökdelenin önündeki meydanda bir banka oturuyor, gün boyu hiçbir şey düşünmeden gelen geçeni seyrediyordum. Zaman zaman, çevremi kuşatan gürültüler uzaklaşıyor,

siliniyor, yerini derin ve yatıştırıcı bir şıpırtıya bırakıyordu. Bu, aklıma yine Malta Kano'yu getiriyordu: bana bir su sesinden söz etmişti, bundan hiç kuşkum yoktu. Ama bu konuda tam olarak ne dediğini bir türlü anımsayamıyordum. Zaten yüzünü bile artık anımsayamıyordum. Sadece kırmızı plastik şapkası aklımdaydı. Neden acaba, hep bu şapka olurdu başında?

Az sonra, suyun şıpırtısı uzaklaşıyor ve bakışlarım tekrar gelen geçene dönüyordu.

Bankta oturup geçirdiğim sekizinci gün öğleden sonra, bir kadın benimle konuştu. Elimde boş karton bardak, oralı olmadım, karşı tarafa baktım.

— Hey, siz, diye üsteledi kadın.

Ona bakmak için döndüm: bu kırk beşlik kadını geçen yaz da aynı yerde görmüştüm. On gün içinde benimle konuşan tek kişiydi. Onu bir daha göreceğimi hiç ummazdım ama, seslendiğini duyunca, bana öyle geldi ki bu, olayların doğal akışıydı.

Geçen defaki gibi şık ve oldukça zevkli giyinmişti. Bağa çerçeveli güneş gözlüğü takmış, koyu mavi, apoletli bir ceket ile kırmızı bir flanel etek giymişti. İpek gömleğinin yakasında küçük, zarif bir altın iğne parlıyordu. Ayağındaki, çok sade, yüksek topuklu kırmızı iskarpinlerin ederi, herhalde benim birkaç aylık harcamamı karşılardı. Onun karşısında üniversiteye girdiğim yıl alınmış montumla, yakası sarkmış gri tişörtüm ve paçaları eprimiş blucinimle bir korkuluğa benziyordum herhalde. Tenis ayakkabılarım, bir zamanlar beyazdı ama şimdi öyle kirlenmişti ki, asıl rengi anlaşılamıyordu.

Kadın, gene de, yanıma oturdu, hiçbir şey söylemeden bacak bacak üstüne attı, çantasından bir paket Virginia Slims sigarası çıkardı, geçen seferki gibi bana bir tane uzattı. Geri çevirdim. Sigarasını küçücük altın bir çakmakla yaktı, sonra gözlüğünü çıkardı, ceketinin göğüs cebine soktu; bir havuza düşürdüğü parayı ararmış gibi gözlerini gözlerime dikti. Garip gözleri vardı: derin ama donuk ve ifadesiz.

Gözkapaklarını hafifçe kıstı:

— Demek böyle, döndünüz, sonunda? dedi.

Başımı salladım. Sigarasının incecik ucundan yükselen dumanın havada ince bir iplik gibi erimesine baktım. Oturduğum yerden ne görebildiğimi öğrenmek istercesine çevreye bir göz gezdirdi. Sonuç, herhalde pek inandırıcı olmadı ki bakışları hemen yüzüme döndü; önce lekeye baktı uzun süre, sonra gözlerimi, burnumu, ağzımı, sonra gene lekeyi inceledi. Yapabilseydi, güzellik yarışmasına giren köpeklere yapıldığı gibi ağzımı açıp dişlerime ya da kulaklarımın içine de bakacaktı.

— Bana para lazım, dedim.

— Ne kadar? dedi, kısa bir sessizliğin ardından.

— Seksen milyon yeter herhalde.

Bakışlarını öte yana çevirdi, bir an başını gökyüzüne kaldırdı. İçinden bu paranın neyi karşılayacağını hesaplıyor gibi geldi bana. Bu arada ben de onun makyajını inceledim. Hafif bir göz farı, garip biçimde, bilmem hangi gizemli işaret gibi kıvrılmış takma kirpikler.

Hafifçe dudaklarını büzdü:

— Biraz fazla, değil mi?

— Bana sorarsanız, *inanılmaz* bir para.

Ancak üçte birini içtiği sigarasını yere attı, iskarpininin ucuyla, özenle ezdi. Sonra çantasından küçük bir kartvizit kutusu çıkardı, içinden aldığı bir kartı elime tutuştururken dedi ki:

— Yarın öğleden sonra, saat tam dörtte burada olun.

Kartta sadece, siyah renkte basılmış, Akasaka'da, Minato-ku'daki bir apartmanın adresi vardı. Ne isim ne telefon numarası. Alışılmış bir hareketle çevirdim, ama arkasında hiç yazı yoktu. Burnuma yaklaştırdım; özel bir kokusu da yoktu. Sadece beyaz bir karton parçası. Kadına baktım:

— İsim yok mu?

İlk kez, gülümser gibi yaptı, sonra ağır ağır başını salladı:

— Size gereken sadece para, değil mi? Ne zamandır paranın adı oluyor ki?

Ben de başımı salladım. Elbette paranın kokusu olmadığı gibi, adı da yok. Paranın adı olsaydı, para olmazdı zaten. Ona anlamını veren de, işte bu, zifiri karanlık geceye benzer adsızlığı. O boğucu, el değiştirme yeteneği.

Kadın kalktı.

— Yarın dörtte gelecek misiniz?

— Gelirsem, bu parayı alabilir miyim?

— Bilmiyorum, dedi, gözlerinin kenarında, rüzgârın kum üstüne çizdiği resim gibi bir gülümsemeyle.

Tekrar çevresine bakındı, eteğinin ucunu silkeledi, sonra hızla kalabalığa karışıp kayboldu. Bir süre durup yere attığı izmarite ve ucundaki ruj izlerine baktım. Bu canlı kırmızı renk, aklıma Malta Kano'nun şapkasını getirdi.

Oyunumda tek bir kozum vardı: kaybedecek bir şeyim olmaması. Belki...

Gece serüvenleri I

Gecenin ortasında, küçük çocuk, açık seçik bir gürültü duydu. Gözlerini açtı, el yordamıyla başucu lambasını yaktı, gözlerini odada gezdirdi. Duvardaki saat, neredeyse sabahın ikisini gösteriyordu. Çocuk olduğundan, gecenin bunca ilerlemiş bir saatinde düyada neler olabileceğine aklı hiç ermiyordu.

Gürültü gene duyuldu. Dışarıdan geliyordu, hiç kuşku yok. Sanki birisi bir yerlerde, koskocaman bir zembereği kuruyordu. Gecenin ortasında, kim bir mekanizma kurabilirdi ki? Ve neyi? Hayır, anlaşılan bu daha çok bir kuş sesiydi. Çocuk, pencereye sandalyesini yaklaştırdı, tırmandı, perdeleri açtı, camı araladı. Sonbahar sonunun bembeyaz dolunayı, gökte kurulmuş, bahçeyi gündüz gibi aydınlatıyordu. Ama ağaçlar, güneş altında sahip oldukları o sevecen ve tatlı ifadeyi yitirmişlerdi: ara sıra, meşenin sık yapraklı dalları, rüzgârda uğursuz uğursuz, iç karartıcı hışırtılarla titriyordu. Bahçedeki taşlar, gündüz ışığındakine oranla daha beyaz ve daha pürüzsüzdü, duygusuz ölü kafaları gibi gökyüzüne doğru dönmüşlerdi.

Kuşun sesi camın üstünden geliyor gibiydi. Çocuk, ağacın tepesini görmek için pencereden dışarı sarktı. Ama kuş, herhalde büyük bir dalın arkasına gizlenmişti ki, gözükmüyordu. Çocuk, bu kuşun neye benzediğini, rengini ve biçimini çok merak ediyordu. Eğer görebilseydi, ertesi gün, resimli ansiklopedisinde arar ve adını bulurdu. Çocuğun bu büyük merakı, uyku isteğinden baskın çıktı. Ona armağan edilmiş olan ve kalın ciltleri raflarında dizili resimli ansiklopedide kuş ve balık adlarını arayıp bulmayı her şeyden çok seviyordu. Henüz ilkokula başlamamıştı, ama şimdiden, ideogramlardan oluşan cümleleri sökebiliyordu.

Kuş, o esrarengiz zembereğini birkaç devir daha kurduktan sonra sustu. Çocuk, kendinden başka bu sesi duyan olmuş mudur, diye merak etti. Babasıyla annesi, belki? Ya da büyükannesi? Eğer olur ya, yalnız kendisi duymuşsa, yarın sabah bunu herkese anlatabilirdi. "Ah, bir de kuşu görebilseydi! O zaman onlara, kurulan zemberek gibi öten kuştan söz etmekle kalmaz, adını da söyleyebilirdi!"

Ama kuş, dalları ayışığıyla aydınlanan çam ağacının tepesinde, taş sessizliğini koruyordu. Az sonra, buz gibi bir rüzgâr odada esmeye başladı, sanki bir uyarıydı. Çocuk, soğuktan titreyerek, kapadı pencereyi. Bu kuş, serçeler ve güvercinler gibi, kendini insanlara kolay kolay gösteren kuşlardan değildi. Ansiklopedisinde, gece avlanan yırtıcı kuşların, kurnaz ve çok çekingen olduğunu okuduğunu anımsadı. Bu kuş da belki gözlendiğini hissetmişti. İşte bunun için böyle inatla gizleniyordu. Küçük çocuk tuvalete gitme ihtiyacı duyuyordu, ama oraya giden uzun koridoru tek başına geçmekten çekiniyordu, bu yüzden yeniden yatıp sabaha kadar sabretmeye karar verdi!

Işığı söndürdü, gözlerini kapadı, ama çamın tepesindeki kuşu düşünmekten uyku tutmuyordu. Perdelerin arasından sızan ayışığı, sanki onu, peşinden gitmeye çağırıyordu. O gizemli ötüşü bir kez daha duyduğunda duraksamadan kalktı. Bu kez başucu lambasını yakmadı ve pijamasının üstüne sadece bir kazak geçirerek pencerenin önündeki sandalyeye tırmandı. Perdeleri biraz araladı, başını çaktırmadan çamın tepesine doğru kaldırdı. "Böylelikle kuş, onu gözetlediğimin farkına varmaz."

Ama çocuk, kuş yerine, çamın altında çömelmiş, kuklacılar gibi siyahlar içinde iki gölge gördü. Nefesini tuttu. Bu adamların onların bahçesinde geceyarısı ne işi vardı? Peki köpek niçin havlamıyordu? En iyisi hemen annesiyle babasına haber vermekti. Ama, merakından, olduğu yere çakılmış gibi pencereden uzaklaşmadı. Bu iki adamın niyetinin ne olduğunu görmek istiyordu.

Birden, zemberekkuşunun sesi ağacın tepesinden gene çınladı: ki kii kiii! İki adam hiç oralı olmadılar, başlarını bile kaldırmadılar, tek bir hareket bile yapmadılar. Hep öyle çömelmiş, yüzlerini birbirlerine doğru eğmiş, fısıldaşıp duruyorlardı, ama ayışığının onlara kadar inmesini engelleyen dallar yüzünden çocuk, yüzlerini göremiyordu. İkisi de oldukça sıskaydı, boyları arasında yirmi santim kadar fark vardı; uzun boylusunun başında bir şapka, üstünde uzun bir palto, daha kısa olanının ise, bedenini saran bir eşofmanı vardı.

Kısa olanı çama yaklaştı, başını tepeye doğru kaldırıp ağacın gövdesini okşadı, onunla konuşur gibi kucakladı, sonra çevik bir hareketle görünüşte en ufak bir çaba harcamadan tırmanmaya başladı. Çocuk, bir sirk gösterisi seyrediyordu sanki. Bu çama tırmanmak kolay değildi, gövdesi pürüzsüzdü ve yukarılara doğru tutunacak dal yoktu. Çocuk bunu biliyordu: bahçesindeki ağaçları en yakın arkadaşları gibi tanırdı. Ama bu adamlar neden gecenin ortasında bu çama tırmanmak istiyorlardı? Belki de zemberekkuşunu yakalamak içindir?

Aşağıdan, iki adamdan uzun boylu olanı, başını kaldırmış, ötekini izliyordu. Ağaca tırmanan, çok geçmeden çocuğun görüş alanından çıktı. Sadece ara ara dal hışırtıları geliyordu. Zemberekkuşu, adamın tepeye yaklaştığını duyunca hiç kuşkusuz uçup gitmişti. Bu adam ağaçlara tırmanmakta ne denli usta olursa olsun kuşu yakalayamazdı. Çocuk, biraz da şansı varsa, uçarken kuşu görebilmeyi ummuştu. Ama ne denli nefesini tutarak, kulağı kirişte, bir kanat çırpması beklediyse de hiçbir şey duymadı. Ve kuş da bir daha ötmedi.

Uzun bir zaman boyunca, ne bir kıpırtı oldu ne bir gürültü. Ayın bembeyaz ve gerçekdışı ışığında yüzen bahçenin havası, bir denizin dibi gibi ıslaktı. Çocuk, kıpırtısız ve büyülenmiş bir halde, çam ağacını ve dibinde bekleyen adamı kolluyordu. Gözlerini bu manzaradan bir türlü alamıyordu. Soluğu camda beyaz buhar yuvarlakları çiziyordu. Dışarısı çok soğuk olmalıydı. Adam, elleri belinde, başı hâlâ yukarıda, olduğu yerde taş kesilmişti. Çocuk onun, ikisini buraya getiren o gizemli görevi tamamlamış olan arkadaşının ağaçtan inmesini kaygıyla beklediğini tahmin ediyordu.

Bu yüksek ağaçtan inmek, tepesine tırmanmaktan daha zordu, çocuk bunu iyi biliyordu. Birden, ağacın dibinde duran adam, koşarak kaçmaya başladı.

Çocuk kendini terk edilmiş hissetti. Ufak tefek adam, çamın tepesinde yok olmuştu. Büyük olanı kaçmıştı. Zemberekkuşu inatla susuyordu. Annesi ile babasını uyandırmalı mıydı? Yok canım, boşuna, kim inanırdı ki anlattıklarına? Yine rüya gördüğünü söylerlerdi. Çocuk çok rüya görüyor ve kimi zaman rüya ile gerçeği karıştırıyordu. Ama bu kez, gerçekti, doğruydu. Zemberekkuşu, siyahlı iki adam, her şey. Ne var ki, hepsi de yok olmuşlardı işte. Anlatsa, babası ona inanır mıydı ki?

Çocuk, can sıkıcı bir gerçeğin farkına vardı: *iki adamdan ufak tefek olanı, babasına benziyordu.* Biraz daha kısa boylu olması bir yana bırakılırsa, biçimi, davranışları, inanılmaz derecede

babasınınkileri andırıyordu. Ne var ki, babası ağaca tırmanmayı bilmezdi. Ne çevikti ne de güçlü. Çocuk, düşündükçe bu benzetmeyi saçma buldu.

Biraz sonra, şapkalı adam tekrar gelip ağacın dibinde nöbet tutmaya başladı. Bu kez elinde bir kürek ile büyük bir çuval vardı. Çuvalı yere bırakıp ağacın dibini, çevrede yankılanan küçük, tiz darbelerle kazmaya başladı. Bu kez gürültü, herkesi uyandıracak, diye içinden geçirdi çocuk.

Ama kimse uyanmadı. Adam, kendisini iyice işine vermiş, boyuna kazıyordu. Çok sıskaydı, ama herhalde göründüğünden daha sağlam yapılıydı. Çukuru kazma işini bitirince küreğini çamın gövdesine dayadı, sonra kazdığı çukurun başına dikilip marifetini seyretti. Başını bir kez bile kaldırmadı: arkadaşını hepten unutmuş gibiydi. Artık o delikten başka önemli bir şey yoktu. Bu, çocuğun hoşuna gitmedi. Ben olsaydım, dedi içinden, ağacın tepesindeki arkadaşımı merak ederdim!

Çıkardığı toprağa bakılırsa, pek derin kazmamıştı: çocuğun bile, ancak dizlerine kadar gelirdi. Ama adam kazdığı deliğin boyutundan da, biçiminden de memnun kalmış görünüyordu. O zaman çuvalından, beze sarılmış, yumuşak görünümlü, koyu renk bir şey çıkardı. Belki de bir ceset gömecek, diye düşündü çocuk, yüreği çarparak. Paketin boyuna bakılırsa, ancak küçük bir hayvanın cesedi olabilirdi bu, örneğin kedi ya da bir bebek... Neden bunu *benim* evimin bahçesine gömsün ki? diye sordu çocuk kendine. Farkına varmadan, yutkundu ve sessizliğin içinde tükürüğünün yankısı onu şaşırttı. Aşağıdaki adamın duymasından bile korktu.

O anda, zemberekkuşu yeniden ötmeye başladı. Çok yüksek sesle, inanılmaz büyüklükte bir zembereği kurar gibi: ki kii kiii!

O zaman çocuk, ciddi bir şeyler olacakmış gibi bir önseziye kapıldı. Farkında olmaksızın dudaklarını ısırdı, kollarını kaşıdı. Bu sahneye hiç tanıklık etmemeliydi ama artık iş işten geçmişti, gözlerini ayıramıyordu. Ağzı yarıaçık, aşağıda oynanan garip baleyi daha iyi seyredebilmek için burnunu soğuk cama dayamıştı. Artık annesiyle babasının uyanmalarını bile beklemiyordu. *Bu adamlar cehennem zebanisi gibi patırtı etseler bile kimse uyanmayacak. Bu gürültüleri duyabilecek tek kişi benim, başından beri.*

Adam deliğe eğildi, elindeki nesneyi dikkatle bıraktı. Sonra doğruldu ve gözlerini o nesneye dikti. Şapkasının kenarı yüzünü gizliyordu ama çocuk, onun ciddi bir tutum takındığını hayal ediyordu. Kuşkusuz bir ceset gömmüştü. Adam gene küreğini aldı, çukuru doldurdu. Bitirince, toprağı hafifçe çiğnedi, bastırdı, küreği yine ağacın gövdesine dayadı ve çuvalı elinde, yavaş adımlarla uzaklaşıp gitti; bir kez bile arkasına dönmeden, bir kez bile ağacın tepesine bakmadan. Zemberekkuşu susmuştu.

Çocuk duvardaki saate baktı: iki buçuk. On dakika daha öyle kıpırdamadan, perdenin kanatları arasından bahçeyi gözleyerek geçirdi, sonra birden uyku bastırdı. Ufak tefek adamın da, zemberekkuşunun da nereye gittiklerini bilmek istiyordu, ama artık gözlerini açık tutamaz olmuştu. Kazağını bile çıkarmadan, yeniden yattı ve hemen derin bir uykuya daldı.

6

Yeni pabuçlar
Eve dönüş

Akasaka metro istasyonundan başlayan barlar ve restoranlarla dolu, canlı bulvarı boydan boya geçip hafif bir yokuşu tırmandım, altı katlı bir işhanına vardım. Rasgele bir binaydı; ne küçük ne büyük, ne eski ne yeni, ne görkemli ne yoksul, kısacası sıradan. Giriş katında bir seyahat şirketi vardı; camekânında, Mikonos Limanı'nı, San Fransisco'nun yokuş sokaklarından inen tramvayları gösteren afişler asılıydı. Posterlerin renkleri birkaç aylık bir rüyanınki kadar soluktu. Camekânın arkasında, görünüşe göre işleri başından aşkın üç görevli, telefonlara yanıt veriyor veya bilgisayarlarının tuşlarına basıyorlardı.

Yapının mimarisi acınacak derecede, planları ilkokul öğrencileri tarafından çizilmişçesine sıradandı. Belki de göze batmaması için bile bile böyle yapılmıştı. Oldukça gösterişsiz ana girişi, seyahat şirketinin hemen bitişiğindeydi. Binada oturanların isim levhalarına bir göz attım: önemli bir kuruluş yok, sadece ithalat büroları, avukat yazıhaneleri, bir dişçi. Kimi levhalar öyle pırıl pırıldı ki, ayna gibi kendimi görebiliyordum, ama 602'ninki oldukça soluktu –eski olduğunun kanıtı. Rahatlatıcı bir eskilikteki bu levhada, *Akasaka Design Office* yazılıydı.

Girişin ta dibinde, camlı bir kapının arkasındaki asansöre ulaşmak için, nereye gidiliyorsa, o işyerinin diyofonuna basmak gerekiyordu. Aynı anda, güvenlik kamerasının, görüntümü 602 numaralı işyeri çalışanlarına yansıttığını hayal ederek düğmeye bastım. Çevreme bakınınca, gerçekten de tavanın bir köşesinde küçük bir kamera gözüme ilişti.

Sıradan bir asansöre binip altıncı kata çıktım, sıradan bir koridorun dibindeki 602 numarayı buldum. Zile kısaca bastım.

Genç bir adam bana kapıyı açtı. Kısa kesilmiş saçlarının altındaki düzenli yüz çizgileriyle o güne kadar karşılaştığım en güzel adamdı bu. Ama asıl ilgimi çeken, güzelliğinden de çok, giyimi olmuştu: göz alıcı beyazlıkta bir gömlek giymiş, yakasına çok şık, küçük motifli koyu yeşil kravatını, kusursuz bir biçimde bağlamıştı. Sanki dosdoğru bir erkek moda dergisinden fırlamıştı. Kravatını böylesine kusursuz biçimde nasıl bağlayabildiğini merak ettim. Doğuştan bir yetenek miydi bu, yoksa yoğun bir alıştırmanın sonucu mu? Koyu gri pantolon ve küçük, sevimli fiyonkları olan kahverengi mokasen giymişti. Giydiği her şey yepyeni görünüyordu.

Benden biraz kısaydı ve az önce, gerçekten çok komik ama adı olmayan bir şaka duymuş gibi içtenlikle gülümsüyordu. Daha çok, bir eğlence sırasında dışişleri bakanının imparatora anlatacağı, çevrede bulunanlarda kibar gülüşlere yol açacak ince güldürü türünden bir şey. Ben kimliğimi bildirmeye hazırlanırken genç adam beni herhangi bir şey söylememe gerek olmadığını belirtircesine, başını bir yana eğerek içeri davet etti. Kapıyı arkamdan kapatmadan dışarı, koridora bir göz atmayı da unutmadı. Yine hiç ses çıkarmadan, gözlerini hafifçe, "Yakınımızda uyuyakalmış, özellikle sinirli bir kara panter var," dercesine kıstı. (Elbette bu gerçek değildi, sadece sözün gelişi söyledim işte.)

Holden bir salona geçiliyordu ve salonda taht gibi, rahat görünüşlü deri bir kanepe, büyük bir ayaklı lamba ve kenarda eski bir tahta portmanto bulunuyordu. Muhtemelen çalışma bölümüne açılan, dipteki kapının yanında, meşe ağacından, basit bir yazı masası ile üzerinde bir bilgisayar vardı. Kanepenin önündeki sehpa öyle küçüktü ki, bir not defterinden başka bir şey koymaya yer yoktu. Yerde, odanın eşyasıyla uyumlu, açık yeşil bir halı seriliydi ve görünmeyen hoparlörlerden, Haydn'ın bir dörtlüsü yayılıyordu. Duvarda güzel, çiçek ve kuş tabloları asılıydı. Oda, kusursuz döşenmiş ve temizdi. Bir duvar boyunca sıralanmış raflar, kumaş örneği katalogları ve moda dergileriyle dolmuş taşıyordu. Eşya, ne yeni ne de lükstü, ama hafif eskimişliği, sıcak ve yatıştırıcı bir izlenim veriyordu.

Genç adam beni kanepeye davet ettikten sonra gidip yazı masasının başına oturdu. Ellerini, avuçları bana dönük, hafifçe açarak, beklememi işaret etti. Gülümsedi ("Bağışlayın beni") ve parmağını kaldırdı ("Uzun sürmez"). Konuşmadan bile meramını çok güzel anlatıyordu. Mesajını aldığımı belirtmek için ben de başımı salladım. Onun bu sessiz varlığı karşısında, ses çıkarmak için ağız açmak yakışıksız ve bayağı görünmüştü bana.

Bilgisayarın yanında duran kalın, siyah bir cildi nazikçe aldı. Başlığını seçemedim ama, kuşkusuz oldukça ilginçti, çünkü genç adam, kitabı açar açmaz varlığımı hepten unutmuş gibiydi. Vakit öldürmek için ben de bir şeyler okumak istiyordum, ama yanımda ne kitap vardı ne de dergi. Ben de çaresiz, bacak bacak üstüne attım, sırtımı kanepeye yasladım ve kendimi Haydn'ın müziğine verdim (gene de bestecinin o olduğuna kesinlikle emin değildim). Bu tür müzik gerçi hoştur ama size, havalara uçacak ve yok olacakmışsınız hissi verir.

Ben hemen hemen dünkü gibi giyinmiştim: bir mont, bir blucin, tenis ayakkabıları. Hiç dikkat etmeden, elime geçeni giyivermiştim öylesine, ama bu kusursuz odada, oda kadar kusursuz bu gencin karşısında, pabuçlarım özellikle pis görünüyordu. Sadece görünmek değil, gerçekten de iğrençtiler. Topuklar çarpılmıştı, pislikten grileşmişlerdi, hatta kenarları delinmişti. Ayağıma onlardan başka bir şey giymiyordum ki. Bu tenis ayakkabılarıyla, sayısız kez evimin arkasındaki duvardan atlamış, çıkmaz sokakta köpek pisliklerine basarak yürümüştüm; hatta kuyunun dibine bile bunlarla inmiştim. İşsiz kaldığımdan bu yana, ayağıma ne giyeceğim, sorusu bir kez bile aklımın ucundan geçmemişti. Ama o gün o işyerinde ayaklarıma bakarken, giderek artan yalnızlığımın ve dışlanmışlığımın gerçekten bilincine vardım. Kendime bir çift ayakkabı almanın zamanı gelmiş besbelli, dedim içimden.

Haydn'ın parçası birden bitti. Uzun bir sessizliğin ardından, Bach'ın –en azından ben Bach sandım, ama emin değildim– bir arp konçertosu başladı. Oturduğum kanepede durmadan bir bunu, bir ötekini değiştirerek bacaklarımı üst üste atıyordum. Bir süre sonra, bilgisayarın yanındaki yazı masasında duran siyah telefon çalmaya başladı. Genç adam bir ayraç koyduktan sonra kitabını kapadı ve telefonu açtı. Birkaç kez başını salladı, duvarda asılı takvime bir işaret çizdi, kapıya vururmuş gibi iki kez masasına vurduktan sonra kapadı telefonu. Telefon bağlantısı ancak yirmi saniye kadar sürmüş ve o, bir kez olsun ağzını açmamıştı. Dilsiz miydi? En azından, telefonun çaldığını duyduğuna ve hattın öte ucunda konuşanın söylediklerini dinlediğine göre sağır değildi. Bir an dalgın dalgın, telefona baktıktan sonra kalktı, yanıma yaklaştı ve hiç duraksamadan kanepeye, yanıma oturup ellerini sakin sakin dizlerine koydu. Yüz çizgilerinin inceliğinden de anlaşıldığı gibi, pürüzsüz ve zarif elleri vardı. Gerçi eklemleri kırışık ve avuçları çizgiliydi, tabii hiç kimse, ellerinin pürüzsüzlüğüyle övünemez, ama onunkilerde pürüz azdı. Ancak parmaklarını kıpırdatmasına gerekecek kadar.

Çaktırmadan izlediğim bu eller, şehirde karşılaştığım kadınınkilere benziyor gibi geldi bana. Yoksa bu genç, onun oğlu muydu? Dikkat edince, başka benzer noktaları da vardı: hafif sivri burun, gözbebeklerinin saydamlığı. Gene öyle, dudak ucuyla gülümsedi. Bu gülümseme, dalgaların gelip gitmesiyle ortaya çıkan ya da gizlenen bir kıyı mağarası gibi bir beliriyor bir kayboluyordu. Az sonra, yerinden kalkıp dudaklarını "lütfen buradan buyurun," der gibi kısa sözcükler söylemek için kıpırdattı, ama hiç ses çıkarmadan. Ne demek istediğini anladım ve ardından gitmek için ayağa kalktım. Dipteki kapıyı açıp beni içeri soktu.

Dipteki odaya gitmek için, bitişiğinde tuvalet bulunan küçük bir mutfaktan geçmek gerekiyordu. Bu oda neredeyse küçüklüğü dışında bekleme salonunun aynısıydı: biraz yıpranmış aynı deri kanepe, aynı biçimde pencere, aynı yeşil halı. Odanın ortasında büyük bir dikiş tezgâhı kuruluydu; üstünde dizi dizi makaslar, bir boya kutusu, kurşunkalemler, bir çizim kitabı. İki tane de manken büstü vardı. Pencere, biri dantel, öteki kumaş, iki kat perdeyle, ufacık bir güneş ışığını içeri bırakmayacak şekilde sıkı sıkı örtülmüştü. Tavandaki ışık söndürülmüştü ve sadece kanepenin yanındaki ayaklı lambayla aydınlatılan odada akşam olmuş gibi bir yarı karanlık egemendi. Kanepenin önündeki alçak masada, henüz koparılmış gibi taze görünen, duru bir su içinde, beyaz peygamberkılıçlarının olduğu bir vazo vardı. Ancak bu odada müzik yoktu ve bir saatin ya da bir tablonun asılmadığı duvarlar çıplaktı.

Genç adamın bir işareti üzerine, içerideki kadar rahat kanepeye kuruldum. O, cebinden bir tür plastik dalış gözlüğü çıkarıp burnumun ucunda salladı. Tümüyle sıradan bir nesne olmasına rağmen bu odada hiç işi yoktu. Neye yarayacağını hiç anlayamamıştım.

"Korkacak bir şey yok," dedi delikanlı, yani, dudaklarının kıpırtısından ve aynı zamanda yaptığı parmak işaretlerinden ben bu anlamı çıkardım. Başımı salladım. Tüm söylemek istediklerini çok iyi anlıyordum. "Ama bu gözlüğü," diye devam etti, "sakın çıkarma ve ben söyleyinceye kadar kıpırdama. Anlaşıldı mı?"

Yine başımı salladım.

"Bunun en ufak bir tehlikesi yok, kaygılanma."

Tekrar başımı salladım.

Genç adam kanepenin arkasına geçip gözlüğü gözüme taktı, güzelce otursun diye ayarladı. O anda, her zaman taktığım dalış gözlüğümden farkını anladım: bununla *hiçbir şey görülmüyordu.* Plastik camlar boyanarak kapatılmıştı. Birdenbire, tam ve yapay bir karanlığa gömülmüş, ayaklı lambanın ışığını bile seçemez olmuştum.

Delikanlı, "Merak etme," dercesine elini usulca omzuma koydu. Parmakları ince ve uzundu ama, hiç de çıtkırıldım parmakları değildi. Nedense, tuşlara kuvvetle ve bilerek basan piyanist parmaklarını çağrıştırıyordu. Bu temasından, bana duyduğu yakınlığı sezebiliyordum. Yani, diyelim yakınlığa benzer bir şeyi: "Her şey yolunda gidecek, kaygılanma," diyordu parmakları. Başımı salladım. Odadan çıktı. Karanlıkta, adımlarının uzaklaştığını, kapının açılıp kapandığını duydum.

Bu garip karanlıkta bir süre kıpırdamadan oturdum. Gerçi kuyunun dibinden de böyle, karanlıkta kıpırdamadan oturma deneyimim vardı, ama bu karanlığın bambaşka bir niteliği vardı: ne yönü vardı, ne derinliği, ne ağırlığı. Uzun sözün kısası, kuyunun karanlığından çok daha yakındı hiçliğe. Yapay biçimde görme duyumdan yoksun bırakılmış, geçici bir süre için kör edilmiştim. Kaslarımın gerilip sertleştiğini, boğazımın kuruduğunu hissediyordum. Neler olacaktı şimdi? Genç adamın, omzumdaki parmaklarının baskısını anımsadım. "Her şey yolunda gidecek, kaygılanma." Hiçbir neden olmaksızın, ona güvenebilirim gibi bir izlenim doğmuştu içimde.

Oda öylesine bir sessizliğe gömülmüştü ki, kıpırdamadan, soluğumu tutmuş otururken, bana dünya da durmuş ve sonsuzluk, her şeyi dipsiz uçurumlarına sürükleyecek gibi geldi. Ama anlaşılan dünya hâlâ vardı, çünkü biraz sonra, bir kadın kapıyı açıp sessiz adımlarla odaya girdi.

Onunla birlikte odaya dolan parfüm kokusundan anladım girenin kadın olduğunu. Bu, erkek kokusuna benzemiyordu, daha çok, lüks bir parfümdü. Bu parfümü belleğimde tutmayı denedim. Ama başaracağımdan emin değildim, çünkü görme duyumu yitirmem, koku alma duyumun da dengesini bozmuştu. Ama bir şeyden emindim ki bu, beni buraya getiren o şık giyinmiş, kırklık kadının kokusu değildi. Kadın, hafif bir ipek hışırtısıyla yaklaşıp kanepeye, sağıma oturdu. Davranışlarındaki hafiflikten, onun ufak tefek ve zayıf olduğunu çıkardım.

Bir an gözlerini bana dikip baktı. Bakışlarımın yüzümdeki ağırlığını düpedüz seziyordum. Uzun uzun kımıldamadan seyretti beni. Soluğunu duymuyordum, ses çıkarmamak için çok yavaş soluk alıyor olmalıydı.

Hep öyle oturmuş, gözlerim karşıda, yüzümdeki lekenin giderek ısındığını seziyordum. Renginin de koyulaştığını hayal ediyordum. Biraz sonra, tanımadığım kadın, elini uzatıp usulca, değerli bir şeye dokunur gibi yüzüme koydu. Sonra usul usul lekeyi okşamaya başladı. Ne nasıl tepki göstermem gerektiğini biliyordum, ne de benden nasıl bir tepki beklediğini. Gerçeklik duygum, giderek siliniyor, uzaklaşıyordu. Bir tür kişilik bölünmesi duygusuna kapılmıştım, bir taşıttan inip çok daha hızlı giden bir başkasına binmiştim sanki. Miyavakilerin evinin eski hali gibi boş bir ev olmuştum. Kadın da, boş eve girmiş ve bilmediğim bir nedenle, şimdi duvarlarını, sütunlarını yokluyordu. Böyle davranmasının nedeni ne olursa olsun, ben onu engellemek için hiçbir şey yapamıyordum ve zaten bunun zahmetine değmezdi de. Bu düşünce, içimi biraz rahatlattı.

Tek söz çıkmadı ağzından. Giysilerinin ipek hışırtısı bir yana, odada tam bir sessizlik egemendi. Parmakları tenime, oradaki çok eskilerden kalma harfleri sökecekmiş gibi dokunuyordu. Çok geçmeden, yüzümü okşamaktan vazgeçti, kalktı, gelip arkamda ayakta durdu ve eğilip dilinin ucunu lekeye koydu. Geçen yaz, May Kasahara'nın bahçede yaptığı gibi lekeyi yalamaya başladı. Ne var ki, dilinin hareketi, May'ınkinden çok daha tutkuluydu. Usulca cildime konuyor, açısına göre, baskıyı azaltıp çoğaltarak gidip geliyor, yalıyor, emiyor, kışkırtıyordu. Kasıklarımdan yukarı bir sıcaklığın yükseldiğini seziyordum. Organımın dikilmesini istemiyordum! Ame engel olmak için hiçbir şey yapamadım.

Kendimi, tam anlamıyla boş bir eve dönüşmeye zorladım. Sütun, duvar, tavan, yer, çatı, pencere, kapı, taş olarak görmeye çalıştım. Bu, bana şimdilik yapılacak en akla yakın şey görünüyordu. Gözlerimi kapadım, düşüncemde bedenimden –kirli tenis pabuçlarımdan, gülünç gözlüğümden, organımın beceriksizce dikilmesinden– ayrıldım. Bu da pek zor olmadı. Kendimi biraz daha

rahatlamış hissettim. Yabani otların bürüdüğü bir bahçeydim, kanatları uçamayacak kadar ağır bir taştan kuş, suyu çekilmiş bir kuyuydum. Kadının bu boş evin içinde olduğunu biliyordum. Onu göremiyordum, ama umurumda değildi. Bu evde canının çektiği bir şey varsa, seve seve verirdim.

Giderek zaman kavramını yitirdim. Her türlü zaman emrimdeydi ama, kullandıklarımın izini hemen yitiriyordum. Sonra yavaş yavaş, bilincim bedenime dönerken, tanımadığım kadın uzaklaştı. Odadan, girdiği kadar sessizce ayrıldı: bir ipek hışırtısı, hafif bir parfüm kokusu, açılıp kapanan bir kapının sesi. Bilincimin bir bölümü burada, bu boş evdeydi hâlâ, oyalanıyordu, ama aynı zamanda burada kanepede oturmuştum. Kararsızdım. Gerçeğin hangisi olduğunu bildiğimden emin değildim. Bu iki *burada'*dan hangisi doğruydu? Aynı zamanda ikisi de birbirinden gerçek olan iki yerde birden bulunuyordum. Kanepemin üstünde kıpırdamadan otururken, garip bir kişilik bölünmesi yaşıyordum.

Az sonra kapı tekrar açıldı. Genç adamın ayak seslerini tanıdım. Gözlüğümü çıkarmak için arkama geçti. Oda loştu, sadece ayaklı lambanın ışıklı noktası vardı. Gözlerimi, çevreme alıştırmak için gözkapaklarımı usulca ovdum. Delikanlı, gömleğinin üstüne koyu yeşil kravatına çok güzel uyan gri bir ceket giymişti. Usulca kolumdan tutup gülümseyerek kalkmama yardım etti, beni odanın dibindeki bir kapıya götürüp kapıyı açtı. Tuvalet ve duşuyla bir banyoya açılıyordu kapı. Tuvaletin kapağını kaldırdı, beni oturttu, sonra duşun musluklarını açtı. Sıcak su akmaya başlayınca, eliyle gelip yıkanmamı işaret etti. Paketinden çıkardığı yeni bir sabunu bana uzattı. Sonra çıkıp kapıyı arkasından çekti. Niçin duş yapmam gerekiyordu ki? Bir nedeni olmalıydı herhalde. Soyunurken anlamakta gecikmedim: gayriihtiyari boşalmıştım, iç çamaşırlarıma sperm bulaşmıştı. Sıcak suyun altında ayakta, edep yerimin tüylerine yapışmış sperm sıvısını özenle sabunladım, sonra büyük bir banyo havlusuna sarındım. Ölçüme uygun, henüz ambalajında, Calvin Klein marka bir külot ile bir atlet, bir havluluğun üstünde beni bekliyordu. Boşalacağım, bu derece mi belliydi önceden? Bir an aynada kendime baktım, doğru dürüst düşünmekte zorlanıyordum. Kirlenmiş külotumu çöp kutusuna atıp önce yepyeni beyaz donu, sonra da atleti giydim; pantolonumu çektim, montumu, çoraplarımı ve kirli tenis pabuçlarımı giydim.

Delikanlı banyonun kapısında beni bekliyordu; ilk girdiğim salona götürmek için.

Kitabı hâlâ bilgisayarın yanındaki masada duruyordu, hoparlörden de yine, bildik klasik müzik parçaları yayılıyordu. Her şeyi düşünen ev sahibim, beni kanepeye oturttu, bir bardak soğuk madensuyu getirdi.

— Oldukça yorulmuşum, dedim, bana başkasının gibi gelen bir sesle.

Bunu söylemeye hiç niyetim yoktu; sesim, bana danışmadan, kendiliğinden çıkmıştı.

Genç adam başını salladı, ceketinin iç cebinden beyaz bir zarf çıkardı, bir cümleye uygun bir sıfat sokarmış gibi montumun cebine yavaşça soktu, sonra gene başını salladı. Pencereden dışarı bir göz attım: gece bastırmıştı, neon lambalar ve arabaların farları sokakları aydınlatıyordu; birden, bir an önce bu işyerinden ayrılmak için sabırsızlanır oldum. Kalktım, yazı masasının önünde, kıpırdamadan

ve hiç konuşmadan duran genç adamın dikkatli bakışları altında kapıya yöneldim. Beni alıkoymak için kıpırdamadı bile.

Akasaka-Mitsuke metro istasyonu, işlerinden çıkmış memurlarla kaynıyordu. Biraz dışarıda gezinmeye karar verdim, havası ağırlaşmış bir vagona tıkılmak düşüncesi hiç de çekici gelmiyordu. Yotsuya İstasyonu'na değin yürüdüm, sonra Şincuku'ya kadar cadde boyunca gittim. Tenha bir kafede mola verip bir bira ısmarladım. Sonra acıktığımı fark edip yemek de ısmarladım. Saatime baktım: yediye geliyordu. Saatin ne önemi vardı ki?

Ansızın, o zamana dek cebimde unuttuğum zarfın içinde bir şeyler hissettim. Bu, alelade beyaz zarf, ilk bakışta sandığımdan daha ağırdı. Hatta içine canlı bir şey saklamış gibi garip bir ağırlıktaydı. Hafif bir duraksamanın ardından, zarfı açtım. (Nasıl olsa, er veya geç açacaktım). Yepyeni, tek bir kırışığı olmayan, âdeta sahte sanılacak kadar –ama sahte olmaları için bir neden göremiyordum– temiz on bin yenliklerden, hatırı sayılır bir tomar vardı içinde. Yirmi tane vardı, alışkanlık gereği, baştan saydım. Kuşku yok: ellerimin arasında iki yüz bin yen tutuyordum işte.

Parayı yeniden zarfa, zarfı da cebime koydum. Sonra masanın üstündeki çatalı elime alıp aptal aptal bakmaya başladım. Aklıma ilk gelen şey, ayakkabı almak oldu. Çok ihtiyacım vardı. Hesabımı ödeyip Şincuku Caddesi'ndeki büyük bir ayakkabı mağazasına giderek, alelade lacivert basket ayakkabıları denedim. Fiyatına bile bakmadan, satıcıya, onları ayağımdan çıkarmayacağımı söyledim. Yeni pabuçlarımın lekesiz beyaz bağcıklarını çabucak bağlarken genç satıcı –belki de mağazanın sahibi– bana, eskileri ne yapacağını sordu. Atabileceğini söyledim, sonra vazgeçip yanımda götürmeye karar verdim.

— Sağlam bir çift tenis ayakkabısı, biraz kirli olsa da işe yarayabilir, diye yorum yaptı satıcı, tatlı tatlı gülerek.

Benimki gibi kirli pabuçlara alışkın olduğuna dokunduruyor gibiydi, her gün görüyordu böylelerini. Yeni basket pabuçlarımın yerine onları kutuya koyduğunda bana, küçük bir hayvan leşiymiş gibi geldi. Hışır hışır, yepyeni banknotlarımdan biriyle ödemeyi yaptım ve para üstü olarak bir sürü kullanılmış bin yenlik aldım. Sonra da ayakkabı mağazası poşetim elimde, Odakyu trenine binip evime döndüm. İşten dönen memur kalabalığının arasına sıkışmış, kayışa asılmış, üstümdeki tüm yeni giyecekleri düşünüyordum: *yeni bir don, yeni bir atlet ve yeni pabuçlar!*

Eve gelince, her zamanki gibi, ilk iş radyoyu açtım ve mutfakta masanın başına geçip bir bira koydum önüme. Birisiyle konuşmak istiyordu canım. Neden olursa olsun, havadan, berbat politikacılardan, yeter ki *konuşmak* denen bu insancıl etkinliğe katılayım. Ne yazık ki, konuşabileceğim tek kişi bulamıyordum. Kedi bile yoktu.

Ertesi sabah, tıraş olurken her zamanki gibi aynada lekemi yokladım. Özel bir değişiklik göremedim. Gidip verandaya oturdum ve küçük arka bahçeyi seyre daldım, bunu nice zamandır yapmamıştım. Günümü hiçbir şey yapmamakla geçirdim. Sabah hava nefisti, öğleden sonra da öyle,

bir bahar esintisi yaprakları titretiyordu.

İçinde on dokuz tane on bin yenlik banknot bulunan zarfı montumun cebinden çıkardım, yazı masamın çekmecelerinin birine koydum. Gizli bir anlam içeriyormuş gibi ağırdı. Ama neydi anlamı? *Bu, bana bir şey hatırlatıyor,* diye aklıma geldi birden. Yaptığım, *bir şeye* benziyordu. Gözlerimi çekmecenin dibindeki zarfa dikmiş, ne olabileceğini anımsamaya uğraşıyordum. Boşuna.

Çekmeceyi kapattım. Gidip mutfakta çay yaptım, mutfak tezgâhının başında ayakta içtim.

Birden aklıma geldi: dün yaptığım şey, Girit Kano'nun bana anlattığı telekızın eylemine şaşılacak derecede benziyordu: verilen randevuya gitmek, tanımadığı bir erkekle yatmak, sonra da karşılığında para almak. Oysa ki ben kimseyle yatmamıştım –gerçi pantolonumda sperm lekeleri vardı, hepsi bu kadardı işte– ama bu ayrıntı bir yana, yapılan şey aynıydı. Belirli bir miktar paraya ihtiyacım var bahanesiyle, tanımadığım insanların bedenimle oynamasına ses çıkarmamıştım. Çayımı bitirirken bunu düşündüm. Uzakta bir köpek havladı. Bir yerlerde bir jet uçağı homurdandı. Kafamı toplamakta zorlanıyordum. Gene verandaya oturdum, öğle sonrasının aydınlığında bahçeyi seyrettim. Bundan bıkınca, ellerimi seyre daldım. *Ben orospu oldum!* dedim kendime; gözlerim ellerime dikilmişti. Kim derdi ki bir gün bedenimi satmaya vardıracağım işi? Ve bu yoldan kazandığım parayla satın alacağım ilk şey, bir çift basket ayakkabısı olacak?

Canım, dışarının havasını solumak istediği için, mahallede alışverişe çıkmaya karar verdim. Yeni basket ayakkabılarımı ayağıma geçirdim. Onlar sayesinde, kendim de yepyeni bir yaratığa dönüşmüşüm gibi bir duyguya kapılmıştım: mahalle, karşılaştığım insanların yüzleri, hepsi de, bana biraz değişik görünüyordu. Süpermarketten yumurta, sebze, süt, balık ve çekirdek kahve alıp dün bozdurduğum paranın üstüyle ödedim. Kasada oturan yuvarlak yüzlü kırklık kadına hiçbir şey itiraf etmeye niyetim yoktu. "Bu parayı bedenimi satarak kazandım ve bana iki yüz bin yen ödediler, anlıyor musunuz? Eskiden çalıştığım hukuk bürosunda, ayda yüz kırk bin yen kazanacağım diye ölesiye didindiğimi düşünüyorum da." Ama elbette, bunların hiçbirini söylemedim. Ona parayı ödedim; o da karşılığında bana, içine aldıklarımı koyduğu bir kesekâğıdı verdi.

Kasekâğıdını göğsüme bastırmış, eve dönerken, en azından işler kıpırdamaya başlıyor, diyordum kendime. Artık yolda trenden düşmemek için bir şeye sıkı sıkı yapışmam gerekmiyor. Böylece belki de bir yerlere varma şansım olur. En azından, içinde bulunduğumdan farklı bir yere.

İçime doğan, gerçekleşti: evde, kedi beni bekliyordu. Kapıyı açarken, canhıraş bir miyavlama duydum ve onun çarpık kuyruğu havaya dikilmiş halde bana doğru geldiğini gördüm: yaklaşık bir yıldır kayıplara karışmış olan Noboru Vataya'nın ta kendisiydi bu. Elimdeki kesekâğıdını yere bıraktım ve kediyi kucağıma aldım.

İyi düşünmekle bulunabilecek olan yer
(May Kasahara'nın görüşü II)

Günaydın, Zemberekkuşu!

Şu saatte kuşkusuz, bir lisenin bir sınıfında, sıradan bir öğrenci gibi ders kitaplarıma eğilmiş olduğumu hayal ediyorsundur: gerçi son görüşmemizde sana, öğrenimime devam edeceğimi söylemiştim, bu yüzden, böyle düşünmen normal. Ve gerçekten de okula döndüm, başlangıçta. Buradan çok uzakta, özel bir yatılı kız okuluna. Ama öyle, yoksulların gitiği bir yer değil, hayır; odaları otel odasından daha büyük ve bakımlı, istediğini seçebileceğin bir kafeteryası, bir tenis kortu, temiz ve büyük bir yüzme havuzu bulunan ama kuşkusuz, yalnız iyi aile kızlarının gittiği, oldukça pahalı bir yer. Doğruyu söylemek gerekirse, bunların hepsi, sorunlu kızlar. Nasıl bir yer olduğunu gözünün önüne getir: dağda, üstünde dikenli teller olan yüksek bir duvarla çevrili, dev goril Godzilla'nın bile baş edemeyeceği sağlamlıkta büyük bir çelik kapıyla kapatılmış, yirmi dört saatin yirmi dört saati boyunca robot görünüşlü bekçilerin koruduğu, tam bir kentsoylu yatılı okulu. Tüm bu önlemler, içeri girmeyi yasaklamak yerine, elbette ki içeridekilerin dışarı çıkmasını önlemeye yönelik.

Ama, Zemberekkuşu, belki bana soracaksın, bu kadar berbat olacağını bildiğim halde, buraya gelmeyi niçin kabul ettiğimi, en azından, hayır diyebilirdim. Haklısın. Ama, açık söyleyeyim, seçeneğim yoktu. Önceden yol açtığım çeşitli sorunlar yüzünden, beni öğrenci olarak kabul eden tek okul burasıydı, ben de ne olursa olsun, ailemden uzaklaşmak istiyordum. Buranın iğrenç bir yer olduğunu biliyordum ama denemeye karar vermiştim. Gerçekten de berbat bir yerdi. Karabasan denebilir, ancak ter içinde uyanılan karabasanlardan bile daha korkunçtu. Orada pek çok karabasan gördüm, ama yine de gerçeğe tercih ederim. Uyanmak istemiyordu canım. Ne demek istediğimi anlıyor musun acaba? Sen hiç böyle bir deneyim geçirdin mi? Kendini hiç, zeminden de daha aşağıda, iğrençlik bakımından hayal edebileceğinin çok ötesinde bir yerde buldun mu?

Sonunda, bu dört yıldızlı lise-cezaevinde ancak altı ay kaldıktan sonra bahar tatili için eve döndüğümde, ailemi uyardım: "Eğer oraya dönersem, canıma kıyarım. Gırtlağıma üç tane hijyenik ped tıkar ve üstüne litrelerce su içerim ve üstelik, kurtulamayayım diye, bileklerimi jiletle kesip kendimi okulun çatısından aşağıya atarım." Şaka etmiyordum. Annemle babam bakıştılar; ikisinin hayal gücü bir araya getirilse bile bir kurbağanınkinden geniş olmamasına rağmen, bunun kurusıkı bir tehdit olmadığını anlamış gibiydiler. Ama deneyimleri sonucu biliyorlardı ki ben böyle şeyler söylediğim zaman ciddiyimdir.

Böylece o kokuşmuş okula bir daha dönmedim. Mart sonundan nisan başına kadar kitap okuyarak, televizyon seyrederek ya da hiçbir şey yapmayarak evde kaldım. Ve ayrıca kendime, günde yaklaşık yüz kere, "Zemberekkuşu'nu görmek istiyorum," dedim. Çıkmaz sokağı geçmek, alçak duvarı aşmak, seninle konuşmak istiyordu canım, ama bunu söylemek, yapmaktan kolaydı. Geçen yazın bir yinelemesi olurdu sadece. Bu yüzden, ben de evimde kalıp kendime sordum

durmadan: "Acaba Zemberekkuşu şu an ne yapıyordur? Dünyayı sakin sakin eline geçirmiş olan şu güzelim ilkbahar günlerinde, Zemberekkuşu nasıl bir yaşam sürüyordur? Kumiko dönmüş müdür? O garip Kano kardeşlere ne olmuştur? Noboru Vataya'yı –kediden söz ediyorum– bulabilmiş midir? Yüzündeki leke silinmiş midir?"

Sonra da, bir ay geçince, bu yaşam benim için çekilmez olup çıktı. Nedenini tam olarak bilmiyorum ama ansızın, bana öyle geldi ki burası Zemberekkuşu'nun dünyasıydı, benim değil. Ve ben, burada kaldığım sürece, sadece Zemberekkuşu'nun dünyasındaki bir öğeden ibaret kalacaktım. Kuşkusuz, bu senin suçun değildi, ama böyleydi işte ve ben de gerçekten benim olan bir dünya aramak için gitmem gerektiğine karar verdim.

Ve düşüne düşüne, uygun yeri buldum.

Birkaç ipucu: burası, senin de, eğer iyi düşünürsen, bulabileceğin bir yer. Biraz kafa patlatırsan, hayal edebileceğin bir yer. Ne okul, ne otel, ne hastane, ne cezaevi, ne ev. Biraz kendine özgü bir yer ve uzak, çok uzak. Bu... bir sır! En azından, şimdilik.

Bulunduğum yer, dağların ortasında, duvarla çevrili –ama pek yüksek değil– büyük giriş kapısını sadece yaşlı bir bekçi bekliyor ve içeri serbestçe girilip çıkılabiliyor. Çevrede arazi geniş, koruluklar var, bir göl var: şafakta çok zaman hayvanların dolaştığı görülüyor; aslanlar, zebralar... Hayır, şaka yapıyorum, sadece porsuklar, sülünler, bunun gibi sevimli, küçük hayvancıklar işte. Bir de yatakhane var ve ben orada kalıyorum.

Kendime ait bir odam var, dört yıldızlı lise-cezaevindeki kadar iyi değil ama yine de fena sayılmaz. Sanırım son mektubumda sana odamı anlatmıştım. Evden getirdiğim büyük radyo-kasetçaları (hatırlıyor musun?) bir rafa yerleştirdim ve şu sırada Bruce Springsteen'i dinliyorum. Pazar öğleden sonra olduğundan ve herkes çıktığından, sesi olabildiğince açabiliyorum, üstelik kimseden de uyarı almıyorum.

Şimdilik tek zevkim, hafta sonu yakındaki kasabaya gidip en beğendiğim şarkıcıların kasetlerini almak. Kitap satın almıyorum, çünkü tüm istediklerimi kütüphaneden ödünç alabiliyorum. Bitişik odada kalan bir kızla arkadaş oldum. İkinci el bir arabası var ve kasabaya gittiğinde beni de götürüyor. Hatta, bana araba kullanmayı da öğretiyor, burada arazi, eğitim yapacak kadar geniş. Henüz ehliyet sınavını vermedim, ama şimdiden hiç de fena değilim.

Açık söylemek gerekirse, bu kasabanın, müzik mağazası dışında pek ilgi çekici yönü yok, ama öteki kızlar, haftada bir inmezlerse çıldıracaklarını söylüyorlar; bense, onların hepsi gidince burada yalnız kalmayı ve en sevdiğim kasetleri dinlemeyi yeğliyorum; bu beni rahatlatıyor.

Bir defasında, denemek için, arabası olan kızla ikimiz, iki çocukla randevulaştık. Kız bu bölgeden olduğu için epey insan tanıyor. Bana düşen arkadaş, fena çocuk değildi, üniversite öğrencisi, ama nasıl diyeyim, henüz kendimi yaşamdan zevk almaya hazır hissetmiyorum. Sanki bir atış pavyonundaki uzakta, benden birkaç kat saydam perdeyle ayrılmış dizi dizi bebekleri seyrediyor gibiyim.

Biliyorsun, Zemberekkuşu, bu yaz, ikimiz baş başayken, sözgelimi birlikte senin mutfak masana oturmuş bira içerken kendime hep sorardım: "Şimdi ırzıma geçmek için üzerime atlayacak olsa, ne yaparım?" diye. Hiç bilemiyordum. Gerçi herhalde kendimi savunur, karşı koyardım: "Hayır, Zemberekkuşu, istemiyorum!" derdim. Ama bu davranışımın nedenlerini sana nasıl açıklardım, sorusuna gelince, tam bir paniğe kapılıyor ve ben düşüncelerime çekidüzen verinceye kadar, senin, ırzıma geçecek zamanı bol bol bulabileceğini düşünüyordum. Bunu düşününce de yüreğim deli gibi çarpmaya başlıyor ve bunu haksızlık olarak görüyordum. Sen, benim böyle düşündüğümü aklının ucundan bile geçirmezdin elbette. Sana aptalca gelebilir, değil mi? Aptallık olduğunu ben de biliyorum, ama o an benim için son derece önemli bir sorundu bu. Sanırım bu yüzdendir ki merdiveni almış ve seni içeri hapsetmek için kuyunun kapağını kapatmıştım. Seni mühürlemiş gibiydim; olay kapanmıştı, artık benim yaşamımda yoktun ve benim de, bu karmaşık soruları düşünmeme gerek kalmıyordu.

Senden özür diliyorum, Zemberekkuşu. Bunu sana asla yapmamalıydım (zaten kimseye de yapmamalıydım ya). Zaman zaman, kendime hâkim olamıyorum. Ne yaptığımın bilincindeyim, ancak kendimi bundan alıkoyamıyorum. İşte bu, benim zayıf yanım.

Senin, eğer istemiyorsa, bir kızın üzerine atılacak biri olduğunu sanmıyorum. Şimdi bunu daha da iyi anlıyorum. Irzıma geçecek türden biri kesinlikle değilsin demiyorum (ama hayatta ne olacağı hiç bilinmez, değil mi?) ama en azından, salt beni altüst etmek için böyle bir davranışta bulunmazdın. Bunu sana nasıl açıklayacağımı bilemiyorum ama, hissediyorum, bir *feeling*[8] sorunu bu.

Neyse, yeter bu kadar, bu ırza geçme hikâyesini burada kesiyorum.

Ne diyordum, o üniversite öğrencisiyle çıktığım gün, bir türlü zihnimi bir noktada toplayamıyordum. Onunla gülüyor, havadan sudan konuşuyordum, ama aslında aklım almış başını gidiyor, ipi kopmuş bir balon gibi yükseklerde uçuyordu. Sürekli, durumla hiç ilgisi olmayan şeyler düşünüyordum. Nasıl demeli? Sanırım, bir süre daha yalnız kalmak istiyorum. Ve düşüncelerimi başıboş koyvermek istiyorum, bir engelle karşılaşmadan. Bu bakımdan, iyileşme sürecinin ancak yarısındayım.

Yakında sana yine yazarım. Ve gelecek sefer, şimdiki yaşantım üzerine daha ayrıntılı bilgi veririm.

Not: bundan bir sonraki mektubuma kadar, nerede olduğumu ve burada ne yaptığımı bulmayı dene bakalım.

8

Tarçın ile Muskat

Kedi, burnundan kuyruğunun ucuna kadar kuru çamurla kaplıydı. Postu, dolaşmış bir yün yumağı gibiydi, saatlerce pislik içinde yuvarlanmıştı sanki. Heyecanla onu kucağıma alıp kaldırdım ve iyice inceledim. Keyifle hırlıyordu. Biraz sıskalaşmıştı ama bunun dışında, hiç değişmemişti: gözlerinde çapak yoktu, hiçbir yerinde yara bere yoktu. Bir yıllık bir serserilikten dönüp gelen bir kedi denemezdi hiç; daha çok, bir kaçamak gecesinin ardından sahibinin yanına dönen azmış bir erkek kediye benziyordu.

Verandada bir tabağa, satın aldığım uskumru filetosundan koydum. Kedi çok acıkmış gibiydi, balığı neredeyse boğularak ve kimi parçaları tükürüp yeniden çiğneyerek çabucak yalayıp yuttu. Gidip mutfak tezgâhının altında duran su kabını getirdim, musluktan su doldurup koydum önüne. Suyu da hemen bitirdi. Karnı doyunca, gerindi ve temizlenmeye, yalanmaya koyuldu, sonra da aklına birden bir şey gelmiş gibi dizime zıpladı, dertop oldu ve uyudu. Derin bir uykuya dalıp tüm savunmasını bırakırken, hırıltıları giderek zayıfladı. Verandada, bir güneş dörtgeninin içinde oturmuş, onu uyandırmamaya özen göstererek usul usul postunu okşuyordum. Bu kedinin ortadan kaybolmasından bu yana yaşamımda öyle çok olay olmuştu ki, doğruyu söylemem gerekirse, kediyi unutmuştum bile. Yine de, dizlerimin üstünde kıvrılıp, böylesine güvenle derin bir uykuya dalmış bu küçük hayvanı görmek, yüreğimi ısıtıyordu. Elimi, yüreğinin olması gereken yere koydum, vuruşlarını algılamaya çalıştım. Bana uzak ve hafif geldiler, oysa, tıpkı benim kalp atışlarım gibi onlar da durup dinlenmeden zamanı vurguluyordu.

Gidişinden bu yana geçen zamanda neler yaptığı konusunda en ufak bir fikrim yoktu, neden o gün ansızın yeniden ortaya çıktığı konusunda da. Ona dobra dobra sorabilmeyi isterdim. "Nerelerdeydin, be? Bunca ay ne yaptın? Tüm bu yitirilmiş zamanın izleri nereye gitti?"

Kediyi verandadaki eski bir yastığın üstüne bıraktım; yıkanmış da sıkılacak çamaşır gibi yumuşacık ve ağırdı. Onu yerinden kaldırdığımda gözlerini araladı, miyavlayacakmış gibi dudakları titredi, ama hiç ses çıkmadı. Yastığa yatırılınca, rahat bir duruş bulmak için kıvrıldı, büküldü, esnedi ve tekrar uyudu. Aldıklarımı dolaplara yerleştirmek için mutfağa gittim. Balığı, soya ezmesini ve sebzeleri buzdolabına koydum, bir yandan da kedi hâlâ uyuyor mu diye gözucuyla verandayı kolluyordum. Gerçekten de bakışları tıpkı Noboru Vataya'nınkiler gibiydi, ama Kumiko ile benim ona bu adı vermemezin asıl nedeni, başka bir ad bulamayışımızdı.

Bu yüzden, altı yıl boyunca ona Noboru Vataya demeyi sürdürmüştük ama bu, şakadan bile olsa bir kediye göre bir isim değildi, çünkü bu altı yıl içinde, gerçek Noboru Vataya halka mal olmuş, tanınmış bir adam olup çıkmıştı. Kedi sonsuza dek onun ismini taşıyamazdı, ona bir an önce uygun bir isim bulmak gerekiyordu. Ne kadar çabuk bulunsa o kadar iyiydi. Basit, somut ve gerçekçi bir isim, işte gereken buydu. "Noboru Vataya"yı, anısına, bu adın yankısına ve anlamına varıncaya dek silecek bir isim.

Balık tabağını almak için verandaya döndüm, kedi öylesine yalanmıştı ki yeni yıkanmış gibi tertemizdi. Herhalde bir şölen olmuştu onun için. Tam da kedinin döndüğü gün evde uskumru olmasına seviniyordum, seyrek alırdım çünkü. Onun için de, benim için de mutlu bir başlangıcın habercisi gibi göründüğünden ona "Uskumru" adını takmaya karar verdim: "Bundan böyle senin adın Uskumru," dedim kediye, kulaklarının arkasını okşayarak. Bu haberi tüm dünyaya bağıra bağıra duyurmak, ilan etmek isterdim.

Günbatımına kadar verandada, kedinin yanında oturdum. Hâlâ derin derin uyuyordu, besbelli toparlanmaya ihtiyacı vardı; soluğu, uzaklardan gelen bir demirci körüğünün sesi gibi yankılanıyor, kaburgaları, aynı uyumla kalkıp iniyordu. Gerçekten orada olduğundan emin olmak için ara sıra elimi uzatıp ılık bedenine dokunuyordum. İnsanın sadece elini uzatmasıyla, yumuşak bir şeye dokunabilmesi olağanüstüydü. Yavaş yavaş, farkında olmaksızın böyle bir duyguyu unutmuşum meğer.

Ertesi sabah, kedi hâlâ oradaydı. Uyandığımda onu oracıkta, yanı başımda, boylu boyunca yatağa uzanmış, yine uyuyor buldum. Anlaşılan gece uyanmış ve özenle yalanıp temizlenmiş olmalıydı, çünkü artık postunda ne bir çamur izi, ne de birbirine dolanmış tüy demeti kalmıştı, tam anlamıyla eski haline dönmüştü. Onu bir süre okşadım, kahvaltısını verdim, suyunu değiştirdim. Sonra ne olacağını görmek için biraz uzaklaşıp seslendim: "Uskumru! Buraya gel!" Üçüncü seslenişimde, lütfedip bana döndü ve hafifçe miyavladı.

Benim de bu yeni güne başlamam gerekiyordu. Duş yaptım, bir gömlek ütüledim, bir keten pantolon ile yeni pabuçlarımı giydim. Hava kapalı ama pek soğuk değildi: palto giymemeye karar verdim. Trenle Şincuku'ya gittim, batı çıkışından çıktım ve gidip meydanda, her zamanki banka yerleştim.

Kadın, saat üçü geçe geldi. Beni görünce hiç şaşırmamış gibiydi ve ben de, onun bana yaklaşmasına şaşırmadım. Önceden burada buluşmayı kararlaştırmışız gibi selamlaşmadık bile. Ben başımı ona doğru kaldırmakla yetindim, o da bana gülümser gibi yaptı.

Fazlasıyla ilkbahar kokan turuncu bir keten ceket ile topaz rengi dar bir etek giymişti. İki küçük altın halka, kulaklarını süslüyordu. Yanıma oturdu, sessizce bir sigara içti. Sigarasını, geçen defalar yaptığı gibi, minicik altın çakmağıyla yakmıştı, bu kez bana uzatmadı paketi. Dalgın bir tavırla, tadına bakar gibi, iki üç nefes çektikten sonra yere attı ve sonra dizime hafifçe pat pat vurdu. "Hadi, gel," dedi. Kalktım, izmariti söndürmek için çiğneyip uslu uslu peşinden gittim. Boş bir taksi çevirdi, şoföre, iyice anlaşılır bir biçimde, Aoyama'da bir adres verdi ve yol boyu artık ağzından tek sözcük çıkmadı. Camın arkasından hızla geçen kent manzarasını seyrediyordum. Şincuku ile Aoyama arasında, tanımadığım birçok yeni gökdelen çarptı gözüme. Kadın, el çantasından bir not defteri çıkardı, küçük bir altın tükenmezkalemle bir şeyler yazdı. Ara sıra altın kol saatine göz atıyordu. Anlaşılan, değerli maden takılar hoşuna gidiyordu. Belki de her dokunduğu altın oluyordu?

Beni önce Omote-Sando Bulvarı'nda, markalı eşya satan bir mağazaya götürdü; bana, ince kumaştan, biri gri-mavi, öteki koyu yeşil iki kıyafet seçti. Besbelli bu, bir hukuk bürosunda çalışmak

için uygun bir tarz değildi ve çok pahalı olduklarını anlamak için sadece ceketin kollarına bakmak bile yeterliydi. Kadın tek kelime açıklama yapmadı ve ben de hiç soru sormadan, isteklerini yerine getirmekle yetindim. Bu bana, üniversite öğrencisiyken gittiğim, olup bitenin hiçbir zaman açıklanmadığı sanatsal ve deneysel filmleri anımsattı. Her türlü akla yakın açıklama, filmin gerçekliğini zedeleme tehlikesi taşırmış sözde. Bu da bir görüştü, başka bir anlayış. Ama kendimi, film şeridindeki değil de, gerçek dünyaya dalmış bulmak bana garip geliyordu.

Ölçülerim epeyce sıradan olduğundan kıyafetlerde düzeltme yapılması gerekmedi. Kadın, kıyafetlerin her birine uygun üçer gömlek ve yarım düzine kadar çorap seçti. Hesabı kredi kartıyla ödedi ve hepsinin benim evime teslim edilmesini istedi. Bu işlemlerin tamamı oldukça kısa zaman aldı: seçimini çok kısa zamanda yapmıştı, bana uyacak giysi konusunda önceden bir fikre sahipti sanki. Oysa bana, bir kırtasiye dükkânında silgi seçmek için bile bundan çok zaman gerekir. Giyim konusundaki eşsiz zevkini onaylamak zorundaydım. Gömlek ve giysileri rasgele seçer gibi görünse de aslında renkler de, tarzlar da birbirine kusursuz uyum sağlıyordu; sorunu uzun zaman, üstelik de hiç sıradanlığa kaçmadan incelemiş gibiydi.

Sonra beni bir ayakkabıcıya götürürek kıyafetlere uyacak iki çift ayakkabı seçti. Orada da, çabucak bitirdi işini ve kartla ödedi, hepsini evime göndertti. İki çift ayakkabının eve teslim edilmesini oldukça gülünç buldum ama besbelli bu, alıştığı davranış biçimiydi.

Sonra gittiğimiz saatçide de aynı senaryo yinelendi. İki dakika içinde bana, elli ya da altmış bin yen tutan, zarif bir krokadil kordonlu saat seçti. Anlaşılan, o zamana dek taktığım plastik kordonlu ucuz saat, hoşuna gitmemişti. Bu kez eve teslim edilmesini istemedi, paketlettirip bir şey söylemeden bana uzattı.

Bundan sonraki uğrak, uniseks bir berber salonu oldu: oldukça geniş, zemini diskotek pisti gibi pırıl pırıl parlayan, duvarlarında büyük aynalar olan bir yer. Elinde makas ya da fırça olan berberler, on beş kadar koltuğun çevresinde, kukla gibi gidip geliyorlardı.

Hemen hemen her yerde yeşil bitkiler vardı ve bir hoparlör pes perdeden Keith Jarrett'ın bir piyano solosunu yayınlıyordu. Anlaşılan, benim için önceden randevu almıştı, çünkü biz salona girer girmez beni hemen bir koltuğa götürdüler. Kadın, upuzun bir berbere, benim için istediği saç modelini ayrıntılarıyla anlattı. Herif, bir yandan başını sallayarak onu dinliyor, bir yandan da bir tenceredeki kereviz sapı ya da pişirmeye hazırlandığı başka bir yiyecek maddesiymişim gibi bana bakıyordu. Genç bir Soljenitsin'e benziyordu.

— İşiniz bitince gelirim, dedi kadın, sonra telaşlı adımlarla salondan çıktı.

Berber bana tek kelime etmedi diyebilirim: yalnızca, beni şampuan yerine götürürken "buradan buyurun," ya da ceketime düşen saçları temizlerken "özür dilerim," demek dışında. Biraz uzaklaşır uzaklaşmaz, çaktırmadan elimi kaldırıp sağ yanağımdaki lekeye dokunuyordum. Çok sayıda müşterinin, çepeçevre aynalara yansıyan suratını ve aralarında da benim, sağ yanağımda koyu mavi lekeli yüzümü görüyordum. Ama bu yüzü ne çirkin buluyordum ne de pis; benim bir parçamdı ve onu olduğu gibi kabullenmiştim. Ara sıra, ısrarlı bir bakışın üzerime dikildiğini hissediyordum, ama aynalara aynı zamanda o kadar çok görüntü birden yansıyordu ki, bu bakışın kimden geldiğini bir türlü belirleyemiyordum. Sadece üstümde ağırlığını hissediyordum.

Çok değil, ancak yarım saat içinde kesme işi bitti: işsiz kaldığımdan beri koyverdiğim saçlarım, işte yeniden kısalmıştı. Bekleme salonunda oturup kadın dönünceye kadar dergileri karıştırıp müzik dinledim. Kadın, sonuçtan memnun kalmış gibiydi. Bir on bin yenlik banknotla borcu ödedi ve salondan çıktık. Dışarıda, birdenbire durup beni tepeden tırnağa, döndüğünde benim kediye yaptığım gibi dikkatle süzdü. Sanki görünüşümde en ufak bir aksaklık bulunmadığına emin olmak istiyordu.

Hazırlıkların tamamlandığına karar vermiş olacak ki, altın saatine bir göz attıktan sonra içini çekti. Yediye geliyordu.

— Hadi yemeğe gidelim, dedi. Acıktın mı?

Kahvaltıda yediğim tost ile öğleyin yediğim çörek dışında ağzıma lokma koymamıştım.

— Galiba evet, diye karşılık verdim.

Yakındaki bir İtalyan restoranına götürdü beni, oranın devamlı müşterisi olmalıydı çünkü bizi hemen salonun dibinde sakin bir masaya oturttular. Karşılıklı oturunca cebimde ne var ne yoksa, hepsini masaya koymamı istedi. Sessizce, söyleneni yaptım. Kendi gerçeğim sanki beni terk etmiş, orada burada rasgele geziniyordu. *Gerçeğimin gelip beni yeniden bulması iyi olur,* diye düşündüm. Cebimde en sıradan olanlar dışında hiçbir şey yoktu: anahtarlarım, bir mendil, cüzdanım. Bir an, ilgisizce şöyle bir göz gezdirdikten sonra cüzdanımı açıp içine baktı. Herhalde beş bin beş yüz yen kadar bir para, bir telefon kartı, bir banka kartı ve yüzme havuzu abonmanım vardı. Olağandışı bir şey yok. İnsanın ölçmek, tartmak, yoklamak, suya batırmak ya da saydamlığını anlamak için ışığa tutmak isteyeceği hiçbir şey.

Yüz ifadesini değiştirmeden, eşyalarımı bana geri verdi.

— Yarın gidip kendine yarım düzine mendil, yeni bir cüzdan ile bir anahtarlık alırsın, dedi. Bunları bensiz de seçebilirsin herhalde. Aklıma gelmişken, en son ne zaman çamaşır almıştın kendine?

Kafamı ne denli zorladımsa da, anımsamam olanaksızdı.

— Bilmem ki. Ama biliyor musunuz, temizliği severim ve yalnız yaşayan bir erkek için, bu konuda çok titizimdir diyebilirim, çamaşırımı yıkarım her...

— Tamam, tamam. Bir düzine de külot alırsın, olur mu? dedi, sert bir sesle, bu konuyu noktalamak istiyormuşçasına.

Sessizce başımı salladım.

— Makbuzu bana getirirsen, masrafını öderim. Olabildiğince kaliteli mal al. Kuru temizleme giderlerini de öderim, onun için gömleklerini bir kez giyer giymez yıkanmaya götür hemen.

İşte istasyonun oradaki kuru temizleme dükkânının sahibini sevindirecek bir haber. Ama gene de, diye düşündüm, sonra da bu kısacık ünlemi, tam bir cümleyle uzattım:

— Ama gene de, benim için neden bunca zahmete katlanıyorsunuz ki?

Karşılık verecek yerde, Virginia Slim paketini çantasından çıkarıp dudaklarına bir sigara sıkıştırdı. Yüz çizgileri düzgün, uzun boylu ve zayıf bir garson, hemen yaklaşıp kadının yanında dikilerek bir kibrit çaktı. Bu küçük, hoş, kuru gürültü iştahımı açtı. Sonra garson bize menüyü uzattı, ama kadın bakmadı bile.

— Bana bir karışık salata verin, sadece bir damla sirkeli sos ile biraz karabiberli ve bir de balık filetosu, hangisi olursa. Ve soda, buzsuz.

— Bana da aynı şeyleri getirin, dedim, çünkü menüyü incelemek bana fazla karmaşık görünmüştü.

Garson, eğildi ve uzaklaştı.

Anlaşılan kendi gerçeğim henüz bana dönmemişti.

— Bu soruyu size sadece meraktan soruyorum, biliyorsunuz, sorun çıkarmak için değil, diye üsteledim. Bana tüm bunları aldığınız için bir şikâyetim yok, ama benim gibi bir herif için bunca zaman ve para harcamaya değer mi?

Kadın hiç karşılık vermiyordu.

— Sadece meraktan sordum işte, diye yineledim.

Kadın, söylediklerime en ufak bir ilgi göstermiyor, duvarı süsleyen bir tabloyu seyre dalmıştı; İtalya kırlarından bir manzaraydı bu, en azından, ben öyle sandım. Üstünde duvarları toprak rengi ve görünüşü temiz birkaç evin basamak basamak dizildiği bir tepenin önünde, dimdik ve belirgin, bir servi ağacı dikkat çekiyordu. Burada nasıl insanların yaşadığını merak ettim. Herhalde sıradan yaşam süren sıradan insanlar. Hiçbir kadın, önceden haber vermeden onlara kıyafetler ve saatler almaz, onlar da kör kuyuları satın almak için akıl almaz paralar ödemeye kalkışmazlardı. Dünyanın her yanında yaşayan tüm bu sıradan insanları gerçekten kıskandım. Tablonun içine sızmak, toprak rengi evlerin birine girmek, orada bir bardak şarap içip bir yorganın altına uzanarak hiçbir şey düşünmeden uyumak istedim birden.

Garson geldi, masaya bir şişe soda koydu. Kadın, sigarayı tablaya bastırdı.

— Başka bir soru sorsan? dedi.

Ben ona ne sorabileceğimi düşünürken, o bir bardak su içti.

— Akasaka'daki işyerine bakan genç, oğlunuz mu? diye sordum.

— Evet, diye yanıt verdi hemen.

— Dilsiz mi acaba?

Başını salladı.

— Hiçbir zaman geveze değildi, ama altı yaşına basmadan önce hepten yitirdi konuşma yeteneğini.

— Bunun bir nedeni olmalı.

Söylediğimi duymazlıktan geldi. Ona soracak başka bir soru aradım.

— Hiç konuşmuyorsa, hayatla nasıl baş ediyor peki?

Kaşlarını çattı. Bu kez sorum onu kayıtsız bırakmamıştı, ama yanıt vermeye istekli görünmedi.

— Giydiklerini de siz mi seçiyorsunuz, benim için yaptığınız gibi?

— Giyim konusunda zevksizliğe hiç katlanamam, elimde olmayan bir şey bu. En azından çevremdeki insanların, görülmeyen ayrıntılara varıncaya kadar iyi giyimli ve zarif olmalarını isterim.

— O halde, onikiparmakbağırsağımın görünüşü belki hoşunuza gitmez, diye şaka yaptım.

— Onikiparmakbağırsağının görünüşüyle ilgili bir sorunun mu var? diyerek beni ciddi ciddi süzdü.

Bu yersiz şakamdan o an pişmanlık duydum.

— Hayır, hayır, ülserim filan yok, en azından şimdilik, öyle sözün gelişiydi işte.

Bir süre daha, beni kuşkuyla süzdü. Kesin, onikiparmakbağırsağımı düşünüyordu.

— Cebimden ödeyeyim razıyım, yeter ki çevremde iyi giyimli insanlar olsun. Bu yüzden endişelenmene gerek yok. Bunu sadece kendim için yapıyorum. Elle tutulur bir şey bu âdeta: kirli giysilere hiç dayanamam.

— Bir müzisyenin detone müziğe dayanamaması gibi mi?

— Öyle de diyebilirsin.

— Bu, çevrenizdeki herkesin üstünü başını siz ödüyorsunuz anlamına mı geliyor?

— Evet, ama epey kısıtlı bir çevrem vardır. Bu da normal, değil mi? Tüm dünyanın üstünü başını satın alamam ya.

— Evet, her şeyin bir sınırı var, diye onayladım.

— Kesinlikle öyle, diye doğruladı beni.

— Başka ne öğrenmek istiyorsun? diye sordu, gerçekten sirkesiz ve tuzsuz salatamızı yerken: sanki sirke, damlayla konmuştu.

— Adınızı, size nasıl sesleneceğimi bilmek için.

Sessizce bir turp kemiriyordu ve kaşlarının arasında derin bir çizgi belirdi, sanki beklemediği, acı bir şey ağzına gelmişti.

— Adımı neden kullanmak zorundasın? Bana mektup yazacak değilsin, bildiğim kadarıyla. Ad, son derece yararsız bir şeydir.

— Ama işe yarayabilir, örneğin, arkanızdan yürüyor ve size seslenmek istiyorsam.

Çatalını bıraktı, dudaklarının kenarını dikkatle sildi.

— Haklısın, dedi, bu hiç aklıma gelmemişti.

Epey düşündü. Bense, sesimi çıkarmadan salatamı yiyordum.

— Bana seslenebilmen için bir ad gerekiyor sana, öyle mi?

— Öyle ya.

— O halde, gerçek adım olmamasının sakıncası var mı?

— Hayır, sakıncası yok.

— Bir ad, bakalım, nasıl bir ad bulabilirim ki?

— Söylenmesi kolay bir şey. Gerçekçi, somut, elle tutulur, görülebilir bir şey hatta. Daha kolay anımsayabilirim böylelikle.

— Sözgelimi?

— Örneğin, kedimin adı Uskumru.

— Uskumru, diye yineledi, bu adın yankısının tadını çıkarmak istercesine.

Uzun bir süre, tuzluk ve biberliğe daldı gitti, sonra birden başını kaldırdı:

— Muskat, dedi.

— Muskat mı?

— Evet, öylesine geliverdi aklıma. Bana Muskat dersin, olur biter, eğer sakıncası yoksa senin için.

— Hayır, bence hiçbir sakıncası yok. Peki oğlunuz, onun adı ne?

— Tarçın Çubuğu. Basitleştirmek için Tarçın diyelim biz.

— *Maydanoz, adaçayı, biberiye ve nane,* diye bir şarkı mırıldandım.

— Muskat ve Tarçın Akasaka, kulağa hiç de fena gelmiyor ha, ne dersin?

May Kasahara kuşkusuz böyle isimleri olan insanlarla tanıştığımı duysa çok şaşırırdı. Onu duyar gibi oluyordum: "Buyur burdan yak! Söylesene, Zemberekkuşu, biraz daha normal ilişkiler kuramaz mısın sen?"

— Geçen yıl, adları Girit ve Malta Kano olan iki kadınla tanışmıştım, dedim. Bu bana pek çok serüvene mal oldu. Neyse, şimdi ikisi de burada yok zaten.

Muskat, hafifçe başını sallamakla yetindi, yorum yapmadı.

— Sabah şebnemi gibi doğa içinde kaybolup gittiler de, diye zayıf bir sesle ekledim.

Muskat çatalını bir hindiba yaprağına batırdı, bir yudum su içti.

— Aklıma gelmişken, dedi, sana verdiğim para konusunda beni sorguya çekmiyorsun? Herhalde nereden geldiğini bilmek istersin?

— Hem de nasıl isterim, dedim.

— Sana anlatabilirim, ama biraz zaman alır.

— Tatlıya kadar biter mi?

— Sanmam, dedi Muskat Akasaka.

9

Kuyunun dibinde

Kuyunun duvarına çakılmış madeni merdivenden bir kez kuyunun dibine inince, alışkanlık gereği, duvara dayalı beyzbol sopasını, el yordamıyla aramaya başladım; geçen yaz, neredeyse farkına varmadan, gitarlı adamın evinden getirdiğim sopayı. Karanlıklar içinde, iyice hırpalanmış bu sopayı elime almak, beni garip denecek derecede rahatlatıyor ve zihnimi toplamama yardımcı oluyordu. İşte bu yüzden onu hep kuyunun dibinde bırakıyordum. Ayrıca merdiveni her defasında bir beyzbol sopasıyla inip çıkmaktan daha rahattı böylesi.

Sopayı iki elimle yakalayıp bir beyzbol şampiyonu duruşu aldım. Gerçekten de benim güzel, eski sopamdı bu, dokunmakla bile tanıyordum. Zifiri karanlıkta, hiçbir şeyin değişmediğini saptadım. Kulak kabarttım, havayı derin derin ciğerlerime çektim, topuklarımla yeri kazıdım, sopamla duvarları yokladım. Bu, bana güven vermeyi amaçlayan küçük bir törendi. Kuyu dibi deniz dibine benzer. Orada nesneler öyle bir baskı altındadır ki, ilk biçimlerinde çakılıp kalırlar. Varsın zaman geçerse geçsin, hiçbir şey değişmez.

Başımın üstünde solgun bir ışık yuvarlağı seçtim. Günbatımında gökyüzü. Başım yukarıda, o ekim akşamı, dünyayı düşündüm, yukarıdaki insanların tatlı sonbahar ışığındaki yaşamını. Sokaklarda yürüyor, alışveriş yapıyor, yemek hazırlıyor, metroyla evlerine dönüyor olmalıydılar. Ve tüm bunları doğal bir biçimde yapıyorlardı, hiç düşünmeden, eskiden benim yaptığım gibi. Ben de, o zamanlar bu, "halk" denen, biçimi olmayan ve belirsiz yığının bir parçasıydım. Yukarıda, aydınlıkta, insanlar birbirlerini karşılıyor, karşılanıyorlar, onları kuşatan aydınlıktan gelen bir senlibenlilikle birbirlerine bağlanmış, geçici ya da sürekli ilişkiler kuruyorlardı. Ama ben, artık onların topluluğunun bir parçası değildim. Onlar yeryüzündeydi, ben aşağıda, kuyumun dibinde. Onlar aydınlığa sahiptiler, bense aydınlığı yitirmiştim. Gün gelip onların arasına yeniden çıkamayacak duruma düşer miyim acaba, diye kendime soruyordum. Güneşin parıltısının getirdiği rahatlıktan sonsuza dek yoksun kalacaktım. Kedinin ılık bedenini artık kollarımın arasında hiç tutamayacaktım. Bunu düşününce, göğsümde bir şeyler sıkıştı, hafif bir ağrı saplandı. Bu arada, lastik topuklarımın ucuyla toprağı altüst ederken yukarıdaki ışıklı manzaranın, önüne geçilmez biçimde uzaklaştığını sezinliyordum. Gerçeklik duyum küçülüyordu; onun yerine karanlık kuyunun mahremiyetine, rutubetli ve sakin dibine kavuşuyordum; yeraltının yumuşaklığı tenimi yatıştırıyordu. Göğsüme sinmiş olan ağrı çekiliyordu. Bu yer beni karşılıyor ve ben de onu karşılıyordum.

Beyzbol sopasını göğsüme bastırdım. Gözlerimi kapatıp tekrar açtım, yukarı bakmak için başımı kaldırdım. Sonra başımın üstündeki bir ipi çekerek kuyunun kapağını kapattım. (Çok becerikli olan Tarçın, bana kuyuyu aşağıdan kapatmama olanak veren akıllı bir mekanizma yaratmıştı.) Karanlık, tam oldu. Yukarıyı kasıp kavuran rüzgâr sağanaklarını duymaz oldum. Halktan tümüyle kopmuştum. El fenerim bile yoktu. Bu, iman tazelemesi gibi bir şeydi: *onların hepsine,* karanlığı tam olarak içimde algılayabileceğimi kanıtlamak istiyordum.

Yere oturdum; beton duvara dayandım, sopayı dizlerimin arasına koyup gözlerimi kapattım. Sonra işitme duyumu yürek vuruşlarımda yoğunlaştırdım. Gerçi karanlıkta gözlerimi kapatmam

gerekmiyordu, ama ben yine de yapıyordum bunu, çünkü bu eylemin karanlıkta bile bir anlamı vardı. Dibinde bulunduğum bu simsiyah dehlize bedenimi alıştırmak için birkaç kez derin derin soluk aldım. Burada hep aynı koku egemendi, havası tenim üzerinde hep aynı hissi bırakıyordu. Kuyu doldurulup sonra yeniden açılmıştı, ama havası hâlâ rutubet dolu, küf kokulu kalmıştı; tıpkı tıpkısına ilk kez indiğim zamanki gibiydi. Burada, mevsimler, hatta zaman silinmişti.

Her inişimde, ilk seferinde olduğu gibi, eski tenis pabuçlarımı giyip plastik kordonlu eski saatimi takıyordum. Beyzbol sopası gibi bunlar da beni rahatlatıyordu. Karanlıkta onları, tenime yapışmış, bedenimle tam uyum sağlamış olarak hissediyordum. Böylece kendimden kopmadığımı doğrulamış oluyordum. İçimdeki karanlığımın ve dışarıdaki karanlığın baskısının yavaş yavaş birbirine yaklaşmasına, karşılıklı birbirini evcilleştirmesine izin vermek için gözlerimi açtım, tekrar kapadım. Zaman geçtikçe, hep olduğu gibi, artık ikisi arasında, içimdeki karanlık ile dışarının karanlığı arasında hiçbir ayrım yapmamaya başladım. Gözlerim kapalı mı, açık mı, onu bile bilemez olmuştum. Yanağımdaki leke, hafif bir ısı yaymaya başlıyordu.

Onun koyu mor renge büründüğünü hissediyordum. Olanca bilincimi bu leke üzerinde, içinde eridiğim karanlıktan farklı bir karanlıkta topladım ve *odayı* düşündüm. O *kadınlarla* birlikte olduğum zaman yaptığım gibi, kendimi kendimden kesip ayırmayı denedim. Karanlıkta çömelmiş, ellerim beyzbol sopasının sapına yapışık, beceriksiz somut bedenimden ayrılmaya, boş evden çıkmaya, ben denen terk edilmiş kuyudan çıkıp farklı bir gerçeğe ulaşmaya zorladım kendimi.

Şimdi, beni o garip odadan ayıran tek şey, bir duvar. Onun içinden geçmeyi başarmalıyım. Kendi gücüm ve bu dipsiz karanlığın sayesinde.

Soluğumu tutarak ve zihnimi yoğunlaştırarak, odanın içini ayırt etmeyi başardım. İçinde değilim, sadece seyrediyorum. Bir otel odası bu. Numarası 208. Kalın perdeler kapatılmış, müthiş karanlık. İnatçı ve baş dördürücü kokusu odada yüzen çiçeklerle dolu bir vazo var. Kapının yanındaki büyük ayaklı lambanın ampulü, sabahleyin ayınki gibi ölgün bir ışık yayıyor. Bakışlarımı bir noktada yoğunlaştırınca tıpkı sinemada gözlerin yavaş yavaş karanlığa alışması gibi bu zayıf ışıkta nesnelerin kenar çizgilerini seçebiliyorum. Ortadaki küçük bir masada, birazı içilmiş bir Cutty Sark şişesi, buz kovasında, buzluktan henüz çıkmış buzlar –kenarları henüz keskin– ve yanında, beni bekleyen bir bardak *on the rocks,* bir de ayna gibi parlayan madeni bir tepsi. Saatin kaç olduğu konusunda hiçbir fikrim yok. Belki sabah, belki akşam, belki geceyarısı. Ya da burada zaman diye bir şey yok. Bitişik odada, dipte, bir kadın yatağa uzanmış. Kıpırdandıkça çıkardığı ipek hışırtılarını işitiyorum, bardağı sallıyor, buzlar hafifçe birbirine çarpıyor. Bu sesler, havada, canlı zerre gibi asılı duran minicik çiçektozlarını harekete geçiriyor. Kadın bardağı dudaklarına götürüyor, biraz viskiyi gırtlağından aşağı kaydırıyor, sonra bana bir şey söylemeye çalışıyor. Oda çok karanlık, kıpırdayan bir gölge dışında bir şey görmüyorum. Bana söyleyecek bir şeyi var. Konuşmasını beklerken nefesimi tutuyorum.

İşte o odanın içindekiler.

Sanal bir gökyüzündeki sanal bir kuş gibi, yukarıdan odaya bakıyorum. Manzara genişliyor, sonra biraz iniyor ve yaklaşıyorum, ayrıntılar üzerine zum yapıyorum. Kuşkusuz hepsinin kendine göre

önemi var. Hepsini sırayla yokluyorum: biçimler, renkler, dokular. Ama tüm bu ayrıntılar arasında hemen hemen hiçbir ilinti yok, manzara tüm sıcaklığını yitirmiş. Öğelerin mekanik bir sayımında sıkışıp kalmışım ben, sadece bir mal sayımı, ama başlangıç için bu da fena sayılmaz. Taşın tahta parçasına sürtülmesi nasıl önce ısı, sonra ateş çıkarırsa, ben de yavaş yavaş, öğeleri arasında bağlantı olan bir gerçeğin biçimlendiğini görüyorum. Tıpkı rasgele birleştirilmiş seslerin, ilk bakışta anlamsız görünen basit bir prova sonunda, bir ezgi yaratması gibi.

Karanlığın dibinden, bu ince bağlantının doğduğunu seziyorum. Çok iyi. Karanlık sakin, benim varlığımı henüz fark etmemiş. Beni odadan ayıran duvar, yumuşuyor ve pelte gibi yavaş yavaş eriyor. Nefesimi tutuyorum. *Şimdi!*

Ama tam ayağımı duvara yaklaştırdığım anda, billursu ve derin bir ses yankılanıyor: biri yumruğuyla kapıya vuruyor. Bu tiz sesi önce de duymuştum; sanki biri duvara bir çivi çakıyor çekiçle. İki vuruş. Bir küçük ara. İki vuruş daha. Kadın, karanlıkta soluğunu tutuyor, havada çiçektozları çıldırıyor. Karanlık titriyor. Tam duvarın öte yana geçişim biçimlenmek üzereyken bu gürültü araya girip beni engelliyor.

Her defasında olduğu gibi.

Yine bedenime dönüyorum. Kuyunun dibindeyim, duvara dayanmışım, beyzbol sopası elimde. Bu dünyanın izlenimleri bulanık bir görüntü gibi yavaş yavaş parmaklarımda karıncalanmaya başlıyor. Ellerim nemli, sopa biraz ıslak. Yüreğim göğüs kafesimde, boğazıma dek güm güm yankılanıyor. İçinde bulunduğum dünyayı delip geçen küçük, sert gürültünün yankısı kulak zarlarımda kaldı. Karanlıkta birinin ağır ağır, bir kapının tokmağını çevirdiğini işitiyorum. Sessizce odaya girmek için biri –ya da *bir şey*– kapıyı dışarıdan açmaya çalışıyor. Sonra tüm görüntüler siliniyor. Duvar yine taş oluyor; kendimi öteki yana, bu dünyaya fırlatılmış buluyorum.

Derin karanlıkta, kuyunun karşımdaki duvarına beyzbol sopamın ucuyla pat pat vuruyorum. Hep aynı beton duvar, sert ve soğuk. Bir beton silindir kuşatıyor beni. Ha gayret, diyorum kendime. Yavaş yavaş yaklaşıyorum. Kuşku yok, sonunda öte yana geçmeyi başaracağım. Kapıya vuran kişiden önce odaya gireceğim ve ayağımı sağlam basıp bekleyeceğim. Bunu başarmak için bana ne kadar zaman gerekeceğini bilmiyorum. Tam olarak ne kadar zamanım kaldı acaba?

Bir yandan, bunun *gerçeğe dönüşmesinden* de korkuyordum. Duvarın öte yanında olanla karşılaşmaktan korkuyordum.

Karanlıkta bir süre öyle, çömelip kaldım, yürek vuruşlarımın yatışmasını bekledim. Sopayı sımsıkı tutan elimi hemen gevşetmedim. Yerimden doğrulup açık havaya dönmem için bana biraz daha zaman gerekiyordu, bir de gücümü toplamam.

10

Hayvanat bahçesine saldırı
(veya beceriksizce bir kıyım)

"Muskat Akasaka" bana, 1945 yılı ağustos ayında, öğle sonrasının korkunç sıcağında bir grup asker tarafından öldürülen kaplanların, parsların, kurtların ve ayıların öyküsünü anlattı. Beyaz ekrana aktarılan bir film gibi ayrıntılarıyla, sırasıyla, titizlikle hem de. Anlattıklarında en ufak bir belirsizlik yoktu, oysa ki kendisi bu olaylara doğrudan tanık olmamıştı. Çünkü bu olayların geçtiği sırada, Sasebo'ya gitmekte olan bir Japon yolcu gemisinin güvertesindeymiş ve o zaman seyretme olanağını bulduğu, Amerikan donanmasına ait bir denizaltıymış.

Muskat köprüye çıkmış, ambarın boğucu sıcağından kaçan diğer birçok yolcuyla birlikte korkuluklara dayanmış. Hafif bir esintiyle ancak belli belirsiz dalgalanır gibi olan uçsuz bucaksız okyanusu seyrediyorken, yabancı denizaltının, hiç haber vermeden, önceden hiçbir belirti göstermeden, ansızın su yüzüne çıktığını görmüş, sanki birdenbire gerçekleşiveren bir düş gibiymiş. Önce anteni, radarı ve periskopu, sonra kontrol kulesi, suları burgaç gibi yararak ortaya çıkmış; çok geçmeden de ıslak ve çıplak çelik canavar, yazın çiğ aydınlığında bütünüyle belirmiş. Biçimine ve çizgilerine bakılırsa, bu nesne denizaltı adı verilen kavrama uyuyormuş, ama daha çok, anlaşılmaz bir simgeye, bilinmez bir anlam taşıyan bir metafora benziyormuş. Denizaltı bir süre yolcu gemisiyle yan yana, avını kollarcasına yol almış. Sonra köprüde bir kapak açılmış ve gemiciler, teker teker, yumuşak ve ağır denebilecek hareketlerle açık havaya çıkmışlar. Kimsenin acelesi yokmuş. Subaylar kontrol kulesinin güvertesinden, Japon gemisini dürbünle izlemişler. Ara sıra mercekler, güneşte kısa parıltılar saçıyormuş. Japon gemisi sivilleri taşıyormuş; çoğunluğu, Mançukuo'daki Japon yönetiminde çalışan yüksek dereceli görevlilerin ve Mançu demiryolu şirketinin çalışanlarının karıları ile çocuklarıymış; artık kaçınılmaz görünen bir bozgunun karmaşasından kurtulmak için Japonya'ya dönüyorlarmış. Hepsi de Çin topraklarında kalırlarsa onları bekleyen acı sona katlanmaktansa, denizde Amerikan donanması tarafından vurulma tehlikesini göze almayı tercih ediyorlarmış. En azından, denizaltı gözlerinin önünde belirinceye değin buna yürekten inanıyorlarmış.

Amerikan denizaltısının komutanı, Japon gemisinin silahla donatılmış bir savaş gemisi olmadığından ve yakınında ona eşlik eden bir savaş gemisi bulunmadığından emin olmak istiyordu. Amerikalıların artık korkacak hiçbir şeyi kalmamıştı. Şimdi hava sahasının denetimi onların elindeydi. Okinava düşmüş, Japon toprakları üzerinde, uçabilecek durumda tek bir savaş uçağı kalmamıştı. Aceleleri yoktu, bol bol zaman vardı önlerinde. Askerler, topları gemiye doğrultmak için bir manivela çevirdiler. Harekâttan sorumlu astsubay, kısa ve açık komutlar haykırdı, topların başına üç asker dikti, öteki ikisi de arka güvertedeki bir kapağı kaldırarak ağır bir obüs çıkardılar. Bazıları da güverteye yerleştirilen bir makineli tüfeğe, eğitimli elleriyle cephane yerleştiriyorlardı. Top başında olanların kafasında miğfer vardı, ama kimilerinin de belden yukarısı çıplaktı. Askerlerin yaklaşık yarısı şort giymişti. Gözler biraz kısılarak bakılırsa, kollarını süsleyen renk renk dövmeler bile seçilebiliyordu; Muskat da dikkatle bakınca, pek çok ayrıntı görebiliyordu.

Bu top ve bu makineli, denizaltının kullanabileceği silahların tümünü oluşturuyordu, ama sonradan yolcu gemisine dönüştürülmüş bu eski şilebi batırmak için yeter de artardı bile. Sayısı kısıtlı olan torpiller, salt silahlı refakat gemilerine –eğer bunlardan Japon donanmasında hâlâ kaldıysa– ayrılmıştı. Bu, çiğnenemez bir kuraldı.

Korkuluğa dayanmış olan küçük Muskat, ona doğrultulmuş topun kapkara ağzına bakıyordu. Çelikten, daha birkaç saniye öncesine değin damlayan suları güneş tamamen kurutmuştu. Küçük kız ömründe bu kadar kocaman bir top görmemişti.

Daha önce Mançukuo'nun başkenti Şincing'de, Japon ordusunu hafif toplarını görme olanağını bulmuştu, ama denizaltınınki, onlarla karşılaştırılamayacak kadar büyüktü. Denizaltı, gemiye, ateş edip batıracakları için, hemen makinelerini durdurup yolcularını cankurtaran sandallarıyla boşaltması doğrultusunda, ışıkla sinyal göndermeye başladı. (Muskat, ışıklı sinyalleri çözmeyi bilmiyordu, ama bu mesaj belleğine kazındı ve öyle kaldı.) Ne var ki, bozgun kargaşasında, bu eski şilep yolcu gemisine dönüştürülürken yeterince kurtarma sandalı koymak kimsenin aklına gelmemişti. Beş yüz yolcu için sadece iki küçük kayık vardı. Ve cankurtaran yeleği de hemen hemen hiç yoktu.

Muskat, korkuluğa sımsıkı yapışmış, büyülenmiş gibi hâlâ denizaltının, fabrikadan henüz yeni çıkmış gibi bir tane bile leke olmayan pırıl pırıl gövdesine bakıyordu. Kuleye beyazla boyanmış numarasına, üstünde dönen radarına; kara gözlüklü, saman saçlı komutana bakıyordu. "Bu denizaltı, okyanusun derinliklerinden, hepimizi öldürmek için çıktı. Ama bunda bir gariplik yok. Bunun savaşla filan ilişkisi yok, *herkesin başına ve her zaman gelebilir.* Herkes bunu savaş yüzünden sanıyor, ama doğru değil! Savaş da başka birçok şey içinden bir tanesidir, o kadar."

Şu koskocaman denizaltınının karşısında bile korkmuyordu. Annesi ona doğru dönerek anlaşılmaz bir şeyler bağırdı, ama söyledikleri rüzgârda savrulup gitti. Kız, annesinin, bileğinden tutup sürüklemeye çalıştığını hissettiyse de, yapıştığı korkuluğu bırakmadı. Çevresinde ağlamalar, haykırmalar giderek azalıyordu, birisi radyonun sesini kısmış gibi. Neden bu kadar uykum geldi acaba, diye şaşkın sordu kendine. Gözlerini kapadı, bilinci birden tel tel çözüldü ve geminin güvertesinden ayrıldı.

Şimdi bir hayvanat bahçesinde koşan ve insanlar için tehlikeli hayvanları rasgele öldüren Japon askerlerini seyrediyordu. Subayın biri, bir komut haykırınca 38'lik bir tüfek mermisi, bir kaplanın pırıl pırıl postunu deliyor, bağırsaklarını parçalıyordu. Mevsim yaz, gökyüzü maviydi, çalıların arasındaki ağustosböcekleri, kulakları sağır edercesine ötüyorlardı.

Askerler, görevi tam bir sessizlik içinde yerine getirdiler. Güneşten yanmış yüzlerinin kanı çekilmişti, bu da onları, antika vazoların üstündeki resimlere benzetiyordu. En çok bir hafta içinde, Uzakdoğu'daki Sovyet silahlı kuvvetlerinin önemli bölümü, vargücüyle Şincing'e saldıracaktı. İlerlemelerini durdurmanın hiç yolu yoktu. Japon seçkin kuvvetlerinin büyük kısmı, eskiden onca güçlü olan Guangtong ordusu, güneye yayılan cepheye destek vermek için, tüm cephaneyi de yanına alarak bölgeden ayrılmıştı. Erlerinin yarıya yakını şimdiden ya okyanusun dibini boylamıştı ya da cangılda çürüyordu. Artık ne tank kalmıştı ne top. Hâlâ işler durumda olan birkaç askeri kamyon vardı da, gerisini onarmak için yedek parça yoktu. Gerçi genel seferberlik ilan edilse biraz daha asker toplanabilirdi, ama eski model tüfekler onları silahlandırmaya yetmezdi, üstelik cephane de neredeyse tükenmişti. Kendini "Kuzeyin Aşılmaz Duvarı" ilan etmiş bulunan Guangtong ordusu, şimdi

kâğıttan kaplan olup çıkmıştı. Sovyetlerin, Alman ordusunu yenmiş olan güçlü motorize birliklerinin, Uzakdoğu cephesine trenle aktarılması işi tamamlanmıştı. Donanım eksikliği çekmiyorlardı, moralleri de çok yüksekti.

Japonya'nın Mançukuo sömürgesinin sonu yakındı ve bunu herkes biliyordu, hele Guangtong ordusunun kurmay subayları, herkesten iyi biliyordu. İşte bu yüzden de, kuvvetlerinin ağırlığını geriye çekmiş, Mançurya'ya getirilmiş olan Japon yerleşimcileri ile sınırı gözetim altında tutan küçük garnizonları kendi yazgısına terk etmişlerdi. Yerleşimcilerin çoğu, hızla ilerleyen Sovyet ordusu tarafından katledilen silahsız çiftçilerdi. Ruslar artık tutsak almakla filan zaman yitirmiyorlardı. Pek çok kadın –kendi isteğiyle ya da zorla– ırzına geçilmektense canına kıymayı yeğliyordu. Sınırdaki garnizonlar ele geçer geçmez korugan ününü canla başla savunmuşlar, ama geriden hiç lojistik destek gelmeyince, silah açısından ezici üstünlüğe sahip Sovyet ordularınca yok edilmekten kurtulamamışlardı. Genelkurmayın yüksek rütbeli subaylarının çoğunluğu, Kore sınırı yakınında, Tonghua'da kurulmuş yeni bir genel karargâha taşınmışlar, kukla imparator Pu-yi de ailesiyle birlikte, alelacele eşyalarını toplayıp özel bir trenle başkentten kaçmıştı. Mançukuo ordusunun, başkenti korumakla görevlendirilmiş Çinli askerlerin çoğunluğu da, yeni Sovyet istilası başlar başlamaz, ya firar etmiş ya da ayaklanıp onlara komuta eden Japon subayları katletmişlerdi. Besbelli ki, Japonya'yı, kendinden çok üstün bir Sovyet ordusuna karşı savunmaya hiç niyetleri yoktu.

Bu çeşitli firar eylemleri sonucu, garip bir siyasal yaşamın bağrında bir tek, Japonların Mançurya'nın kurak topraklarında kurmayı bir onur konusu yaptıkları yeni başkent Şincing ayakta kalmıştı. Mançukuo'nun Çinli üst düzey görevlileri, karışıklıkları ve boşuna kan akıtılmasını önlemek amacıyla, Şincing'in barışçı yoldan teslim edilmesini öneriyorlardı, ama Guangtong ordusu bu isteği geri çevirmişti.

Hayvanat bahçesinde görevlendirilen erler ise şimdiden yazgılarına boyun eğmişlerdi: birkaç gün içinde, Munçukuo'nun başkentini Sovyet birliklerine karşı savunurken öleceklerini biliyorlardı (aslında, silahsızlanmadan sonra Sibirya'ya, kömür madenlerine gönderilecekler ve içlerinden üçü orada ölecekti). Bundan sonra yapabilecekleri tek şeyin, korkunç işkence altında ölmemek için dua etmekten ibaret olduğunu düşünüyorlardı. Keşke, karna yediği bir kurşunla uzun uzun can çekiştikten sonra ölmek ya da siperlerde alev saçan tüfeklerin ateşiyle kavrulmak veya üzerlerine gelen bir tankın dişlileri arasında can vermek gibi bir akıbetten kurtulabilselerdi! Kafaya ya da kalbe isabet eden bir kurşunla hemen oracıkta ölmeyi yeğlerdi hepsi. Ama bundan önce, hayvanat bahçesindeki hayvanların tümünün işini bitirmek zorundaydılar.

Aslında, cephaneyi boşa harcamamak için hayvanları zehirlemek daha uygun düşerdi, zaten görevli manganın başındaki genç teğmenin aldığı emir de böyleydi. Gereken miktarda zehir, önceden gönderildi, demişlerdi ona. Böylece teğmen de, sekiz silahlı adamının başında, ordu genel karargâhından yürüyerek yirmi dakika uzaklıktaki hayvanat bahçesinin yolunu tutmuştu. Hayvanat bahçesi, Sovyet istilası başlar başlamaz kapılarını kapattığından biri tabancalı, öteki süngülü iki er, girişte nöbet tutuyordu. Yazılı görev emrini gördükten sonra, teğmen ile adamlarının içeri girmesine izin verildi.

Bu arada, ordunun hayvanlardan kurtulmak emrinden haberdar olan müdür, bu işi için gönderilen zehiri almadığını bildirdi. Daha önce bir subayın yaveri olarak çalışmış ve hiç böyle bir deneyimi olmayan genç teğmen, bu durumda ne yapacağını bilemedi. Görev emri geldiğinde alelacele

çekmecesinden çıkardığı tabancayı yıllar var ki eline bile almamıştı. Zaten hiçbir zaman iyi bir nişancı da olmamıştı.

— Yönetim hep böyledir işte, biliyor musunuz, Teğmen, dedi hayvanat bahçesinin Çinli müdürü, çaresizlik içinde. Her zaman en çok ihtiyaç duyulan şey, inadına yoktur.

Gene de son bir kez, hayvanat bahçesinin başveterinerini çağırttı; o da, olaylar nedeniyle uzun zamandır ikmal gelmediğini ve ellerinde ancak bir atı öldürmeye yetebilecek, az miktarda zehir olduğunu doğruladı. Veteriner, oldukça uzun boylu, otuz yaşlarında yüz hatları düzgün, sağ yanağında, yeni doğmuş bebek yumruğu iriliğinde siyahımtırak mavi bir lekesi olan bir adamdı. Herhalde doğuştan olmalı, diye içinden geçiren teğmen, üstlerinden emir almak için hayvanat bahçesi müdürünün çalışma odasından telefon etti. Sovyet ordusunun, birkaç gün önce sınırı aştığı duyulduğundan beri Guangtong ordusunun genel karargâhında inanılmaz bir kargaşa egemendi. Yüksek rütbeli subayların çoğu tabanları yağlayıp kaçmıştı, hâlâ orada olanlar ise ya avluda yığın yığın belgeyi yakıyor ya da tanksavar savunma hattı kurmak için adamlarıyla Şincing'in kenar mahallelerinde uğraşıyorlardı. Genelde teğmenin emir aldığı albay, ortalıkta yoktu. Teğmen, gereken miktarda zehiri nerede bulabileceği konusunda hiç ama hiçbir şey bilmiyordu. Bu sorunlarla ilgilenen şube, hangisiydi acaba? Onu oradan oraya aktardılar, sonunda telefonun ucunda ordu hekimini yakalayınca adam, bas bas bağırmaya başladı:

— Budala herif, Japonya bozgunun ortasındayken, hayvanat bahçesinde olup bitenlerden bana ne be?

Ya ben, peki bana ne bunlardan? diye içinden geçirdi genç teğmen, telefonu küskün, yerine koyarken. Zehir bulmaktan vazgeçti. Önünde şimdi iki yol vardı: hayvanları öldürmeden hayvanat bahçesinden ayrılmak ya da tüfekle öldürmek. Bu çözümlerin her ikisi de, aldığı emirlere ters düşüyordu, ama o yine de ikinci çözümü seçti sonunda. Belki sonradan, cephaneyi boşa harcadığı için kınama cezası alacaktı, ama hiç olmazsa, hayvanları yok etmek olan görevini yerine getirmiş sayılacaktı. Bu görevi yapmazsa, askeri mahkemenin önüne çıkarılma tehlikesi vardı. Duruma bakılırsa, askeri mahkeme diye bir şeyin hâlâ işlerlikte olduğu bile kuşkuluydu, ama emir emirdi ve ordu var olduğu sürece, yerine getirilmesi gerekiyordu.

Eğer elimde olsaydı, bu hayvanları öldümemeyi yeğlerdim, diye düşündü teğmen; nasıl olsa, artık onlara varilecek yem kalmamıştı ve durum mutlaka daha kötüye gidecekti. En azından iyiye gitmeyecekti, orası kesindi. Vahşi hayvanlar için de, doğru dürüst öldürülmek daha iyiydi. Sonra da, şiddetli çatışmalar ya da hava akınları olursa, bakarsın hayvanlar özgürlüğe kavuşur, şehirde başıboş kalır, insanların başına bela olup acıklı olaylara yol açardı.

Müdür, teğmene, önceden hazırlanmış bir "acil durumda ortadan kaldırılacak hayvanlar" listesi ile bahçenin bir planını uzattı. Suratı lekeli veteriner ile hayvanat bahçesinin iki çalışanı, mangaya eşlik etmekle görevlendirildiler. Teğmen, listeye bir göz gezdirdi. Neyse ki, öldürülecek hayvan sayısı, sandığından azdı. İçlerinde iki de Hindistan fili olduğunu görünce yüzünü buruşturdu.

—Filler ha? diye bağırdı. Bak şu işe! Fil nasıl öldürülür acaba?

Kafeslerin diziliş sırasına göre, işe kaplanlardan başlamaya ve filleri sona bırakmaya karar

verdiler. Kafesin önündeki küçük bir levhada, bu iki kaplanın, Mançurya'da, Kingan Dağları'nda yakalandığı yazılıydı. Teğmen adamlarına hayvanın kalbine nişan almalarını emretse de, kendisi de bir kaplanın kalbinin nerede olduğundan emin değildi. Sekiz asker 38'lik tüfeklerini hep birlikte doldurunca, bu uğursuz gürültü, çevredeki manzarayı hemen değişime uğrattı. Sesi duyunca kaplanlar askerlere doğru dönüp parmaklığın öte yanından kükremeye başladılar. Ne olur ne olmaz diye, teğmen de otomatik tabancasını kılıfından çekip horozu kaldırdı. Sakinleşmek için hafifçe öksürür gibi yaptı. *Önemli bir şey değil,* dedi içinden, *herkes her zaman yapıyor böyle şeyler.*

Bir dizlerini yere koymuş askerler, nişan aldılar ve teğmenin işaretiyle, hep birden ateş ettiler. Silahın geri tepmesiyle omuzları da geri savruldu, kurşunlardan paramparça olan, onlarmış gibi beyinlerinde şimşek çaktı. Silah sesleri boş hayvanat bahçesinde şiddetle yankılandıktan sonra, bir binadan ötekine, bir duvardan ötekine yinelendi, korulukları geçti, suların yüzünden koşup sesi işiten herkesin yüreğine, bir uğursuzluk haberi gibi vurdu. Tüm hayvanlar soluğunu tuttu. Ağustosböcekleri bile cırlamayı kestiler. Sonra silah seslerinin yankıları sustu ve çevreye derin bir sessizlik çöktü. Kaplanlar birkaç saniye, üstlerine görünmez sopalar indiriliyormuş gibi havaya zıpladılar, sonra büyük bir gürültüyle yere düştüler. Gırtlaklarından kan akarken, dil dışarıda, oraya buraya süründüler; askerler ilk atışta onları öldürmeyi başaramamıştı. Şimdi de nişan almakta zorlanıyorlardı çünkü hayvanlar durmadan kafesin içinde dolanıyorlardı. Ruhsuz bir sesle teğmen, robota benzeyen adamlarına nişan al komutu verdi yeniden. Kendilerini toparlayan erler çabucak silahlarını doldurup yeniden nişan aldılar.

Sonradan, teğmen, kaplanların öldüğünden emin olmak için adamlarından birini kafesin içine gönderdi; gözleri kapalı, burun delikleri kısılmış, artık kıpırdamıyorlardı. Veteriner kilitli kafesin kapısını açtı ve ancak yirmi yaşlarında genç bir asker, süngüsünü önünde tutarak çekingen adımlarla içeri girdi. Hali gülünçtü, ama kimsenin aklına gülmek gelmiyordu. Çizmesinin ucuyla kaplanın böğürlerini dürttü, cüretlendi, daha hızlı vurdu. Kaplan ürpermedi bile, gerçekten ölmüştü. İkincisi de –dişi olanı– tepki vermedi. Genç asker o güne dek bir hayvanat bahçesine adım bile atmamıştı ve ömründe ilk kez kaplan görüyordu. Arkadaşlarıyla kendisinin iki tane kaplan öldürdüğünü aklı almıyordu bir türlü. Ona göre, sadece garip bir yere gönderilmişti, daha da garip bir iş yapmaya, onunla ilgisi bulunmayan. Siyahımtırak bir kan gölü içinde dikilmiş, ayaklarının dibindeki hayvan leşlerine aptal aptal bakıyordu. Kaplanların ölünce, diriyken olduklarından daha da iri görünmeleri onu şaşırtmıştı.

Beton kafesin dibindeki ekşi idrar kokusuna şimdi bir de kan kokusu karışıyordu. Hayvanların postundaki sayısız delikten hâlâ kan akıyor ve vıcık vıcık kan birikintisi, askerin ayaklarının dibinde giderek yayılıyordu. Elindeki tüfek birden ağırlaştı ve soğudu. Bıraktı, yere çömeldi. Midesindekilerin tümünü kusmak geliyordu içinden. Böyle bir şey yaparsa, teğmen hiç kuşkusuz, yumruklarıyla suratını dağıtırdı. (Aslında genç askerin henüz haberi yoktu ama çok değil, on yedi ay sonra, İrkutsk yakınındaki bir kömür madeninde, kafası bir Sovyet gardiyan tarafından, kürek darbesiyle ikiye ayrılarak ölecekti.) Ter akan alnını bileğiyle kuruladı. Miğferi korkunç ağır geliyordu. Ağustosböcekleri, teker teker, yeniden ötmeye başlamışlardı. Bir kuş onların konserine eşlik etmekte gecikmedi. Garip, kendine özgü bir ötüşü vardı, zemberek kuruyormuş gibi. Ki kii kiii! Genç adam Hokkaido'daki doğduğu köyden on iki yaşındayken ayrılmış, ailesiyle Mançurya'ya

yerleşmişlerdi ve o zamandan geçen yıl silah altına alınıncaya kadar anne babasıyla birlikte tarlada çalışıyordu. Dolayısıyla, Mançurya'nın tüm kuşlarını tanırdı, ama böyle ötenini hiç duymamıştı. Belki de hayvanat bahçesindeki, yad ellerden getirilmiş kuşlardan biriydi. Ama bu ses, çok yakındaki bir ağaçtan geliyordu sanki. Döndü, gözlerini kısarak başını havaya kaldırdı. Büyük bir karaağacın sık yaprakları, serin gölgesini toprağa yayıyordu.

Genç asker, emirlerini bekliyormuş gibi, üstüne baktı. Teğmen ona, kafesten çıkmasını işaret etti, sonra yeniden hayvanat bahçesinin planını açtı. Kaplanlardan sonra, sıra parslardaydı. Sonra da kurtlarda. Ayılar bile vardı. Filler, sonradan düşünülecekti. Hava öyle sıcaktı ki, teğmen, adamlarının dinlenmesine ve su içmesine izin verdi. Mataralarından su içtikten sonra, tüfeklerini çapraz astılar ve hiç konuşmadan, tek sıra halinde, parsların kafesine yöneldiler. Bilinmedik kuş, karaağacın tepesinde yeniden ötmeye koyulmuştu. Askerlerin kısa kollu üniforma ceketlerinin sırtında ve göğsünde, ter lekeleri giderek genişliyordu. Yürürken, donanımlarının madeni şakırtısı, ıssız hayvanat bahçesinde yankılanıyordu. Kafeslerinde çömelmiş maymunlar, tehlikeyi sezmişçesine ve öteki hayvanları uyarmak istercesine tiz çığlıklarıyla havayı yırtıyorlardı. Öteki hayvanlar da, kendilerince maymunlara yanıt veriyorlardı. Kurtlar, burun havaya dikili, uğursuz uğursuz uluyorlardı, kuşlar kanat çırpıyorlardı; bir yerlerden iri bir hayvanın, kafesinin parmaklıklarına vurarak çıkardığı tehdit dolu gürültüler geliyordu. Birdenbire beliren, yumruk biçiminde bir bulut, gelip güneşi örttü. Bu ağustos öğle sonrasının sıcağında, tüm yaratıklar ölümü düşünüyordu. Bugün, diye düşünüyordu insanlar, hayvanları öldüren onlardı, yarın, sıra kendilerine gelecekti, Sovyetler de onları öldürecekti.

Hep aynı restoranda aynı masada buluşuyorduk ve hesabı hep o ödüyordu. Dipteki salon, özel bölmelere ayrılmıştı ve burada konuşulanları ana salondakiler duyamazdı. Orada haftanın birkaç günü, akşam yemeğinde buluşuyor ve kapanıncaya kadar kalıp rahat rahat konuşuyorduk. Bir kez servisimizi yaptıktan sonra garsonlar, artık masamıza yaklaşmamaya özen gösteriyorlardı. Kadın her zaman belirli bir yılın ürünü bir Burgoyna şarabı ısmarlıyor ve yarısını bırakıyordu.

— Zemberek kuran bir kuş mu? diye sordum.

— Zemberek kuran bir kuş mu? dedi Muskat, dudaklarını biraz kıvırıp söylediğim sözcükleri tekrarlayarak.

— Neymiş o?

— Bir zemberekkuşundan söz etmediniz mi, az önce?

— Bilmem, dedi başını sallayarak, kuştan söz ettiğimi anımsamıyorum.

Üstüne gitmedim. Onunla, hep böyle oluyordu sonunda. Veterinerin suratındaki leke konusunda ona soru sormaktan da kaçındım.

— Mançurya'da mı doğdunuz?

Başını salladı.

— Hayır, Yokohama'da. Annemle babam beni Mançurya'ya götürdüklerinde üç yaşındaymışım. Babam veteriner okulunda öğretmenmiş, ama Şincing'de yeni kurulan hayvanat bahçesi için birini aradıklarını duyunca, adaylığını koymuş. Annem, ona dünyanın öteki ucu gibi görünen bir yere gidip yerleşmek için Japonya'dan ayrılmaya hiç istekli değilmiş, ama babam üstelemiş anlaşılan. Belki de Japonya'da ders vermekten başka bir yoldan kendini kanıtlamak istiyordu. Bense, küçücükmüşüm, Japonya ya da Mançurya, benim için hiçbir farkı yokmuş. Hayvanat bahçesinde yaşamayı seviyordum. Babam hep yabanıl hayvan kokardı. Yanlarına gittiği tüm hayvanların kokusu, çeşitli parfümler gibi birbirine karışırdı. Eve döndüğünde, bu kendine özgü kokuyu duymak için hep kucağına çıkardım.

Savaş aleyhimize dönüp de Mançurya'daki durum belirsizleşince, babam bizi, annemle beni, Japonya'ya geri göndermeye karar verdi. Başka bir Japon grubuyla, Şincing'den trenle Kore'ye geldik, orada bizi bir gemi bekliyordu. Babam Mançurya'da yalnız kaldı. Şincing Garı'nda bizi uğurlarken elini sallaması hâlâ gözümün önündedir, onun bende kalan son görüntüsü bu oldu. Tren hareket ettikten sonra başımı pencereden çıkarıp perondaki kalabalık içinde karaltısının giderek ufalmasını, sonra da yok olmasını seyrettim. Sanırım Sovyet işgal ordusu tarafından tutuklanıp Sibirya'ya bir çalışma kampına gönderilmiş ve orada ölmüş olmalı. Şu sırada, o ıssız ve buz gibi toprakta, öteki iskeletlerle birlikte ortak bir çukurun dibindedir herhalde.

Bugün bile, Şincing hayvanat bahçesi, en ufak ayrıntılarına varıncaya dek aklımda. Hepsi kafamın içine kazınmış; her bir keçiyolu, her bir hayvan, yaşadığımız veterinerlik konutu. Hayvanat bahçesinin bütün çalışanları beni tanırdı; her yerde dilediğimce dolaşmama, hayvanat bahçesi ziyaretçilere kapalı olduğunda bile izin verirlerdi.

Muskat, gözlerini kapatmıştı, o yerleri belleğinde ziyaret ediyor olmalıydı. Sessizce anlatısını sürdürmesini bekledim.

— Ama neden bilmem, anılarımdaki hayvanat bahçesinin gerçektekinin eşi olduğuna hiç emin değilim. Ara ara bana öyle geliyor ki, belleğimdeki görüntü, aşırı belirgin. Düşündükçe de bu belirginlik benim belleğimden mi ileri geliyor, yoksa hayal gücümün eseri mi, bir türlü karar veremiyorum. Bir labirentin içinde rasgele dolaşıyormuşum gibi. Buna benzer bir deneyim yaşadın mı hiç?

Böyle bir şey, hiç başıma gelmemişti.

— Şincing hayvanat bahçesi hâlâ duruyor mu?

— Bilmiyorum, dedi ve parmağını yüzüğünden geçirdi. Savaştan sonra kapanmış diye duymuştum; ama bugün açılmış mıdır, bilmiyorum.

Uzun süre, Muskat Akasaka, dünyada, konuşmasından zevk aldığım tek kişi oldu. Haftada bir iki kez o restoranda buluşmak üzere sözleşiyorduk. Birkaç buluşmanın sonunda, onun, dinlemesini de bildiğini öğrendim. Olanları çabuk kavrıyor ve konuşmanın akışını, sorular sorarak ya da tam yerinde başıyla onaylayarak, ustaca yönlendirmeyi biliyordu. Onu incitmemek için, üstüme başıma her zaman çok dikkat ediyordum. Kuru temizlemeden dönmüş gömleğe uygun bir kravat seçiyor ve pabuçlarımın

pırıl pırıl boyalı olmasına özen gösteriyordum. Her buluşmamızda, sebzelerini seçen bir aşçıbaşı gibi beni tepeden tırnağa süzmekle başlıyordu. Bir şey hoşuna gitmezse beni en yakın mağazaya sürüklüyor ve restorana dönmeden önce, hemen oracıkta beni değişmeye zorluyordu. Giyim konusunda kusursuzluktan başka bir şey kabul etmiyordu.

Onun sayesinde dolabım, hatırı sayılır derecede zenginleşti. Yepyeni takım elbiseler, ceketler, gömlekler, dolapta o güne dek karımın giysilerinin işgal ettiği bölgeyi, yavaş yavaş ama emin adımlarla kemirmeye başladı. Yer kalmayınca, Kumiko'nun giysilerini katladım, karton kutulara koyup naftalinledim, yüklüğe kaldırdım. Kumiko ansızın dönüp gelse, yokluğunda neler olduğunu kesinlikle merak ederdi.

Muskat'a uzun uzun Kumiko'dan söz ettim.

— Onu kurtarmam ve eve geri getirmem gerekiyor, diye anlattım.

Yanakları ellerinde, dirsekleri masada, Muskat konuşurken beni seyrediyordu.

— Peki bu yerin bir adı filan var mı? dedi. Kumiko'yu nereden geri getirmen gerekiyor?

Tavana bakarak sözcükleri aradım, bulamadım. Yerde de öyle.

— Çok uzaklardan, dedim sonunda.

Muskat gülümsedi:

— Anlattıkların aklıma, Mozart'ın o operasını getiriyor, biliyor musun, hani bir sarayda tutsak olan prenses, bir *sihirli flüt* ile çıngıraklar sayesinde kurtulur ya? Kim bilir kaç kez seyretmişimdir onu. Bu operaya bayılırım, tüm sözlerini ezbere bilirim. Ben Papageno'yum, tüm ülkenin tanıdığı kuşçu! Sen görmüş müydün Sihirli Flüt operasını?

Başımı hayır anlamında salladım.

— Kuşçu ile prensi, üç çocuk cin, bir bulutla şatoya götürürler. Ama aslında gündüzle gece arasındaki çatışmadır söz konusu olan. Gece krallığı, gündüz krallığı tarafından kaçırılmış olan prensesi geri almanın peşindedir. Kahramanlar, iki krallıktan hangisinin haklı olduğunu, hangisinin tutsak olduğunu, hangisinin tutsak olmadığını bilemezler artık. Sonunda, elbette prens prensesle evlenir, Papageno da Papagena'yla ve hainler kendilerini cehennemde bulurlar...

Muskat, konuşurken parmağının ucuyla bardağının kenarını okşuyordu.

— Ama sen kuşçu değilsin ve sihirli flütün de yok.

— Bir kuyum var, dedim.

— O da, eğer satın almayı başarırsan, dedi Muskat gülümseyerek, lüks bir mendilin katlarını açarken. Her şeyin bir bedeli vardır.

Ben anlattıklarıma ara verdiğimde ya da artık söyleyecek söz bulamadığımda Muskat devreye giriyor ve bana yaşamını anlatıyordu. Onunki, benimkinden çok daha uzun ve daha karmaşık bir öyküydü. Tarih sırasıyla anlatmıyor, o günkü keyfine göre, ordan oraya atlıyor, şu veya bu bahiste duruyor, hiçbir açıklamada bulunmadan dönem değiştiriyor, önceden bana hiç sözünü etmediği önemli kişileri birdenbire sahneye getiriyordu. Yaşamının hangi dönemini hatırladığını anlamak için her şeye dikkat etmem ve kimi şeyleri de tahmin ederek bulmam gerekiyordu. Sonra tanık olduğu sahneleri de, hiç bulunmadığı sahneleri de aynı biçimde anlatmak gibi bir alışkanlığı vardı.

Parsları, kurtları ve ayıları öldürdüler. Onları en çok uğraştıran, iki ayı oldu. Gövdelerine saplanan onlarca kurşunla bile, iki koskocaman hayvan, olanca ağırlıklarıyla kafesin parmaklıklarına abanmış halde askerlere dişlerini göstererek ve salyalarını akıtarak homurdanmayı sürdürdüler. Kolayca pes eden –en azından askerlerde kalan izlenim buydu– kedigillerin yanında ayılar, katledildiklerini anlamak istemiyor gibiydiler. Kuşkusuz bu nedenle de, onların yaşam denen bu geçici duruma veda etmeleri, gerekenden çok zaman aldı. Sonunda ayıların da soluğu kesildiğinde askerler öylesine bitkin düşmüşlerdi ki, neredeyse oldukları yere yığılıp kalacaklardı. Teğmen, silahının emniyetini kapattı, alnından akan teri kepiyle sildi. Derin sessizliğin ortasında, askerlerden ikisi, utanç verici biçimde hıçkırarak kusmaya başladı. Ayaklarının dibi, izmarit gibi, boş kovanlarla doluydu. Silah sesleri hâlâ kulaklarında yankılanıyordu. İrkutsk yakınlarında bir kampta kürek darbeleriyle ölüme yazgılı genç asker, cesetlere bakmamaya çalışarak derin derin soluk alıyordu. Ağzına kadar gelen mide bulantısını vargücüyle önlemeye çabalıyordu.

Sonunda filleri öldürmediler. Gerçekten karşı karşıya gelince, çok, ama çok kocaman hayvanlardı. Onların yanında, askerlerin ellerindeki tüfekler, oyuncak gibi kalıyordu. Bir an düşündükten sonra genç teğmen, filleri öldürmemeye karar verdi. Bunu adamlarına bildirdiğinde onlar da hep birden rahat bir nefes aldılar. Ne kadar garip görünürse görünsün –belki o derece garip değil– hepsi, bir savaş alanında insan öldürmenin, kafese kapatılmış hayvanları öldürmekten daha kolay olduğunu düşünüyordu. Hem de kendileri de ölümle burun buruna geldiği halde.

Hayvanat bahçesi çalışanları, boy boy ve çeşit çeşit hayvan leşlerini kafeslerden dışarı sürüklediler, el arabalarına yükleyip boş bir hangara taşıdılar. Görevi tamamlanınca, teğmen, müdürden, gerekli belgeleri imzalamasını istedi ve sonra adamlarını sıraya dizdi; hayvanat bahçesinden, geldikleri gibi maden şakırtılarıyla ayrıldılar. Görevliler, kafeslerin siyahımtırak kanla lekelenmiş zeminini çuval beziyle temizlemeye koyuldular. Kafeslerin, et parçaları sıçramış duvarlarını da fırçayla ovdular. Bu iş bitince, yüzü mavi lekeli veterinere leşleri ne yapacaklarını sordular. Veteriner ne söyleyeceğini bilemedi. Normal koşullarda, bir hayvan ölünce, bu işte uzman kuruluşlardan yardım istenirdi. Ama içinde bulundukları koşullarda ve Şincing herhalde kanlı ve öç alma amacı güden bir istila tehlikesiyle karşı karşıyayken, bir post yüzücünün, bir telefon çağrısıyla hayvan leşlerini almak için koşup gelmesine pek ihtimal verilemezdi. Yaz ortasıydı ve iri kara sinekler vızır vızır uçuşmaya başlamıştı bile. Tek çözüm onları gömmekti, ama elde kalan az sayıda görevliye, yeterince büyük bir çukur kazdırmak olanaksızdı.

— Hepsini bize bırakırsanız, dedi iki görevli, veterinere, sizi bu leşlerden kurtarma işini

üstlenmek istiyoruz. El arabasına yükleyip şehir dışına götürürüz, orada leşleri parçalamamıza yardım edecek arkadaşlar bulmamız güç olmaz. Siz de bu dertten kurtulursunuz, ama buna karşılık postlarını ve etlerini de bize vermelisiniz. Özellikle ayı eti, çok makbuldür. Ayının çeşitli organlarından ilaç yapılabilir ve kaplanlar pahalıya satılır. Artık iş işten geçti sayılır, ama biz bu hayvanların kafasına nişan alınmasını ve doğru dürüst öldürülmesini yeğlerdik. Böylece postlarını da iyi bir fiyata satabilirdik. Bu yaptığınız acemi işi. Daha başlangıçta bu görevi bize verseydiniz çok daha uygun biçimde yapılırdı.

—Anlaştık! dedi veteriner. Seçeneği yoktu. Ne de olsa bu görevliler, kendi vatanlarındaydı, yabancı değillerdi.

Çok geçmeden, on kadar Çinli, boş el arabalarıyla çıkageldiler, hayvanları arabalara üst üste yığdılar; tek sözcük söylemeden, hiç zaman yitirmeden, leşleri el çabukluğuyla iplerle bağladılar, hasırlarla örttüler. Sonra da ağırlıkların altında gıcırdayan bu eski arabaları arkalarından çeke çeke uzaklaştılar. Hayvanat bahçesindeki hayvanların kıyımı –Çinli işçilerin beceriksiz kıyım dedikleri– sıcak bir ağustos gününde, böylece noktalandı. Geride, özenle temizlenmiş birkaç boş kafesten başka bir şey kalmadı. Aşırı heyecanlanmış maymunlar, hâlâ anlamsız çığlıklar atıyorlardı. Porsuk, daracık kafesinde, aşağı yukarı gidip geliyordu. Kuşlar, umutsuzca kanat çırparken tüyleri her yana uçuşuyordu. Ağustosböcekleri tiz sesler çıkararak, ötmeye devam ediyorlardı.

Askerlerin, sonra da leş yüklü arabalarıyla görevlilerin çekip gitmesinden sonra hayvanat bahçesi, tüm eşyası henüz taşınmış bir ev gibi bomboş kaldı. Veteriner, kurumuş çeşmenin kenarına oturdu ve başını gökyüzüne kaldırarak, kenar çizgileri iyice belirgin bulutları seyretmeye daldı. Sonra ağustosböceklerine kulak kabarttı. Zemberekkuşunun öttüğünü duymamıştı. O şarkıyı tek duyabilen, İrkutsk yakınındaki kampta ölmeye yazgılı genç asker olmuştu. Veteriner, göğüs cebinden, terden ıslanmış sigara paketini çıkardı ve bir tane yakabilmek için üç kibrit çakması gerekince anladı ellerinin nasıl şiddetle titrediğini. Oysa ki, özellikle yoğun bir duygusal sarsıntının etkisinde değildi. Kendi de nedenini merak ediyordu, ama doğrusu gözlerinin önünde birkaç saniye içinde öldürülen tüm şu hayvanların görüntüsü onda ne şaşkınlık, ne öfke, ne üzüntü uyandırmıştı. Gerçekte, hiçbir şey hissetmemişti. Sadece kafası fazlasıyla karışıktı.

Zihnini toplayabilmek için, sigarasını ağır ağır tüttürerek orada öylece bir süre oturdu. Gözlerini dikmiş, sırayla dizlerinin üstündeki ellerine, sonra gökyüzündeki bulutlara bakıyordu. Gözlerine yansıyan dünya, görünürde hep aynı olsa da hiç kuşku yok, kökünden değişmişti. Artık ayıların, kaplanların, parsların ve kurtların kıyıma uğratıldığı bir dünyada yaşıyordu. Daha bu sabah, hayattaydılar, ama işte, saat dörtte artık hiçbir yerde yoklardı. Leşleri bile yok olmuştu.

Bu iki dünya, önceki ile yenisi arasında, kesinlikle yön verici bir çatlak olmalıydı. Ama o yine de hiçbir yerde en ufak bir değişiklik bulamıyordu. Dünya hep aynı dünyaydı ve veterineri en çok şaşırtan ve üzen de, ondaki bu yeni duygusuzluktu.

Birden, bitkinleştiğini fark etti. Düşündü de, gece gözünü kırpmamıştı. Ah, bir ağacın serin gölgesine uzanıp biraz uyuyabilseydi! Bilinçsizliğin karanlıklarına gömülmek, kısacık bir an bile olsa hiçbir şey düşünmemek. Kol saatine bir göz attı: bahçede kalan hayvanların beslenmesi, ateşi çok

yükselmiş bir şebekle ilgilenilmesi gerekiyordu. Yapması gereken dağ gibi iş vardı. Şimdi uyumalıyım, diye düşündü, düşüncelerini ileriye erteledi.

Ormana girip, kimsenin onu göremeyeceği bir yere, otlara sırtüstü uzandı. Gölgede, otların içinde olmak çok hoştu. Yeşilliğin kokusu, içinde çocukluğunun özlemini uyandırdı. Birkaç iri Mançurya çekirgesi gelip başının çevresinde vızıldadı. Hâlâ yattığı yerden, ikinci bir sigara yaktı. Ellerinin titremesi durmuştu. Dumanı ciğerlerinin ta dibine çekerken, şu sırada bir yerlerde, ölmüş hayvanları parçalayan ve etlerini lokma lokma doğrayan Çinlileri düşündü. Daha önce de birçok kez böyle işler yapan Çinlileri görmüştü ve yaman usta olduklarını biliyordu. Göz açıp kapayıncaya dek, hayvanlar, deri, et, bağırsak ve kemik parçacıklarına indirgeniyordu. Bu öğeler zaten hep, birbirinden ayrıymış da sadece mucize denecek kimi koşulların birleşmesiyle bir araya gelmişler gibi. Şimdi uyursa, uyandığında et, pazardaki tezgâhları boylamış olurdu. Gerçek, inanılmaz hızlıydı. Bir ot kopardı, taze sapını bir süre parmaklarının arasında evirip çevirdi. Sonra sigarasını söndürdü, ciğerlerinde kalan dumanı koyverdi, gözlerini kapattı. Karanlıkta, çekirgelerin vızıltısı artmış gibi geldi. Veteriner, kurbağa kadar iri çekirgelerin, üzerinde zıpladığını zannetti.

Yarı uykusunda, dünyanın, sadece dönmekle yetinen, başka bir şey yapmayan bir döner kapı gibi olup olmadığını düşündü. İçinde bulunduğun bölüm, ayağını koyduğun yere göre değişiyordu. Bir bölümde, kaplanlar yaşıyordu, yandakindeyse, artık yoklardı. Bu kadar basit. Bunda hiçbir mantık zinciri yok. Ve hiç mantık olmadığı için de, seçimin hiçbir anlamı yoktu. Kuşkusuz bunun içindir ki iki dünya arasındaki farkı ayırt edemiyordu. Ama düşüncesi bu evreyi aşamadı; artık düşünemez olmuştu, bedensel bitkinliği, boğucu bir yorgan gibi üzerine abanıyordu. Artık hiçbir şey düşünemez oldu, sadece ot kokusunu içine çekerek, çekirgelerin vızıltısına kulak vererek, üzerine bir organ zarı gibi gerilmiş koyu gölgeyi hissederek.

Sonra derin bir uykuya daldı.

Gemi komutanı, aldığı emirlere uyarak, makineleri durdurttu, ve gemi, okyanusun üstünde sakin, kıpırtısız kalakaldı. Nasıl olsa, son derece hızlı giden şu modern denizaltıdan en ufak bir kaçma olasılığı yoktu. Güverteye yerleştirilmiş top ile makineli hâlâ gemiye nişan almıştı ve hiç kıpırdamayan askerler, ateşe hazırdı, ama yine de sahnede garip bir dinginlik yüzüyordu. Denizaltının mürettebatı köprüde sıralanmış, umursamaz bakışlarla, Japon gemisine bakıyorlardı. Çoğunun başında, hiç esintisiz şu yaz ikindisinde miğfer bile yoktu. Motorlar durdurulmuştu ve tek bir ses duyulmuyordu, dalgaların hüzünle denizaltıya vurmasından başka. Gemi sadece silahsız sivilleri taşıyordu, içinde asker filan da yoktu, en ufak bir askeri gereç de. Kaptan, ışıklı sinyalle mesaj gönderdi: "Kurtarma sandalımız yok.", "Bu bizim sorunumuz değil," diye sert bir yanıt geldi denizaltıdan. "Gemiyi ister boşaltın ister boşaltmayın, tam on dakika sonra ateşe başlıyoruz." Kaptan, bu son mesajı yolculara iletmedi. Neye yarayacaktı ki? Belki şansı olan birkaç kişi canını kurtaracaktı, ama çoğunluk nasıl olsa koskocaman paslı madeni teknenin içinde dibi boylayacaktı. Kaptan son bir bardak viski içmek istiyordu, ancak özenle kaldırdığı eski iskoç viskisi şişesi, kamarasındaki dolaptaydı ve gidip onu almaya vakit kalmamıştı. Kasketini çıkardı, belki de bir mucize eseri Japon ordusunun bir savaş uçağını görebilme umuduyla gökyüzüne baktı. Ama kuşku yok, olanaksızdı bu. Artık hiçbir yerden yardım gelemezdi. Yeniden viskisini düşündü.

Ültimatomun sonuna yaklaşılırken denizaltının güvertesinde garip bir sahne yaşandı. Kulenin yanındaki güvertede ayakta duran subaylar, aralarında bir şeyler konuştular, bir tanesi hızla mürettebatın durduğu alt güverteye inip ateşe hazır askerlerin arasından, emirler haykırarak geçti. Askerlerde bir kaynaşma oldu: bir tanesi şiddetle başını salladı, bir başkası yumruğunu topa indirdi, bir başkası da miğferini çıkarıp gökyüzüne baktı. Bu davranışlar, öfke belirtisi olabileceği gibi, sevinç ya da heyecan belirtisi de olabilirdi. Japon gemisinde, kimse olan bitenden bir şey anlamıyordu. Yolcular, senaryodan yoksun –ve gene de son derece önemli bir mesaj içeren– bir pantomimin seyircileri gibi, soluklarını tutmuş, çok küçük de olsa, bir ipucu yakalamaya çabalayarak Amerikalıların hareketlerini izliyorlardı. Çok geçmeden, Amerikalıları bastıran şaşkınlık dalgası geri çekildi ve top, hızla güverteden alındı. Gemiciler manivelayı çevirdiler, topun ağzını ilk durumuna getirdiler ve bu uğursuz kara delik, bir kapakla tıkanarak, sivilleri tehdit etmekten vazgeçti. Gülle, deliğe sokularak kayboldu, müarettebat koşar adım güverteden ayrılıp aşağıya indi. Önceki yavaşlığın tersine, tüm bu eylemler hızla, sessizce, gereksiz hareketlerle zaman kaybedilmeden tamamlandı.

Denizaltının motoru gene pes perdeden homurdanmaya başladı, birkaç kez çalan bir düdük, mürettebatı güverteyi boşaltması için uyardı. Denizaltı ilerlemeye başladı, sonra kapak, son gemicinin üstüne kapanır kapanmaz, demet demet köpükler fışkırtarak suya daldı. Dar ve uzun köprü, önce deniz suyundan, incecik bir zarla örtüldü, sonra suyun altına kaydı, bir süre, açık deniz mavisi suların üstünde sadece kulesi kaldı. Sonra, anten de, periskop da çelik canavarın geçişinin tüm izlerini silmek istercesine, dalgaların altında yitip gitti. Dalgalar bir süre okyanusu sallamayı sürdürdüler, sonra onlar da yatıştı ve deniz yüzeyi, neredeyse kaygı verici bir yaz dinginliğine geri döndü.

Köprünün üstünde hep aynı durumda, donup kalmış yolcular, denizaltının, çıktığı gibi saçma bir hızla dalıp yok olduğu yerden gözlerini bir türlü ayıramıyorlardı. Sinek uçsa duyulacaktı. Sonunda kaptan, kendini toparladı, seyir subayına bir komut verdi, o da makine dairesiyle bağlantı kurdu ve çok geçmeden, eski ve yorgun makine, efendisinin tekmeleriyle uyandırılmış bir ihtiyar köpeğinkine benzeyen bir hırlamayla sarsıldı.

Yolcular, torpil yeme korkusuyla, soluklarını tutmuşlardı. Amerikalılar herhalde fazla uzun sürebilecek top atışıyla batırma işleminden vazgeçip çok daha çabuk olan, su altından torpille saldırıya hazırlanıyorlardı. Gemi zikzaklar çizerek ilerliyordu, kaptan ile seyir subayı, güvertede ayakta, dürbünle göz alıcı parlaklıktaki denizi tarıyor, o hiç başlamayan ölümcül saldırının bir belirtisini arıyorlardı. Ancak denizaltının gözden yitmesinden yirmi dakika sonra, Japonlar, üzerlerine çöken ölümcül uğursuzluktan kurtulduklarına inanır oldular. Kuşkuları giderek kesin bir inanca dönüştü; ölümün kıyısından dönmüşlerdi. Kaptan bile Amerikalıların neden birdenbire gemisini batırmaktan vazgeçtiklerini anlamıyordu. (Sonradan öğrenecekti: denizaltı, son anda, genel karargâhtan, düşman tarafından saldırıya uğranması dışında, savaş harekâtına hemen son verilmesi emrini almıştı. Günlerden 14 ağustostu ve Japon hükûmeti, Potsdam Bildirisi'ni imzalamış ve Müttefik kuvvetlerine kayıtsız şartsız teslim olmayı kabul etmişti.) Yolculardan birkaçı, o yüksek gerilimin yükü üstlerinden birden kalkınca, hıçkırarak güverteye oturdular, ama çoğunluğu, ağlayamadan, gülemeden, saatlerce hatta günlerce, içine düştükleri sersemlikten bir türlü kurtaramadı kendini. Yaşadıkları karabasanın uzun dikenleri, ciğerlerini, yüreklerini, omurgalarını, beyinlerini, rahimlerini delip geçmişti.

Bu sırada, küçük Muskat Akasaka, annesinin kucağında derin derin uyuyordu. Baygın gibi, yirmi dört saat kesintisiz uyudu. Okyanusun dibini boylamış gibi derin bir uyku. Çok yavaş soluk alıyordu, nabız da yavaşlamştı. Kulak kabartıldığında bile, solukları güçlükle duyulabiliyordu. Bununla birlikte, gemi Sasebo Limanı'na girdiği zaman, ani bir önseziyle uyandı. Olağanüstü bir güç onu bu dünyaya geri getirmişti sanki. Aslında, Amerikan denizaltısının saldırı hazırlığını hiç görmemişti, annesi sonradan anlatmıştı.

Gemi, 16 ağustos sabahı saat onda Sasebo Limanı'na girdiği zaman limanda, kasvetli denecek bir sessizlik egemendi. Kimse canını kurtaranları karşılamaya gelmedi. Limanın girişindeki uçaksavar sığınağında da hiç insan belirtisi yoktu. Göz alıcı yaz aydınlığı, toprağı sessizce kavuruyordu ve tüm dünya, felç olmuş gibiydi. Yolcular birdenbire yanlışlıkla ölüler ülkesine girdikleri sanısına kapıldılar. Dilleri tutulmuş halde, yıllardır ayak basmadıkları ata toprağını seyrediyorlardı. Dün öğleyin, imparator, savaşın bittiğini ve Japonya'nın yenildiğini radyoda ilan etmişti. Altı gün önce, hemen yakındaki Nagasaki, bir atom bombası tarafından yerle bir edilmişti.

Fazla değil, sadece birkaç gün içinde, tarihin hareketli kumları, kukla Mançukuo imparatorluğunu yutmuştu. Ve raslantı sonucu ayağını döner kapının yanlış bölümüne basmış olan, sağ yanağı lekeli veteriner de, Mançurya'daki Japon kolonisinin yazgısını paylaşacaktı.

11

Bir sonraki probleme geçelim
(May Kasahara'nın görüşü III)

Günaydın Zemberekkuşu!

Nerede bulunduğum ve burada ne yaptığım konusunda düşünebildin mi, geçen mektubumda yazdığım gibi? Hiç olmazsa küçük bir fikrin var mı?

Ben gene de, hâlâ bir şey bulamadığını varsayarak –hiç kuşkum yok, böyledir– konuyu ele alıyorum.

İşleri basitleştirmek için, sana gizemin anahtarını vermekle başlayayım:

Bir fabrikada çalışıyorum. Dağlarda, Japon Denizi'ne bakan küçük bir taşra kasabasının az uzağındaki büyük bir fabrikada. Ama bu, senin hayal ettiğin türden, ultramodern makineleri, atölyenin ortasında yürüyen üretim bandı ve kocaman bacasından buram buram duman tüten bir fabrika değil. Hayır, burası geniş bir alana kurulmuş, sakin bir fabrika. Buraya gelmeden önce, bunca büyük fabrikalar olacağını hayal bile edemezdim. O güne kadar gördüğüm tek şey, ilkokuldayken sınıfla gezdiğimiz bir karamela fabrikasıydı, ki aklımda sadece küçük ve gürültülü olduğu, bir de orada çalışan işçilerin pek eğleniyor gibi görünmedikleri kalmıştı. Bunun için, "fabrika" sözcüğü bende sadece ders kitaplarımızdaki sanayi devriminin resimlerini çağrıştırıyordu.

Burada, hemen hemen sadece kadınlar var. Gerçi biraz uzakta bulunan bir araştırma laboratuvarında beyaz gömlekli ve ciddi havalı herifler ürünlerin geliştirilmesi üzerine çalışıyorlar, ama onların sayısı fabrikanın boyutlarına oranla, gerçekten çok az ve diğer çalışanların tümü, yaşları on altı ile otuz arasında değişen kadınlar. Bunların da dörtte üçü benim gibi burada yaşıyor. Her gün kasabadan otobüs ya da arabayla gidip gelmek kolay değil, üstelik burada yaşamak oldukça rahat. Yapı yeni, herkesin odası ayrı, yemekler iyi –insan istediği menüyü seçebiliyor– çay sunma ya da çiçek hazırlama sanatı da öğretiliyor isteyenlere. Bu yüzden, önceleri kasabaya gidip gelen kızların çoğu, sonunda buraya yerleştiler. Hafta sonu, hepsi ailelerinin yanına dönüyor. Sinemaya gidiyorlar, erkek arkadaşlarıyla çıkıyorlar. Cumartesiden sonra terk edilmiş bir eve benzeyen fabrikada kimsecikler kalmıyor. Anlaşılan burada benden başka hafta sonu gidecek yeri olmayan kimse yok. Ama önce de yazdım ya, ben bu sessizliği çok seviyorum. İstediğim kadar okuyabiliyorum, radyo-kasetçaların sesini sonuna kadar açıp müzik dinleyebiliyorum, tepelerde gönlümce gezinebiliyor ya da masamın başına geçip sana yazabiliyorum.

Buradaki iş arkadaşlarımın hepsi bölgedeki çiftçi ailelerinden geliyor. Genelleme yapmak istemem ama diyebilirim ki, hepsi de neşeli, sağlam yapılı ve çalışkan insanlar. Bölge, endüstri bölgesi olmadığından, kızların çoğu liseden sonra büyük kentlere gidiyor. Sonuç olarak, genç çiftçiler için yeterli kız kalmıyor, evlenmekte güçlük çekiyorlar ve bu yüzden yöre giderek

tenhalaşıyor. Bu da yakındaki küçük kasabayı, geniş topraklarını endüstrinin emrine vermeye yöneltmiş; böylece fabrikalar kurulmuş, kadınlar burada iş bulmuş ve uzaklara gitmelerine gerek kalmamış. Ben bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyorum. Hatta bu durum başka bölgelerden gelen kızları bile buraya çekiyor, kanıtı işte ben. Liseden çıkınca –benim gibi bitirmeden bırakanlar da var– bu fabrikaya çalışmaya geliyorlar, maaşlarını biriktiriyorlar ve evlenme yaşına geldiklerinde işten ayrılıyor, iki üç çocuk yapıyor ve birden, balina gibi yağlanıyorlar. Kuşkusuz. evlendikten sonra da çalışmayı sürdürenler yok değil aralarında, ama sayıları az.

İçinde yaşadığım yerin havasını biraz olsun kavradın mı?

Peki, şimdi de bir sonraki probleme geçelim; bu fabrikada ne yapılıyor ?

İpucu: bu dalda senin de benimle birlikte çalıştığın oldu. Ginza'da yaptığımız anketleri anımsıyor musun?

Sonunda sanırım anlamışsındır? Bir peruka fabrikasında çalışıyorum, işte bu. Şaşırdın mı ?

Sana o berbat lisedeki, kısa süreli yaşamımdan söz etmiştim. Oradan ayrılınca, patileri yaralanmış bir köpek gibi babamla annemin yanına döndüm ve birden o perukacı geldi aklıma. Emrinde çalıştığım yaşlı sorumlunun bana şaka yollu şöyle dediğini anımsadım: "Bir gün çalışmayı düşünürseniz, bizim fabrikamızda çalışabilirsiniz, personele ihtiyacımız var." Bana fabrikanın bir el ilanını göstermişti, çok beğenmiş ve kendime demiştim ki: "Burada çalışmak hiç de fena olmamalı." Sorumlu bana, işin, saçların elle perukaya dikilmesinden ibaret olduğunu anlatmıştı. İnce bir iş bu, alüminyum tencereleri makinede son hızla birleştirmekle filan ilgisi yok. Lüks peruka yapmak için saçları çok dikkatle, tutam tutam, dikiş iğnesiyle dikmek gerekiyor. Bunu baş döndürücü bulmuyor musun? Bir insanın kafasında kaç tel saç olduğunu biliyor musun? Bir milyon! Bunlar neredeyse teker teker dikiliyor, pirinçleri tane tane toprağa diker gibi. Ama işçiler, yaptıkları işten yakınmıyorlar. Burası bir kar ülkesi ve ezelden beri kızlar uzun kış ayları boyunca hem zaman öldürmek için hem de para kazanmak için iğne işine alışkınlar, bu yüzden onlar için hiç de zor değil. Hatta fabrika sahibinin salt bu yüzden fabrikasını bu bölgeye kurduğu bile söyleniyor. Doğruyu söylemek gerekirse, ben de böyle bir uğraştan hiçbir zaman nefret etmemişimdir. Biliyorum, öyle görünmem, ama doğrusu çok iyi bir terziyimdir. Lisedeyken, öğretmenim beni hep takdir ederdi. Belli olmuyor, değil mi? Ama doğru işte. Bunun içindir ki bir süre dağda yaşamanın, karmaşık şeyler düşünmeden sabahtan akşama dek iğneyle çalışmanın bana iyi geleceğini düşündüm. Okul artık gırtlağıma gelmişti de geçiyordu bile, ayrıca hiçbir iş yapmadan annemle babama yük olmak bana hiç de hoş gelmiyordu (herhalde onlar da bundan hoşlanmıyorlardı). Ama öte yandan, özellikle ilgilendiğim bir şey yoktu, o halde neden bir süre bu fabrikada çalışmayı denemeyecektim ki?

Şirket, benim anket elemanı olarak çalışmamdan oldukça memnundu ve annemle babam da bana kefil oldular, işe alınırken hiç zorluk çıkmadı: Tokyo'daki merkezde bir sınavdan geçirildim, ertesi hafta eşyamı hazırladım –eşya dediysem, giyecek bir şeyler ile bir radyo-kasetçalar– ve tek başıma trene binip bu küçük kasabaya geldim. Buraya vardığımda, dünyanın ucuna gelmişim duygusuna kapıldım. Peronda yapayalnızdım ve sakın bir yanlış iş yapmış olmayayım, diye düşündüm. Ama sonunda, öyle sanıyorum ki doğru kararı vermişim; altı aydır burada, en ufak bir sorun, bir hoşnutsuzluk olmaksızın oldukça sakin bir yaşam sürüyorum.

Ve bir de, neden bilmem, öteden beri perukalarla ilgilenmişimdir zaten. Ya da daha doğrusu, beni kendilerine çekerlerdi, diyelim. Kimi yeniyetmeler motosikletlere bayılır, ben perukalara. Tokyo'da o anket işini yapmak beni inanılmaz sayıda kelle –ya da bizim meslek dilindeki deyimimizle saçı seyrelmiş kişilerle– karşılaştırdı ve o zamana değin hiç farkına varmadığım bir şey kafama dank etti: kel insanların sayısı oldukça fazlaydı. Onlardan özellikle hoşlanmam, ama ille de karşı değilimdir. Örneğin, sana olan duygularım, Zemberekkuşu, sen kel olsan da –ki, kesinlikle gün gelecek, olacaksın– değişmez. Hayır, saçları seyrelmeye başlayan insanları gördüğümde hissettiğim şey, kellik durumlarının ilerlemesine karşı duyduğum inanılmaz bir ilgi. Bir yerlerde duymuştum, insanlar on dokuz yirmi yaşlarında bedensel gücün doruğunda olurlarmış ve bundan sonra durmadan gerileme başlarmış. O halde insanların saçının dökülmesinde bir gariplik yok, bu da bedensel gerilemenin bir parçası çünkü. Bu doğal bir şey, ne de olsa. Tek gerçek sorun, kiminin kel olup kimilerinin olmaması. İşte kellerde haksızlık duygusu yaratan da bu. Çünkü dikkati çekiyor. Ben bile, ki böyle bir şey başıma hiç gelmeyecek, onların neler hissedebileceğini anlıyorum.

Sonra da, bu örneklerin çoğunluğunda, insanlar, saçlarının dökülme hızından sorumlu değiller. Anket yaptığım dönemde şefimden öğrenmiştim: kellik, insanların yüzde sekseninde kalıtsal bir olguymuş. Genlerinde olan birisi saçlarının dökülmesini önlemek için ne yaparsa yapsın, er veya geç dökülürmüş. "Her şey insanın kendi elinde," diyen atasözü, kellik konusunda işlemiyor. Bence bu büyük bir haksızlık, ya sence? Neyse, en azından, şimdi ücra bir yerde bir peruka fabrikasında her gün sıkı çalıştığımı anlamış olmalısın. Bu fabrikadan çıkan ürünlere karşı kişisel olarak derin bir ilgi duyduğumu da hissettin herhalde. Gelecek defa, işimden ve yaşamımdan biraz daha ayrıntılı söz edeceğim.

O halde, yakında buluşmak üzere.

12

Bu kürek gerçek mi?
Geceyarısı serüvenleri II

Çocuk, gerçek gibi bir rüya gördü. Bunun bir düş olduğunu biliyordu, onun için biraz rahatladı. *Ama şimdi düş gördüğünü bilmesi, önce olanları rüyasında görmediğini ve onların gerçek olduğunu kanıtlıyordu.* Bu farkı çok iyi anlıyordu.

Rüyasında, çocuk geceyarısı ıssız bahçeye çıkıyor, çam ağacının gövdesine dayanmış küreği alıp yeri kazmaya başlıyordu. Bu pek zor bir iş değildi çünkü karalara bürünmüş adam, az önce aynı yerde bir delik açmıştı zaten. Gene de beş yaşında bir çocuk için fazla ağır küreği, sadece kaldırırken bile soluk soluğa kalmıştı. Üstelik, yalınayak çıktığı için, tabanları buz kesmişti. Gene de, soluk soluğa kazdı, kazdı, adamın oraya gömdüğü beze sarılı paket ortaya çıkıncaya kadar.

Zemberekkuşu ötmez olmuştu, ufak tefek adam çamın tepesinde görünmemişti. Her şey müthiş sessiz, rüya görüyorum ben, diye düşündü çocuk. Ama demin, babasına benzeyen adam, çama tırmanmış ve zemberekkuşu da ötmüştü, bu gerçekti. Garip şey: gerçekte gömülmüş bir nesneyi rüyada topraktan çıkarıyorum. O halde düş ile gerçeği nasıl ayırmalı birbirinden? Bu kürek, örneğin, rüyada mı var, yoksa gerçek mi?

Ne kadar kafa yorsa da anlayamıyordu. Bu yüzden, düşünmeyi bıraktı ve vargücüyle kazmayı sürdürdü. Küreğinin ucu beze çarpmakta gecikmedi.

Çevresini kuşatan toprağı dikkatle açtı, paketi delikten çekip çıkardı. Gökyüzünde tek bir bulut yoktu ve dolunay, nemli toprağa bütün ışığını pırıl pırıl yayıyordu. Garip şey, rüyasında merak fazlasıyla ağır bastığından ne kadar da korkudan uzaktı. Paketi açtı: bir insan yüreği vardı içinde: ansiklopedisinde gördükleriyle aynı biçim ve aynı renkte. Hâlâ taze, titreyen bir yürek, terk edilmiş bir bebek gibi. Atardamar artık kan taşımasa bile vuruş ritmini korumuştu. Çocuk, kulaklarında atan kendi yürek vuruşlarını duyuyordu: bum, bum. Gömülmüş yürek ile çocuğun yüreği birlikte, büyük, düzenli vuruşlarla atıyordu, sanki karşılıklı konuşuyorlardı.

Hiç korkmuyorum, dedi çocuk içinden, derin bir soluk alarak. Bu, bir insan yüreği işte o kadar. Yanılıyor olamam, kitaplarda görmüştüm. Herkesin bir yüreği var, benim de var. Çocuk sakin sakin tekrar beze sardığı paketi çukurun dibine bırakıp üstünü kürekle yeniden örttü. Sonra toprağın üstünde, çıplak ayaklarıyla tepindi, küreği yeniden ağaca dayayıp gitti. Tekrar pencereden geçip ılık odasına girdi. Ayağındaki toprağı, çarşafları kirletmemek için, kâğıt sepetinin kenarlarına sürterek temizledi ve gene yatağa yattı. O zaman yatağın boş olmadığını gördü: yorganın altında uyuyan biri vardı!

Son derece öfkeli, yorganı çekip aldı ve, "Hey, sen, çık oradan! Burası benim yatağım!" diye bağırmak istedi ama orada, gözlerinin önünde uzanmış olan, kendisinden başkası değildi; uyumuş, mutlu, sakin sakin soluk alan kendisi. Çocuk, şaşkınlıktan dili tutulmuş halde olduğu yerde donakaldı. Eğer bir başka kendisi yatağında uyuyorsa peki o nerede uyuyacaktı? İlk kez, korktu. Tepeden tırnağa,

buz gibi bir ürperti geçti bedeninden. Uyuyan çocuğu da, tüm ev halkını da uyandırmak için en tiz sesiyle, avazı çıktığı kadar bağırmak istedi. Ama ağzından hiç ses çıkmadı. O zaman elini, o başka kendisinin omzuna koyup sarsmayı denedi. Başaramadı. Çaresizlik içinde, çocuk kazağını çıkardı, dertop edip yere fırlattı, kendine yer açmak için orada yatanı vargücüyle karyolanın kenarına itti. Buradaki yerini sağlamlaştırması gerekiyordu, yoksa belki de gerçek dünyasının ta öteki ucuna fırlatılma tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirdi. Biraz sıkışıktı yattığı yer ve yastığı da yoktu, ama bir kez yatağına girince uyku bastırdı. Artık hiçbir şey düşünemiyordu. Bir saniye sonra derin bir uykuya daldı.

Ertesi gün, uyandığında, yatağında yalnızdı, yastığı da her zamanki gibi başının altındaydı. Yavaş yavaş doğruldu, odasına göz gezdirdi. Hiçbir şey değişmemişti: aynı yazı masası, aynı dolap, aynı lamba. Duvardaki saat altıyı yirmi geçiyordu. Ama çocuk, garip bir olayın geçtiğini biliyordu. Görünüşte benzese bile, bu yer artık dünkü yer değildi. Havası, ışığı, gürültüsü, kokuları, hepsi biraz değişime uğramıştı. Bundan kuşkusuz kimsenin haberi yoktu ama, o biliyordu. Yorganını kaldırdı, bedenini gözden geçirdi, parmaklarını oynattı, teker teker, sonra bacaklarını. Hepsi çalışıyordu, bir yeri ağrımıyordu, uyuşma filan yoktu. Kalktı, tuvalete gitti, sonra banyo aynasının karşısına dikilip yüzüne baktı. Pijamasının üstünü çıkardı, bir iskemleye tırmandı küçük, beyaz bedenini aynada inceledi. Hiçbir şey değişmemişti.

Ama gene de bir şey eskisi gibi değildi. Ona öyle geliyordu ki, onu bir kaptan alıp bir başkasına koymuşlardı sanki. Yeni bedenine henüz tümüyle alışamadığını biliyordu. İçindeki birtakım öğeler asıl "ben"ine ait değildi. Birden kendini yapayalnız hissetti ve annesini çağırmak istedi. Ama dudaklarından hiç ses çıkmadı. Hava, artık ses tellerini titreştirmiyordu. "Anne" sözcüğü hepten bu dünyadan silinip gitmişti sanki. Ama çocuk çok geçmeden anlayacaktı, silinip gidenin sadece sözcük olmadığını.

M***'nin gördüğü esrarengiz tedavi

Haftalık *** dergisi, ocak sayısı.

Gizli bilimler sanat çevrelerini sarıyor!

İspiritizmayla tedavi yöntemi, sanat dünyasında, çoğu zaman kulaktan kulağa, ama buna koşut olarak da, bir gizli örgütlenme ağının yardımıyla yayılıyor. Örnek olarak, otuz üç yaşındaki oyuncu Bayan M***'yi ele alalım. On yıl kadar önce, ünlü bir televizyon dizisinde ikinci derecede bir rolde dikkati çekmiş, sonradan sinema ve televizyonda başrollerde sık sık görülmüştür. Altı yıl önce, orta halli bir şirketin başındaki, emlakçılık dünyasından "genç bir kurt" ile evlendi. Evlilikleri ilk iki yıl sorunsuz yürüdü. Kocanın işleri iyi gidiyor ve M*** de kendi yönünden, sanatçı olarak yaptığı işin, hak ettiği meyvelerini topluyordu. Bununla birlikte, kocasının onun adına açtığı kulüpler ve restoranlarda işler sarsılmaya başlayınca, M*** kocasının mali durumunu desteklemek için gittikçe daha çok sayıda çek imzalamak zorunda kaldı. Söylendiğine göre, başlangıçta M*** iş dünyasına girmeyi hiç istememişti ve işini büyütmek isteyen kocası onu biraz zorlamıştı bu yönde. Kimi varsayımlara göre, kendi de bir dolandırıcının kurbanı olmuş. Üstelik, daha başından beri M*** ile kocasının ailesi arasında da ciddi bir anlaşmazlık varmış. M***'nin kocasıyla olan sorunlarının dedikodusu çabucak yayılmış ve çift, kısa süre sonra ayrı yaşamaya başlamış. İki yıl önce resmen boşanmışlar, ama o zaman M***'de ruhsal çöküntü belirtileri görülmeye başlamış, tedavi olmak için sahneden tümüyle çekilmiş. Bağlı olduğu yapım şirketinden bir haber kaynağına bakılırsa, sanatçı, boşandığından beri düzenli olarak sanrılar görüyormuş ve kullandığı antidepresan ilaçlar sağlığını öylesine bozmuş ki, mesleğini yapamaz hale gelmiş. Tüm zihnini toplama yeteneğini yitirmişti ve dış görünüşü de hastalığından çok etkilenmişti. Temelde o, her şeyi ciddiye alan, düşünceli, aklı başında bir kadındır ve akıl sağlığı da bu art arda gelen sorunlardan etkilenmiştir. Buna karşılık, parasal durumu iyiye gidiyordu ve bu sayede bir süre daha, çalışmadan yaşamını sürdürebildi.

M*** ünlü bir politikacının –eski bir bakanın– karısını uzaktan tanıyormuş. Bu kadın, hastalığı sırasında onunla kendi kızıymış gibi ilgilenmeye başlamış ve iki yıl önce onu, kadın arkadaşlarından, çok yüksek ve seçkin bir müşteri topluluğunu, gizli bilimler yoluyla tedavi eden biriyle tanıştırmış. Politikacının karısı tarafından yüreklendirilen M*** de bir yıl süreyle bu kadını ziyaret etmiş, ama tedavinin somut olarak nasıl ve neden ibaret olduğu sorusuna yanıt verilmedi, çünkü sanatçı bu konuda sessizliğini koruyor. Bununla birlikte durumunun hızla iyiye gittiği ve antidepresan ilaçlar almaktan vazgeçtiği kesin. Bunun sonucu olarak da ilaçlar nedeniyle yüzünde oluşan şişlikler yok olmuş, saçları yine normal olarak çıkmaya başlamış ve kadın eski güzelliğine kavuşmuştu. Akıl sağlığı da normal olunca, oyunculuk mesleğine dönebilmiş ve tedaviyi kesmişti.

Bununla birlikte, geçen ekim ayında, çektiklerinin anısı silinmeye başladığı bir zamanda M***'nin durumunda ansızın ve görünürde bir neden yokken, yeniden bir düşüş oldu. Bu da çok ters bir zamana geliyordu, çünkü birkaç gün sonra önemli bir filme başlayacaktı ve içinde

bulunduğu durumda, rolünü oynaması olanaksızdı. Bu yüzden yeniden esrarengiz kadına başvurdu. O da nedenini açıklamadan artık bu işi yapmadığı yanıtını verdi: "Üzgünüm, sizin için hiçbir şey yapamayacağım. Artık tedavi etmek için ne gereken niteliklere ne de güce sahibim. Ama kimliğini kimseye söylemeyeceğinize söz verirseniz, sizi biriyle tanıştırabilirim. Tüm bunlardan kime olursa olsun, tek kelime ederseniz, başınız derde girer. Anlaşıldı mı?"

M*** belirli bir yere gidip orada, otuz yaşlarında, suratında mavi leke olan bir adamla tanıştı, adam tek söz söylemeden onu tedavi etti, ama tedavi inanılmaz derecede etkili oldu. M*** bu danışma için ödediği miktarı söylemekten kaçındıysa da, epey yüksek olduğu kolayca tahmin edilebilir.

İşte M***'nin, son derece güvenilir çok yakın bir arkadaşı dışında kimseye sözünü etmediği bu esrarengiz tedavi konusunda bütün bildiklerimiz bunlar. M*** önce şehirde bir otele gitmiş. Oradan, genç bir aracı onu alıp, otelin VIP müşterilerine ayrılmış olan yeraltı garajında, park edilmiş "büyük siyah bir arabayla" buluşma yerine götürmüş. Ama tedavi denilen şey konusunda, bundan başka hiçbir şey öğrenemedik. M*** bu konuda arkadaşına hiçbir şey söylememiş, "Bu insanlar inanılmaz güce sahip, verdiğim sözden dönersem, sonuçları benim için korkunç olabilir," demekle yetinmiş sadece.

M*** buluşma yerine sadece bir kez gitmiş ve o günden beri tek bir kriz geçirmemiş. Biz de oyuncuya, o esrarengiz üfürükçü ve nasıl bir tedavi uyguladığı konusunda sorular sorduksa da tahmin ettiğimiz gibi, yanıt vermekten kaçındı. Öyle görülüyor ki bu örgüt, artık sanat çevrelerinden uzak duruyor ve hedef olarak, sır saklamaya daha alışkın olan politika ve finans dünyasından kişileri seçiyor. Sanat çevreleriyle ilişki kurabildiklerimiz de şimdilik bize bu konuda hiçbir ek bilgi sağlayamadı.

14

Evde bekleyen adam
Başından atabildiğin
İşsizlik tüm kötülüklerin anasıdır

Saat sekizi geçip de ortalık iyice karardığında bahçenin arkasına açılan kapıdan usulca sokağa çıktım. Bu daracık kapıdan eğrilip bükülerek binbir güçlükle geçebildim. Yüksekliği ancak bir metreydi ve duvarın bir köşesine öyle ustaca gizlenmişti ki, görülse, hatta dokunulsa bile dışarıdan kapı olduğu anlaşılmıyordu. Sokağı, her zamanki gibi May Kasahara'nın bahçesindeki cıvalı lambanın ölgün ışığı aydınlatıyordu.

Kapıyı çabucak arkamdan kapattım, hızlı adımlarla sokağı geçtim. İnsanların oturduğu aydınlatılmış salonların, sofraya oturulan yemek odalarının önünden, çitlerin üstünden içeriye kaçamak bakışlar atarak yürüdüm. Kimileri yemek yiyor, kimileri televizyon seyrediyordu. Pencerelerden ve mutfaktaki ocaklardan yayılan yemek kokuları, sokakta yüzüyordu. Bir yeniyetme, sesini kıstığı elektrikli gitarında hızla alıştırma yapıyordu. Bir evin birinci katında, bir pencerenin arkasında küçük bir kız, masasına eğilmiş çalışıyordu. Bir yerlerden, kavga eden bir karıkocanın sesleri geliyordu. Bir bebek ağlıyordu. Bir elektrikli zil çın çın çınladı. Gerçek, bahçeye akıyordu, taşan bir banyo küveti gibi: sesler, kokular, görüntüler, sorular, yanıtlar.

Gürültü yapmamak için o hep giydiğim tenis ayakkabılarımı geçirmiştim ayağıma. Ne çok hızlı yürümeliydim, ne çok yavaş, çünkü önemli olan, durup dururken dikkat çekmemekti. Çevredeki boşluğu dolduran bu gerçeği ayaklarıma beceriksizce dolaştırmamak. Tüm dönemeçleri, tüm engelleri ezbere tanıyordum, ve zifiri karanlıkta bile, hiçbir yere çarpmadan şu sokağı boydan boya geçebilirdim. Çok geçmeden evimin arkasına geldim, durup çevreme bakındım, sonra alçak duvarı aştım. Ev, karanlık ve sessiz, koskocaman bir hayvan ölüsü gibi karşımda serilmişti.

Her akşam, kilitli mutfak kapısından giriyor ve hiç değişmeyen bir tören uyarınca, pabuçlarımı çıkarıyor, ışığı yakıyor, kedinin suyunu değiştiriyor, raftan bir kedi maması konservesi alıp açıyordum. Gürültüye, Uskumru bilmem nereden koşup geliyor ve önce başını biraz bacaklarıma sürtüp sonra yemeğini yiyordu. Tarçın bana yemeğimi hep "prova salonu"na getirdiği için ben de genellikle eve döndüğümde biraz salata ve bir parça peynirle yetiniyordum. Kediyi kucağıma alıyor ve yumuşak, ılık küçük bedenini göğsüme bastırarak keyifle biramı içiyordum. İkimiz de günümüzü ayrı ayrı, dışarıda geçirdiğimizden her zaman bu buluşmaların tadını çıkarıyorduk.

Ne var ki bu akşam, tam mutfağın ışığını yakmak için elimi uzattığımda, bir varlık sezinledim. Elim havada, kulak kabarttım, soluğumu yavaş yavaş bıraktım. Hiçbir şey duymuyordum, ama hafif bir tütün kokusu yüzüyordu havada. Evde yalnız değildim. Biri benim dönmemi bekliyordu. Herhalde sabırsızlıktan sigara yakmıştı. Anlaşılan pencereyi açmış ve ancak iki üç nefes çekmişti ama koku dağılmamıştı. Kesinlikle tanımadığım biriydi bu. Çevremde kimse sigara içmezdi, Muskat dışında, ki o da beni görmek isterse karanlıkta beklemesi gerekmezdi.

Farkına varmadan, karanlıkta el yordamıyla beyzbol sopamı aradım. Tabii ki, bulamadım; kuyunun dibindeydi. Yüreğim hızlı hızlı çarpmaya başladı, göğüs kafesimden fırlamış da kulağıma vuruyormuş gibi. Soluklarımı düzenlemeye çalıştım. Anlaşılan o sopaya ihtiyacım yoktu: bu yabancının niyeti kötüyse eğer, karanlıkta sakin sakin durup beklemezdi. Avuçlarım, sopayı tutma özlemiyle kaşınıyordu. Uskumru geldi, hep yaptığı biçimde, miyavlayarak başını bacaklarıma sürttü, ama o da her zamanki kadar aç görünmüyordu, bunu miyavlamalarının zayıflığından seziyordum. Elimi uzattım, mutfağın lambasını yaktım.

— Beni bağışlayın, kediyi doyurdum ben, dedi salondaki kanepeye gömülmüş adam, samimi bir tavırla. Sizi beklemek için buraya oturdum, ama bu hayvan öyle miyavlıyordu ki, raftan bir kutu alıp ona vermek cüretini gösterdim. Açık söylemek gerekirse, kedilerle aram pek iyi sayılmaz.

Tanımadığım adam, yerinden kalkacakmış gibi görünmüyordu hiç. Sessizce inceledim onu.

— Böyle, karanlıkta sizi beklemek için gizlice girdiğime şaşırmış olmalısınız. Beni bağışlayın. Ama lambayı yaksaydım kuşkulanırdınız ve eve girmezdiniz. Bu kadar korkmayın rica ederim, Bay Okada, hiç kötülüğünüzü istiyor değilim, tam tersine, sadece sizinle biraz konuşmak istiyorum.

Yıpranmış bir takım elbise giyinmiş bu adam, bana çok ufak tefek göründü. Oturduğu için, boyu konusunda tahmin yürütmek oldukça zordu, ama bir metre elli santimden uzun gibi gelmiyordu. Kırk beş, elli yaşları arasında olmalıydı ve yaşlı bir kurbağa gibi semiz ve üstüne üstlük keldi. (May Kasahara'nın sınıflandırmasına göre, "çam" sınıfından.) Kulaklarının üstünde, hâlâ umutsuzca kafatasına yapışıp kalmış birkaç tel saç, koyu siyah renginden dolayı garip biçimde göze batıyordu. Oldukça iri burnu tıkalı olmalıydı, çünkü havayı her içine çekişinde burun delikleri, körük sesi çıkararak, bir şişiyor, kısılıyordu. Bu burun üstüne sağlam görünüşlü, yaldızlı çerçeveli bir gözlük oturtulmuştu. Konuştuğu zaman üstdudağı çirkin bir gerilmeyle yukarı kalkıyor, nikotinle lekelenmiş eğri büğrü dişlerini ortaya çıkarıyordu. Kesinlikle, o güne dek gördüğüm en çirkin insanlardan biriydi bu adam. Sadece yüz çizgileri çirkin olmakla kalmıyor, aynı zamanda da tanımlanması olanaksız sağlıksız bir hava yayıyordu sanki. İnsan onun yanında, karanlıkta ne idüğü belirsiz, kocaman bir kara böceğe dokumuşçasına tiksinti duyuyordu. Bu adam, et ve kandan yaratılmış bir insan olmaktan çok, ansızın geçmişten fırlamış bir karabasanın parçasına benziyordu.

— Özür dilerim, sigara içmem sizi rahatsız etmez, değil mi? diye sordu. Deminden beri kendimi tutuyorum ama, böyle kıpırdımadan beklemek de zor, bilirsiniz.

Doğru dürüst derdimi anlatamayacağımın bilincinde olduğum için, sadece başımı sallamakla yetindim. Cebinden hemen bir paket Peace çıkardı, kibriti çat diye çakarak sonra ayaklarının dibinde duran, boşalmış kedi maması kutusuna attı. Kalın, çalı gibi kaşlarını çatarak dumanı derin derin içine çekip zevkle içti sigarasını; bu arada mutluluktan, farkına varmadan ve gayriihtiyari inleme sesleri çıkarıyordu. Sigarasının yanan ucu her nefeste kızarıyordu. Odayı havalandırmak için verandanın kapısını açtım. Çisenti gibi, sadece ıslanmış toprak kokusuyla kendini belli eden, sakin, görünmez, sessiz bir yağmur vardı.

Adam kahverengi takım elbisesi, beyaz gömleği ve koyu kırmızı kravatıyla, oldukça yıpranmış, ucuz görünümlü bir kılıktaydı. Ceketi, kaza geçirmiş de bir amatör tarafından onarılmış bir arabanın sonradan boyanmış parçalarının rengindeydi ve pantolonundaki, uçaktan görülen vadilere benzeyen

derin izler hiç silinmeyecekmiş gibi duruyordu. Sararmış beyaz gömleğinin iki düğmesi, –biri yakada, biri göğüste– besbelli bir iki beden dar geldiğinden, kopmuştu. Kravatındaki garip motifler bir medyumun ağzından çıkan, biçimi olmayan bir dumana benziyordu ve kravatının düğümü de herhalde Osmond Kardeşlerin zamanından beri çözülüp yeniden bağlanmamıştı. Bu adamın kılığına hiç özen göstermediği ve en ufak bir saygı duymadığı açıktı. Bir şeyler giyiyorsa, zorunlu olduğundan ve âlemin önüne çıplak çıkamayacağındandı. Kılığından, giyim konusuna karşı tam anlamıyla bir düşmanlık seziliyordu. Hiç kuşkusuz üstündekileri, parçalanıncaya dek giyip öyle atıyordu bu adam. And Dağları'nın yüksek yaylalarında, eşeğini sabahtan akşama kadar, yorgunluktan öldürünceye değin çalıştıran köylüler gibi.

Yeterli miktarda nikotin aldıktan sonra adam rahat bir soluk verdi ve konuşmaya başladığında dudaklarından garip, belli belirsiz bir gülümseme geçti:

— Bağışlayın, kendimi tanıtmakta geciktim: adım Uşikava. Önce öküz gibi *uşi,* sonra ırmak gibi, *kava* yazılıyor. Akılda tutması kolay bir ad, değil mi? Çevremdekiler bana genellikle "Uşi" derler. "Hey, Uşi!" Başka bir deyişle: "Hey, öküz!" İşte bana genellikle böyle seslenirler ve ben de ister istemez, gerçekten bir öküze dönüştüğüm duygusuna kapılırım. Hatta bu hayvanlara karşı bir yakınlık bile duymaya başladım bu yüzden. İsimler, anlaşılmaz şeylerdir, sizce de öyle değil mi, Bay Okada? Sizinki örneğin, apaçık ve anlaşılır geliyor kulağa. Ben de zaman zaman, sizinki gibi, sıradan bir adım olmasını isterdim, ne yazık ki, insan adını seçemiyor, değil mi? Uşikava adıyla doğmuşum, beğensem de beğenmesem de, ömür boyu taşıyacağım onu. Ve anaokulundan bugüne kadar bana hep Uşi diye seslendiler. Elimden ne gelir ki? Ben de adı böyle olan birini tanısaydım ona "Öküz" adını takardım. Genelde bir insanın adının, onun ne olduğunu ifade ettiği söylenir ama ben, daha çok insanın eninde sonunda taşıdığı ada benzediğini düşünürüm. Neyse, en azından artık, adımı biliyorsunuz. İsterseniz siz de bana Uşi diyebilirsiniz, benim için hiç sakıncası yok.

Gidip buzdolabından bir bira aldım ama Bay Uşi'ye hiçbir şey önermedim; onu ben davet etmemiştim. Tek söz söylemeden biramı içtim, o da sessizce, sigarasından derin nefesler çekmeyi sürdürdü. Salonu mutfaktan ayıran orta direğe dayanmış, karşısında ayakta duruyordum. Sonunda izmaritini ayaklarının dibindeki mama kutusunda ezdi ve başını kaldırıp bana baktı.

— Bay Okada, kuşkusuz evinize nasıl girdiğimi merak ediyorsunuz, kapı kilitli olduğu halde? Ha, söyleyin? Yanılıyor muyum? Anahtarım vardı da onunla girdim, işte! Maymuncuk değil, hayır, gerçek anahtar. İşte, bakın.

Elini ceplerinden birine daldırdı, tek bir anahtar takılmış bir anahtarlık çıkarıp gözümün önünde salladı. Gerçekten benimkine benziyordu ama asıl dikkatimi çeken, anahtarlık oldu: Kumiko'nunkiydi bu, basit yeşil deriden, fermuarı yaldızlı olan.

— Evet ya, bu, sizin evin anahtarı ve eşinizin anahtarlığı. Her türlü yanlış anlamayı önlemek için, hemen söyleyeyim en iyisi: onu bana kendisi verdi. Ne aşırdım ne zorla aldım.

— Kumiko nerede? diye boğuk bir sesle sordum.

Uşikava, gözlüğünü çıkardı, buğulanıp buğulanmadığını anlamak istercesine inceledi, sonra tekrar taktı.

— Nerede olduğunu tam olarak biliyorum, bir bakıma onunla ilgilendiğime göre.

— *Onunla mı ilgileniyorsunuz?*

— Tahmin ettiğiniz gibi değil, merak etmeyin, dedi gülerek Uşikava.

Güldüğü zaman, suratının sözde dengesi altüst oluyor ve gözlüğü yana kayıyordu.

— Ve bana böyle bakmayın! Benim işim ona biraz yardımcı olmaktan ibaret, hepsi bu. Ben, sıradan bir sekreterim, Bay Okada, zavallı küçük bir memur. Önemli bir işim yok benim. Nasıl olsa karınız çıkamıyor. Bunu biliyordunuz, değil mi?

— *Çıkamıyor mu?* diye tekrarladım papağan gibi.

Bir an sustu, dilinin ucuyla dudaklarını yaladı.

— Ha, demek haberiniz yok? Neyse, önemli değil, nasıl olsa ben size anlatamam. Bilmek istemenizi anlıyorum, ama bana soru sormayın lütfen. Ayrıntıları bilmiyorum. Her neyse, kaygılanmayın, Bayan Kumiko zorla alıkonulmuyor. Filmde de değiliz, romanda da, öyle değil mi, bu tür şeyler gerçek yaşamda olamaz.

Bira kutusunu dikkatle ayağımın dibine bıraktım.

— İyi ya, dedim. Şimdi buraya ne yapmaya geldiğinizi anlatsanız bana?

Uşikava birkaç kez dizlerine vurdu ve başını salladı:

— Daha söylemedim mi? Ah, özür dilerim, özür dilerim, gerçekten dalgınım. Konuşuyorum, konuşuyorum ve asıl söylenecek şeyi unutuyorum! Öteden beri en büyük kusurum budur ve tüm başarısızlıklarımın nedenidir, biliyor musunuz? Aslında ben, eşinizin ağabeyinin hizmetindeyim. Adım Uşikava, ah bağışlayın bunu söylemiştim değil mi? Bay Noboru Vataya'nın sekreterliğini yapıyorum. Sekreter deyimi birçok ve çeşitli görevi kapsar, bilirsiniz, Bay Okada. Kimileri patrona A'dan Z'ye yardım eder, kimileri de benim gibi dibindedir, en alt basamağında. Bakın, eğer hayalet olsaydım alt düzeydeki ruhlardan olurdum; tuvaletlere dadanmak, dolap diplerini yalamak gibi aşağılık işlerle uğraşanlardan, anlıyor musunuz? Gene de yakınacak yüzüm olmazdı herhalde. Benim kadar çirkin biri âlemin içine çıkamazdı ki, bunun, Profesör Vataya'ya, gittikçe yükselen bu genç politikacıya vereceği zararı düşünün bir! Hayır, hayır onunla birlikte âlemin içine ancak gençler, ince ve uzun boylu, zeki görünüşlü olanlar çıkabilir. Benim gibi ihtiyar kelin teki kameralara çıkıp, "Hey, çocuklar, ben Bay Noboru Vataya'nın sekreteriyim," diyecek olsa, ele güne rezil olurduk, siz de öyle düşünmüyor musunuz, Bay Okada?

Karşılık vermedim.

— Ben bu nedenle arka planda çalışırım, profesöre zarar vermemek için ortaya çıkmaktan kaçınırım. Uzmanlık dalım, görünmeyen şeylerdir. Ben karanlıkta, sevgilisinin balkonunun altında serenad yapanlardanım, anlarsınız ya? Bakın, Bayan Kumiko'nun işi, sözgelimi. Dikkat, onunla ilgilenmeyi nankör ve aşağılayıcı bir iş olarak görmüyorum, beni yanlış anlamayın, Bay Okada.

Bayan Kumiko, Profesör Vataya'nın pek değerli ve tek kardeşi ve çok içtenlikle söylüyorum, onunla ilgilenmekle görevlendirilmem bana büyük mutluluk veriyor. Bu, benim gibi zavallı biri için büyük bir onur.

Aklıma gelmişken, beni laubali bulacaksınız ama, bir bira alabilir miyim? Bu kadar konuşmak insanı susatıyor da. İsterseniz kendim alabilirim, buzdolabının yerini biliyorum. Nezaketsizliğimi bağışlayın ama, az önce sizi beklerken, can sıkıntısından içine bir göz atmıştım da.

Başımla bir işaret yapmam üzerine, kalktı, gidip bir bira aldı sonra oturup arsız arsız içmeye başladı. İri gırtlak çıkıntısı, gömlek yakasının üstünde, canlı bir hayvan gibi kıpırdıyordu.

— Ha, Bay Okada, gün sonunda güzel, soğuk bir bira gibisi yok. Kimi çıtkırıldımlar sanırım fazla buzlu biranın iyi olmadığını söylerler, ama ben o kanıda değilim. İlk bira öyle soğuk olmalı ki tadı bile alınamamalı. İkincisi biraz daha az soğuk olabilir; ah, ben birayı buz gibi severim, soğuğu şakaklara vuracak kadar.

Hep öyle, sütuna dayanmış, biramdan bir yudum aldım. Uşikava dudaklarını büzdü, gözlerini çevrede gezdirdi.

— En azından, Bay Okada, eşinizin olmamasına karşın evinizin tertemiz olduğunu söylemeliyim. Size hayran oldum. Ben, bu konuda felaketim hiç özenli değilim. Evim öyle bir dağınıktır ki! Tam bir domuz ahırı. Banyomu temizlemeyeli en az bir yıl oluyor. Şunu da söyleyeyim, karım beni beş yıl önce terk etti. Bu yüzden, sizin de neler hissettiğinizi anlıyorum. Neyse sizinle aramızdaki fark, benim durumumda, karımın beni bırakmasında şaşılacak bir şey bulunmaması. Kocaların en kötüsüydüm ve hak ettiğimi buldum işte. Çekip gitmek için bu kadar beklemesi, bu denli sabır göstermesi bile güzel. Doğrusu koca olarak beş para etmezdim. Kızdığım zaman, ona vurur, hiç olmayacak biçimde eziyet ederdim, ama dikkat, bu bir yana, her zaman kiminle olursa olsun, dövüşmekten kaçınmışımdır. Ben korkağın biriyim, işte öyle. Pire yüreği var bende. Dışarıda, herkese dalkavukluk ederim, ezilirim, ne derlerse desinler. Ama evimde, karımı döverdim. Hah, ha! İğrenç, değil mi? Ne diyorsunuz buna, ha? Ne yaptığımın pekâlâ bilincindeydim ama, biliyor musunuz, Bay Okada, insan böyle olunca kendini tutamıyor. Tam anlamıyla hastalık bu. Onu, yumruklarımla yüzünü dağıtıncaya dek döver, tekmeler, havalara fırlatır, üstüne kaynar çay dökerdim. Çocuklar araya girmeye kalkıştıklarında, onlar da paylarına düşeni alırlardı. Tam anlamıyla bir iblistim. Ama kendime hâkim olamıyordum. Tutumumu değiştirmek istesem de, nasıl yapacağımı bilmiyordum. Sonra, beş yıl önce, küçük kızımın kolunu kırdım, o tarihte beş yaşındaydı. Bir vuruşta, krak! İşte bu, karıma kararını verdirdi: çekip gitti, iki çocuğumuzu da yanına alarak. O günden beri onları bir daha görmedim. Hiç haber alamadım. Elimden bir şey gelmez. Felaketimin tek sorumlusu benim, başından sonuna kadar.

Hâlâ susuyordum. Kedi, okşayayım diye miyavlayarak ayaklarımın dibine geldi.

— Bağışlayın, anlattıklarımla canınızı sıkıyorum. Yorgun olmalısınız. Buraya ne yapmaya geldiğimi merak ediyorsunuz herhalde. Ama haklı bir nedenim var. Bakın, size yaşamöykümü anlatmak için gelmedim. Size, Bay Vataya tarafından bir şey söylemek için geldim. Beni iyi dinleyin, çünkü söylediklerini, olduğu gibi, tek sözcük değiştirmeden, aktaracağım.

Her şeyden önce, profesör, Bayan Kumiko ile sizin barışmanız için belki de iş işten geçmedi diye

düşünüyor, ikiniz de isterseniz eğer. Bunda hiçbir sakınca görmüyor. Ne var ki, ona göre, Bayan Kumiko şimdilik böyle bir şeye hazır değil, bu yüzden, bugün için olanaksız sayılabilir, ama eğer boşanmak istemezseniz ve biraz daha beklemeye razıysanız, neden olmasın? Şimdiye kadar yaptığı gibi ille de boşanın diye ısrar etmeyecek. Bu yüzden de, eğer Bayan Kumiko'ya iletecek bir sözünüz varsa, benim aracılığımla iletebileceksiniz. Bir bakıma, diplomatik ilişkileri yeniden kuruyorsunuz yani. Sivri köşeleri yuvarlama girişimi. İşte konu bu. Ne diyorsunuz?

Karşılık vermeden, yere oturup kedinin başını okşamaya başladım. Uşikava bir an bize baktı, kedi ile bana. Sonra konuşmasını sürdürdü:

— Tabii, Bay Okada, benim söyleyeceklerimin hepsini dinlemeden bir şey söylemek istemiyorsunuz, değil mi? Ne diyeceğim belli olmadan? Peki, devam ediyorum. İkinci konu. Burada, durum biraz karışıyor. Aslında söz konusu olan bir dergide çıkan, Asılmışlar Evi hakkındaki makale. Okudunuz mu, bilmiyorum, Bay Okada ama, oldukça öğretici. Çok iyi yazılmış, filan. Sorun, oranın şimdiki sahibinin maskesini düşürmek, son derece ağzı sıkı bir adammış. O yüksek beton duvarın arkasında neler oluyor? Esrar günden güne derinleşiyor...

İşe bakın ki, bu makaleyi okuduğunda Profesör Vataya, sizin söz konusu evin çok yakınında oturduğunuzu anımsamış ve bu olayın sizinle bir ilişkisi olabileceğini düşünmüş. Küçük soruşturmasını yaptı, yani olay yerine benim gibi beceriksiz birini yolladı. Ben de soruşturma yapmak için kısacık bacaklarımın olanca hızıyla koşup geldim. Profesörün sezgisi doğru çıktı, çünkü siz, Bay Okada, siz her gün bizzat söz konusu eve gidiyorsunuz, evinizin arkasındaki çıkmaz sokaktan. Anlaşılan o ki, bu gizemli evle bir bağlantınız var! Ben şeye çok şaşırdım... nasıl demeli... Profesör Vataya'nın ileri görüşlülüğüne. Dergideki bu makalenin arkasından, şimdilik başka hiçbir yazı yazılmadı ama ne olacağı bilinmez, bakarsınız küçücük bir kıvılcım, barutu ateşleyiverir. Doğrusu profesörün bu olaya epeyce canı sıkıldı. Kendinizi onun yerine koyun: eniştesinin adı, ne idüğü belirsiz bir rezalete karışacak olursa, elbette çamur, onun üstüne de sıçrayacaktır. Kendisi göz önünde bir kişilik, bu yüzden medya hemen duruma el atar. Sizinle Profesör Vataya arasında, Bayan Kumiko olayı gibi, birtakım nazik sorunların bulunması da cabası ve tüm bunların sonucu, kimsenin kamuoyunun bilmesini istemeyeceği olayların gün ışığına çıkarılıp yayılması olacaktır. Yani, özel nitelikte olaylar demek istiyorum. Profesör, siyasal yaşamının dönüm noktasında, büyük atılıma hazırlanıyor, biliyorsunuz. Seçimlere kadar çok büyük dikkatle ve uyanık davranması gerektiğini takdir edersiniz siz de. İşte burada, bir alışveriş denebilecek şey işe karışıyor: uzun sözün kısası, siz Asılmışlar Evi'yle her türlü bağlantınızı kesmeyi kabul ederseniz, Bayan Kumiko ciddi ciddi sizinle barışma ihtimalini düşünebilir. Ne diyorsunuz, ha? Genel olarak konuyu kavradınız mı?

— Belki, dedim.

— O halde, ne düşünüyorsunuz söylediklerim hakkında?

Bir süre, kedinin gıdısını okşayarak düşündüm.

— Ama, dedim sonunda, Noboru Vataya, benim o evle herhangi bir ilişkim olabileceğinden nasıl kuşkulandı peki?

Uşikava, başını geriye atarak gülmeye başladı. Bu âni neşesine karşın gözlüğünün ardında gözleri

hâlâ buz gibiydi. Cebinden, ezilmiş Peace paketini çıkarıp bir tane yaktı.

— Ah, Bay Okada, böyle çetin bir soruya yanıt vermek benim için çok zor. Ben sadece bir haberciyim. Bir posta güvercininin aklı, böyle karmaşık işlere erer mi? Bir mektup getiriyorum, karşılığını götürüyorum, hepsi o. Size ancak şu kadarını söyleyebilirim ki, Profesör Vataya budala değil, beynini kullanmayı biliyor ve üstelik de az rastlanan bir sezgi gücüne sahip. Ve bir de, Bay Okada, Profesör Vataya şu dünyada, anlaşılan sizin tahmin edemediğiniz kadar gerçek ve güçlü bir etkiye sahip. Bu etki de günden güne artıyor, yakında siz de bunu kabul etmek zorunda kalacaksınız. Galiba, çeşitli nedenlerle Profesör Vataya'yı sevmiyormuşsunuz; neyse, bu beni ilgilendirmez, üstelik hiç rahatsız etmez ama, işlerin geldiği şu noktada, artık bu durum basit bir atomların uyuşmaması sorunu değil ve bunu anlamanızı isterdim.

— Mademki Noboru Vataya bunca büyük bir etkiye sahip, o halde makalenin çıkmasını engellemek için tek söz söylemesi yeterli, bu çok daha kolay bir çözüm olur.

Uşikava gülmeye başladı ve sigarasından derin bir nefes çekti.

— Hadi, Bay Okada, böyle sert konuşmayın. Size Japonya'da yaşadığımızı hatırlatırım: normal, demokratik bir ülkede, bir muz cumhuriyetinde değil. Bir politikacı, ne denli etki sahibi olursa olsun, gene de bir gazeteciyi öyle kolay kolay susturamaz. Fazlasıyla tehlikeli bir şey bu, ayrıca susturduğunu varsaysak bile, bu tür yöntemlerin kullanılması er geç, istenenin tam tersi sonuç doğuracak bir öfke yaratır ve bu da, toplumun dikkatini, eninde sonunda gizlenmek istenen şeyin üstüne çeker. Uyuyan aslanı uyandırmamalı, der atasözü. Açıkçası, sözünü ettiğiniz şiddet yöntemi, bizi ilgilendiren olay kadar el yakıcı bir olayla hiç bağdaşmaz.

Çünkü, aramızda kalsın ama, bu olayın altında, belki de sizin bilmediğiniz bir şeyler vardır. Belki de söz konusu olan, yalnızca Profesör Vataya değildir, çok daha derinlere dal budak sarmıştır kökleri. Dişçiye gidiyor gibi, Bay Okada; varsayalım, doktorunuz dişinizi uyuşturmadan tedavi ediyor. O anda karşı çıkmazsınız ama elindeki oyma aracıyla canlı bir sinire dokunursa, bağırarak yerinizden fırlarsınız. Ya da belki, kim bilir, öfkeden çılgına dönersiniz. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Bu bir tehdit değil, ama acaba diyorum, Bay Okada, farkında olmadan ayağınızı son derece tehlikeli olduğu ortaya çıkacak bir alana mı bastınız? Bu sadece benim düşüncem tabii ki.

— Yani incinmeden bu işi bırakmam gerektiğini mi söylüyorsunuz? diye sordum.

Uşikava başını salladı.

— Bir otoyolda top oynuyor gibisiniz, Bay Okada. Çok, çok tehlikeli bir oyun, inanın bana.

— Ve Noboru Vataya'nın başını ağrıtan. O halde, eğer sizi yanlış anlamadıysam, artık hiçbir şeye karışmamalıyım ve ancak o zaman Kumiko'yla yeniden bağlantı kurabilirim, öyle değil mi?

— Özet olarak, evet, karşılığını verdi Uşikava, yine başını sallayarak.

Biramdan bir yudum aldım.

— Birincisi, Kumiko'yu geri alırsam, bunu kendi olanaklarımla yaparım, Noboru Vataya'dan

yardım istemeye hiç niyetim yok, zaten ona başvurmaya ihtiyacım da yok. Ve o adamı sevmiyorum, bu bir gerçek, ama sizin de üstüne bastığınız gibi, sorun bu değil. Ona karşı beslediğim olumsuz duygular bu olaydan çok daha eskiden kalma, hatta gerçekte hiç kabullenemediğim, doğrudan doğruya onun varlığı. İşte bunun içindir ki onunla herhangi bir alışverişim olsun istemiyorum. Bunu benim adıma ona söyleyebilirsiniz. İkincisi, bir daha buraya iznim olmadan girmeyi asla, aklınızdan bile geçirmeyin. Burası benim evim, otel lobisi ya da istasyondaki bekleme salonu değil.

Uşikava gözlerini kıstı, bana gözlük camlarının arkasından baktı. Gözlerini dikmiş, en ufak bir heyecan belirtisi olmaksızın. Ama bu, sadece takınmaya çalıştığı bir havaydı. Sonra yağmurun yağıp yağmadığına bakmak ister gibi cüssesine oranla fazla iri olan sağ elini kaldırdı.

— Anlıyorum, dedi, daha başından anlamıştım zaten durumu böyle algılayacağınızı. Onun için, hiç şaşırmadım. Zaten kolay kolay şaşıran biri değilimdir. Neler hissettiğinizi anlıyorum ve bu yüzden, açık konuşmak en iyisi. Lafı uzatmaya gerek yok, yanıt yes ya da no ise, her şey belli olmuş demektir. Posta güvercini olarak, ne siyah ne beyaz diyen, dolambaçlı bir yanıt götürmek benim de işimi çok zorlaştırırdı. Ama pek çok kimse hâlâ böyle tepki veriyor, biliyor musunuz ve her gün Sfenks'in esrarı kadar karanlık yanıtlar götürmek zorunda kalıyorum. Bunu yakınmak için söylemiyorum, ama benim yaptığım iş, hiç de sağlıklı bir iş değil, biliyorsunuz, Bay Okada. İnsanın kişiliğini sinsi sinsi yozlaştırıyor. Kuşkucu oluyor insan, her yerde art niyet görüyor. Artık sadeliğe, açıklığa inanmaz oluyor. Berbat bir şey bu, Bay Okada, gerçekten berbat.

Neyse, çok güzel, cevabınızı profesöre ileteceğim, olduğu gibi, açık ve anlaşılır. Bununla birlikte, Bay Okada, biliniz ki işler bu kadarla kalmayacaktır. Bu hikâyeyi bir an önce noktalamayı ne kadar isterseniz isteyin, bu hiç de kolay olmayacak. Yeniden görüşmek zorunda kalacağız. Ben de bu denli çirkin ve itici olduğuma üzülüyorum ama, biraz da olsa, varlığıma alışmak zorunda kalacaksınız. Şahsen, size karşı değilim, bundan emin olun, ama hoşunuza gitsin ya da gitmesin, şimdilik yaşamınızın, öyle kolay kolay başından savamayacağınız öğeleri arasına girmiş bulunuyorum. Biliyorum, meramımı böyle anlatmam garip görünebilir, ama bunu düşünün, beni bu yönden ele almayı deneyin. Buna karşılık ben de, evinize bir daha böyle küstahça, haber vermeden gelmem. Bunlar dürüst davranışlar değil, haklısınız. Ayaklarınıza kapanıyor ve beni bağışlamanız için yalvarıyorum, ama kendime engel olamadım. Beni anlayın, böyle olmadık yöntemlere çok ender başvururum. Son derece sıradan biriyimdir, biliyor musunuz? Bir dahaki sefere, gerektiği gibi önceden telefon edeceğim. Sizin için uygun olur mu? İki kez çaldırıp kapatır, sonra gene ararım; böylece daha ahizeyi kaldırmadan, kendinize, "Ah gene şu Uşikava alçağı tebelleş oluyor," diyebilirsiniz. Ama telefonu açarsınız, değil mi? Çünkü açmazsanız yine önceden haber vermeden evinize girmek zorunda kalırım. Şahsen ben böyle davranmayı istemesem bile bunu yapmak için para alıyorum ve kuçu kuçu gibi kuyruk sallayarak, bana söyleneni yerine getirmek zorundayım. Söylediklerimi kavrayabiliyor musunuz?

Hiçbir şey söylemedim. Uşikava izmaritini ayaklarının dibindeki konserve kutusunda ezdi, sonra saatine baktı.

— Vay canına, geç olmuş, baksanıza! Özür dilerim. Böyle, davet edilmeden girmek, bu kadar uzun konuşmak ve üstüne üstlük, biranızı içmek. Bin kez özür dilerim sizden! Ama söylediğim gibi, evde bekleyenim yok, bu yüzden, iki laf edecek birini bulunca bu zevki uzatmak eğilimindeyim. Acınacak bir durum değil mi? Bunu size ben söylüyorum, Bay Okada; kuşkusuz üzerime vazife

olmayan bir şeye karışıyorum, ancak bu dünyada, varlığını bilmezlikten gelmenin daha iyi olduğu şeyler var. Ne yazık ki bu da çoğu zaman insanların en çok merak ettiği şeyler oluyor. Gariptir. Neyse, tüm bunlar genellemeler. Kesinlikle yeniden görüşme olanağı bulacağız. Daha uygun koşullarda, umarım. En azından, çok mutlu olacağım. Artık iyi geceler.

Gece boyu sakin sakin yağmur yağdı, şafak sökene kadar. Ama ufak tefek adamın varlığının yapış yapış izi ve izmaritlerinin soğumuş tütün kokusu evin nem yüklenmiş havasında uzun süre asılı kaldı.

15

Tarçın'ın garip işaret dili
Müzik Armağanı

— Tarçın, altıncı doğum gününden kısa süre önce birdenbire konuşmayı kesti, diye anlattı bana Muskat. İlkokula başladığı yılın şubat ayıydı. Çok garip, ama dilsiz olduğunu ancak akşam anlayabildik. Aslında hiçbir zaman pek geveze olmadığı halde, ansızın, sabahtan beri tek söz söylemediğinin farkına vardık. Konuşturmak için ona sorular sordum, tutup sarstım, ama boşuna. Tam bir kaya. Bir sarsıntı sonucu mu böyle ansızın konuşmaz olduğunu ya da kendiliğinden mi artık tek bir ses çıkarmamaya karar verdiğini anlamak olanaksız.

Muskat oğlunu birçok uzmana götürmüş, ama hiçbiri bu âni dilsizliğin nedenini saptayamamış. Tek emin oldukları, bu nedenin bedensel olmadığıymış, çünkü Tarçın'ın işitme düzeni kusursuz çalışıyormuş: konuşmasa bile, çok iyi duyuyormuş. Tüm doktorlar bir ruhsal sorun bulunduğu sonucuna varmışlar. Muskat oğlunu, tanıdığı bir uzmana götürmüş, ancak o da bu inatçı suskunluğun nedenini çözememiş. Tarçın'ı bir zekâ testinden geçirmiş, zihinsel yeteneklerinin zarara uğramadığı sonucuna varmış, hatta zekâ düzeyi oldukça yüksekmiş ve hiçbir ruhsal sorun belirtisi vermiyormuş.

— Olağandışı bir şok geçirdi mi? diye sormuş psikolog, anneye. İyi düşünün. Olağanın dışında bir şeye tanık oldu mu, kendisine şiddet uygulanmış olabilir mi?

Hayır, Muskat'ın aklına öyle bir şey gelmiyormuş. Oğlu her zamanki gibi yemeğini yemiş, her zamanki gibi onunla konuşmuş sonra da her zamanki haliyle gidip yatmış ve ertesi sabah, dili tutulmuşmuş. Evde özel bir sorun yokmuş. Çocuk, Muskat ve babası tarafından yetiştiriliyormuş, her ikisi de ona özenle bakıyorlarmış ve bir kez olsun el kaldırmamışlar. Doktor yapılabilecek tek şeyin onu gözlemleyip bir gelişme olmasını beklemek olduğunu söylemiş:

— Nedenini bilmedikçe herhangi bir tedavi olasılığı göremiyorum. Belki de birdenbire yeniden konuşmaya başlar, bir rüyadan uyanıyormuş gibi... Beklemekten ve sabırlı olmaktan başka bir şey gelmez elimizden. Gerçi bu çocuk konuşmuyor, evet ama, bunun dışında öyle somut sorunları da yok gibi.

Ne var ki Muskat ne kadar beklediyse de, Tarçın bir daha yüzeye çıkmadan o derin sessizlik dünyasına gömülü kalmış.

Saat sabah dokuzda, elektrikli giriş kapısı homurdanarak açıldı ve Tarçın'ın Mercedes 500 SL'i köşkün bahçesine girdi. Araba telefonunun anteni arka camdan aşıyordu, yeni bitmiş bir dokunaç gibi. Manzarayı perdenin bir aralığından seyrediyordum. Bu araba, hiçbir şeyin ürkütemeyeceği koskocaman bir göçmen balığa benziyordu. Yepyeni kara tekerlekler betonun üstünde sessiz bir daire yayı çizdikten sonra, her günkü gibi tam bu iş için ayrılmış yerde durdu.

Hazırladığım kahveyi içtim. Yağmur dinmişti, gri bulutlar hâlâ gökyüzünü kaplıyordu; toprak, siyah ve nemliydi. Kuşlar heyecanla oraya buraya uçuşmaya başlamıştı gene, tiz cıvıltılarla böcek arıyorlardı. Az sonra, sürücü kapısı açıldı ve gözleri kara gözlüklerin ardında gizlenen Tarçın arabadan indi. Çevrede her şeyin yolunda olduğunu gördükten sonra gözlüğünü çıkardı, ceketinin cebine koydu, arabanın kapısını kapattı. Kapanan bir Mercedes 500 SL kapısının çıkardığı ses, sıradan bir arabanınkinden biraz değişiktir. Ve benim için, konaktaki bir günün başlangıcını belirliyordu.

Sabahtan beri, Uşikava'nın ziyaretini düşünüyordum. Noboru Vataya'nın benim hakkımda beslediği niyetlerden Tarçın'a söz etmeli miydim? Sonunda, bunu şimdilik gizli tutmaya karar verdim. Bu sorun, Noboru Vataya ile benim aramdaydı, bir üçüncü kişiyi karıştırmak istemiyordum.

Tarçın, her zamanki gibi şıktı. Kıyafetleri üstüne her zaman hokka gibi otururdu. Son derece iyi kalite kesimleri, göze batmayan türden ve klasikti, ama bir kez onun üzerine geçince bu giysiler, sihirli bir değnek değmişçesine son moda oluveriyordu.

Elbette, her gün takım elbise değiştirdiği gibi, kravat da değiştiriyordu. Hiçbir zaman aynı gömleği ve ayakkabıları iki gün üst üste giymezdi. Kuşkusuz kılığını onun adına, en ufak ayrıntılarına varıncaya dek seçen annesiydi. Kıyafeti, Mercedes'in karoseri kadar dört dörtlüktü, ayakkabılarında tozun zerresi bile yoktu. Her sabah, onun gelişini gördüğümde, ona karşı derin bir hayranlık ya da daha doğrusu, büyük bir heyecan duymamak elimde değildi: hangi yaratık, böylesine kusursuz bir dış görünümü gizleyebilirdi ki? Arabanın bagajından, yiyeceklerin bulunduğu iki kesekâğıdı çıkarıp eve girdi. Onun kucağında, şu sıradan süpermarket torbaları bile sanat eserine dönüşüyordu. Ya onları tutuş tarzında bir numara vardı ya da doğuştan sahip olunan bir Tanrı vergisiydi bu. Beni görünce, yüzü geniş bir gülümsemeyle aydınlandı. Sık bir ormanda saatlerce yürümüş de, birden bir açıklığa çıkmış gibi.

— Günaydın! diye seslendim.

— Günaydın! diye karşılık verdi. Sesini çıkarmamıştı, ama dudaklarının kıpırdamasından anladım.

Sonra, kesekâğıdından yiyecekleri çıkardı, beynine yeni bilgiler yerleştiren akıllı bir çocuk gibi, teker teker buzdolabına yerleştirmeye başladı. Bozulmayacak olanları bir dolaba koydu, sonra mutfak masasında karşıma oturup bir kahve içti; eskiden Kumiko ile benim her zaman yaptığımız gibi.

— Tarçın hiç okula gitmedi, dedi Muskat. Normal okullar dilsiz çocukları almıyor ve onu hiçbir zaman bu iş için özel bir kuruluşa göndermeyi düşünmedim, bu bana haksızlık gibi geliyordu. Konuşmamasının nedeni ne olursa olsun, bu nedenin öteki çocuklarınkiyle aynı olmadığını biliyordum. Ayrıca hiç okula gitme isteği de göstermiyordu. Sakin sakin evde oturuyordu. Okumak, klasik müzik dinlemek ya da bahçede köpekle oynamak, işte en sevdiği şeyler bunlardı. Ara sıra gezmeye de gidiyor, ama çıkmaya hiçbir zaman pek hevesli görünmüyordu, çünkü komşu çocuklarla karşılaşmayı sevmiyordu.

Muskat ona işaret dilini öğretmiş ve böyle iletişim kurmaya başlamışlar. Bu ne zaman yetersiz kalsa, o zaman da kâğıda yazarak haberleşmişler. Ama bir gün Muskat, oğluyla bu çarelere de başvurmadan her türlü duyguyu birbirlerine aktarmakta hiç zorlanmadıklarını anlamış. Birkaç el hareketi, yüz ifadesindeki hafif değişmeler, oğlunun neler hissettiğini anlamasına yetiyormuş. Bunu öğrenince artık konuşmuyor diye dertlenmekten de vazgeçmiş. Telepati yoluyla birbirlerini anlamalarına, dilsizlik engel değilmiş. Gerçi konuşamama, kimi zaman hoşa gitmeyecek sonuçlar da yaratıyormuş elbette, ama aslında bu sakınca bile, aralarındaki iletişimin niteliğini saflaştırıyormuş.

İşten zaman buldukça Muskat oğluna ideogramları okuyup yazmasını, sayı saymayı öğretmiş. Ona öğretmek zorunda oldukları, aşağı yukarı bundan ibaret kalmış, çünkü çocuk okumayı seviyormuş ve gereken bilgilerin geri kalanını kendiliğinden edinmiş. Muskat'ın görevi, ona doğrudan doğruya bir şeyler öğretmekten çok, oğlu için uygun olan kitapları seçmekten ibaret kalmış. Çocuk, müziği seviyor ve piyano öğrenmek istiyormuş; bir profesörün ona, birkaç ay boyunca parmakların temel duruşlarını ezberletmesi yeterli olmuş, çocuk kendiliğinden, sadece temel müzik kitaplarının ve müzik kayıtlarının yardımıyla küçük yaşına göre pek yüksek bir teknik düzeye erişmiş. Özellikle Bach ve Mozart çalmayı seviyormuş da, Poulenc ile Bartók dışında, romantiklerden başkasının müziğine hiç ilgi duymuyormuş. On bir yaşına gelinceye değin, ilgi odağı müzik ve edebiyatmış, ama sonra yabancı dil öğrenmeye yönelmiş. İngilizce'yle başlamış, Fransızca'yla arkasını getirmiş: altı ay sonunda bu iki dilde oldukça basit kitapları okuyacak duruma gelmiş. Amacı elbette su gibi konuşmak değilmiş de edebiyatı orijinalden okumakmış. Karmaşık mekanizmaları da seviyormuş. Komple bir profesynel araç gereç takımı satın almış, bu sayede radyo ve hoparlörleri, hatta saatleri bile söküp sonra yeniden kurmaya ve takmaya bayılıyormuş.

Çevresindekiler –ki sadece üç kişiymiş: annesi ile babası, bir de anneannesi– dilsizliğine alışık olduklarından, onu ne garip ne anormal buluyorlarmış. Birkaç yıl sonra Muskat oğlunu psikiyatra götürmekten vazgeçmiş. Çünkü, haftalık tedavi seansları, hiçbir hastalık belirtisi ortaya çıkaramadığı gibi, hiç etkili de olamamış. Tarçın'ın, hiç ses çıkarmamak dışında en ufak bir sorunu yokmuş. Bir bakıma, tam anlamıyla kusursuz bir çocukmuş. Muskat, ona herhangi bir şeyi yasaklamak ya da onu azarlamak zorunda kaldığını hiç anımsamıyor. Öteki çocuklardan öylesine farklıymış ki, onlarla karşılaştırmak çok anlamsızmış.

Anneannesi öldüğünde Tarçın on iki yaşındaymış, günlerce sessizce hıçkırmış. Bundan sonra da Muskat çalışırken yemeği, çamaşırı ve temizliği o yapmaya başlamış, Muskat annesinin ölümünden sonra bir hizmetçi tutmak istemiş, ama Tarçın inatla karşı çıkmış buna. Evde yabancı birini istemiyormuş ve kurulu düzenin değiştirilmesinden hoşlanmıyormuş. Bundan böyle, evle Tarçın ilgilenir olmuş ve ev işlerini kusursuz yürütmüş.

Tarçın, tıpkı annesi gibi, güzel ve ince on parmağını oynatarak konuşuyordu benimle. Uzun, ama çok değil. Canlı yaratıklarmış gibi onları yüzüne tutuyor, sonra yumuşak ama tereddütsüz hareketlerle gereken mesajları bana aktarıyordu.

— Bugün öğleden sonra saat ikide bir müşteri gelecek, o kadar, o zamana değin yapacak özel bir şey yok. Ben bir saat çalışma odamda çalışacağım, sonra gidecek ve saat ikide müşteriyle geleceğim. Hava durumuna bakılırsa, gün boyu bulutlu olacakmış, bu yüzden sanırım sonradan gözlerinin

ağrımasından çekinmeden gündüz gözüyle inebilirsin kuyuya.

Muskat'ın bana söylediği gibi, ellerinin bana anlattığını anlamakta hiç zorlanmıyordum. İşaret dilini bilmesem de parmaklarının karmaşık ve akıcı hareketlerini izlemek bana çok kolay geliyordu. Anlamını kavramama yardım eden, bu hareketlerin güzelliği miydi? Bu, insanın, bilmediği bir dildeki tiyatro oyununu seyrederken duygulanmasına benziyordu. Ya da belki, gözlerimle parmaklarının hareketlerini izlediğimi sanıyordum da, gerçekte hiçbir şey görmüyordum. Parmakları, göz aldatıcı bir cepheydi de, farkında olmadan arkasında bulunan başka bir şeye bakıyordum. Ne zaman böyle, masanın başına karşılıklı oturup konuşsak, cephenin arkasında olan bitenin bir bölümünü görmeye çalışıyor, ancak başaramıyordum; sanki bu iki dünya arasında, durmadan yer ve biçim değiştiren bir çizgi vardı.

Bu mesajı bana ilettikten sonra Tarçın, ceketini çıkardı, bir askıya astı, kravatını gömleğinin içine sıkıştırdı ve temizliğe koyuldu. Sonra, bir yandan küçük bir stereo kasetçalardan müzik dinlerken, bana hafif bir kahvaltı hazırladı. Kimi zaman, hafta boyu Rossini'den dinsel müzik dinlerdi, kimi zaman Vivaldi'nin nefesli çalgılar için yazılmış konçertolarını; o kadar ki, ben bile parçaları ezbere tanımaya başlamışım artık. Ev işlerini, olağanüstü bir beceriyle en ufak gereksiz bir hareket yapmadan başarıyordu. Önceleri ona yardım önerdim, ama her defasında, gülerek başını sallayıp beni geri çevirdi. Onu seyrederken, anladım ki, kendi başına yaptığı zaman işler daha iyi gidiyordu. Böylece o, sabah işlerini hallederken, ben de elimde bir kitapla "prova salonu"nun kanepesine yerleşmeyi alışkanlık edindim.

Ev çok büyük değildi ve sadece ne gerekiyorsa o kadarla döşenmişti, fazlalığı yoktu. Aslında kimse orada yaşamadığı için, hiçbir zaman ne kirleniyor ne dağılıyordu. Ama bu, Tarçın'ın her sabah onu kıyı bucak elektrik süpürgesiyle süpürmesine de, bir bezle eşyanın ve rafların tozunu almasına da, camları silmesine de engel olmuyordu. Masaları cilalıyordu. Ampullerin tozunu alıyordu. Her şeyi yerli yerine koyuyordu tekrar. Tabakları dolaba kaldırıyordu. Tencereleri büyüklük sırasına göre diziyordu. Kurulama bezlerini çekmecelere üst üste koyuyordu. Fincanların saplarını aynı yöne çeviriyordu. Sabunu banyoda yerine koyuyor, kullanılmamış bile olsalar havluları değiştiriyordu. Çöp torbasını özenle, iple bağlayıp bilmem nereye götürüyordu. Saatin ibresini kendininkine göre ayarlıyordu ki, yemin edebilirdim, saati hiçbir zaman, ne üç saniye ileri ne üç saniye geriydi. Zarif ve becerikli parmakları, yerinden birkaç milim bile oynayan eşyayı tekrar yerli yerine koyuyordu. Hiç kuşkum yok, raftaki saati iki santim sola almış olsam, hemen ertesi gün eski yerine getirirdi.

Ama yine de hasta derecede titiz biri izlenimi vermiyordu. Her yaptığı, doğal ve doğru görünüyordu. Belki de içinde, olması gerekenin çok belirgin bir görüntüsü vardı ve dünyayı –en azından kendi küçük dünyasını– bu görüntüye ayarlamak, soluk almak kadar doğal geliyordu ona. Belki de bu davranışlar sadece nesnelerin özünden gelen, eski yerlerine dönme yönündeki yoğun isteği karşılıyordu.

Mutfak işi bittikten sonra, yemekleri buzdolabına koyup öğleyin ne yiyeceğimi bana gösterdi. Teşekkür ettim. Kravatını gömleğinden çıkardı, gözden geçirdi, ceketini giydi. Sonra, dudaklarının ucunda bir gülümseme, hiç ses çıkarmadan, "hoşça kal" hecelerini dudaklarıyla oluşturdu ve odaya çepeçevre, son bir göz attıktan sonra çıktı. Mercedes'ine bindi, bir klasik müzik kaseti koydu, elektronik bahçe kapısını açtı ve betonun üstünde geldiği yayı çizerek çıkıp gitti. Araba çıkınca, kapı kapandı. Elimde bir fincan kahve, perdenin ardından sahneyi izliyordum. Kuşlar o denli yüksek sesle

ötmüyordu şimdi. Alçak bulutlar taraz taraz, rüzgâra kapılmış, sürükleniyorlardı, ama gökte, üzerlerinde kalın ve gri bir tavan asılı kalmıştı.

Mutfakta oturdum, fincanımı masaya bıraktım, güzelce derlenip toparlanmış çevreme göz gezdirdim. Sadece saatin tiktaklarının duyulduğu üç boyutlu koskocaman bir ölüdoğa tablosuydu sanki. İbreler onu yirmi geçeyi gösteriyordu. Gözlerim Tarçın'ın az önce oturduğu sandalyeye dikilmiş, kendimi sorgulamayı sürdürüyordum: Uşikava'nın geldiğini ondan saklamakla iyi mi etmiştim? Böylece Tarçın'la veya Muskat'la aramdaki güveni zedelemiş olmuyor muydum?

Ne olursa olsun, durumu bir süre olduğu gibi korumaya karar verdim. Yaptıklarımın Noboru Vataya'yı neden bu derece sinirlendirdiğini öğrenmem gerekiyordu. Ne yapmıştım da basmıştım yılanın kuyruğuna? Ve bana karşı ne gibi somut önlemler almayı tasarlıyordu? Bu soruların yanıtları belki de beni Noboru Vataya'nın gizine biraz yaklaştırırdı. Aynı zamanda, Kumiko'nun bulunduğu yere de.

Tarçın'ın iki santim sağa aldığı saatin ibresi, ona gelmeden, kalkıp bahçeye yöneldim, kuyuya inmek için.

— Denizaltı öyküsünü ve hayvanat bahçesi öyküsünü Tarçın'a küçükken anlatmıştım. Bir Amerikan denizaltısı, içinde bulunduğum gemiyi batırmaya hazırlanıyorken ağustos 1945'te Japon askerlerinin, dedesinin çalıştığı hayvanat bahçesindeki tüm hayvanları nasıl öldürdüklerini söyledim. Bu olayları uzun süre kendime saklamış, gerçeği sanal dünyadan ayıran karanlık labirentte sessizce dolaşarak kimselere anlatmamıştım. Ama Tarçın doğunca kendime, bu çocuğun, bu olayları anlatabileceğim tek yaratık olduğunu söylemiştim. Daha konuşmayı bile öğrenmeden, hem de birkaç kez anlattım. Ben bunları kulağına fısıldarken, sahneler, üstündeki kapağı kaldırmışım gibi zihnimde taptaze canlanıyordu.

Konuşma yaşına gelir gelmez Tarçın benden, bu öyküleri hep anlatmamı istedi, tekrar tekrar. Yüz kez, iki yüz kez, belki beş yüz kez anlattım ben de. Ama bu, sadece bir yineleme değildi. Her defasında benden, öykümün içerdiği başka öyküler üzerine ayrıntılar istiyordu. Doymak bilmeden, durmadan aynı ağacın başka bir dalını öğrenmek istiyordu. O zaman ben de isteğine karşılık veriyor, dalı izliyor ve ona başka bir öykü anlatıyordum. Ve hikâyem böylece giderek daha da genişliyordu.

İkimiz, sadece kendimizin olan bir efsane yaratmıştık sanki. Her gün, büyülenmiş gibi bunu konuşuyorduk. Hayvanat bahçesindeki hayvanların her birinin adının ne olduğunu söylüyor, postlarının parıltısını, gözlerinin rengini, kafeslerin çevresinde yüzen çeşitli kokuları; askerlerin isimlerini ve yüzlerini, doğuşlarını, çocukluklarını, silahlarının ve fişekliklerinin ağırlığını, korkularını ve susuzluklarını, başlarının üstündeki gökyüzündeki bulutların biçimini, hepsini anlatıyordum Tarçın'a. Ben bunları anlattıkça, sahneleri daha açık seçik görebiliyor ve zihnimde canlanan tüm görüntüleri Tarçın'a aktarıyordum. Tam söylemem gereken o sözleri buluyordum. Sınır yoktu, ayrıntıları sonsuza dek sayıp dökebilirdim; anlatı gittikçe daha derinleşiyor, genişliyordu.

Muskat, bu anılara dalıp gitmiş, gülümsüyordu. Onun böyle içtenlikle gülümsediğini ilk kez görüyordum.

— Ama bir gün, ansızın, her şey bitiverdi, diye sürdürdü konuşmasını. Konuşma yeteneğini yitirdiği o şubat sabahından başlayarak Tarçın, bu öyküleri benimle paylaşmayı kesti.

Susup bir sigara yaktı.

— Bugün, bunun nasıl olduğunu biliyorum: sözcükleri, öykümüzün labirentinde yitip gittiler. Bu masalların içinden çıkan bir şey, onun dilini çaldı. Ve aynı şey, birkaç yıl sonra da kocamı öldürdü.

Rüzgâr, şiddetini artırmıştı; ağır, gri bulutlar, doğuya doğru koşmayı sürdürüyordu; dünyanın ucuna gitmek için yola koyulmuş sessiz yolcular gibiydiler. Bahçede, yapraklarını tümüyle dökmüş dalların arasında rüzgâr, ara sıra, kısa ve belirsiz iniltilerini duyuruyordu. Kuyunun yanında ayakta, başımı gökyüzüne kaldırdım. Birdenbire içimden, bir yerlerde, dedim, Kumiko da aynı bulutlara bakıyordur.

Merdivenden indim ve kuyunun dibini bulunca ipi çekerek kapağı üzerime kapattım. Birkaç derin soluk aldım, beyzbol sopasını tuttum, mürekkep karası geceme rahat rahat oturdum. En önemlisi buydu. Anahtar, bu zifiri karanlığın içindeydi. Sanki televizyondaki bir yemek tarifi programı, dedim içimden. "Dikkatle dinliyorsunuz, değil mi? En önemli katkı maddesi, bakın ısrar ediyorum, karanlıktır. Olabildiğince koyu, tam karanlık olmasına özen gösteriniz." Ve bir de sağlam bir beyzbol sopası. Karanlıkta kendi kendime gülümsedim.

Yanağımdaki leke ısınmaya başlıyordu, nesnelerin merkezine yavaş yavaş yaklaştığımın belirtisiydi. Gözlerimi kapattım. Tarçın'ın sabahleyin temizlik yaparken dinlediği müzik hâlâ kulaklarımdaydı. Bach'ın Müzik Armağanı. Bu müzik yüksek tavanlı bir toplantı salonundaki davetlilerin şamatası gibi kafamın içinde oyalanıyordu. Çok geçmeden sessizlik, her yeri sardı yumurtalarını bırakan bir böcek gibi, beynimin kıvrımlarına sızdı. Gözkapaklarımı kaldırdım, tekrar indirdim. Karanlıklar birbirine karışıyor, yavaş yavaş kendimden, bedenim denen kalıptan uzaklaşıyordum.

Her defasında olduğu gibi.

16

Belki her şey burada son buluyor
(May Kasahara'nın görüşü IV)

Günaydın, Zemberekkuşu.

Geçen mektubumda sana, dağların içinde kaybolmuş bir peruka fabrikasında çalıştığımı anlatmıştım.

Bir süredir, bir sorun kurcalıyor zihnimi: gerçekten de insanların, her gün sabahtan akşama dek çalışma alışkanlığını garip buluyorum. Sen bunu hiç düşünmedin mi? Nasıl söylemeli? Buradaki işim sadece hiyerarşideki üstümün emirlerini harfiyen yerine getirmekten ibaret. Düşünmeye hiç gerek yok. Pekâlâ gelirken beynimi emanete bırakabilir, çıkarken alırım. Günde yedi saatimi tezgâh başında, perukalara saç dikerek geçiriyorum ve herkes gibi yemekle, yıkanmakla ve tabii uyumakla geçirdiğim zamanı da sayarsam, gün içinde bana kalan özgürlük saatleri hemen hemen sıfıra indirgeniyor. Zaten, özgürlük saatleri konusunda, o denli yorgun oluyorum ki, onları daha çok, hiçbir şey yapmayarak geçiriyorum ve sakin sakin düşünme zamanım da hiç olmadığından, sonunda bu durum bana olağan görünüyor. Hafta sonu elbette özgürüm, ama çamaşırımı yıkamam, odamı temizlemem gerekiyor ve çıkıp kasabada bir dolaşsam bile zaman çılgın bir hızla geçip gidiyor. Bir defa, bir günlük tutmaya karar verdim, ancak bir haftanın sonunda bıraktım, çünkü yazacak hiçbir şeyim yoktu.

Bununla birlikte, yaptığım işle bu denli haşır neşir olmam beni hiç mi hiç rahatsız etmiyor. Kendimi hiç kendimden uzaklaşmış bulmuyorum. Tam tersine hatta, bu çalışkan karınca yaşamı beni gerçek bene daha çok yaklaştırıyor gibi geliyor. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum ama, kendimi ne kadar az düşünürsem merkezime de o kadar yaklaşıyorum. Aslında, garip bulduğum işte bu.

Burada gerçekten çok çalışıyorum. Övünmek gibi olmasın ama, "ayın en iyi işçisi" bile seçildim. Galiba önce de söylemiştim sana, belli etmem ama, el becerim vardır. Ekipler halinde çalışıyoruz ve benim bulunduğum ekip her zaman en iyi sonuçları alıyor. Çünkü ben kendi payıma düşen işi bitirince, eli daha yavaş olan kızların da bitirmesine yardımcı oluyorum. Bu yüzden, herkes beni seviyor. Sence bu, inanılmaz değil mi? Ben –evet, ben– herkesin tanıdığı, çok beğendiği bir kız olup çıktım. Neyse, önemli değil, Sana söylemek istediğim, Zemberekkuşu, buraya geldiğimden beri çalışmaktan başka bir şey yapmadım, karınca gibi çalışıyorum, köy demircisi gibi. Buraya kadar hepsini anladın mı?

Aklıma gelmişken, çalıştığım atölye gerçekten garip bir yer: uçak hangarı kadar geniş, tavanı çok yüksek ve boş. Beş yüz kişi çalışıyoruz burada, görülmesi gereken bir şey. Bana kalırsa, bu koskocaman hangar yerine pekâlâ ayrı ayrı küçük işliklerde de çalışılabilir: ne de olsa, denizaltı yapmıyoruz ya, ama işverenler herhalde, hepimizin aynı yerde çalışmasının bizde daha büyük bir

dayanışma duygusu yaratacağını düşünmüş olmalılar. Ya da böyle, gözetim altında tutulmamız daha kolay. Bizi kontrol etmek için bu pazar psikolojisinden yararlanıyorlar. Çalışanları ekiplere bölmüşler; her bir ekip, okulda kurbağaları parçaladığımız tezgâhlara benzeyen masaların çevresine yerleştirilmiş ve kızların en büyüğü de, yönetmek için masanın başına geçirilmiş. İş sırasında konuşmaya hakkımız var –ne de olsa gün boyu tek sözcük konuşmamamızı isteyemezlerdi bizden– ama gülersek ya da sesimizi yükseltirsek veya konuşmaya dalıp çalışmayı unutursak o zaman ekip şefi yanımıza yaklaşıyor ve bizi, "Yumiko San, dilin değil elin çalışsın. Geç kalıyorsun, bak" türünden sözlerle uyarıyor. Bunun için de hepimiz, hırsız gibi, alçak sesle konuşuyoruz. Atölyede aralıksız müzik yayını yapılıyor, saatine göre türü değişiyor. Eğer bir Barry Manilow ya da Air Supply hayranıysan, Zemberekkuşu, burasını kesinlikle severdin.

Bir peruka yapmak, birkaç gün alıyor. Gerçi zamanı, üretilen tipe göre değişiyor, ama yöntem değişmiyor: zemini karelere ayırmak ve her kareyi yöntemince doldurmak gerekiyor. Ama Şarlo'nun Modern Zamanlar filminde olduğu gibi değil: üretim zinciri işi değil bu, her işçi kız, başından sonuna kadar, kendi perukasını yapıyor. Ne zaman bir peruka bitirsem, içine imza atıp tarih koymak geliyor içimden, ama böyle bir şey yaptığımda azarlanacağımı biliyorum. Gene de, dünyanın kim bilir neresinde, birinin, başında "benim" perukalarımdan biriyle dolaştığını düşünmek çok hoş oluyor.

İnsan olarak, kendimi bir şeye bağlanmış hissediyorum. Yaşam garip yine de, üç yıl önce biri çıkıp bana, dağların dibinde bir fabrikada peruka yapacağımı söyleseydi, yüzüne gülerdim. Böyle bir şey hiç aklıma gelmezdi. Buna karşılık, bundan üç yıl sonra da ne yapacağımı kimse bilemez. Sen de, Zemberekkuşu, üç yıl sonra nerede olacağını, ne yapacağını bilebilir misin? Neyin var neyim yoksa üzerine bahse girmeye hazırım ki, bir ay sonra bile ne yapacağını ya da nerede olacağını bilmiyorsundur.

Şu sırada çevremde olan kızlara gelince, onlar üç yıl sonra nerede olacaklarını da, ne yapacaklarını da biliyorlar. En azından, bildiklerini sanıyorlar. Maaşlarından para biriktirmek, uygun bir eş bulup evlenmek ve mutlu olmak istiyorlar.

Bu hayat arkadaşı herhalde, bir çiftçinin oğlu ya da esnaftan biri veya küçük bir yerel şirket çalışanı olur. Burada kadın eksikliği olduğundan kolayca alıcı buluyorlar. Şu cehennemin dibinde, kimseyi bulamamak için gerçekten talihsiz olmak gerekiyor, bu yüzden hepsi hemen evlenip işten ayrılıyorlar. Bu fabrika onlar için, okul ile evlilik arasındaki geçici bir duraktan başka bir şey değil. Hemen çıkmak üzere girilen bir oda gibi.

Bu durum fabrika sahibini hiç de rahatsız etmiyor, tersine: sık sık değişen işçi kızları, uzun süre kalıp yüksek maaşlar, sendikal haklar ve bu tür şeyler isteyen kızlara yeğ tutuyorlar. Yetenekli kızlara iyi davranıyor, ekip şefi yapıyorlar, ama ötekilere tüketim maddesiymiş gibi davranıyorlar. Bu, şirket ile çalışanlar arasında sözsüz bir anlaşma: kızlar buraya, bir an önce evlenip çıkmak için giriyorlar ve bu durum, herkesin işine geliyor. Bu yüzden de bu kızlar, bundan üç yıl sonra ne yapacaklarını hayal ettiklerinde akıllarına, ancak iki olasılık geliyor: ya hâlâ birini arıyor ve fabrikada kalmış olacaklar ya da evlenip gitmiş olacaklar. Daha basitini bulmak zor, değil mi?

İçlerinde bencileyin, üç yıl sonra nerede olacağı konusunda en ufak bir fikri bulunmayan tek bir kız yok. Hepsi de çalışkan. Tembellik eden, yakınan birini bulamazsın. Ancak ara sıra biri çıkıp kafeteryanın yemeklerinden yakınırsa, işte o. Gerçi hep çalışmak bazen işlerine gelmiyor, onlar da zaman zaman çıkıp eğlenmek istiyorlar, ama sabahın dokuzundan akşamın beşine kadar fabrikada kalmaları gerekiyor –günde iki saatlik dinlenme süresi dahil– ama genel olarak, sanırım hepsi de burada çalışmaktan mutlu. Bunun, iki dünya arasında, belirli ve sınırlı bir dönem, sadece bir geçiş noktası olduğunu bildikleri için, yaptıkları işten olabildiğince zevk almaya bakıyorlar. Ama, ben değil. Benim için, bu, hiç de bir geçiş dönemi değil. Ben, buradan ayrılınca nereye gideceğimi hiç bilmiyorum. Belki de her şeyin sonu burasıdır benim için. Bu yüzden de, açık söylemek gerekirse, çalışmak beni hiç, ama hiç eğlendirmiyor. Sadece olduğu gibi kabullenmeyi deniyorum. Bir peruka yapıyorken, başka hiçbir şey düşünmüyorum. Kendimi sadece yaptığım işe veriyorum, hem o denli ciddiyetle ki, tüm gözeneklerimden ter fışkırıyor.

Şu son zamanlarda, motosiklet kazasında ölen o arkadaşı sık sık düşünür oldum. Bugüne kadar, öyle pek hatırlamıyordum, doğrusu. Sadece önemsiz küçük ayrıntılar geliyordu aklıma, kazanın sarsıntısı belleğimi çarpıtmış ve bulandırmış olsa bile. Örneğin, koltukaltlarından gelen ter kokusu, aptallığı –hiçbir zaman, bir şeye ermezdi aklı– yılışık elleri. Ama şu son zamanlarda, kafamın içi boş, perukalarıma saçları dikerken aklıma, pek de kötü olmayan ayrıntılar geliyor: ah, evet ya, yok şöyleydi, yok böyleydi. Galiba zaman bir ABCD düzeninde akmayıp oraya buraya uçuşuyor.

Zemberekkuşu, gerçekten, ama gerçekten, açık söylemek gerekirse, ara sıra çok korktuğum oluyor. Gecenin ortasında, insanların yaşadıkları yerlerden beş yüz kilometre uzakta, zifiri karanlıklar içinde önümde hiçbir şey göremiyor, haykıracağım diye korkuyorum. Böyle bir şey, sana hiç olmaz mı? Ben, böyle durumlarda, tanıdığım herkesi, bağlı olduğum her yeri gözlerimin önüne getirmeye çalışıyorum. Ebette, sen de listedesin, çıkmaz sokak da, kuyu da, abanoz ağacı da, ellerimle yaptığım perukalar da ve ölmüş arkadaşımın anısı da. Tüm bu ufak tefek şeyler, –yani sözün gelişi, çünkü sen yaşamımda sadece "ufak tefek bir şey" değilsin– buraya geri dönmeme olanak veriyor. O zaman da, arkadaşımın beni çıplak görmesine ve bana dokunmasına izin vermediğim için pişmanlık duyuyorum. Biliyor musun, Zemberekkuşu, zaman zaman, ömrüm boyunca eldeğmemiş bir kız olarak kalmayı ciddi ciddi düşündüğüm oluyor. Sen ne dersin bu fikre?

Hoşça kal, Zemberekkuşu. Umarım Kumiko bir an önce döner sana.

17

Dünyanın derdi ve yükü
Sihirli lamba

Telefon, akşamın dokuzunda çaldı. İki kez çalıp sustu, sonra gene başladı.

— Alo, dedi, bin ses arasından tanınabilecek bir ses. İyi akşamlar, Bay Okada, yakınlardayım ve size küçük bir ziyarette bulunmak istiyordum, tabii rahatsız etmezsem? Biliyorum, geç oldu ama size söyleyeceklerim uzun sürmez. Bayan Kumiko hakkında, sanırım bu konu sizi ilgiledirir, değil mi?

Onu dinlerken, suratını gözümün önüne getiriyordum: dudaklar gerilmiş, sararmış dişleri ortada, kuşkusuz kendinden memnun, "Önerimi geri çeviremeyeceğini biliyorum," dercesine sırıtıyordu. Ve haklıydı.

On dakika sonra geldi; giyimi üç gün önceki ilk gelişindekinin aynısıydı. Ya da bu, sadece bendeki izlenimiydi de başka bir kıyafet, gömlek ve kravatı vardı ama tarz değişmemişti: pis, buruşuk ve sarkmış. Bu zavallı giysiler, dünyanın olanca derdini ve yükünü yüklenmişe benziyordu. Bir daha dünyaya gelecek olsam, istemeyeceğim tek yaşam, bu giysileri giyeceğim yaşam olacaktı, elde edilmesi güç bir zaferle dolu olacağı güvencesi verilmiş bile olsa. Benden izin istedikten sonra, Uşikava buzdolabına doğru seğirtti, kendine soğuk bir bira seçti, bardağa koyup mutfak masasında, karşıma oturup içti.

— Zaman kazanmak için, alışılmış nezaket sözlerini es geçelim de doğrudan doğruya konunun özüne girelim, diye söze başladı. Bay Okada, karınızla, başka kimse olmadan, baş başa görüşmek istemez misiniz? Dünyada en çok istediğiniz budur, yanılmıyorsam, değil mi?

Biraz düşündüm. Ya da düşünür gibi yaptıktan sonra, karşılık verdim:

— Elbette Kumiko'yla konuşmak isterim.

— Bu, olanaksız değil ki, dedi Uşikava başını sallayarak.

— Hangi koşullarda?

— Koşulsuz, dedi Uşikava, birasından bir yudum alarak. Sadece size yeni bir önerim olacak. Beni iyi dinleyin ve yanıt vermeden önce düşünün. Bayan Kumiko'yla olası görüşmeniz, ayrı bir konu, bununla ilgisi yok. Ne diyorduk, Bay Okada, siz bu araziyi ve bu evi belli bir şirketten kiraladınız, değil mi? Bu "Asılmışlar Evi"ne her ay yüklü bir para ödüyorsunuz. Ama özel bir kira sözleşmeniz var, birkaç yıl içinde bu evi satın alma önceliği sizde. Yanılıyor muyum? Gerçi bu, resmi bir kira sözleşmesi değil ve adınız hiçbir yerde görünmüyor. Her şey bu doğrultuda planlanmış. Bununla birlikte, evin gerçek sahibi sizsiniz, çünkü ödediğiniz para, kiradan çok borç ödeme işlevini görüyor. Cebinizden çıkacak olan toplam tutar sekiz milyon yen olacağından, size iki yıla kalmadan ev üzerinde de, arsa üzerinde de mülkiyet hakkı verecek. Çok etkilendim, tüm bunlar pek güzel

ayarlanmış, planınız çok kısa zamanda gerçekleşecek.

Bir doğrulama belirtisi görmek istercesine yüzümü dikkatle süzdükten sonra devam etti:

— Lütfen tüm bu ayrıntıları nereden bildiğimi sormayın. Çok araştırmakla oluyor, yeter ki insan gerçekten istesin. Ve elbette nasıl araştırılacağını da bilmek gerekir. Bu paravan şirketin arkasında kimin saklandığı üzerine de kuşkularım yok değil. Biraz karışık oldu, bunu bulmak için bir labirentte sürünmem gerekti. Bu çalındıktan sonra başka renge boyanmış, tekerlekleri değiştirilmiş, koltuk yüzleri yeniden kaplanmış ve motor numarası değiştirilmiş, küçük bir arabayı bulmak kadar karmaşık bir işti. Mesleğinin erbabı olanların işi. Ama ben de az buz şey öğrenmedim, Bay Okada. Belki sizden bile çok şey biliyorum bu konuda. Bahse girerim ki parayı kime ödediğinizi bilmiyorsunuzdur, değil mi?

— Para adsızdır, bilirsiniz.

— Kesinlikle öyle, Bay Okada, diye gülerek karşılık verdi Uşikava. Güzel buluş. Adsız, ha? Bunu defterime kaydetmeliyim. Ama işler her zaman öngörüldüğü gibi gitmiyor, Bay Okada. Örneğin, maliyeciler, pek akıllı değiller. Ancak adı olan insanlara vergi ödetebiliyorlar. O zaman da, adsızlık durumunda, ne olursa olsun bir ad bulmaya çalışıyorlar. Ve sadece ad değil, numara da. Robot kadar heyecandan yoksun bu insanlar. Ne yazık ki, içinde yaşadığımız kapitalist toplum bunun üzerine kurulmuş... Neyse, uzun lafın kısası, tüm bunlar, sizin ve benim sözünü ettiğimiz paranın, adsız olmak şöyle dursun, üstelik ünlü bir adı olduğunu size söylemek içindi.

Uşikava'ya sessizce bakıyordum. Vuran aydınlığın açısına göre, kafatasına garip çukurlar çiziliyordu.

— Merak etmeyin, diye gülerek ekledi, maliyeciler size kadar ulaşamazlar. Öyle çok dolambaçlardan geçmeleri gerekir ki, kesinlikle, size varıncaya değin kafalarını bir yere çarparlar. Bum! Koskocaman bir yumruyla çıkarlar işin içinden. Ve maliyeciler maaşlı memurlardır; herkes gibi, iş kazasına uğramayı hiç istemezler. Zorlukların üstüne gitmektense kolay para elde etmeyi yeğlerler. Parayı şuradan değil de buradan aldılar diye sicillerine aferin düşülmez ki. Eğer sıradan bir insansanız, işvereniniz size kolay yoldan gitmenizi söylediğinde, ille de zorlukları aramazsınız, öyle değil mi? Ben, tüm bunları öğrendimse, derinden araştırma yaptığım için; üstelik, övünmek gibi olmasın ama, bu işte iyiyimdir, biliyor musunuz? Bir yerimi incitmemenin yollarını bilirim, zifiri karanlıkta bile, elimde fener olmadan bile ilerlemeyi beceririm. Ama dinleyin, Bay Okada, sizinle açık konuşacağım, siz olduğunuz için. Ben bile, onca güçlü olmama karşın, özellikle sizin bu işin içinde ne aradığınızı öğrenemedim. Sizi görmeye gelen kişiler oldukça yüksek miktarlarda paralar ödüyorlar, buna karşılık siz de onlara herhalde değerli bir şeyler veriyorsunuz. Tüm bunlar, karlı bir tarlada karga saymak kadar kolay. Ama bu işin içinde sizin tam olarak ne yaptığınızı ve neden şu toprak parçasına böylesine bağlandığınızı, hiç bilmiyorum. Bu da canımı çok sıkıyor. Bu olayın püf noktası ve benim için bir el falı kadar karanlık. Gerçekten de beni çok kaygılandırıyor.

— Yani Bay Noboru Vataya'yı kaygılandırıyor, değil mi?

Uşikava, bana yanıt vermeden kulaklarının arkasında kalmış üç beş tel saçı çekiştirmeye koyuldu.

— Aramızda kalsın, ha, ama size gerçekten hayranlık duyuyorum, Bay Okada ve bunu sizi pohpohlamak için söylemiyorum. Görünüşte tümüyle sıradan bir adama benziyorsunuz, hiçbir özelliğiniz yok gerçekten. Bakın, beni yanlış anlamayın, ha. Sizi tanımayanın üzerinde bıraktığınız intiba bu. Ama sizinle böyle, karşı karşıya konuştukça, hayranlık duymaktan kendimi alamıyorum. Şaşılacak şey, Profesör Vataya gibi bir adamı temellerinden sarsmayı nasıl başarabilmişsiniz? Ben de salt bunun içindir ki burada posta güvercinliği yapıyorum zaten. Sıradan birisi bunu asla başaramazdı.

Şahsen, sizin beğendiğim özelliğiniz de bu, Bay Okada. Samimiyim. Sizin de gördüğünüz gibi, benim hoşa gidecek hiçbir özelliğim yok, beş para etmez herifin biriyim, ama bu gibi konularda dürüstümdür. Ve siz de benim için tam bir yabancı sayılmazsınız. Toplumsal açıdan, ben sizden de daha sıradanım: hiç eğitimim yok, öğrenim görmedim, babam Funabaşi'de hasırcıydı. Ayyaşın biri, çocukluğum boyunca ölmesini istediğim pis bir herif; zaten genç öldü, ama bu iyi mi oldu, kötü mü, bilmiyorum çünkü sonrasında ancak kitaplarda görülen türden bir yoksulluk yaşadık. Çocukluğumdan, tek bir güzel anım yoktur benim. Annemle babamın bana tek bir güzel söz söylediklerini anımsamam; bu koşullarda, benim de başarılı olamamam doğal. İyi kötü liseyi bitirdim ama sonradan, hayat okulunda yetiştim ben; başımın çaresine bakmak, pek kıt da olsa, sadece kendi aklıma güvenmek zorunda kaldım. Bunun içindir ki, seçkin kişileri sevmem, memurları da. Doğrusu, onlardan nefret ederim. Sizin gibi insanları severim ben, Bay Okada, kendi çabasıyla başaranları.

İkinci sigarasını yaktı.

— Ne var ki, Bay Okada, tüm bunlar böyle sürüp gitmez. Herkes er geç açık verir, bu böyledir. Eğer evrim tarihini temel alırsak, insanın iki ayağı üzerinde yürümeyi ve karmaşık işler yapmayı öğrenmesi, çok yenidir. Siz de, eninde sonunda pes edeceksiniz. Herkes buradan geçer. Özellikle de meydan okumaya kalkıştığınız bu karmaşık dünyada. Çok fazla hilebazlık vardır orada, o dünya hile üzerine kurulmuştur; ben de Profesör Vataya'nın vefat eden amcasının döneminden bu yana, bu dünyada çalışıyorum. Hepsi profesöre miras kaldı, topraklar da, eşyaları da. Ondan önce hayatımı kazanmak için tehlikeli işlere girişmiştim. Eğer o yolda devam etseydim, şimdi ya hapisteydim ya da cesedim çoktan soğumuştu. Profesörün amcası bana tam zamanında yardım elini uzattı dersem abartmış olmam. Bunun için, inanın bana, şu karşınızdaki iki küçücük göz, şimdiye dek neler gördü, neler! Yeni başlayanlar da, bu yolda pişmiş olanlar da, herkes, güçlüsü zayıfı ama herkes, sonunda pes eder, tüylerini bırakır. İşte bunun gibi durumlar öngörüldüğü içindir ki, küçük bir güvence aranır. Benim gibi, merdivenin en alt basamaklarında olanlar bile yapar bunu. Böylece, pes edildiği gün, işin içinden çıkmak mümkün olur her zaman. Ama eğer tek başınıza oynuyorsanız ve hiçbir örgütten değilseniz, tek bir kez düşmeyegörün, bittiniz, silindiniz demektir!

Belki bunu size söylememem gerekir ama, düşmeniz yakın, Bay Okada. Kitabımda, iri iri kitap harfleriyle basılmış, iki üç sayfa ileride yazıyor: *Bay Okada'nın düşmesi yakın.* Bu bir tehdit değil, biliyorsunuz, Bay Okada. Bu dünyada, benim tahminlerim meteorolojininkinden daha güvenilirdir. Bunun için, size söylemek istediğim şu, Bay Okada: ne olursa olsun, iş işten geçmeden durmak, en iyisidir.

Uşikava bir an susup bana baktı.

— Sonra da, Bay Okada, birbirimizi sınamayı bırakalım ve somut terimlerle konuşmayı

deneyelim. Giriş bölümü biraz uzun oldu, ama işte açmak için geldiğim öneriyi size söylemenin zamanı.

Uşikava ellerini masaya koydu. Sonra dudaklarını yaladı.

— Size, en iyisinin bu işten çekilmeniz ve bu arsadan vazgeçmeniz olduğunu söylemiştim, değil mi, Bay Okada? Ama belki de koşullar, isteseniz bile çekilmenize engel oluyordur. Belki de birtakım sözler vermiş, borç tümüyle ödeninceye kadar birtakım yükümlülükler altına girmişsinizdir.

Uşikava susup yüzümü inceledikten sonra devam etti:

— Eğer para sorun oluyorsa, biliniz ki istediğiniz parayı, istediğiniz zaman size sağlamaya hazırız. Seksen milyon yene ihtiyacınız varsa, seksen milyon yen getiririm size. On binlik yenlerden güzel bir sekiz binlik paket. Borcunuzu ödersiniz, üzeri de sizde kalabilir. Sonra, her türlü kaygıdan kurtulmuş olur ve bayram edebilirsiniz. Ha, ne diyorsunuz?

— Ve arsa da, konak da Bay Noboru Vataya'nın olur, değil mi?

— Evet, kuşkusuz. Herhalde yoluna konması gereken bir sürü can sıkıcı ayrıntı çıkar ortaya ama...

Bu öneri üzerine bir an düşündüm.

— Baksanıza, Bay Uşikava, anlayamadığım bir şey var. Noboru Vataya beni bu konaktan uzaklaştırmayı neden bu denli çok istiyor? Ve bir kez ele geçirince ne yapmak niyetinde burayı?

Uşikava yanağını yavaş yavaş avucuyla ovdu.

— Bilmiyorum, Bay Okada. Önce de söylemiştim ya, ben sadece bir posta güverciniyim. Sahibim bana emirler verir, ben onları yerine getiririm, hepsi bu. Bana verdiği görevlerin çoğu oldukça berbat şeylerdir. Çocukluğumda, *Alaaddin'in Lambası'*nı okurken, herkesin kötüye kullandığı o zavallı iyi yürekli cine yakınlık duyardım. Ama bir gün benim de onun durumunda olacağım hiç aklıma gelmezdi. Ah, ne yazık! Kısacası, size aktardığım, sadece Profesör Vataya'nın bir mesajıdır, onun görüşüdür, benim değil. Seçmek size düşüyor. Ne diyorsunuz bakalım? Efendime nasıl bir yanıt götüreyim?

Ben hep susuyordum.

— Düşünmek için zamana ihtiyaç duyuyorsunuz, değil mi? Peki. Size zaman bırakırız. Acelesi yok. İstediğiniz kadar düşünün... Daha doğrusu, içimden size böyle demek geliyor, ama korkarım ki, bu derece esnek davranamayız. İzninizle size kişisel görüşümü belirteyim, Bay Okada: böylesine güzel bir öneri uzun süre masada kalmaz. Bir an için başınızı öte yana çevirmeniz yeterli olabilir, bakarsınız, masadan yok oluvermiş, camın buğusu gibi silinmiş. Onun için, ciddi ciddi düşünün. Ve çabuk olun. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?

İçini çektikten sonra saatine baktı:

— Eyvah, eyvah. Yine takılıp kalmışım burada. Ve kendime bir bira ısmarladım ve her zamanki

gibi, saatlerce hep ben konuştum. Kendimi haklı göstermek için değil, ama ne zaman size gelsem, canım buraya yerleşmek istiyor. Gariptir. Herhalde eviniz pek rahat da onun için.

Uşikava kalktı, gidip bira şişesini, bardağını ve kül tablasını mutfak tezgâhına bıraktı.

— Çok yakında sizinle yeniden ilişki kuracağım, Bay Okada. Bayan Kumiko'yu görebilmeniz için her şeyi ayarlarım ben, size söz veriyorum. Bana güvenebilirsiniz.

O gidince, odada birikmiş duman çıksın diye pencereyi açtım. Sonra bir bardak su içtim. Uskumru kucağımda, kanepeye oturdum ve Uşikava'nın, benden çıkar çıkmaz kılığını değiştirip yeniden Noboru Vataya'ya dönüşmesini hayalimde canlandırdım. Ne saçma bir düşünce!

18

Prova salonu
Halef

Muskat, onu görmeye gelen kadınların gerçek kimliğini bilmiyordu. Kendilerini tanıtmıyorlardı, Muskat da soru sormuyordu. Gelenler sahte adlarla randevu alıyorlardı ama yine de nüfuzla karışık paranın kokusu çevrelerinde yüzüyordu. Hiçbir zaman kendilerini gösterecek aşırı bir şey yapmasalar da Muskat onların nereden geldiğini bir bakışta, giyimlerinden, tavırlarından, anlıyordu. Muskat, Akasaka'da bir apartmanda bir işyeri kiralamıştı. Göze batmayan bir mahalle ve göze batmayan bir apartman seçmişti, çünkü müşterisi olan kadınların çoğu, kimliklerinin gizlenmesine saygı duyulması konusunda oldukça titiz ve sinirli davranıyorlardı. Uzun uzun düşünüp taşındıktan sonra, yaptığı işi bir moda salonu görünümü altına gizlemeye karar vermişti. Gerçekten de moda tasarımcısıydı ve işyerine çok sayıda kadının girip çıkması kimsede kuşku uyandırmazdı. Müşterileri otuz ile elli yaş arasındaydı ve hepsi de sipariş üzerine pahalı tayyörler ısmarlayacak parasal güce sahipti. Muskat raflara giysi patronları, kadın dergileri dizdi; dikiş malzemesi, bir biçki masası, mankenler getirdi; hatta, duruma gerçeklik süsü vermek için, işi birkaç giysi yaratmaya kadar götürdü. İki odadan küçük olanı, provaya ayrıldı. Müşteri hanımlar bu odaya getiriliyor ve orada Muskat, giysilerinin "provasını yapıyordu".

Müşterilerinin listesi, büyük bir mağaza yöneticisinin karısı tarafından hazırlanıyordu. Bu kadın, çok fazla insan tanıyordu ve özenle, belirli sayıda güvenilir isimleri seçmişti, çünkü rezaletten uzak durmak için, çok titizlikle seçilmiş üyelerden oluşan bir "kulüp" kurmak gerektiğine inanıyordu. Yoksa olay, çabucak dal budak sarar ve duyulurdu. Kulübe seçilen üyeler "prova salonu"nun varlığını kimseye söylememeye söz vermek zorundaydılar. Hepsinin ağzı son derece sıkıydı ve biliyorlardı ki, verdikleri sözde durmazlarsa kulüpten, bir daha alınmamak üzere uzaklaştırılacaklardı.

Önceden, telefonla, "prova" için randevu alıyorlar, saatinde geliyorlar, başka bir müşteriyle karşılaşma tehlikesi olmadığını ve gizliliğin korunduğunu biliyorlardı. Ücreti orada, nakit olarak ödüyorlardı. Ücreti belirleyen, büyük mağaza yöneticisinin karısıydı ve bu ücret, Muskat'ın aklına hayaline getiremeyeceği kadar yüksekti. Ama bunun hiç önemi yoktu, çünkü "prova salonu"ndan geçen kadınların hepsi, mutlaka bir randevu daha istiyordu. "Parayı bir engel olarak görmemelisin," demişti başlangıçta yöneticinin karısı Muskat'a. "Tam tersine, ücretin ne kadar yüksek olursa, müşterilerin o kadar çok olur." Muskat, işyerine haftanın üç günü geliyor ve günde sadece bir "prova"yla yetiniyordu.

Tarçın, daha on altı yaşında, annesinin yardımcısı olmuştu. Çeşitli bakım işleriyle uğraşmak Muskat'a zor geliyordu ve dışarıdan personel tutmak da olanaksızdı. Uzun uzun düşündükten sonra, oğlundan, ona yardımcı olmasını istemiş ve çocuk da tam olarak ne yapması gerektiğini bile sormadan kabul etmişti. Her sabah taksiyle gidiyor (metroda ya da otobüste, tanımadığı insan kalabalığına karışmaya katlanamıyordu), temizliği yapıyor, ortalığı topluyor, vazoya çiçek dolduruyor, kahve hazırlıyor, alışveriş yapıyor, müziği açıyor ve hesapları tutuyordu.

Tarçın kısa zamanda vazgeçilmez oldu. Randevu olsun olmasın, her gün, kusursuz takım elbisesi ve kravatıyla bekleme salonunda, masasının başındaydı. Hiçbir müşteri, onun dilsiz olmasından yakınmıyordu, hatta böyle olmasını yeğliyor gibiydiler. Telefonda randevuları veren de oydu. Müşteriler ona, istedikleri gün ve saati bildiriyorlar ve o da tak tak masasına vurarak karşılık veriyordu. Bir vuruş: "olanaksız", iki vuruş, "tamam". Bu kısalık, uzun uzun konuşmaya gerek olmaması, müşterilerin çok hoşuna gidiyordu. Tarçın, öyle güzeldi ki, bir müzenin klasik heykel bölümünde hiç de aykırı kaçmazdı ve de yaşıtlarının tersine, bu kusursuz kişiliğini zedeleyebilecek sözler söylemek için ağzını da açmıyordu. Müşteriler oradan ayrılırken ona bir şey söylediklerinde Tarçın gülümsüyor ve başını sallayarak dinliyordu onları. Bu tür söyleşi kadınlara çok dinlendirici geliyor, hem oraya gelirken içinde bulundukları dış dünyanın gerginliğini gevşetmeye yardımcı oluyor, hem de seanstan çıkarken duyabilecekleri huzursuzluk duygusunu gideriyordu. Dışarıyla ilişkilerde zorlanan Tarçın da, annesinin müşterileriyle, hiç zorluk çekmeden ilişki kurabiliyordu.

Genç adam, on sekiz yaşına geldiğinde, sürücü ehliyetini aldı. Muskat ona özel ders versin diye yumuşak huylu bir öğretmen seçmişti ama Tarçın, el kitaplarından kuralları zaten incelemişti ve araba kullanma konusunda her şeyi biliyordu. Sadece direksiyonda uygulaması eksikti: birkaç gün içinde, eşi bulunmaz bir sürücü olup çıktı. Ehliyetini alır almaz, ikinci el araba ilanlarının yayımlandığı dergilere bakıp annesinin ona verdiği ve onun da, günlük yaşamında hiç gerek duymadığı için biriktirdiği maaşıyla kendine bir Porsche Carrera aldı. Arabası olur olmaz, karoseri cilalamaya koyuldu; mektupla yedek parçalar satın aldı, lastikleri değiştirdi ve arabayı kısa zamanda tekrar yarışlara katılabilecek duruma getirdi. Ama arabasını, Hiroo'da bulunan ev ile Akasaka'daki işyeri arasındaki kısa ve her zaman trafiği yoğun yoldan başka hiçbir yerde kullanmadı. Bu sayede arabası, dünyadaki, saatte asla altmış kilometreyi geçmeyen pek az Porsche 911'den biri oldu.

Tarçın annesiyle böyle yedi yıl çalıştı. Bu zaman diliminde, sadece üç müşteri "kulüp"ten ayrıldı: bir tanesi araba kazasında öldü, ikincisi ağır kusur işlediği için çıkarıldı, üçüncüsü de, kocasının mesleği yüzünden, "uzak" bir yere gitmek zorunda kaldı. Onların yerine, tarz olarak tıpatıp benzerleri üç kişi alındı: lüks tayyörler giymiş, zarif kırklıklar. Bu yedi yıl boyunca iş değişmedi: Muskat, müşterileriyle "prova seanslarını" sürdürürken Tarçın da işyerini derleyip toplamaya, hesapları tutmaya ve Porsche'sini kullanmaya devam ediyordu. Ne ilerleme oldu ne gerileme, sadece hafif bir yaşlanma: Muskat ellisine geliyordu ve Tarçın yirminci yaşını kutladı. Tarçın işini her zaman sevmişti, ama annesini yavaş yavaş, bir güçsüzlük duygusu sarmaya başlamıştı: yaptığının yararından kendisi de emin değildi artık, ama yine de kendini tümüyle işine veriyordu. Bununla birlikte, yıllardır müşterilerinin içinde bulunan o "bir şey"i iyileştirmeyi başaramaz olmuş denebilirdi. Bu şey, gerçek anlamıyla hiçbir zaman silinmiyordu. Olsa olsa, iyileştirme gücü, belirli bir süre etkisini gösterebiliyordu, o kadar. Birkaç gün sonra –durumuna göre üç ile on gün arası– her şey yine eskisi gibi oluyordu, zaman zaman gerileme dönemlerine karşın, kaçınılmaz biçimde yol alan kanserli hücrelere benziyordu. Muskat, bu kötücül hücrelerin ellerinin altında büyüdüğünü hissedebiliyordu. Ona diyorlardı ki: "Bu yaptıkların boşuna. Tüm çabalarına karşın, sonunda kazanan biz olacağız." Ve gerçek, buydu. Muskat kazanamayacaktı. Hastalığın ilerlemesini sadece biraz durdurabiliyor, müşterilerine birkaç gün soluk aldırabiliyordu, hepsi o.

Muskat, "Tedavi ettiğim bu kadınlar, bu iç hastalığın kemirdikleri mi, yoksa dünyanın tüm

kadınlarında bu hastalık var mı?" diye kendine soruyordu. "Ve neden buraya gelenlerin hepsi yaşamlarının ortasında? Belki benim de içimde bir yerde, doğru gitmeyen bu 'bir şey' var."

Ama gene de bu sorunun yanıtını öğrenmeyi gerçekten istemiyordu. Bildiği tek şey, koşulların onu, tüm bu zamanı "prova salonu"na kapanıp hastalarını iyileştirmeye çalışmak durumuna getirdiğiydi. Kadınların ona ihtiyacı vardı ve onun varlığı gerekli olduğu sürece, bu odadan çıkamıyordu. Zaman zaman, elinden bir şey gelmeme duygusu baskın çıkıyor ve kendini içi boş bir deniz kabuğu gibi hissediyordu. Sonunda karanlıklara karışıp eriyecekti. Böyle hissettikçe, içini Tarçın'a döküyor, Tarçın da onu dikkatle, başını sallayarak, her zamanki ağırbaşlılığıyla dinliyordu. Oğlunun yanında sadece içini dökmek bile Muskat'ı yatıştırıyordu. Artık yalnız değildi ve kuşkusuz tümüyle güçsüz de değildi. "Garip şey," diye düşünüyordu. "Ben o kadınları tedavi ediyorum, Tarçın da beni. Ama onu kim tedavi ediyor? Belki de onda, tüm yalnızlıkları, tüm dertleri yutan, içine alan bir tür kara delik vardır?" Sadece bir kez, elini oğlunun alnına koymuştu, müşterilerine yaptığı gibi. Hiçbir şey hissetmemişti.

Bu işi bırakmayı ciddi ciddi düşünmeye başladı. Artık gereken güç yok bende, diyordu içinden. Tüm enerjim bu çaresizlik duygusunda eriyor. Ama müşterileri ondan yardım istemeyi sürdürüyorlardı. Salt kendisi bırakmak istiyor diye onları bırakamazdı ki!

Bu yaz, yerine geçecek birini bulmuştu. Şincuku'daki o gökdelenin önünde bir banka oturmuş, yüzü lekeli genç adamı görür görmez, yerine geçecek kişinin o olduğunu anlamıştı.

19

Beyinsiz kurbağaların kızı
(May Kasahara'nın görüşü V)

Günaydın, Zemberekkuşu!

Saat sabahın iki buçuğu. Herkes uyuyor ama ben, bir türlü uyku tutmadığından, sana yazmak için kalktım. Doğruyu söylemek gerekirse, uykusuzluk bende, kasketini zarafetle taşıyan sumo güreşçileri kadar seyrek görülen bir şeydir. Saati gelince doğallıkla, kendiliğimden uyur ve sabahleyin de öyle kalkarım. Çalar saatim vardır, ama hiç kullanmam. Ama kimi zaman –o da pek seyrek olarak– gecenin ortasında uyandığım ve bir daha uyuyamadığım da oluyor demek.

Bu masanın başında oturup uyku bastırıncaya kadar sana yazmak niyetindeyim. Bu demektir ki, bu mektup çok uzun da olabilir, çok kısa da, bilmiyorum... Nasıl olsa, yazmaya başlamadan önce böyle şeyleri hiç tahmin edemem.

Ne düşünüyorum, biliyor musun? İnsanların çoğu, birkaç istisna dışında, yaşamlarını, varlığın ve dünyanın temelde mantığa uygun ve sağlam olduğuna inanarak geçirirler. Çevremdeki insanları duydukça bende kalan izlenim bu. Toplumda ya da bireysel alanda, bir olay çıkar çıkmaz her zaman şöyle diyen biri bulunur: "Böyle böyle bir şey oldu ve arkasından da, böyle bir şey geldi" ve ötekiler de "Evet, elbette, mantığa uygun," diyerek onaylarlar. Ama bence bu, hiçbir şeyi açıklamaz. Bir hazır pasta karışımını kapaklı bir kap içinde mikrodalga fırına sürmeye benzer bu. Ama bu arada kapağın altında ne olup bittiğini kim bilir? Belki de krema önce fırında makarnaya dönüşüp sonra tekrar mikrodalganın düdüğü öttüğünde pasta olmuştur. Ben, hiç olmazsa bir kez, kremanın yerine makarna bulsam, içim rahatlardı. Tabii biraz şaşırırdım, evet ama o kadar da değil sanırım. Bir bakıma bu, bana daha gerçekçi görünürdü.

Ne bakımdan daha gerçekçi olabileceğini mantık yoluyla açıklamak bana çok zor görünüyor, ama yaşamımın bugüne değin izlediği yolu örnek alırsan ve iyi düşünürsen, ne demek istediğimi anlarsın: içinde en ufak bir mantık kırıntısı yok. Her şeyden önce, ben neden kurbağalar kadar can sıkıcı bir anne babaya doğmuşum, bu benim için bir giz olarak kalıyor. Biliyorum, bunu söylemek bana düşmez, ama kendimi onların ikisinden de daha normal buluyorum. Övünmüyorum, sadece bir gerçeği dile getiriyorum. Annem ve babamdan daha değerliyim demiyorum, sadece daha normalim diyorum. Onları görseydin, kesinlikle anlardın. Onlar dünyanın bir konut sitesinin planı kadar sağlam ve açıklaması kolay olduğuna, mantığa uygun ve sağlam bir yöntem izlenirse, her şeyin sonuna dek iyi gideceğine inanırlar. Bu yüzdendir ki, onların örneğini izlemediğimden, bu derece utanç, sıkıntı ve öfke içindeler.

Neden bu derece aptal bir ailede dünyaya geldim ben? Ve niçin beni yetiştiren onlar olduğu halde, onlar gibi beyinsiz bir kurbağa olmadım? Kendimi bildim bileli bu soruyu hep sormuşumdur. Ama asla yanıtını bulamadım. Bunun iyi bir nedeni olmalı da, ben bulamıyorum. Ve geçerli bir açıklamasını bulamadığım daha bir yığın şey var. Örneğin, neden herkes benden nefret ediyor? Hiç kimseye kötülük etmedim, tümüyle sıradan bir yaşam sürüyordum. Ve bir gün

baktım, kimse beni sevmiyor. Nedenini bir türlü anlayamadım.

Sonra da, birbirinden kopuk olaylar, aynı biçimde birbirinden kopmuş başka olayları getirdi peşinden. Örneğin, motosikletli çocukla tanıştım ve o aptal kazayı geçirdim. Belleğimde, bunun hiçbir mantıksal düzeni yoktu. Ne zaman zil çalıp da fırının kapağını açsam, hiç görmediğim bir şey buluyorum.

Hep öyle, başıma ne geldiğini hiç anlamadan, okulu bırakıp evde sürünmeye başladım ve işte o zaman seninle karşılaştım, Zemberekkuşu. Hayır, ondan önce, bir perukacı için anket yapmaya başlamıştım. Ama neden perukacı? Bilinmez. Belki de kaza sırasında kafama bir darbe yemiştim de bu, beynimdeki mekanizmaları altüst etmişti. Ya da belki, ruhsal sarsıntı sonucu, anılarımı gömme eğilimi geliştirmiştim, cevizlerini gömmek için bir çukur kazıp sonra yerini unutan bir sincap gibi. (Sen böyle bir şey görmüş müydün, Zemberekkuşu? Ben gördüm. Küçükken sincapların ne denli aptal olduklarını görüp gülerdim. Bir gün onlar gibi olacağımı bilmiyordum ki!)

O zaman da perukaları yazgımmış gibi sevmeye başladım. Peki, mantık bunun neresinde, ha? Neden peruka yerine külotlu çorap ya da pirinç süzgeci değil? Hiç olmazsa bugünkü gibi bir peruka fabrikasında böyle sıkı çalışmak zorunda kalmazdım o zaman. Ve eğer o aptal motosiklet kazasını geçirmeseydim, bu yaz çıkmaz sokakta seninle karşılaşmazdım ve sen de Miyavakilerin kuyusundan söz edildiğini hiç duymazdın ve suratında şimdi o leke olmazdı ve tüm o garip işlere karışmazdım; yani, belki diyorum... Tüm bunları düşününce kendime, gerçekten mantık bunun neresinde, diye soruyorum. Belki de iki tür insan vardır: birileri için dünya demek, pasta olayı türünden, mantığa uygun; ötekileri için de fırında makarna türünden, beklenmedik olaylara gebe demektir. Benim beyinsiz kurbağa annem ve babam, fırına bir hazır pasta karışımı koyup da fırında makarnayla karşılaşırlarsa, herhalde kendilerinin yanıldığını ve fırına makarna sürdüklerini sanırlar. Ya da kendilerini inandırmaya çalışırlar: "Bu yemek fırında makarnaya benziyor, ama aslında pasta." Ve ben onlara sabırla, pişme sırasında makarnaya dönüşen pastanın söz konusu olduğunu anlatmaya çalışırsam, bana inanmazlar veya öfkeden çılgına dönerler. Ne demek istediğimi anlıyor musun?

Yüzündeki lekeyi öptüğümü anımsıyor musun? Bu yaz ayrıldığımızdan beri, hep bunu düşünüyorum. Her zaman yenilenen bir şaşkınlıkla yağmurun yağışını seyreden bir kedi gibi, bunun ne demek olduğunu hâlâ bir türlü açıklayamıyorum kendime. Belki de bir gün, on ya da yirmi yıl sonra, yetişkin ya da daha akıllı olduğum zaman seninle bu konuyu yeniden konuşabilirim ve sana aslında ne demek olduğunu anlatırım. Ama ne yazık ki, şimdi bunu sözcüklere dökebilme yeteneğinden yoksunum. Sana söyleyebileceğim tek şey: açıkçası, seni o leken olmadan yeğliyorum ben. Hayır, bağışla, bunu söylemek haksızlık. Ne de olsa o lekeyi getirip yüzüne yerleştirmeyi sen tercih etmedin. Diyelim ki, o leke olmadan da yetiyordun bana.

Ne düşünüyorum biliyor musun? Bu leke kesin sana önemli bir şey getirecek, aynı zamanda senden bir şeyler de alıp götürecek belki. Herkes senin enerjini kullanmaya kalkarsa, sonunda artık sana hiçbir şey kalmayıncaya kadar yıpratırsın kendini. Neyse, söylemek istediğim, yüzünde artık o zırıltı olmasa benim daha hoşuma gideceğin. Kimi zaman kendime diyorum ki, günlerimi atölyede peruka yapmakla geçiriyorsam, yüzündeki lekeyi öptüğüm için. Beni uzaklaşmaya, seninle arama bir mesafe koymaya sürükleyen, o oldu. Belki sana bunu söylediğim

için kırılacaksın, ama sanırım doğru. Buraya gelmemi, yerimi bulmamı o sağladı. Bir bakıma, sana gönül borcu duyuyorum. Bu düşüncenin senin pek hoşuna gittiğini sanmam, ama ne yapalım, işte böyle. Galiba, genel olarak, sana söylemek istediklerimi söyledim. Saat dörde geliyor. Yedide kalktığımız için, üç saatlik bir uyku zamanım kalmış. Hemen uyuyabileceğimi umarım. Hoşça kal, Zemberekkuşu. Dua et de uykusuzluk çekmeyeyim artık.

20

Yeraltında dolambaçlı yollar
Tarçın'ın iki kapısı

— O konakta bir bilgisayar var, değil mi, Bay Okada? Kim kullanıyor bilmem, ama... dedi Uşikava.

Saat akşamın dokuzuydu, mutfağımdaydım, kulağım telefona yapışmış. Uşikava biraz burnunu çektikten sonra devam etti:

— Her zamanki soruşturmalarımdan o kadarını öğrendim. Bu bir sitem değil, Bay Okada, tersine, bunu hiç de garip bulmuyorum: günümüzde, işinde beyin hücrelerini çalıştıran herkesin bilgisayarı var. Uzun sözün kısası, Bay Okada, kendime, bu bilgisayar yoluyla sizinle iletişim kurabilirsem iyi olacağını söyledim. Bunun üzerine araştırdım, ama o kadar kolay değil. Sıradan telefon hattından aramak yetmiyor. Üstelik özel bir şifre gerek, yoksa girilemiyor. Açıl susam açıl, demeden kapı açılmıyor.

Karşılık vermedim.

— Beni yanlış anlamayın, Bay Okada, bilgisayarınıza zorla girmeye kalkışacak değilim, size herhangi bir yoldan zarar vermeye de niyetim yok. Böylesine bir güvenlik sistemiyle, isteseydim bile, sizden bilgi çalmak kolay olmazdı. Hayır, kafamda bunca karmaşık şeyler yok benim. Sadece, Bayan Kumiko ile sizin aranızda, söz verdiğim gibi, özel bir konuşma ayarlamayı düşünüyordum. Karınız evden ayrılalı epey zaman oldu artık, işleri böyle askıda bırakamazsınız ki. Belki de yaşantınız gittikçe daha garipleşir, Bay Okada ve hiç olmazsa karşılıklı, açık açık konuşmak önemlidir, yoksa yanlış anlamalara kapı açılır ve yanlış anlamalar da felaket getirir... Bayan Kumiko'ya da böyle söyledim ve kabul etmesi için olmadık çaba harcadım.

Ne var ki bana, "Kesinlikle hayır," dedi. "Onunla karşı karşıya görüşmem söz konusu değil." İşte bana böyle söyledi ve sizinle telefonda da konuşmak istemiyor. Bu, beni çaresiz bıraktı, biliyor musunuz? Onu kararından caydırmak için elimden geleni yaptım, ama kararı kesin ve sarsılmaz. Tam bir kaya. Kararından dönünceye dek yosun tutacak.

Uşikava sustu, benden yorum bekledi, ama hiç sesimi çıkarmadım.

— Yine de onun sözünü dinleyip geri çekilemem. Bunu yaparsam, Profesör Vataya hizmetimden memnun kalmaz. Karşınızdaki bir kaya gibi, bir duvar gibi sağlam olsa bile, her zaman, küçük bir uzlaşma noktası bulunabilir... Bizim işimiz bu: uzlaşma sağlamak. Buzdolabını satın alamazsan, buzu götürürsün: işte bu anlayış, görüyorsunuz ya. Bir yolunu bulmak için kafa patlattım ve işte böylelikle pek de açık olmayan zihnimden birdenbire bir çare fışkırıverdi, kayan bir yıldız gibi: bilgisayar ekranı yoluyla bir görüşme! Bir şifre, sözcükler ekranda beliriveriyor! Bunu yapmayı biliyorsunuz, değil mi, Bay Okada?

Hukuk bürosundayken sık sık bilgisayar kullanırdım, bilgi edinmek için ya da elektronik posta aracılığıyla iletişim kurmak için. Kumiko da işyerinde bir tane kullanıyordu, dergi yayıncılığı yaptığına göre.

— Her bilgisayarda olmaz, diye devam etti Uşikava. Bizim makineden sizinkiyle, hızla konuşulabilmesi gerekir. Bayan Kumiko sizinle ekran aracılığıyla konuşmaya razı olduğunu söyledi bana. Doğrudan doğruya, karşılıklı iletişim kurabilirseniz, bu karşılıklı konuşmaya yakın olur. İşte size önerebileceğim tek uzlaşma. Benim gibi ihtiyar bir maymun, her zaman bir şey bulur. Bu çözüm belki de pek hoşunuza gitmedi, ama onu bulmak için tüm beyin hücrelerimi kazımak zorunda kaldım. İnsanın beyni yetersizse, kullanması çok yoruyor.

Yanıt vermeden ahizeyi öbür elime geçirdim.

— Alo, beni duyuyor musunuz, Bay Okada? dedi Uşikava, kaygılı bir sesle.

— Evet, sizi dinliyorum.

— Belki biraz erken olacak ama, bilgisayarınıza girmem için şifreniz gerekiyor. Böylece Bayan Kumiko'yla görüşmenizi ayarlayabilirim. Ne dersiniz?

— Uygulamada sorun var, dedim.

— Ne gibi?

— Her şeyden önce, Kumiko'yla bağlantı kuracağım ne belli? Kim güvence veriyor?

— Haklısınız! dedi Uşikava, hayranlık belirten bir sesle. Bu hiç aklıma gelmemişti ama, elbette klavyeyi bir başkasının kullanma olasılığı var. Pohpohlamak için söylemiyorum ama kuşkuculuğunuzu beğendim. "Kuşku duyuyorum, o halde varım." Bakın, size önerim şu: ancak Bayan Kumiko'nun yanıt verebileceği bir soruyla başlarsınız konuşmaya. Mutlaka yalnızca ikinizin bildiği bir şey olmalı, onca zaman birlikte yaşadığınıza göre.

Akla yakındı bu öneri.

— Olur herhalde, dedim. Ama şifreyi bilmiyorum. O bilgisayara elimi bile sürmedim.

Muskat bana, Tarçın'ın bilgisayar konusunda oldukça usta olduğunu söylemişti: bilgisayarının sistemini kendi ayarlamış ve onu, gizli bir kodla ve başka akıllıca yöntemlerle koruma altına almıştı. Parmaklarını klavyeye koyar koymaz, Tarçın, üç boyutlu bir yeraltı labirentinin tek efendisi oluyordu; bu labirentin her geçidini ezbere biliyordu ve sadece bir tuşa dokunarak bir geçitten ötekine atlayabiliyordu. Muskat'a bakılırsa, yeterli bilgiye sahip olmayan bir korsanın –yani Tarçın'dan başka herkesin– bu labirente girmesi, tüm alarm sistemlerini ve tuzaklarını atlatarak önemli bilgilere ulaşması, aylar ve aylar sürecek bir çalışmayı gerektirirdi. Konaktaki bilgisayar pek büyük değildi, Akasaka'daki işyerindekiyle aynı modeldi. Ama ikisi birbirine, onların evindeki bir merkez bilgisayarla bağlanmıştı. Herhalde Tarçın, annesinin müşterileri konusundaki tüm gizli bilgileri ve

çifte muhasebe kayıtlarını orada tutuyor olmalıydı; öte yandan, bilgisayarının donanımındaki sırların bu kadar olduğundan da kuşkuluydum.

Beni böyle düşünmeye yönelten şey, Tarçın ile makinesi arasındaki derin içlidışlılık ve konaktaki özel bürosunda saatlerce bilgisayarıyla baş başa kalmasıydı. Zaman zaman, şu veya bu nedenle kapıyı aralık bıraktığında, onu işbaşında görüyordum: o zaman da görmemem gereken bir sahneye tanık olmuşum duygusuna kapılıyordum. Makinesiyle neredeyse yekvücut olmuş gibi bir yakınlık vardı aralarında ve sanki onunla erotik bir ilişki kurmuştu. Bir tuşa dokunuyor sonra ekrana, duruma göre, ya canı sıkılmış gibi yüzünü buruşturarak ya da zevkle gülümseyerek bakıyordu. Kimi zaman tuşlara tek tek, derin düşüncelere dalmış gibi yavaş yavaş basarken, kimi zaman da parmakları, Lizst'ten bir etüt çalan bir piyanistinki gibi tuşların üstünde koşuyordu. Makinesiyle böyle, sessizce söyleşirken ekranda sanki bambaşka, yaşadığımız dünyadan daha önemli ve çok yakından tanıdığı bir dünyadan manzaralar seyrediyordu. Ona göre, gerçeğin çevresini saran âlemden çok, bu yeraltı labirentinde olduğunu düşünmeden edemiyordum. Belki de, bu ekran dünyasında onun, iyice anlaşılan, güzel konuşmasına, gülmesine ve hıçkırmasına olanak veren bir sesi de vardı.

— Tersini yapamaz mıyız acaba? diye sordum Uşikava'ya. Ben sizin bilgisayarınıza girersem, benim şifremi öğrenmenize gerek kalmaz.

— Hayır, bu yürümez. Bilgisayar sizin tarafınızdan açılır da bizimkinden açılmaz. Sorun, şifrede, "açıl susam açıl"da, o olmadan bir şey yapamayız. Kurt, sesini istediği kadar değiştirsin, kapı açılmaz. Her tonda, "Günaydın, anneanneciğim, ben geldim" dese de, eğer büyülü formülü bilmiyorsa kapıda kalır.

Telefonun öteki ucunda Uşikava'nın bir kibrit çaktığını duydum. Sarkık dudaklı, sarı ve eğri büğrü dişli ağzına sigarayı tutuşturmasını gözümün önüne getirdim.

— Şifrede üç karakter olacak, harf, sayı ya da her ikisinin karışımı. Sinyalden sonra girmek için sadece on saniye var. Üç yanlış yapılınca, bir daha kesinlikle girilemiyor ve alarm çalmaya başlıyor. Elbette bir otomobil alarmı değil, ama kurdun geçişinden bir iz kalıyor yine de, girmek istediği anlaşılıyor. Ustaca, değil mi? Şifre bilinmeden kesin bir şey yapılamaz ve çok basit, hesap edin: alfabenin yirmi dokuz harfi, artı 1'den 10'a kadar sayılar, bunlar hemen hemen sonsuz karışım olanakları sunar. Bir fikriniz yok mu acaba, Bay Okada?

Düşünmeye koyuldum.

Ertesi gün öğleden sonra, Tarçın ve son müşterim Mercedes'e binip gidince, ben de Tarçın'ın çalışma odasına girdim ve bilgisayarının başına geçtim. Açar açmaz, ekran tatlı bir mavi ışık yaydı ve bir mesaj göründü:

"Şifreyi girmek için on saniyeniz var."

Aklımdaki sözcüğü yazdım: zoo. Yanlış ışığı öttü.

"Yanlış şifre. Yeni bir şifre girmek için on saniyeniz var."

Tekrar ZOO yazdım, bu kez büyük harflerle. Başarısız.

"Yanlış şifre. Yeni bir deneme için on saniyeniz var. Otomatik kapanmadan önceki son deneme."

Son kez şansımı deneyip: Zoo yazdım yine, bu kez Z büyük harfle. Hoş bir ses çınladı ve ekranda menü belirdi.

"Doğru şifre. Menüden bir program seçiniz."

Soluğumu yavaş yavaş, koyverdim, sonra gözlerimin önünden geçen uzun program listesini okudum. **"İnteraktif bağlantı"**yı tıkladım. Bilgisayar benden yine şifre istedi. Düşündüm. Burada da, Tarçın, önemli bir girişi güvenliğe almış olmalıydı ve bu yüzden de "zoo" derecesinde önemli bir sözcük seçmiş olmalıydı. Üç harfli? Denizaltı, yani submarine'in sub'uyla denedim şansımı. Ekranda hemen bir yazı çıktı:

"Yanlış şifre. Yeni bir deneme için on saniyeniz var."

Geri sayım başladı. 10, 9, 8 saniye. Deminki gibi bir deneme yaptım, birincisi büyük harf: Sub.

Küçük bir çınlama duyuldu ve yeni bir yazı göründü:

"Aradığınız telefon numarasını giriniz."

Yaptığım işten memnun halde ekrana baktım: Tarçın'ın labirentinin iki kapısını art arda açmayı başarmıştım. Ana menüye dönmek için, **"çıkış"**ı tıkladım, sonra da **"kapat"**ı.

"Yapılan işlemler kayda geçsin mi?" diye sordu bilgisayar.

"Hayır"ı tıkladım, Uşikava'nın bana söylediği gibi, arkamda iz bırakmamak kaygısıyla. Ekran, yavaş yavaş karardı. Alnımda biriken teri sildim. Fareyi, santimetre santimetresine aynı yere koydum, sonra uzaklaştım.

21

Muskat'ın öyküsü

Muskat Akasaka'nın bana yaşamını anlatması aylar sürdü. Sonu gelmeyen bir öyküydü bu, öyle uzun ve dolambaçlıydı ki, burada anlattığım biçimi, sadeleştirilmiş ve özet halidir. Özünü koruduğumu umuyorum, ancak emin değilim. En azından, yaşamına yön veren olaylar, anlattıklarımın içindedir.

Mançurya'dan kaçarken, Muskat ile annesi yanlarında sadece birkaç mücevher götürmüşlerdi. Japonya'ya varır varmaz, Yokohama'ya, Muskat'ın anneannesinin evine gittiler. Dedesi, Tayvan'la ihracat-ithalat yapıyordu, işleri savaştan önce iyi giderken, savaş sırasında müşterilerinin çoğunu yitirmişti. Sonra da bir kalp krizi sonucu öldü ve ona işlerinde yardım eden küçük oğlu da savaş bitmeden az önce bir hava saldırısında yaşamını yitirdi. Büyük oğlu ise, işlerin başına geçmek için öğretmenlik mesleğini bıraktı, ama ticaret onu hiç ilgilendirmiyordu ve ailenin servetini yeniden toparlayamadı. Hâlâ geniş toprakları olmasına rağmen hiçbir şeyin bulunamadığı o savaş sonrası dönemde, aileye iki boğazın daha katılması hiç de hoş olmamıştı. Bu yüzden, ana kız, olabildiğince kıt kanaat yaşamaya; ötekilerden az yemeye, sabahları daha erkenden kalkıp ev işlerine üzerlerine düşenden de daha çok katkıda bulunmaya gayret ettiler. Muskat çocukluğunda, hiç yeni bir şey giyemedi, hep kuzinlerinin eskileriyle –elbise, eldiven, çorap, hatta çamaşırlarına varıncaya dek– yetinmek zorunda kaldı. Okula giderken bile, ancak onların, yarısı kullanılmış kalemlerini kullanmaya hakkı olabildi. Her sabah, başlayan yeni günü düşündükçe üzüntüyle, göğsünde bir acıyla kalkıyordu yataktan. En büyük isteği, annesiyle birlikte bu evden ayrılmaktı, daha da yoksul bir yaşama razıydı, yeter ki buradan ayrılsın. Gel gör ki annesi gitmeye kalkışmıyordu hiç.

— Annem yaradılışı gereği neşeli ve pek hareketli bir kadındı ama Mançurya'dan döndükten sonra, içi boş bir deniz kabuğuna benzedi, tüm enerjisi ve yaşam sevinci onu terk etmişti, diye anlatmıştı Muskat.

Annesinin artık kalkıp harekete geçmeye, bir şeyler yapmaya gücü kalmamıştı. Mutlu geçmişinin anılarına sarılmaktan öte bir şey yapmıyordu. Bu yüzden Muskat, yaşamı sürdürmek için gereken kaynakları kendi kendine bulmak zorunda kaldı.

Muskat eğitime karşı değildi, ama lisede öğretilenler onu hiç ilgilendirmiyordu. Kafasını geçmiş olayların tarihleriyle, İngiliz dilbilgisi kurallarıyla ya da geometriyle doldurmanın ona ne getireceğini anlayamıyordu. İstediği tek şey, hem bağımsızlığını kazanmasına olanak verecek hem işine yarayacak bir meslek edinmekti. Lisenin o sakin ve rahat yaşantısından pek hoşnut olan sınıf arkadaşlarından kilometrelerce uzaktaydı o.

Daha o dönemde, moda dünyasına tutkuyla bağlandı. Kendisinin şık giyinemeyeceğini çok iyi biliyordu, bu yüzden de eline geçen tüm kadın dergilerini yutarcasına okuyor, modelleri kopya ediyor, hayalindeki elbiseleri çiziyordu. Giyime karşı duyduğu tutku derecesindeki bu ilginin nereden

geldiğini kendi de bilmiyordu. Küçükken, Mançurya'da, annesinin oldukça zengin gardırobunu karıştırmayı çok severdi. Belki de oradan geliyordu bu merak. Annesinin giyemeyeceği kadar çok elbisesi ile kimonosu vardı ve Muskat onlara bakmaya, dokunmaya bayılıyordu. Bu giysilerin çoğu Mançurya'da kalmış ve giderken sırt çantalarına tıkabildikleri birkaçını da yol boyunca yiyecekle değiş tokuş etmişlerdi. Muskat'ın annesi, ne zaman bir elbisesini satsa, derin derin iç geçirirdi.

— Giysiler yaratmak, dedi bana Muskat, benim için başka bir dünyaya açılan gizemli bir kapı oldu. Sadece bana ait, benim hayal gücümün egemen olduğu bir dünya. İstediklerimi hayalimde ne kadar canlandırabilirsem, gerçekten o denli kaçabiliyordum. Ve en güzeli de, bunun bedava olmasıydı: hayal kurmanın bedeli yoktur. İnanılmaz güzellikte bir şeydi bu. Ama bu görkemli giysileri hayal edip kâğıda geçirmek benim için, hayal dünyasına kaçmaktan başka bir şeyi de simgeliyordu: yaşamam için, soluk almak kadar vazgeçilmez bir etkinlikti bu. Bu yüzden de herkesin az çok aynı şeyi yaptığına inanmıştım. Çoğu insanın hayal kurmak şöyle dursun, bunu aklının ucundan bile geçirmediğini anladığım zaman da, başkalarından farklı olduğumu ve bu yüzden de farklı bir yaşam sürmem gerektiğini düşündüm.

Bu yüzden, liseden ayrılıp özel bir dikiş okuluna yazıldı. Okul parasını denkleştirmek için, annesini, kalan mücevherlerini satmaya razı etti. İki yıl içinde, giysi yaratmak için gereken teknikleri edinmişti. Geçimini sağlamak için, gündüzleri dikiş ve örgü işleri yapmaya, geceleri de bir barda garson olarak çalışmaya başladı ve bir moda tasarımı okuluna yazıldı. Öğrenimini bitirince, lüks kadın giyimi imalatçısı bir firmanın "tasarım" bölümüne alındı.

Hiç tartışmasız özgün bir yeteneği vardı. Güzel çiziyordu ve değişik fikirler üretiyordu. Gerçekleştirmek istediği şeyi pek açık seçik hayal edebiliyordu ve hepsi de kendi eseriydi, ondan bundan alınma değil. Yarattığı giysiyi, en ufak ayrıntısına varıncaya dek izlemeyi biliyordu; ırmaktan yukarı, kaynağına doğru çıkan bir somon balığı gibi. Öyle çalışıyordu ki, uykuya zor zaman buluyordu ve işinden çok zevk alıyordu. Kısa zamanda bağımsız ve tanınmış bir moda tasarımcısı olmak istiyordu. Yaşıtı olan öteki kızlar gibi erkeklerle çıkmayı, eğlenmeyi hiç düşünmüyordu. Zaten, eğlenmenin ne demek olduğunu bilmiyordu ki. Çalıştığı yerdeki amirleri, onun işinin kalitesini anlamakta gecikmediler ve çizdiği giysilerin akıcı ve olağandışı çizgileriyle ilgilendiler. Çıraklık dönemi tamamlanınca da tasarım bölümünün yönetimini ona verdiler ki, bu hiç alışılmadık bir yükselme oluyordu.

Muskat'ın yeteneği ve enerjisi, çok geçmeden moda endüstrisinin birçok ileri geleninin dikkatini çekti. Yüksek moda dünyası kapalı bir çevredir, ama yeteneklerin de kıran kırana yarıştığı, adil bir çevredir. Bir tasarımcının gücü sadece ve sadece yaratılarının peşinen aldığı siparişlerin sayısıyla ölçülür. Bunlar, kimin kazanıp kimin kaybettiğini belirleyen somut sayılardır. Muskat'ın aldığı sonuçlar, başarısını yeterince gösteriyordu.

Yirmi yedi yaşına kadar kendisini sadece mesleğine adadı. Bu dönemde pek çok kişiyle tanıştı, peşinden az erkek koşmadı ama onlarla ilişkileri kısa ve yüzeysel oldu. Etten kemikten insanlarla yakından ilgilenmeyi başaramıyordu bir türlü ve kâğıda çizdiği modeller ona gerçek bir insandan daha çok canlı ve etten kemikten yapılmış gibi geliyordu.

Bununla birlikte, yirmi yedi yaşına geldiğinde, meslek çevresinde düzenlenen bir yıl sonu partisinde garip görünüşlü bir erkekle tanıştı. Adamın yüz çizgileri oldukça düzgündü, ama kafası,

karmakarışık bir yeleyle kuşatılmıştı, çenesi ile burnu, Taş Devri gereçleri gibi sivriydi, ki bu da ona, bir tasarımcıdan çok, çılgın bir kâhin havası veriyordu. Muskat'tan bir yaş küçüktü, çivi gibi sıskaydı ve bakışları insanları inadına tedirgin etmek istercesine delici ve saldırgandı. Bununla birlikte Muskat, onun gözlerinde kendi yansımasını gördü. İlk karşılaşmalarıydı, ama şimdiden ününü pekiştirmiş olan bu genç tasarımcıdan söz edildiğini daha önce de duymuşluğu vardı: son derece yetenekli ama küstah, bencil ve kavgacı olduğu söyleniyor, anlaşılan kimse ondan hoşlanmıyordu.

— Çocukluklarımız benziyormuş meğer. O da kıtada doğmuş ama Kore'de ve savaş sonrası Japonya'ya dönmek için gemiyle kaçmak zorunda kalmış. Mesleği askerlik olan babası, savaştan sonra yoksul düşmüş. Annesi, daha o çocukken, tifüsten ölmüş, ki herhalde kadın giysilerine olan merakı bundan kaynaklanıyordu. Çok yetenekliydi, ama insan ilişkilerinde hiç başarılı değildi. Kadınlar için elbise çiziyordu da, karşısında etiyle kemiğiyle bir kadın görür görmez ya yüzü kızarıyor ya da kaba davranıyordu. İkimiz de sürüden ayrı düşmüş hayvanlardık.

Bir yıl sonra, 1963'te evlendiler ve ertesi ilkbahar –Tokyo Olimpiyatları'nın yapıldığı yıl– oğulları doğdu. Muskat, bebeğine bakması için annesini Tokyo'ya getirtti, çünkü öyle çok çalışıyordu ki ilgilenecek zamanı yoktu. Bu yüzden Tarçın'ı, aslında anneannesi büyüttü denebilir.

Muskat kocasını sevip sevmediğini söyleyemiyor. Bu konuda yargıya varmak için elinde ölçüt yoktu ki, kocasının da öyle. Bir karşılaşmanın büyüsüyle ve paylaşılan bir moda tasarımcılığı tutkusuyla bir araya gelmişlerdi. Evliliklerinin ilk on yılı, ikisi için de bol bol meyve verdi. Evlendikten kısa bir süre sonra, çalıştıkları şirketten ayrılmış ve kendi işyerlerini kurmuşlar, Aoyama Caddesi'nin arkasında küçük bir daireye yerleşmişlerdi. İyi havalandırılmayan ve kliması bulunmayan işyeri, yazın o denli sıcak oluyordu ki, terden kalemler parmaklarından kayıyordu. Başlangıç zor oldu çünkü Muskat'ta da, kocasında da ticaret kafası hiç yoktu, bu yüzden çok yanlış yaptılar; piyasada yürürlükteki yöntemlerden haberleri olmadığı için birçok siparişi kaçırdılar, hatta moda endüstrisinin girdisini çıktısını iyi bilenler tarafından sömürüldüler. Kısa zamanda öylesine borca battılar ki, tek çıkar yol, kapıya kilit vurmak gibi göründü. O zaman Muskat, şans eseri, hem işinde yetenekli hem de onların yeteneğine güvenen ve onlara karşı dürüst davranan bir müdür buldu. Bunun üzerine satışlar, her yıl ikiye katlanmaya başladı, zor günler geride kaldı ve kötü rüya durumu unutuldu. 1970'te kurdukları şirketin, çok başarılı olduğunun, hatta onlar gibi kendini beğenmiş ve saf bir çift için mucize denebilecek bir düzeye geldiğinin bilincine vardılar. Yanlarında çalıştırdıkları işçilerin sayısını artırdılar, Aoyama Caddesi'nde büyük bir apartmana yerleştiler, Aoyama, Ginza ve Şincuku'da mağazalar açtılar. Ürettikleri giysiler, artık ünlü bir marka olmuştu.

Şirketlerinin büyümesiyle, görevleri de değişime uğradı. Moda tasarımcılığı, kuşkusuz bir yaratma işi olsa da, onlar şimdi bir temsil görevi de üstlenmek zorundaydılar. Davetlere, moda defilelerine gitmek, insanlarla selamlaşmak, tartışmak ve aynı zamanda da gazetelere, dergilere demeç vermek, röportajlar yapmak gerekiyordu. Muskat bu oyunu oynamaya kesinlikle yanaşmadığından görev, olduğu gibi kocasının üstüne yıkılmıştı. O, tanımadığı insanlarla konuşabiliyor ve bu toplumsal etkinliklerden bitkin dönüyordu eve. Ne var ki, altı ay sonunda, işin artık bu denli zor gelmediğini anladı. Kendini daha rahat hissetmiyordu, ancak hiç olmazsa, kaba denebilecek davranışlarının, insanları, gençliğinde olduğu gibi uzaklaştırmak yerine, tam tersine kendine çeker gibi göründüğünü fark etmişti. Hiç de sözünü esirgemeyen kısa çıkışları –doğuştan

içedönük yaradılışının etkisi– artık küstahlık sayılmıyor, sanatçı kişiliğinin dışavurumu olarak yorumlanıyordu. Bu yeni konumuna giderek ısınmaya başladı ve kısa zamanda dönemin "kalburüstü" çevrelerinin baş tacı olup çıktı.

— Hiç kuşkusuz ondan söz edildiğini duymuşsunuzdur, dedi bana Muskat, ama yaratım işinin üçte ikisi benim omuzlarımdaydı. Onun özgün ve cüretli fikirleri, ticari açıdan çok iyi yürüyordu, çok sayıda üretiyor ve onları geliştirmek de bana düşüyordu. Şirket genişletilmiş olsa bile, dışarıdan moda tasarımcısı almaya yanaşmıyorduk. Her şeyi kendimiz yapıyorduk. Kimin satın alacağına aldırış etmeden seveceğimiz giysiler yaratmak istiyorduk. Bu yüzden de ne piyasa araştırması, ne maliyet hesabı yapıyorduk. Bir model üretmek istediğimizde, en iyi kumaşı seçiyor ve onu gerçekleştirmek için dilediğimizce zaman harcıyorduk. Atölyemizden çıkan her parçayı kendimiz denetliyorduk. Bizde hiçbir zaman indirimli satışla kalanları elden çıkarma yoktu. Bu yüzden de piyasanın en pahalısıydık. Meslektaşlarımız bize çılgın gözüyle bakıyorlardı ama giysilerimiz, yetmişli yılların simgeleri olmuştu Woodstock festivali, manken Twiggy ya da *Easy Rider* filmi gibi. O dönemde giysi tasarlamak gerçekten bir zevkti. En çılgınca tasarımları gerçekleştiriyorduk ve müşteriler bizi hiç bırakmıyordu. Sanki büyük büyük kanatlarımız çıkmıştı da istediğimiz yere özgürce uçabiliyorduk.

Bu arada, işleri iyi gittiği oranda, Muskat ile kocasının arasındaki uçurum açılıyordu. Her ne kadar birlikte çalışmayı sürdürseler de, Muskat, kocasının gönlünün başka yerde olduğunu anlamıyor değildi. Gözleri, eski ateşli pırıltısını yitirmişti, gençliğindeki coşkudan eser kalmamış, yerini dalgın bir yüz ifadesine, boş boş bakışlara bırakmıştı. Kocası artık, mesleki konular dışında onunla neredeyse hiç konuşmaz olmuştu. Sık sık geceyi dışarıda geçiriyordu. Muskat, kocasının birtakım kadınlarla ilişkisi olduğunu belli belirsiz seziyor, ama bu duruma pek de üzülmüyordu. Nicedir aralarında cinsel ilişki olmadığından –özellikle de Muskat bu konuya olan ilgisini tümüyle yitirdiğinden– kocasının metresleriyle düşüp kalkmasını doğal karşılıyordu.

1975 sonunda, Muskat'ın kocası öldürüldü. O tarihte Muskat kırk yaşındaydı, Tarçın da on. Kocasının ölüsü, parça parça doğranmış bir halde, Akasaka'daki bir otel odasında bulundu. Ölüyü, sabah saat on birde, yatağı yapmak için maymuncuğuyla kapıyı açıp içeri giren bir temizlikçi kadın buldu. Cesedin tüm kanı boşaltılmış ve banyo kan içinde kalmıştı. Yürek, mide, karaciğer, böbrekler ve pankreas çıkartılıp çöp torbalarına ya da buna benzer bir şeylere doldurulup götürülmüştü. Kafa, gövdeden ayrılmış, klozet kapağının üstüne konmuştu. Surat jiletle doğranmıştı. Katil önce kafayı kesmekle başlamış, sonra organları çıkarmıştı.

Bir insan vücudunun organlarını çıkarmak için son derece keskin aletler ve elbette bir dereceye kadar ustalık gerekir. Birkaç kaburga, testereyle kesilmişti ki, bu oldukça kanlı ve zaman isteyen bir işti. Katilin böylesine karmaşık bir kıyıma girişme nedeni bir sır olarak kaldı.

Otelin resepsiyonunda çalışan görevli, kurbanın saat akşam ona doğru, yanında otuz yaşlarında, güzelce ve kırmızı manto giymiş bir kadınla geldiğini anımsıyordu ve aklında kalan da bundan ibaretti; bir de odalarının on birinci katta bulunduğu ve çiftin tek eşyasının küçük bir çantadan ibaret olduğu. Soruşturmayı yürütenler çarşaflarda kadın cinsel organı tüyleri ile sperm izleri, bir de odanın hemen hemen her yerinde parmak izleri bulmuşlardı, ama bu parmak izleri incelenemeyecek kadar çoktu. Kurbanın küçük deri çantasından, sadece yedek çamaşır, tuvalet eşyası, işle ilgili belgeleri

içeren bir dosya ve bir dergi çıktı. Cinayet nedeni, hırsızlık değildi: cüzdanda nakit yüz bin yen ile bir kredi kartı vardı. Buna karşılık, Muskat'ın kocasının hep üstünde taşıdığı küçük defter bulunamadı. Odada hiçbir kavga ya da şiddet izine de rastlanmadı. Polis, kurbanla iş ilişkisi olan herkesi sorguya çekti ama hiçbiri, resepsiyon görevlisinin tarifine uymuyordu. O tarihte Muskat'ın kocasıyla özel ilişkisi olan üç dört kadından hiçbirinin kıskançlık ya da öç alma gibi bir nedeni yoktu, ayrıca hepsinin de, orada olmadığını gösteren sağlam tanıkları vardı. Moda dünyasında –ki pek sıcak ve dostça bir çevre olduğu hiçbir zaman söylenemez– elbette bu yetenekli yaratıcıyı hiç sevmeyenler vardı, ama işi cinayete götürecek kadar değil, üstelik hiçbirinde bir cesedin altı organını çıkarıp alabilmek için gereken teknik beceri ve bilgi yoktu. Ünlü modacının cinayete kurban gitmesi doğal olarak medyada geniş yer aldı ve küçük bir rezalet yarattıysa da polis, bu tür olayları her zaman kuşatan abartılı reklamı önlemek için, ayrıntıları gizli tutmayı başardı. Tanınmış bir kuruluş olan ve adına leke sürülmesini istemeyen otel, adının basında geçmemesi için bir dereceye kadar baskı uyguladı. Sadece, odaların birinde garip bir olay olduğu söylentisi yayıldı, hepsi o kadar. Soruşturma, sonunda rafa kaldırıldı; katil hiçbir zaman bulunamadığı gibi, cinayetin nedeni de bir sır olarak kaldı.

— O otel odası bugün bile herhalde hâlâ mühürlüdür, dedi Muskat.

Kocasının ölümünden bir yıl sonra, şirketini –mağaza, markalar ve stoklarıyla birlikte– büyük bir giyim firmasına sattı. Muskat, pazarlığı yürüten avukat, satış sözleşmesini önüne koyduğu zaman, miktarın doğru olup olmadığına bile bakmadan imzayı attı.

İşini bırakınca da, mesleğe karşı tüm ilgi ve tutkusunu yitirdiğini anladı. Eskiden yaşama nedeni olan, önüne geçilmez o yaratma arzusunun pınarı tümüyle kurumuştu. Ara sıra, çok ender bir sipariş kabul ettiği oluyordu ve o zaman görevini, tam bir meslek anlayışıyla, kusursuz olarak yerine getiriyordu, ancak en ufak bir zevk almadan. Hiç tadı olmayan yemekler yiyor gibi bir şeydi bu; katillerin kesip biçtikleri, onun organlarıydı sanki. Eski çalışma tutkusunu bilenler, onu bir efsane gibi anıyorlar ve siparişler yine yağıyordu ama o, yakın dostlarının birkaç isteği dışında, tümünü geri çeviriyordu. Muhasebecisinin, yerinde ve bilinçli öğütlerini tuttu, hisse senetlerine ve taşınmaza yatırım yaptı ve o ekonomik refah döneminde, malvarlığı hızla büyüdü.

Şirketin satılmasından kısa bir süre sonra, Muskat'ın annesi bir kalp krizine yenik düştü. Sıcak bir ağustos günü, evin önündeki toprağı sularken, birden fenalaştığını söyledi, gitti uzandı ve anormal derecede horlayarak uyuyakaldı. Uykusunda öldü. Muskat ile Tarçın, artık dünyada yapayalnız kalmışlardı. Bir yıl boyunca Muskat, evden neredeyse hiç çıkmadı. Günlerini, bir kanepeye oturmuş bahçeyi seyrederek geçiriyordu, o güne kadar yaşamında yoksun kaldığı bir huzuru ve bir uyumu bulmaya çalışıyor gibiydi. Çok az yiyor, gecede on saat uyuyordu. Normal olarak liseye girme çağına gelen Tarçın, annesinin yerine, ev işlerini yapıyor ve geri kalan zamanında da ya Mozart ve Hyadn'dan etütler çalıyor ya da yabancı dil öğreniyordu.

Yaklaşık bir yıl süren boşluğa yakın bu huzurlu yaşamın ardından, Muskat günün birinde ve rastlantı sonucu, o zamana dek hiç farkına varmadığı bir yeteneğe sahip olduğunu öğrendi. Kuşkusuz, moda tasarımcılığına olan önüne geçilmez tutkusunun yok olması bu doğal verinin gelişmesi için yer açmıştı. Bu yeteneği kullanmak, hiç aklına hayaline getirmediği halde yeni mesleği olacaktı.

İlk "müşterisi", büyük bir mağaza müdürünün karısı oldu; gençliğinde operada şarkı söylemiş, akıllı ve hayat dolu bir kadındı. Muskat'ın moda tasarımcısı olarak yeteneklerini, ününü kazanmadan çok önce görmüş ve onu çeşitli konularda desteklemiş olan bir kadın. O yardım etmeseydi, Muskat'ın şirketi belki de daha başlangıçta iflas ederdi. Onunla sürdürdüğü bu özel ilişki nedeniyle Muskat, bu kadının kızının düğünü için, hem onun hem kızının giysilerini tasarlamayı kabul etmişti. Bu, ona göre hiç de zor bir görev değildi. Muskat ile arkadaşı, evlenecek kızın gelinliğinin provasının bitmesini beklerken şuradan buradan konuşuyorlardı ki birden, büyük mağaza müdürünün karısı, ellerini başına götürüp dizlerinin üstüne çöktü. Muskat, dehşet içinde, yere düşmemesi için onu kucakladı ve elini sağ şakağına koydu. Bunu, hiç düşünmeden, kendiliğinden yapmıştı, ama o anda avucunun altında bir şey hissetti: elle tutulur bir varlık; insan, elini bir torbaya koyunca içindeki nesnenin biçimini nasıl sezerse, öyle.

Ne yapacağını bilemeyen Muskat, gözlerini kapatıp başka bir şey düşünmeye çalıştı. Aklına Şincing hayvanat bahçesi geldi. Veterinerin kızı olduğu için, kapalı günlerde bile, sadece onun rahatça gezebildiği o hayvanat bahçesi. Orada ömrünün en mutlu anlarını yaşamıştı. Orada korunuyordu, seviliyordu, güvendeydi. Her şeyi anımsıyordu: kokuları, aydınlığı, gökyüzündeki bulutların biçimini bile. Tek başına, bir kafesten ötekine yürürdü. Sonbahardı, Mançurya'nın geniş göğünde, sürü sürü kuşlar ormandan ormana uçuyorlardı. Burası, onun ilk dünyasıydı, bir daha dönmemek üzere yitip gitmiş olan dünyası. Muskat bunlara dalmış, zaman kavramını yitirmişti ki, arkadaşı yavaş yavaş doğruldu ve özür diledi. Hâlâ sarsılmış durumdaydı ama birden saplanan o şiddetli ağrı silinmişti. Birkaç gün sonra Muskat, bir teşekkür mektubuyla birlikte, hiç beklemediği miktarda epey bir para alınca çok şaşırdı.

Bir ay kadar sonra, bu kadın Muskat'ı evine yemeğe davet etti. "Bir şey öğrenmek istiyorum," dedi ona. "Geçen gün yaptığın gibi elini şakağıma koyar mısın?" Muskat'ın hayır demek için hiçbir nedeni yoktu. Yine, avucunda bir varlık sezer gibi oldu. O varlığın çevresini belirleyebilmek için zihnini o noktada yoğunlaştırmayı denedi, o nesnenin kıpırdadığını ve biçim değiştirdiğini hissetti. "Canlı bir şey bu," diye düşündü biraz ürkerek. Gözlerini kapadı, Şincing hayvanat bahçesini düşündü. Bu, hiç zor bir şey değildi: eskiden Tarçın'a o kadar çok anlatmıştı ki, o manzarayı en ufak ayrıntılarına kadar anımsıyordu. Bilinci bir an için bedenini terk etti; uzayda, anılar ile öyküler arasında, başıboş dolanıp durdu. Kendine geldiğinde, arkadaşı, ona teşekkür ederek elini sıkıyordu; Muskat, ne olup bittiği konusunda soru sormadı, arkadaşı da ona özel bir şey söylemedi. Geçen defa olduğu gibi, Muskat yorgun düşmüştü, alnı boncuk boncuk terlemişti. Arkadaşı, içinde para bulunan zarfı uzattığında Muskat almak istemedi; bunun, mesleği olmadığını ve geçen defa zaten fazlasıyla aldığını söyledi. Arkadaşı üstelemedi, ama birkaç hafta sonra ona bir başkasını tanıştırdı: kırkını biraz aşmış bir kadın, ufak tefek, gözleri çukura kaçmış, lüks giyimli ama gümüş bir alyans dışında en ufak bir takı takmamış. İlk bakışta bunun, sıradan bir kadın olmadığı görülüyordu. "Geçen defa bana yaptığın şeyi yap ona da," diye Muskat'ın kulağına fısıldadı büyük mağaza müdürünün karısı. "Ve sonra sana para verirse, hiçbir şey demeden al, lütfen. Ne de olsa, olumlu sonuçlar getirecek bir şey bu, senin için de, benim için de."

Muskat kadınla birlikte dipteki odaya kapandı ve elini onun şakağına koydu. Elinin altında, arkadaşınınkinden daha canlı ve daha güçlü bir şeyin kıpırdadığını hissetti. Gözlerini kapadı, bu kıpırtıyı yatıştırmaya çalıştı. Zihnini bir noktada yoğunlaştırdı, anılarını uyandırdı, olabildiğince çok ayrıntı anımsamaya, sonra da bu anıların sıcaklığını bu "bir şey"e aktarmaya çalıştı.

— İşte yeni mesleğime böyle başlamış oldum, dedi Muskat.

Kendini aşan bir akıntıya kapıldığını biliyordu. Tarçın da büyümüştü, yardımcısı olmakta gecikmedi.

22

Asılmışlar Evi'nin esrarı II

*** Dergisi, 21 aralık sayısı

Setagaya'daki ünlü Asılmışlar Evi'ne bir politikacının esrarlı ziyaretleri

7 ekim tarihli açıklamalarımızın devamı.

Bunu, o makalenin bir özeti izliyordu.

Araştırmamız, en azından bir olayı kesinlikle ortaya çıkardı: Asılmışlar Evi'nin yeni sahibinin kimliğini her kim ortaya çıkarmak istese, hangi izi sürerse sürsün, hep bir çıkmazla karşılaşıyor. Yeni evi inşa eden işletme, bize bilgi vermeyi reddetti. Mülkü satın alan şirket, kâğıt üzerinde tümüyle yasal, o yönden hiçbir eksik bulamadık. Tüm işlem, en ufak ayrıntısına kadar, öyle bir dikkatle yürütülmüş ki, böylesine bir gizliliğin arkasında ille de bir şeyin saklandığını düşünmemek olanaksız.

Dikkatimizi çeken bir başka ayrıntı daha var: mülk satın alınırken paravan şirket işlevi gören muhasebe bürosu, beş yıl önce, politik çevrelere bağlı ünlü bir muhasebe bürosunun şubesi olarak kurulmuş. Bu şubelerden birkaç tane var; kendilerine verilen görevi yerine getirdikten sonra, ortaya çıkabilecek en ufak sorunda birdenbire kertenkele kuyruğu gibi kayboluyor. Bu şubeleri doğuran ana muhasebe bürosuna hiçbir zaman ilişilmemiş, ama ünlü bir günlük gazetede çalışan bir politika yazarına bakılırsa, bu şirketin adı önceden de birtakım siyasal rezaletlere karıştığından resmi makamlar onu dikkatle izliyorlarmış. Bu durumdan, Asılmışlar Evi'nin yeni sahibinin etkin siyasal çevrelere yakın olduğu sonucunu çıkarmak zor değil. Duvarların yüksekliği, son model bir elektronik donanıma sahip güvenlik sistemi, kiralık siyah Mercedes, ustaca kurulmuş paravan şirket: tüm bunlar, göz önündeki bir politikacının bu olayda parmağı bulunduğu izlenimi veriyor.

Çözülemeyen ve şaşılacak derecede iyi korunan bir sır

Durumu aydınlatmaya kararlı olan araştırmacı muhabir ekibimiz, siyah Mercedes'in geliş gidişlerini izlemeye başladı. On günlük bir süre içinde, anlaşılan son derece dakik olan sürücü, günde iki kez Asılmışlar Evi'ne geldi: araba tam dokuzda geliyor ve tam onda gidiyor. İkinci ziyaret, değişik saatlerde oluyor, genellikle öğleden sonra bir ile üç arasında ve süresi de yirmi dakika ile bir saati aşkın bir zaman arasında değişebiliyor. Bu ipuçlarından, şu sonuçları çıkardık:

1) Sabahları değişmeyen ziyaret saatleri, esrarengiz bir ziyaretçinin her sabah konağa "çalışmaya" geldiğini gösteriyor. Kim olduğunu bilmiyoruz: arabanın camları boyalı ve sürekli kapalı.

2) Öğleden sonraki düzensiz ziyaretler, arabanın bu kez zaman programı değişebilen "ziyaretçiler" getirdiğinin göstergesi. Bu konuda da, bir mi birden çok mu ziyaretçi geldiğini bilmek olanaksız.

3) Gece, ev derin bir sessizliğe gömülüyor, içinde oturan var mı yok mu, belli değil. Duvarın yüksekliği, dışarıdan, ışık olup olmadığını göstermiyor.

Bir önemli nokta daha: on gün içinde, Mercedes'ten başka araba görmedik, yürüyerek gelen ziyaretçi görmedik. Tüm bunlar, en basit bir kurala aykırı: evde oturanlar alışveriş yapmaya ya da gezmeye hiç mi çıkmıyorlar? Bilinmeyen bir nedenle, bu kişiler, yüzleri açık görünmek istemiyorlar. Böylesine bir gizliliği, neden bunca zahmet pahasına korumaya özen gösteriyorlar? Şunu da eklemeden geçmeyelim ki, evin tek giriş yolu, ana kapısı, arkada da küçük bir yol var, ancak hiçbir yere çıkmıyor. O yola ancak özel mülk olan bahçelerden geçilerek çıkılabilir ve çevrede oturanlar, bu yolu uzun süredir artık kimsenin kullanmadığını söylüyorlar. Zaten dar sokak ile arkasında kale duvarı gibi yüksek bir duvar olan Asılmışlar Evi arasında da hiçbir geçiş olanağı yok. On günlük araştırmamız boyunca, gazete dağıtıcılarının ya da satıcıların gelip dış kapıdaki düofon ziline bastıkları oldu, ama kimse karşılık vermedi. Konak herhalde ziyaretçileri süzerek içeri almaya olanak sağlayan güvenlik kameralarıyla donatılmış. Araştırmamız süresince, bu adrese hiçbir posta, hiçbir paket teslim edilmedi.

Tüm bu nedenlerle araştırmalarımızı sürdürmenin tek yolu, Mercedes'i izlemek oldu. Yoğun gündüz trafiğinde adım adım ilerleyen, karoseri pırıl pırıl bir Mercedes'i izlemenin hiçbir zorluğu yoktu ve izlememiz bizi Akasaka'daki beş yıldızlı bir otelin, üniformalı bir görevli tarafından korunan ve ancak özel bir kartla girilebilen otoparkının girişine götürdü. Bu yüzden arabayı içeride izleyemedik. Bu otelde sık sık, uluslararası konferanslar toplanır, Japonya'ya turneye gelmiş yabancı sanatçılar kalır. Bu sayısız VİP'in dokunulmazlığına saygı göstermek için sıradan müşterilerin yararlandığından ayrı özel bir park yeri düzenlenmiştir. Ayrıca birçok asansör de VİP'lere ayrılmıştır. Bu yüzden, kimseye görünmeden otele girip çıkmak mümkün. Anlaşılan Mercedes de bu özel park yerlerinden birini kiralamış. Otel yönetiminin, sözlerini iyice tartarak muhabirlerimize yaptıkları açıklamaya göre, bu özel park yerleri "normal olarak", saygınlığı "çok titiz bir soruşturmayla saptanmış" ve kimi ölçütleri karşılayan kişilere, oldukça yüksek fiyatlara kiralanıyormuş. Daha fazla bilgi edinemedik.

Bu otelde aynı zamanda bir alışveriş galerisi, birkaç kafe ve restoran, dört kabul salonu, üç konferans salonu bulunuyor. Gece gündüz, park yerine çok sayıda insan girip çıkıyor. Tüm bunlar, Mercedes'te gidip gelenlerin kimliğini saptamayı hemen hemen olanaksız kılıyor. Bu da, Asılmışlar Evi'nde yaşayanların, güvenlik sistemini ne derece titizlikle kurduklarını yeterince kanıtlıyor. Burada, iktidar ve paranın neredeyse kötüye kullanıldığına tanık oluyoruz. Otel yönetiminin açıklamalarına bakarak, VİP'lere ayrılmış otoparkta bir yer kiralamanın kolay olmadığını anlamış bulunuyoruz. Bu otelde kalan, üst düzey yabancı politikacıların korunması söz konusu olduğundan, böyle bir yer kiralayan bir insan, sağlam politik desteklere sahip olmalı. Çok zengin olmak, aynı zamanda kaçınılmaz bir koşul olsa bile, yeterli olmamalı, kuşkusuz.

Bize göre, en akla yakın varsayım, Asılmışlar Evi'nde siyasal çevrelerde sağlam dayanakları olan bir dinsel mezhebin üyelerinin yaşadığı.

23

Tüm dünyanın denizanaları
Değişim

Belirtilen saatte, Tarçın'ın bilgisayarının başına geçtim ve önceden bulduğum iki şifreyi tuşladım, ardından da, Uşikava'nın bana verdiği telefon numarasını. Bağlantıyı kurmak için yaklaşık beş dakika gerekiyordu. Bu beş dakikayı, sakin sakin soluk alarak ve hazırladığım kahveyi içerek geçirdim. Ama kahve tatsızdı; hava da, ciğerlerimi acıtıyordu.

Az sonra, bağlantı kuruldu ve bir bip sesinden sonra, ekranda bir mesaj bana karşımdakiyle konuşabileceğimi belirtti. Bilgisayarı kullandığımın izini bırakmayayım diye bunun bir ödemeli arama olduğunu belirttim. Ama Tarçın'ın farkına varmayacağını nereden bileyim: bu, onun labirenti, ben sadece dışarıdan burnunu sokmuş, yetersiz biriyim.

Beklediğimden daha uzun bir zaman sonra, mesaj bana, karşımdakinin konuşmayı kabul ettiğini bildirdi. Bir yerlerde, Tokyo'nun bağrında sürünerek ilerleyen upuzun bir kablonun öteki ucunda, bunun gibi bir ekranın karşısında, Kumiko da bekliyor, elleri klavyede. Ama benim gerçekte algılayabildiğim tek şey, makinenin küçük, elektronik sesi. Gönder tuşunu tıklıyor ve kendime birkaç kez yinelediğim cümleleri tuşlamaya başlıyorum:

Gerçekten seninle konuştuğumdan emin olmak için sana küçük bir sorum var: tanıştıktan sonra, birlikte ilk çıkışımızda bir akvaryuma gittik. En çok neresiyle ilgilenmiştin sen?

Tamam okunu tuşluyorum: mesajın sonu, gönder.

Az sonra yanıt geliyor:

Denizanalarıyla.

Tüm dünyadaki denizanalarıyla.

Ekrandaki bu iki satırı seyrediyorum. Evet, bu karşımdaki, gerçekten Kumiko. Ve onun ekranın öte ucunda olması, içimi anlatılmaz bir hüzünle dolduruyor. Sanki neşterle karnımı deşiyorlar. Neden artık, sadece ekran aracılığıyla iletişim kurabiliyoruz ki? Şimdilik bunu kabul etmekten başka bir şey gelmiyor elimden. Tuşlamaya başlıyorum.

İyi bir haberle başlayayım: kedi, ilkbaharda döndü. Bu konuda sana danışmam gerekirdi, ama ona yeni bir isim taktım: Uskumru. İkimiz iyi anlaşıyoruz. İşte, iyi haber buydu –en azından, bana göre.

Küçük bir bekleme süresi: bu, normal bir süre mi yoksa Kumiko ne diyeceğini mi düşünüyor, bilmiyorum.

Kedinin yaşadığına gerçekten sevindim. Onun için endişeleniyordum.

Ağzım kupkuru. Bir yudum kahve içtikten sonra yeniden tuşlamaya başlıyorum:

Şimdi de, kötü haberler, kedinin dönüşü tek iyi haberdi, ötekilerin tümü de kötü. Öncelikle, karşı karşıya kaldığım sırları hâlâ çözebilmiş değilim.

Yazdığımı tekrar okuduktan sonra devam ediyorum:

Birinci sır: neredesin? Ne yapıyorsun? Neden benden uzakta kalmayı sürdürüyorsun? Niçin beni görmek istemiyorsun? Bir nedenin var mı? Yüz yüze konuşmamız gereken çok şey var, sence de öyle değil mi?

Cevap vermesi zaman alıyor. Onu, ekranın karşısında oturmuş, dudaklarını ısırırken hayal ediyorum. Çok geçmeden yazılar ekranda hızla birbirini kovalamaya başlıyor, onun parmaklarının hareketini uyarak.

Sana söyleyeceklerimin hepsi mektubumda vardı zaten. Artık senin tanıdığın Kumiko olmadığımı anlamanı isterdim. İnsanlar çeşitli nedenlerle değişirler ve kimi durumlarda, değişim sırasında, kendilerini tümüyle yıpratırlar. İşte bunun içindir ki, seni görmek de, eve dönmek de istemiyorum.

İmleç bir an duruyor, sözcüklerini ararmış gibi göz kırpıyor. On, on beş saniye, ekranda yazılı harflere bakıyorum, gerisini bekleyerek. Kimi durumlarda, kendilerini tümüyle yıpratırlar?

Beni bir an önce unutmanı istiyorum. Senin için de, benim için de yapılacak en iyi şey, boşanma işlemlerini çabucak bitirmemiz ve her ikimizin de yeni bir yaşama başlaması. Nerede olduğumun ve ne yaptığımın hiçbir önemi yok. Önemli olan tek şey, seninle benim artık ayrı dünyalarda yaşıyor olmamız ve geriye dönüşün mümkün olmaması. Seninle böyle iletişim kurmanın benim için ne denli zor olduğunu anlamanı isterdim. Sanki beni lime lime kesiyorlar. Bunun beni nasıl etkilediğini hayal bile edemediğinden eminim.

Yazdıklarını birkaç kez okudum. Hiç duraksaması yoktu, bu sözler ta derininden geliyor, yürekten inanıyordu. Herhalde bu cümleleri kafasında hazırlamış ve birkaç kez yinelemişti. Ama bu inancını sarsmalıydım. Birazcık bile olsa. Yine tuşlamaya koyuldum.

Söylediklerin belirsiz, anlamakta zorlanıyorum. Bu değişim hikâyesi de ne demek oluyor, somut sözcüklerle? Domatesler bozulur, şemsiyeler yıpranır: sebzeler çürür, eşya kırılır, ama sen? Bunun ne anlama geldiğini gözümün önüne getiremiyorum hiç. Bana mektubunda bir başka adamla ilişkin olduğunu yazdın, seni tümüyle "yıpratan" bu mu? Gerçi benim için büyük bir sarsıntı oldu, orası doğru, ama şimdi söylediğin biraz farklı. Bir insan kendini nasıl "yıpratabilir?"

Bunu uzun bir ara izledi. Bir an Kumiko'nun öyle, yüzüstü bırakarak çekip gitmesinden korktum. Ama çok geçmeden ekranda yeni harfler belirdi:

Ama oluyor işte. Ve hepsi bu kadar da değil.

Uzun bir sessizlik. Kafasının içindeki çekmecelerden sözcüklerini seçiyor olmalı.

Bu, çok daha uzun süren bir sürecin basit bir dışavurumu. Benden başka biri tarafından, karanlık bir odada, bensiz kararlaştırılmış bir şey. Seninle tanıştığım ve seninle evlendiğim zaman, önümde yepyeni olanaklar yelpazesinin açıldığını sanmıştım. Meğer bu, sadece bir yanılgıymış. Yaşamda olacak şeyler, bazen önceden kendini belli eder, işte bunun içindir ki kediyi bulmayı öylesine istemiştim.

Ekranda görünen mesaja uzun uzun bakıyorum. Mesajın bittiğini gösteren ok çıkmıyor. Bilgisayarım hâlâ mesaj "alıyor" durumunda. Kumiko daha ne diyeceğini düşünüyor olmalı. Çok daha uzun bir sürecin basit bir dışavurumu derken ne söylemek istiyordu? Olanca dikkatimi yine ekranda topluyorum, ama bir tür görünmez duvardan başka bir şey göremiyorum orada. Neden sonra, başka harflar beliriyor.

Yapabilirsen, durumu şöyle görmeni isterdim: yüzümü de, bedenimi de dağıtmakta olan onulmaz bir hastalıktan yavaş yavaş ölüyorum ben. Tabii bu bir benzetme. Kendimi dağıtmıyorum, ama içimde olanlar buna yakın bir şey. İşte bu yüzden seninle karşılaşamam. Biliyorum bu söylediğim, şimdi içinde bulunduğum yaşam koşullarını anlamana yardımcı olamayacak derecede belirsiz şeyler. Seni inandırmayı bile ummuyorum. Üzgünüm, daha fazlasını söyleyemem sana, sadece durumu olduğu gibi kabul etmeni isteyebilirim.

Onulmaz bir hastalık? Gönderme durumunda olduğumu kontrol ettikten sonra yazmaya başlıyorum:

Bu benzetmeyi olduğu gibi kabullenmemi istiyorsun madem, tamam, bunu yapmaya hazırım. Ama zihnimi kurcalayan bir şey var: "yıpranmış" ya da "onulmaz bir hastalığa yakalanmış" olsan bile, neden onca yer varken, Noboru Vataya'ya sığınmak ihtiyacını duydun? Niçin benim yanımda kalmadın? Biz zor günlere birlikte göğüs germek için evlenmemiş miydik?

Sessizlik. Elle tutulur bir sessizlik. Cevabı beklerken, derin derin soluk alıyorum.

İsteyeyim ya da istemeyeyim, buradaysam, burası ait olduğum yer olduğu içindir. Başka şey seçmeye hakkım yok. Seni görmek istesem bile yapamazdım. Seni görmek istemediğimi mi sanıyorsun?

Soluklanıyormuş gibi, bir boşluk geliyor, arkasından mesaj devam ediyor.

Rica ederim, bana daha fazla azap çektirme. Benim için yapabileceğin tek şey, beni olabildiğince çabuk unutman. Birlikte geçirdiğimiz yılları al ve hiç yaşanmamışlar gibi belleğinin ta dibine it. İkimiz için de yapılacak en iyi şey, bu. Ben böyle olduğuna yürekten inanıyorum.

Karşılık veriyorum:

Benden hem her şeyi unutup seni rahat bırakmamı istiyorsun, hem de beni, dünyanın bir

yerinden, uzaktan gelen zayıf bir sesle, yardıma çağırıyorsun; gece, ortalıkta çıt yokken duyabildiğim bir çağrı bu. Ve benim inandığım, bir yarın benden uzaklaşmaya çalışırken, öteki yarın umutsuzca bana yaklaşmaya çabalıyor. Ben de buna inanıyorum. Ve sen burada bana ne dersen de, benim aynı zamanda yardımımı isteyen Kumiko'ya da inanmamam için hiçbir neden yok. Benden bunu isterken dayandığın haklı nedenlerin ne olursa olsun, ne seni kolay unutabilirim ne de birlikte yaşadığımız yılları. Bu, yaşamımda gerçekten oldu, öyle kolay kolay silmem olanaksız. Kendimi silmek gibi bir şey olur bu. Böyle bir şeyi yapmadan önce, yapmam için haklı nedenlerim olmalı.

Ekran tekrar uzun bir süre boş kalıyor. Öte yandaki sessizliği hissedebiliyorum. Ağır bir duman bulutu gibi, bilgisayardan yayılıp odada yüzüyor. Kumiko'nun sessizliklerini iyi tanırım. Evliliğimiz boyunca birçok kez denemişimdir. Şu anda, ekranının karşısında, kaşları çatılmış, soluğunu tutarak, zihnini topluyordur. Fincanımı almak için elimi uzatıyorum, soğuk kahveden bir yudum alıyorum, sonra, tıpkı Kumiko'nun şu anda yaptığı gibi, soluğumu tutarak bakışlarımı yeniden ekrana çeviriyorum. İkimizin dünyasını ayıran duvarın ötesinde ağır sessizlikten örülü bir ip, bizi birbirimize bağlıyor. Her şeyden çok, birbirimize ihtiyacımız var, bunu kuşku götürmez bir gerçek olarak, biliyorum!

Ne dediğini anlamıyorum.

Kumiko böyle yanıt veriyor.

Ben, anlıyorum.

Fincanımı bırakıyor ve elimden kaçan zamanı kuyruğundan yakalamak istercesine, olabildiğince çabuk yazmaya başlıyorum.

Bulunduğun yeri –Kumiko'nun beni imdadına çağırdığı yeri– bulmak istiyorum. Ne yazık ki henüz bunun çaresini bilmiyorum, bir kez oraya gelince beni neyin beklediğini de. Sen gittiğinden beri, karanlıklara fırlatılmışım duygusuyla yaşıyorum. Ama yavaş yavaş, ta yüreğine doğru yaklaşıyorum. Sana bunu söylemek istiyordum. O yere yaklaşıyorum, sana yaklaşıyorum ve daha da yaklaşmak istiyorum.

Ellerimi klavyeye koyup yanıtını bekliyorum.

Gerçekten anlamadım.

Sonra birdenbire konuşmayı kesiyor:

Hoşça kal.

Ekran bana, karşımdakinin kapattığını bildiriyor. Ama ben gene de, gözlerim ekrana dikilmiş neyi beklediğimi bilmeksizin öylece kalıyorum. Belki de vazgeçer de döner, belki bana önemli bir şeyi söylemeyi unuttuğunu anımsar. Ama dönmüyor. Yirmi dakika sonra pes ediyorum; ekranı kapatıyor, sonra mutfağa, bir bardak soğuk su içmeye gidiyorum. Buzdolabının karşısında ayakta, derin derin soluklar alarak boşaltıyorum zihnimi. Çevremde her şey müthiş sessiz. Tüm dünya soluğunu tutmuş,

benim ne düşüneceğime kulak kabartıyor sanki. Ama artık hiçbir şey düşünemiyorum. Üzgünüm, aklıma hiçbir şey gelmiyor.

Gidip tekrar bilgisayarın başına oturuyorum, mavi ekranda donmuş yazdıklarımızı başından sonuna kadar bir kez daha, dikkatle okuyorum. Bu konuşmayı inanılmayacak kadar canlı buluyorum. Cümlelerini okurken, duyduğum, Kumiko'nun sesi. Sesinin iniş çıkışlarını, belli belirsiz değişmelerini, susuşlarını, duraksamalarını tanıyorum. İmleç, son cümlenin sonunda göz kırpmayı sürdürüyor, çarpan bir yürek gibi, bir dahaki sözcüğün gelmesini beklerken soluğunu tutuyor gibi, ama gelmiyor. Birbirimize söylediğimiz tüm cümleleri zihnime kazıyorum –kâğıda geçirmemeyi yeğledim– sonra **"iletişim"** durumundan çıkmak için tıklıyorum. İşlemler kaydedilsin mi? Yine **"hayır"** cevabını veriyorum, bilgisayarı kapatmadan arkamda iz bırakmadığımı bir kez daha kontrol ediyorum. Ekran, beyaza dönüşüyor ve son bir bip sesinin ardından kararıyor. Makinenin homurtusu odanın sessizliğinde eriyor. Hiçliğin pençelerinde parçalanmış bir rüyanın hâlâ canlı görüntülerini çağrıştırıyor.

Sonra ne kadar zaman geçti bilmiyorum, ama birden fark ettim ki, hep öyle orada oturmuş, ellerimi seyrediyorum. Ellerim, hâlâ uzun bakışımın izlerini taşıyordu. **"Kendini yıpratmak, çok daha uzun bir sürecin basit bir dışavurumu."** İyi ama, "uzun süre" ne kadar sürecek acaba?

Koyunları saymak
Dairenin merkezinde olan şey

Uşikava'nın ilk ziyaretinden birkaç gün sonra, Tarçın'dan bana her sabah gazete getirmesini istedim. Anlaşılan, dış dünyayla yeniden ilişki kurmanın zamanı gelmişti. Yani ne denli kaçmaya çalışsanız da, dünya, zamanı geldiğinde yeniden bulur sizi.

Tarçın artık her sabah koltuğunda üç tane günlük gazeteyle geliyordu. Kahvaltıdan sonra onlara hızla göz gezdiriyordum. Gazete okumayalı öyle uzun zaman olmuştu ki, bende garip bir duygu uyandırıyordu: içeriklerini soğuk ve boş buluyordum. Ağır mürekkep kokuları, başımı ağrıtıyor, sütun sütun siyah basılı harfleri gözlerimi acıtıyordu. Başlıklar, sütunlar, biçem, bende bir gerçekdışılık duygusu bırakıyordu. Çok zaman, içimi çekerek gözlerimi kapatıyor, gazeteyi elimden bırakıyordum. Oysa ki eskiden gazete okumayı severdim. O günden bugüne basında ne değişmişti ki? Hayır, değişen, gazeteler değildi, bendim.

Günlük gazeteleri böyle, bir süre okuduktan sonra, Noboru Vataya'ya ilişkin bir gerçeği anladım: toplum içimdeki konumu giderek sağlamlaşıyordu. Milletvekili olarak siyaset programında, gözü yükseklerdeydi: günlük gazetelerde kendi sütunu vardı, dergilerde düşüncelerini yayımlıyor, televizyonda görüşlerini bildiriyor, düzenli olarak bir kanalda yorumculuk yapıyordu. Adını her yerde görüyordum. Nedenini çok merak ediyordum, ama insanlar onun görüşlerine gittikçe daha çok önem veriyor gibiydiler ve ona karşı coşkulu bir ilgi gösteriyorlardı. Politika sahnesinde henüz ilk adımlarını atıyor olmasına karşın, şimdiden, herkesin büyük işler beklediği genç politikacı olarak el üstünde tutuluyordu. Bir kadın dergisi onu yılın en popüler erkeği seçmişti. Yeni bir politikacı kuşağının simgesel temsilcisiydi: aynı zamanda hem aydın hem eylemci. Noboru Vataya'nın makalelerinin yayımlandığı dergilerin listesini yapıp Tarçın'dan bana düzenli olarak bunları almasını istedim. Tarçın'ın dikkatini onun adına çekmemek için de listeye, Kumiko'nun ağabeyiyle hiç ilgisi olmayan, onun fikirlerine taban tabana karşıt türden birkaç dergi de kattım. Tarçın, listeme şöyle bir göz attı, cebine koydu ve ertesi günden itibaren, gazetelerin yanı sıra dergileri de getirmeye başladı. Hepsini masaya bırakıyor, sonra bir klasik müzik plağı eşliğinde temizliğe girişiyordu.

Noboru Vataya imzalı tüm makaleleri kesip dosyalamaya başladım, dosya kısa zamanda iyice kalınlaştı. Yazılarından, adam hakkında, "politikacı" olarak yeni bir bakış açısı geliştirmeyi deniyordum. Bizi ayıran oldukça tatsız kişisel koşulları yok sayarak sıradan bir okur gibi, adamı sıfırdan başlayıp anlamayı denedim.

Noboru Vataya bana, anlaşılmaz biri olarak göründü. Tek tek ele alındığında, makaleleri fena değildi: nispeten iyi kaleme alınmış, mantığa uygun. Hatta kimi cümleleri gerçekten beğenilmeye değerdi. Zengin bir bilgi hazinesi sunduktan sonra, kendi sonuçlarını bu hazineden ustaca çıkarıyordu. Eski okunması zor üslubuna oranla büyük ilerleme kaydetmişti. En azından şimdi yazdıkları, benim gibi sıradan birinin bile anlayabileceği türdendi. Bununla birlikte, nazik ve anlaşılır cümlelerin arkasında, adamın küstahlığı ve sırtımı ürperten gizli saldırganlığı kendini gösteriyordu. Anlaşılan bu, adamın özel yaşamındaki delici bakışını ve buz gibi ses tonunu benim kadar bilmeyen sıradan

okurların gözünden kaçıyordu. Ben de konunun bu yönünün üstünde durmamaya karar verdim ve cümlelerin içeriğini incelemekle yetindim.

Bununla birlikte, makalelerini ne denli titizlik ve nesnellikle, tekrar tekrar okusam da, gerçek anlamıyla bir siyasal programın gölgesine bile rastlayamadım. Pek belirgin görüşleri yok gibiydi. Aslında vardı da, gizliyordu. İşine gelince, kendisi için elverişli bir kapıyı açıyor, oradan çıkan kalabalığa söylev çekiyor, işi bitince de telaşla kapatıyordu o kapıyı.

Örneğin, burada özetlediğim, oldukça uzun bir makalede, içinde yaşadığımız dünyadaki ezici jeopolitik farklılıkların yarattığı şiddetli baskının, yapay ve siyasal güçler tarafından sonsuza dek engellenemeyeceğini ve er veya geç, dünyanın yapısını değiştirecek olan bir çığın altında kalınacağını anlatıyordu.

> Bir kez tıpası çıkınca, dünya, korkunç bir kaosa düşecek ve eskiden kaçınılmaz görünen ortak ahlâk (ben burada "ortak ilke" olarak adlandıracağım) ya tümüyle işlevini yitirecek ya da en azından can çekişiyor olacaktır. Bu kaostan hareketle yeniden bir "ortak ilke" kurmak için gelecek kuşakların, şimdi çoğu kişinin sandığından çok daha uzun zaman harcaması gerekecek. Tek sözcükle, uzun zaman sürecek olan derin ve tehlikeli bir ahlâki kargaşanın arifesindeyiz. Ve doğaldır ki, böyle bir altüst oluş karşısında, savaş sonrası Japon toplumunun siyasal yapısı da, Japonların ruhsal durumu da, kendini tümden yenilemek zorunda kalacaktır. Birçok alanda sıfırdan başlamak ve her şeyi yeniden kurmak gerekecek. Siyasal, ekonomik ve kültürel alanlardan söz ediyorum. O zamana dek herkesin kabul edegeldiği, en ufak bir kuşku uyandırmamış olan şey, artık normal sayılmayacak ve her türlü yasallığını yitirecektir. Gerçi bu, Japon ulusunu kökten değişime uğratmak için iyi bir fırsat olabilir. Bununla birlikte –ve işin asıl acı yanı– elimizde, bir yandan eşsiz bir değişim olanağı varken, öte yandan da değerlerin yenilenme sürecine öncülük edecek her türlü "ortak ilke"den yoksunuz. Bu çelişki bizim için ölümcül olabilir ve bizi şaşkın bir durumda, yüzüstü bırakabilir. Yeni bir "ortak ilke"nin benimsenmesini kaçınılmaz ve ivedi yapan şeyin, sadece, her türlü "ortak ilke"nin hemen ve tümden silinmesi olduğunu anlamalıyız.
>
> Bu arada en ufak bir ipucu olmadan harekete geçmek olanaksızdır. Varsayımsal ve geçici bile olsa, bir temel modele ihtiyaç vardır. Oysa ki, Japonya'nın bugün önerdiği tek model, "verim" örneğidir. Komünist sistemi çökertmekte bu ekonomik verim ilkesinin etken olduğu göz önüne alınırsa, kuşkusuz, karmaşa döneminde de pratik bir verim modeli gerçekleştirmemiz normal sayılmalıdır. Ama şunu düşününüz: biz Japonlar, savaş sonrasının başlangıcından bu yana, "verimi nasıl düzeltmeli"den başka tek bir felsefe ya da düşünce üretebildik mi? Oysa ki bir verim politikası, ancak ülkenin yönelimleri kesinlik kazandığı zaman etkili olabilir. Ama insan, yönünü yitirince, gemi okyanusun dibini boylayınca, çok iyi eğitilmiş olsa bile, kürekçiler ne işe yarar ki? İyi yönlendirilmemiş bir verim, kalkınmanın olmamasından da beterdir. Dümeni rotada tutmak için yüksek ilkeler gereklidir. Ve işte bugün bizim eksikliğini duyduğumuz da budur. Yokluğundan olağanüstü sıkıntı çekiyoruz.

Noboru Vataya'nın geliştirdiği kuramlarda ne belirli bir inandırma gücü eksikti, ne de ileri görüş eksikliği vardı, bunu kabul etmek zorundaydım. Bununla birlikte, cümlelerini tekrar tekrar okusam da, politikacı olarak, ortaya koyduğu sorunlara çare bulacak bir çözüm önerisi göremiyordum. Uzun sözün kısası, ne öneriyordu bu adam?

Mançurya'dan söz ettiği bir başka makalesine rastlayınca derin bir ilgiyle okumaya koyuldum.

Yirmili yıllarda, Japon imparatorluk ordusu, Çin'de konuşlanmış birlikleri, Sovyetlerle topyekûn bir savaş çıkması durumunda, soğuktan koruyacak bir donanım sağlama olanağını göz önüne aldı. Orduyu, uçsuz bucaksız Sibirya'nın soğuğunda çarpışmaya hazırlamak, birinci derecede önem taşıyan bir sorundu, çünkü askerlerin bunca soğuk bölgelerde savaş deneyimi hiç yoktu. Bir sınır çatışması her an Sovyetler Birliği'ne savaş açılmasına neden olabilirdi ve ordu, uzun sürecek bir kış seferi için hazırlıklı değildi. Bu yüzden, merkez genelkurmay, Sovyetlere karşı açılacak olası bir savaşı göz önüne alarak bir araştırma ekibi kurmuştu ve lojistik bölüm de askerlerin donanımı sorununu çözmekle görevlendirilmişti. Sibirya'da karşılaşılabilecek soğukları tanımak için inceleme grubu, Japonya'nın kuzey ucundaki Sahalin Adası'na gitti; orada, ordunun elinde bulunan su geçirmez çizmelerin, palto ve çamaşırların denemesi yapılacaktı. Rusya seferi sırasında Napoléon ordularının kullandığı üniformaların ve Sovyet ordusunun elindeki donanımın türü incelendi ve Japon ordusunun, her zamanki donanımıyla Sibirya kışından sağ çıkamayacağı sonucuna varıldı. Askerlerin ortalama üçte ikisinin ağır donma vakalarına kurban gideceği hesaplandı. Ordunun donanımı, Kuzey Çin'in çok daha az sert geçen kışlarına göre ayarlanmıştı ve zaten nicelik olarak da yeterli değildi. Araştırma birliği, Sibirya kışına karşı yeterince etkili sefer giysisi üretmek için ne kadar koyun gerekeceğini hesaplamak uğruna çeşitli yollara başvurdu. (O dönemde birlik içinde bir şaka dolaşıyordu: koyunları saymaya o denli dalmışlar ki, artık uyku tutmuyormuş!) Bu rapor resmi makamlara sunuldu, gerçekleştirmek için gerekecek malzeme listesiyle birlikte. "Japonya'da yetiştirilen koyun sayısının, Rusya'nın kuzey bölgelerinde, uzun sürecek bir savaş için yeterli olmayacağı çok açıktır. Yeterli sayıda koyun –ya da tavşan veya her türlü kürk hayvanı– yününü ise, hazırlamak için gerekecek makineleri de yerinde, Mançurya ve Moğolistan'da sağlamak, birinci koşul," deniyordu raporda. 1932'de, Japon işgali başlar başlamaz, mahalline, Mançukuo'ya sorunu incelemek için gönderilen adam, Noboru Vataya'nın amcasından başkası değildi. Görevi, Mançurya'da malzeme sağlamak olanaklarını incelemek ve yeterli yünü toplamak için gerekecek zamanı hesaplamaktı. Askeri akademiden henüz çıkmış ve lojistik uzmanı olan bu genç teknokratın ilk göreviydi bu. Ona göre, tipik bir modern lojistik sorunuydu ve konu üzerinde eksiksiz bir sayısal analize girişti. Mukden'de, Noboru Vataya'nın amcası, bir arkadaşı tarafından, General Kanci İşihara'ya[9] takdim edildi ve geceyi onunla birlikte içerek geçirdi. İşihara ona, büyük bir coşkuyla, Sovyetler Birliği'yle savaşın kaçınılmaz olduğunu ve Japon zaferinin anahtarının da, yeni Mançukuo imparatorluğunun, bir an önce otarşik bir özerkliğe kavuşturulması için endüstrileşmesinde ve lojistik yönden desteklenmesinde yattığını anlattı. Bu bölgede tarımı ve hayvancılığı genelleştirmek ve verimi artırmak için Japonya'dan çiftçilerin getirtilmesinin önemini de açıkladı. İşihara'ya göre, Mançukuo, Kore ya da Tayvan gibi sadece bir Japon sömürgesi olarak kalmamalı, yeni bir Asya ulusu örneği oluşturmalıydı. Sovyetlere hatta belki de Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'ye karşı savaş çıkma olasılığı öngörülerek, Mançukuo'nun Kıta Çini'nde lojistik bir Japon üssüne dönüştürülmesi gerektiğini öne sürmekle, pek yerinde bir gerçekçilik sergiliyordu. O günkü durumda, Japonya'nın Batı'yla savaşabilecek –ki buna "nihai savaş" diyordu– güce sahip tek Asya ülkesi olduğuna ve öteki Asya devletlerinin de, Batı'nın boyunduruğundan kendilerini kurtarmak için Japonya'yla işbirliği yapmaları gerektiğine inanmıştı. Bir gerçek varsa o da, zamanın Japon imparatorluk ordusu ileri gelenleri arasında, General İşihara kadar, lojistikle ilgilenen de, onun derin bilgisine erişmiş olan da yoktu. Dönemin subaylarının çoğu, lojistik kaygısını "kadınsı" sayıyorlardı: imparatorun askerlerinin yolu,

donanımlarının yetersizliği ve ilkelliği ne olursa olsun, kendini unutarak ve canla başla dövüşmekten ibaretti, tek zafer de kendinden kalabalık ve daha iyi silahlanmış düşmanı yenmekti. İkmal birliklerinin izleyemeyeceği bir hızla ilerlemek ve düşmanı karşılamak, bir savaşçının gerçek zaferiydi. Noboru Vataya'nın kusursuz bir teknokrat olan amcası, bu aptalca görüşleri paylaşmıyordu. Ona göre, güçlü bir lojistik destek olmaksızın uzun süreli bir savaşa atılmak, intihar demekti. Sovyetler, Stalin'in hazırlattığı beş yıllık ekonomik kalkınma süresince, askeri donanımlarını geniş ölçüde geliştirip modernleştirmişti. Birinci Dünya Savaşı, bu beş yıl süren kan banyosu, eski dünyanın değerlerini tümden yok etmiş ve makineleşmiş savaş, strateji ve lojistik konularında Avrupa düşüncesini kökünden değiştirmişti. Noboru Vataya'nın amcası, askeri ataşe olarak Berlin'de iki yıl kaldığından bunu herkesten iyi biliyordu. Ama Japon askerlerinin çoğu henüz buralara gelmemişti: onlar hâlâ otuz yıl önceki Rus-Japon Savaşı'nda kazandıkları zaferin sarhoşluğunu yaşıyordu.

Noboru Vataya'nın amcası, İşihara'nın güçlü kişiliğiyle, dünya görüşüyle ve ilerici kuramlarıyla, âdeta büyülendi; aralarındaki dostluk, Japonya'ya dönüşlerinden sonra da, uzun zaman sürdü. İşihara, Mançurya'daki görevinden merkez genelkurmay tarafından alınıp ücra Maizuru Kalesi'ne, vekil yönetici olarak atandıktan sonra bile, sık sık onu ziyarete gitti.

Vataya, yurda döndükten kısa süre sonra, Mançurya'da koyun yetiştiriciliği ve yün yapımı olanakları üzerine ayrıntılı ve iyi anlaşılır bir rapor sunmuş ve raporu çok olumlu karşılanmıştı. Bununla birlikte, 1939'daki acı Nomonhan bozgunundan ve İngiltere ile Amerika Birleşik Devletleri'nin, ekonomik yaptırımlarını ağırlaştırmasından sonra ordu, dikkatini gittikçe daha geniş ölçüde, Güney Asya'ya yöneltmişti ve Sovyetlerle bir savaş çıkması halinde alınacak önlemlerin incelenmesi de şimdilik kızağa çekilmişti. Gerçi askerlerin bugünkü donanım durumunda bir kış seferine girişmenin olanaksızlığı doğrultusundaki araştırma raporunun kesinlikle benimsenmesinin de, sonbahar başlarında Nomonhan'da alelacele Sovyetlere savaş açılmasında etkisi olmamış değildi. Güz rüzgârları esmeye başlar başlamaz, ordu genelkurmayı, işgal ettiği toprakları terk etmiş –ki bu, onuruna düşkün bir ordu için seyrek görülür bir durumdu– ve diplomatik pazarlıklar aracılığıyla, ıssız Hulunbuir düzlüğünü, Sovyetler Birliği'ne ve Dış Moğolistan'a bırakmıştı.

Noboru Vataya, makalesinde önce, bizzat amcasından dinlediği bu dönemi anlatıyor, sonra bu lojistik düşüncesini örnek alarak bölge ekonomisine bağlıyordu; tüm bunlarda beni ilgilendiren nokta, Noboru Vataya'nın amcasının imparatorluk genelkurmayının emrinde bir teknokrat olduğunu öğrenmekti. Savaşın sonunda, General MacArthur'un işgal ordusu tarafından, kamu yönetiminde girişilen temizlik eyleminde o da uzaklaştırılmış ve bir süre, doğum yeri olan Niigata'da inzivaya çekilmiş ama birkaç yıl sonra, muhafazakâr partiden bir politikacı olarak dönüş yapmış ve iki kez meclise seçilmişti. Çalışma odasının duvarına, Kanci İşihara'nın bir sözünü asmıştı. Noboru Vataya'nın amcasının ne tür bir milletvekili olduğundan da, politikacı olarak neler başarabildiğinden de haberim yoktu. Bölgesinde önemli bir etkiye sahipti, ama sonuçta hiçbir zaman ulusal düzeye yükselemedi. Ama şimdi, siyasal etki bölgesinde yeğeni mirasçısı oluyordu.

Kupür dosyamı, çalışma masamın çekmecesine yerleştirdikten sonra, kollarımı başımın altında kavuşturup, pencereden giriş kapısına baktım. Az sonra Tarçın'ın Mercedes'ine geçiş vermek için açılacaktı. O da her zamanki gibi yanında bir "müşteri hanım" getirecekti. Beni bu "müşterilere" bağlayan, yüzümdeki lekeydi. Bu leke beni Tarçın'ın dedesine de bağlıyordu ve Tarçın'ın dedesi ile Teğmen Mamiya, onlar da Şincing kentine bağlıydılar. Teğmen Mamiya ile falcı Bay Honda'ya

gelince, onlar birbirlerine, Mançu sınırında birlikte gönderildikleri özel görevle bağlıydılar. Kumiko ile beni, Bay Honda'ya tanıştıran, Noboru Vataya'nın ailesiydi, ki o da, amca aracılığıyla Mançurya'ya bağlıydı. Teğmen Mamiya ile ben birbirimize, bir kuyunun dibinde kalmamızla bağlıydık. Teğmen Mamiya'nın kuyusu Moğolistan'daydı, benimkiyse bu konağın bahçesinde. Oysa ki bu konak da, bir zamanlar Çin'de ordulara komuta etmiş bir subayın mülküydü. Hepimiz de aynı daireye bağlıydık, merkezinde savaştan önceki Mançurya'nın, Kıta Çini'nin ve 1939 Nomonhan Savaşı'nın bulunduğu bir daireye. Bununla birlikte, Kumiko ile benim bu garip neden sonuç zincirine nasıl sürüklendiğimizi bir türlü anlayamıyordum: tüm bu tarihsel olaylar, ikimiz de doğmadan çok önce olup bitmişti. Tarçın'ın masasının başına geçtim, parmaklarımı bilgisayarının klavyesine koydum. Kumiko ile haberleşirken kapıldığım duyguyu anımsadım. Bu görüşmeyi başlangıçta kotaranın Noboru Vataya olduğundan hiç kuşkum yoktu. Kesin, bir şeyler umuyordu bu konuşmadan. Bunu, bizi düşündüğü için yaptığına inanamıyordum. Belki de Tarçın'ın bilgisayarına böyle girerek konağın gizlerini çözmeyi umuyordu? Ama doğrusu bu olasılık benim pek canımı sıkıyor sayılmazdı. Bu bilgisayarın derinlikleri, Tarçın'ın derinlikleriydi. Ve Noboru Vataya da kesinlikle, bunların ne derece ulaşılmaz olduğunu aklına getiremez, kuşkulanamazdı bile.

Uşikava'nın işyerine telefon ettim. Hemen açtı.

— Bay Okada. Ne mutlu bir rastlantı. Bir iş gezisinden henüz dönmüştüm ben de. Şimdi Haneda Havaalanı'ndan geliyorum. Bir taksiye bindim, ama trafik sıkışıklığının nasıl olduğunu bilirsiniz... Daha uf diyecek zamanım bile yok, hemen dosyalarımı kaptığım gibi çıkmam gerekiyor; taksi beni aşağıda bekliyor. Telefonunuz tam zamanına geldi! Telefonun çaldığını duyunca, kendime dedim ki: "Ah, ah, acaba beni arayan bu talihli kim olabilir?" Aklıma gelmişken, bana telefon etmeniz onurunu neye borçluyum acaba?

— Noboru Vataya'yla doğrudan konuşmak için, bilgisayarı yeniden kullanabilir miyim, mesela bu akşam?

— Profesörle mi? dedi Uşikava, sesini alçaltarak; birden kuşkulanmış gibiydi.

— Evet, telefondakinden daha rahat oluruz. Reddedeceğini sanmıyorum.

— Bakıyorum kendinize çok güveniyorsunuz?

— Hiçbir şeye güvenmiyorum.

Telin öteki ucunda, Uşikava bir an sessiz kaldı, herhalde düşünüyordu. İyiye işaretti bu: onu susturmak pek öyle kolay değildi.

— Bay Uşikava? Orada mısınız?

— Evet, evet, elbette, buradayım buradayım, tapınağın kapısını bekleyen taştan bir köpek gibi. İster yağmur olsun ister fırtına, buradayım, tapınağın bağış kasasını koruyorum. Sonra ciddileşti; peki, öyleyse, profesörü ikna etmeyi denerim. Ama bu akşam için güvenmeyin. Buna karşılık, yarın için

herhalde size bunu ayarlayabilirim. Evet, şu Uşikava denen kel ihtiyar, size söz veriyor; yarın akşam saat onda, profesörü bilgisayarının karşısına, bir yastığa oturtuyorum, işinize gelir mi?

— Hem de çok iyi gelir, dedim, bir an duraksadıktan sonra.

— O halde, şu ihtiyar Uşikava maymunu gereken önlemleri alacaktır. Biliyor musunuz, Bay Okada, bunu kendime acındırmak için söylemiyorum ama benden istediğiniz, çok hızlı giden bir treni bir köy istasyonunda durdurmak kadar güç bir iş. Profesörün zamanı aşırı yüklüdür: her on dakikada bir randevusu vardır: bir televizyon programı, yazılması gereken bir makale, gidilecek bir görüşme, bir miting, bir toplantı, bir öğle yemeği ya da bir akşam yemeği... Her gün tam anlamıyla bir koşuşturmacadır gider. Kötü bir dışişleri bakanından daha doludur onun saatleri. Bu yüzden, yarın akşam saat onda bilgisayarının başına geçmesi ve iletişim kurmayı beklemesi gerektiğini ona söylediğimde, bana herhalde, "Ah, Uşikava, benim için ne büyük zevk, bir fincan çay içer, beklerim" yanıtını vermeyecektir.

— Reddedeceğini sanmıyorum, diye yineledim.

— Öyle olsun, öyle olsun, içime su serpiyorsunuz, beni yüreklendiriyorsunuz, dedi Uşikava, neşeli bir sesle. Pekâlâ, anlaştık öyleyse, randevu yarın saat yirmi ikide. Aynı saatte, aynı yerde, derler ya. Şifreyi unutmayın ha. Şimdi, izninizle, gitmem gerekiyor, taksi beni bekliyor. Burnumu silmeye bile zamanım olmadı! Özür dilerim!

Telefonu kapadıktan sonra, parmaklarımı yine bilgisayarın klavyesine koydum; orada, o sönmüş ekranın karanlıkları ardında neler olduğunu hayal etmeye çalıştım. Kumiko'yla bir kez daha iletişim kurmayı isterdim ama ondan önce, ağabeyiyle mutlaka "yüz yüze" konuşmalıydım. Nerelere kaybolduğunu bilmediğim falcı Malta Kano'nun bir zamanlar söylediği gibi, Noboru Vataya ile ben, yaşamımızı birbirimizi bilmezlikten gelerek sürdüremezdik. Birdenbire sordum kendime: kadının bana bu söylediği, gerçekten de uğursuz olmayan tek kehaneti miydi acaba? Ama tüm söylediklerini hatırlayamıyordum ki artık. Ona ilişkin anılarım, tüm bir kuşak bizi ayırıyormuşçasına, uzaklarda kalmıştı.

25

Kırmızı alarm
Upuzun, dokunaçvari bir el

Ertesi sabah, saat dokuzda, Tarçın konağa geldiğinde yalnız değildi: yanında annesi vardı. Muskat, bir ayı aşkın bir süredir gelmemişti. Yine böyle beklenmedik olan son ziyaretinde, benimle şuradan buradan konuşarak kahvaltı ettikten bir saat sonra çekip gitmişti.

Tarçın, ceketini bir askıya geçirdikten sonra, Haendel'in *Konçerto Grosso'*sunun eşliğinde –üç gündür, yalnız bunu dinliyordu– henüz kahvaltı etmemiş olan Muskat'a ekmek kızartıp çay yapmak için mutfağa geçti. Ekmekleri her zaman tam kıvamında kızartırdı, sanki tam kıvamında kızarmış ekmeği temsil eden plastik örneklerdi bunlar. Sonra, Tarçın her zamanki gibi mutfağı yerleştirirken ben de Muskat'la çay içtim; Muskat kızarmış ekmeğinin üstüne ince bir kat tereyağı sürerek yemeye başladı. Dışarıda soğuk bir yağmur yağıyordu. Muskat hiç konuşmuyordu, ben de öyle. Bununla birlikte, havadan sudan söz etmesinden ve yüzündeki ifadeden, bana bir şey söylemek istediğini seziyordum. Ekmeğini pul büyüklüğünde küçük parçalara bölüyor, sonra yavaş yavaş ağzına götürüyordu. Zaman zaman pencereden, eski dostumuz yağmurun yağışını seyrediyorduk.

Tarçın mutfaktaki işini bitirip odaların temizliğine geçince Muskat beni boyutlarıyla ve her şeyiyle, Akasaka'daki işyerindekinin tıpatıp eşi olan "prova salonu"na götürdü. Burası da, gün ortasında bile, pencereleri sürekli örten çift katlı perdeler sayesinde kapkaranlıktı. Tarçın onları ancak günde on dakika, temizlik yaparken açıyordu. Deri kaplı bir kanepe, üstünde çiçek dolu cam vazosuyla kanepenin önünde alçak bir masa ve büyük bir ayaklı lamba vardı. Ve, odanın ortasında, makaslarıyla, kumaş örnekleriyle, dikiş iğnesi ve makaralarla dolu dikiş kutusuyla, kalemlerle, bir çizim defteriyle –hatta sayfalarında kimi elbise çizimleriyle– ve adını da, nerede kullanıldığını da bilmediğim başka özel dikiş gereçleriyle dolu büyük bir biçki masası vardı. Ayrıca, duvarda büyük bir boy aynası ve odanın bir köşesinde, arkasında giyinip soyunulacak bir de paravan bulunuyordu. Konağa gelen "müşteriler" işte bu çalışma odasına alınıyorlardı.

Muskat ile oğlunun, Akasaka'daki prova salonunun böyle tıpatıp bir kopyasını yapmayı hangi nedenle istediklerini bilmiyorum. Belki de, o dekora öyle alışmışlardı ki, başka bir düzenleme olasılığı hiç gelmemişti akıllarına? Buna karşılık pekâlâ bana, "Prova salonlarıyla alıp veremediğin ne senin?" diye de sorabilirlerdi. Neyse, bu seçimin nedeni ne olursa olsun, ben bu odayı seviyordum. Tüm bu dikiş araç gereci bende anlaşılmaz bir güvenlik duygusu uyandırıyordu. Burası oldukça gerçeküstü, ama doğallıktan yoksun olmayan bir ortamdı. Muskat beni kanepeye oturttu, kendi de yanıma oturdu.

— Söyle bakayım, kendini nasıl hissediyorsun? diye sordu.

— Fena değil, karşılığını verdim.

O gün, canlı yeşil bir tayyör giymişti. Eteği kısa, ceketi "Nehru" biçemi Hint ceketleri gibi, ta yukarıya kadar büyük, sekizgen düğmelerle iliklenmişti ve küçük ekmekler kadar şiş vatkaları vardı

omuzlarında. Bu kılık bana, yakın zamanda gördüğüm, tüm kadınların böyle giyindiği, geleceğin bir kentinde geçen bir bilim kurgu filmini anımsatıyordu. Muskat'ın kulağında, tıpkı tayyörünün yeşilinde, kendine özgü, derin ton farkları olan plastik küpeler vardı. Bu halkalar kesinlikle, tayyöre uyması için ısmarlama yapılmış olmalıydı ya da tam tersiydi ve tayyörü, bu küpelere uyması için yaratmıştı; buzdolabını yerleştirmek için duvarda ona göre özel bir kovuk açar gibi. Bu da olaylara hiç de fena sayılmayacak bir bakış açısıydı. Muskat'ın gelirken, yağmura karşın güneş gözlüğü taktığını anımsadım ve bana, o gözlüğün camları da yeşilmiş gibi geldi. Çorapları yeşildi. Günün rengi buydu demek.

Her zamanki yumuşak hareketleriyle çantasının dibinden sigara paketini çıkarıp dudaklarını büzerek bir tane yaktı. Sadece çakmak, yeşil değildi: her zamanki lüks, küçük altın çakmağıydı. Ama ötekilerle çok iyi uyum sağlıyordu. Muskat yeşil çoraplı bacaklarını birbirinin üstüne attı, dizlerini dikkatle inceledi, etek ucunu çekiştirdi, sonra yüzüme, dizlerinin uzantısından başka bir şey değilmiş gibi baktı.

— Fena değilim, diye yineledim. Her zamanki gibiyim.

Muskat başını salladı.

— Yorgun değil misin? Canın biraz dinlenmek istemiyor mu?

— Pek değil. İşe alıştım, şimdi bana daha kolay geliyor.

Muskat bir şey söylemedi. Sigarasının dumanı, bir Hint fakirinin halatı gibi dimdik yükseliyordu; sonra tavandaki vantilatör onu dağıttı. Bu vantilatör, gördüklerimin en güçlü ve en sessiziydi.

— Peki ya siz, iyi misiniz? diye sordum.

— Ben mi?

— Yorgun değil misiniz?

Bana baktı.

— Yorgun mu görünüyorum?

Gelirken yüz çizgilerini gergin görmüştüm. Ona söyledim, içini çekti.

— Bu sabah çıkan bir dergide burasıyla ilgili yeni bir makale buldum. "Asılmışlar Evi'nin Esrarı" dizisinden. Sanki bir korku filmi.

— İkinci kez oluyor, değil mi?

— Evet, ama bir başka dergide de aynı konuda bir makale vardı da, neyse ki kimse ikisi arasında bağlantı kurmamış. En azından, şimdilik.

— Yeni bir şeyler öğrenmişler mi, yani bizim hakkımızda demek istiyorum?

Elini kül tablasına doğru uzattı, izmaritini özenle söndürdü. Sonra başını salladı. Küpeleri, bahar kelebekleri gibi uçuştu.

— Hayır, önemli bir şey yok. Kimse burada ne yaptığımızı bilmiyor. Gazeteyi sana bırakırım, yazıyı okursun. Ama sana bir şey soracağım: geçen gün biri kulağıma fısıldadı, gözde bir genç politikacı, senin kayınbiraderinmiş, doğru mu bu?

— Ne yazık ki, doğru, diye karşılık verdim.

— Kayıplara karışan karının kardeşi, öyle mi?

— Evet.

— Acaba burada ne yaptığını biliyor mudur?

— Her gün buraya geldiğimi biliyor ve burada bir şey yaptığımı da, ama ne olduğundan haberi yok.

Muskat bir an düşündü. Sonra başını kaldırdı ve sordu:

— Kayınbiraderini pek sevmiyorsun galiba?

— Bakın, orası kesin.

— Ve o da seni pek beğenmiyor ha?

— Bu da su götürmez.

— Burada yaptıkların onu kaygılandırıyor, değil mi? Neden, sence?

— Enişte sinin kuşkulu işlere karıştığı ortaya çıkarsa, üzerine sıçramasından korkuyor olmalı. Zamanın kahramanı çünkü, üstüne çamur sıçramasından çekinmesi doğal sayılmalı.

— O halde basına burası hakkında sızan bilgiler ondan kaynaklanıyor olamaz, değil mi?

— Açık söyleyeyim, Noboru Vataya'nın kafasından neler geçtiği konusunda en ufak bir fikrim yok. Ama en basit bir sağduyu, basında bizden söz ettirmenin onun hiç de yararına olmadığını söylüyor bana, tüm bunların sır olarak kalması onun açısından çok daha iyi.

Muskat, altın çakmağını parmaklarının arasında uzun uzun çevirdi durdu. Rüzgârsız havada bir yeldeğirmeni gibi.

— Neden bize bu enişten den hiç söz etmedin? diye sordu Muskat.

— Sadece size değil, kimseye söz etmem ki ondan. Zaten hiçbir zaman yıldızımız barışmamıştı, ama şimdi neredeyse nefrete dönüştü. Onun varlığını özellikle gizlemeye kalkışıyor değildim ama ondan söz etmeyi yararlı bulmadım, hepsi bu.

Muskat, derin bir iç geçirdi.

— Yine de, bize söylemeliydin.

— Belki.

— Eminim, burada nelerin söz konusu olduğunu biliyorsundur. Politika ya da para dünyasından önemli kişilerin karıları var, *çok, çok yüksekteki kişilerin* ve her alandan ünlü kişilerin eşleri. Onların kimliğinin gizliliğini korumak her şeyden önce geliyor... İşte bu yüzden, tüm bunlar bizi son derece kaygılandırıyor, anlıyor musun?

Başımı salladım.

— Tarçın, sırlarımızı koruyan şaşmaz ve karmaşık sistemi örgütlemek için çok zaman ve emek harcadı: paravan şirketler labirenti, hesap defterlerindeki oyunlar, Akasaka'nın büyük bir otelinin otoparkında ad belirtilmeden yer kiralamalar, müşteri hanımların titizlikle seçilmesi, gelir giderlerin denetimi, bu konağın hazırlanması; bugüne kadar hepsini düşünen, örgütleyen odur ve sistem tıkır tıkır işlemiştir. Ama bu sistemi sürdürmek için çok para gerekli. Para sorun değil, önemli olan, müşterilerimiz buraya geldiklerinde kendilerini güvende hissetmeleri için bizim kendimizi eksiksiz korumamız.

— Siz bana, bu güvenlik sisteminin yer yer açık verdiğini söylüyorsunuz, öyle mi?

— Evet, ne yazık ki öyle.

Muskat, paketten bir sigara daha çıkarmıştı ama yakmadan parmaklarının arasında tutuyordu.

— Ve üstelik, kayınbiraderimin ünlü bir politikacı olması, rezalet çıkması tehlikesini artırıyor, değil mi?

— Kesinlikle öyle, dedi Muskat, dudaklarını biraz büzerek.

— Tarçın durumu nasıl görüyor peki?

— Hiçbir şey demiyor. Deniz dibindeki dev bir istiridye gibi, kendi içine daldı ve kapıyı kapadı. Derin düşünceler içinde.

Muskat, gözlerini gözlerime dikmiş, bakışlarını benden ayırmıyordu. Neden sonra, sigarasını yaktı ve konuşmasını sürdürdü:

— Sık sık düşünüyorum da, biliyor musun?.. Evet, şimdi bile, kocamın ölümünü hep düşünüyorum. Neden sanki böylesine korkunç bir biçimde öldürülmesi gerekti? Odanın her yerine kan sıçratmak, organlarını keserek alıp götürmek... Ne kadar düşünürsem düşüneyim, geçerli bir açıklama bulamıyorum bir türlü. Kocam bu biçimde ölecek türden bir insan değildi. Ama iş bununla da kalmıyor. Yaşamımda öyle çok açıklanamaz olay oldu ki... Örneğin, moda tasarımcılığına olan büyük tutkum ve günün birinde, bu tutkunun birden sona erivermesi. Tarçın'ın konuşma yeteneğini yitirmesi. Sonradan devam ettirdiğim o anlaşılmaz mesleğe girişim. Sanki hepsi beni tam bugün ve

bulunduğum yere getirmek için özenle ve titizlikle programlanmış. Upuzun, dokunaçvari bir el, çok uzaklardan beni çekip çevirmek için gelmiş ve yaşamım da, sadece işe yarayacak bir araçmış, tüm bu şeyleri benden geçirme aracı, bundan öte bir şey değilmiş gibi.

Elektrik süpürgesi bitişik odada homurdanıyordu. Tarçın işini her zamanki gibi titiz ve sistemli bir biçimde yapıyordu.

— Sen hiç öyle hissetmedin mi? diye sordu Muskat.

— Bir şeylere kapıldığımı hiç hissetmedim. Eğer buradaysam, gerektiği için buradayım.

— Sihirli flütünü çalıp Kumiko'yu bulmak için, yani?

— Kesinlikle öyle.

— Sen bir şey arıyorsun, dedi Muskat, yeşil kılıflı bacaklarını indirip yeniden üst üste atarak. Ve her şeyin bir bedeli vardır.

Karşılık vermedim.

Muskat sonunda kararı bildirdi:

— Müşteriler bir süre gelmeyecekler artık. Bu kararı alan, Tarçın. Dergilerdeki makaleler ve kayınbiraderinin sahneye çıkması, verileri değiştirdi: bundan böyle, kırmızı alarm. Dün, bugünkünden başlayarak tüm randevuları iptal ettik.

— Uzun süre için mi?

— Tarçın, korunma sistemimizdeki çatlakları onarıncaya ve bunalımı atlattığımızdan kuşkumuz kalmayıncaya kadar. Üzgünüm, ama boşuna tehlikeye atmak istemiyoruz kendimizi. Tarçın yine her sabah gelecek de, öğleden sonraları müşteri getirmeyecek.

Tarçın ile Muskat gittiklerinde yağmur tamamen dinmişti. Dört beş serçe, bahçedeki su birikintilerinde tüylerini yıkıyordu. Tarçın'ın Mercedes'i gözden yitince ve otomatik bahçe kapısı ağır ağır kapanınca, pencerenin pervazına oturdum ve ağaç dallarının arasından bulutlu kış göğüne baktım. Sonra da Muskat'ın sözünü ettiği o upuzun, "dokunaçvari el"i düşündüm. Bu elin alçak ve kara bulutlar arasından çıktığını hayal ettim. Berbat bir resimli kitaptan çıkmış gibiydi.

26

Zararlı şey
Olgun yemiş

Saat yirmi bir ellide, Tarçın'ın bilgisayarının karşısına oturdum ve açtım. Şifreler sayesinde, birbiri ardından, gireceğim yerlere girdim, iletişim programını işler hale getirdim. Ekranda konuşacağım numarayı girdim, bir ödemeli çağrı isteğinde bulundum. Birkaç dakikada olumlu yanıt geldi. Sonunda, ekran aracılığıyla Noboru Vataya'yla yüzleşmeye hazırdım. Son görüşmemiz geçen yaz olmuştu, Malta Kano'nun yanında, Şinagava'daki bir otelde randevulaştığımız ve Kumiko'dan konuştuğumuz gün. Birbirimizden, derin bir düşmanlık duygusuyla ayrılmış ve o zamandan beri de bir daha hiç konuşmamıştık. O dönemde Noboru Vataya henüz politikacı değildi ve benim de suratımda bu leke yoktu. Bana, tüm bunlar başka bir yaşamda olmuş bitmiş gibi geliyordu şimdi.

Bir tenis maçında, ilk servis atışıma hazırlanıyormuşum gibi derin bir soluk aldım, ellerimi sakin sakin klavyeye koydum ve yazmaya başladım:

Bana, bu mülkten vazgeçmemi istediğin ve senin satın almana izin verirsem, Kumiko'yu eve dönmeye ikna etme görevini üstleneceğin söylendi. Doğru mu?

Sonra, söyleyeceklerimin bittiğini belirtmek için dönüş okuna bastım. Yanıt gecikmedi. Harfler ekranda hızla göründü:

Bir yanlış anlamayı ortadan kaldırmakla başlayalım: Kumiko'nun senin yanına dönüp dönmeme kararı bana bağlı değil. Kardeşim, ne yapması gerektiğine kendi karar verecektir. Geçen gün onunla haberleştiğinde senin de anladığın gibi, burada zorla alıkonmuyor. Ailesinin bir üyesi olarak, ona sadece dinleneceği bir yer ve geçici bir koruma sundum, hepsi bu. Onu ikna edebileceğim tek şey, seninle yeniden konuşmayı kabul etmesidir. Onunla bilgisayarda konuşmanı hazırlayan benim. Somut olarak yapabileceğim bundan ibaret.

Sıra bendeydi.

Benim koşullarım çok basit. Kumiko dönerse, konakta şimdi bulunduğum etkinliklerden çekilirim. Dönmezse, devam ederim. İşte birinci koşulum.

Noboru Vataya'nın yanıtı da çok basit:

Belki söylediklerimi yineliyor gibiyim ama bir takas söz konusu değil. Sen de koşullarını öne sürecek konumda değilsin. Sadece "olasılıklardan" konuşuyoruz. Konaktan ayrılacak olursan Kumiko'nun sana döneceğine güvence veremem. Kumiko yetişkin ve bağımsızdır, onu herhangi bir şey yapmaya zorlayamam. Buna karşılık, bu küçük gidiş gelişlerine bir son vermezsen, Kumiko'nun senin hayatından büsbütün çekileceğine kuşku yok. Buna güvence verebilirim işte.

Ben de yanıtımı yazıyorum:

Bana herhangi bir güvence vermene gerek yok. Ne düşündüğünü çok iyi biliyorum. Konaktan vazgeçmemi istiyorsun, ama bunu yapsam bile, Kumiko'yu ikna etmeye hiç niyetin yok. Ta başından beri ondan vazgeçmeyi hiçbir zaman istemedin zaten.

Yanıt gecikmedi:

Dilediğini düşünmekte özgürsün, sana engel olamam.

Tastamam öyle. Dilediğim gibi düşünmekte özgürüm! Yazmaya koyuluyorum:

Durumu iyice açıklığa kavuşturalım: sen de bana koşullarını bildirecek konumda değilsin. Şu sırada, kendine kaygıyla, benim bu konakta tam olarak neler yaptığımı soruyor olmalısın. Ve bu konuda en ufak bir fikrin olmadığı için de, son derece kaygılanıyor, sinirleniyorsun. Yanılıyor muyum?

Bu kez, yanıt gecikiyor, Noboru Vataya benim sabrımın taşmasını istiyormuş gibi. Bunu inadına yaptığından hiç kuşkum yok.

Galiba ne olduğun, nerede olduğun konusunda yanlış fikirlere kapılıyorsun. Daha doğrusu, kendine abartılı bir önem veriyorsun. O konakta ne işler çevirdiğini bilmiyorum ve bilmek de istemiyorum. Ama benim toplum içinde korumam gereken bir saygınlığım var ve mümkünse, ne idüğü belirsiz işlere adımın bulaşmasını istemiyorum. Eğer önerimi geri çevirirsen, pek de sarsılmış sayılmam. Sadece, seninle her tür ilişkiyi keserim ve bu da benimle kurduğun son iletişim olur, Kumiko'nun ise, bir daha adını bile duyamazsın. Bu konuşmayı ileri götüremiyorsak eğer, hemen keselim en iyisi. Zaten bir randevum daha var.

Bekle azıcık, seninle işim bitmedi, Noboru Vataya.

Konuşma bitmemiştir. Geçen gün de Kumiko'ya söylemiştim bunu, ama yavaş yavaş durumu anlamaya başlıyorum. Gitti gideli, yani bir buçuk yıldan beri, bunu ne diye yaptı diye durmadan kendime soruyordum. Sen, gittikçe gözde bir politikacı oluyorken, ben de tahmin üstüne tahmin yürütüyordum, çekildiğim karanlık ve sakin bir yerde. Çeşitli olasılıkları inceledim, varsayım üzerine varsayım kurdum. Oldukça yavaş düşünürüm, bilirsin. Ama zamanım boldu, pek çok şeyi düşünebildim. Ve bir sonuca ulaştım: Kumiko'nun gidişinin arkasında, ulaşamadığım bir giz var. Ve ben, yaşamımızdaki bu bunalımın asıl nedenini aydınlığa çıkarmadıkça, Kumiko dönmeyecek. Ve bence bu gizin anahtarı senin elinde. Geçen yaz da söylemiştim sana: senin yüzündeki maskenin neyi gizlediğini biliyorum, ve onu paramparça edip düşürmek, benim bir davranışıma bakar. Açık söylemek gerekirse, sana o zaman dediklerim, öylesine düşünmeden söylenmiş ve belirli bir temele dayanmayan sözlerdi. Sadece kendine olan güvenini sarsmak istemiştim. Ama yanılmamışım. Yavaş yavaş, gerçeğe yaklaşıyorum ve bunu herhalde sen de seziyorsun. İşte bunun içindir ki, kaygılandığından hiç kuşkum yok, burada ne yaptığımı merak ediyorsun ve sana çok pahalıya patlasa bile, bu mülkü satın almak istiyorsun. Yanılıyor muyum?

Kollarımı kavuşturup ekranda yanıtının geçmesini bekliyorum.

Neyi dokundurmak istediğini anlamıyorum. Sen ve ben aynı dili konuşmuyoruz. Önce de söylemiştim sana: Kumiko senden bıktı, bir başkasını buldu ve seni terk etti. Boşanmak istiyor. Acı bir şey bu, ama alelade bir şey, her zaman olabilecek bir şey. Ne var ki sen, her şeyi kendine göre düzenlemek için garip birtakım varsayımlar kuruyorsun. Bu, senin için de, benim için de zaman kaybı. Kaldı ki, benim o mülkü satın almam artık söz konusu değil. Önerimi unutabilirsin, senin adına çok yazık ama. Sanırım haberin vardır: bugün ikinci bir yazı çıktı. Orası biraz aşırı dikkat çekmeye başladığı için, artık beni ilgilendirmiyor. Ve edindiğim bilgiye göre, senin yaptığın işin de yakında sonu gelecekmiş. Yandaşlar ya da müşteriler kabul ediyormuşsun, artık nasıl dersen de, ve onlara bir şeyler veriyor, karşılığında da para alıyormuşsun. Ama bundan böyle seni ziyarete gelmeyecekler anlaşılan, çünkü biraz fazla tehlikeli olmuş. Ve insanlar gelmezse, sen de para kazanamazsın. Öte yandan, her ay aldığın kredinin taksidini ödemen gerekiyor. Er geç o mülkten vazgeçmek zorunda kalacaksın. Bense, olgunlaşan meyvenin ağaçtan düşmesini bekliyorum. Sabretmem yeterli, sence de öyle değil mi?

Karşılık vermeden önce, biraz zamanın geçmesini bekleme sırası bende şimdi. Bir bardak su içiyorum, Noboru Vataya'nın yazdıklarını yeniden okuyorum. Sonra parmaklarım klavye üzerinde koşmaya başlıyor yeniden.

Gerçekte, bu evi elimde tutabilecek miyim, bilmiyorum. Çok haklısın. Ama sermayemi yitirmeye daha çok zamanım var. O güne kadar da neler olacağı bilinemez. Hiç aklına getiremeyeceğin şeyler olabilir. Ve işte burada, sözlerimi tartarak söylüyorum. Bir örnek vereyim: şu son günlerde karabasanlar görmüyor musun?

Noboru Vataya'nın suskunluğu bir manyetik akım gibi ekranı yalayıp geçiyor. Biraz da olsa, bu ekranın öte yanında titreşen duyguları yakalayabilir miyim diye, gözlerimi bilgisayara dikiyorum, ama olanaksız. Az sonra, şu mesaj görünüyor ekranda:

Senin tehditlerin bana sökmez. Sen bu tür saçmalıkları defterine yaz da yandaşlarına satarsın. Soğuk soğuk ter döker, sana da avuç dolusu para verirler, hiç kuşkum yok. Tabii, bir gün dönüp gelirlerse eğer. Neyse daha çok zaman yitirmeye gerek yok artık. Haberleşmeyi kesiyorum. Demin de söylediğim gibi, işim başımdan aşkın zaten!

Telaşla şu yanıtı veriyorum:

Hele sen önce söyleyeceklerimi dinle de. Önerim ilgini çekmiyor olabilir, ama dinlemekle de bir şey yitirmezsin, nasıl olsa, istediğin zaman geri çevirebilirsin. Dinle: seni karabasanlarından kurtarabilirim. Zaten bunun için benimle alışverişe kalkıştın, değil mi? Ama benim de, karşılığında beklediğim tek şey, Kumiko'nun dönmesi. Bir alışveriş olarak dürüst bir öneri, değil mi?

Beni tanımazlıktan gelmek istemeni anlıyorum, benimle alışverişe girmek istememeni de anlıyorum. *İstediğini düşünmekte özgürsün, sana engel olamam.* Senin açından, benim varlığım sıfıra yakın, biliyorum, ancak senin adına ne yazık ki henüz tümüyle sıfırlanmadım. Ama gece uyumak, düş görmek zorundasın. Ve gördüğün düşleri de kendin seçemezsin. Söyle bana, sana

bir şey soracağım: ter içinde kalmış pijamanı gecede kaç kez değiştiriyorsun sen? Çamaşırcın acaba senin hızına ayak uydurabiliyor mu?

Bir an yazmayı kesiyorum, derin bir soluk alıyor, sonra yavaş yavaş koyveriyorum. Cümlelerimi yeniden okuyorum. Yazacağım sözcükleri arıyorum. Ekranın arkasındaki karanlıkta, bir çuvalın dibinde, sessizce uğuldayan bir şeyler seziyorum. Bilgisayar aracılığıyla, bu varlığa yaklaşıyorum.

Şimdi, Kumiko'nun ablasına, ölmeden önce yaptıkların konusunda yavaş yavaş fikir sahibi oluyorum. Doğru düşündüğümü de biliyorum. Şimdiye değin, çok insana zarar verdin ve kuşkusuz vermeyi sürdüreceksin de. Ama karabasanların yakanı bırakmayacak. Onun için, Kumiko'yu geri ver bana, senin için daha iyi olur, ve benim de senden tek istediğim bu. Bana numara yapmaya kalkman bir işe yaramaz, çünkü senin maskenin ardında gizlediğin sırrına çok yaklaşmış bulunuyorum. Ve bu da seni için için korkutuyor olmalı. Bu yüzden, beni aptal yerine koymaya kalkışma, bana işlemez bu.

Mesajımı göndermek için oka bastım ve hemen hemen aynı anda, Noboru Vataya haberleşmeyi kesti.

Üçgen kulaklar
Kızak çıngırakları

Eve dönmek için acelem yoktu. Sabah çıkarken belki geç dönerim diye Uskumru'ya iki öğüne yetecek kadar kedi bisküvisi bırakmıştım. Gecikmem hoşuna gitmeyecekti, ama hiç olmazsa açlıktan ölmezdi. Evime bir an önce dönmem için alçak duvardan atlamama gerek yoktu, ayrıca hâlâ bunu başaracak gücüm kalmış mıydı, bilmiyordum. Noboru Vataya'yla konuşmak beni bitkin düşürmüştü. Bedenim tonlarca ağırlıktaydı ve düşünmekte zorlanıyordum. Neden bu herif beni hep bu derece yoruyordu acaba? Tek bir isteğim vardı: uzanıp uyumak. Sahi, neden sanki, eve dönmeden burada kısa bir uyku çekmiyordum ki? Dolaptan battaniye ile yastık aldım, "prova salonu"ndaki kanepeye yerleştim, gerindim; lambayı söndürüp Uskumru'yu düşünerek kapadım gözlerimi. Öyle uzaklardan dönüp gelmişti ki bana. Dönüp gelmek için gerekeni yapmıştı. Bir tür nimetti bu. Gözlerim kapalı, arka ayaklarındaki yumakların yumuşacık temasını, üçgen biçimindeki soğuk kulaklarını, pembecik dilini düşündüm. Uskumru, bilincimin ta dibinde de, sakin sakin kıvrılıp dertop olmuş, uyuyordu; avuçlarımda tüylerinin sıcaklığını duyuyor, düzenli hırıltısını işitiyordum. Sinirlerimin ayakta olmasına karşın, sonunda ben de uyumuşum.

Gecenin ortasında uyandım. Kızak çıngırakları duyuyormuşum gibi geldi. Noel manzarasına bir fon müziği.

Kızak çıngırakları ha?

Alçak masanın üzerindeki kol saatimi el yordamıyla aradım: fosforlu ibreler, bir buçuğu gösteriyordu. Sandığımdan da daha uzun süre uyumuştum. Kulak kabarttım. Yüreğimin, içimde bir yerlerde küçük ve sert darbelerle vurduğunu işitiyordum. Yanılmış ve rüyamda duymuş olmalıydım o sesi. İçimi rahatlatmak için evi dolaşmaya karar verdim. Pantolonumu giydim, sessiz adımlarla mutfağa gittim. Gürültü yeniden başlamıştı, prova salonundan çıkınca, daha iyi duyuluyordu şimdi. Gerçekten de kızak çıngırakları sanılırdı ve Tarçın'ın çalışma odasından geliyor gibiydi. Bir an kapının önünde durup dinledim, sonra kapıya vurdum. Belki de ben uyurken Tarçın dönüp gelmişti. Yanıt yok. Kapıyı aralayıp içeriye bir göz attım. Karanlıkta, boyumun hizasında, beyazımtırak bir ışık yüzüyor, bir dörtgen çiziyordu: bilgisayarın ekranı. Çıngırak sesi sandığım şey, durmadan yinelenen sesli bir işaretti, bilmediğim yeni bir sinyaldi: bilgisayar açılmış, beni çağırıyordu. Gizemli bir gücün etkisindeymiş gibi, ekranın karşısına oturdum ve görünen mesajı okudum:

"Zemberekkuşu'nun Güncesi" programına girdiniz. 1'den 16'ya kadar numaralanmış belgelerden birini açmak için bir numara seçiniz."

Birisi bu programı açmıştı. Oysa ki konakta benden başka kimse yoktu. Yoksa biri dışarıdan mı açmıştı bilgisayarı? O halde, Tarçın'dan başkası olamazdı.

Zemberekkuşu'nun Güncesi? Kızak çıngırağı sesine benzeyen sesli sinyal aralıksız sürüyordu. Sanki Noel sabahındaydık. Bilgisayar, ille de bir belgeyi seçmem için üsteliyordu. Biraz

duraksadıktan sonra, rasgele, 8 tuşuna bastım. Sesli sinyal hemen sustu ve ekranda bir metin geçmeye başladı, yazılı bir ruloyu açıvermiş gibi.

Zemberekkuşu'nun Güncesi 8
(veya beceriksiz kıyım II)

Veteriner, sabah saat altıya gelmeden uyandı, yüzünü soğuk suyla yıkadıktan sonra kahvaltısını hazırladı. Yazın, güneş erken doğuyordu ve hayvanat bahçesinde yaşayan hayvanların çoğu uyanmıştı. Açık pencerelerden, her zamanki gibi bağırışlarını duyuyor ve seher yeli, kokularını ona kadar getiriyordu. Veteriner, gökyüzüne hiç bakmadan bile, sadece bu kükremelerden ve burnuna gelen bu kokulardan, havanın o gün nasıl olacağını söyleyebiliyordu. Bu da alışkanlıklarından biriydi. Kulak kabartır, sabahın havasını koklar ve böylece, önündeki günle bağlantı kurardı. Ne var ki bugün, bir öncekinden farklı olacaktı. Farklı olması gerekiyordu. Bağırışlar ve kokulardan, bazıları eksikti: bir gün önce askerler tarafından ortadan kaldırılmış olan kaplanların, parsların, kurtların ve ayılarınki. Uykudan kalkıldığında, bu olaylar eski bir bir karabasanın hiç de hoşa gitmeyen anısı gibi geliyordu. Gel gör ki, hiç kuşku yok, kıyım gerçekleştirilmişti. Patlatılan tüfeklerin sesi, kulak zarlarında belirsiz bir acı bırakmıştı. Bu bir rüya olamazdı: 1945 yılının ağustos ayındaydılar, Munçukuo'nun başkenti Şincing'de ve sınırlardan içeri dalmış olan Sovyet orduları her saat biraz daha yaklaşıyordu. Gerçek buydu işte; gözünün önündeki musluk kadar, diş fırçası kadar elle tutulur bir gerçek.

Fillerin homurdandığını işitince yüreğine su serpilir gibi oldu: fillere ilişilmemişti, şimdi aklına geliyordu bu. Neyse ki, mangaya komuta eden genç teğmen, filleri öldürülecek hayvanlar listesinden sildiğine göre, normal insan duyarlılığını kaybetmemişti, diye düşündü veteriner, yüzünü yıkarken. Mançurya'ya geldi geleli, pek çok, bağnaz ve katı genç Japon subayla karşılaşma olanağını bulmuş ve bu durum onu her zaman ürkütmüştü. Bu subayların çoğu, kırsal kesimden geliyordu ve ilkgençlik dönemlerinde otuzlu yılların ekonomik bunalımını yaşarken, kafalarına aşırı büyüklük tutkusu ve ulusalcılık tohumları zorla ekilmişti. Genç subaylar, aldıkları emir ne olursa olsun, ruhsuzca yerine getiriyorlardı. Onlara, imparator uğruna, Brezilya'ya kadar bir tünel kazmaları emredilse, işe koyulmak için hemen kazma kürek getirmeye giderlerdi. Kimileri buna, "saflık" adını veriyordu, ama veterinere göre bunun adı başkaydı. İki fili öldürmek kuşkusuz Brezilya'ya tünel kazmaktan daha kolaydı. Veteriner, yüzyıl başlarının liberal havasında, kentte, bir doktor ailesinde yetişmişti ve bu genç subayların görüşüne katılmıyordu. Mangaya komuta eden teğmenin şivesi kırsala çalıyordu ama o güne dek karşılaşabildiği askerlerden çok daha normal, eğitim düzeyi daha yüksek ve çok daha sağduyu sahibi bir insan gibi görünmüştü. Veteriner, onun konuşma biçiminden ve tutumundan çıkarmıştı bu sonucu.

Bir gerçek varsa, o teğmenin sayesinde fillerin hâlâ yaşadığıydı; veteriner bu yüzden ona gönül borcu duyuyordu. Bu koskocaman hayvanları öldürmek zorunluluğundan kurtulunca erlerin de içi rahatlamış olmalıydı. Çinlilere gelince, onlar, hiç kuşkusuz bunca eti ve fildişini kaçırdıklarına üzülmüşlerdi.

Veteriner bir kapta su kaynattı, sıcak havluyu yüzünden geçirip tıraş oldu. Sonra kahvaltısını yaptı, tek başına; çay ile tereyağlı ekmek. Mançurya'ya gönderilen yiyecek, yeterli olmaktan uzaktı, ama başka yerlerde egemen olan kıtlıkla karşılaştırılınca, düpedüz bolluk sayılırdı; gerek veteriner için, gerekse hayvanat bahçesindeki hayvanlar için, gökten yağan bir nimet. Hayvanlar, tayınlarının

azalmasından hoşnut kalmamışlardı ama durum, hiç tartışmasız, Japonya'daki hayvanat bahçelerindekinden iyiydi, çünkü orada yiyecek stokları tükenmişti. Veteriner, geleceğin onlara neler hazırladığını bilmiyordu ama kendi kendine, hiç olmazsa şimdilik, insanlar da, hayvanlar da, açlık felaketinden uzak tutuluyorlar, diye düşünüyordu.

Karısı ile kızının nasıl olduklarını merak etti. Her şey öngörüldüğü gibi geçtiyse eğer, şimdi trenle Kore'ye varmış olmalıydılar. Pusan'da, demiryollarında çalışan bir amcaoğlu vardı ve karısı ile kızı, Japonya'ya gidecek olan ilk gemiye bininceye kadar onda kalabilirlerdi. Bu sabah, uyandığında, karısının ve kızının yokluğu yüreğini yakmıştı. Kahvaltı hazırlarken o neşeli seslerini duyamamak onu kahretmişti. Bunun yerine evde boşluk ve sessizlik egemendi. Burası artık, sevdiği yuvası, ait olduğu yer olmaktan çıkmıştı. Öte yandan, bu ıssız resmi konutta yalnız kalmaktan garip bir zevk almıyor da değildi. Kaderin değiştirilemez gücünün, içinde titreştiğini seziyordu.

Veteriner, "kader" saplantısı olan biriydi. Çocukluğundan beri hep, şaşılası bir ileri görüşlülükle, yaşamına "dış güçler tarafından yön verildiği"nin bilincinde olmuştu. Belki de sağ yanağındaki koyu mavi leke yüzündendi bu. Küçükken, onun, ve yalnız onun, görünüşünü bozan bu lekeden nefret etmişti. Arkadaşları ne zaman onunla alay etse ya da yabancılar dik dik yüzüne baksa, ölmek isterdi. Ah, yüzünün bu bölümünü bıçakla kesip atabilse ve ondan tamamen kurtulabilseydi! Ama büyürken yavaş yavaş, bu çirkinliği, kişiliğini tamamlayan ve ancak onunla birlikte yok olacak bir şey gibi benimsemeyi öğrendi. Belki de kadere çaresiz boyun eğmesinin temel nedenlerinden biri buydu. Çoğu zaman, kaderin gücü, yaşamının tüm olaylarını tek bir renge boyuyordu, bir müzik parçasındaki tekdüze bir kalın ses gibi.

Yaşamının sıradan olaylarında bunun bilincine varması pek seyrek olurdu, ama bazen şiddetli bir güç onu ele geçiriyor, inme inmiş gibi, derin bir boyun eğmişliğe sürüklüyordu; bunalımların ne zaman ve nasıl bastıracağı hiç belli olmadığından nedenini de bilmiyordu. Böyle durumlarda, her şeyi terk edip kendini olayların akışına bırakmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden.

Deneyimleri sonucu biliyordu ki, ne yaparsa yapsın, ne düşünürse düşünsün, hiçbir şey durumu değiştiremez. Nasılsa kader ağını örecek, ancak payını aldıktan sonra koyverecektir onu. Buna yürekten inanıyordu.

Ama bu, onun pasif ya da enerjiden yoksun biri olduğu anlamına gelmiyordu. İnsanların çoğundan daha geniş bir karar verme yetisine sahipti ve kararlarını uygulamak için de gereken tüm çabayı harcamasını biliyordu. Mesleki açıdan, son derece bilgili ve becerikli bir veterinerdi. Okuldayken belki de küçük bir yaratıcılık kıvılcımı eksikti, ama her zaman en iyi notları alırdı. Mesleğinde de, çalışma arkadaşları onun üstünlüğünü bilir ve genç olanlar ona saygı gösterirdi.

Kesinlikle genel anlamda bir kaderci değildi. Bununla birlikte, ömründe bir kez bile, bir kararı gerçekten kendiliğinden aldığından emin olamamıştı; daha çok, kaderin onu bu kararı almak zorunda bıraktığına inanırdı. Zaman zaman, kendi başına bir karar aldığı için geçici bir hoşnutluk duysa da sonradan kararın aslında, özgür iradesi sandığı şeyin arkasına ustaca gizlenmiş bir dış güç tarafından verildiğini anlardı. Gerçekten de kendi kendine karar verdiği pek az şey, biraz derine inmiş bir inceleme sonucu vardığı kanıya göre; yaşamının önemsiz ayrıntıları, her ne olursa olsun, hakkında "karar verilmesi" hiç de gerekmeyen ayrıntılardı. Kendini, bir ülkenin sadece unvana sahip, ama salt onursal olan görevi, gerçek iktidarı elinde tutan bir naibin sunduğu belgelere mührünü basmaktan

ibaret bulunan hükümdarı gibi hissediyordu. Tıpkı Mançukuo Japon sömürgesinin, Çinli kukla imparatoru gibi.

Veteriner karısını da, kızını da çok seviyordu. İkisini de, yaşamında başına gelen en güzel şeyler sayardı, özellikle âdeta vurgun olduğu, tek kızını. O ve annesi uğruna kendini feda etmeye hazır olduğunu için için bilirdi. Kaç kez onların uğruna öldüğünü hayal etmiş ve bu düşsel ölüm, ona tatlı gelmişti. Öte yandan, işinden dönerken kimi zaman karısını ve kızını görünce, ondan tümüyle farklı ve onunla hiçbir bağlantısı bulunmayan insanlar olduklarını da düşünürdü. Kendinden öylesine ayrı kişilerdi ki, onları gerçekten tanımayı bile umut edemezdi, kendisinden ışık yıllarınca uzaktaydı onlar. Ve her defasında, bu iki yaratığın, yaşamının bir parçası olmasını kendisinin seçmediği düşüncesi aklından geçerdi ama bu, karısı ile kızını kayıtsız koşulsuz, sınırsız sevmesine engel olmazdı. Bu, veteriner için inanılmaz büyüklükte bir çelişkiydi; çözülmez bir karşıtlık, yaşamın ona kurduğu, dibi görülmeyen bir tuzak. Bu yüzden, kendini hayvanat bahçesinde yalnız bulur bulmaz dünya ona çok daha basit ve anlaşılması çok daha kolay göründü. Bundan böyle artık tek kaygısı, hayvanların karnını doyurmaktı. Karısı ile kızı gitmişlerdi. Onları düşünmek artık boşunaydı. Veteriner şimdi kaderiyle baş başaydı.

Ve 1945 yılının bu ağustos ayında, Şincing kentine egemen olan da, işte kaderin bu dev gücüydü. En önemli rol oynayan ve önemi gelecekte daha da artacak olan öğe, Guangtong ordusu da, Sovyet ordusu da, komünist askerler de, Kuomintang askerleri de değil, kaderin ta kendisiydi. Herkes bunu anlayabilirdi, besbelliydi, ortadaydı. Bireysel irade gücünün burada en ufak bir anlamı yoktu. Kaplanları, parsları, kurtları ve ayıları ölüme gönderen de, fillerin canını bağışlayan da kaderdi. Ve şu andan başlayarak, kimin kurtulacağını, kimin yok olacağını hiç kimse önceden bilemezdi.

Veteriner, hayvanlara yemek hazırlamak için konutundan çıktı. Kimsenin çalışmaya gelmeyeceğini sanıyordu ama iki genç Çinliyi onu bekler buldu. Ancak on üç, on dört yaşlarındaki bu çocuklar, sıska, tenleri koyu renk, gözleri hayvanlarınki gibi fildır fildır, endişeyle bakan işçilerdi.

"Doktora bir el vermeleri için" buraya gönderilmişler, öyle diyorlardı. Veteriner adlarını sordu, söylemediler. Gözleri sanki söyleneni duymamışçasına ifadesizdi. Besbelli, bu çocukları gönderen, hayvanat bahçesi çalışanlarıydı. Kendileri, hazırlanmakta olan olaylar yüzünden, Japonlarla her türlü ilişkiyi kesmeyi tercih etmişlerdi, ama bu yeniyetmeler için, düşmanla işbirliği yapmakla suçlanma tehlikesi olmadığını düşünüyorlardı herhalde ve veterinere yakınlık duydukları için yardımcı göndermişlerdi. Tek başına tüm hayvanlarla ilgilenemeyeceğini biliyorlardı. Veteriner, çocuklara önce ikişer bisküvi verdi, sonra hayvanları nasıl besleyeceklerini anlattı. Bir katırın çektiği arabayla tüm bahçe dolaşılacak, her kafesin önünde durulacak ve hayvanlara, kendine uygun yiyecek ile temiz su verilecekti. Kafesleri temizlemek olanaksızdı. Hayvan pisliklerini kaldırmak için bir süpürge geçirmekle yetinildi. Ne de olsa hayvanat bahçesi artık halka kapatılmıştı, biraz kötü de koksa, kimse gelip şikâyette bulunmazdı. Sonuçta, kaplanların, parsların, kurtların ve ayıların olmayışı, işleri kolaylaştırmış sayılabilirdi. Çünkü gerçekten de en zor ve en tehlikeli görev, büyük etoburları beslemekti. Veteriner, boş kafeslerin önünden geçerken, dayanılmaz bir üzüntü duydu, ama aynı zamanda da bu hayvanlar olmadığı için, gizlice, rahat bir soluk almadan da edemedi. Veteriner ile iki genç Çinli, bahçeyi dolaşmaya sekizde başlayıp onda bitirdiler. Veteriner, çok yorgun düşmüştü. İş bitince, iki genç Çinli, tek söz söylemeden çekip gittiler. Veteriner de hayvanat bahçesi müdürüne

sabah görevinin tamamladığını bildirmek için çalışma odasına döndü.

Öğleye doğru, dünkü genç teğmen tekrar çıkageldi; yanında o aynı sekiz erle, terden kararmış savaş üniformasıyla ve maden şakırtısı daha uzaktan, gelişlerini haber vererek. Çalılıklarda ağustosböcekleri hâlâ avaz avaz ötüyorlardı. Ne var ki, bu kez erler hayvanları öldürmeye gelmemişlerdi. Teğmen, hayvanat bahçesi müdürüne döndü, kısa bir asker selamı verdi, sonra dedi ki:

— Hayvanat bahçesinde kullanılabilir durumdaki taşıt araçları ile koşum hayvanları konusunda bilgi verir misiniz?

— Sadece bir katır ve bir arabamız var. Tek kamyon ile iki beygire, on beş gün kadar önce el konulmuştu, diye karşılık verdi hayvanat bahçesi müdürü.

Teğmen başını salladı ve katır ile arabaya da Guangtong ordusu genel karargâhınca el konulduğunu bildirdi.

— Durun, diye araya girdi veteriner. Sabah akşam hayvanları beslemek için katır ve araba gerekli bize. Tüm Çinli işçiler kayıplara karıştı. Katır ve araba olmazsa hayvanlar açlıktan ölür. Zaten sonuna dayanmış durumdayız, bu yüzden...

— Hepimiz sona dayanmış durumdayız, diye terslendi gözleri kızarmış ve suratı kara bir sakalla kaplanmış olan teğmen. Kentin savunulması tek önceliğimizdir. Başka çareniz kalmadıysa, kafesleri açıp hayvanları salıverin. Tehlikeli olanlar nasıl olsa ortadan kaldırıldı, öteki hayvanlar da, doğaya salıverseniz de güvenliğe engel oluşturmazlar. Ben ordunun emirlerini uyguluyorum, efendim. Gerisi için, uygun gördüğünüz önlemleri alırsınız.

Teğmen, katır ve arabayı, veterinerin tartışmayı sürdürmesine zaman bırakmadan alıp götürdü. Askerler uzaklaşınca veteriner ile hayvanat bahçesi müdürü bakıştılar. Müdür başını sallayarak, yorumda bulunmadan çayını içti. Dört saat sonra askerler katır ve arabayla dönüp geldiler. Arabaya yığılmış olan yük çok pis, kaba bir çuval beziyle örtülmüştü. Katır, sıcaktan ve yükün ağırlığından soluk soluğa kalmıştı, tüyleri ter içindeydi. Sekiz asker, beyzbol oyuncusu kılığında, yirmili yaşlarında, elleri arkalarından bağlı dört Çinliyi, süngülerinin ucuyla dürterek yürümeye zorluyorlardı. Suratlarındaki izlere ve morluklara bakılırsa hepsi de kıyasıya dövülmüştü. Birinin gözü öylesine şişmişti ki, sadece bir yarık kalmıştı. Bir başkasının ağzından akan kan, üniformasını kirletiyordu. Gömleklerinde, daha açık renkte küçük dörtgenler vardı; anlaşılan, oyuncuların adı yazılı olan kumaş parçaları sökülüp alınmıştı. Sırtlarında numaralar okunuyordu: 1, 4, 7 ve 9. Veteriner bu sahneye hiçbir açıklama bulamıyordu; şu bunalım döneminde, bu Çinliler neden bir beyzbol takımının formalarını giymişlerdi ve Japon askerleri neden onlara böylesine kıyasıya sopa çekmişti? Sanki bir delinin yarattığı bir tabloydu: bu dünyaya ait olmayan, salt hayal ürünü bir görüntü.

Eskisinden daha sapsarı olan ve boş boş bakan genç teğmen, hayvanat bahçesi müdürüne dönüp kazma kürek istedi. Veteriner onu çalışma odasının arkasındaki araç gereç dolabına götürdü. Teğmen,

seçtiği iki kürek ile iki kazmayı adamlarına verdikten sonra veterinere arkasından gelmesini söyleyip yolun yakınındaki fundalığa daldı. Geçerken, ürküttükleri kocaman çekirgeler, otların üzerinde sıçrıyordu. Havada, yaz otlarının kokusu yüzüyordu. Zaman zaman, fillerin tiz haykırışları, ağustosböceklerinin kulakları sağır edici korosuna karışıyordu, bir uyarı gibi.

Teğmen, tek söz etmeden, çalıların arasından hızla yol açıyordu kendine. Az sonra, bir tür geniş düzlüğün ortasında durdu. Burada, çocukların küçük hayvanlarla oynaması için bir oyun alanı kurulması öngörülmüştü. Ama tasarı, giderek büyüyen savaştan ve yapı malzemesi kıtlığından dolayı ileriye ertelenmişti. Geniş bir dairenin içindeki ağaçlar kesilmişti ve güneş, çıplak toprağın üstünde, tiyatro sahnesini aydınlatır gibi parlıyordu. Alanın ortasında ayakta duran teğmen, çevreyi gözden geçirdi. Sonra çizmesinin ucuyla toprağı biraz eşeledi.

— Bir süre burada konuşlanmak zorunda kalacağız, dedi ve diz çöküp bir avuç toprak alarak parmaklarının arasından akıttı.

Veteriner, sessizce başını salladı. Askerleri, burada konuşlanmak zorunda bırakan şeyin ne olduğu konusunda en ufak bir fikri yoktu, ama soru sormamayı yeğledi. *Bir askere asla soru sorma.* Bu, Şincing'de, deneyim sonucu edindiği bir kuraldı. Çoğunlukla bir askere bir şey sorulduğu zaman, gazaba geliyor ve asla açık bir yanıt vermiyordu.

— Önce, şuraya bir çukur kazılacak, dedi teğmen, kendi kendine konuşur gibi.

Sonra doğrulup kalktı, ceketinin göğüs cebinden bir sigara paketi çıkardı, bir tane aldı, bir tane de veterinere uzattı, ikisini de yaktı. Sessizliği doldurmak istercesine bir süre sigaralarını içtiler. Teğmen, çizmelerinin ucuyla toprağı eşeliyordu. Bir plan çizdi, sonra sildi.

— Nerede doğdunuz? diye birden sordu veterinere.

— Şinagava eyaletinde. Ofuna'da, deniz kıyısında.

Asker, başını salladı.

— Ya siz, Teğmen?

Yanıt yok. Teğmen, gözlerini kısarak sigarasından yükselen dumanı seyrediyordu. *Bir askere asla soru sorma.* Bunu unutmakla yanlış yaptın, diye düşündü veteriner. Hep soruları soran onlardı ama kendilerine sorulduğunda asla karşılık vermezlerdi. Saati bile sorsan söylemeyeceklerdi.

— Bir film stüdyosu vardır orada, dedi teğmen.

Ofuna'dan söz ettiğini anlamak, veterinerin biraz zamanını aldı.

— Haklısınız. Büyük bir film stüdyosu. İçine hiç girmedim, ama...

Teğmen izmaritini yere attı, ezerek söndürdü.

— Umarım, Ofuna'ya dönebilirsiniz, dedi. Burasıyla Japonya arasında, aşılacak bir okyanus var.

Belki de sonunda hepimiz burada öleceğiz, diye ekledi, bakışları yere dikili. Ölümden korkuyor musunuz, Doktor?

— Her şey ölüm biçimine bağlı, diye yanıt verdi veteriner, biraz düşündükten sonra.

Teğmen başını kaldırdı, karşısındakine merakla baktı. Anlaşılan, hiç böyle bir yanıt beklemiyordu.

— Çok haklısınız, dedi. Her şey ölümün biçimine bağlı.

İkisi de tekrar sustular. Teğmen uykudan bayılacağa benziyordu. Gücünün sonuna gelmiş gibi görünüyordu. İri bir çekirge, kuş gibi üzerlerinden uçtu, vızıldayarak uzaklaştı, otlara karışıp kayboldu. Teğmen saatine baktı:

— İşe koyulma zamanı, dedi kendi kendine konuşur gibi, sonra da yanındakine döndü: bir süre yanımızdan ayrılmayın. Sizden bir şey istemem gerekebilir.

Veteriner başını salladı.

Askerler Çinli tutsakları alana getirdiler, ellerini çözdüler. Onbaşı, bir beyzbol sopasıyla –ki bu da veteriner için yeni bir bilmece oldu: bu askerin bu beyzbol sopasıyla ne işi vardı ki?– yere büyük bir çember çizdi, sonra tutsaklara Japonca, gösterilen boyutta bir çukur kazmalarını buyurdu. Dört Çinli kazmaları kürekleri alıp dört askerin gözetiminde sessizce işe koyulurken, öteki dört asker de gölgeye, uyumaya çekildiler. Yere uzanır uzanmaz, üniformalarıyla, on yıllardır uyumamışlar gibi, hepsi birden horlamaya başlamışlardı. Öteki askerler, süngüleri her an kullanmaya hazır halde, tutsakları izliyorlardı. Teğmen ile onbaşı da biraz otlara uzanıp uyudular.

Bir saatten kısa bir zamanda, Çinliler, çapı dört metre ve derinliği ta boyunlarına kadar inen bir çukur kazdılar. İçlerinden bir tanesi, Japonca su istedi. Teğmenin bir baş işareti üzerine, askerlerden biri gidip bir kova su getirdi, Çinliler de kepçeyi sırayla daldırarak susuzluklarını giderdiler. Kovayı neredeyse boşaltmışlardı. Beyzbol formaları, kan, toprak ve terden kapkara kesilmişti. Sonra teğmen, iki askere arabayı getirmelerini emretti. Onbaşı, örtüyü kaldırınca gene beyzbol formalı, dört Çinlinin cesedi çıktı ortaya. Vurularak öldürülmüşlerdi, giysileri kapkara kan lekelerine bulanmıştı, iri iri sinekler çevrelerinde vızıldıyordu. Kan kurumuştu; yaklaşık bir gün önce ölmüş olmalılar, diye tahmin etti veteriner. Teğmen, tutsaklara döndü, arkadaşlarını gömmelerini emretti. Çinliler, taş gibi duygusuz ve sessizce, cesetleri peş peşe çukura attılar. Düşen her ceset, toprağa vururken boğuk bir ses çıkarıyordu. Ölülerin formalarının arkasına 2, 5, 6 ve 8 sayıları dikilmişti. Bu sayılar, veterinerin belleğine kazındı. Çinlilerin işleri bitince askerler onları yakındaki ağaçların gövdelerine bağladılar. Teğmen bileğini kaldırıp ciddi ciddi saatine baktı. Sonra bakışları bir şey ararcasına gökyüzünde gezindi. Bir peronda, geciken ve artık gelmeyecek olan treni bekleyen bir istasyon şefine benziyordu. Aslında hiçbir şeye bakmıyordu, sadece zamanın geçmesini bekliyordu. Az sonra, onbaşıya döndü ve 1, 7 ve 9 numaralı tutsakları süngüden geçirmesini emretti. Üç asker tutsakların karşısında mevzi aldı. Askerler, hâlâ umut besleyemeyecek derecede bitkin görünen hükümlülerden daha çok sararmışlardı. Onbaşı, onlara sırayla son bir sigara önerdi, ama hiçbiri istemeyince paketi yeniden cebine koydu.

Teğmen, az ötede ayaktaydı, veteriner de yanında.

— İyi bakın, efendim, dedi teğmen. Bu da bir ölüm biçimidir.

Benimle değil, kendisiyle konuşuyor, diye düşündü veteriner. Teğmen ona sakin sakin açıklamaya başladı:

— Tüfekle öldürmek çok daha kolay ve çabuk, ama emir aldık: tek kurşunun bile boşa harcanması yasak, bundan böyle cephane çok değerli, Ruslara saklamamız gerekiyor, Çinliler için kullanmaya yetkimiz yok. Bu yüzden onlar süngüyle idam edilecek ama bu da söylemesi kolay, yapması güç bir iş. Ha, aklıma gelmişken, orduda size süngü kullanmayı öğretmişler miydi?

Veteriner, "hayır" yanıtını verdi; eğitimini, piyade silahlarının kullanımının öğretilmediği, bir süvari alayında görmüştü.

— İşte şöyle, bir süngünün doğru kullanılması demek, önce ucunun kaburgaların altına, şuraya – teğmen parmağını midesinin üstünde bir noktaya koymuştu– batırılması demektir. Derine daldırmalı ve içeride çevirilmelidir, ki iç organlar parçalansın; özellikle, sadece batırmakla yetinilmeyecek. Eğitimciler, zamanlarını bunu bizim kafamıza sokmaya çabalayarak geçirirler. Kılıç savaşları ve gece baskınları, Japon imparatorluk ordusuna zafer getirmiştir ve uzun sözün kısası, savaş uçaklarından ve tanklardan çok daha ucuza gelir. Ama ne de olsa, başlangıçta, sadece samandan kuklalar üstünde alıştırma yaparız. Onların, insanlar gibi, kanı akmaz, bağırsakları dışarı dökülürken bağırmazlar. Uzun sözün kısası, bu erler henüz hiç kimseyi öldürmemişler. Ben de öyle.

Bunun üzerine, teğmen, onbaşıya dönüp başıyla bir işaret yaptı. Onbaşı bir emir savurdu ve Çinli tutsakların karşısındaki üç asker, önce şöyle bir dikildiler, sonra silahlarını tutsaklara doğrultarak bir adım gerilediler. Tutsaklardan biri (7 numara), Çince, küfüre benzer bir şey söyleyip yere tükürdü. Zaten gücü kalmamış adamın fırlattığı bu tükürük, yere bile ulaşmadı, giysisinin üstüne düştü. Onbaşının bir sonraki emri üzerine askerler süngüleri vargüçleriyle hükümlülerin karnına, birinci kaburganın altına sapladılar, içeride döndürüp birden kaldırdılar. Çinliler bağırdı ama pek yüksek sesle değil, çığlıktan çok, derin bir hıçkırığa benzeyen seslerle; sanki ciğerlerinde kalmış tüm havayı bir darbede dışarı bırakmışlardı. Askerler süngülerini çektiler, tekrar bir adım gerilediler. Onbaşının savurduğu bir emir üzerine, yine aynı hareketleri yaptılar. Süngüyü batır, çevir, kaldır, çek. Veteriner, sahneyi belirli bir heyecan duymadan, ikiye bölünmeye başlıyormuş gibi bir duyguyla seyrediyordu; aynı zamanda hem kurban hem cellattı; hem elinde, karşısındakine saplanan bıçağın varlığını hem de içinde yırtılan iç organlarının acısını duyuyordu.

Çinlilerin can çekişmesi, tahminlerden uzun sürdü. İşkence edilen bedenlerinden oluk oluk kan akıyordu, ama bağırsakları paramparça olduğu halde bile, kıvranmayı ve sıçramayı sürdürüyorlardı. İşleri bitince, onbaşı kendi süngüsünün ucuyla, onları ağaca bağlayan ipleri kesti, sonra infazı gerçekleştiren erlere, cesetleri çukura sürüklemelerini emretti. Cesetler düşerken, boğuk bir ses çıkardılar, ilk dördünün çıkardığından farklı bir ses. Belki de bunlar tam ölmemişlerdi, diye düşündü veteriner.

Geriye sadece 4 numaralı tutsak kalmıştı. Üç asker, sapsarı kesilmiş, kan içindeki süngülerini topak topak kopardıkları otlarla sildiler. Garip renkli et parçaları bıçaklara takılı kalmıştı. Uzun

bıçaklara o ilk maden parlaklığını geri vermek için oldukça fazla ot koparmaları gerekti.

Veteriner, neden sadece 4 numaralı tutsağa ilişilmediğini merak ediyordu, ama artık soru sormamaya karar vermişti. Teğmen bir sigara yaktı, ona da bir tane uzattı. Veteriner, ses çıkarmadan aldı sigarayı, bu kez kendi yaktı. Eli titremiyordu, ama kalın eldivenlerin içinde uyuşmuş gibiydi.

— Bunlar Mançukuo Ordusu Astsubay Okulu'nun öğrencileriymiş, diye açıklamaya başladı teğmen. Şincing'in savunmasına katılmayı reddetmişler ve dün gece kaçmadan önce Japon eğitmenlerinden ikisini öldürmüşler. Gece devriyesine çıktığımızda, onları yakaladık ve dördünü oracıkta öldürüp dördünü tutsak aldık. Son ikisi de, karanlıktan yararlanıp kaçmayı başardılar.

Teğmen, dimdik çıkmış sakalını sıvazladı.

— Kaçarken beyzbol formalarını giymişler, üniformayla yakalanırlarsa asker kaçağı olarak tutuklanacaklarını düşündüler herhalde. Belki de Mançukuo ordusu üniformasıyla komünistlerin eline düşmekten korktular. Her neyse, kışlada, askeri üniforma dışında bulabildikleri sadece, subay okulu beyzbol takımının formalarıymış. İsyancılar da kaçmak için, üzerlerinde yazılı isimleri yırtarak bunları sırtlarına geçirmişler. Herhalde bilmiyorsunuzdur, ama subay okulunun beyzbol takımı çok güçlü bir takımdı. Dostluk maçları oynamak için sık sık Tayvan'a veya Kore'ye giderlerdi.

Teğmen, bir ağaç kütüğüne bağlanmış olan, son canlı tutsağı işaret ettikten sonra konuşmasını sürdürdü:

— Bu herif de takım kaptanıydı, topa vurucu, bu ayaklanmanın da elebaşısı olduğunu sanıyoruz. İki eğitmeni beyzbol sopasıyla vura vura öldüren, o. Subay okulunun öğretmenleri kışlanın içinde ayaklanma hazırlandığını biliyorlarmış ve öğrencilerin silahlarına el koymuşlar, ama beyzbol sopalarını unutmuşlar. Eğitmenlerin kafatasları ikiye yarılmış, oracıkta ölmüş ikisi de. Tam isabet. İşte söz konusu sopa da burada.

Teğmen onbaşıya döndü ve sopayı getirmesini işaret etti. Alıp veterinere uzattı. Veteriner onu iki eliyle tutup topu karşılamaya hazır bir oyuncu gibi kaldırdı. Sıradan bir beyzbol sopasıydı bu; oldukça kaba, pürtüklü bir odundan yontulmuş, iyi cins değil. Ağırdı ve herhalde çok kullanılmıştı: sapı terden kararmış ve cilalanmıştı. Kim derdi ki, iki kişiyi öldürmek için kullanılmış? Veteriner onu bir an elinde tarttı, sonra teğmene geri verdi.

— Beyzbol oynar mısınız? diye sordu teğmen.

— Çocukken oynardım, diye yanıtladı veteriner.

— Büyüyünce bıraktınız demek?

— Evet.

Ya siz? diye az kalsın soracaktı veteriner ama tam zamanında tuttu kendini.

— Bu adamı, cinayeti işlerken kullandığı silahla öldürmek emrini aldım da, dedi teğmen sertçe, ayaklarının dibindeki toprağa sopanın ucuyla pat pat vurarak. Göze göz, dişe diş. Aramızda kalsın

ama, bu hikâye son derece canımı sıkıyor. Bu herifleri öldürmekle ne geçiyor ki elimize? Artık uçağımız kalmamış, gemimiz kalmamış, en iyi askerlerimiz savaşta ölmüş. Eşi benzeri olmayan, güçlü, yeni bir bomba, Hiroşima'yı haritadan silmiş. Çok geçmeden buradan Çinliler tarafından ya kovulacak ya öldürüleceğiz ve Çin yine kendi halkının olacak. Zaten yeterince Çinli öldürmüşüz. Kurban sayısını daha da artırmak saçma. Ama emir emirdir ve ben bir askerim. Dün, kaplanlar ile parsları öldürmek zorunda kaldım, bugün bu adamları öldürmem gerekiyor. İyi bakın, efendim. İşte size, bir başka ölüm biçimi. Veteriner olarak, kan ve bağırsak görmeye alaşıksınız. Ama hiç beyzbol sopasıyla vura vura öldürülen bir adam görmüş müydünüz?

Teğmen onbaşıya, tutsağı getirmesini emretti. Elleri arkasından bağlı, gözleri de bezle kapatılmış 4 numaraya yere diz çöktürdüler. Kalın kemikli, kolları normal bir insan bacağı kalınlığında iriyarı biriydi bu. Teğmen genç bir askeri çağırdı, sopayı uzattı.

— Öldüresiye vur haydi, diye emretti.

Asker hazır ola geçti, sopayı aldı, sonra aptal aptal, sanki taş kesildi olduğu yerde. Kuşkusuz önünde diz çökmüş adamı bu sopayla öldürmesi gerektiği düşüncesini tam olarak kavrayamamıştı.

— Hiç beyzbol oynadın mı? diye sordu teğmen genç askere, ki bu asker bir zaman sonra, İrkutsk'taki çalışma kampında, bir gardiyan tarafından, kürekle dövülerek öldürülecekti.

— Hiç, diye karşılık verdi asker, yüksek ve anlaşılır bir sesle.

Doğduğu Hokkaido Adası'nda da, yetiştirildiği Mançurya kolonisindeki Japon yerleşimcilerin kampında da, insanlar, çocuklarına beyzbol topu ve sopası alamayacak derecede yoksuldular. Çocukluğunu tarlalarda koşarak, kızböceklerini avlayarak ya da kılıç yerine tahta parçalarıyla samuraycılık oynayarak geçirmişti. Ömründe hiç beyzbol oynamamış, hiç beyzbol maçı görmemişti. Ve doğaldır ki, beyzbol sopasını da ilk kez alıyordu eline.

Teğmen ona, sopanın nasıl tutulacağını, nasıl kullanılacağını gösterdi ve kendisi de birkaç örnek verdi.

— Önemli olan, dedi, tane tane konuşarak, kalçaların hareketi. Gövdenin belinden yukarısı dönüş yapmalıdır ki sopanın ucu da bu hareketi doğal olarak izlesin. Anlıyor musun? Eğer aklını sopayı sallamaya verirsen kollarına aşırı güç yüklersin ve savrulman etkisini yitirir. Hareket kalçalardan gelecek, kollardan değil, işte böyle, gördün mü?

Asker, teğmenin açıklamalarını pek anlamış gibi görünmüyordu, emirlere uymak için ama ağır asker donanımını bıraktı ve bir süre sopayı havada sallayarak idman yaptı. Herkes ona bakıyordu. Teğmen, hareketi doğru yapmasına yardımcı olmak için ellerini onun ellerinin üstüne koydu. İyi bir eğiticiydi. Çok geçmeden asker, beceriksizce de olsa, sopayı elinde sallayarak havada ıslık çaldırmayı öğrendi. Çocukluğundan beri her gün tarlalarda çalışa çalışa, bedeni, beceriksizliğini unutturacak derecede güç kazanmıştı.

— Peki, herhalde yeter bu kadar, dedi teğmen, alnının terini silerek. Haydi bakalım, indir şimdi, vargücünle vur ki bir an önce bitsin, o da acı çekmesin.

Benim de hiç içimden gelmiyor birini sopayla öldürmek. İşte teğmenin aslında söylemek istediği buydu. *Kimin aklına gelebilir ki bunca saçma bir düşünce?* Ama bir subay, astına böyle bir şey söyleyemezdi.

Asker, diz çökmüş tutsağın arkasına geçti, duruşunu aldı, sopayı kaldırdı. Batmakta olan güneşin ışınları sopanın yere vuran gölgesini uzatıyordu. Ne garip sahne, diye düşündü veteriner. Teğmen haklı, bir adamın, bir başkasını beyzbol sopasıyla vurarak öldürmesini seyretmeye ben de alışık değilim hiç. Genç asker uzun süre hareketsiz, ucu tir tir titreyen sopa, havada asılı öylece kaldı.

Asker, teğmenin bir baş işaretiyle, belden yukarısından bir dönüş yaptı, derin bir soluk aldı, sopasını vargücüyle ve şaşılası bir ustalıkla Çinlinin kafasına indirdi. Teğmenin söylediklerini harfi harfine yerine getirmişti ve sopa, tutsağın tam kulak arkasına inmişti. Kafatasının kırıldığı anda tiz bir çatırtı duyuldu. Çinli gık demedi. Bir an, garip bir durumda, havada asılı gibi kaldıktan sonra öne doğru küt diye devrildi. Alnı yerde, kulaklarından kan akarak, hareketsiz kaldı. Teğmen saatine baktı. Genç asker sopayı hep öyle iki eliyle kavramış, ağzı bir karış açık, boşluğa bakıyordu.

Teğmen vicdan sahibi bir adamdı. Çinli gerçekten kıpırdamıyor mu, emin olmak için bir dakika bekledi, sonra veterinerden, ölüp ölmediğine bakmasını istedi. Veteriner başıyla onayladı, adama yaklaştı, yanına çömeldi ve gözlerindeki bağı çıkardı. Fal taşı gibi açılmış, gözbebekleri kaymıştı ve kulaklarından kıpkırmızı kan akıyordu. Açık ağzından dili görünüyordu. Darbe, boynunu garip bir açıdan kırmıştı, burun deliklerinden sızan koyu renkli kan, toprağı karartıyordu. Ötekilerden daha hareketli, kocaman bir sinek, şimdiden burun deliklerinden birine girmiş, yumurtlamaya hazırlanıyordu. Veteriner, ne olur ne olmaz diye, ölünün nabzını yokladı. Parmaklarının altında en ufak bir kıpırtı hissetmedi. Genç asker, bu güçlü adamı, tek bir sopa vuruşuyla –ömrünün ilk vuruşuyla– öldürmüştü. Veteriner teğmene döndü ve kısaca başını salladı, adamın öldüğünü belirtmek için, sonra da ağır ağır yerinden doğruldu. Güneşin ışınları sırtını ısıtıyordu.

İşte o zaman, 4 numara, Mançurya askeri okulu öğrenci takımının kaptanı, sıçrayarak uyanır gibi, doğrulup hiç duraksamaksızın –en azından sahneye tanık olanlara öyle gelmişti– veterineri bileğinden kavradı. Saniyenin ancak dörtte biri kadar bir zamanda oldu bu. Veteriner, neye uğradığını anlayamadı. Bu adam ölmüştü, bundan emindi. Ama işte son bir hayat kıvılcımı, içinde, ağacın özsuyu gibi yükseliyor, ve demir gibi bir elle veterinerin bileğine yapışmasını sağlıyordu. Sonra, gözleri öyle fal taşı gibi açık ve gözbebekleri kaymış halde öne doğru, çukura yığılırken, Japon'u birlikte sürükledi, o da cesedin üstüne düştü. Veteriner düşerken Çinlinin kaburgalarından birinin, ağırlığı altında kırıldığını işitti. Ama Çinli gene de tuttuğunu bırakmıyordu. Sahneye başından sonuna dek seyirci kalan askerler taş kesilmişlerdi. İlk önce teğmen kendini toparladı ve kemerine takılı kılıftan tabancasını çekip çıkararak çukura koştu, Çinlinin kafasına nişan aldı ve iki kez tetiğe bastı. Patlamalar birbirini izleyerek yankılandı, bu kez iyice ölmüş ama yine veterinerin bileğini mengene gibi, kıskıvrak yakalamış olan adamın şakağında kara bir delik açıldı. Teğmen, çukura eğildi ve bir elinde tabanca, ötekiyle zavallı veterineri tutsak eden parmakları teker teker çözmeye çalıştı. Bu sırada veteriner, çukurun dibine uzanmış durumdaydı, beyzbol formalı dört cesedin arasında. Ağustosböceklerinin cayırtısı değişik geliyordu şimdi. Veteriner 4 numaranın elinden kurtulunca askerler ve teğmen onu çukurdan çekip çıkardılar. Otlara çömelen adamcağız, art arda derin derin soluk alıp verdi, sonra bileğine baktı: beş parmağın kıpkırmızı izi duruyordu. Veteriner, bu sıcak ağustos gününde iliklerine kadar buz kestiğini hissetti. Bu soğuktan hiç kurtulamayacağım ben, diye

düşündü. Bu adam gerçekten de beni, kendisiyle birlikte bir yerlere sürüklemeyi başardı.

Teğmen, silahının horozunu kapattı, yavaş yavaş kınına soktu. Rütbesine karşın, ilk kez birine ateş ediyordu, ama bunu düşünmemeye çalıştı. Savaş bir süre daha böyle gidecekti kesinlikle ve insanlar ölmeye devam edecekti. Bunlar bitince düşünecek zamanı bol bol bulurdu nasıl olsa. Terli elini pantolonuna sürterek kuruladı, sonra idama katılmamış olan askerlerine çukuru örtmeleri için emir verdi. Şimdi çevrelerinde inanılmaz sinek bulutları uçuşuyordu.

Genç asker hâlâ elinde beyzbol sopası, aptallaşmış ve taş kesilmiş halde duruyordu. Artık sopayı bırakamıyordu elinden. Onbaşı ile teğmen ona ilişmediler. Tüm bu olaylara seyirci kalmış, öldürdüğü adamın doğrulmasını, veterineri bileğinden yakalamasını, kendisiye birlikte çukura sürüklemesini, sonra teğmenin, veterineri bu kıskaçtan kurtararak öteki askerlerin yardımıyla yukarı çekmesini, sonra da arkadaşlarının çukuru kürek kürek toprak atarak doldurmalarını, tepki göstermeden sadece izlemişti. Aslında tüm bu zaman içinde, hiçbir şey yapmamış sadece zemberekkuşunun ötüşüne kulak kabartmıştı. Bu ötüş –ki kii kiii!– gerçekten de kurulan bir zembereği çağrıştırıyordu. Başını kaldırmış, kuşun yerini bulmaya çalışmıştı. Boşuna. Kuş, görünmüyordu. Asker, midesinden bir bulantının yükseldiğini sezdi, ama dün, hayvanları öldürdükten sonra duyduğu mide bulantısı kadar baskın değildi bu. Kulak kabartarak zemberekkuşunu dinlerken gözlerinin önünde bölük pörçük görüntüler geçit yapıyor, sonra siliniyordu. Genç teğmen; silahları Sovyetler tarafından alınacak, sonra kendisi Çin makamlarına teslim edilecek, ölüme mahkûm edilecek ve bu idamların sorumlusu olarak asılacaktı. Onbaşı, Sibirya'daki bir toplama kampında vebadan ölecekti. Bir kulübede karantinaya alınıp orada ölüme terk edilecekti. (Aslında onbaşı vebaya yakalanmamış, sadece açlıktan yere yığılmış ve ancak vebalıların arasına, karantinaya alındıktan sonra vebaya yakalanıp ölmüştü.) Suratı mavimtırak lekeli veteriner, bir yıl sonra kaza sonucu ölecekti. Sivil olarak askeri makamların işlediği vahşete yardım ettiği için Sovyetler tarafından tutuklanacak ve Sibirya'daki kömür madenlerine gönderilecek, orada madeni su basınca başka birçok askerle birlikte bir galeride boğulup ölecekti. Ya kendisi... Ama kendi geleceğine ilişkin hiçbir görüntü belirmedi. Sadece gelecek değildi söz konusu olan: gözlerinin önünde akıp geden sahneleri bile göremiyordu. Gözlerini kapadı, zihnini zemberekkuşunun ötüşünde yoğunlaştırdı.

O zaman, birden, okyanusu düşündü. Onu Japonya'dan Mançurya'ya getiren geminin güvertesinden seyrettiği okyanusu. Denizi ömründe ilk görüşüydü bu. Ve son kez. O zamanın üstünden sekiz yıl geçmişti. Sisin kokusunu çok iyi anımsıyordu. Denizi seyretmek, ömründe başına gelen şeylerin en güzeliydi. Genişliğiyle, derinliğiyle, hayal edebileceklerinin tümünü fazlasıyla aşıyordu. Saatine, havasına ve yerine göre hem renk hem biçim hem de görünüş değiştiriyordu deniz. Yüreğini derin bir hüzne boğuyor ve aynı zamanda da onu avutuyor, yatıştırıyordu. Bir gün acaba tekrar görebilecek miyim, diye sordu kendine. Neden sonra elinde tuttuğu beyzbol sopasını bıraktı. Sopa, boğuk bir sesle yere düştü. Şimdi artık sopa elinde değildi, ama midesi yine bulandı.

Zemberekkuşu hep ötüyordu ama ondan başka duyan yoktu.

"Zemberekkuşu'nun Güncesi 8" dosyası bu cümleyle son buluyordu.

Tarçın'ın zincirindeki eksik halkalar

"Zemberekkuşu'nun Güncesi 8"in gerisini okuyabilmek için, "sil"e basıp ana menüye döndüm, "Zemberekkuşu'nun Güncesi 9"u seçtim, açmak için tıkladım. Hemen bir mesaj belirdi:

"'Zemberekkuşu'nun Güncesi 9' dosyasına R24 şifresiyle girilmiyor. Başka bir dosya seçin."

10 numaralı dosyayı seçtim, aynı sonuç.

11'i denedim. Aynı mesaj çıktı ekrana. Sırayla tüm öteki dosyaları açmayı denedim, başarılı olamadım. Bu "R24" şifresinin ne olduğu konusunda en ufak bir fikrim yoktu, ama anlaşılan şimdi tüm öteki dosyalara girişi engelliyordu. 8'i açtığım anda, kuşkusuz hepsine girebilirdim ama onu kapatmakla, herhalde tüm ötekileri kilitlemiştim. Bu program belki de her defasında yalnızca bir dosyayı açmaya olanak veriyordu.

Ekranın karşısında, şaşkın kalakaldım. Şimdi ne yapmalı? Sıkı kurallara bağlanmış bir dünyayla, Tarçın'ın mantık ve zekâsının ürünü olan bir dünyayla karşı karşıyaydım. Oyunun kurallarını bilmiyordum. Pes ettim ve bilgisayarı kapadım.

Hiç kuşku yok, bu güncelerin yazarı, Tarçın'dı. Rastladığım bölümün uzunluğuna bakılırsa, öteki onaltısı da aynı türdense eğer, tümü birden basılacak olsa, herhalde oldukça kalın bir kitap yapardı.

Ne anlama geliyordu bu, numara 8? Tarih sırasıyla giden bölümler mi söz konusuydu? Bu varsayım akla yakın geliyordu, ama ille de doğru olması gerekmezdi. Tarçın başka bir düzen de seçmiş olabilirdi: örneğin, şimdiki zamandan hareketle geçmişe dönmek gibi. Ya da –daha gözü pek bir varsayım– aynı öykünün on altı ayrı biçimini yazmak gibi. En azından, ben, Muskat'ın bana, 1945 ağustos ayında Şincing hayvanat bahçesindeki hayvanların öldürülmesi konusunda anlattığı öykünün devamına rastlamıştım. Kahramanı, Tarçın'ın dedesi, adını bilmediğim o veterinerdi.

Bu anlatının gerçek payının ne olduğunu öğrenmemin hiç mi hiç yolu yoktu. Tarçın tamamını kafasından mı uydurmuştu, yoksa gerçek olaylara mı dayanıyordu? Muskat bana, babasının akıbetinden haberi olmadığını ısrarla söylemişti. O halde bu öykünün gerçeğe yakın olması mümkün değildi. Gel gör ki, kimi ayrıntılar o dönemin tarihsel olaylarıyla öylesine bağdaşıyordu ki gerçek kokusu taşıyordu. O sırada egemen olan inanılmaz kargaşada Mançukuo'daki subay okulunun öğrencilerinin Şincing hayvanat bahçesinin içinde bir yerde idam edilmiş olmaları, cesetlerinin bir çukura gömülmesi ve idam işlemini yöneten subayın da savaştan sonra hüküm giymiş olması mümkündü. O dönemde, Mançukuo ordusunda ayaklanmalara ve firar olaylarına sık sık rastlanıyordu ve Çinlilerin beyzbol formasıyla idam edilmeleri bile –bu sahnenin garipliğine karşın– mümkündü. Tarçın pekâlâ bu gerçek olayı anlatan bir yazıyı bir yerlerde okumuş ve kendine göre anlatmak için, üstelik dedesini de katarak, ondan esinlenmiş olabilirdi. Ama Tarçın neden öyküler yazıyordu? Asıl kafamı kurcalayan soru buydu. Ve neden bu biçimde? Neden "günce" terimini kullanıyordu? Prova salonunun kanepesine oturmuş, bir an tüm bunları düşündüm, bir çizim kalemini parmaklarımın arasında evirip çevirerek. Bir yanıt bulabilmek için, on altı bölümü de okumam gerekiyordu. Bununla

birlikte, sadece sekizinci bölümü okumak bile bana, belli belirsiz de olsa, Tarçın'ın, yazarken neyi aradığı konusunda bir ipucu veriyordu: varlığının anlamını arıyordu. Ve bu arayış, onu ta doğumundan önceki döneme geri götürmüştü.

Onun ulaşamadığı geçmişte var olan boşlukları doldurmak gerekiyordu. O zaman olan biteni kendisi yazarken zincirin eksik halkalarını da yerine koymayı öngörüyordu. Annesinin çocukken ona tekrar tekrar anlattığı öykülerden, dedesinin esrarlı kişiliğini yeni bir çerçeveye oturtmasına olanak veren yeni öyküler çıkarmıştı. Üsluba gelince, temel olarak annesininkini almıştı ve ilke, şuydu: *doğru, ille de gerçekte değildir ve gerçek de belki tek doğru değildir.* Anlattıklarının hangi bölümünün doğru olduğunu ya da olmadığını bilmek sorunu, kuşkusuz Tarçın açısından birincil önem taşımıyordu. Can alıcı nokta, dedesinin ne yaptığı değil, ne yapmış olabileceğiydi. Ve bunu da, eğer iyi anlatırsa, öyküsü geliştikçe öğrenecekti.

"Zemberekkuşu"nun, günümüze değin geçmiş olayların günce biçiminde –ama ille de tarih sırası izlemeden– anlatısının anahtar sözcüğü olduğunu düşünüyordum. Ne var ki, bu "zemberekkuşu"nu yaratan, Tarçın değildi. Tanıştığımız sıralarda buluştuğumuz Aoyama'daki restoranda ilk kez annesi, bana bir olayı anlatırken, farkına varmadan kullanmıştı bu terimi. Öte yandan, Muskat da bana daha önceden "Zemberekkuşu" diye ad takıldığını bilemezdi. Böylelikle onların öyküsüne garip bir rastlantı sonucu ben de karışmış oluyordum.

Bununla birlikte emin değildim. Belki de Muskat, bilemediğim koşullarda takma adımın "Zemberekkuşu" olduğunu öğrenmişti. Anlattıklarından birinde –ya da onunla Tarçın'ın ortak bir öyküsünde– bu terimi farkına varmadan kullanmış ve zemberekkuşu öyküde giderek büyüyen bir yer almıştı. Gene belki de söz konusu olan, belirli bir biçimde kesinleşmiş bir öykü değil de, sözle aktarılan hikâyelerde olduğu gibi, yeni yeni öğelerin katılmasıyla gittikçe zenginleşen, değişken biçimli bir anlatıydı. Neyse, rastlantı olsun ya da olmasın, zemberekkuşunun Tarçın'ın anlatısında büyük bir etkisi vardı. Sadece kimi kişilerin duyabildiği ötüşü, işitenleri kaçınılmaz felaketlere sürüklüyordu. Zemberekkuşunun dünyasında, veterinerin de her zaman hissettiği gibi özgür iradenin hiçbir anlamı yoktu. Bir masaya konan ve zemberekleri kurulan mekanik bebekler gibi, insanlar, kendilerinin seçmediği yönlerde ilerliyor, hiç arzu etmedikleri işler yapıyorlardı. Zemberekkuşunun, sesini duyurabildiklerinden neredeyse hepsi, ya korkunç kayıplar yaşıyor ya ölüyorlardı, masanın kenarına kadar ilerleyip boşluğa düşen bebeklere benziyorlardı.

Tarçın kesinlikle bir monitör ekranında benim Noboru Vataya'yla konuşmamı izlemişti. Ve kuşkusuz Kumiko'yla birkaç gün önceki konuşmamı da. Bilgisayarında olup biten her şeyden haberi vardı, şimdi buna yürekten inanıyordum. Ve bana "Zemberekkuşu'nun Güncesi" eserini göstermek için Noboru Vataya'yla konuşmamın sonunu beklemesi de ne rastlantıydı ne de onun bir kaprisi. Tarçın, bana anlatılarının bir tanesini –sadece birini– okutmak için bu bilgisayarı açarken kafasında yerleşmiş bir düşünce vardı. Aynı zamanda bana, daha birçok öyküsünün bulunduğunu da işaret ediyordu. Kanepeye uzandım, prova salonunun loşluğunda, tavanı seyrettim. Gece yoğundu, derindi; yürek burkucu bir sessizlik beni kuşatıyordu. Şu beyazımtırak tavan, odanın üstüne konmuş kalın bir buzdan kapağa benziyordu.

Tarçın'ın dedesinin, adsız veterinerin benimle olan garip ortak yanları beni şaşırtmıştı. Yüzündeki mavi leke, beyzbol sopası, zemberekkuşunun ötüşü; ayrıca Tarçın'ın anlatısında görünen teğmen de aklıma Teğmen Mamiya'yı getiriyordu. Teğmen Mamiya da aynı dönemde Şincing karargâhında görev

başındaydı. Bununla birlikte, gerçek Teğmen Mamiya, meslekten subay değil, haritacıydı ve savaştan sonra asılmamıştı –tam tersine yazgısı onu ölümden döndürmüştü– ve bir kolunu yitirmiş, sonra da Japonya'ya dönmüştü. Bununla birlikte ben yine de, dört Çinli asinin idamını yöneten teğmeni, Tokutaro Mamiya olarak hayal etmekten kendimi alamıyordum. Bunda şaşılacak bir şey olamazdı.

Sonra bir de beyzbol sopası sorunu vardı. Tarçın benim kuyunun dibinde bir beyzbol sopası bıraktığımı biliyordu. Bu yüzden, bu öğenin de, farkına varmadan anlatısına girmiş olması mümkündü, zemberekkuşu gibi. Ama gerçek bu olsa bile geriye yine de açıklanması olanaksız bir soru kalıyordu: bana boş bir dairenin girişinde saldıran gitar kutulu adam da beyzbol sopasıyla vurmuştu. Hokkaido'daki bir barda gözlerimin önünde bir mumun ışığında kendini yakmış, sonra o, sopayla bana vurmuş; sonra da ben, ona vurmuştum ve *bu sopayı elime tutuşturan, oydu.*

Ve neden Tarçın'ın dedesinin yüzünde benimkine bunca benzeyen bir leke vardı? Burada da, öyküsünü yazmak için benden esinlenmiş olabilirdi. Gerçekte, veterinerin belki suratında leke filan yoktu. Ne var ki Muskat da bana bu lekeden söz etmişti ve babası konusunda bana yalan söylemek için hiçbir nedeni yoktu. Öte yandan, beni Şincuku'da bulması da, babasınınkine bunca benzeyen bu özel işaret sayesinde değil miydi? Tüm öğeler, üç boyutlu bir yapboz oyununun parçaları gibi, birbirine karışıyordu. Doğrunun ille de gerçek olmadığı ve gerçeğin de tek doğru olmadığı bir yapboz oyunu.

Kalktım, Tarçın'ın çalışma odasına döndüm. Dirseklerimi masaya dayayıp bilgisayarın ekranını seyrettim. Tarçın belki de orada, gerisindeydi. Bu makinenin içinde sessiz sözcükleri, başkalaşıp öykülere dönüyor, yaşıyor ve soluk alıyordu. Onun sözcükleri düşünüyor, arıyor, büyüyor, sıcaklık yayıyordu. Ama gözlerimin önündeki ekran, ay kadar derin ve umursamaz, Tarçın'ın varlığını labirent gibi bir ormanın dibinde gizliyordu. Bu geçirimsiz dörtgen de, arkasında gizlenmiş olan Tarçın da, o gece bana başka şeyler söylemeye yanaşmadılar.

Eve güven olmuyor
(May Kasahara'nın görüşü VI)

Nasılsın, Zemberekkuşu?

Son mektubumun bitiminde sana, söyleyeceklerimin hepsini söyledim gibi geliyor, diye yazmıştım. Ama o günden beri biraz düşündüm de, sana yazmayı biraz daha sürdürsem iyi olacak galiba. İşte bunun içindir ki, gecenin ortasında, hamamböceği gibi usulca kalkıp, bu mektubu kaleme almak için masanın başına geçtim.

Şu son zamanlarda, neden bilmem, hep Bay Miyavaki ile ailesini düşünüyorum; eskiden boş evde oturan ve borç yükü altında bunalıp ailesiyle birlikte intihar eden o zavallı Bay Miyavaki'yi... Gazetede bir de, sadece büyük kızının ölümden kurtulduğu, ama kayıplara karıştığı yazıyordu. Çalışırken, yemek yerken, odamda müzik dinlerken ya da kitap okurken, bu aile birden aklıma geliveriyor. Sürekli bana saplantı olacak derecede değil, ama kafamda küçük bir boşluk olur olmaz, ki aslında çok da oluyor; hop, Miyavaki ailesi, pencereden sızan, bir kamp ateşi dumanı gibi hemen oraya sızıyor, anlıyor musun ve bir süre kalıyor orada. Bir iki haftadır durmadan oluyor bu.

Hep onların evinin karşısındaki evde yaşadım ben, sokağın karşısına düşen pencerelerine bakarak büyüdüm. İlkokula girdiğim zaman annemle babamın bana verdiği odanın penceresi tam Bay Miyavaki'nin o sırada yaptırmış olduğu eve bakıyordu. Bahçede ya da evde her zaman birini görürdüm uzaktan, hava güzel olduğunda dışarıda kuruyan çamaşırları ve bahçede, kocaman Alman çoban köpeğine seslenen iki kızını (köpeğin adını anımsamaya çalışıyorum ama gelmiyor aklıma). Gece bastırıp da içinde ışıklar yanınca ev öyle sıcak görünürdü ki! Sonra gece ilerler ve ışıklar teker teker sönerdi. Büyük kız piyano öğreniyordu, küçüğüyse keman (büyüğü benden biraz büyüktü). Doğum günlerinde ve Noel'de arkadaşlarını çağırırlardı ve herkes eğlenirdi. Kimse, evin onlar gelmeden önceki kasvetli, boş ve harabe durumunu hayalinde bile canlandıramazdı.

Bay Miyavaki hafta sonlarında bahçeyle uğraşırdı. Onun olukları temizlediğini, köpeği gezdirdiğini, arabasını yıkadığını görürdüm, zaman alan işleri yapmayı severdi. İnsanın bunca can sıkıcı etkinlikleri nasıl olup da sevebileceğini hiç anlamamışımdır, ama ne de olsa, zevkler tartışılmaz ve sonra da kendine saygısı olan her aileye gerekli böyle biri. Hepsi de kayağa gitmeyi severlerdi ve her kış kayak malzemesini büyük arabalarının üstüne yığdıklarını görürdüm, sonra da heyecan içinde, güle oynaya dağa giderlerdi. Bense kaymaktan nefret ederim, ama neyse, sorun bu değil.

Gerçekten de sıradan ve tam anlamıyla mutlu bir aile havası vardı onlarda. Ne kadar ince eleyip sık dokusan da, komşularına kaş çattırıp, "Böyle de olur mu yahu?," dedirtecek tek bir ayrıntı bulamazdın. Gerçi çevredekilerde dedikodu eksik olmazdı: "Ben olsam o uğursuz yerde dünyada yaşayamam, bedava verseler oturmam," diye fısıldaşırlardı aralarında. Ama sana

söylediğim gibi, Miyavakilerde öylesine sakin bir aile havası vardı ki, insanın onları çerçeveleyip duvara asacağı geliyordu. Dördü, peri masallarının son cümlesinin devamını simgeliyorlardı: "Evlendiler birçok çocukları oldu ve sonsuza kadar mutlu yaşadılar." En azından, benim ailemden bin kat daha mutlu görünüyorlardı. Ve iki kızlarını da, ne zaman rastlasam, pek sevimli bulurdum. Kendime, keşke onlar gibi kardeşlerim olsaydı, derdim. Dördü birden sanki zamanlarını hep gülerek geçiriyorlardı, köpek bile.

Tüm bunların bunca kısa bir zamanda yok olup gideceğini hiçbir zaman aklıma getiremezdim. Günün birinde, baktım ki ev halkı ortadan yok olmuş –Alman çoban köpeği de–, ardında sadece boş bir ev bırakan bir kasırgaya kapılıp sürüklenmiş gibi. Bir süre –belki bir hafta– komşulardan hiç kimse, Miyavakilerin kayıplara karıştığının farkına varmadı. Akşamları evde hiç ışık yanmamasına ben de anlam veremiyordum, ama ara sıra yaptıkları gibi yine yolculuğa çıktılar sanıyordum. Sonra da bir komşu kadın anneme Miyavakilerin "tüydüklerini" söylemiş. Bu deyimi bilmiyordum, o zaman ne demek istediğini pek anlamamıştım, ama çok geçmeden anladım ki alacaklılarından kurtulmak için kaçmışlar.

Her neyse, içinde oturanların gidişinden sonra, Miyavakilerin evinin havası, garip denecek derecede, hepten değişti, O güne değin hiç boş ev görmemiştim ve "normal" boş evin neye benzediğini bilmem, ama sanıyorum terk edilmiş bir köpek ya da içi boş bir deniz kabuğu gibi, acıklı ve yıkılmış bir hali olur. Ama Miyavakilerin evi böyle değildi. Bu evin yıkılmış bir görünümü yoktu, tam tersine. Miyavakilerin oradan çıkar çıkmaz bu ev, sanki onları hiç tanımamışa benzedi. En azından bende böyle bir izlenim bıraktı. Sanki sahiplerine nankörlük eden aptal bir köpekti. Onlar gider gitmez ev, hiç umursamıyormuş gibi bir hal aldı. Söylemek istediğim, o ev, Miyavakiler otururken de mutlu olmalıydı. İyi bakılıyordu herhalde ve sonra da evi yaptıran onlardı, değil mi? Sen bunu haksızca bulmuyor musun? Doğrusu, eve hiç güven olmuyor. Sonra, senin de bildiğin gibi, Zemberekkuşu, boş, terk edilmiş kaldı, kuş gübreleriyle doldu taştı. Ve yıllar yılı, ödevlerimi yaparken veya yapıyor gibi davranırken, pencereden baktığımda sadece onu görmek zorunda kaldım: güzel havada, yağmurda, karda, hatta kasırgada bu ev hep oradaydı, penceremin karşısında. Bu yüzden, ister istemez ona bakıyordum. Hatta, anlaşılmaz bir şekilde gözlerimi ondan alamıyordum bir türlü. Masamın başında, dirseklerimi dayamış, onu seyretmekten başka bir şey yapmadan saatlerce oturabiliyordum. Kısa bir süre önce, kahkahalarla, çamaşır reklamında olduğu gibi rüzgârda uçuşan bembeyaz, temiz çamaşırlarla doluydu (Bayan Miyavaki, çamaşır yıkamayı, anormal demeyeyim ama en azından, ortanın üstünde bir derecede seviyordu). Ve tüm bunlar, göz açıp kapayıncaya değin kısa bir zamanda silinip gitmiş, bahçeyi yabani otlar bürümüştü ve Miyavakilerin buraya akıttığı mutlu günleri anımsayacak kimse kalmamıştı artık. Bunu öylesine garip buluyordum ki.

Bir noktayı belirtmek isterim: Miyavakilerle pek öyle içlidışlı değildim. Aslında onlarla rastlaştığımızda selamlaşmanın dışında hiç konuşmadım diyebilirim.

Ama her gün odamın penceresinden onları seyretmekle öyle çok zaman ve enerji harcamıştım ki, onların mutluluğu sanki benim bir parçam olmuştu. Sanki hiç ilgisi olmadığı halde, aile fotoğrafının köşesinde görülen biri gibiydim. Kimi zaman bana öyle geliyor ki, benim bu parçam da, onlarla birlikte tüymüş ve tüm benliğiyle kayıplara karışmış. Çok garip bir etki yaratıyor, biliyor musun, insanın bir parçasının, tanımadığı kişilerle birlikte "tüymesi".

Mademki konu garip öykülerden açıldı, dur sana bir tane daha anlatayım. Ama bu öykü, gerçekten çok garip. Şu son günlerde, zaman zaman bana, Kumiko olmuşum gibi geliyor.

Dağda bir peruka fabrikasında çalışmak için yuvasını terk etmiş olan Bayan Zemberekkuşu'yum ben. Kimi koşullar beni maske takmak, sahte ad kullanmak ve Kumiko olmadığımı söylemek zorunda bırakıyor. Ama gerçekten de, küçük, terk edilmiş verandanda kıpırdamadan beklediğinin ben olduğum duygusuna kapılıyorum.

Söylesene, Zemberekkuşu, senin de bu türden hayallere kapıldığın olmaz mı? Övünmek gibi olmasın ama, bana sık sık oluyor. Hatta her zaman. Bir sanrılar bulutunda yaşadığım günler oluyor. Bu benim çalışmamı engellemiyor, çünkü yaptığım iş yeterince basit ve mekanik, ama öteki kızlar kimi zaman bana garip garip bakıyorlar. Belki de kendi kendime konuşuyorum ya da olmadık şeyler yapıyorum. Bu durum hoşuma gitmiyor, ama mücadele etmenin bir şeye yaramayacağını biliyorum. Hayaller, âdet görme gibidir: gelince gelir. Kapıda karşılayıp, "Üzgünüm, şimdi işim var, sonra gelin," diyemezsin. Canım sıkılıyor, ama hiç olmazsa umuyorum ki, Zemberekkuşu, benim zaman zaman kendimi karın sanmam, senin canını sıkmıyordur. Bunu inat diye yapmıyorum, biliyorsun. Gerçekten de uyku bastırmaya başladı. Şimdi üç dört saat derin derin uyurum ve uyandığımda yeni bir işgününe hazır olurum. Zararsız bir müzik eşliğinde, öteki kızlarla birlikte perukalarımı yaparım. Benim için endişelenme. Başımın çaresine bakmayı biliyorum, hayallerimin ortasında bile. Ben de senin açından her şeyin iyi olması için dua ediyorum, Kumiko dönüp gelse, eskisi gibi sakin ve mutlu bir yaşam sürseniz yeniden, ne iyi olurdu. Hoşça kal.

31

Boş bir evin doğuşu
Binek değiştirmek

Ertesi gün, Tarçın, her zamanki gibi dakik olmadı, saat tam dokuzda görünmedi. Saat onu çaldı, hâlâ yoktu. Ben konakta "çalışmaya" başladığımdan beri hiç olmamıştı böyle bir şey. Her sabah, hiç şaşmadan, saat tam dokuzda bahçe kapısının pırıl pırıl Mercedes'e geçit vermek için açıldığını duyardım. Bu tiyatrovari, günlük geliş, günümün başlangıcını belirlerdi. Bu düzen benim için yerçekimi veya atmosfer basıncı kadar şaşmaz bir doğa yasası olmuştu. Tarçın'ın bu hiç aksamayan düzeninde basit bir mekanik tepkiden de öte bir şey vardı: bunda beni destekleyen, yüreklendiren bir şey buluyordum. Bu yüzden, onun geldiğini göremediğim bu sabah, benim için, güzel yapılmış ama netlikten yoksun orta halli bir manzara tablosuna benzedi.

Beklemekten vazgeçerek pencereden uzaklaştım, kahvaltı niyetine bir elma kemirdim, sonra bana bilgisayarı aracılığıyla bir mesaj göndermiş olabileceğini düşünerek gidip çalışma odasına bir göz attım. Ama ekran kapalıydı. Ne yapacağımı bilemediğimden, Tarçın gibi yaptım ve bir barok müzik kaseti eşliğinde, bulaşığı yıkamaya, yerleri elektrik süpürgesiyle süpürmeye ve camları silmeye koyuldum. Daha iyi zaman öldürmek için tüm bunları özenle, yavaş yavaş yaptım. Hatta vantilatörün pervanelerini bile temizledim, ama zaman yine de daha çabuk geçmedi.

Saat on birde yapacak ev işi bulamadığımdan, prova salonundaki kanepeye uzandım ve kendimi tembel tembel zamanın akışına bıraktım. Tarçın'ın herhangi bir nedenle alıkonmuş olabileceğini düşünmeye çalıştım: arabası arıza yapmıştı, çok büyük bir trafik sıkışıklığına yakalanmıştı. Ama bunun olamayacağını biliyordum. Ne üzerine olursa olsun, bahse girebilirdim, ki arabası hiçbir zaman bozulmaz. Ve saatinde gelmek için de, her zaman trafik sıkışıklığını hesaba katardı. Beklenmedik bir durum olsa bile, araç telefonundan bana haber verebilirdi. Hayır, gelmiyorsa, gelmemeye karar verdiği içindi.

Saat bire yaklaşırken Muskat'ın Akasaka'daki işyerine telefon ettim. Kimse açmadı. Art arda birkaç kez denedim. Hep aynı sonuç. Sonra Uşikava'nın işyerini aradım ve bu numaranın artık kullanılmadığını söyleyen bir otomatik kayıt çıktı karşıma. Garip. Oysa ki daha iki gün önce Uşikava'yla bu numaradan konuşmuştum. Dönüp tekrar salondaki kanepeye uzandım. Sanki herkes, ben onlara ulaşamayayım diye sözleşmişti. Pencereye döndüm, perdelerin arasından baktım. Dipdiri iki kış kuşu, gelip bir dala kondular, çevreye göz attılar. Sonra, birden binalardan usanmış olacaklar ki, bir kanat çırpışıyla uçup gittiler. Bunun dışında en ufak bir kıpırtı yoktu. Sanki konak da birdenbire boş bir eve dönüşmüştü.

Bunu izleyen beş gün boyunca konağa ayak basmadım. Nedendir bilmem, kuyuya inmek hevesim de geçip gitmişti. Noboru Vataya haber vermişti bana zaten: yakın bir zamanda, kuyumu

kaybedecektim. Müşteriler ayağını keserse parasal durumum konağı iki aydan fazla elimde tutmaya yetmezdi. Bu yüzden de bu kuyuyu, kullanabileceğim sürece, olabildiğince sık kullanmak yararımaydı. Birdenbire üzerime bir sıkıntıdır bastı. Olmamam gereken gerçekdışı bir yerdeydim sanki.

Artık işe gitmediğim için zamanımı amaçsız gezinerek geçiriyordum. Öğleden sonra, vakit geçirmek için Şincuku'ya kadar gidiyor, batı çıkışındaki meydanda, her zamanki bankıma oturuyordum. Ama Muskat karşımda belirmedi. Bir gün onun Akasaka'daki işyerine gittim. Asansörün önündeki düofona bastım ve bakışlarım güvenlik kamerasının deliğine dikilmiş bekledim. Ne kadar beklediysem de kimse çaldığım zile yanıt vermedi. Döndüm. Muskat ile Tarçın herhalde benimle her türlü ilişkiyi kesmeye karar vermişlerdi. Bu garip ana oğul, batan gemiyi terk edip daha emin bir yere sığınmışlardı. Bu beni şaşılacak derecede kedere boğdu. Öz ailemin ihanetine uğramış gibiydim.

Beşinci gün, öğleye doğru, Pasifik Oteli'nin kafesine, bir önceki yaz Malta Kano ve Noboru Vataya'yla randevulaştığımız kafeye gittim. Bu geçmişe karşı hiçbir özlem duymadığım gibi, bu kafeyi de hiçbir zaman öyle pek sevmemiştim. Neredeyse farkına varmadan, amaçsız ve nedensiz, Yamanote'den Şincuku trenine binip Şinagava'da indim. Yaya köprüsünden geçip otele girdim, pencerenin yakınında bir masaya oturdum, bir bira ile hafif bir yemek ısmarladım. Sonra orada öyle, geçitten hiç aralıksız geçen o saçma yaya kalabalığını boş gözlerle seyre daldım. Tuvaletten dönerken, tıklım tıklım kafenin ta dibinde kırmızı plastik bir şapka gördüm uzaktan: geçen yıl Malta Kano'nun başında da tıpkı bundan vardı. Neredeyse elimde olmadan, o masaya yöneldimse de şapkayı giyenin Malta Kano değil, Malta'dan daha uzun boylu ve daha genç bir yabancı kadın olduğunu anladım. Şapkası da plastik değil, deriydi. Hesabımı ödeyip çıktım.

Ellerim lacivert kabanımın ceplerinde bir süre rasgele yürüdüm. Kabanımla aynı renkte bir başlık giymiş ve yüzümdeki leke çok göze çarpmasın diye güneş gözlüğü takmıştım. Sokaklarda aralık ayına özgü canlılık egemendi, istasyonun önündeki alışveriş merkezi müşteriyle dolup taşıyordu, sakin bir kış ikindisiydi. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve bana öyle geliyordu ki şehrin gürültüsü her zamankinden daha hafif ve sesler daha tizdi. Şinagava İstasyonu peronunda treni beklerken, karşı peronda Uşikava'yı gördüm. Her zamanki gibi giyinmiş, boynunda göze batan kravatıyla, bir dergiye dalmış okuyor, dazlak ve biçimsiz kafası, okuduklarından duyduğu heyecanın etkisiyle sallanıyordu. Onu kalabalık içinde böyle kolaylıkla seçebildiysem bunun nedeni, kesinlikle *ötekilerden farklı* olmasıydı. O güne dek onu sadece mutfağımda, gece görmüştüm ve ikimiz yalnızdık; bende bir gerçekdışılık izlenimi bırakmıştı. Ama güpegündüz bile, bir istasyonun peronunda sıradan bir kalabalığın ortasında benzer bir etki yaratıyor ve çevresindeki her şeyden, anlaşılmaz bir biçimde ayırt ediliyordu. Kalabalığı yararak, birçok kişiyi itip kakarak seğirttim, dönüp dönüp bana söylendiler, merdivenleri dörder dörder inerek karşı perona çıktım, telaşla onu aramaya başladım. Onu peronun hangi kesiminde gördüğümü anımsayamıyordum. İstasyon fazla geniş, kalabalık fazla yoğundu. Bunun üzerine bir tren çıkageldi, kapılar açıldı, adsız bir kalabalığı perona kusarken aynı biçimde diğer adsızlar da onların yerine doluştular. Ben Uşikava'yı bulamadan trenin hareket zili çaldı. Yurakuşo yönünde giden bu trene binip ona rastlayıncaya kadar tüm vagonlardan geçmeye karar verdim. Onu ikinci vagonda buldum, kapının yanında, dergisini okumaya dalmıştı. Bir süre hiçbir şey söylemeden karşısında dikildim, soluklandım, o daha benim varlığımın farkına varmamıştı.

— Bay Uşikava, diye seslendim.

Başını dergisinden kaldırdı, gözleri kamaşmış gibi, kalın çerçeveli gözlüğünün ardından bana baktı. Gündüzün çiğ aydınlığında böyle yakından, çok daha bitkin görünüyordu. Yorgunluk, durdurulması olanaksız, sağlıksız ter gibi cildinden sızıyordu. Gözleri yosun tutmuş su birikintilerini andırıyordu, kafasında kalmış olan birkaç tutam saç ise, yıkılmaya yüz tutmuş bir evin kiremitleri arasında biten yabani otları. Etli ve kalkık dudaklarından görünen dişleri, belleğimde kalandan da daha sarı ve eğri büğrüydü. Ceketi, gününü bir hangarda geçirip de henüz kalkmış gibi buruşuktu. Bu izlenimi, omuzlarındaki toz kalıntıları daha da güçlendiriyordu. Başlığımı çıkardım, kara gözlüğümü cebime koydum.

— Ah, Okada San, dedi.

Sonra kendini toparlamak istercesine, doğruldu, gözlüğünü burnunda düzeltti, hafifçe öksürdü.

— Bay Okada. Bakın şu işe. Ne şaşılası bir yerde karşılaşıyoruz! Şey, demek bugün orada değilsiniz?

Sessizce başımı salladım, hayır der gibi.

— Anlıyorum, diyen Uşikava başka bir şey sormadı.

Her zamankinden çok daha ağır ağır konuşuyordu ve o kendine özgü gevezeliğinden eser kalmamıştı. Yoksa enerjisini sadece geceleri mi kullanabiliyordu? Ya da gerçekten yorgunluktan bitmiş miydi? Bu vagonda yan yana, ayakta çene çalarken onu yukarıdan aşağıya süzmeye bol bol fırsat buldum. Kafatasına yüksekten bakıyordum; bir ağaçta aşırı uzun süre kalıp yavaş yavaş biçimini yitiren tropik bir meyveyi anımsatıyordu. Birinin bir beyzbol sopası indirerek bu kafatasını yardığını hayal ediyordum. Hiç kuşkusuz, olgun bir meyve gibi ikiye ayrılırdı. Düşünmemek istiyordum ama bu görüntüler, elimde olmadan, olağanüstü bir netlikte kafamın içinde beliriyordu.

— Bakın, Bay Uşikava. Sizinle şöyle rahat rahat konuşmak isterim. Bu trenden insek de gidip bir yerlerde bir şey içsek, ne dersiniz?

Uşikava duraksadı, yüzünü buruşturdu, kısacık kolunu kaldırıp saatine baktı.

— Ben de, Bay Okada, sizinle sakin sakin çene çalmak isterdim. Ama kesinlikle erteleyemeyeceğim bir buluşmaya gidiyorum... Bunun için, bir başka sefere, isterseniz. Biliyorum, bu benim adıma pek nazik bir davranış değil ama ne dersiniz, bir başka sefer, ha?

Sertçe başımı salladım.

— Dinleyin, uzun sürmez, dedim dimdik gözlerinin içine bakarak. İşinizin başınızdan aşkın olduğunu biliyorum, ama içimden bir şey, şimdi konuşmazsak başka bir fırsatın artık hiç karşımıza çıkmayacağını söylüyor. Yanılıyor muyum?

Uşikava, kendini ikna ediyor gibi kısaca başını salladı, dergiyi pardösüsünün cebine tıktı. Otuz saniye kadar olumlu ve olumsuz yanıtları tartar gibi olduktan sonra yanıt verdi:

— Pekâlâ, anlaştık. İlk durakta inelim ve gidip bir yerlerde yarım saat bir kahve içelim. Randevumun çaresine bakarım artık. Sizinle böyle karşılaştığımıza göre, bunda bir hayır var demektir.

Tamaşi'de inip istasyonun çıkışında rastladığımız ilk kafeye girdik.

— Açık konuşmak gerekirse, bir daha sizi görebileceğimi hiç düşünmüyordum, diye başladı Uşikava, garson kız kahvelerimizi getirir getirmez. Tüm bunlarla bitti benim işim.

— Ne demek o?

— Birkaç gün önce Profesör Vataya'ya istifamı sundum. Ne zamandır bunu yapmak istiyordum zaten.

Başlığım ile kabanımı çıkarıp yanımdaki sandalyeye bıraktım. İçerinin çok sıcak olmasına karşın, Uşikava paltosunu çıkarmadı.

— Demek bu yüzden, geçen gün işyerinize telefon ettiğimde, kimse cevap vermedi?

— Evet, numarayı geri verdim, işyerim yok artık. İnsan çekip gidince, çabuk davranmak en iyisi, anlıyor musunuz? Hiçbir şeyin sürüncemede kalmasını sevmem. En azından artık işverenim yok, özgür biriyim. İster *free lance* çalışıyor deyin, ister işsiz deyin, artık duruma neresinden baktığınıza bağlı.

Gülümsüyordu, ama bakışları buz gibiydi. Kahvesine krema ve şeker koydu, kaşığı fincanda yavaş yavaş çevirdi.

— Şimdi, Bay Okada, hiç kuşkum yok ki beni Bayan Kumiko konusunda sorguya çekmek istiyordunuz. Nerede, ne yapıyor filan. Yanılıyor muyum?

— Hayır, diye karşılık verdim. Ama ondan önce, bu ani istifanızın nedenlerini öğrenmek isterdim.

— Gerçekten bilmek istiyor musunuz?

— Evet, merak ettim.

Kahvesinden bir yudum içti, kaşlarını hafifçe çattı, sonra bana baktı:

— Kuşkusuz, merak ediyor, ilgileniyorsanız size anlatabilirim, ama pek eğlenceli olmaz, biliyorsunuz. Eskiden ben, sanırım size de söylemiş olduğum gibi, Profesör Vataya'nın amcasının hizmetindeydim ve genç Profesör Vataya aday olunca, ona yardım etmem istendi. Bunu oldukça olumlu buldum, bu genç profesörün geleceği var, diyordum kendime. Ama nereye giderse gitsin, onu izlemeye hiçbir zaman hazır değildim yine de. Belki garip gelebilir ama, ona karşı hiçbir bağlılık duygusu yok bende, oysa ki sadakatin ne olduğunu bilirim. Profesörün amcası bana paçavraymışım gibi davranırdı, hatta bana vurur, tekme atardı. Ona oranla Profesör Noboru Vataya bana çok iyi davranıyordu; ama Bay Okada, yaşam ne kadar garip; yaşlı profesörle, her şeyi sessizce sineye çekiyordum ve bana dünyaları verseler onu yüzüstü bırakmazdım, gencine ise dayanamadım. Ve

neden, biliyor musunuz, Bay Okada?

Başımı olumsuz, salladım.

— Çünkü Profesör Noboru Vataya ile ben, temelde birbirimize benziyoruz.

Uşikava, birkaç dakika susup paketini çıkardı, bir sigara yaktı. Birkaç derin nefes çektikten sonra yeniden konuştu:

— Söyleyeceklerim belki saçma gelebilir, çünkü onunla ne dış görünüşümüz ne kafa yapımız benziyor. Ama gene de, bir kez ama bir kez, yüzeysel görünüş bir yana bırakılacak olursa aynı türdeniz, o ve ben. Bunu daha onunla karşılaştığımda, ilk bakışta anlamıştım. Ah, ah, demiştim kendime, bu adam kendine aydın süsü veriyor, ama aslında beş para etmez herifin, birinci sınıf sahtekârın teki. Sahtekârların politikada şansı olmadığını söylemeyeceğim. Nice adi yükselme hırsının, görkemli başarılara ulaştığını görmüşümdür. Tersini de: yüksek bir ahlâk sağlamlığı da bakarsın kimi zaman sadece olumsuz sonuçlar getirir. Açık söyleyeyim, hangisinin daha iyi olduğunu bilemeyeceğim. Politika, Bay Okada, mantık sorunu değil, sadece sonuçlar önemli. Ama bu Bay Noboru Vataya'nın, ben bile ne pis bir herif olduğunu görünce şaştım. Onun karşısında, peşinen yenilgiye uğramıştım. Aynı âlemin insanları, birbirini tanır, anlıyor musunuz? Verdiğim örneğin adiliğini bağışlayın ama, tıpkı zamazingosu büyük olan adamlar gibi işte.

Bakın, Bay Okada, birinden nefret ettiğinizde, en kötüsü nedir bilir misiniz? Nefret ettiğiniz kişinin çok isteyip de bir türlü ulaşamadığınız bir şeyi, şaşılacak bir kolaylıkla sahiplenmesi. Örneğin, sizin ayak basmayı bile umut edemeyeceğiniz bir âleme bu herifin salına salına girdiğini seyretmek. Ve bu kişi size ne denli yakın olursa, duyduğunuz nefret de o denli amansız olur. Benim için, bu adam, Profesör Noboru Vataya'ydı. Herhalde böyle konuştuğumu duysa, şaşkınlıktan donakalırdı. Ya siz, Bay Okada, hiç böyle bir nefret hissetmiş miydiniz?

Ben de Noboru Vataya'dan nefret etmiştim kuşkusuz. Ama benim ondan nefret etme biçimin, Uşikava'nın tanımıyla örtüşmüyordu. Başımı olumsuz salladım.

— Bir gün profesör beni çağırıp Bayan Kumiko'yla ilgilenmemi istedi. Varın düşünün artık siz, bana bu görevi verdiği için ona ne denli gönül borcu duyduğumu! Bayan Kumiko'yu onun evine getirmiş olan karmaşık koşulları bana ayrıntılarıyla açıklamadı. Sadece, evliliğinin yürümediğini ve yalnız yaşamaya karar verdiğini, ayrıca da biraz sağlıksız olduğunu söyledi. Ama bir süre, profesörün bana verdiği emirleri harfiyen yerine getirdim. Dairesinin mobilyasını ödemek için Bayan Kumiko'nun hesabına para aktardım, ona bir hizmetçi buldum; gördüğünüz gibi yaptıklarım bu türden önemsiz görevlerdi. Zaten yeterince işim vardı başka yerde, ayrıca başlangıçta, Bayan Kumiko'yla pek ilgili değildim. Ara sıra kimi ayrıntıları yoluna koymak için onunla telefonda konuşuyorduk, hepsi bu. Zaten Bayan Kumiko oldukça asık yüzlüydü. Zamanını hapiste geçiren bir insan izlenimi bırakıyordu, odanın bir köşesine çekilmiş, kıpırdamadan oturan biri.

Uşikava bir an susup bir bardak su içti, saatine bir göz attı, bir sigara daha yaktı.

— Ama iş bu kadarla kalmadı. Birdenbire, siz sahneye çıktınız, Bay Okada. Asılmışlar Evi hikâyesi, biliyorsunuz. Profesör, gazetede çıkan makaleden dolayı endişeleniyordu ve beni, orayla ne

ilişkiniz olduğunu anlamak için küçük bir soruşturma yapmakla görevlendirdi. Biliyordu ki, kimseye belli etmeden soruşturma konusunda bana güvenebilirdi. Ama size şunu söyleyeyim, bulduklarım beni şaşırttı. İşin içinde politik bir dalavere olduğunu sanıyordum da, bu denli büyük bir balık yakalayacağımı beklemiyordum. Karides avlamaya çıkıyorsunuz, dülgerbalığıyla dönüyorsunuz.

— Ve binek değiştirmek için, bulduğunuz şeyi kullandınız, öyle mi?

Uşikava sigarasının dumanını tavana doğru üfledi, sonra bana baktı. İlk kez, gözlerinde alaycı bir parıltı gördüm.

— Sezgileriniz kusursuz, Bay Okada. Kesinlikle öyle. Kendime dedim ki: Azizim Uşikava, işyerini değiştirmek istiyorsan şimdi tam zamanıdır. Neyse, şimdilik işsizim ama diyebilirim ki, bir dahaki işimin ne olacağını şimdiden biliyorum. Sadece olayın biraz soğumasını beklemek gerekiyor. Benim de biraz dinlenmeye ihtiyacım var zaten.

Uşikava cebinden bir paket kâğıt mendil çıkardı, içinden bir tane aldı, gürültüyle sümkürdü, sonra mendili top yaparak cebine indirdi.

— Peki, Kumiko'yla ilgilenme nöbetini kim aldı?

— Ah, evet, doğru ya, Bayan Kumiko. Şimdi size bir itirafta bulunacağım, Bay Okada. Ben Bayan Kumiko'yu hiç görmedim, onunla etten kemikten bir insan olarak karşılaşmak onuruna hiç ulaşamadım. Onunla sadece telefonda konuştum. Ve yalnız ben değil, Bay Okada: onu kimse, hiç görmüyordu. Profesör Vataya'yla yüz yüze görüşür müydü, bilmiyorum, orası bir sır, ama sizi temin edebilirim ki, kimseyi, ama kimseyi görmüyordu; belki ağabeyinden başka, ki bu bile belli değil. Hizmetçi bile onunla hiç karşılaşmıyormuş, bana bunu kendi söyledi. Bayan Kumiko hizmetçiye, yapması gerekenlerin bir listesini bırakıyormuş ve bunun dışında, ona görünmemenin bir yolunu buluyormuş. Neler olup bittiğini anlamak için karınızı dairesinde ziyaret etmeye kalkıştım. Orada olduğuna emindim, ama içeriden en ufak bir gürültü duymadım. Tam sessizlik. Komşulara sordum: onunla hiç kimse karşılaşmamış. İşte bir yılı aşkın bir süredir o daireye kendini kapatmış, her türlü ilişkiden uzakta yaşıyor. Tam olarak bir yıl beş aydır. Bunca zamandır kendini göstermemesi için geçerli nedenleri vardır herhalde.

— Adresi verebilir misiniz bana?

Uşikava şiddetle başını salladı.

— Hayır, gerçekten çok üzgünüm, ama küçük bir dünyada yaşıyoruz, biliyorsunuz, her şey er veya geç ortaya çıkıyor, öğreniliyor ve benim de kimi sırları yaydığım duyulursa, gelecekteki işverenlerimin bana olan güveni sarsılabilir.

— Ama böyle saklanması için başına neler gelmiş olabileceği konusunda bir varsayımınız vardır herhalde?

Uşikava bir an duraksar gibi oldu. Başka bir şey söylemeden, gözlerinin içine bakıyordum. Zaman durmuş, geçmek bilmiyor gibi geliyordu bana. Uşikava yine sümkürdü. Kalkar gibi yaptı, sonra içini

çekerek tekrar sandalyesine oturdu.

— Dinleyin, size söyleyeceklerim sadece aklımdan geçen şeyler, ama bana kalırsa, uzun zamandır Vataya ailesinde var olagelen bir sorun söz konusu. Somut olarak, bunun ne olduğunu bilmiyorum, ama Bayan Kumiko ta başından beri bunun bilincinde olduğundan ailesinden ayrılmak istemiş. Sizinle karşılaşıyor, birbirinizi seviyorsunuz, evleniyorsunuz, sonsuza dek mutlu yaşıyorsunuz... Harika, harika! Yani, böyle olabilirdi demek istiyorum, ne var ki, işler böyle yürümemiş. Profesör Vataya, bilinmeyen bir nedenle kız kardeşinin evden gitmesini istememiş. Ne dersiniz buna? Senaryo olarak size de akla yakın geliyor mu?

— Oldukça, evet.

— Sonra da –kuşkusuz tüm bunlar sadece benim hayal ürünüm– Profesör Vataya, Bayan Kumiko'yu yeniden kendi safına çekmeyi deniyor. Belki de o sırada, yani sizinle evlendiği zaman, buna o kadar üzülmemiştir, ama zaman geçtikçe kardeşinin varlığının onun için ne derece vazgeçilmez olduğunu anlamış olmalı. Bunun üzerine, ne pahasına olursa olsun, onu geri almaya karar vermiş ve nasıl yapmış bilemem, bunu da başarmış. En azından, bana kalırsa, o yana bu yana çekile çekile Bayan Kumiko eskiden onda var olan bir şeyi yitirmiş. İçinde bulunan ve o zamana değin onu ayakta tutmuş olan temel bir direk, birden ikiye bölünmüş. Bunlar sadece varsayım, ama...

Susuyordum. Garson kız gelip sularımızı tazeledi, boş kahve fincanlarımızı aldı. Bu arada Uşikava dalgın dalgın karşısındaki duvarı seyrederek, sigarasını tüttürüyordu. Gözlerimi yüzüne diktim:

— Yani Kumiko ile Noburu Vataya arasında cinsel bir ilişkiden kuşkulandığınızı mı söylemek istiyorsunuz? diye sordum.

— Hayır, hayır, asla bunu demek istemedim, diye karşı çıktı Uşikava, yanan sigarasını havada sallayarak. Aralarında gerçekte ne olduğu ya da olmadığına ilişkin en ufak bir fikrim yok. Ve hayal gücüm de oralara kadar uzanmıyor. Ama ilişkilerinde normalin dışında bir şey olduğunu seziyorum. Ve biliyorum ki, Profesör Vataya'nın boşanan karısı, onunla normal cinsel ilişkileri olmamasından yakınıyormuş. Gerçi tüm bunlar, dedikodu ama...

Uşikava bir yudum su içtikten sonra elini karnına koydu.

— Şu sıralar midem iyi değil. Hiç değil. Aileden geliyor, anlarsınız. Bizde herkesin mide sorunu vardır. DNA'lardan geliyormuş, sözde, öyle diyorlar. Bana sorunlardan başka miras kalmamış zaten: dazlaklık, çürük dişler, mide ağrıları, miyopluk. Beşiğimin üstüne eğilen periler beni sadece lanetlemişler. Bana söyleyecekleri şeylerden korktuğum için artık doktora bile gitmiyorum. Bay Okada, belki de üstüme vazife olmayan şeylere karışıyorum ama, sanırım Bayan Kumiko'yu Profesör Vataya'nın ellerinden çekip almak o denli kolay olmayacaktır, anlıyor musunuz? Her şeyden önce, bugünkü durumda, Bayan Kumiko sizin yanınıza dönmek istemeyecektir. Belki de o, artık sizin tanıdığınız kadın değil. Onu değişmiş bulacaksınız. Sonra da, terbiyesizliğimi bağışlayın ama, onu buldunuz ve yarın evinize getirdiniz diyelim, siz onu bağrınıza basacak, sorumluluğunu üstlenecek durumda mısınız? Yarım yamalak iş göremezsiniz. Hatta belki de Bayan Kumiko'nun şimdilik size dönmek istememesinin nedeni budur.

Hep susuyordum.

— Her neyse, Bay Okada, sizi yeniden gördüğüme sevindim. Garip bir kişiliğiniz var, biliyorsunuz. Artık ayrılsak da herkes kendi yoluna gitse, ne dersiniz?

Yorgun, sandalyeye sırtını dayamış olan Uşikava birkaç kez başını salladı:

— Ah, galiba yine çok konuştum. Üzgünüm, ama benim kahvemi de ödeyebilir misiniz?.. Şu sırada işsizim, ne yaparsınız! Sahi, gerçi siz de öyle ya, doğru. Neyse birbirimize karşı uzlaşmacı olalım. Mutlu olmanızı dilerim. Siz de, benim için aynı dilekte bulunun.

Ardından Uşikava, ağır ağır, zorlukla kalktı ve bana arkasını dönerek, kahveden çıkıp gitti.

Malta Kano'nun kuyruğu
Deri Yüzücü Boris

Rüyamda –elbette o sırada rüya olduğunu henüz bilmiyordum– Malta Kano'nun karşısında oturmuş, çay içiyordum. Ucu görünmeyecek kadar uzun ve geniş, beş yüzü aşkın kare masanın sıra sıra dizili olduğu, dikdörtgen bir salondaydık. Ortadaki bir masada, yalnız başına oturmuştu. Tapınağı andıran yükseklikteki tavandan sayısız kiriş geçiyordu ve kirişlerin hemen hemen her yerinden yeşil bitki saksıları sarkıyordu. Ya da peruka mıydı bunlar? Daha yakından bakınca, yüzülmüş katafatası derileri olduğunu anladım. Derilerde de siyahımtırak kan lekeleri duruyordu. Bu taze ganimetleri, kurutmak için kirişlere asmış olmalıydılar. Kan damlalarının çay fincanlarımıza damlamasından korktum. Gerçekten de, tavandan ara sıra yağmur gibi, düşen damlaların sesi işitiliyordu. Plok, plok! Ses, koskocaman boş salonda yankılanıyordu. Ama başlarımızın üstündeki deriler kurumuş olmalıydı ki, fincanlarımıza kan damlamıyordu.

Çay, kaynar derecede sıcaktı. Çay tabağında, kaşığın yanında, üç parça yeşil kesmeşeker duruyordu. Malta Kano, fincanına iki tane koydu, içinde kaşığını yavaş yavaş döndürdü. Şeker erimiyordu. Bir köpek gelip ayaklarımızın dibine oturdu: kocaman, kara bir köpek, boynundan yukarısı, Uşikava'nın suratıydı, gövdesinin diğer yerleri gibi kısa ve sık tüylerle kaplıydı.

— Vay canına, ama bu, Bay Okada, diye bağırdı köpek, Uşikava'nın sesiyle. Bakın, şimdi ne güzel saçlarım var! Ben köpeğe dönüşür dönüşmez çıktı bu saçlar. Ve, inanır mısınız, hayalarım da hemen hemen iki katı büyüdü ve artık midem de ağrımıyor! Dikkat etmişsinizdir: artık gözlük de takmıyorum. Giyinmeye de ihtiyacım kalmadı. Öyle mutluyum ki. Bunu daha önce nasıl düşünemedim, anlamıyorum. Eğer bilseydim, çoktan köpeğe dönüşürdüm. Ne dersiniz, Bay Okada, siz de denemek ister miydiniz?

Malta Kano çay tabağında kalan yeşil şeker parçasını alıp köpeğe attı. Şeker, gürültüyle Uşikava'nın burnuna düştü ve yaraladı: mürekkep gibi siyah kan, yüzüne akmaya başladı. Ama acımışa benzemiyordu: sırıtarak kuyruk salladı, sonra bir şey demeden çekip gitti. Gerçekten de koskocaman hayaları vardı.

Malta Kano'nun üstünde ta boğazına kadar çıkan, yakası sımsıkı ilikli bir yağmurluk vardı, ama altında hiçbir şey olmadığını biliyordum, çıplak bedeninden yayılan tatlı kokulardan anlıyordum bunu. O her zamanki kırmızı plastik şapkası yine başındaydı. Çayımdan bir yudum içtim. Tatsız sıvı, dudaklarımı yaktı.

— Burada olduğunuza öyle memnunum ki, dedi Malta Kano, rahatlamış ve önceye oranla biraz daha neşeli bir sesle. Günlerdir size telefon etmeye çalışıyorum, ama hiç cevap vermiyordunuz, ben de başınıza bir şey mi geldi diye merak ettim. Neyse ki her şey yolundaymış. Sesinizi duymak içimi rahatlattı. Bu arada, bunca zamandır size kendimden haber vermediğim için bağışlayın beni. Olan biten her şeyi size ayrıntısıyla anlatamam, çok uzun sürer, hele telefonda; ama kısaca özetlemek için, diyelim uzun bir yolculuk yaptım. Döneli tam bir hafta oluyor. Alo, alo, Bay Okada, beni duyuyor

musunuz?

— Alo? dedim ve birden, kulağıma yapışmış bir ahize olduğunu fark ettim.

Karşımdaki Malta Kano'nun da elinde bir tane vardı. Ses, iyi bağlanamamış bir denizaşırı konuşma gibi cızırtılıydı.

— Malta'daydım, biliyorsunuz. Bir gün kendime dedim ki: o adaya dönmeli ve o suya yaklaşmalıyım. Zamanı geldi artık. Bu, tam son telefon konuşmamızın ardından oldu. Hatırlıyor musunuz, Bay Okada? Girit'in nerede olduğunu artık bilmediğimi söylemek için size telefon etmiştim. Neyse, en azından, Japonya'dan bunca uzun süre ayrı kalmaya niyetim yoktu. En çok iki haftalığına gitmeyi tasarlıyordum. İşte bunun içindir ki, size önceden haber vermedim. Daha doğrusu, hemen hemen kimseye söylemedim, uçağa öylece yanıma hiçbir şey almadan bindim. Ama bir kez oraya gidince, bir daha bir türlü ayrılamıyordum. Siz Malta'ya hiç gittiniz mi, Bay Okada?

— Hayır, diye karşılık verdim.

Yıllar önce de kendisiyle tıpatıp aynı konuşmayı yaptığımızı hatırladım.

— Alo? dedi Malta Kano.

— Alo?

Malta Kano'ya söyleyecek bir şeyim vardı, ama ne olduğunu bir türlü hatırlayamıyordum. Biraz düşününce, aklıma geldi. Ahizeyi elimde sıkı sıkı tuttum ve dedim ki:

— Ah, evet, ben de sizi aramak istemiştim, kedinin döndüğünü söylemek için.

Malta Kano birkaç saniye sustuktan sonra karşılık verdi:

— Ya? Döndü demek?

— Evet. Evet, ne de olsa, kedinin kaybolması nedeniyle tanışmıştık, siz ve ben. Bunun için haberi size de vermek istedim.

— Ne zaman döndü?

— Bu ilkbahar ve döndüğünden beri de bir yere kımıldamadı.

— Görünüşünde herhangi bir değişiklik var mı, herhangi bir yerinde bir ayrıntı?

Bir yerinde bir ayrıntı mı?

— Şimdi siz söylediniz de aklıma geldi, döndüğünde onu okşarken, kuyruğunun ucunun eskisi kadar çarpık olmadığını fark ettim; ama yanılıyor da olabilirim. Yaklaşık bir yıldır yoktu ortalarda.

— Aynı kedi olduğuna emin misiniz?

— Kesinlikle eminim, bu kediyi uzun süredir tanıyorum. Aynı kedi olmasaydı fark ederdim.

— Öyle ya, dedi Malta Kano. Öyle ya, bağışlayın beni, ama size o hayvanın gerçek kuyruğunun burada, bende olduğunu söylemeliyim.

Bu sözler üzerine, Malta Kano ahizeyi masaya bıraktı, çabucak yağmurluğunu çıkarıp çıplak kaldı. Memeleri, kız kardeşininkilerle aynı büyüklükteydi, edep yerinin tüyleri de aynı biçimde. Şapkasını başından çıkarmamıştı. Birden bana arkasını döndü: kaba etlerinin üzerinde bir kedi kuyruğu vardı. Bir kedininkinden biraz daha büyük bir kuyruk, Malta Kano'nun boyuna uygun, ama Uskumru'nun kuyruğunu tanıdım. Ucundaki o küçük, kendine özgü eğrilik bana şimdiki kedimin kuyruğundan çok daha inandırıcı bir gerçeklikte göründü.

— İyi bakın, dedi Malta Kano, bu, kayıp kedinin gerçek kuyruğudur. Şimdiki kuyruğu bir taklittir. Dikkatle bakarsanız, farklar görürsünüz.

Kuyruğuna dokunmak için elimi uzattım, ama kuyruğunu sallayıp kaçtı. Öyle çıplak, masalardan birinin üstüne sıçradı. İri bir kan damlası, tavandan, açık avucuma düştü Tıpkı Malta Kano'nun şapkasının renginde, göz alıcı bir kırmızıydı.

— Biliyor musunuz, Bay Okada, Girit Kano'nun çocuğunun adı Korsika, dedi bana Malta, masanın üstünde ayakta, kuyruğunu hızla sallayarak.

— Korsika mı? diye yineledim.

— *Tembellik tüm kötülüklerin anasıdır,* bilirsiniz, diye havladı bir yerlerden çıkıveren kara köpek Uşikava.

Girit Kano'nun çocuğu ha?

Uyandım, tere batmıştım.

Bunca uzun, bunca gerçek gibi, hatta bunca iyi kurgulanmış bir rüya görmeyeli çok oluyordu. Uyandıktan sonra uzun bir süre yüreğim küt küt attı. Gidip kaynar suyla bir duş yaptım, temiz bir pijama giydim. Saat sabahın birini geçiyordu. Uykum kaçmıştı. Mutfak dolaplarının birinden eski bir konyak şişesi çıkardım, sakinleşmek için bir bardak içtim.

Sonra odama döndüm ve Uskumru'yu aradım. Yorganımın altında dertop olmuş uyuyordu. Aldım, kuyruğunu tutup dikkatle inceledim. Avucumu kuyruğun eğri ucunda gezdirirken can sıkıntısıyla gerindi, sonra tekrar uykuya daldı. Artık kuyruğunun, adının Noboru Vataya olduğu dönemdeki kuyruğuyla aynı biçimde olduğundan emin değildim. Malta Kano'nun kuyruğu bana gerçek kedininkinden çok daha gerçek görünmüştü, diye düşündüm, rüyada gördüğüm kuyruğun biçimini ve rengini hatırladım.

Girit Kano'nun çocuğunun adı Korsika, demişti Malta Kano.

Ertesi gün, mahalleden bir yere ayrılmadım. Sabah, istasyonun oradaki süpermarkete alışverişe gittim. Öğleyin, mutfakta ayaküstü bir şeyler atıştırdım. Öğleden sonra, uzun zamandır ilk kez,

mahalledeki yüzme havuzuna gittim. Kalabalık değildi, belki de herkes yılbaşı hazırlığında olduğundan kimse oraya gitmeye zaman bulamamıştı. Tavandaki hoparlörlerden Noel müziği geliyordu. Acele etmeden bin metre yüzdüm, ama baldırıma kramp girdiği için bırakmak zorunda kaldım. Yüzme havuzunun duvarları koca koca çelenklerle süslenmişti.

Eve dönünce mektup kutusunda kalın bir zarf buldum. Nereden geldiğini görmek için arkasını çevirdim, ama gönderenin adresi filan yoktu. Kim fırçayla bu kadar güzel harfler çizebilirdi ki, Teğmen Mamiya'dan başka?

Sizi bunca uzun zaman habersiz bıraktığım için beni bağışlamanızı rica ederim. Aylardır hikâyemin devamını size yazmayı düşünüyordum ama kimi koşullar, bugüne kadar, kalemi elime alma cesaretini bulmama engel oldu ve işte yılın sonu yaklaşıyor. Ama ben, size yazma görevimi sonsuza dek erteleyemem: yaşlıyım ve ölüm her an kapımı çalabilir. Bu mektup belki de tasarlanandan daha uzun olacak, umarım sonuna kadar okumak, canınızı sıkmaz. Geçen yaz size Bay Honda'nın yadigârını vermeye geldiğimde, Moğolistan'daki görevimizi uzun uzun anlatmıştım, ama gerçekte hikâyemi tam olarak bitirmemiştim. Devamı var. Çeşitli nedenlerle, o zaman size anlatmadım. Her şeyden önce, hikâye aşırı uzayacaktı, ayrıca hatırlıyorsanız, acele bir iş yüzünden eve dönmek zorundaydım ve size her şeyi söyleyecek zamanım yoktu. Ama, daha da önemlisi, o sırada kime olursa olsun, bu hikâyeyi sonuna dek ve içtenlikle anlatmaya hazır değildim. Oysa, şimdi çok iyi anlıyorum ki, günlük işlerin araya girmesine izin vermemeli ve size her şeyi, hem de dürüstçe, hiçbir şeyi atlamadan, sonuna kadar anlatmalıymışım.

13 ağustos 1945'te Hailar'ın kenar mahallelerindeki kıran kırana savaşlar sırasında bir makineli tüfek ateşiyle biçilip bir T34 Sovyet tankının altında kaldım ve sol elimi böyle yitirdim. Çita'daki Sovyet hastanesine baygın götürülmüşüm ve orada yapılan bir ameliyatla canım kurtulmuş. Daha önce de size anlattığım gibi, Sovyetler Birliği ordusu Japonya'ya savaş ilan eder etmez geri saflara doğru çekilen, Şincing'deki Guangtong ordusu genelkurmayının istihbarat bürosunda görevliydim. Ne var ki ben, ölmeye kararlı olduğum için, sınır yakınındaki Hailar birliğine gönderilmemi sağlamış ve bir intihar görevine gönüllü olmuştum: elimde el bombası, düşman saflarına saldırdım. Ama Onbaşı Honda'nın, Halha Irmağı kıyılarındaki kehaneti doğru çıktı: ölüm beni yine istemedi. Orada sadece elimi bıraktım, canımı değil. Bu harekât sırasında benim dışımda, adamlarımın tümü öldü. Böyle davranmak için emir almıştık, ama bu gene de aptalca bir intihar saldırısıymış, ki başarısızlıkla sonuçlandı.

Bizim küçücük el bombalarımız, koskocaman Sovyet tanklarının karşısında ne işe yarayabilirdi ki?

Sovyetlerin bana, askeri hastanelerinde böyle iyi bakmalarının tek nedeni, baygınken ağzımdan Rusça cümleler çıkmasıymış meğer. Sonradan anlattılar bana. Size önce de söylediğim gibi, zaten Rusça'ya yabancı sayılmazdım ve Şincing'deki görevim bana bol bol boş zaman bıraktığı için, ben de bundan yararlanarak bu dili ilerletmeye çalışmıştım, o kadar ki, savaş bittiğinde su gibi Rusça konuşuyordum. Şincing'de yaşayan Beyaz Rus çoktu, Rus barlarındaki garson kızları da tanıyordum; uzun sözün kısası, bol bol Rusça konuşup bu dili ilerletme olanağından yoksun değildim. Bu dilde sayıklamamda da anlaşılmayacak bir şey olmasa gerek.

Sovyetler Birliği'nin niyeti, daha başından, işgal ettiği Mançurya'da eline geçecek tüm Japon savaş tutsaklarını Sibirya'daki kamplara göndermekti. Avrupa'daki Alman askerlerine de böyle yapmışlardı. Sovyetler gerçi savaşı kazananlar safındaydı ama, bu uzun savaşın bitiminde ekonomilerinin tüm kanı çekilmişti ve tüm ülkede işçiye müthiş ihtiyaçları vardı. Savaş tutsaklarından kendilerine yeni bir işgücü sağlamak, önemli hedeflerinden biriydi. Bu da çok sayıda tercüman gerektiriyordu ve ellerinde hemen hemen hiç yoktu. Bu yüzden, Rusça konuştuğumu anlayınca beni oracıkta ölüme terk etmek yerine hemen Çita askeri hastanesine nakletmişlerdi. Eğer Rusça sayıklamış olmasaydım, hiç kuşku yok, Hailar kıyılarında ölüp gidecektim. Bir köpek gibi de gömülecektim, mezar taşım bile olmadan. Ne garip şey şu kader! Sonra, geçmişim konusunda sıkı bir sorguya çekildim ve aylarca ideolojik eğitim aldım, ardından da Sibirya'daki bir kömür madenine tercüman olarak gönderildim.O dönemin ayrıntılarını geçiyorum şimdi. Savaştan önce, üniversitede öğrenciyken, o sırada Japonya'da yasak olan, Marx'ın eserlerini incelemiştim ve ana çizgileriyle komünist ideolojiyi benimsiyordum, ama artık komünizm konusunda, bir bütün olarak kabullenemeyecek derecede bilgi sahibi olmuştum. Ordudaki görevim ve istihbarat servisleriyle bağlantılarım, Stalin'in ve parayla tuttuğu, İç Moğolistan'daki diktatörlerin uyguladığı kanlı baskı eylemlerinden haberdar olma fırsatını vermişti. İhtilalin başlangıcından beri, on binlerce lamayı, toprak sahibini ve rejime karşı çıkan diğerlerini, Sibirya'ya, çalışma kamplarına gönderip orada acımasızca yok etmişlerdi. Sovyetler Birliği'nde de aynı şeyler oluyordu. Eskiden bu ideolojiye inanmış olsan bile, ilkelerini uygulamaya koyanlara artık güvenim kalmamıştı. Biz Japonlar da Mançurya'da aynı şeyi başka bir ideoloji adına yapmıştık. Hailar'daki gizli üssün yapılmasında çalıştıktan sonra, salt konuşmalarını engellemek ve orayı gizli tutmak için, katledilen Çinli işçilerin sayısını tahmin bile edemezsiniz.

Üstüne üstlük, bir de, dosdoğru cehennemden çıkmış olan o sahneye tanık olmuştum: bir Rus subayın denetimi altında, bir Moğol tarafından diri diri derisi yüzülen Yamamoto'nun işkenceyle öldürülmesine. Ben de dipsiz bir kuyuya atılmış, orada garip ve parlak bir ışığın çakmasıyla, tüm yaşama tutkumu yitirmiştim. Benim gibi bir adam artık herhangi bir ideolojiye nasıl bel bağlayabilirdi ki?

Tercüman olarak, o madende çalışan Japon savaş esirleri ile Sovyet resmi makamları arasında bağlantıyı sağlıyordum. Öteki gulaglarda durumun nasıl olduğunu bilmem, ama bu madende, esirler sinek gibi ölüyorlardı. Ölüm nedenleri saymakla bitmez: yetersiz beslenme, aşırı çalışma sonucu bitkin düşme, galerilerin çökmesi, su basmaları, sağlık koşullarının olmayışı yüzünden yayılan salgın hastalıklar, akla hayale sığmayan soğuk, nöbetçilerin uyguladığı şiddet, en ufak bir direniş belirtisinin acımasızca bastırılması. Oralarda egemen olan nefret, kuşku, korku ve umutsuzluk o denli büyüktü ki, Japon esirlerin kendi kader yoldaşları tarafından bile linç edildikleri oluyordu.

Ama ölümler arttıkça insan gücü de eksiliyordu ve gelen yeni esir konvoyları sayesinde o kadar da çabuk yerine konuyordu. Bu esirlerin yarısı, solgun, bir deri bir kemik kalmış, üst baş paramparça geliyor ve daha ilk haftalarda ölüyorlardı. Ölüler, terk edilmiş bir maden ocağına atılıyordu. Bir ortak çukur kazmak istense bile soğuk, toprağı sertleştirmiş olduğundan olanaksızdı. Kazma kürek işlemezdi. Terk edilmiş maden galerileri, cesetlerden kurtulmak için idealdi: gerektiği kadar karanlık ve derin, öyle de dondurucuydu ki, çürüyen cesetlerin kokması

gibi bir şey mümkün değildi. Sadece ara sıra içeri kömür atmakla yetiniyorduk. Bir çukur dolunca, bir başkasına geçiliyordu. Oralara sadece ölüler değil, kimi zaman ötekilere ders olsun diye diriler de atılırdı. Gardiyanlarına meydan okuyan Japon askerleri önce kolları bacakları kırılıncaya değin dövülür, sonra ceset dolu bu galerilerden birine atılırdı. Çığlıkları ve iniltileri hâlâ kulağımdadır. Tam anlamıyla yeryüzü cehennemiydi orası.

Önemli bir stratejik işletme sayılan maden, parti genel merkezi tarafından gönderilen üyelerce yönetiliyordu. Müdür, söylendiğine göre, Gürcistan'da, Stalin'le aynı kasabadan olan yüksek bir görevliydi. Genç, hırslı, haşin ve başkalarının ıstırabına karşı tümüyle ilgisiz biriydi. Onu tek bir şey ilgilendiriyordu: kaç insana mal olacağını hiç göz önüne almadan, üretim rakamlarını yükseltmek. Üretim gücü artarsa maden, merkezdeki makamlar tarafından örnek bir yer sayılacak ve işgücü artırılmak suretiyle ödüllendirilecekti. İşçilerde ölü sayısı ne olursa olsun, her zaman başkaları sağlanabilirdi. Verimi hep artırmak için, müdür gittikçe daha derin ve daha tehlikeli, normalde işletilmemesi gereken maden kuyuları kazılmasına izin veriyordu. Bu yüzden de kaza sayısı durmadan artıyordu, ama onun aldırış ettiği yoktu.

Tek kalpsiz adam, müdür değildi: gardiyanların çoğu da hapishane kaçkını, inanılmaz bir saldırganlık ve acımasızlık sergileyen, eğitimsiz adamlardı. Acımak diye bir duygunun varlığından bile haberleri yoktu. O kadar ki, kimi zaman düşünürdüm: acaba dünyanın bir ucunda, Sibirya'nın buz tutmuş topraklarında uzun süre kaldıkları için mi, insanlık duygusunu hepten yitirmişlerdi? Başka yerlerde işledikleri suçlar yüzünden bu kamplara gönderilmişler ve uzun süreli cezalarını çekince artık dönecekleri evdi, ocaktı bir şeyleri kalmamıştı. Bu yüzden, oraya yerleşmişler, oralı kadınlarla evlenmiş, o topraklarda yeni yuvalarını kurmuşlardı.

Zorunlu çalışma kampında sadece Japonlar yoktu. Madene çok sayıda Rus da gönderilmişti: Stalin'in temizlik eylemlerinin kurbanı olan siyasi suçlular ya da eski subaylar. Aralarında, pek değerli, geniş bilgi sahibi insanlar vardı. Tek tük kadın ve çocuk bile vardı; kuşkusuz oraya buraya dağıtılmış politikacı ailelerinden geriye kalanlardı bunlar. Kadınlar ile çocuklar, mutfakta, temizlik ve çamaşır işlerinde görevlendiriliyordu. Genç kadınlar sık sık genel kadın olarak da kullanılıyordu. Ruslar, Polonyalılar, Macarlar ve koyu tenli başka yabancılardan da – galiba Ermeniler ile Kürtler– konvoylar dolusu geliyordu. Barakalar üçe bölünmüştü: en büyüğünde Japon savaş esirleri toplanmıştı, ondan sonrakinde öteki uluslardan olanlar ve suçlular, bir de son konut bölgesi vardı ki onda meslekten madenci olanlar ile çeşitli uzmanlar, subaylar, gardiyanlar ile aileleri, bir de birkaç sıradan Rus vatandaşı yaşıyordu. Garın yakınında bir de geniş askeri yerleşim bölgesi vardı. Esirlerin bir bölgeden ötekine geçme hakkı yoktu, herkes kendi türüne ayrılmış olan ve ötekilerle arasında, önünde silahlı nöbetçilerin devriye gezdiği dikenli teller bulunan bölgede kalmak zorundaydı. Ben ise, tercüman olarak, günde birkaç kez müdürlüğün bulunduğu genel karargâha gitmek zorundaydım ve elimde bir bölgeden ötekine serbestçe gidip gelmeme izin veren bir kart vardı. Önünde birkaç küme evin sıralandığı gar, genel karargâhın yakınındaydı. Burada birkaç sefil dükkân, içki satan yerler, yüksek rütbeli subaylar ile memurların kaldığı oteller, atların yemliklerinin bulunduğu ve ortasında, bir direğe çekilmiş koskocaman kızıl bayrağın dalgalandığı bir meydan da bulunuyordu. Bir zırhlı araç sürekli bu bayrağın altında durur ve makineli tüfeğine tembel tembel dayanmış, çok sıkıldığı belli olan, savaş üniformalı bir asker de önünde nöbet tutardı. Meydanın ucunda yepyeni bir askeri hastane vardı, kapısının önünde de büyük bir Stalin heykeli.

Şimdi size sözünü edeceğim adama 1947 ilkbaharında rastladım. Karların tümüyle eridiğini hatırlıyorum, demek ki mayıs başlarına doğruydu. Tüm Rus tutuklular gibi giyinmiş olan bu adam, on kadar yoldaşıyla birlikte garın onarım işlerinde çalışıyordu. Bir tokmakla taşları kırıp şoseye yayıyordu. Çıkardıkları, kulakları sağır edici gürültü, çevrede yankılanıyordu. Maden resmi makamlarına bir rapor sunmuş, garın önünden geçiyordum ki, şantiyeye bekçilik eden astsubay bana seslendi ve geçiş iznimi göstermemi istedi benden. Kartı cebimden çıkarıp iriyarı, güçlü kuvvetli çavuşa uzattım; kuşkulu gözlerle inceledi. Besbelli, okuma bilmediğinden, hükümlülerden birini çağırıp kartı okumasını emretti. Bu adam, arkadaşlarının tersine, eğitim görmüş birine benziyordu. Hemen tanıdım: *oydu*. Onu görünce benzim attı ve suda boğuluyormuşum gibi, soluksuz kaldığımı hissettim. Hiç kuşku yok, bu, Halha Irmağı kıyılarında, Moğol'a, Yamamoto'nun derisini yüzmesini emreden Rus subaydı. Saçları dökülmüş ve iğneden ipliğe dönmüştü, ön dişlerinden biri yoktu ve o göz alıcı, kusursuz Rus üniformasının yerine şimdi kamptaki tutukluların leke içindeki üniformalarından giymişti: ayağındaki pırıl pırıl çizmelerin yerini bez çarıklar almıştı. Gözlük camları kirlenmiş, çizik çizik ve çerçeve sapları eğrilmişti. Ama oydu işte. Bin kişi arasından tanırdım onu. Gözlerimi dikip baktım ve kuşkusuz onun da merakını uyandıran, bendeki bu şaşkın ifade oldu. O korkunç günün üzerinden dokuz yıl geçmişti, ben de bir deri bir kemik kalmıştım, yaşlanmıştım, saçlarıma aklar karışmıştı. Gene de, beni tanımış gibi göründü. Onun da yüzünden bir şaşkınlık belirtisi gelip geçti: herhalde hep, çöldeki o kuyunun dibinde çürüyüp gittiğime inanagelmişti. Bana gelince, bir gün o subaya bir çalışma kampında, tutuklu üniformasıyla rastlayacağım hiç aklıma gelmezdi.

Bununla birlikte, hemen toparlandı, makineli tüfeğini boynuna çapraz asmış, okuması yazması olmayan çavuşa, geçiş izinimi okudu. "Tokutaro Mamiya, tercüman, kamp içinde serbestçe dolaşmasına izin verilmiştir." Çavuş, kartımı iade etti, bir baş işaretiyle gitmeme izin verdi. Birkaç adım attıktan sonra döndüm. Rus tutuklu da bana bakıyordu. Dudaklarından hafif bir gülümsemenin geçtiğini gördüm sanki, ama yanılmış da olabilirdim. Bacaklarım öylesine titriyordu ki, bir an yürümekte zorlandım. Bu adamla ilk karşılaşmamda kapıldığım olanca dehşete, ansızın yeniden kapılmıştım.

Saçma sapan bir nedenle kampa gönderilmiş olmalıydı. O dönemde Sovyetler Birliği'nde az görülür bir durum değildi bu. Hükûmetin de, ordunun da, partinin de içinde amansız iktidar çekişmeleri sürüp gidiyordu ve Stalin'in hastalık derecesindeki kuşkuculuğu, kimseye güvenmemesi, çıktıkları heykel kaidesinden bir kez düşenleri, sonuna kadar kovalıyordu. Bir kez konumlarını yitirince, "hainler" ya üstünkörü bir yargılama sonucu idam ediliyor ya da gulaga postlanıyordu, ama bu iki akıbetten hangisinin ehven olduğunu ancak Tanrı bilir. Çünkü ölümden kurtulanlar, yorgunluktan tükeninceye değin, hayal bile edilemez acımasızlıktaki koşullarda, köle gibi çalışmak zorundaydılar. Japon savaş esirlerinin hiç olmazsa, hayatta kalırlarsa, günün birinde vatana dönmek gibi bir şansları vardı, ama Rus tutuklular bu umuttan bile yoksundular. Sibirya'da ölmeye mahkûmdular ve bu adamın yazgısı da öyleymiş.

Zihnimi kurcalayan tek bir şey vardı: artık adımı ve beni nerede bulacağını biliyordu. Bu eski Rus subay, savaştan önce (iradem dışında da olsa), Yamamoto adındaki bir casusla, Moğol topraklarında gizli bir göreve ve bir keşif gezisine katıldığımı da biliyordu ve bunu herhangi

birine anlatacak olursa, kötü duruma düşebilirdim. Ne var ki, benim hakkımda hiçbir şey söylememiş, bilgi yaymamıştı; sonradan, benim için çok daha başka tasarıları olduğunu anlayacaktım. Bir hafta sonra, garın önünde onu yine gördüm. Hâlâ, ayaklarına zincir vurulu, mahkûm kılığında, taş kırıyordu. Ona baktım, o da gözlerini bana dikti, balyozunu bıraktı, eskiden, subay olduğu zamanlarda yaptığı gibi doğruldu, dimdik durdu. Bu kez, yanılıyor olamazdım, çok hafif de olsa, düpedüz sırıtıyordu, ama öyle bir vahşilik vardı ki bu gülüşte, sırtımdan buz gibi ter boşandı, ürperdim. Yamamoto'nun diri diri derisi yüzülürken de kılı kıpırdamadan böyle bakmış, böyle sırıtmıştı. Tek söz etmeden geçip gittim önünden.

Ben kamp genel karargâhında, Sovyet ordusu subayları arasında bir dost edinmeyi başarmıştım: aşağı yukarı yaşıttık, o da benim gibi coğrafya eğitimi almış –Leningrad Üniversitesi'nde– haritacılıkla ilgileniyordu. Ne zaman olanağını bulsak, ortak uzmanlığımız konusunda sohbet ediyorduk. Özellikle Guangtong ordusunun Mançurya'da hazırladığı genelkurmay haritalarıyla ilgiliydi konularımız. Kuşkusuz bu konuya onun üstlerinin önünde hiç değinmiyorduk. İkimizi de yakından ilgilendiren bu konuyu açmak için, yalnız kalma fırsatı kolluyorduk sadece.

Kimi zaman, gizlice elime yiyecek bir şeyler tutuşturur, Kiev'de kalmış olan karısının ve çocuklarının resimlerini gösterirdi. Sovyetler Birliği'ndeki uzun tutukluluğum boyunca dostça ilişki kurduğum tek Rus, o oldu.

Bir gün baş başa konuşurken, belli etmeden ona Rus tutuklu konusunda sorular sordum.

— Görünüşü ötekilere hiç benzemeyen biri dikkatimi çekti de, dedim. Daha iyi eğitim almışa benziyordu, eskiden önemli bir görevde miydi acaba?

Söz konusu adamı Nikolay'a –arkadaşım subayın adı buydu– tarif ettim; bana cevap verirken suratı karardı:

— Ha, Deri Yüzücü Boris'i söylüyorsun. Onunla ilgilenmesen senin için iyi olur.

Nedenini sordum, ama Nikolay konunun derinine inmeye hiç de istekli görünmüyordu. Ama yine de sonunda bana Deri Yüzücü Boris'in, Sibirya'daki bu kömür madenine nasıl gönderildiğini anlattı, tekrar uyarmaktan da geri durmadı:

— Şaka etmiyorum, o adam çok tehlikeli biridir, ben olsam yanına on metre bile yaklaşmaktan çekinirdim.

Nikolay'ın anlattığına göre, Deri Yüzücü Boris'in gerçek adı Boris Gromov'muş. Tahmin ettiğim gibi, KGB ajanıymış bir zamanlar. 1936'da Çoibalsan, Dış Moğolistan cumhurbaşkanı olduğunda, Boris askeri danışman olarak Ulan Batur'a gönderilmiş ve Beria'nın Sovyetler Birliği'nde yönettiği örnek üzerine Moğolistan gizli polisini örgütlemekle görevlendirilmiş. Tüm kaynaklarını karşıdevrimci güçleri ezmekte kullanmış. Baskınlar düzenliyor, kuşkulandıklarını kamplara gönderiyor, işkence ettiriyor, acımadan ortadan kaldırıyormuş.

Nomonhan Savaşı'ndan sonra, Asya'daki bunalım atlatılır atlatılmaz, Moskova'daki merkez organlar tarafından geri çağırılmış ve Sovyetler Birliği'nin henüz işgal ettiği Polonya'ya ordudaki temizlikle ilgilenmek için gönderilmiş. İşte orada Deri Yüzücü Boris lakabı takılmış, çünkü beraberinde Avrupa'ya getirdiği bir Moğol'a tutukluların derisini diri diri yüzdürmekte uzman olmuş. Bu yüzden Polonyalılar ölümden değil, ondan korkuyorlarmış. Bu işkencelere tanık olanlar hemen itirafa geçiyormuş. Alman ordusu sınırları çiğneyip de savaş patlayınca Gromov da Polonya'dan ayrılıp Moskova'ya dönmüş. O zaman çok kimse, Hitler'le işbirliği yaptığı iddiasıyla tutuklanmış. Burada da Gromov, özel sorgulama tekniği sayesinde Beria'nın sağ kolu olarak kendini göstermiş. Stalin de, Beria da, kendi sorumluluklarını ve Nazi istilasını önceden görememekte sergiledikleri başarısızlığı örtbas etmek ve iktidarlarını pekiştirmek için ülkede aleyhlerinde komplo kurulduğu varsayımını geliştirmek zorundaymışlar. Haksız yere suçlanan birçok kişi, bu korkunç işkenceler altında yaşamını yitirmiş. Kuşkusuz kimse hiçbir zaman neler olduğunu bilememiş, ama o dönemde, Boris'in, en az altı kişinin derisini tepeden tırnağa diri diri yüzdürüp çalışma odasının duvarını onlarla süslediği söylentisi yayılmış.

Boris acımasızmış, ama aynı zamanda son derece ihtiyatlıymış ve bu sayede tüm temizlik hareketlerinden kurtulmuş. Beria onu oğlu gibi severmiş. Belki de bu yüzden kendisini ilişilmez sanıp böylesine ileri gitmiş. Ukrayna'daki çatışmalar sırasında bir SS taburuyla gizli ilişkiler kurduğundan kuşku duyulan bir zırhlı tugay komutanını tutuklatmakla, bağışlanmaz bir hata işlemiş. Adam işkence altında ölmüş: Boris onun tüm deliklerine –kulaklarına, burun deliklerine, anüsüne, penisine, bulduğu her yere– akkor halinde kızdırılmış şişler sokturmuş. Bilmediği, bu komutanın, Komünist Parti'nin yönetici kadrosundan birinin yeğeni olduğuymuş. Daha da kötüsü, Kızılordu genel karargâhında yürütülen bir soruşturma, adamın hepten suçsuz olduğunu kanıtlamış. Parti ileri geleni, pek doğaldır ki, gazaba gelmiş. Kızılordu da onuruna böyle bir leke düşürüldükten sonra durumu örtbas etmeye razı olmamış. Bu kez, Beria bile kanadı altına aldığı adamı kurtaramamış. Boris görevinden alınmış, yargılanıp ölüm cezasına çarptırılmış, Moğol da öyle. Moğol asılmış, ama KGB'nin işe karışması sayesinde, Boris'in cezası bir çalışma kampında ömür boyu tutukluluğa dönüştürülmüş. Beria, Boris'e gizlice bir haber göndererek bir yıl daha hayatta kalabilirse, ordu ve parti içindeki tüm etkisini kullanarak onu kamptan çıkaracağına söz vermiş. En azından, Nikolay'ın duydukları, bunlarmış.

— Anlıyorsun ya, Mamiya? diye ekledi Nikolay, sesini alçaltarak. Burada herkes, Boris'in uzun zaman geçmeden Moskova'ya döneceğine inanıyor. Beria, fırsatını bulur bulmaz kurtaracaktır onu. Gerçi bu kamp doğrudan Kızıl Ordu'nun ve partinin denetiminde olduğundan Beria dikkatli davranmak zorunda. Ama bu kadarla insanın içi rahat edemez. Rüzgâr her an yön değiştirebilir ve değiştirdiği zaman, ona kötülük edenlerin başı derde girebilir. Dünya alçaklarla dolu, ama hiçbiri kendi idam hükmünü imzalayacak kadar aptal değil. Boris, fitili çekilmiş bir el bombası kadar tehlikeli ve bu yüzden burada ayrıcalıklı davranılıyor ona. Gerçi iş, ona uşak sağlamaya ve otelde yaşar gibi yaşamasına izin vermeye kadar götürülmüyor; görünüşü kurtarmak için ayaklarına zincir vuruluyor, birkaç taş kırdırılıyor ama gerçekte kendine ait bir odası var, dilediği kadar sigara ve içki de bulabiliyor. Benim fikrimi sorarsan, herif tam anlamıyla zehirli bir yılan. Onu yaşatmak, ne ülkeye ne kimseye yarar sağlar. En iyisi birinin çıkıp geceyarısı boğazını sıkarak işini bitirivermesi.

Bir gün, garın önünden geçerken, bir kez benden izin kâğıdımı isteyen, okuyup yazması olmayan iriyarı çavuş yine yolumu kesti. Tam ona izin kartımı uzatmaya hazırlanıyordum ki, başıyla hayır diyerek bana gar müdürünün odasına gitmemi emretti; meraklanmıştım, söyleneni yaptım ve kendimi, gar müdürünün değil de mahkûm kılığındaki Boris Gromov'un karşısında buldum. Gar müdürünün çalışma masasının başına oturmuş, ayaklarındaki zincirler çıkartılmış, çay içerek beni bekliyordu. Eşikte çakıldım kaldım. Eliyle, girmemi işaret etti bana.

— Teğmen Mamiya, bunca zamandan sonra seni yeniden görmek ne mutluluk! diye sırıtarak, neşeyle bağırdı.

Bana bir sigara uzattı, başımı sallayarak geri çevirdim. Kendisi bir tane aldı, yaktı, sonra sözlerini sürdürdü:

— Ne kadar zaman geçti? Sekiz yıl mı, dokuz mu? En azından, seni hayatta ve sağlıklı gördüğüme memnun oldum. Eski dostları yeniden görmek, insanın her zaman hoşuna gidiyor, özellikle de böylesine acımasız bir savaştan sonra, sence de öyle değil mi? Ha, aklıma gelmişken, o şeytan kuyusundan nasıl çıkabildin be?

Ben hep susuyordum.

— Neyse, önemli değil, önemli olan, kurtulmuş olman. Bir yerlerde elini kaybetmişsin, galiba. Artık Rusça'yı da pek güzel konuşuyorsun! Çok iyi, çok iyi. İnsan tek elle bile her zaman başının çaresine bakabilir, öyle değil mi? Önemli olan, hayatta kalmak.

— Benim irademin dışında olan bir şey bu, dedim.

— Teğmen Mamiya, diye güldü Boris, sen gerçekten de ilginç bir adamsın. Hayatta kalmak istememişsin ama işte, hâlâ buradasın. İlginç doğrusu, ilginç. Ama beni böyle kandıramazsın, biliyorsun. Normal insan denecek hiçbir insan, o kuyudan tek başına çıkıp ırmağı geçemez ve sağ salim Mançurya'ya dönemezdi. Neyse, merak etme, kimseye bu konuda bir şey söylemeye niyetim yok. Bana gelince, ne yazık ki, senin de gördüğün gibi görevimden uzaklaştırıldım ve şimdi burada tutukluyum. Ama ömrümün geri kalan günlerini, şeytanın unuttuğu bu yerde taş kırarak geçirmeye hiç niyetim yok. Partideki tüm etkimi korudum, ve ondan, buradaki iktidarımı günden güne genişletmek için yararlanıyorum. Sana açıkça itiraf edeyim ki sizlerle, siz Japon savaş esirleriyle iyi ilişkiler kurmak niyetindeyim. Sanıyorum, madenin verimliliği geniş ölçüde sizlere ve sizlerin işgücüne bağlı. Sizi dikkate almadan hiçbir iş başaramayız. Ve doğrudan, konunun can alıcı noktasına gelmek gerekirse, özellikle de senin gücüne ihtiyacım var. Sen Guangtong ordusunun istihbarat servisindeydin, Rusça'yı iyi konuşuyorsun. Eğer benim adıma aracılık yapmayı kabul edersen, karşılığında, ben de sen ve arkadaşların için aracılık yaparım, size hizmetlerde bulunurum. Hiç de yabana atılır şey değil bu önerim.

— Ben hiçbir zaman casus olmadım ve olmaya da hiç niyetim yok, dedim açıkça.

— Senden casusluk yapmanı istemiyorum ki, dedi Boris, uzlaşmacı bir havada. Beni yanlış anlama. Dinle, size yararım dokunabilir, diyorum, sana ve arkadaşlarına. Sana dostça ilişkiler kurmayı öneriyor ve senden de aracılık yapmanı istiyorum. İkimiz birlikte şu Gürcü müdür

bokunu tahtından paldır küldür alaşağı edebiliriz. Bunu yapabilirim, inan bana. Siz, Japonlar, ondan ölesiye nefret ediyor olmalısınız, değil mi? Ondan kurtulunca, bir dereceye kadar kendinizi yönetme hakkınız olur, bir kurul oluşturur, kendi örgütünüzü kurarsınız. Böylece, en azından, gardiyanlar size durup dururken eziyet edemezler. Bu, sizin beklentilerinizi karşılamaz mıydı?

Boris haklıydı, nicedir kamp resmi makamları nezdinde bu yönde taleplerde bulunuyor, ama başarılı olamıyorduk. Kimse bizi dinlemeye bile tenezzül etmiyordu.

— Karşılığında ne istiyorsun? diye sordum birden.

— Fazla bir şey değil, diye sırıtarak ve avuçlarını açarak karşılık verdi. Tüm beklediğim, sizlerle, siz Japon esirlerle yakın ve dostça ilişki kurmak. Kimi arkadaşlarımı, anlaşamadığım *tovariç*'leri[10] ortadan kaldırmak için sizin işbirliğinize ihtiyacım var. Kimi ortak çıkarlarımız var bizim, değil mi, dayanışma içinde olmalıyız. *Give and take,* Amerikalıların dediği gibi, al gülüm ver gülüm. Siz işbirliği yaparsanız ben de size zararı dokunacak hiçbir şey yapmam. Aramızda hileye yer yok. Gerçi biliyorum, senden benim dostum olmanı isteyecek konumda değilim. Aramızda birtakım kötü anılar var. Ama, görünüşe karşın ben gene de onurlu bir adamım. Bir söz verirsem, onu kesinlikle tutarım. Onun için, geçmişi unutalım.

Bana cevabını vermeden önce birkaç gün düşünebilirsin. Önerim, denemeye değer, biliyorsun. Artık yitirecek pek bir şeyiniz kalmamış zaten, öyle değil mi? Şimdi, beni iyi dinle, Teğmen Mamiya, tüm bunlardan sadece ve sadece, yüzde yüz güvendiğin kişilere söz edeceksin, unutma. Arkadaşların arasında, Politbüro adına çalışan casuslar var. Bu durumdan haberleri olmamasına dikkat et, yoksa hepimiz pisliğe bulaşmış oluruz, çünkü benim nüfuzum şimdilik biraz sınırlı.

Barakama döndüm ve arkadaşlarımdan birine –eski bir albay, keskin zekâlı bir adam– Boris'in önerisini gizlice açtım. Albayın yönettiği birlik, Kingan Dağları'ndaki bir kalede kıstırılmış ve Japonya yenildikten sonra bile, beyaz bayrak sallayarak teslim olmaya yanaşmamıştı; şimdi de Japon esirleri gizli komitesinin başındaydı ve Ruslar, onu hesaba katmak gerektiğini biliyorlardı. Boris hakkındaki her şeyi anlattım ona, sadece Halha kıyılarında onunla nasıl karşılaştığıma değinmedim. Albay, kampı yöneten Politbüro üyesinin kovulması ve Japon esirler için azıcık da olsa kendi kendini yönetim hakkı elde edilmesi olasılığıyla ilgilenmiş göründü. Bense Boris'in acımasız ve tehlikeli biri, bir aldatma ustası olduğu ve sözüne belki de güvenilemeyeceği noktası üzerinde ısrarla durdum.

— Belki, dedi albay, ama onun da söylediği gibi, yitirecek hiçbir şeyimiz yok.

Böylesine mantıklı bir söze karşılık ne diyeceğimi bilemedim. Haklı, dedim içimden; ne olursa, olsun, yaşadıklarımızdan beter olamazdı. Ama çok yanılıyormuşum meğer. Cehennem, gerçekten de dibi olmayan bir yermiş.

Birkaç gün sonra, Boris ile albay arasında gizli bir buluşma ayarladım ve tercümanlık yaptım. Otuz dakikalık bir görüşmenin sonunda, aralarında işbirliği kurulmuştu, el sıkıştılar. Bundan sonra aralarında ne olup bittiği konusunda en ufak bir fikrim yok ama öyle anlaşılıyor ki,

dikkati çekmemek için doğrudan görüşmekten kaçınıp şifreli mesajlarla ilişki kurdular. Bu yüzden de, tercüman olarak artık bana ihtiyaç duymadılar. Gerçekte, Boris'le görülecek işim kalmadığı için çok mutluydum. Ömrümde bir daha onunla hiçbir işim olmamasını umuyordum. Ama ileride göreceğiniz gibi, ne yazık ki bu gerçekleşmedi. Bir ay sonra, Boris'in söz verdiği gibi, parti merkezi, kampı yöneten müdürü görevden aldı, yerine, Moskova'dan gönderilen bir başka parti üyesi geçti. İki gün sonra, üç Japon savaş esiri, asılmış olarak bulundu. Bu cinayetlere intihar süsü vermek için, sabahleyin, tavan kirişine asılı buldular onları, ama başka Japon esirler tarafından linç edildiklerine hiç kuşku yoktu. Bu üç kişi, Boris'in sözünü ettiği casuslardı. Ama sonuçta bu olay hiçbir soruşturmaya yol açmaksızın rafa kaldırıldı. O sırada Boris, kampın tamamı üzerinde, tüm iktidarı eline geçirmişti bile.

33

Beyzbol sopası kayboluyor
Hırsız Saksağan'ın dönüşü

Sırtıma bir kazak ile bir ceket geçirip sessizce ıssız sokağa çıkmak için evin arkasındaki alçak duvardan atladım. Henüz şafak sökmemiş, kimse uyanmamıştı. Ses çıkarmadan yürüyerek konağa gittim.

İçeride her şey, altı gün önce bıraktığım durumdaydı. Bulaşık hâlâ eviyenin içindeydi, hiçbir yerde not filan yoktu, telesekretere de not bırakılmamıştı. Tarçın'ın çalışma odasında, bilgisayar kapalıydı. Kalorifer, evi normal ısıda tutmuştu. Paltom ile eldivenlerimi çıkardım, çay yapmak için su ısıttım. Birkaç tane peynirli bisküvi yedim, bulaşığı yıkayıp dolaba kaldırdım. Saat dokuzda, Tarçın hâlâ gelmemişti.

Bahçeye çıktım, kuyunun kapağını kaldırıp içine eğildim. İçeride aynı koyu karanlık egemendi. Bu kuyuyu bedenimin bir uzantısıymış gibi ezbere tanıyordum. Artık karanlığı, kokusu, sessizliği benim bir parçam olmuştu. Bir bakıma onu, Kumiko'yu tanıdığımdan bile daha iyi tanıyordum. Gerçi Kumiko'nun yüzünü, bedenini, hareketlerini, kişiliğinin tüm küçük ayrıntılarını canlandırmak için gözümü kapatmam yeterliydi: altı yıl aynı çatı altında yaşamıştık. Ama aynı zamanda, öyle yönleri vardı ki, açık seçik anımsayamıyordum bir türlü. En azından, anılarımdan eskisi kadar emin değildim artık. Kedinin kuyruğundaki çarpıklık gibi: gitmeden önceki kediyle aynı kedi olduğuna emin olamıyordum.

Ellerim ceplerimde, kuyunun çemberine oturup çevreye bakındım. Her an buz gibi bir yağmur ya da kar başlayacak gibiydi. Rüzgâr yoktu, ama hava dondurucuydu ve küçük küçük kış bulutları hiyeroglifle gizli bir mesaj çizmek istercesine havada bir o yana, bir bu yana uçup duruyorlardı. Birdenbire, telaşla hep birden yok oldular. O zaman, bulutların üzerinde, göze görünmeyen bir jet uçağının homurtusunu işittim. Böyle kapalı bir havada, çıktığımda güneş ışığının gözlerimi incitmesinden korkmadan, güpegündüz bile kuyunun dibine inebilirdim.

Gene de, uzun zaman, hiçbir şey yapmadan kuyunun çemberinde oturup kaldım. Acelem yoktu, gün henüz yeni başlıyordu. Kendimi aklımdan geçen çeşitli düşüncelere kapıp koyverdim. Eskiden şurada duran dikili kuş heykeli nereye gitmiş olabilirdi acaba? Şimdi bir başka evin bahçesini mi süslüyordu? Hep öyle, gökyüzüne doğru uçup gitmek gibi boş ve sonu gelmez bir sevdaya kapılmış mıydı? Yoksa Miyavakilerin evi geçen yaz yıktırıldığında çöpü mü boylamıştı? O heykeli özlemle düşündüm. Bahçe bana, o heykelle birlikte, eskiden var olan o ince dengesini yitirmiş gibi geldi.

Saat on bire doğru, düşünecek başka bir şeyim olmadığından, maden merdivenden inmeye karar verdim. Dibe varınca, her zamanki gibi, birkaç derin soluk aldım, havayı yokladım: değişmemişti, biraz küf kokuyordu ama gene de dayanılır gibiydi. Sonra, beyzbol sopamı almak için elimi uzattım. Bulamadım. Sopa kaybolmuştu. İz bırakmadan kayıplara karışmıştı.

Yere oturdum, sırtımı duvara dayadım. Birkaç kez iç çektim. Bunlar, kurak ve isimsiz bir vadiyi

süpüren şımarık bir rüzgâr gibi boşuna iç çekişlerdi. İç çekmekten bıkınca, bu kez çenemi kaşımaya başladım. Düşünüp duruyordum. Bu sopayı kim almış olabilirdi ki? Tarçın mı? Aklıma başka hiçbir olasılık gelmiyordu. Bu nesnenin varlığını bilen tek kişi oydu ve ondan başka kimin aklına gelebilirdi bu kuyunun dibine inmek? Ama niçin benim beyzbol sopamı alıp götürmesi gerekmişti ki? Karanlıkta başımı salladım. Hayır, gerçekten, anlayamıyordum bir türlü. Akıl erdiremediğim pek çok şeyden biriydi bu da.

İyi ya, ben de bugün sopadan vazgeçerim, dedim kendi kendime. Başka çarem yoktu. Ne de olsa bu, benim için sadece bir tür tılsımdı. Yokluğu sorun değildi. İlk kez buraya onsuz inmiştim, değil mi? Bu nesnenin yararsızlığına kendimi inandırdıktan sonra, ipi çekip kuyunun kapağını üstüme kapattım. Sonra ellerimi dizlerimde kavuşturup bu derin karanlığın içinde sakin sakin gözlerimi yumdum.

Ama, geçen defaki gibi, bir türlü zihnimi bir odakta yoğunlaştıramıyordum. Birçok düşünce geçiyordu aklımdan, zihnimi toplamama engel oluyordu. Onları kovmayı denemek için yüzme havuzunu düşünmeye başladım. Her zaman yüzmeye gittiğim, yirmi beş metrelik kapalı yüzme havuzunu. Kulaç atarak gidip geldiğimi hayal ettim. Kulaçlarımda topladım zihnimi, hızlı gitmeye çalışmayarak, gürültü yapmamaya, su sıçratmamaya dikkat ederek. Dirseklerimi ağır ağır sudan çıkarıyor, elimi parmak uçlarımdan başlayarak usulca yeniden suya daldırıyordum. Suyu hava gibi içime çekiyor, ağzıma dolduruyor, sonra yavaş yavaş geri püskürtüyordum. Bir süre sonra, bedenimin hafif bir rüzgâra kendini kaptırmış gibi, doğallıkla süzüldüğünü hissediyordum. Kulak zarlarımda sadece düzenli soluklarımın sesi vardı. Kendini rüzgâra bırakmış bir kuş gibi havada uçuyor, aşağıdaki manzarayı sakin sakin seyrediyordum. Uzaklardaki şehirleri, ırmakların kıvrımlarının minicik karaltılarını görüyordum. Esrimeye yakın bir dinginlik duygusu beni kuşatıyordu.

Yüzmek... Yüzmek, hayatta başıma gelen en görkemli şeylerden biridir. Gerçi sorunlarımın hiçbirini çözmemiştir, ama bana hiçbir zaman zarar da vermemiştir ve bana sağladığı mutluluğu hiçbir şey, hiçbir zaman bozmamıştır. Yüzmek...

Aaa, bir gürültü.

Zihnimi toplayarak, havada hafif ve tekdüze bir uğultu duydum, sanki böcek kanatlarından geliyordu. Hayır, ses, bir böceğin çıkartamayacağı kadar yapaydı, fazla mekanikti. Titreşimi çok ince bir değişim sergiliyordu, pese ve tize doğru, kısa dalgaya ayarlanmış bir radyo gibi. Soluğumu tuttum, kulak kabarttım, bu sesin nereden geldiğini anlamaya çalıştım. Hem karanlıkta bir noktadan hem de kafamın içinden geliyor gibiydi. Şu derin karanlıkta bu iki dünya arasındaki sınırın belirlenmesi gerçekten çok zordu.

Zihnimi bu ses üzerinde odaklaştırmaya çalışırken, uykum olduğu gerçeği daha bilincime ulaşmaya zaman bulamadan uyuyakalmışım. Bir koridorda sakin sakin yürürken biri sanki beni birden yakalayıp bir odaya sürüklemiş gibi oldum. Bu uykuya bilmem ne kadar zaman, koyu bir bataklığa saplanmış gibi yapışıp kalmışım, ama yanı başımda birinin olduğu hissi beni uyandırdı. Isı, karanlığın koyuluğu, hatta hava bile, hafifçe değişmişti. Şimdi karanlığa pek zayıf, donuk bir ışık karışıyordu. Eskiden tanıdığım, ekşi bir çiçektozu kokusu burun dreliklerime doldu: o otel odasındaydım.

Başımı kaldırdım, soluğumu tutarak çevreme bakındım, duvarın öte yanına geçmiştim. Yere, halıya oturmuş, sırtımı kumaş kaplı bir duvara vermiştim. Ellerim hâlâ dizlerimde kavuşturulmuştu.

Uyanışım, uykuya dalmam kadar ani ve tam olmuştu; tamamen açılmış zihnim pırıl pırıldı, iki uç arasında o derece çelişki vardı ki, alışmam biraz zaman aldı. Yüreğim göğsümde hızla, güm güm atıyordu. Yanılıyor olamazdım, *o odadaydım* işte, hem de duvarın öte yanında.

Sonunda buraya gelebilmiştim.

Birkaç kat karanlığa dalmış odanın görünümü, bana önce tıpkı hatırladığım gibi geldi. Ama yarı karanlığa alıştıkça, hafif farklı ayrıntılar gözüme ilişti. Birincisi, telefon yer değiştirmişti: artık komodinde değil, yastığın üstündeydi, hatta yastığa gömülmüştü. Şişedeki viski azalmış, neredeyse dibe inmişti. Buzlar kovanın içinde erimiş ve kokuşmuş suya dönüşmüştü. Bardak kurumuştu ve ona dokununca, parmaklarıma beyaz bir toz yapıştı.

Yatağa yaklaştım, telefonun ahizesini kaldırdım, kulağıma dayadım. Çevir sesi gelmedi. Oda, nicedir terk edilmişe benziyordu. Yorganı kaldırdım, çarşafları yokladım: bir gövdenin ılıklığından ya da kokusundan iz yoktu orada da. Burada yatan kişi, her kimse, uzun zaman önce gitmişti. Yatağın kenarına oturup bir kez daha bakışlarımı odada gezdirdim; kulak kabarttım, ama hiçbir şey duymadım. Mezar yağmacılarının mumyayı alıp götürdüğü bir Eskiçağ mezarına dönmüştü burası.

O anda telefon çalmaya başladı. Yüreğim, ürkmüş bir kedi gibi, göğsümde dondu kaldı. Havada titreşen tiz ses, odada yüzen çiçektozu zerreciklerini uyandırdı, çiçekler vazoda başlarını kaldırdılar. Bu telefon, nasıl çalabiliyordu? Birkaç saniye önce, kuma gömülmüş bir kaya kadar ölüydü. Soluğumu yatıştırdım, yürek vuruşlarımın da yatışmasını bekledim, hâlâ orada, o odanın ortasında olup olmadığımı yokladım. Kolumu uzattım, parmaklarımı ahizeye koydum, kaldırmadan önce bir an duraksadım. Telefon, sonunda ben karar verene kadar üç dört kez daha çalmış olmalıydı.

— Alo?

Ama ben ahizeyi kaldırdığım anda hat yeniden kesildi ve bu ölü telefon elime bir kum torbası kadar ağır gelmeye başladı.

— Alo, diye yineledim, ağzım kupkuru.

Sesim, kalın duvarlardan yankılandı. Ahizeyi yerine koydum, tekrar kaldırdım. Yatağın kenarına oturup nefesimi tutarak telefonun yeniden çalmasını bekledim. Havadaki çiçektozu taneciklerinin bilinçaltına düşmesini, yeniden karanlığa gömülmesini seyrettim. İçimden telefonun sesini yeniden yaratmaya çalıştım. Artık onu gerçekten duyduğuma bile emin değildim. Ama bu tür kuşkunun zihnime sızmasına izin verirsem sonu gelmezdi. Bir yere bir sınır çizmek gerekiyordu, yoksa sonunda kendi varlığımdan bile kuşkulanır olurdum. Bu telefon, çalmıştı. İşte bu kadar. Ve hemen ardından çevir sesi filan gelmemişti. Hafifçe öksürdüm, ama boğazımı temizleme sesim, o saniye havaya karışıp gitti.

Kalktım, odayı dolaştım, ayaklarımın dibine, yere baktım, başımı tavana kaldırdım, masanın üstüne oturdum, duvara yaslandım. Kapının kolunu çevirdim, ayaklı lambanın düğmesini açıp kapadım. Tabii ki ayaklı lamba çalışmıyordu ve kapının kolu da dönmüyordu. Pencere, dışarıdan

kapatılmıştı. Kulak kabarttım ama sessizlik, tüm sesleri boğan pürüzsüz, yüksek bir duvardı. Yine de burada beni kandırmaya çalışan bir varlık seziyordum; var olduklarını görmeyeyim diye tenlerinin rengini bile silen yaratıklarmış gibi duvara yaslanıp çömelmiş nefeslerini tutmuşlardı. Ben de onları görmezlikten geldim. Birbirimizi karşılıklı aldatıyorduk. Hafifçe öksürdüm, parmak uçlarımı dudaklarıma değdirdim.

Odayı yeniden inceledim. Lambanın düğmesini çalıştırmayı denedim, boşuna. Viski şişesini açtım, içinde kalanı kokladım. Hep aynı koku: Cutty Sark. Şişeyi kapattım, masanın üstüne bıraktım. Yeniden telefonu açtım: ne kadar ölü olunabilirse, o kadar ölüydü. Halının üstünde birkaç adım attım, kulağımı duvara dayadım, olanca dikkatimi, ötesinden gelebilecek sesleri duymaya yönelttim, kesinlikle bir şey duyamadım. Kapıya gittim, kolu çevirdim, bir şey olmayacağına peşinen inanmıştım ama beklenenin tersine kol, sağa doğru hafifçe döndü. O anda bu kıpırtının gerçekliğini kabullenemedim. Kapı o ana kadar beton bir duvar gibi kıpırtısızdı. Gene harekete geçtim: elimi koldan çektim, üstüne koydum, usulca çevirdim. Kol, parmaklarımın altında döndü. Bu bende garip bir izlenim yarattı: sanki dilim ağzımda şişiyordu. Kapı açıktı. Aralığından, kör edici bir ışık odaya sızıyordu. Beyzbol sopamı düşündüm. Ah eğer yanımda olsaydı, kendimi çok daha rahat hissederdim. Hadi, unut şu sopayı be! Kararlı bir tavırla kapıyı ardına dek açtım. Sağa, sonra sola baktım. Kimseyi görmedim. Çıktım, kendimi halı döşeli uzun bir koridorda buldum. Az ileride, gözüme çiçek dolu büyük bir saksı ilişti. Kat görevlisi garson, ıslık çalarak kapıyı vururken onun arkasına gizlendiğimi hatırladım. Belleğimde, bu koridor çok daha uzundu, kıvrılıyor ve birkaç kola ayrılıyordu. Islık çalan bu kat görevlisine orada rastlamış ve peşine takılarak kapısında 208 yazan bir odaya kadar gidebilmiştim. Ayağımı bastığım yere dikkat ederek, saksıya doğru ilerledim. Biraz şansım varsa, Noboru Vataya'yı gördüğüm o televizyonun yerleştirildiği lobiye kadar yolumu bulabilirdim. Lobi, kalabalıktı, hareketliydi, orada hiç kuşkusuz bir ipucuna rastlardım. Ama bu, çölde pusulasız ilerlemeye benziyordu. Otelin lobisini ve 208 numaralı odayı da bulamazsam, belki de gerçek dünyaya dönemeden bu labirentte kapalı kalmaya mahkûmdum. Ama duraksamanın zamanı değildi şimdi. Belki de son şansımdı. Kuyumun dibinde altı aydır bekliyordum ve sonunda, kapı önümde açılmıştı. Üstelik belki kuyu da yakında elimden gidecekti. Şimdi başaramazsam, bu uğurda harcadığım onca zaman da, tüm çabalar da boşa gitmiş olacaktı.

Koridor birkaç kez kıvrılıyordu. Kirli tenis pabuçlarım, halıda ses çıkarmadan ilerliyordu. Çıt yoktu: ne müzik, ne konuşma sesleri, ne televizyon, bir vantilatör ya da asansör sesi bile, hiç. Otel, zamanın unuttuğu bir harabe kadar sessizdi. Köşeleri dönerek, saparak yürümeyi, kapıların önünden geçmeyi sürdürdüm. Bazen koridor karşımda ikiye ayrılıyor, o zaman hep sağa sapıyordum, olur ya, eğer 208 numaralı odaya dönmem gerekirse, yolumu bulabileyim diye. Ama her türlü yön kavramını yitirmiştim, artık neyi aradığımı bile bilmiyordum. Hep rasgele verilmiş olan oda numaraları bana hiç yardımcı olmuyordu. Zaten, kapının önünden geçer geçmez, numarasını unutuyordum ya. Zaman zaman; bana, kimi numaraların önünden, önce de geçmişim gibi geliyordu. Soluklanmak için koridorun ortasında duruyordum. Belki de deminden beri bir ormanda kaybolmuşçasına hep aynı yerde dönüp duruyordum?

Orada öyle dikilmiş, ne yapmam gerektiğini düşünürken uzaktan bildik bir ses duydum: bu, ıslık çalan kat görevlisiydi. Rossini'nin *Hırsız Saksağan* uvertürünü böylesine doğru, böylesine iyi

çalabilecek başka kimseyi tanımıyordum; oysa ki bu çalması hiç de kolay olmayan bir ezgidir. Koridorda, ıslık sesinin geldiği yönde ilerledim, gittikçe yükseliyor, belirginleşiyordu: bundan, onun da bana doğru ilerlediği sonucunu çıkardım. Bir sütunun arkasına gizlendim.

Geçen defaki gibi, kat görevlisi garson, üstünde iki bardak, bir buz kovası ve bir şişe Cutty Sark olan bir gümüş tepsi taşıyordu. Beni görmeden, telaşla yanımdan geçip gitti, ıslıkla çaldığı parçaya kendini kaptırmış gibiydi. Ardında gizlendiğim sütuna doğru bakmadı bile. Acelesi olduğundan bir saniye bile yitirmek istemiyor gibi görünüyordu. *Tıpkı tıpkısına geçen defaki gibi,* diye düşündüm. Sanki bedenim zamanda geriye doğru gitmişti.

Garsonu izlemeye koyuldum: çaldığı ezgiye uyarak, tavandaki ışıkların zaman zaman gözleri kör edecek kadar parlak akislerini vurduğu gümüş tepsisini sallıyordu. *Hırsız Saksağan* uvertürünü, bittikçe baştan alarak, büyülü bir formülmüş gibi çalıyordu ıslıkla. *Hırsız Saksağan*'ın ne tür bir opera olduğıunu merak ettim. Sadece uvertürünü ve garip ismini biliyordum. Ben çocukken, Toscanini yönetiminde, bu parçanın da aralarında bulunduğu bir plağımız vardı. Bu müziğin, Claudio Abbado yönetimindeki gençliğiyle, çağdaşlığı ve akıcılığıyla karşılaştırılınca, Toscanini yönetimindeki yorumu çok daha titreşimli bir yoğunluk veriyordu: sanki bir savaşın sonunda kahramanın, yenileni yavaş yavaş boğduğu sahneye tanıklık ediyordunuz. Bu *Hırsız Saksağan* operası, gerçekten de hırsız bir kuşun öyküsünü mü anlatıyordu? Şuradan kurtulursam, kütüphaneye gitmeli ve bir müzik ansiklopedisine başvurmalıydım. Neden sanki plağını da alıp bu operayı baştan sona dinlemeyecektim ki? Neyse, bilmiyorum. Belki de o zamana kadar bu konuya olan tüm ilgimi kaybederdim.

Islık çalan kat garsonu hep öyle, makineli bir bebek gibi, değişmeyen uyumuyla yürümeyi sürdürüyordu, ben de yeterince uzaktan onu izliyordum. Nasıl olsa, nereye gittiğini biliyordum: 208 numaralı odaya bir şişe viski daha götürüyordu. Ve işte, tam da o kapının önünde durdu. Tepsiyi sol avucuna aktardı, kapı numarasını kontrol etti, adamakıllı doğruldu, dikildi, sonra, bir yönetici katılığıyla, üç kez kısa kısa vurdu kapıya. Üç vuruş, üç vuruş daha. Cevap veren oldu mu, duyamadım. Saksının ardına gizlenmiş, onu izliyordum. Zaman geçiyor ama o hep öyle, kapının önünde, dimdik ve kıpırtısız, sabrının sınırlarını denetliyormuş gibi duruyordu. Artık kapıyı vurmuyor ve sakin sakin, açılmasını bekliyordu. Duaları kabul olmuş gibi, sonunda kapı içeriden aralandı.

Başkasının hayal gücünü çalıştırmak (veya Deri Yüzücü Boris II)

Boris sözünde durdu. Japon savaş esirleri kısmi bir kendini yönetim sistemine kavuşturuldular ve bir temsil kurulu seçebildiler. Bundan böyle Rus gardiyanların bizi sebepsiz yere hırpalama hakkı ellerinden alındı ve kamp içinde düzeni korumaktan bu kurul sorumlu oldu. Kimsenin canını sıkmadığımız ve verimlilik kurallarına saygı gösterdiğimiz sürece, bize ilişmeyeceklerdi. Kampın başına atanan, siyasal büronun yeni üyesinin politikası –bir başka deyişle, Boris'in politikası– buydu. İlk bakışta demokratik gibi görünen bu reform, bizim için çok güzel bir haberdi.

Ama o kadar da basit değildi. Hiçbirimiz, en başta ben, kendimizi bu yeni önlemlerin sarhoşluğuna kaptırdığımızdan, bunların gizlediği, Boris tarafından örülmüş şeytanca planı göremedik. Gerçekten de gizli polisin desteklediği Boris, aslında yeni müdürünkinden çok daha üstün bir yaptırım gücüne sahipti ve kampı da, maden kasabasını da, kendine göre yeniden düzenlemeye girişti. Entrika ve baskı, kısa zamanda günlük yaşamın bir parçası oldu. Boris, tutukluların ve gardiyanların en güçlülerini, en acımasızlarını –ki bu tür insan kampta pek boldu– seçti, kişisel muhafızları olarak onları eğitti. Tüfekler, bıçaklar ve kazmalarla silahlanmış olan bu adamlar tutukluları tehdit ediyor, işkence yapıyor ya da öldürüyor, kimsenin de gıkı çıkmıyordu. Kampı gözetmek için gönderilen askerler, bu yasadışı eylemleri görmezden geliyorlardı. O dönemde Boris'e artık ordu bile ilişemez olmuştu. Askerler genelde sadece gara ve kışlalarının çevresine bekçilik etmekle yetiniyor, tutuklular kampında ya da madende olan bitene ilgisiz kalıyorlardı. Boris'in kişisel muhafızları arasında en çok tuttuğu, "Tatar" diye anılan, söylendiğine göre eski bir güreş şampiyonu, tutuklu bir Moğol'du; her yere Boris'in peşinden gidiyordu. Sağ yanağında uzun bir yara izi vardı; söylentilere göre, birine işkence yaparken almışmış bu yarayı. Boris artık hükümlü üniforması da giymiyor ve kendisine ayrılan küçük bir barakada kalıyor, kamptaki kadınlara gördürüyordu hizmetini.

Suratı giderek asılan dostum Nikolay, bana tanıdığı birkaç Rus'un gece kayıplara karıştığını anlattı. Resmi olarak, kazaya kurban gittikleri bildirilmişti ama belli ki, gerçek sorumlular, Boris ve adamlarıydı. Bu astığı astık, kestiği kestik adamın emirlerine ya da düşüncelerine uymayan herkes kendini ölüm tehlikesine atıyor demekti. Birkaç kişi kampta uygulanan bu yasadışı işlerden, doğrudan doğruya merkez büroya yakınmayı denedilerse de onlar da yok edildi. Yüzü sapsarı kesilmiş Nikolay bir gün bana gizlice, "Neler yapabileceklerini göstermek, gözdağı vermek için bir gün, yedi yaşındaki bir çocuğu bile, ana babasının gözleri önünde döverek öldürdüler," diye anlattı. Önceleri Boris, Japonların kampında bu tür vahşi eylemlere kalkışmadı. Enerjisini, bütün kamp üzerindeki etkisini pekiştirmek için Rus gardiyanları denetim altına almaya harcadı. Japonların, kendi işlerini kendilerinin yönetmesini istiyor gibiydi. Reformun ilk aylarında, kısa bir huzur dönemi yaşadık. Bunlar, tatlı ve sakin günler oldu. Kurul, berbat çalışma koşullarımızda hafif bir iyileştirme sağlayabildi ve artık gardiyanların şiddet davranışlarından korkmamıza gerek kalmadı. Geldiğimizden bu yana ilk kez, bir umut ışığı

doğuyordu. Yavaş yavaş, daha iyi günlere doğru gideceğimizi düşünmeye başlıyorduk. Bu kısa balayında Boris yine de bizim aleyhimize bir şeyler yapmaya kalkışmamış sayılmazdı. Dama taşlarını el altından, karanlıkta diziyor, Japon temsilciler kurulunu denetim altına almak için, gizlice tehdit ve şantaj yollarına başvurmaktan geri durmuyordu. Bununla birlikte, açıkça şiddete başvurmaktan kaçınıyor ve kimse planlarını anlamasın diye son derece ihtiyatla ilerliyordu. Yaptıklarının farkına vardığımızda, iş işten geçmişti. Sözde bize bir dereceye kadar özerklik güvencesi vermek bahanesiyle, kendimizi koruma sistemimizi gevşetmemize yol açmış, buna karşılık kendisi, çelik gibi etkili bir denetim sistemi kurmuştu. Soğukkanlılıkla, şeytanca bir plan kurmuş, yaşamımızdaki saçma ve yararsız acımasızlığı yok ederken yerine, soğukanlılıkla hesaplanmış yeni bir şiddet biçimi getirmişti.

Kamp üzerindeki denetim sistemini iyice yerleştirmesi altı ay sürdü ve bu aşama tamamlanınca Japon esirlere karşı yöntemini değiştirip demir yumruğunu indirdi tepemize. İlk kurbanı, temsil kurulunun kurucusu albaydı. Albay, Japon esirlere ilişkin birkaç konuda doğrudan doğruya Boris'e karşı geldiğinden ortadan kaldırıldı. Zaten o dönemde, Boris'ten rüşvet yemeyen kuruldaki birkaç kişiden biriydi. Gece, elleriyle ayaklarından kıskıvrak yakalanmış, suratına kapatılan ıslak bir havluyla boğulmuştu. Kuşkusuz bu, Boris'in emriyle işlenmiş bir cinayetti, ama Japonları öldürmek söz konusu olduğunda, elini hiçbir zaman işe bulaştırmazdı. Kurula emir veriyor, onlar da angaryayı başka tutuklulara gördürüyorlardı. Albayın ölümü de "hastalıktan öldü," diye rafa kaldırıldı. Herkes içyüzünü biliyor, ama kimse bir şey söyleyemiyordu. Boris'ten rüşvet alan casuslar çoktu aramızda, çok dikkatli olmak gerekiyordu. Albayın ölümünün üzerine, Boris'ten para alanlardan biri, öteki üyeler tarafından kurulun başına seçildi.

Bu değişimden sonra çalışma koşullarımız giderek kötüleşmeye başladı, sonunda eski durumuna geldi yeniden. Özyönetim hakkımızı almak karşılığında Boris'e verim kurallarına saygı göstereceğimize söz vermiştik, ama bu kurallar kısa zamanda dayanılmaz oldu. Kotalar, şu ya da bu bahaneyle, derece derece yükseltildi, sonunda iş yükü, kaldırılamayacak kadar ağırlaştı. Kazaların sayısı gittikçe arttı ve böylece, madendeki bu acımasız koşulların kurbanı olan pek çok Japon askeri, kemiklerini bu yabancı topraklarda bırakmak zorunda kaldı. Sonuç olarak, söz verilen özyönetim, eskiden Rusların uyguladığı denetimi biz Japonların kendimize uygulaması zorunluluğundan başka bir şey getirmemiş oldu.

Doğaldır ki, savaş esirleri arasında, için için bir hoşnutsuzluk yayılıyor, homurtular yükseliyordu. Eskiden oluşturduğumuz, aynı dertlerin çevresinde birleşmiş küçük toplumda bir haksızlık duygusu gelişti; derin kşkular ve nefretler doğdu. İçimizden, Boris'e sadakatle hizmet edenler özel ayrıcalıklara sahipti ve çok daha az çalışıyorlardı, ötekiler ise çetin bir köle yaşamı sürüyorlardı –tabii hayatta kalabilirlerse. Öte yandan, bu eşitsizliklere açık açık başkaldırmak olanaksızdı, çünkü her tür direniş, ölüm demekti. İnsan buz gibi bir hücreye atılıp orada soğuktan ve açlıktan ölebileceği gibi, gece vakti ıslak bir havluyla sessizce boğulabilir ya da madende çalışırken kafası bir kazma vuruşuyla ikiye ayrılabilir ya da bir galeriye itilebilirdi. Karanlık madenin dibinde neler olacağını kimse bilemezdi. İnsanlar ortadan yok oluyordu, işte bu kadar.

Albay ile Boris'in bağlantı kurmalarını sağladığım için suçluluk duymaktan kendimi

alamıyordum. Gerçi ben işbirliğine yanaşmamış olsaydım da Boris, er geç aynı hedefe varmanın bir başka yolunu bulacak ve sonuç değişmeyecekti, ama bu, benim vicdanımı rahatlatmaya yetmiyordu. Bağışlanmaz bir yanlış yapmıştım.

Boris bir gün, çalıştığı binaya çağırttı beni. Çoktandır onu görmemiştim. Gar müdürünün odasına getirttiği günkü gibi, yine çay içiyordu ve Tatar, kemerinde büyük çapta bir otomatik tabanca, arkasında nöbet tutuyordu. Ben gidince Boris, dönüp ona odadan çıkmasını işaret etti. İkimiz yalnız kaldık.

— Söyle bakalım, Teğmen Mamiya, sözümde durdum, değil mi?

— Öyle, diye karşılık verdim.

Doğruydu bu: bana söz verdiklerinin hepsi yerine getirilmişti. Ne var ki ben, iblisle bir anlaşma imzalamışım meğer.

— Siz özerlik aldınız, ben de iktidarı, dedi, kollarını iki yana açıp sırıtarak. Her iki taraf da istediğini aldı. Madenin verimi arttı, Moskova memnun. Daha ne beklenir ki? Arabulucuk yaptığın için sana minnettarım ve teşekkür etmek için bir şey yapmak isterim.

— Değmez, diye cevap verdim.

— Hadi, Teğmen, birbirimizi çok eskiden tanıyoruz, böyle surat asmana gerek yok, dedi Boris, yine sırıtarak. Benim için çalışmanı istiyorum, seni yardımcı almayı düşünüyorum. Ne yazık ki burası, düşünme yeteneğine sahip insanların kıt olduğu bir yer. Seninse belki bir kolun eksik, ama buna karşılık aklın var. Sekreterim olursan, sana şükran duyarım ve yaşamını kolaylaştırmanın yolunu bulurum. Hayatta kalır ve Japonya'ya dönebilirsin, orası kesin. Benden yana olmakla yitireceğin bir şey yok, biliyorsun.

Başka zaman olsa bu öneriyi hemen geri çeviririrdim. Boris'in adamlarından biri olmaya ve kendi güvenliğimi sağlamak için arkadaşlarımı satmaya hiç niyetim yoktu. Ve eğer reddedersem de beni öldürürse, ne âlâ: hiç olmazsa bu cehennemden kurtulurdum. Ne var ki kafamda bir tasarı filizlenmeye başlıyordu.

— Ne tür bir iş yapmam gerekecek? diye sordum.

Boris'in bana vermek istediği görev, basit bir iş değildi. Düzenlenmesi gereken dağ gibi konu vardı, en önemlisi de onun kişisel mali durumuydu. Moskova'nın ve uluslararası Kızılhaç örgütünün gönderdiği ilaç, giysi ve yiyeceklerin büyük bir bölümünü –yüzde kırk kadarını– zimmetine geçirmişti. Çaldıklarını gizli hangarlarda istifliyor, sonra da şurada burada satıyordu. Ayrıca madenden çıkarılan trenler dolusu kömürü, karaborsada pazarlıyordu. Ülkede sürekli bir yakıt sıkıntısı vardı ve talebin sonu gelmiyordu. Boris, gar müdürünü de, demiryolu çalışanlarını da rüşvetle kendine bağlamıştı; trenleri, kendi ticareti için, istediği gibi ve istediği yere işletiyordu. Gara nöbetçilik etmekle görevli askerlere de bu alışverişlere göz yummaları için

para ve yiyecek dağıtıyordu. Bu yöntemler, ona, oldukça şaşırtıcı bir miktara ulaşan, küçük bir servet biriktirme olanağı sağlamıştı. Bana tüm bu paranın KGB'nin gizlice desteklenmesine harcanacağını anlattı, çünkü KGB'nin faaliyeti, resmi belgelerde iz bırakmayacak çok büyük paraların harcanmasını gerektiriyormuş ve o da bu göreve sözde bu gizli kaynakları toplaması için getirilmişmiş. Yalandı bu: paranın bir bölümünü belki Moskova'ya gönderiyordu, ama öte yandan, hiç kuşkum yoktu ki, yarısından çoğu kişisel servetini besliyordu. Tüm ayrıntıları bilmememekle birlikte, bu parayı gizli yollardan yabancı bankalardaki hesaplara aktardığından ya da onunla altın aldığından kuşkulanıyordum.

Bilmediğim bir nedenden, bana yüzde yüz güveniyormuş gibi görünüyordu. Bugün, sırlarını yayabileceğimi hiç düşünmemiş olması bana pek garip geliyor. Ruslara ve öteki beyazlara her zaman, güvenmediğini belirten bir soğuklukla davranıyor ve Moğollara ve Japonlara daha kolay güveniyor gibi gözüküyordu. Ya da belki, yaptıklarını ortaya döksem bile kendisini erişilmez, dokunulmaz sanıyordu? Öte yandan, bu tür gizleri kime açabilirdim ki? Çevremde Boris'in yardakçıları ile emrindekilerden başka kimse yoktu ve her biri, efendinin kazancından payına düşeni alıyordu.

Boris'in, kişisel çıkarı için zimmetine geçirdiği bu yiyecek, giysi ve ilaçların yokluğundan ölenler, sadece kamptaki tutuklulardı ve onlar da Boris'e ilişemez, bir şey yapamazlardı. Sonra da, mektuplar sansürden geçiriliyordu ve dışarıyla her türlü ilişki yasaktı.

Böylece Boris'in sadık ve gayretkeş sekreteri oldum. Hesap defterlerine de, karmakarışık stok kayıtlarına da çekidüzen verdim; para ve mal girişlerini açık seçik anlaşılacak biçimde düzenledim yeniden; bir ürünün miktarının, depolandığı yerin ve fiyatındaki dalgalanmaların bir bakışta anlaşılmasını sağlayacak dosyalar yarattım: Boris'in rüşvetle yoldan çıkardığı yardakçılarının uzun bir listesini hazırladım, her biri için "gereken giderleri" hesapladım. Sabahtan akşama dek, onun için çalışıyordum. Bunun ilk sonucu olarak, sahip olduğum tek tük dostu da yitirdim. Beni, onlara baskı yapan canavarın beş para etmez, küçümsenmeye bile değmez adamı sanıyorlardı ve bu yüzden onlara kızamıyordum. Beni asıl üzen şey, bugün bile, kader yoldaşlarımdan, hayatta kalabilmiş olanların hakkımda hâlâ böyle düşünmeleri olasılığıdır. Nikolay bile benimle konuşmayı kesti ve arkadaşlık ettiğim iki Japon da benden uzak durmaya başladılar. Kimileri de, şimdi Boris'in nezdinde saygınlığım yüksek olduğundan, bana yanaşmaya, benimle arkadaş olmaya yeltendiler, ama ben oralı olmadım. Böylelikle, gittikçe kendimi herkesten uzaklaştırdım. Sonunda öldürülmedimse, Boris'in sayesindedir: herkes onun bana ne derece değer verdiğini biliyordu ve onun koruduklarına dokunmaya kalkışacak olan, büyük tehlikede demekti. En berbat yasadışı davranışların yürütüldüğü, kampın içinde bile deri yüzücüsü olarak efsaneleşmişti. Ben arkadaşlarımdan ne oranda kendimi geri çekersem, Boris'in bana olan güveni de o oranda artıyordu. Benim etkili ve sistemli çalışmamdan çok memnundu ve övgülerini de hiç eksik etmiyordu.

— Doğrusu, beni etkiliyorsun! Japonya'da senin gibi çok adam varsa, kargaşadan ve yenilgiden sonra kendini toparlamakta hiç zorlanmayacaktır. Sovyetler Birliği'nin ise bunu başarma umudu hiç mi hiç yok. Neredeyse çarlar zamanında daha iyiydi diyeceğim. Onlar hiç olmazsa kuramlarla filan uğraşmıyorlardı. Ama biz! Lenin, Marx'ın kuramları içinden anlayabildiklerini kendi yararına kullandı; sonra Stalin, Lenin'in kuramlarını ele geçirdi ve kendi

çıkarına, anlayabildiklerini –ki o da fazla değildi– uyguladı. Bu ülkede bir insanın anlayışı ne denli kıtsa, ulaşabileceği iktidar derecesi o denli yüksek oluyor. Beni iyi dinle, Teğmen Mamiya, sana bir şey söyleyeceğim: burada hayatta kalmanın tek çaresi vardır, o da hayal gücünün hiç çalışmaması. Hayal gücü olan bir Rus, ölmüş biri demektir. Ben, kendi hayal gücümü hiç kullanmam. Benim işim, başkalarının hayal gücünü çalıştırmaktır. Geçimimi böyle sağlarım. Şunu unutma, Mamiya: bu kampta olduğun sürece, ne zaman hayal gücünü kullanman istense, beni düşün ve kendine de ki: hayır, kesinlikle olmaz, hayal gücü bela açabilir. İşte sana verdiğim altın değerinde öğüt. Hayal gücünü başkalarına bırak.

Böyle altı ay geçti. 1947 sonbaharı sonuna yaklaşıyordu ve ben, Boris için artık vazgeçilmez olmuştum. Ben işlerinin yönetim gerektiren bölümüyle ilgileniyordum, Tatar ise şiddet gerektiren bölümüyle. KGB henüz ajanını Moskova'ya geri çağırmamıştı, ama o da nasıl olsa dönmekte acele etmiyordu. Toplama kampını ve madeni kişisel kalesine dönüştürmüştü; özel ordusu tarafından koruma altında ve gittikçe büyüyen bir servet biriktirerek rahat rahat yaşadığı bir yere. Belki de Moskova'daki parti yönetim kadrosu da Boris'in Sibirya'da olup orada denetim gücünü pekiştirmesini yeğliyordu. Boris, Moskova'daki yönetici kadrolarıyla sık sık haberleşiyordu ama postayla değil: bakışları buz gibi, iriyarı adamlar düzenli olarak trenle gelip ona gizli mesajlar getiriyorlardı. Onların çalışma odasına girmesiyle, hava soğumuş gibi geliyordu insana. Bu arada, hükümlüler yığın yığın ölmeye devam ediyor ve cesetleri eskiden olduğu gibi maden galerilerine atılıyordu. Boris, her tutuklunun verim olarak ne sağlayabileceğini, gizilgücünü pek sıkı ölçütlere göre saptıyor; ilk olarak zayıfları, güçlerinin son sınırına kadar kullanıyor ve yiyecek tayınlarını onları hızla öldürecek biçimde azaltıyordu, ki beslenecek insan sayısı da azalsın. Böylece, artan tayınlar da, en güçlülere veriliyordu, ki verimlilikleri artsın. Kampta geçerli olan tek şey, verimdi, tek yasa da orman yasası. Güçlüler şişmanlıyor, zayıflar sinek gibi ölüyordu. İşgücü eksilince konvoylar dolusu, yük trenlerine hayvan gibi yığılmış yeni yeni hükümlü toplulukları geliyordu. Ulaşım koşulları o denli korkunçtu ki, yarısı, vagonlardan zaten ölü olarak indiriliyordu, ama kimsenin aldırış ettiği yoktu. Bu hükümlülerin çoğu Ruslar veya Doğu Avrupalılardı. Boris adına ne mutlu ki, Stalin'in getirdiği baskı ve terör politikası devam ediyordu.

Boris'i öldürmek niyetindeydim. Kuşkusuz, onun ortadan kalkmasıyla koşullarımızın ille de düzeleceğinin garantisi yoktu hiç. Nikolay'ın bir zamanlar çok yerinde söylediği gibi o, zehirli bir yılandı, birinin boğazını sıkması gerekiyordu. Ölmekten korkmuyordum. En büyük dileğim, onu öldüreceğim sırada Boris'in de beni öldürmesiydi. Ama kalkıştığım işi başarmalıydım kesinlikle. Onu bir vuruşta öldüreceğimden emin olduğum zamanı iyi kollamalıydım.

Bir yandan ona sözde sadakatle hizmet ederken, diğer yandan amacıma ulaşmak fırsatını kolluyordum. Ama önce de belirttiğim gibi, Boris son derece kuşkucuydu: Tatar gece gündüz başında nöbet tutuyordu. Ve bir gün onun karşısında yalnız kalsam bile, tek kolla ve silahsız, onu nasıl öldürebilirdim ki? Yine aradığım fırsatın karşıma çıkmasını sabırla beklemeyi sürdürdüm. Eğer Tanrı varsa, diyordum kendime, bu fırsat eninde sonunda karşıma çıkacaktır.

1948 başında, kampta bir söylenti yayıldı, Japon savaş esirleri yakında salıverilecekmiş ve ilkbaharda gemiyle Japonya'ya gönderilecekmiş. Boris'e bu işin aslı astarı var mı diye sordum.

— Doğrudur, Teğmen Mamiya, diye karşılık verdi. Hepiniz yakın bir gelecekte Japonya'ya döneceksiniz. Sizi sonsuza dek burada tutup kendi hesabımıza çalıştıramayız ve bunu da geniş ölçüde, uluslararası kamuoyunun baskısına borçlusunuz. Ama sana bir önerim olacak, Teğmen: bu ülkede kalmaya ne dersin, tutuklu olarak değil de özgür Sovyet vatandaşı olarak? Benim yanımdaki işini öyle iyi yaptın ki, senin yerine birini bulmakta sanırım zorlanacağım. Ve sanıyorum, Japonya'da meteliksiz kalmaktansa burada, benim yanımda kalman senin için de daha iyi olur. Orada durum hiç de iç açıcı değilmiş, yiyecek bulamıyorlarmış, insanlar açlıktan geberiyormuş. Oysa ki burada, her şey elinin altında olacak: para, kadınlar, iktidar.

Boris'in önerisi ciddiydi. Onun hakkında çok fazla şey biliyordum, belki de benim gitmemi kendisi açısından tehlikeli buluyordu. Önerisini geri çevirirsem de belki beni susturmak için ortadan kaldırtırdı. Ama korkmuyordum. Teşekkür ettim ve kız kardeşim ile anne babamı merak ettiğim için Japonya'ya dönmeyi yeğleyeceğimi söyledim. Boris omuz silkti ve bir daha bu konuyu açmadı.

Onu yok etme olanağı, sonunda bir mart gecesi, vatana dönüş tarihimizden kısa bir süre önce çıktı karşıma. Tatar, saat akşam dokuza gelmeden çıkmış, beni efendisiyle yalnız bırakmıştı. Ben her zamanki gibi muhasebe işlerine dalmıştım ve Boris de, masasının başına oturmuş, mektup yazıyordu. Pek seyrek bu kadar geç saatlere kadar çalışırdık. Boris, bir yandan yazarken bir yandan da konyağını yudumluyordu. Deri paltosu, şapkası ve içinde tabancası olan kılıfı, arkasında bir çengele asılıydı. Silahı, o her zamanki büyük kalibre Rus silahlarından değil, Tuna'yı geçerken savaş sırasında esir düşmüş bir Nazi albaydan çaldığı, Alman yapımı bir PPK'ydi. Her zaman özenle parlatılmış tabancanın kabzasında SS birliğine özgü o iki şimşek vardı. Boris tabancasıyla ilgilenirken onu dikkatle gözlemiştim ve şarjöründe her zaman sekiz mermi olduğunu biliyordum. Kılıfı böyle, askılıkta bırakması son derece ender rastlanan bir olaydı. İhtiyatlı Boris, yazı yazarken, ne olur ne olmaz diye silahını hep el altında bulundurur, genellikle masasının sağ çekmecesine koyardı. O akşam, neden bilmem, alışılmadık biçimde konuşkan ve keyfi yerindeydi, belki de bunun içindir ki dikkati biraz dağılmıştı. Bu, benim açımdan umulmadık bir fırsattı. Kafamda kim bilir kaç kez yinelemiştim, tek elimle şarjörü nasıl açıp mermiyi namluya nasıl süreceğimi. Harekete geçmeye kararlı, bir dosya arama bahanesiyle yerimden kalktım. Boris, yazdığı mektuba öylesine dalmıştı ki bana bakmadı bile. Askılığın önünden geçerken tabancayı usulca kılıfından kaydırıp elime aldım. Ele pek hoş geliyordu ve böyle, sadece tutmakla bile iyi cins bir silah olduğu anlaşılıyordu. Boris'in önünde ayakta, horozu kaldırdım, sonra tabancayı bacaklarımın arasına sıkıştırarak, şarjörü açtım, sağlam elimle namluya bir mermi sürdüm. Sonra başparmağımla horozu indirdim. Bu küçük çat sesiyle Boris gözlerini kaldırdı nihayet. Tabancayı ona doğrulttum. İçini çekerek başını salladı.

— Şansın yokmuş, Teğmen, bu tabanca dolu değil ki, dedi dolmakaleminin kapağını kapatarak. Hafifliğinden hemen anlaşılır zaten. Yukarıdan aşağıya hafifçe sarsman yeter. Sekiz tane 7,65 milimetrelik mermi, seksen gram gelir.

Ona inanmadım. Hiç duraksamadan alnına nişan alıp tetiğe bastım. Ama küçük bir tak sesinden başka bir şey duyulmadı. Boris haklıydı: şarjör boşmuş. Dudaklarımı ısırarak silahı indirdim, kafamın içi bomboştu, bir şey düşünemiyordum. Boris masasının çekmecesini çekti ve bir avuç kurşun çıkarıp avucuna aldı, bana gösterdi. Demek ki silahını asmadan önce mermileri

çıkarmıştı! Önceden tasarlanmış bir oyundu bu. Bana tuzak kurmuş, ben de balıklama dalmıştım içine...

— Nicedir beni öldürmek istediğini biliyorum zaten, dedi. Kendini kim bilir kaç kez, bana ateş ederken hayal ettin. Doğru mu, yanlış mı? Ama ben seni uyarmamış mıydım, hayal gücü ölümcüldür diye? Neyse, önemi yok. Nasıl olsa, beni asla öldüremezdin. Olanaksız bir şey bu.

Boris, elindeki kurşunlardan ikisini yere attı. Paldır küldür ayaklarımın dibine yuvarlandılar.

— Bunlar gerçek kurşunlar, dedi. Seni kandırmaya çalışmıyorum. Onları şarjöre sür ve tetiğe bas. Bu senin son şansın. Gerçekten beni ortadan kaldırmak istiyorsan, iyi nişan al ve titremeden ateş et. Ama başaramazsan, sırlarımdan hiçbirini dış dünyaya açmayacağına söz vereceksin. Bu, aramızdaki anlaşma olacak. Yemin et, şimdi.

Başımı salladım, söz verdim.

Tabancayı dizlerimin arasına alıp iki kurşunu doldurdum. Tek elle hiç de kolay olmuyordu, üstelik yaprak gibi titremesi de cabası. Boris, buz gibi bakışlarla, dudaklarında hafif bir gülümseme beni izliyordu. Mermi haznesini yerine koymayı başarınca, Rus'un iki gözü arasına nişan aldım ve parmaklarımın titremesine engel olmaya çalışarak, tetiği çektim. Patlama, odanın her yanında yankılandı ama kurşun Boris'in kulağını sıyırıp geçti, duvara saplandı, kireci darmadağın etti. İki metrecik mesafeden, hedefi ıskalamıştım! Oysa ki, hiç de kötü nişancı sayılmazdım. Şincing'deyken büyük bir hevesle atıcılık talimi yapardım. Tek kolluydum, ama sağ elim iki kollu bir adamınkinden daha güçlüydü ve bu Walther de, elde iyice kavranabilen, hedefi şaşırmayan bir silahtı. Hedefi nasıl olup da ıskaladığımı aklım bir türlü almıyordu. Havayı derin derin içime çektim, yeniden nişan aldım. Bu adamı öldürmelisin, dedim kendime. Eğer bu adam ölürse, senin yaşamının bir anlamı olur. Boris hâlâ, gülümsüyordu.

— İyi nişan al, Teğmen Mamiya, bu son şansın.

O sırada, silah sesini duymuş olmalı ki Tatar iri kalibreli tabancası elinde, odaya girdi. Boris onu hemen durdurdu:

— Sen bu işe karışma, dedi haşin bir sesle. Bırak Mamiya ateş etsin. Beni öldürürse, sen sonra ne istersen yaparsın ona. Tatar başını salladı ve tabancası hep öyle bana yöneltilmiş, kıpırdamadan durdu.

Walther'i sağ elimle sımsıkı kavramış, kolumu Boris'e doğru uzattım, o soğuk ve kendinden hoşnut sırıtışının tam orasına nişan aldım, tetiğe yavaşça bastım, tabancanın geri teptiğini hissettim. Kusursuz bir atış oldu. Ama kurşun bu kez başını yalayıp geçti, arkasındaki duvarda asılı saati parçaladı. Sandalyede arkasına dayanmış olan Boris, bir milim bile kıpırdamamıştı ve o yılan gibi soğuk bakışları üzerime dikildi. Tabanca büyük bir gürültüyle elimden yere yuvarlandı.

Bir an kimse, ne bir şey söyledi ne kıpırdadı. Sonra Boris kalktı ve silahını almak için yavaş yavaş eğildi. Ona uzun uzun baktı, başını salladıktan sonra askılıktaki kılıfına soktu yeniden.

Sonra beni avutmak istercesine koluma iki kez pat pat vurdu.

— Beni öldüremeyeceğini söylemiştim sana.

Cebinden bir paket Camel çıkardı, bir tanesini dudaklarının arasına sıkıştırdıktan sonra yaktı.

— Kötü nişancı değilsin, ama beni öldüremezsin, hepsi bu. Bunu yapacak niteliğe sahip değilsin çünkü. Bu yüzdendir ki şansını kaybettin. Şimdi, senin adına çok yazık, vatanına dönerken benim lanetimi de birlikte götüreceksin. Nereye gidersen git, hiçbir zaman mutlu olamayacaksın. Kimseyi sevmeyeceksin, kimse de seni sevmeyecek. İşte benim lanetim. Canına dokunmuyorum, ama iyiliğimden değil bu. Şimdiye değin çok insan öldürdüm ve daha da çok insan öldüreceğim. Ama gerekli olmadığı zaman asla. Güle güle, Teğmen Mamiya. Bir hafta içinde Nakhodka Limanı'na gitmek için buradan ayrılacaksın. *Bon voyage*.[11] Herhalde bir daha hiç görüşmeyiz. Deri Yüzücü Boris'le son karşılaşmam oldu bu. Bir hafta sonra, Nakhodka'ya gitmek için trenle kamptan ayrıldım, orada da başıma bir sürü iş geldi, ki bu ayrıntılara girmiyorum. Ertesi yılın başlarında, nihayet Japonya'ya dönebildim.

Açık söyleyeyim, şu yazdığım garip ve uzun öykü sizin için ne anlam taşır, bilemiyorum. Belki de sadece yaşlı bir adamın gevezelikleridir. Ama bu öyküyü size sonuna dek anlatmak istedim. Bir şey beni, bunu yapmaya zorluyordu. Bu mektubu okurken anlayacağınız gibi, hayata hepten yenik düştüm, her şeyimi yitirdim, kendimi yitirdim. Hiçbir şey yapacak nitelik yok bende. Kehanetin de, lanetin de gücü, peşimi bırakmadı: kimseyi sevmedim, kimse beni sevmedi. Yakında beni yutacak olan karanlığa doğru ilerleyen boş bir deniz kabuğundan başka bir şey değilim ben. Bununla birlikte, size bunları anlatmak, duyduğum acıları biraz olsun hafifletti.

Bu yaşamda, arkanızda pişmanlıklar bırakmadan, mutlulukla ilerlemenizi dilerim.

35

Tehlikeli bir yer
Televizyon seyircileri
İçi boş adam

Kapı içeriden aralandı. Kat görevlisi garson, tepsiyi iki eliyle tutarak hafifçe eğildikten sonra odaya girdi. Saksının ardına saklanmış, ne yapacağımı düşünerek, çıkmasını bekledim. Belki de çıkacağı andan yararlanıp odaya süzülebilirdim. İçeride biri vardı. Her şey geçen defaki gibi olursa – ki olacağa benziyordu–, kapı anahtarla kapatılmış olmayacaktı. Öte yandan da, peşine takılır, nereden geldiğini öğrenebilirdim.

Bu iki çözüm arasında duraksadım, sonunda onun peşine takılmaya karar verdim. Belki de bu 208 numaralı odada gizli bir tehlike vardı. Benim için uğursuz sonuçlar getirebilecek bir tehlike. Bir bıçağın göz alıcı parıltısını ve karanlıkta kapının güm güm vurulduğunu pek iyi anımsıyordum. İhtiyatı elden bırakmamalıydım. Önce görelim hele şu garsonun nereye gittiğini. Sonra nasıl olsa odaya dönmeye zaman bulunurdu. Ama nasıl? Ceplerimi karıştırdım: cüzdanım, birkaç bozuk para, bir mendil, küçük bir tükenmezkalem vardı. Kalemi çıkarıp yazıyor mu görmek için avucuma bir çizgi çektim. Duvara işaretler çizerim, olur biter, diye düşündüm. Ve yeniden odayı bulmak için, bu işaretleri izlemem yeterdi.

Kapı açıldı, garson çıktı. Tepsisini içeride bırakmıştı. Çıkar çıkmaz, sırtını dikleştirip *Hırsız Saksağan*'ı ıslıkla çalarak, hızlı adımlarla yürümeye başladı. Ben de saksının arkasından çıkıp peşine takıldım. Her köşede, krem rengi duvara mavi kalemle küçük bir çarpı işareti yapıyordum. Garson, bir kez bile arkasına dönmedi.

Kendine özgü bir yürüyüşü vardı, kafe garsonları uluslararası şampiyonluğuna katılıyormuş gibi. Baş yukarıda, çene ileride, sırt dimdik, kollarını ıslıkla çaldığı ezginin ritmiyle sallayarak geniş adımlarla koridordan aşağı yürüyordu. Birkaç kez saptı, birkaç kez basamakları çıktı ve indi. Aydınlık, kimi yerde yeterli, kimi yerde zayftı. Duvarlardaki oyuklar, çeşit çeşit gölge oyunları oluşturuyordu. Ondan belirli bir uzaklıkta kendimi gizlemeye özen göstererek yürüyordum, zaten izlenmesi zor biri değildi. Koridoru saptığında gözden yitirsem bile, ıslıkla çaldığı ezgi sayesinde ne yana saptığını hemen anlıyordum. Sakin bir göle ulaşmak için akış yukarı yüzen bir balık gibi, sonunda geniş bir hole çıktı. Burası, Noboru Vataya'yı televizyonda gördüğüm o kalabalık lobiydi. Şimdi hemen hemen boştu, sadece bir köşede, dev bir ekranın karşısında, bir avuç insan toplanmıştı. Japon devlet televizyonunun haber saatiydi. Garson, lobiye varınca, televizyonu izleyenleri rahatsız etmemek için ıslık çalmayı kesti. Sonra holü boydan boya geçerek bir servis kapısından girip gözden kayboldu.

Zaman öldüren biri gibi ben de lobiyi enine boyuna arşınlamaya başladım, ara sıra oradaki kanepelerden birine oturuyor, tavana bakıyor, ayaklarımın dibini, halıyı inceliyordum. Sonra bir telefon kabinine yöneldim, deliğe birkaç bozuk para attım. 208 numaranın telefonu gibi bu da çevir sesi vermedi. İç hatlardan birinin ahizesini kaldırıp 208'i çevirdim. Yine ses yok.

Televizyonun karşısına yerleşmiş insanları çaktırmadan izlemek için az ötedeki bir sandalyeye oturdum. On iki kişiydiler: dokuz erkek ve üç kadın, ellisinde görünen ikisi dışında, hepsi otuz ile kırk yaşlar arasındaydı. Erkekler takım elbiseliydi, göze çarpmayan kravatlar bağlamışlardı, ayaklarında deri mokasenler vardı. Boy ve beden yapısı farklılıklarının dışında, hepsinin de hiçbir özelliği yoktu. Özenle makyaj yapmış, yaklaşık otuz beş yaşlarındaki kadınların hepsi de birbirine oldukça benzeyen, ağırbaşlı tayyörler giymişti. Birbirilerinden uzak durmaları ve birbirlerini tanıyor gibi görünmemeleri olmasa, eski lise arkadaşlarının bir toplantısı sanılırdı. Hepsi de dikkatini sessizce, aynı televizyon programında yoğunlaştırmıştı; onları birleştiren tek şey, buydu. Hiçbir görüş alışverişinde bulunmadıkları gibi, birbirlerine bakmıyorlardı da.

Ben de bir süre, haberlere baktımsa da özellikle hiçbir haber ilgimi çekmedi. Vali, yeni bir yolu açmak için kurdele kesmiş; kimi kurşunkalemleri, çocuklar için zararlı maddeler içerdiği için, piyasadan çekiyorlarmış; Asahigava'da, anayolda, yoğun kar yağışı ve buzlanma yüzünden, bir kaza olmuş; bir kaplıcaya gitmekte olan bir turist otobüsü bir otomobile çarpmış. Otobüsün sürücüsü oracıkta ölmüş, otobüs yolcularından birkaçı ağır yaralanmış. Spiker, sanki bir iskambil oyununda, değersiz kartlar dağıtıyormuşçasına haberleri zoraki okuyordu. Birden aklıma, ölen yaşlı falcının, Bay Honda'nın televizyonu geldi: o da sürekli Japon resmi televizyonunu izlerdi. Televizyondaki bu görüntüler benim gözüme, hem çok gerçekçi hem de tamamıyla gerçekdışı görünüyorlardı. Otuz yedi yaşındaki kamyon sürücüsünün akıbetine üzülmüştüm. Asahigava'da, karların içinde, bir iç kanamadan ölmeyi kim isterdi ki? Ama o adamla ben, birbirimizi şahsen tanımıyorduk. Bu yüzden ona, kişisel olarak acıyamazdım. Sadece genel anlamda, ansızın ve şiddetli bir şekilde ölen bir türdeşime karşı insan olarak bir üzüntü duymuştum. Böyle bir duygu hem çok somuttu hem de gerçeğin dışında. Bir an gözlerimi ekrandan ayırıp lobiye, çevreme bakındım. Dikkatimi çekebilecek hiçbir şey göremedim: resepsiyonda kimse yoktu, bar henüz açılmamıştı. Tek süs, duvara asılı büyük bir dağ tablosuydu.

Bakışlarımı yeniden ekrana çevirdiğimde bu kez iyi tanıdığım birinin yüzüyle karşılaştım: Noboru Vataya! Sandalyemde hafifçe doğruldum, kulak kabarttım *Noboru Vataya'nın başına bir şey gelmişti,* ama haberin başını kaçırmıştım. Fotoğraf kayboldu, yerini elinde bir mikrofon, ceketli ve kravatlı özel bir muhabirin görüntüsüne bıraktı. Büyük bir otelin girişinde, ayaktaydı. "... Tokyo Üniversitesi kadın hastanesine götürülmüş, halen yoğun bakımda ama şimdilik edinebildiğimiz tek bilgi, kafatasının kırıldığından bu yana henüz bilincinin yerine gelmediği. Hastane yetkilileri, hayati tehlike var mı sorumuza, bize, şimdilik hiçbir şey söylenemeyeceği ve durumu konusunda ayrıntılı bir raporun ileride yayınlanacağı yanıtını verdiler. ...hastanesinin girişinden yaptığımız yayın..."

Ekranda yine yayın stüdyosu göründü ve spiker ona uzatılan bir raporu okumaya başladı: "Milletvekili Noboru Vataya'nın, uğradığı bir saldırı sonucu, ağır yaralandığını öğrenmiş bulunuyoruz. Şimdilik elimizde bulunan bilgilere göre, Bay Noboru Vataya bu sabah, Akasaka'da, Minato-ku'daki işyerinde yalnızken saat on bir buçuğa doğru, odaya dalan bir genç adam, beyzbol sopasıyla, birkaç kez ve şiddetle kafasına vurmuş (spiker konuşurken, ekranda Noboru Vataya'nın işyerinin bulunduğu apartman görülüyordu) apartmanda bulunan tanıklara bakılırsa saldırgan, sopayı, afişlerin konduğu bir boruya gizlemiş ve kendisini bir parti yandaşı olarak tanıtıp içeri girmiş. Adam, odaya girer girmez, tek söz söylemeden, kurbana vahşice saldırmış (şimdi de saldırıya sahne olan oda görünüyordu: devrilmiş bir koltuk, yanında, yerde, siyahımtırak kan lekeleri). Her şey öyle aniden olmuş ki, milletvekilinin yanında çalışanlar, engel olmaya, herhangi bir şey yapmaya zaman

bulamamışlar. Saldırgan, kurbanının kendinden geçtiğinden emin olduktan sonra, beyzbol sopası hâlâ elinde olduğu halde kaçmış. Tanıkların tarifine göre; lacivert bir kaban giymiş, bir kayak başlığı ile güneş gözlüğü takmış. Boy: yaklaşık bir yetmiş beş, yaş: otuz dolayları. Özellik: yüzün sağ yanında bir leke. Hemen olay yerine gelen polis, suçlunun peşine düşmüşse de, adam kalabalığa karışmış. Bir daha da izine "rastlanamamış" (saldırının olduğu yerde, araştırmacıların görüntüsü, sonra, Akasaka semtinin kalabalık bir caddesinden bir görüntü).

Beyzbol sopası? Suratında bir leke? Dudaklarımı ısırdım.

"Ünlü ekenomist ve politika yazarı Noboru Vataya, ilkbaharda, amcasının seçim bölgesi olan Niigata'dan milletvekili seçilmişti ve bu genç, dinamik politikacıdan, bu etkin polemikçiden, çok şey bekleniyordu. Şimdilik soruşturmacılar, iki olasılığı öngörüyorlar: siyasal hesaplaşma ya da kişisel intikam. Şu son dakika haberini yineliyoruz: Milletvekili Noboru Vataya, meçhul biri tarafından, beyzbol sopasıyla vahşi bir saldırıya uğramış ve koma halinde hastaneye kaldırılmıştır. Ve şimdi, öteki haberler..."

O anda, biri televizyonu kapattı. Spikerin sesi birden sustu, lobiye aniden sessizlik çöktü. Televizyon izleyicileri, yavaş yavaş oturuşlarını değiştirmeye, gevşemeye başladılar. Anlaşılan, televizyonun karşısına sadece Noboru Vataya'ya saldırı haberi için toplanmışlardı. Televizyon kapatılınca kimse yerinden kalkmadı. Tek bir iç çekiş, tek bir dil şaklaması, en ufak bir öksürük sesi duyulmadı.

Noboru Vataya'ya kim böyle saldırmış olabilirdi ki? Saldırganın tarifi tıpatıp bana uyuyordu. Giyimi, lekesi. *Ve özellikle de, beyzbol sopası.* Hiç kuşku yok, kuyunun dibinden beyzbol sopamı alan kişi, onu, Noboru Vataya'nın kafasını kırmakta kullanmıştı. O anda, kadınlardan bir tanesi, dönüp bana baktı. Sıskaydı, elmacıkkemikleri iyice fırlak, balık gözlü; upuzun kulakmemelerini beyaz küpeler süslüyordu. Uzun uzun, gözlerini dikti bana, bakışlarını çevirmeden, yüz ifadesi değişmeden. Yanında oturan kel bir adam da meraklanmış olmalıydı ki, o da dönüp beni süzdü. Boyu posu ve görünüşü aklıma istasyonun oradaki kuru temizleme dükkânının sahibini getirdi. Teker teker, tüm televizyon izleyicileri, varlığımı henüz fark etmişler gibi, bana doğru döndüler. Onların ısrarlı bakışları karşısında, sırtımda lacivert bir kaban, başımda aynı renk bir başlık olduğunun, boyumun bir yetmiş beş, yaşımın otuz civarı olduğunun, bilincine vardım. Ve üstüne üstlük, sağ yanağımda da bir leke vardı! Bilmem nasıl ama, Noboru Vataya'nın kayınbiraderi olduğumu ve ona karşı hiç de iyi duygular beslemediğimi de biliyor gibiydiler. Bunu gözlerinden okuyordum. Ne yapacağımı bilemediğimden, sandalyeye yapıştım. Noboru Vataya'nın kafasını beyzbol sopasıyla yarmamıştım. Ama onlara bunu söylesem bile inanmazlardı. Sadece televizyonun söylediklerine inanırdı onlar.

Ağır ağır kalktım, geldiğim koridora yöneldim, hiç de hoş karşılanmadığım bu yerden bir an önce ayrılmam gerekiyordu. Birkaç adım attıktan sonra arkamı dönüp bakınca, hepsinin de peşimden gelmek için kalktığını gördüm. Adımlarımı hızlandırarak holü geçip koridora daldım. Ağzım kurumuştu, 208 numaralı odayı bulmalıyım, diyordum içimden.

Ben koridora ayak basar basmaz, otelin tüm ışıkları birden söndü. Birisi var gücüyle bir balta indirmiş gibi, her yere yoğun bir karanlık perdesi çöktü; her şeyi, en ufak bir belirleyici işaret bırakmayan bir mürekkep karasıyla örttü. Arkamdan birisi, hayretle bir çığlık attı. Sandığımdan çok daha yakından gelen bu seste taş gibi sert bir nefret duyumsadım.

Duvarları ihtiyatla yoklaya yoklaya, karanlıkta ilerlemeyi sürdürdüm. Onlardan uzaklaşmalıydım. Bir sehpaya çarptım, üstündeki vazoyu devirdim, kendimi halının üstünde dört ayak buldum. Telaşla doğrulup kalktım, gene yürüdüm. O anda arkamdan biri beni yakaladı, öylesine sertçe yakaladı ki, önce bir çiviye asılmış gibi oldum. Arkamdan gelenlerden birinin beni yakaladığını anlayınca, hiç duraksamadan kabanımı çıkarıp bir göktaşı hızıyla karanlığa daldım. Koridorun bir köşesinden kıvrıldım, birkaç basamak çıktım, tekrar döndüm, yüzümü ve alnımı çeşitli nesnelere çarparak hep öyle el yordamıyla ilerledim. Bir ara bir merdivenden düştüm, yüzüm yere çarptı. Ama acı duymadım. Sadece iki gözümün arasında bir kamaşmışlık izlenimi. *Beni ele geçirmemeliydiler!*

Hiçbir yerde en ufak bir ışık çizgisi bile yoktu. Bir elektrik kesintisi olsaydı, yedek lambaların kendiliğinden, az da olsa koridoru aydınlatması gerekirdi. Bu dipsiz karanlıkları hayalet gibi geçtikten sonra, soluklanmak için bir an durup kulak kabarttım: arkamdan hiç ses gelmiyordu: Yüreğimin delice vuruşlarından başka hiçbir şey duymuyordum. İçimi çektim, çömeldim. Beni kovalamaktan vazgeçmiş olmalıydılar. Bu karanlık labirentte kaçmanın artık hiçbir anlamı kalmamıştı: yolumu büsbütün şaşırmamdan başka bir işe yaramayacaktı bu. Sırtımı duvara vererek kafamı toplamaya çalıştım.

Işıkları kim söndürmüş olabilirdi? Bana kalırsa, televizyon izleyicileri peşimdeyken, şu koridora ayak bastığım anda ışıkların birdenbire sönmesi, rastlantı değildi. Hiç kuşku yok, biri beni bu güç durumdan kurtarmak istemişti. Başlığımı çıkardım, ter içinde kalmış yüzümü kuruladım. Şimdi az çok her yerimin sızladığını hissediyordum, ama yaralı filan sayılmazdım. Saatimin fosforlu ibrelerine bir göz attım, durmuş olduğunu hatırladım: hep on bir buçuğu gösteriyordu, kuyuya indiğim saati. Demek ki tam o sırada Noboru Vataya da işyerinde saldırıya uğruyormuş.

Suçlu, ben olabilir miydim?

Bu derin karanlığın dibinde, bu kuramsal olasılık birden, bir gerçek havasına bürünüyordu. Belki de gerçekten de ben, gerçek dünyada yaralamıştım Noboru Vataya'yı da, bundan haberi olmayan, yine sadece bendim. Belki de içimde yaşayan o amansız nefret, kendiliğinden Noboru Vataya'nın bulunduğu yere kadar yürümüş, ona bunları yapmıştı. Yürümek sözcüğü yerinde değildi. Önce Odakyu'dan trene binip Şincuku'da inmek, sonra Akasaka'ya kadar metroya binmek gerekirdi. Kendim bile farkına varmadan, böyle bir şey yapabilir miydim ki? Hayır, olanaksız. *Tabii, aynı zamanda iki yerde birden bulunma yeteneğine sahip değilsem.*

Noboru Vataya ölürse ya da komada kalırsa bu, Uşikava, istifa etmekle inanılmaz bir önseziye sahip olduğunu kanıtlamış anlamına gelirdi: batan gemiyi tam zamanında terk etmişti demek ki. Ortaya koyduğu hayvansal koku alma yeteneğine hayran kalmıştım. Sesi hâlâ kulaklarımdaydı: "Övünmek gibi olmasın, Bay Okada, ama sezgilerim güçlüdür, gerçekten de güçlüdür."

— Bay Okada! dedi birden, karanlıkta bir ses.

Yüreğim hop etti. Bu sesin nereden geldiği konusunda hiçbir fikrim yoktu. Doğruldum, gözlerimle çepeçevre karanlığı taradım, elbette bir şey göremedim.

— Bay Okada! diye yineledi ses, kalın bir erkek sesi. Merak etmeyin. Ben sizden yanayım. Önce de karşılaşmıştık. Hatırladınız mı?

Elbette, tanıyordum bu sesi. *Suratı olmayan adamın sesiydi bu.* Ama ne olur ne olmaz, hemen karşılık vermedim.

— Bir dakika bile yitirmeden kaçmalısınız, diye devam etti ses. Işıklar yanar yanmaz sizi buralarda aramaya gelecekleri kesin. Beni izleyin, size kestirmeyi göstereyim.

Esrarengiz yol göstericim, tükenmezkalem biçiminde bir el feneri yaktı. Hafif ışık demeti ayaklarımın dibini aydınlatmaya yeterliydi.

— Buradan, dedi adam, telaşlı bir sesle.

Doğruldum ve sesin geldiği yöne yürüdüm.

— Sizdiniz değil mi, tüm ışıkları söndüren? diye sordum.

Karşılık vermedi. Ama hayır da demedi.

— Size çok şey borçluyum öyleyse, dedim.

— Bunlar tehlikeli insanlar, dedi önümden yürüyen adamın sesi, tahmin edemeyeceğiniz kadar tehlikeli hem de.

— Noboru Vataya'ya gerçekten beyzbol sopasıyla saldırılmış mı? diye sordum.

— Televizyon öyle diyor, diye yanıt verdi, sanki sözcüklerini dikkatle seçiyordu adam.

— Ama ben yapmadım, dedim. Ben o sırada bir kuyunun dibinde, yalnızdım.

— Öyle diyorsanız, öyle olmalı, dedi adam, bunu pek doğal buluyormuş gibi.

Basamaklara açılan bir kapıyı araladı, basamakları çıkarken, dikkatle, teker teker aydınlatmaya başladı. Ben de arkasından çıktım, ama merdiven öyle uzundu ki bir süre sonra, çıkıyor muyuz yoksa iniyor muyuz, kestiremez oldum. Artık bunun merdiven olduğundan bile emin değildim.

— O sırada kuyunun dibinde olduğunuzu kanıtlayabilecek biri var mı? diye sordu yol göstericim birdenbire, arkasını dönmeksizin.

Karşılık vermedim. Aslında, orada olmadığıma ilişkin, bir tanığın t'sini bile gösteremezdim.

— O halde, yapacağınız en akıllıca iş kaçmak olur. Suçlunun siz olduğuna karar vermiş onlar.

— Peki, ama onlar dediğiniz kim?

Merdivenin tepesine varınca adam sağa döndü, yeni bir odaya açılan bir koridora kadar ilerledi. Durdu, kulak kabarttı.

— Acele edelim. Ceketime yapışın.

Sessizce sözünü dinledim ve ceketini ucundan yakaladım.

— Sürekli televizyon ekranına yapışıktır onlar, dedi suratı olmayan adam. Bu yüzden, doğaldır ki, sizden nefret ediyor ve karınızın ağabeyine bayılıyorlar.

— Demek benim kim olduğumu biliyorsunuz?

— Elbette.

— Peki, şu an Kumiko'nun nerede olduğunu da biliyor musunuz? diye sordum.

Karşılık vermedi. Hep öyle, karanlıklar içinde, bir oyundaymış gibi onun ceketine sımsıkı yapışmış halde birkaç basamak indim, alçak tavanlı, gizli bir geçide açılan dar bir kapıdan geçtim, bir başka uzun koridora çıktım. Yüzü olmayan adamın bana yürüttüğü bu karmaşık ve garip yol, bir devin bağırsaklarında, sonu gelmeyen bir yolculuğu anımsatıyordu.

— Dinleyin, dedi, ben burada olan biten her şeyi bilemem. Bu otel çok büyük ben, bense sadece resepsiyonun bulunduğu lobiden sorumluyum. Haberim olmayan çok şey var.

— Islık çalan kat garsonunu tanıyor musunuz?

— Hiç tanımıyorum, diye cevabı yapıştırdı adam. Burada ıslık çalan ya da çalmayan kat garsonu filan yoktur. Birine rastladıysanız, kat garsonu olduğunu iddia eden bir şeydir o. Bu arada, sormayı unuttum, 208 numaralı odaydı gitmek istediğiniz, değil mi?

— Kesinlikle. Orada bir kadınla buluşacağım da.

Hiçbir yorum yapmadı; kim olduğunu da, o kadınla ne işim olduğunu da sormadı. Alışkın adımlarla koridorda ilerliyordu, gece vakti dolambaçlı kanallardan geçen bir nehir gemisi kaptanı gibiydi. Birden, haber vermeden, bir kapının önünde durdu, öyle ani durdu ki, ona çarptım. Dokunduğumda, sırtı garip denecek kadar hafifti, sanki içi hava doluydu. İçi boş bir leşe çarpmışım gibi bir duygu uyandı bende. Hemen toparlandı, kapıyı el feneriyle aydınlatınca, üstündeki 208 rakamı göründü.

— Kilitli değil, dedi. Şu feneri alın, ben karanlıkta yolumu bulabilirim. İçeri girince, iki kez çevirin anahtarı, kimseye de kapıyı açmayın. Bu odada yapacak bir işiniz varsa, çabuk yapın, sonra da geldiğiniz yere dönün. Burası tehlikeli bir yerdir. Siz de istenmeyen biri sayılıyorsunuz, burada sizden yana olan tek kişi benim. Bunu sakın unutmayın.

— Kimsiniz siz? diye sordum.

Yüzü olmayan adam, el fenerini usulca elime bıraktı, bayrak yarışında bayrağı geçiriyormuş gibi.

— Ben içi boş adamım, diye karşılık verdi.

Sonra olmayan yüzünü bana döndü, benden bir tepki bekleyerek ama ben, söyleyecek söz bulamadım. Bunun üzerine sessizce yok oldu. Şimdi oradayken, bir an sonra karanlık, onu yutmuştu.

Lambayı birkaç saniye önce durduğu yere yönelttim, ama karanlıkta sadece beyazımtırak bir duvar yükseldi karşımda. Gerçekten de kapı kilitli değildi. Kol, parmaklarımın altında sessizce döndü. Ne olur ne olmaz, lambayı söndürdüm ve yürürken ses çıkarmamaya çalıştım. Oda hâlâ, sessizliğe gömülüydü, insan olduğuna ilişkin en ufak bir belirti yoktu. Kovadaki buzun, erirken hafifçe çatırdadığını işittim. Lambayı yeniden yaktım, kapıyı kapattım. Anahtarın kilitte dönerken çıkardığı madeni ses boş odada gereksiz, yüksek bir yankı yarattı. Ortada, bir masanın üstüne, açılmamış bir Cutty Sark şişesi, iki bardak ve bir buz kovası konmuştu. Vazonun yanında, gümüş tepsi, el fenerimin ışık demetinde, uzun zamandır gelmemi bekliyormuş gibi, tutkulu bir ışıkla parladı. Çiçeklerin baş döndürücü kokusu da, bir saniye kadar daha sürdü. Hava birden daha yoğunlaştı, sanki çevremdeki yerçekimi artmıştı. Sırtımı kapıya vermiş, el fenerinin ışığında bir süre odayı seyrettim.

Burası tehlikeli bir yerdir. Siz de istenmeyen biri sayılıyorsunuz, sizden yana olan tek kişi benim. Bunu sakın unutmayın.

— O ışığı üstüme tutma, dedi bir kadın. Işığı bana doğru tutmayacağına söz veriyor musun?

— Söz veriyorum, dedim.

36

Ateşböceğinin ışığı
Büyüyü bozmak
Sabahleyin çalan çalar saatler dünyası

— Sana söz veriyorum, dedim, ama sesim, kulaklarıma sanki bir ses kaymış gibi uzaktan ve donuk geliyordu.

— Yüzümü aydınlatmayacağını söyle bana.

— Yüzünü aydınlatmayacağım, söz.

— Doğru mu bu? Yalan söylemiyorsun, değil mi?

— Yalan söylemiyorum, sözümde duracağım.

— İyi. Şimdi, iki tane *on the rocks* viski hazırlar mısın? Buzu bol olsun lütfen.

Ne kadar şımarıkça, acemi bir küçük kız gibi konuşmaya çalışsa da, sesinden, olgun ve ateşli bir kadın olduğu anlaşılıyordu. Yanar haldeki el fenerini masaya koydum, iki bardağı yavaş yavaş, soluklanarak hazırladım.

Ellerim kıpırdadıkça, kocaman gölgeleri duvara vuruyordu. İki bardak sağ elimde, lamba, ayaklarımın dibini, önümü aydınlatmak için sol elimde, dipteki odaya girdim. Hava bana bir saniye öncesine oranla daha soğuk geldi. Karanlıkta kaçarken bol bol ter dökmüş olmalıydım ve şimdi terim kurumaya başlıyordu. Ve yolda kabanımı da çıkartıp bırakmıştım.

Sözümde durarak lambayı söndürüp pantolonumun cebine soktum. Bardaklardan birini el yordamıyla komodine koydum, sonra elimde öteki bardakla gittim az ötede bir koltuğa yerleştim. Karanlıkta bile, eşyanın yerini üstünkörü hatırlıyordum. Karanlıkta çarşafların hışırtısından, bardağını almak için yatakta doğrulduğunu, sonra da yatağın başucuna yaslandığını anladım. Buzların bardakta hafifçe şıngırdadığını işittim. Bir yudum viski içiyordu. Karanlıkta, bir radyo tiyatrosu efekti gibi geliyordu insana. Ben de bardağımı kaldırdım, bir an alkol kokusunu içime çektikten sonra dudaklarıma götürdüm.

— Seni görmeyeli uzun zaman oluyor, dedim.

Sesim, az öncesine oranla bana daha tanıdık gelmişti.

— Sahi mi? dedi. Ben, "uzun zaman" ne demek, bilmem?

— Yanlış anımsamıyorsam, tam olarak bir yıl beş ay oluyor.

— Hımmm, yaptı umursamaz bir sesle. Ben hiçbir şeyi "tam olarak" anımsamam.

Bardağı yere, ayaklarımın dibine bıraktım, bacak bacak üstüne attım.

— Az önce geldiğimde, sen daha burada değildin, değil mi?

— Evet, buradaydım, bu yatağa uzanmıştım. Buradan hiç kımıldamam ben.

— Yine de... 208 numaralı odadaydım kesinlikle.

Buzları bardağında döndürdü, boğuk bir sesle güldü.

— Yanılmış olmalısın, "kesinlikle" ve başka bir 208 numaraya girmiş olmalısın, "kesinlikle". Bu tek olasılık, "kesinlikle".

Sesinde belirli bir dengesizlik olması beni şaşırttı. Belki de sarhoştu? Karanlıkta başlığımı çıkarıp dizlerime koydum.

— Telefon çalışmıyordu, dedim.

— Doğru, dedi sesinde bir tür çaresizlik. Kestiler. Oysa ki ben birkaç telefon etmek istiyordum.

— Seni burada alıkoyuyorlar öyleyse?

— Ben de tam olarak bilmiyorum, dedi, çevresindeki havayı titreştiren küçük bir kahkahayla.

— Buraya ilk gelişimden sonra seni çok düşündüm, dedim, karanlıkta ona doğru dönerek. Senin kim olduğunu, burada ne yaptığını soruyordum kendime.

— İlginç bir şeye benziyor, dedi.

— Her türlü olasılığı düşündüm, ama daha hiçbir şeyden emin değildim. Sadece varsayımlardı, o kadar.

— Hımmm, dedi söylediğimi beğenmiş gibi, demek böyle, emin değildin, sadece hayal ediyordun?

— Evet. Doğrusu, senin Kumiko olduğunu sanıyorum. Hemen farkına varmamıştım, ama gittikçe daha çok inanıyorum buna.

— Sahi mi? dedi, alaycı bir sesle. Demek, ben Kumiko'yum?

Birden her türlü yön duyumu yitirdim. Hepten yolunu şaşırmış da yanlış bir kişiye yanlış şeyler söylüyormuş gibiydim. Tüm bunlar sadece zaman yitimiydi, anlamsız ve boşuna bir uzatma. Karanlıkta doğruldum, iki elimi dizimde duran başlığıma koydum, gerçeği yakalamış olmak için.

— Demek istiyorum ki, eğer sen Kumiko'ysan öykünün tüm öğeleri sonunda yerli yerine oturmuş

demektir, bana öyle geliyor. Beni birkaç kez buraya çağırdın. Kuşkusuz, bana bir sır aktarmak istiyordun, Kumiko'ya ait olan bir sır. Bu odada, gerçek Kumiko'nun, gerçek yaşamda bana söyleyemediği bir şeyi söylemeye çalışıyordun. Şifreli bir mesaj gibi.

Bir an sustu. Bardağını aldı, bir yudum daha viski içti, sonra konuştu:

— Hımmm, böyle düşünüyorsan, belki de gerçek budur. Belki ben Kumiko'yum. Doğrusu, ben de pek iyi bilmiyorum. Neyse, bu doğruysa ve ben gerçekten Kumiko'ysam, seninle konuşurken onun sesiyle konuşmam gerekir, değil mi? Sen de öyle düşünmüyor musun? Bu belki durumu biraz karıştırıyor, ama canını sıkmıyor mu?

— Hayır, canımı sıkmıyor, diye cevap verdim.

Sesim yine, soğukkanlılığını ve gerçekliğini yitirmiş gibi geldi. Kadın, karanlıkta hafifçe öksürdü.

— İyi öyleyse, görelim bakalım, dedi sonra ve boğuk boğuk güldü. O kadar kolay değil. Acelen mi var? Burada biraz daha kalabilir misin, kalamaz mısın?

— Bilmiyorum. Belki.

— Bekle biraz. Bağışla beni, ha. Şey... Neredeyse hazırım.

Sessizce bekledim. Kumiko'nun sesi, karanlıkta birden ciddi ciddi yankılandı:

— Demek böyle, beni aramak için buraya dek geldin? Buraya kadar beni bulmaya mı geldin?

Elbisesinin sırtındaki fermuarı çektiğim o yaz sabahından beri sesini hiç duymamıştım. Kulaklarının arkasından yeni bir losyonun kokuları geliyordu ve bu losyonu ona alan, ben değildim. Evden çıkmış, bir daha da dönmemişti. Karanlıktaki ses, gerçekten onun olsun olmasın, beni bir anda o sabaha geri götürmüştü. Gene o sabah, ondan gelen parfüm kokusunu duyuyordum, sırtının beyazlığını görüyordum. Karanlıkta, anılarım ağır ve yoğundu. Hiç kuşkusuz, o anların gerçeğinden çok daha ağır ve çok daha yoğun. Ellerimin arasındaki başlığımı daha da güçlü sıktım.

— Seni bulmaya *gelmedim,* seni aramaya geldim, dedim.

Karanlıkta içini çekti

— Dönmemi neden bu kadar istiyorsun ki?

— Çünkü seni seviyorum, dedim. Sen de beni seviyor ve istiyorsun. Biliyorum.

— Kendinden çok eminsin, dedi Kumiko veya Kumiko'nun sesi, en ufak bir alay kokusu ve sıcaklık olmadan.

Yan odada buzların kovada çatırdadığını işittim.

— Ama seni eve götürmek için kimi bilmeceleri çözmeliyim, dedim.

— Bunları düşünmek için biraz geç oldu, pek zaman kalmadı önünde, sanırım.

Haklıydı. Düşünecek çok şeyim vardı da yeterli zamanım yoktu, galiba. Elimle, alnımda biriken teri sildim. Belki de son şansın bu, dedim kendime. *Çabuk düşün.*

— Bana yardım etmeni istiyorum, dedim.

— Bilmiyorum, belki de bunu yapamam, dedi Kumiko'nun sesi. Ama yine de deneyelim.

— Çözmem gereken ilk bilmece, senin gidiş nedenin. Neden beni terk ettin? Gerçek nedenini bilmek istiyorum. Bana bir mektup yazıp başka bir erkek yüzünden gittiğini söyledin. Ama gerçek nedenin bu olduğuna ben inanmıyorum. Beni ikna etmedi bu bahanen. Yalan olduğunu söylemiyorum, ama bana öyle geliyor ki bu, bir metafordu.

— Metafor mu? dedi şaşkın bir sesle. Pek anlayamadım. Başka bir adamla yatmak, nasıl bir metafor olabilir ki?

— Söylemek istediğim, bir tür kendini haklı çıkarma bahanesiydi, hiçbir şeyi açıklayamayan. Hiçbir yere götürmeyen... Sadece yüzeyi yalayıp geçen. Mektubunu okudukça bunu daha açık seçik görüyordum. Seni gitmeye iten neden, bundan çok daha derinde, çok daha köklü. Noboru Vataya'yla bağlantısı olan bir neden bu.

— Bağlantısı mı? Nasıl? diye sordu.

— Şöyle ki, şu son zamanların tüm olayları çok karmaşıktı; çeşitli kişiler çıktı sahneye, garip olaylar birbirini zincirleme kovaladı; sırayla analiz etmeye çalışırsam, hepten anlamsız olaylar. Ama sonuçta, biraz uzaktan bakınca, tüm bunlara öncülük eden mantığı görüyorum: *sen benim dünyamdan Noboru Vataya'nınkine geçtin.* Önemli olan, bu değişim. Başka bir erkekle bedensel ilişkin olduysa bile, ikinci derecede kalır bu. Sadece bir bahane. İşte söylemek istediğim buydu.

Karanlıkta sakin sakin bardağını eğdi. Gözlerimi buzların şıngırtısının geldiği yöne dikince, davranışlarını belli belirsiz seçer gibi oluyordum. Ama kuşkusuz bu, sadece bir yanılsamaydı.

— İnsanlar sadece gerçeği aktarmak için mesaj gönderirler, Bay Okada, dedi.

Bu, artık Kumiko'nun sesi değildi, başlangıçtaki kışkırtıcı ses de değildi. Yankısı çok daha ciddi olan bambaşka bir sesti.

— İnsanların tıpkı, salt gerçek yaradılışlarını göstermek için buluşuyor olmamaları gibi. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?

— Ama yine de Kumiko bana *bir şey* söylemek istiyordu. Doğru olsun, olmasın, beni yardıma çağırıyordu ve benim için, gerçek olan, *buydu.*

Karanlık, çevremde gittikçe koyulaşıyordu. Akşamları sessizce yükselen gelgit dalgaları gibi karanlık dalga dalga yoğunlaşıyordu. Artık fazla zamanım kalmamıştı. Işıklar yanarsa, belki *onlar* da buraya, beni aramaya gelirlerdi. Her şeyi göze alıp kafamda yavaş yavaş oluşan düşünceleri sözlere

dökmeye karar verdim.

— Bu kesinlikle benim hayal ürünüm, ama sanırım Vataya ailesine özgü kalıtsal bir eğilim de *var*. Bu eğilimin ne olduğunu tam olarak anlatamayacağım, ama var. Ve bu yüzdendir ki hamile kalınca öylesine paniğe kapıldın, bu eğilimin, karnındaki çocukta da kendini göstermesinden korktun. Ama sırrını bana açamıyordun. İşte her şey böyle başladı.

Karşılık vermedi, ama bardağını usulca komodinin üstüne bıraktı. Ben devam ettim:

— Eminim ablan da gıda zehirlenmesinden ölmedi. Hayır, daha sıradışı bir şeydi. O Noboru Vataya'nın yüzünden öldü ve bunu sen de biliyorsun. Ablan ölmeden önce sana bir şey söylemiş, bir uyarıda bulunmuş olmalı. Noboru Vataya'nın kendine özgü bir gücü var, o güce duyarlı olan insanları keşfetmesini biliyor ve o insanlardan bir şey koparmak için bu gücünü kullanıyor. Kuşkusuz Girit Kano'ya da şiddet kullanarak uyguladığı, bu güçtü. O, az çok kendini kurtamayı, toparlanmayı bilmiş ama ablan için öyle olmamış. Çünkü ablan, Noboru Vataya'yla aynı çatı altında yaşıyordu ve kaçacak yeri yoktu. Bu duruma artık katlanamadığından canına kıymayı seçti. Ve annenle baban da onun intihar ettiğini senden hep sakladılar. Yanılıyor muyum?

Karşılık gelmedi. Karanlığın içindeki, kadın, varlığını silmek istercesine hiç kıpırdamıyordu. Ben devam ettim:

— Nasıl başardı, ne zaman oldu bilemiyorum ama bir an geldi, Noboru Vataya bu kaba gücünü adamakıllı pekiştirdi. Televizyon ve öteki iletişim araçları yardımıyla büyük ölçüde topluma yöneltmeyi de başardı. Ve şimdi de, çoğu insanın, bilinçaltının karanlığında gizli tutmak istediği eğilimleri gün ışığına çıkarttırmak için bu gücünden yararlanmaya kalkışıyor. Bunu siyasal amaçlarla, kendisi için kullanmak istiyor. İşte gerçek tehlike burada. Çünkü insanlarda su yüzüne çıkarmak istediği şey, ister istemez, kan ve şiddet dolu. Bu, insanlık tarihinin en karanlık derinliklerine doğrudan doğruya bağlanmış ve etkisi de insanları yığınlar halinde yok etmek ve onlara yolunu şaşırtmak olacak.

Kadın, karanlıkta iç geçirdi.

— Acaba bana bir viski daha koyar mısınız? dedi yumuşak bir sesle.

Kalktım, gidip komodinin üstünden boş bardağını aldım. Karanlıkta zorlanmadan yapabildiğim tek şey buydu. İlk odaya geçtim, el fenerinin ışığında ikinci viskiyi hazırladım.

— Söylediklerinizyalnızca hayal ürünleriniz değil, değil mi? diye sordu.

— Çeşitli düşünceleri tek bir kuramda topladım, dedim. Ama doğru olduğunu kanıtlayacak hiçbir dayanak yok elimde.

— Yine de, devamını merak ettim doğrusu, tabii bir devamı varsa. Odaya döndüm, bardağı yanı başındaki masaya bıraktım. Sonra, el fenerini söndürdüm, yeniden oturup anlatmayı sürdürdüm:

— Ablanın başına tam olarak ne geldiğini bilmiyorsun sen. Ölmeden önce seni uyarmıştı, ama o dönemde henüz küçüktün, söylemek istediklerini ayrıntılarıyla anlayamazdın. Gene de, belli belirsiz,

Noboru Vataya'nın ablanı şu veya bu biçimde kirlettiğini anlamıştın. Ve, bilmezlikten gelemeyeceğin ve kendini sana hatırlatan karanlık bir gizemin varlığını damarlarında seziyordun. İşte bu yüzden kendini o evde hep yapayalnız ve gergin hissettin. Tıpkı akvaryumda yaşayan denizanaları gibi belirsiz, anlatılmaz bir kaygı içinde yaşıyordun hep.

Üniversiteyi bitirdikten sonra ve ailenin karşı çıkmasına aldırmadan benimle evlendin ve Noboru Vataya'nın yaşadığı evden ayrıldın. Sonra, bizim küçük, huzurlu yaşamımız sana yavaş yavaş, kaygılarını da, karamsarlığını da unutturdu. Topluma karıştın, yepyeni bir insan gibi: yavaş yavaş iyileşiyordun. Bir süre, her şeyin yoluna gireceğini sandın. Ne yazık ki bu kadar kolay değildi bu iş. Günün birinde, geçmişinle birlikte geride bıraktığını sandığın o karanlık güçler tarafından yeniden sürüklendiğini hissettin. Bu, seni öylesine bir şaşkınlığa düşürdü ki, artık ne yapacağını da, kimden yardım isteyeceğini de bilemez oldun. Noboru Vataya'yı görmeye gittin, çünkü sana gerçeği olduğu gibi anlatmasını istiyordun, sonra da Malta Kano'dan yardım istemeye gittin. Ama bana, sadece bana, hiçbir şey söylemedin.

Sanırım hamile kalman tüm bunların başlangıç noktası oldu. Önemli dönemeç, orada. Ve kuşkusuz bu yüzden, ilk olarak Sapporo'da, koltuğunda bir gitar kutusu taşıyan bir adam tarafından uyarıldım, tam da çocuğunu aldırdığın günün gecesi. Belki de hamile kalmak, içinde uyuyan bir şeyi kışkırttı ya da uyandırdı. Noboru Vataya da senin bu zayıf anını kolluyordu, çünkü herhalde onun, bir kadınla cinsel ilişkiye girmesinin tek yolu buydu. İşte bunun içindir ki, o sıralar seni tekrar kendine çekmek için benden uzaklaştırmaya kalkıştı. Sana ihtiyacı vardı. Eskiden ablanın onun yanında yaptığı işi bu kez senin üstlenmeni istiyordu.

Sonunda sustuğum zaman odaya derin bir sessizlik çöktü. Hayal gücüm burada noktalanıyordu. O zamana dek bu konuda düşündüğüm tüm belli belirsiz şeyleri ortaya dökmüştüm ve gerisi de ben konuştukça kendiliğinden aklıma gelmişti. Belki de karanlıkların gücü, boşlukları doldurmama yardım etmişti. Bu kadının varlığı da bana yardım etmişti herhalde. Ancak durum değişmemişti: varsayımlarımı desteklememe yardımcı olacak, somut bir şey yoktu.

— Anlattıkların ilginç, dedi kadın. Yeniden ilk başlardaki çocuksu ve neşeli sesti. Şimdi ses değişimleri daha hızlı oluyordu.

— Hımm. Demek ki sonunda, ayıbımı gizlemek için çekip gittim. Sisler arasında Waterloo Köprüsü, bir ateşböceğinin ışığı, Robert Taylor ile Vivien Leigh...

Birden sözünü kestim:

— Seni buradan uzaklara götüreceğim. Seni eski dünyana, kuyruğunun ucu çarpık kedilerin dünyasına, küçük bahçelerin ve sabah çalan saatle uyanılan dünyaya geri götürmek istiyorum.

— Peki bunu nasıl yapmayı tasarlıyorsunuz, Bay Okada? diye sordu kadın.

— Masallardaki gibi: büyüyü bozmam yeterli, dedim.

— Anlıyorum. Ne var ki, benim Kumiko olduğumu sanıyorsunuz. Buradan uzaklara götürmek istediğiniz, Kumiko. Peki, ya o değilse, ne yapacaksınız? Yanlış kişiyi götürme tehlikesiyle karşı karşıyasınız. Ben olduğuma sahiden emin misiniz? Son bir kez, harekete geçmeden önce tüm bunları iyi düşünmenizi öneririm.

Elimi cebime daldırmış, cebimdeki el fenerini sıkıyordum. Bunun Kumiko olmaması olanaksız, dedim içimden. Ama kanıtım var mıydı ki? Sadece doğrulanmamış bir varsayımdan öteye gidemezdi. Cebimdeki avucum terden ıslanmıştı.

— Seni alıp götürüyorum, diye yineledim ruhsuz bir sesle. Bunun için geldim buraya.

Hafif bir ipek hışırtısı bana karşılık verdi. Yatakta duruşunu değiştirmişti.

— Bunu açık açık, yanıldığınızdan korkmadan söyleyebiliyor musunuz? diye üsteledi.

— Açık açık söylüyorum işte: seni alıp götüreceğim.

— Fikir değiştirmeyecek misiniz?

— Hayır, kararım kesin.

Uzun süre sustu, bir şeyi kontrol ediyor gibiydi. Sonra da konuşmanın bittiğini bildirircesine derin derin içini çekti.

— Size bir armağanım var, dedi. Pek önemli bir armağan değil, ama belki işinize yarar. Elinizi yavaş yavaş lambaya doğru uzatın.

Kalktım ve karanlıkta elimi yavaş yavaş hiçliğin derinliğini ölçmek istercesine uzattım. Parmaklarımın ucunu havanın ısırdığını seziyordum. Sonunda elim *armağana* değdi ve ne olduğunu anlar anlamaz, boğazımda hava taş kesildi: bir beyzbol sopasıydı bu.

Sapından sımsıkı kavradım, denemek için havada salladım. Gitarlı adamdan aldığım beyzbol sopasına benziyordu. Biçimini, dokusunu, ağırlığını yokladım. Hiç kuşku yok, aynı sopaydı. Yeniden ve dikkatle yokladığımda üstüne yapışmış bir kalıntı geldi elime, tam tepesine kazınmış markanın dibinde. Bir tutam saç gibi. Aldım, parmaklarımın arasında yuvarladım. Kalınlığına ve boyuna bakılırsa, kuşkuya yer yoktu: saçtı bunlar. Biri bu sopayı bir insanın –herhalde Noboru Vataya'nın– kafasını kırmakta kullanmıştı. Boğazımı tıkayan havayı güçlükle dışarı attım.

— Bu sopa sizin mi?

— Sanırım evet, dedim sesimden heyecanımı belli etmemeye çalışarak.

Sesim de farklı çıkmaya başlamıştı, sanki karanlıklara sinmiş olan öteki benliğim, benim yerime konuşuyordu. Konuşan gerçekten ben miyim anlamak için hafifçe öksürdüm.

— Ama biri bunu silah olarak kullanmış sanki.

Kadın karşılık vermedi. Sopayı usulca indirdim, iki yana açtığım bacaklarımın arasında tuttum.

— Eminim haberin vardır, dedim. Birisi Noboru Vataya'nın kafasını bu sopayla yarmış. Televizyon doğru söylemiş. Noboru Vataya, kritik bir durumda, hastanede, belki de ölecek.

— Ölmeyecek, dedi bu kez Kumiko'nun sesi, bir kitapta okuduğu tarihi bir olayı anlatıyormuşçasına sakin ve duygusuzca. Ama belki de komada kalır. Karanlıkta öyle, dolanmayı sürdürecek. Ne tür bir karanlık bu, kimse bilemez...

El yordamıyla, ayağımın dibindeki bardağı arayıp buldum. Kafamın içi bomboş, dibinde kalanı içtim. Tatsız bir sıvı boğazımdan geçti, mideme indi. Ansızın, durup dururken, tepeden tırnağa buz gibi bir ürpertiyle titredim. Upuzun, karanlık bir koridordan, biri bana ağır ağır yakalaşıyormuş gibi berbat bir duyguya kapılmıştım. Yürek vuruşlarım hızlandı.

— Çok zamanımız yok, dedim. Sadece bir şeyi bilmek istiyorum: tam olarak neredeyiz biz?

— Buraya daha önce de birkaç kez geldiniz, yolu buldunuz ve hiçbir şey yitirmeden döndünüz. Nerede olduğunuzu bilmeniz gerek. Nasıl olsa, artık bunun pek önemi kalmadı.

Kadın, karanlıkta nefesini tuttu. Kumiko'nun sesinin, açık seçik, bana karanlıklar içinde şöyle dediğini duydum:

— Kaç! Çabuk, henüz duvardan geçebiliyorken.

Durum değerlendirmem doğru mu, yanlış mıydı, hiç bilmiyordum. Ama biliyordum ki, bu odada bulunduğum sürece, kapının arkasında beni bekleyen o şeyin beni yenik düşürmesine izin vermemeliydim. İşte, benim savaşım da buydu.

— Hayır, dedim. Bu kez, hiçbir yere gitmiyorum. Seni de birlikte götürüyorum.

Bardağımı yere bıraktım, başlığı kafama geçirdim ve sopa elimde olduğu halde, ağır ağır kapıya yöneldim.

37

Sadece gerçek bir bıçaktı
Unutulmayan kehanet

Beyzbol sopası elimde, lambayla ayaklarımın dibini aydınlatarak kapıya doğru yürüdüm. Kapı tekrar vuruldu: iki kısa vuruş, arkasından iki tane daha. Sabırsız, eskisine oranla daha sert ve daha kısa vuruşlar. Kapının yanında, duvarın girintisine gizlenip soluğumu tutarak bekledim.

Kapıya indirilen darbelerin yankısı yatışınca hiçbir şey olmamış gibi ortalığa yeniden sessizlik çöktü. Ama kapının öte yanında bir varlık sezebiliyordum: biri, soluğunu tutmuş, kulak kabartıyordu; tıpkı benim gibi, sessizlikte bir iç çekiş ya da bir yüreğin çarptığını duyabilmek için. Olabildiğince az hava dalgalandırmaya çalışarak usulca içimi çektim. Bir yandan içimden yineliyordum: *burada değilim ben.* Burada değilim, hiçbir yerde değilim.

Az sonra anahtar kilitte döndü. Kapının arkasındaki kişi her kimse, acele etmiyor, ihtiyatı elden bırakmıyordu. Sesler öylesine titizlikle bölünmüştü ki, artık anlamları çözülemiyor, sadece karanlıkta uzadıkları işitiliyordu. Kapının tokmağı döndü, rezeler gıcırdadı. Yüreğimin kasılmaları hızlandı, yatıştırmaya çalıştımsa da, boşuna.

Birisi odaya girdi, havanın hafifçe kıpırdadığını sezdim. Tüm duyularımı sivriltince, zayıf bir koku almayı başardım: garip bir koku; bir bedeni saran kalın kumaş, tutulmuş nefes ve sessizlikte alıkonmuş heyecan kokusunun karışımı bir koku. İçeri girenin elinde bıçak mı vardı?

Evet, kesinlikle. Önceki ziyaretimden, bıçağın beyaz ve göz alıcı parıltısını anımsadım. Soluğumu tuttum ve sopayı iki elimle sımsıkı kavradım, varlığımı olabildiğince belli etmemeye çalışarak.

Giren kimse, kapıyı içeriden anahtarla kilitledi. Sonra sırtını kapıya verdi, karanlığı dikkatle incelediğini seziyordum. Sopayı tutan ellerim terden ıslanmıştı, pantolonuma silmek istiyordum, ama en ufak davranış, ölümcül sonuçlar getirebilirdi. Miyavakilerin bahçesindeki kuş heykelini düşündüm. Varlığımı silmek için, kendimi o yontuya dönüştürdüm; gündüzün kör edici ışığında yüzen bir kuş heykeliydim, uçmadan hemen önce havada donup kalmış, göğe doğru bakan bir kuş.

İçeri girenin bir el feneri vardı. Onu yaktı ve küçük bir ışık çizgisi karanlıkları deldi. El feneri aşağı yukarı benimkinin boyunda olmalıydı. Kıpırdamadan, ışık demetinin, varlığımı görmeden, önümdeki boşluğu süpürmeyi bitirmesini bekledim. Ama beriki, bir türlü ilerlemeye karar veremiyordu. Işık, odadaki tüm nesneleri birbiri ardına aydınlatıyordu: vazo, masanın üstündeki gümüş tepsi –parladı, gene duygusallık dolu bir şimşek gibi çaktı–, kanepe, ayaklı lamba. Işık demeti, burnumun dibinden geçti, pabuçlarımın beş santim önünde yeri süpürdü, odayı köşe bucak bir yılanın parlak dili gibi yalayıp geçti. Bekleyişim sonsuza dek sürecek gibi gelmişti. Korku ve gerilim, vicdanımı oyan dayanılmaz bir acıya dönüşmüştü.

Hiçbir şey düşünme, dedim içimden. Hiçbir şey hayal etme. Teğmen Mamiya'nın mektubunda söylediğini hatırla: *hayal gücü, ölümcül olabilir.*

Sonunda, fenerden yayılan ışık demeti, çok yavaş, odanın içine doğru ilerlemeye koyuldu: içeri giren kişi, yatak odasına gidiyordu. Sopayı iki elimle kavradım. Avuçlarımın teri kurumuştu, şimdi neredeyse kupkuruydu ellerim.

Adam bana yaklaşıyordu, yavaş yavaş, adım adım. Soluğumu tuttum. İki adım daha yakınımdaydı. Bu gezgin karabasanın sonu iki adım daha yaklaşmıştı. Ama, tam o anda, el feneri söndü. Her şey yeniden karanlıklarda yitip gitti. Karanlıkta hızla düşünmeyi denedim, ama boşuna.

Bilmediğim bir ürperti beni dondurdu. Varlığımı fark etmiş olmalıydı.

Kıpırda, dedim kendime. Orada öyle, hareketsiz kalma. Sola doğru sıçramak istiyordum, ama ayaklarım, Miyavakilerin bahçesindeki kuş heykeli gibi yere çakılmıştı sanki. Eğildim, kaskatı kesilmiş gövdemi sola doğru döndürdüm. O anda bir şey, vargücüyle sağ omzuma vurdu, sanki üzerime dolu yağıyordu, buz gibi bir sarsıntı ta iliklerime işledi.

Uyuşukluğum hemen geçti, ayaklarım yine kıpırdayabiliyordu. Sola doğru atıldım, karanlıkta düşmanımı el yordamıyla aramak için eğildim. Kan, damarlarımda dolaşıyor, kaslarım ve hücrelerim oksijen istiyordu. Sağ kolum uyuşturulmuş gibiydi, ama acıyı duymuyordum. Acı, sonra geldi. Kıpırdamıyordum, düşmanım da öyle. Hareketsiz, soluğumuzu tutmuş, karanlıkta yüz yüzeydik. Hiçbir şey görmüyordum, hiçbir şey duymuyordum.

Bıçak, haber vermeden, ansızın indi. Eşek arısı gibi, boynumu yalayıp geçti. Sivri ucu sağ yanağımı sıyırdı; tam lekenin bulunduğu yeri. Derinin yırtıldığını hissettim; ama yara, yüzeysel olmalıydı. Düşmanım da beni karanlıkta görmüyordu, yoksa çoktan işimi bitirmiş olurdu. Bu simsiyah perdede, bıçağın saldırdığı yere sopamı vargücümle savurdum. Sadece havayı ıslıkla yardı, boşluktan başka bir şeye ulaşmadı. Gene de karanlıkta kulağa pek hoş gelen bu hışırtı, beni avuttu. Eşit durumdaydık, bıçak bana iki kez değmiş ama ağır yaralanmamıştım. İkimiz de birbirimizi göremiyorduk. Onda bir bıçak vardı, ama benim de bir sopam.

Soluğumuzu tutarak, birbirimizi el yordamıyla arıyorduk; ikimiz de kıpırdamadan, karşılıklı en ufak hareketi kolluyorduk. Yanağımdan kan sızdığını hissediyordum. Ama gariptir, bende korku diye bir şey kalmamıştı. Ne de olsa, *sadece bir bıçak işte,* diye düşündüm. *Sadece bir bıçak. Ve sadece küçük bir yara.* Kımıldamadan, karanlıkta bıçağın ikinci kez şimşek gibi çakmasını bekledim. Gerekirse sonsuza dek bekleyebilirdim. Sessizce havayı içime çektim, sonra yine sessizce ciğerlerimden dışarı koyverdim. Haydi, kıpırda, dedim usulca düşmanıma. Buradayım işte, kıpırdamıyorum. Ne bekliyorsun vurmak için? Korkmuyorum.

Bıçak birdenbire, şimşek gibi çaktı, kazağımın yakasını yırttı. Sivri ucunun, gırtlağımın birkaç milimetre yakınından geçtiğini hissettim, ama değmemişti bile. Eğildim, yana doğru sıçradım, birden doğrulup sopamı tekrar boşluğa savurdum. Onun köprücük kemiğine vurduğumu hissettim. Ne yaşamsal bir noktaydı, ne de kemiği kıracak kadar güçlü bir darbe. Ancak hiç olmazsa canını yakmıştım: geri çekildi, sesli bir soluk aldı. Sopamı önce geriye savurdum, sonra yine aynı yöne, biraz daha yukarı, soluğunun geldiği yere doğru indirdim. Kusursuz bir vuruş oldu bu. Sopa, boynuna geldi. Uğursuz bir kemik kırılması sesi duydum. Üçüncü vuruşumda, kafasına isabet ettirdim ve adamı havaya uçurdum. Kısa ve garip bir çığlık attı, sonra kurşun gibi yere yığıldı, birkaç kez hırıldadı, sonra çabucak kesildi hırıltılar. Hiçbir şey düşünmeden, gözlerimi kapadım, sopayı soluğunun

duyulduğu yere tekrar indirdim. *Bunu* yapmayı istemiyordum, ama zorunluydum. Yapmam gerekiyordu, nefretimden veya korkumdan değil, sadece gerektiği için. Karanlıkta bir şey, olgun bir meyve gibi patladı. Bir karpuz. Sopayı iki elimle tutup öne doğru eğildim. Tir tir titriyordum. Feneri cebimden çıkarmaya hazırlandığım sırada karanlıktan fışkıran bir çığlık, beni durdurdu:

— O şeye bakma!

Kumiko'nun sesiydi bu. Sol elim hep öyle feneri kavramış, "o şeyi" görme isteğiyle yanıp tutuşuyordum. Sopayla vura vura pelteye dönüştürdüğüm, karanlıklardaki bu şeyin neye benzediğini gözlerimle görmek istiyordum. Bilincimin yarısı, Kumiko'nun uyarısını anlıyordu: bunu görmemeliydim. Öteki yarısı ise feneri kavramıştı.

— Dur, yalvarırım, diye bağırdı yeniden. Beni buradan götürmek istiyorsan eğer, o şeye bakma!

Kendimi müthiş zorlayarak, çenelerimi açtım, ciğerlerimde alıkoyduğum havayı salıverdim, bir odayı havalandırmak için kalın bir pencereyi açmıştım sanki. Titremem geçmemişti. Havada tiksindirici bir koku yüzüyordu. Bir beyin, şiddet, ölüm kokusu. Ve bu, benim eserimdi. Kanepeye yığıldım, ta içimden yükselen mide bulantısıyla savaştım. Ama o, ağır bastı ve midemde ne varsa halıya çıkardım. Kusacak bir şeyim kalmayınca, safra tükürdüm. Sonra da hava ve salya. Sopayı bırakmıştım. Yerde gürültüyle yuvarlandığını ve bir yerde durduğunu işittim. Midemin kasılmaları sonunda kesildi, cebimdeki mendille dudaklarımı sildim. Yerimden kalkamıyordum.

— Benimle eve gel, dedim, dipteki odanın karanlıklarına doğru dönerek. Bitti artık. Eve dönelim.

Yanıt vermedi.

Odada kimse yoktu şimdi. Kanepeye gömüldüm, gözlerimi kapadım. Tüm gücümün çekildiğini hissediyordum, önce parmaklardan, sonra omuzlardan, boyundan, bacaklardan. Yaralarımın zonklaması da geçti. Bedenim tüm ağırlığını, tüm özünü yitiriyordu, ama bu beni kaygılandırmıyordu. Kendimi, direnmeden bu ılık yumuşaklığa bıraktım, bedenimi ona emanet ettim. Bu, doğaldı. Birdenbire yine peltemsi bir duvarı geçtiğimin farkına vardım. Kendimi bu yumuşacık akıntıya kapıp koyverdim. *Herhalde buraya bir daha hiç ayak basmayacaksın,* dedim kendime, öteki yana geçerken. Her şey bitmişti. *Ama Kumiko nereye gitti?* Onu buradan çekip almalıydım. Bunun için öldürmüştüm o şeyi, kafasını karpuz gibi ikiye ayırmıştım. Bunun içindir ki... Bilincim, hiçliğin derinlerine doğru kayarken düşünemez oldum artık.

Kendime geldiğimde, karanlıkta oturmuş, her zamanki gibi kuyunun dibinde; sırtımı duvara vermiştim.

Ne var ki, tam olarak her zamanki gibi değildi. Kuyuda değişen bir şey vardı. Zihnimi topladım, değişen şeyin ne olduğunu anlamak için düşüncelerime çekidüzen vermeye çalıştım. Neydi farklı olan? Duyularım hâlâ felce uğramış durumdaydı, çevremdekileri ancak bölük pörçük kavrayabiliyordum. Beni yanılgı sonucu yanlış bir kaba koymuşlar gibi geldi. Neden sonra, kafama dank etti: *suyun ortasındaydım.*

Kuyu artık kuru değildi! Belime kadar suyun içinde oturuyordum. Soğukkanlılığımı kazanmak için birkaç kez derin derin soluk alıp verdim. Neler oluyordu böyle? Kuyunun dibinden su fışkırıyordu. Hiç soğuk değildi, hatta ılık bile denebilirdi, ısıtılmış bir yüzme havuzu suyuydu sanki. El fenerini bulmak için ceplerimi karıştırmak istedim. Ama acaba gelirken yanımda getirmiş miyim, merak ediyordum, *orada olan bitenin gerçek dünyamla ilişkisi var mı,* bilmek istiyordum. Ama ellerimi kımıldatamadım. Parmaklarım bile kımıldamaya yanaşmıyordu.

Kollarımda, bacaklarımda hiç derman kalmamıştı. Doğrulamıyordum bile. Sakin sakin düşünmeye çalıştım. Su sadece belime ulaşıyordu, demek ki boğulma tehlikesi yoktu. Şimdilik, kımıldayamıyordum, ama bu da geçiciydi: gücümü aşırı zorlamış ve bitkin düşmüştüm. Enerjim geri gelecekti, bu sadece bir zaman sorunuydu. Yaralarım pek derin değildi ve hiç olmazsa kıpırdayamıyor olmam, acı duymamı da engelliyordu. Kan, artık yanağımdan akmıyordu, kurumuştu bile.

İşte, başımı kuyunun duvarına dayamış, aklımdan geçirdiğim düşünceler: *her şey yolunda, endişelenme*. Artık hepsi bitti. Biraz gücünü toparlar toparlamaz, yeniden yukarıya çıkabilirsin, aydınlık dünyaya... *Ama bu su neden yeniden fışkırmaya başlamıştı ki?* Bunca zamandır suyu çekilmiş olan bir kuyu, birdenbire yeniden can buluyor... Acaba bu durumun, öte yanda başardığım işle bir ilgisi var mıydı? Suyu tutan bir şey vardı da, patlayan bir şişe tıpası gibi açılmış mıydı?

Bununla birlikte, biraz sonra, hiç de iyiye alamet olmayan bir şeyin farkına vardım. Bu gerçeği vargücümle yadsımakla başladım önce; elle tutulur olguları bilmezlikten gelmenin tüm yollarını teker teker aklımdan geçirdim: karanlığın yarattığı bir yanılsamaydı bu, yorgunluktan ileri gelen bir sanrı durumu. Yine de, sonunda, gerçeği kabullenmek zorunda kaldım: seviyesi yükseliyordu.

Az önce, belime geliyordu. Ama şimdi, göğsüme dayadığım dizlerime kadar çıktı. Su yükseliyordu, yavaş yavaş ama hiç durmadan. Tekrar kıpırdamayı denedim. Kaslarıma kıpırdama komutunu vermek için olanca gücümü bir noktada yoğunlaştırdım. Boşuna. Ancak biraz başımı çevirebildim, o kadar. Yukarıya doğru baktım: kuyunun kapağı hâlâ kapalıydı. Sol bileğimdeki saatime bakmayı denedim. başaramadım.

Su, görülmeyen bir yarıktan sızmayı sürdürüyordu. Giderek de hızlanıyor gibi geliyordu bana. Başlangıçta, sakin, küçücük bir sızıntı olarak akarken şimdi dalga dalga fışkırıyordu. Ve kulak kabartınca küçük bir fışkırma sesi duyabiliyordum. Su, göğsüme kadar çıkmıştı bile. Nereye kadar yükselecekti? Honda San bana, sudan sakınmamı söylemişti zaten. Ne o sırada ne de daha sonra, bu kehanetini önemsedim ben. Hiç unutmamış olmakla birlikte –çünkü aşırı garip bir sesle yankılanmıştı– hiçbir zaman da pek ciddiye almamıştım. Ben ve Kumiko için Bay Honda, yaşamımızda zararsız bir dönemden öte bir şey olmamıştı ki. Bu kehanet aramızda bir alay konusu bile olmuştu. Zaman zaman, Kumiko'ya döner, gülerek derdim ki: "Sudan sakınmalısın!" Gençtik, kehanet filan umurumuzda değildi. Yaşamak zaten başlı başına kehanete benziyordu. Ama anlaşılan, Honda San haklıymış. Neredeyse kahkahayla gülmek geliyordu içimden. Su, yükselmeyi sürdürüyordu ve benim de başım beladaydı işte!

May Kasahara'yı düşündüm. Buraya gelip kuyunun kapağını kaldırdığını hayal ettim. Bu sahneyi,

şimdi yaşıyormuşçasına açık seçik görüyordum. İçine girebileceğim kadar elle tutulur bir gerçek olarak. Bedenim artık kıpırdamıyordu, ama hayal gücüm hep çalışıyordu. Zaten hayalimi işletmekten başka ne gelirdi ki elimden?

— Günaydın, Zemberekkuşu! dedi May Kasahara.

Sesi kuyunun içinde çın çın yankılanmıştı. O anda, o güne kadar hiç farkına varmadığım bir şey öğrendim: su dolu bir kuyu, suyu çekilmiş bir kuyudan çok daha iyi yankı yaratıyordu.

— Ne yapıyorsun orada? Hâlâ derin düşüncelerde misin?

— Hiçbir şey *yapmıyorum,* diye karşılık verdim. Sana açıklaması biraz uzun sürer, sadece artık kıpırdayamıyorum. Ve kuyuda su var, artık kuru değil. Herhalde boğulacağım burada.

— Zavallı Zemberekkuşu! dedi May Kasahara. Kumiko'yu kurtaracağım derken olanca gücünü tüketmişsin. Ve belki de başardın onu kurtarmayı. Değil mi? Zaten bu arada az insan kurtarmadın sen. Ama kendini kurtarmayı başaramadın. Ve kimse kurtaramadı, seni. Vargücünü ve olanca karma'nı başkalarını kurtarmaya harcadın. Kendin için artık zerresi bile kalmadı, hepsini başka yerlere saçtın. Sana hiçbir şey kalmadı. Öyle bir haksızlık ki bu, sana tüm yüreğimle acıyorum, zavallı Zemberekkuşu, içtenlikle acıyorum. Ama ne de olsa, bu yolu sen kendin seçtin. Ha, ne demek istediğimi anlıyor musun?

— Galiba evet.

Sağ omzuma bir sancı saplandı. Gerçekten olmuş demek, dedim içimden. O bıçak bana gerçekten vurmuş.

— Söylesene, ölmekten korkuyor musun? dedi May Kasahara'nın sesi.

— Elbette!

Sesimin yankısını duydum. Aynı zamanda hem benim hem başkasının sesi.

— Kim olsa, kapkaranlık bir kuyunun dibinde boğularak ölmekten korkar.

— Elveda, zavallı Zemberekkuşum, dedi May Kasahara. Üzgünüm, ama senin için bir şey gelmez elimden. Fazlasıyla uzaktayım.

— Elveda, May Kasahara, dedim. Mayonla pek sevimliydin.

— Elveda, zavallı Zemberekkuşum! diye yavaş yavaş tekrarladı May Kasahara'nın sesi.

Sonra kuyunun kapağı yeniden kapandı, görüntüler silinip gitti. Bir daha hiçbir şey olmadı. Bu görüntülerin gerçekle hiç bağlantısı yoktu. Kuyunun kapağına doğru seslendim: **"May Kasahara, neredesin? Sana en çok ihtiyaç duyduğum sırada ne yapıyorsun?"**

Su şimdi boğazıma geliyordu. Asılacak adama geçirilen ip gibi yavaş yavaş boğazıma sarılıyordu. Şimdiden, soluk almakta güçlük çekmeye başlamıştım. Suyun altında yüreğim, geri kalan zamanını telaşla vuruyordu güm güm. Bu hızla giderse, beş dakika sonra su ağzıma gelecekti, sonra burnuma ve ciğerlerime dolacaktı. Bu önüne geçilmez yükselişe karşı duramazdım. Sonuçta, bu kuyuyu ben yaşama dördürmüştüm ve o benim ölümüme neden oluyordu. Kötü bir ölüm biçimi değil bu, diye kendi kendime yineledim. Dünyada bundan çok daha beter ölüm biçimleri var.

Gözlerimi kapattım, yaklaşan ölümü sakin kafayla karşılamaya çalıştım. Kendimi korkmamaya zorluyordum. Hiç olmazsa arkamda birkaç küçük şey bırakıyordum, ki bu benim için bir avuntuydu. Bir iyi haber. İyi haberler hep alçak sesle verilir. Bu cümleyi hatırlarken gülümsemeye çalıştım, ama başaramadım. "Yine de, ölmekten korkuyorum," dedim alçak sesle. Demek ki son sözlerim bunlar olacaktı. Belki de özellikle akılda kalacak şeyler değildi, ama artık değiştirmek için çok geçti. Su ağzıma kadar yükseldi, sonra burnuma. Soluğum kesildi. Ciğerlerim, taze hava solumak için umutsuzca çırpınıyordu, ama ılık sudan başka bir şey bulamıyordu.

Ölecektim. Şu dünyada yaşayan tüm yaratıklar gibi.

Ördek ailesi
Gözyaşlarının gölgesi
(May Kasahara'nın görüşü VII)

Günaydın, Zemberekkuşu!

Acaba tüm mektuplarım eline ulaştı mı, merak ediyorum. Doğruyu söylemek gerekirse, bir tanesini bile aldığından emin değilim. Yazdığım adres yaklaşıktı ve gönderen adı da hiç koymamıştım. Bu yüzden, belki de yazdıklarım rasgele bir postanede, okuyacak kimse bulamadan, bir "adresi bulunmayanlar" rafında, toz içinde, birikip duruyordur. Şimdiye kadar kendime, ne olacak canım, diyordum. O mektuplar yerine ulaşmadıysa ulaşmasın, ne olur yani? Benim için önemli olan, düşüncelerimi kâğıda dökmekti. Yazdığım insanın sen olduğunu düşündükçe, cümleler kendiliğinden geliveriyordu, nedendir bilmem. Bu, doğru işte, ama neden?

Ne var ki, bu mektubumun gerçekten de eline ulaşmasını isterdim. Hatta bunun için dua bile ediyorum.

Bir giriş bölümü olmamasını bağışla, ama sana ördek ailesinden söz etmek istiyorum. Önceden de anlatmıştım sana ya, çalıştığım fabrika, geniş araziye kurulu, bir gölü ve bir de ormanı olan hoş bir yer. Göl oldukça geniş, ördekleri var. En azından bir düzine. Aile yapılarını bilmiyorum ve hiç kuşkusuz herkes gibi onların da iç çekişmeleri vardır, ama henüz kavga ettiklerini hiç görmedim.

Aralık ayına geldiğimizden, göl buz tutmaya başladı bile, ama buz katmanı henüz pek kalın değil ve hava soğuk olduğunda bile, ördeklerin yüzebileceği kadar su bulunuyor. Hava gerçekten çok soğuduğu ve göl tamamen donduğu zaman, fabrikadaki öteki kızlarla birlikte buraya paten kaymaya geleceğim. O sırada, ördek ailesi (bu deyim sana garip gelebilir, ama ben onları böyle adlandırmaya alıştım), daha ılıman ufuklara doğru çekip gitmiş olacak. Paten kaymayı sevmem, bu yüzden, gizli gizli, gölün tümüyle buz tutmamasını diliyorum, ama dileğimin gerçekleşeceğini de hiç sanmıyorum. Buralarda kış çok sert oluyor ve burada yaşadığı sürece, ördek ailesi de kışı başka yerde geçirmeye çaresiz boyun eğmek zorunda.

Şu son zamanlarda onları seyretmek için her hafta sonu buraya geliyorum. Saatlerce kalıp, zamanın nasıl geçtiğinin farkına bile varmadan onları seyredebiliyorum. Tepeden tırnağa bir beyaz ayı avcısı gibi donanmış olarak –başlık, atkı, çizmeler, eldivenler, palto– geliyorum, bir taşın üzerine yerleşiyorum ve saatlerce kıpırdamadan oturup onları seyredebiliyorum. Ara sıra onlara kuru ekmek parçaları atıyorum. Pek doğaldır ki, buralarda böyle vakit geçirecek kadar boş zamanı olan tek kişi benim.

Belki bilmiyorsun, Zemberekkuşu, ama ördekler son derece ilginç kişilikler. Öteki kızların niçin onlarla ilgilenmediğini ve burada oturup onları seyredecek yerde neden özellikle kasabaya inip paralarını sinemada harcadıklarını bir türlü anlamıyorum. Örneğin, kanat çırparak buza iniş

yaptıktan sonra kendilerini tutamayıp kaymaları gerçekten çok gülünç. Televizyondaki tüm komedi programlarından daha hoş. Onları seyrederken kendi kendime gülüyorum. Ama tabii ki, ördek ailesi bu maskaralıkları beni güldürmek için yapmıyor. Çok ciddi bir yaşam sürüyorlar ve gülünecek şeyler sergileseler bile, bunu istemeden yapıyorlar. İşte onlarda asıl beğendiğim özellik de bu.

Ördek ailesinde herkesin yamyassı, turuncu ayakları var, ilkokuldayken giydiğimiz küçük lastik botlara benziyorlar. Anlaşılan bu ayaklar, buz üzerinde yürümek için yaratılmamış ki, ördekler durmadan kayıyorlar. Frenleri de yok. Bu koşullarda kış, onlar için pek hoş bir mevsim sayılmaz, ama aslında buz konusunda ve tüm bunlar konusunda neler düşündüklerini merak ediyorum. Hiç kuşkum yok pek de hoşlanmıyor değiller. Onlara bakıyorum da kışın bile, yaşamaktan mutlu gibi görünüyorlar. Sadece aralarında homurdanıyor olmalılar: "Gene buz mu tutmuş? Eh, ne olacak, bir şey yapamayız ki!" diye. Onların işte bu yönünü de seviyorum ben.

Göl, ormanın ortasında ve her şeyden epey uzakta; bu mevsimde hiç kimse –benden başka, kuşkusuz!– hava çok yumuşak olmadıkça buralara dek gezmeye gelmiyor. Yolda hep, botlarımın altında çatırdatmayı çok sevdiğim, buz tutmuş parça parça kar oluyor. Çok da kuş görüyorum. Ve böyle, ördek ailesini düşünerek, ceplerim ekmek parçası dolu, paltomun yakası kaldırılmış, önüm sıra soluğumdan tüten bembeyaz buhar, ormanda yürürken, uzun zamandır olmadığım kadar mutlu oluyorum. Neyse, ördek ailesi konusunu burada bırakalım.

Özetle, bir saat önce uyandığımda, rüyamda seni görmüştüm. İşte bunun için sana yazmaya koyuldum. Saat... (bakalım, kolumdaki saate): sabahın ikisini on sekiz geçiyor. Her zamanki gibi onda yattım ("Herkese iyi geceler, ördeklere iyi geceler!") ve oldukça derin uyumuşum ki bu rüya beni uyandırdı. Tam olarak ne gördüğümü söyleyemeyeceğim, hiç anımsamıyorum. Hatta, belki de hiç rüya filan görmemişimdir! Ama bildiğim tek şey, senin sesini duyduğum. Birkaç kez adımı hem de çok yüksek sesle haykırdın ve bu beni sıçratarak uyandırdı. Oda ayışığı yüzünden, aydınlıktı. Karşıdaki tepenin üzerine, bir gümüş tepsi gibi konmuş, kocaman bir ay vardı. Öyle kocamandı ki elimi uzatsam tutacakmışım gibi geldi bana. Ve odamda yere, tam anlamıyla beyaz ışık gölleri döküyordu. Yatakta doğruldum, düşünmek için: neden Zemberekkuşu, beni bunca yüksek sesle ve bunca anlaşılır biçimde çağırıyordu ki? Yüreğim deli gibi çarpıyor, bir türlü yatıştıramıyordum. Eğer evimde olsaydım, sanırım kalkar, giyinir, çıkmaz sokakla aramızdaki alçak duvarı atlayıp sana gelirdim. Ama burada, olanaksız, çünkü dağlardayım, Tokyo'nun beş yüz kilometre uzağında.

Öyleyse, ne yaptım, diye soracak mısın bana?

Ne yapacağım, çırılçıplak soyundum. Şey... Neden diye sorma, çünkü ben de pek bilmiyorum. Sözümü kesmeden arkasını dinlemekle yetin. Ne diyordum, pijamamı çıkardım ve yataktan indim. Ayışığında yere diz çöktüm. Odada kalorifer sönmüştü, soğuk olmalıydı ama ben soğuğu filan hissetmedim. Sanki ayın ışığı beni incecik, koruyucu bir zarla örtüyordu, bana öyle geldi. Bir süre böyle kaldım, bakışlarım dalgın, bir yerlere dikili, sonra bedenimin çeşitli bölümlerini sırayla bu ışık lekesine sundum. Bu, bana, yapılması en doğal şey gibi geldi. Kendime hâkim olamadım: bu ayışığı öyle güzeldi ki, insanda içinde yıkanmak isteği uyandırıyordu ve işte ben de bunu yaptım. Boynumu, omuzlarımı, kollarımı, memelerimi, karnımı, bacaklarımı, kaba etlerimi, cinsel organımı yıkadım onda.

Biri beni görseydi, sahneyi pek garipserdi. Dolunayın aklını başından aldığı bir çılgına benziyor olmalıydım. Neyse ki kimse beni görmedi. Belki motosikletli bir arkadaşımın dışında. O da öldü zaten ve ayrıca, bu manzarayı görmek isteseydi, onu engellemezdim.

O halde, diyelim ki kimse beni görmedi. Yalnızdım, ayışığında yıkanıyordum. Ara sıra, gözlerimi kapatıyor, gölün oralarda uyuyan ördek ailesini düşünüyordum. Ve gündüz, ördek ailesiyle birlikte, ortaklaşa oluşturduğumuz o sımsıcak mutluluk duygusunu düşünüyordum. Görüyorsun ya, ördekler, beni koruyan tılsımlar.

Sonra, bir süre oracıkta öyle, diz çöküp kaldım. Işınlar bedenimi garip bir renge boyuyor ve gölgemi yerde, ta duvara değin uzatıyordu. Sanki benim eldeğmemiş bedenim değil de daha büyük ve daha olgun bir başka kızın bedeniydi bu. Biçimi her zamanki gibi köşeli değildi de yuvarlacık ve dolgundu, memeleri ve memeuçları benimkilerden çok daha iriydi. Oysa ki, benim gölgemdi işte, sadece azıcık biçimi bozulmuş ve uzatılmıştı. Her kıpırdanışımda, o da benimle birlikte kıpırdıyordu. Her tür hareketi yaptım, benimle gölgem arasındaki bağlantıyı yakından gözlemleyerek, benden niçin bu derece değişik göründüğünü kendime sorarak. Ama yanıtını bulamadım. Baktıkça bana büsbütün garip görünüyordu, bu gölge.

Sonra, Zemberekkuşu, işte anlatılması en zor olan, burada başlıyor da, bunu başarabileceğimden emin değilim.

İki sözcükle özetlemek gerekirse, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım. Bir film senaryosundaki gibi, anlıyor musun, şöyle yani: "Ansızın, May Kasahara ellerini yüzüne kapatıyor ve hıçkırmaya başlıyor." Neyse, öyle çok şaşırma ha. Bugüne dek bunu senden sakladım, ama gerçekten çok kolay ağlarım ben. En ufak bir bahaneyle, en saçma bir şey için ağlamaya başlarım hemen. Bu, benim gizli zayıf noktam. Bunun için, durup dururken hıçkırarak ağlamaya başlamam, tek başına, olağanüstü bir şey değil; genelde iyice ağlar sonra kendime, anladık, yeter bu kadar, der ve susarım. Gözyaşlarım hemen dökülür, ama susmam da kolaydır. Ne var ki, o gece bir türlü susamadım. Sanki birden, vanalarım patlamıştı. Niçin ağladığımı bilmiyordum, bu yüzden de susmak çok zor oluyordu, ne yapacağımı bilemiyordum. Sanki geniş bir yaradan kan akıyordu, gözyaşlarıma set çekemeden ağlıyordum işte. Bunca gözyaşı döktüğüme ben bile inanmakta zorlanıyorum. Bedenimden bunca suyun akıp gittiğini gördükten sonra kendime, sakın ben de tümüyle kuruyup mumyaya dönüşmeyeyim, diyerek endişeleniyordum. Gözyaşlarım paldır küldür yere düşüyor, düşer düşmez de ayışığı gölü tarafından emiliyordu. Süt rengindeki ışınların altında, görkemli kristaller gibi, düşerken parladıklarını görüyordum. Ansızın, gölgemin de ağladığını fark ettim: gözyaşlarımın gölgesi duvarda açık seçik beliriyordu. Zemberekkuşu, sen hiç gözyaşlarının gölgesine baktın mı? Bu, alelade bir gölge değil, hiç ilgisi yok. Bu, özellikle yüreklerimiz için, uzaktaki başka bir dünyadan gelmiş bir gölge. Onları görünce, acaba, dedim kendime, asıl gözyaşlarını döken gölgem de benimkiler sadece onun soluk bir yansıması mı? Görüyorsun ya, anlayabileceğini sanmıyorum, Zemberekkuşu. On yedi yaşında bir kız, ayışığında çırılçıplak, ne kadar gözyaşı varsa, hepsini döktüğü zaman her şey olabilir. Bu doğru, biliyorsun. Sana anlattıklarım, bu odada geçti, bir saat önce. Sonra masamın başına oturdum ve sana bu mektubu yazdım (tabii ki yeniden giyindikten sonra).

Hoşça kal, Zemberekkuşu. Sana bunu nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum ama, ormanda yaşayan

ördek ailesi ile ben, sıcacık bir mutluluğun seni kucaklaması için dua ediyoruz. Başına bir iş gelirnse, adımı avazın çıktığı kadar haykırmaktan çekinme.

İyi geceler.

39

Aynı haberin iki ayrı anlatımı Şey artık yok

— Seni buraya Tarçın getirmiş, dedi Muskat.

Uyandığımda ilk hissettiğim, acılar ve ağrılardan bir çeşitleme oldu. Yaralarım, eklemlerim, kemiklerim, kaslarım, hepsi ağrıyor, canımı yakıyordu. Karanlıklarda kaçarken herhalde, sandığımdan da çok daha fazla şeye çarpmış ve hemen hemen her yerimi incitmiş, berelemiştim. Yine de bunlar, belirsiz ağrılardı, gerçek anlamıyla ıstırap veren diye nitelenemeyecek şeyler. Sonra baktım, üstümde, tanımadığım, lacivert bir pijamayla konağın prova salonundaki kanepeye uzanmışım, bir de battaniye örtülmüş üstüme. Açık pencerelerden içeri, sabah aydınlığı dalga dalga giriyordu. Saat sabahın onu olmalıydı. Burada, temiz hava vardı ve zaman normal akışında gidiyordu, ama bu gibi şeylerin neden var olduğunu ben anlamıyordum.

— Seni buraya Tarçın getirmiş, diye yineledi Muskat. Yaraların pek ciddi değil. Omzundaki, oldukça derin, ama neyse ki damara gelmemiş ve yüzündeki de sadece bir sıyrık. Tarçın, izi kalmasın diye iğne iplikle dikti onları. Bu konularda pek beceriklidir. Birkaç gün içinde kendin çıkartabilirsin ipliklerini ya da bir hastanede çıkarttırırsın.

Bir şey söylemek istedim, ama dilim ağzımın içinde dolaşıyordu. Sadece biraz hava çıkartabildim, bir de boğuk sesler.

— Şimdilik fazla kıpırdamamaya çalış, konuşma da, dedi başucuma, bir sandalyeye oturmuş, bacak bacak üstüne atmış olan Muskat. Tarçın, kuyuda fazla uzun zaman kaldığını söyledi. İyi atlatmışsın doğrusu! Ama neler olduğunu bana sorma, gerçekten de hiçbir şey bilmiyorum. Tarçın geceyarısı aradı beni, ben de bir taksi çağırıp buraya koştum. Ondan önce neler olup bittiğini bilmiyorum. Ama şunu bil ki, giysilerini attım: hepsi sırılsıklam ve kan içindeydi.

Gerçekten, Muskat da evinden telaşla çıkmış olmalıydı, çünkü kılığı her zamankine oranla çok daha sadeydi. Çizgili bir erkek gömleğinin üstüne krem rengi kaşmir bir kazak ile zeytin yeşili yün bir etek giymişti. Takı filan takmamıştı, saçlarını da arkadan bağlamıştı, o kadar. Ve uykulu bir hali vardı ama, bu gene de bir moda çizimine benzemesini engellemiyordu. Dudaklarının arasına bir sigara sıkıştırdı, her zamanki gibi, küçük altın çakmağıyla yaktı sonra da gözlerini kısarak dumanını içine çekti.

— Tarçın çok şey bilir, dedi. Senin benim gibi değildir o: her zaman, olabilecek her şeyi büyük bir dikkatle inceler, öngörür. Ama o bile bu kuyunun böylesine birdenbire, yeniden suyla dolabileceğini hiç aklına getirmemişti. Bu, üzerinde düşündüğü olasılıklara girmiyordu. Bu yüzden de bu olayda neredeyse canından oluyordun. Oğlumun böylesine bir paniğe kapıldığını hiç görmemiştim ben de.

Hafifçe gülümsedi.

— Sanırım seni gerçekten de seviyor, dedi.

Gerisini duyamadım. Gözlerim ağrıyordu, gözkapaklarım ağırlaşmıştı. Gözlerimi kapadım ve karanlıklara gömüldüm, sanki bir gökdelenin tüm katlarını, asansörle hızla iniyordum.

Doğru dürüst kendimi toparlamam iki gün sürdü. Bu sürede Muskat hep yanımdaydı. Kendi başıma kalkamıyordum, konuşamıyor, yiyemiyordum. Ara sıra bir yudum portakal suyu içiyor, bir dilim konserve şeftali yutuyordum, hepsi o kadar. Akşam, Muskat evine dönüyor, sabah, uyandığımda onu yine başucumda buluyordum. Nasıl olsa gece, bebek gibi uyuyordum. Üstelik, sadece gece de değil: hemen hemen gün boyu da uyuyordum. Kendimi toparlamam için her şeyden çok, uyumaya ihtiyacım vardı. Tüm bu zaman içinde, Tarçın'ı bir defacık bile görmedim. Nedenini bilmiyordum, ama sanki benden bile bile kaçıyordu. Arabasının bahçe kapısından geçtiğini ya da çıktığını duyuyordum. Porsche motorlarına özgü o yoğun homurtuyu tanıyordum. Tarçın, Mercedes'i kiralamıyordu artık ve şimdi annesini getirmek, üst baş ve yiyecek taşımak için de Porsche'sini kullanıyordu. Ne var ki, tek bir kez evin içine girmedi. Aldıklarını kapının eşiğinde Muskat'a veriyor ve çekip gidiyordu.

— Yakında konağı satacağız, dedi bana Muskat. O kadınlarla yine ben ilgilenmek zorunda kalacağım. Çaresiz. Anlaşılan benim yazgım bu: tek başıma sürdürmek zorundayım, gerçekten içim tümüyle boşalıncaya değin. Ve bundan böyle senin de bizimle hiçbir ilişkin olmayacak. Tüm bunlar bittiğinde ve sen de tamamen iyileştiğinde, bizi bir an önce unutman en iyisi. Çünkü... Ah, evet, sana bir şeyi söylemeyi unutmuşum, kayınbiraderin, konusunda, Noboru Vataya...

Muskat gidip bitişik odadan bir gazete alıp getirdi yanımdaki komodinin üstüne koydu.

— Tarçın bunu biraz önce getirdi. Kayınbiraderin dün akşam bir kriz geçirmiş. Nagasaki hastanesinde, komada. Kendine gelip gelemeyeceği bilinmiyormuş, gazete öyle diyor.

Nagasaki mi? Anlattıklarından hiçbir şey anlamıyordum.

Bir şey söylemek istedim, ama sesim çıkmadı. Noboru Vataya Akasaka'da saldırıya uğramıştı, bu kadın bana neden Nagasaki deyip duruyordu ki?

— Nagasaki'de inanılmaz bir kalabalığın karşısında söylev vermiş, sonra da arkadaşları ve yakınlarıyla yemeğe gitmiş. Yemek sırasında bir kriz geçirip birden yığılmış. Hemen en yakın hastaneye kaldırmak zorunda kalmışlar. Beyin kanamasıymış, anlaşılan. Daha önce de bu şiddette bir sarsıntı geçirmişliği varmış zaten. Gazeteye bakılırsa, bir süre hastanede kalacakmış ve komadan çıksa bile, herhalde bir daha hiç konuşamayacakmış ki, bu da siyasal yaşamının sonu demek oluyor. Henüz genç, çok acı bir durum bu. Gazeteyi sana bırakıyorum, kendini biraz iyi hissettiğinde, yazıyı rahat rahat okursun.

Otelin lobisindeki televizyon ekranında gördüklerim zihnimde öylesine yer etmişti ki, bu olayları gerçek olarak algılamam biraz zaman aldı. Noboru Vataya'nın Akasaka'daki işyerinin görüntüleri, içerdeki polisler, hastanenin kapısında konuşan televizyon muhabiri ve onun gergin sesi... Yavaş yavaş; kendimi inandırmayı başardım ve aklımı başıma topladım: bu haberler oradaki dünyada yayınlanmıştı, buradakinde değil. Aslında, Noboru Vataya'ya bir beyzbol sopasıyla saldırmakla

suçlanmış değildim. Polis tarafından sorguya çekilmeyecektim, benim için tutuklanma tehlikesi söz konusu değildi. Noboru Vataya beyin kanaması geçirmiş, birçok tanığın gözleri önünde yığılmıştı. Bu, her türlü suç sayılacak eylemi ortadan kaldırıyordu. Bunun böyle olduğuna inanınca, üzerimden büyük bir yük kalkmış gibi rahatladım. Ne de olsa, sanığın eşkâli tıpatıp benimkine uyuyordu ve orada olmadığımı kanıtlayacak hiçbir geçerli tanığım da yoktu. Gene de, kafasını, beyzbol sopasıyla vura vura paramparça ettiğim şey ile Noboru Vataya'nın geçirdiği kriz arasında bir bağlantı olmalıydı. Herhalde ya onun içindeki bir şeyi ya da onunla sıkı sıkıya bağlı olan bir şeyi öldürmüştüm. Belki de Noboru Vataya da bunu önceden sezmişti ve buna ilişkin karabasanlar görüyordu. Ama onu tam anlamıyla ortadan kaldırmayı başaramamıştım demek. Hâlâ yaşıyordu. *Bu adamın varlığını yeryüzünden hepten silebilseymişim keşke.* Şimdi Kumiko ne olacaktı? Noboru Vataya yaşadığı sürece, oradan çıkabilecek miydi? Bilinçaltının karanlıklarının dibinden, Noboru Vataya onu, yaptığı büyünün kıskacında tutmayı sürdürecek miydi?

Ancak buraya kadar mantık yürütebildim. Sonra, düşüncelerimin ucunu kaçırdım ve bölük pörçük rüyalarla kesilen huzursuz bir uykuya daldım. Girit Kano'yu, yüzünü görmediğim bir bebeği sıkı sıkı bağrına bastırmış gördüm. Saçları kısacık kesilmişti, makyaj yapmamıştı. Bebeğin adının Korsika olduğunu, babalığını da Teğmen Mamiya ile benim paylaştığımızı söyledi. Gerçekten Girit'e gitmemiş, çocuğunu dünyaya getirmek ve büyütmek için Japonya'da kalmıştı. Son zamanlarda adını değiştirmişti ve şimdi Teğmen Mamiya'yla Hiroşima yakınlarındaki tepelerde sakin bir yaşam sürüyor, sebze yetiştiriyorlardı. Bu haber beni pek de şaşırtmadı –en azından rüyamda– çünkü önceden böyle olacağını sezmiştim.

— Kardeşiniz Malta, o ne oldu? diye sordum.

Girit Kano karşılık vermedi, ama yüzünden bir hüzün gölgesi geçti. Sonra yok oldu kadın.

Üçüncü günün sabahı, ancak kalkabildim. Hâlâ yürümekte güçlük çekiyordum, ama yavaş yavaş konuşmaya başlamıştım. Muskat bana çorba yaptı ve biraz da meyve yedim.

— Kedimle ilgilenen oldu mu? diye sordum.

Bir süredir zihnimi kurcalıyordu bu sorun.

— Evet, merak etme. Tarçın her gün senin evine gidip ona yiyecek verdi, suyunu değiştirdi. Hiç endişelenme.

— Konağı ne zaman satacaksınız?

— İlk fırsatta. Herhalde önümüzdeki ay. Sen de paranın birazını geri alırsın. Mülk, elbette satın aldığımızdan daha ucuza gider, bu yüzden çok fazla para getirmez, ama en azından, senin payın, borç almak için her ay ödediğin parayı karşılar ve bu da bir süre için geçimini sağlar. Bu yüzden, belirli bir süre hiç para sıkıntısı çekmeyeceksin. Doğru olanı da bu, hak ettiğin bir şey: burada iyi çalıştın.

— Bu ev tekrar yıkılacak mı yani?

— Kuşkusuz evet ve kuyu da doldurulacak. Yazık da olacak, artık yeniden su verdiğine göre, ama günümüzde pek az kimse bahçesinde böyle eski moda ve büyük bir kuyu tutmak istiyor. Yeraltı su yollarını ve pompalama sistemini tercih ediyorlar. Böylesi hem daha kullanışlıymış hem de yer tutmuyormuş.

— Herhalde burası artık normal bir yer olur, dedim. "Asılmışlar Evi"nin işi bitmiş sayılır artık!

_ Belki, dedi Muskat, sonra da dudaklarını ısırdı. Nasıl olsa bu konu artık bizi ilgilendirmiyor, ne seni ne de beni. Değil mi? Dinle, şimdilik fazla düşünme de burada dinlen, tamam mı? Galiba adamakıllı kendine gelmen için sana biraz daha zaman gerekecek.

Getirdiği sabah gazetesindeki küçük bir haberi gösterdi bana:

— Noboru Vataya hep öyle koma halinde, Nagasaki'den Tokyo'daki büyük bir hastaneye nakledilmiş, orada yoğun bakıma alınmış. Durumunda değişiklik yokmuş. Haber, bu kadarla yetiniyordu. O anda aklımdan bir şey geçti; Kumiko neredeydi acaba? Eve dönmeliydim! Ama henüz oraya kadar bile yürüyecek gücüm yoktu.

Ertesi sabah, banyoya kadar yürüyebildim ve üç günden beri ilk kez aynaya baktım. Doğrusu berbat durumdaydım ve bitkin düşmüş bir canlıdan çok, kalıbı yerinde bir cesede benziyordum. Yüzümdeki yara gerçekten de pek ustaca dikilmişti, yırtılan yerin kenarları beyaz iplikle, düzenli aralıklarla birbirine tutturulmuştu. Yaklaşık iki santim uzunluğundaydı, ama derin değildi. Yüz kaslarımı kıpırdatmaya kalktığımda yanağım biraz geriliyordu, ama pek acıyor denemezdi artık. Dişlerimi fırçaladım, elektrikli makineyle tıraş oldum. Alelade jilet kullanırsam ellerimin aşırı titremesinden korkuyordum. İşte o zaman bir şeyin bilincine vardım. Tıraş makinesini bıraktım, yeniden dikkatle aynaya baktım: yüzümdeki leke, yok olmuştu! Karanlıktaki adam sağ yanağıma, tam işaretin olduğu yere vurmuştu. Gerçi herhalde, yanağımda bir yara izi kalacaktı ama leke yoktu artık. Yok olmuştu, iz bırakmadan.

Beşinci günün gecesi, saat sabahın ikisini biraz geçe, kızak çıngırakları duydum. Kalktım, pijamamın üzerine bir kazak giydim, prova salonundan çıktım, mutfağın önünden geçtim Tarçın'ın çalışma odasına gittim. Usulca kapıyı aralayıp içeriye bir göz attım: Tarçın, ekran aracılığıyla yine bana sesleniyordu. Bilgisayarın karşısına oturdum, ekranda görülen mesajı okudum:

"Şimdi 'Zemberekkuşu'nun Güncesi' programına girmiş bulunuyorsunuz. 1'den 17'ye kadar sıralanmış dosyalardan birini açmak için bir numara seçiniz."

17'yi tıkladım ve ekranda dosya açıldı.

Zemberekkuşu'nun Güncesi 17
(Kumiko'nun mektubu)

Sana söyleyecek çok şeyim var ama hepsini anlatmak için bana çok zaman –herhalde yıllar– gerekecek. Hepsini çoktan sana açıklamalıydım, ama ne yazık ki gereken cesareti bulamadım. Bir de, durum belki de pek fazla çığırından çıkmaz diye gülünç bir umut besliyordum. Ama susmakla yapabildiğim tek şey, ikimizi birden bu karabasana sürüklemek oldu. Hepsi benim yüzümden. Nasıl olsa artık açıklamak için çok geç. Artık önümüzde zaman kalmadı. İşte bunun içindir ki; en önemlisini söylemekle başlıyorum:

Ağabeyim Noboru Vataya'yı öldürmek zorundayım.

Birazdan hastanedeki odasına gideceğim ve o uyurken onu yaşamda tutan tüm aygıtların fişlerini çekeceğim. Onun kardeşiyim, hastabakıcının yerine gece boyu başında beklemek için talepte bulunabilirim. Yaptığım şeyin de hemen farkına varmayacaklardır. Dün, doktora, bu aygıtlar konusunda bir sürü soru sordum: işlevleri, nasıl çalıştıkları üzerine. Ağabeyimin öldüğünden kuşkum kalmayınca da gidip polise teslim olacağım. Yaptığım şey üzerine hiçbir açıklamada bulunmayacağım, sadece bana doğru görüneni yaptığımı söyleyeceğim. Herhalde beni tutuklarlar ve cinayetten yargılarlar. Basın olayı didik didik edecek, cinayetin nedenleri konusunda her türlü şey söylenecektir, sonra da ötanazi tartışmaları yeniden gündeme getirilecektir. Ama ben, hiçbir şey söylemeyeceğim, açıklama yapmayacağım, kendimi savunmayacağım. Noboru Vataya adındaki bir insanın yaşamını ortadan kaldırmak istemiştim, işte tek gerçek. Bu beni korkutmuyor. Çünkü bana göre, olayın en kötü yanı geride kaldı artık.

Sen olmasaydın, çoktan aklımı kaçırmıştım: kendimi tümüyle bir başkasına teslim eder ve öylesine aşağılara düşerdim ki, artık bir daha asla normale dönemezdim. Ağabeyim bunu bir zamanlar ablama yapmıştı, ablam da canına kıydı. Ağabeyim ikimizi de kirletti. Daha doğrusu, bedenlerimizi kirletmedi, ama çok daha kötüsünü yaptı. Özgürlüğüm elimden alındı ve karanlık bir odaya kapatıldım. Gerçi ayaklarıma zincir vurulmamıştı, kapıda da beni kollayacak nöbetçi yoktu. Ama yine de kaçamıyordum. Ağabeyim beni zincirsiz ve dışarıdan gelecek zindancılardan çok daha güçlü bir bekçiyle alıkoyuyor, tutsak ediyordu: kendimle. Ayaklarımı yaralayan zincir de bendim, hep uyanık olan zindancı da. Gerçi elbette, benliğimin bir yarısı kaçmayı istiyordu ama, aynı zamanda bir başka yozlaşmış ve korkak ben, kaçmak kavramını bile unutmuştu. Kaçmak isteyen ben, kaçmaya yanaşmayan beni alt edemiyordu, çünkü gerekli gücü yoktu ve bedensel olarak da, ahlâksal olarak da kirletilmişti. Kaçmaya ve senin yanına dönmeye hakkım yoktu. Ağabeyim Noboru Vataya, beni bedenimle ve ruhumla kirlettiği için değil sadece, bundan da önemlisi, ben kendimi onulmaz biçimde kirlettiğim için.

Mektubumda sana, bir başkasıyla yattığımı yazıyordum. Bu, doğru değildi. Sana gerçeği açıklayacağım: bir erkekle yatmadım, pek çok, sayısız erkekle yattım. Bunu yapmaya beni neyin ittiğini kendim de bilmiyorum. Ağabeyimin etkisi belki. Şimdi böyle söylüyorum. Sanki içimdeki gizli bir çekmeceyi açıp, benim fikrimi sormadan oradan, beni, birbiri ardına kendimi erkeklere vermeye

sonsuza dek iten anlamsız bir güdüyü çıkardı. Ağabeyimin bunu yapacak gücü var ve bana çok zor gelse de, itiraf etmek zorundayım ki, kesinlikle o ve ben birbirimize bağlanmışız, ruhumuzun karanlık ve gizli bir yerinde.

Gerçek şu ki, ağabeyim beni aramaya geldiği zaman ben zaten kendimi, geri dönülmez bir biçimde alçaltmış durumdaydım. Sonunda, cinsel ilişkiyle bulaşan bir hastalığa bile yakalandım. Ama tüm bu süre boyunca, sana önce de yazdığım gibi, hiç de sana bir kötülük yaptığım duygusu yoktu bende. Yaptığım şey bana, son derece doğal geliyordu. Sanırım o, gerçek ben değildim, başka bir açıklamasını bulamıyorum. Ama o kadar da kolay değil, çünkü gerçek ben, kimdi? Bugün sana yazanın gerçek ben olduğunu hangi gerekçelere dayanarak ileri sürebilirim? Kim olduğumdan hiçbir zaman emin değildim zaten, bugün de değilim.

Seni sık sık rüyamda gördüm, biliyor musun? Çok canlı rüyalar, kurgusu akla yakın. Rüyalarımda beni hep umutsuzca arıyordun, bir labirentte ve bazen iyice yaklaşıyordun yanıma. Sana seslenmek istiyordum: "Ha gayret, biraz daha, geldin sayılır!" Beni bulur da kollarına alır, bana sarılırsan, karabasanın sona ereceğinden ve her şeyin yeniden eskisi gibi olacağından kuşkum yoktu. Ama ağzımı açtığımda hiç sesim çıkmıyordu ve sen de karanlıkta, beni görmeden önümden geçip gidiyor, yolunu sürdürüyordun. Rüyalarım hep böyle son buluyordu, ama yine de bana yardımcı oluyorlar ve cesaret veriyorlardı. Hiç olmazsa, rüya görmek gücüm bende kalıyordu ve bunu, ağabeyim bile elimden alamazdı. Sonra da, senin tüm bu çabaları harcadığını ve giderek bana yaklaştığını hissediyordum. Kendime diyordum ki: sonunda bir gün, beni bulacak nasıl olsa. Beni kucaklayacak, bağrına basacak, kirlenmişliğimden arınacağım ve kurtulacağım, buradan bir daha dönmemecesine gideceğim. Büyü bozulacak ve artık bir daha hiçbir yere gidemeyeyim diye beni mühürleyecek. İşte öylesine koyu karanlığın dibinde bile, bu küçük umut ışığını yanar tutmama izin veren, bu oldu; işte bu sayede bende kalan son küçücük sesi de korumayı başarabildim. Bugün öğleden sonra bu bilgisayara giriş şifresini aldım. Biri bana kuryeyle göndermiş. Bu mesajı sana ağabeyimin işyerindeki bilgisayardan gönderiyorum. Umarım alırsın.

Zamanım kalmadı. Beni hastaneye götürmek için aşağıda bir taksi bekliyor. Ağabeyimi öldürecek ve adaletin vereceği cezayı bekleyeceğim. Gariptir ama ağabeyime karşı nefret duymuyorum. Sakinim. Biliyorum ki, sadece, onun varlığını yeryüzünden sileceğim. Yaşamıma bir anlam vermek için bunu yapmam gerekiyor.

Kediye iyi bak. Döndüğünü öğrenince öyle sevindim ki. Ona verdiğin adı da beğendim: Uskumru. Düşündüm ki, bu kedi seninle benim aramda geçen tüm hayırlı şeylerin bir simgesi. Keşke onu hiç kaybetmeseymişiz.

Daha fazla yazamayacağım. Hoşça kal.

41

Hoşça kal

— İçtenlikle söylüyorum, sana ördek ailesini gösteremediğime çok üzülüyorum! dedi May Kasahara ve gerçekten de samimi görünüyordu.

Gölün kıyısında oturmuş, gözlerimizi, suyu örten kalın buz tabakasına dikmiştik. Oldukça genişti bu göl ve üzerinde sayısız paten izi vardı, yara izleri gibi. O pazartesi öğleden sonrası, benim ziyarete gitmem sayesinde May Kasahara yarım gün özel izin alabilmişti. Pazar günü gelmek istemiştim ama trenler, raylardaki bir kaza nedeniyle bir gün gecikmişti. May içi kürk astarlı bir palto giymiş ve üzeri beyaz motiflerle ve tepesi pomponla süslü bir başlık geçirmişti başına. Bu başlığı kendi örmüş –öyle söylemişti– ve gelecek kışa bir tane de bana örecekmiş. Yanakları kırmızı, gözleri, dağ havası gibi saydamdı. Onu böyle görmek beni sevindirmişti. On yedi yaşındaydı ve büyük bir değişim potansiyeline sahipti.

— Göl buz tutunca, ördeklerin hepsi gidiyor. Eminim onları görebilseydin senin de hoşuna giderdi. Ama ilkbaharda yine gelirsin olur biter, onları seninle tanıştırırım.

Gülümsedim. Pek de kalın olmayan bir parkam vardı, atkımı çeneme kadar çekmiştim, ellerim ceplerimdeydi. Orman soğuktu. Basket pabuçlarımla, yer yer, donmuş kar parçalarında kayıyordum, oldukça eğlenceliydi. Bu yolculuk için, kaymaz tabanlı pabuçlar almalıymışım meğer.

— Demek öyle, burada biraz daha kalmak istiyorsun?

— Sanırım. Biraz zaman geçtikten sonra okula dönmeyi isteyebilirim.

Ya da kim bilir, belki de evlenirim? Yok, yok, sanmıyorum!

May Kasahara, ağzından bembeyaz soluğunu üfleyerek güldü.

— En azından, şimdilik, burada biraz daha kalacağım. Ne yapmak istediğim, nereye gitmek istediğim filan gibi konularda biraz daha düşünmek için zaman gerekiyor bana.

Başımı salladım.

— Kuşkusuz haklısın, dedim.

— Söylesene, Zemberekkuşu, sen benim yaşımdayken geleceğini düşünür müydün hiç?

— Sanmam, yani, ciddi ciddi düşünmezdim. Tabii ki biraz düşünürdüm, ama temel düşüncem, normal yaşamımı sürdürmenin yeteceği ve her şeyin, ben özel bir çaba göstermeksizin, tekerlek üstünde kayar gibi kendiliğinden yürüyeceği doğrultusundaydı. Sonunda, hiç de, öyle olmadı. Yazık!

May Kasahara, sakindi ve gözlerini yüzüme dikmişti. Sonra eldivenli ellerini birbiri üzerine,

dizlerine koydu.

— Demek Kumiko, kefaletle salıverilmedi, öyle mi?

— Kendisi istememiş, diye açıkladım. Çıkarsa basının elinden kurtulamamaktan korkuyordu, cezaevinde kalmayı yeğledi. Beni bile görmek istemedi. Sadece beni değil: kimseyi görmek istemiyor. Her şey bitmediği sürece kimseyi görmek istemediğini söylüyor.

— Ne zaman başlıyor davası?

— İlkbaharda, herhalde. Kumiko, suçlu olduğunu kabul ediyor, ve verilecek hüküm ne olursa olsun itiraz etmeyecekmiş, bu yüzden dava uzun sürmeyecek gibi görünüyor. Cezasının ertelenmesi büyük bir olasılık, en azından, pek ağır bir cezaya da çarptırılmayacaktır.

May Kasahara ayaklarının dibinden küçük bir taş alıp göle fırlattı. Taş, buzun üzerinde küçük bir ses çıkararak yuvarlandı, ta karşı kıyıya gitti.

— Kumiko'nun cezaevinden çıkmasını evinde beklersin, değil mi, Zemberekkuşu?

Başımı salladım.

— Çok iyi... yani, öyle denebilirse, dedi May Kasahara.

Nefesimin bembeyaz buharını havaya üfledim.

— Evet, iyi. Ne de olsa, işlerin buralara kadar gelmesinden biz sorumluyuz.

Çok daha kötü de sonuçlanabilirdi, diye düşündüm. Uzakta bir kuş öttü, gölün yakınındaki ormanda. Başımı kaldırdım, çevreye baktım. Bir saniyecik sürmüş, kuş susmuştu. Görünmüyordu. Boşlukta sadece bir ağaçkakanın ağacın gövdesine vururken çıkardığı takırtı yankılanıyordu.

— Bir gün bir çocuğumuz olursa, Kumiko ile benim, ona Korsika adını vermek isterdim, dedim.

— Süper, isim olarak. dedi May Kasahara.

Ormanda yan yana yürürken May Kasahara eldivenlerinden birini çıkarıp elini parkamın cebine soktu. Bu, aklıma Kumiko'yu getirdi. Kışın birlikte dolaşırken o da hep böyle yapardı. May Kasahara'nın elini, cebimde tutup sıktım: küçücük, ılık bir eldi, tutsak edilmiş bir ruh gibiydi.

— Biliyor musun, Zemberekkuşu, herkes seni benim sevgilim sanmış olmalı.

— Belki.

— Söylesene, mektuplarımın hepsini okudun mu?

— Mektupların mı? diye, anlamadan, tekrarladım. Bağışla ama senden tek bir mektup bile almadım ki. Hatta senden hiç haber alamadığım için anneni aradım, adresini ve telefon numaranı o

verdi bana. Gerçi onları da almak için biraz üstelemem, hatta yalan söylemem gerekti ya.

— Olamaz, nereye gittiler? Sana en az beş yüz tane mektup göndermiştim ben! dedi May Kasahara, başını kaldırıp gökyüzüne bakarak.

Akşam olunca, beni gara kadar geçirdi. Otobüsle kasabaya indik, garın oralarda bir pizza yedik, sonra da bineceğim üç vagonluk küçük dağ trenini bekledik. Bekleme salonunda kocaman bir soba, kıpkırmızı yanıyordu, iki üç kişi başına toplanmıştı ama May Kasahara ile ben, peronda dikilip soğukta bekledik, onların arasına karışmadık. Gökte, çizgileri iyice belirgin bir kış ayı, bir buz parıltısı gibi yüzüyordu. Yayı bir Çin kılıcı gibi sivri bu hilalin altında May Kasahara ayaklarının ucunda yükselip sağ yanağıma bir öpücük kondurdu. İnce ve buz gibi dudaklarının bir süre önce lekenin bulunduğu yere dokunduğunu hissettim.

— Hoşça kal, Zemberekkuşu, dedi May Kasahara, titrek bir sesle. Buralara kadar sadece beni görmeye geldiğin için teşekkürler.

Kıpırdamıyor, ellerim ceplerimde, ne cevap vereceğimi bilemeden ona bakıyordum. Tren geldiği zaman başlığını çıkardı, bir adım geriledi ve seslendi:

— Zemberekkuşu, bir gün bana ihtiyacın olursa, yüksek sesle çağır. Beni ve ördek ailesini!

— Hoşça kal, May Kasahara, dedim.

Tren yola koyuldu ama ay, tam başımın üzerinde asılı kaldı. Dönemeçlerde yok oluyor, hemen sonra tekrar çıkıyordu. Onu gözlerimle izliyordum ve görünmez olduğunda, trenin geçtiği küçük kasabaların ışıklarına bakıyordum. May Kasahara'yı, mavi yün başlığı başında, dağların dibindeki fabrikaya otobüsle tek başına dönerken gözlerimin önüne getiriyordum. Yeşilliklerin gölgesinde bir yerlerde uykuya dalmış ördek ailesini düşünüyordum. Sonra da dönmekte olduğum yaşamı düşünüyordum.

— Hoşça kal, May Kasahara, dedim. Hoşça kal. Her zaman seni koruyan bir gücün var olması için dua ediyorum.

Gözlerimi kapadım, uyumaya çalıştım. Uyumam çok, ama çok uzun zaman aldı. Sonunda, bu dünyadan uzak, her şeyden uzak, geçici bir uykuya dalıp gitmişim.

Dipnotlar

[1] İtalyancada, gönülden, yürekten anlamında. (y.h.n.)

[2] Buzlu, ancak soda veya su katılmamış. (y.h.n.)

[3] Büyülü dokunuş. (ç.n.)

[4] Rusça **G**osudarstvennoye **P**olitiçeskoye **U**pravleniye. Eski SSCB'de devlet güvenliğinden sorumlu siyasal yönetim birimi. (y.h.n.)

[5] Rusçada, "Hayır." (y.h.n.)

[6] Buzlu fakat soda veya su katılmamış. (y.h.n.)

[7] Buddha rahibi ya da keşişi. (y.h.n.)

[8] His, duygu. (y.h.n.)

[9] Bu kişi gerçekten yaşamıştır (1889-1949). Mançurya'nın tam olarak denetim altına alınmasından yanaydı, 1935'te ordu genelkurmayına atandıysa da çağdaş savaş konusundaki düşünceleri kabul edilmedi.

[10] Rusçada, "Yoldaş." (y.h.n.)

[11] Fransızca, "İyi yolculuklar!" (ç.n.)